احوال خلفاء راشدین

فهرست سیر شریف خیر البشر واحوال خلفاء راشدین وتاریخ خلفاء بنی امیه وبنی العباس

ذکر بیان خصایص سید عالم علیه السلام	ذکر تفصیل مخلفات رسول اکرم ص	ذکر تفصیل اصحاب اولی الالباب رض
ذکر امهات المؤمنین زوجات طاهرات رضی الله عنهن	اسماء النبی علیه الصلوة واکمل التحیات	ذکر اسماء النبی ص فی الکتب السماویة
ولادت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم فی سنه ٦١٦٥ هبوط آدم علیه السلام فی عام فیل بعثت ٦٢٠٤ هجرت از مکه بمدینه ٦٢١٦ وفاتی فی هجریه ١١		
خلافت ابو بکر الصدیق ابن ابی قحافه عثمان فی سنه هجریه ١١	مدت خلافت سنه ٢ ماه ٣	مدت عمر شریفلری سنه ٦٣
خلافت عمر بن الخطاب رضی الله عنه فی سنه ١٣	مدت خلافت سنه ١٠ ماه ٦	مدت عمر شریفلری سنه ٥٤
خلافت عثمان بن عفان رضی الله عنه فی سنه ٢٤	مدت خلافت سنه ١٢	مدت عمر شریفلری سنه ٨٢
خلافت علی بن ابی طالب رضی الله عنه سنه ٣٥	مدت خلافت سنه ٤ ماه ٩	مدت عمر شریفلری سنه ٦٣

وقعهٔ جمل	حرب صفین	قصهٔ تحکیم
حرب خوارج	ذکر امام حسن ابن علی المرتضی رضی الله عنهما	ذکر امام حسین بن علی المرتضی رضی الله عنهما
ذکر امام زین العابدین رضی الله عنه	ذکر امام محمد باقر رضی الله عنه	ذکر امام جعفر صادق رضی الله عنه
ذکر ذکر بقیهٔ امامان اثنی عشر رضوان الله علیهم اجمعین		
ابتداء دولت بنی امیه وبنی مروان فی سنه ٤٠	عدد خلفای بنی امیه وبنی مروان عدد ١٤	مدت خلافت ایشان سنه ٩١
خلافت معاویه بن ابی سفیان فی سنه ٤٠	مدت خلافت معاویه سنه ٢٠	وفات معاویه سنه ٦٠
ذکر وفات صحابه فی زمان معاویه		
وفات ولید بن ربیعة العامری که مشاهیر شعرای عرب عرباء ایدی	وفات عثمان بن طلحة العبدری الصحابی	وفات عبد الله بن السلام الاسرائیلی الصحابی

وفات محمد بن مسلمة الانصاري البدري كه فارس رسول الله ايله ملقب ايدي	وفات ابو موسى الاشعري الصحابي عبد الله ابن قيس ايله موسوم ايدي	وفات ابو خارجة زيد بن ثابت الانصاري الصحابي
وفات عبد الرحمن بن خالد بن وليد الصحابي	وفات ابو ايوب خالد بن زيد الانصاري الصحابي	وفات عبد الرحمن بن سمرة بن جندب العبشمي الصحابي
وفات كعب بن مالك السلمي الانصاري احد الثلثة الذين خلفوا	وفات حجر بن عدي الكندي الصحابي	وفات سعيد بن زيد ابن عمرو ابن نوفل القرشي العدوي عشرة مبشرة
وفات جرير بن عبد الله البجلي الصحابي	وفات ابو محمد ابن عجرة الانصاري الصحابي	وفات عمران بن حصين الصحابي
وفات فضالة بن عبيد الانصاري الصحابي	وفات عبد الرحمن ابن ابي بكر الصديق الصحابي	وفات اسامة بن زيد بن حارثة الصحابي
وفات ثوبان غلام خواجه كائنات عليه السلام	وفات جبير بن مطعم ابن نوفل بن عبد مناف	وفات حسان بن ثابت الانصاري الصحابي
وفات حكم بن حزام ابن خويلد بن اسد بن عبد العزى بن قصي الصحابي	وفات ابو قتاده حارث بن ربعي الانصاري الصحابي	وفات مخرمة بن نوفل الزهري الصحابي

وفات ابو اسحاق سعد بن ابي وقاص الزهري كه عشرهٔ مبشره دن بريدر	وفات ابو اليسر كعب بن عمرو الانصاري البدري الصحابي	وفات ارقم ابن ابي الارقم المخزومي الصحابي
وفات قثم ابن عباس رضي الله عنه	وفات ابو هريره عبد الرحمن بن صخر الدوسي الصحابي	وفات عقبة بن عامر الجهني الصحابي
وفات سعيد بن عثمان الصحابي	وفات قيس بن سعد بن عبادة الانصاري الصحابي	وفات سعيد بن العاص الصحابي
وفات ابو عبد الرحمن عبد الله بن عامر بن كريز العبشمي الصحابي		
خلافت يزيد وليد ابن معاويه سنه ٦٠	مدت تغلب او سنه ٣ ماه ٨	مدت حيات سنه
وقعهٔ كربلا در زمان يزيد بن معاويه	خلافت عبد الله ابن الزبير در حجاز وعراق عرب	غارت مدينهٔ منوره ومحاصرهٔ مكهٔ مكرمه بافرمان يزيد
وفات بريدة ابن الحصيب الاسلمي الصحابي	وفات ابو مسلم عبد الله ابن ثوب الخولاني اليمني كه جملهٔ عباد وافاضل تابعيندن واجلهٔ اصحاب امير المؤمنين	وفات مسعود بن نوفل الزهري الصحابي

خلافت معاویة ابن یزید سنه ٦٤	مدت خلافت یوم ٤٠	مدت حیات سنه ٢١
خلافت مروان بن الحکم سنه ٦٤	مدت خلافت سنه ماه ١ ٢	مدت حیات سنه ٨١
	وفات عبد الله ابن عمرو العاص السهمی الصحابی	
خلافت عبد الملك ابن مروان سنه ٦٥	مدت خلافت سنه ٢١	مدت حیات سنه ٦٣
ذکر خروج طائفهٔ خوارج ازارقه	ذکر احوال مختار بن ابو عبیدة الثقفی و مقتولی عبید الله بن زیاد	ذکر خروج مصعب ابن زبیر و مقتولی مختار ثقفی
خروج عمرو بن سعید در شام و مقتولی اویدست عبد الملك	ظهور جنك و جدال درمیان عبد الله بن زبیر و حجاج ظالم ١٠٩	و شهادت عبد الله بن الزبیر رضی الله عنه
خروج صالح بن السلح و شبیب بر حجاج ظالم	خروج عبد الرحمن ابن محمد بن اشعث بر حجاج و محاربا کثیره	وفات جابر بن سمرة الصحابی

وفات یزید بن ارقم الانصاری الصحابی	وفات عدی ابن حاتم طائی	وفات سلطان المفسرین عبد الله ابن عباس
وفات براء بن العازب ابو عمارة الانصاری الصحابی	وفات احنف ابن قیس التمیمی کنا ابو البحر ایلیا تمکینی ایدی	وفات عبیدة بن القیس المروی السلمانی کبار تابعیندندر
وفات عبد الله ابن صفوان ابن امامة الجهنی الصحابی	وفات عبد الرحمن ابن غنام ابن عبید الله التمیمی کنا غزوهٔ حدیبیه ده اسلامه کلمشدر	وفات ابو سعید الخدری سعد بن مالك الانصاری الصحابی
وفات سلمة بن الاکوع السلمی کنا شجعان صحابه دن ایدی	وفات حارث بن عبد الله الاسلمی الانصاری الصحابی	وفات زید بن خالد الجهنی کنا مشاهیر صحابه دن ایدی
وفات ابو امیة شریح بن الحارث الکندی الصحابی	وفات عبد الرحمن ابن عبد الله ابن مسعود الهزلی	وفات عبد الله بن جعفر طیار الصحابی
وفات ابو القاسم محمد بن علی المرتضی کبار تابعیندندر	وفات ابو ادریس الخولانی الصحابی	وفات اسلم غلام امیر المؤمنین عمر سلك فقهاده منتظم ایدی
وفات کمیل بن زیاد النخعی جملهٔ کمل اصحاب امیر المؤمنین ایدی	وفات عبد الله بن الحارث ابن نوفل الهاشمی	وفات واثلة بن اسقع اللیثی کنا اصحاب صفه دن ایدی

وفات ابو امامة الباهلي وهو آخر من مات من الصحابة بمكة	وفات عبد الله بن ابي اوفى الاسلمي وهو آخر من مات من الصحابة بالكوفة	وفات عبد الله ابن حارث ابن جزء الزبيدي وهو اخر من مات من الصحابة بمصر
خلافت وليد بن عبد الملك سنه ٨٦	مدت خلافت سنه ١٠	مدت حيات سنه
وفات عتبة بن عبيد السلمي الصحابي	وفات مقداد بن معدي كرب الكندي سلك صحابه‌ده منتظمدر	وفات عبد الله بن بشير المازني وهو اخر من مات من الصحابة بحمص
وفات عبد الله بن ثعلبة العدوي عالم طفليتده رسول كذوكي مسح ايتمشدر	وفات سهل بن سعد الساعدي الصحابي رضي الله عنه	وفات انس بن مالك الانصاري الصحابي
وفات بلال ابي الدرداء هو الصحابي	وفات ابو الشعثاء جابر بن زيد الازدي فقهاء بصره‌ده	وفات ابو الخطاب عمر بن عبد الله بن ابي ربيعة المخزومي كه كبار تابعيده
وفات ابو العاليه رفيع بن مروان الرياحي البصري التابعي رض	وفات زراره بن ابي اوفى رضي الله عنه	وفات عبد الرحمن بن يزيد الانصاري قاضي مدينه
وفات ابو محمد سعيد بن المسيب المخزومي كه اجله فقهاء سبعة مدينه‌دندر رضي الله عنه	وفات ابو محمد عروة بن الزبير سلك فقهاء مدينه‌ده ايدي رضي الله عنه	وفات ابو بكر بن عبد الرحمن ابن حارث بن هشام بن المغيرة المخزومي كه جلة فقهاده‌ن وراهب قريش ايله مكنى ايدي

وفات سلمة بن عبد الرحمن بن عوف الزهري كه فضلاى علماده منتظم ايدي	وفات سعيد بن جبير كه صفت علم وفضيلت ايله موصوف ايدي رضي الله عنه	وفات ابرهيم بن عبد الرحمن ابن عوف كه ابو اسحق ايله مكنى ايدي
وفات فقيه عراق ابو عمران ابرهيم بن يزيد النخعي	وفات حميد بن عبد الرحمن ابن عوف الزهري	هلاكى حجاج ظالم عليه ما يستحق
خلافت سليمان بن عبد الملك سنه ٩٦	مدت خلافت سنه ٢ ماه ٨	مدت حيات سنه ٤٥
وفات موسى بن نصير فاتح بلاد مغرب	وغزيت مسلمة بن عبد الملك بمحاصرة قسطنطينية	ولايت عهد عمر بن عبد العزيز
وفات طلحة بن عبد الله بن عوف الزهري كه قاضي مدينه	وفات قيس بن ابي حازم البجلي الكوفي كه بعض صحابة غزوة بدري مشاهده ايلمشدر	وفات ابو عمرو الشيباني الكوفي كه امير المؤمنين علي وعبد الله بن مسعود ايله صحبت ايتمشدر
وفات عبيد الله ابن عبد الله ابن عتبة ابن مسعود الهذلي كه سلك فقهاء سبعة مدينه‌ده ايدي	وفات ابو هاشم عبد الله بن محمد حنفيه رضي الله عنه	وفات ابو الاسود ظالم بن عمرو الدؤلي البصري جلة اصحاب امير المؤمنين علي‌ده ايدي
وفات نافع بن مطعم ابن جبير النوفلي سلك اعيان علماى قريشده ايدي رضي الله عنه	وفات محمد بن محمود بن جبير بن مطعم كه علماى قريشده منتظم ايدي	وفات عبد الله بن محيريز الجمحي المكي جلهٔ عباد زمان و زهاد جهاندن ايدي بيت مقدسده تمكن ايدي

خلافت عمر بن عبد العزيز ابن مروان سنه ٩٩	مدت خلافت سنه ماه ٢ ٥	مدت حيات سنه ٤٢
ظهور شوذب خارجی	ومقتولی خارجی مزبور	وفات ابو امامه اسعد بن سهل ابن حنيف الانصاری که سيد عالم دنياده ايکن تولد ايتمشدر
وفات ابو الطفيل عامر بن واثلة الكناني الليثی مکه ده وفات ايلدی قال الشافعي وهو آخر من رأى النبي عم موتا	وفات سالم ابن ابی جعد الكوفی که مشاهير محدثانده ايدی	وفات خارجه بن زيد بن ثابت الانصاری که فقهاء سبعه مدينه دن ايدی
وفات ابو عثمان عبد الرحمن النهدی البصری سيد عالم وقتنده ايمانه کلمشدر لکن شرف ملاقات ميسر اولمدی	وفات شهر بن حوشب الاشعری که عبد الله بن عباس حضرتلرندن مشکات علومنده اقتباس ايتمشدر	وفات سالم بن يسار که سلك عباد فضلای عاليقدارده منتظم ايدی
وفات عيسى بن طلحه بن عبيد الله التيمی که جمله اشراف قريشده منتظم ايدی		
خلافت يزيد بن عبد الملك سنه ١٠١	مدت خلافت سنه ٤	مدت حيات سنه ٤٠
ذکر مآل حال شوذب	ذکر خروج اولاد ابن مهلب	وفات حسن بن محمد حنفيه رض

وفات عبد الرحمن بن كعب بن مالك الانصاری	وفات يزيد بن الاصم العامری که پسر خال ابن عباس ايدی	وفات ابو عمرو عامر بن شراحيل الشعبی الكوفی فجاة آخرته انتقال ايتدی
وفات ابوبكر ابن موسى الاشعری رضی الله تعالى عنه	وفات ضحاك بن مزاحم الهلالی که علم وفقه و تفسيرده مهارت كمالی وار ايدی	وفات عطا بن يسار فقيه مدينه وغلام ام الميمونه ايدی
وفات ابو الحجاج مجاهد ابن جبير المكی که مناظم اعاظم علمای امتده منتظم ايدی	وفات مصعب بن سعد بن ابی وقاص الزهری رضی الله تعالى عنه	وفات موسى بن طلحه بن عبيد الله التيمی که جمله محدثان زماندن ايدی
وفات خالد بن معدان الفقيه صحابه دن يتمش نفر کيمسنك صحبتيله مشرف اولمشدر	وفات عامر بن سعد ابن ابی وقاص رضی الله تعالى عنه	وفات ابی برده عامر بن ابی موسى الاشعری رض
وفات عبد الرحمن که الخزاعی کثیر عزه ايله مشهوردر	وفات عكرمه غلام عبد الله ابن عباس رض	وفات ابو رجاء العطاردی که عمری يوز يکرمیدن متجاوز ايدی رض
وفات عبيد الله که پسر عبد الله ابن عمردر رض	وفات عبد الله بو دخی پسر عبد الله بن عمردر	وفات ابان بن عثمان بن عفان رضی الله تعالى عنه
خلافت هشام بن عبد الملك سنه ١٠٥	مدت خلافت سنه ماه ١٩ ٩	مدت حيات سنه ٦٢

وفات عبد الملك بن عمر كه كبار تابعيندن مدت مديد قضاء كوفه يه منصرف ايدى	وفات فقهاء سبعه دن سالم بن عبد الله بن عمر بن الخطاب رضى الله عنه	وفات طاوس دوح ابو عبد الرحمن بن كيسان اليمانى الخندى الحولانى رض
وفات ابو ايوب سليمان بن يسار كه فقهاء سبعه مدينه دن ايدى	وفات قاسم بن محمد ابن ابى بكر الصديق رضى الله تعالى عنه	وفات ابو عبد الله بكر بن عبد الله المزنى الفقيه رض
وفات يزيد بن عبد الله بن الشخير رض	وفات محمد بن كعب القرظى رض	وفات ابو سعيد حسن بن ابى حسن البصرى كه عمر الفاروق متقدم ايكى ييل تولد ايتمشدر
وفات ابو بكر محمد بن سيرين رضى الله تعالى عنه	وفات فقيه حجاز ابو محمد عطا ابن ابى رياح رض	وفات فرزدق كه جمله شعراء عربده منتظم ايدى
وفات جرير كه اجله مشاهير شعرادن ايدى	وفات عون بن عبد الله ابن عتبه بن مسعود رضى الله تعالى عنه	وفات عطيه بن سعد الكوفى العوفى رض
وفات ابو المقدام رجا بن حيوة الكندى كه جمله فقهاء شامدن ايدى	وفات ابو عبد الله مكحول هذلى كه مفتى شام ايدى	وفات على بن عبد الله ابن عباس رضى الله تعالى عنه
وفات وهب بن منبه اليمانى الصنعانى كه صحبت عبد الله بن عباس ايله مشرف ايدى	وفات عبد الله بن عبيد الله ابن ابى مليكه التيمى كه مؤذن مكه مكرمه ايدى رض	وفات ماضى جزيره ميمون بن مهران فقيه مدينه رضى الله تعالى عنه

وفات ابو عبد الله نافع غلام عبد الله ابن عمر كه ثقات اهل حديثدن ايدى	وفات عبد الله ابن عامر كه قراء سبعه دن ايدى	وفات عمرو بن شعيب ابن محمد بن عمرو العاص
وفات ذو الرمة ابو الحارث غيلان بن عقبة الشاعر كه جمله مشاهير عربدن ايدى	وفات حماد بن ابى سليمان فقيه كوفه واستاد امام اعظم ابو حنيفه رضى الله عنه ١٥٤	وفات عبد الله ابن كثير كه قراء سبعه دن برى ايدى رح
وفات ابو بكر بن محمد بن عمر كه قاضى مدينه ايدى	وفات ظهور شهادت زيد ابن زين العابدين رضى الله عنه	وفات اياس بن معاويه قره المزنى كه اصناف فضائل نفسانيه انسانى ايله متصف ايدى
وفات ثابت بن اسلم البنانى كه جمله كبار تابعين وعباد مسلميندن ايدى	وفات سماك بن حرب كه زهد وتقوى ايله متصف ايدى	وفات محمد بن واسع الازدى كه اكابر زين القرا ديرلر ايدى
وفات محمد بن على ابن عبد الله بن عباس رضى الله عنهم	وفات ابو بكر محمد بن عبد الله بن عبد الله ابن شهاب الزهرى كه عظماء تابعيندن ايدى	وفات هشام ابن عبد الملك
خلافت وليد بن يزيد بن عبد الملك سنه ١٢٥	مدت خلافت سنه ١ ماه ٢	مدت حيات سنه ٣٨
وفات عمرو بن دينار اليمنى الصنعانى كه عبد الله بن عباس وجابر بن عبد الله الانصارى صحبتلرينه ايرشمشدر	وفات عبد الرحمن بن قاسم بن محمد بن ابى بكر الصديق كه فقهاء مدينه دن ايدى	وفات سعيد بن مسروق كه پدر سفيان ثورى ايدى رضى الله تعالى عنه

خلافت يزيد بن وليد بن عبد الملك بن مروان سنه ١٢٦	مدت خلافت شهر ٦	مدت حيات سنه ٣٧
خلافت ابرهيم بن وليد بن عبد الملك سنه ١٢٦	مدت خلافت شهر ٣	مدت حيات سنه ٣٦
خلافت مروان بن محمد بن مروان سنه ١٢٧	مدت خلافت سنه ٥	مدت حيات سنه
وفات سعيد بن ابرهيم ابن عبد الرحمن ابن عوف الزهري	وفات سدي الكوفي كه مشاهير مفسران اهل قراندن ايدي	وفات ابو يحيى مالك بن دينار كه بلده بصره ده متمكن ايدي
وفات عاصم بن ابي بجود الازدي كه قراء سبعه دن برسي ايدي تلامذه‌سي ابو عبد الرحمن السلمي كه و زر بن جيش دن ايدي	وفات يحيى بن يعمر العدواني النحوي البصري كه عبد الله بن عباس و ساير صحابه‌نك صحبتلرينه ايرشمشلردر	وفات قاضي افريقيه خالد بن ابي عمران التونسي كه جمله علماء معتبردن ايدي
وفات ابو نصر يحيى بن كثير كه علماي حديثدن برليسيدر	وفات محمد بن المنكدر كه جمله اكابر و افاضل تابعيندن ايدي	وفات يزيد بن رومان المدني كه شيوخ نافع ايدي
وفات واصل بن عطا المعتزلي كه علم اصول كلامده تصنيفي واردر	وفات عبد الله ابن طاوس اليماني النحوي رضي الله عنه	وفات همام بن منبه كه برادر وهب بن منبه در

وفات اسحق بن عبد الله ابن ابي طلحة الانصاري الفقيه	وفات ابرهيم الامام و عبد الله ابن عمر ابن عبد العزيز و عباس ابن وليد ابن عبد الملك ابن مروان كه زندانده فرمان مروان ايله حبس ايديلر	خروج ابو مسلم مروزي و ظهور دولت آل عباس سنه ١٦٠
خلفاي بني العباس	ابتداء دولت ايشان سنه ١٣٢ نفر عدد ٥ ٣٧	مدت خلافت سنه ٥٢٣ انقراض ٦٥٦
خلافت عبد الله سفاح ابو العباس و هو عبد الله بن محمد بن علي بن عبد الله بن عباس سنه ١٣٢	مدت خلافت سنه ٤ ماه ٨	مدت عمر سنه ٤٢ وفات ١٣٦
مقتولي مروان حمار بدست صالح عباسي	فتح دمشق شام بدست عبد الله	رفتن ابو مسلم بطواف بيت الله الحرام
خلافت ابو جعفر منصور الدوانيقي و هو عبد الله بن محمد بن علي بن عبد الله بن عباس سنه ١٣٦	مدت خلافت سنه ٢٢	مدت حيات سنه وفات ١٨٥
خروج محمد و ابرهيم بر منصور خليفه سنه ١٨٣	ذكر بناء دار السلام بغداد ارم نهاد سنه ١٧٣	وفات امام ابو حنيفه رض سنه ١٥٠
ذكر خروج عبد الله ابن علي عم خليفه بر منصور سنه ١٦٩	بيان قتل ابو مسلم مروزي خراساني سنه ١٧١	ظهور سنباد آتش پرست سنه ١٧١

ظهور طائفهٔ روندیه تناسخی سنه ١٧١	وفات معن بن زائدة الشیبانی الجواد سنه ١٧٨	ومقتولی سلیمان بن خلال الشهیر وزیر آل محمد سنه ١٦٨
وسلیمان بن کثیر باغدر ابو مسلم سنه ١٦٨	وفات محمد ابن اسحق ابن لیاز سنه ١٧٨	
خلافت ابو جعفر مهدی وهو محمد بن منصور الدوانیقی ١٥٨ سنه	مدت خلافت سنه ١١	مدت عمر سنه وفات سنه ١٦٩
خروج حکیم بن عطا سنه ٨٠	وفات ثوری سنه ١٨١	وفات سیبویه سنه ١٨٢
وفات ابرهیم بن ادهم سنه ١٨٢	وفات داود طائی سنه ١٨٢	وفات عیسی بن علی عم سفاح احوال یعقوب داود
خلافت هادی خلیفه بن محمد المهدی ابن منصور سنه ١٦٩	مدت خلافت سنه ١ ماه ٢	مدت عمر ٢٢ سنه تاریخ وفات سنه ١٧٠
شهادت مؤمن حسین بن علی بن امام حسن	احوال هرثمه بن اعین تمیمی	وقعهٔ هادی ودفتر او بدار الجزا وخلاصهٔ عالم نظلم ببیدادی

خلافت هارون الرشید ابن محمد المهدی ابن منصور سنه ١٧٠	مدت خلافت سنه ٢٣	مدت عمر سنه تاریخ وفات سنه ١٩٣
وفات امام مالك ابن انس رضی الله عنه	وفات حماد ابن امام ابی حنیفه	وفات امام ابی یوسف یعقوب بن ابرهیم
وفات عبد الصمد ابن علی ابن عبد الله ابن عباس	طلوع دولت واقبال وجاه جلال برمکیان	ذکر انهدام اساس دولت برمکیان مکاوم عنوان
وفات فضیل بن عیاض زاهد مرتاض	وفات محمد بن الحسن الشیبانی امام الثانی الکوفه	وفات شیخ ابو علی الشقیق ابن ابرهیم البلخی
خلافت محمد امین ابن هارون الرشید سنه ١٩٣	مدت خلافت سنه ٤	مدت عمر سنه تاریخ وفات ١٩٦ سنه
ذکر خروج رافع ابن لیث ابن نصر سیار	در بیان منازعت و مخاصمت امین محمد و مامون سنه	استیلای طاهر بن حسین در بغداد وکشته شدن محمد امین بامر خالق العباد
خلافت مامون خلیفه وهو عبد الله ابن هارون سنه ١٩٦	مدت خلافت سنه ٢٢	مدت عمر سنه تاریخ وفات ٢١٨ سنه
وفات شیخ معروف کرخی قدس الله سره العزیز	ولایت عهد امام علی الرضا وفات آن سرچشمهٔ اولیا	ذکر وصول مامون خلیفه بدار السلام بغداد

وفات امام محمد ابن ادریس الشافعی	وفات شیخ ممشاد دینوری رض	خروج بابک خرم دین مزدیک ملحد مباهی
خلافت المعتصم بالله ابو اسحاق محمد بن هارون سنه ۲۱۸	مدت خلافت ۸ سنه ۸ ماه ۸ یوم	مدت عمر ۴۸ سنه تاریخ وفات ۲۲۸ سنه
کرفتاری بابک خرم دین وقتل او در حضور خلیفه	خروج مازیار با اغواء افشین وکرفتار وقتل او وتسمیم افشین	استیلای قیصر بر ممالک اسلام وسفر خلیفه وفتح قلعهٔ عموریه
خلافت الواثق بالله هارون سنه ۲۲۷ ابن معتصم	مدت خلافت ۵ سنه ماه ۴	مدت عمر ۳۶ سنه تاریخ وفات ۲۳۲ سنه
خلافت متوکل علی الله ابو الفضل جعفر بن معتصم سنه ۲۳۲	مدت خلافت ۱۴ سنه ماه ۹	مدت عمر ۴۴ سنه
تاریخ وفات سنه ۲۴۷	انتقال شیخ ابو یزید ابن طیفور بسطامی	وفات ابرهیم قاسم ابن سید طباطبا
وفات حضرت سلطان احمد حضرویه	منع متوکل بزیارت کربلا	وفات امام احمد بن محمد بن حنبل الشیبانی رض
وفات حضرت شیخ ذو النون مصری	ذکر بعض از عجایبات در ایام متوکل خلیفه	ذکر بعض افعال ناهموارهٔ متوکل

خلافت المنتصر بالله ابو جعفر محمد بن المتوکل سنه ۲۴۷	مدت خلافت ماه ۶	مدت عمر ۲۵ سنه تاریخ وفات ۲۴۸ سنه
خلافت المستعین بالله ابو العباس احمد بن المعتصم سنه ۲۴۸	مدت خلافت ۳ سنه ماه ۹	مدت عمر ۳۵ سنه
تاریخ وفات ۲۵۲ سنه	خروج حسن بن زید الباقری داعی الی الحق در طبرستان	ذکر بیان طغیان اتراک وسبب خلع وقتل مستعین بسعی طائفهٔ ناپاک
خلافت المعتز بالله ابو عبد الله ابن متوکل سنه ۲۵۲	مدت خلافت ۳ سنه ۶ ماه	مدت عمر سنه ۲۴
تاریخ وفات سنه ۲۵۵	ذکر کشته شدن وصیف وبوقا از امرای طائفهٔ اتراک ناپاک	ذکر کیفیت خروج اتراک بر خلیفه وسبب خلع و قتل او باراده الله تعالی
خلافت المهتدی بالله ابو عبد الله محمد بن الواثق سنه ۲۵۵	مدت خلافت شهر ۱۱ ماه ۱۷ یوم	مدت عمر ۳۹ سنه تاریخ وفات سنه ۲۵۶
در بیان خروج زنکیان بصره	ذکر وفات ابو عبد الله محمد بن اسمعیل البخاری	ذکر وفات شیخ ابو الحسن السری السقطی قدس سره
خلافت المعتمد علی الله ابو عبد الله احمد بن المتوکل سنه ۲۵۶	مدت خلافت سنه ۲۳ مدت عمر ۵۰ سنه ۶ ماه وفات سنه ۲۷۸	وفات شیخ یحیی ابن معاذ الرازی رضی الله عنه

استيلاى يعقوب صفّار بدار السلام بغداد	قتل شده صاحب الزنج بسعى موفق	وفات شيخ ابو محمّد سهل بن عبد الله التسترى
خلافت المعتضد بالله احمد بن الموفق بن المتوكل سنه ٢٧٨	مدّت خلافت سنه ٩ ماه ٩	مدّت عمر سنه ٤٩ تاريخ وفات سنه ٢٨٩
خروج ابو سعيد جبائى با قرمطيان كمراه	وفات شيخ ابو سعيد خرّاز قدّس سرّه	استيلاء قرامطه بر بلاد اسلاميه وانهزام عباس سر عسكر خليفه
خلافت المكتفى بالله ابو محمد على ابن المعتضد سنه ٢٨٩	مدّت خلافت سنه ٦ ماه ٦	مدّت عمر سنه ٣٣
تاريخ وفات سنه ٢٩٥	استيلاى قرمطيان در ديار اسلام وقتل وغارت در ديار شام	انهزام عسكر قرامطه از لشكر مكتفى خليفه واسير شده صاحب الشامه و مقتولى او با توابع
وفات شيخ ابو اسحق ابرهيم ابن احمد الخواص قدّس سرّه	وفات شيخ ابو عبد الله عمر بن عثمان المكى	وفات شيخ ابو الحسين احمد بن محمد نورى البغوى
خلافت المقتدر بالله ابو الفضل جعفر بن المعتضد سنه ٢٩٥	مدّت خلافت سنه ٢٠ ماه	مدّت عمر سنه تاريخ وفات سنه ٣٢٠
وفات شيخ ابو القاسم جنيد بن محمد البغدادى	وفات سيد يحيى بن قاسم ابن ابرهيم طباطبا	شيخ ابو عثمان سعيد ابن اسمعيل الحيرى

شيخ ابو عبد الله محمّد ابن اسمعيل المغربى	مقتولى ابو سعيد جبائى در حمام بدست غلام صقلابى	ابو عبد الرحمن احمد ابن شعيب النسائى
شيخ ابو احمد رويم بغدادى	وقعهٔ حسين بن منصور الحلاج ومناقب او	ابو جعفر محمّد بن جرير الطبرى
طغيان ابو طاهر قرمطى وقتل حجاج در مكهٔ مكرّمه	جنك ابى ساج سر عسكر بغداد با ابو طاهر قرمطى وانهزام او	جنك مونس خادم با خليفه وانهزام ومقتولى مقتدر
خلافت القاهر بالله ابو منصور محمّد بن المعتضد سنه ٣٢٠	مدّت خلافت سنه ١ ماه ٦	مدّت عمر سنه ٥٢
تاريخ وفات سنه ٣٢٢	قتل مونس خادم و يلبق حاجب وعلى از اتراك بدست قاهر خليفه	خلع قاهر خليفه وميل كشيده چشم او بغدر سيما با جمعيت اتراك بدلقا واتفاق امرا وابن مقله
خلافت الراضى بالله ابو العباس محمّد بن المقتدر سنه ٣٢٢	مدت خلافت سنه ٦ ماه ٢ مدّت عمر سنه ٣٢ تاريخ وفات سنه ٣٢٩	استيلاى بحكم ماكانى در بغداد
شيخ خير النسّاج قدّس الله سرّه	مناقب ابو الحسن الاشعرى	قطع يدان ابن مقله وفوت او در محبس
خلافت المتقى لله ابو اسحق بن المقتدر بالله سنه ٣٢٩	مدّت خلافت سنه ٣ ماه ١١ مدّت حيات سنه ٦٠ تاريخ وفات سنه ٣٣٣	كشته شدن بحكم ماكانى از امراء اتراك ناپاك

خروج عبد الله بریدی واستیلای او بغداد	آمدن سیف الدوله بامداد خلیفه در بغداد	وفات امام محمد بن عبد الملک القرطبی
خلافت المستکفی بالله ابو القاسم عبد الله بن علی المکتفی سنه ٣٣٣	مدت خلافت سنه ١ ماه ٤	مدت عمر سنه ٤٥ تاریخ وفات سنه ٣٣٨
آمدن معز الدوله در بغداد ومقتولی توزون امیر کبیر اتراک	وفات عیسی بن داود الجراح وزیر خلفاء در مکه	وفات شیخ ابو بکر الشبلی
خلافت المطیع لله ابو القاسم فضل بن جعفر المقتدر سنه ٣٣٢	مدت خلافت سنه ٢٩ ماه ٥	مدت حیات سنه تاریخ وفات سنه ٣٦٣
شیخ ابو العباس دینوری	ابو الحسن کرخی	ابو نصر فارابی
شیخ ابو الحسن قوشنجی	خواجه ابو احمد ابدال چشتی	خواجه محمد چشتی
خلافت طایع لله عبد الکریم ابن المطیع لله سنه ٣٦٤	مدت خلافت سنه ١٧ ماه ٩	مدت عمر سنه ٢٩ تاریخ وفات سنه ٣٨١
آمدن عضد الدوله در بغداد وتعظیم خلیفه وفرار ترکان سنه	وفات ابو سعید الحسن ابن عبد الله الشیرازی	وفات ابو الحسن علی بن احمد ابن عبد الغفار الفارسی

خلافت القادر بالله ابو العباس احمد بن اسحق المقتدر سنه ٣٦٤	مدت خلافت سنه ٤١	مدت حیات بروایتی ٨٦ بروایتی ٩٣ وفات سنه ٤٢٢
شیخ محمد بن خفیف شیرازی	ابو نصر اسمعیل ابن حماد جوهری	بدیع همدانی المنشی
شیخ ابو علی دقاق	السید الشریف رضاء الکاظمی	ابن هلال علی
خلافت قائم بامر الله ابو جعفر بن القادر بالله سنه ٤٢٢	مدت خلافت سنه ٤٤	مدت حیات سنه ٧٦ ماه ٣
تاریخ وفات سنه ٤٦٧	شیخ ابو الحسن خرقانی	شیخ ابو اسحق بن شهریار
سید مرتضی ابو القاسم	شیخ ابو سعید مهنه	ابو ابرهیم فارابی
وفات طغرل بک	خروج بساسیر وحبس خلیفه	خواجه یوسف ابن محمد
خلافت المقتدی بالله ابو القاسم عبد الله بن محمد بن قایم سنه ٤٦٧	مدت خلافت سنه ١٩ مدت عمر سنه ٣٨ ماه ٨ تاریخ وفات سنه ٤٨٧	دخول سلطان ملکشاه در بغداد وتزویج دختر بمقتدی خلیفه

وفات ابو اسمعیل عبد الله انصاری	السید مرتضی محمد الحافظ ابو المعالی	شیخ شافعیه ابو المعالی امام الحرمین
خلافت المستظهر بالله احمد بن المقتدی بالله ۴۸۷ سنه	مدت خلافت ۲۵ سنه	مدت حیات ۴۱ سنه ۶ ماه
تاریخ وفات ۵۱۲ سنه	وفات ظهیر الدین ابو شجاع الوزیر	شیخ ابو نصر ابی جعفر الهروی
حجة الاسلام امام محمد غزالی	ابو المعالی اصفهانی وزیر کبیر	وفات سلطان شاه محمد ابن ملکشاه
خلافت المسترشد بالله فضل بن المستظهر بالله ۵۱۲ سنه	مدت خلافت ۱۷ سنه ۶ ماه	مدت عمر ۴۳ سنه
تاریخ وفات ۵۲۹ سنه	ظهور مقابر حضرت ابرهیم و اسحاق و یعقوب علیهم السلام	وفات محی السنة ابو محمد امام بغوی
شیخ احمد بن محمد برادر امام غزالی	خواجه مودود چشتی	وفات صدقه ابن منصور
خلافت الراشد بالله منصور ابن المسترشد بالله ۵۲۹ سنه	مدت خلافت ۱ سنه	مدت عمر ۴۳ تاریخ وفات ۵۳۰

خلافت المقتفی لامر الله محمد بن المستظهر بالله ۵۳۰ سنه	مدت خلافت ۲۵ سنه	مدت عمر سنه
تاریخ وفات ۵۵۵ سنه	وفات شیخ خواجه یوسف همدانی	شیخ ابو الحسن احمد جامی النامقی
ابو حفص امام عمر ابن محمد النسفی	ابو القاسم امام محمود زمخشری جار الله العلامة	قاضی ابو الفضل و حافظ ابوبکر المغربی الاندلسی
خلافت المستنجد بالله ابو المظفر یوسف بن محمد ۵۵۵ سنه	مدت خلافت ۱۱ سنه ۱ ماه	مدت حیات ۵۶ سنه تاریخ وفات ۵۶۶ سنه
وفات شیخ محی الدین عبد القادر الجیلانی	وفات شیخ ابو النجیب السهروردی	وفات حافظ ابو سعید عبد الکریم بن محمد السمعانی
خلافت المستضیئ بنور الله حسن بن یوسف المستنجد ۵۶۶ سنه	مدت خلافت ۹ سنه ۸ ماه مدت حیات ۵۶ سنه تاریخ وفات ۵۷۵ سنه	خروج قطب الدین قیماز بر خلیفه و هلاکی او
خلافت ناصر لدین الله احمد بن المستضیئ بنور الله ۵۷۵ سنه	مدت خلافت ۴۶ سنه ۱۰ ماه	مدت عمر ۶۹ سنه ۳ ماه تاریخ وفات ۶۲۲ سنه
استیلاء سلطان محمد خوارزم شاه بر خلیفه و انهزام و عودت بشتا	خواجه احمد بن مودود چشتی	وفات شیخ شهاب الدین سهروردی المقتول

وفات ابو الفرج المعروف بابن الجوزی ابو البقا عبد الله ابن الحسین العسکری	وفات شیخ روزبهان شیرازی وفات سید ابو الحسن الحسینی	وفات فخر الملة والدین امام رازی عبد الله ابن قدامه المقدسی	
خلافت الظاهر بالله ابو النصر محمد بن ناصر لدین الله سنه ٦٢٢	مدت خلافت ماه ٩ یوم ١٠ مدت حیات سنه ٥٢ تاریخ وفات سنه ٦٢٣	امام ابو القاسم ابن عبد الکریم الرافعی	
خلافت المستنصر بالله منصور بن ظاهر بالله سنه ٦٢٣	مدت خلافت سنه ١٦ ماه ١٠	مدت حیات سنه ٦٤٠ تاریخ وفات سنه ٦٤٥	
شیخ فرید الدین عطار نیشابوری	عز الدین محمد الجوزی	سلطان العاشقین عمر بن الفارض	ابو حفص شیخ شهاب الدین عمر بن محمد السهروردی
خلافت المستعصم بالله ابو احمد عبد الله المستظهر سنه ٦٤٠	مدت خلافت سنه ١٦	مدت حیات سنه ٤٦ ماه ٣	
شهادت مستعصم سنه ٦٥٦	وفات نصیر الدین محمد الناقد وزیر کبیر مستنصر ومستعصم	وزارت مؤید الدین محمد علقمی العمی وزیر	
یاقوت خطاط المستعصمی	شیخ رضی الدین علی لالا غزنوی	امام ابو الفضائل حسن بن محمد ابی حسن الصغانی	
یوسف بن علی البغدادی	شیخ ابو الحسن علی ابن عبد الله الشاذلی	ابو عمرو عثمان بن عمر الشهیر بابن حاجب	نهضت هلاکو خان از جانب مغولستان وانهدام اساس خلافت بنی عباس
انقراض دولت العباس بمقتولی مستعصم خلیفه بنی انتباه وامرآء وعلما واعیان وفقرای بغدادیان باراده الله			

بیان حکام عربکه در یمن و عراق و شامده عهد ملوک عجمده رایت افراخته اند

ناقلان آثار و اخبار شویله اخبار ایلمشلردر که قحطان بن هود نبي عليه السلام
دیار یمنده اتخاذ مقام و مسکن ایتمشیدی و قبایل عرب قحطانه منتسب و قبیله‌لری
اول دوحهٔ اقبالده منشعب در اوغلی یعرب که بعض ثقاة اخباری ایله اوّل
من تکلم بالعرب یعرب در مزبورک یعربک بر ولدی حاصل اولدی که
کثرت عبادت شمس ایتمکله اسم عبد الشمس ایله اشتهار بولمش ایدی رسم سبی و اسرا
ابتدا اول پیدا ایتمکله اکا سبا نام قودیلر و سبانک اوچ نفر ولدی وار ایدی که
برینه کهلان و برینه مره و برینه حمیر دیرلر ایدی و امارت و حکومت سباده
صکره کهلانه انتقال ایلدی و ملوک عجم و غسان نسل کهلاندندر و کهلاندن
صکره حمیر مملکته مسلط اولدی زمان سلطنتنده مدّت مدید و عهد
بعید چکدی و نسب ملوک یمن اول عصردن تا ظهور دولت اسلامه دکین آل
حمیره منسوب ایدی و حمیردن صکره جمله خلاف ما بیننده اختلال و اختلاف
واقع اولوب انلردن بری سریر سباده قرار و بری دیار حضرموتده استقرار
بولدی تا اول زمانه دکین که سلطنت حارثه انتقال ایتدی و جمله قبایل عربه
استیلا و حکومتده استقلال بولدی حارث تبع ایله ملقب اولوب آندن صکره
هر پادشاه که مالک ممالک حمیر و حضرموت اولدی اکا تبع دیرلر ایدی اول
زمانکه سریر سلطنت حارث رایشی برله زینت و آرایش بولدی لقمان بن عاد
انک عهدنده متوجه عالم معاد اولدی و رایش انلرک لغتنده کثیر العطا
دیمک اولور مزبور حارث تاج و سلطنته یوز سنه مالک و وارث اولوب
عاقبت اوغلی ابرهه یه سلطنتی رها ایدوب متوجه عالم بقا اولدی ابرهه لشکر
بی حساب ایله بلاد مغربه متوجه اولدی و کچدوکی یوللر کنارنده بلند و بالا
مناره‌لر وضع و بنا ایلدی تا که مراجعت ایتدکده اول علایم و آثار ایله متوجه
دارود یار اوله بو سببله ذی المنار لقبیله اشتهار بولدی پس ابرهه فوتندن صکره
افریقیس پادشاه و مالک عزّ و جاه اولدی اول دخی بدری کبی تسخیر ولایت مغرب

مغرب ایچون عسکر فراوان ایله اول طرفه متوجه اولدی و بلدان مغربده افریقیه نام
شهري بنا ایلدی و مدّت ملکی حمزهٔ اصفهانی قولی اوزره آلتمش درت ییلدر
اندن صکره عنتر بن ابرهه سریر سلطنته چکدی معمورهٔ دنیاده شکل ختا مردده
و افر مردم خوار نسناس اسیر ایدوب کتوردی که اول قوم تیره رخسارک اکثری
سکسار ایدي بعضی سنک صورتی کوکسلرنده نمودار ایدي صورت بد لقا
لرین کورن کیمسنه‌نک زهره سی چاک و قرین هلاک اولوردی بو سببدن عنتر
ذو الاذعار دیمکله اشتهار بولدی و ذعر لسان عربده خوف دیرلر و مورخان
فرس اعتقادنجه کیکاوس دیار یمنده اسیر و محبوس اولدقده عنتر ذو الاذعار
النده کرفتار اولدی و سودابه که حرم محترم کیکاوس ایدي عنترک دختر نیک
اختري ایدي المهدة على الراوي هداد بن شراحیل عنتردن صکره مالک
ملک دولت اولدی و مدّت سلطنتی یتمش بش ییله قریب امتداد بولدی بلقیس که
ملکهٔ ملک یمن ایدي اول پادشاه عالیجنابک دختری ایدي و بعضیلره
کوره خواهري ایدي دیدیلر والعلم عند الله اندن صکره ناشر بن شراحیل که
منعم ایله ملقب ایدی متصدی امر سلطنت و نایل عزّ و دولت اولدی اندن صکره
ابو کرب شمر بن افریقیس بن ابرهه بن حارث رایش ظهور ایلدی و اکا ابناء اکاذ
مرعش دیرلر ایدیکه عارضهٔ رعشه ایله دستی مرتعش ایدی منقولدر که چون
بیت المقدسه داخل اولدی صفحات دیوارنده یازدیکه باسمك اللهم الرحیم
انا ذو مرعش الملك بلغت هذا الموضع ولم يبلغه احد قبلي ولا يبلغه احد بعدي
پس جیش عظیم ایله آب جیحوندن عبور ایدوب متوجه تسخیر ماوراء النهر اولدی
و تخریب صغددن صکره بر شهر جدید بنیاد و آباد ایدوب اکا شمرکند نام
قودی پس صکره تعریب ایدوب اکا سمرقند دیدیلر و ابو مالک ابن ذو مرعش
انک ولدی ایدی مدّت حکومتی الّی ییل اولدی بعده اقرن ابن ابو مالک بو که
تبع ثانی دیرلر عجم پادشاهلرندن بهمن بن اسفندیار ایله معاصر ایدی بونک
دخی مدّت سلطنتی الّی ییله منتهی اولدی بعده ذو حشان بن اقرن تخت سلطنته
جلوس ایلدی و یتمش ایکی ییل قبایل عربه حاکم اولدی بو دخی ملوک عجمدن دارا که
عدلیله عالم آرا ایدي معاصر ایدي اندن صکره تبع الاقرن بن شمر ذی مرعش
که بعض مورخان اکا تبع اوّل دیرلر حاکم ممالک یمن اولوب مدّت دولتی که
اوتوز ییل اولدی منقضی و منقرض اولدی بعده کلی کرب ابن تبع الاقرن خروج
و مدارج عزّ و دولته عروج ایتدی چون بونک مدّت سلطنتی اوتوز بش ییل اولدی
بعده کلی کرب بن تبع الاقرنک ولدی ابو کرب اسعد بن کلی کرب که تبع اوسط
ایله ملقب ایدي پادشاه اولدی فاکهی روایت ایدر که اول کیمسه که کعبه‌یه

اساسی الباس ایلدی تبع مذکور ایدی وبعض روات نقلی اوزره رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بو تبعك ذم وسبندن نهی بیورمشلردر وآنك شرف اسلام ایله مشرف اولدیغنده اصحاب کرامه خبر ویرمشلردر ودیرلرکه الباس کعبه ایله عالم خوابده مأمور اولدی ومعالم التنزیلده مذکوردرکه مدینهٔ منوره ده اوغلی مقتول اولدی واول مقامده اولنلردن اخذ انتقام ایچون عسکر ایله مدینه یه هجوم ایتدی اهالی مدینه اول پادشاهك کبر وکینه سندن خبردار اولدیلر لاجرم احبار یهوددن بر گروه معدود دیانت واربدیلرکه مدینهٔ منوره رسول اکرمك دار الهجرت ومقام وآرامگاهیدر مباداکه قتل عام سبب غضب رب الانام اولوب شاه وسپاهه بر بلای سیاه وقضای الله نازل اوله پس تبع بو داعیه دن فراغت ایدوب اول ایکی حبر باخبری کندویه دین و دیاننده رهبر ایدندی ودین مجوسدن اعراض ایدوب دین یهودی قبول ایلدی پس علمای احبار برله جانب یمنه عزیمت ایلدی اتفاقا بو اثناده قبیلهٔ هذیلدن بعض مفسدلر سنی بر عظیم گنجینه یه دلالت ایده لم که حدود و پایانی اولمیه امدی گرکدرکه جدار کعبهٔ یعقوب آلتنده موجود اولان ملك دفینهٔ عظیمه اخراج ایده سن اول مفسدلرك مرامی مجرد بیت الهی خراب ایتدیرمك ایدی لکن تبع یاننده اولان احبار کبار بو معناده غرضلرینی تبعه اعلام و اخبار ایلدیلر بو واسطه ایله شرف زیارت بیت الله الحرام ایله فائز ومشرف اولدی وکعبهٔ مکرمه تعظیم ایچون الباس ایلدی وحضرت خیر الانامه بر نامهٔ بلیغ یازوب شامل نام یهودی یه امانت ایتدی تاکه خاتم الانبیا علیه الصلوة والتحایا حضورینه واصل ایلیه وحضرت ابو ایوب انصاری علیه رحمة الباری شامل یهودیدن یکرمی برنجی بطندر وچونکه ابی ایوب اول نامهٔ بلاغت مصحوبی اول محبوب القلوبه ایصال ایلدی اوچ دفعه بیوردیلرکه مرحبا بالاخ الصالح وتبع مزبور بعثت حضرتدن یدی یوز ییل مقدم ایمان گتورمشدر آخر الامر پادشاه مرقوم حدت غضب ایله موسوم اولدیغندن ارکان دولتی اتفاق ایله قتل ایلدیلر مزبورك اوغلی حسان بن تبع الاوسطی تخت داودی یه جلوس ایدوب قاتلان پدری تبع انتقام ایله بربر اعدام ایلدی لکن قاتللردن بعضیکه بقیة السیف ایدیلر پادشاه مزکورك برادری ایله اتفاق ایدوب مزبوری اورتادن گتوردیلر وبرادری عمرو بن تبع مالك ملك ومال اولدقدنصکره مریض اولوب آخرته انتقال ایلدی وپادشاه مزبور شاهان عجمدن معاصر شاه شابور ایدی اندنصکره عبد کلال بن مثوب بن زهران پادشاه اولدی ارکان واعیانی طوغمیدن نصرانی اولد

اولدی چونکه نیجه زمان مدت سلطنتدن گذران ایتدی تبع اصغر بن حسان بن تبع بن کلی کرب که آخر تبابعه اندر پادشاه اولدی مدت متمادی لوازم عدل ودادی کما لیله اجرا ایلدی اما بنی نجم مالك بن فهم بن ازد اولاد ملوك بنی نجمدر وازد یمنده بر قبیله اسمیدر جد بزرگوارلری اسمیله مسمادر ازد بن غوث بن نبت بن ربیعه بن مالك بن زید بن کهلان بن سبادر ونسب جمیع انصارکه اصحاب سید الاخیار ایدیلر ازده منتهی اولور وانلر حوالی مأربده ساکن ایدیلر وصولری بر چشمهٔ کوثر آسادن ایدی که بر کوه فلك شکوهك دامننده واقع اولمشیدی وولایت شحردن دخی بر نهر عظیم انلرك صوینه واصل اولوب اول نهر تند رفتار چوق دیار خراب وتار ومار ایتمشدی اخر الامر بلقیس که ولایت یمن پادشاهی ایدی خلق کلوب رجا واستدعا ایلدیلرکه بر سد سدید اول کوهك آغزینه که مجمع آب وممر سیلاب ایدی بنا ایلیه پس بلقیس دخی انلرك التماسیله ممر آب ومعبر سیلابده بر سد رصین ودیوار استوار وحصین وضع وبنا ایلدی واوچ عدد ثقبه احداث تاکه استدکلری وقتده حاجتلری مقداری اول آبه متصرف اوله لر لاجرم سکان دار ودیار بساتین بسیار واشجار بی شمار اول بند آبك یمین ویسارنده تربیه وحاصل ایلدیلرکه اگر بر کیمسنه باشنه بر ظرف آلوب اول بساتین آدم آیین زیر اشجارنده گذر ایتسه باشنده اولان ظرفی پر ثمر اولوردی عاقبت اول قوم استیلای نکبت ایله کفران نعمت اولدیلر وهادی سبیل اولان رسوللرین رسم دعوت ونبوتده تکذیب قیلدیلر بناء علی هذا جناب حق جل وعلا بر جنس موش ذی ناب اول بند آب اوزره حواله ایلدی اول موشان کرم وشان اول بندی ییریر دلدیلر ونصف اللیلده اول آب مانند سیلاب عامهٔ قوم مغلوب خواب ایکن بوشانوب جمله سین غرقابه صالدی پس مضمون عبرت نمون فجاءهم بأسنا بیاتا وهم نائمون ظهوره گلدی ومنزل ومقاملری خراب ومال وملکلری غرقهٔ آب سیلاب اولدی آخر اول عذابك مشاهده سندن روی توبه وانابتی درگاه رب العزته چویروب مدت مدید اول عذاب شدید ایچون زاری واستغفار ایتدیلر عاقبت فضل کردگاردن تکرار مشمول عاطفت ومظهر نعم بسیار اولوب راحت وفراغت کار ایله نیجه روزگار گچوردیلر چون اول گروه مکروه اول نعمتك قدرنی بیلمدیلر تکرار هدف تیر بلا وصید تیغ قضا اولوب تفرق بلدان ایله هر بری بر دیاره عزیمت ایدوب کیمی اولاد واقاربی برله مکه ویثرب دیارنه دوشدی وکیمی دیار عراق وشامه واروب قاوشدی اول جمله دن ولایت شامه گلنلردن مالك ابن افهم که پیشوای جمع کثیر

ومقتدای جم غفیر ایدی پس دیار انبارده لوای اعتبار قالدیروب عاقبت نیجه مدت
دنصکره اول حوالی اطرافنده بعض لیالی ده کشت وکذار ایدرکن ناکاه برتیر قضا
وجودنه طوقنوب جراحت خونده زبون وترك راحت وعالم بقایه رحلت ایلدی
بعده اوغلی جزیمه ابن مالك پدری سلطنته مالك اولوب بدنی ابرص اولمغله
عرب کمال هیبتندن اکا ابرش دیرلر ایدی عادتی غارت ورسم سبی وخسارت
بادیه وبیداده ابتدا اول پیدا ایلدی مرویدرکه نضر بن ربیعه که رئیس بنی
ایاده ایدی قبیلهٔ بنی نجم دن عدی نام براوغلی وار ایدیکه حسن وجمال وتکلم
والفاظنده عقل حیران اولوردی اتفاق جذیمه اول جوانك کمال حسن وجمالك
کوش وشوق دیداری ایله عالمی فراموش ایتمش ایدی پس پدرندن بالضروره
اول جوان پری پیکری استدی مضر بومعنایی قبول ایتمیوب امتناع ایلدی لاجرم
جذیمه یه اول جوان کبك خرامك کمال شوق وغرامی غالب کلدی عنان همتن
انتقام قبیلهٔ بنی ایاده یه صرف ایدوب عسکر بی شمار پیاده وسوار ایله قبیلهٔ
بنی ایاده یه قریب کلدی نصرام ایندی اول ایکی صنم که جزیمه اکا حسن ارادت ایله
عبادت ایلردی قرشویه چیقاردیلر وایتدیلر ای شاه والاجاه بو ارتکاب معاصی
ومناهی برله سکا غضب الهی متوجه اولمشدر غافل اولمه که بو معبودلر سندن
متنفر اولوب بو جهتدن نیجه مدتدرکه بزم یانمزه کلمشلردر ایمدی کرکدرکه بساط
قبایحی طی ایدوب کیرویه دونمسك تاکه بو صنملرینه سکا وارلر جزیمه ایتدی
بنم محبت عدی ایله حالم خراب ودرونم پر اضطراب ایکن بی حصول مراد وبی
وصول مطلوب بوعزیمتدن رجوع ایتمم بالاخره وعدهٔ صنوف احسان وانعام
ایله پدری عدی نظر جذیمه عادی یه ارشد ایردی وخلوت خاصده شرابدار
اولوب شرف اختصاص ایله ممتاز اولدی وعدی ایله خواهر جزیمه اراسنده محبت
عظیمه ظهوره کلدی عاقبت جذیمه سرخوش ونشوهٔ شرابله بیهوش ایکن عدی
رخصت بولوب اذنیله خواهرین نکاح ایتدیردی واول ایکی حور پیکر مانند
شیر وشکر اول کیجه بربریله قرشدی صباح جذیمه بو قصه دن اکاه اولدقده
قتل عدی یه قصد ایدوب عدی دخی اول عدودن فرار ایدوب کندو قبیله سنه
کلدی وپدری وفات ایتمکله کندوسی رئیس قبیله اولدی مکر قبیلهٔ مذکوره ده
بر زن جمیله وار ایدیکه کرشمهٔ چشمی برله عالم وخوبان عرب وعجم مفتون واسیری
اولمشیدی عدی انکله عشقبازلغه اغاز ایلدی عاقبت اول زن غمزه زنك قرنداشلری
یانندہ بولوب اول جوان خوب صورتی قتل ایلدیلر اما بو جانبده خواهر
جزیمه عدیدن بر پسر شیرین شمایل طوغوردیکه کورنلر بالطبع اکا مایل اولوردی
اسمنی عمرو قویوب روز بروز تربیهٔ احوال وتحصیل فضل وکمالنه مشغول اولدیلر

اولدیلر اول جوان نیکو خصال اون ساله اتصال بولدقده کندوسن جن قاپوب
بادیهٔ بی آب وپرسرابه براقدیلر پس اون ییلدنصکره عقیل ومالك نام کمسنلر
مزبوری بولوب کتوردیلر وکندولر ایله همراه اولان جاریه دن طعام وشراب طلب
قیلدیلر عمرو دخی برانجم صو طلب ایلدی جاریه ایتدی لاتطمع العبد الکراع لیطمع فی الذراع
بو کلام بی بدل عرب اراسنده ضرب المثل قالدی پس عمرویی الوب جذیمه جنابنه
کتوردیلر جذیمه دخی مزبوری مادرنه کوندردی مادری اول پاکیزه کهری
اثر غبار سفرین تطهیر ایتدکدنصکره لباس کزین وطوق زرین ایله کردننی تزیین
ایتدی اول جوان ملك منظری تکرار جزیمه نظرینه الوب کتوردی چون جزیمه اول
پسر ماه دیدارك کردننده اول طوق هاله کرداری کوردی بی اختیار اولوب
ایتدی کبر عمرو عن الطوق وبو کلام بین الانام مشهور اولدی اتفاق اول اثناده
عمرو بن طرب که عمالقه دن پادشاه جزیره وعرب ایدی جزیمه اوزره عساکر
عظیمه چکدی واول جنکده کندوسی کشته اولدی پس نایله نام بر دختر مکاری
وار ایدی که زبا نامیله اشتهار بولمش ایدی پدری یرینه پادشاه اولدی وهمت
وعزیمتی قصاص والدی ایچون جزیمه نك قتلنه مقصور قیلدی وجزیمه یه خبر
کوندردیکه معلوم شریفکز اولسه که بو قدر بلاد وممالك ضبطی حالا تحت
تصرفمزه داخل اولمشدر اما بودکلو ممالك ومسالکك حفظ ورابطی بنم
قدرت واقتدارمدن بیروندر اکر بو فقیره یی سلك ازدواجکه قبول
ایدرسك جمیع ولایت عامهٔ رعیت برله تحت تصرف وحمایتکزه داخل اولور
جزیمه بو کلامدن مسرت تمام حاصل ایدوب بو معنایی عین غنیمت بیلوب اظهار
کمال رغبت ایتدی قصیر بن سعد که جملهٔ احبا واقرباسندن ایدی کندوسنی بو
مهالکه اقدامدن منع ایلدی لکن جزیمه زبانك کمند شوقنه اویله کرفتار اولمش
ایدیکه پند سودمند ایله امتناعی ممکن اولمدی کلام قصیره که بر مرد دانا
وبصیرت ایدی اصلا التفات ایتمیوب جانب زبای زیبایه عزیمت ایتدی چونکه
حضورده لداره یتدی پس زبا جزیمه دن اعراض وابا ایدوب بر فصاد جلاده
کوستردی وجزیمه نك ایکی قولك فصد ایدوب اول مرتبه قان سیلان ودوام
اولدیکه قالبی بی جان قالدی چونکه بو خبر ردی مسموع سمع عمرو بن عدی اولدی
فی الحال چهرهٔ بختی خال اقبال وجمال اجلال ایله مزین اولوب خالی یرینه
پادشاه اولدی وقصیرك اذن وتدارکی ایله بورنن قطع قیلدی قصیر دخی
عمرودن تنفر ایتمکی بونی بهانه ایدوب زبا یاننه واردی وعمروك ظلم
وغدرندن کندویه وافر شکایت ایدوب بونی وسیلهٔ تقرب ایتدی زبا
دخی مزبوره صنوف عواطف شاهانه یی مبذول ایدوب اصلا قصیر حقنده

بر كونه تقصير ايتمدي لكن انده غافل ايديكه نهال حمايت اعدا خسارت وادبارده
غيري ميوه وبار ويرمز پس قصير تجارت ايچون زباده وافر زر وسيم آلوب
عراقه عزيمت ايتدي وعمروايله اتفاق ايدوب بريچه يوز مرد دلير صاحب پيكار
صندوقلره قويوب ودوه لره تحميل ايدوب زبا قلعه سنه كوردي اول جوانان
تيغ زن ودشمن شكني صندوقلردن چيقاروب حصارده اولان اعوان وانصار
زبايه زبيا قليج اورديلر چون زبا بو احوال پر اهواله واقف اولدي وبيلديكه خلاص
مجال محالدر بالضروري زير انكشترينده تعبيه اولنان زهر قاتل وسم هلاهل
دن تناول ايدوب تسليم روح ايلدي وعمرو دخي ممالكه متصرف ومالك اولدي
بني نجمدن اول پادشاه كه حيره ده دار الملك اتخاذ ايتمشدي بونلردر وحيره
كوفه يه قريب بر يردركه حالا دجله انك اوزرنده جاريدر وعمرونك مدت
سلطنتي يوز اون سكز ييلدر اندن صكره ولدي امرئ القيس كه يوز اون
درت ييل مملكتده حاكم وعادل اولدي آخر بونك دخي مدت عمري منقضي
اولوب اوغلي عمرو بن امرئ القيس يتمش ييل مقداري اول ديارك شهرياري
اولدي وچون بونك دخي مدت سلطنتي حكم قضا برله انقضا بولدي اوغلي
امرئ القيس بن عمرو ولايته پادشاه اولدي بوكا امرئ القيس محرق ديرلر اول
كمسنه كه اول دیارده خلقي احراق بالنار ايلدي اول ايدي پس بوندن صكره اوغلي
نعمان اول ولايته صاحب فرمان اولدي ونعمان عجم پادشاهلرندن يزدجرد اثيم
معاصر ايدي وانك التماسيله اوغلي بهرام كور ايچون قرب كوفه ده خورنق وسدير
نام قصر بي نظيري بنا ايلدي وخورنق لفظ خورنكاهك معربيدر يعني
جاي خوردن وسدير سه ديرك معربيدر وچون سنمار نام معمار قصر
خورنق ارم رونقي اتمام ايلدي كندوسي اول قصر كردون نموندن سرنكون زمين
صالدي وجزاي سنمار لسان خلق عالمده اندن ضرب المثل اولوب قالدي سببي
بوكه خورنق وسديره مماثل ونظير بر قصر دخي بر آخر يرده بنا ايتميه احر كاد
نعمان دلالت وزير كاردان برله زخارف دنياده اعراض وترك سوداي
سلطنت ايتدي ووزيري نظيري ايله حضرت مسيح كبي مجرد اولوب دادغربت وديار
كربت كتدي بوندن صكره اول شاه عاليشاندن كيمسه خبر ونشان ويرمدي
بعده اوغلي منذر بن نعمان سكز ييل مقداري مسند نشين اولوب خلق بيننده
حكومت وفصل خصومت ايتدي اندن صكره اسود بن منذر پادشاه اولوب
يدي ييل مقداري اول دياري حفظ وحمايت وضبط وصيانت ايلدي بعده نعمان
بن اسود مانند اسد اول ممالكي زير پنجه شيرانه وقبضه تصرف شاهانه سنه
كتوردي اندن صكره ابو جعفر بن علقمه كه اقرباي نعماندن ايدي اوچ سنه متصدي

متصدي امور مملكت وضبط مهمات ولايت ايتدي بعده امرئ القيس بن اسود سرير دولت
مصره جلوس ايدوب يدي سنه صاحب عز وجاه اولدي بعده منذر ماء السماء
پادشاه وممالكه فرمان فرما اولدي وماء السما كندو مادر پاكيزه كوهري اسمي در
كه لطافت سيما برله بر قطره مايه بكزردي وبو پادشاه نيكو نهاد معاصر قباد
ايديكه نوشروان عادلك پدر بزركواريدر بعده امرئ القيس سليمان اولكه
دياره صاحب فرمان اولدي بو امرئ القيس ميان عربده فصاحت لسان و
بلاغت بيان برله مشهوردركه نته كه جناب رسالت پناه آنك حقنده
ملك ضليل بيورمشدر صكره منذر ماء السما اوزرينه عسكر سيلاب سيما
چكوب ولايتنه استيلا ايلدي منذر بالضروري راه فراري اختيار ايدوب
استمداد ايچون نوشروان عادل جانبنه التجا ايلدي نوشروان عادل دخي
اعوان وانصاردن بريچه نامدار ايله كندو ديارينه كوندوروب تكرار ممالكه
مالك اولوب تختي اوزره قرار ايلدي بعده اوغلي عمرو بن منذر ولايته والي
اولدي بوكا محرق ثاني ديرلر چون آنك دخي دولتي اياميمنقضي اولدي
برادري قابوس بن منذر مالك تخت وتاج اولوب دورت سنه زمان
دولتندن مرور ايتدكده مقتول اولوب منذر بن منذر ماء السما ولايتنه
تسلط واستيلا ايلدي ومدت دولتندن چونكه درت ييل چكدي بعده اوغلي نعمان
بن منذر يكرمي ايكي سنه صاحب امر وفرمان اولدي آخر عدي بن زيدي قتل
ايتمكله استعفا واستغفار ايچون دركاه پرويزه كتدي پرويز خونريز استغفار
قبول ايتميوب مزبوري زير پاي فيله بر آغوب هلاك ايتدي كوياكه بو بيت بليغ
اول زمانده ديمشدر نظم فادخل بيتا سقفه صدر فيله بساباط و
الحيطان تشبه فوايه نثر پس نعمانك مملكتني اياس ابن قبيصه طايي يه ويردي
واياس دخي اول دیارده يدي ييل مقداري شهريار اولدي اندن صكره زاد
بن ماه سان بن مهربنداد همداني طرف شهرياراندن كسرويدن اول ممالكه
خسروي اولدي ومدت سلطنتي اون يدي ييل مقداري امتداد بولدي عاقبت
منذر بن يعمر بن منذر كه عرب اراسنده غرور ايله مشهوردر اول ولايته
پادشاه اولدي چونكه مدت حكومتندن يدي ماه مرور ايتدي حسام مجاهدان
اسلام ايله سلك دولتي انقطاع وانفصام بولدي روز اختشامي شامه مبدل
اولوب عراق عرب همت خالد بن وليد ايله مفتوح ومسخر واهل ايمان
واسلامه جاي ومقر اولدي اما فرقه غسانيان كه شامده مسكن ومقام
اتخاذ ايتمشلر ايدي اول زمان سليح بن حلوان جانب نسطورس دنكه قيصر
روم ايدي حكومت شامه مختص اولوب وهر مرز تاجداره رعاياي غسانيان

هر سال ایکیشر دینار جمع ایدوب مداینه ارسال ایدرلردی و سلیح طرف
هرمزنا جداردہ بو باج و خراجک جمعی و اخراجی ایچون متولی ایدی چونکه
غسانیانک نوبت سردارلغی ابو عمروه که جذع ایله ملقب ایدی اکا ایرشدی
عادت مألوفه اوزرینه اول رسومی جمع و تحصیله اغاز ایتدی بو اثناده پادشاه
قبلندن تحصیل مال مذکور ایچون وکیل جدید کلدی جذع ده مال مزبوری ضرب
و زور ایله مطالبه قیلدی جذع شیر غزاه کبی شمشیرین عریان ایدوب وکیله
اماه ویرمیوب قتل ایلدی و ایتدی خذ من جذع ما اعطاك پس بوندنصکره
جذع ایله سلیح اراسنده مدت مدیده ضرب و حرب شدیده اولدی لکن
پای ثبات سلیح مقام مقاومت و مخاصمتده قائم اولمیوب جذعک حرب
و ضربنه تاب و طاقت کتورمدی جفنة بن عمرو بن عامر بن الحارث بن امرء
القیس بن ثعلبه بن مازن الازدی حاکم ولایت شام اولدی و نسطورس کمال
اطاعت و انقیاد ایتمکله نسطورس اول ولایتی بالجمله ملحقات و مضافاتی ایله
اکا مسلم و مرفوع القلم ایتدی و جفنه دخی قرق بش سال علی الاتصال اول
دیار جنت مثالده حکومت قیلدی اندنصکره اوغلی عمرو الی سال اول دیار
جنت مثالده شمع بجاه و جلالی افروخته و رایت عز و اقبالی افراخته قیلدی وچون
انک دوری دخی منقضی اولدی اوغلی ثعلبه بن عمرو تخت دولت مأنوسه جلوس
ایدوب اول ذات اون یدی یل اول دیارده حاکم اولوب اندنصکره حارث
بن ثعلبه یکرمی سال اول ولایت ارم مثالده حاکم اولدی بعده جبله بن حارث
اول مملکته والی و وارث اولدی و اون سال اول پادشاه نیکو خصال دخی
علی الاتصال حکومت قیلدی اندنصکره حارث بن جبله اول دیاره شهریار
با وقار اولوب دیار بلقاده اون سکز یل ایله برآی خلق عالمه حکومت قیلدی
اندنصکره نعمان بن حارث مال و ملکه وارث اولوب اون بش سال مثال
بی مثالنه خلق امتثال ایلدی بعده برادری منذر اصغر اول ممالکده عدالت
کستر و رعیت پرور اولدی مدت حکومتنده اون اوچ سال مرور ایدنصکره
ایکنجی برادری جبله اول دیاره والی اولوب اوتوز درت یل حکومت ایتدی
اندنصکره اوچنجی برادری ایهم بن حارث التی سنه تاج و تخته مالك و وارث
اولدی بعده دردنجی برادری عمرو بن حارث اوچ سنه اول مملکته حارس
و تاج و تخته وارث و اول ولایته فارس اولدی بعده جفنه بن اصغر بن منذر
اکبر اوچ ییله دکین اول مقتدی و رهبر اولدی بعده نعمان بن اصغر والی اولوب
بعده نعمان بن عمرو اندنصکره جبله بن نعمان بعده نعمان بن ایهم بن حارث
بعده نعمان بن حارث بعده منذر بن نعمان بعده عمرو بن نعمان بعده حجر بن

بن نعمان بن حارث بعده جبله بن حارث بعده حارث بن جبله بعده نعمان
بن حارث بعده ایهم بن جبله بن حارث بن ابی شمر بعده منذر بن جبله بعده
شراحیل بن جبله بعده عمرو بن جبله بعده جبله بن حارث بن جبله بن ایهم بن
جبله بن حارث که آخر ملوك غسانیان مزبور جبله درکه شرف اسلام و عزت
ایمان ایله مشرف و مستسعد اولدقدنصکره مرتد اولدی العیاذ بالله تعالی و جمیع ملوك
بنی جفنه اوتوز ایکی نفردرکه مدت دولتلری اوجیوز اون التی سال اولور والله اعلم

بیان ظهور دولت اسلام و طلوع مهر طالع حضرت جناب سید الانام علیه الصلوة والسلام باحوال خلفاء راشدین کرام و رفقاء عظام رضوان الله تعالی علیهم اجمعین

طالبان شقایق حدایق اخبار نبوی و راغبان فوایح روایح ازهار مصطفوی
اوزرینه واضح و روشندرکه اول افتاب اسمان رسالت و ماه سپهر نبوت و
جلالت حضرتلرینک نسب والا حسبی بو ترتیب اوزرینه در محمد بن عبد الله
بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصی بن کلاب بن مرة بن کعب
بن لوی بن غالب بن فهر بن مالك بن نضر بن کنانة بن خزیمه بن مدرکة بن
الیاس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان متطلعان نجوم فنون معرفت
شعوب انساب و متتبعان شاخ و بیخ تواریخ بطون و اصلاب ذکر
اولنان عدنانه دکین انساب حضرت رسول والا جنابده متفقلردر ولکن
عدناندن بلند نام و خجسته فرجام حضرت اسمعیله وارنجه و حضرت
اسمعیلدن تا مسجود ملائك ارض و سما و معلم دلستان و علم ادم الاسماء
کلها شجرهٔ خلاف فنون اختلاف غیر اتلاف قدر و ائمهٔ حدیثدن بعضیلری که اسنا
لری محل اسناد و اقوالری جای اعتقاد و اعتماددر عدنان بن اُدد بن
هُمَیسَع بن نبت بن حَمَل بن قیذار بن اسمعیل علیه السلام و اتفاق جمهور بو ایله
ظهور ایتمشدرکه شیث و ادریس و نوح و ابرهیم و اسمعیل علیهم الصلوة
والسلام اول رسول اصیل و نبیل اجدادندندر و اکثر روات ثقات بو ایله
اتفاق و اثبات ایتمشلردرکه حضرت خلیل رفیع الدرجات و نوح صاحب نجات
اراسنده سکز واسطه واردر و حضرت اسمعیل نبینک اولاد متعدده سی
وار ایدی لکن نور صدر صدور قیذاردن ظهور بولمشدر و قیذار ذالك
معجم ایله ریاض قبیلهٔ جُرهُم نهال قامت با اعتدالی کمالنه ایرشدی دلیر و شجاعت
شعار و تیرانداز و چابك سوار ایدی حسن و جمال ایله اقراننده ممتاز
و بی همال ایدی و دائما صید نخجیر و قید پلنك و شیر ایله مقید ایدی
کرات ایله مخدرات بنات حضرت اسحاق سلکندن ازدواجه چکدی و جبیر

تابناکنده ظاهر اولان نور خجسته فال اصلا انتقال ایتمدی آخر عربیهٔ غادرهٔ نام
مخدرهٔ فرخنده فرجامی دلالت الهام ملك العلام برله عقد نکاحنده انتظام
ویردی اول حلیلهٔ جلیله قیذار ایله حامله اولوب لمعهٔ آفتاب عالمتاب محمدی
رأس جمله‌ده تاباه وجبین مبیننده نمایان اولدی وتابوت سکینه‌که حضرت
خلیل جناب اسمعیله اصمارلمشدی حمله ایرشدی وحمل دخی الهام غیبی برله حضرت
یعقوبه ایرشدیردی بو طریق ایله نور محمدی سلفدن خلفه منتقل اولوب
تاکه جناب اعدنانه ایرشدی وعدنانك دخی ایکی پسر پاکیزه گوهری وار ایدی
بری معد وبری عد ایدی معد مظهر نور سرمدی اولدی وانك دخی صدف
صلبی سکز گوهر نامور ودر سعادت پرور ظهوره گتوردی واول سکز
فرزندارجمنددن دردیکه سعادتمند ایدی بری قضاعه وقبص واباد
ونزاردر سلسلهٔ اصول حضرت رسول جناب نزاره موصول اولور وانك
وجه تسمیه‌سی اولدرکه چون معد نور سیدالخافقین اول قرة العین میان عیننده
مشاهده ایلدی ظهور وفور فرح وسرور ایله فقرایی اطعام وانعام ایله مسرور
قیلدی وایتدی شول نسنه‌که ایثار وبذل فقرا وضعفا ایلدم بو پسر جلیل القدرك
جهت ولودنه نذردر یعنی شیٔ قلیلدر ونقل وروایت صحیح ایله بیان اولنمشدر
که اول سید امجدك اجداد امجادندن بو اوج نفر جد والا نژادی
انبیای پیشین واصفیای متقدمیندن برینه متابعت ومذهب ودیننه مراجعت
ایلمشلر میدر یوخسا ایلمه‌مشلر میدر مضر بن نزار اما بونك ریاض سعادت
دین حنیف برله نضارت ودیدهٔ بصیرتی کحل هدایت ایله قوت بصارت
طوتمشیدی ومضر وربیعه ایکی برادردرکه ربیعه‌یه ربیعة الخیل دیرلردی
ومضری مضر الحمرا ایله اوقورلردی زیراکه ربیعه مخلفات والدندن صنف
خیله میل ایلدی ومضر اختیار سیم وزر قیلدی مرویدرکه ابتدا کیمسنه‌که
صدای حدایی چکدی اول ایدی برکون نسیان ایله کندودن برعصیان صادر
اولمغله بر مقتضای العصا لمن عصی مضردن برضرب عصا ربیعه‌نك النه
دکدی ربیعه اول ضربك شدتندن ندا یایداه یایداه برله آهنك حدایه
ابتدا ایتدی وصوت بلند واواز دلپسندی اول اطرافی طوتدی لاجرم حدا
اندن ظاهر وپیدا اولدی اما الیاس بعض کمسنه‌لر کسر همزه ایله یاس دندر
دیمشلرکه ضد رجادر لکن الف ولام تعریف ایله محلی اولمشدر تاکه اتقاه
واحساننه مشعر اوله ومزبورك ساغر امالی زلال ایمان ایله واسلام ایله
مالامال ایدی منقولدرکه اول خجسته صفات وادی عرفاتده جملهدن
مقدم کلمهٔ طیبهٔ تلبیه‌یی ذکر ایتمشدر وحضرت رسول باصفانك صداء

صدای دلکشای تلبیه‌سن کندو صلبنده گوش ایلمشدر نظم در ازل اوداد ستایش
بداد محمدانش نام محمد نهاد کرد هر میم شود ز و نهان حمد خداوند کند بی دهان
اما مدرکه جمال الدین محدث کتاب روضة الاجابه‌ده ایراد بیورمشدرکه مدرك
نك نامی عامر ویا عمران ایدی وجه تسمیه‌ده ایکی قول نقل ایلمشکه برکون جشم
آهوانه ونظر شیرانه‌سی فضاده قضا ایله برخرکوشه طوقندی آنی صید وادراك
وآویختهٔ فتراك ایتمك قصدیله دامن در میان واول صحرای بی پایانده خرکوشه
آردنجه دوان اولدی پس سهل زمانده خرکوشه امان ویرمیوب طوتدی ودوشنه
آلوب خانه‌سی جانبنه مراجعت ایتدی خرکوش دوشنده ایکن پدرنه دوش اولدی
پس پدری اول حیوانی ادراك ایتدوکی ایچون مدرکه دیدی وروایت اخریکه قول
اصح واحری دراولدرکه مفاخر آبا واسلافده واکابر اجداد سعادت اتصافده
بنجه نفر کیمسه‌یه اصابت وادراك ایتدوکیچون مدرکه اسمی ایله مسمی اولدی وعلی کلا
التقدیرین لفظ مدرکه‌ده اولان تا مبالغه ایچون اولمق کرکدر نته‌که علامة
وفهامة واقع اولمشدر القصه چون مدرکه‌دن خزیمه فضای عالمه کلدی
اول نور عالیشان ولمعهٔ نورافشان خزیمه‌نك پیشانی سعادت نشانی اوزره
قرار قیلدی وسهل مدتدن صکره اوغلی کنانه اول نور بی کرانه مظهر اولدی وچون
کنانه‌نك اوغلی نضر کتم عدمدن وصحرای قدمدن فضای عالمه کلدی اول
نور پاك ولمعهٔ تابناك انك جبههٔ عطرناکنده قرار قیلدی ودیمشلردرکه نضر
اصل قریشدر وبعضیلر قریش انك لقبی‌در دیدیلرکه قبیله انکله اشتها بولمشدر
ودیمشلرکه قریش لفظ قرشیٔ‌دن ماخوذدرکه جمع وکسب وتفتیش معناسنه
کلمشدر وهم بحرده بردابهٔ عظیمه‌یه اطلاق اولنور وبو قبیله‌نك وجه
تسمیه‌سنده بیورمشلردرکه چون قبیلهٔ مذکوره‌یه بعض ضروریات عارض
اولمغله بربرندن متفرق اولدیلر لاجرم بعد الاجتماع کسب وتجارته مشغول
وتعیش مسافران پریشان حالی ذمتلرینه قبول ایدوب ایثار بر ونوال
وایصال اطعمه واموال ایتدکلریچون قریش دیدیلر وبر قول اخر دخی اولدرکه
نام قریش بن یخلد بن غالب بن فهرکه قافله سالار اول دیار ایدی مسمی اولدی
وچون مالك نضردن ساحهٔ وجوده کلدی اول نور خورشید مثال انك
ناصیه‌سنده ظاهر واتصال ایتدی پس مدت مدیده‌دن صکره اوغلی فهر
متولد وبدید اولدی وفهر کسر فا ایله‌در ونور حضرت سید الاحرار انك
النسنده قرار قیلدی وبعضیلر دیمشلرکه قریش لقب فهردر وهرکیمسه‌که اول
شجرهٔ علیه فروعنده مندرج دکلدر نسبت قرشیتی اندن بعید ومسلوبدر
وبو قول سائر نساب عربه منسوبدر وحق بودرکه بو قول قول اوله مناقض

ومنافی دکلدر زیرا اولاد نضر نسل فهرده منحصردر وانك ذریتی فهرده
غیری قالمامشدر پس اول نور خورشید کرداد فهردن غالبه وغالبدن لؤی
دیدارنده بدیدار اولدی ولؤی صیغهٔ تصغیر لای در بعده لویدن کعبه
وکعبدن مره یه ومره دن کلابه منتقل اولدی ونسب عمرو سعید بن زید رضی الله
عنهما کعبده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمه متصل اولور وبنی زهره
کلاب نسلندندر ونسب خاص سعد بن وقاص کلابده سلسلهٔ نبویه یه
لحوق واختصاص بولور ومره ضم میم ایله طریقهٔ ابرهیم اوزده ایدی واولاد
پاکیزه نهادینه وصیت ایلدیکه عمرو بن لحی ابن قمعه بن الیاس دنکه طریق مستقیم
حضرت ابرهیمی تغییر قیلمشدی اندن اجتناب ایلیه لر بعده اول نور تابان کلابدن
ده نقل ایدوب قصی آلنده نمایان اولدی وقصی اسم زید ایله مسمی ایدی
چونکه مادری قبیلهٔ کلبه که اقربادن دور ایدی الوب کتورمشدی واندن
عالم صباوتدن زمان شبابه کلنجه پرورش بولمشیدی لاجرم بو جهتدن
کندویه قصی دیدیلر که تصغیر قصی درکه بعید معناسنه در ومزبوره
مجمع دخی دیرلرکه سلك جمعیت قبائل چونکه دست تطاول خزاعه دن
انفصال وانفصام بولدی انك وسیلهٔ اهتمامی ایله اجتماع وانتظام
بولدی ودار الندوه نك بناسی وسقایت وحجابت کعبه انکا منسوبدر اما
عبد مناف بن قصی نام همامی مغیره در وکنیتی ابو عبد الشمس در ومناف
اصناف اصنامدن بر صنم اسمیدر وعبد منافك اولادندن هاشم جد
سیدامدر صلی الله تعالی علیه وسلم وعبد شمس جد بنی امیه در ونوفل
جد جبیر بن مطعم ومطلب جد اعلای امام همام محمد بن ادریس الشافعیدر
ومرویدرکه حکمت جناب حضرت رحمان برله هاشم ایله عبد شمس توأمان
متولد اولوب جهانه کلدیلر وحین ولادتده ایکیسنك دخی پیشانهٔ سعادت
نشانی بربرینه متصل ایدی آخر شمشیر ایله بربرندن جدا ایتدیلر ارباب
ذهن وذکا واصحاب عقل ودهادن بریسی که صاحب تجربه ایدی ایتدی
بو ایکی پسرك اولادی ارالرنده مدت مدیده عداوت شدیده واقع اولور
میانلرنده شمشیر تیز وجنك وستیز اکسك اولمیه کرك والحق بیوردوغی
کبی واقع اولدی اما هاشم نام همامی عمرو در وجهت علو منزلتدن اوتوری
کندویه عمرو العلی دیرلردی وهاشم دیدکلرینه سبب اولدرکه ایام قحط
وغلاده که عیاذا بالله اعظم بلادر کاسه لر ایچره اتمك طوغرایوب ثرید
ایدردی واطعام ایچون فقرای کعبه یه آلوب کیدردی لاجرم کسرنان
ایتمکله کندویه هاشم دیدیلر وهشم لغت عربده برنسنه یی اوانمغه دیرلر عاقبت

اول ذات نیکو صفات اراضی شام غزه ده وفات ایلدی ومزبورك دردت
فرزند سعادتمندی وار ایدی لکن عبد المطلبدن غیری انلرك نسلی قالمدی اما
عبد المطلب که نام بزرکواری عامردر وارباب نقولدن منقولدرکه وقت
ولادتنده فرق راسنده موی سفید اشکار اولمغله اکا شیبه دیدیلر وحد
ذاتنده شاکر وحامد وکثیر المحامد اولمغله شیبة الحمد نام قودیلر مادری
بنی نجاردن سلمی بنت عمرودرکه قوم انصاردن بر قبیله نبیله در وعبد
المطلبك ولادتندنصکره هاشم سفر شامه عزیمت واول دیار جنت مشامه
همت ایلدی لکن اول سفر سفر آخرته مبدل اولدی نظم سفر کردیم بشکست
عهد قربی را مکر بخواب ببینم جمال سلمی را وهاشم وقت رحلتده مطلبه ایتدی
ادرکت عبدك الذی بیثرب اکا بناءً شیبة الحمد عبد المطلب ایله موسوم
اولدی وچون مطلب شیبه کعبه یه آلوب کیدردی هر کیمسه که یولده راست
کلوب احوالندن استفسار ایدردی شیبه نك رثاثت لباس بلاسندن اوتوری
قرابتنی اظهار ایتمیوب عبد مشترامدر دیر ایدی وجملهٔ اثار منفعت دثار عبد
المطلبدن بری حفر بئر زمزمدرکه عالم خوابده جناب رب الغفوردن انکله
مأمور اولدی وموضع حفرك علامات خفیه سنا هتدا بولدی منقولدرکه چون
سیف بن ذی الیزن معاونت نوشروان برله مالك ملك یمن اولدی وقصر
غمدانده که شهر صنعاده بر عمارت مشهوردر ایدی سریر سلطنتده تمکن بولدی
اشراف اطراف واصناف واعیان اکناف تهنیت ایچون عزیمت ایتدیلر اکابر قریش
دخی تهنیت ایچون نیت ایدوب مرافقت عبد المطلب برله جانب یمنه عزیمت
ایتدیلر شرف وصولده چون تهنیت ومراسم لوازم خدمت ادا قلندقدنصکره
عبد المطلب یاننده اولان رفقانك کهر تعریفنی رشتهٔ تقریره چالدی ملك
دخی عبد المطلبك نسبنده واجداد والاحسبندن استخبار ایتدی کیفیت حال
واصل ونسلی احوالك معلوم ایدندکی پس سیف ذی الیزن ایتدی سن بنم حالمه
پسری وقوهٔ بصری ایمش سن زیرا کوهر وجود ملك مخدرات بنی النجاردن
برینك پروردهٔ صدف رحمی ایدی اکا بناءً عبد المطلبی مهمانخانه سنده مدت
مدیده آلیقودی ومراسم ضیافت ولوازم رعایتی کما ینبغی اجرا ایتدی آخر برکون
عبد المطلبی خلوته دعوت ایدوب ایتدی مطالعهٔ کتب اسمانی وتفحص صحایف
سبحانیدن بکا بو علم ارزانی اولدیکه بو زماندن قریبده بر امر عظیم وغریب
ظهوره کلسه کرك که سنك موجب فخر ومباهاتك اولور بلکه سنك نام
همامك انك واسطه سیله صحایف دهورده مرور سنین وشهور برله قالور
عبد المطلب اقامت دعا وتحیت ثنا ایتدوکدنصکره ملکدن بو قصهٔ مجملك تفصیلنی

بروجها حمل اوزره استدعا ایلدی اولدخی رجاسن قبول ایدوب نور ظهور
سرور انبیا وسند اصفیایی اعلام واخبار ایلدی واول حضرتک عبد المطلبه
جهت نسبتن مفصل سویلدی لاجرم عبد المطلب بو معنی برله مباهی اولوب
بحمد شکر الهی ایلدی اما اولاد عبد المطلب اون پسر آلتی دختردر اسامی سامیلری
بونلردر که ذکر اولنور • حارث • ابو طالب • زبیر • عبد الله • حمزه • ابو لهب
حجل • مقوم • ضرار • عباس واما دختران بنک اختراني بري بیضادر که اکا
ام حکیم دیرلردی • وبره • وعاتکه • وصفیه • واروی • وبنین وبناندن که
شرف اسلام ایله فائز اولدیلر • حمزه • وعباس • وصفیه در که حضرت حمزه
ایله رضی الله عنه بر والده دن متولد اولمشلردر • وجامع الاصولده
مذکوردر که زعم غالب اهل بیت اولدر که ابو طالب درک اسلام ایدوب
دنیادن کتمشدر اما اسلام عاتکه واروی ده اختلاف ایتمشلردر منقولدر
چون عبد المطلب صرف همم ایدوب خفر ماء زمزمدن فارغ اولدی وآب
مرادیله ینبوع سعی واجتهادی طولدی اولدمده حارثدن غیری برفرزندواری
یوق ایدی پس نذر ایلدیکه عدد ابناسی مقتضای تمناسی برله ثلث عشره کامل
بوله رضای جناب رب العزت ایچون برینی قربان قیله چون التماس وتمنا
ایله عدد ابناسی اونه ایرشدی لاجرم ایفای نذر ایچون صورت حال اولاد
امجادینه دیدی جمله سی بو کارک زمام اختیارین والدنامداره تفویض ومقام تسلیم
وانقیادده طوردیلر پس عبد المطلب نام اولادینه قرعه صالوب اتفاقا تقدیر
قضاء اله برله قرعه نام عبد اللهه دوشدیکه والدی قتنده احب اولادی ایدی
دستندن طوتوب عبد اللهی ذبح ایچون قربانکاهه کتدی پس اقربا واحباب
اقدام ایله بو کارک دفعنه مجد وساعی اولدیلر بو اثناده بر زن کاهنه عبد
المطلبک راهنه قرشو کلوب ایتدی اون دوه که برادمک دیتیدر برجانبه
وضع ایلک وبرجانبه نام عبد اللهی قوک وقرعه قضا وقدری بو ایکیسنک
اراسنده صالک اگر قرعه فال تکرار عبد الله نیکوخصال نامنه دوشرسه
اون دوه دخی زیاده ایدوب ینه قرعه فالی ایکیسنک حالی ایچون صالک
تا اول زمانه دکین که قرعه قدر کردان طرف شتران اوزره قرار ایده
پس عبد الله ایله جمال اراسنده بو یوزدن فال ایتدیلر چون رؤس شتران
یوز عدده منتهی اولدی لاجرم قرعه فال طرف جماله قرار ایلدی وعبد الله
زجدن نجات ونجاح بولدی بو جهتدن سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
بیورمشلر که انا ابن الذبیحین وبو واقعه دن صکره عرب اراسنده دیت کامله
یوز دوه اولدی واسلامده دخی بو قرار اوزره استقرار بولدی اما عبد الله اربا

ارباب نقولده منقولدر که شب ولادت عبد اللهده جبه صوف حضرت یحیی معصوم
دن علیه السلام قطرات خون ورشحات دم لاله کون متقاطر اولدی وطائفه یهود
اول حالتک شهودندن که کتب آسمانیه موافق ایدی علامات تولد والد حضرت
رسالت پناهی دن عد ایتدیلر وخلقه خبر ویردیلر که پیغمبر آخر الزمان صلب
عبد اللهدن جهانه کلسه کرکدر بناء علی ذلک اوان بلوغنده نساء حوروا
آسای عرب اول جوان صاحب ادب قرشوسنده انواع پیرایه برله کندولرین
آراسته ایدرلردی ونظر عبد اللهه عرض جمال واظهار غنج ودلال ایتمکه کیدر
لردی لکن اول یوسف صفتک دامن عفتی آلایش شهوتدن پاک ایدی
چون اول زمان کلدیکه اول کوهر ازهرک وجود پر وجودی صدف اشرفده
پرورش بوله لاجرم یهود شامده بر جمیع خون آشام صید کاهده عبد الله
اوزرینه تیغ انتقام چکدیلر مگر وهب بن عبد مناف اول اطراف واکنافده
کشت وکذارده ایدی دیلدیکه لسان شفاعت ایله اول جماعتک شناعتک
عبد الله اوزرندن دفع ایده ناکاه کوردیکه برکروه انبوه آسبان ابلق اوزره
اول بیاباندن بی پایاندن نمایان اولوب بر حمله ده جمله یهود عنودی تارمار
ونابود قیلدیلر بو احوالک مشاهده سنده وهبه بر علاقه محبت حاصل
اولمغله کندو سراپرده عصمت وحرم عفتنده اولان دختر زلیخا صفتن
زیر نکاح عبد اللهه کوردی وعبد المطلب دخی عقد نکاح آمنه اولدوغی
مجلسده هاله بنت وهیبی خطبه قیلدی واندن سید الشهدا عم رسول خدا
وجوده کلدی منقولدر که اول آن تزوج عبد اللهده بنات اشراف شامده
فاطمه نام بر دختر شیرین کلام وار ایدی که لطافت رخساری رشک
کلزار ارم وحالت رفتاری غیرت طاوس جنان حرم ایدی **بیت** با بروکمان
وبکیسو کمند بیالا بکردار سرو بلند مگر بود دختر قمر پیکر **نثر** اخبار احبار دن
وصحف آسمانیدن اول اشرف نوع انسانک ظهر عبد اللهدن قرب ظهورینی
بیلمش ایدی لاجرم وجهه همتن مکه جانبنه طوتدی زحمت مهاجرته مصابرت ایدوب
شکر وشوق وصول کعبه مقصود برله طی بیابان ایدوب اثنای شدائد
سفرده بو بیتک مضمونن از بر ایدوب کعبه یه طوغری کیدردی **نظم**
خیال کعبه چنان میدواندم به نشاط که خارهای مغیلان حریر می آید
چون فنای کعبه ده نزول ایتدی لاجرم عبد الله میل ازدواجی عرض ایتدی
عبد الله دخی بو امر عظیمی رأی صواب عبد المطلبه موقوف قیلدی بو کار
بزرکوارانک رأی صائبنه مربوطدر دیدی پس خانه سنه کلوب اول کیجه
شیر وشکر کبی آمنه قمر پیکر برله آمیخته اولدی وآمنه کامله اول کیجه عبد اللهدن

حضرت حبیب اکرم ایله حامله اولدی شاعرك بو معنا آمنه خاتونك حسب حالیدر
نظم آب حیوان که سکندر طلبش می فرمود روزیٔ جان خضر گشت و خضر
شد خوشنود نثر القصه صباح اولدقده عبد الله خدمت پدرینه کلوب مأمول
فاطمهٔ شامیهیی عرض قیلدی و تحصیل رخصت اجازتدن صکره منزل فاطمهٔ شامیهیه
کلدی چون ملکهٔ شام بشرهٔ عبد اللهده فرّ نور نبوتی و علامت لمعهٔ حضرت رسالتی
کورمدی مأمولندن مأیوس اولوب جانب شامه عطف عنان ایتدی و ایتدی
معلومك اولسونکه بو قدر قطع منازل و طیّ مراحل ایتمکدن مراد هوای نفسانی
و آرزوی شهوانی دکلدر لکن اقصای نیت اول ایدیکه اول درّ گرانمایه که
خلاصهٔ اکواندر بنم صدف رحممه نازل اولوب مقامده تربیه اوله پس قافلهٔ
حسرت و الم برله طرف شامه عزیمت ایتدی و همچنان فاطمهٔ خثعمیه و خواهر ورقه
بن نوفل که هر بری حسن دلبریده خورشید خاوری برله دعوای برابری
ایدردی عبد اللهك ازدواجنه طالب و راغب اولدیلر لکن چون لوح
قضاده بو معنی تحریر و امضا اولنمامشدی بو دولتدن خایب و خاسر اولدیلر
و اصح اقوال اولدرکه وفات عبد الله اول حضرتك ولادت باسعادتندن
مقدم ایدی اول ذات بیکو صفاتك مخلفاتی بر رمه کوسفند ایلمیش رأس شتر
دلپسند و دخی ام ایمن که بر جاریهٔ حبشیه ایدی اول حضرته میراث قالدی

فصل ذکر بیان ولادت آن صاحب سعادت صلی الله علیه و سلم

ولادت باسعادت حضرت رسالت علیه السلام و التحیه تاریخ اسکندرینك
سکز یوز سکسن ایکی سنه سنده عام الفیلده واقع اولدی و سنین حکومت
نوشروان معدلت آیینده قرق ایکنجی سنه ده اول رسول کریم وجوده کلدی
حیث قال صلی الله علیه و سلم وُلِدتُ فی زَمَنِ المَلِكِ العادِلِ انوشروان
و حدیث مزبوری حاکم نیشابوری تزییف و طرح ایلمشدر و فی الواقع روا
دکلدرکه واضع قوانین شرع متین و متمم مکارم اخلاق کزین لفظ عادلی
بر مشرك بی دین حقنده تبیین و تعیین ایلیه بو معنی شیخ سعدیٔ شیرازی که
نظم و شعر ایله فصحانك ممتاز و سرافرازیدر سلك نظمه چکمشدر نته کیم بیوررلر
نظم بعهد تو دارم تفاخر جهان که سید بدوران نوشیروان و عهد
حضرت مسیحدنکه متکلم فصیح فی المهددر تا زمان بدرعا قدره کلنجه قول
محمد بن اسحاق برله رواة ثقات اتفاق قدندر آلتی یوز یل مرور ایتمشدی و زمان
ولادت حضرت ماه ربیع الاولك اون ایکنجی روز دوشنبه ده وقت سحرکاه
واقع اولدیکه میانهٔ دیباجه ده تباشیر صبح نمایان و کلزار افقده شفقده
لاله لر عیان اولمش ایدی نظم اورد چو صبحدم ز شبکیر مولود نهاد را بتلیر

کشتند مسبحان افلاك از شوق روان بمرکز خاك درهای بهشت را کشادند
اسباب سرور ساز دادند در قدس ندای تهنیت بود در کون نوید موهبت بود
آفاق تمام شد پر از نور میکفت قضا که چشم بد دور بیان طالع آن حضرت
علیه السلام معلوم فاضلان فهم درکه ارباب تنجیم فلك الافلاکی اون ایکی
قسمه تقسیم و اول اقسام بروج ایله اتصاف و اتسام بولمشدر و هر برج اوتوز
درجه یه و هر درجه التمش دقیقه یه منقسمدر و حین ولادت مولودده طرف
شرقده افقی درجه یه طالع اولمش ایسه اول درجه یه طالع مولود دیرلر و هر
برج که بو درجهٔ ذی بهجه انك جملهٔ اجزا و درجاتندر اول برجه طالع
مولود دیرلر پس بو تقدیرجه ابو معشر بلخی که عهد خلفای عباسیه ده رایجه
طالع اول حضرتی استخراج ایتمشدر بو وجه ایله جواب ویرمشدرکه حضرت
رسالتك درجهٔ طالعی برج جدینك یکرمنجی درجه سی ایدی و اول برجك
افق اوزرینه انطباقی ثبات تزایده و درجهٔ ادناده مرتبهٔ اعلایه نقل و
تصاعده دلالت ایدر و صاحب طالع زحل بلند محل اولمق و مشتری که ینبوع
سعادت و مهتریدر برج عقربده بولنمق که اول حضرتك اون برنجی طالعیدر
انتظام اسباب صوری و معنوی و اجتماع سعادت دنیوی و اخروی یه
مشعر و مشیردر و خورشید و الاعمل شرف برج حملده بولنمق که دردنجی
طالعدر اکا اشارت و ایما ایدرلرکه صیت رفعتی اطراف عالم و مسامع و مجامع
عرب و عجمه واصل اولور و آفتاب بی آرام ایله حملده بهرام بولنمق اکا دلالت
ایدرکه هر کیمسه که اول رسول والا منقبت حقنده عداوت ایدر رس سریع
تیغ قهر ایله خاکه همسر اولور و زهره عطارد ایله حوتده بولنمق که کند و شرفیدر
و اوجنجی طالعدر اول منبع ملاحتك کمال بلاغت و فصاحته دلالت ایلر
و اول صاحب دولتك ملتی اشرف ملل و الطف نحل اولدوغنه مشعردر
و قمر اول میزانده که برج عاشردر رأس جوزاده اولمق که برج افراسیدر
و التنجی طالعیدرکه خدام ذوی الاحترامینه منسوبدر اکا دلالت ایدرکه
عباد بلاد و احرار ستوده نهاد انك اعدادی خدامنده اولورلر و ذنب که
نقصان و نحوست اکا متعلقدر اون ایکنجی خانه ده که خانهٔ اعدادر واقع اولمش
ایدی دلالتی اولدرکه اول خورشید اوج کمال و ماهتاب برج افضالك
بیوسته اعدای بد سکالی انتقاض و زوالده اولوب دائما منکوب و مخذول
اوله لر نظم از آنکه بود سابقه لطف خداوند کو انجم و افلاك مکن کار و کذار
طوبی که خورد آب ز سرچشمهٔ حیوان فارغ بود از تربیت باد بهاری نثر
و سید اصیل الدین محدثك کتاب درج الغرر ده بو نقلدن صکره بیورمشلردرکه

اتفاق رواة آفاقی برله اول سید علی الاطلاق حضرتلرینك ولادتی فصل
ربیع ده وموسم بهار بدیع ده واقع اولمشدر احوال حکمت مآل که بعد از
طلوع آن مهر هدایت کستر و آفتاب سعادت پرور بساحهٔ
ظهور رسیده مشهوردر که شب ولادت سید الانامده کعبه ده اولان اصنام
سرنکون اولوب ایوان کسری شکست بولدی وبحیرهٔ ساوه آبدن خشك ومنتفی
وآتش کدهٔ فارس منجمد ومنطفی اولدی واول حضرت والده سندن ساقط اولدقده
نصکره اول مهر سپهر رسالتدن بر نور رخشان تابان ودرخشان
اولدیکه اسماندن اولان ستارکان کوزدن خفی ونهان اولدی واول نورك ضیاسندن
دیار شامده اولان ابنیه وقصور بالتمام معاینه ومشاهده اولندی بر
هفته اول غنچهٔ نوشکفته کندو مادرندن امدی وسکزنجی کیجه اولدقده ثویبه که
کنیز ابی لهب در سبب ایصال مژدهٔ ولادت جناب رسالت برله رقیتدن خلاص
اولوب شرف حریت برله اختصاص بولمش ایدی اول حضرتی یدی کون دکین مسروح
نام اوغلنجق ایله معا امزردی بو جهتدن اول حضرت ایله حمزه وابو سلمه مخزومی
وعبد الله بن جحش اسدی اراسنده اخوت رضاعیه ثابت اولدی وائمه والا
همتده ثابتدرکه اول حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم زمان بعثت
وآوان ابلاغ رسالتده ثویبه یی همواره عوارف کامله وعواطف شامله
برله سرافراز ایلردی ومدینهٔ پر سکینه ده اول زن مسکینه یه صلات علیه
وعطیات جلیه کوندرردی وفتح خیبر ده صکره خبر فوتی پیغمبر حضرتلرینه
واصل اولدی لکن شرف اسلام ایله مشرف اولدوغنده اختلاف واردر
واول کان ملاحتك مکان ولادتی مکه ده بر دار میمنت ده واقع اولدیکه
ارتحال اول حضرت انتقال ایلمش ایدی عاقبت انی عقیل بن ابی طالبه هبه ایلدیلر
ومحمد بن ثقفی که برادر حجاج در انی ورثهٔ عقیلدن بهاء کران وثقیل برله
صاتون آلوب کندو خانه سنه الحاق ایلدی مادر هارون الرشید خیزران
اول زمانکه قصد فریضهٔ حج برله بغداددن کعبه یه کلدی اول خانهٔ دولت آشیانی
سلك ملکنه چکوب خانهٔ مولد جناب رسالتی افراز ایدوب مسجد ایلدی
وسنه تسع وخمسین وستمائه ده ملك مظفر که ملوك یمندن بر ملك فریددر
فرایدی اول خانه نك عمارتنده سعی جمیل ایلدی وحالا هر سال ساکنان خیر البلاد
روز میلادده اول خانهٔ خجسته بنیاد وآستانهٔ بهشت آباد زیارتنه کیدرلر
وبو ابیات بلاغت سماتك مضمون همایونی برله ترنم ایدرلر نظم ای مقام
خوش که می بخشد نسیم وصل یار • خیر دار حل فیها خیر ارباب الدیار • بیقراران را
قرار دل بدید آید ازو • جای آن دارد که باشد نام آن دار القرار • فرخ آن محفل
که آن شه راد راه بوده ظهور • روشن آن منزل که آن مه شد درانجا آشکار •
نثر وچون عادات اعیان کعبهٔ علیا اول ایدیکه اولادلرین تربیه ایچون دایه لره
ویره لر بناءً علی هذا هر سال ایکی دفعه نساء مرضعه اطراف نواحی وبقعه دن
مکه یه کلورلردی بولدقاری اطفالی تربیه وارضاع ایچون الوب کیدرلردی
واتمام مدت ارضاعدن صکره کعبه یه کلوب مادر وپدرینه تسلیم ایدرلردی پس
حلیمهٔ سعدیه اول سرو بلند پایه واول نور بی سایه حضرتلرینه مرضعه ودایه
اولدی باخصوص که جهت معاشده کمال ضرورتی وار ایدی عاقبت اول حضرتك
یمن قدمی برله حلیمه نك عسرتی کثرت راحته مبدل اولوب کثرت اغنام وجمال
برله محسود جملهٔ رجال اولدی حلیمه دن منقولدرکه منتظر ایدم که اول حضرتك دهان
معجز بیانی طوطی وار تکلمه کله اول کلام کوهر نظام لؤلؤ انتظامی صدف جانه کوشمه
منکوش ایدم اتفاقا اول کوهرکه اول سرورك حقهٔ جان پرورندن صادر اولوب
زیور کوش هوشم اولدی بو ایدیکه بر کیجه بیوردیلر لا اله الا الله قدوسا نامت
العیون والرحمن لا تأخذه سنة ولا نوم وهر کون اول رسول ارض وسما
وماه سیمانك نشو ونماسی تزایدده ایدیکه سائر اطفال فرخنده فال ایچون
بر آیده اول مقدار قد وقامت چکردی وانك نهال بی همال قدی بر آیده
چکدوکی قامتی سائر اطفال بر ییلده اول رتبه یه واصل اولورردی بالجمله ایکی
یاشنه واصل اولدقده برجوان بلند وبالا اولدی پس اتمام ایام رضاعدن
صکره رسم معهود اوزره اول وجود پرجودی والده سنه ایلتدی لکن والده سی
اول نور عیون بینا وسرور قلوب دانانك مفارقتنه طاقت کتورمیوب تکرار
اول در یتیمی حلیمه یه ویرمکی اختیار ایده مدی عاقبت حلیمهٔ بیچاره التماس
بسیار ایله اول سید اخیاری والده سندن الدی وخاطر خرم برله جانب خانه سنه
معاودت قیلدی منقولدرکه هر کون برادران رضاعی برله رمهٔ اغنام حلیمه یه
راعی اولورلردی اتفاق ایکی آیدن ویا اوچ آیدن صکره اول شاه والا قدرك
قصهٔ شق صدری وقوعه کلدی بو مجملك مفصلی اولدرکه بر کون حلیمه نك
اوغلی ضمره دوان وفریاد کنان جانب صحرادن خانه یه کلدی واتیدی برادرم
محمده ایریشك که آنك حیاتندن ایچق رمق قالمشدر پس حلیمه ایله شوهری
اول درازهری کلوب صحراده بولدیلرکه طورمیوب غنچهٔ دهانی تبسمده ایدی
بیوردیلرکه ایکی شخص نورانی بنم اوزریمه ظاهر اولوب وبنی بو کوهك قلهٔ
بلندنه چیقاروب سینه می کینه می کاف کوفی کبی شکاف قیلدیلر لاجرم بری احشا
وامعامی بر زلال کوثر آسا برله تطهیر وپاك ایلدی وبریسی کوکلمی چاك ایلیوب
درونندن دم سیاهدن پاك ایدوب محلنه وضع ایتدی پس اول شخص دوحانی صفت

نوردن برخاتم چیقاروب خزینهٔ دلی وگنجینهٔ فؤادی مهرلدی **نظم** دلم خزینهٔ
اسرار بود دست قضا درش ببست وکلیدش بدلستانی داد **نثر** چونکه
شوهري برله حلیمه اول قلبي سلیمدن بو واقعهٔ غریبهٔ گوش ایتدیلر متوهم
اولوب اول حضرتی والده سنه ایلتوب تسلیم قیلدیلر وبیان قول بعض
راویان برله دفعهٔ ثانیه ده اوج ییل وبرآي اول ماه عالم آرای ایله اول
قبیله نك منازلی روشن اولدي اول پادشاه عالی قدرك شق صدري
واقع اولدقده سنین عمرنا زنینی بش ییل برایه منتهی اولمش ایدی ومنقولدرکه
چون دایهٔ مهربان ایله اول مهرجهان حوالیٔ مکه یه ایرشدیلر حکمة الله ایله
اول ماه مشارق ومغارب نظرلرندن غایب اولدي بناء علی هذا علماء
بعض فضلای بصیر آیت کریمهٔ **وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ** اول حضرتك بودفعه
ضایع اولوب وبولنمسنه آلمشلردر وبعضیلري تجارت شامدن کعبه یه
کلوركن اثنای نومده ناقه سي راه دن انحراف ایدوب گمراه اولدوغنه
تأویل قیلمشلردر وبعض رواة بومعنای اثبات ایتمشلردر اول حضرتك
ختانی قبیلهٔ حلیمه ده واقع اولمشدر وقت شق صدرده لکن بو قول منکر
وروایت غیر معتبردر واصح اقوال اولدرکه اول شاه همایون مسرور ومختون
متولد اولمشدر وشارح ابن درید ده ابن کلبي دن نقل اولنمش کہ حضرت
آدم واون ایکی نفر بنی مکرم برله مختون مخلوق اولمشلردر واول انبیانك
آخری اول حضرتدر واکثر ائمهٔ اسلام حلیمه ده اختلاف ایتمشلردر اما
اول حضرتك خواهر رضاعه سي شمامه وخاله سي جدامه بالاتفاق ایمان
کلمشلردر وچون اول حضرتی والده سنه تسلیم ایلدیلر ام ایمن حبشیه که
نامی برکه ایدی جناب نبوت مآبك حفظ وحراستنه کمال اهتمام برله قیام
ایلدی ام ایمن دن منقولدرکه هرگز اول حضرت طشره دن خانه سنه
رجوع ایلسه اصلا اظهار جوع ایلمزدي بلکه اول شاه مکرم برمقدار آب
زمزمدن نوش ایدردي انکله اخشامه دکین قانع وخرسند اولوردی
وچون اول حضرت فرشته خصال آلتي ساله اتصال ایتدی والده سي
زیارت اقربا ایچون ام ایمن واول شاه زمین وزمن برله مدینهٔ منوره یه
کتدي واول منبع ملاحت صنعت سباحتی مدینه ده تعلم ایلدي وحین مراجعتده
والده سي ابواده وفات ایلدي بعضیلري دیمشلردرکه قبري مکه ده در
شاید که نقل ایتمشلر اوله لر واول حضرت سکز یاشنده ایدیکه عبد المطلب
بو عالم فانی دن سرای جاودانی یه نقل ایلدی مدت عمری یوز یکرمي یه واصل
اولمش ایدی وبعض مورخین قولیله عمرنازنینی عدد ثمانینه ایرشمش ایدی وسال

وسال وفات عبد المطلبده خاتم طائی ایله نوشروان عالم آخرته روان اولدی
منقولدرکه اول حضرت جنازهٔ عبد المطلب اردنجه کیدوب وچشم نرکس وارندن
رخساری اوزره ژاله لر نثار ایدردي روایت ایدرلرکه عبد المطلب وقت
انتقالنده اول گوهر کان امکاندن سؤال ایدوب دیلرکه اعمام همامدن قنغی سنه
مایل سین که تعهد احوالکه اهتمام تام ایله قیام ایلیه لر پس اول حضرت طالب
ابو طالب اولوب عبد المطلب کندوسن تربیت وپرورش ایچون عم مذکوره
سپارش ایلدی اولدخی حضرتك صدق ونیت ایله محافظهٔ اموال واحوالنه
مقید اولدی وچونکه سن زبدهٔ بشر حد اثنی عشره ایرشدی ابو طالب خدام
ذوي الاحتشامی برله جانب شامه آلوب کتدي چون کفر نام قریه یه که انده
بصیرایه آلتي میل مسافه ایدی ایرشدیلر واول مقام بوایامده دیر بحیرا ایله
مشهوردر انده برصومعهٔ بلند بنیاد ومعبد ارم آباد کوردیلرکه رهبان نصاری
همتلرین آنك جهت سکونتنده صرف ایدوب انزوای طلبان ملت حضرت عیسی
علیه السلام اقامتی اکثریا انده صلار لردی اتفاقا اول سالي مثالده ابوعداس
جرجیس که بحیرا ایله ملقب ایدی وهم ضبط کتب پیشین وتصفح صحایف سین وشهورین
برله جملهٔ قسیسین دن فایق ایدی صحایف صحف الهي دن اوصاف احوال خاتم
الانبیایي کماهي معلوم ایدنمش ایدی لاجرم اول مقام خرمده مقیم اولوب حصول
وصول حضرت رسولکه مترقب ومنتظر اولوب قالمش ایدی بعض ایامده لب بام
اوزره چیقوب راه قافلهٔ حجازه نظر ایدردي وچون اول رهگذار دن
مطلوبي بدیدار اولمزایدی پس خانه سنه مراجعت ایدوب کیدردي اتفاقا عادت
مألوفه سي اوزره برکون کنار بامدن راه حجاز وشامه نظر ایدرکن کوردیکه
برکاروان طرف حجازدن جانب شامه روان اولوب کیدرلر لکن بوقافله نك اوستنده
مظلهٔ سحاب دافع اشعهٔ آفتاب ونور خورشیده حجاب اولمش پس امیدوار
اولدیکه درخت بختی ثمر مراد ایله بارآور اولور زیاده خرم اولوب بوابیاتك
مضمون بلاغت نمونی برله مترنم اولدی **نظم** این ابر بهارست که در سایهٔ جودش
پر گوهر ودرکشته همه دامن صحراست نی نی غلط کردم بلکه سراپردهٔ عزت
شاه ازپي بخشش زده برطارم میناست **نثر** پس چون تمام قافله زاد وراحله برله
صومعه نك محاذی سنده بر درختك تحتنه نزول ایلدیلر راهب کوردیکه
اول ابر سایبان اسا سراپردهٔ فرقد فرسا اولوب واول سمن چمن اصطفا واول
گل گلشن صفوت وصفا اوزرینه سایه صالدي پس فی الحال ترتیب اسباب مهمانیه
مقید اولوب اهالیٔ کاروانی دعوت ایلدی لاجرم ابو طالب اظهار کمال کرم ایدوب
صومعهٔ راهبه رنجه قدم ایتدی واول ماه برج شرف که آنك حضوري باعث

ضیافت ایدي منزلده قویوب کتدي چون راهبك دیدۀ بیناسي اول شمع
آفرینشي طلعتندن محروم اولدي ابو طالبدن اول عمۀ مطالبك مطالب سندن
اولدي لاجرم خواجۀ عالم اول محفلي شرف مقدم برله تشریف قیلدي چون رفع
طعام و رسم اطعامدن فراغت اولندي اول راهب که مظهر انواع مواهب
ایدي ابو طالبدن سؤال ایدیکه بو جوان سعادتمند و بو جانان دلپسندلر
سکا قرابت و پیوندي نه جهتدندر ابو طالب ایتدي بو جوان هوشمند بنم فرزندمدر
راهب ایتدي سنك فرزندن دکلدر بلکه بو فرزند فرخنده فر در یتیم درکم
بي پدر و مادردرلر و عزي حقنه سکا سوکند عظیم ویردم که بنم حاجتي رد
ایلیه اول منبع نباهت بو سوزدن جهره سنده آثار نفرت و کراهت ظهور ایدب
آني اول قسم قسمندن منع ایلدي و ایتدي مراد و حاجتك ندر راهب ایتدي اقصاي
مقصودم اولدرکه کتف شریفکي کشف ایله تا نشانۀ شانکي کوردم بني اول
ماه هدي رفع ردا ایدوب خاتم نبوتي نظر راهب واهبه کوردي لاجرم اول
راهب ستوده عادت اول حضرتك حقیقت نبوتنه شهادت ایلدي و لهذا
ابو نعیم و ابن منذه مذکوري صحابه دن عد ایتمشلردر و بوندن بو معني مفهوم
اولورکه کویا که بو ایکیي هر مؤمني که شرف رؤیت حضرت رسالت ایله وقاتدن
بر وقتده مشرف اولمش اوله اني صحابي بیلورلر و ترمذي اسناد صحیح برله رجال
ثقه دن روایت ایتمش که اول کون یدي نفر کمسه رومدن که کتب منزله برله
اول مقامده ورود و قدوم حضرتي معلوم ایدنمشلر ایدي متابعت وساوس
شیطاني برله تیغ عدواني چکوب اول خلاصۀ اکوان قصدینه صومعۀ
بحیرایه کلدیلر بحیرا دخي اول قاصدلرك شعلۀ قصد فاسدین زلال
شواهد و دلایل ایله درونلرندن زائل ایلدي و ابو طالب اول عمدۀ مطالبي
اول منزلدن ترغیب راهب ایله حجازه دوندردي و سال چهاردهمده محاربات
عظیمۀ و خیمۀ قریش ایله هوازن اراسنده واقع اولدي که اول جنك و کارزار
حرب الفجار ایله موسومدر اول حضرت اول معرکه ده حاضر ایدي و اوان
بعثت ده مجلس فردوس نزهتلرنده اول حرب مذکور اولدقده بن آنده
حاضر ایدم و رسم صلۀ ارحام ایچون رمي سهام ایلر ایدم دیو بیوررلردي
و بعض روایتده بیورمشلرکه بن سهام مرمیه‌یي جمع ایدوب رجال کماندار
ویرردم و بعض راویلر قتنده حرب فجار یکرمنجي سالده واقع اولمش ایدي
و جملۀ حرب فجارکه کفار فجاردن صادر اولمشیدي دورت دفعه در و بر
قولده آلتي دفعه در و جناب رسالت علیه السلام اون یدي یاشنده ایکن ابو
طالب اني زبیر ابن عبد المطلب برله جانب یمنه روان ایلدي و اول سفرده انواع

انواع خوارق عادات اول سید سادات و منبع السعاداتدن مشاهده ایلدیلر
و چون اول شاه مسیحا دم یکرمي یاشنه قدم بصدي ملائکه کرام نظر میمنت انجامنه
جلوه یه آغاز ایلدي و یکرمي بش یاشنده ایدیکه خدیجۀ ذي بهجه دن مضاربه
اقچه آلدي و رفاقت میسره برله که غلام خدیجه ایدي جانب شامه عزیمت قیلدي
چون صومعۀ بحیرایه ایرشدیلر انده اول زمان نسطور راهب عبادت
واهبه مشغول ایدي پس جانب کاروانه روان اولوب صفایح ضمایر خلقته
اول خلاصۀ اکوان حضرتلرینك علو شان و سمو مکانندن اعلام و بیان
ایلدي و اول حضرت بصري ده امتعۀ ذي قیمتن بهاء کراندن و مال فراوانه
بیع ایلدي و اندن مراجعت ایدوب تکرار مکۀ مشرفه یه کلدي و میسره اثناي
راهده غرایب حالات و بدایع والات که معا و کمالات اول حامل رسالات
دلیل روشن و حجت مبرهن ایدي مشاهده ایتمکله خدیجه یه حکایت ایلدي
و لهذا اول مخدرۀ سر عصمت اول حضرتك اندراج عقد ازدواجنه
جانبله رغبت قیلدي و تقدیر رباني و قضاي صمداني برله اول دولت دو
جهاني برله لایق و ارزاني اولدي و اوتوز بش یاشنه ایرشمش ایدیکه قوم قریش
ایله تعمیر کعبه ده موافقت ایتدي و مروي درکه اول زمان کعبه نك سقف
مرفوعي یوغیدي انجق چار دیواري و جوانب اربعه سنده جداري وار ایدي
و دیوارلري دخي ارتفاعي انجق بر آدم بویجه وار ایدي و بر قولده دیرلرکه دیواری
مرصوصي و سقف مرفوعي و مخصوصي وار ایدي و ارتفاع دیواري یکرمي یدي
ذراع معماري ایدي پس قریش مکه نك تعمیري بناسنه و وضع اساسنه معید
اولدیلر و چون بطون قریشدن هر برینك مراد و مرامي اول ایدیکه حجر الاسود
کندو دستنه آلوب محلنه وضع ایلیه پس بونك اوزرینه مجادله و مقاتله طریقي
ایله قوم و قبیله بري برینه کیردي اخر قریشدن بعض اخیار بو قول اوزرن
قرار ایلدیلرکه هر کیمسه که اولا حرم و اول جاي خرم ایچنه قدم قویه اول
نه رأي صواب کوررسه انکله عامل اوله لر اتفاقا بو حالتده اول سید پاکان
و سند ماکان اول مکانه داخل اولدي و میانۀ اقوامده حسن اداي کلام
برله دفع نزاع قیلدي و همان رداي مبارکن صحن زمین اوزره بسط ایتدي
و حجر الاسودي ردا اوزرینه قویوب قریشه ایتدي هر بطندن بر مرد کلوب جمله
ردانك اطرافنه یاپشون و بو حجر معتبري معین اولان برینه وضع
ایلسون و اول حضرت دست مبارکي برله ردانك وسطنه یاپشوب
اول حجري مکان معتبرینه قودیلر و اول حضرت بو قضیه ده قاضي اولمغله
بالجمله حکمنه راضي اولدیلر و اول حضرت چون قرق یاشنه کردي جناب

رب العزّتدن كندويه وحي ايردي واول سال فرخنده فال ربيع الاوّلنده ناسنهٔ
مذكوره رمضاننه كلنجه رؤياي صادقه ومبشرات لايقه برله عامل ايدي حيث
قَالَ النَّبِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ اَلرُّؤْيَاءُ الصَّالِحَةُ جُزْءٌ مِنْ سِتٍّ وَاَرْبَعِينَ جُزْءً مِنَ النُّبُوَّةِ
وچون رمضان كثير الفيضان داخل اولدي بر ليغ بليغ نبوّت ماه مزبورك
دردنجي كوني ايريشوب دعوت خلقه اغاز قيلدي اوّلا صحن شبستان
خديجة الكبرايده شمع هدايتي ياقدي وخسرو پرويزك حكومتندن اون
طقوز ييل مرور ايتمشدي وسورهٔ اقرادن بش آيت ايله جبريل امين اول
شاه روي زمين حضورنه انزال ايوردي آندن صكره سورهٔ يا ايها المدثر
كتوروب جناب نبوي امر دعوت ايله مأمور قيلدي وتاريخ كزيده مؤلفي حمد الله
مستوفي ايراد ايورمشلردر كه ابتداي وحي اول صاحب امر ونهي حضرتلرينه
تاريخ اسكندريده سنة احدى وعشرين وتسعمائه ده ماه آبك ايجنده سلطنت
خسرو پرويزك اون طقوزنجي ييلنده وقت ضحي ده واقع اولدي ابتدا خديجهٔ
كبرى اندن صكره ابو بكر الصدّيق وعلي ابن ابي طالب وزيد بن حارثه
وعبد الله بن مسعود رضي الله تعالى عنهم اجمعين بونلر شرف ايمان ايله
مشرّف اولديلر منقولدر كه ابو بكر الصدّيق رضي الله تعالى عنه اول جينده
يمندن كلمشيدي وولايت يمنده بر پير معمّركه فراست تامي وار ايدي ديمش
ايديكه چون مكهٔ مشرفهيه وصول برله مشرّف اوله سن كركدر كه حالا انده
مبعوث اولان خاتم الانبيايه متابعت قيله سن اوّل رجال كه آني تصديق
ايله ممتاز وسرفراز اوله سن وحضرت صدّيقه اون ايكي بيته مشتمل بر رجز
تعليم ايلدي وايتدي چون اول واضع قوانين دين وشارع شرع مبين نظره
واره سن كركدر كه بو ابياتي كزينه اول سلطان النبيين اوكنده زينتي
عرض ايله تزيين ويره سن وتحيّت وسلامي اول سرور انامه ابلاغ وارسال
قيله سن چون اول شارب رحيق تحقيق اعني حضرت صدّيق وصول
عتبهٔ بلند مرتبهٔ جناب رسالت ايله فائز اولدقده جمله مقولات پيريمني
لسان وحي رسان برله حضرت صدّيقه كشف وبيان بيورديلر پس
في الحال حضرت صدّيق توفيق تصديق بولوب كلمهٔ شهادت ايله ناطق
اولدي واول سرور آفاقك نطاق وفاق ميان جان وجناننه بغلدي وعشرهٔ
مبشره دن بش كمسه دلالت صدّيق برله سر منزل ايمانه وتوفيقه وصول
بولديلر بري عثمان بن عفان وبري زبير بن عوام بري عبد الرحمن
بن عوف بري طلحة بن عبيد الله وبري سعد بن ابي وقاص بونلردن صكره
سعيد بن زيد وبلال حبشي وخباب بن ارت وصهيب رومي وعمّار

وعمار بن ياسر ومادري سميه وامّ سلمه وخوله بنت حكيم بونلر شرف ايمان ايله
فائز اولديلر وبعثت حضرتدن بكرمنجي كون طائفهٔ جن استراق سمعدن
ممنوع وشهاب ثاقب ايله مدفوع اولديلر واوج سيل اول حضرتك دعوت
نبوّتي اختفا اوزره واقع اولدي اما چون آيهٔ كريمهٔ فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ نازل
اولدي بالضروره سيد ابرار امر انباء واخباري اشكار ايلدي وليل ونهار سرّ
وجهارده پيغام ملك العلامي اعلام واظهار قيلدي پس انلركه قسمت اوّل
وعنايت ازل برله سعدا ايديلر بساط مخالفتي طي ايدوب راه متابعته كلديلر
وانلركه ازل آزالده مظهر ضلال ايديلر مقارن هدايت اولميوب ضلالت
وغوايتده قالديلر وچون اهل اسلام نام اصنام كفاري هجر وجهله
زبانلرينه المزلر ايدي اول اجلدن ارباب شقا وشقاق دخي مسلمانلره ايذا
وجفا قيلمزلردي اما چون لسان وحي رسان وَلَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَى معايب معبود
بطلانه انجام كفاري مجامع انامده مسامع خواص وعوامه ايرشديردي
ولهذا عبدهٔ اصنام دخي مقام انتقامه كلوب پاي جسارتي زمين كينه اوزره
استوار ودست تطاول وتعدّئ انواع اذيت وازار ايله دراز ايتديلر وايكي
سال علي الاتصال اول رسول ستوده خصاله اشرار كفار انواع اضرار ايصال
ايتديلر واول حضرت بالضروري شدّت اذيتدن بعض كمسه لره جانب حبشه
هجرت ايتمكه رخصت ويردي بو اثناده اتفاقا سورهٔ كريمهٔ والنجم نازل اولدي
واول حضرت مسجد حرامده سورهٔ مذكورهٔ تلاوت ايتمكه قيام ايتدي ودوست
ودشمن اول انجمنده سجدهٔ جبيب اكرمه موافقت قيلدي قاضي عياض بيورمشلر
اول اوّل سجده ايديكه قرآنده نازل اولدي وكفار اول جهندن اكا موافقت
ايتديلركه باشد اهل اسلام دخي تعظيم اصنامده بونك عوضنه موافقت
ايليه لر وكرماني ديمش كه بعضيلر موافقت كفارده بيورمشلركه شيطان اثناء
قرائت حضرتده بر كلام نا فرجام كوش عبدهٔ اصنامه ايرشديردي انكچون سجده
مسارعت ايلديلر لكن بو قولك عقلا ونقلا صحتي يوقدر القصه بو سجده
بناءً اطرافا آفاقده خبر صلح ووفاق اهل شقاق انتشار بولدي ومهاجرين
حبشه ومسافران هر كوشه به حب وطن ومحبت مسكن باعث رجوع اولدي
اثناي مسافرتده خبر آلديلركه هنوز اهل اسلام ايله نزاع ارباب اصنام
باقيدر لاجرم مهاجران كفار مكه دن بر ركافرك امن وامانی برله مسكن
ومكاننه كلوب داخل اولديلر عبد الله بن مسعوددن غيريسي كه اول بي
امن وامان رسول زمين وزمان خدمتنه ايرشدي وايكنجي دفعه ابن مسعود
كمال شدّت كفار عنوددن حبشه متوجه اولدي واصحاب اخياردن دخي ...

دیار ایدوب طرف حبشه گذار قیلدیلر نجاشی که ملك حبشه ایدی انلری ظلّ عنایت
وحمایتنه آلوب هر برینه موضع ومسکن حاضر ومعیّن ایلدی وطائفهٔ قریش عمرو
بن عاصی که لقبا دهیّ عرب ایکن اختصاصی وار ایدی بعض تحف وطرف برله طرف
نجاشی یه کوندردیلر تا انده حاضر اولان مهاجرانی مزبوره تسلیم ایدوب کوندره
لاجرم نجاشی بو معنادن تحاشی ایدوب بالضروری عمرو بن عاص جانب مکّیه
خائب وخاسر کلوب واصل اولدی ومهاجران حبشه عددده سکسن بشه قریب
کیمسه ایدی اولاد صغار واورن برزن قریشیه دن غیری وآخر قبیله دن دخی
یدی کیمسنه بونلر ایله هجرت ایتمشدی ورسول صاحب سکینه شهر مدینه یه هجرت
ایلدکده بو ذکر اولنان مهاجرین دن اوتوز اوچ مرد ایله سکز عورت مکّه یه
رجوع وعودت ایلدی مرداندن ایکیسی مکّه ده وفات ایلدی وبریسی بلدهٔ مزبوره
ایچره متمکن اولدی وبکرمی دردی وقعهٔ بدرده اول صدر عاقد رحد متمنیتدی
وباقی مهاجران حبشه اول شاه لشکرکش فتح خیبرده ملحق اولدیلر وبو سالده
سمیّه مادر عمّار که اوّل مهاجرین ایله حبشه یه کیتمشلر ایدی کیرو مکّه یه مراجعت
ایلدی وکفّار بد نهاد مزبوره یه تکلیف ارتداد ایتدیلر اول زن عفیفه وزیبا
ارتداددن اعراض وابا ایتدی لاجرم ابو جهل لعین بر نیزه اوروب شهید ایلدی
رحمة الله علیها مزبوره عتیقهٔ ابو حذیفه ایدی وسال ششم ده حمزه رضی الله عنه
مصباح هدایت والله یهدی من یشاء ایله طریق نجات وفلاحه سالك ودار
الامانه ایمانه داخل اولوب شرف اسلام ایله مشرّف اولدی وهم بو سال دولت
اتصالده عمر بن الخطاب ملهم صواب برله زمرهٔ اصحاب رضوان مآبه دخول
قیلدی وعدد اهل اسلام عمر بن خطّاب نیکو فرجام ایله قرق نفره ایرشدی لر
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین منقولدر که بعض لیالیده اول منبع معالی وبیشوای
ادنی واعلی علیه الصلوة المتعالی رجا واستدعا ایدر دیکه یا رب شرع شریف
ودین حنیفی اسلام عمر بن الخطاب ایله ویا ابو جهل بن هشام ایله تأیید وتأکید
ایله عاقبت دعاء خیر حضرت رسول قبول اولوب مطلع اجابتدن قمر هدایة
عمر تابان ودرخشان وسال هفتم ده حرب بعاث اوس وخزرج میانه سنده
وقوع بولدی وبعاث مدینه یه قریب بر موضع دلکش ودلفریبدر وسال
هشتم ده رومیان کارشناس اوزرینه خبر غلبهٔ فارسیان ملك فارس اطراف
دار ودیارده شایع واشتهار بولدی ومشرکان مغروره بو خبر باعث نشاط
وسرور اولدی اول جهتدن که دیو غرور اول اهل شرورك خیالنه بو معنایی
القا ایلدیکه رومیان محمدیان کبی اهل کتابدر وفارسیان مجوسیان مکیان
کبی بی کتاب وبی شرع مستطابدر لاجرم انلرك غلبه سندن رومیلرك مغلو

مغلوب اولماسندن اول قوم نادان زیاده مسرور وشادان اولدیلر وبو معنی
اول کروه مالایعنی کند ونشانهٔ غلبه لرین قیاس ایتدیلر ع ذهی تصوّر باطل ذهی
خیال محال عاقبت شادی کروه مکروه ضلال موجب ملامت وملال اولدی
واوّل سورهٔ روم نازل اولوب کفّار نابکار رنما مولرندن محروم اولدیلر و
مصداق وَظَنَنتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَكُنتُمْ قَوْمًا بُورًا بو رایه کفّار عناد وانکار قیلدیلر پس
ابو بکر الصدّیق رضی الله عنه امیّه بن خلف جمحی برله اون دوه یه وعد بغلدیلر
اکر اوچ سالده دکین فارس اوزرینه غلبهٔ روم ظاهر اولسه امیّه بن خلف اون
شتر حضرت صدّیقه کتوروب ادا وتسلیم ایده والّا اکر قضیه بر عکس اولسه
شتری امیّه بن خلف جناب عتیقدن مطالبه قیله پس بو بابده جمله اصحاب
جناب صدّیقه توبیخ ایله خطاب ایدوب ایتدیلر که لفظ بضعك که آیت کریمه ده
مذکوردر خصوصیّت ایله اوچ عدده دلالتی یوقدر وبو قول وقرارك تحتنده
بزه چوق عیب وعار مترتّب احتمالی وار [illegible] ولهذا جناب صدّیق رضی الله عنه عودت
ایدوب امیّه بن خلف ایله تکرار تجدید قول وقرار ایتدیلر وبو معاهده نوده
طقوز ییله دکین یوز شتر کرو مقرّر طوتدیلر عاقبت جناب صدّیق بو معاهده ده
صادق وصدّیق اولوب امیّه بن خلفدن یوز دوه آلدی وفقرا ودرویشان
وضعفا وصلاح اندیشانه تصدّق وتسلیم قیلدی وهم بو سال فرخنده فالده
قریش ابو طالبدن استدعا ایلدیلر که جناب رسالت پناهی حمایتدن الچکه
ابو طالب قول اشراری سیّد ابراره اعلام ایتدی وایتدی بو فرقهٔ بد اندیش
وبو کروه بد کیش ایله مدارا وتسکین ونایره کین لرنده مواسا ایله که سکا
بر شر شرورلری اصابت ایتمیه اول حضرت طغرا اساس اویله ظنّ وقیاس
ایلدیکه ابو طالب تهدید اهل عناد برله کند وسندن ترك اعانت وامداد
ایلدی پس بیوردیلر که مادام که قوّت سرپنجهٔ اجل بنم حبل اثبات حیاتمی کسمیه
ایتمیه هیچ بر وجهله هدایت ارباب غوایتدن فراغت ودلالت اصحاب ضلالتدن
قطعا استراحت ایلمم پس ایاغه قالقوب خانهٔ ابو طالبدن طشره کلدی وحبل
اعتصام غیر انفصام خالق انامه متشبّث ومتمسّك اولدی ابو طالب چونکه
اول عمّ مطالبدن بو قرار واضطراری کوردی روی نیازی زمین خدمته
وضع ایدوب ایاغه طوردی وایتدی حاشا که بو بندهٔ خالص طویّت سنك
التزام حمایت وتعهّد رعایتکدن معرض ومتقاعد اولمیه دیوب بو نظم بدیع
وبیانی اول فخر انامه اوقودی نظم وَاللهِ لَن يَصِلُوا إِلَيكَ بِجَمعِهِم ، حَتّى
أُوَسَّدَ فِي التُّرابِ دَفِينا ، فَاصدَع بِأَمرِكَ ما عَلَيكَ غَضاضَةٌ ، وَابشِر بِذاكَ
وَقَرِّ مِنكَ عُيُونا نثر اندنصکره تمام بنی هاشم وبنی مطّلب ترقیم صحیفهٔ وفا

وفاقده ابوطالب برله اتفاق ایلدیلر الا ابی لهب که شوهر حماله الحطب ایدی
کفار منافق برله ایصال ضرر وایذاده موافق اولدی وسائر بطون قریش معادات
بنی هاشم وبنی عبد المطلبی اقصای مطالب بیلدیلر واول فرقهٔ صاحب تفرقه
ترک سلام وکلام وقطع احسان واکرام ایچون بر وثیقه یازدیلرکه اصلا صله
ارحامه وکلام وپیامه انلردن کیمسه ایله مبادرت ایلمیه‌لر ودقایق جور واضراردن
دقیقه فوت ایتمیه‌لر منقولدرکه منصور بن عکرمه قلم خذلانی برله اول وثیقه‌یی
تحریر ایتمشدی لاجرم اول شامت ایله دست بی برکتی حرکتدن قالدی پس اول
حالده اول بلنکان جبال ضلالت دست جهالت برله نیجه تعدی اول حضرت
رسالت وواجب الاتباعه درازایتدیلر پس ابوطالب حضرت رسالت مآبی
سائر موافقان واحبابی برله کندو تحت حمایت وظل رعایتنه الدی لاجرم
قریش راه انتفاع وعیشی مسدود ایدوب اشترا وابتیاعی مابیننده رفع ایتدیلر
بو جهتدن اول حضرت توابعی ایله تحصیل اقوات واطعمه وبیع واشترای لوازم
وامتعه‌دن اضطراب ومضایقه‌یه دوشدیلر سوایم ودوابلرین مرعی‌یه
وکندولرین سیر صحرایه صالیویرمزلردی بلکه هر قنغیسی خانه‌سندن طشره
اول فرقهٔ اشراردن انواع شتم وآزار کوردی واوچ ییل دکین بنی هاشم
وبنی مطلب کرک مسلمان کرک کافر بو منوال اوزره روزکار کچوردیلر وپای
صبر وقراری دامن ثبات ووقاره چکوب تخم صبر وجبری مزرعهٔ دللرنده اکدیلر
باب فتح وفتوحلری مفتوح اولمادی ولیالیده آزارده ناله وآواز اطفال اصحاب
اهل مکه‌یی راحت وخوابه قومشدی لکن انلرکه ارباب مروت واصحاب فتوت
ایدی خفیةً بعض اقربالرینه مالی حاصل قیلورلردی اما اول اثناده حق سبحانه
وتعالی حشرات ارضدن برارضه اول ورقهٔ مسطوره مشکوره اوزرینه حواله
واول وثیقهٔ بی نواله اوزرینه مسلط ایلدیکه لفظهٔ اللهدن غیری انده نسنه قومادی
وبعضیلری برعکس دیمشلردرکه نام رحمانی اول جانور ییدی انجق رقوم هذیان
اهل طغیانی آیقودی لاجرم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم جنابنه
قصهٔ مذکوره صورت وحی والهام برله جانب ملک العلامدن معلوم اولدی
وعم برغمی بو حالدن آکاه قیلدی ابوطالب دخی خواص صادق الاخلاص ایله
بیت الحرامه خرام ایلدی چون قریش ابوطالبی کلور کوردیلر قیاس ایلدیلرکه شدائد
مکایددن جان یتمشلر وارضای رضالری ایچون مسارعت ایدوب کلور پس
ابوطالب اول کروه ضلاله فتح مقال ایدوب محمد امین بکا یمین ایدوب علام
الغیوب اول مکتوبه برعرضه مسلط ایدوب معیوب ایلمشدر ونام حقدن
غیری اول وثیقه‌ده بر نفاق ایچنده باقی قلمامشدر وشویله‌که انک بو قولی مخا
لفا اولوب کذبه محمول اولورسه بن انک موافقت ومعاونتندن اعراض ایلرم و
توابعیله کندوسنی سیزه تسلیم ایدرم واکر انلرک بو کلامده صدقی عیان اولو
رکه درکه سیز دخی بو عهد قبیحدن رجوع قیله‌سز پس انلر دخی اول حضرتک عدو
اطلاعنا اعتمادا ابوطالبک بو قولنه راضی واول مکتوب اندرمکه متقاضی
اولدیلر وچون نامه‌یی اچدیلر صدق مقال سرور اهل کمال ظهور ایلدی لاجرم
اول حالتده اهل ضلالت زیاده خجالت چکوب مطعم بن عدی اکثر صنادید
قریش برله قالقوب کندیلر وحضرت ایله سائر اقارب ویاران خانه‌لرینه عزیمت
ایتدیلر واول سال حضرت حبیب فرخنده خصالک عمر نازنینی خمسینه ایرشمش
ایدی وسال دهمده ابوطالب حکم خدای غالب برله وفات ایلدی وجمهور اهل سنت
که اصحاب رحمت وجنتدر ابوطالب ایمان واسلامدن محروم کتدی دیو اجماع
واتفاق ایتمشلردر وفوت ابی طالبدن قرق کون صکره خدیجهٔ کبری رضی الله عنها
عازم عالم عقبی اولدی پس سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم فوت عمدن چوق
ماتم وغم چکدی وخدیجه وفات ایتدکده التمش بش یاشنده ایدی واول زمانده
نماز جنازه قلمق ایچون اول حضرته اجازت ویرلمش ایدی پس اول حضرت صلوات الله
علیه وسلامه معلی‌ده خدیجهٔ کبرانک دفننه مشغول اولدی واول حضرت
کمال حزن ایله خانه‌سنه کلدی پس فوت ابی طالب وموت خدیجه‌دن صکره کفار
قریش اول حضرته شرور وشقاق ونفاقه اتفاق ایتدیلر سید ابرار دخی
بالضروری صبر وتحملی اختیار ایدوب پای ثبات ووقاری دامن اصطباره
چکدی وکماکان اول خلاصهٔ عالم امکان دعوت کروه کفاردن جد وسعی
ایتدی **نظم** ازثبات خودم این نکته خوش آمد که بجور ٭ برسر کوی تو از پای
طلب ننشستیم **نثر** واصحابیله اول حضرتک احوالی برحاله منجر اولدیکه جور
وجفای کفاردن عاجز قالدیلر ابولهبک ایسه هم مطالبی اول ایدیکه
صرصر فتنهٔ ضرر رساندن اول شاه ملتک شاخ دولتی متزلزل اوله
ودائما اول بدکماندن آثار خذلان اقوال وافعالندن نمایان ایدی وچونکه
کفره‌نک کثرت عداوتی اول حضرت حقنده مشاهده ایلدی مراد ایدندیکه جناب
رسالتی ابوطالب کبی تحت حفظ وصیانتنه آلوب تقویت ورعایت ایلیه بو معنیدن
غافل که **مصراع** هرنه خاکی کل انکیزست هرنورسته ریحانش **نثر** پس قریش چو
بو خبری استماع ایلدی لاجرم برمقدار اذیت وآزاردن فراغت ایتدیلر وسر
سرکشلرین که کریبان جفادن اظهار ایتمشلر ایدی تکرار جیب خفایه چکدیلر
وابولهبه ایتدیلر سن آنی نیجه سایهٔ حمایتکه آلورسن که سنک والدک ایچون
نارده خالد ومخلددر دیر لهذا ابولهب اول سرور صاحب ادبه کلوب احوا

يدرندن سؤال ايلدي حضرت حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم اول كند وقوجه
ايله بيله دردي ابولهب بو جوابي ابو جهله سويلدي ابو جهل ايتدي محمدك غرضي اولدر
انلر ناردده ودوزخ پرشرارده در اولدخي انلر ايله بيله در ديمكدر دي پس
ابولهب تكرار كلوب سيد ابراردن مقام اهل تباري استفسار ايلدي بيوردي كه
هر كيمسه كه انلك مذهب ودينى اوزره در مقيم جحيم ومحروم نعم نعيم در ابولهب ايتدي
بوندنصكره بندن مرحمت وحق رعايت حمايتكده همت اوممه كه بعد اليوم بندن
شر وضرردن غيري نسنه مشاهده ايتمزسين ديوب كتدي چون اشرار كفار
ابولهبدن اول كفتاري اشتديلر اولدكلو اصرار وازار اوزره اصرار ايلديلر
ناچار سيد ابراره ترك ديار ومهاجرت ايتمك لازم كلدي ومكه دن طشره
چيقوب حي بكر ابن وايله التجا قيلدي اول يرك زاغ وزغن نحوست وطني اولوب
طوطئ شكر شكني قبول وحمايت ايده مديلر آخر ميانهٔ قوم قحطانه كلدي واندة
اظهار مراسم دعوت قيلدي اتفاقا قبيلهٔ بنى عامردن بركافر انده حاضر ايدي
اول قومه ايتدي عجب قيده مبتلا اولمش سيز برشخص كه انلك اقرباسي هد منه سعي
وهمت ايدرلر سيز آني تحت حمايتكزه الوب خلاف اشراف قريش تعهد احوالنه
تقيد ايدرسز سيزه بونك تكفل احوالندن عن قريب ملامت وملال ايريشور
فلهذا اول كروه بي توفيق اول حريفي بو قولده تصديق ايدوب سيد اخياري
دار وديارلرندن رد ايتديلر واول منبع لطايف اول محلدن قصد طائف
ايتدي وطائفده اولان طوايف دن دخي انواع ايذا واوضاع ناسزا كوردي
اول تيره دللرك منازلنده انواع جفا واذيت وحالت ملامت ايله چيقدي
نظم همايي نيايد زهر جغد وبوم • سعادت ندارند مرغان شوم نثر
منقولدر كه چون جناب حضرت اول كروه مكروه بد سيرت ميانه سندن
خاطر براندوه ايله جدا اولدي ثقيف كثيف برمقدار حشرات كه صورت و
سيرتلري كلب عقور كبي ايدي جمع ايدوب اول حضرت والا رتبه سنك اردنجه
كوندرديلر وضرب وجنك وحرب وسنك برله ساق سيد آفاقي مجروح ايلديلر
وچون ابناي ربيعه اولان عتبه وشيبه نك باغنه اول صاحب بصر مازاغ
البصر ايرشدي برشجر مختصرك سايه سنده اوتوروب جناب قادر كارسازه درد
كندي نكايتن شكايت وقلت اعوان وكثرت احزان وهوان سلك تقريره
چكوب ايتدي نظم اي بعنايت علم افراخته • كار دو عالم كرمت ساخته •
از در خويشم بدركس مران • خود چه كشايد ز در ديكران نثر مرويدر كه بو اثناده
ابناي ربيعه قوم نصارى دن اولان عداس نام غلاملرينه بر طبق انكور ايله
نظر پر نورلرينه كوندرديلر عداس دخي طبق مراد اوزره اول طبقي خواجهٔ مؤدبه

مؤدب اولكنده خشوع وادب برله زمينه قودي وكندوسي مسافهٔ بعيده ده
خدمت پاي نياز اوزره طوردي پس اول شاه عجم وعرب دخي بسملهٔ ادب
برله دست رغبتي اول عنبه اوزاتدي وانكور مذكوردن اول رسول شكور
واقر تناول ايتدي اما چون عداس خواجهٔ حق واناس دن كلام بسملهٔ كوثر
ايتدي تعجب ايدوب جناب حضرته ايتدي بن بو مقامده كيمسه دن بو كلام بلاغت
نظامي اشتمدم ايمدي لطف ايدوب بيان بيورك كه سيز كيم سز كه بو كلام
بركت انجام وبونام سعادت فرجام ايله تكلم بيوردیکز نظم آخراي
سرو خرامان زكدامين چمني • كه بدين لطف سخن زينت هر انجمني نثر اول
حضرت ايتدي سن قنقي ديارد نسن عبد مي سن يوخسه حرمي سن غلام
ايتدي بندن برغلام نصرانييم شهرم نينوي در حضرت بيوردي كم اول
شهربي همتا يونس بن متى شهري در غلام ايتدي سن يونس بن متى نبي نه وجه
ايله بيلورسن واول بلده انك اولديغي ندن فهم قيلورسن حضرت ايتدي
بن پيغمبر مؤيدم اسمم محمد در اول دخي كندو قومنه پيغمبر هادي ورهبر
ايدي وخيل پيغمبران برير برايله برادرانز غلام ايتدي مدت متماديدر كه
سن شاه جليلك وصفين انجيلده كورمشم وخبر رسالتك كرات
ايله اهل توريتدن اشتمشم كه اهل مكه سكا نسبت ايدوب باشلرين جيب
عناد ودستلرين آستين كين وفساددن چيقرمسه لركركدر وسن بو
جهتدن ترك ديار ومهاجرتي اختيار ايلرسن لكن غم دكل كه عاقبت نصرت
كردكار وفرصت پروردكار بوكار بزركوارده سكا معين ويار اولسه
كرك وروي زمين انوار دين مبين ايله تزيين بولسه كرك ومدت مديد
دركه بو احقر عبيد منتظر بعثت وقدومك ومترقب نزول دولت لزومك
ايدم لله الحمد كه اول دولته واصل واول مرادم حاصل اولدي پس اول
هادئ انام اول عبد بنامه عرض اسلام ايدوب اولدخي شوق تمام برله
انك قبولنه اقدام ايلدي وزبان طوطي وادي بو مقال كوهر نثار ايله متكلم
اولدي نظم بيا كه روي تو خورشيد عالم افروزست • شبم ز روي تو روز
وروز فيروزست • شد از جمال تو فيروز روزمن وآن روز • كه خوا‌هم
شب وروز از خداي امروزست نثر پس غلام سعادت اندوز چون
خواجهاي تيره روزه واصل اولدي حال كذشته رشته بيانه چكوب برير
تقرير قيلدي عتبه ايله شيبه كه ايكيسي دخي ارباب حرمان وخيبه دن ايدي
غلامه ايتديلر سني اول كمسنه فريب وقيد كيد ايچنه صالمشدر وكندو مذهب
ودين وملتكدن جدا قيلمشدر عداس ايتدي بو سيزك ظن وقياس ايتدوكز كبي

دکلدر بسیط خاك پاك وزیرد واز افلاك ده حالا صاحب لولاك وما لك انا
ارسلناك بودر واصالت رسالت عامهٔ عالمیانه مبعوث وکافهٔ بنی آدمه دعوت
ایله مخصوص در نظم کحل بصر زخاك درش بی دلی کشد کش چشم دل به کحل بصیرت
مکحل است نثر پس اول حضرت دخی اول زمانده که مسافر جهان کرد مهر سطح
سپهری طی ایلدی بطن نخله نام موضعه ایرشدی که اندن مکه یه بر کیجه لك مسافه در
لاجرم قدم عبادتی مصلای طاعته وضع قیلدی واداء نماز وعرض نیازه
مباشر اولدی وهمان که اول عندلیب وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوٰى قرأت کلام
خالق قدر وقوی یه نوا چکدی آنی کوردیکه یدی نفر طائفهٔ جن نصیبین ونینوی دن
اول موضعه ایرشدیلر وکوش هوشلرین کوهر ادای ظلمت زدای مقتدای
انس وجنه طوتدیلر چون اول حضرت نماز ونیاز جناب کارسازدن فارغ
اولدی اول طائفهٔ جن کندولرین نظر حضرتده اشکار ایلیوب مقصود ومأمور
لرین جناب رسولده عرضه ایرشدیردیلر پس چون قلم تقدیر ازل اول قومك
سر نوشتلرین رقم سعادتله مرقوم ایلدیلر ایدی بناءً علی هذا وسیلهٔ ایمان
برله خسران ابدیدن خلاص اولدیلر پس چون کندو قوم وقبیله لرینه ایرشدیلر
اول مهر سپهر جاه وجمالك اوصاف وکمالندن برشمه اول قوم بصیرك صفحهٔ
بصیرتلرینه تصویر ایلدیلر وبو تقریرك تأثیرندن کروه کثیر اول شاه سریر
پیغمبری اوکنه کلوب مقام فرمان بریده طوردیلر وسلوك راه خلافدن
بری اولوب یوزلرین زمینه سوردیلر وچون شرف ایمان وسعادت اسلام
ایله فائز ومشرف اولدیلر رایت عزیمت وهمتی جانب مسکن ومقاملرینه نصب
قیلدیلر منقولدر که چون قضیهٔ بطن نخلدن اوج آی مرور ایتدی اول جناب
همایون اندن قالقوب جانب حجونه که مکه ده در عزیمت ایدوب کتدی وسید عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم اخبار جبرئیل مکرم برله اول قومك مقدمندن آکاه
وخبردار اولدی پس مکهٔ مشرفه ده اول کروه صاحب لطافتك استقبالنه
عبد الله بن مسعود برله مسارعت بیوردی وچون منزل حجونده اول مرکز
دائرهٔ عندلیب عدالت رحل اقامتی صالدی مبارك انکشت مه شکاف لطافت
اتصافی ایله صحن زمینی اوزره بر دائرهٔ حکمت ضمین رسم ایتدی وابن مسعوده
سپارش ایتدیکه مرکز وار اول دائره نك وسطنده قرار قیله پس اول حضرت
بر پشته وزرینه چیقوب نمازه طوردی وقرائت سورهٔ طه یه صوت بلند
وصدای دلپسند برله بنیاد اوردی اول پاکان پری سیما اون ایکی بیك نفر
ایدی کمال غلبه وشوق ایله قرب سید الانامه کلوب کوش وجان وجنان ایله
استماعه حاضر اولدیلر وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللّٰهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا

بو

بو معنایی اعلام وابدا ایلر پس جمله سی سعادت ایمان واهتدا ودولت رحمت
خدا برله بهرمند اولدیلر واول حضرت اون ایکی نفر اول ارباب سفردن تعیین
ایلدی وکندولره تعلیم قران وتفهیم شرائط ایمان قیلدی تاکه اول قوم اهل یقینه
تعلیم وتبیین اصول دین ایلیه لر واول حضرتدن اول طائفهٔ حق شناس توقع
والتماس ایلدیلر که کندولرك ودوابلرینك قوت وغدالرین تعیین ایلیه پس
اول رسول محترم صلی الله تعالی علیه وسلم کندولره استخوانی ودوابلرینه روث
حیوانی تعیین ایلدیکه ارادهٔ حی لا یموت برله قوت وقوت کندولره بوندن
حاصل اوله بو اجلدن جناب ختمیت پناه بیوردیلر که لَا تَسْتَنْجُوا بِعَظْمٍ وَلَا
رَوْثٍ فَإِنَّهُ زَادُ إِخْوَانِكُمْ مِنَ الْجِنِّ منقولدر که بطن نخلده شدت اشرار کفاردن عار
خرایه شرف نزول بیوردی واحتیاطا برمدت یز رفتار مکه یه کوندردی که
اول جماعت شرارت بضاعتدن بریسی اول حضرتی سایهٔ حمایت وتحت صیانت
واعانتنه اله اتفاقا میانه قومدن مطعم بن عدی حفظ شاه ابراری ودفع
شر اشراری ذمت همتنه قبول قیلدی واتباع واشیاعی برله اول شاهی کنف حمایت
ورعایتنه آلدی واول حضرت دخی اشکار وخلوتده اقوام قبایلی دعوت
ایتمکه مباشرت ایلدی وبو سنه ده جناب صدیق که خیر الرفیقدر رضی الله عنه
حضرت رسالتی عقد رشتهٔ مواصلت خیر النسا برله تاج ابتهاجی برله سرفرقد
سالرینه وضع ایتدی واول زمانده عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها آلتی یاشنده
اولوب یدنجی یاشنه قدم بصمش ایدی وبو نکاحك عقدی حلیلهٔ عثمان بن مطعون
خوله بنت حکیم توسطیله وقوع بولدی وهم خولهٔ مزبوره واسطه سیله جناب
نبوی سودهٔ عقد نکاح قیلدی وسوده اولا کندو عم زاده سی سکران بن عمرو
نکاحنده ایدی وایکیسی دخی شرف اسلام ایله مشرف وفائز اولوب حبشه یه
هجرت ایتمشلردی صکره سکران مذکور غرور ایله سکران بی شعور اولوب مؤمن
پارسا ایکن ترسا اولدی وچون حبشه ده اول بی سعادت سوده ایله مکه یه
معاودت قیلدی چوق زمان مرور وکذران ایتمدی عازم جانب نیران اولدی
واول زوجه که خدیجهٔ ذی بهجه دن صکره اول حضرت سوده معاش ایله هم
فراش اولمشدر بودر واخر حالده اول زوجهٔ نیکو خصال کندو نوبتین عایشهٔ
صدیقه یه بغشلدی وبو جهت ایله ارادهٔ اطلاق طلاقی خاطر سید آفاقدن ازاله
ایلدی کتاب بخاریده مذکوردر که حضرت سوده دن بر حدیث انجق مسموع
اولمشدر وغیر کتب احادیثده درت حدیث استماع اولنمشدر وحضرت سوده نك
انساب ستوده سی بو وجه ایله در سوده بنت زمعه بن قیس بن عبد ود
بن نضر بن مالك بن حسل بن عامر بن لوی بن غالب در وهم بو سال نجسته

فائده طفیل بن عمرو دوسی که اول قبیله نك رئیسی ایدی شرف اسلام ایله فائز
ومشرّف اولدی و رجاء طفیل برله دعا ایلدی تاکه چراغ فروزان کبی بر نور طفیلك
ایکی دیده سی ارasında ظهور ایلدی واول نور پرلمعان برله جانب قوم وقبیله سنه
روان اولدی چون قوم واقرباسنه قریب کلدی توهم قصور نظر قاصراندن اوتوری
رب العزتدن رجا ایلدیکه اول شبانی سعادت نشانی اوزره درخشان اولان
نور سرتازیانه سنه نقل وظهور ایلدی وچون قومنه واصل اولدی کوردیکه اکثرینك
ضلالت برله بصر بصیرتی علیلدر انجق بر کروه قلیل تابع هدایت وسبیل اولدیلر
بناءً علی ذلك طفیل تکرار عتبهٔ بلند مرتبهٔ جناب نبوته کلوب اول قوم ناپاکك
هلاکی استدعا قیلدی صاحب خطاب لولاك ومالك ممالك انا ارسلناك
طفیله وصیت ایلدیکه حین دعوتده قومنه رفق ولطف ایلیه وطریق لین
وتلطف برله سویلیه زیراکه بیورمشلردر نظم به شیرین زبانی ولطف وخوش
توانی که کاوی بکردون کشی نثر مرویدرکه دعوت ثانی طفیلده قبیله دن
چوق کمسنه اسلامه میل ایدوب ذقبهٔ مطاوعتی ربقهٔ اسلام ومتابعته وضع
ایتدیلر واحرام زیارت آستان جناب حضرتی واجب بلوب جانب مکه یه
کتدیلر وسال یازدهم عقبه نام محلده بعض انصار جمال سرور اصفیا مشاهده
سندن فروغ نور رضیا حاصل قیلدی وانلردن بعضیسی ترك عبادت اصنام
وشرف متابعت اسلام ایله مشرف اولدی وقول مشهورده انصار مذکور
آلتی نفردر اسعد بن زراره عوف بن حارث قطعه بن عامر عقبه بن عامر
جابر بن عبد الله بن رباب رافع بن مالك در پس بونلر صدق نیت وخلوص
طویت برله حلقهٔ متابعت حضرتی کوش جانه چکوردیلر وبونلر دخی چون
مدینهٔ منوره یه مراجعت ایتدیلر نظر اهل مدینه ده طریق رشاد وراه صلاح
وسداده لوازم سعی واجتهادی مرعی طوتدیلر وانلرکه لوح دل قابللری
تطهیر وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ مصدوقه سنه قابل ایدی نور ایمان وزیور شهود
واذعان برله محلی ومجلا اولدیلر وسال دوازدهم ده معراج اول ذو المعارج
که فهم قدر بلندی رتبهٔ درك افهام وفهم اوهامدن خارجدر واقع اولدی
ونماز پنجکانه جناب خدای یکانه دن امت فخر جهانه فرض اولدی وراویان
بلیغ البیانه قصهٔ معراج چوقدر لکن جمله دن امیر المؤمنین علی بن ابی طالب
وانس بن مالك ومالك بن صعصعه وعبد الله بن عمر وعبد الله بن عباس
وعبد الله بن مسعود وابو هریره وسداد بن اوس وعائشهٔ صدیقه رضی الله
عنهم ومعراج کیجه ایجنده اولدیغنده جمله سی متفقلردر لکن قنغی کیجه ده
اولدیغنده علماء اسلاف بیننده اختلاف واردر امام واقدی که اخبار

واثارك صراف وناقدیدر بیورمشلرکه معراج رسول علیه السلام
اول حضرتك بعثتندن اون ایکنجی سنه نك رمضان شریفك اون یدنجی کیجه سی
شب شنبه ده واقع اولدی وهجرتدن اون سکز آی مقدم ایدی وبعضیلری
ربیع الاولك اون اوچنجی کیجه سی شب دوشنبه دکه اول حضرتك هجرتندن
بر ییل مقدم ایدی وبعضیلری ربیع الاول مذکورك یکرمی یدنجی کیجه سنده
واقع اولدی دیو بیورمشلر اما معراج پر ابتهاج قول اشهر صاحب احتجاج اوزره
شهر الله الاصم رجب المرجبك یکرمی یدنجی کیجه سی واقع اولدی بو مجملك بروجه
اجمل مفصلی اولدرکه چون وقت معراج اعلی وسفر عالم بالا اول سید ادنی
واعلایه قریب اولدی لاجرم اول سید امم حضرتلرینك درونه آتش اشتیاق
استیلا ایلدی واول شاه خوش خرام بی سکون وبی آرام اولوب کاه مسجدده
خانه سنه وکاه خانه سندن جانب مسجده کلوب کیدردی اول سیدك اصحاب
واحبابی زیاده اضطرابه دوشمشلر ایدی اتفاقا لیلهٔ مذکوره ده اول چشم
چراغ عالم خانهٔ امهانی یه نهانی تشریف قدم بیورمشلر ایدی واول کیجه اول
شاه جهان اول خانهٔ سعادت آشیانه ده مهمان اولمشلر ایدی اتفاقا اثنای لیل
سعادت خیلده که کالای والای سعادتندن نجم سعدین دین آلوردی
ومواکب کواکب چرخ برین سواد هدایت قرینندن اقتباس نور ضیا والتماس
فروغ وسنا قیلوردی نظم شبی بود پیغمبر کامیاب ، دران خانهٔ امهانی بخواب
که از سدرة المنتهی جبرئیل ، درآمد بفرمان رب جلیل ، که فرمان چنانست کام
شب علم ، زنی برسر عرش ولوح وقلم ، همی خواندت کرد کار جهان ، که کوید بتو سر
های نهان نثر سر خیل ملائك مقربین وصاحب منقبت ذی قوة عند العرش
مکین قوشکان کزین ملاء سدره نشین برله سماده نازل زمین اولدی
وبر براق برق رفتار کتوردیکه مهر شرق ونور برقدن دونده وپیك نظر
وشعاع نظردن رونده ایدی پس اول حبیب سبحانی خانهٔ امهانیدن بیت الحرامه
کتوردی وایتدی نظم کذری بلامکان کن زپی وصال امشب ، فاذا وصلت
فاشفع واذا فرغت فانصب ، ملك وسپهر وانجم همه انتظار دارند ، قدمی
براسمان نه نظری ملك بکوك نثر امر ایلدیکه اول حضرت ستوده اطوار براق
برق رفتاره سوار اوله نظم خرم آن روز که از دوست اشارت برسید بو صاحب
زپی هجر بشارت برسد نثر پس اول شهسوار بطحا وحرم رکاب براقه وضع قدم
ایتدی براق سرکشلکه اغاز ایلدی حضرت جبرئیل ایتدی ای براق بو سرورا فاقدن
افتراق ایلمه که خیل انبیاده بوندن بزرکوار برکیمسه سنك اوزرکه سوار اولمامشدر
پس بو سوزدن براق اوزرینه لرزه دوشب عرق حیا عروقندن زمینه روان

اولدي واول حضرت والا امكانك اوكنده اظهار تواضع ومسكنت ايدوب
كند وسين زمينه برابر قيلدي واول حضرتنده مرويدركه چون حرمدن طشره
چيقوب جبرئيل امين دلالتيله صفا ومروه اراسنده اول براق برق رفتاري
كوردم كه حماردن بيوك واشتردن كوچك هر اعضاسي فرسه مشابه ومشاكل
لكن يوزي صورت انسانه مماثل ايدي شهپرلري همان پر كركسه بكزردي لكن
پر طاوس كبي الوان ذهب ولاجورد ورنك سرخ وزرد برله منقش ايدي
وآيقلري سم ياي كاوكبي دوساقه ايدي اما بادكبي پوينده وبرق كبي دونده
ايدي اول اجلدن اكا براق ديرلر ايدي وقدمن منتهاي نظر واقصاي امتداد
بصرينه وضع ايلر ايدي القصه حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم شاه وار براقه
سوار اولدي وحين ركوبده حضرت جبرئيل ركابن طوتدي وميكائيل مبارك
جامه سن راست قيلدي واول مركب تيزكام وخوش خرام طرفة العين ايچره مسجد
اقصي يه كلدي نظم پاي برآورد بر پشت براق • كفت بر آفاق كه هذا فراق • بود
از وكام نهادن همان • در حرم قدس سنادن همان نثر براقلرين انبيا مركبلرين
بغلدقلري حلقه يه ربط ايدوب مسجد اقصي نك ايچنه كيردي واول مقامده
تمام انبياي عظام اول خير الانامه استقبال تام ايدوب انلره امام اولدي
وايكي ركعت حنيفه فاتحه وسوره فيل وقريش برله ادا قيلدي وبو آيت كريمه جناب
رب منزلدن نازل اولدي وَاسْئَلْ مَنْ اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا پس اول كروه انبيا
وفرقه اصفيا كندويه وداع ايدوب ايتديلر نظم جايي كه رسيدي كه ملك را
نبود ره • در مرتبه قرب كه هركز نرسد كس • قَدْ عَظَّمَكَ الرَّبُّ وَاَعْطَاكَ لِقَاهُ
قَدْ اَكْرَمَكَ الْحَقُّ تَعَالَى وَتَقَدَّسْ نثر اندنصكره تكرار براقه سوار اولوب عازم عالم
بالا وملاء اعلا اولدي وبعضيلر ديمشلردركه شهپر جبرئيل امين برله متوجه
چرخ برين اولدي وبعض رواة ثقاة بيورمشلركه نردبان ومرقات شكلنده
بهشت اعلادن بر معراج كتورديلر وبر اوجن سنك صخره اوزرينه وضع ايدوب
وبر اوجن آسمانه يتورديلر وبو معراجك هر پايه بر پيرايه سي زبرجد وياقوت
ايله درخشان ومرواريد خورشيد رخشاندن ايدي پس اول حضرت اول
معراجدن سوي سما وعالم بالايه متوجه وروان اولدي القصه آسمان اولده
خلاصه عامه ناس اولان حضرت آدم صفوت لباسه مصادف قيلوب سلام
ويردي حضرت آدم دخي اول سيد مسجادمه تعظيم ايدوب ايتدي مرحبا
بالابن الصالح والنبي الصالح نظم آمد ببرج عاشقان ماه ثريا منزلت •
اي ماه مهر افروز من بادا مبارك منزلت • خلوت سراي چشم ودل اين شسته
وان رفته ام • فرما وبنشين جان من هرجا كه ميخواهد دلت نثر پس اول شاه

شاه سپهرسرير فلك ماه منيردن ايكنجي آسمانه روانه اولدي مسيح خوش دم ايله
همدم اولوب حضرت يحياي صاحب حيا برله ملاقات قيلدي واندن دخي قرار
ايتميوب اول مسافر عالم بالا اوچنجي آسمانه اعتلا قيلدي وجمال دلاراي يوسف
صديق عكس آفتاب ملاحت تابلرندن بهرمند اولمغه توفيق بولدي واندن دخي
اول ماه مكرم عازم طارم چهارم اولدي اول رفيع القدر مسند والا وَرَفَعْنَاهُ
مَكَانًا عَلِيًّا مشاهده جمال قدسي نشانندن رفعت شان بولدي وچون
بشنجي آسمان اول سرور زمين وزمانه مسكن ومكان اولدي حضرت هارون
حد واحصادن بيرون اول شاهك قدوم همايونلرينه اعزاز واكرام قيلدي
والتنجي آسمانده حضرت موسى كليم عليه التحية والتسليم ايله ملاقات ايتدي وبنجه
كلام وسلامدنصكره كندويه وداع ايدوب آسمان سابعه كتدي پس انده
دخي حضرت خليل جليل كندويه تعظيم وتبجيل ايتدي اول مهمان مهرباني خوان
محبت واكرامي برله طويلدي واول حضرتدن مسموعدركه معراج واسرا ده
اول خواجه هر دو سرانك جانب يميننده سكسن بيك فرشته وطرف يسارنده
سكسن بيك ملك پران ودوان ايدي وهر بري نور عرش مجيددن بر شمع
تابان ومشعله سوزان ايله اول حضرتك خدمتنده عالم بالايه روان اولمشلر
ايدي مرويدركه قضياي مشاعلدن عرصه بطحا دار الجلال كبي نور جمال
برله منور وشمايم قدس نسايم ايله مشام جان وجهان معطر اولمشيدي
اندنصكره نظم ز هفتم فلك با هزاران بها • فرا رفت تا سدرة المنتهى نثر
اول شاه صدر بدر والا قدره مكان درخت سدره اولدي واول درخت
بي عديلك اوراقي مشابه كوش فيل ايدي تحتنده درت نهر جاري وروان
وساري ايدي هر بري ماء سلسبيل وار لطيف وخوشكوار ايدي وبو انهار
جاري وروانك ايكيسي ظاهر وايكيسي نهان ايدي پس حضرت جبرئيل
بيورديكه ظاهر اولان فرات ونيلدر واول بهشته كيدوب نهان اولان
كوثر وسلسبيلدر وصدوربيت المعمور حضور پرنورنده صياي سرود وترنم
وصوامع نشيناه عالم بالا اولان ملاء اعلادن كروه لايحصي اول بيتك
مطافنده طايف كوردي پس بو حالت عبرت آييني حضرت جبرئيل امينه
سؤال ايتدي بيورديلركه مادام كه بن بو خانه بلند استانه يي كوردم هر كون
خيل ملائكه دن يتمش بيك ملك بو بيتي طواف ايدرلركه بر نوبت دخي اول
طوائفه طواف بيت المعمور ميسر ومتصور دكلدر اندنصكره جبرئيل امر
خداي جليل برله اوچ ظرف ايله لبن وخمر وعسل اول سرخيل رسل
اوكنه كتوروب وبونلردن قنقيسنه ميل ايدرسه آني قبول ايتمكه اشارت بيوردي

لاجرم اول نذیر وبشیر ظرف شیر جانبنه راغب اولدی واول شیری اول مشتری
مشیر الله آلوب نوش قیلدی جبرئیل ایتدی بو اختیار ایتدوکك شیر نمودار فطرت
ومثال اول خلقتکی در اما اکر خمری اختیار وقدح شرابه اعتبار ایدیدك
مقرر ایدیکه جمیع امت وارباب ملتك وادی ضلالته دوشردی اکر قدح
انکبینی وعسل لطیف وشیرینی آلوب نوش ایتسیدیك عامهٔ امتك مکس کردار
وکرکس مردارکبی فریفتهٔ حلاوت دنیا والفتهٔ لذت جهان بی بقا اولوردی
وبو معراج ذوی الابتهاجده سراسر احوال حور وقصور جنان وزفیر وشهیق
دوزخیان اشکار وعیان اولدی منقولدرکه اول نور سرور واشباح قابض
ارواح یانندن مرور ایلدی اول حضرتك لوازم قیام واحترامنه اقدام ایلدی
لکن کره کبروکین وچین جبین مبین کشاده ایتمدی جناب رسالت بوکین وجلا
لتدن متعجب اولدقده جبرئیل امین بیوردیکه عهد خلقت وفطرتدن بو حضرتك
پیشانی بو یله معقود وطلاقت وبشاشت بشره سنده مفقود در پس اول حضرت
قابض ارواحدن استدعا ایلدیکه کندو وامت مرحومه سیله رفق وشفقت ایلیه
معامله ایلیه پس اول ملك مقرب اول شاه ممالك عرب حضرتلرینه ایتدیکه بن
جناب پروردکاردن ایتمش بیك کره بو کار ایله مامور اولوردم پس جبرئیل امین
برله اول سرور روی زمین آسمان هفتمیندن بشیوز یللق یول قطع ایلدی
اندنصکره ناموس اکبر واول طاووس تیز پر لیاقت رفاقت برله خیر البشردن
کیرو قالدی پس حضرت جناب رسالت جبرئیله ایتدی لایقمیدرکه بو دیار غربت و
صحرای کربتده بنی ترك ایده سن حضرت جبرئیل ایتدی وَمَا مِنَّا اِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ
بونده اولان سکان بوندن ایلرو کتمکه قابل وامکان یوقدر کرامت مرافقتك
وشرف موافقتك برله بو مقامه ایرشدم والا بکا سدرة المنتهی اقصی وانتها
منزل ومقامدر لَوْ دَنَوْتُ اَنْمُلَةً لَاَحْتَرَقْتُ اکر یك سر موی برتر روم فروغ
تجلی بسوزد پرم نثر مرویدرکه چون حضرت جبرئیل امین تنها سدرة المنتهیده
قالدی حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم کیدرکن کاه آردنه نظر ایدوب
جبرئیله نکاه ایدردی باشدکه اول راهده کندوکه رفیق وهمراه اوله ناکاه
درکاه خدادن برندا ظاهر وپیدا اولدیکه یا محمد دعاك الجلیل الی متی تنظر جبرئیل
حضرت اسرافیل کندوسن مبارك الندن طوتدی وقطع منازل ایدوب بر حجاب
عظیم اوکنه یتدی ناکاه وراء حجابدن کیمدر دیو خطاب ایردی اسرافیل ایتدی
محمد در پس اول صاحب حجاب پرده اردندن النی دراز ایدوب دست جناب
حضرتی طوتدی ویتمش بیك حجاب سرادقات رب الاربابدن اول حضرت
مرافقتیله قطع ایتدیکه بو حجبك بعضیسی مروارید بیضا وبعضیسی یاقوت حمرا
حمرادن ایدی اندنصکره بربیابان بی پایانه وبتیه بی حد وکرانه ایرشدیکه انده
نه آسمان ونه فرشتکان نمایان ایدی پس کمال خوف وخشیت ورعب ودهشتدن
اول حضرت بی هوش ولا یعقل ومدهوش اولدی عاقبت بر فرشته کلوب حضرتك
النی طوتدی قوایمی یاقوت حمرادن وکندوسی مروارید سفیددن بر سریر اوزرینه
اجلاس ایلدی ومعلوم ارباب الباب اولاکه جمهور اراسنده قول مشهور اولدر
سدره آسمان هفتمده در لکن صحیح مسلمده اولان مرویات مسلم در روایت صحیحه
اوزره سدره یه وصول اول حضرت رسول سماء سادسده واقع اولمشدر
اما بو ایکی کلام متناقضك اراسنده توفیق والتیام اولدرکه شاید که
سدرة المنتهی بی همتانك منبتی سماء سادس وشاخ شامخی سماء هفتمه دك
ایرشمش اوله ووصف سدرهده بیورمشلردرکه رموز کنوز قدسیه بو شجرهده
منتهی ومنجر اولوب محالی معالی نسبتیه ایریشور واعمال حسنات وسیئات انسان
دخی بو کوندن ومکاندن صعود ایدوب سدرة المنتهاده موقع عرض وانهایه
یتشور وتفسیر کریمهٔ وَيَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَى ده دیمشلردرکه فراش ذهب وبساط
مرتبدن بر نوع در وظاهرا بو عبارت مبنیدر طریق استعاره اوزره وغیری
روایتی منافی دکلدرکه غشیها نور الله که زیرا چون شمع تجلی جمال حضرت ذو الجلال
فروزان اوله نه عجبدرکه اکر کروه مهیمین وملاء مقربین پروانه صفت اول
نور بی پایانده سرکردان اوله لر نظم شمع رخسار تو هر جا بر فروزد بزم حسن
از خدا خواهند خوبان دولت پروانکی نثر مرویدرکه چون اول حضرت
صاحب حسن وبها منزل سدرة المنتهی یه ایرشدی الطاف انظار نامتناهی الهیدن
سدرة المنتهی بر مرتبه حسن وبها حاصل ایلدیکه کیمسه نك نظاره یه قدرتی و
بالتمعه تاب وطاقتی قالمادی وغشیها نور الله اندن کنایه در واول مقامده
خیر الانامه اوچ کرامت عطیه وعنایت اولندی بری بش وقتده فرضیت نماز
وادای صلوة ونیاز وایکنجی خواتیم سورهٔ بقره واوچنجی عفو کناه کبایر امت
وستر عیوب ذنوب وذلت ایدی بعده اول حضرت قطع نور وظلمت وطی منازل
عالم وحدت ایدوب بر مرتبه یه واصل اولدیکه پای براق پروز سلوك وعبوردن
فتور بولدی واول نور اشرف بساط رفرف اوزرینه سوار اولوب رفرف
حرکته کلوب اول حضرتی کاه طرف بالایه وکاه نشیب سفلایه وکاه یمین
وشماله طورمیوب امالته ایدردی تا بو وجهله عرش مجیده وقرب درکاه فعال
لما یریده ایرشدیردی بو اثناده اول خلاصهٔ خلقت وفطرتك دهان ذره
نشاننه بر قطره طامدیکه وسیلهٔ انکشاف علوم اولین وآخرین اولدی نظم
چو رفرف شد مشرف از وجودش کرفت از دست رفرف عرش زودش

بدست عرش تن چون خرقه بگذاشت علم بر لامکان بی خرقه افراشت
کلی بر دندا زین دهلیزهٔ پست بدان درگاه والا دست بر دست
منقولدرکه هزار بار جناب حضرت جباردن اول صبا رفتار سُبْحَانَ الَّذِي
أَسْرَى بِعَبْدِهِ صداسن استماع واصغا ایلدی وهر خطاب مستطابده اول
جناب قدسی مآبه قرب حضرتده ترقی وزلفت حاصل اولوردی پس اول
مرتبه بساط قربتده اول شاه قدسی منزلت کندیکه دائرهٔ حدوث وقدمدن
تجاوز ایتدی پس تنی حذمته ودلی قربته وجانی مشاهدهیه وسری مواصلیه
دسترس بولدی وبالجمله اسرار بی شمار وانوار بسیار اول رازداره فَأَوْحَى
إِلَى عَبْدِهِ مَا أَوْحَى به ظاهر وبدیدار اولدیکه تقریر وتحریردن افزون ایدی نظم
شنید انجا کلامی نی باواز معانی درمعانی راز در راز زکفتن برترست
آن ورشنیدن زبان زین کفت وکو باید بریدن درین مشهد زدانایی
مزن دم سخن راختم کن والله اعلم نثر وقلوب طاهره اصحابن بو معنی ظاهردر
حضرت عایشهٔ صدیقه ومعاویه وحسن بصری قتنده معراج سید هدایت
منهاج رؤیاده روح پر فتوحی ایله واقع اولمشدر ورؤیای خیل انبیا یقضه
حکمنده در واکثر اعالی سلف واهالی خلف یاننده معراج یقضه روح
وجسد برله اولدوغنه غیر مختلفدر ومحیی السنه امام بغوی تفسیر معالم التنزیل
بو روایتی جملهدن قوی طوتمشلردر واکثر علما اسرا ومعراج حضرت رسول
هدایت منهاجی جسد وروح ایله یقضه وبیدار ایده تیقن قلمشلردر ومذهب
معظم سلف وعامهٔ متأخرین خلف بو اعتقاد اوزرینهدر والا اکر معراج
واسرای اول خواجهٔ هردوسرا خوابده روح ایله اولسه کفار وفجار انک ردینه
بو قدر عناد وانکار ایتمزلردی وهم بوندن ماعدا آحاد پاکیزه نهاد اولیاده
نیجه کیمسه بو حالت خواب وخیال وعالم مثالده کشف اولوب ملاء اعلایه
عروج وعالم بالایه دخول وولوج قیلورلر ایدی پس بو تقدیرجه اول حضرتک
بو معراجدن چندان شرف ورتبت ومزیت وقربت ملاحظه اولنمز زیرا اولیای
امتدن دخی بعضیسنه بو رتبه وقربت متصوردر لاجرم قول اول بوندن
اعلی وافضل اولمق کرک نظم این نتوان کفت که بود او بخواب خفته که دید
مه وآفتاب وفرقهٔ اولانک استدلالی بو آیت کریمه ایله درکه بیورلدی
وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ وبو استشهاد که افاضل پاکیزه نهاد قتنده تمام
دکلدر زیراکه رؤیا رؤیت معناسنه دخی کلمشدر وبوندن قطع نظر بو آیت
شریفهده رؤیادن مراد سال حدیبیهده دخول مکه اوله یاخود رؤیادن
مقصود منبر اطهر نبویه اوزرینه بوزینه شکلنده صعود خلفای امویه اوله

اولنمشتی که اول حضرت والا مجاهده بو معنایی رؤیاده مشاهده ایلدی ویاخود
عالم مثال وخواب وخیالده بر معراج دخی اوله وحضرت عایشهنک رضی الله عنها
مَا فُقِدَ جَسَدُ مُحَمَّدٍ لَيْلَةَ الْمِعْرَاجِ أَوْ مَا فَقَدْتُ جُثَّةَ رَسُولِ اللهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ
وَلَكِنَّ اللهَ أَسْرَى بِرُوحِهِ بیورلدوغی تأویله محتاجدر ویاخود حضرت صدیقه
نک انکار وعدم اقرارنه سبب صغر سنی اوله وبو جهت ایله اسرار معراج واسرا
واقفه اولمامش اوله ومفتی الثقلین مرحوم کمال پاشازاده بر رسالهسنده
بیورمشلردرکه بعض مفسرین آیت کریمهٔ سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
تفسیرنده بعبده قیدی دلالت ایدرکه اول حضرت جسدی برله معراجه عروج ایتمش
اوله اول اجلدنکه عبد عبادتی اعضا واجزا برله ایدرکه دست وپادن وایکی
زانو وجبههدن عبارتدر وبو اعتبار ایله عبد اطلاقی صحیح اولور ومعاویهنک
انکارنه سبب تمام تأخر اسلامیدرکه وقت معراج سید الانامده معاویه ناهج
مناهج اسلام اولمامشدی واشاعره اول اعتقاد اوزرهدرکه اول حضرت
ستوده منهاج شب معراجده جمال خداوند اکبری حس بصری ایله مشاهده
ایلدی نظم چون زمیان رفت حجاب خیال بی جهتش جلوه نموداین جمال رفت
چو حد وجهت از پیش وپس ازپس وازپیش خداوند وپس نثر وقاضی عیاض مالکی
اول اعتقاد اوزرهدرکه لیلهٔ معراج بعثت حضرتدن بشنجی سنهده واقع اولمشدر
اوله واول صبا رفتار سبحان الذی اسری وزیبا کفتار وما ینطق عن الهوی
معراجه فنحی منزل ومأویدن متوجه اولدی روایات شتی سلک ثبوته منتظم
اولمشدر بعضیلری دیمشلردرکه اول فخر دو جهانی خانهٔ ام هانیدن متوجه
اولدی نته که اوراق کذشتهده مرقوم ونوشته اولدی بعضیلری دیمشلردرکه اول
منبع جود وفا میان مروه وصفادن عازم مسجد اقصی اولدی وبعضیلر حرم
محترمدن ویا کندو منزل خرمندن دیمشلردر وبو روایات مختلفه اراسندهٔ
توفیق اولدرکه اول حامل اسرار سبحانی اول زمانده خانهٔ ام هانیده ایدی وخانهٔ
ام هانی صفا ومروه اراسنده ایدی که داخل حرم محترمدر واول حضرت صلی الله
علیه وسلم عهد کفالت ابو طالبده انده اولوردی اول جهتدن کندوکه اضافت بیور
مشلردرکه اول شاه ملک سیما اول خانهده نشو ونما بولمش ایدی منقولدرکه
چون اول حضرت قبل رب العزتدن اذن رجوع بولدی حضرت کلیم علیه التحیة والتسلیم
ارشادی صورت فرضیت نمازی ذکر ایلدی حضرت موسی اول شاه عرش وفرشه
تخفیف صلوته ترغیب قیلدی واول صاحب سعادت تکرار عودت ایدوب استدعا
ونیاز ایتمکله امتدن اون وقت نماز مرفوع اولدی چون بینا اول قلبی سلیم حضرت
کلیمه کلدی تکرار اول حضرتی تخفیف صلواته ترغیب قیلدی واول حضرت رجوع ایدوب

تکرار تخفیف رجا واستدعا ایلردی عاقبت سعی حضرت کلیم برله اول قادر علیم اللّٰهی
عدد نمازی بش وقت نمازه منحصر ایتدی حضرت کلیم ایتدی بش وقت نماز دخی چوقدر
البته تکرار وارب بو بش نماز تخفیفی ایچون اول بی نیازه نیاز ایله باشدکه ذمت
امتکدن اسقاط ایلیه جناب حضرت ایتدی کثرت رجوع وتکرار طلبدن شرمنده‌یم
اولدم بوندن صکره جرئت ایده‌مم دیوب حضرت موسی‌یه وداع ایلدی اتفاقا بو اثناده
درگاه خدادن برندا ایرشدیکه یا محمد بو بش وقت نماز میزان مثوبات ومکیال
حسناتده اللی نمازه مساهم ومساویدر **نظم** انجاکه عنایت تو باشد باشد ناکرده
چو کرده کرده چون ناکرده **نثر** پس اول شاه ملک اوادنی اسماندن دنیایه واسماء
دنیادن مسجد اقصی‌یه ومسجد اقصادن خانهٔ ام‌هانی‌یه کلوب جامه خوابی
هنوز گرم بولدی **نظم** آمده بر ریك حرم بستر ش گرم هنوز از تن جان پرورش
نثر پس ایرتسی کون اول فخر کرام مسجد حرامه خرام ایلدی وابوجهل احوال معراجی
اول حضرتدن استفسار قیلدی انلر دخی قصهٔ معراجه تمام رونق ورواج
ویروب تقریر ایلدی پس ابوجهل بو معنایی سهل طوتوب حرمدن طشره چیقدی
یولده حضرت صدیقه راست کلدی سمت تعجبدن قصهٔ مجموعه تقریر قیلدی
اول بحر تحقیق بو معنای تصدیق ایدوب ایتدیکه بوکا رخطیره‌یه تعجب ایدرسین
جبرئیل امین قبل حضرت رحماندن بر آن ایچنده هفت آسماندن کچوب خبر کتورر
وبو قدر بیك یللق یولی طرفة العین ایچنده قطع ایدوب وحی حضرت ربی
جناب صاحب رسالته یتورر منقولدرکه اول کیمسه‌که خبر معراج اول سراج
وهاجی تکذیب ایتدی ابوجهل پلید وناهل خبیث بدید ایدی واول کیمسه‌که تصدیق
ایتدی ابوبکر الصدیق ایدی واستماع قصهٔ معراجده اهل اسلامدن برگروه صاحب
لجاج که افتاب فیض ازلیه‌دن برتو نور ایمان ایله منور وفائز اولمامشلر ایدی
شئامت عناد برله ظلمت ارتداده گرفتار اولدیلر وسائر کفار دخی قدم اصرار
زمین انکاره استوار ایلدیلر وایتدیلر یا محمد نشان وعلایم مسجد اقصی بزم
نظریمزده تعداد واحصا ایله که بزم دخی بعضمز بیت المقدسی کرات ایله کورمشدر
پس حامل وحی اقدس بیت المقدسی سرشهپری اوزرینه آلدی واول سرور امتك
برورك نظر انورینه کلدی پس اول نور بصر اولو الابصار علامات بیت المقدسی
بر بر ابصار ایدوب اول معاندان اعصاره خبر ویروب جملهٔ حصر اولدیلر
وایتدیلر بیت المقدسی جمیع علامات واساسی برله اعلام ایتدوك لکن تجارت
ومسافرنده اولان قوافل وقبایلمزدن نشان وخبرك وارمی حضرت بیوردیکه
معراجده کلورکن یولده اوچ قافله کوردم که بیابانده ایچنده روان ایدیلر واول
اوچ قافله‌نك بریسی بردوه ضایع ایلمشدی اثنای تجسسده ایکی انلردن برقدح

برقدح آب آلوب آتش عطشی تسکین ایلدم وایکنجی قافله‌یه ذی مرو نام محلده ایرشدم
وبندن بردوه‌لری اورکدی اوزرنده اولان زاد وزوادهٔ زمینه دوکدی وایکی
کیمسه اوزرینه سوار ایدی بریسی خاکه دوشب دستی شکست اولدی واوچنجی قافله‌یه
تنعیمده واصل اولدم وفلان کیمسه فلان ایله مصاحبت ایدوب یانلرنجه ایکی شتر
وار ایدی که اول ایکی شترك یوکی غرارهٔ مخطط ایدی پیشرو کاربان اولوب کیدر
لردی وبونلرك کعبه‌یه وصولی وقت طلوع افتابده اولور پس قریش وقت
اشراق شمسده ثنیا اوزرینه کلدیلر باشدکه خبر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
کذبه محمول اوله اتفاقا بو حالتده ایکی کیمسه بادیه‌یی کراندن شتران برله نمایان
اولدی واول حضرت بیوردوغی کیفیت وهیئت اوزره حین طلوع افتابده
مکهٔ مشرفه‌یه ایرشدیلر کیرو اول تیره دلان مایل اسلام وایمان اولمادیلر
وهم **بو سالده** بیعت عقبهٔ اولی وقوع بولدی موسم حجده انصاردن کوخصالدن
برگروه که عددلری موافق شهور سال ایدی مجلس جنت مثال حضرته اتصال بولدیلر
وعقبه‌ده اول شاه بلند عتبه برله مبایعت ایلدیلر ومصعب بن عمیر ابی جهت
تعلیم دین ایچون اول فریقه رفیق تعیین بیوردیلر وبو جهتدن مدینه‌ده اثار
انوار اسلام اکثر بیوت انصاردن ظاهر ونمایان اولدی **اون اوچنجی سالده**
بیعت عقبهٔ واقع اولوب بشیوز نفر اوس وخزرجدن اول سفرده حجه کلدیلر
وبونلردن یتمش مرد ایله ایکی زن شعب عقبه‌ده رقبه‌لرینی ربقهٔ اطاعت
وفرمانه کچوردیلر واشارت حضرت رسول برله زمتلرینه قبول ایلدیلرکه رضاء
حضرت باری ایچون ماللرین فقرایه انفاق وتصدق ایدوب امر معروف ونهی
منکرده دائم وثابت وقایم اوله‌لر ولسان وحی رساندن اول اشرف انامدن
مزبورلر حقنده بو وجهله صدور واحسا بولدیکه اکر وجه مذکور اوزره ثابت
قدم وپایدار اوله‌لر دار عقباده وسرای بقاده بهشت ابدی ونعیم سرمدی‌یه
دخول قیله‌لر پس اول حضرت انصاردن اون ایکی نفر کیمسنه اختیار ایدوب
باقیلری اوزرینه حافظ ونقیب نصب وتعیین ایتدی وابلیس پر تلبیس خبر معاهده
ومعاقدهٔ انصاری کلوب قریشه ایرشدیردی انصار دخی مکه‌دن طشره چیقدیلر
وسرعت اوزره قطع مسافه ایدوب مدینه‌یه طوغری کتدیلر اتفاقا قریشدن
برجیش تعاقب ایدوب کندولره برواديده مقابله قیلدیلر واوچ کیمسه ایله
ابن عباده‌یی قید بنده چکوب مکه‌یه کتوردیلر جبیر بن مطعم وحارث ابن امیه
که مردان پیش بین وعاقبت اندیش کزین ایدیلر قریشه ایتدیلر سز بو کارك
عاقبتندن فکر ایدك مباداکه بوندن ملامت وندامت ومشقت وغرامت چکرسز
پس قوم بو طعن ولومدن متنبه اولوب اول اسیر اولان انصاری قید وبنددن

اطلاق وازاد ایلدیلر اندن نصکره جملهٔ احباب وزمرهٔ اصحابدن عمرو بن ام مکتوم
وعمار بن یاسر وعبد الله بن مسعود وبلال حبشی اتفاق ایله کمربند اتحاد وفاق
مدینهٔ منوره یه هجرت ایتمك ایچون میان جان بند ایتدیلر وبونلرك عقبنجه عمر بن
الخطاب یکرمی نفر اصحاب هدایت مآب ایله جانب یثربه هجرت ایتدیلر رضی الله عنهم

بیان هجرت حضرت سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم

وبو سال فرخنده فالده امر ذو الجلال اول گل چمن کماله وارد اولدیکه خارستان
میان کفاردن گلستان مدینهٔ جنت آثاره هجرت بیوره لر وطیبهٔ طیبه روایح
وجود وقدوم خجسته ورودیله معطر ومنور اوله ودائما منهیان غیب خبر
الهام لاریب برله بوکونه ندا ایدرلردی نظم چند شوی همدم ناقابلان
خیز که اعراض به از جاهلان برتو دولت سوی یثرب مکن زلزله در مشرق
ومغرب فکن تیز بکش تیغ خوار اشراق را ساز مسخر همه آفاق را نثر بو مجملك بر وجه
اجمل مفصلی اولدرکه چون صنادید قریش فرار اهل اسلامه واقف اولدیلر
لاجرم جملهسی دار الندوه یه جمع اولوب مشاوره وتدبیره مباشرت قیلدیلر
پس ملعون ابد کندوسن پیر نجدی شکلنه قویوب اول خانیه کلدی وایتدی
زمین نجددن بر پیر خجسته مقدمم که دفعاتله آزمایش نیك وبد واختیار
کرم وسرد ایله تجربه لر حاصل قیلمشم وحالا استماع ایلدمکه دفع محمد ایچون سزلر
مشاوره ایدرمشسز پس استرمکه بو عزم ونیتده چراغ عقل ودرایتی نظر یکرده
شوق واشتغال کوردم وکشف صوابده شرائط اعانت وامدادی کما ینبغی محل
ظهوره ییتوردم لاجرم کفار شرارت نهاد کندوسن صدره کچوروب سر حلقهٔ دائرهٔ
فساد ایتدیلر وصنادید قریشك بو معنی مرقوم خامهٔ فکر ظلمت نهادی اولدی
که اول حضرتی تنکنای قفسده محبوس وکنج محبسده محنته مأنوس ایلیلر و
یاخود وطن مألوفندن اخراج ومسکن مرغوبندن ازعاج قیلهلر شیخ نجدی
بو ایکی رأی سخیفك بریسین قبول ومقبول طوتمادی وایتدی اکر بوندن غیری
بر فکر صحیحکز وارایسه آنی سویلك والا بو تدبیر غرض لکز بر درد ابو جهل ناأهل
ایتدی بو بابده رای صواب اولدرکه هر قبیله وعشیرهدن بر جوان دلیر وصاحب
شمشیر جمع اوله جمعیت ومعیت برله اول حضرت پاکیزه طلعت اوزرینه
حمله قیلهلر وچون اول ذاتك کندوسی قتل ایلیهلر عشایر وقبایل آراسنده خونی
منتشر ودیتی دخی مشتهر اولور وبنی هاشم بو حاله واقف اولدقده بالاضطرار
دیته قول وقرار ویررلر مال دیتی آلدقدن نصکره جدال ونزاع بر طرف اولور
پس اول مدبرك تدبیرندن پیر نجدی یه صفا کلوب وجده کلدی قبول واستحسان
ایله جملهیه بو یوزدن خطاب قیلدیکه بو رأی صواب وتدبیر بی نظیر ومستطا

ومستطابدر وهماندم دار الندوهدن اول فرقهٔ اشرار وزمرهٔ بدکردار طشره چیقوب
سید ابرار وسند اخیارك قصد قتلنه مباشرت ایلدیلر اتفاقا بو اثناده جبرئیل
امین اول سرور زمان وزمینی کفار نابکارك مکرندن آکاه قیلدی پس اول حضرت
اشارت حامل وحی برله عامل اولوب نهال روضهٔ رضا وشاخ گلبن ارتضا اعنی
حضرت علی مرتضایی کرم الله وجهه کندو خوابکاهنده قویوب ودعای اجتجاب وحرز
حفظی اوقویوب اوزرینه اوفوردی وکندوسی خانهٔ دولت آشیانه دن طشره کلوب
زمین پاکدن بر مشت خاك آلوب فرق کفرهٔ بی باك وفرقهٔ سفاك اوزرینه جمله
صاچدیکه اول قوم شوم حریم باب سعادت مآبنده منتظر هنکام خواب
اولمشلردی وکندولری جناب صدیق برله رفیق اولوب اول کافران بی توفیق یانندن
مرور ایدوب کچدی وجملهسی دل بی نورلری کبی کور اولوب نظر بی بصرلری اول
صد درصد ودلك مرور وعبوری اوزرینه متعلق اولمدی چون سحر وقتنده خانهٔ
بلند آستانهٔ حضرته کیروب جوانب اربعه سن تجسس ایتدیلر اول شاه عالیشاندن
نشان بولمیوب انجق علی عالی اول شاه تختکاه معالی خوابکاهنده بولدیلر واول
حضرتك فرارندن استفسار قیلدیلر جناب مرتضی ایتدی بنم حضرت نبوینك
فرار وعزیمتندن خبرم یوقدر دیدکده اول کروه بی بصارت انجق خیبت وخسار
ایله خانهدن طشره چیقوب اول حضرتك جست وجوینده اولدیلر مرویدرکه
روایت صحیحه برله سید اهل صفوت وصفا اول کیجه خورشید کبی اختفا اختیار
ایتدی وایکنجی کون وقت کرمیٔ نهارده اول خلاصهٔ نوع انسان باشنه بر طیلسان
بغلیوب یار غاری وغار محنتده غمکساری خانهسنه کلدی وغلوی کفار وهجوم
وجوی فجاری صدیقه حکایت قیلدی پس جناب صدیق اول حضرته رفیق طریق
اولوب ایکی شتر احضار ایتدی وجناب رسالت ایتدی بو ایکی شتردن هر قنغیسی
بهتر وخوشتر ایسه آکا سوار بیورك پس اول حضرت دخی بریسین بها وقیمت برله
قبول ایلدی وزاد وزواده حاضر وآماده اولنوب اسما بنت ابو بکر کندو میان
بندین ایکی پاره ایدوب نصفین سر سفره یه باغ ونصفین کندو میاننه قوشاق
ایلدی بو جهتدن اول بانوی صاحب عفت ذات النطاقین ایله شهرت بولدی پس
شترانی عبد الله اریقط لیثی یه سپارش ایتدیلرکه اوچ کوندن نصکره غار ثوره
کتوره وحضرت مرتضایه وصیت ایلدیکه امانات صغیر وکبیری اصحابنه ادا وتسلیم ایلیه
پس صفر المظفرك یکرمی سکزنجی کونی که شب دوشنبه ایدی رفاقت حضرت
صدیق ایله متوجه غار ثور اولدیلر وحوالی کوهده نعلین سید الکونین پاره لنده
پیاده اول سنکلاخ بی پایانده پویان اولدیلر وچون بر قاچ قدم اول سید ولد
بنی آدم اول سنکستانده یورودی قدم همایونلرندن قطرات خون مانند جیحون

روان اولوب مبارك ایقلرین بوردي پس حضرت صدیق كه رفیق صاحب توفیق
ایدی اول كنج تحقیق آرقه سنه آلوب كتوردي محل مقصوده اول طالع مسعودیه
یتوردي لكن اول غار دفاتر سیئات كفار كبي سیه كار وقلب منافقان كبي تنك
وتاریك وتار ایدی واول دار الهومك هر كوشه سی هوام ذات السمومه مسكن
وهر كنجی كژدم ومار وسوسماره محل قرار ومأمن ایدی پس حضرت صدیق ابتداء
اول غاره كیروب اوزرنده اولان جامه سن پاره پاره ایتدی واول پاره لرله
غارده اولان شقاق وسوراخ وثقب وفراخلري مسدود قیلدی وبر سوراخه
كفایت ایتمه مكله پای صواب نماسي ایله آنی سد ایتدی وچون اول كنج نهان وفخر
جهان غار ایچنده مسكن ومكان طوتدی درحال بر درخت طوبا نهال وبر شجر سدره
مثال اول غار اوكنده نشوه ونما بولدی كه مثمر ثمر حفظ وحمایت ووقایت ایدي
وامر حي لا یموت برله بر عنكبوت اول غار اژدركردار دهنده اول سلطان
هدایت مداره پرده دار اولدی واول شب تارده تار بودین طلوع نهاره دك
اتمام قیلدی وبي تجنب وتحاشي ایكي دانه كبوتر وحشي كلوب درغارده اتخاذ
محل وقرار ایندیلر وفي الحال وضع بیضه ایدوب قرینی ایله مكان طوتدیلر
كما اشار الیه الحكیم نظم بر درغاري كه كذار تو بود وز طلب خصم حصار تو بود
پرده چرا تافت یكی جانور بیضه براي چه نهاد آن دكر تا نرسد زخمي ز اهل خلاف
آمدت آن بیضه كراین درع باف روایت اولنور كه صدیق رضوان مآب
جهت حفظ حضرت والا جناب ایچون زیاده اضطراب واضطرار ایلدی كه مباذا
كفار خاكسار ومنافقان اهل خسار كلوب اول مقامده احصار ایلیه لر لهذا
جناب صدیقه سكون وسكینه كلمك ایچون اول زمان جناب رب العزتدن بو آیت
رحمت نازل اولدی فانزل الله سكینته علیه تا كه بو معنی عمیمك شمیمی كلبه عطاردن
مشام انامه ایریشور حیث قال نظم خواجه اول كه اول یار اوست ثاني اثنین
اذ هما في الغار اوست چون سكینه شد ز حق منزل بر او كشت مشكلهاي عالم حل بر او
نثر مرویدركه جمیع كبوتران حرم وحمامه كاه بیت محترم اول ایكی كبوترك بچه سی
واول ایكی حمامه تبرك نتیجه سیدر پس اول رسول شفیق حضرت صدیق
برله ایكی كیجه اول غارنك ونارده قرار ایلدیلر اوچنجي كون اولدقده عبد الله
مذكور وعده مسطور اوزره دوه لري اول غار ظلمت آثار اوكنه كتوردي
پس سید مختار یار غار برله بر شتر اوزرینه سوار اولدی وعبد الله عامر بن فهیره
كه عتیق حضرت صدیق ایدي اول بر دوه اوزرنده قرار قیلدی وایكنجي كون
خیمه ام معبد عاتكه بنت خالده ایردیلر اول زن عفیفه نك خیمه سنه كردیلر
وام معبد آوازه سماحت وسخاوتي صغیر وكبیره ایرشدیرمش ایدی لكن اول

اول سال قحط وغلا برله بلاي ضیق حاله مبتلا اولمش ایدی لاجرم اول سید محترم
ام معبددن قیمت وبها ایله اظهار اراده لحم وخرما ایلدی ام معبد ایتدی ای مهمان
ملك سیما اكربنده لحم وخرما اولسه رعایت شرایط ضیافت اولنوردي اصلا
بیع وشرایه حاجت دكل ایدی لكن امر حي لاینام برله نیچه ایام وارد كه غمام عام
الانعام بو نواحي ومقامدن منقطع اولمشدر بو اجلدن ربیع بدیع الآثارده
ابناء بنات نبات حصه فیض ونما ایرشمشدر ضیق معاش ایله بو عسرتك حالنی
بیان حاجت یوقدر بو جهتدن حین نزولده اشراف اطرافدن ووصول اضیا
فدن شرمنده وسرافكنده یوز مصراع خجلت رسد درویش را ناكه چو مهمان درسد
نثر مكر ام معبدك كوشه خیمه سنده بر كوسفند لاغر ومستمندي یاتوردي
كه فرط ضعف ونخافتدن رمیدن قالوب اول خیمه ده بي تاب وطاقت ولمشیدی
اتفاقا نظر كیمیا اثر خیر البشر اول كوسفند لاغره متعلق اولدی وام معبددن
استیذان ایلدی تاكه اول نذیر وبشیر اندن بر مقدار شیر صاغه ام معبد ایتدی
ای سید كون ومكان بو كوسفندده شیر صاغمغه قابل وامكان یوقدر
مدت مدیددركه بویله ضعیف وقدیددر حضرت رسول درحال اول
كوسفند مستمندي اوكنه كتوردي وبر ظرف آلوب مبارك الن پستاننه اوردي
درحال امر خالق حدوث وقدم برله اول كوسفندك پستانندن شیر جوشان
اولدی واول دكلو شیر اول شهریار مشتري مشیر صاغدیكه اول مقامك حضاري
حظ تمام ونصیب كامل بولدیلر واول شاد عزم راه ایتدكده اول شیردن
بر ظرف باقي خیمه ام معبدده قالدی وچون جناب رسالت طرف مدینه یه
رحلت ایلدی ام معبد اكثم بن ابي الجون كه اول منزلك صاحبی ایدی مسافرتدن
خانه سنه كلدی وظرف ایله اول شیر كثیري كوردي كوشه خیمه ده كورنجه
پس متعجب اولوب بو قضیه نك اصلنی ام معبددن استفسار ایتدی ام معبد
داخي اول هادي سعادت ابد حضرتلرینك قضیه ماضویه سن وجه ابلغ
اوزره تقریر ایلدی پس ابن معبد متیقن اولدیكه اول حضرت كندو منزلنه
نزول وخیمه سنه دخول ایلمش لاجرم شرف خدمتدن محروم اولدوغنه متندم
ومتحسر اولدی باران بهاري كبي كریان اولدی مرویدركه اول كوسفند اون سكز
سال على الاتصال حیاتده اولدی وصاحبلري اوقات صبح وشامده پستانندن
شیر آشام ایدیلر وعهد خلافت حضرت فاروقده عالم زنده كانیدن مفرور
اولدی وام معبد عنایت سعادت ابد برله مدینه منوره یه عزیمت قیلدی
وشرف سعادت ایمان واسلام برله مشرف وفائز اولدی اما حال ابو معبد
جهت ایمان واسلامده معلوم دكلدر منقولدركه قریش اطراف وجوانب

وعشاير واجانبه خبر کوندردیلرکه هرکیمسه که صدیق ایله پیغمبردن بریسنی کتوره
کندویه یوز شتر طیب خاطر ایله انعام ایده روز پس سراقه بن مالك بن جعشم
بنی مدلج ایله که کندو قوم وقبیله سی ایدی مصاحبت ایدردی اول سید انام
حقنده قریشك پیغام وانعامی ذکر اولندی اتفاقا برکیمسنه ایاغنه قالقوب ایتدی
بوکون ساحل دریاده نظرم برسوار کوردی اکرمکه مطلوب قریش اولایدی
سراقه کوکلندن جازم اولدیکه انلردر لکن حضار مجلسه بو معنی کشف ایمتدی
مباداکه انلردن بریسی کند وندن مقدم حرکت کلمیه لاجرم اول مقاعدن قالقوب
خانه سنه کلدی وجاریه سنه ایتدی اسب وآلات کزین برله آراسته ایدوب فلان
پشته سرافراشته اردنه الوب کتوره چون کار مأمول اوزرینه معمول اولدی
پس راه نهانیدن اول تل سرافراز اردنه روان واسبنه سوار اولدی وحیننده
رکوبده مرکوبی یوزی اوزره یقلدی وبعد التأمل اول سرکش تیرکشی برله بوعزیمته
تفأل قیلدی وفالی غایت ایله بد کلدی لکن کثرت معید اولمیوب اول حضرت
مؤید پشنه دوشدی وبرمحلده اول سید اجل حضرتنه ایرشدیکه اواز تلاوت
رسول کوش هوشنه وصول بولدی اتفاقا اول زمانده زبان معجز بیانلرنده
اللهم اکفنی بما شئت دعاسی کذران ایلدی بوحالنده مرکب سراقه طاغینك
درك ایاغی عروق اثمار کبی زیرزمینده قرار قیلوب ومرکبی درخت وار حرکت
ورفتاردن قالدی سراقه بوقضیه دن بی طاقت اولوب روی اخلاص برله
اول حضرتدن خلاص والتماس طلب قیلدی وآخر اول مقصد حاجات حضرتلرینك
یمن دعاسی برله نجات بولدی وایتدی شویله اذعان ایدیوردم که عما قریب نهال
اقبال ودرخت جاه وجلالك که جویبار تأیید الهیدن سیراب اولمشدر شاخ
رفعت والا منزلتی تمام بسیط خاکده میوه قبض وبسط ایله بارآور اولور
وسایه بلند پایه سعادتی جمیع ملت وامتی زیر تصرفنه الور ایمدی ای باعث
امن وامان زمین وزمان حالا بکا برنامه امان احسان ایله اول زمان تا
بکا نافع ونا جع اوله پس عامر بن فهیره امر همایون ایله پاره ادیم اوزره رقم
امانی ترقیم ایلیوب سراقه یه تسلیم ایلدی سراقه دخی اول شاه آفاقه کندو زاد
وزواده سن عرض ایتدی لکن حیز قبولده واقع اولمادی وسراقه بن مالك
حقنده اول سید ممالك بیوردیلرکه نیجه سن که اکر اسوره کسروی وپیرایه
خسروی الکه کوره سن چون خلافت حضرت عمر فاروقده فتح مداین وضبط
اموال وخزاین کسروی واقع اولدی کسری نك تاج وکمرین وسوار مجوهرین
جناب فاروقی یه کتوروب تسلیم ایلدیلر پس حضرت عمر تاج وکمر وسوار مجوهر
کسری یی سراقه بن مالکه کیدروب ایتدی ارفع یدیك وقل الله اکبر الذی سلبها

سلبها کسری بن هرمز والبس سراقة بن مالك اعرابیا من بنی مدلج وتوفی فی خلافة
عثمان فی سنة اربع وعشرین پس حضرت سراقه یه بیوردیلرکه چون بومنزلدن رجوع وعودت
ایلیه سن کرکدرکه اصحاب جور وجفادن بزم صورت حالمز اخفا قیله سن تاکه
قفامزده اولان دشمن منحوس بزه ایرشمدن نومید ومأیوس اوله لر القصه چون
ابوجهل ناهل خبر رجوع سراقه یی استماع ایتدی برقطعه تشنیع وقهر انکیز انشا
ایدوب سراقه یه کوندردیکه سنده زن قدر حمیت وشمه جرئت وغیرت یوقیمش
سراقه دخی جواب ابوجهلده بعض ابیات بلاغت آیات انشا ایدوب کوندردیکه
مضموننده اکر سن بنم اسب صبا رفتارمی قادون اسنا زیرزمینه کرفتار اولدیغن
کوریدك مقرر ایدیکه حقیقت رسالت احمده وحقیقت دعوت نبوت محمده اوا
ایدردك وراه ضلالت وغوایتده بهایم کبی حایر وهایم اولمغی ترك ایدوب
شاهراه هدایته کیدردك اما خورشید صواب حقیقت مآب نظرکده حجاب
ارتیابده قالمشدر منقولدرکه زبیر بن العوام بعض اهل اسلام کیمسه لر ایله قافله
شام برله مکه مشرفه یه متوجه ایدیلر اتفاقا اثنای راهده اول شاه تختکاه
ومن یهاجر فی سبیل الله حضرتنه ملاقی اولدیلر وزبیر اول حضرت ایله جناب
صدیق سعادت لباسی بر رجامه سفید برله الباس قیلدی اندنصکره مکه یه
واروب اتمام مهام ایتدی واحرام عتبه ملائك مقامی بغلیوب مدینه منوره یه
طوغری کتدی منقولدرکه ساکنان مدینه پرسکینه چون خبر توجه حضرت
خاتم سعادت نکینی کوش ایتدیلر هربریسنك کانون سینه سنده شوق دیرینه
اشتعال کلوب بو ابیات مراعت سمات مضمونیله مترنم اولدیلر نظم
کی بود جانم زبند غم رهایی یافته   دیده از دیدار جانان روشنایی یافته
کی بود زان لعل جانبخش وکلام دلکشا   کام ناکامان کنج غم زدایی یافته
کی بود جان فکار وسینه مجروح ما   مرهم وصلت بدین داغ جدایی یافته
نثر پس هرصباح که آفتاب عالمتاب جانب شرقدن اشراق قیلوردی وعلم نور
ورایت ظهوری کنار افق ولاله زار شفقدن نمایان اولوردی نسا ورجال بال
استعجال ایله اول خورشید جمال ونجسته فالی استقبال ایدوب طشره چیقرلر
دی وصبح وشام بالای بامه چیقوب اول ماه تمامه چشم انتظار ایله بقرلردی
وچون اول نور عین اعیان جانب بیاباندن نمایان وعیان اولمزدی لاجرم
کیرو هرکس خانه سنه عودت ایلردی اول کونکه آخر حضرت رسول شهر مدینه یه
وصول بولسه کرك ایدی تکرار اهل مدینه اول سلطان مجاهدینه عادت
مألوفه لری اوزره استقباله چیقدیلر وهرکس نرکس بینا کبی راه انتظارده
نکران اولوب قدوم دولت لزومنه بقدیلر عاقبت کوردیلرکه اول حضرتدن

اثر پیدا ونشان وخبر هویدا اولمغله بالضروری هرکس خانه سندن کتمکه هوس ایلدی
اتفاقا بو اثناده یهود مدینه دن بریسی اول سلطان دینی واول شاه گزینی کوردی
واهل مدینه یه آواز بلند ایله ندا ایدوب ایتدی ای کروه عرب وفوقه اهل ادب
اشته اول مایه سرور شادی ایرشدی نظم الله الله زهی جا میرسد این غیرت حور
همچو خورشید فروهشته برخ برقع نور می کشاید سر کنج کرانمایه طلسم تا دهد
حاصل آن کنج بهر مفلس وعور پس اهالی مدینه دن صغار وکبار ورجال
ونسا یکبار اول سید احرار قدومندن استبشار ایتدیلر وبو ابیات بلاغت
ایات مضمونیله مترنم اولوب شهردن طشره استقباله کتدیلر نظم مژده ای
ارباب دل که آرام جانها میرسد دل که از جا رفته بود اینک بماوی میرسد
جان ما وجانان جانان خواهد رسید تا نپنداری جان ما به تنها می رسد
باد کرد راه او می آورد ز کرد راه میدهد حاضر ابراه اورد هر جامی رسد
جام وصلش می رسد ساقی بباده جرعه زانکه خاک راه اوماییم وما دامی رسد
راستی با نور تایید وفروغ عون حق رآیت احمد سوی یثرب ز بطحا میرسد
نثر پس جملهسی اسلحه ویراق برله اول سید آفاقه قصد تلاق ایچون طشره
چیقدیلر وبالای حره ده ملازمت خدمت حضرته ملاقی اولدیلر پس هربری
تحف تحیاتی صدق نیت برله خاکپای حضرته عرض قیلدیلر ومغنیان شیرین
پیاده دفلرین کفلرینه وضع ایدوب ورود حضرت ایچون سروده آغاز
قیلدیلر نظم طلع البدر علینا من ثنیات الوداع وجب الشکر علینا ما دعی الله
داعی نثر وبعض جواری بنی النجار رغما للکفار الفجار بو بیت بلاغت شعار ایله
فرط نشاط قدوم حضرتی اشعار ایدرلردی نظم نحن جوار من بنی نجار
وحبذا محمد من جار نثر حبشیان ایله شمشیر بازلغه آغاز ایدوب خلق
کثیردن غلغله تکبیر کره اثیره ایرشدی وصدای جاء رسول الله مدینه
ایچنه طولوب مجاهدین وانصار مهاجرین سعادت اثار برله کورشدی
سید عالم دخی انلرک اظهار نشاط وسرور وانبساط وحبورلرندن زیاده
منبسط ومسرور اولدی وایتدی اول خدای دانا وحکیم بینا حقیچون که بنده
سزی حقیقی دوست وکندو بدنمده لحم وپوست مثابه سنده بلورم دیوب
زمام ناقه سین جانب یمینه عطف ایتدی واول شاه سندس قبا جانب قبایه
متوجه اولوب کتدی پس اول مکانک سکانی اول سلطانی کندو منزللرینه
دعوتده نزاعی فوق الغایه ایلدیلر آخر اول حضرت بیوردی که بن کندو
خویشاوندم یاننه نازل اولورم زیرا عبد المطلب بنی النجار وقوم انصاردن
ایدی پس خانه کلثوم بن الهدم ویاخود خانه سعد بن خیثمه یه اول حضرت نور

نور رحمت کبی نزول ایلدی وابوبکر الصدیق رضی الله تعالی عنه محله سنح ده عوالی
مدینه دنکه مقام بنی حارث ابن خزرج ایدی نازل اولدی وچون شرف نزول سید
الابرار برله قبای انوار احاطه ایلدی بالجمله اهل بلد دولت ملازمت وخدمت
حضرته مسارعت ایلدی وبو اثناده حسان بن ثابت دخی مدح حضرتده بر
قصیده غرا انشاد وانشا ایدوب حضور پرنورلرینه ایرشدیردی بو برج بیت
اول قصیده دندر نظم یمن الله یوم حللت فینا ووجهک اجعلت ظلم الظلام
فکنت کرامة نزلت علینا بایمن طائر وبجس فال روایت اولنورکه اول
کلام حضرت سید الانام ارشاد اهل مدینه ده سلک انتظامه چکدی
بوایدیکه ایها الناس افشوا السلام واطعموا الطعام وصلوا الارحام
واول صدر صفه صفا اون درت کون محله قباده قرار ایلدی وبنای مسجد
اسس علی التقوی یه یاران وعشیرت ایله مباشرت بیوردیلر ونماز جمعه
جمعیت ایله منزل بنی سالم ابن عوف ده ادا قیلدیلر واول موضع زیاده
بر مسجد وضع وبنا اولندیکه حالا بناسی باقی ومرور روزکاردن اساسی
محفوظ ووافی در اندنصکره اول صاحب سکینه دخول شهر مدینه ایتدکده
اهل مدینه دخی اول سلطان مجاهدینه استقبال ایتدیلر واظهار بشاشت
وسرور ایله سور مدینه ایچره الوب کتدیلر پس الهام علام الغیوب برله ناقه
حضرت خانه ابی ایوب انصاری اوکنه کلدی وانده دیز چوکب اول محبوب القلوب
منزل ابی ایوبی فر قدوم همایونلری ایله مرغوب قیلدی وابی ایوب حضرتلری
نظم کذر فتاد بسر وقت کشتکان غمت هزار جان کرامی فدای یک قدمت
فکند سرو قدت بر من از کرم سایه مباد از سر من دور سایه کرمت نثر
پس بر مسجدک بناسنه مباشرت بیوردیکه جامع فیوضات الهی ایدی وبو مسجد روح
افزا بر لطیف فضاده واقع اولمشیدیکه انده وقت سرما وگرماده خلق بیع خرما دخی
ایدرلردی واهل اسلام ادای صلوة قیام ایدوب کیرو بیع وشرا امرینه کیدرلر
واسعد بن زراره اول مسجد فائض الانواره امام ایدی واولده اول مسجد
یری سهل وسهیل نام ایکی یتیمک ملکی ایدی صکره آنی اول سید والا وسند
اعلا وادنی اون مثقال طلایه اشترا ایدوب بهاسن ویرمکه حضرت صدیقه
رجوع وحواله ایلدی واول زمین ده اولان مزارستان کفار ونخلستان اشجاری
وبرقاح ویرانه دار وجدار روا ایدی پس جناب نبوی اول مزارستان ونخلستانی
بو ایکیسنک قلعنه امر ایدوب واصحاب ابرار واحباب صداقت شعار حمل
لبنات واحجارده دامان جد وجهدی میان سعی وکوششه بند ایتدیلر و
امتثال امر جزیل وثواب جمیل برله سعی واجتهاد ایلدیلر اول حضرت دخی انلره

موافقت ایدوب گاه گاه بو رجز ایله متکلم ایدی اَللّٰهُمَّ اِنَّ الْاَجْرَ اَجْرُ الْاٰخِرَةِ
فَارْحَمِ الْاَنْصَارَ وَالْمُهَاجِرَةِ پس اول قلع ایتدکلری نخلستانک اغصان دلستانن
اول مسجد شریفک سقفی لوازمنه وساق درختان ستون وقوایم موزون
ایلیوب یر یر نصب ایتدیلر واول جناب اقدس قبلهٔ بیت المقدس طرفنه
تعیین ایلدی واول مسجد شریفک طولی محرابدن نهایتنه وارنجه یوز ذراع
ایدی واساس دیواری که زیر زمینده قرار ایتمشدی اوچ ذراع ایدی وبنای چار
دیوارنی خشت خامدن رفع واتمام ایتدیلر وعهد خلافت حضرت صدیقده
رضی الله تعالی عنه بو طریق اوزره ایدی وزمان حضرت فاروقده بعض یرلری
تجدید وتعمیر ایلدیلر لکن اجزای عمارتی تبدیل اولنمدی وحضرت ذی النورین
رضی الله تعالی عنه خلافتنده سقف ودیواری وقوایم استواری بالکلیه تغییر
وجمله تجدید وتعمیر اولندی ستون موزونی وجدار متانت مداری سراپا احجار
تراشیده برله ترتیب وتعمیر اولندی وصکره ولید بن عبد الملک بیوت امهات
مؤمنینی مسجده ادخال واضافه ایلدی وسقف مرفوعن وجدار مصنوعن
نقش ونگار وتصنیع زر کار ایله مزین ومرتب قیلدی منقولدر که رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم مسجد شریفی بناسنه شروع اولندقده زید بن حارثه
وابو رافع که موالی حضرت ایدیلر امر عالی برله مکه یه عزم قیلدیلر فاطمه وام
کلثوم وسوده بنت زمعه یی که امهات مؤمنیندن ایدی وام ایمن که حلیلهٔ
زید ایدی واوغلی اسامه مدینه یه الوب گتوردیلر وعبد الرحمن بن ابی بکر
الصدیق دخی گندیلره رفیق اولدی وصلوة ظهر وعصر وعشایی که ابتداده
ایکیشر رکعت ایدی دردر رکعت ایلمادا ایتمک امر اولندی واول ایامده یاران
حمیده صفات واصحاب پسندیده نعات مابیننده عقد مواخات وموالات
واقع اولدی پس علی المرتضی کرم الله وجهه ابدا حضرت حبیب خدایه بو یوزدن
ادا ایتدیکه یاراندن هر بری برد برادر پاکیزه گوهر اتخاذ ایتدی وبن شویله
بی برادر قالدم پس اول حضرت دخی اول لجهٔ زاخره منقبت فاخره لرندن
اخی فی الدنیا والاخرة ایله گوهر اختصاص وخلعت خاص ارزانی بیوردیلر
واصحاب کرام واحباب عظام بو نسبت اخوت برله بری برندن میراث آلورلردی
عاقبت واقعهٔ بدردن صکره اول توارث منسوخ ومرفوع اولدی وبو ساله
خجسته فالده صحراده بر گرگ تکلم ایلدی بو مجملک تفصیلی اولدر که اثنای
مرغزارده بر ذئب بچه سنی بر گوسفند مستمنده ایرشدیردی پس راعی
گرگ آردنجه دوان وساعی اولدیکه گوسفند بچه سی گرگدن خلاص ایلیه
لاجرم بو حالده اول حیوان بی زبان تکلم کلوب ایتدیکه ای راعی بی

بی انصاف بنم آردمجه بو صحراده پویان اولوب بنم نصیبم یدمدن آلمق قصدین
ایدرسن با انکه بونک تحصیلنده بو مرتبه ساعی اولمشم راعی ایتدی تکلم حیوان
امر عجیب وحالت غریب دکلمیدر ایا جانور بی زبان وحیوان بی نطق وبیان
مانند نوع انسان تکلم ولسان کلورمی ایمش گرگ ایتدی بوندن عجیب وبو قصه دن
غریب اولدر که حالا آفتاب سپهر نبوت وماهتاب اوج رسالت وفتوت پرتو
دعوتی مفارق عامهٔ خلایق وملت اوزرینه صالمشدر کفار نابکار زمین عناد
وانکارده پای شقاقی استوار ایدوب استفاضهٔ انوار هدایت وسعادت
ایتمزلر چون شبان اول حیوان بی زباندن بو معنایی اذعان ایدندی همان اول
روز ملازمت حضرت برله فایز وفیروز اولوب قصهٔ گذشته یی معروض قیلدی
حضرت بیوردیکه بو احوال امارات قیامتدندر بر زمان غریب گله که چون بر
شخص که گندو منزلنه رجوع ایلیه احوال خانه سی گندو نعلین وتازیانه سی اکا سویلیه
ومنقولدر که بو سالده اذان اذه سبحان برله افتتاح واغاز اولندی وحضرت
بلال آواز بلند وصوت دلپسند وار ایدی بو خدمت ایله مأمور اولدی وبو سالده
سلمان فارسی رضی الله تعالی عنه خلوص طویت وصفای نیت برله حضور حضرتنده
مسلمان اولدی وسلمانک اصلی رام هرمزدن ایدی که خوزستان فارس مضافا
تندن در اول ستوده شمایل وسیما بلوکجی واصفهانده نشو ونما بولمش
ایدی پدری مجوس منحوس آتشکده سنده رئیس ایدی بر گون سلمانک جهت
مروری معبد نصاری یانندن واقع اولدی وانلرک قرائت انجیل واجب التبجیل
لرین استماع قیلدی وانلرک بو وجهله طریقهٔ عبادتلرین گوروب پسند ایتدی
لکن پدرندن خوف ایدوب معبدلرینه گیروب پارسا اولمقدن احتراز
ایدردی اما انلر ایله قول وقرار ایلدیکه چون کاروان شام رواحل عزیمت
حرکته گتوره لر گندوسن آگاه وخبردار ایلیه لر تا که اولدخی پای سعی و
اجتهادی راه متابعته نهاده وآماده ایلیه عاقبت پدری بو قول وقراردن
خبردار اولوب سلمانی نیجه تهدید نصکره مقید زنجیر قیلدی لکن زمان توجه
کاروانده سلمان گندوسن خلاص ایدوب کاروانه ملحق اولدی واول کاروان
ایله سمت بیابانده جانب شامه شتابان اولدی وشام دار السلامده سال
خورده بر پیر وشیخ کبیر خدمتنه ملازمت گوستردیکه اعمالی مخالف قولی ایدی
خلایق آفاقی تصدق وانفاقه ترغیب ایلردی وگندوسی زر وسیم جمعنه
عظیم جد وکوشش قیلور ایدی وبو معنیدن غافل ایدیکه نظم گنج خالی زقناعت
رنجست هم قناعت که قناعت گنجست گر غنا سوی قناعت بابی زنده گانی
خوش اندم یابی نثر القصه اول راهب مال صدقات ومواهبده یدی خم

بي همال مال ايله مالامال ايلدي وچون اول يدي خم مال سلب برله لبالب اولدي
راهبك دخي جاني لبنه كلوب دار اخرته ارتحال قيلدي چونكه ارباب عواطف
حال اموال راهبه واقف اولديلر زياده متعجب اولوب عبرة للناظرين دار
اعتباره آصديلر وانك يرينه بر راهب زاهد وبطريق مجاهد نصب قيلديلر
وسلمان انك دخي حريم محترمي اولوب خدمتنه مداومت ايدوب اقامت خدمتي
اتم مطالب بيلدي وچون بو راهب نيكو صفاتك دخي زمان وفاتي قريب اولدي
سلمانه وصيت وپدرانه نصيحت ايلديكه شهر موصلده اولان راهبك خدمتنه
واصل اوله واكا دخي صدق نيت ايله خدمت قيله پس سلمان دخي اول راهب
كامل وصيتيله عامل اولوب راهب موصلي خدمتنه واصل اولدي واكا دخي
آخر عمرينه دكين خدمتلر وصدق بال ايله ملازمتلر قيلدي عاقبت اول پير نوراني
جبين دخي سلمانه راهب نصيبين خدمتنه كتمكه وصيت ايلدي پس سلمان دخي
بر موجب وصيت شهر نصيبينه عزيمت وهمت ايتدي واكا دخي مدت مديد خدمت
وملازمتلر قيلدي اخر اول دخي حين حلول اجلده سلمان پاكيزه طويته وصيت
ايلديكه عموريه شهرنده اولان زاهدك خدمتنه عازم وروان اوله انك
دخي نظرنده مراسم خدمت ولوازم ملازمتي مؤدي قيله پس سلمان دخي
عموريه شهرينه متوجه وروان اولوب اول پير نوراني وزاهد روحانينك
خدمتنه واصل اولدي وزمين عرب وديار يثربده ظهور نور نبوتي و
دعوت جناب رسالتي اندن استماع قيلدي وزمين حجازه واول ديار ممتازه
ايچره اولان نخلستاني كه منبت والا رتبت خلقت من طينة آدم برله ممتاز
ومستثنادر اول حضرتك دار الهجرتي اولديغني بيان ايتدي وايتدي اول
جناب رسالتك جمله عادت سعادتندن بري بودركه هدايايي قبول
ايدوب اخذ صدقه‌دن اقصى الغاية تجنب وتحاشي ايدر وبوندن غيري
اول شاه عاليشان رسالتنشانك كتفنده خاتم نبوتي نشانيدر مكر بو حالده
بني كلبدن بر كروه شهر عموريه‌يه كلديلر واندن مصلحتلرين كوردوكدنصكره
تكرار جانب حجازه عزيمت قيلديلر پس سلمان دخي اول قومك رفاقتي
ايله وادي القرى‌يه كتدي وكلاب بن بني كلب كندوسن بر يهودي‌يه بيع
ايتديلر اول يهودي دخي تكرار كندو عم زاده‌سنه صاتدي اول دخي مدينه
منوره‌يه الوب كتوردي چون سلمان اول ولايتك نخلستانن مشاهده
ايتدي لاجرم كندو كندويه ايتدي انشاء الله تعالى اميد وارم كه بو ديار اول
شهريارك محل قراري اوله ديوب وصول موكب همايون حضرت رسوله
صلى الله تعالى عليه وسلمه منتظر اولدي چون بونك اوزرينه بر نيچه زمان كذرا

كذران ايلدي بر كون بر حريف سلمانك خواجه‌سي يانينه كلوب ايتدي حالا اوس وخزرج
ميانه‌سنده مكه‌ده بر مرد نزول ايلمش وكندوسن اول ايكي قبيله پيغمبر ديو قبول قيلمشلر
بزه بو كار عجيب في غريب كلور مكر سلمان اول زمان جمع خرما ايچون بر نخل اوزرينه
چيقمش ايدي چون بو خبر معتبري ومژده قدوم پيغمبري اول شخصدن كوش ايتدي
في الحال درخت خرمادن نزول ايدوب اول حريفدن تكرار خبر پيغمبري
التماس قيلدي **نظم** سخني كفتي وبردي دل وهوش از سلمان چه شود بار ديكر
كويي وجان هم ببري **نثر** بو حالده مالك سلمان روي ذي بهجه‌سنه سلمانك
بر محكم طپانچه اوردي كه شمع فروزان كبي چهره پر بهره‌سي سوزان اولدي وايتدي
سن بر خدمتكارسن بو كار سنك نه ايشكدر يارار سن بو نخلستانك حفظ وحراستنه
مشغول اول ددي لكن سلمان اول اوچ علامتك تفحصنه مباشرت ايلدي عاقبت
وقت شام النه بر طبق خرما الوب اول سرور سكان ارض وسما نظرينه ايلتدي
وايتدي بو نفقه سيزه صدقه ديو كتوردم ددي لاجرم اول جناب اول خرمانك
اكلندن اجتناب ايدوب بعض احبابه توزيع وتقسيم چون ايكنجي كيجه تكرار سلمان
بر طبق خرما الوب اول شاه فرمان فرما نظرينه كتوردي واداي شرائط سلام
وتحيت دنصكره ايتدي بوني سيزه هديه كتوردم ددي پس اول هادي راه خدا
اول خرمانك اكلنه ياران ايله اقتدا ايدوب واقف ايديلر وسلماندن منقولدركه
عدد رطب يكرمي بش ايدي لكن اول مجلسده بيك دانه خرما انتفاع بولدم اندن
صكره بر كون بقيعده مشاهده خاتم نبوت ايله فائز ومستعد اولدي بعده
شرف عطيه جليله ايمان برله سلمان بالك اذعان مشرف ايمان اولوب داخل
حصن امان اولدي لكن سبب قيد رقيت برله غزوه بدر واحددن محروم قالدي
وانك اول مشاهده غزوه خندقدر آخر مالكي اولان كندوني مكاتب ايدوب
قرق وقيه طلايه واوچيوز عدد غرس نخل اعلايه قول وقرار ايلدي سؤال شرط
ايله كه اول اوچيوز نخل اعلا تمام خرما ويرنجه انلرك تربيت وتمشيتنه مقيد اوله
پس حضرت خواجه عالم مهاجرين وانصاري انك امدادنه وانتصادينه ترغيب
قيلدي انلر دخي مبلغ مذكور تحصيلنده سعي بي شمار وتحصيل نسيل خرماده سعي
جميل مبذول ومصروف طوتديلر اول حضرت بالذات اول اوچيوز نهال خرما
نك غرسنه مقيد اولدي وبر نهال كه حضرت عمر آني غرس ايتمش ايدي اندن ماعدا
بالجمله سرسبز سربلند وميوه پرور اولدي مغروس عمر اولان اول نهال انجق
بي ثمر قالمش ايدي اول حضرت آني تكرار قلع ايدوب مبارك دستي برله غرس
ايتدي درحال اول نهال بي همال سرسبز ريان اولوب رطب بي حد وبي پايان
ويردي وقول آخر بودركه مال غنايم واموال مغانمدن بر بيضه مقداري

طلا مجلس معلایه کتوردیلر پس اول حضرت زبان مبارکی اول طلایه دکیروب
سلمانه النه ویردی وسلمان دخی اول طلای اعلایی مالکی نظرنده معیارده وزن
وعیار ایتدی راست بی کم وکاست فرق وقیه کلدی اتفاقا علمای فضایل انتما برله
مدت عمر سلمان ایکیوز اللیییلدر وقیل ثلثمائة وخمسین سنة وقیل انه ادرک عیسی
ومات فی اول سنة ستة وثلثین وعن انس رضی الله عنه ان رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم قال ان الجنة اشتاقت الی ثلثة علی وعمار وسلمان رضی الله تعالی
عنهم وبو سال فرخنده فال اول حضرت ستوده افعال حضرت عایشهٔ صدیقه
برله زفاف ایلدی واول زمانده عایشه صدیقه رضی الله عنها طقوز یاشنه کرمش
ایدی واول طهارت پناه مریم قرین زمرهٔ امهات مؤمنین دن فضایل کثیره ایله
ممتاز ومستثنی ایدی جمله دن طهارت نفس برله موصوفه ایدی شنه که جناب رب
العزت جلت وعزت جلالت والوهیت ایله شهادت ایلدی وابتدا حضرت جبرئیل
انک صورت جمیلن پارهٔ حریره اوزره تصویر اولنمش حذمت جناب رسالتنه
کتوردی وکند وسن سایر ازواج طاهراتدن کرات ومرات ایله زیاده سوردی
خصوصا اول مفخر کائنات واطهر موجوداتک زوج طاهری انک صدر
لطیفنده قبض اولندی وانک خانهٔ دولت اشیانه سنده اول در مکنون وکوهر
همایون دفن اولندی وعلم فقاهتده بر مرتبه مهارتی وبصارتی وار ایدیکه کبرای
اصحاب واحباب اولوا الالباب انک استبصار واستصوابنه قابل ومهمات
امور جمهورده انک رأی منیر وتدابیر دلپذیرینه مائل ایدیلر بعض ائمهٔ والا
همت دیمشلردرکه ربع علم فقه انک تقریر سعادت اندوز وکلمات مرموزندن
محفوظ ومأخوذدر وعروه بن زبیردن مرویدرکه معانی قرآن وتأویلات
فرقان واحکام اسلام وشعر عرب وعلم نسب ده حضرت عایشه دن اعلم کورمدم
وبو ابیات انک اشعار بلاغت شعارندندرکه مدحت حضرت ومنقبت جناب
نبوت ده بو طرز خاص ومضمون بلاغت اختصاص اوزره بیورمشلردر نظم

فلو سمعوا فی مصر اوصاف خده لما بذلوا فی سوم یوسف من نقد
لوامی زلیخا لو رأین جبینه لآثرن بالقطع القلوب علی الاید

واول حضرت قدسی فکر ازواجدن اندن غیری سن بکر مسلک ازدواجه
چکمهمش ایدی واندن غیریسی اول حضرت ایله بر ظرفدن غسل ایدوب بر
کوزه دن آب ایچمش ایدی واندن غیریسنه بو اعتبارات اولمش ایدی وحضرت
رسول علیه السلام بونلرک جمله سنده اکا اذن واجازت ویرمش ایدی واول
مستورهٔ حرم سرای نبوت بر کوزه ده شربت وآب ایچسه هرنه محله که لب ودهانن
وضع ایتمش ایسه تکرار اول حضرت کمال رغبت برله برای الفت ولب دهانن

دهانن اول محله وضع ایدوب ایچردی وبو خصوص غایت محبت ونهایت مودتدن
ناشیدر وازدواج حرم نشین ومخدرات پرده کزین دن بریسنک بستر راحت
کسترنده اول مهتر عالم حضرتنه وحی نازل اولمدی الا فراش حضرت صدیقه ده
نازل اولوردی واول حضرت نماز قیلدوغی پرده اندن غیریسی سجاده اولمدی
یا ثوب وبالینه طیانمز ایدی مرویدرکه برکون جناب رسالت مآب دن سؤال
ایتدیلرکه ای قرة عین عالم دوسترین آدم سنک قتکده کیمدر بیوردیلرکه
عایشه در پس دیدیلرکه اصحاب سعادت نصابدن کیمدر بیوردیلرکه پدر
بزرکوار یدر وعجب دکلدرکه بو سؤال وجواب عترت طاهره دن قطع نظر
سایره نسبت اوله بو تقدیرجه بو حدیث منافی اولمز اکاکه حضرت عایشهٔ صدیقه
دن رضی الله تعالی عنها سؤال ایتدیلر اول فخر عالمیان یاننده دوسترین آدمیان
کیمدر بیوردیکه اول سلالهٔ ظهر فخر رسالت ولالهٔ چمن نبوت وجلالت
اعنی حضرت فاطمهٔ سعادت خاتمه ایدی پس دیدیلرکه یا طائفهٔ رجالدن
کیم ایدی بیوردیلرکه اول کوهر ازهرک شوهری ایدی مرویدرکه اغنیای اصحاب
واکابر اولوا الالباب دن بعضیسی اول حضرتک عایشهٔ حب ومیلی جهتندن صدیقه
نک روز نوبتنده که جناب نبوت اکا رغبت ایدوب کیدردی بعض هدایا
ارسال ایدرلردی اتفاقا ازواج طاهراتدن بری اول فخر کائناته عرض ایلدیکه
اول حضرت خلقه سپارش ایده که نوبت عایشه ده بویله هدایا وتکلیفاته مقید
اولمیه لر واول حضرت والا منقبت ازواج طاهراتدن هرقنغیسنه رغبت ایتمشلر
ایسه هدایالرین انده کوندوره لر بو خصوصا ایچی نوبت عایشه یه تخصیص ایتمیه لر
اول حضرت عالی منزلت بیوردیلرکه کرم ایله عایشه حقنده بکا ایذا وآزار
ویرمه که وحی عالم بالا با فرمان حق جل وعلا بکا انک فراش اعلاسنده نازل
اولور وسایر زنان سعادت رسوم بو خاصه دولتندن محروم ایدیلر انده
صکره فاطمهٔ زهرا اول ماه شب آرایه بو معنایی حواله ایلدیکه اول یوسف لقا
بو معنایی کذشته انها والقا ایلیه پس حضرت بتول دخی بو خصوصی جناب
رسوله عرض ایتدی حضرت بیوردیکه ای قرة عینم اکر بکا مهر ومحبتک ورفق
وشفقتک وار ایسه امدی سن عایشه یی بنم خاطرم ایچون میل ومحبت واظهار
مودت ایله که طائفهٔ نسا ومریم اسا ارا سنده بنم معشوقم در منقولدرکه
عبد الله بن زبیر رضی الله عنه ایام حکومت وهنگام دولتنده جناب صدیقه یه
یوزبیک درهم اقچه کوندردی اول زوجهٔ رسول کزین اول زر وسیمی اول
انده صغیر وکبیره تقسیم ایلدی وچون وقت شام اولدی کنیزک افطار روزه
ایچون صو ایله مملو بر کوزه کتوردی وبر مقدار خرما ایله نان یتوردی

اتفاقا حضار مجلسدن برزن ضعیفه جناب صدیقه یه ایتدی یا ام المؤمنین بوقدرك
دراهمده نیچون برایکی درهم اشترای لحم ایچون ویرمدیکز که حالا انکله افطار ایدیدك
وشاکرا للنعم وذاکرا للنعم اولوب کیدیدك بیوردیلر که برکمسا اول زمان بومعنایی
القا ایتمش اولسا ایله ایدردك لکن فوامزده فتورا ولمغله حین فطورده بومعنی
خاطره خطور ایتمدی جناب صدیقه نك رضی الله عنها مرویاتی ایکی بیك ایکیوز
اون حدیثدر بوجمله دن یوزیتمش درت حدیث متفق علیهدر کتاب بخاریده
الی درتی مقیددر ومسلمده التمش سکزی صحیح ومستنددر وحضرت صدیقه
التمش التی یاشنده وفات ایلدی واول ستیره جاه وجلال وستاره اوج کمال
بقیع ده مدفوندر وقایع سال دوم از هجرت بوسال سعادت اتصالده سنت حضرت
رسول وقاعده اصول ایله سیدة النسا فاطمه بتول حضرتلرین شاه سریر فتوت
وشیر بیشه مروت اعنی مالك ممالك رضا علی مرتضی نك رضی الله عنه
سلك ازدواجنه وتحت نکاحنه چکدی وحضرت مرتضی اول زمانده یکرمی
بریاشنده ایدی وحضرت فاطمه بتول اول زمانده اون سکز یاشنده دخول
ایتمشدی واول مهر سپهر ملاحتك صداق ومهری برلطیف زره ایدیکه جبین
جانانه خشمکین کبی کره کره ایدی پس اول زرهی فراد ده اراده ایله حضرت عثمان
بن عفان درتیوز سکسان درم ایله اول منبع کرمدن صاتون الدی وکرو زرهی
حضرت علی یه هبه قیلدی چون اول فخر عالمیان وخلاصه آدمیان بو احسانی
عثماندن ایشتدی حضرت ذی النورین حقنده دفع شر وضر ایچون دعاء خیر
ایتدی پس زر زرهی فاطمه زهرا واول ماه شب آرا جهازنه صرف اولندی وجمله
لوازمی علی قدر الطاقه تدارك وتلاقی قلندی واول شاخ کلبن ملاحت وفصاحتك
جمله جهازنده ایکی نهالیسی وار ایدی که بری لیف خرمادن وبری تراشه بوستدن
مملو ایدی ودرت بالیشی وار ایدیکه ایکیسی پشمدن وایکیسی لیفدن طلو ایدی
وایکی جامه بردی ونقره دن ایکی بازوبندی وبردانه قطیفه سی وار ایدی
که تمام بدنی ساتر دکل ایدی وبونلردن غیری برمتکاسی وبراسیابی وایکی
سبوسی وبرغربالی وار ایدی اشته اول بهتر اولاد آدم ومهتر اهل عالم دختر
فرخنده اخترینك جهازی بودر مرویدر که ابوبکر وعمر رضی الله تعالی عنهما
اول همای فرشته سیمایی حضرت رسالت انتمادن استرجا ایلدیلر اول حضرت
جواب ویردیکه تزوج فاطمه ده اجازت رب العزته منتظرم پس حضرت مرتضایه
بعض خواص القا ایلدیلر که فاطمه زهرایی خواجه هردوسرادن رجا ایلیه
حضرت مرتضی ایتدی اول خطبه ابوبکر وعمری رضا ایلمدی بنم دخی سوزومی
رد ایتسه کرك جواب ویردیلر که سنك ایله اول حضرت آراسنده اوزکه خصوصیت

خصوصیت وقرابت واردر که غیرینك اول قربت ورتبتی یوقدر پس اول شاه سرافراز
بو رازی جناب رسالتده اظهار وابراز ایلدی حضرت رسالت پناه بو سوزدن
ابا ایتمیوب اهلا ومرحبا دیدی وبو کلام لؤلؤ نظامدن غیری سمع اشرف
شاه ولایته یتشمدی چون اول سرور مجلس اطهردن طشره کلدی احباب
وانصار کندودن استفسار ایتدیلر که جناب رسول قتنده سنك رجاك
حیز قبولده موصول اولدیمی حضرت مرتضی بیوردیکه اول سید ادنی واعلی
بکا اهلا ومرحبا دیدی ودخی غیری نسنه دیمدی انصار واحبا دیدیلر که جواب
اهلا وسهلا بومعنی استفاده اولنورکه سکا هم اهل وهم رحب وسعت حواله
ایتمشدر وثبوته پیوسته اولمشدر که تزویج فاطمه حضرت علی یه رضی الله عنهما
وحی عالم بالا ایله اولمشدر وشیخ زرندی درر السمطینده برحدیث روایت
ایلمشکه بوحاله دلالت وبو معنی یه شهادت ایدر مرویدر که حضرت ختمیت
پناه فاطمه یه ایتدی زوجتك سیدا فی الدنیا والآخرة واولاد امجاد حضرت
فاطمه رضی الله عنها حسن وحسین وزینب وام کلثوم ورقیه در حذیفه
بن یماندن رضی الله عنه مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم صلوة
عشادن صکره متوجه خانه مسرت بخشا اولدی بو اثناده برکمسا اول سید
احرار برله طریق استسرار اوزره بعض کلمات سویلیوب غایب اولدی آخر
حضرت رسالت علیه السلام بکا توجه ایدوب ایتدی بو کلن کمسه نوردن
سرشته برفرشته ایدیکه اذن ملك علام برله بکا اعلام ایلدیکه فاطمه
سیدهٔ نساء بهشتدر وحسن وحسین سید جوانان اهل بهشتدر و
فیروز سرشتدر وبعض اخبارده وارد اولمشدر که ان الله یغضب لفاطمه
ویرضی لرضاها ومرویدر که بوکلام مستطاب برله حضرت علی یه خطاب
ایدوب ایتدی هی احب الیك منی وانت اعز علی منها وزبان ثوباندن که مولای
رسول الله در صلی الله تعالی علیه وسلم مرویدر که چون اول حضرت رایت
نبوتی حرکته کتوردی آخر کمسنه که اول حضرت آکا وداع ایدردی حضرت
فاطمه ایدی امام واقدیکه جواهر اخبارك ناقدیدر کندو طبقاتنده ذکر ایلمشدر
حین معاودت وزمان مراجعتده اول آکا ملاقات ایدرلردی وحضرت
فاطمه سعادت خاتمه اول کونکه وفات ایتسه کرکدی غسل ایدوب جامه
پاك کیدی ومستقبل قبله اولوب سلمی ستوده سیمایه که معتوقه رسول الله
ایدی ایتدیکه بن حالا بو جهان سفلادن عالم اعلایه کیدرم ولوازم وضو
وغسلی شرائط اصلی اوزره اجرا ایلمشم کرکدرکه کمسه بنی بو جامه کهنه دن
چیقاروب برهنه ایتمیه چون وصیت فاطمه حضرت علی یه تقریر ایتدیلر وصیت

ایله عامل اولوب طرف خلاف رضالرینه سالك اولمدی واكر بو قضیهٔ مضیه
حدیث ایله ثابت اوله حضرت فاطمه نك جملهٔ خصایصنده اولسه كرك
والاحكم فهی بونك خلافی در وبین الجمهور مذكور ومشهوردركه اسما بنت
عمیس كندوسن غسل ایلدی وسبطین سعیدین رضی الله عنهما طورمیوب صو
دوكرلردی واول ذات شریفك وفاتی رمضان شریفك اوچنجی كونی وفات
حضرت رسالتدن التی ای صكره واقع اولدی واول زهره جبینك عمر نازنینی
سرحد ثمان وعشرینه منتهی اولمشیدی واوزرینه نمازی برقولده حضرت علی
قیلدی وبرقولده حضرت عباس قیلدی وحسن بصری انس بن مالكدن روایت
ایلمشكه حضرت علی ابوبكر صدیقه رضی الله عنهما نماز فاطمه ده امامته تكلیف
ایلدی ابوبكر ایتدی یا ابا الحسن حالاكه حاضرسن بن نیجه ایلروكچوب امامت ایلیم
جناب مرتضی ایتدی بلی بیوردوغك كبی در لكن والله سندن غیریسی فاطمه اوزرینه
نمازی قیلمق الاسن قیلامزسن ابوبكر رضی الله عنه ایلروكچوب حضرت فاطمه
اوزرینه نماز قیلدی واول درمكنونی كیجه ایله مدفون قیلدیلر واكثر روایت
بونك اوزرینه متفقلردركه بقیعده مدفون اوله وابو العباس مرسی قدس سره
بیورمشدر بو مفهوم بكا كشف ایله معلوم اولمشدركه مرقد سیدة النساء عباس
در وعبد الله بن جعفردن مرویدركه اول یاسمین تنك مدفن ومسكنی كندو
خانه سیدركه انی عمر بن عبد العزیز مسجد پیغمبره الحاق ایلمشدر وبو سالده
اول حضرت والا اجتهاد مشركاندن بدنهاد برله غزا وافتتاح جهاد ایلدی
وچمن اسلام چشمه سار پیام سعادت انجام اذن للذین یقاتلون بانهم ظلموا
وان الله علی نصرهم لقدیر مفهومندن فیض پذیر اولدی ومعلوم متتبعان
سیر خیر البشردركه هر لشكری اول سرور نفس انوری برله مزین ومنور
ایتمشدر انی غزا اوقورلر واكر فرقهٔ مجاهدین وكروه اصحاب دیندن بعض
مؤمنینی برجانبه كوندرسه انكا سریه دیرلر وغزوات سید كائنات اصح روایاته
اوزره اون طقوزدر طقوزنده جنك وجدال واهنك قتال واقع اولدی
واوننده واقع اولمدی وعدد سرایای خیر البشر التی سریه در واول غزوات
ارجح روایات اوزره غزوهٔ ابوادر وابوا جحفه ایله مدینه اراسنده بر منزل
ومأوی دركه وباانده چوق اولورمش بو تقدیرجه اوبی اولمق كرك ایدی
لكن بابی واوه اوزرینه تقدیم ایدوب ابوا دیرلر اول حضرت سعد بن عباده
مدینهٔ جنت اباده خلیفه ایدوب كندوسی برجمع كثیر وجم غفیر برله قصد
قافلهٔ مكه ایچون طشره چیقوب بیابانده شتابان وروان اولدی وچون اول
قافلهدن بر اثر وخبر آلنمدی تكرار مراجعت ایدوب مدینهیه كلدیلر سریه واول

واول اوانده برفوج نفر فارس ابو عبیده بن حارث برله جیش قریشدن بعض كمسنهلر
اوزرینه كوندردی وبو جمع صاحب حمیت ایچون برایت نصرت آیت ترتیب ایدوب
اعدای اقدا اوزرینه كوندردی وچون اعدای بدلقا برله التقا واقع اولدی
اول تیر قضا تأثیركه هوس جهاددن اهل عنادا اوزرینه كشاد بولدی اول شصت
خاص سعد بن ابی وقاص ایدی وفرط استیلای دلیران مجاهدین ایله اعدای
بی دین اوزرینه وهم عظیم استعلا قیلدی هربری ثبات وقرار اوزرینه فراری
اختیار قیلدیلر سریهٔ حمزه رضی الله عنه وهم اول اثناده سرخیل شهدا حضرت
حمزه رضی الله عنه ابدا دلاوران مجاهدین ومهاجرین وانصار ایله اول كاروان
كه شامدن مكهیه روان اولمشلر ایدی انلرك اوزرینه كوندردی چون تقابل
فئتین واقع اولدی ایكی جانبدن دخی رجال ابطال متهیئ حرب وقتال اولدیلر
لكن جنك وجدال واقع اولمدی وهم بو سالده اول شاه سرافراز سعد بن
معاذی مدینهده خلیفه نصب ایتدی وكندوسی مهاجران دینداردن ایكیوز
مردم رستم دیدار ایله تاجران كفار اوزرینه كندی دبی تجنب واحتیاط تا كوه
تابراط یاننه كه ینبوعه قریب برجبل ذخل محلدر اكه واردی ولكن كروه اعدای
شقیه مصادف وملاقی اولمادی وبو سالده غزوهٔ ذو العشیره واقع اولدی
بو مجملك تفصیلی اولدركه قافلهٔ ابی سفیان راه بیابانی پایاندن متوجه شام
اولدی لاجرم اول حضرت مرود كاروانده آكاه اولدقده رایت احتشامی رفع
ایدوب متوجه راه شام اولان كاروانه متوجه وروان اولدی ذو العشیرهیه
دكین كندی كه ینبعده برموضع معیندر وچون كاروان حضرتدن مقدم
جانب شامه روان اولمشلر ایدی لا محاله اول شاه مؤید العود احمد دیوب
مدینهیه مراجعت بیوردی وهم بو سالده كرز بن جابر فهری شتران اهل
مدینهیی اوكنه قاتوب سوردی چون بو خبر غیر معتبر حضرت پیغمبر جنابنه یردی
زید بن حارثهٔ مدینهیه قویوب كندوسی برجمع صاحب جرأت برله تا بدره وارنجه
آرد بجه ایلغار ایتدی لكن چون كرزه وصول متعذر ایدی بالضروری مدینهیه
معاودت ایلدی وبو سالده اول حضرت عبد الله بن جحش اسدی بركروه صاحب
صلابت برله مدینهدن طشره چیقماغه امر ایلدی وعبد الله بن جحشه برمكتوب
ویردی وایتدی بو مكتوبی فلان منزلده اوقیوب مضمونی برله عامل اولهسن
وچون عبد الله بن جحش منزل معهوده واصل اولدی نامهٔ همایونی اچوب همان
مطالعه قیلدی یازلمشكه سنكه عبد الله بن جحش وسردار نصرت رخش سن
كركدركه امر پروردكار وعنایت كردكار برله بطن نخله دكین یانكده اولان
جیش برله مترصد كاروان قریش اولهسن پس عبد الله بن جحش دخی برموجب

فرمان واجب الاذعان منزل بطن نخله یه روان اولدی وچون اول محله داخل اولدی
کوردیکه بر قافله ایله بعض طوایف ولایت طایفدن اول موضعه ایرشدی پس
بو حالده عکاشه بعض یاران ایله صورت محرمانده اهل کاروانه کورندی وانلرله
مصاحبت ومناسبته مشغول اولدی چون قافله اول سرزمینده دوشمندن
امین اولدیلر لاجرم مجاهدین دین ومؤمنین شجاعت آیین محل کمینده چیقوب
غارت کاروانه باشلدیلر وعمرو بن حضرمی کشته اولوب کروه مسلمین وافر کافر
قیروب الاف نعمت واصناف غنیمت برله مدینه یه معاودت ایلدیلر واحتمالدر
اول کون اول ماه رجب المرجب ایدی اول سببدن زمرهٔ مشرکین اهل اسلامی سپر
تیر طعن وملام ایدوب ایتدیلر ماه حرامی حلال ایلدیلر لاجرم ایت کریمهٔ منیفهٔ
وَيَسْئَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ نزول ایلدی وعبد الله بن جحش اول سفرده بعض
غزات مسلمین امیر المؤمنین ایکه چاغروب تبشیر ایدیلر وهم بو سالده قبلهٔ بیدیل
وبیت المقدسدن کعبه جانبنه تحویل اولندی مرویدرکه چون اول حضرت
مدینهٔ منوره یه هجرت ایتدی اون آلتی آی ویاخود اون یدی آی اول خواجهٔ
هردوسرای استقبال بیت المقدس ایلدی ورجب المرجبک اونجی کونی نزول
آیت کریمهٔ قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ برله منسوخ اولدی واهل سیر بونک اوزرینه
مقرردرکه اثنای صلوة ظهرده حکم تحویل جناب خدای جلیلدن ایرشدی
واول مسجد ذو القبلتین ایله موسوم اولدی وبو سال بی مثالده غزوهٔ بدر
کبری واقع اولدی چون اول قافله که اول شاه فرمان فرما بوندن مقدما انک
اردنجه ذو العشیره یه وارنجه توجه ایتمشدی تکرار قافلهٔ مزبوره شامدن عودت
ایتدوکده اول حضرت تمام دولت ونصرت برله رمضان کثیر الفیضانده
اول قافله نیتیله طشره چیقدیلر واصحاب شجاعت شعارک اولاد صغارندن
بعضیسی که عبد الله بن عمر وزید بن ثابت وبراء بن عازب کبی کیمسه لر مدینهٔ منوره یه
دوندردی وکندولری مهاجرین وانصاردن اوچیوز بش نفر سوار ایله که
یتمشدر دردی مهاجرین شجاعت دثاردن وباقیسی زمرهٔ انصار شهامت آثاردن
ایدی متوجه اولدی وچون جناب رسالتک جنکه نیتی یوغیدی لاجرم زمرهٔ
کباردن متخلفین اولنلر معذور وطوب محل آزار وانتقامده اولمدی اما
ابو سفیان که سرور سالار کاروان ایدی قافلهٔ بیابان ومیدان بی پایاندن ایجندن
صاغ وسلامت وبی نقصان کعبه یه ایرشدیردی لکن ابو جهل نا اهل قافله وصولندن
مقدم برنجه یوز آدم برله مکه دن قافله استقباله بدره کلدی پس ناموس اکبر
وطاوس قدسی شهپر حضرت پیغمبری بو حال معتبردن آکاه ایلدی اول حضرت
دخی یاننده اولان اصحابه خطاب ایدوب ایتدی ملاقات کاروانی استرسیز یوخسه

یوخسه مقاتلهٔ مشرکانی استرسز بعضیلری ایتدی بز مستعد حرب وضرب دکلوز
بز کاروانه قایل وانلر ایله جنکه مایلوز سید انام علیه السلام بو کلامدن متغیر
اولدی اتفاقا بو اثناده اکابر مهاجر وانصار کفار خاکسار ایله جنک ایتمکی اختیار
ایلدیلر پس اول حضرت هدایت اندیش عریش اوزرینه چیقوب دعا ومناجاة
وعرض حاجاته باشلدی سعد بن معاذ اول حضرتک لوازم محافظتنه مشغول
اولدی واول حضرتک دعا وطلبده الحاح وابرامی بر مرتبه یه ایرشدیکه کتف
شریفندن ردالری زمینه دوشدی پس ابو بکر الصدیق رضی الله عنه ردالری
خاکدن پاک ایدوب تکرار کتف شریفلرینه وضع ایتدی واول حضرتی قوجاقلیوب
ایتدی یا رسول الله اول وعده که فیاض بی منت سکا عهد بیورمشدر
هرآینه انی انجاز ایدوب بالمعاینه مشاهده ایتسک کرک وزمرهٔ مسلمانانی
وارباب اسلام وایمانی اعزاز وتأیید تأبید ایله سرافراز قلسه کرک اتفاقا
اول اثناده اول ایکی نرکس چمن آرای باغ ابلاغ که مکحل کحل ما زاغ ایدی
نومهٔ خفیفه عارض اولدی چون بو ما بینده بر سهل زمان کذران ایتدی لاجرم
اول شاه ممالک لولاک جمع عقل وادراک ایدوب دیده سن خار وخاشاکی
خوابدن پاک ایدوب طوردی وابو بکر صدیقه رضی الله عنه ایتدی بشارت
اولسونکه سنی ایما واشارت ایتدوکی کبی حالا حضرت جبرئیل ومیکائیل
واسرافیل علیهم الصلوة والسلامی کوردم که هر بری لشکر ملائکهٔ اعلا وعسکر
عالم بالادن بیک ملک ایله زمینه نزول ایلدیلر باشلرنده طیلسانلو عمامه لر
ودوشلرنده نوردن جامه لر وار ایدی وآتلرینک قوایمنده بعض الواندن
علایم مشاهده ایدی اندنصکره اول حضرت عریشدن چیقوب زمیندن بر
کف خاک وسنک ریزه آلدی واوزرینه اوچ کره شاهت الوجوه دیوب کفار
ناپاک اوزرینه صاچدی وامر کردکار وتقدیر پروردکار برله سنک وخاک کفار
ناپاکک کوزلرینه کیردی دخی ملائکهٔ بزرکوار ایله عسکر پیاده وسوار اول قوم
بدکرداری مرادلری اوزره قیردی وبالجمله اول کروه بئس المصیردن یتمش نفری
مقتول ویتمش نفری دخی اسیر اولدی واثنای کارزارده ابو جهل دل آزاری
یاری حضرت باری برله معاذ بن عمرو بن الجموح ومعاذ بن عفرا اول کافر
ناپاکی خاک هلاکه صالدیلر دخی ابن مسعود رضی الله عنه انطفاء شعلهٔ
هیجادنصکره اول ملعونی میانهٔ قتلاده تفحص وتجسس ایلردی ناکاه کوردیکه
اول کافر کمراه کشته لر اراسنده خون آلود وسراپا دم اندود اولوب آرقه
اوزره یاتور چون عبد الله بن مسعود اول مردودی خاک خون آلود کوردی
مراسم شکر کذاری حضرت باری یرینه کتوردی وهمان طالع مسعود ایله

سینه سی اوزرینه صعود ایدوب اوتوردي اول کافربي دین دیده ناپسندینه
آچوب ایتدی اتذن آرتوق دکلدر که نهایت برمرد کند وقومی الندە هلاك اولمز
اولم پس ابن مسعود اول کافرمردودك شمشیر آتش تأثیرن چکوب اول بي بصر
سربي افسرین جثۀ خبیثه سندن جدا ایتدی واول سرنا پاکی میان خار وخاشاکده
سوریوب نظر پرنور حضرت سرورە آلوب کتدي پس حضرت ختمیت پناه
اول پلیدك باشی اولدیغنه آگاه اولدقدنصکره وظایف شکر الهي ومراسم
حمد نامتناهي محل تقدیمه ایرشدیردي بعده اسیران کفار حقنده اصحاب
کبار ایله بر مقتضای **وشاورهم في الامر** مشاورەیه آغاز ایلدی پس حضرت
صدیق اسیرلرك اخذ فداسنه مائل وکافرلرك خون بهاسنه قائل اولدي
وحضرت فاروق اعدای بدنهادك هلاك واعدامنه طالب اولدی وایتدیکه
انلرك بنیان حیاتلری انهدامی ووجودلرینك انعدامی جملەدن اولی وانسبدر
لکن اول سرورك هردوسرانك رأی غرّا وتدبیر دلاراسي رأی جناب صدّیقه
موافق ایدی امّا رضاء تقدیر جناب ربّ قدیر مطابق تدبیر حضرت فاروق
ایدی پس اول حضرت ابوعزۀ شاعریکه ادای فدایه قادر دکل ایدي ازاد واطلاق
ایتدی شول عهد وپیمان ایله که من بعد حرب اهل اسلام وایمانه اقدام ایلمیه
وبعض مفلسان مغلوبکه طریق کتابت وقرائتی مسلوك طوترلردي فدا وخون
بهالرینه مقابل کندولرین تعلیم کتابت انصارە واطفاله نصب ایتدی تاچون خدمت
لري عهدەسندن تقصّی ایدەلر بي مانع ومزاحم ازاد اولوب کندو دیارلرینه
کیدەلر بعده اول حضرت نبوت اساس کندو عمیسی عبّاس دن وایکی برادرزادەسی
عقیل ونوفل دن وعمرو بن جحدم دن فدیه طلب ایلدی عبّاس ایتدیکه یا رسول الله
بن متقلّد قلادۀ اسلام ایدم نهایت اکراه واضطرار برله همراه کفار اولدم
جناب ختمیت پناه ایتدی سنك حال باطن وخواطرك عالم السرّە ظاهردر لکن حالا
زمرۀ مشرکانه مشارك ومظاهرسن البتّه کندو فداکی ادا وخون بهانی قضا ایله
عبّاس ایتدی ای سرور عامّۀ خلایق پس جائز ولایق کوردمي سن که سنك عمّك
مالك اولدیغی وجه کفافی سائر اسیران کفار کبي فدا وخون بهاسي ادا ایلمیه
حضرت بیوردي اول سیم ودینار دن کندو فداك ایچون احضار ایله که حین
عزیمتده انی امّ الفضله ویروب وصیت ایلدك تاکه لوازم اولادکه صرف وخرج
ایلیه عبّاس ایتدی یا رسول الله بن انی امّ الفضله ویردوکم زمان هیچ کمسه واقف
ونکران دکل ایدی وتحقیق بلدمکه حضرت ملك العلّام سکا بو احوالی اعلام
ایلدی دیوب درحال بي توقف کلمۀ طیبۀ اسلام ایله متکلم اولدی ومال فدیه
اداسنی ذمتنه قبول والتزام قیلدی وجناب ختمیت پناه حین عزم راه رفیعنه

بنت رسول الله صلّی الله علیه وسلّمکه حضرت عثمانك حرم محترمي ایدی خسته
وبیمار اولمغله حضرت ذی النورینه مراجعت ایتمکه رخصت ویردی برقاچ مسلمه
دخی که مراجعته اذن ورخصت بولمشلر ایدی حین تقسیم غنایمدە انلري دخي
مغانمه مشارك ومساهم ایلدی وسیّد اخیار اخبار بیوردیکه انلر دخی مثوبات
غزادە سائر غزاة مجاهدین کبي مظهر اجر وآجالدر وبوندن صکره بوسال
نصرت اتصالدە زکوة فطره واجب اولدی وبوسال خجسته فال رمضانك
یکرمي بشنجي کونی عمیر بن عدی بن خرشه اول حضرت کوندردي تاکه عصماء
بنت مروان یهودیه که همواره مجاهدان ملت سیّد المرسلینی قدح وذم ایتمکه
کندوکه شعار وآیین ایدنمشیدی قتل وازاله قیله عمیر بن عدی دخی اول زن
قبیح وبدی وسیلۀ حیله برله قتل ایلدی ووقت نماز صبحدە اول منبع فساد وفجورك
موتی خبرین مجلس اقدس حضرته کتوردی اول محلدە بیوردیکه آنك واقعه سندە
ایکی کوسفندی بر برینه شاخ اورمزلر یعنی کمسه انك قانی ایچون دعوی ونزاع
ایلمزدمي هدردر واول زبان معجزدن بو برضرب مثل بلیغ درکه ابتدا اول
سیّد مقتدانك مقولي واقع اولمشدر وبوندن مقدّم السنۀ بلغای عرب
وافواه فصحای اهل ادبدن صادر اولمامشدر وبوسالك اول شوّالندە
نماز عید فطري ادا ایدوب **غزوۀ بني قینقاع** واقع اولدی زیراکه یهود عنود وقوع
واقعۀ بدردن نصکره دیمشلر ایدیکه مغلوبیت جیش قریش اول سبب ایله واقع
اولدیکه طریق حرب وضربدە عدم علم وقلّت وقوفلري وار ایدی امّا اکر بزم ایله
میدان داوري ودلاوریدە دعوای مساوات وبرابر اتسلر ایدی انلره اثنای
حرب وقتالدە بر وجهله کوشمال ایدیدوك که ملایك آرایك نشین چرخ برین
هزار بار آفرین ایلیەلردي ولهذا اول سیّد والا کندولرین اول دیاردن اجلا
وبلای ترك وطنه مبتلا قیلدی وانلر دخی لواحق ومتعلقات برله زمین شامده
اذرعاته وارب منتشر اولدیلر وچون حضرت غزای مذکوردن معاودت
ایتدی امر وفرمان حضرت رحمان برله نماز عید قربانی ادا قیلدی بوندنصکره **غزوۀ**
سویق واقع اولدی بو مجملك بر وجه اجمل مفصّلی اولدرکه وقتاکه ابوسفیان
بعض کروه اهل طغیان برله نواحی مدینۀ منورەیه کلدی وایکی کمسه قتل ایدوب
برقاچ خانه غارت ایلیوب احراق قیلدی چون بو خبر پیشکاه ضمیر انور حضرت
سرورە منعکس اولدی لاجرم دلاوران مهاجرین وانصار برله اول کفار خاکسار
آردنجه دوشدی ابوسفیان ایله اهل بغیان چون تعاقب حضرتی اذعان ایدندیلر
بالضروره سویقلرین که زاد وزوادەلري ایدي سبك سیر وخفیف اولمق ایچون
زمینه صاچدیلر وارخاء عنان والقاء رمح وسنان ایدوب باد وزان کبي

افتان وخیزان مکیه قاجدیلر وبو غزای نصرت افزادن صکره اصناف زکوة اموال
فرض اولدی وبینه منتصف محرم الحرامك ایچنده غزوهٔ قرقرة الکدر واقع اولدی
زیرا که خبر جمعیت بعض کفار مسموع سید اخیار اولمغله اوزلرینه کبار وصغار
ایله ایلغار ایلدی واول قوم بد بخت اسباب درختلرین دوکوب کریزان اولدیلر
لاجرم مجاهدین اصحاب غنیمت بی حساب ونعم والانصاب برله مراجعت ایتدیلر
اندنصکره اول خیر البریه عطفان ایله سلیم اوزرینه سریه کوندردی وبو سفر
ظفر اثرده اوچ مسلمان زمرهٔ شهدا وفرقهٔ سعدایه داخل اولدی وسائر غزات
دین وافر غنیمت ایله عودت ایلدیلر وقایع سال سوم بو سنهٔ حسنهده
غزوهٔ بنی عطفان واقع اولدی بو قصه نك اصلی اولدرکه بعض کفرهٔ ضلالت
آیین نیت غارت مدینه برله ارض نجدده جمعیت ایتدیلر چون بو خبرك
پرتوی ضمیر انور ختمی پناهه منعکس اولدی لاجرم مدینهٔ منوره ده حضرت عثمانی
خلیفه نصب ایتدی وجند قضا اسباب وجیش شهاب شتاب برله کفار بدکردارك
قرشو کتدی اعدای اهل ضلال دخی مضایق تلال وشواهق قلاله متحصن
اولدیلر اتفاقاً بو اثناده سقای سحاب لشکرکاه اصحابی پر آب ایتمکله کثرت
باراندن بعض یارانك اسبابی نمناك اولدی پس اول حضرت دخی بر درخت
سخنك ساحتنده استراحت ایتدی وبدن اطهرندن اول نور مظهر جامه سن
چیقاروب اول درختك شاخنه آصدی تا که اول لباس غالیه ناك پرمشك
آب نابدن پاك وخشك اوله مگر اول جبالده متحصن اولان اعرابك سرداری
طوردوغی محلدن حضرتك بو احوالنه واقف اولدی مانند شیر بر شمشیر النه
آلوب اول رسول بشیر اوزرینه کلدی وایتدی کیمدر که شمدی بنم شر شرعی سندن
دفع وضر رقصدمی اوزرکدن منع ورفع ایلیه حضرت ایتدی حق سبحانه وتعالی
که بصیر وبینادر ونصیر وتوانادر دیدی درحال اول شخص شریرك دستندن
شمشیر دوشدی وعرض اسلام ایله مهتدی اولوب مرتبهٔ تحقیق وتوحیده ایرشدی
وبو سنهٔ مستحسنده سریهٔ قرده واقع اولدی وبو قصه نك تفصیلی اولدرکه
سید اخیاره اعلام واخبار ایلدیلر که کاروان قریش بر کروه جیش برله جانب
عراقدن متوجه شام اولمشلردر لاجرم اول سید آفاق دخی اصحابدن بر
کروه اهل اتفاق برله راه عراقه کوندردی انلر دخی حسب المأمور کاروانی
قربوزی غارت ایدوب اموال بسیار واحمال بی شمار برله مدینه یه کلدیلر
وبو سالده محمد بن مسلمهٔ انصاری اوسدن درت نفر رفیق نیکوکاری
اختیار ایتدی وامر شریف برله کعب بن اشرف نام یهودی قتلنه چیقوب کتدی
زیرا اول یهودی نابکارك دائما شعار وشکاری ترتیب اشعار ایدوب اول

اول سید ابراری واصحاب واخیاری ذم وهجا ایتمك شعار وکاری ایدی پس
اول بش کیمسه که رفقاء خمسه ایدی بهانهٔ استقراض ودین برله اول کافر اهل
شین یاننه واردیلر وباشن تنندن جدا ایدوب مدینهٔ منوره یه کتوردیلر چون
جناب حضرت رفقاء مزبوری فتح ونصرت برله کلور کوردی افلحت الوجوه دیو
بیوردیلر وبوندن غیری ابو رافع تاجر که بر کافر فاجر ایدی وهم کنانهٔ ابن ابی
الحقیق برادری ایدی که صفیه بنت عبد المطلب تحت نکاحنده ایدی دائما مال
ایله کفاره اعانت وزمرهٔ فجاره اغاثت ایدردی تا که ارباب کمال واصحاب
وآل برله مستعد قتال اوله لر پس اعیان خزرجیاندن بر قاچ نفر اول حضرت
صاحب کروفردن اذن ورخصتله واروب آنی قتل ایلدیلر وخزرجیان بونی وسیله
قتل ایتدوکی کعب ابن اشرفه برابر طوتدیلر وبو سنهٔ خجسته اثرده مؤمنان فرخنده
سیر نور ظهور سبط اکبر وقرة عین زهرا وحیدر اعنی حضرت حسن زکی واطهر
برله فائز ومسرور اولدیلر وبو سنهده اول حضرت ام کلثومی سلك ازدواج
ازواج مطهره یه کتوردی وبو سالده غزوهٔ احد واقع اولدی منقولدرکه صنادید
قریش جمع جیش ایتمکچون اول قافله نك که شامدن کلورکن اول صدر عالی قدر
انك قصد ایله بدرده دکین وارمش ایدی ربح وفائده سیله تجهیز لشکر فتنه انکیز
وترتیب عسکر جنك وستیز ایلدیلر وعنان مرادی روی عناددن جنك
هادی عباد واهل صلاح وسداده مصروف طوتدیلر پس جمعه کیجه سی که ایرته
ایکنجی کون جنك اولسه کرك دلاوران اصحاب ودلیران شجاعت مآبدن بر کروه
جملهدن سعد بن عباده وسعد بن معاذ ایدی مسلح اولوب اول حضرتی کندو
مسجدنده صباحه دکین حفظ وحراست ایتدیلر واول حضرت رسالت مآب
دخی اول کیجه عالم خوابده کوردیکه بر زره رصین ودرع حصین کیمشلر لکن
ذو الفقارده بر رخنه پیدا اولمش وبر کاو عظیم کشته وبر کبش مذبوح خون
ایله اغشته اولمش یاتور وبو رؤیا تعبیرنده اول کان حیا شویله تقریر ایلدیکه
درعدن مراد مدینه در ورخنهٔ ذو الفقار بر عظیم مصیبتدر وکاو کشته
فرقهٔ اصحاب وجملهٔ احبابدن برینك جهت قتل وشهادتیدر اما کبش مذبوح
جیش قریشدن بر کافر صاحب شکوهك قتلیدر پس اول حضرتك رای غرا
وفکر عالم آرالرینه بو معنی لایح وهویدا اولدیکه مداخل ومخارج مدینه یی محکم
ایدوب مقام تمکن ووقارده ثابت واستوار اوله لر لاجرم اول شاه محترم
بو بابده عقلای اصحاب برله استشاره ایتدی اکثر مهاجرین وانصار رای
غرای حضرته ثبات وقرار ویردیلر وفکر ابن سلول منافق دخی تدبیر دلپذیر
حضرته موافق دوشدی لکن جوانان متهوردن بر کروه که فوت حضور معرکهٔ بدردن

متأسف ایدیلر شهردن طشره خروج و درجۀ شهادته عروج ایتمکله مبالغه ایلدیلر
نظم ز شهرست شیر غرین ناصبور بصحرا کند صید آهو و کور ز شهرست برغازیان
کارتنك که درکوچه تنکست میدان جنك نثر پس اول سید کرام انلرك الحاح
وابراملرندن طشره چیقماغه میل ایلدی وخطبۀ بلیغۀ جمعه ده دررنصایح ارجمند
ومواعظ سودمند برله کوش هوش حضاری مزین قیلدی وایتدی ای مردان کارزار
ان شاء الله مهب نصرت کردکاردن نسایم فتح وظفر پروردکار متنسم اولسه کرك
همان روی دشمنده ثبات وقراری کند وکزه شعار ایلك پس نماز دن نصکره حجرۀ
شریفه عزیمت بیوردیلر وحضرت شیخین رضی الله عنهما اول سرور ارض وسما
حذمتنده ملازم ایدیلر وجامۀ جنك وآلات حرب وآهنكی اوزرینه آراسته
ایدوب کیدیلر وسایر یاران کزین ومجاهدین دین طشره ده صف چکوب
طورمشلر ایدی وشیران غزاه وببر بیابان کبی هر بری خنجر وسنان وتیر وکمان
اوزره ال اورمشلر دی نظم همه کمانکش ورزم ازمای وتیرانداز همه مبارز
وآهن کذار وجوش در نثر پس اول متمم اخلاق حمیده آلات حرب وضربی اوزرنده
آرآیده ایدوب دستار سعادت آثارین فرق فرقدسا سنه اوردی واول ستیزن
شمایل شمشیر ظفر تأثیرین حمایل ایدوب سپرین شانۀ میمنت نشانه صالدی اندن
صکره پای ملك فرسا سن رکاب سعادت مآبه وضع ایتدی واصحاب ظفر جناح
وارباب فوز وفلاح برله جانب احُدُدَه متوجه کندی واثنای راهده اول حضرت
ختمی پناه بیوردیکه بعض اولاد اصحاب که هنوز اطفال خرد سال ایدیلر مدینۀ
مراجعت قیلهلر عبدالله ابن عمر واسامه بن زید وبراء بن عازب وابوسعید
حذری وسمره بن جندب ورافع بن خدیج طورمیوب کندو ظهر وقامتن
رفع اقامت ایلرلردی باشد که اول شاه ارجمند قامتلرین کشیده وبلند کوره کله
شرف اذن واجازت مرافقت برله سرافراز اوله لاجرم اول شاه محترمه بو
معنی معلوم ومکشوف اولوب حذمت رکاب همایون مرافقتیله مجاز ومأذون
اولدی بو اثناده سمره ایتدی یا رسول الله بن منازعه ده رافع اوزرینه غالبم
نیجه اول مرافقت جناب نبوت برله مشرف ومأذون اوله وبو بنده قابل جنك
ومصاف ایکن رجوع ایله مغبون ومحزون اولم بو کلام معروض جناب نبوی
علیه السلام اولدی درکاه ختمی پناه صوبندن فرمان اولدیکه ایکیسی بر بریله
مصارعه مباشرت ایلیهلر پس اول زمرۀ نظرنده غلبۀ سمره ظاهر اولمغیله
اول دخی سفره کیتمکه مأمور اولدی القصه چون خورشید جهان افروز پردۀ مغربده
متواری اولدی پس حضرت بلال امر رسول ذو الجلال برله اذان اوقیوب نماز
شامی اهل اسلام ایلدا قیلدی اندن صکره محمد بن مسلمه اللی نفر مرد دلاور برله

برله حفظ وحراست لشکره مشغول اولدی وعکرمه بن ابی جهل دخی کفاردن
بر کروه مکروه ایله لشکر کفار اطرافنده صباحه دکین پاسبان اولدی وچون
صباح اولدی اول سرور اهالی دین زمرۀ مجاهدین ایله اعدای ضلالت
آیین اوزره توجه قیلدی ودرفش جمشید خورشید کنار افقده ظاهر وبدید
اولمادین اول افتاب هدایت نوید سرحد احُده واصل اولدی وسائر ارباب
اهتدا اول مهر سپهر هدایه اقتدا ایدوب نماز صبحی ادا ایلدیلر بعده احضار
اسباب جنك وآلات حرب وآهنکه تقید اولنوب اول حضرت صاحب
شرع دخی اوزرینه ایکی قات درع کیدی وفرق بانوروفری اوزره پولاددن
مغفر اوردی وابن سلول اول غزایه تیغن مسلول ایتمکدن عدول ایلدی
واوجیوز کندو کبی منافق برله که اکا موافق ایدیلر اول منزلدن کوکب منحوس
کبی میل ورجعت قیلدی وعبدالله بن عمرو بن حزام اول ملعونك عقبنده اقدام
ایدوب هرچندکه نصایح دلپسند ومواعظ سودمند برله دوندرمك مراد
ایتدی میسر اولمدی زیراکه وساوس شیطانی بروجه ایله طبع نادانی سنده
متمکن ومتقرر اولمش ایدیکه ازالهسی هیچ بروجهله قابل دکل ایدی عاقبت عبدالله
معسکر هدایت اثره مراجعت ایتدی واول حضرت ترتیب صفوف اصحاب و
احبابه شروع ایلدی وبروجهیله طوردیلر که مدینۀ طیبه مقابلهده وجبل احد
قفاده وکوه عینین یسارده واقع اولدی واول کوه فلك انصافك بر عظیم
شکافی وار ایدیکه ظن وکمان اولنوردیکه دشمن اول شکافدن تیر وکمان ایله
هجوم ایلیهلر بو جهتدن اول سرو سرافراز اللی نفر مرد تیرانداز اول بوغاز حفظنه
تعیین ایلدی وامر ایلدیکه اول محل کمین واول موضع غیر امیندن برجانبه
نقل وحرکت ایلمیهلر اکر فی نفس الامر بز اعدایی قمع وقهر ایدرسك ویاخود
عیاذا بالله انلره مغلوب اولوب کیدرسك سز هیچ بورادن انتقال وارتحال
ایلمیه سکز منقولدرکه اول کمسه که یتره دلادن وکروه غیر مقبلاندن تیر
تدمیری صف اهل صفایه ودوی حضرت مصطفایه ابو عامر فاسق واول
کافر منافق ایدی واول ملعون بی فهم حین رمی سهمده میانۀ انامده کندو
اسم بدنامن ذکر ایلدی غزات هدایت ایتدیلر لا مرحبا بك ولا اهلا پس
طوردیغی یرده کندو واتباعی برله اغاز جنك تیر وسنك ایله حمله وآهنك
ایلردی بو طرفده دلاوران مثیر نظیر داخی مانند سحاب مطیر اول کافران
شریر اوزرینه سنك وتیر یاغدیرلردی بر مرتبه که اول اعراب خانه خراب
خوف واضطرابه دوشدیلر وصدمات دهشت وهراس وسطوات
هیبت بی قیاسدن اساس قرار وثباتلری متزلزل اولدی بالضروره روی

ادباری اول اهل تبار وادی فراره دوندردی ولشکر مخالفانده جماعت هوازن
سهم سهام اجل پیام دلاوران اسلامدن منهزم اولوب بربرندن متفرق اولدیلر
بو اثناده طلحة بن ابی طلحه که رایت کفاری اول بدکردار النده ایدی مرکب تهور وجرأتی
میدان جلادته سوردی وکندویه مقابل برمرد مقاتل جانب اهل اسلامدن طلب ایتدی
پس اسد الله الغالب علی بن ابی طالب کرم الله وجهه مزبوره قرشو کلدی واول
پهلوان غرب وشرق تیغ پربرقن اول کافرک فرقنه بروجهله اویله چالدیکه تا منفذ
وارنجه کافی کبی باشنی شکاف قیلدی واول منافق خاکساری خاک خوار ونکو
نساری اوزرینه صالدی اتفاقا بو حالده اول کافرک غیرتک موضع عورتی
مکشوف اولدی اول مستجمع حیا غایت استحیاسندن اول کافری بقیۀ جان ناتوان
برله قویوب میداندن طشره کلدی پس مصعب بن عمیر ایرلیشوب کارین تمام
قیلدی ومرویدرکه اول سرور اخیار عالم رؤیاده مذبوح کبش کوردوکی
کتیبۀ قریشدر دیو بیوردیلردی وکتیبۀ قریشدن بعضیلری دیمشدرکه مراد بوکا
بدنهاد ایدی اندن صکره مصعب تکبیر بلندین سمع مجاهدان سعادتمنده
ایرشدیردی کندوسن لشکر کفاره اوردی پس عسکردن صغیر وکبیر موافقت
غلغلۀ تکبیر ایله اول زمرۀ شریر اوزرینه حمله قیلدیلر وضربات متوافره برله
صفوف کافره خلل ورخنه صالدیلر وبوحالده عثمان ابن ابی طلحه ناصب
رایت کفار اولوب کندوسن میانۀ صفوف ارباب سیوفه القا ایلدی حمزه
بن عبد المطلب رضی الله عنه شیر غران کبی ایرلیشوب بر تیغ بران اویله چالدیکه
بر الیله شانۀ کتفنی خاک هلاکه صالدی چون کفار خاکسار بو حالی ابصار
ایلدیلر برابکیسی ایلرو کلوب تکرار رافع لوای نکبت التوای کفار اولور اکثری
سیوف وسهام اهل اسلامدن مغاک هلاکه دوشدیلر وبنی عبد الدارده
که هواره رافع لوای کفار انلر ایدی کیمسه قالمدی جمله سن دلاوران معرکه کیر
سپر تیر تدمیر ایلدیلر عاقبت کفار رفع رایت ایتمدن عاجز اولدیلر بو اثناده
بهادران سوار پیاده تیغلرین الرنده اماده ایتدیلر کفار بی دین وضلالت
آیینی منهزم ایدوب معرکه کاهدن آرده سوروب ایلتدیلر مکر بو طرفده
خالد بن ولید جمع کفاردن برقاچ پلید ایله اول کوهک شکافندن عسکر
اسلام اوزرینه هجوم واقدام ایلدی بو اثناده انده مهیا وآماده اولان
سوار وپیاده ضرب تیغ تیز ورمی سهام آتش انکیز برله اول زمرۀ جنک
وستیزه عبوره مجال ویرمدیلر پس زنان قریش که مکه دن رجالی جنکه
تحریص ایتمکیچون دفلر ایله بیله کلمشلر ایدی لاجرم دفلرین کفلرندن زمین ضلالته
واول جنکده نام وننکی ترک ایدوب دامنلرینی میانلرینه چالدیلر وساق

وساق وخلخاللرین نمایان وواویلا کویان جانب کوهه کریزان وروان اولدیلر
بو طرفده غزات مسلمین کفار بدآییندن امین اولوب اخذ غنیمته شروع ایتدیلر
اتفاقا حافظان شکاف دخی کمین کفاردن امین اولوب برمقتضای حرص وآز
انلر دخی غنیمته غارت آغاز واخذ نعمته شریک وانباز اولدیلر اول رخنۀ اژدر
کردار که خار خار بلانک کانی وسنک خارۀ درد وعنانک مکانی ایدی
خالی قودیلر وهرچند که عبد الله ابن جبیر که اول قومک امیری واول کروهک
دلیری ایدی نهی ومنع ایلدی ووصیت جناب حضرت رسالتی یاد ایدوب انلره
سویلدی اصلا نافع اولمدی پس اول کروه صاحب شکوهدن برشرذمۀ قلیله
جدا اولوب بر کوشه ده مقیم اولدیلر غیریلری خلاف امر وفرمان یغما وتالانه
مباشرت قیلدیلر وآیت کریمه کم منکم من یرید الدنیا ومنکم من یرید الاخرة اول
ایکی فرقه نک مبین حالی ومفسر احوالیدر لاجرم خالد بن ولید وعکرمه بن ابی جهل
که هزیمته عزیمت ایتمشلر ایدی چون اول رخنۀ کوهی اول کروه انبوهدن خالی کوردیلر
همان دم بی توقف وتردد کفار بدلقا عبد الله ایله رفقاسی اوزرینه آت سوردیلر
واول کروه صاحب سعادتی برآن ایچنده شهد شهادته واصل قیلدیلر وعسکر
اسلامک عقبنده کلوب شامت مخالفت حضرت قدسی الفت برله مقدمات قضیۀ
فتح ونصرت برعکس اولدی وسائر کفار وفرقۀ صاحب اشرار متوجه راه فرار اولمشلر
ایکن تکرار مراجعت قیلدیلر وحمزه رضی الله عنه ضرب حربۀ وحشی ایله شهید اولدی
واول ذات فرشته سماتک وجودی خاک وخون ایله آغشته اولمشیدی حتی بعضیلر
دیمشلردرکه بدن شریفی یتمش پاره اولمشیدی وسرور کائنات علیه الصلوات والتحیات
هر پاره سنه باشقه نماز قیلدی وبیوردیلرکه اکر همشیره سی صفیه ناله وکریه
ایلمسه وجود شریفن دفن ایتمزدم بلکه وحوش وطیوره غدا ایلردم وبو جنک
ووغاده کفار بدلقادن یکرمی ایکی کافر قتل اولنمش ایدی وبقیه سن سائر عسکر
اسلام قیرمش ایدی وجناب رسالت اول صاحب شجاعت حقنده بیوردیلرکه
حمزه بن عبد المطلب اسد الله واسد رسوله اول سید عالمک عمیسی ورضاعا
قرنداشیدرکه ثویبه یمنی دن بیله سد امشلر ایدی ووالده حمزه هاله بنت اهیب در
وحضرت رسول اکرمدن ایکی سنه کبیر ایدی وحضرت حمزه رضی الله عنه مبعث
رسول الله دن صلی الله تعالی علیه وسلم ایکنجی سنه ده اسلامه کلدی وروز بدرده
اول والا قدر اوکنده ایکی شمشیر ایله روی کفار شریرده داروکیر ایلدی وابتدا
رایت نصرت آیاتی که جناب رسالت اسلامده عقد ورفع ایتدی حضرت حمزه یه
ویردی بو حالت انهزام ملالنده بعض اهل اسلام دخی غلبۀ ارباب اصنامدن
طریق انهزامی طوتدی وبقیۀ اصحاب شکست نصاب دخی حالت خوف ودهشت

وورطهٔ رعب ووحشته دوشدی واول میانده مضمون عبرت نمون وَتَرَى
اَلنَّاسَ سُكَارَى وَمَا هُمْ بِسُكَارَى عیان اولدیكه بربرین فرق وتشخیصه قادر
دكللر ایدی حتی بوحالت حیرتده اسید بن حضیر رضی الله عنه مجروح اولوب
والدحذیفه یعنی یمانی نك تیغ یمانی برله رشتهٔ آمال وامانی وعرق حیات
وزندكانی سنی قطع ایلدیلر وهرچند كه اول محرم راز نبوت ومعدن لطف
وفتوت سلسلهٔ ابوت وبنوتی تحریك ایتدی اصلا متنبه اولمدیلر اخر برفریق باتوفیق
نطاق وفاقی میان جانه بند ایدوب ملازمت حضرت وخدمت رسالتده فدای
وارقرار ایلدیلر وایتدیلر نظم نه چنانست بتو رابطهٔ رشتهٔ جان كه مخالف بتواند
بدو صد تیغ برید نثر واول جمله دن بری ایاده بن سكن انصاردن اون درت
جوان صف شكن برله خاتم انبیایه خطاب ایدوب ایتدی وجهی لوجهك الوقا
نفسی لنفسك الفدا وعلیك سلام الله غیر مودع دیوب اول صحابهٔ غازی راه
رضای خداده سربازی یه آغاز ایدوب بربرین بویوزدن خطاب ایتدی
نظم جان درره هش فدا كن كیست زندكانی درپای او سرافكن كیست سرافرازی
نثر پس اول حضرتك حضورنده كارپیكارده وحرب كارزاره مباشرت ایدوب
بربر نظر حضرتده شهید وسعادت عز شهادت برله سعید اولدیلر عاقبت
كفار بر نكبت مراد ایتدیلر كه سر زیاد جنت معادی تن مباركدن جدا ایلیه لر
بوحالتده بعض دلاوران صاحب صولت اهتمام ایدوب زیاد رمق جان برله
اول سروراننك وجان نظرینه كتوردیلر واول حضرت دخی مبارك زانوسنه
باشنی آلوب یوزینه نظر شفقت برله نظر ایتدی بوحالتده زیاد دخی جمال باكمال
حضرت رسالته یعقوب قلب سلیم برله جانن اول حق علیمه تسلیم قیلدی منقول
دركه ابی بن خلف چون دل كیر برله غزای بدرده اسیر اولدی واسطهٔ فدا
ومال خون بها ایله خلاص اولدی لاجرم اول شهسوار براق حضرتنه دیدیكه
حالا براسب تند رفتار وسمند فلك كردكار بسلیورم كه سنی انك اوزرنده
سوار ایكن قتل ایلیم اول حضرت بیوردیكه انشاء الله بن سنی انك اوزرنده ایكن
خاك هلاكه صالرم اتفاقا اول كون طالع سرنكون برله اول اسب مذكوره
سوار اولوب میانهٔ كارزارده اشكار اولدی بواثناده نظر بداثری اول سید
ابراره دوش اولوب بی محابا اوزرینه حمله قیلدی چون اول كافر پرمكر وفریب
اول حضرته قریب كلدی سنان جان ستانن الندن آلوب اول سركش اتش وشنك
كردننه اویله برنیزه اوردیكه اول ضرب شدیددن اول كافر عنید بوینی
بوروب طوردی اكرچه اول نیزه افعی صورتك زخمی افعی كبی چندان تاثیر
ایتمدی امارك جان وتاب وتوانن تمام تاثیر ایدوب صوب فراره عزیمت ایتدی

ایتدی وخوار وزار كیجل جسد الله خوار كندوسندن كاه كاه آواز ناسزا وناساز
كاو صادر اولوردی وچون كفار مكه یه مراجعت وفرار ایتدیلر اول كافر بدكردار
اثنای راهده فوت اولوب داخل نار ومعذب جحیم پرشرار اولدی منقولدركه
اثنای جنك وحربده برعظیم سنك كلوب اول سرور اخیارك رخسار طراوت
دثاری مجروح اولدی وایكی حلقهٔ مغفر رخسار خجسته آثارینه باتدی ابوعبیده
ایكی كره دندان اوروب اول حلقهٔ روی رخشان ورخسار نور افشانندن قلع
ایتمكه همت ایتدی هر دندان اوردقجه اسناننده بر دندان در غلطان كبی
ساقط اولوردی ومالك بن سنان اول جراحته دهانن وضع ایدوب خلوص
دل وجان ایله اول قانی امردی پس اول دمده سید اولاد آدم صلی الله تعالی
علیه وسلم بیوردیكه مَنْ مَسَّ دَمُهُ دَمِي لَمْ تَمَسَّهُ النَّارُ ودیرلر كه اثنای جنك وحمله
وآهنك ده كفار بی فرهنك جانبندن برسنك كلوب اول حضرتك پیشانی
سعادت نشانی وجبههٔ نور افشانی شكسته وبرسنك اخردن دخی مرفق تاب
وتوانی مجروح وخسته اولدی مرویدركه عتبه ابن ابی وقاصك غایت بدكهرلكندن
اول سید ابرارك حقهٔ لعل كوهربار ودرج یاقوت در نثارینه برسنك ایرشدی
دیكه عقد منظوم اسناننده برنیچه در دندان مانند لؤلؤی غلطان خاك
سیاهه ریزان اولدی نظم تیغ زبانش كه بسی تیز بود بدكهرش بین كه بسنك آزمود
سنك كه بركوهر لعلش رسید رخنهٔ دندانش ازان شد بدید
شرط كرم بین كه بهنكام جنك كوهر خود ریخت بپاداش سنك
وبوجمله ایله اول كافران بدكهران حقنده بودر كلامی حقهٔ لعلندن ایثار ایدردی اَللّٰهُمَّ
اَهْدِ لِقَوْمِي فَاِنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ نظم كوبیا صیرفی ملك وملك زدانان سنك
درش را بمحك تاكه هر ناسره ناسره كار علم اورا نكرد پاك عیار لاجرم
حقاش از صدمهٔ سنك اهد قومی بیرون داد آهنك حلم او بود بلی كوه شكوه
كی زیك سنك فرو ریزد كوه نثر منقولدركه كفار شریر بمش ضرب شمشیر اول
رسول نذیر وبشیره حواله ایلدیلر وواسطهٔ حفظ وحراست الهی ایله اول
فرقهٔ ملاهی شرندن مصون ومحفوظ اولدی لكن اول صاحب رشاد وصلاح
ثقل آلات وسلاح وتوالی ضرب كفرهٔ بی فوز وفلاحدن برمغاك فراخ ایچنه
دوشدی وبوحالتده ابن قمیه عتبه برله صوت وصدا ایله عسكرده ندا ایلدی
كه بن محمدی قتل ایتدم وبعضیلر دیرلر كه ابلیس قلهٔ جبلده بو كلام ایله آفاقه
ندا ایتدیكه الا ان محمدا قد قتل پس اول حضرت اعانت طلحه ومرتضی برله رضی الله
تعالی عنهما اول مغاك هولناكدن طشره چیقدی وچون كعب بن مالك انصارینك
تك نظری نركس باغ مازاغه دوشدی لاجرم مژدهٔ حیات سید كاینات اصحاب

صاحب صبر وثبات ایرشدرمکله یاران صاحب رسالت تفرق وانتشار بولمش
ایکن تکرار بو استبشاردن مجتمع اولدیلر واول ماه اوج جلالی هاله مثال
اورتیه آلوب جانب کوه احده عزیمت قیلدیلر وبو حالده کفار خاکساردن
برجمع اهل خسار قصد ایلدیلرکه قلعه کوهه چیقوب حضرت اوزرینه حواله
اولهلر اول حضرت جناب رب العزته دعا ایدوب ایتدی اللهم لیس لهم ان یعلونا
پس اول حضرتك تیر دعاسی هدف اجابته اصابت ایتمکله زمره کفار بو داعیه‌دن
محروم اولدیلر اندنصکره ابو سفیان که قاید ارباب طغیان ایدی ایتدی سنه
آتیه‌ده بزم سزکله موعود حرب وضربمز بدر اولسون دیوب عودته شروع
ایلدی واکثر اصحاب درایتك حکایت وروایتی بونك اوزرینه‌درکه اول
حضرت شهدای احدی غسل ایتدیرمدی ونماز قیلمدی اما روایت اخریده نماز
قیلدی لکن روایت اولی ائمه حدیث وشافعی قتنده مرجح در وایکنجی روایت
ابو حنیفه رضی الله عنه یاننده اصح در وحضرت هرسالده زیارت مزارت
کوه احد ایله مقید ایدی واثنای جنك احدده بعض جنازه‌لری که سکنه
مدینه شهرینه کتورمشلر ایدی تکرار اول سید اخیار بیوردیکه احده کتوره‌لر
منقولدرکه چون اول حضرت مدینه منوره‌یه مراجعت ایلدی اول بلده طیبه‌نك
مقیملری وصحیح وسقیملری استقبال موکب جلاللرینه طشره چیقدیلر واول
حضرتك سلامت ذات سعادت سماتلری ایچون مراسم حمد ذو الجلالی
برینه کتوردیلر اول اثناده برزن انصاریه اول حضرتك زحمت سفردن احوال
استفسار واستخبار ایتدی باآنکه بو حالده اول زن عفیفه‌نك شهید اولان
پدرین وبرادرین وشوهرین جنازه‌لرین شهره کتورمشلر ایدی چون اول مستوره
بو احواله واقف اولدی اظهار کریه وزاری ایتمیوب تکرار اول حضرتك استفسار
حالته واستخبار ما فی البالته مقید اولدی وایتدی ای نور عیون عالم وای
سرور بنی آدم پدر ومادرم وعشایر وبرادرم سنك یولنده فدا ووحش
وطیوره غدا اولسونکه سنك بقای وجودك ولقای موجودك بکا عین
سلامت نظم وغمهای جهان جمله فراموش توان کرد باشادئ دیدار تو عین سلامت
منقولدرکه ماه شوال المکرمك یدنجی کونی که روز شنبه ایدی مدینه منوره‌ده
نزول اجلال ووصول اقبال واقع اولدی وماه مزبورك سکزنجی کونی که
یکشنبه ایدی اول حضرت امر ایلدیکه تکرار معرکه احده مسلح اولوب طشره
چیقه‌لر زیرا قاید اصحاب طغیان اولان ابو سفیانك تکرار مراجعت ایتمکه تصمیم
ونیت ایتدوکی مسموع حضرت اولمش ایدی پس غزات مجاهدین خسته ومجروح
وشکسته ونیم روح راه مکه‌یه متوجه اولدیلر وحمراء اسدده که ذو الحلیفه‌نك

ذو الحلیفه‌نك یسارنده واقع اولمشدر معسکر همایون واوردوی ظفر نمون
معین ومقرر اولدی دوشنبه کیجه‌سی ایدی یریر آتشلر ونار استواد یاقدیلرکه اول صحرا
نمودار مشاعل قبه خضرا اولدی صیت وصدای لشکر اسلام انتشار بولدی وکفار خاکسار
فجار اهل خسار عدم قدرت وانکسارلرینه حمل قلمیه نظم زهر سوکی مشعل افروز شد
شب تیره روشن تر از روز شد نثر پس عسکر اسلام اوچ کون اول مقامده دفع
رایات انتقام ایلدیلر واول ایامده ابو غره شاعر دست دلاوران قاهره اسیر
اولدی وهرچند که خلاص اولمق ایچون نظر حضرتده تضرع وزاری ایلدی
مفید اولمیوب وخبر لا یلدغ المؤمن من جحر مرتین مسامع علیه اصحابه ایرشدی
اول ملعونی قتل ایلدیلر بو جانبده معبد خزاعی جاهد وساعی اولوب ابو سفیانك
اردندن ایرشدی وکثرت اجتماع اتباع حضرتدن کندوسن آکاه قیلدی مکه‌یه
طوغری دوندردی وبو سال خجسته فالك آخرنده واقعه سریه رجیع واقع
اولدی ورجیع موقع واقعه‌یه قریب بر موضعدر وبو مجملك مفصلی اولدرکه
سفیان بن خالد هذلی عضل وقاره‌دن برگروه ابنوه برله وقعه احددنصکره
مکه‌یه واروب کفاره تهنیت ایتدیلر وسلافه بنت سعد که زوجه طلحه بن ابی طلحه
ایدی شوهر بدکهری ایله اولاد بد نژادی معرکه احدده کشته اولمش ایدی تعزیه
ایلدیلر سلافه شقاوت علاقه ایتدی بنم قره بغرم متابه‌سنده درت پسرم قتل
اولمشدر عاصم بن ثابت وطلحه وزبیر بنم اوغللرمك قاتلیدر هرکیمسه که بو
اوچ نفر قاتلمدن برینك باشن کسوب بکا کتوره آکا یوز جمل جمیل ویرورم سفیان
اهل طغیانك عرق طمعی حرکته کلوب اظهار اسلام وطلب علم وتعلم شرایع احکام
بهانه‌سیله یدی مرد صاحب نبرد مدینه‌یه کوندردی باشد که اول اوچ قاتلدن
برینك باشنی کسمکه قابل اوله پس اول یدی کمراه بربریله همراه اولوب مدینه‌یه کلدیلر
وعرض اسلام ایلیوب اون نفر صحابه برله کندو دیارلرینه عزیمت قیلدیلر واول
اون نفردن بری عاصم ایدی رضی الله تعالی عنه واثنای راهده اول یدی نفر کافردن
بریسی ایلرویه کیدردی بنی لحیاندن ایکیوز اهل طغیان کتوروب تیغ انتقامی اصحاب
عالی مقام قصدنه نیام غدر واختصامدن چکدیلر وسکز نفر صحابه اول ارباب سعو
عز وشهادته ودرجه سعادته ایرشدیلر جمله‌دن بری عاصم بن ثابت ایدی روایت
اولنورکه حضرت عاصم حین جنکده ارباب معاصی ومآثمده دست دعای جناب
کبریایه رفع ایدوب ایتدی خدایا عالم السر والخفیات سن بو بنده مستهام بدو ظهور
اسلامده مبادی دین خیر الانامده حامی بیضه اسلام ونکهبان روضه دین
رسول علیه السلام ایدم حالا اما مولدرکه سن دخی بنم آخر وقتمده حامی جسدم
وحافظ جسم بی نبض وحسدم اوله‌سن پس کفار بد نهاد دیلدیلرکه مبارك باشن

کسوب سلاقهٔ صاحب حماقه‌یه ایرشدوده لر اما جناب رب غفور کفار مزبور اوزرینه
اولدکلو زنبور حواله ایلدیکه هر قنغیسی که مراد ایدندی عاصمک باشن بدننده جدا
ایلیه اول زنبوران کافران مزبوران اوزرینه حمله ایدوب ضرب نیش و زخم ریش برله
خاك هلاکه صالرلردی پس زمرهٔ کفار بد دیلدیلرکه صبر ایده لم تا خیل لیل وقدوم
نجوم افاقه هجوم ایلیه اول زمان زنبور بومکاندن اخره عبور ایدوب عاصمك
میت اوزرندن دور اولورلر انثناقا اول کیجه فرط نزول باراندن سیلاب بی
کران حاصل اولوب جثهٔ عاصمی کوتوردی کتدی وکفار بدنهاد مقصود ومرادنه
واصل اولمیوب خائب وخاسر مکه‌یه عزیمت ایتدیلر وخبیب ایله زید بن الدثنه‌یی
قتل ایتمیوب اسیر ایتمشلر ایدی کتوروب مکه اهلنه صاتدیلر واول قوم عنود ایکیسنی
دخی شهید ایتدیلر منقولدرکه کفار بدکردار خبیبی تنعیم نام موضعده بردار ایتدکلرنده
زبیر بن عوام ایله مقداد ابن اسود اشارت علیهٔ نبویه برله ماننداسد مکه‌یه
کتدیلر وحبیب شهادت مداری داردن ایندیروب مدینهٔ منوره‌یه طوغری
عزم ایتدیلر کفار بو احواله واقف اولوب یتمش نفر کافر بزور مقداد وزبیره ارددنجه
کوندردیلر وعقبلرندن ایرشدکلرنده مقداد حبیب جنت معادی آتدن ایندروب
زمینه وضع ایتدی انثناقا امر خالق آسمان وزمین برله کنجینهٔ دفین کبی اول جسم پاکی
خاك بلع ایلدی اول اجلدن اکا بلیع الارض دیرلر اندنصکره زبیر ومقداد کفار
بداعتقاد برله مردانه جنك اهنك وبنیاد اوردیلر ونیجه ساعت اول ایکی صاحب
شجاعت اول جماعت کفار ایله مقابله ایدوب طوردیلر چونکه کفار کوردیلرکه انلره
جنك ایله غالب اولمق متصور دکلدر بالضروری عودت ورجوعه شروع ایلدیلر
وبو سال فرخنده فالك اخرنده عبد الله بن انیس فرمان حضرت ایله قتل ابو سفیان
ابن خالد هذلی که بو فتنه وفساده بادی اولمشیدی عزیمت ایتدی وجناب نبوت مآب
تعیین بیوردقلری علامات ایله سفیان صاحب طغیانی بولوب کیجه ایجنده قتل
ایتدی وتکرار مدینه‌یه کلوردکن کفار بو احواله واقف اولوب آردنجه دوشدیلر
عبد الله دخی عون عنایت اله ایله بر غارتنك وتاری ملجاء وپناه ایدندی واول
ساعت امر حی لایموت برله بر عنکبوت کلوب درغار اوزرینه پردهٔ پود وتار
چکدی وکفار بدکردار انجاردن بو سبب ایله خلاص اولدی وقایع سال چهارم
بو سال بی مثالده بئر معونه واقع اولدی وبونك بیانی اولدرکه عامر بن مالك
نجدی بنی عامردن ملازمت جناب رسالته صلی الله تعالی علیه وسلم کلدی وصحابه‌دن
یتمش نفر کیمسه ملتزم جرار اولوب جهت دلالت وارشاد قبیله برله کندولره همراه
اولدی وچون بئر معونه‌یه ایرشدیلر عامر بن طفیل رعل وذکوان قبیله سندن
بعض اعوان ایله قدم بغی وعداوتی شاهراه عصیانه وضع ایتدیلر واول اصحا

واول اصحاب ستوده سماتك رشتهٔ حیاتلرین اول فرقهٔ بغات قطع ایتدیلر انجق
عمرو بن امیه ضمیری وحارث بن صمه که انلر شتراه یارانی قضا ایله فضایه الکوب
کتمشلر ایدی اخر انلر دخی اسیر کفار ومقید بند کمند فجار اولوب حارثی شهید
ایتدیلر وعمروی ازاد ایتمکله شاد وبند کمندندن کندوسی کشاد ویروب متوجه
مدینه اولدی اثنای راهده تمام انتباه ایله کیدرکن بنی عامردن ایکی کافرکه
امان ضمان رسول الهده ایدیلر ایکیسنی دخی مغلوب خواب ایکن قتل ایلدی
بو سببدن جناب نبوی اول ایکی کافر غوی‌نك دیت وخون بهاسین ویرمکه
متعهد اولدی وجهت معاونت واستعانت ایچون بنی النظیره کتدی اول پلیدان
نادان دخی بنی قریضه وبنی قینقاع کبی اول حضرته معاونت ایتمکه عهد ایتمشلر
ایدی مقام مکر وانتقامده ثابت قدم اولدیلر پس اول سرور ادنی واعلی
واول قوم غداری وکروه بدکرداری دیارلرندن اجلا ایدوب عقار و
امواللری فیء اولوب اول حضرتك خاصهٔ همایونلرینه متعلق اولدی واکثر
روایات ارباب درایات بونك اوزرینه درکه مخمس ایلدی وائمهٔ شافعیه بو
قول اوزرینه درکو وائمهٔ حنفیه بو قولك خلافی اوزره اتفاق وایتلاف ایلمشلردر
وبو سال سعادت اتصال شعبانك اوچنجی یاخود بشنجی کونی سبط
سید الثقلین ابی عبد الله الحسین رضی الله عنه متولد اولدی واول سرو خرامان
سید النسائی نور حضوری برله منور ایدوب اول غنچهٔ چمن نبوت ولالهٔ
بوستان فتوتی کنار عطوفته الدی وکوش راستنه اذانی واذن یسارنه اقامت
اوقویوب یدنجی کونده صکره عقیقه ایدوب اول بحر تحقیقه نام قودی اول حضرتنده
مرویدرکه اوتوز کون ویاخود قرق کون قنوت صباحده اول کافران صباحت
رعل وذکوان طائفه‌سنه نفرین ولعنت ایلدی ودائما بو دعایله اول قبایله ایما
واشارت ایلردی اللهم اشدد وطاتك علی مضر اللهم اجعل علیهم سنین کسنی
یوسف اللهم علیك ببنی لحیان ورعل وذکوان وعصیه فانهم عصوا الله
ورسوله اللهم علیك ببنی لحیان وعضل وقاره اندنصکره اول قبایل اراسنده
بلای قحط وغلا غلبه واستیلای ایتمکله حاجب بن زراره که زمرهٔ کفاره پیشوا
ایدی بر جمع کثیر ایله درکاه کسری‌یه واردی واستیذان ایلدیکه ممالك کسروی‌ده
دن بر مملکتده ساکن اوله لر کسری ایتدی سیزیك داب وعادتکز اطراف بلاده
افساد وغارت وخسارت عباددر بزم مملکتمزه لایق ودیار زمرهٔ رحل اقامت
صالمغه موافق دکلسز حاجب بن زراره خلعت کند وسندن بر شراره ایرشمك
ایچون کمانن چیقاروب کسری نظرینه قودی وایتدی اشته بو کمان جناب ملکه
اطمینان حاصل اولمیجون خزینهٔ عامره‌ده طورسون دیدی حضار مجلس خسروی

بو سوزدن زیاده خندان ومسرور اولدیلر لکن کسری کمال مکارم خصالندن
بو قوله قایل وحاجبك بو عهدنه مطیع وقایل اولدی واندنصکره حاجب مذکور
ذی القوس ایله مشهور اولدی وجوه کرود عای رحمت عالمیان برله اول شدت
بلا وقحط غلادن نجات وتازه حیات بولدیلر اول زمانده حاجب مرواجب
الوجود برله نابود اولمشیدی پس اوغلی عطارد جناب کسری یه واروب کمان پدرین
طلب ایتدی کسری دخی کمان پدرین ویروب وبر مصری خلعت کندویه کیدردی
والآف انعام واحسان ایله کوندردی وعطارد اول خلعت کرانمایه‌یی اول شاه
نبوت پایه جنابنه پیشکش وهدیه قیلدی لکن قبول بیورمدیلر پس عطارد بن حاجب
حله مذکوره‌یی بازارده ایلتوب بر یهودی‌یه درت یوز درهمه صاتدی حضرت
فاروق آنی کوروب جناب نبوی‌ده محفل انهایه ایرشدیردی که یا رسول الله
بو حله زیبا وبو خلعت دیبا سن شاه سندس قبایه لایقدر که ایام عید سعیدده
کیه‌سز حضرت امتناع ایدوب قبول بیورمدی وبو سنه حسنه‌نك ذی القعده‌سنده
بدر صغری واقع اولدی اکا بناء که ابو سفیان بعض ارباب طغیان ایله احدده
دیمشلر ایدیکه سنه آتیه‌ده محل جنك وجدال مز بدردر پس چون زمان میعاد
قریب اولدی ابو سفیان وسائر ارباب طغیان وعده وپیماندن نادم وپشیمان
اولدی ونعیم بن مسعود ایله قول وقراری بو یوزدن موعود ایلدیکه مدینه
منوره‌یه واروب دلاوران اسلامی فرط قوت وکثرت قدرت عبده اصنام
برله ترهیب وتخویف ایلیه باشد که بو سببدن جنکه اقدام واهتمام ایلمیه‌لر
پس نعیم مذکور دخی هرچند که فرط شدت کفار فجاری مجاهدان دیندار
شعار شجاعت نظرنده تعریف وتوصیف ایلدی اصلا بنیان عزیمت وهمتلرینه
وهن وفتور وضعف وقصور کلمدی لاجرم سرور نوع بشر حرب احدده موجود
اولان وغیر کروه معشر برله بیك بشیوز مرد صاحب نبرد جمع ایدوب سبیل
کبی جانب بدره روان اولدی وسکر کوه اول منزلی فروغ جمال ایله فرخنده
فال ومنور ایلدی واول محل کارزارده عقده بازار اولوب معاملات ومبایعاتنده
نیچه کیمسه‌لره کثرت فواید وعواید حاصل اولدی وکفار لئیم غایت وخوف وبیمده
مانند سقیم اولوب کندو مقاملرینده مقیم اولدیلر اصلا میدانه کلمکه طاقتلری
وبر قدم اقدام ایتمکه استطاعتلری اولمدی وبو سالده بعض اصحاب کرام سببیله که
شرب خمر حرام اولدی وتقریراتنه تحریر وتفسیردن مسموع اولان مفهوم اولدیکه
شان خمرده درت مرتبه نزول وحی واقع اولدی مرتبه اولیده زمننه دلالت
ایدر بر معنی وحالت یوغیدی ایکنجی واوچنجی مرتبه‌ده حرمتی ظاهر وعدم قیمتی
متقرر وباهر اولدی وسبب نزول حرمتی اول ایدیکه عتبان بن مالك مجلس خاصنه

خاصنه اصحاب اختصاصدن بر جمع دعوت ایلدیکه سعد بن ابی وقاص جمله خواصدن
ایدی پس رفع طعامدنصکره بزم مجلسه عزم ایدوب ادارهٔ کاسهٔ شرابه شروع
اتفاقا بو اثناده سعد بن وقاص نشأ باده‌دن پر مست اولوب هجو انصارده بعض
اشعار اوقودی بو حالتده حضار مجلسدن بر مست سرمست سر سعد وقاصی شکست
ایتدی بو اجلدن سعد بارکاه رسالتده شکایت واحوال کذشته‌یی حکایت ایلدی
حضرت فاروق رضی الله عنه بو معنی مکروه کلوب خمرك جهت تحریمنده دست
دعایی قالدیروب استدعا ایلدی فلهذا کریمهٔ انما الخمر والمیسر نازل اولدی وبو سالده
ام سلمه رضی الله عنها شرف فراش حضرت ستوده معاش ایله فائز ومشرف اولدی
واول زمانده فرق درت یاشنده ایدی وجمله سنین عمر نازنینی سنه اربع وثمانینده
منتهی اولدی وقایع سال پنجم بو سالده اول حضرتك سایهٔ بلند پایه سعادتی زینب
بنت جحشك فرقنه صالدی وشرف اندراج زمرهٔ ازدواج برله تمام انبساط
وابتهاج بولدی آیت حجاب نساحقنده جناب وهابدن نازل اولدی وبو سالده
غزوهٔ مصطلق اول حضرته منسوب ومتعلق اولدی وانلرکه خزاعه وجویره‌دن
بر فریق ایدیلرکه حلاوت وفصاحت کفتار وملاحت وصباحت رخسار برله ضوء
نهار کبی اشتهارلری وار ایدی بنت حارث بن ضرار که اول قبیله‌ده پیشوا وسردار ایدی
انصاردن بر ینك سهمنه دوشدی واول انصاری اول نکار عصمت شعاری نجم
کتابتنه کتدی لاجرم اول زن نامحرم اعانت ادای حق کتابتنده سعی ایدوب کندوسنی
انجم انجمن امهات مؤمنینه مندرج ومنتظم قیلدی وبو جهتدن اطفال ونساء کثیرکه
قید رقیتده اسیر اولمشلر ایدی جملهسنی اول متمم اخلاق ازاد واطلاق ایلدی
زیرا اصحاب رضوان مآب مناسب کورمدیلرکه اقربای حرم محترم سید امم ذل
رقیت وعبودیته کرفتار اولهلر وبو سفر منصور ومظفرده سورهٔ منافقین اول
سید موافقین حضرتنه نازل اولدی اکا بناء که بعض اوضاع ناشایسته ابن سلول
جهولدن جناب حضرت رسوله وصول بولمش ایدی وتصدیق سخن زید بن ارقمده
سورهٔ مذکوره صورت رقم بولدی که مبلغ کلام ارباب ذم وملام ایدی وبو سفرده
قصهٔ افك وافترا شان ام المؤمنین عایشه‌ده رضی الله عنها ظهور وانها بولدی
وبرات صدیقه‌ده آیات متواتره وبینات باهره واسطهٔ جبرئیل امین برله اول
شاه روی زمینه نازل اولدی وبو سال خجسته نصابده غزای احزاب واقع اولدی
وبو غزای غرایه خندق دخی دیدیلر وبو قصه‌نك مفصلی اولدر که کفار مکه وعطفان
ویهوددن اون بیك مرد عنود جمع اولوب جانب مدینه‌یه عازم وجنك حضرته
مصمم وجازم اولدیلر وبنی قریظه که اول حضرت نبوت پناه ایله رشتهٔ عهدی
بسته وعقد موافقتی محکم وپیوسته ایتمشلردی که طرف خلافده اولمیه‌لر پس یهود

اغواى حيى بن احطب ايله كه نار جهنمده حصب وحطب ايدى اجلاى بنى نضيردن
صكره مكه‌يه واردى زمرۀ كفارى حرب ابرازه تحريك وكروه مكروه فجارى جنك
سيد اخياره تحريص قيلدى واول معدن مكر وجفا رخسار جفايى ناخن غدر
ودغا برله خراشيده ايدوب سائر كفار اهل نفاق برله اتحاد واتفاق ايدوب
جنك حضرته عزيمت قيلوب كلدى وبو جانبده جناب ختميت پناه اوج بيك دلير
ظفر دستكاه برله مدينه‌دن طشره چيقديلر ودلالت سلمان فارسى رض
برله اول سرور جمهور خندق ايله مهاجرين وانصارى مأمور قيلدى وخندك
عمقى بش ذراع ايدى بو تقديرجه اون مرد مزدور حصه‌سن حفر ايتمكه قرق ذراع
تعيين اولندى پس اول سرور ستوده سير ايچون دامن كوه سلعده اديم
احمردن بر خيمۀ كهكشان كمر نصب ايتديلر وآلات حديد برله حفر خندقه مباشرت
قيلديلر وسلمان رضى الله عنه اول زمان حفر خندق برله امثال واقران آراسنده
ممتاز ايدى هركس سلمانك شركتنه طالب وراغب ايدى اول اثناده حضرت
بيوردیلر كه سلمان منا اهل البيت منقولدر كه اثناى اشتغال حفر خندقده
بر سنك عظيم ظاهر اولديكه آنك كسرى زور بازوى دلاوراندن بيرون
ايدى اول سنك صخره‌نه انصاف رخنه وشكاف اورمق قلنه قاف وبناى هرما
اوصافى قلع وهدم ايتمك كبى متعذر ايدى چون بو سنكك جسيمك احوالى مسامع
جلال رسوله ايرشدى لاجرم دست يمينه بر كلنك متين آلوب اول سنك
سنكينه اوچ ضرب اوردى ضرب اولده نور خورشيد شرق كبى بر عظيم برق
ظاهر اولدى كه آنك نور وضياسندن قصور شام ودور دمشق دار السلام
كوروندى واول سنكك ثلثى شكست اولوب جدا اولدى وايكنجى ضربده نور هور
كبى بر لمعۀ عظيم ظهور ايتديكه اول لمعه‌نك ضياسندن ديار مداين مشاهد
ومعاين اولدى واول حجرك ايكنجى ثلثى شكست وجدا اولدى واوچنجى ضربده سنك
مذكور بالتمام مكسور اولوب ضياسندن يمنده ابواب صنعان اول سروركك
نظرنده جلوه نما اولدى وبو معاينه اولنان بلادك مژدۀ فتوحاتن اصحاب
ستوده نهاد وارباب غزا وجهاده اعلام بيوردى بو اثناده منافقان مقهور كه
نور خرددن محروم ومهجور ايديلر ايتديلر بودكلدر الا مكر وغرور وايصال
قريب وسرور درزيرا بو كون خوف وخشيت اعدا ودهشت جنك فزادن
طوروب كندو اشرافى اطرافنه خندق حفر ايدر وبو جمله ايله كبر ومژدۀ
فتح شام ويمن وتسخير مداين ومدن ايله مباهات ايدوب كيدر القصه اتمام
خندق وحصار واحكام مداخل جدار وديوار ايتدكدنصكره لشكر كفار
وعسكر اشرار اشكار وپديدار اولديلر پس مالك بن عوف وعقيقه بن حصين

حصين بنى اسد وغطفان وفزاره ويهود ايله جانب شرقئ مدينه‌دن ظاهر
اولوب كلديلر وابو سفيان جيش قريش اهل طغيان برله جانب پايان مدينه
دن ظاهر اولديلر ولشكر كفارك كثرت وهيبتندن دل ضعفاى اسلام
بى نطق وبى كلام اولوب اوراق فرار مما لايطاق نظر تأمل ايله اوقومغه باشلديلر
وكفارك بو اقدام تهورندن بر نيچه زمان متعجب اولوب دندان تحير برله الكز
دشلديلر واول احزاب اهل عذاب يكرمى يدى كون اول مقامده توقف ايلديلر
وهر كون كفار خندقه كلوب جانبيندن تير وسنك وآلات جنك برله بر نيچه
حمله وآهنك ايدرلردى ونيچه اولدقده پشه كان جفا پيشكان كبى اول كروه
ناپاكان هر كوشه ومكاندن شبخون نيتنه كيدرلردى القصه بر كون عمرو
بن عبد ودكه پهلوانان عربدن معدود ايدى خندق اوزرندن مرور ايتدى
وشيران هيجان ودليران معركه وغادن كندوكه مقابل بر مرد مقاتل
طلب ايتدى ودلاوران دوراندن بر كيمسه بولنمديكه اول دشمن خونخواره
مقابله ايدوب كارزار ايليه جمله‌ى مبارزان مقاومتدن كريزان ولرزان اولدى
آنجق جناب مرتضى اول خصم قوى‌يه مقابله ايتمكه جانله طالب وراغب ايدى
اما اذن جناب نبوى اولمامغله مبارزت ايتمزدى عاقبت اول حضرت قدسيه
منقبت مبارزته اذن واجازت ويردى وكندويه خير دعا ايدوب ولى الله
ميدان عدو الله‌ه كيردى چون اول خصم قوى جناب حضرت مرتضوى‌يى كلور
كوردى لاجرم اول جاهل ونادان صحن ميدانده خندان اولوب حضرت
مرتضايه ايتدى سنك ميدانده جولان ونظر مردانده دوران ايده جك
وقتك دكلدر وهم بنم ايله سنك پدرك مياسنده زمان سابقده اتحاد
موافقت اثمار مصادقت ايله بارور ايدى شمدى سنكله مخاصمت وميدان كارزارده
محاربت ايلمك بزه جائز ولايق دكلدر امدى قانك بنم المده هدردر
ومرغ روحك قفس تندن بدر اولمادين ميداندن چيقوب بر آخر كمسه بكا
كوندردى شاه مردان بو سوزدن متبسم وخندان اولوب اول نادانه
ايتدى اى كافر تند خو وعدوى جنك جو سن بنم قانم دوكمكه طالب ومخاصمه
ومحاربه‌يه راغب دكل ايسك بن سنك وجودكى ازاله ايتمكه غايتده طالبم
بو سوزدن عمرو بن عبد ودك آتش غضبى سقف دماغنه صعود ايدوب
آتندن اينوب وغايت حميت جاهليتندن آتك ايكى اياغن چالوب شاه مردانه
قرشو كلدى واول ايكى نرۀ شير خنجر وشمشير ايله جنككا غاز وكارزاره
دمساز اولديلر آخر الامر اول ايكى مردك جنك نبردندن عظيم كرد تصاعد
كلوب انظار نظاركندكلرين مشاهده ايتمكدن قالديلر عاقبت عمرو بن

واول کافر مرد تیغ زهرآلودین سر سرور اولیای ودوده بروجهله حواله ایتدیکه
فرق دروق سلطان اولیای غرب وشرقی ایکی پاره ایدوب مبارک باشنی یاره
اوردی پس شاه مردان اول یاره دن نوعا اضطرابه کلوب اول کافر بر کین کردنه
اویله برذو الفقار چالدیکه سربی اهنری کوی کرداه کبی صحن میدانده غلطان
اولدی پس اول شاه فلک سریر صدای تکبیری مسامع صغیر وکبیره ایرشدیردی
وبلدیلرکه اول شیر بیشهٔ وغا ودلیر میدان جنک ودغا عمرولک رشتهٔ حیاتنی
قطع ایتمشدر پس ضرار بن خطاب وهبیره بن ابی لهب که عمرو بن عبدودک
یولداشلرندن معدود ایدیلر حضرت حیدر کرارک بو صلابتن کوروب
بی صبر وقرار جانب کناره فرار ایلیوب کتدیلر وعمرولک دردنجی یولداشی که
نوفل ایدیکه اول کافر اهل خسار دخی دست اهل اسلامدن سنکسار
اولوب متوجه دار البوار اولدی القصه اول کون عمرولک جهت قتلی بر فتح عظیم
ومسلمانلره بر صفا وسرور جسیم واقع اولدیکه قابل تحریر وبیان دکلدر و
اول کون اول صاحب ولایت وکرامتک قامت امامتی خلعت مبارزت
علی بن ابی طالب یوم الخندق افضل من اعمال امتی الی یوم القیمة ایله مخلی
اولدی نظم زدست اش عیان کشت فتح مبین چه دستی که بروی هزاران آفرین
نثر پس یارنداسی کون جمیع اهل ضلال وکفار صاحب اختلال تمامی قوت
وجملهٔ قدرتلرین اشتغال حرب وقتال وجنک وجداله مصروف طوتدیلر
وبروجهله بازار کارزار کرم وارباب جنک واوزار بی شرم اولدیکه جوانان
دلیر پهلوانان پیره وشیخ کبیره مرحمت ایتمزدی اول کون صلوة ظهر وعصر ومغرب
اول شاه ملک یثربدن فوت اولدی وچون جنک ونزاع انقضا بولدی
جمله صلواتی ترتیب اوزره قضا ایدوب قیلدی ارباب نقل واصحاب عقلدن
مرویدرکه اول اثناده نعیم بن مسعود اشجعی عطفانی یه توفیق ربانی و
هدایت سبحانی برله سعادت اسلام ارزانی اولدی وجناب رسالتدن اذن
واجازت بولدیکه الحرب خدعة معناسن ساحهٔ ظهوره کتوره ومبانی اتفاق
اهل شقاقی دستیاری وفاق برله هدم ایدوب خاک حقیره یتوره پس ابتدا
یهود بنی قریضه یه واروب سوابق محبت واخلاصی بیان وسوالف اتحاد و
اختصاصی عیان ایدوب ایتدی نه رای وتدبیر ونه تدارک دلیرز ایدرسکز که
اکر جیش قریش طول جدالدن اظهار ملال ویا بروجهله انهزام واختلال کلور
بوندن رجوع وانتقال ایدرلر ایسه اول زمانده اهل اسلام سیزلک استیصال
استقلاعکزه ساعی وافناء وجودکزه مجد وداعی اولمزمی شمدی نه فکر وخیال
ایله حرب وقتال وجنک وجداله مسارعت ایدرسکز نیچون عاقبت بین اولمز

اولمزسز دیدکده پس یهود بو معنای پسند وبونیک سودمند بیلوب ایتدیلرکه
یا بو زمانده بو کاره نه چاره ونه درمان تدرکر نعیم ایتدی صلاح کار آنده درکه
جیش عطفان وقریشدن برنیجه مرد دلیران طلب ایلیه سز تا اکر کاریکار دعد
مساعدهٔ روزکار برله نتیجه ویروب باری اول کیمسه لرجین عزیمت اهل اسلام
ده سیزه معاونت ومال اطفالکزه اعانت ایلیه لر دیدی ونعیم اندن قالقوب
صنادید جیش عطفان وقریشه ملاقی اولدی وانلره دخی اظهار خلوص نیت
ایدوب ایتدی معلوم رأی انوریکز اوله که یهود بنی عهود قریضه دن حقکزده
بر قاج کلام نامناسب ونا ملایم مسموع کوش هوشم اولمشدر حالا روی اخلاص
خصوریکزده آنی تقریر وتعبیره کلمشم اما زنهار بو اسراری کند ولره اظهار ایلمیه سز
تا که بو چاکر خالص النیت مابیننده رسوا وملامت اولمیه امدی معلوم سمیر
ضمیرکز اوله که حالا طائفهٔ یهود اهل اسلام ایله نقض عهد ایلدکلرینه زیاده
نادم وپشیمان ومتحیر وبی درمان اولمشلردر وحالا تجدید بنیان عهد
وپیمان وتأکید سوکند وایمان برله اهل اسلامه خبر کوندرمشلردر ودیمشلرکه
باشدکه وسیلهٔ خیله برله اعیان جیش عطفان وقریشدن برکیمسنه الیمزه کیره
انشاء الله تعالی مقید ومغلول جناب رسوله وصول بولور امدی کرکدرکه
اکر سزدن انلر برقج نفر کیمسه طلب ایدرلر ایسه زنهار ویرمکه راضی اولمیه سکز
که البته انلری عسکر اسلامه ارسال وجناب بنی قریضه یه خبر کوندرن
ایصال ایدرلر پس رؤسای جیش قریش یهود بنی قریضه یه خبر کوندردیلرکه
کرکدرکه یارین روز جمعه در اتفاق وجمعیت ایله همت ایدوب حرب خصوم
اوزرینه حمله وهجوم ایلیه لوم شاید که چهرهٔ عروس مراد مرآت سعی واجتهاده
نمایان اوله یهود بنی قریضه جواب کوندردیلرکه بز یوم السبت حرب وقتاله
مبادرت ایتمزوز لکن ایکنجی کون جنک دشمنده سیزه شول شرطله موافقت
ایده روزکه رؤسای جیشدن برقج کیمسه بزه رهن وامانت ویره سز تا سز بو
جنکدن خائب وبودیاردن غائب اولدیغکزده غافله جند اسلامی ودست
تغلب رسول علیه السلامی مال واطفالمزدن منع ودفع ایلیه لرچون صنادید
قریش وبنی عطفان مضمون کلام یهودی اذعان ایدندیلر بلدیلرکه سخن نعیم
بو بابده راست وغیر سقیم در لاجرم خبر کوندردیلرکه بز سزه امانته بر فرد
ویرمزز ومعاونت قتال وحرب وجدالده مختارسز استرسکز اعانت قیلک
استرسکز کاربیکار ومقاومتدن فارغ وآزاده اولک سیزه اعانت ومظاهرت
هرنده استعانتمز یوقدر پس قریضه یهودیلری دخی چون بو کلامی کوش هوش
ایله اذعان ایدندیلر دیدیلرکه بو بابده نعیمک سوزلری راستدر القصه شقاق

رشتهٔ وفاقلرینه انتظام واتساق بولدی واول ایکی کروه مکروهک مابینلرنده
غدر ونفاق بدیدار اولدی مرویدرکه روز دوشنبه‌دن تا ظهر چهارشنبه وارنجه
حضرت رسالت پناهی درکاه الهی وخزانهٔ فضل نامتناهی‌سندن اول فرقهٔ
اهل خسارت اوزره فتح ونصرت طلب ایلدی عاقبت ظهر چهارشنبه‌ده بشرهٔ سید
ابراردن آثار اجابت واستبشار مشاهد وبدیدار اولدی ومهب قهر یزدانی
وغضب سبحانی‌دن بادصبا ریح عاصف وصرصر قاصف کبی ظهور ایتدی وغبار
زمین وزمانی قالدیروب اول کافرلرک دیدهٔ امانی وچشم شادمانی‌لرینه
طولدروب ودیک طعاملرین مقلوب وطناب خیام‌لرین قلع واسمانه رفع ایلدی
وبالجمله اول ارباب ضلالت اوزرینه بروجهیله علامت روز قیامت وحالت نکبت
وظلمت استعلا ایلدیکه کمال اضطراب واضطراردن راه فراری اختیار ایلدیلر
وجمیع باروبنکاهلرین منزلکاهلرنده ترک ایدوب افتان وخیزان مکه‌یه
طوغری کریزان اولدیلر اندن صکره اول قاندازمهٔ امور غزای بنی قریضه‌یه مأمور
اولدی وطائفهٔ یهودیی عهودی حصارمتین واستوارلرنده محاصره ایلدی انلر دخی
تحکیم سعد بن معاذه راضی اولوب بزم حقمزده جواز کوسترورسه بز اکا قائلوز
پس سعد دخی اکثر رجالی طعمهٔ شمشیر ایدوب ومال وعیاللرین دل وزارکیر
برله معید واسیر قیلدی وغنایم بی‌حسابلری غزات سیادت اکتساب ومجاهدین
سعادت نصاب اراسنده انقسام بولدی **وسال ششمده** قول جمهوره کوره
مشهور اوزره حج فرض اولدی دخی **وغزوهٔ بنی لحیان وغزوهٔ ذی قرد که اکا**
غزوهٔ غابه دخی دیرلر واقع اولدی اما غزوهٔ بنی لحیانک تفصیل وبیانی اولدرکه
اول زمانکه عاصم ابن ثابت ایله رفقاسی اول اهل شقا وشقاق قتل ایلدیلر
اول حضرتک دائما نظر همتی اول ایدیکه اول قومک انتقامی قصدنه عزیمت ایلیه
اول ایامده رایت انتقامی افراخته ایدوب کتدی لکن اول زمرهٔ بدکردار
اطرافه فرار ایتمکله اصحاب تعالی خصم بدلقایه التقا ایتمکه بروجه میسر اولمدیغی
اجلدن کرو مراجعت اولنمشدی واما غزوهٔ غابه‌یه سبب اولدرکه عتبة بن حصین
قرق نفر سوار ایله اقدام والغار ایدوب شتراندن حضرتی غارت وخسارت
ایتدیلر وپسر ابوذری اول مقامده قتل ایدوب کتدیلر پس سلمة بن اکوع اول
لشکر غدارک اردنجه پویان اولوب شترانی الرندن خلاص ایلدی اول حضرت
دخی بشیوز مرد صاحب صولت برله آردلرینه دوشوب کتدی لکن ارباب جهاد
اعدای بدنهاده ایرشمیوب تکرار مراجعت ایلدیلر وبوسالده نماز استسقا
بیورلوب قصهٔ حدیبیه وقوعه کلدی زیرا عتبهٔ کعبهٔ بلند مرتبه واخذ مفتاح
وحلق بعضی وتقصیر بعضی عالم رؤیاده اول خاتم انبیا کوروب یاران کمان ایلدیلر

ایلدیلرکه اول سال فرخنده فالده بو احوال ظاهر اولسه کرکدر دیو زیاده خوشحال
ومسرور البال اولدیلر وبونیتدن اوتوری اول ذی القعده‌ده اصحاب صفا
سکینه برله شهر مدینه‌دن طشره‌یه چیقدیلر وعسکر ظفر پناه ایله متوجه راه
اولوب جانب مکه‌یه عزیمت قیلدیلر لکن کفار بدتبار اول حضرتی دخولدن
مانع اولدیلر انلر دخی اعوان وانصار برله تحت شجرهٔ سمره‌ده بیعت الرضوان
واقع اولدی کفار بو متابعت استماعندن وارباب متابعتک اجتماعندن
زیاده هراسان اولدیلر وجانبینک جهت صلح وصلاحی ایچون سهیل بن عمروی
کوندردیلر وطرفیندن شول شرطله عقد رشتهٔ مصالحت اولندیکه بو سالک
عمره‌سی سنهٔ آتیه‌ده قضا ایلیه‌لر وحضرت امیر المؤمنین علی بن ابی طالبه
امر ایلدیکه الندن خامه آلوب صلح نامه یازه پس کفار اهل تبار وتباه نامه‌ده حضرت
محمد رسول الله یازمغه رضا ویرمدیلر حضرت نبی جناب مرتضوی‌یه ایتدی
اقتضا رضالری اوزره انی نامه‌دن محو ایله ومحمد بن عبد الله یازه جناب
مرتضی‌یه ایتدی محو اولنماسی لایق وسزا کورمیوب ایتدی بن بو کلمات شریفه‌نک
محونه وبو عبارات لطیفه‌نک حکم حک ایتمکه قادر دکلم دیدی پس اول حضرت النه
آلوب اول محلی محو ایتدی وکند ومبارک الیله محمد بن عبد الله یازوب نامه‌یی درج
غزوبن ابی شیبه کند وتصنیفنده ایراد ایلمشکه حضرت رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم دنیادن آخرته کیتدیکی مادامکه اوقویوب کتابت ایتمدی وبر قولده حضرت
علی‌دن رضی الله تعالی عنه مرویدرکه اول حضرتک اصلا مبارک بنانی اقلامه
وشیرین زبانی خط وارقامه دمساز اولمدی **نظم** بقلم کر نرسید انکشتش
بود لوح وقلم اندر مشتش بود لوح وقلم صنع ازل کر قلم نیست قلم زن چه خلل
از سواد خط اکر دیده ببست بکمالش نرسد هیچ شکست نور بود او وخط تیره ظلم
نشود نور وظلم جمع بهم **نثر** ونامه ایچنده رقم زدهٔ خامه اولان مضمون همایون
بو ایدیکه اصحاب مجاهدین ایله اعدای دین اراسنده کبر وکین مرتفع اولوب
کعبه‌یه کلوب کیده‌لر وسنهٔ آتیه‌ده قضای عمره ایچون کلدیلر واوچ کوندن
زیاده اوتورمیوب جانب مدینه‌یه عزیمت ایده‌لر وبوندن ماعدا هر کیمسه
اعدا طرفندن وارب محمده متابعت واقتدا ایلیه کیرو جانب کفاره کوندروله
اکر مسلمان دخی اولورسه اما هر مسلمان وهر بر مرد اهل ایمانکه کفار قریش
بدکماندن یانه واره انلر انی طوتوب جانب اهل اسلامه کندورمیه‌لر وبو حالتده که
شرائط معاهده عقد اولنوردی سهیلک اوغلی ابو جندل ایاغی بند والی کمند
ایله اوردیه کتوردیلر سهیل ابو جندلی حضرتدن طلب ایلدی حضرت ایتدی بز دخی
هنوز کتابت عهدنامه‌دن فراغت وهنوز راحت ولمتزدر بوندن صکره کلنلر

فتح بو مقامده حضرت رسول اکرم جناب مرتضی‌یه
امر [illegible] بو واقعه‌یه
اولسه [illegible]
اصلاح [illegible]
ملت [illegible]
حالت اولاز [illegible]
قال [illegible] امیر المؤمنین علی [illegible]
قبول ایدوب [illegible]
جلی [illegible]
امیر المؤمنین لفظنه راضی اولمیوب [illegible]
اولدقلرنده اول ولایت پناه صدق [illegible]
حضار صحابه بو ماجرادن آکاه ایدیلر
دیوب [illegible]
رضی الله عنهم اجمعین

قيد وبند ايله سيزا ايصال وارسال ايدروز سهيل راضي اولميوب صلح و
صلاح دن ابا ايلدي هرچندكه اول جناب نبوت اساس ابوجندلي اول
كافر اول بدكماندن التماس ايلدي ميسر اولمادي اخر اول حضرت ابوجندله ايتدي
بو مضايق شدته صبر ايله كه عن قريب حق سبحانه وتعالى سكا بو غادن خلاص
ويرر اما جمله اهل اسلام وايمان بو مصالحه دن زياده محزون وپشيمان
اولديلر حتى اول حضرت ذبح هدي وحلق رؤس ايتمكه امر ايلدي بو عصر وملا
اصحاب صاحب كمال امر وفرمان حضرت ستوده خصاله انقياد وامتثال
ايتميوب توقف ايلديلر وجناب رسالت كندو هدي اولان شترينك دمن
اسالت ايدوب رأس مباركن حلق ايلدي اخر اصحاب ابو المفاخر دخي بالضروره
متابعت ايدوب هر بري ذبح هدي وحلق رأس ايلديلر وچون مكه دن مراجعت
ايدوب مجاهدين دينه شهر مدينه منزل ومسكن اولدي ابو بصير ثقفي
مدينه يه كافرلردن مخفي كلوب مسلمان اولدي كفار انك طلبي ايچون سلطان
يثربه ايكي ادم كوندرديلر عهد وفايه ايفا ايچون ابو بصير ثقفي مرقوملره
تسليم ايدوب مكه يه كوندردي چون منزل ذو الحليفه يه ايرشديلر جمله سي
طعامه اوتورديلر بو اثناده ابو بصير هوشمند برينك شمشيرين پسند ايدوب
كورمكه طالب اولدي اول كافر بي بصر دخي شمشير آتش تأثيرين چيقاروب
ابو بصير اسير النه ويردي چون اول مرد شير بي نظير النه شمشير كيردي
اول ضربده شمشير صاحبن قتل ايدوب دوزخه كوندردي چون يولداشي
اول جنك پرخاشي كوردي فرار ايدوب كمال خوف واضطرار ايله مدينه يه كلدي
واول احوال رفيق كشته سي جناب حضرته اعلام قيلدي بو اثناده ابو بصير دخي
اول كافرك عقبنده ايرشوب نظر حضرته كلدي جناب رسالت پناه ايتدي نيرا
جدال وعمان حرب وقتالي عجب هيجانه كتوردي اكر كندوكه بو بابده معاون
ومظاهر ظاهر اولسه بو كلام حكمت نماده رمز وايما وار ايدي كه مكه ده اولان
مؤمنات ومردان مسلمانان كندوكه لاحق اولهلر ابو بصير بو معنيي فهم ايدوب
ساحل دريايه كلدي وابو جندل كه شاهباز جنك وجدال ايدي كعبه دن كلوب
كندوكه محل مرقومده ملحق اولدي واندن صكره مكه دن موجود اولان پيروجوانان
بر بر اول ايكي پهلوان يانينه كلوب اوچيوز نفردن زياده جمع اولديلر پس
اول اطرافده اشراف قريشك اموال وكاروان وجمال رهروان بصوب غارت
ايتمكه مباشرت ايلديلر چون صناديد قريش اول فريقك قطع طريق ايتدوكن
كورديلر جناب اصطفادن استدعا ايلديلر كه اول ده زن مرد افكن وكاربار
شكن اولان فريقي طريقيده تفريق ايدوب يانينه مدينه يه دعوت ايليه شول

شول شرطلركه كندولري دخي اول شاه اهل ايمان ايله عهد وپيمان ايتدوكلر
خصوصي برطرف ايليه لر اول حضرت ستوده شمايل دخي بو قول وقراره قايل
اولوب ابي بصيره نامه يازوب كوندردي ونامه اول پهلوان بنامه اول وقت
ايرشديكه غايتده ضعيف وبيمار اولمش ايدي لاجرم فرمان همايونه امتثال ايدوب نامه يي
حضور حضرته كلمك صددنده ايكن مرغ روحي بو عالم خاكداندن سراي جاودانه
طيران ايلدي رحمة الله عليه وبو سالده اول حضرت ستوده خصال ملوك اطرافه
نامه لر ارسال قيلدي وبر روايتده يدنجي سالك اولنده واقع اولدي وبو ايكي قولك
اراسنده توفيق بو وجهيله ميسردركه نامه لر ارسالي بو سالده اولسون ومرسل
اليهم نامه ايله رسولك وصولي اول سال هفتمده اولسون القصه عمرو بن اميه
حبشه پادشاهي نجاشي يه كوندردي چون نامه نامي ومكتوب كرامي نجاشي نك
مجلس اقدسنه واصل اولدي لاجرم اول شاه محترم تخت سلطنتدن اينوب خدمت
وضراعته قدم قودي وتمام انقياد واطاعت برله نامه يي النه الوب اوقودي
چون مضمون هدايت نمون نامه همايونه مطلع اولدي بي تخلف فرط صدق وايقان
برله عرض اسلام وايمان ايلدي وجواب نامه سعادت فرجامده جهت ايمان
واسلامين اعلام وانها قيلدي ودحيه بن خليفه كلبي هرقل قيصره كه ملك روم
ايدي اكا كوندردي مرويدركه هرقل بر ملك عاقل ايدي دحيه كلبي يه ايتدي بنم جناب
رسالتك نبوتنه اعتمادم وكمال اعتقادم واردر لكن ظاهرا اول حضرتك
متابعتنده منازعت روميان ومنافرت اعياندن ترسان ولرزانم والا
عرض ايماندن تخلف اولمزدي وهرقلك جهت ايمان واسلامنده اختلاف ايلديلر
وعبد الله بن حذافه خسرو پرويزه ونا پرهيزه كوندردي وچون امارت وشقاوت
وحرمان پرويزك صفحات حالنده ظاهر ونمايان ايدي لاجرم توفيق هدايت
قبوله رفيق اولميوب همايون نامي وهمامي تمزيق ايتدي واول حضرت اول شاه
بد بخت حقنده بد دعا ايتدي وبيوردي كه مزق الله ملكه كما مزق كتابي
في الحقيقه اول شآمت انكار برله كندو نامه اقبالن دريده ودفتر دولت و
اجلالن بريده قيلدي بيت اثر رد ودخلافش بهر مامني كه رسيد، كه تيغ قهر
نزد اتش اندران دود ده نثر وپرويز شقاوت انكيزه كيدن عبد الله اولكين
مهاجريندندر حد ذاتنده شوخ ولطيف مزاج كيمسه ايدي اكثرا وقاتده
لطائفه مائل اولوب دم كذار ايدي مرويدركه برسفرده اول حضرتك اتي
قولانن چوزديكه اول مالك ممالك لولاك سمند چالاكدن بسيط خاكه
دوشه وبو لطيفه دن مرادي اول حضرت قدسي نهادي منبسط وخندان ايتمك
ايدي صكره عبد الله مذكور ديار رومده دست نصاراي شومده اسير اولدي

وکندویه تکلیف کفر ایلدیلر حق سبحانه وتعالی مربوری تحت حمایت وظل عنایتنده
آلوب اغوا واضلال کفاردن حفظ ایلدی وقید اسار وزندان اهل خساردن
خلاص اولوب خلافت حضرت عثمانده مصرده آخرته ارتحال ایلدی وحاطب
بن ابی بلیقعهٔ اسکندریه حاکمی مقوقسه کوندردی ومقوقس ناقص اکرچه
شرف ایمان برله فائز ومشرف اولمدی لکن شعار کفاردن دخی هرزه و
هذیان برله آلوده قیلمادی بلکه حاطب بن ابی بلیقعهٔ اول شافع خطایا جنابنه
وافر هدایا وتحایا اتحافیله کوندردی جملهدن ایکی کنیزک شیرین شمایل که
برینه ماریه وبرینه شیرین دیرلردی وبوندن ماعدا دلدل نام براستر سفید
ورهوار وبردراز کوش صبا رفتار کوندردیکه هر بری نشیب وفرازده شهاب
کبی دوان وآب کبی روان ایدی وبونلر ایله برخواجه سرای فرخ دم وخادم
مبارک قدم ارسال ایتدی حضرت اول ایکی جاریهدن ماریهیی کندولری
قبول بیوروب شیرینی عصمت قرینی حضرت حسانه احسان بیوردیلر وبعض
سفرلرده دلدل اوزرینه سوار اولورلردی لکن اول حضرت وفاتندنصکره
اول استر رهوار وصبا کردار جناب حیدر کراره انتقال ایلدی وفات حضرت
مرتضادن صکره امام حسن کاه وبیکاه اکا سوار اولورلردی آخر زمان حکومت
معاویهده فوت اولدی وشجاع بن وهبی دخی حارث ابن ابی شمر غسانییه که
حاکم شام ایدی ارسال قیلدی وحارث مذکور ابتدای حالده اول حضرتله
محاربه ومقاتلهیه مائل اولدی عاقبت هرقل که بر ملک عاقل ایدی کندوسن بونیت
وعزیمتدن فارغ قیلدی پس حارث شجاع بن وهبه یوز التون هبه ایدوب
مراجعت وانصرافه اذن ویردی وسلیط بن عمرویی هوزه بن علی حنفییه
ارسال ایتدی اول دخی مضمون نامهٔ همایونه مطلع اولدقدنصکره استانهٔ علیهٔ
خیر البریهیه وافر تحف وهدیه ایصال ایدوب ایتدی شول شرطله که اول
حضرته ایمان کتورودم که بنی شرکت مملکتنده شریک وسهیم ایلیه بو معنی مسموع
سمع حضرت اولدقده هوزه حقنده بد دعا قیلدی وفتح مکهدنصکره اول
ملک بی شرم وحیا آخرته کتدی وسال هفتمده اول سید بحر وبر عازم غزاء
خیبر اولدی وبو غزای معتبر غزوهٔ حدیبیهدن یکرمی کون صکره وقوع بولدی
پس اول سرور بحر وبر بیک درتیوز نفر مجاهدین ایله متوجه قلاع خیبر اولدی
اول ممالک قلاعندن اول نطاق وشق وناعم وصعب ترتیب اوزره
مفتوح ومسخر اولدی اندنصکره اول صاحب تنک وناموس محاصرهٔ قلعهٔ
قموسه شروع ایلدی واول برحصار حصین ایدیکه متانتده سد سدید اسکندر
ورفعتده بونه چرخ خبیری برله دعوای برابری وهمسری ایدردی باآنکه طائفه

طائفهٔ یهود عنودک محافظان ومحاربان سوز کردن عروجی ایدی معرفت
رمی وسهام ورماحده واستعمال سلاح حرب وضربده بی مثال ایدیلر پس
اول حضرتله منتهی قتال وحرب وجدال اولدیلر ونیجه دفعه دلاوران عرصهٔ
دین وغضنفر جلادت آیین مؤمنین اول پلنکان قلعهنشین ایله حرب
وقتال ایتدیلر ولکن فتح باب مقصود وکسر اعدای مردود معاینه ومشهود
اولمادی منقولدرکه قلعهٔ خیبره موکب رسول وصول بولدقده جناب حیدر
صفدر اول لشکرده حاضر اولوب چشم زخم زمانهدن اول امیر یکانهنک دیدهٔ
رمد دیدهسی معلول ایدی لاجرم جناب حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
آب دهان معجز بیانن اول حضرتک دیدهٔ رمد دیدهسنه طلا قیلدی وعنایت
حضرت باری ایله اول سرورک اغزی یاری برله جناب مرتضوی نک چشم
شیرانهسی شفا بولدی **نظم** زبان بچشم تومالید در رمد احمد که پیش اهل
بصیرت بعینه بصرست زبان بچشم تومالیدنش غرض این بود که در طریق
زبان تیز با تو در نظرست **نثر** پس صاحب هدایت رایت ظفرآیتی اول کون دست
حیدر کراره ویردی وکند ولی جنک کفار یهوده کوندردی پس اول کون حضرت
مرتضی نیت الغزا دیو رؤس یهوددن اون کافر مطرود هلاک ایدوب خونه
آلود ایلدی بو اثناده بهادران یهوددن مرحب نام یهودی جنک مرتضایه
قصد آهنک ایلدی وابتداء اول حضرته حمله قیلوب تیغنی حواله ایلدی پس اول
اول سرور پر وقار اول کافرک فرق درقنه برذو الفقار اوردیکه اول پلید کافر مردودک
جسیم وکزینی تا قربوس وارزمینه واربجه ایکی پاره قیلدی وچون سائر یهود
اول شاه اولیادن بو هیبت وصلابتی کوردیلر جملهسی جانب قلعهیه افتان
وخیزان کریزان اولدیلر بو حالده جانب حصاردن دست مرتضایه برضرب
شدید ایرشدیکه سپر سپهر کرداری بازوی شیر اقتداری زخمندن زمینه دو
شودی اول شاه شیر یزدان اول ضربک شدتندن یهود مردود اوزرینه
سوردی واول حصار کردون آثارک در ودیواری یاننه واروب دست
دلیرانه وپنجهٔ شیرانهسن دروازهٔ حصاره اوردی اول معدن شجاعت
وفتوت زور وقوت ایدوب در خیبری قوپاردی لاجرم اول سرور صاحب
ایقان آنی چرخ قلقان کبی الی اوزرینه آلدی وقلعهنک ایچنده اولان یهود
عنود اوزرینه سکردوب حمله قیلدیلر **نظم** قدرت وفعل حق ازو زده سر
کندهٔ بی خویشتن در خیبر خود چه چنبر که چنبر کردون پیش آن دست وپنجه بود زبون
نثر چون اهل قلعه بو امر غریبی جناب مرتضویدن بالمعاینه مشاهده
قیلدیلر بالضروری اول شهسوار اهل ایماندن امن وامان دیلدیلر پس حیدر

حیدر کراره اجازت سیّد احرار برله اول زمرۀ اشراره امان و قرار ویردی
شول شرطله که اسلحه و فقود لرین کتم و مفقود ایتمیوب اظهار ایده لر و کندولری
ایکی نفر باشنه بر دوه زاد و زواده مهیّا و آماده ایدوب اول دیاردن
بر آخر ولایته کیده لر نظم زکاو چناه طرفه ادزوی دست دردین کشاده
درکه ز بیت نثر اندن صکره جناب مرتضی مجاهدین کرام برله جنك و جدالدن
آرام ایلدی و اول شاه غضنفر در خیبری دست فلك اقتدارندن سکسن آدم
مقداری مسافه آتدی و صکره آنی قرق مرد زورآزما و دلاور رستم سیما
برندن قالدیرامادی فتح خیبردن صکره اول سیّد اهالی بحر و بر جناب
حیدری استقبال و در آغوش ایلدی و اول قرّۀ اعیانك ایکی دیده سنی
میان بوس ایدوب هزار تحسین و آفرینلر قیلدی مرویدر که مجاهدین
اسلامدن اون بر نفر اول غزای سعادت افزاده شهد شهادته واصل
اولدیلر و طائفۀ یهود جناب رسالت ایله عقد عهود ایلدیلر که عمّال
خیبر نصف حاصلی اجرۀ عمّال ایچون آله لر و نصف محصولی بیت المال تسلیم قیله لر
و روز فتح خیبرده جناب مرتضی برادری جعفر طیّار بن ابو طالب رضی الله عنهما
و زوجه سی اسما بنت عمیس و بونلردن ماعدا التمش ایکی نفر کسه حبشه دن کلوب
اول حضرته ملاقی اولدیلر اول سرور بیوردیکه فتح خیبر و قدوم جعفر بره باعث
نشاط سرور اوفر اولدی پس انلری دخی غنایم خیبرده مشارك و مساهم ایدوب
جمله سنی نصیب ارجمند برله بهرمند بیوردی و انده نكاح متعه و لحم حمار اهلی
و اشتر و سباع اهل ناب حرام اولدی و فتح قلاع خیبردن صکره اول شاه
بحر و بر اوکنده حجاج اسلمی دین اسلامی قبول ایدوب ایتدی یا رسول الله بنم
مکه ده اموال کثیرم واردر اکر انده اولان عبده بنم جهت اسلامم استماع ایده
لر ایسه مقرّردر که اول مالی جمیعاً تسلیمدن امتناع ایده لر پس قبل جناب
نبوتدن مأذون اولدیکه تحصیل مال ایچون ارباب ضلال یاننده مقتضای
حال اوزره هر نه قیل و قال ایدر ایسه معذور اوله لاجرم مکه یه واروب رؤسای
قریش ایله کوریشوب ایتدی یهود قلاع خیبر عساکر پیغمبر اوزرینه غالب اولوب
مال و منال الرین غارت ایدوب و بقیة السیفی الرینی مقیّد بند و اسیر ایلدیلر و الله
و حالا خیبریلرك مرادی محمدی مکه یه کتوره لر و قصاص مقتولان بدر و احد
ایچون توابعی ایله الیکزه تسلیم ایدوب کیده لر و بن انك ایچون مقدّم کلدم که
ذمم ناسده اولان حقوقم تحصیل ایدوب خیبره کیدم و متاع اهل اسلامی اسارندن
تجّار طویمدن دست خیبریاندن دایکان اشترا ایدم پس خبر غلبۀ اهل خیبر
رؤسای قریش اظهار سرور ایدوب تحصیل اموال حجاج اسلمیده معاون اولدیلر چون

چون حجاج مال محصّل الامال اولدی حضرت عباس رضی الله عنه اول زمان
مکه ده اولمغله بو خبرك استماعندن و اهل خیبرك اجتماعندن غایتده
ملول و محزون اولدی عاقبت حجاج بر کیجه خانۀ عباسه واردی و غلبه کیفیتی
اهل اسلامی اعلام ایدوب ایتدی بن جانب مدینه یه متوجّه اولدم و غمده اوچ
کوندن صکره خبر فتح خیبری و غلبۀ حضرت پیغمبری ارباب ضلالته اظهار
و اشعار ایلیه پس عباس دخی اوچ کوندن صکره احوال فتح و فتوحی اظهار و
اشکار قیلدی بو قصه دن کفار قریش غم و غصه دن و شبه حددن افزون ملول
و محزون اولدیلر و بیت الحرامده اولان مسلمانان خرّم و خندان اولوب
اظهار بشاشت و بشارت قیلدیلر امّا بو جانبده اول خواجۀ هردوسرا یانندن
اولان عسکر اغنیا و فقرا وادی القری سمتنه میل ایتدی و اثنای راهده اول
منبع عصمت و عفاف صفیّه ایله زفاف قیلدی و ابتدا نام سعادت فرجامی زینب
ایدی صکره اسم صفیّه ایله تسمیه اولندی و محیصه بن مسعودی دعوت اهل
فدك ایچون کوندردی و اول موضعك کدخدا و پیشواسی یوشع بن نون ایدی
پس محیصه بن مسعود ایله عقد رشتۀ عهود ایلدیکه فدکك نصف عقار و
املاکی اول باعث خلقت افلاك و مخاطب خطاب لولاك حضرتلرینك اوله
بعد الاعلام اول سرور اهل اسلام بو شرطه قائل اولوب آنی خواص همایون
لرینه ادخال ایتدیلر و بالجمله محصول و ذراعاتنی ابناء سبیل و للره تعیین
بیوردی و چون عهد خلافت جناب فاروق صاحب رأفته ایرشدی حصۀ
یهودی دخی بیت المالدن صاتون آلوب اول حصۀ مشروطۀ معهوده یه ضم
ایتدی و انلری اول دیاردن اخراج ایدوب فدکك محصولی عهد رسول الله ده
صلی الله تعالی علیه و سلم هر نه اموره مصروف ایسه زمان خلفاده دخی اکا خرج
و صرف اولنوردی صکره اول وقفه اختلال کلدی و اول منزلده جناب نبوت
مآب مبارك باشین زانوی مرتضایه قویوب وحی نازل اولدی و زمان وحی
ممتد اولمغله صلوة عصر حضرت علیدن فوت اولدی چون وحی منجلی و حضرت
اول شغل خطیردن متخلی اولدی ادای نماز حضرت علی ایچون دعا ایلدی تا که تکرار
آفتاب عالمتاب جانب غربدن طالع و لامع اولدی و بو حدیث شریفی طحاوی که
انواع فضائلی حاوی در شرح آثارده بیورمشدر و اندن صکره فتح مکۀ مکرمه
واقع اولوب ماه ذی القعده ده یدنجی سالك عمره سن قضا ایتمك ایچون ایکی
بیك مرد صاحب نبرد ایله مکه یه کتدی تحت نكاح همایونلرینه میمونه یی کتوروب
دردنجی کون شروط مشروطه یه بناءً کعبه دن طشره کلدی و بو سال فرخنده
فالده جبلة بن ایهم که ملك غسانیان ایدی نامه یازوب آنی دین اسلامه دعوت

ایدی اولدخی صدقله ایمانه کتوروب مسلمان اولدی لکن ایام خلافت عمر بن خطابده
رضی الله عنه فراری نام کیمسه نک بورنن شکسته ایتمکله جناب فاروق قصاص
حکم ایلدکده وسیلهٔ حیله برله بر کیجه دیار رومه فرار قیلدی وشهر قسطنطنیه‌ده
دین اسلامدن رجوع ایدوب انده قرار طوتدی وبعض روات دیمشلر که ارتداددن
صکره مسلمان صحیح الاعتقاد اولدی والعهدة علی الراوی وبو سنه‌ده مستحسنه‌دن
فروه بن عمرو که ملک روم قبلندن حاکم بلقا ایدی ترک شقاوت وشقا ایدوب
اصحاب ایمانه وتُقاده اولدی چون ملک روم بو احوالی معلوم ایدندی
فروه‌یی دعوت ایدوب مرتد تهدید وتاکید قیلدی فروه بن عمرو طریق دینده
ثابت قدم وکلمهٔ شهادت ایله راسخ دم اولوب اسلامدن رجوع ایتمدی لاجرم قیصر
روم واول ملک شوم فروه‌یی بردار ایلدی واول مرد دیندار دیننده ثابت و
پایدار اولمغله عازم دار القرار اولدی **بیان احوال سال هشتم** بو سال دولت
اتصالده عمرو بن عاص وخالد بن ولید وعثمان بن طلحه طالب ایمان اولوب
حضرت اوکنده مسلمان اولدیلر وبوندن صکره حرب **موته** واقع اولدی
وموته شام ولایتنده برموضعک اسمیدر انده بیت المقدسه ایکی مرحله‌دور
وبو حرب وقتاله باعث عمرو ازدی وغلی حارث ایدی اول زمانکه اول حضرتک
نامه‌سن بصری حاکمنه کتوردی اول اوآنده موته‌ده شرجیل غسانی که امرای
قیصردن اول محلک صاحب فرمانی ایدی حارثی قتل ایتدی چون جناب رسالت
انک خبر قتلن استماع ایتدی زیاده متأثر اولوب امر ایلدیکه غزات شیر آهنک
حرب موته‌یه حاضر ومهیا اوله‌لر لاجرم اوچ بیک مرد نیزه دار ودلاور رستم
کردار آلات حرب وجنک ایله آراسته اولوب طشره کلدیلر وکندولره زید
بن حارثه امیر ومدبر ومشیر تعیین ایلدی وبیوردیکه اکر زید بن حارثه سعادت
شهادته واصل اولورسه سردار مواکب ظفر مناقب جعفر بن ابی طالب اولسون
واکر اولدخی شهد شهادت ایله فائز اولورسه عبد الله بن رواحه سپهدار
لشکر نصرت کردار اوله واکر روح پرفتوح عبد الله بن رواحه دخی عالم ارواحه
ملحق اولورسه مسلمانلر هر کیمی اختیار ایدرلر ایسه اول کیمسه لشکره امیر وامین
اولسون دیو بیوردیلر پس لشکر مسلمانان طی بیابان ایدرک موضع مذکوره
واصل اولدیلر وجند جوش پوش روم ایله مقابله قیلدیلر لکن لشکر قیصر بیمر
یوز بیک مرد کارزاردن زیاده ایدی پس اهل اسلام وارباب اصنام حسام هم
اختصامی بربرینه چکدیلر وطرفینده رایات جنک ومحاربانی واعلام صبر
وثباتی دکدیلر نیران معرکهٔ وغا اشتغال وثوران وغمام جنک وغوغا تلاطم
وهیجانه کلدی اول اثناده حضرت ستوده صفات امر وسپارش بیوردیغی اوزره
زید بن حارثه وجعفر طیار وعبد الله بن رواحه عز سعادت
شهادت ایله مستعد وفائز اولدیلر بو حالده خالد بن ولید صفوف
اهل اسلامه تغییر وتحویل ویردی کفار ناسپاس ویله قیاس ایلدیلرکه عسکر
اسلامه امداد ایچون جند معرکه کیر معاون وظهیر کلدی لاجرم کفار بدتبار
بو معاندن ادبار ایدوب فراری اختیار ایلدیلر پس خالد بن ولید کفار پلید
آردنه دوشدی ومانند شیر غران النده شمشیر براّن آلوب اول فرقهٔ کریزان کیرشدی
مرویدرکه اول کونه خالد بن ولید النده طقوز عدد شمشیر شکست اولدی
وسید اخیار اول وقایع وکارزاردن مهاجرین وانصاره اخبار بیوردیلر
وشان سعادت نوید خالد بن ولیدده بیوردیلرکه یا رب سنک سیوفکدن
بر سیف در سن اکا نصرت وفرصت ویر اکا بناءً خالد بن الولید سیف الله ایله
ملقب اولدی اما زید بن حارثه وهو ابو اسامة مولی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم عبد الله ابن عمردن منقولدر رضی الله عنه بیوردیکه زیدی
بز دعوت ایتدکجه زید بن محمد دیردک حتی حقنده آیت شریفه **ما کان محمد
ابا احد من رجالکم ولکن رسول الله وخاتم النبیین** نازل اولدی وعلمای آفاق
بو قول اوزره اتفاق ایتمشلردرکه جناب ملک المنان آیات قرآنده اصحاب
ویاراندن بر کیمسه‌نک اسمیله یاد ایتمدی الا زیدی حیث قال جل وعلا **فلما قضی زید منها** الآیة
اما عبد الله بن رواحه ابن ثعلبه ابن امرئ القیس جملهٔ شعرای مسلمین وفصحای
بلاغت قریندر زبیر بن العوامدن مرویدرکه بیوررلردی ارباب فضل
وفصاحت اراسنده عبد الله بن رواحه کبی برجودت طبع وحدت ذهن
ایله موصوف شاعر کورمدم اما جعفر طیارکه کزیدهٔ اخیاردر حضرت
مرتضانک برادر بزرکوارید اون ییل جناب مرتضادن کبیر ایدی غزوهٔ موته
شامده تیغ خون آشام ارباب اصنام ایله سعادت شهادته فائز اولدقلرنده
حضرت سید الابرار اصحاب اخیاره اخبار بیوردیلرکه جعفر بن ابی طالبک
ایکی دستنه بدل خدای عز وجل نوردن ایکی جناح ویردیکه فضای روح افزای
جنانده اول قنات ایله طیران وسیران ایلر بو سبب ایله اول قدوهٔ اخیار لقب
طیار ایله ملقب اولدی وشهادت جعفردن صکره زوجه‌سی ماتم وعزایی افراط
واکثار ایتمکله اول سید انام خانه‌سنه طعام ایله وارب **لا عزاء بعد ثلث** بیوردیلر
وبو سالده جیش ذات السلاسل واقع اولدی بو قصه‌نک تفصیلی اولدرکه
اول حضرت اصحاب میمنت اختصاصدن ایکیوز نفر کیمسه عمرو بن عاصی سردار
ایتدی اول عسکرده ابو بکر الصدیق وعمر الفاروق رضی الله عنهما حضرتلری
بیله ایدی پس ابو عبیده بن الجراح حضرتلرینه رایت نصرت آیتی ویروب عدوی

لكينه جاوز رينه عزيمت ايتديلر چون منزل اعدايه قريب اولديلر اول كيجه
آتشلر ياقديلر واول آتش كنارنده اوتوروب راحت واسوده اولديلر عمرو
بن عاص ايقاد نارده عسكري منع ايلدي لاجرم بعض احباب بو معنيي
ابوبكر رضي الله عنه حضرتلرينه شكايت طريقيله حكايت ايلديلر ابوبكر الصديق
رضي الله عنه حضرت فاروقه بو خصوصي اعلام ايتدي بو حالتده عمرو بن عاص
ايتدي هر كيم كه عسكرده بو دفعه آتش وارب ياخود آتش يقه بي شبهه اني
ياقديغي آتشه يقارم حضرت فاروق رضي الله عنه عمرو بن عاصك بو سوزيني
انكار ايلدي ابوبكر رضي الله عنه ايتدي رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اني
بزم اوزريمزه امير وسردار ومشير تعيين ايلمشدر ظاهرا اول امور جنك و
جدالي بزدن اعلا بيلور پس چون ايرته سي منزل اعدايه ايرشديلر همان علي
الغفله اوزرلرينه حمله ايدوب يتاقلرنده جمله سني بصدروشديلر و بو الده
سريه خبط واقع اولدي بو قصه نك اصلي اولدركه اول حضرت ابو عبيده
بن الجراح حضرتلريني طقوز يوز مرد صاحب سلاح برله قبيله جهينه اوزرينه
كونديردي واول سفرده ميانه عسكرده بر مرتبه قحط وغلا استيلا ايلدي كه
بر قرص نان جانه ارزان ايدي بالضروري اصحاب نينك بخت عصا ورمح ايله
برك درخت ايدرلردي واول جماعت انكله سد مجاعت وقناعت ايلرلردي
اول اجلدن بو سريه يه سريه خبط ديرلر وسيف البحر دخي ديرلر زيرا بو سريه نك
سيري كنار دريا ايدي وسيف ساحل دريايه ديرلر مرويدركه اول سفرده
قيس بن سعد بن عباده بش رأس دوه بش وسق خرمايه صاتون آلدي
شول شرطله كه بهاسني مدينه منوره ده ويره و هر كون بر دوه ذبح ايدوب
مسلمانلره طبخ طعام ايلردي عمرو وابو عبيده بو خصوصده قيسه مانع اولديلر
لكن قيس اصلا ممنوع اولمادي چون بو خبر سلطان بحر وبر حضرتنه واصل اولدي
بيورديلركه جود ومروت وسخا وفتوت بو خلقه دانك بيتنه كريمه مانك وبودود
شيوه عميمه سندندر واثناي مسافرنده حكمت بالغه الهيه برله دريا كنارنده
بر عظيم ماهي بولديلركه جثه سي بر كوه بكزر ايدي مرويدركه براي مقداري
اول سمكدن بي نان ونمك يجنديلر چونكه لحمن تمام اكل ايتديلر كاسه
چشمنده اون اوج آدم اوتورديلر عاقبت اول سفرده دشمنه ملاقي
اولميوب كيرو دونديلر وبو سال خجسته فالده فتح مكه واقع اولدي زيرا قريش بد عهد
بكرمي ايكي آي مرورنده نصكره نقض عهود ايلديلر سببي بودركه بني بكردن
اولاد نتاثه كه هم عهد مكيان ايديلر خزاعه دن قوم بني كعب ايله قديمي عداوت
ايله تكرار نزاع وخصومته دوشديلر جيش قريشدن بعضيلري اولاد نتاثي كند

كند وعهده لرنده اولمغله اعانت وحمايته مستعد اولديلر وخزاعه ايله كه هم عهد
رسول الله ايديلر نزاع آغاز ايدوب عظيم جنك ايتديلر وبو جنكدن مقدم قوم
خزاعه دن قرق نفر آدم كلوب نصرت طلب ايتديلر جناب حضرت وعده نصرت ويروب
مزبورلري كند وديارلرينه كونديردي وبو حالتده قايد جند ارباب طغيان اولان
ابوسفيان تجديد عهد وپيمان ايچون مدينه يه كلدي وبو خصوص ايچون هر كيمه كه
توصل ايتدي اصلا مرادي حاصل اولمدي عاقبت جناب مرتضوي يه كلوب بنم ايچون
بو امر صعب ومشكلده تدارك دلپذير ايله باشدكه بو كار دشوارده مفيد ونافع
اوله دیدي حضرت مرتضى ايتدي سن بو قوم سركش وخبيثك سردار ورئيسي سن
كركدركه كندوكه بلند همت ايده سن تاكه ايكي جانبدن خلق جوار حفظ وحمايتكه
كوره سن ديوب قيل جناب نبوي ده ابوسفيانك خانه سي دار الامان اولمق
ايچون اذن وفرمان آليويروب ابوسفيان كعبه يه متوجه وروان اولدي پس
قصه كذشته قريشه حكايت ايلدي قريش ايتدي حضرت علي سكا استهزا وهزل ايتمشدر
وضع ناسزا ايلمش سنك حمايت وجوارككه اعتماد واعتبار اولنمز ديديلر القصه
جناب رسالت تمام صولت وجلالت ايله رمضان كثير الفيضانك اونيجي كوني
كه روز چهارشنبه ايدي مدينه منوره دن طشره چيقديلر واول عسكرده مهاجرين
دن يدي يوز مرد صاحب نبرد موجود ايدي كه اوچيوزي سوار ودرتيوزي پياده
ايدي وانصاردن درت بيك مرد كارزار متهيئ جنك وپيكار اولمشيدي كه
بشيوزي سوار وماعداسي پياده ايديلر وبونلردن ماعدا سائر قبايلك نهايتي
يوغيدي چونكه مر الظهران نام منزل مركز رايات طغرا يات نبوي اولدي حضرت
عباس اول حضرتك استرينه سوار اولوب اطراف عسكري طواف ايدركن ناكاه
آواز ابوسفياني احساس ايلدي كه استخبار احوال سيد اخيار ايچون كلمشيدي پس
ابوسفيان نامردي استرا اوزرينه آلوب حضور جناب رسالته كتوردي حضرت
بيورديكه بو كيجه سيزده ياتسون علي الصباح بو محله كتوره سن چونكه صباح اولدي
حضرت عباس ابوسفياني جناب نبوت اساسه كتوردي اول حضرت ابوسفيانه
خطاب ايدوب ايتدي اي ابوسفيان نيجه يه دك باديه ضلالتده سركردان وبي
سروسامان كزرسن اول وقت كلمديمي كه صدق ودل وجان برله مسلمان اوله سن
وزمره ارباب اسلام وايمانه داخل اوله سن پس ابوسفيان تهديد وترغيب عباس
ايله كلمه توحيدي زبانه كتوردي پس جناب نبوت مسرور اولوب بيورديكه مَنْ
دَخَلَ دَارَ اَبِي سُفْيَانَ فَهُوَ آمِنٌ وَمَنْ اَغْلَقَ بَابَهُ فَهُوَ آمِنٌ وَمَنْ
دَخَلَ الْمَسْجِدَ فَهُوَ آمِنٌ پس ابوسفيان مراجعت ايدوب مكه يه روان اولدي
واول حضرت امر ايلديكه خالد بن وليد مردان حديد ايله اسفل مكه دن وزبير

لشکر سیلاب مسیر برله اعلای مکه‌دن شهره داخل اولدیلر وخیمهٔ مسکین طناب
رسول والاجناب حجونه نصب اولندی وبو حالده عکرمه بن ابی جهل بعض کفارنا اهل
ایله اتفاق ایدوب جنك ومحاربه‌یه آغاز ایلدیلر خالد بن ولید بالضروری انك
مدافعه‌سنه همت وعزیمت ایتدی چون مکه‌یه ایرشدی استماع ایتدیکه قریشدن بعض
اوباش طالب جنك وپرخاش اولوب مقام حرب وانتقامه جمع اولمشلر لاجرم
دلاوران انصار دفع شر اشرار ایچون مقاومت تعیین ایلدی آخر سبب شناعت
ابو سفیان ایله اول اصحاب طغیانك جرمنده تجاوز ازدی واکثر روات بوقول
اوزرینه درکه اول سید دهر شهر مکه‌یی ضرب وقهر ایله فتح ایتدی زیراکه حرب
وقتال امر واردا اولدی وائمهٔ شافعیه دیرلرکه واسطهٔ صلح وصلاح برله تسخیر
وانفتاحی میسر اولدی وامر قتال بعضی‌سنه مخصص ایدی القصه جناب رسالت تمام
جلالت برله منزل حجونده سوار اولوب سورهٔ فتحی اوقوماغه آغاز قیلدی وسواراً
حرم بیت الحرامه ایچره دخول ایدوب حجر الاسودی محجره ایله استلام ایلدی
وآواز تکبیر صغیر وکبیرده شهر مکه‌یه لرزه دوشدی اول اوجیوز آلتمش
اصنام که قدملری زیر زمینده استحکام بولمش ایدی اول حضرت مبارك
النده کی عصا ایله همانکه اشارت ایدوب **وقل جاء الحق وزهق الباطل**
دیدی اوبتلر **کأنهم اعجاز نخل منقعر** بر بر برنده منقلع ومنکسر اولوب یوزلری
اوزرینه یقلدیلر بو اصنامك بعضیسی جای بلند ورفیعده اولمغله اول
حضرت حسن رضا برله جناب مرتضایی کتف نبوت مآبی اوزرینه آلوب
اول اصنام وازلونی خاك سیاهه سرنگون صالدی وشرمسار قیلدی **نظم**

چه پاك ارنشد پای وعرش سای   همین بس که دوش نبی کرد جای
بجای رسانید از قدر پا   **مثلها** که از دست قدرت سرپستش خدای

نثر واول حضرت مکه‌یه دخولدن مقدم اون برکافرك والتی عدد
عورتك اکرحرم محترمه التجا ایتدیلر ایسه قتل وازاله‌سن امر بیورمشلردی
واول جمله‌دن عبد الله بن سعد بن ابی سرح ایدیکه حضرت عثمان بن عفان
ایله اخوت رضاعیه‌سی وار ایدی آخر شفاعت عثمان برله امان بولدی وچون
رسول مکرمه ابو جهل اوغلی عکرمه‌دن چوق ایذا وجفا ایرشمش ایدی
اصلا مامول دکل ایدیکه عظایم جرایمی عفو اولنه بالضروری جانب دریا
گریزان اولوب برکشتی‌یه گیردی که جانب صنعا ویمنه فرار ایلیه بو اثناده
زن حلیله‌سی سید جلیلدن عصیان وجرایمی عفو ایچون رجا واستشفاع
ایتدی رخصت عودت ورجوع اذن اولوب عکرمه‌یه خبر ایتمکه گتدی پس
اولدخی سید زمین وزماندن بو حکم امانی گوردکده زیاده تعجب ایدوب

ایدوب شادمان اولدی **نظم** بیاکه حلم نبوت ثبات آن دارد   که منهزم نشود از
چنین هزار گناه **نثر** پس منکوحهٔ مشفقه‌سی ملازمت جناب نبوته عزم ایدوب اول
حضرتك نظر کیمیا اثرینه واصل اولدی بیوردیلرکه **مرحبا بالراکب المهاجر** عکرمه دخی
قدم ادب اوزره طوروب اول شاه مکرمه ایتدی یا محمد بو خاتون سن عطابخش
وخطاپوشدن وعدهٔ امن وامان بکا ایرشدیردی لکن بلمم کلامی صحیح ومستقیم
ویاخود سقیم میدر اول حضرت بیوردی که منکوحه‌ك قولنده صادقدر بز سنك
الآن تقصیرات وزلاتکی بالجمله عفو ایتمشیزدر پس عکرمه اول شاه کزینا ظهار
منت ومسکنت ایدوب صدق ودل جان برله عرض اسلام وایمان قیلدی
وغایت حیا وخجلتندن نظر حضرت رسالتده باشین آشغی ایدوب سوالف
افعال واقوال ناپسندیده‌دن طلب عفو ورجاء مغفرت ایلدی واول حضرت
دخی جملهٔ جرم وگناهندن حسن رضا برله تجاوز ایتدی بوندن نصکره عکرمه غزا
وجهادده دائما جد واجتهاد ایدوب تحصیل رضای رسول خدا وتقصیرات
گذشته‌نك تلافی واداسی ایچون شهد شهادته طالب اولوب عاقبت ارض فلسطین
ورمله‌ده واقع اولان حروب وحمله‌ده نائل عز وشهادت اولدی وهنادبن
اسود اول حضرتدن مختفی اولوب فتح مکه‌دن نصکره مدینهٔ منوره‌یه واروب
داخل حصن حصین ایمان واسلام اولدی وصفوان بن امیه اصحاب اهل حمیتدن
برینك شفاعتیله امان بولدی وجنك هوازنده سائر مجاهدین کرین ایله
همراه اولوب عاقبت شرف ایمان واسلام ایله مشرف اولدی وکعب بن زهیر
ووحشی که قاتل حضرت حمزه‌در داخل دار الامان ایمان واسلام اولدیلر
اما نساء‌دن بریسی ابو سفیان منکوحه‌سی هند ایدی اولدخی کندوسن
سائر زنان ارا سنده نهان ایدوب حالت تستر واختفا برله مجلس اقدس
مصطفایه گلدی وفرط اطمینان وایقان ایله عرض اسلام وایمان قیلدی وفتح
مکهٔ مکرمه رمضان کثیر الفیضانك اون اوچنده ویا یکرمی سنده واقع
اولدی وفتح مکه‌دن نصکره **غزای حنین** وقوع بولدی وحنین میان مکه وطائفده
بر وادیدرکه حضرت اول موضعده لشکر هوازن وثقیف ایله محاربه
ایلدی بو مجملك تفصیلی اولدرکه فتح مکه‌دن نصکره قبیلهٔ هوازن وثقیف بربریله
متفق وائتلاف اولوب جنك حضرته متهیئ وحاضر اولدیلر پس حضرت حبیب
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم دخی اون ایکی بیك ویا اون آلتی بیك مرد ایله
ودلاور شیر نظیر ایله طشره چیقدی بو اثناده حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه
یاننده اولان رفیقنه ایتدی بز قلت عشایر وعساکر برله بو دفعه دشمن منکوبدن
منهزم ومغلوب اولمازز زیرا چند قضا اسبابمز حساب حسابدن بیروندر پس

بو عجب وپندار باعث غلبهٔ کفار اولوب لشکر بی شمار اسلام انهزام وتارمار
اولدی اتفاقا بو انهزامدن اوتوری بعض حضار جدید الاسلامدن چرك
شرکدن بالتمام پاك اولمامشلردی بعض کلام موجب شماتت وملام ایدی
ظاهر اولدی وکارزار بر حده ایرشدیکه اول سید احرار یانندن درت بش
نفردن غیری کیمسه ثابت وپایدار اولوب قالمادی حضرت علی ولی وابوبکر الصدیق
وعباس وابی سفیان وعبد الله بن مسعود پس حضرت عباس فرمان خیر
الناس ایله ندا ایدوب ایتدی یا اصحاب الشجره ویا اصحاب سورة البقره نیچون
بویله فرار ایدرسز ملازمت خدمت حضرتدن عزیمت وهزیمت کفاره ایلکدکده
یوز نفر مقداری مرد صاحب کر وفر اول شاه منصور ومظفر یاننده جمع اولدی
واول حضرت اثنای جنکده انا النبی لا کذب انا ابن عبد المطلب دیو
بیوردی واول جسم پاك الله برمشت خاك آلوب شاهت الوجوه وعنت
الوجوه للحی القیوم دیوب کفار اوزرینه آتدی واول تراب اعراب خاسرك
کوزینه واغزینه طولوب فراری ثبات وقرارلری اوزرلرینه اختیار ایتدیلر
نظم قبضهٔ خاکی که برافشاند زکف شد بصر بی بصرانش هدف سرمه
صفت نور بصر را کحل بود که شد در نظر خصم میل نثر وچون عسکر مخالفان
طائف واوطاس طرفلرینه روان اولدیلر اول حضرت ابو عامر اشعری
بر واقوجی برله اوطاسه کوندردی وابو عامر اول جنکده شهید اولوب
برادرزاده سی کفار فجاری منهزم وتارمار ایتدی واول اطرافی دستیاری
مردان مصاف برله ارباب خلافدن استخلاص ایلدی وبو سالك ماه شوالنده
اول سرور دریا نوال حصار طائفده متحصن اولان طوایف قصدینه متوجه
اولوب وخالد بن ولید بیك مرد ظفر نوید برله مقدمهٔ لشکر ایدوب کندوکی
مهاجرین انصار ایله قرب حصارده منزل اختیار ایتدی بو حالده کفار خاکسار
بروج حصاردن تیرباران وسنکسار ایلدیلر وتأثیر سنك وتیردن کروه کثیر
مجروح اولدی پس اول سرور اول منزلدن بر موضع رفیع منیفه نقل ایلدی که حالا
مسجد طائف آنده در ومدت محاصره ده جانبیندن محاربات عظیمه واقع
اولوب بو مابینده اون ایکی مرد صاحب جلادت سعادت شهادت ایله
فائز اولدیلر وعبد الله بن ابی بکر رضی الله عنهما مجروح اولدی پس فرمان
هدایت نشان اصحاب عالیشانه وارد اولدی که اول طرفده اولان نخلستانك
قطعنه وباغستانك کروم اشجاری قلعنه شروع ایدهلر چون اهالی حصار
بو معنایی تحقیق وابصار ایلدیلر اول حضرتدن حددن افزون تضرع وزاری
ایدوب اول عزیمتدن فارغ اولدیلر بو اثناده جناب رسالتمآب عالم مثالده

مثالده بر غریب خواب کوردیکه قلعه نك عدم تسخیرنی مشعر اول اجلدن عودت
ورجوعه شروع ایلدی واثنای راهده غنایم حنینی قسمت ایدوب هر پیاده
دورت دوه ایله قرق قیون وهر سواره اون دوه ایله یکرمی قیون ویردی
وجماعت مؤلفة القلوبه ابو سفیان وصفوان امثالنه عطایای جزیله وغنایم
جلیله انعام وارزانی بیوردی هجرتك سکزنجی سنه سنك ذی القعده سنده
اون ایکی کون ایچون قالمشیدی که جعرانه دن احرام بغلیوب بیت الحرامه خرام
وارکان عمره یی شرائطیله ادا ایدوب عتاب بن اسیده حکومت مکه یی
انعام بیوردی وابو موسی اشعری ایله معاذ بن جبلی دخی عتاب بن اسید
ایله مکه ده آلیقودی تا که اهالی مکه یه تعلیم قرآن وتفهیم شرائط ارکان
ایلیه لر واول ذی الحجه ده مدینهٔ منوره یه داخل اولوب اول سالده خلق عالم
زمان جاهلیتده حجه نه وجه ایله طواف وزیارت ایدرلر ایسه اول دستور
اوزره حج ایلدیلر وعتاب بی اجازت وفرمان جناب نبوت مآب اول حجاج
ایله بیله ایدی واول حضرت عتابه وجه کفاف یومی بر درهم تعیین ایلمشیدی
که بیت المالدن اخذ ایلیه وبو جهتدن کاهی خطبه ده عتاب خلقه خطاب
ایدوب دیر ایدیکه خدای جل وعلا اول کیمسه نك جکرین کرسنه ایلر که هر کون
بر درهم ایله قناعت ایتمیوب وقناعته قادر اولمیه وبو سالده حضرت پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم قید طلاقدن سوده اطلاق ایتمکه نیت ایلدی وبعض
روایتده اول متمم مکارم اخلاق سوده یه طلاق ویردی وبوندن صکره
سوده رضی الله عنها اول هدایت پناهك سر راهنه کلوب ابقای زوجیتی
ویاخود روایت ثانی اوزره رجعتی رجا ایلدی وکندو نوبتن عائشهٔ صدیقه
رضی الله عنهایه هبه ایدوب کندو مطلوبنه واصل اولدی وبو سال فرخنده
فالده ماریهٔ قبطیه دن حضرت ابرهیم متولد اولدی واول سلطان بحر وبر
مسجدده اتخاذ منبر ایدوب مواعظ وخطبه یه اغاز ایتدیلر مرویدرکه
حضرت پیغمبر اتخاذ منبردن مقدم دائما نخلدن بر جذعه اتکا ایدرلردی
واکا استناد ایدوب اطرافده اولان اصحاب واحبابه وعظ ونصیحت بیورر
لردی چون اول موضع منتقل اولوب منبره صعود بیوردیلر اول جذعه دن
جزع وحنین صادر اولوب جمله مؤمنین متألم وحزین اولدیلر پس اول حبیب
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم کلوب اول ستون محزونی در اغوش ایدوب اصحابنه
ایتدی بو ستونی زیر زمینده مدفون ایلك که انشاء الله تعالی باغ جنانده بن
بونی غرس ایتسم کرکدر پس اول ستون مسکین اول حضرتك وعده سندن
تسکین بولدی نته که عارف معارف قیومی مولانا جلال الدین الرومی قدس سره

مثنوي معنويلرنده بو مضمونه تلميح وايما بيورر **نظم** آن ستون را دفن كردند در زمين
تا چو مردم حشر گردد روز دين · آنكه او را بود از اسرار داد كى كند تصديق او ناله جماد
مرويدركه مروان عهد معاويه ده مراد ايتديكه منبر پيغمبري يرندن قلع ايدوب
ودوه لره تحميل ايليوب شام دار السلامه كوتوره اتفاقا بو اثناده روي هوا
وصحن سما نوراني وپر ضيا ايكن بر وجهيله آفاق ظلمت استيلا ايلديكه آفتابك
كسافتنده نجوم سما وكواكب نوراني سيما نمايان وپيدا اولدي مروان اول
داعيه دن فارغ اولوب منبري پيغمبري كيرو يرينه وضع ايلدي هجرتدن التي
يوز اللي دورت تاريخنده مسجد مدينهٔ منوره يه آتش دوشوب اول منبر بلند
پايه اول مسجد ايچنده سائر پيرايه ايله ياندي طوتشدي حاصل كلام اول حضرت
محرم سال نهمده ارباب اموال واصحاب صاحب نوال اوزرينه اداى صدقات
واداى مال زكوة ايچون عمال كوندردي وهم بو سال بي مثالده عيينه بن
حصن فزارئ قبيلهٔ بني تميم اوزرينه كوندردي زيراكه بني كعبك اداى
صدقات واخراج مال زكاتلرينه مانع اولورلردي پس عيينه بعض دلاورلر
بر سكينه ايله بني تميم ذميم اوزرينه عازم اولدي نسا واطفالن اسير وبعض
رجالك در زنجير ايليوب تكرار مدينهٔ منوره يه كلدي پس على العقب اطفال
ونسا ايچون اول قومك بعض رؤساسي كلوب مسلمان اولديلر وسبب اسلام
وايمان ايله اول سرور زمين وزماندن امان بولديلر مرويدركه آيت
كريمهٔ **ان الذين ينادونك من وراء الحجرات** بو قومك حقنده نازل اولمشدر **وبو سالده**
مثال لازم الامتثال وارد اولديكه على المرتضى اللى نفرشتر سوار ايله بني طى
قبيلهسنه الغار ايليه وانده اولان فلس نام بتخانه بنيانن ديوارن وبناى
استوارين هدم ايليه پس جناب مرتضى وفق اقتضاى رضا ايله بني طى قبيلهسنه
عازم اولدي چون بو معنى عدي بن حاتم استماع ايلدي فرار قراره تبديل
ايدوب قز قرنداشي غزاده اسير اولدي سائر اسارى وسبايا برله مدينهٔ
منوره ده اول كثير العطايا حضورينه كلدي هر چندكه احوال پر ملالتك
تضرع وتمنا ايله محل انهايه ايرشديردي وحاتم طائى نك دختر سراپرده
نشيني واول كثير العطا دودمانك اختر شرف كزيني يم ددي حيز استماعه
واقع اولمادي عاقبت اول رسالت منقبت اول دخترينك اختري اطلاق
ايدوب كند وقبيلهسنه كوندردي اولدخي ديارنه وارد قده برادري
عدي بن حاتمي اول خاتم انبيا واتم اصفيا خدمتنه ترغيب وتحريك ايلدي
پس عدي دخي دركاه نبوت پناهه كلوب شرف اسلام ايله مشرف اولدي
وبو سالده اول سرور دو زمين بالذات كندو يمين ايلديكه براي مقدار

مقداري ازواج طاهرات ايله اختلاط ايتميه بعده غزاي تبوك واقع اولمغله اصحاب
اولوا الالباب اسباب حرب وضربله متهيئ وحاضر اولمغه جناب نبويدن امر قوي
وارد اولدي حضرت عثمان رضي الله عنه عسكرك ساز وسلبي وسائر لوازم وسبي
ايچون اوچيوز رأس شتر اعلا ايله ايكي بيك مثقال زر طلا نظر انور حضرت سرورة
كتوردي وعمر فاروق رضي الله عنه نصف مالك چيقاروب رسول خدا حضرتلرينه
كتوروب فدا ايتدي وبوندن مرادي ابو بكر صديق اوزرينه فايق وتحسينه لايق
اوله لكن اول سرور اهل وفا بالجمله مال ومنالن في سبيل الله بذل وايثار ايدوب
ايدوب ابجق رسول خدا عز وعلا ايله اكتفا ايلدي وابو عقيل انصاري سعى ويسار
برله ايكي صاع خرما تحصيل ايدوب نصفن كند وعيالنه نفقه ونصفن رسم انفاق
اوزره اول سيد آفاق نظرنده قودي ابو عقيله شاباش وتحسين ايدوب
امر ايلدي اول كتوردوكى خرمايي جمله اموال ونوالك اوزرينه وضع ايده لر وبعض
مسلمات عصمت سمات حليه وپيرايه لرين چيقاروب تجهيز لشكر ايچون انفاق
ايتديلر وبعض اهل نفاق غايت شقا وشقاقدن خلاف واقع عذرلر اقامت ايلديلر
وبعض ارباب شقاوت صاحب مال وثروت ايكن طرف انفاقدن تجاهل وتغافل
ايلديلر الغصه لشكر مجاهدين دينه محل جمعيت ظاهر مدينه اولدي آزمدت ايچنده
يتمش بيك مرد نيزه دار ودلاور شجاعت شعار جمع اولدي وبعض روايتده قرق
بيك دلير معركه كير ايديكه اون بيك اتلري واون ايكي بيك دوه لري وار ايدي
پس حضرت على كرم الله وجهه مدينهٔ منوره ده خليفه نصب ايتدي وكندولري
اول جنود نامعدود ايله عزم غزوهٔ تبوك ايدوب كتدي مرويدركه حين نصب
خلافتده اول معدن معرفت ورأفت بو ميله عظيم غزادن محروم اولماغو ايچون
اول حضرته اظهار عدم رضا ايلدي اول حالتده جناب رسالت بيوردیلر كه
اما ترضى ان تكون مني بمنزلة هارون من موسى الا انه لا نبي بعدي پس اول سفرده
جناب نبوتدن انواع علامات حكمت سمات واصناف آيات ومعجزات باهرات
ساحه ظهوره كلدي واول سرور هدايت سلوك چون واصل موضع تبوك
اولدي قوم تنوخدن برمرد متنرس كلوب عسكره داخل اولديكه آنى هرقل روم
كوندرمش ايديكه تاكه اول حضرت خشيت پناهك شمايل پسنديده واجي اوزره تجربه
وتجسس ايليه كه هديه قبول وصدقه دن احتراز وعدول ايدرمي كلوب خبر
ويره مرويدركه چون هرقل عاقل وساطت ناقل برله تفصيل حالات منبع السعادات
مطلع اولدي لاجرم سعادت اسلام وايمانه رغبت ايدوب اشراف اطرافه اعلام
ايلديكه بن دين محمده مايل وآيين احمده قايل اولدم سيزيك بو بابده بكا موافقت
واتباعكز وارمي دردي پس جملة اشياع واتباعي بو سوزدن امتناع ايدوب

بو سببدن قیصرك مال ومملكتی دست تصرفندن چیقوب عرصهٔ زوال اولمغه
قریب اولدی چون سید ابرار غزوهٔ تبوكدن مراجعت ایتدی ایكنجی دفعه نامهٔ سعادت
آثارین هرقله كوندردی وصول نامه ورسولدن صكره مأمول حضرت ساحهٔ
ظهوره كلدی شیخ ابن حجر شرح بخاریده فتح الباری ایله مسمی در ذكر ایلمشدر كه
ملك منصور سیف الدین ملیح منصوری بعض مصالح ایچون ملك مغربه
كوندردی پس ملك مغرب دخی آنی فرنك پادشاهنه جهت شفاعتدن
اوتوری ارسال ایتدی ومأمولی حیز قبولده واقع اولوب كندوسن اول
دیارده متمكن وقرار ایتمكیچون ترغیب ایتدی قبول ایتمدی عاقبت پادشاه فرنك
جانب خزینه سنه آهنك ایدوب بر صندوق مطلا كتوروب ایچندن بر قلمدان
اعلا چیقاردی واول قلمدان ایچنده بر نامهٔ مشكین ختامه ظهوره كتوردی كه
جواهر حروفی چندان متبین وعیان دكل ایدی والتنه بر پاره حریر یاپشدرمشلر
ایدیكه مبادا طول مدتدن مضمحل اولمیه پس التفات ایدوب ملیح منصوره
ایتدی بو نامه كه انواع سعاداتی حاوی واصناف بركاتی جامع ومحتوی در
سیزیك پیغمبریكز ورسول رهبریكزدن بزم جدیمز قیصره كلمشدر وبزم آبا
واجدادیمز بزه وصیت ایلمشلردر كه مادامكه بو نامهٔ همایون بزم یانمزده
محفوظ ومرهون اوله بنیان ملك ودولتمز پایدار واركان عز وسلطنتمز
ثابت وبرقرار اولور اول اجلدن بو صحیفهٔ حرز جان وتمیمهٔ روح روان
مثابه سنده یانمزده عزیز ومعتبردر وبو معنی مؤید ومشیددر كه جواب
هرقل ونامه جواب ختمی پناهه واصل اولدقده بیوردیلر كه ثبت ملكه وبو غزاء
سعادت افزادن مراجعت ایتمكه باعث وبادی خبر توجه هرقل ایدی كه
سمع اشرف جناب نبوی یه ملك هرقل مدینهٔ منوره یه عزیمت ایتمكه نیت ایتمشدر
دیو خبر وارد اولمش ایدی پس اول حضرت دخی غزوهٔ تبوكدن اصحاب ستوده
سلوك برله جانب مدینه یه عودت ایلدی وبو معاودتدن صكره وفود اعراب
وجنود قبایل ذوی الانساب جناب نبوت نصاب طرفنه هر كون بی حد وبی
حساب كلمكده شتاب ایدرلر ایدی واول ساله سنة الوفود دیرلر وبو سالده
نجاشی كه ملك حبش ایدی بو عالم فانیدن سرای جاودانی یه عزیمت ایتدی
وبو سالك ذی القعده سنده ابو بكر صدیق رضی الله عنه اوچیوز نفر كیمسه یه
امیر نصب ایتدی تا مراسم عمره واحرامی ولوازم زیارت بیت الحرامی ادا ایدهلر
اوائل سورهٔ براتی خلق اوزرینه تلاوت وقرائت ایلیه اتفاقا جبرئیل امین
اول شهریار روی زمین حضورینه نازل اولوب پیغام كتوردی كه سورهٔ
براتك خلق اوزرینه جهت قرائتی یا مطلق سنك دهاننك معجز بیانكدن

بیانكدن ویاخود سنك اقرب اقربا واعیانكدن كركدر پس حضرت جناب
مرتضایی كوندروب جناب صدیقه صورت حالی اعلام ایلدی لاجرم ابو بكر صدیق
دخی احوال تحقیق ایتدكدنصكره روز ترویه ده خطبهٔ حجی اوقودی وشرائط
مناسك وزیاراتی ارباب مسالك ومناجاته تعلیم قیلدی وحضرت علی كرم الله وجهه
روز نحرده جمرهٔ عقبه یاننده سورهٔ براتی خلق اوزرینه قرائت ایلدی وبو سالده
اول شاه عالیجاه حضرت علی جانب یمنه كوندردی ولواء نصرت احتواسن عقد
ایدوب كندو دست شریفی برله باشنه دستار صاردی واول دستاره ایكی یردن
طیلسان صالیوردی ایلروده اولان علاقه سی بر ذراعه قریب وهمسر ایدی
وقفاده اولان علاقه سی بر شبره برابر ایدی پس اول دلدل سوار بطحا وحرمی
اوچیوز دلاور محترمه سردار ایدوب یمنه كوندردی وسال عشرده اول
خیر البشر وشافع روز محشر حج شریفه اقدام وزیارت بیت الحرامه احرام ایلدی
وحضرت علی كرم الله وجهه یمنده ایدی كه خبر احرام وزیارت بیت الحرام سید
الانامی كوش ایتدی وكندویه قبل جناب سید زمین وزماندن فرمان قدرتوان
وارد اولدیكه یاننده موجود اولان خلق برله مكه یه كلوب حضرته ملحق اوله
پس حضرت مرتضا دخی حسب المأمور كعبه یه كلوب عسكر موفوره ملحق اولدی
وبو حجه حجة الوداع دیرلر اول جهتدنكه اول حضرت بیوردی خذوا عنی مناسككم
فانی لا احج من بعد عامی هذا وروایت ارباب درایت اوزره اول سفرده
جناب هدایت پناه برله یوز اون دورت بیك نفر همراه ایدی وبر قولده یوز
یكرمی دورت بیك كیمسه ایدی وحین رجوعده چون منزل غدیر خم یاننه ایرشدیلر
صلوات ظهری اول وقتده ادا ایدوب مبارك روینی یارانه دوندروب بیوردی
الست اولی بانفسكم پس ابتدای زمرهٔ احباب وفرقهٔ اصحاب شربلیا آكرم كه
بنی عالم بقا وسرای قدسی لقا جانبنه دعوت ایدرلر وبن اول دعوته اجابت
ایله اصابت ایلرم دیوب حضرت مرتضانك الین آلدی وعامهٔ خلایقه
بو یوزدن خطاب قیلدیكه من كنت مولاه فعلی مولاه اللهم وال من والاه
وعاد من عاداه وانصر من نصره واخذل من خذله وادر الحق معه حیث
ما كان حضرت عمر رضی الله تعالی عنه ایتدی یا علی عجب صباح لدنكه مولای هر مؤمن
ومؤمنه اولدك وبو سال كثیر الاختلالده حضرت ابراهیم امر خدای رحیم ایله
وفات ایتدی واول حضرت انك مفارقتندن زیاده اظهار فرقت وحسرت ایلدی
وبو سالده جبرئیل امین اول سرور روی زمین وزمانك مجلس اقدسنه صورت
انسانده كلدیكه مبارك باشنده عمامه سی ودوشنده سفید جامه سی وار ایدی
موی مشكبوی غایتده سیاه وروی دلجوسی مانند ماه ایدی پس تعلیم

ایمان واحسان ایچون اول خلاصهٔ نوع انسان یاننه کلوب اوتوردی سنه احدی
وعشرده اول خیر البشر امر ایلدیکه لشکر ظفر رسوم مستعد حرب روم اوله لر
پس اسامهٔ ارباب تیر وحسامه واصحاب نصرت التسامه سردار ایتدی
وسنهٔ مزبوره صفر المظفرینك یکرمی سکزنجی کونی روز چهارشنبه ده اول
حضرتك وجود شریفنه عرض مرض عارض اولدی وبو حالتده اول حضرت
عقد لوای نصرت ایدوب بریده بن حصیب الننه واعیان واصحاب صفوت
مآب ابوبکر وعمر وعثمان وسعد بن ابی وقاص وابی عبیده وسعید بن
زید رضوان الله تعالی علیهم اجمعین سپاه همراه ومعین اولمغه بیله کیتمکه
مأمور اولدیلر مسلمانان اول خلاصهٔ امکان وابداع حضرتلرینی وداع
ایدوب لشکرکاهه کیدرلردی واول حضرت حالت ثقل ومرض وعلتده
ایدی چون یکشنبه کونی اولدی وجود شریفنه بر مرتبه ثقلت وعلت مستولی
اولدیکه اول سید انام قیام وخرامدن قالدی بو اثناده اسامه معسکردن
وداع ایدوب اذن ایچون درکاه نبوت ارتسامه کلدی اول حضرت اللرین
مبارك الننه آلوب اسامه دخی یدمؤیدلرین نیچه دفعه یوزینه وکوزینه سوردی
اول مجلده اسامه یه خیر دعا وجناب رب العزتدن فرصت ونصرتین استدعا
ایلدیلر لکن غایت ثقلت علتدن حالت تکلمه قدرتلری یوغیدی ایکنجی کون اول
معدن ملاحت بر مقدار مغلوب خواب راحت اولوب برجزئی زمان استراحت
ایلدی وتکرار اسامه اول سید احراره کلوب وداع ایتدی واول حضرت
کندویه ایتدی اعز علی برکة الله وحضرت اسامه حرقت وسوز وفرقت محنت
اندوز ایله عسکر مظفر جانبنه معاودت ایتدی حسب حالی بو مضمون ملالت
نمون ایله ادا ایتدی نظم کیست کز بسیاری غم اندکی بازم خرد که اندکی
اندك می بسوزم از غم بسیار خویش نا امید از ترك کردیدم دمی ای دوستان
تا چه نومیدان بکریم از غم بیمار خویش نثر چون اسامه مراد ایلدیکه عسکر اسلام
ایله متوجه دیار ارباب اصنام اوله بو حالتده والده سی ام ایمن آدم کوندردی که
اول نهال چمنزار ملاحت وکلبن کلستان رسالتك برك وبار حیاتی تندباد
ممانده ریزان اولمق اوزره در پس اسامهٔ نصرت مآب سائر اکابر اصحاب
برله چشم پر آب ودل پر اضطراب ایله مراجعت ایتدیلر وبریده لوای ظفر انتما
اول حضرت جنت مثوانك حجره سی قاپوسنه نصب ایتدی واول حضرتك
تجهیز وتکفیننده نصکره که امر خلافت جناب صدیق اوزرنده قرار ایلدی
امر ایتدی تا لوای نصرت التوای اسامه قپوسنده اقامت ایلیه لر وبر آن توقف
جواز کوسترمیوب متوجه راه مقصود اوله لر اتفاق بو حالتده بعض قبایل

قبایل بد اعتقاد بر آن توقف ایتمیوب سست بنیاد اولمغله خبر رجوع وارتدادی
جناب صدیقی یه واصل اولدی لکن توقیف عسکر ایتمك خلاف رأی صائب کوردی
پس جناب فاروقی رخصت توقف لشکر اسامه دن طلب ایتدی لاجرم اسامه
دخی کندوکه اجازت ویروب کندوسی همان مقتل پدرینه توجه ایتدی وقاتل
پدرین قتل ایدوب غنایم بسیار برله مراجعت قیلدی مرویدر که حضرت
نبوت شعار خسته وبیمار ایکن دوات وکاغد طلب ایلدی تا که سالکان
صراط مستقیم ایچون بعض نسنه ترقیم ایلیه که هرکز شاهراه هدایتدن
طریق ضلالته میل ایدوب کمراه اولمیه لر بعضیلر دیدیلر که البته دوات
وقلم احضار ایلمك لازمدر وبعضیلری دیدیلر که حین حالت نزعده
اول حضرتی بو مقوله امور ایله مشغول ایلمك جائز دکلدر اتفاقا بریسی
اول حضرتدن بو معنایی استفسار ایلدی بیوردیلر که بنی کند وحالمده قوك
بو حالتده جناب فاروقی ایتدی جسم سیمبر پیغمبر اوزره وجع غلبه ایتمکله
بی تاب وفردر انلری کند وحالنده ترك ایلك حسبنا کتاب الله دیدی
پس اول حضرت بیوردیلر که بنم یانمدن قالقوب کیدك که هیچ پیغمبرك یاننده
منازعه لایق دکلدر بعض نصیحت مشتمل اصحاب طوبیه اوچ وصیت ایلدی بریسی
جزیرهٔ عربدن مشرکانی اخراج ایلمك ایدی وبریسی وفود عربه وجنود قبایله
یتربر عطا وجائزه ویره لر وسلیمان احولك راوی حدیثدر سعید بن
جبیردن روایت ایدرکه سعید دیدیکه اوچنجی وصیتی سویلمکه مصلحت
کورمدی ویاخود سویلدی لکن بن فراموش ایلدم دیدی وابن عباس دائما
دیر ایدیکه مصیبت عظیمه آنده ایدیکه اول حضرتی قومادیلر که وصیت
نامهٔ کمالیله ترقیم زدهٔ خامه ایلیه لکن توقف اصحاب واحباب بو قسم
امور وابوابده محل تعجب دکلدر زیرا بو قضیه اکر وجه مستند اولسه اول
حضرت انك ابلاغ واشعارنده مسامحت ایلمزدی همان ساعت ابلاغ
عامهٔ جماعت ایلردی مرویدرکه حضرت عزرائیل حضور جبریلده
اول حضرتك روح پرفتوحن قبض ایتدی واعلای علیینه اول روح اقدسی
آلوب کتدی وحضرت مرتضی دن رضی الله تعالی عنه منقولدر بیوردیلر که
بن اول زمان جانب آسماندن وا محمداه صداسین استماع ایلدم نظم بلیغ

جان نبرد هیچ کسی از اجل — کیست که باشد ز پیمبر اجل
بودی اگر زنده کی را دوام — شاه رسل داشتی اینجا مقام
عرصهٔ کیتی است چو ماتم سرا — ماتم یانند در وکرده جا
هرکه درین باغ بود منزلش — لاله صفت داغ بود در دلش

هیچ کس از دهر نیاسوده است حال چنین است وچنین بوده است
مرویدرکه بو واقعهٔ عظمی وقضیهٔ کبریدن صکره سیدة النسا فاطمة الزهرا
رضی الله عنها حضرتلرینی کریان ونالان اولمادن کیمسنه کورمدی القصه
چون یاران صفا کزیده اهل بیت مصطفایی کوش ایتدیلر زیاده متحیر و
متغیر اولوب درون دلدن جوش ایدوب کریه وزاریدن قوت کفتار وقدرت
رفتارلری کیمسه نک قالمدی وحضرت عمر ناله وفریاد ایدوب ایمان غلاظ
وشداد ایله اول حضرت بیلکو صفات وفات ایتمشدر دیرایدی کندولره صعقه
لاحق اولوب بی تاب اولمشدر نته کم حضرت موسی یه واقع اولمشدر وبو حالت
ملالتده بعض منافقان دیرلرایدیکه اکر حقیقة محمد پیغمبر اولسه وجودنده
حرامی باطل وکندوسی حلتی حیاتده عاطل اولمزدی پس حضرت عمر رض
الله برشمشیر آلوب مسجد قپوسنده طوردی وایتدی هرکیمسه که اول حضرت
ستوده صفات ایچون وفات ایتدی دیرایسه آنی بو تیغ خونخواره برله میانندن
ایکی پاره ایدرم دیدی وحضرت فاروقک بو سوزندن اکثر خلق متردد
الحال اولدیلر بو اثناده اول مظهر توفیق ومعدن تحقیق ابو بکر الصدیق
رضی الله تعالی عنه خانهٔ حضرت عایشه یه کیردی واول رسول خدا محمد
مصطفا صلی الله تعالی علیه وسلم روی انورندن رفع برقع ایتدی وپیشانی
نبوت نشانن مکررا بوس ایدوب تکرارا طشره چیقدی حضرت عمر فاروقه
دفعه خطاب ایدوب ایتدی یا عمر بو سودادن فراغت واستراحت ایله
جناب عمر متسلی ومنشرح اولمدی عاقبت جناب صدیقی ایتدی ایها الرجل
تحقیقا رسول خدا بو عالمدن جدا اولوب عالم عقبایه رحلت ایتدی مکر بو
آیت کریمه سنک مسموع سمع اذعانک اولمادیمی که انك میت وانهم میتون
وما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل حضرت فاروق روایت ایدرکه
چون بو آیت کریمه سمع اذعانمه سرایت ایتدی الم وایاغم لرزان وشجرهٔ وجودمده
برك وبار قوتم ریزان اولوب ایاقدن دوشدم کویاکه بوندن اقدم بو آیت
شریفه یی بن کوش ایدنمه مشیدم پس ابو بکر الصدیق رضی الله عنه منبر پیغمبره
چیقوب خطبا اوقودی واثنای خطبه ده من کان یصدق محمدا فان محمدا
قد مات ومن کان یعبد رب محمد فان الله حی لا یموت مژده هر زنده که
بیینی رواست آنکه نمرده ست ونمیرد خداست نثر پس اهل مدینه تقریر صدیقی
اوزره فوت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم تحقیق ایدوب آیت مذکوره
ورد زبان وحرز دل وجان ایلدیلر ومشهور قول جمهور اهل سیر اولدرکه
واقعهٔ هایلهٔ مذکوره شهر ربیع الاول اون ایکنجی کونی روز دوشنبه ده ظهوره

ظهوره کلدی وبو قولده شبهه واشکال واردر زیرا اتفاق اهل وفاق برله
اول سالک عرفه سی جمعه کونی واقع اولمش ایدی پس غرهٔ ذی الحجه روز پنجشنبه اولمق
لازم کلور بو تقدیرجه کرکدرکه ربیع الاول اون ایکنجی کونی که روز دوشنبه
دربو واقعه ظهور بولمش اوله کرك شهور ثلثه اوتوز کون اولسون کرك
یکرمی طقوزر کون اولسون وبو سؤاله جواب اولدرکه محتملدرکه اختلاف
واختلال حرمین رؤیت هلالده واقع اولمش اوله پس شاید غرهٔ ذی الحجه
مدینهٔ منورده جمعه کونی اولمش اوله وتاریخ رؤیت مدینه برله معتبردر
وبو اوج شهور مشهوره اکر اوتوزر کون اولور ایسه واقعهٔ مذکوره ربیع
الاولك اون ایکنجی کونی روز دوشنبده واقع اولمش اولور واول حضرت
پاکیزه اصلی جناب مرتضی غسل ایتدی وحضرت عباس ایله اوغلی فضل رضی الله
عنهم معاونت ایدرلردی وقثم واسامه بن زید وشقران مبارك جسد
شریفنه صو قورلردی لکن مردمك نظرلری اول حضرتك عضونه اصابت
ایتمك ایچون کوزلرین بغلمشلردی حیث قال صلی الله تعالی علیه وسلم لا یری
احد عورتی الا طمست عیناه دیدی واول حضرت کندو قمیص شریفی ایچنده
بئر الغرس صوییله که خارج مدینه ده بر قیودر غسل اولندی وکفن فی ثلاثة
اثواب وحنط بکافور وقیل بمسك وروی البزاز فی سنده والحاکم
فی المستدرك انه علیه السلام حین جمع اهله فی بیت عایشة قالوا فمن یصلی
علیك قال اذا غسلتمونی وکفنتمونی فضعونی علی سریری هذا ثم اخرجوا عنی
فان اول ان یصلی علی جبرئیل ثم میکائیل ثم اسرافیل ثم ملك الموت مع
جنوده من الملائکة باجمعهم ثم ادخلوا علی فوجا بعد فوج فصلوا علی وسلموا تسلیما
واول جسم لطیفه قبر ایچنده بر قطیفه دوشیوب اوزرینه وضع ایلدیلرکه
اول حضرت حالت صحتنده انکله اوتورردی در بیان خصایص سید عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم نماز ضحی ونماز وتره ونماز تهجده مداومت ایلمك
اول حضرت والامنقبت ذمتنه واجب ایدی ومسواك ایله وضو ایتمك
وبعض زمان مخصوصده قربان قیلمق ورودی عدوده مصابرت ودوستان
ایله مشاورت ایلمك کندوکه لازم ایدی تاکه امتنه کندودن صکره سنت
سنیه اوله وهمچنان ازواج طاهراتی نکاحلرنده مخیر ایتمك ودین مفلس
میتی ادا ایلمك اول حضرته لازم ایدی لکن امتنه بویله دکل وکیمك که زوجهٔ
ذی بهجه سی اول حضرتك نظر کیمیا اثرینه متعلق اولسه اول زن خوش خرام
شوهرینه حرام اولوب اول سید الکرامه نکاح ایله حلال اولوردی واکر
برکیمسه صلواته مشغول اولسه اول حضرت آنی چاغروب دعوت ایلسه البته

اول شخصه صلاتی فسخ ایدوب اول جناب نبوت مآبه جواب ویرمك لازم ومحتم
ایدی واول شخصك صلاتی باطل اولمزدی وصدقه قبول ایتمك واجنبه فائده
ویرمك اول حضرته جائز دکل ایدی اما امت کرامنه بونلر حرام دکلدر مادام
حدّ شرعی اوزرینه در واول سید کائنات ازواج طاهرات اوزرینه استمتاع
طریقیله جواری استخدام ایلمك جائز دکل ایدی لکن امتنه جائزدر واکل کراث
وسیر وپیاز درکاه بی نیاز طرفندن اول نبی ممتاز حضرتلرینه حرام ایدی
لکن امتنه اکل ایتمکده باس یوقدر واول حضرتك آوازی اوزرینه آوازن
اخر کیمسنه رفع ایتمك وجنابنی کنیتی یا اسمی ایله چاغرمق حرام ایدی ودوزه
وصالی دوتمق ومال غنیمتی تقسیم ایتمدین کند وایچون دیلدوکی متاعی
چیقارمق وکند وسندن اوتوری شهادت ایلمك جائز ایدی وغیریه جائز
دکلدر وهمچنان کند واتباع وعیالی ایچون شهادت ایلمك اول حضرته
عادت ایدی اندن غیریه جائز دکلدر واول حضرت ستوده سیما برکیمسه نك
قتلنه وعقوبتنه اشارت وایما ایلمك حرام ایدی واستدوکی کیمسه نك دختر
بی اذن وبی اجازت ولی شوهره ویرمك مرخص ایدی اکر دخترك دخی
رضاسی یوغیسه ده واول حضرتك وضوسی حالت نوم واضطجاع ایله
منتقض اولمزدی لِاَنّهُ لا ینام قلبه واول حضرت جنابت ایله مسجدده مکث
واقامت ایتمکده اختلاف ایتمشلردر واول جناب هدایت مصباح حضر
مباح ایدیکه حین ضرورتده طعام وشرابی استدوکی کیمسه دن اخذ ایلیه
اکر اول کیمسه نك وجه کفاف نفسی اول طعامه منحصر ایسه ده اکا واجب
درکه کند ونفسی اوزرینه نفس نفیس رسول الهی تقدیم ایدوب اول
اول شراب وطعامی انلره بذل وایثار ایلیه ومن راه فی المنام فقد راه حقا
فان الشیطان لا یتمثل فی صورته وامام بغوی تهذیبنده ذکر ایلمش که
اول شاه خرشید طلعتك سایهٔ بلند پایه سی افتاب عالم آرا ولیلهٔ قمرادن
صحن غبرایه دوشمزدی لانه علیه السلام کان نورا وهمچنان مکس وذباب
اول شاه والاجناب اوزرینه قونمزدی واول نور عالم قدسه احیانا
عطسه عارض اولوب لکن تثاوب که اسنمکدر واقع اولمادی
ولهذا قیل العطسة من الرحمان والتثاوب من الشیطان وحین
بولده وغائطده بعض اشیا واشجار کندویه حائل وحایط اولوردی
وقتی دابه یه اول شاه کواکب مواکب راکب اولسه مدت عمرنده اول ستود
پیر اولوب فتور بولمزدی بلکه اول سوار اولدوغی قرار اوزره قالوردی
واول خلاصهٔ اکوان واعصار صنوه نهارده ونم وجمله ابصار ایدرسه میان

میانه شب تارده دخی اویله ابصار قیلوردی وکان النبی علیه السلام ینظر من
وراء ظهره کما ینظر من امامه واول خدّام کم مدام اول حضرت خدمتنه اقدام
واهتمام ایدرلردی انس وهند واسما بنتا حارثه ایدی وربیعه بن کعب
اول حضرتك وضوسنه خدمت ایدردی وعبد الله بن مسعود اول
شافع یوم موعودك نعلین وعصاسنه خدمت قیلوردی وایمن بن ام ایمن
اول حضرتك مطهره سن حفظ ایدردی وعقبه بن عامر بغله سن مهارندن
طتوب یدردی وبونلردن غیری بلال وسعد وذو مخمر ابن اخی النجاشی
وبکیر بن شراح اللیثی وابوذر واسلع وشریك واسود بن مالك الاسدی
وثعلبه بن عبد الرحمن الانصاری وسالم ونعیم بن ابی ربیعة الاسلمی وابو
الحمرا هلال بن الحارث وابو عبیده وبرکه ابن ایمن وحضره وحوله و
سلمی ام رافع وماریه ام الذیاب ومیمونه بنت سعد وام عباس وصفیه
بوجمله سی اول حضرت نبوت مرتبه نك صحبتنه وخدمتنه مداومت ایدرلردی
واول سید ادنی واعلانك مولاسی بونلردر اسامه وپدری زید بن حارثه
وثوبان وابوکبشه اوس وانسه وشقران که اسمی صالحدر حبشی الاصل ایدی
وقیل کان فارسی الاصل ورباح ویسار وابو رافع که اسلمی وقبطی الاصلدر
ورفاعه بن زید الجذامی وزید جد هلال بن یسار وعبید بن عبد الغفار
وسفینه واختلف فی اسمه قیل طهمان وقیل کیسان وقیل مهران وقیل ذکوان
وغیر ذلك ومابور القبطی وواقد وهشام وابو ضمیره سعد ویقال
ابن شیرزاد الحمیری وحنین جد ابرهیم بن عبد الله وابو عسیب واسمه احمر
وقیل مره وابو عبیده واسلم بن عبید وافلح وزنجشه وبادام وبدر
وخاتم وردوس وودویقع وسعید بن زید وسعد وسعید بن کثیر
وسلمان الفارسی وسندر وشمعون وابو ریحانه وضمیره بن ابی ضمیره و
عبد الله بن اسلم وعیلان وفضاله ونفیر وکریب ومحمد بن عبد الرحمن
ومکحول ونافع ابو السایب ونهیك ونفیع ابو بکره وهرمز ابو کیسان و
وردان وبساد وابو اثیله وابو البشیر وابو صفیه وابو لبابه وابو لقیط
وابو الیسر بومذکوردر واول سید فرخنده سیمانك جواری وامالسی
بونلردرکه ذکر اولنور سلمی وام رافع ورضوی وامیمه وربیحه ویقال
وهی ریحانة السریه وسایبه وماریه واختها قیصر وام ضمیره بومذکورلردر
اما اول حضرتك خیلی بونلردر
السکب والمرتجز ولزاز والضرب واللحیف والورد والابلق
وذو العقال وذو اللمه والمرتجل والمراوح والسرحان والیعسوب

واليعبوب والبحر والادهم والجبيب والشجا والسجل وملاوح والطرف
والفرس والمندوب واما استراه وهواري بونلردر دلدل كه
حاكم اسكندريه اولان مقوقس آنى اول جناب اقدسه اهدا ايلمش ايدي
وطول عمردن وكثرت سنيندن دشلري دوكلوب زمان معاويه ده
ارينه اون ايدوب كندويه ويررلرڭ عاقبت مدينه ده ينبع نام محلده كرفتار
كرك مرك اولدى وبر بغله دخي كسري اول صاحب ليلة اسرى يه اهدا ايلمش
ايدى وهمچنان نجاشي وابن العلما ودومة الجندلده بر بغله اول نبى
افضل واعدله پيشكش كلمش ايدى اما حميري بونلردر عفير ويعفور
وبعضيلر ديمشلردركه بونلرڭ ايكيسى بردر وبر حمار سعد بن عباده اول
سيد قدسى نهاده هديه ويرمش ايدى اما شتراه لقاحي بونلردر الخناء والسمرا
والعديس والسعديه والبغوم واليسره والدبا وبرده والمرزه والحفده
ومهره والشعرا والغضباء والقصوى والجدعاء وقيل هن واحد
وهي التي اخذها من ابي بكر رضي الله تعالى عنه باربع مائة درهم وهاجر
عليها عليه السلام واما اول حضرتك رماح وسلاحي بونلردر رماحي
مثوى ومثنى وبونلردن غيري ايكي رمح واقواسه عليه السلام الروحا
والصفراء والبيضاء والمكتوم والزوراء والسداد واما اتراسه عليه السلام
المزادق والفتق وكان له ترسي فيه تمثال رأس كبش ويقال عقاب فكرهه
فاذهبه الله تعالى واما اسيافه عليه السلام ذو الفقاركه غزوهٔ بدرده اول
حضرت والاقدر انى غنيمتده كيردي المجذم والرسوب والقضيب مأثور
بنى قينقاعدن اوچ تيغ ذى قيمت اول سيد والامنزلت انى غنيمت كيرديكه
برينك اسمي بتار وبرينك حيف وبرينك قلعي ايدي اما درع رسول
عليه السلام بونلردر السعديه ويقال بالصاد وبالعين المهملة وفضه كه
بنى قينقاع غنيمتدن آلمش ايدى وذات الفضول كه يوم احدده اول حضرتك
وجود پرجودنده ايدى اما كتابه عليه السلام كاتبان وحي ومال زكوة و
فرض واخراجات بونلردركه ذكر اولنور خلفاء راشدين رضوان الله
تعالى عليهم اجمعين وطلحه وزبير وابن ابي وقاص وعامر بن فهيره و
عبد الله بن الارقم وابي بن كعب وثابت بن قيس بن شماس وخالد و
ابان وسعيد بن العاص وحنظلة بن الربيع الاسيدى وابو سفيان ابن
حرب وابناه يزيد ومعاويه وزيد بن ثابت وشرحبيل بن حسنة والعلا
بن الحضرمي وخالد بن الوليد ومحمد بن مسلمه والمغيرة بن شعبه وعبد الله
بن رواحه وعمرو بن العاص وجهم بن سعد وجهيم بن الصلت وارقم بن

وارقم بن الارقم وعبد الله بن زيد والعلا بن عتبه وابو ايوب الانصاري
وحذيفه بن اليمان وبريده بن الحصيب وحصين بن نمير وعبد الله بن سعد
بن ابي سرح وابو سلمه بن عبد الاسد وحويطب بن عبد العزى وخاطب ابن عمرو
وابن حنظل وشعراؤه صلى الله تعالى عليه وسلم اسماء بن ريئاب الجرمي اسود
بن مسعود الثقفي اسيد بن سلمه اعشى بنى مازن واسمه عبد الله اسيد بن
ابي اناس الدؤلى انس بن زنيم الاقرع بن حابس امرؤ القيس بن عابس اوس
بن معز القريعي ابو اناس الدؤلى بجير بن زهير بشير بن عرفطة الجهني
تميم بن اسد الخزاعي ثابت بن قيس بن شماس ثمامة بن اثال الحنفي ثروان
بن فزارة العامري ثور ابن مالك الكندي الجارود العبدى الحجاف
حكيم السلمي الجلندى ملك عمان وجهيش بن اوس الخزاعي حمزه بن عبد المطلب
حسان بن ثابت الانصاري دحية بن خليفة الكلبي زيد بن حارثه مولى
النبي صلى الله تعالى عليه وسلم سعد بن ابي وقاص وابو دجانه الانصاري
ابو بكر الصديق رضي الله تعالى عنه عبد الله بن جحش الاسدى عبد الله بن رواحه
الانصاري عمر بن الخطاب على بن ابي طالب رضي الله عنه عباس بن عبد
المطلب عمرو بن العاص السهمي عدي بن حاتم الطائي العلاء بن الحضرمي
فيروز الديلمي قاتل الاسود العنسي الذى ادعى النبوة باليمن قيس بن عبد الله
وهو النابغة الجعدى كعب بن زهير بن ابي السلمى كعب بن مالك الانصاري
لبيد بن ربيعة العامري مالك بن نويرة اليربوعي المغيرة بن الحارث بن
عبد المطلب ابو سفيان الهاشمي دربيان ازواج طاهرات سيد كائنات
عليه الصلوات والتحيات عن ابي سعيد الخدري قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
ما تزوجت شيئا من نسائى ولا زوجت شيئا من بناتى الا بوحي جاء جبرئيل
عليه السلام عن ربي عز وجل وجملهٔ مخدرات حجرات نبوي وازواج طاهرات
مصطفوى اون دورت عدددر زوجات متبرجات كه اول سيد رفيع
الدرجات ابتدا سلك ازدواجنه كتورمشلردر والدهٔ حضرت فاطمة
الزهرا اعنى خديجة الكبري دررضي الله تعالى عنها وسلسلهٔ نسب خديجه
رسول الله حضرتلرينك اجداد امجادنه بو وجهله منتهى اولور خديجه بنت
خويلد بن اسد بن عبد العزى بن قصي بشنجي اتا ايله قصي يه واصل اولور
واول حضرت بيهمتا التنجي اتا ايله قصي متصل اولور وخديجهٔ پاكيزه كوهر
رسول اللهدن مقدم ايكي شوهر ايله مقارنت ايتمش ايدى وهر بر شوهرندن
بر دختر وجوده كتورمش ايدى واول حبيب اكرمدن صلى الله تعالى عليه وسلم
ايكي فرزند مكرم وجوده كتورديكه بري قاسم وبري عبد الله در وعبد اللهه

طيب وطاهر دخی دیرلر وقاسم اول مرتبه‌یه ایرشدیکه آلی وایاغی ایله سوردی
وطيب عبد الله دن غیری ایدی دیمشلر واول رسولك فرزندان سعادتمندی
حد بلوغه واصل اولمادین وفات ایلدیلر ظاهرا بو معنی حکمتدن خالی دکلدر
وخدیجة الکبرادن درت دختر زهرا واختر عالم آرا ظهوره کلمشیدی بری
زینب درکه تحت نکاح ابی العاصده ایدی وبری ام کلثوم وبری رقیه درکه
ازدواج عثمان بن عفانده اولوب بو ایکی دختر سببیله حضرت عثمان
ذی النورین ایله ملقب اولدی بو اوچ دخترکه هر بری سپهر رسالتده بر
اختر فرخنده ایدی نزول وحیدن مقدم وجوده کلمشلر ایدی وفاطمه زهرا
باغ نبوتده بر لاله حمرا ایدی زمان وحیده وجوده کلدی وخدیجة الکبرا
یکرمی بش یل اول حضرت ستوده خصایل ایله روزکار کچوردی عمر نازنینی
سنه خمس وستین سرحدینه ایرشمشیدی ومادام که خدیجة الکبرا حیاتده
ایدی جناب رسالت پناه انك اوزرینه بر عورت نکاح ایتمیوب تزوج ایتمدی
امهات مؤمنیندن ایکنجیسی **سوده بنت زمعه** بن قیس در ابتداده عمرو
سکران بن عمرو زوجه‌سی ایدیکه کبرسن جهتیله اول رسول مکرم آنی
تطلیق ایتمك مراد ایلدی صکره نوبتن حضرت عایشه‌یه هبه ایتمکله اول حضرت
آنی تحت نکاحنده ابقا ایلدی وحضرت سوده اول زوجه ذی بهجه درکه
آنی اول سید عالم بعد الخدیجه والنبوة تزوج ایلدی ومکه‌ده اکا داخل
اولدی واول حضرت نیکو صفات وفاتندن صکره اون اوچ یل حال
حیاتده اولدی وزمان خلافت عمر فاروقده دار عقبایه نقل ایلدی **اوچنجی**
عایشه صدیقه ابنة ابی بکر الصدیق در رضی الله عنهما واول حضرت
آنی دختر دوشیزه وبکر پاکیزه ایکن سلك ازدواجه چکدی وحضرت
عایشه سائر نسایه نسبت نکاحده ایکنجی ودخولده اوچنجی ایدی وآنی اول
هجرت سنه‌سندن ایکی یل مقدم یدی یاشنده ایکن سرابستان نبوت وخاندان
عصمته بینه کوردی وطقوز یل اول حبیب شیرین شمایل ایله روزکار
کچوردی ورسول اکرم نصکره عالم فانیده قرق یدی یل زنده کانی
اولدی وتاریخ سنه ثمان وخمسینده دار فاخره آخرته نقل ایلدی سنین عمر
نازنینی التمش بش یاشنه یتمشیدی حالا اول در مکنون بقعه بقیعده
مدفون در جناب صدیقه‌نك اول مرتبه فضایل عدیده‌سی وخصایل
پسندیده‌سی وار ایدیکه صحایف لطایفی اقدام کمیت کلك لاغر اندام
ایله طی اولنمزکه فضلندن بر فصل اوراق کذشته‌ده ذکر وبیان اولندی
دردنجی حفصه بنت عمر بن الخطاب در رضی الله تعالی عنهما کندووسن

کندوسن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم هجرتك اوچنجی یلنده شعبان
المعظمك یکرمی دردنجی کونی پدرندن استیوب عقد نکاح ایلدی وابتداده
حفصه جیش سهمی منکوحه‌سی ایدی واول کان کرم ایله بو عالم فانیده سکز
یل زنده کانی اولدی عاقبت نوبت خلافت عثمانده سنه سبع وعشرینده دار تجدیده
وفات ایتدی منقولدرکه حضرت رسالت تصمیم نیت ایلدیکه حضرت
حفصه‌یی قید نکاحدن اطلاق ایلیه **فاتاه جبرئیل علیه السلام قال ان الله**
یامرك ان تراجع حفصة فانها صوامة وقوامة وانها زوجتك فی الجنة
رواه عاصم عن زر عن عمار بن یاسر ورواه الحافظ ابن عساکر لسنده الی عمار
بشنجی ام سلمه هند بنت ابی امیه در بعد الهجره دردنجی یلده کندوسی
دلیوب سلك ازدواجه چکدی ویدی سنه زنده کانی ایدوب حضرت
رسالتدن نصکره قرق سکز یل حیاتده اولوب عاقبت سنه ستینده
عالم علیینه عزیمت ایتدی **وهی آخر امهات المؤمنین موتا** **آلتنجی زینب**
بنت خزیمه که ام المساکین ایله موسومه ایدی ابتداده طفیل بن حارث
مطلبی منکوحه‌سی ایدی بعده اول حضرت هجرتك دردنجی سنه‌سنده
ماه رمضانده تحت نکاحنه کوردی واول حضرتله ایکی ویا اوچ آی مقدار
انجق قرین اولوب اوتوردی ومساکین وفقرایی طعام ایله اطعام ایدوب
قیام اوزره اولمغله اول خاتم النبیین آنی ام المساکین ایله ملقب ایتمش ایدی
یدنجی ام حلیمه زینب بنت جحش الاسدی رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم عمه‌سی امیمه بنت عبد المطلبك قزیدر ابتداده مولی رسول الله
زید بن حارثه منکوحه‌سی ایدی صکره جناب رسالتك اکا نظری تعلق
ایتمکله زیددن مطلقه اولدی وجناب رب العزت آنی حضرت رسالته
نکاح ایدوب حقنده آیت انزال بیوردی **زوجكن اباؤكن وزوجنی الله**
تعالی من فوق سبع سموات وکان سنة ثلاث او سنة اربع وهو الصحیح وحضرت
رسالت پناه وفاتندن نصکره اول امهات مؤمنیندرکه عازم خلد برین
اولدی رضی الله عنها **سکزنجی جویریه** بنت الحارث الخزاعیه اسمی بره درکه
هجرتدن آلتنجی سنه‌ده غزوه بنی المصطلقده جمله غنایمدن ثابت بن قیس
حصه‌سنه دوشدی وآنی ثابت کتابته کسمك ایله رسول علیه السلام حق کتابتن
ابن قیسه ادا ایدوب تحت نکاحنه کوردی وبقیه احوالی اوراق کذشته‌ده
مرقوم کلك بیان اولنمشدر وماتت رضی الله عنها فی سنة ست وخمسین
طقوزنجی ام حبیبه رمله بنت ابی سفیان که معاویه‌نك خواهر پاکیزه
کوهریدر ابتدا عبد الله بن جحش منکوحه‌سی ایدی صکره شوهری ارض

ارض حبشده فوت اولمغله جناب رسالت علیه السلام عمرو بن امیة الضمریٔ
نجاشی یه کوندردی تاکه اول مریم صفتی سلك ازدواجه چکه نجاشی دخی
درتیوز دینار مهر ایله اول زن عصمت دثاری تحت نکاح سید الابراره
کتوردی و درت سنه قریب حضرت حبیب الله ایله معاشرت و زندهکانی
ایلدی فماتت رضی الله عنها فی اربع واربعین من الهجرة النبویة وذکر ابن حیثمه
انها زادت اخاها معاویة قبل وفاته بدمشق فی رجب المرجب سنة ستین
وهو غریب وذکر ابن عساکر ان قبرها بدمشق والمشهور انه بالمدینة
اوچنجی صفیه بنت اخطب النضریه من ولد هارون بن عمران اخی موسی ع م
اولنده سلام بن مسکن منکوحهسی ایدی که حاکم قلعهٔ خیبر ایدی فتح قلعهٔ
خیبرده شرف صحبت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایله مشرف اولوب اسلام
کلدی واول حضرت آنی هجرتك یدنجی یلنده که سنهٔ فتح خیبر ایدی سلك
ازدواجه چکدی وفات سید کائناتدن صکره یکرمی بش ییل حال حیاتده
قالدی وسنه ست وثلثین ده وفات ایتدی وبعضیلر دیمشلردر که سنه
خمسین ده عازم عالم علیین اولدی اون برنجی میمونه بنت الحارث العامریه
در اولدن زن هبیرهٔ عامری ایدی صکره خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه
وسلم هجرتك یدنجی سنهسنده ماه ذی الحجه ده تحت نکاحنه کتوردی
مرویدر که کندو نفسن صاحب رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنه
هبه ایتمش ایدی واول حضرت ایله اوچ ییل برایکی آی ایله معاشرت ایلدی
میمونهنك اسمی بره ایدی صکره اول سید فرشته سیما آنی میمونه ایله مسمی
ایتدی ومیمونه عبد الله بن عباسك وخالد بن ولیدك خالهسیدر ما
توفیت رضی الله عنها فی سنة احدی وخمسین اون ایکنجی ماریهٔ قبطیه
درکه آنی قیز قرنداشی شیرین ایله اسکندریه حاکمی حضرت حبیب اکرم
علیه السلامك عتبهٔ علیه سنه علی وجه الهدیة ارسال ایتدی شیرینی حسان
بن ثابته احسان ایدوب وماریهٔ ملك یمین ایله کندوسی متصرف اولوب
اندن حضرت ابرهیم متولد اولدی نته کم مرقوم کلك بیان اولندی تفصیلا
وابو الفرج بن جوزی بنی النضیردن ریحانه بنت شمعونی سائر ازواج
عفت اوصاف وعصمت اتصافه اضافه ایلمشدر وریحانه سنه خمس وسنه
ست ذی القعده سنده بنی قریضه سبایاسندن اول خیر البرایا الن
کیردی وحد ذاتنده زن جمیله ومخدرهٔ جلیله اولدیغندن اول
رحمة للعالمین آنی سلك ملك یمینه چکدی لکن اختلاف ایتمشلردر که
اول حضرت آنی نکاح ایلدیمی یوخسه ملك یمین ایلهمی تصرف ایتدی والله اعلم

والله اعلم قال الحافظ الدمیاطی ان القول بانها زوجة اثبت وقیل انها
غارت غیرة عظیمة فطلقها فاکثرت البکاء فراجعها وکانت عنده حتی مات حین
رجوعه من حجة الوداع ودفنها بالبقیع وابوها شمعون ذکرناها فی موالی
النبی علیه السلام اما اول سید رفیع الدرجاتك بعض زوجات اهل نجاتی که
تحت نکاحنه کتوردی وانلرك بعضی سنه داخل وبعضی سنه داخل اولمدی
وطلاق ویردی بونلردر که ذکر اولنور عاتکه بنت خلیفة الکلبی که دحیه
الکلبینك قز قرنداشیدر برمدت خانهٔ رسول اللهده اولوب وفات ایتدی
العالیه بنت ظبیان برزمان اول حضرت معجز بیان ایله اولوب آخر
کندویه طلاق ویردی وفاطمه بنت ضحاك الهذیلی ابتداده بر اعرابی
منکوحهسی ایدی صکره جناب رسالتآنی تحت نکاحنه کتوردی چون
برمدت خانهٔ نبوتده قرار ایلدی اول سید آفاقه تقاضا ایتمکله کندویه
طلاق ویردی لکن فاطمه برزماندن صکره نادم اولوب اول حضرتك
شرف خدمتندن دور اولمغله ندامت چکردی واشك حسرت وفرقتی
رخسارنه دوکردی وبونلردن ماعدا اول حضرت شیرین لهجه درت زوجه
بهجه سلك ازدواجه چکدی لکن انلر ایله مواصلت ومعاشرت میسر اولمیوب
کیمی قبل الدخول وفات ایتدی وکیمینه اختیار ایله طلاق ویردی اول زوجات
زیبانك بری سبا بنت رفاعهدر که حضرت رسول اکا دخول ایتمدین
وفات ایلدی ایکنجی عمره بنت معاویة الکندیه در پدری جناب سید الابراره
دیدی که بنم دخترینك اخترم اصلا بیمار اولدیغی یوقدر اول سید آفاق
بوسوزی ایچون اطلاق ایدوب بیوردی که عند الله دخترینك قربت وبنجی
یوق ایمش اوچنجی قیله بنت قیس بن معدیکرب در اول زوجهٔ اهل عفاف
دخی قبل الزفاف عازم نزهتکاه قدس انصاف اولدی دردنجی لیلی
بنت الحطیم در مرض برصه مبتلادر دیو اول سرور عالم آنی قید نکاح
دن اطلاق بیوردی وبو مخدرات مستوراتدن غیری نیجه خواتین
آیین عصمت نکاحنه طالب اولدیلر لکن سلك ازدواجه چکمك
میسر اولمدی واول خاتون مستورات بونلردر که ذکر اولنور ام هانی بنت
ابی طالب صباعه بنت عامر وصفیه بنت بشار وحبیبه بنت عباس
حمزه بنت الحارث وعماره بنت حمزه بن عبد المطلب شفا بنت سفیان
الکلابیه غزه بنت یزید الکلابیه وفاطمه بنت شریح وفاخته بنت ابی طالب
اسماء النبی صلی الله تعالی علیه وسلم قال انا محمد واحمد والمقفی یعنی
بعد الانبیاء کلهم والحاشر یعنی یحشر الناس علی قدمه ونبی التوبة

ونبي الملحمة والعاقب يعني ليس بعده نبي والماحي يعني الذي يمحو الله به الكفر
والمصدق والنور العبد الداعي الهادي البشير النذير السراج
المنير الامين الشهيد طه يس رؤف رحيم الشفيع المشفع المتوكل
المبارك الرحمة قال الحافظ ابن دحية اسماؤه عليه السلام تقرب من
الثلثمائة وانتهى بعض الصوفية الى الف وكنيته ابو القاسم وابو ابرهيم
وبعض تفاسيرده بو اسامئ سامئ اول حضرت ستوده اوصافه اضافه
ايلمشلردر اول آخر آمر امام امي ابطحي امين بيان برهان
بار باطن حامد حافظ حكيم حجة حق حليم خليل خطيب رسول
سيد سابق شكور صفي صادق صاحب ضحوك طيب طاهر
عادل عربي عزيز عبد الله فصيح فاتح قايم قاسم قرشي قريب
كليم محمود مصطفى مرتضى مختار مؤمن مطيع مذكر مكي مدني
مهدي مبين محلل محرم مجتبى منيب منذر ناصر ناطق ناهي هادي
هاشمي ولي وتاريخ گزيده صاحبي ايراد بيورمشلردركه اول سيد
الانام حضرتلرينك نام هماملري توريتده طاب طاب در وانجيلده
ميد ميد در وزبورده فارقليطا ديو مسطور ومزبوردر ولسان
سريانيده اول سيد صحيح افصح البياني المنحمنا وزبان روميده البرقليطس
ديو قيد ايتمشلردر العهدة على الراوي بو واقعه عظمى حدوث ندن نصكره
واقع اولان حوادثي بيان ايلر روز وفات سيد احبارده اكثر انصار
سقيفه بني ساعده ده جمع اولوب امارت سعد بن عباده يه معاون و
مساعد اولديلر لاجرم جناب صديق ايله حضرت فاروق رضي الله عنهما
بو خبر اجماعي استماع ايتمكله انده وارديلر ونيجه مباحث ومجادله ده
صكره خلافت ابو بكر الصديق اوزرينه قرار ايلدي نته كه بو معنى كتب
مطوله ده مفصلا مرقوم ومثبت اولمشدر خلافت ابو بكر الصديق
رضي الله تعالى عنه اول ذات والا حسبك سلسله نسبلري بو منوال اوزره در
ابو بكر بن قحافه بن عثمان بن عامر بن تيم بن مرة بن كعب اول حضرتك
نام هماملري عبد الله در ووالد ماجدلرينك نام شريفي عثمان در
ووالده لري ام الخير سلمى بنت صخر بن عامر بنت عم ابي قحافه ايكيسي دخي
شرف اسلام ايله مشرف اولمشلردر وبعض كتب سيرده مرقوم كلك
بلاغت كستر اولمشدركه ايام جاهليتده نام صديق عبد الكعبه ايدي
وحين ظهور اسلام حضرت سيد الانام عليه السلام تغيير نام ايدوب
عبد الله ايله مسمى ايلدي تولد بعد عام الفيل لسنتين او ثلاث سنين تقريبا

تقريبا وهو اول خليفة في الاسلام واول امير ارسل على الحج وحج
بالناس وهو سلطان الصحابة بالتقدم والفضل والادب والسخاوة
والشجاعة ومن الصحابة الذين حفظوا القران كله وتصدق في حب رسول
الله اربعين الفا من الذهب واسلم بابيه وابنائه وبناته وسائر متعلقاته
وجناب صديق رضي الله عنه اسلامدن مقدم اغنياء قريشدن ايدي
وبين الاصحاب معرفت تعبير خواب ايله مشهور وعلم عروض وقوافي ده
مهارت وافي وارايدي واشعاري السنه عالمده مذكور ايدي جمله دن
بو ايكي بيت انلره منسوبدر نظم مرضت الحبيب فزرته فمرضت من جزعي عليه
فشفي الحبيب فزارني فشفيت من نظري اليه نثر واول بحر تحقيق حقنده
سبب تسميه صديق وعتيق اولدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم اول
شان صداقت نشانك حقنده بيورمشدركه من اراد ان ينظر الى عتيق
من النار فلينظر الى ابي بكر ورواية اخرى ده اولدركه چونكه صديق اول
سرور روي زمين دن زمان اوكنده مسلمان اولدي بيوردي لركه انت عتيق
دديلر واوچنجي روايت اولدركه طهارت ونزاهت حسبيله عتيق دديلر
يعني معايب ونقايصدن عتيق ديمك اولور دوردنجي روايت وجيه وصحيح
اولدقلري جهتدن كندولره عتيق دديلر زيراكه عتاقه حسن وصباحت
معناسنه كلمشدر بشنجي روايت اولدركه جناب صديق اسم عتيق ايله اول
جهتدن مسمى اولديكه كندو ولادتلرندن مقدم عتيق نام بربرادرلري وار
ايدي چونكه اول وفات ايتدي جناب صديق اكا مماثل ومشاكل اولمغله والدينې
كندويه عتيق دديلر وبعض روايتده ديمشلركه والدينك هيچ برفرزندي
بقا بولوب عمردن بهرمند اولمدي چونكه صديق متولد اولوب موتدن هم
خلاص ونجات بولدي اكا بناء كندويه عتيق دديلر ويدنجي روايت اولدركه
والده كامله لري اول حضرته حامله اولدقده بركون ركن خانه دن
بو صدايي استماع ايتديكه يا امة الرحمن بالتحقيق فزت بالعتيق يعرف
في التورية بالصديق بو وجه سبب اطلاق صديق در وايكيجي اولدركه
ام معراجده اول حضرت اول مصدق اولدي اوچنجي وجه اولدركه
صنف رجالدن اول كيمسه كه نبوت جناب رسالتي تصديق ايلدي اول
حضرت ايدي وجناب صديقك مرويات كتب معتبره ده يوز قرق ايكي
حديث شريفدر نته كه كتب مبسوطه ده مفصلا ترقيم وتسطير اولنمشدر
اولاد پاكيزه نهادلري عبد الله واسما دركه قتيله بنت عبد العزى دندر
وعبد الرحمن وعايشه ام رومان بنت عامر ابن عميردر واسما بنت عميس

اسلامه كلدكده نصكره تحت نكاحنه كتوردي و محرّم اندن متولد اولدی
وحبيبه بنت خارجه بن زيد انصاري حامله ايديكه حضرت صدّيق آخرته
رحلت ايتدی كندودن صكره بر قزی وجوده كلدی وجناب صدّيقك زماني
خلافتنده اون ايكي طائفه اموال صدقات وزكاتي حواله لره ويرميوب
طريق رشد وسداددن رجوع وارتداد ايلديلر وجمله سی طليحه بن خويلد
اسدي يه كه دعوای نبوّت ايلردی واروب ملحق اولديلر بوخصوصده
جمهور اصحاب صورت جنكده متردّد ومتوقّف اولديلر جناب صدّيق
ايتدی اكر شترك بر زانوبنديكه عهد رسول اللهده تعيين اولنان رسومدن
اكسك ويره لر جنك وجدال وحرب وقتاله عزيمت وهمّت مقرّردر ومحقّقدر
ضرب تيغ ايله كندولرين مطيع ومنقاد ورسوم شرعيّه اداسنه معتاد
ايدرم پس خالد بن وليده سردار ايدوب امر ايلديكه اول فرقه اشرارك
شرر شررلرين آب شمشير ايله اطفا وتسكين ايليه لاجرم خالد بن وليد
اول قوم پليدك اكثرين زاويه‌ها وبريه رواندن ايدوب ماللرين غارات
وتالان وكندولرين زار ونالان ايلدی وثابت بن قيس بن شماس رضي الله عنه
كه كندولرين اسمنه خطيب رسول الله ديمك ايله مشهور ايدي بو محاربه ده عظيم
دلاورلكلر ايدوب زمره شهدا وسعدايه ملحق اولدی وكتب مغازيده مذكور
ومسطوردركه چون ثابت بن قيس شهيد اولدی عسكر اسلامدن بر كيمسنه اول
حضرتك زرهين اوزرندن صويوب آلدی اتفاقا براخر كيمسنه ثابت بن قيسي
عالم خوابده كوردي بيوردي كه سكا بر امانت ووصيتم واردر كركدركه
اول وصيتي محلنه ايصال ايليه سن ايمدی معلوم شريفك اولسونكه بن
دونكي كون معركه غزاده شهيد اولدم عسكردن فلان نام كيمسنه كه منزل
وخركاهي لشكرك نهايتنده واقع اولمشدر اول كيمسنه بنم جوشن روشنم صتوب
آرقه‌دن آلمشدر وعلامتي اولدركه اول كيمسنه نك خيمه سی اوكنده براسب
شهاب تاز بر ريسمان دراز ايله بغلنمشدر طورميوب مرعیده چرا ايلدی
وزرهي بر ديك آلتنه قويوب اوزرينه پالان شتري وضع ايلمشدر ايمدی
كركدركه بنم بو عالم رؤياده اولان وصيتمي خالده اعلام ايليه سن تاكه
بنم اول درع حصينمي اول حريفدن آله ومدينه منوّره يه وارد قده جناب
صدّيقه اعلام قيله كه بنم فلان غلامم آزاد دركند وبر كيمسه تعرض ايتميه
وزرهي صاتوب بنم فلان دينمي ادا ايليه لر چون اول مرد دستوره كردار
خوابدن بيدار اولدی جناب خالده واروب عالم رؤياده كوردوكي وثابت
ابن قيسدن استماع ايلدوكی مقالات مذكوره بربر تقرير ايلدی پس

پس خالد بن وليد دخی بعد التفحص ثابت دلالت ايتدوكي حالت اوزره
زرهي بولدی ومدينه منوّره يه ايلتوب امر جناب صدّيق بر له دينن ادا
قيلدی وبر مرد پاكيزه نيّت حقنده وصيّت بعد الموت بوندن غيري اجرا
اولنمامشدر وصحيح مسلمده كه صحّتده مسلّم عالمدر مثبتدركه اول
حضرت ثابت بن قيس حضرتنه بشارت بهشت بر له اشارت ايتمشدر القصه
اول جنكده دعوای نبوّت ايدن طليحه فرار ايدوب ارباب ارتداد واصحاب
عناد مطاوعت وانقياد ايدوب مال زكاتي ورسوم صدقاتي جمله
ذمتلرينه قبول ايدوب عصيان بغيانی ترك ايتديلر امّا مسيلمه كذّابكه
آخر عهد جناب حضرت سيّد الانامده دعوای نبوّت قيام ايتمشيدي وخلق
كثيري اول اهل شقاوت وشقا وادی ضلالته القا ايلمشيدی سجاح
ثعلبيه كه اول دخی دعوای نبوّت ايدردی سجع فصيح واسجاع بليغ ومليح
ايله تكلم ايدوب قبيله بني تميمی كمراه واضلال ايتمشيدي تحت نكاحنه
آلوب تزوّج ايلدی پس خالد بن وليد دلاوران ظفر نويد ايله اوزرينه
واروب محاربات عظيمه قيلدقده مسيلمه كذّاب كه لايق عقاب وعذابدر
قاتل حمزه اولان وحشي ايله مقتول اولدی ودائما وحشيدن بو سوز صادر
اولوردیكه حالت كفرده بهترين خلقي وزمان اسلامده بدترين خلايقي
قتل ايتدم ديرايدی وبالجمله مرويدركه مالك بن نويره كه بني تميم قبيله سندن
ايدی چون سجاح قحبه نك كذبن معلوم ايندي اندن اعراض ايدوب
توبه واستغفار ايلدی وخالد مالكك جهت ارتدادين واول زن مكاره يه
اعتقادين استماع ايتمشيدی تكرار توبه واستغفار ورجوع ايتدوكندن
بي خبر ايدی پس مالكك قبيله سنه واروب نزول ايتدی واثنای مصاحبتده
مالك بن نويره حضرت رسول اللهدن صلى الله تعالى عليه وسلم لفظ صاحب
ايله تعبير ايلدی وحضرت خالد بو لفظی كافر وضليل اولدوغنه دليل
عدّ ايتدی واياغ اوزره اولان دليراندن ايتدی اشارت ايله كه مالك
بن نويره نك بوينن اوره هماندم بري بوينن اوردی بو حالتده ابو قتاده
ايتدی بز بو قبيله يه داخل اولديغمزده بنم اذنمه آواز اذان ايرشدی شويله
ادعا ايدينورم كه مالك مسلمان ايكن قتيل وهالك اولدی پس ابو قتاده
عهد ايتديكه خالد ايله من بعد سفره كيتميه القصه چون صورت حالي صدّيق
فرخنده فاله عرض ايتديلر حضرت صدّيق بيورديكه اكر انك كفري خالده
ظاهر اولمسه انك قتلنه وازالهسنه اقدام ايلمزدي پس ابو قتاده بو امري
اعلام ايچون حضرت عمره واروب احوال مالك بن نويره‌يي مفصلا جناب

فاروقه تقریر قیلدی حضرت فاروق دخی جناب صدّیقه واروب احوال گذشته‌یی
بیان ایتدی وبرادر مالکی دعوایه سالك ایدوب ابوبکر صدّیق حضورینه
کوندردی اتفاق بو حالده خالد دخی احوال مالکی اعلام ایچون جناب
صدّیقه کلدی پس حضرت فاروق خالده خطاب وعتاب ایدوب ناحق
یره بر مسلمانی کشته ایدوب منکوحه‌سنی تحت نکاحکه کتوردك بو نه ظلم
صریح وکار قبیح دردیوب خالدك داماننه یاپشدی وباب خلافت مآبه کلنو
مراد ایتدیکه معاً حضور صدّیقه کیره دربان مانع اولوب فاروقه
رخصت ویرمدی وخالده دخوله اجازت ویردی پس ابوبکر صدّیق رضی
حضورنده حضرت خالد ایتدی یا امیر المؤمنین سنك مسموعك اولمامش
میدرکه جناب رسول خدا بنم حقمده بو تعبیر دلپذیر ایله اداء ایتمشدرکه
خالد بن الولید سیف الله وسیف رسول الله در وبو معنی معلوم صغار
وکباردرکه سیف کردکار ناحق یره برکار ایتمز پس جناب صدّیق همان
سخن خالدی تصدیق ایدوب کیرو کندوسنی نصب اولنان خدمته کوندردی
وخالده سوء اعتقاد ایله بغض وعداوت ایدنلری اول اعتقاددن
دوندردی وچون هجرت نبویه‌دن علیه السلام والتحیة اون ایکنجی سال
داخل اولدی جناب خلافت مآب خالدی موجود اولان دلیران معاونه
ایله مداین اوزرینه کوندردی پس خالد ظفر کردار دخی یاننده اولان
عسکر نامدار ایله شامدن بصره یولیله عراقه عزیمت ایتدی واول زمانده
شهر بصره موجود دکل ایدی لکن اول اصقاعده بعض قری وبقاع وار
ایدیکه اهل اسلام جزیه وخراجی اداء ایتمکه تکفّل وقبول ایلمشلردر پس
خالد جزیره‌یه واروب مثنی بن حارث ایله ملاقات ایتدیکه قبل ملوك
عجمدن جزیره‌ده حاکم نصب وتعیین اولنمش ایدی لاجرم اول دخی عسکر
خالده برنیچه بیك مرد دلیر ایله کلوب ملحق اولدی وجنك کفار ایچون
کمر اهتمامی میان جانه بند ایدوب جانب اعدایه عزیمت قیلدیلر اتفاقا
جناب ابوبکر الصدّیق سعادت فرجام اول سال میمنت تمامده حج
وطواف بیت الحرامدن صکره لشکر صاحب احتشامی جانب شامه مأمور
عزیمت قیلدی بعده کندولره زید بن ابی سفیانی کندولره امیر صاحب
فرمان ایتدی وبونلری طرف شامه کوندردی کندکده جناب صدیق
زید بن ابی سفیانی سوار ایتدی وکندوسی اوکنجه پیاده کیدردی وآداب
حرب وقتالی واسباب جنك وجدالی کندویه تعلیم ایدردی وخالد
بن ولیده بر نامه یازوب بانکده اولان جیوش ظفر انجام ایله دیار شامه

دیار شامه واروب آثار انوار صبح اسلامی اول بلدهٔ دار السلامده ظاهر
قیلسن دیو بیوردی پس نامه خالد بن ولیده واصل اولدقده مثنی بقیهٔ
عسکر پر یراق برله دیار عراقده سردار ایتدی وکندوسی عزم بلاد شام ایدوب
کتدی بو طرفده قیصر روم دخی جمع عساکر مرز بوم ایدوب ایکی یوز بیك
مرد شمشیر زن کافر صف شکن برله نبرد خالده عزم ایتدی اتفاقا اعلام اهل
اسلام مقابلهٔ ارباب اصنامده جلوه‌کر ایکن خبر وفات حضرت صدّیق
استماع اولندی پس خالد بن ولید اعیان سپاه ظفر پناهه ایتدی بو خبر غم معبر
میان عسکر بحر وبرده شایع اولور ایسه مقرّردرکه بو فرقه تفرقه دوشوب
هر بری بر جانبه پراکنده وپریشان اولور وصکره بونلرك انتظامی ممکن اولمیو
اوزریمزه عسکر کفار غلبه قیلور ایمدی کرکدرکه سز اعلای کلمة الله ده
شرائط اجتهادی ولوازم حمیّت وجهادی یرینه کتوروب میدان شجاعتده
سرباز اوله‌سز واول مواعید دلپذیرکه صنادید لشکره ابی بکر خجسته سیر
قبلندن وارد اولمشدر انك انجازینه اقدام واهتمام ایلرم دیوب
تسویهٔ صفوف وترتیب ارباب سیوفه مشغول اولدی وکندوسی اوه آلتی
بیك مرد شجاعت شعار ایله قلب لشکرده طوردی وعمرو بن عاص ایکی بیك
نفر اتباع وخواصی برله میمنه‌ده مقام ویردی وزید بن ابی سفیانی اون
بیك مرد میدان برله میسره‌ده قرار قیلدی ومقداد واصحابدن بعض عبّاد
زهّاد برله صف قتالده سورهٔ انفال قرائتنه مشغول اولدیلر قرائت
ایدنلر حضار غزوهٔ بدردن یوز مرد فرخنده فال ایدیکه اوزلری روحانی
ویوزلری نورانی ایدی پس خالد بن ولید بونلری طلب فتح ونصرت ایچون
درکاه کردکار وجناب پروردکارده شفیع کتوردی وکندوسی
شیر ژیان کبی اول لشکری پایان ایچنه اوردی وهر جانبه که نهنك
مثال جنك آهنك ایدردی اوکندن کفار خاکسار کروه کروه فرار قیلوردی
وسائر دلاوران شیر نظیر دخی میدانه ارخاء عنان ایدوب تیغ وسنان
ایله کفار جفا پیشه وفجار شقاوت اندیشه اوزرینه آت صالدیلر نظم
دلیران بمیدان کین ریختند • زهر سوی مرکب برانگیختند • زجولان اسبان
چنان کرد بود • که کردون وهامون یکی می نمود • بنوعی برافروخت نار ستیز
که پنداشت هر کس که شد رستخیز • نمودست هول قیامت ظهور • دمیدست
کویا سرافیل صور نثر اتفاقا حین حرب واثنای طعن وضربده عبدالله نام
کیمسه دار الخلافه‌ده فرمان استمالت برله کلدی ولشکردن ابوبکری استفسار
ایدنلره حالا ثلث علتدن خفت بولوب صحت ایله فیض یاب اولدی وامداد

عسکر اسلام ایچون اون بیك مرد مریخ انتقام ارسال قیلدی دیو خبر ویردی
پس جند اسلام بو خبرك استماعندن نشاط تام بولوب جنك کفاره اهتمام
ایتدیلر وعتبه کورش خالده خبر وفات صدیقی وخلافت فاروقی ابلاغ ایتدی
وایتدی امر حضرت عمر بویله در که امارتی ابو عبیدة بن جراحه تسلیم وتفویض
ایدهسن تا که انلر غازیان ستوده نهاد ایله تیغ جهادی میان جانه بند
واجتهادده بذل مقدور ایدهلر حضرت خالد رضی الله عنه ایتدی خدایا
سن عالم ودانا سن بن سنك رضاك ایچون امور غزایه قیام وشروع دین
محمد ایچون بو قدر اهتمام ایدردم والا ابو بکر ایچون دکلدر پس عتبه یه ایتدی
زنهار وهزار زنهار خبر وفات ابو بکری عسکره اظهار ایلمیوب وبنم عزلم و
ابو عبیده نك جهت امارتن سویلمیه سن زیرا اسباب ارباب جهاده فتور
کلور اصحاب پاکیزه اعتقادلك بکا تمام مرتبه مهر ووداد لری وانقیادلری
واردر محتملدر که بو خبردن آیینهٔ دیللرینه غبار وآبکینهٔ قلبلرا انکسار
کلوب جنکدن ال چکوب مغلوب کفار خاکسار اولهلر پس خالده بو
خبردن غیرت وحمیت پیدا اولوب مجاهدین دین ایله کفار بد آیینه اوزرینه
حمله لر ایتدی واول حملهٔ دلیرانه یه سپاه روم تاب وطاقت کتورمیوب
هزیمته عزیمت قیلدیلر وخالد اول قدر کلو مال غنایم جمع ایلدی که احاطهٔ
سواعد اقلامدن بیروندر ایدی جملهدن اوتوز بیك اطلسدن خیمه کیم
طنابلری بعضیلرك ابریسیم وبعضیلرك زرین ایدی پس اول مال غنایمی
غزات اسلامه تقسیم ایتدوکدنصکره منبره چیقوب خطبه اوقودی واخبار
مدینهٔ عامهٔ مجاهدین دینه اعلام ایدوب وفات حضرت صدیق وخلافت
جناب فاروقی بیان ایتدی وایتدیکه اولکه شرائط جهاد واجتهادده
بنم ذمت همتم موقوف ومتعلق ایدی بذل مقدور ایدوب آنی ساحهٔ ظهوره
کتوردم من بعد ابو عبیده یه اقتدا ایدوب آنی کندوکزه سردار وپیشوا
ایلیه سز که امر دار الخلافه بو قول اوزره وارد ونافذ اولمشدر پس جمله
لشکریان زبان بیان برله حضرت خالده دعا ایتدیلر وایتدیلر که بز سنك
امارت وامانتکدن راضی وشاکر ایز جناب رب العزتدن رجامز بودر که
سندن کمال مرتبه خوشنود وراضی اوله وبعض تواریخده مذکوردر که
قاصد حضرت فاروق ظاهر شهر دمشقده ایرشدی ووقت محاصره ده
نامهٔ عزل خالدی ابو عبیده یه ویردی وبو مادهٔ ابو عبیده خالده کشف ایتمیوب
مخفی ومستور طوتدی تا اول زمانه دکین که حضرت خالد بو خبری افواه
ناسدن استماع ایتدی پس ابو عبیده کندوسن برنیجه بیك دلیره امیر ایدوب

ایدوب قلعه اوزرینه کوندردی واهالی حصاری جوانب اربعهدن احصار
ایدوب سد راه زاد وذخیره ایله نقد حیاتلرین معرض فواته کتوردی پس
بالضروری جزیه وخراجی ورسوم باجی ذمتلرینه قبول ایدوب مابینده
مصالحه واقع اولدی ودخی روایت اولنور که حضرت صدیق رضی الله عنه
بیمار اولدقده کندویه دیدیلر که مداوا ومعالجه ایچون بر طبیب حاذق کتورهلم
جواب ویردیلر که حاجت دکل اول خالق اما وعبید وفعال لما یرید بنم
احوالمی کوروب مهماتمه کافیدر پس حضرت سلمان بعض مسلمان ایله ایلرو کلوب
ایتدی ای خلیفهٔ زمان بزه بو حالت رحلتده نه وصیت بیوررسن بیوردیلر
عماقریب سزلك اوزریکزه حددن زیاده ابواب رزق دنیا کشاده ومهیا
وآماده اولسه کرکدر برایکی کونلك عمره مغرور واقبال دنیایه مسرور اولمیه سز
تا که آخرتده حضور حضرتده شرمسار وارباب خسران وخسارتدن اولمیه سز
پس کبار مهاجرین وانصار امر استخلافده مشورت ایلدیلر عبد الرحمن بن
عوف بو بابده رای حضرت صدیقی تصویب وتوثیق ایتدی وحضرت عثمان
رضی الله عنه ایتدی بو کار بزرکوار اولی اولدر که ظاهر واشکار اوله و
اسید بن حصین انصاری سوزی حضرت عثمانی تاکید وتایید ایدوب ایتدی
بو امر عسیرده بو کار بر مرد بصیر کرکدر که عهدهسندن کلمکه قادر اوله
امدی اولی اولدر که بو شغل عظیم حضرت فاروقه تفویض وتقلید اولنه
که اول بو کاره لایقدر پس امر حضرت صدیق ایله عثمان رضی الله عنه
خلافت فاروق ایچون بر نامه یازوب طشره اصحابه کوندردی انلر دخی
بعد القرائت خلافت حضرت فاروقه قائل اولوب قبول قیلدیلر واول
کیمسه که مجلس فاروقه کیرمکه اجازت بولدی حضرت علی مرتضی ایدی کرم
الله وجهه وایتدی هذا هو القوی الامین مدت خلافت ابی بکر رضی الله عنه
ایکی ییل واوج آی ویکرمی کون ایدی ومدت عمر شریفی التمش اوج سنه در

خلافت عمر بن الخطاب رضی الله عنه

نسب شریفلری بو ترتیب اوزرهدر عمر بن خطاب بن نوفیل بن عبد
العزی بن ریاح بن عبد الله بن قرط بن رواح بن عدی بن کعب در
نسب والاحسبلری اجداد امجاد رسول الهدی صلی الله علیه وسلم کعب
بن لوی ده متصل اولور والدهسی حیثمه بنت هشام بن المغیره در که
ابو جهلك اهلك قز قرنداشیدر وبعضیلر والدهسی بنت هاشمدر
دیمشلر بو تقدیرجه کند وعمیسی قزی اولمق لازم کلور والصحیح هذا ولادتی
باسعادتلری عام الفیلدن صکره اون اوچنجی سیلده واقع اولدیکی وجها

فاروق اشراف قریش دن ایدی زیرا روی دشمنده فصیح ومهیب ولبیب
ایدی وحضرت فاروق نزول وحی دن صکره التنجی سنه ده قرق نفر صحابه دن
واون بر خاتوندن صکره مسلمان اولدی وزمان جاهلیتده زمرهٔ اهل اسلامه
بغض وعداوتده اشدّ اولمغله حضرت حبیب اکرم علیه السلام بیوردیلرکه
اللهمّ اعزّ الاسلام باحبّ الرجلین الیک عمر بن الخطّاب او عمرو بن هشام
وآنک حقنده جناب رسالت علیه السلام بیوردیلرکه هو الفاروق فرّق الله
به بین الحقّ والباطل وهو اوّل من سمّی امیر المؤمنین ویقال لابی بکر رض
خلیفة رسول الله وقیل سمّاه عدی بن حاتم وقیل انّ عمر قال للنّاس انتم
المؤمنون وانا امیرکم فسمّی امیر المؤمنین وفضایل جلیلهسی بی حدّ وبی شماردر
جملهدن آلتی کره رأی غرّاسی ووفق فکر دلاراسی اوزره وحی حقّ لایزال
شرف نزول بولدی بری مقام ابراهیمده وحجاب امّهات مؤمنینده و
اسیران غزوهٔ بدرده وشان ازواج طاهرات سیّد المرسلینده که
مضمون میمون عسی ربّه ان طلّقکنّ در ومنع صلوات فرقهٔ منافقانده
وتحریم خمرده واول ذات ستوده صفاتک کتب معتبرهده اولان مرویاتی
بشیوز اوتوز ایکی حدیث در یکرمی التیسی متّفق علیه مسلم وبخاری در و
فرد بخاری دردتدر وفرد مسلم یکرمی بردر واول حضرتک اوزرینه بر
مرتبه خوف وخشیت الهی مستولی ایدی که اکر آیات عقاب وبیّنات عذابدن
برآیت اوقونسه اول ساعت خوف غضب باریدن کریه وزاری یه آغاز
ایدوب مبهوت ومدهوش اولوردی ونیچه کونلر اصحاب سعادت
رسم زیارت وعیادتنی اقامت ایدرلردی روایت اولنورکه برکون
اذا الشّمس کوّرت سورهسن اوقوردی چون اول حضرتک قرائتی
اذا الصّحف نشرت آیتنه منتهی اولدی لایعقل ومبهوت واله ومدهوش
اولوب نیچه ساعت بی حسّ وحرکت قالدی وهمچنان برکون اول ذات نجیب
شعار برحمار اوزره سوار اولوب کیدرکن زمرهٔ ابراردن برینک قرب جدار
داروندن مرور ایتدی مکر صاحب خانه ادای صلواة حضرت سبحانه مشغول اولوب
نمازده سورهٔ کریمهٔ والطّوری اوقوردی چون حضرت فاروق قرائت
قرآنی استماع ایلدی ادب رعایت ایدوب اذن اذعان وسمع دل وجان ایله
استماعه مشغول اولدی بو حالتده انّ عذاب ربّک لواقع آیت کریمهسنه
کلدکده لاجرم حضرت فاروق محترم مرکبندن نزول ایدوب بر دیواره
اتّکاء ایتدی ونیچه زمان بی عقل وبی درمان اولوب کندودن کیتدی بعده
هزار عجز واضطرار ایله خانهسنه کلوب برآیه دکین بیمار اولدی بو حالتده

بو حالتده بعض ارباب سعادت وسیادت کندوبی عیادت وزیارت
قیلدی وبرکیمسه بونک خستهلکی سببین بلمزدی واول سر خلقت اخیارک
صفحهٔ رخسارنده سیلان اشک وآب سرشکدن ایکی خط بدیدار اولمش
ایدی وحضرت علی مرتضادن مرویدرکه ایام هجرتده اصحاب مصطفیدن
هربری طریق اختفا برله مدینهیه هجرت ایتدی الّا عمر بن خطّاب که چون عازم
هجرت ومتهیّء مسافرت اولدی اول ستوده شمایل همان شمشیرین حمایل ایدوب
کمان بی امانن دوشنه صالدی وبر دستنه تیر الوب حرم بیت الله الحرامه کلدی
پس طواف کعبهدن صکره مقام حضرت ابراهیمده ایکی رکعت نمازه قیام ایتدی
ومسجد حرامده اوتوران اشراف قریش جانبنه خرام ایدوب یوزلرینه
شاهت الوجوه دیدکدنصکره ایتدی ای صنادید قریش هرقنغکز استر
ایسه مادری سقیم وزن وفرزندی یتیم قالمه بنم آردمجه فلان وادیه
اقدام ایدوب کلسون پس اول حضرت تمام صولت وصلابت برله جانب
مدینهیه عزیمت ایتدی وکیمسه اول سرور مقدام آردنجه اقدام ایدوب کلمدی
واول معدن عاطفت ورأفت زمان خلافتده کندو جامهسنه اوج دانه
پوست دیکمشیدی اول پارهلی قبا ایله امر خلافته قیام ایدردی عتبه
بن جابردن مرویدرکه مرافقت حضرت فاروق ایله مکّهیه عزیمت ایتدم
واثنای مسافرتده اول ستوده خصال هرقنغی منزله نزول واجلال
بیورسه مبارک آرقهلرنده اولان جامهلرین چیقاروب بر درخت اوزرینه
آصرلردی وآنک سایهسنده تاب آفتابدن استظلال ایدوب راحت
وآسوده اولورلردی القصّه اول ذات ستوده آیین حضرت صدّیق
تعیین بیوردوغی اوزره مسند خلافتده استقرار ومکان عدل و
عاطفتده قرار ایتدی زمان امان توأمانی انواع فتوحاتی حاوی واصناف
فیوضاتی جامع ومحتوی ایدی هرکون برفتح جدید وبرخبر سعید ظاهر
وبدید اولور ایدی پس چون مقرّ خلافت ومستقرّ عدل ورأفتده
بالکلیه قرار قیلدی وامارت شامی ابو عبیدهیه تفویض ایلدی نتهکم اوراق کذشته
ده مرقوم کلک بیان اولمشدر پس ابو عبیده عمرو عاصی یانندن اولان دلیرانی
نصرت اختصاصی برله استخلاص ایدوب فلسطین ایچون کوندردی وچون
بو خبر مسموع سمع قیصر بی بصر اولدی لاجرم انطاقیهدن ایکی دانه بطریقی
معاونت ایچون برنیچه فریق ایله فلسطین اوزرینه کوندردی پس ابو عبیده
دخی بش بیک فرد جنک آزمای ودلاور رستم سیمای امداد عمرو بن عاصه
جانب فلسطین اوزره ارسال ایتدی ولشکر عدو ایله دلیران جنک جو دوبرو

اولوب جنك بنیاد اوردیلر وشدت پیکار وحدت کارزاردن شیران
جنك دلیران صاحب فرهنك کوزنه عالم تنك اولدی عاقبت نکباء نکبت کفار
فجار اوزرینه وزان وغبار انهزام رخسار اهل خسار اوزره بیزان اولوب
هر بری برجانبه کریزان اولدی واسیر کثیر وغنایم وفیر اله کلوب ابو عبیده
ارسال اولندی وقلعهٔ فلسطینه یزید بن ابی سفیانی تعیین اولنوب مراسم
محافظه سنه اقدام واهتمام ایلدی وچونکه انهزام عسکر روم طرف مرز
بومده شایع اولوب سمع قیصره واصل اولدی تکرار لشکر جرار جمع ایدوب حرب
ابو عبیده یه ارسال قیلدی چون قطع منازل ایدوب قریب کلدیلر سرداران
عسکر روم ابو عبیده دن استدعا ایلدیلرکه بزه برمرد پسندیده خصال
ارسال وایصال ایله تاکه اسراری کندودن استفسار ایدهوز پس ابو عبیده
دخی معاذ بن جبلی برنیجه مرد جبلی ایله کوندردی واحکام شریعت نبویهٔ
اول دشمن غوی نظرنده عبارات لطیفه ایله سلك بیانه چکدی واول
کروه ضلالت مآبدن سخنان ناصواب استماع ایدوب لطیف جوابلر ویردی
عاقبت جانبیندن صلح وصلاح میسر اولمیوب میانهٔ فریقینده جنك
وجدال مقرر اولدی ودستیاریٔ بهادران پلنك خوی جنك جوی ایله نیران
وغا ثورانه کلدی وبو قتال هولناکده خالد بن ولیددن جد وجهد شدید
وجلادت بی عدید ظاهر وپدید اولدیکه تحریرنده کلك خوش خرام سر
کردان وبی آرام در بالآخره دبور ادبار جند عنید کفار اوزره منتشر
اولوب هزیمته عزیمت ایتدیلر وتمام تأسف وندامت برله راه فراره قدم
قویوب هر بری برجانبه کتدیلر بعده لشکر اسلام اعلام ظفر انجام ایله
کلوب قلعهٔ حمصی محاصره ایلدیلر ومدت محاصره دخی امتداد بولوب
قلت ذخایر ایله حال اهالیٔ قلعه اشتداد بولوب آخر الامر واسطهٔ صلح
وصلاح ایله شهر حمصی دخی فتح ایتدیلر وایچنه حفظهٔ مستحفظان جلادت
آیین تعیین ایدوب عسکر اسلام یرلو یرینه کتدیلر چون ملك روم ولا
حمصدن دخی محروم اولدی فلهذا امر ایدوب اطراف اقطار رومدن
درتیوز بیك مرد نجوم هجوم جمع ایتدی وعسکر مجاهدین دین اوزرینه عزیمت
وتوجه ایتدی پس ابو عبیده کار آزمای بو احوال پر اهوالی مجلس فرخنده فال
وخلافت مآله اعلام قیلوب برقاصد هاموندکذار کوندردی جناب فاروق
دخی اوتوز بیك مرد جهاد معتاد طرف عسکره امداد کوندروب وسپارش
ایلدیکه عدوی بدنهادك کثرتندن خاطره اصلا وحشت ودهشتدن
برشی کتورمیه سزکه حصول نصرت فیروزی ارادت کردکار ایله سیزه

سیزه نصیب وروزی اولسه کرکدر همان مضمون همایون **ان ینصرکم الله**
فلا غالب لکم بشارتنی لوح خاطره نقش ایتمك کرك وکروه انبوه خصمای
بد سیمادن تجنب وتحاشی ایتمك کرکدر الحاصل لشکر کفار نابکار آماده
جنك وپیکار اولوب هامان نام سردارلری ایله حمصدن روان اولدیلر
وکنار آب یرموك ده که نواحی شامده بر نهردر نزول قیلدیلر بو جانبدن
جنود ربانی ودلاوران حوزهٔ مسلمانی دخی تمام آرزو ایله آهنك جنك
وجدال وجهاد ایتدیلر ودامان سعی واقدامی میان اجتهاد واهتمامه
بند ایدوب اوزرلرینه کتدیلر کفار بدلقا وارباب شقاوت وشقا ایله
بالمواجهه التقا ایلدیلر ماهانك سرکرده‌هان ایدی صنوف صفوف کفاری
یکرمی صف ایلدیکه هر صفی یکرمی بیك کافر خونخوار ایدی پس اهل صفوت
وصفا واصحاب سعادت نصاب مصطفی دخی اول صفوف نکبت محفوفه
مقابل صف چکدیلر لاجرم جانبیندن صفیر نفیر نای رویین ودبدبهٔ
طبل وکوس پرطنین قبهٔ پروین وطاس سپهر برینه صدا وانین صالدی
دلیران عرصهٔ وغا وشیران بیشهٔ غوغا تیغ تیز وسنان خونریز ایله عازم
جنك وستیز اولدیلر **نظم** بدست سپهر از خدنك سپاه سپر هاله وقباش
قرص ماه زخون دلیران زمین لاله رنك شکفته جهانی زکلهای جنك
نثر بو اثناده اتفاقا جانب دشمن بدلقادن مالك بن حارث نخعینك کوزی
قباغنه براوق ایریشوب مجروح ایتمکله مالك اشتر لقبی ایله مشهور اولدی
پس هر بران بیشهٔ دین وشیران مجاهدت آیین دل پاکیزه وصاف برله
عازم وجنك ومصاف اولدیلر وصفوف خذلان کفاری شق ایدوب
صنوف آلات حرب وانواع ادوات حرب وضرب ایله اجساد پرفساد اعدای
جوشن وار پاره پاره وسپر کردار پاره پاره ایلدیلر وسرداران کفار دوزخ
قراردن چوق کمسه نك باشنی کردنندن جدا وجسدلرینی وحوش وطیوره
غدا ایتدیلر **نظم** زسرها که افتاد از سروران زمین شد سرافراز بر آسمان
زبس کشته جا در بیابان نماند زتنکی جا در بیدن جا نماند **نثر** عاقبت تندباد
حملهٔ دلاوران وصرصر هجوم سروراندن اول فرقهٔ بی کران اوراق خزان
کبی هلاکه ریزان وبقیة السیف افتان وخیزان جانب رومه کریزان اولدیلر
چون نقل صورت حال هرقل ضال نظرینه ایرشدی بالضروری رشتهٔ امیدی
دیار شامدن قطع ایدوب شهر قسطنطنیه جانبنه کتدی پس جنود اسلام
ظفر اعلام تمام ساز وسلب ایله طلب فتح حلب ایچون متوجه اولدیلر چون
اهالیٔ حلب عسکر اسلامك نصرتندن آکاه اولدیلر جمله سی حسن ارادت

برله اطاعت ایدوب ذمتلرینه رسوم جزیه وخراجی قبول قیلدیلر کتب اسماء
الرجالده مسطوردرکه عقبه جهنی شاعرکه فتوحات شامده حاضر ایدی
خبر فتح دمشقی یدی کونده دك مدینهٔ منورهیه ایرشدیردی وروضهٔ مطهرهٔ
سید الانام یاننده علیه الصلوة والسلام طوروب خیر دعا ورجاء
واستدعا ایلدیکه حین رجوعده بساط ارض وبعد مسافه منطوی
اولوب شامه واصل اوله اتفاقا تیر دعاسی هدف اجابته اصابت ایدوب
وقت مراجعتده ایکی بچق کونده شام شرف انجامه ایرشدی واول زمانده
حکومت شام عهدهٔ ابو عبیدهده ایدی وچون ابو عبیدهٔ حق شناس
طاعون عمواسده مرض موته کرفتار اولدی معاذ بن جبلی حضورینه دعوت
ایدوب مسلمانلره خلیفه نصب ایتدی پس سهل مدتدنصکره معاذ دخی
دست اجلدن ملاذ بولمیوب یزیدی خلیفه ایتدی وکندو دخی بو عالم
فانیدن سرای جاودانیه کتدی عاقبت یزید دخی امر فعال لما یرید ایله
مبتلای بلای وبا اولدی وکندو برادری معاویهٔ اهالی شامه وعسکر
احتشامه خلیفه قلدی لاجرم ثلثهٔ مذکورهنك حالت موتی هجرتك اون
طقوزنجی سالنده طاعون عمواسده واقع اولدی مرویدرکه حضرت
فاروق امارت لشکر شامی ابو عبیدهیه تفویض ایتدکدنصکره دائما
فکر نهادی بو ایدیکه ارباب جهاد واصحاب صاحب اجتهاددن بریخی
جنك عجمه وفتح غنکاه عجمه کوندوره پس اوچ کون علی التوالی اصحاب ذو المعالی
اراسنده خطبا اوقیوب ترغیب جهاد وغزا ایتدی اصلا کیمسه جنك عجمه رغبت
وجهادده اظهار قدرت ایتمدی زیرا خالد بن ولیدك عزلنه راضی دکللر ایدی
آخر ابو عبیده ثقفی که عداد صحابهدن معدود دکل ایدی بو کار بزرکواره
متکفل اولدی ورایت نصرت آیتی رفع ایدوب دلیران شیر انتقام برله
حاکم جزیره وکوفه اولان مثنی یه ملاقات ایتدی پس ایکیسی دخی صدق
حمیت ایله غزای عجمه عزیمت ونیت ایتدیلر پس اول جانبدن رستم بن فرخ
زاد کثرت اجناد برله سرحده کلدی وکروه کثیر انك سخن پرتاثیرندن
صراط سدادی قویوب سمت ارتداده یوز طوتدیلر پس اول اثناده عبیده
ومثنی دلیران مستثنی ایله ایریشوب ایقاد نایرهٔ جنك وجداله مباشر
اولدیلر لاجرم عرب ایله عجم اراسنده محاربات عظیمه قایم اولوب پادشاه
عجم اولان توران دخت بیچه بیك مرد تند خو برله جادوی انتقام
اهل اسلام ایچون کوندردی بو حالتده ابو عبیده دخی یاننده اولان
لشکر موفور برله آب فراتدن عبور ایدوب جیوش دریا جوش کیران

کیران بی کرانه مقابل اولدی انلر دخی بایرقلرین وطوغلرین نصب ایدوب فیلان
قوی هیاکلی صف آرا وکنه چکدیلر پس دلیران جنك آزمای وصف شکن
ودلاوران سیل حمله وفیلتن جنك پیلان عجم اوزرینه شیرانجم کبی
سوردیلر وآسبان تازی نژادی عرصهٔ مصافده جلوهیه کتوردیلر

نظم
بجولان ستوران همچون پری — عروسان رعنا بجلوه کری
زمین در تزلزل زسم ستور — زکرد سپه آسمان رافتور
کیانی کمانها درآمد بزه — یکی کفت بستان یکی کفت ده
خدنك از کمانها کسستن کرفت — زقوس قزح برق جستن کرفت

نثر کرد کردان وغبار مردان کردون کردانه ایریشوب چشمهٔ آفتاب تیره
وکوزلر خیره اولدی وضرب نعل مراکب وصدمهٔ قوایم ستور مواکبدن
کرهٔ زمینك جبل ودشتی مانند کشتی تزلزله کلدی اتفاقا اثنای حرب
وجنکده عبیده صدمهٔ فیلدن شهید اولدی واقتضای قضای ملك
العلام ایله عساکر اسلام انکسار وانهزام بولوب کیمی تیغ آتشبار کفاردن
حریق وکیمی آب فرات برله بحر فناده غریق اولدی عاقبت مثنی احوال عبیده
وغلبهٔ کفاری حضرت فاروقه اخبار ایلدی خلافت مآبدن امر وارد
اولدیکه جریر بن عبد الله بجلی رضی الله عنه درت بیك مرد کزین ایله
واروب مثنی یه ملحق اوله لاجرم جریر بن عبد الله دخی درت بیك مرد
کینه خواه برله واروب مثنی یه ملحق اولدی وجمعیت بهمن جادوی بهادران
جنك جو وسروران پلنك خو برله پراکنده وپریشان قیلدی اندن
صکره سعد بن ابی وقاص حکم فاروق ایله سنه اربع وعشرده دیار
عراقی استخلاص ایچون جریر ومثنی یه کلوب ایرشدی وایکیسی دخی کندویه
تابع اولوب کمر جهادی میان اجتهاده بند ایدوب مقابلهٔ کفارده دل وجان
ایله دورشدی واول اثنامده دیار عجمه یزدجرد نام پادشاه اولمشیدی پس فرقهٔ
کبراده لشکر بی کران جمع ایدوب حرب مسلمانانه کوندردی جناب فاروقی
دخی غلبهٔ عسکر کفاره واقف اولوب اون بیك مرد جهاد نهاد سعده امداد
کوندردی بوندن غیری اون بیك دلیر شجاعت نهاد اطراف بلاد سوادده
جمع ایلیوب علی العقب ارسال ایتدی وقادسیهده جمع اولان جنود اسلام
وجیوش ظفر اعلام اوتوز سکز بیك مرد مریخ انتقام ایدیکه هر بری لب
شمشیری لب بتان کشمیری عد ایدردی وابتسام سنان وحسامی خندهٔ
جانان ابتسامی قیاس ایدوب قرشو کیدردی پس امر باری اوزره حضرت
عمر طرفندن یزدجردی دین اسلامه دعوت ایلدیلر وایتدیلر اکر سیزه

بخت ودولت يار اولوب شرف متابعت اسلامي اختيار ايدرسز فلابد
سعادت دارين ايله برخوردار اولوب كيده سز والا اكر فرط شقاوت
وشقابرله دين اسلامي قبول ايتمكده ابا ايليه سز يا جزيه وخراجي ذمتكزه
قبول قيله سز يا حاضر جنك وكارزار اوله سز ديوب نامه مغيره بن سعيده
ويردي مجاهدين ستوده آيين دن برقچ نفر كندويه تعيين ايدوب يزدجرده
كوندردي چون سپارش اولان كلماتي اول كبر پركبر نظرنده تقرير ايتديلر
پس اول قلب حجر زياده منضجر اولوب امر ايلديكه واردن الچيلري ازار ايله
اورديلر وآرقه لرينه طپراق ايكه طولو چوالدر يوكلدوب شهر مداين دن
طشره سورديلر لاجرم مغيره بن سعد دخي اول خاك پاكي اول ديارده
نقل ايتمكي ميمون ومبارك بيلدي وبعينه چوالدر ايله اول طپراغي سعد بن
وقاصك اوتاغي ياننه الوب كلدي پس سعد قادسيه ده كه كوفه يه قريب
برجايدر تقريب ددر وجه تسميه ده روايت اولنور حضرت خليل الرحمن
اول زمانكه اول محله ايرشدي بر پيره زن اول حضرتك مبارك باشندن
اثر سفر وغبار راه دن پاك ايتمكله حضرت خليل الرحمن بيوردي كه اول زن
قدست من ارض بوجهتله اول موضع بهشت سيما قادسيه ايله مسمى اولدي
پس سعد اول مكانه صعود ايدوب خير دعا ونصرت لشكر اسلامي استدعا
ايتدي بالآخره دعاسي قبول اولوب رستم اوزرينه منصور ومظفر اولدي
ودرفش افتاب رخش كاوياني الدرنده الوب سائر غنايم ايله مدينه يه
ارسال قيلدي علامه زمخشري ربيع الابرارنده ذكر ايتمشدركه دختران
يزدجردي كه هربري اوج ملاحتده بر ماه انور ايدي ساير اسيرات
ايله مدينه يه كتورديلر وبازار مدينه ده اول زليخا عصمت وآسيه عفتلري
مزاد ايتديلر پس حضرت مرتضى رضي الله عنه اول اوج دخترين برين صاتون
الوب عبدالله بن عمره هبه ايدوب اندن سالم متولد اولدي برين دخي محمد
بن ابي بكره الوب اندن قاسم وجوده كلدي وبريسي كه حسن وبها وعقل
وذكا ايله متصف ايدي اوغلو حضرت امام حسينه ويروب اندن علي بن
حسين متولد اولدي وبو اوج مرد پاكيزه كوهر اول اوج دختر فرخنده فردن
متولد اولمشلردر بوندن مقدم كبار ائمه امم قسم سراري وجواري يه
چندان مائل دكللر ايدي بوندنصكره ميل سراري وحب جواري دللرنده
جاري اولدي القصه فتح قادسيه دنصكره ضعف نام وفتور نكبت انجام صنف
اعجام ايچنده ظاهر اولدي وعسكر مجتمعلري پراكنده وپريشان وبي نام ونشان
اولوب هربري بريرده اتخاذ مكان قيلدي اما بو جانبده بلاد شام دار السلا

دار السلام ده بعض حصون كه تسخيردن مصون اولمش ايدي فرمان حضرت
عمر برله خالد بن وليد ويزيد بن ابي سفيان لشكر بي پايان ايله ابو عبيده يه
ملحق اولديلر واتفاق ايله ذكر اولنان قلاع سپهر ارتفاعك اطرافن محاصره
ايدوب جنك وجداله اغاز قيلدي اتفاقا اول ايجام كردكار ايله اول
خذله وزلزله ديارنده بر زلزله واقع اولديكه اول زلزله نك شدتندن
اول حصارك سوري ساقط اولدي پس ايچنده اولان كفار بدكمان
امان ديلديلر ابو عبيده دخي كندولره امان ويروب مال ومنالدرين
تالان ايتديلر وبوندن غيري بر حصار كردون اثاري خالد بن وليد
فتح ايدوب داخل ممالك اسلام ايلدي پس حضرت عمر رضي الله تعالى عنه
معاويه بن ابي سفياني لشكر بي پايان ايله قيصريه اوزرينه كوندردي
واول زمان ملك روم ارطبون نام كافر محرومي عساكر مرزبوم برله
قرشو كوندردي پس بو احوالي ابو عبيده حضرت فاروقه اعلام ايتدي
جناب فاروقي دخي عمرو بن عاصي نيچه بيك مرد شجاعت اختصاص برله
امداد ارباب جهاد نصرت انجام ايچون ارسال ايتدي لاجرم اعمال اسنه
ورماحدن صكره لشكر روم منهزم ومحروم اولوب حصار ايلياته فرار
ايتديلر وعمرو بن عاص دخي يانندة اولان اعوان وخواص ايله اول
حصاري احصار ايتدي بو حالتده ارطبوندن عمرو بن عاصه بر نامه
كلوب ايچنده يازمش كه بن تصفح صحايف حكما وتفحص لطايف كتب قدماده
شويله بولمشم كه بو حصار كردون اثارك فتح شول كيمسه نك النده اوله
نام همامي اوج حرف اوزرينه مبني اوله پس عمرو بن عاص قدس شريفي استخلاص
ايچون حضرت فاروقه نامه يازوب احوالي بيلديردي وايتدي بو موضع
اقدسك انفتاحي سنك بو جانبه عزمكه موقوفدركه بو ديار جليل الاثار
وبو حصار متانت دثار قدوم موكب همايون خلافت دثار ايله حيز
تسخيره كلور پس جناب فاروقي دخي يانندة اولان فريق برله جانب قدسه
متوجه اولدي وحالت سهولت ايله قدس شريفي فتح ايدوب تكرار مدينه منوره يه
مراجعت قيلدي زيرا ارطبون چون قدوم همايون حضرت فاروقي استماع ايتدي
قلعه قدس ترك ايدوب ملوم ومحروم جانب رومه عزم ايدوب كتدي منقولدر
دركه اول حين ده بلده قدس مفتوح ومسخر ودست نصرت فاروقي ده مسلم
ومقرر اولدي وقت نماز ايرشمكله جناب فاروقي امامته شروع واغاز قيلدي
بو حالتده التماس اصحاب ظفر اساس برله حضرت بلال اذانه اغاز وحي على
الفلاح دمساز اولدي بالكه اول مهر سپهر رسالت وخورشيد اوج نبوت

مغرب يثربده غارب وغايب اولالدن برو بلال كثرت ملال وفرط كلالدن
اذانه آغاز ايتمامشدي وشام دار السلامده اقامت وعزلت اختيار ايتمشدي
چون اصحاب فرخنده فال صوت بلند حضرت بلالي استماع ايتديلر گريه و
زاريه آغاز ايدوب نيجه زمان كندودن كتديلر چون حضرت فاروق
مدينهٔ منوره يه ايرشدي مسموع سمع اشرفلري اولديكه خالد بن وليد كمال
كرمندن بيك درم برشاعره جائزه ويرمش پس اهل غرض بو معنايي جناب
فاروقه عرض ايدوب خيانت بيت المال ايله كندويه اتصاف ويرديلر
لاجرم حضرت فاروق طرفندن امر شريف وارد اولديكه بو بابده كندوي
بري الساحه اولدي يعني خلافت فاروقده بشنجي سالده آخرته ارتحال
ايلدي وغلام وسلاحن اهل فوز وفلاحه وصيت قيلديكه راه غزاده لوازم
سرايه خرج وصرف ايليه‌لر وبوندن ماعدا برشي بولنمدي چون بو معني
مسامع عليهٔ فاروقه واصل اولدي بيورديلركه ابو سليمان مظهر رحمت
رحمان وغرقهٔ دريای غفران اولسونكه حقنده اولان فكر وخيالمزك خلافنجه
ايديكي ظاهر اولدي وچون اول عصرده ممالك مصر فتح اولدي اول ديارك
سكاني عمرو بن عاصه عرض ايلديلركه هر يل جريان نيل وقوع بولسون
ديو بر دوشيزه ابكار شيوه كارندن برين تمام زيب وزيور ايله دريای
نيله القا ايدروز اندن صكره بو نهر بي پايان طغيان وجريان ايدر عمرو
بو خصوصك حصولنه مانع اولمدي لاجرم نهر نيل ازدياد وترقيده ايكن
كوندن كونه تنزل وتدني بولدي پس احوال اهل مصر زياده متعسر اولوب
بلاي جلاي وطنه مبتلا اولديلر لاجرم عمرو حضرت فاروقه احوال نيل
مصري اعلام ايتدي چون بو خبر معلوم حضرت عمر اولدي پس اول نيل مكرمت
ودريای كرامت نيل مصره بو رقعه‌يي يازدي من عبد الله امير المؤمنين
الى نيل مصر اما بعد فان كنت تجري من قبلك لا تجر وان الله الواحد القهار
هو الذي يجريك فنسأل الله الواحد القهار ان يجريك چون رقعهٔ مذكوره
نيله القا اولندي اول كيجه اون سكز ذراع نيل طغيان ايدوب ارتفاع بولدي
واول امر ذميم منع ودفع اولدي وهجرتدن اون التنجي سالده مثال لازم
الامتثال سعد بن ابي وقاص حضرتنه وارد اولديكه لشكر اسلام ظفر
اعلامي شهر مداين اوزرينه چكه وطائفهٔ كبراني اول دياردن چيقاره
رايات ظفر آياتي اول عرصه‌نك ساحه‌سنه ديكه پس سعد دخي حسب
المأمور عسكر موفوري طرف مداينه چكوب يزدجردي بالجمله توابع و
لواحقي ايله اول دياردن چيقاروب مروه ولايتنه سوردي زمان خلافت

خلافت عثمانده يزدجرد مروده مُرد اولدي وفتح مداين دن صكره سعد وقاص
وياننده اولان ارباب اختصاص ايوان كسرى وديوان خسرويده
سكز ركعت نماز شكر بر سلام ايله ادا واتمام ايتدي بعده غنايم بي پايان
ومغانم بي حد وفراواني اوردويه كتوروب ايجندن خمسني چيقاردي باقيسن
مجاهدين دينه تقسيم ايدوب هر فرده اون ايكشر بيك درهم حصه دوشدي
با آنكه سعد وقاص ايله لشكر اسلامده تمام آلتمش بيك مرد صاحب حسام
وار ايدي وبو غنايمده غرايب خزينهٔ كسرايده بر بساط زيبا وقاليچهٔ ديبا
بولديلركه سرا پا جواهر ولآلي ايله ترصيع وتزيين اولنمشيدي كه تمثال غريبه
ونقوش عجيبه سنك مطالعه‌سنده انظار نظار خيره وچشم ادراك تيره
اولوردي وبو بساط نفيسه‌نك عرض وطولي آلتمش ذراع ايدي وبعضيلر
ديمشلركه طولي سكسن ذراع وعرضي آلتمش ذراعدن افزون ايدي وبو بساط
مطلانك اسمي بهارستان ايدي اول سببدنكه جوانبي نقوش اشجار وازهار
وصور شكوفه وبهار ايله منقوش ايدي ملوك عجم ايام زمستان وهنكام خزان
بستانده اول بساط پرنكارستان اوزرنده عيش وعشرت ايدرلر ايدي
مذكور بساطي سعد وقاص مدينه‌ده دار الخلافه‌يه ارسال ايلدي واول قالي
دن صكره بر قارش مقداري حضرت علي مرتضى حصه‌سنه دوشدي يكرمي
بيك درهمه بيع ايتدي وچون سعد وقاص رضي الله عنه تخت مداينده
قرار ودار الملك كسريده استقرار بولدي يزدجرد برنيجه بيك دلاور برله
اول زمان جلولا نام موضعده مكان طوتمشيدي لاجرم بعض سپاهن انده
قويوب برنيجه بيك مرد پهلوان برله حلوان اوزرينه كتدي واطراف ممالك
واكناف مسالكدن عساكر بي پايان جمع ايدوب جلولا امدادينه كلدكلرنده
لشكر اسلام ومجاهدان ظفر فرجام اول هجوم اعجامك دفعنه اهتمام تام
ايله اقدام قيلديلر وصورت كارزار غزات ديندار وبغات اهل بيداد
ارasinda برمرتبه اولديكه ارباب صلاح واصحاب فوز وفلاحك آلات
سلاحي سالم قالمدي جمله تير ونيزه الكرندن ريزه ريزه اولوب خاك جنك
وستيزه دوشدي مرويدركه عدد قتيلان عرصهٔ قتال كفار ضلالدن
ايكيوز بيكدن زياده ايدي حاصلي كشته‌لردن پشته‌لر وكله‌لردن قله‌لر
بنا اولندي واول موضع اسم جلولا ايله مذكور ومشهور اولدي وجلولا سواد
بغداددن بر قريهٔ دلفريبدركه اندن صكره يزدجرد هراسان وترسان
متوجه ديار خراسان اولدي اتفاقا سبب تعفن هوا ايله شهر مداينده
اول اثناده وبا ظاهر اولدي واهل اسلامدن چوق كيمسه عازم دار السلام

اولدي عاقبت امر حضرت فاروق برله ولايت كوفه يه واروب شهر كوفه يي بنياد
اوردیلر واساس عمارات عاليه سن سنت سنيه اوزره طرح ايدوب طرز
اهل فارسدن احتراز قيلديلر لكن قتى سواد عظيم اولمشدي وديرلركه ولايت
كوفه عهد كسرى ده بهرامك اقطاعي ايدي وتسميه سنه بروجه دخي بوديركه نه
كوفه كيف دن مأخوذدركه قطع معناسنه در واول بقعه بر فيض وفتوح
منزل حضرت نوح عليه السلام ايدي واول مسجدكه حالا اجداد واثاري موجوددر
بناء سعد بن وقاصدر واول بلده بهشت نهادك طرح بنيادي سنه هجريه ده
اون يدنجي سالده واقع اولدي وسعد بن وقاص سنه احدى وعشرين وارنجه
شهر مذكورك امير وحاكمي ايدي اندنصكره امر حضرت عمر برله معزول اولدي
بخاريده جابر بن سمره دن مرويدر بيوردیلركه بن حضرت فاروق يانلنده
حاضر ايدم اهل كوفه دن خلاف عادت مألوفه سعد بن وقاصدن شكايته
كلديلر اول سببله كندوسن امارت كوفه دن عزل ايلدي وعمار بن ياسر حضرت
لرين اول دياره امير نصب وتعيين ايتدي وديرلركه حضرت عمار امامت ايله
امارته نصب اولندي وحكومتي عثمان بن حنيفه تفويض اولنوب بيت المال
ابن مسعوده سپارش قلندي وسعد بن وقاصي دعوت ايدوب اهل كوفه
سنك عادت غير مألوفكدن بكا شكايت ايلديلر نمازندن دخي متشكي
اولديلر سعد ايتدي بن نمازى سيد عالم صلى الله تعالى عليه وسلم طريقي اوزره
ادا ايدردم ركعتين اوليين عشاده قراءتي تطويل وركعتين اخريده تخفيف
ايلردم كويا كه جهلۀ اهل كوفه نك اعتقادي تشويه ده ايمش پس عمر رض
ايتدي اي ابو اسحق بنم دخي سكا حسن ظن واعتقادم بويله در ديوب سعدي
بعض كيمسه لرايله تفتيش وتفحص ايچون كوفه يه كوندردي جميع مساجد و
معابدده كزوب رسم سمتن واحوال ظلمن استفسار ايلديلر جمله اكابر
واصاغر واهالي سعده خير دعا واظهار حسن رضا ايلديلر كندوسن
مسجد عيسه كتورديلر اتفاقا اسامه نام كيمسه شكايت ايدوب ايتدي
لا يسير بالسرية ولا يقسم بالسوية ولا يعدل في القضية سعد ايتدي خدايا
سن عالم ودانا سن اكر بو مرد فضول بي حيا بكا اسناد وافترا ايتديسه
اكا عمر طويل ويروب خوار وذليل ايله حكمت الهي ايله سعدك اول شخص
حقنده دعاسي قبول اولوب عبد الملك بن عمر كه راوي حديثدر اول
حكايت ايدركه اول مردي بروقتده ابرواني سفيد وكبر سندن چشمانی
عليل سواقده ذليل جر وسؤال ايدردي وديرايديكه بر پير فقير وحقيرم
بكا نظر مرحمت ايله التفات ايدك كه سعد وقاصك تير دعاسنه اوغرادم

اوغرادم وسعد فرقه اولو الالباب اراسنده اجابت دعا برله مشهور ايدي
زيرا سيد عالم صلى الله تعالى عليه وسلم غزاى بدرده سعد والا قدره خير دعا
ايتمشيديكه اللهم استجب لسعد اذا دعاك ديو بو جمله ايله بيله حضرت فاروق
اني كمال احتياطدن اوتوري امارت كوفه دن عزل ايتدي بعضيلر ديرلركه
منشأ عزل بو دكل ايدي بلكه عادت حضرت فاروق بويله ايديكه طائفۀ عمالي
درت ييلدن زياده منصبده قومزدي مبادا كه ان الانسان ليطغى
ان راه استغنى مقتضاسنجه ثروت وغنا برله متصدي ظلم وعنا اوله لر
وواسطۀ حب مال ايله ولايت ورعيتي پايمال قيله لر القصه شهر كوفه
بنا اولندوغي سالده عتبة بن غزوان دخي بر موجب امر وفرمان شهر بصره يي
بنياد ايتدي وسال فتح جلولاده كه تاريخ هجرت نبويه نك اون التي سنه سنده
ايدي تاريخ هجري واقع اولدي اندنصكره حرب نهاوند اوازه سي عالمده
بلند اولندي غزات اسلام عزم عراق ايتديلر زيرا يزدجرد وقتاكه ري
ديارنه ايرشدي اعيان عراق عجم وطبرستانه خبرلر كوندرديكه اصحاب
ميدان دلاوري دماونده فيروزان جبلي قاتنه واروب جمع اوله لر
واول ايامده صحابۀ خاص سعد وقاص كوفه دن معزول اولمشيدي وعمار
بن ياسر امارت كوفه يه منصوب اولوب قضيۀ جمعيت عسكر كبراني دار الخلافه يه
اعلام ايلدي لاجرم جناب خلافت مآب نعمان بن مقرني سر عسكر تعيين
ايدوب عساكر اسلام ومجاهدين هدايت فرجام انك يانينه واروب جمع اولمغه
فرمان ايلدي پس مدت مديد مجاهدان دين ايله كفار ضلالت ايين
ميانده حرب شديد قائم اولوب زير پاي فرو سده روس مجوس منحوس
غلطان اولوب اخر اول فريق بي توفيق اطرافلرينه بر خندق عميق قازديلر
وايچنده تعرض دشمندن مصون ومأمون اولوب اصلا طشره
چيقمز اولديلر اهل اسلام اول مقامده طول مكث واراملمدن تمام
كلال وملال كلوب بو حالده اول فرقۀ حيله كر ميانۀ عسكردن خبر
فوت عمري تشهير ايلديلر بو سببله عسكر عرب ديارلرينه رجوع ايتمكه شروع
ايتديلر وسپاه عجم دخي لشكر اسلامي تعاقب ايدوب برايكي منزل قطع
ايدوب كلديلر لكن جند اسلامك نزولي بر محلده واقع اولديكه لشكر
اعجام اندن ديارلرينه مراجعت ممكن دكل ايدي زيرا خيام مجاهدان اسلام
رهكذرلرنده واقع اولمش ايدي چون اول كيجه جانبيندن قراول وجفوب
حفظ وحراست لشكره قيام ايتديلر على الصباح كه طليعۀ مهر منير طالع
اولدي ايكي عسكر درياي اخضر كبي تموج ايدوب بربرينه مقابل اولديلر

ودلاوران غضنفرفر وسروران اسفندیار پیکر سلّ سیف ایدوب بر یره
حمله قیلدیلر بو اثناده حدایق ضمیر نعماندن بو شقایق شکفته اولدی که البته
رخسار سعادت آثاری اول کارزارده خون شهادتدن لاله وار رنکیز
وتابدار اولسه کرک لاجرم بیوردیلر که بندن صکره عسکر اسلامه حذیفه
امیر اولسون وحذیفه دخی عز شهادت ایله فائز اولورایسه جریر بن عبدالله
سرعسکر سپاه اولسون اکر اول دخی سلک شهدایه داخل اولورایسه مغیره
بن شعبه سپاه ظفرپناهه سردار اوله پس جمعیت تام ایله خصوم اوزرینه
هجوم ایدوب اول قوم شوم سنک وخدنک ایله مرجوم ایدوب کیرو
سوردیلر بو اثناده بر تیر اجل تأثیر شصت دشمن بی اماندن سینه نعمانه
اصابت ایدوب طائر روحی آشیانه قدسه پرواز ایلدی پس برادری آنی
خیمه یه آلوب کوتوردی وکندوسی لباسن کیوب اسب رهوارنه سوار اولوب
عزم میدان ایتدی چون مجاهدین دین ومسلمین شجاعت آیین برادر نعمانی
لباس واسب نعمان ایله کوردیلر نعمانی قیاس ایدوب قتاله اختلال ویرمیوب
صفوف اعدایه سوردیلر پس پهلوان عرب اعنی عمرو معدی کرب اول
جنک وحربده چوق دلاورلکلر ایدوب الندهکی شمشیری شکست
اولدی وشمشیری شکست اولمغله خاک حقیره پست اولدی اخر فیروزان
معرکدن کریزان اولوب بر کروه قلیل وفرقه ذلیل ایله بر کوه پرشکوهه
استظهار ایتدی پس قعقاع بن عمرو دخی بیک مرد محکم کمر ایله اول مکروهی
اول کوهدن چیقاروب جملهسن قلیجدن کچوردی وبو محاربهده اولدقلو
غنیمت اهل اسلامه نصیب اولدیکه احاطهسی خریطه قیاسدن افزون
ایدی منقولدر که عظمای امرای فرسدن خارجان نام کیمسهنک بر زن
غمزه زنی وار ایدی که کمال جمال ایله سرامد نازنینان شیراز ودیدار
بی همال ایله سردفتر زنان عشق پرداز ایدی کفتاری طوطی یه کلام
ورفتاری کبک دری یه خرام تعلیم ایدردی اتفاقا کسری چون اول نازنین
عصری کمال حسن وجمال وغایت غنج ودلالده کوردی بی اختیار اولوب
شبنم کبی اول غنچهنک افتادهسی اولدی وخارجان چون کسری اول جانا
نک عشقندن بی جان وشوقندن زار وناتوان کوردی بالضروری
منکوحه شیرین لهجه وزوجه ذی بهجهسی اختلاطندن فراغت ایتدی
کسری بر کون کندویه ایتدی اشتدم که بر چشمه شیرین وخوشکوارک وار در
نیچون آنک زلال وصالنی نوش ایتمزسن خارجان ایتدی اول چشمه شیرینک
اطرافنده شیر ایزن مشاهده ایلدم احتراز ایتدم که بکا ضرری اصابت

اصابت ایلیه کسری ایتدی کرچه سن لکن دیدوکک شیر اول چشمه شیرینک اصلا
شربتندن تمتع ایتمه مشدر پس کسری یه خارجاندن بو جواب زیاده مقبول
وصواب کلوب حرم سراینده اولان نسای حوراسنک نه قدر زر وزیوری
وپیرایه وکوهری وار ایسه جملهسنی زن خارجانه بغشلدی وخارجانی اول
جانان ایله بارشدیروب کندوسی رشته علاقه وارتباطی اول مومیانک
سوداسندن قطع ایلدی چونکه غلبه عسکر اسلام لشکر اعجام نافرجام اوزره
محقق اولدی احفاد خارجان اول زیور وپیرایه وجواهر کرانمایهیی بر محل مستوره
مدفون ایتدیلر فتح نهاوندن صکره اول مال مدفون دخی دلالت رجال
رهنمون ایله ظهوره کلدی وبو فتوحات عظیمهدن صکره فرقه صاحب تفرقه عجم
بر وجهیله جمعیت وحالت همت وحمیت ویرمدی وهجرتک اون طقوزنجی سنهسنده
کوه لبناندهده بر غار تاریک وتار بولدیلر واول غارده تخت زرین اوزرنده
بر میت مشاهده قیلدیلر که بو مضمون عبرت نمون اول تختک اطرافنده
مرقوم ایدی بن عیص بن اسحاقه ملاقی اولدم وحوادث روزکار ولیل ونهاری
چوق امور غریبه مشاهده قیلدم جملهدن فصل صیفده برف یغدوغن کوردم
اما بوندن عجیب وغریب اولدر که نوع انسان وصنف آدمیاندن موتی محقق
بلور ایکن ینه خواب غفلتدن بیدار اولمزلر وبونی دخی بیلورم که بعض سکان
ممالک بنم بو تختمه مالک اولوب بنی بو غاردن طشره چیقاررلر وهجرتدن
یکرمنجی ییلده مسجد مدینه توسیع ایدوب بعض یرلرین تعمیر وترمیم ایدهلر
ویکرمی بر تاریخنده حرب نهاوند وقوع بولوب کوفیان عماردن شکایت
ایتمکله مغیرة بن شعبهیی امارت کوفه یه نصب ایدوب ارسال ایتدیلر و
هجرت نبویهنک یکرمی ایکنجی سنهسنده آذربایجان وطوس ودامغان فتح
وتسخیر اولندی ویکرمی اوچنجی سنهده ساریه بن زنیم دارابجرده متوجه
اولوب اثنای خطبهده احوال حرب ساریه حضرت عمره منکشف اولوب
بالمعاینه مشاهده ایلدیکه جانب کوهدن بر جمع انبوه لشکر اسلام اوزرینه
هجوم واقدام ایدوب فرقه اسلام اول معنادن غافل اولمغله پس جناب
فاروق بو احواله مطلع اولوب سر منبردن بر ایکی دفعه یا ساریة الجبل
الجبل دیو تحذیر ایلدیلر حکمة الله ایله اول آواز فاروق سمع ساریه یه سرایت
ایتدی واول کافرلرک مکرینه واقف اولوب جملهسن پراکنده وپریشان ایدوب
کتدی منقولدر که حضرت فاروق رضی الله عنهک التی خاتون تحت نکاحنه
کتورمشدی بری زینب بنت مطعون که حفصه وعبد الله وعبد الرحمن
رضی الله تعالی عنهم مادرلریدر ایکنجی خاتونی ام حکیم مخرومیه در مادر فاطمهدر

اوچنجی جمیله بنت علقمه که مادر عاصم در دردنجی ام کلثوم بنت علی مرتضی
درکه مادری سیدة النسا فاطمة الزهرا در وام کلثومک تولدی حال
حیوة خواجهٔ کائناتده ایدی صلی الله علیه وسلم بشنجی خاتونی عاتکه
بنت زید بن عمرو بن نفیل درکه مادر عیاض در التنجی عبد الرحمن اوسط
واصغرک مادریدر وزمان خلافت حضرت فاروقده رضی الله عنه تمام
ممالک شام وبعض روم فارس وعراق تصرف اهل شقاقدن چقوب
سلک ممالک اسلامیه‌ده انتظام واتساق بولدی ومعابد کفار وکنایس
دار ودیاردن درت بیک معبد منهدم اولوب یرلرینه اطراف امصار
واکناف اقطارده درت بیک مسجد زیبا وضع وبنا اولندی وعهد خلافت
فاروقده مصر وشام وعراق وجزیره ودیاربکر وارمنیه واذربایجان
وایران وبلاد جبال وخوزستان مفتوح ومسخر اولدی وماه ذی الحجه
نک ایکنجی کونی روز شنبه‌ده ابو لؤلؤ نام غلام مجوسی که مغیرة بن شعبه‌نک
بندهٔ منحوسی ایدی اول حضرتی محرابده مجروح ایدوب طشره قاچدی
وحضرت فاروقدن غیری اون اوچ کمسنه دخی اول غلام مجوس منحوس
یاره اوردی اول مجروحلردن یدیسی بی روح اولدی والتیسی مداوات و
معالجات ایله صحت بولدی وچون ابو لؤلؤ اوزرینه اطرافدن خلق غلو
ایندیلر کندوسنی اول دستنده اولان سکین کسکین ایله بوغازلیوب
خاک هلاکه دوشدی وحضرت فاروقک رضی الله عنه دائما عادتی ایدیکه
مسجده واردقده صفوف ارباب صفوت وصفا ایچنده کچوب تسویهٔ
صفوف ایدوب جانب محرابه توجه ایدرلردی ونماز جناب کارسازه
خلوص نیت برله ابتداء قیلورلردی وهمواره نماز صبحده رکعت اولده
سورهٔ طویله قرائت ایدردی تاکه وضوء وطهارتده اولان اهل عبادت
کلوب ایریشورلردی روایت اولنورکه چون اول کون اول ذات کریم
تکبیر تحریم ایدوب نمازه عقد ید ایتدی یاننده اولنلر اشتدیلر بیوردیکه
کلب بی پاک بنی هلاک ایتدی پس عبد الرحمن ابن عوفی کندو یرینه قائممقام
قیلدی لکن ایراقده اولنلر بو قضیه‌یه واقف اولمیوب سبحان الله سبحان الله
دیرلردی زیرا صدای قرائت فاروق کسلدی القصه عبد الرحمن صلوات
خفت اوزره ادا ایدوب سلام ویردی بو حالتده جناب فاروق عبد الله
ابن عباس حضرتلرینه بیوردیلرکه نظر ایلیه‌سن قاتلم کیمدر جواب ویردیلر
غلام مغیره در بیوردیلرکه الحمد لله قاتلم ارباب اسلام وایماندن دکلدر
پس اول حضرتی خانه‌سنه کتوردیلر واهل اسلام کندولرین شویله بولدیلر

بولدیلرکه گویا مقدم اهل ایمانه بر مصیبت اصابت ایتمه‌مش ایدی عاقبت کندویه
بر مقدار سود ایچوردیلر گوردیلرکه محل جراحتدن طشره چیقدی بلدیلرکه
اول حضرتک اخرته انتقالی وارتحالی محققدر لاجرم اوغلی عبد الله رض
وصیت ایلدی که اداء دیوندن صکره ام المؤمنین حضرت عایشه رضی الله عنها
حضورینه واروب دیه که عمر سکا سلام ایتدی ودیدیکه بو مدده خلعت خلافت
بندن مسلوب اولوب سیزدن رجالری بودرکه اذن واجازتکز ایله کندوسن
حضرت صدیق یاننده دفن ایلیه‌لر حضرت عایشه بیوردیکه اول موضعی
کندو وجودم ایچون تعیین ایتمشدم چون حضرت فاروق رجا ایدرلر آنی
کندولره هبه ایتدم ولک من بعد انلرک مدفنی ومرقد ومسکنی اولسون چون
عبد الله کلام حضرت صدیقه‌یی جناب فاروقه ایرشدردی حمد الهی وشکر
وشکر نامتناهی ایدوب مسرور البال ومرفه الحال اولدی پس امر ایلدیکه چون
بنم جنازم اوزرنده نمازه طوره‌لر تکرار حضرت صدیقه‌دن استیذان
ایدوب بنی موضع مذکوره ومدفن مزبوره آلوب کیده‌سز که مبادا عایشه
صدیقه سوزندن نادم وپشیمان اوله پس اعیان اصحاب واحباب اولوا
الالباب کلوب ایتدیلر مسند خلافته کیمی استخلاف ایدرسز ومکان عدل
ورأفته کیمی نصب ایدرسز تاکه مهمات انام مختل قالمیه حضرت فاروق ایتدی
اول آلتی کمسنه درکه رسول الله علیه السلام وفات ایتدکده انلردن راضی
ایدی وانلر حضرت علی وعثمان وزبیر وطلحه وسعد وعبد الرحمن بن عوف
در بونلر مستعد امامت وخلافت ومستحق محل عدل وعاطفت در پس بونلر
اتفاق قیله تدبیر ومشورت ایتدکدنصکره مشورتلری کیمک اوزرنده قرار
وکیمی اختیار ایدرلر ایسه انی خلیفه ایدوب امرینه مطیع ومنقاد اولک دخی
بندنصکره هر کیم خلیفه اوله کرکدرکه وقار شان مهاجرینی مرعی ورسیم
ملاطفت واحسانی انصار حقنده محمی طوته واهل بلادی احسان ایله مرفه
البال ایده وقوم عرب پاکیزه اعتقادی لطف احسان ایله آسوده حال
ایلیه وتکالیف شاقه ایله کندولرین زبون وبی طاقت ایلمیه عبد الله بن عباس
رضی الله عنه روایت ایدرکه چون حضرت عمر سریر اوزرینه وضع ایتدیلر
خواص وعوام اطرافن احاطه ایدوب خدمت تجهیز وتکفینه قیام ایتدیلر
بو حالتده بر کمسه کلوب بنم اوموزیمه استناد ایتدی گوردم که حضرت علی مرتضادر
رضی الله عنه بیوردیلرکه رحمت خدا سنک اوزرینه اولسون یا عمر بر وجهیله
خلق عالم ایله حسن زندگانی قیلدک محبوب عالم ومقبول ومرغوب بنی ادم
اولدک والله العظیم ظنم وگمانم اولدرکه اول ایکی دوستکه رفیق اولسک

کركدز زیرا سید عالم دن صلی الله تعالی علیه وسلم بنچه دفعه استماع ایتدم بیوردلردی که بن وابوبكر وعمر بوبله ایلدك وبوبله كتدك مرویدر كه عبدالله بن عمر
هرمزانی كه حاكم بعض بلاد عجم ایدی شرف اسلامدن صكره مدینه ده اتخاذ مسكن
ومقام ایتمشدی عبدالله مزبوری انتقام ایچون قتل ایلدی اول سببدن كه ابولؤلؤ
اكثرا قاتده انكله اختلاط وانبساط ایدردی پس حضرت عثمان رضی الله عنه
انك دیتن بیت المالدن ادا ایلدی وعبدالله فارغ البال ومحصل الآمال مدینه ده
اولوردی تا اول زمانه دك كه چهرهٔ خلافت خال جمال علی ایله متلالی اولدی
پس خوف قصاصدن شام شریفه كیدوب انده اتخاذ مكان ایتدی وسلك
خواص معاویه ده اختصاص تام بولدی پس معاویه دیلدیكه عبدالله محفل
خاص وعامده منبره صعود ایدوب حضرت علی حقنده بعض نقایص وناشروع
خصایص اسناد ایدوب شركت خون عثمان ایله متهم ایلیه لاجرم عبیدالله دخی
اعتماد فصاحت برله منبره صعود ایدوب لآلی موعظة وجواهر موعظتی منعا
خلایقه ایثار ونثار قیلدی وحضرت علی حقنده بر كلمه اقدام وجرأت واظهار
قدرت ایتمیوب نزول ایتدكدنصكره معاویه یه دیدیكه روح مقدس سید الانامدن
استحیا ایلدم كه مجمع عام ومجلس عامهٔ انامده كذب وافترایه جرئت واقدام ایلیم
پس بوندنصكره تاب التفات معاویه دن محروم اولوب رعایت مناسب حالی
وعنایت شامل احوالی اولمادی القصه مدت خلافت فاروق رضی الله تعالی عنه
اون ییل ایله بش آی والتی كوندر وحجرهٔ عایشه ده قرب جوار سید الانامده مدفون
اولندی وتاج دیباج خلافت تارك مبارك حضرت عثمانده قرار قیلدی

خلافت حضرت عثمان رضی الله تعالی عنه

سلسلهٔ اجداد امجادلری بو ترتیب اوزره در ابو عبدالله عثمان بن عفان
بن ابی العاص بن امیة بن عبد الشمس بن عبد مناف لقبی ذی النورین
ایله ملقب در زیرا كه رقیه بنت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سلك
ازدواج وتحت نكاحلرنده ایدی اول ستوده سراپردهٔ نبوت عالم بقایه
رحلت ایتدكده اول حضرت ام كلثوم معصومی زوجیت حضرت عثمان ایله
موسوم قیلدی وحضرت عثمانك مرویاتی كتب معتبره ده یوز قرق آلتی حدیثدر
وبو احادیث شریفه دن اون برحدیث كتاب بخاریده مسطور ومذكوردر
استخلافی سنه اربع وعشرین محرم الحرامك غرهٔ سنده واقع اولدی واول
حضرتدن بنچه خوارق وكرامات واقع وانواع معارف والهامات ساحهٔ
ظهوره كلمشدر جمله دن بری منقولدر كه برشخص متوجه مجلس فیض بخشلری
اولمش ایدی اتفاقا اثنای راهده برزن جمیله جمالنه نكاه ایتدی كه تماشای چهرهٔ

چهرهٔ دلكشاسی روح غذا وسیر لقای روح بخشاسی غم زدا ایدی چون نظرانور
ذی النورین اول كشی نك عیننه دوش اولدی متأثر اولوب بیوردیلر كه هر
سیزدن بریكز بنم مجلس مقدسمه كلور وآثار زنا انك ایكی چشم بیناسنده
ظاهر وهویدا اولور بلمزمی كه زنان نامحرم یوزینه بقمق عین زنا وعصیاندر
ایمدی بونك امثالی افعال وحركاتدن تائب اولك والا واجبی ایله تعزیر و
كوشمال ایدرم چون اول شخص حضرت ذی النورین دن بو كلامی اشتدی
متحیر اولوب ایتدی آیا انقضای عهد نبوت وانقراض زمان رسالتدنصكره
وحی والهام میانهٔ خواص وعوامدن منقطع اولمادیمی كه اسرار خفیات
وخبیاته بوبله واقف اولورلر حضرت ذی النورین بیوردیكه بو دیدوكك
واسطهٔ وحی والهام حی لاینام ایله دكلدر بلكه وساطت سر اتقوا من فراسة
المؤمن فانه ینظر بنور الله تعالی در بو معنی نك كشفی ادراك نور فراست وبصیرت
برله در القصه اول خلیفهٔ پیغمبر روز جمعه ده منبر اوزرینه صعود ایدوب
خطبه یه آغاز قیلدی پس همانكه حمد وثنای ملك العلام فتح كلام ایتدی كندوده
حالت حیا وحیرت مستولی اولوب ادای كلامدن دمبسته اولدی پس حضار
مجلسه عذر ایدوب ایتدی حضرات شیخین خطبه دن مقدم صورت عبارت
خطبهٔ قلم تدبر وتفكر برله لوح خیاله نقش ایدرلردی اندنصكره قیل وقاله
مباشرت قیلورلردی وبنم هجوم نوایب ومصایبدن فرصت ورخصتم اولمدی
كه بو خطبهٔ ذات المفاخری قلم تفكر خاطر برله نقش نكین خاطر ایلیم زیرا
بو بیعت وحالت خلافت دفعة واقع اولدی وانتم احوج الی امام فعال من
امام قوال مرویدر كه عهد خلافت حضرت ذی النورین دن غلبهٔ اموال
وكثرت نعمت ونوال اصحاب اهل حال اراسنده برمرتبه یه ایرشدیكه صنف
نسادن برجاریهٔ حورآسای یوسف وار میزان ومعیار ایچنه قویوب زرتمام
عیار ایله وزن ایدرلردی وبر اسب تازی نژادی مزادده یوز بیك الچه یه
صاتون آلورلردی پس سعد بن ابی وقاص جنابی كه حكومت كوفه دن معزول
ایتدی وسعد عهد خلافت حضرت فاروقده رضی الله عنه اهل كوفه شكایت
ایتمكله معزول اولمش ایدی صكره كندویه تهمت وافترا اولدوغی معلوم اولنوب
تكرار اول منصبه منصوب اولمش ایدی لاجرم بو دفعه دخی عزل اولندقده
ولید بن عقبه كه برادر مادر عثماندر سعدیرینه امارت كوفه یه نصب اولندی
وبش سال علی الاتصال مالك ومملوك ایله حسن سلوكی مرعی ومسلوك
طوتدی شویله كه دار الاماره سنك سده او ایلخاق قپوسی یوغیدی تاكه ارباب
حاجات بی مانع حجاب كلوب رفع حاجت وعرض مصلحت ایلیه لر لكن آخر امارتنده

معاصی یه ارتکاب ومناهی یه انتساب ایدوب ادارهٔ کاسات شراب نابه
مشغول اولدی وبرآن تجرع پیمانهٔ راحدن خالی اولمزدی حتی وقت
اولوردیکه صبحکاهده بادهٔ صبوحی ایدوب محرابده امامت ایدردی
وصلوة صبحی ایکی ایکن درت رکعت قیلوب خانه سنه کیدردی پس بو امر
منکر وکار ابترك شهرتی سبب عزل امارتی اولدی وعبد الله بن جعفر طیار
امر حضرت عثمان ایله مسجد مدینه ده ولید بن عقبه حقنده امضای احکام
شرعیه واجرای حدود مرعیه‌یی مرعی طوتدی وانك یرینه سعید ابن
منصب امارت کوفه یه نصب ایتدی ولکن سعید دخی رسم عدالتی رعایت و
حمایت ایتمیوب حسن زندکانی وخیر سلوکی مسلوك طوتمادی وبو
خصوصده مالك اشتر وصعصعه بن صوحان وبرادری زیده وکمیل
بن زیاد طعن وسرزنش ایلدیلر اصلا متنصح اولمیوب جمله‌سین دیار شامه
سوردی بو اثناده سعیدی مدینه یه طلب ایلدیلر تاکه احوال واطوارندن
استفسار اولنه اتفاقا کوفه دن بر ایکی منزل چیقوب مدینه یه متوجه اولمش
ایکن بر جماعت تکرار کوفه یه رجوع ایتمکله کندوسی دخی مراجعت ایتدی لکن
اهالی کوفه کندوسنی شهره قومغه‌ن داخل اولمغه قومادیلر بو حالده دار
الخلافه دن امارت کوفه یه ابو موسی چیقه کلدی سایهٔ عدالت وظل عاطفتنده
اهل کوفه آسوده وراحتده اولدیلر وحضرت عثمان یکرمی بشنجی سالده
قصد عمره برله مکهٔ مکرمه یه کتدی ومسجد حرامی ادنی واعلا اوزرینه
مفتوح وکشاده طوتدی وزمان خلافت حضرت عثمانده اذربیجان و
طبرستان وخراسان وماوراء النهر تیغ قهر غازیان جانستان اهل اسلام
ایله مفتوح ومسخر اولدی وبو سالده عمرو بن عاصی حکومت مصردن رفع
ایدوب سعید بن عبد الله بن ابی سرحه که او لدخی برادر مادری عثمان
ایدی تفویض وعمرو عاصی لشکر جلادت اختصاصی ایله فتح افریقیه واندلس
برله مأمور قیلدی لکن عمرو بن عاصدن بو غزاده جد وجهد سزا ساحهٔ
ظهوره کلمدی زیراکه عزل حکومت مصردن رنجیدهٔ خاطر اولمش ایدی
پس امر مهمك اتمامنه سعید بن عبد الله مأمور وموسوم اولدی وبو جهتدن
عمرو بن عاصك رنجشی ودروندن بیرونده آتش زیاده اولدی خواهر مادر
عثمان که سلك ازدواجنده ایدی اطلاق ایلدی وسال هجرتك یکرمی
یدیسنده عروه بن نافع بن حصین ولایت اندلسی فتح ایتدی ویکرمی سکزنده
جزیرهٔ قبرس اعانت دلاوران متترس ایله مفتوح ومسخر اولدی وسال تسع
وعشرینده نیت طواف بیت الحرام ایله جانب مکه یه خرام ایتدی مراسم

مراسم حج شریفی ادا ایدوب تکرار مدینهٔ منوره یه کلدیلر وسال هجرت ثلثینده
عبد الله بن عامر فتح دیار خراسان ایله مأمور اولوب دستیاریٔ دلاوران
تیغ زن برله خطهٔ خراسانی وجاسان اوزره دست منازعاندن استخلاص
ایتدی وبو سالده خاتم حضرت خاتم الانبیا علیه الصلوات والتحایا عثماندن
الندن چاه اریسه دوشدی وهر چند که تجسسده اهتمام تام اولندی
اصلا اثری ظاهر وپیدا اولمدی ومطلق اول خاتم انبیانك خاتم شریفی
ضایع اولمق حضرت عثمانك نظم امور ومهماتنه خلل ویروب حتی کار دشوار
قتل نفسنه منجر اولدی وسال هجری احدی وثلثینده معاویه قسطنطین
رومی ایله روی دریاده معاونت دلاوران نهنك آهنك برله عظیم جنك
ایلدی وبو سالده ابو موسی اشعری که حضرت عمر کندوسن ولایت بصره ده
حاکم نصب ایتمش ایدی عزل ایلدی وپسر خالی اولان عبد الله بن عامری
اول دیاره حاکم وآمر نصب ایدوب کوندردی وبو سالده شاه یزدجرد
فارسدن فارس ایله اسطخره کلدی وعبد الله بن عامر مردان کاردان ایله
مدافعه یه عزیمت قیلدی لاجرم یزدجرد مردان صاحب شجاعت ضرب وحربه
طاقت کتورمیوب یانده اولان عسکر ایله خراسانه کریزان اولدی عاقبت اول
بخت برکشته دیار مرو ده کشته اولدی وعبد الله بن عامر بهادران شجاعت
مآثر برله نیشابوره عبور ایتدی واول دیار بهشت آثاری فتح ایدوب حاکم
طوسه که زینت اسلام ایله مزین ایدی سفارش ایلدی واحنف بن قیسی که
صاحب حلم ووقار ایدی ضبط هراته کوندردی وکندو حضرت حضرت عثمانه
عزیمت ایتدی وترك ثغور اسلام ایدوب بی اذن واعلام دار الخلافه یه عزم
ایتدوکی رأی انور ذی النورینه موافق دوشمدی ومحمد شهرستانی کتاب
ملل ونحلده ایراد بیورمش که ایام میمنت فرجام حضرت شیخین ده رضی الله عنهما
رفضهٔ اهل بدعت وشیعهٔ پر شناعتدن اثر یوغیدی ومیانده اولان
او ایکی بزرکوار عالیشان حقنده ذم وقدح ایله لسان ناکسان جاری دکل
ایدی وعهد خلافت ذی النورینده بو امر ذمیم اغوای ابلیس رجیم ایله مجوس
منحوسدن ساحهٔ ظهوره کلدی وبو مجملك بر وجه اجمل مفصلی اولدر که چونکه
شاه یزدجرد خراسانده مرد اولدی حکمای مداین که عرض سلطنت یزدجرده
صاین ایدیلر وهم کندو ایله بیله ترك دار ودیار ایدوب بلای جلای وطنی
اختیار ایتمشلر ایدی وهر بری دیار خراسانده قابل وامکان اولدوغی اوزره
موضع ومکان طوتمشلردی چون عودت دولت مجوس ورجوع اقبال کبران
منحوسدن مأیوس اولدیلر لاجرم حب وطن ومهر ومحبت مسکن غلبه ایدوب

تکرار دیارلرینه رجوع ایتدیلر وبو واسطه برله جزیه وخراجی بیت المال الاخراج
وتسلیم ایلمکی ذمتلرینه قبول قیلدیلر وچون وطن مألوفلرینه واصل اولدیلر بریره
مجتمع اولوب مشاوره ایتدیلر ودیدیلرکه بزه اولی وانسب اولان اولدرکه بر رای
صحیح فکر ایده وز باشدکه بنیان اعتقاد اهل ایمانه بر رخنه وخلل صالهوز
واول سبب برله ارالرنده اختلاف واختلال واختصام واعتلال ظاهر
وهویدا اوله پس تأمل بسیار وتخیل بی شمارد نصکره ایتدیلر رسم سلوك
اتباع اشیاع ملوك اولدرکه هر پادشاهدن صکره کندو اقربا وتعلقاتندن
برینی چار بالش سلطنت ومسند خلافته نصب ایدروز وحالا صدور اسلام
ووجوه امت سید الانام بو رسمك خلافنده اولوب اقاربدن قطع نظر
ایدوب اجانبی صدر خلافت ومسند عدل ورأفته بر مشاردر ایمدی
بو معنانك قباحت صورتن نظر عوامده جلوه وظهوره کتورمك کرکدر
باشدکه بو اغوانك ضمننده چهرهٔ مقصود نمایان وصورت مرام ظاهر وعیان
اوله پس چون بو قضیهٔ مضیه سفهای بی حمیت نظرنده نقل ایتدیلر ملایم
عقل قاصر وموافق خاطر فاطرلری اولوب روز بروز زمین دللرنده درخت
کین شیخین وخارستان بغض وعداوت ذی النورین متقرر ومتمکن اولدی
تا اول زمانده بو آتش کین سینه پرکینلرنده بغض وعداوت دیرینه
اشتداد وازدیاد بولدی ابوذر غفاری رضی الله عنه شامده متمکن ایدی
وکندولرینك مشرب ومذهبی بو ایدیکه سمت معاشده کمال قلت وضرورت
ایله کچوردی زر وزیور دنیا وقبای دیبا وزیبایه قطعا التفات ایتمزدی
وبرکیسه که جمع مال وجلب اموال اشتغال ایلردی انکله مقام اعراض واعتراض
ده اولوردی بو سبب ایله معاویه شامده جمع مال واستحصال اموال ایده مزدی
لاجرم حضرت عثمانه نامه کوندروب اعلام ایلدیکه اکر سنك مال شامه
وخزینهٔ اهل اسلامه احتیاجك وار ایسه کرکدرکه زاهد باری ابوذر
غفاری حضرتنی مدینه یه دعوت ایده سن پس بر موجب فرمان حضرت
عثمان ابوذر غفاری جانب مدینه یه روان اولدی واندهده دخی مقتضای
مذهبی اوزره جمع ایدنلره اظهار تشدد ومزاحمت قیلدی فلهذا حضرت
عثمان صلاح کار ومصلحت روزکار آنی کوردیکه ابوذر غفاری ربذه یه
واروب اندهده ساکن اوله پس اول دخی حسب المأمور موضع مذکورده اتخاذ
مسکن ایدوب بو دار غروردن سرای سروره انتقال ایلدی جناب رسول الله
علیه السلام انك حقنده بیوردیکه یا اباذر تنها اولورسن وتنها محشور اولورسن
واواخر عهد عثمانده رضی الله عنه عبد الله بن سبا که جملهٔ یهود بدعهود

بدعهوددن ایدی وصنف شیعه دن بر کروه مکروه که انلره سبائیه دیرلر
کندولرین بو عبد الله بن سبایه منسوب طوترلر وعبد الله بن سبا اکرچه ظاهرا
سمت اسلام برله اتسام بولمش ایدی لکن کبر وکینهٔ اهل اسلامی خزینهٔ سینه سنده
مرکوز ومحفوظ طوتردی پس اول بنش المثوی اهل هوادن بر کروه ها اغوا
ایدوب ایتدی حالا عثمان اوزرینه خروج وغلو ایلمك جملهٔ طاعات اهل
عبادتدن درلکن بر مرد صاحب همت یوقدرکه بو کار بزرکواره قصد و
عزیمت ایلیه بناء علی هذا اهل کوفه وبصره وبعض فسقهٔ مصره بو سوز سرایت
ایدوب اول فاسد ومفسدك افسادنه مغرور اولدیلر وبربریله خبرلشوب
قتل حضرت ذی النورینه زنار غیرت جاهلیت بند قیلدیلر اتفاقا اول حینده
اهل مصر کندو عامللرندن شکایت ایتمکله حضرت ذی النورین محمد بن ابو بکری
حکومت مصره منصوب ایتدی وآنك عقبنجه بر سفارش نامه اهل مصره یازوب
کوندردی که بو کلام اول نامه ده رقم زدهٔ خامه اولمش ایدی اذا جاءکم الامیر
فاقبلوه وبونك اصلی بو ایدیکه مروان کاتب حضرت عثمان ایدی بو کلام بی نقط
عرض ایتمش ایدی ومطالعهٔ حضرت عثماندن صکره فاقتلوه ایلدی ومحمد بن
ابی بکر اثنای راهده مضمون نامه یه مطلع واکاه اولدی پس جماعت مصریان
ومالك اشتر ایله بعض اهل طغیاندر سرای حضرت عثمانه واردیلر البته
بو ایکی کار مهمك برینی اختیار ایلمك کرکدر سن یا حسن رضا ایله خلعت خلافتی
دوشندن خلع ایله ویا طیب رضا برله مروانك درخت بختن ساحهٔ زندکانیدن
دن قلع ایله والا بو کار خطرناك وورطهٔ هلاکه منجر اولور حضرت عثمان
بو معنیدن ابا ایدوب برینی قبول ایتمدی آخر اول جماعت اهل شناعت بر
نیچه کون عثمانی دار الخلافه ده محاصره ایتدیلر وبو ایام محاصره ده رؤسای
مصریاندن بریسی امامت ایدردی وکاه ابو امامهٔ انصاری که اسم شریفلری
سهل بن حنیف در اذن حضرت عثمان ایله رضی الله عنه امام اولورلردی
وروز عید اضحی دخی اول ایامده واقع اولمغیله حضرت مرتضی رضی الله عنه
امامت ایتدی ومنقولدرکه حضرت علی رضی الله عنه اول ایامده نمازده امام
اولدی وطلحه وابو ایوب دخی بعض نمازلرده امام اولدیلر وصحیح بخاریده
مذکوردرکه عبد الله بن عدی بن خیار ایام انحصارده اول بزرکواره
یانینه واروب سن امام عامهٔ انامسن وبو بلیه امر عسیر وکار غریبه سکا
دامنکیر اولمشدر فیه فساد وفتنه دن بعض اهل شناعت بزه نمازده امامت
ایلر قورقرم که اکا اقتدا ایتمکله مجرم وآثم اولم حضرت ذی النورین ایتدی
نماز احسن عبادات وطاعتدر اعمال نیکده خلق ایله شریك اول لکن که

افعال بدده مرافقت اصحاب رددن اجتناب ایله وسیف بن عمر کتاب فتوحده
ذکر ایلمشدر که خلق فتنهٔ باغیه پیشوالرینه نمازده اقتدا ایتمکی مکروه طوترلردی
حضرت عثمان بیوردیلکه اجیبوا من دعی الی الصلوة القصة حضرت ذی النورینک
قتلنی مراد ایتدیلرکه اول فریق بی توفیق برله جنک وجدال وحرب وقتال
مباشرت ایده لر حضرت عثمان منع ایلیوب قرائت قران وتلاوت فرقانه
مشغول اولدی بو اثناده اول فریق بدطریقدن بعضیلری ایچرویه کیروب
اول حضرتک مبارک باشن بدنندن تفریق ایتدیلر بو داهیهٔ عظمی و
واقعهٔ کبری سنه خمس وثلثین ذی الحجه سنک اون سکزنجی کونی روز
جمعده واقع اولدی وقاتل باطلی کنانه بن بشر تجیبی نام بدبخت ایدی وتجیب
کنده ولیدبن عتبه دن بربطن در نته کم دیمشلردر نظم الا ان خیر الناس
بعد ثلثة قتیل التجیبی الذی جاء من نضر نثر وجوهر صحاحده تحریر یازمشدر
وثلثه دن مراد خلفای ثلثه در وتحوب حمیردن بر قبیله اسمیدر که ملعون
عرب وعجم اعنی عبدالرحمن ابن ملجم اول قبیله دندر وجوهرینک ظنی وکمانی
بودر که شاعرک بوندن مرادی حضرت علیدر رضی الله عنه اما بویله دکلدر
بلکه ثلثه دن مرادی حضرت پیغمبر ایله شیخیندر وقتیلدن مراد حضرت
عثماندر رضی الله عنه وحضرت ذی النورینک سنین عمر نازنینی سرحد
اثنی وثمانینه حدینه ایرشمش ایدی نمازنی حکیم ابن حزام قیلدی وچون
اول فریق بدکردار حضرت عثمانی شهید ایلدیلر دم مبارکی سیلان ایدوب
فسیکفیکهم الله آیتی اوزرینه ایرشدی واشراف اصحاب خیر مآب
حضرت علی وزبیر وطلحه کبی رضی الله تعالی عنهم اصلا ظن وکمان ایتمزلردی
اول قوم بی امانه قتل حضرت عثمان ایده لر چون اول شومارک حمله
وهجوملرین کوش ایتدیلر لاجرم کندو اولاد واحفادلرین جهت اغاث وامداد
ایچون ارسال قیلدیلر اما نه فائده که اول فریق قطاع طریق معاونت کلان اصحاب
واحبابی تفریق ایدوب هر صحابه اوزرینه بر جمع کثیر حواله ایلدیلر اکابر اساطین
ورفقا اول اهل شقاوت وشقا ممانعته قادر اولمادیلر پس نوازل آسمانی کبی
در وبامدن ایچرو کیردیلر واماه ویرمیوب اول حضرتی کوسفند آسا بی محابا
ذبح قیلدیلر مدت خلافت ذی النورین اون بر ییل ایله اون برآی وطقوز
کوندر وکندوسنی بقیعده دفن ایلدیلر اولاد کثیره سی واردر لکن رقیه
وام کلثومدن رضیهما نسلی یوقدر اندنصکره مهاجر وانصار واعیان امصار
امیر المؤمنین حضرت علیه بیعت واول ذات ملک صفاتک فرمانه متابعت
ایلدیلر وسنه اثنی وثلثینده زمان خلافت عثمان بن عفانده حضرت عبدالله

عبدالله بن مسعود جانب فرد وسه موعود ومتوجه اولدی وعبدالله جملهٔ
سابقین واصحاب متقیندن ایدی سعید بن زید ایله معا مسلمان اولمشیدی
وخدمت نعلین سید الثقلین ایله دائما مشرف ایدی واول قرة العین هرچند
رفع نعلین ایلسه عبدالله الوب آستین ایچنده صاقلوب حفظ ایدردی نظم
ای غبار قدمت مهر ومه اوج اثیر کرد نعلین تو کحل البصر بدر منیر تا نسیم
سحری بوی ز نعلین تو یافت کرد عطاری عالم همه از مشک وعبیر هرکه
نعلین ترا بوسد وبرسر کیرد درد وعالم نشود ملتفت تاج وسریر نثر
واکثرا وقاتده سید کائنات علیه الصلوة خدمتنه ملازمت ومداومت
ایدردی فقها وعلمای صحابه دن ایدی فصاحت عربیت وقرائت واهلیت برله
مشهور ایدی واول ددایاتک مرویاتی سکز یوز قرق سکز حدیثدر توفی
بالکوفه سنه اثنین وثلثین وحکیم ابن حزام بن خویلد بن اسد بن عبد العزی
بن قصی بن کلاب القرشی الاسدی المکی روز فتح مکه ده هجرتک سکزنجی
ییلنده شرف اسلام ایله مشرف اولدی محاربهٔ بدرده فرق مشرکین وارباب
کبر وکین ایله حاضر اولمش ایدی بحر اول ذات نیکو نهاد بر نسنه ایچون یمینده
مبالغه واجتهاد ایلسه دیر ایدیکه والذی نجانی ان اکون قتیلا یوم البدر
یعنی اول خدای جن وانس حقیچون که منی ملائکه بدردن بکا خلاص ویردی
وحکیم بن حزام اون ییل مقدم عام الفیلدن متولد اولمش ایدی والتمش ییل
زمان جاهلیتده والتمش ییل دخی اسلام واهلیتده عمر کوردی واسمای
الرجال صاحبی ذکر ایتمشدر که حکیم بن حزام جوف بیت الله الحرامده مادرندن
متولد اولدی وکعبه ده دار الندوه حکیم بن حزام حضرتلرینک ملکی ایدی صکره
معاویه یه یوز بیک اقچه یه بیع ایتدی واول خدیجة الکبرا حضرتنک قرنداشی اوغلودر

ذکر خلافت حضرت علی بن ابی طالب رض

ضمیر مهر تاثیر طالبان مطالب اخبار عترت نبویه وخاطر آفتاب تنویر سالکان
مسالک آثار عترت مصطفویه علیهم افضل الصلوات والتحیة مخفی دکلدر که
اول حضرتک فضایل صوری ومعنوی وشمایل اخرویه ودنیویسی همان
کالرمل والحصی حصر واحصادن بیروندر همان علم الهی آنک فضایل
نامتناهیسنه محیطدر وسائر کتب تواریخ معتبره ده تصریح اولنان آنک
فضایل وکمالات وکرامات وخوارق عاداتی مطلق نور بی پایاندن لمعه
وبحر بی کراندن رشحه مشابه سنده در زیرا تعداد اوصاف کمالاتی مقدور
بلغای سخندان دکلدر لاجرم خامهٔ بدیع الآثار بو بابده بو مقدار اکتفا
واختصار قیلدی اول سرور اعلی وادنی ابو الحسن وابو تراب ایله مکنیدر

والقاب همایون ذو القرنین ایله ملقبدر اول سببدنکه سید عالم صلی الله
علیه وسلم انك شاننده سعادت نشاننده بیوردیلرکه ان لك فی الجنة بیتا
ویروی کنزا وانك لذو قرنیها یعنی جانبین جنت وذو القرنین یعنی مالك
خافقین اولدی اولدخی اکا نسبت مالك جانبین جنت اولسه کرك ومازنی
رحمه الله بیوردکه بیورمشکه اول اشعار بلاغت شعار اول ستوده کردار
کرم الله وجهه نسبت ایدرلر اکثری اسناد وافترادر وبو ایکی بیتدن ماعدا
ثابت وظاهر اولمامشدر وعلامۀ زمخشری مازنینك بو قولنی تصدیق
وتصویب ایلمشلردر نظم تلکم قریش تمنانی لتقتلنی فلا وربك ما برزوا وما ظفروا
فان هلکت فرهن ذمتی لهم بذات ودقین لا یعفوها اثر نثر وچون اول حضرتك
وجود پرجودیله چار بالش خلافت زیب وزینت بولدی طلحه وزبیر کندویه
بیعت ایتدکدنصکره مدینه دن طشره چیقوب حضرت مرتضی دن قصاص
قاتلان عثمان ذی النورین ده نوعا تسامح واهمال توهم ایتدیلر پس
ایکیسی دخی مکه یه واروب حضرت عایشه یه رضی الله عنها ملحق اولدیلر زیرا
اول سالده نیت حج ایدوب مکه یه کتمشیدی لاجرم عهد ومیثاق ایدوب
خون حضرت عثمانی طلب ایتمکه اغاز ایتدیلر واداء حج ایتدکدنصکره
جانب بصره یه اتفاقله متوجه اولوب کتدیلر بو جانبدن چون حضرت
مرتضی بو نزاع وغوغا خبرین استماع ایتدی بالضروری اولدخی رایات
امامتی حرکته کتوروب جانب بصره یه عزیمت ایتدی وکتب مبسوطه ده مرقوم
کلك بیان اولندیغی اوزره طرفیندن محاربات عظیمه وقوعه کلوب
اول اراده طلحه وزبیر مقتول اولدی وام المؤمنین حضرت عایشه یی جناب
مرتضی حسن رضا ایله الوب مدینه یه کتوردی وبو حربه حرب جمل دیرلر
اول سببدنکه یعلی بن امیه که جملۀ صحابۀ اهل حمیه دن ایدی عسکر ادلو
بر شتری قوی هیکل الوب حضرت عایشه رضی الله عنها انك اوزرینه سوار
قیلدی واول جمل دلاورانه قوی عمل ضربندن خاك هلاکه دوشمینجه عسکر
حضرت عایشه یه انهزام واقع اولمادی وروات ثقاتدن مرویدرکه
طلحه وزبیر اول جنك وجدال اثناسنده طرف خلافده اولدقلرینه متنبه
واکاه اولدیلر ومباشرت جنك وکارزاردن اعراض وادبار ایدوب
کناری اختیار قیلدیلر لکن مروان بدکمان طلحه حضرتلرینه کمین کماندن
بر تیر اجل تأثیر اتوب مبارك ایاغن مجروح بلکه بی روح ایتدی وابان
بن عثمان حضورنه کلوب ایتدی قد کفیناك قتلة ابیك ددی وحضرت
طلحه رضی الله عنه سبقت اسلامده ثمانیۀ سابقیندندر ودلالت حضرت

حضرت صدیق ایله مهتدی اولان خمسه دندر وعشرۀ اصحاب شورایدن معدوددر
وسلسلۀ نسبی بو منوال اوزره در طلحه بن عبد الله بن ابی قحافه عثمان بن عامر
بن عمرو بن کعب بن سعد بن تمیم وهو اصل قبیلۀ بنی تمیم بن مرة اجداد امجاد
حضرت قدسی نهاددن طقوزنجی در وسید عالم صلی الله علیه وسلم سکزنجی
در واون یدی سال ایله اول حضرت فرشته خصال طلحه دن کبیر ایدی
وطلحه روایت تحقیق اوزره برادرزادۀ ابو بکر الصدیقدر وبعض اهل
تحقیق دیمشلرکه عم زادۀ ابی بکر الصدیقدر ومنکوحه لری حمنه بنت جحشدر
وحمنه نك والده سی امیمه بنت عبد المطلبدرکه عمۀ رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمدر وزینب بنت امیمه که حرم محترم جناب رسول اللهدر حضرت
طلحه نك منکوحه سی حمنه نك قرنداشیدر وطلحه یکرمی اوج یاشنده شرف
اسلام ایله مشرف اولدی جمله غزواتده حاضر وفتوحاتده معاون ومناصر
اولمشلر ایدی الا بدرده که امر رسالت پناه ایله که سعید بن زید ایله تجسس
قافلۀ قریش ایچون طشره کتمشلر ایدی وسید ابرار کندوسن حضار بدر ایله
غنایمده حصه مند وسهیم ایلدی کرمانی شرح بخاری ده ایراد بیورمشکه
فوت طلحه دن اوتوز ییل صکره دخترینك اختر عالم خوابده کندوبی
کوروب بیوردیلرکه ای دختر پاکیزه کوهرم قبرده بنم بدنم رطوبت ابدن
زیاده نمناکدر قابل وامکان ایسه بنی اول مکاندن آخر موضعه نقل ایله
پس دختری خوابدن بیدار اولدقدنصکره قبر شریفلرین اچدیردی وبدن
لطیفلرین تازه وطری بولوب دار الهجرتینه نقل ایدوب انده دفن ایلدی که
بصره ده بر موضع ومکانك اسمیدر امام یافعی رحمه الله کندو تواریخنده
ایراد بیورمشکه شیخ ابی محمد عبد الله بصری بعض صلحا وزهاد عصری برله
زیارت مزار فایض الانوار طلحه یه کلدی چون اول حضرتك قبر نوارین مسافه
دوردن مشاهده ایلدی همان دم علی الفور اول مفخر فضلا آردندن رجوع ایتدی
ونیجه زمان صبر وتأنی ایتدکدنصکره ادب ووقار ایله ایلرویه اقدام
وزیارته شروع ایلدی چون شرائط زیارت ادا اولنوب منزله عودت
اولندی بیوردیلرکه اول زمانکه اول حضرتك مشهد منور ومرقد مطهرلرین
مشاهده ایلدم کوردم که حضرت طلحه بر حلۀ سبز وبر تاج مجوهر ومصنع
کیمشلر وبر حوری بهشت وعنبر سرشت قرشوسنده طورر پس بکا حجاب وحیا
غلبه ایدوب عودت ورجوع ایلدم آخر بکا سوکند عظیم ایله یانینه دعوت
ایلدی اول سببله تکرار ادب ووقار ایله زیارت مزار فائض الانوارلرینه مشرف
اولدم بو ترتیب اوزره اون نفر فرزند ارجمندی وار ایدی محمد عمران عیسی

يحيى اسمعيل اسحق يعقوب موسى زكريا صالح اما زبير بن عوام حضرتلری
رضى الله تعالى عنه مادری صفیه بنت عبد المطلب در ستۀ اصحاب شوری‌دندر مزبورك عمی وار ایدیكه درشتخویی دیرلر ابتدای دخول اسلامده
كندویه چوق تعذیب وایلام وطعن آمیز كلام ایلردی عاقبت اول عمّ جفا
پیشه دردندن جانب حبشه هجرت ایلدی وجناب رسول اكرم صلى الله علیه
وسلم انكله عبد الله بن مسعود ما بیننده اخوّت وعهود تعیین بیوردی
اول حضرت ستوده عمل صكره حرب جملده كندو بیرینه ایتدی حالا صیم دلك
وجانمده بو معنی خلجان ایدركه البتّه بن بوكون بو ورطۀ هولناكده خاك
هلاكه دوشسم كرك بنم اكبر مهمّاتم اداى قرض ودین در زبیرك واجب
الاداء اولان دینی بیك كره بیك دخی ایكی یوز بیك اقچه ایدی وچون قرضی
قضا ودینی صاحبنه اقضا اولندی بعده مالندن بر زوجه سنك حصّه‌سی
بیك كره بیك وایكیوز بیك درهم ایرشدی پس جمیع مالی اللی كره بیك بیك
وایكی یوز بیك اقچه اولور وبو مضمون لفظ بخاریدن منقولدر وبوندن
ما عدا بیك قوللی وار ایدیكه كندویه رسم خراج ایدرلردی واول خراجی
كلدوكی مجلسده بعض یاران محتاجه تقسیم ایدردی وحضرت زبیر دخی
كندم كون وصاحب سكون لطیف البنیه وخفیف اللحیه ایدی وقامتی بالا
ایدی وكلماتی فصیح واعلا ایدی چونكه جنك جملدن فراغت ایدوب دیلدیكه اول
فتنه وفساد میانه‌سندن كناره چیقوب سالم اوله اتفاقا عمرو بن جرموث كندویه
نواحی بصره‌ده وادی سباعده ایرشدی وتسویلات كلمات برله كندوسن غافل
ایدوب قتل ایلدی اول زمان سنّ شریفلری التمش یدی ساله ایرشمش ایدی چونكه
مبارك باشن حضرت علی كرّم الله وجهه نظرینه كتوردی زیاده متأثر اولوب
اول قاتل بدكرداری دخول نار ایله مشتولدی وبیوردیكه بن جناب نبوّتدن
استماع ایتدم كه بیوردیلر اول كیمسه كه زبیری قتل ایلیه البتّه معذب نار ومعاقب
آتش پرشرار اولور اول قاتل باطل جناب مرتضی نك بو سوزندن منفعل اولوب
ایتدی اگر اولدرسك واگر اولسك سیزه یرامز یا بیلمك كرك دیوب قلیجن غلافندن
چیقردی واول تیغ سرتیزك اوجونی نافه طایب اوزرینه دوشدی همان
اولان مالك دوزخه تسلیم جان قیلدی جناب مرتضی اول جاهلك بو وضع
ناشایسته‌سنه واقف اولدقده صدق رسول الله دیو بیوردیلر وبو جنكده
مقداد بن اسود بن عمرو ابن ثعلبه بعض مورخین متأخرین اعتقادنجه قتل اولندی
لكن اصحّ روایت اوزره خلافت حضرت عثمانده عازم رحمت رحمان اولدی
مدت عمر مقداد یتمش بیله ایرشمش ایدی زبیر بن العوام مقدادك داماذی ایدی

ایدی ومقداد عداد اصحاب سابقیندن معدود ایدی یوم بدرده عسكر اسلامده
مقداد ایله زبیر بن العوام انجق بو ایكیسی فارس ایدیلر بونلردن غیریسی
اشترسوار ایدیلر وپیاده ایدیلر ومقداد غایتده شجاعت نهاد وقتل كفارده
اقدام واجتهاد ایدردی جملۀ شجعان عربدن معدود ایدی وجنك جملدن
صكره حضرت علی كرّم الله وجهه معاویه‌یی امارت شامدن معزول ایتمك مراد
ایلدی عبد الله بن عباس حضرتلری كه صاحب رأی صائب ایدی بیوردیكه اگر سز
شمدی اكا مثال عزل ورفعی ارسال ایدرسك اول سنك امر وفرمانكه اطاعت
وانقیاد ایتمیوب عناد ومخالفت ایتمه‌سی مقرّردر ومحقّقدر ورأی عمرو بن عاص
دهاة عربدن در استظهار ایدوب وآنك مقتضای رأیی اوزره اهل دمشق
دخی رأیت خلاف وجدالی قالدیروب مقام مخالفتده قیام ایتسه‌لر كرك‌در
ایمدی رأی صواب وفكر مستطاب اولدركه بو كار بزركوارده استعجال
وشتاب ایتمیه‌سز تاكه ربقۀ مطاوعت وحلقۀ متابعتی رقبۀ متابعته چوره
وبیعت دنصكره انی مدینه‌یه دعوت ایدوب یرینه غیری كیمسه نصب ایده‌سز
جناب مرتضی ایتدی بن كاردین ومصالح مسلمینده مداهنه ومداراایتمكی
جائز وروا كورمم اولی وانسب اولدركه چون امر امارته لیاقتی یوقدر آنی
اول منصبدن معزول ایلمك كركدر چون معاویه خبر عزل ورفعی كوش ایتدی
لاجرم جمع عسكر وعقد سپاه غارتكر ایدوب رایت مخالفتی افراشته قیلدی
وطلب خون حضرت عثمان ایچون دامان همتی درمیان ایتدی وفراته قریب
بر منزلده كه صفّین ایله مسمّی ایدی جانبیندن تقابل صفّین وفریقین واقع
اولوب محاربات هولناك ومضاربات سهمناك وقوعه كلوب بو وقعۀ عظمی
سنه سبع وثلثین صفرینك غرّه‌سنده ظهور ایتدی واول زماندن برو خلق
شهر صفرده سفردن زیاده احتراز ایدرلر ولشكر حضرت مرتضادن همان
یكرمی بش بیك مرد كه یكرمی بشی صحابۀ كرام واجب الاكرامدن صحن معركه‌ده
خاك هلاكه دوشدی مثلا جمله‌دن ابو الهیثم بن تیهان وعمار بن یاسر وخزیمه
بن ثابت ذی الشهادتین وجانب اهل بغی وعداوتدن قرق بیك نفر پیر وجوان
عرضۀ تیغ بران وخسران اولدی ولشكر دیار شام غلبۀ تیغ خون آشام جنود
عظیم الاحتشامدن مغلوب اولوب انهزامه قریب اولدی عاقبت تدبیر عمرو بن عاص
ایله لشكر مخالفان مصاحفی سر نیزۀ سرتیزه چكوروب ندعوكم بكتاب الله صداسی
هر طرفدن فریاد وندا ایلدیلر پس عسكر حضرت مرتضادن فوج كثیر وجم
غفیر ترك قتال وجنكده مساهله واهمال ایلدیلر خصوصا بر جماعت
اهل شناعت كه انلره قرّا دیرلر ایدی وتلاوت وعبادتدن جهد تمام اظهار

ایدرلردی لکن خاطرلرینی تسویلات فاسده‌یه معطوف ومشغوف ایدوب جمله
وساوس شیطانی ونفسانیی الهامات رحمانی قیاس ایدرلردی باالکه عهد خلافت
حضرت عثماندن اعلام عصیان وطغیانی میانه خواص وعوامده رفع ایتمشلر
ایدی حرب صفینده بو قوم ضلالت آیین جناب امیر المؤمنین حضرت علی‌دن
ایدی واتباع حضرت عثمانی تکفیر ایدوب بی اسلام وبی ایمان دیرلر ایدی
پس خبر وپیغام کوندردیلرکه ایکی جانبدن بر مرد دانا چیقاروب حکم نصب
ایده‌لر ومباشرت جنک وجدال وحرب وقتال اولمیانلر ایکی حکم ایله حاضر
وبحث مقالاتلرینه ناظر اولوب حق قنغی جانبده قرار وخلعت خلافت کیمک
دوشنده استقرار بولور ایسه انک جهت اطاعتنه مساعدت ایلیه‌لر وحضرت
مرتضایه ایتدیلر اکر بز دیدوکمز وجه اوزره تحکیمه راضی وتسلیم اولمز سک
حضرت عثمان ایله ایتدوکمز معامله‌یی سنک حقکده دخی اجرا ایدرز بالضروره
حضرت مرتضا تحکیمه رضا ویردی وینه بوندنصکره اول فئه باغیه وطاغیه
طاغیه اول حضرتک رضاسندن عدول ایدوب انصافدن خارج اوضاع
مباشرت وعارج اولدیلر اول جهتدن اول قوم خوارج اسمیله موسوم اولدیلر
وکتاب تحکیمی حضرت علی ترقیم ایلدی بو معنی ایله معنون ومصدر ایلدیکه هذا
ما قضی علیه امیر المؤمنین ومعاویه ایله اهل شام بو کلامه قایل اولمیوب
ایتدیلرکه عنوان نامه‌دن لفظ امیر المؤمنینی حک ایدوب کندو نامنی
ویدرک نامنی درج ایده‌سن که هنوز حقیقت خلافت جانبیندن ده متبین
ومتعین اولمامشدر حضرت مرتضی دخی بو معنی‌یه رضا ویروب سوزلرین قبول
ایلدی خوارج نابکار بو خصوصده دخی جناب مرتضی‌یه انکار ایلدیلر بر
دومة الجندل اول فرقه اهل جدل ایچون موضع ومحل تعیین اولندیکه
عراق ایله شام آراسنده بر مقامک اسمیدر پس انده ابو موسی الاشعری جانب
امیر المؤمنین علی‌دن وعمرو بن عاصی طرف معاویه‌دن حاکم تعیین اولندی
وابو موسی اشعری ایله عمرو عاص آراسنده قول وقرار بونک اوزرینه استقرار
بولدیکه اولا ایکیسی دخی امر خلافتدن عزل ایلیه‌لر اندنصکره انجاح مصالح
مسلمین ایچون کیمی استرلر ایسه خلیفه تعیین ایده‌لر پس ایکنجی کون ابو موسی
اشعری که طبع شریفلری حیله وخدعه‌دن عاری ایدی بالای منبره صعود
ایتدی وایتدی جهت صلاح احوال انام وانتظام امور فریق اسلام ایچون زمام
احکامی قبضه قدرت علی ومعاویه‌دن سلب ایلدم وحالکرین رای ملک
آرای اصحاب شورییه تفویض قیلدم دیوب خاتمن برماغندن چیقاردی
وایتدی اشته خلعت خلافتی دوش شاهانه‌لرندن شو خاتم کبی نزع وخلع

وخلع ایلدم پس بو حالتده عمرو بن عاص ایتدی ابو موسی اشعری لباس خلافتی
دوش علی‌دن خلع ایلدی امدی ای اصحاب مجلس خاص بن معاویه‌یه لباس خلافت
ایله اختصاص ویردم نته که بو انکشتری پرماغمه کچوردم آنک دخی خنصر
شاهانه‌سنه خاتم خلافتی کچوردم پس ابو موسی عمرویی غدر وحیله‌یه نسبت
ایدوب مناظره‌یه آغاز ایتدی بو اثناده حضار مجلسده بعضیلر لا حکم الا لله
صداسنی میانه عسکره صالدی واهل عراقدن بر جمع کثیر دیلدیلرکه توسط
تیغ براق ایله اهل شقاقی دائره وفاقه کتوره‌لر عدی بن حاتم ایتدی بی اذن
امام وبی اجازت خلیفه انام حرب وقتاله اقدام ایلمک جائز دکلدر پس
بو معنی بنی هاشم اوزرینه غایتده کران وثقیل کلدی وحسان بن ثابت رضی
حضرتلری وقت بیعت ابو بکرده رضی الله عنه شان حضرت علی‌ده بعض
آیات بلاغت آیات انشاد ایتمش ایدی اول اثناده مذکور اولدی شعر

ما کنت احسب هذا الامر منصرفا — من هاشم ثم منها عن ابی الحسن
الیس اول من صلی بقبلتکم — واعرف الناس بالقرآن والسنن

بیان احوال مصر بوندن مقدم حضرت علی رضی الله عنه امارت مصری
قیس بن سعد بن عباد بن دلیم حضرتلرینه که صحابی بن صحابی ایدی وجواد بن جواد
ایدی اکا ویرمش ایدی وقیس اصابت رای وحسن سلوکله اهل مصری مطیع و
مسخر ایدوب جمله‌سی اظهار حسن اعتقاد وخلوص ایله انقیاد ایتمشلر ایدی
پس معاویه قیس حضرتلرینه مکتوب کوندردیکه معلوم علوملریدر که کلیدر که
جناب ذی النورین ظلم ایله کشته اولمشدر وبو امرده شواره باعث وبادی
حضرت علی‌در والبادی اظلم مقتضاسنجه معلوم صغیر وکبیردر که بر مسلمان
طرف باطله ذاهب وراغب اولمز بلکه حسب المقدور طلب قصاصده سعی
موفور واجرای حقده جد وجهد میسوری ساحه ظهوره کتورر وشویله
جنابکز بزمله بو بابده مرافقت وموافقت ایده‌سز تحقیقا قبل جنابمدن عنقریب
ایالت عراقین وحجاز ایله ممتاز وسرافراز اولورسز پس قیس جواب مکتوبی
طریقه رفق ومدارا اوزره یازوب معاویه‌یه کوندردی وصورتا اظهار
اطاعت ایلدی عاقبت معاویه تکرار کندویه مکتوب کوندروب بو معنایی درج
ایتدی که نه شرایط مهر ومحبتی یرینه کتوررسن که سنی جمله دوستاندن عد
ایده‌لم ونه طریق مخالفتی اظهار ایدرسنکه سنی عداد اعداءدن بیله‌لم بالآخره
قیس ما فی الضمیرین اظهار ایدوب جواب صریح وسخن شافی وصحیحی اشعار
ایتدی پس معاویه دعوت قیسدن مایوس اولوب مراد ایتدیکه رضای حضرت
مرتضایی آندن مسلوب ایلیه لاجرم دائما مجلس خاص وعامده انک حقنده

اظهار خلوص محبت ایدوب خلقی ذم وغیبتدن منع ایلر ایدی ودیر ایدیکه جمع کثیر
وکبیر ایله مصرده بزم مهر ولامزدن دم اوروب طریق مجتمزده مالکدر واول
جمع وکروهه هیچ بر وجهله مزاحم ومتعرض اولمز وجمع مذکور اهل نجدت
ومنعتدن ایدی که بر مقتضای خلافت قیسه عادت مستمره اوزره اطاعت
ایدرلردی لکن قیس دائما متوهم ایدی مباداکه وارو ب معاویه یه ملحق اوله لر
دیو عدم اتباع واطاعتلرندن اغماض ایدردی ارباب اغراض خاطر فیاض
حضرت ولایت پناهه اعلام ایلدیلر قیسک اول کروه بدنهاد ایله مدارا ومواسات
اول سببدندرکه رضای معاویه رعایت وخاطرنی صیانت ایلر زیرا اول
فریق بی توفیق معاویه جانبنه میل ومحبت اوزره در پس حضرت مرتضی ارباب
اغراضک کلماتنه اعتقاد ایله اصغا ایدوب قیسه مکتوب کوندردی که اول
فرقه صاحب تفرقه یی طریق اطاعته دعوت ایله اکر متابعتدن ابا واد با ایدرلر
ایسه درحرب وقتالی مفتوح ایدوب اصلا امهال واهمال ایتمیه سن قیس
دخی جواب نامه یی بو یوزده رقم زده خامه ایلدیکه بو طائفه نک معاویه یه
اتباعندن وبزه نسبت امتناعندن چندان اثر وضرر مشاهده ومتصور
دکلدر اکر انلر ایله حرب وقتال مباشرت ایلسک امر مقرردرکه بالجمله
بزه رغما واروب معاویه یه ملحق اولورلر بعده راه عداوتده ثابت قدم اولوب
بزه چوق جفا قیلورلر حیث قیل **سکن کل متحرك ولا تحرك کل ساکن** همان
بو بابده رأی صواب اولدرکه انلر ایله حسن مدارایه مرعی طوتب قطعا
طرف خلافلرنده اولمیالم عاقبت الامر متقلد خلافت ومتقبل بیعت اولورلر
عاقبت عبد الله ابن جعفرک سعی واقدامیله قیس ایالت مصردن معزول
اولدی وخلوص طویت وصفای نیت برله خدمت مرتضایه کلدی وما دام که
اول حضرت حال حیات وعالم بی ثباتده ایدی قیس خدمتنی غنیمت وملازمت
نعمت ودولت بیلوردی وبرآن اول حضرتک خدمت شریفندن منفک
اولمزایدی عاقبت سنه ستینده بو عالم خاکداندن سرای جاودانی یه
رحلت ایلدی وحضرت قیسک وجه موجهنده حلیه لحیه دن اصلا اثر
یوغیدی اکا بناء انصاریان اکر برلحیه اشترا اولنمق ممکن اولسه قیس ایچون
جمیع المزایله صاتون آلوردق دیرلر ایدی وقیس دنصکره محمد بن
ابی بکر ایالت مصره منصوب اولدی لکن اعیان مصریان اوزرینه سائر
حکام کبی اجرای احکام ایتمده اظهار عجز ایلدی بناء علی هذا مالك اشتری
بو خدمته تعیین ایدوب مصره ارسال ایلدی اتفاقا راه مصرده بر دهقان
بی امان مالکه شربت مسموم ایچردی واول شربت زهرناکدن مبارك زهره

زهره سی چاك اولوب شهد شهادته واصل اولدی پس وقوع قضیه مالك اشتری
دنصکره جناب مرتضی دفع خوارج بدنهاده مشغول اولدیغی بو اثناده معاویه
فرصتی غنیمت بیلوب عمرو عاصی بهادران لشکر خاصی برله مصره کوندردی ونیجه
محاربه ومقاتله دنصکره محمد بن ابو بکر منهزم اولوب قتل ایتدیلر وجسد مبارکی
بر دابه نك جوفنه قویب خس وخاشاك کبی احراق بالنار ایلدیلر پس عمرو مکر پرداز
شرف ایالت ایله مصره مالك مفتخر وسرافراز اولوب سریر امارتده متمکن اولدی
ومملکت مصر تحت تصرف مرتضادن خارج اولوب تحت فرمان معاویه یه داخل
اولدی **ذکر خروج خوارج** مرویدرکه عدد لشکر خوارج سکز بیك مرددن
زیاده ایدی پس اول قوم پرشرور وکروه مغرور حرورا نام منزلده نزول ایتدیلر
اول اجلدن اکا حروری دیرلر دبونلرك رئیس ومقتدالری عبد الله ابن
کوا یشکری وشبث تمیمی ایدی لاجرم حضرت مرتضای مکرم رضی الله تعالی عنه
عبد الله ابن عباسی اول قوم ناسپاسه کوندردی وانلر ایله مناظره یه آغاز
ایدوب بعضیلری کلام حقه قائل وعودت رجوعه مائل اولدیلر وحضرت
علی دخی انلرك یاننه واروب عادت مألوفه اوزره مصالحه ایدوب معیتیله
شهر کوفه یه کتدیلر وکوفه اهالیسنه دیدیلرکه انلرك رجوعی خصوص تحکیمده
حضرت علی توبه تقدیم ایتدکدنصکره ایدی حضرت مرتضا بو معنایه واقف
اولوب منبره صعود ایتدی وخطبه ثناسنده اول نابکارلرك افعالنه انکار
ایلدی انلر ایسه طورمیوب جوانب مسجدده **لا حکم الا لله** دیو چاغردیلر همان
حضرت علی ایتدی بو دیدککری بر کلمه حقدر ومعنای ما صدقدر لکن بو کلامدن
مرادلری فکر باطل وخیال عاطلدر پس جمله سی متفرق اولوب سمت مدائنه
کتدیلر وانکار تمام ایله حضرت امامدن اعراض ایدوب طرف خلافی طوتدیلر
هرچندکه حضرت علی انلری اول کلمه دن رجوع ایتمکه دعوت ایلدی قبول ایتمدیلر
وایتدیلر مادامکه علی جهت تحکیمده کندو صوچنه مقر ومعترف اولمیه واول
کناهدن صدق دل وجان ایله توبه قیلمیه بز معاودت ومراجعت ایتمزز
اندنصکره اول قوم اهل ضلال خون ومال مسلمینی مباح وحلال بیلوب
اهل ایمان ایله رابطه مناسبتی قطع ایتدیلر وطریق بلاد وعباد اول فریق
پرفساد وعناددن مسدود اولوب معطل قالدی حتی عبد الله ابن خباب
ابن ارت که جانب حضرت علیدن اول نواحی وحوالیده والی ایدی قوم
مزبورك قرب جوارندن عبور ایدرکن اوزرینه غلبه وغلو ایتدیلر ویاننده
اولان کروه معدودی متفرق ومعدوم ایدوب مال ومنالنی غارت ایلیوب
کتدیلر پس حضرت علی سائر مهماتندن بو فرقه نك دفعنی اولی واهم کوروب

اهل شام ايچون مهيا اولان عساكر صاحب احتشام ايله اوزرلرينه واردي
ونهروانده اول زمرهٔ اهل عدوانه ملاقي اولوب اكثريني قيردي انجق اول
گروه مكروهدن اون نفر نجات وخلاص بولدي باقيسي غريق تيغ آبدار وحريق
آتش شمشير تابدار اولوب واول حضرتك حال حياتنده اول قوم شوم ماتم
بوم سمت اختفا ايله موسوم ايدي وچون اول بيكو صفات وفات ايدوب
معاويه سلطنتنده استقلال بولدي اول گروه مكروهك برمقداري ابن ال
كووب هلاك وبر دارا ايتدي وبرمقداريني عبيد الله بن زياد اول بقيهٔ شقيه
نك وجودلرين افنا واهلاك ايتدي منقولدركه عروة بن اذينه حرب
نهروانده فرار ايدوب تا عهد زياده دكين بر يرده اختيار وتمكن قرار ايلمشدي
اتفاق زياد اول خارجئ بدنهادك احوالنه واقف اولوب مجلسنه حاضر
ايتدي اعتقاد باطلندن استفسار اولندي حضرت عثمان وجناب مرتضايي
تكفير ايدوب شاه معاويه ده قدح وسب شنيع ايلدي پس زياد اول
فاجر بد اعتقادي قتل ايدوب خون ناپاكي خاك هلاكه دوكدي بعده
اول ضالك غلامي بدفرجامندن حال اعمالك استعلام ايلديلر جواب
ويرديكه هرگز بن اني نهارده افطار طعام ايتدوكن وشب تارده فراش
اوزره استراحت ونوم ايتدوكن كورمدم بلكه ايام شتا ونهارده صايم
وليالي اقصر واطولده قايم ايدي ديدي بوكز جملا اهل مجلس متعجب اولوب
ايديلر سبحان الله ظاهرا اقامت عبادتده سعي واجتهادن وخبث باطن
وسوء اعتقادك كورك دديلر وبو فيئهٔ شقيه نك بقيه سي فوت يزيد
ونزاع مروان وعبد الله بن زبيردن صكره عراقده ظاهر اولدي وانلرك
سردار مردارلري نافع بن ازرق بد كردار ايدي وبعضيلري يمامه ده
باش قالديروب عامهٔ انامه شر وضررلري سرايت ايتدي انلرك رئيسلري
نجدة بن عامر ايدي واول كافر فاجرك اعتقاد بدنهادي بو ايديكه هر
كيمسه كه مسلمانان ايله جنك وحرب ايتميه كافردر ورجم محصني منع ايدوب يد
سارقي ابطدن قطع ايدرلردي وزن حايضه اوزرينه اداي فرايضي واجب
بيلورلردي وتارك امر معروفي تكفير ايدردي كرك عاجز وكرك قادر اولسون
واراقهٔ دماء انام وتصرف اموال اهل اسلامي حلال بيلورلردي پس مهلب
ابن صفره اول قوم اهل كفره مقابله ايدوب اكثرين استيصال ايليوب مال لرين
يغما ونالان واهل وعياللرين زار ونالان ايلدي وبقاياسي بعده قوتلنوب
زمان دولت امويه ده واوايل عباسيه ده ظهور ايلديلر وابو مخنف اول
قوم پر اشرارك اوضاع واخبارك بيان ايدوب بر كتاب تصنيف ايلمشدر وطبري

وطبري اول كتاب غير معتبري تلخيص ايدوب كندو تاريخنده ايراد ايتمشدر
مدت خلافت مرتضي رضي الله عنه درت ييل ايله طقوز آي ايدي ريحان رسول
وقرة العين بتول ابي محمد الحسن رضي الله تعالى عنه والد ماجدلرندن نقل
ايدرلركه جناب ولايت پناه بيوردي بكا رسول اكرم عليه السلام حضرتلريني
عالم خوابده كوردم ددمكه اي حبيب اكرم سنك بي وفا امتكدن نه محنت
ونه رحمتلر چكدم بيوردي بكه لا تدع الله عليهم يعني انلرك حقنده بد دعا
وطرف حقدن جزاي سزالرين استه عايشه بن ايتدم خداوندا بنلرم كه
بكا انلردن بكرك بدل نصيب ايليه وانلره بندن بدتر بدل ميسر قيله بس
اول كيجه ملعون عرب وعجم عبد الرحمن بن ملجم اول حضرتي مجروح وجسد شريف
لرين بي روح ايلدي منقولدركه جناب مرتضا رمضان كثير الفيضانك اون
يدنجي كوني شب جمعه ده وقت طلوع فجرده متوجه نماز ايدي وطوروب
بوني ذكر ايدردي بكه اشدد حيازيمك للموت فان الموت لاقيك ولا تجزع
من الموت اذا حل بواديك واثناي راهده اول ولايت پناهك اوكنه
مرغ بياباني كلوب زبان حال ايله موت حضرت مرتضايي بيان ايلديلر
وصيحه يا غاز ايدوب اول مرغانه واقرفرياد وفغان قيلديلر چونكه اول
حضرت باب صغيره ايرشدي اول ملعون ميشوم شمشير مسموم ايله جناب
مرتضانك مبارك جبهه وتارككن برزخم اوردي كه ضرب شمشير جبههٔ عطرناك
وجبين تابناكي پاككن تأثير ايدوب دماغنه ايردي همان ساعت اول منبع
ولايت ومظهر هدايت جانب فردوس برينه رحلت ايلدي ووقت سحرده اول
در مكنون موضع نجفده مدفون اولدي ام كلثوم كه اول حضرتك بنات
عفت مرسومندن ايدي طشره يه چيقوب ايتدي حال غريب وعجيب دكلمدركه
زوجم امير المؤمنين عمر رضي الله عنه نماز بامدادده ضرب دست ارباب
ارتداددن بي جان اولدي ووالد بزرگوارم دخي بو وقتده خارجيان
بي اداركده زخمناك اولوب وفات ايتدي تاريخ يافعيده مذكوردركه
اول ملعون بد كرداري قتل ايدوب خس وخار كبي احراق بالنار ايلديلر
وعيني شواهد كبراسنده ايراد ايلمشدركه اول كيمسه كه اسلامده زنان
ومرداني ايچون زندان ايجاد ايلدي امير المؤمنين علي ايدي وخلفاء ثلثه
خلقي چاه سياه ايچنده حبس ايدرلردي وابن اثير تاريخ كاملنده ذكر
ايلمشدركه اصح قول اولدركه مرقد شاه اوليا حالا عمارت اولنوب زيارت
خلق ايتدكلري موضع ومكانده در وامام حافظ ضياء الدين ابو رشيد
محدث روايت ايدركه اول حضرتك مرقد منوري مخفي ايدي زمان هرون

هارون الرشید ده ظاهر و بدید اولدی وحالا اشراف اطراف اول حضرتك
شرف وزیارت طوافی برله فائز و فیوضات الهیهٔ نامتناهیه اول مقامده حائز
لردر واول حضرتك عدد اولاد امجادی اوتوز بش نفردر جمله دن امام حسن
وامام حسین رضی الله عنهما ومحسن وام کلثوم وزینب کبری فاطمهٔ زهرا
حضرتلرندن وجوده کلمشلردر واون طقوز نفر بیر اول ذات ملك صفاتك
حال حیاتنده وفات ایلدی محسن ویحیی که مادری اسما بنت عمیس ایدی واون ارجی
اول حضرتك وفاتندن صکره حیاتده ایدیلر بونلرك التیسی واقعهٔ پربلایی
کربلاده امام حسین ایله عز شهادته نائل اولدیلر رضی الله تعالی عنهم اجمعین
وجناب مرتضانك کوهر نسبی بش پسر ستوده سیردن منتشر اولدی
وانلرك ایکیسی جناب سبطین در رضی الله عنهما ومحمد بن حنیفه که مادری
حوله بنت حنیفه دن ایدی وابو القاسم که مادری ام جیب ثعلبیه ایدی
وابو الفضل عباس که ام بنین کلابیه دن تولد ایلمش ایدی واول حضرتك
بنات مستوراتی بونلردر رقیه وام الحسن وام کلثوم کبری وام
کلثوم صغری وزینب کبری وزینب صغری وجمانه ومیمونه وخدیجه
وفاطمه وام الکرام وام سلمه ونفیسه وامامه وام ابیها رضی الله تعالی عنها

ذکر خلافت ریحانهٔ روضهٔ اصطفا حضرت امام حسن بن علی مرتضی رض

منتصف رمضان سنه اربعین ده عنایت حضرت معین ایله مسند خلافته جلوس
ایدوب اتفاق قیلدی ولادت باسعادتلری منتصف رمضان سنه ثلث هجریه ده
مدینهٔ منوره ده واقع اولدی وقول اکثر رواة اوزره امام حسن رحم مادرده
طقوز آی مکث ایدوب بعده وجوده کلدی لکن کشف الغمه ده ابن خشابدن
منقولدرکه ولد علیه السلام بستة اشهر ولم یولد بستة اشهر مولود فعاش
الا الحسن وعیسی بن مریم علیه السلام والصحیح خلاف ذلك واول معدن
علم وولایتك نام وکنیتی جناب رسالت علیه السلام تعیین بیورمشدر واسما
حسن وحسین ایله نام همام سبطین در بونلردن مقدم کیمسه مسمی اولمامشدر
وحبیب السیر صاحبی شواهد النبوه دن نقل بیورمشلرکه حضرت جبرئیل علیه السلام
بو اسم شریفی حریر بهشتدن بر قطیفه اوزرینه یازلمش هدیه طریقیله حضرت
رسالت علیه السلامه کتوردی وکنیتی ابو محمددر ولقبی تقی وسیددر وصاحب
کشف الغمه ابن طلحه دن نقل ایدر طیب وزکی وسبط وولی اول امام عالیجنابك
القابیدر وحضرت حسنك فضائل مستحسنه وشمایل مزینه عداد حصر وتعداددن
بیروندر جمله دن بریسی اولدرکه آل عبا واهل بیت مصطفانك درد نجیبه
وصحیحین ده مذکوردرکه سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم اول سلالهٔ فطرت

سلالهٔ فطرت مرتضا وسلالهٔ بوستان حضرت زهرایی کتف نبوته ردیف آلوب
بیوردیکه اللهم انی احبه فاحببه دیدی بیت دوستی اهل بیت مصطفی
موجب رفعت شود روز جزا نثر القصه اتفاق علماء امم واجتهاد فضلاء
بنی آدم برله امر امامت وسرور منصب خلافت دین پروری فوت امیر المؤمنین
حضرت علیدن صکره امام حسنه رضی الله عنه انتقال ایندی واحاد عبادده
بو بابده برکیمسه خلاف وعناد ایتمدی نظم شاهی که وجوب طاعتش بی سخن است
درجهٔ فضل همچو درعدن است ذکرش سبب راحت اهل محن است شایسته
مسند خلافت حسن است پس اول صباح که حضرت مرتضوی علای درجات
اخروی برله فائز اولدی واول وجود پرجود طالع مسعود برله منبره صعود
ایدوب اداء حمد وثنای جناب کبریا وتحیت وسلام حضرت مصطفادن صکره
فضایل جناب مرتضا وشمایل اهل بیت ذوالقربی بیان ایدوب کندی نصکره
منبردن نزول بیوردی بوانناده عبدالله ابن عباس ایاغه قالقوب ایتدی
یا معاشر الناس هذا ابن نبیکم ووصی امامکم فبایعوه لاجرم حضار مجلس
مبایعته مسارعت ایدوب حضرت امام حسن ایله بیعت ایلدیلر واکثر کتب
متداوله ده مسطوردرکه اول دولتمندکه سعادت بیعت امام ایله سعید
اولدی قیس بن سعد بن عباده ایدی رضی الله عنه معاویه چون حضرت امام
حسنك متصدی امر خلافت ورافع رایت امامت اولدوغن استماع ایلدی
لاجرم فرق غاویه واهل هاویه برله قصد شهزادهٔ خورشید احتشام اوزرینه
ولایت شامدن عزم ایلدی پس حضرت حسن دخی اسباب حرب وجدالی آماده
ایدوب اول فرقهٔ طاغیه اوزرینه عزیمت ایتدی چون دیر عبد الرحمن یمن
مقدم مکرمندن غیرت افزای دار جنان اولدی قیس سعد بن عبادهٔ مقدمهٔ
لشکر ایدوب درساباط مداینه متوجه وروانه اولدی وبرج کون اول منزل
مقامده آرام قیلدی ومیانهٔ خلایقده موافق ومنافق تفریق ایمان ایچون
اداء سپاس وستایش الهی ودرود حضرت رسالت پناهی قیلوب ایتدی
ایها الناس سیز بنمله مبایعت ایتمش سیز شول شرط ایله که هر کیمکله حرب
وقتال ایلیم سز دخی موافقت ایده سز وهر کیمکله مصالحه ایلیم سز دخی طریق
صلح وصلاحه کیده سز وجناب رب العالمین حضرتنه قسم ایدرمکه بر مؤمنك
کینه سی بنم سینه مده مستکن دکلدر وبر کیمسنك دشمن بدخواهی وخصم کینه جوی
دکلم وبنم یانمده الفت وجمعیت وامن وسلامت واصلاح ذات البین
وصلاح جانبین تفرقه وپریشانی وعداوت بی سر وسامانی دن یکدر
چون خلق بو کلماتی تمامی اول امام هدایت سماتدن استماع ایلدیلر اولیله

قياس وكمان ايتديلركه حضرت امام حسن معاويه ايله مصالحه ايلمش وخلافتي
آنك نامنه اضافت ايلمسه كرك اكا بناءً اول قوم اهل بغيان مقام طغيانه كلوب
ايتديلر والله كه بو شخص بدر دي كبي اولدي وعثمان فتنه وآشوب حدّاعتدالدن
زياده طاشوب غبار وفساد وتبار هيجانه كلدي وفرقهٔ اشراردن بعض
كروه مكروه غارت اموال امام خجسته صفاته جرأت ايتديلر بو حالتده
حضرت امام عالی مقام سوار اولوب يا قوم ربيعه وهمدان ديو نداايلدي
اول ايكي قبيله نك شجيعانی امامدن جانبنه روان اولوب حفظ وصيانت
جناب ولايته مشغول اولديلر اندن صكره امام حسن اول مكاندن جانب
مداينه روان اولدي اتفاقا اثناي راهده قوم خوارجدن جراح بن قبيصه
اسدي نام شخص باطل فرصت بولوب دان سيدجوانان جنابنه برزخم كران اوردي
كه اثر زخمي استخوانه ايرشدي وعبد الله بن خطل اتفاقا عبد الله بن طبيان برله
جراحی طوتوب قتل ايلديلر وامام حسن رضي الله عنه مجروح مداينه تشريف
ايدوب قصر ابيضی فرّ وجودندن غرت افزاي سپهر احضر قيلدي اول منزلده
سعد بن مسعود الثقفی كه عامل حيدر كرّار وعم مختار ايدي خدمت امامه جراحلر
كتوردي تا امامك ياره سنه تيمار ايدوب زخمي ملتئم اولدي بو احوالك خلالنده
رؤساي قبايلدن بعضيلريكه سالك مسالك ضلال ايديلر معاويه طرفنه
خفيةً مكتوبلر ارسال ايلديلر واظهار اطاعت ايدوب كندوسن سرعتله
جانب عراقه دعوت ايلديلر پس چون كمال شقاق ونفاق اهل عراق اول امام
آفاق يانندە ظاهر اولدي بالضروري طريق منازعه ومخاصمه دن رجوع ايدوب
سمت مصالحه يه شروع ايلديلر شول شرط ايله كه امر خلافت معاويه دن صكره
ذات شريفلريله زيب وزينت بوله ومعاويه اهل حجاز وعراقدن عهد مرتضی ده
واقع اولان اموري وبيت المالی مطالبه ايلميه پس حضرت حسن رضي الله عنه
دخی بو معنايه قائل اولدي چون زمام انام اهل اسلام قبضهٔ اقتدار حاكم
شامه داخل اولدي عمرو بن العاص معاويه يه تلقين وتعليم ايتديكه امام حسنه
تكليف ايليه تا كه منبره چيقوب خطبه اوقويه وكندو امر خلافتدن رضاسيله
استعفا ايدوب معاويه يه حواله ايليه وخلافت سكا مخصوص اولدوغنی معلوم
عالم اوله معاويه ابتداءً بو سوزی جناب امامه تكليفدن مجانب ايدوب
امتناع ايلدي آخر ابرام والحاح عمرو برله اول امري امام حسنه تكليف قيلدي
لاجرم اول حضرت دخی ملتمسين قبول ايدوب بالاي منبره صعود ايتدي وايتدي
بنمله معاويه اراسنده امر خلافت وامارت ايچون غبار نزاع وخلاف نوداره
كلمش ايدي وبن بو امر عظيمه اندن اولی واحق ومستعد ومستحق ايديم لكن آتش

آتش فتنه وفساد تسكين وتمكين بولمق ايچون امر خلافتی كندو نفسنه اضافت
ايلدم پس بو آيتی اول معدن ولايت اوقودي وان ادري لعله فتنة لكم ومتاع
الى حين ومعجزهٔ حضرت رسالت صلى الله تعالى عليه وسلم ساحهٔ وضوح
وظهوره كلدي حيث قال ان ابني هذا لعل الله يصلح به بين فئتين عظيمتين
من المسلمين وقول وقرار بونك اوزرينه استقرار بولديكه داراجرد فارس
مطلق اول حضرت جنت نضرته مخصوص اوله پس اول مقامدن آهنك حجاز
ايدوب اون ييله قريب اول بلدهٔ دلفريبده عشرتله معيشت ايلدي بعده زوجهٔ
جعده بنت اشعث بن قيس سم قاتل ايله مسموم ايدوب قرق كون مريض اولوب
سنه خمسين هجري صفرينك يكرمی سكزنجی كونی اول سيد جوانان جنات
عازم رحمت رحمان اولدي بونده مقدم اول جناب ولايت مآبك هلاكی
قصديله بش دفعه تسميم اولنمشدي لكن هيچ بر دفعه ده امر الهي ايله زهر وجود
شريفينه تأثير ايتمه مش ايدي ومروانكه اول آوانده حاكم مدينه اولوب معاويه
طرفندن نصب اولنمش ايدي اول شهزادهٔ ستوده كرداري جوار جد بزركوار
قبرنده دفن ايتمكه مانع اولدي اكا بناءً اول ذات ولايت بقيعده حضرت عباس
يانندە دفن اولندي مرويدركه حضرت امام حسن سيرت وصورت مستحسن
برله نبی نبيه حضرتلرينه غايتده شبيه ايدي جميع طوري دلكش ووضعي لطيف
وخوش ايدي واوج دفعه اول شاه ماه سيما نصف اموال ونعماسن فقرا
ودرويشانه بذل ويغما ايتديرمش ايدي غايتده جليل القدر وكريم الطبع
وكثير الخير ايدي جود وسخاوت اول مهر سپهر كرامت اول درجه ده موفور
دركه السنه وافواه طوايف انسانده مذكوردر نظم بجود وسخا انجنان شهره
كه صيتش زچرخ برين دركذشت نثر بركون استماع ايتديكه برمرد اثناي
مناجاتده قاضي الحاجاتدن بيك درهم رجا واستدعا ايلر چون منزل
شريفلرينه كلديلر اول مبلغی احضار ايدوب اول شخصك حضورينه ارسال
بيوردیلر ومنقولدركه امام حسن رضي الله عنه بركون برخاتون زمرهٔ
ازواجنه وسلك ازدواجنه كوتوري يوز كنيزك اول زوجهٔ ذی بهجه يه
ارسال ايتديكه بر كنيزك يانندە بيك اقچه موجود ايدي واول قرة العين
سيادتك زهد وعبادتی برمرتبه ده ايديكه اول درجه نك ما فوقی متصوّر
دكلدي روايت ايدرلركه يكرمی بش حج اول شهزاده آزاده پياده اداايلدي
بر دفعه كه موسم حجده اول حضرت بيابان بی پايانده روان وپويان اولمغله
مبارك قدمی آبله ايله رحمناك اولدي خدامدن بريسی كاشكی دابه يه سوار
اولوب بر مقدار آسوده اولمغله مبارك پايكز بر مقدار تسكين بوله ديدكده

امام قبول ایتمیوب بیوردیکه چونکه واره جمع منزله واصل اولهسن بر شیئا
قول اوکنده ظاهر اولور اننده بر مقدار روغن اوله آنی بهای معقول ایله
اشترا ایلیه‌سن اما زنهار قیمتنده مجادله ایتمیه‌سن اول خادم ایتدی ای
شهزادهٔ مکرم یوز بیك درم ویرسن مسافران راه حرمدن برکیمسه ده
بیوردیغك روغن بولنمز بونك حصولی نه وجهیله متصوردر بیوردیکه
البته اول کیمسه ظاهر اولسه کرکدر چون مرحلهٔ مرقومیه واصل اولدقده
فی الحقیقه کنار راهده بر سیاه اننده بر ظرفله روغن طوتر پس امام بیوردیکه
البته اشتا دیدوکم سیاه بودر چون خادم واروب روغنی بها ایله طلب
ایلدی سیاه ایتدی بکا اعلام ایله که بو روغنی کیمك ایچون طلب ایلرسك
جواب ویردی امام حسن ایچون صاتون آلورم غلام سیاه ایتدی بنی اول
حضرتك صحبت شریفنه ایرشدیرکه بن انك غلامیم چون انی خدمت امام
عالی جنابه ایرشدیردم دیدیکه بن بندن سنك کمترین بندهٔ افکنده‌نم و
روغنی بی بها و ثمن جناب عزت مآبکه اهدا ایدرم زوجم حالا وضع حملده
عسرت چکوب درد طلق و زحمت مخیضه مبتلا اولمشدر برخیر دعا رجا ایدرم که
خدای تعالی بکا بر ولد تمام اندام احسان وانعام ایلیه همان حضرت امام بیوردیکه
غم چکمه خانکه معاودت ایله مراد و مقصودك اوزره سکا خدای متعال بر
ولد سعادت فرجام احسان وانعام ایلدی چون غلام سیاه خانه‌سنه کلدی
جناب امام بیوردیغی کبی بر ولد نیك فرجام مشاهده قیلدی و امام همامك
مدت خلافتی التی آی اولوب وفاتلری منتصف رمضان سنه خمسین ده
واقع اولدی و حمدالله مستوفی عقیده‌سنجه زمان وفات امام نجسته صفات
سنه تسع واربعین صفرینك ایچنده واقع اولدی و امام یافعی زعمنجه بو واقعه
کبری سنه تسع واربعین ربیع الاولنده وقوع بولدی و سبب وفات ارباب
اخبار شویله اخبار ایلمشلردرکه چونکه معاویه صمیم دلدن نیت ایتدیکه
ولد پلیدی اولان یزیدی ولی عهد ایلیه اما بیلوردیکه وجود امام حسن
برله بو امر غیر مستحسن تمشیت بولمز زیرا شرط صلح و صلاح جانبینده بریسی
بو ایدیکه معاویه وقت وفاتده امر خلافتی ارباب شوری یه تفویض ایلیه
لاجرم خصوص مزبور ایچون مروان بن حکمی که طرید سید عالم ایدی صلی الله
تعالی علیه وسلم مدینه یه ارسال ایلدی و بر مندیل زهرآلود جعده بنت
اشعث بن قیسه کوندردی و اول زن حمقا و سلیطهٔ اهل شقاوه فریب
ویروب ایتدی اکر بو مندیل زهرآلود ایله امر مباشرت دنصکره وجود امام
حسنی پاك ایده جك اولورسك سکا اللی بیك درهم ویروب شرف اندراج

اندراج سلك ازدواج یزید ایله مشرف ایلیم دیدی پس مروان فرمان معاویه برله
مدینه یه روانه اولوب انواع خدیعه ایله جعده‌یی فریفته ایلدی اول ملعونه دخی
جناب امام عالیمقامی تسمیم ایدوب رتبهٔ عز شهادته واصل ایلدی عمر شریفی قرق
التی ییل بش آی ایدی چون حضرت امام حسنی رضی الله عنه تجهیز و تکفین ایلدیلر
امام حسین رضی الله تعالی عنه مراد ایدینیدیکه برادر عالیمقدارین شرف جوار
جد نبوت مآبلری قبرنده دفن ایلیه سعید بن عاص که والی مدینه ایدی
اول مانع اولدی کتاب مستقصی‌ده مذکوردرکه وقت وفات امام حسنده
والی مدینه مروان ایدی اول حضرتی روضهٔ مقدسه‌ده دفن ایتمکه اول
مانع و مزاحم اولدی و ابو حنیفهٔ دینوری دخی قضیهٔ منع دفن امام حسنی مروانه
نسبت ایلمشدر و کشف الغمه‌ده مسطوردرکه چون خبر وفات امام حسن
رضی الله عنه معاویه یه ایرشدی وعده ایتدوکی مالی جعده یه ارسال ایتدی
لکن یزیدك سلك ازدواجنه کتورمدی اولاد طلحه‌دن بر شخص آنی حبالهٔ نکاحه
کتوردی واندن اولاد کثیره حاصل اولدی و کتاب روضة الشهداده مذکور
درکه واقعهٔ هائلهٔ امام حسن دنصکره مروان جعده‌یی جانب شامه روان
ایلدی و معاویه‌یه سپارش ایلدیکه زنهار کیفیت فوت امام حسنی نهان طوتوب
وجعده‌نك طرف رضاسنده اولك تا که بوندن بر فتنهٔ عظیمه پیدا اولمیه
لاجرم معاویه دخی بحسب الظاهر اوزره امام حسن ایچون پلاس ماتمی کیوب
مراسم تعزیه یه قیام کوستردی و امر ایلدیکه اول ملعونه جزایر دریاسندن
بر جزیره یه براغه‌لر چون اول جزیره یه قریب کلدیلر بر طوفان پیدا اولوب
کرد و غبار عظیم ظاهر اولدی بو حالتده جعده غائب اولوب نام و نشانی
معلوم اولمادی و جناب امام حسنك عدد اولادی نهادی اون التی
نفردر بو جمله‌دن اون بری پسردر و باقیسی دختر اختردر بو منوال
اوزره حسن زید عمر حسین عبدالله اکبر و عبدالرحمن عبدالله اصغر
اسمعیل محمد یعقوب جعفر طلحه حمزه ابوبکر قاسم بو مذکوردر و بر
قولده بر دختر اخترینك دختری وار ایدی نامی فاطمه ایدی و بر روایتده
اول امام نجسته سماتك بنات مکرماتی بش نفردر و اسامی سامیلری
بودر فاطمه که والدهٔ امام حسین باقردر و زینب ام عبدالله ام الخیر
ام سلمه‌در وکندو وفاتندنصکره درت فرزند سعادتمندی قالدی
بری زید و حسین اثرم و حسن و عمردر و دخی حسین ایله عمرك
اولادی تیز منقرض اولوب حالا انلردن نسل قالمامشدر اول حضرتك
سلسلهٔ نسلی زید ایله حسن مثنی دندر اما زید بن امام حسن غایتده

جليل القدر وكريم الطبع وكثير الخير ايدى شعراى عرب اول ذات والا حسب
مدحنده اشعار بلاغت شعار نظم ايلمشلردر وزيد بن حسن رضى الله عنه
پيغمبر اوقات والى صدقات حضرت سيد كائنات اولمشدر وسليمان بن
عبد الملك زماننده اول جنابى اول مهمدن عزل ايلمش ايدى اما چون كه
عمر ابن العزيز العزيز زمام مهام اهل اسلامى قبضۀ اقتدارنه كتوردى اول
منصبى ينه اكا تفويض ومسلم قيلدى مدت عمر عزيزى طقسان منتهى اولدى
وزيدك حسن نام بر اوغلى قالدى ساداتدن ابتدا اشعار عباسيانى اختيار
ايدن اول ايدى وامام حسن بن الحسن وفور جاه وجلال وازدياد فضل
وكمال ايله اقراندن وامثالدن ممتاز ايدى مدت مديد مباشر توليت صدقات
امير المؤمنين على مرتضى ايدى رضى الله عنه وتحفة الملكيه ده مسطوردر كه
عبد الرحمن بن محمد بن اشعث اول وقت كه حجاج اوزرينه خروج ايلدى
خلق خلافت حسن بن الحسن ايچون دعوت قيلدى اكا بناءً وليد بن عبد الملك
بن مروان اول جنابه زهر ويروب تسميم ايلدى وامام حسن بن على مرتضى نك
رضى الله عنهما سائر اوغللرى عمر وقاسم وعبد الله وابو بكر عم مكرملرى
امام حسين بن على مرتضى ايله وقعۀ كربلاده شهيد اولديلر ايكنجى عبد الرحمن
بن حسن عميسى امام حسين ايله حج ايدركن منزل ابواده مغفرت ايزد
متعاله انتقال ايلدى وابو محمد حسن بن زيد دندر عهد دوانيقى ده
امير مدينه ايدى واندن يدى فرزند ارجمند عقب قالدى قاسم على زيد
ابرهيم عبد الله اسحق واسمعيل وابن اسمعيل جد داعى اولدر واكا
داعى كبير ديرلر وپادشاه طبرستان اولمشدر ونسب سند عبد العظيم
دركه مزارى حدود رى شهريارده در اما حسن مثنى نك اوچ فرزند
دلبندى وار ايدى حسن وداود وجعفر ايدى حسنك مادرى فاطمه بنت حسين
ايدى رضى الله عنه وجعفر ايله داودك مادرى ام ولد ايدى داود منصور
دوانيقى حبسنه كرفتار اولوب بعده امام صادق رضى الله عنه مادرينه بر دعا
تعليم ايدوب اول سبب ايله خلاص اولدى وحسنك اوچ اوغلى وار ايدى عبد الله
وابرهيم وحسن مثلث وعلى عابد اولاد حسن مثلث دندر ولدى حسين بن
على عهد هرون الرشيدده شهيد اولدى وكندويه شهيد فخ ديرلر منقولدر كه
واقعۀ كربلادن صكره اصعب بلا واقعۀ فخ ايدى اما عبد اللهدن آلتى فرزند
سعادتمندى ظهوره كلدى بريسى ابو القاسم محمد در واهل زمان اكا مهدى
ديرلر مرويدر كه كندونك بطن مادرده مدت مكثى دورت يل ايدى
وجوده كلدكده بين الكتفين بر خال سياهى وار ايدى پس مدينه ده خروج

خروج ايدوب امام ابو حنيفه وامام مالك بن انس رضى الله عنهما خلقى
انك امامتنه تحريض وترغيب ايدرلردى عاقبت لشكر منصور اطرافنى آلوب
ومحصور ايدوب اول صاحب سعادتى عز شهادته ايرشديرديلر واوغلى
ابى عبد الله جانب سندهه كيدوب ديار كابلده شهيد اولدى ايكنجى اوغلى
ابرهيم وابو الحسندر زور بازو وقوت نيروسى اول مثابه ده ايدى كه
ريك روان اوزرنده شتر دوانك قويروغندن طوتب اول حيوان قوى
الهيكل حركتدن آليقويوب ضبط ايدردى پس سنۀ مائة واربعين رمضا
ننده بصره ده خروج ايلدى لكن اول دخى خلفاى عباسيه عصرنده عز
شهادته واصل اولدى وحافظ ابرو تاريخنده تسميم امام حسن بن على مرتضا
رضى الله عنهما واحراق محمد بن ابو بكرى معاويه يه نسبت ايتمشدر ومصلح
الدين اللارى تاريخنده بيوردركه بو اعتقاد سست بنياد آحاد اهل اسلام
بيكونها دده برشخص جائز ومناسب دكلدر بو ابيات كه حكيم سنائى يه منسوبدر
طريقۀ ادبدن صد مرحله دور ودروش اهل سنت وجماعتدن زياده
بعيد ومهجوردر نظم حكيم سينانى پسر هند كرچه خال منست دوستى ويم
بكارى نيست ور نوشت او خطى ز بهر رسول بخطش نيز افتخارى نيست
در مقامى كه شير مردانند بخط وخال اعتبارى نيست نثر وحافظ ابرو
بو ابياتى دخى توار يخنده انورى يه نسبت ايتمشدر نظم دوست دار پسر هند مكر
اكه نيست كه ازو وسه كس او به پيمبر چه رسيد پدر او زد دو دندان پيمبر بشكست
مادر او سر فرزند پيمبر بكزيد او بناحق حق داماد پيمبر بستاد پسر او سر فرزند
پيمبر ببريد بر چنين قوم تو لعنت نكنى شرمت باد لعن الله يزيدا وعلى آل يزيد
نثر ارباب دانش واصحاب بينش اوزرينه مخفى دكلدركه الاسلام يقطع ما قبله
افعال جاهليت واطوار بى اهليت اسلام موجب قدح وملام دكلدر وفعل
پسر موجب لعن پدر اولمز حضرت نوح نجى الله عليه السلامك اوغلى كنعان
حقنده ليس من اهلك بيورلمش ايكن پدرنه نسبت ايله موجب طعن وملام اولمز

ذكر امام ابن امام حضرت ابى عبد الله حسين بن على المرتضى رضى الله عنهما

وثالثۀ اثنى عشر كه ائمۀ نور چشم بصارت ونور حديقۀ نظارت ديرلر نظم
كر ببرسند ز آسمان بالفرض سائلى من خيار اهل الارض بزبان كواكب وانجم
هيچ لفظى نيايد الا هم جايشان دليل وصدق ووفاق بغض ايشانك كفر ونفاق
نثر حضرت امام حسين رضى الله تعالى عنه آلتى يل ايله يدى آى حضرت خواجۀ
عالمك صلى الله تعالى عليه وسلم حجر عاطفتنده تربيت بولديلر اندن صكره
والده لرى سيدة النسا فاطمة الزهرا ايله اولوردى چون فاطمۀ بتول دخى

آخوته نقل ایلدی طقوز ییل پدر بزرکواری ایله روزکار کچوردی وشهادت
شاه ولایتدن صکره برادری حسن ایله اون سال علی الاتصال روزکار
کچوردی . وبرادرندن صکره ایکی ییل اول ستوده شمایل بو جهان فانیده
حسن زندکانی ایلدی وستین هجریه‌نك سنه احدی وستینی محرمنده زمین
کربلاده انواع کرب وبلا ایله عز وسعادت بلند رتبهٔ شهادته واصل اولدی
انجلین که مجلدنده مرقوم کلك خجسته ارقام اولنسه کرکدر واول زمانده که
سنین عمر نازنینی سرحد ست وخمسینه منتهی اولمش ایدی وجملهٔ فضائل
عدیده وخصایل پسندیده سندن بریسی اولدرکه سید جوانان اهالی
جناندر وسید عالمیان وسند آدمیان اول دردانهٔ دوش شاهانه
الوب ممتاز وسرافراز ایلمشدر وعهد مدتنده اول دریتیمك حضرت
جبرئیل امین کهواره سن تحریك ایدردی منقولدرکه امام زین العابدین
علی بن حسینه رضی الله عنهما دیدیلرکه پدر بزرکواریکز نه عجب قلت اولاد
ایله موسومدر حضرت زین العابدین بیوردیلرکه اول حضرت عالی
منزلت اوقات نهار وساعات شب تارده بیك رکعت نماز قیلوردی بو جمله
اقامت صلواة ایلدنه وقتده مقارن طائفهٔ نسوان اولور اول حضرتك کنیت
مبارکی ابو عبدالله در والقاب سعادت مآبی سید ورشید وطیب
ووفی وذکی در کتب معتبره ده مرویاتی سکز حدیثدر اولاد پاکیزه
نهادی التی نفردر دردی پسر ایکیسی دختردر جعفر علی اکبر علی اصغر
عبدالله فاطمه سکینه وجعفر حال حیات والدنده وفات ایلدی
وعلی اکبر وعبدالله کربلاده شهید اولدیلر واول حضرتك سلسلهٔ
نسل سیادتلری علی اصغردنکه امام زین العابدین در عالمده منتشر اولدی
امام زین العابدین که سید المجاهدین ایدی رضی الله عنه کندو عصرنده
مزیت فضائل وحسن خصایل ومزید جود وسخا وافراط عقل وذکا برله
ممتاز وسرافراز ایدی واول حضرت زین العابدین ایله ملقب اولماغه
سبب بو ایدیکه برکیجه ابلیس پر تلبیس مراد ایدندیکه اول حضرت محرم راز
قدسك حضور نمازنی مشوش ایلیه لاجرم صورت ثعبانده ایکن اول
سرور انس وجان اوکنده ظاهر وعیان اولدی واول زمانده حضرت
امام صلوات ایله قیام ایتمشدی اول اژدر مهیب وجانور عجیبك مشاهده
سندن خاطر خطرلرینه وهم وتغیر اصلا عارض اولمدی بو محلده عالم
غیبدن برندا ایرشدیکه انت زین العابدین وبو خطاب مستطاب بر
اوچ دفعه تکرار اولندی زاهد رحمانی اعنی طاوس یمانیدن منقولدر

منقولدرکه برکیجه حجره ده کوردم که امام زین العابدین خضوع وخشوع
تام ایله نمازه قیام ایتمشیدی کندو نفسمه ایتدم حالا دعاء امامی نعمت وغنیمت
بلمك کرکدر دیوب اول حضرتك حلقنه چوب اوتوردم ومنتظر دعا اولوب
کوز وقولق اوردم ناکاه کوردم که حضرت امام نمازین تمام ایدوب
روی تضرع ونیازی خاك پاکه اوردی وایکی کف دستن اچوب قاضی
الحاجاته بو یوزدن مناجات بشلدی عبیدك بفنائك مسکینك بفنائك
فقیرك بفنائك سائلك بفنائك پس اول دعاء مبارك محفوظ لوح
خاطرم اولوب کندم ورفع وقایع ودفع فواقع ده انی وسیلهٔ کافی و
سبب وافی ایدندم واول حالده که اول امام عالی مقام جانب فردوسه
عزیمت وخرام ایلدی معلوم جملهٔ خواص وعوام اولدیکه حضرت امام اهل
بیتده یوز نفر کیمسنك متکفل مؤنت معیشتی ایمش وبو رازه کیمسه واقف
ومطلع اولمامش واول ملك صفاتك وفاتی سنه اربع وتسعین ده
واقع اولدی واول ساله سنة الفقها دیرلر سببی بودرکه اول سنه ده کثرت
فوت فقها وزیاده موت علما واقع اولمش ایدی پس اول حضرت بقیع ده
امام حسن رضی الله تعالی عنه جوارنده مدفوندر سکز نفر فرزند سعادتمند
قالدی التی سندن نسل شریفی آفاقه انتشار بولدی امام محمد باقر زید عمر
عبدالرحمن سلیمان عبدالله نسلی منقرض ومنقطع اولدی علی وحسن اصغر
حضرت امام محمد باقر وبو لقبك وجهی اولدرکه اول حضرت قوت عقل
وذکا ایله شق علوم ایدوب اسرار خفیاته واقف اولمش ایدی اول جهتدن
اکا باقر دیدیلر مادری ام عبدالله ابنة حسن در رضی الله عنه وبر علویه
جانب والد والده سی علوی اوله اول عصرده اول حضرت ایدی وبخاری
ومسلمده اول حضرتدن سکز حدیث روایت اولنمشدر وحضرت سید
الانام علیه التحیة والسلام جابر بن عبدالله انصاری یه اعلام ایلمش ایدیکه
اول امام ابن الامام حضرتنك صحبتن ادراك واغتنام ایدوب تبلیغ سلام
وپیام ایچون تنبیه ووصیت بیورمش ایدی وحضرت امام باقرك ولادت
باسعادتلری سنه خمس وسبعین رجبنده وقوع بولدی ووفات اطهرلری
سنه مائة واربع عشر ذی الحجه سنده واقع اولدی سن شریفلری الی ایکی ییل
ایدی اولاد امجادلری طقوز نفردر آلتیسی پسر اوچی دختردر بو ترتیب اوزره
جعفر وعبدالله وابرهیم وعلی وزید وداود لکن حضرت جعفردن
غیریسنك سلسلهٔ نسلی منقرض ومنقطع اولدی ومدفن مطهرلری بقیعده
والد ماجدی امام زین العابدین قربنده در حضرت ابو عبدالله جعفر صادق

رضی الله تعالی عنه کندینک وبرادری عبد الملک مادری ام فروه بنت محمد بن
قاسم بن ابی بکر الصدیقدر ولادت باسعادتی مدینه ده سنه ثمانین ده
ویاخود ثلث وثمانین ده وقوع بولدی وفاتلری سنه ثمان واربعین ومائه
شوالنده واقع اولدی سن شریفلری آلتمش سکز ویاخود یتمش بش سنه یه
بالغ اولمشیدی بقیع ده جدی وپدری جوارنده دفن اولندی امام یافعی
کندی تاریخنده ذکر ایلمشکه حضرت امام جعفر صادق علوم اولین وآخرین
ده فاضل وفایق ایدی جابر بن حیان صوفی که کندوسنک علم توحیده
تلمیذی ایدی رسایل امام صادقی متضمن ومشتمل بیک ورقلو بر کتاب کامل یازمشدر
ایدی واول بشیوز عدد رسائل ایدی ائمه والاهمه میاننده جناب مرتضا
دنصکره فضل وکمال ایله موصوف ومعروف بونلر قدر برکیمسه وجوده
کلمشدر امام صادق رضی الله عنه مدینه ده معلم ایدی بعده منصور دوانقی
کندولرین عراقه دعوت ایلدی ومدت مدید اول دیارده مقیم اولدی
واول حضرت ذمایم رفض واعتزال وبدعت اهل ضلالدن بری ایدی
وشیعه شنیعه انلره اسناد واضافت ایتدکلری احوال محض افترا وتهمت
در واکثرا اوقاتده بو دعایی اوقورلردی اللهم لک الحمد ان اطعتک
ولک الحجة ان عصیتک لا صنع لی ولا لغیری فی احسان ولا حجة لی ولا لغیری
فی اساءة لکن شیعه فرق مختلفه اولوب هر بریسی بر مذهب واعتقاد اخذ
وایجاد ایلدی وهر فرقه کندو مذهبنه ترویج وخلقی اکا ترغیب وتهییج ایچون
کندولرین اول حضرته نسبت ایدرلر وتمام شیعه انک اوزرینه درکه تماما
بر مقتضای نص جلی وخفی امامت وخلافت حق حضرت علیدر رضی الله عنه
وامامت اصول دین ولوازم مذهب وآییندندر نهایت اختیار عوام
برله صورت بولمز وانبیا وائمه جرایر کبایر وجرایم صغایردن معصوملردر
وتبرا قولا وفعلا وعقیدة لازمدر مکرکه حال تقیه ده که انده ضرر
وزیاندن حفظ نفس وجان ایلمک لازمدر وبو طایفه نک بعضیسی
حضرت علیدن نصکره امامت محمد بن حنفیه یه قایللردر انلره کیسانیه دیرلرکه
مولی امیر المؤمنین کیسانک اتباعیدر ومحمد بن حنفیه دن تلمذ ایلمش ایدی
وبو فرقه صاحب تفرقه شان محمد ده حدوددن زیاده غلو ایدرلر ومختار
کوفی که طلب خون امام حسین رضی الله عنه کندو کارینک وسیله رواجی ایلمشیدی
ایدی کیسانی مذهب ایدی ودائما دیر ایدیکه امامت حضرت حسیندن
صکره محمده ایریشور وچون محمد انک حالنه واقف اولدی اندن انقطاع
ایدوب بری اولدی وبو خارجی مردودک نقض عقایدی وکلمات زایدی بوندن

بوندن نصکره محلنده ذکر اولنور وسید حمیری وکثیری شاعر شیعه محمددن
ایدیلر واعتقاد نهادلری بونک اوزرینه درکه محمده موت طاری اولمامشدر
وزیدیه که اتباع زید بن زین العابدین دیرلر اعتقادلری بونک اوزرینه درکه
امامت امت اولاد فاطمیه مخصوصدر وهر فرد فاطمی که ورع وزهد وتقوی
صاحبی اوله وکنج خفا وانزوادن خروج وظهور ایلیه اول امام واجب الطاعه در
وزید بونک اوزرینه ایدی ودیر ایدیکه افضل صحابه حضرت امام علیدر نهایت
خلافتی خلق اوزرنده آفتی دفع ایتمک ایچون برای مصلحت ابو بکره ویردی
وقتاکه شیعه کوفه بو سوزلری اندن اشتدیلر وآنی رفض ایتدیلر ورافضی
نامی انلرک اوزرنده قالدی وآخر زیدیه طریقه زیددن عدول ایدوب
امامیه طریقنه کیردیلر صحابه عظامه طعن ولعن ایتدیلر وجمله زیدیه دن
ابو الجارود زیاد بن منذر در غایتده بد اعتقاد کیمسه ایدی حضرت امام
باقر رضی الله عنه اکا سرجوت دیر ایدی وسرجوت اول شیطان کوره دیرلرکه
ساکن بحردر وحضرت امام جعفر صادق رضی الله عنه فربوره لعن ایدوب
نظر کیمیا اثرندن طرد ایتدی وجمله شیعه دن امامیه بو اعتقاد اوزرینه درکه
امامت حضرت علی حقنده نص جلی برله ثابتدر واصحاب کبار واجب الاتبار
حقنده انواع طعن ولعن ایدرلر واول حضراتی ظلم وعدوان وضلالت
وکفرانه منسوب ایدوب کیدرلر وحضرت علیدن نصکره امامت حسن وحسینه
وعلی بن حسینه وامام باقره وامام جعفر صادقه بو مجموعه قائللردر الاواقفه
که انلر امامت باقرده متوقفلردر ودیرلرکه کیرو عالم ارواحده بو عالم اجسامه
واشباحه رجعت ایلسه کرک وبالجمله امام جعفر صادقدن نصکره اقواللری
مختلفدر اول سببدنکه اولاد امام صادق بش نفردر وبر قولده آلتی نفردر
محمد واسحق وعبد الله الملقب بالابطح وموسی واسمعیل وعلی ناووسیه
دیرلرکه امام جعفر صادق حالا احیانده در ومهدی دیدکلری اولدر
ساعتی کلدکده البته ظهور ایدر دیرلر وشمطیه دیرلرکه اندن نصکره محمد
بن جعفردر وابطحیه دیرلرکه عبد الله افطحدر وعبد الله ایله اسمعیلک
والده لری فاطمه بنت حسین بن حسن بن علیدر واسن واحسن اولاددر
واسمعیلیه دیرلرکه امام جعفر صادقدن نصکره امام اسمعیلدر وانلرک بعضی
دیرلرکه اسمعیل پدری حیاتنده فوت اولدی لکن تقیه ایچون انک موتنی
اظهار ایلدی وبعضیسی موت اسمعیله قائللردر ودیرلرکه فائده نص اولدرکه
امامت انک اولادنده باقی قالدی

ذکر امام موسی کاظم بن امام جعفر صادق

رضی الله عنهما والده سی حمیده نام جاریه بربریه در ولادت باسعادتلری

ابواده واقع اولمشدرکه ابوابین الحرمین بر منزل اسمیدر واکثرا وقاتده
اول حضرت متعلقاتی ایله مدینه ده اولوردی صکره محمد مهدی بن منصور
کندوبی بغداده کتوروب حبس ایلدی عاقبت امیر المؤمنین علی المرتضایی
کرم الله وجهه عالم رؤیاده کوردی امام علی بیوردیکه یا محمد **فهل عسیتم
ان تولیتم ان تفسدوا فی الارض وتقطعوا ارحامکم** ربیع حاجب روایت
ایدرکه مهدی خلیفه اول کیجه بنی خلوته دعوت ایلدی وبو آیت کریمه دائما تکرار
ایلردی وایتدی کرکدرکه همان بو ساعتده موسی بن جعفری محبسدن چیقاروب
مجلس عنوانمه کتوره سن دیدی پس موسی کاظم حضرتلریکه سر امد اعاظم ایدی حبسدن
چیقاروب مجلسنه کتوردم یانه آلوب قصه واقعه ومرتضادن کوش ایتدوکی
جوابی تقریر ایلدی وعهد ایتدی کندو واولادی اوزرینه خروج ایتمیه وبیك آلتون
احسان ایدوب ینه مدینه منوره یه کوندردی وقتاکه خلافت هارون الرشیده
ایرشدی استماع ایتدیکه امام کاظم اتفاق بعض اعیان واعاظم ایله مدینه ده هم
ادعای امامت ایلمش لاجرم کندوبی بغداده کتوروب سندی بن شاهك یاننده
حبس ایلدی دیرلرکه خالد برمکی اول امام همامه رطب مسموم ویردی وتنکنای
محبسده اول ذات مقدس وفات ایلدی وکان ذلك فی رجب سنه ثلث وثمانین
ومائة سن شریفلری الیه درت سالنه ایرشمش ایدی وباب التین ده منابر
قریش دیمکله مشهور اولان مقابرده دفن اولندی واول حضرتك یکرمی اوچ
فرزند سعادتمندی ایله اون درت دخترینك اختری وارایدی سلسله نسلی
اون برفرزند ارجمندن عالمه منتشر اولدی وطائفه امامیه نك موتندن
صکره اعتقادانده مختلف اولدیلر بعضیلری اول حضرتك فوتنه اینانوب
متفق اولدیلر وبعضیلری متوقف اولدیلر وکیمی دیرایدیکه اول حضرت
شاه جهان بالقصد کوزدن پری کبی نهان اولمشدر ناکاه برزمانده ظهور
ایلسه کرکدر اما اثنی عشریه انك موتنه قائللردر وکندودن صکره امام
علی رضادرکه مرقد منوری طوس ده در اندن صکره محمد تقی درکه امام
موسی کاظم یاننده مدفوندر بعده علی نقی وامام حسن عسکریدرکه
ایکیسنك دخی مشهد معطری سامره ده در وحسن دن صکره محمد بن حسن
درکه اول امام قایم ومنتظردر اشته بودر طریقه اثنی عشریه که بومذهبده
بریدر عامه بریه **ذکر ابو الحسن امام علی موسی الرضا** مدینه منوره ده
متولد اولدی والده سی اشراف عجمدن ایدیکه مادر امام موسی صاتون المشر
ایدی ولادت باسعادتی سنه ثلث وخمسین ومائة ربیع الاولنك اون
برنجی کونی روز پنجشنبه ده واقع اولدی امام جعفر صادق رضی الله عنه وفات

وفاتندن صکره اول ملك صفاتك وفاتی طوس دن برقریه که اکا سناباد دیرلر
انده واقع اولدی وخانه حمید بن قحطبه طائی ده اول کنبدده که مقبره هرون
الرشید درانده دفن ایلدیلر وکان ذلك فی اخر الجمعة من شهر رمضان سنه
ثلث ومائتین عمر شریفلری قرق طقوز ییل والتی ایه ایرشمش ایدی سمعانی
کتاب انسابده ذکر ایلمشکه امامه انار مسموم ویردیلر اندن وفات ایلدی
وبعضیلر انکوره زیاده میلی اولوب افراط اکلی ماده مرض موتی اولدی دیمشلر
واول جناب ولایت مآبك اولاد ستوده نژادی حضرت موسی ومحمد و
فاطمه در ومحمد دن اولاد وانساب منقطع اولدی وآبی بواسر مدح امام
رضاده بو قطعه دیمشلردرکه ابن یمین انی ترجمه ایدوب دری ثمین کبی رشته
نظمه چکمشدر **نظم** بربنده ابن یمین کفت دوستی که ترا که شعرهست که بر آسمان
رسیده سرش چرا مدیح سرای رضا همی نشوی که درجهان بود کس بپاکی گوهر
بگفتمش که نیارم ستوده امامی را که جبرئیل امین بود خادم پدرش **نثر** اول
گلبن روضه صفا ودوحه حدیقه اصطفا وارتضادن مرویدرکه هرکیمکه
میدان اذعان فرمان خداوندیی مانندی اقدام همتا رجمند برله طی ایتمیه
اکر برمله مناسبت پیوند صوریتیسی دخی اولورسه صفت بیگانگی ودوری
ایله موسوم اولور وهرکیمکه خلوص نیت ایله کسب فضائل اعماله اقدام واشتغال
اوزره اهتمام قیله البته اول کیمسه بزم عداد زمره مزده که اهل بیت عظامدر
انتظام بولسه کرکدر دیو بیورلردی واول مهر سپهر امامتدن اول دکلو
آثار کرامت ساحه ظهوره کلمشدرکه حدّ واحصادن بیروندر جمله دن
بری منقولدرکه ولایت سندن برجوان سعادت عنوان حضرت امامی
آرزو ایله احرام زیارتی درمیان ایدوب اول مقام پراحترامه ایرشدی
وجناب امامه تحیت وسلام ایدوب مراسم ثنا ونیازی لغت سندی اوزره
ادا ایلدی اول معدن کرامت ومنبع ولایت دست مبارك ودلپسندین اول
مرد سندینك لب ودهاننه سوردی فی الحال لغت فصیحه عربیه والفاظ
صحیحه ادبیه ایله تکلم قلدی منقولدرکه اول امام معفور حضرتلرینك حضور
پرسرورلرینه بر عصفور کلوب برما راژدرکردارك جفا وشرندن استغاثه
قیلدی پس اول مصدر نفع وخیر ومظهر علمناه منطق الطیر اول مرغك مآل
زبانن فهم ایدوب امر ایلدی اول طیری مار موذینك شر شور وضرضرورندن
خلاص قیلدی رضی الله تعالی عنه **ذکر امام محمد التقی الجواد** اول حضرت ابی
جعفر ثانی ایله مکنی ایدی مزبورك والده سی خیزران نام جاریه در مولد
شریفلری مدینه منوره در سنه خمس وتسعین ومائة رجبنده وقوع بولدی

وفاتلری سنه عشرین ومأتین ده واقع اولوب جدّ امجدلری یاننده بغداد ده
دفن اولندی خلیفهٔ واثق بالله اول حضرتك نمازین قیلدی مشهوردرکه مأمون
خلیفه اول حضرته هر سالده بیك کره بیك اقچه ارسال قیلوردی برعزیز صاحب
پرهیزدن منقولدرکه برشخص شام دار السلام ده برمسجد ایچنده مسکن
ومقام طوتمش ایدی مکر آنده سیّد الشهدا اعنی حسین بن علی مرتضانك رضی الله عنه
مبارك باشنی قومشلر ایمش اتّفاقا برکیجه چهرهٔ نورانی وکسوت روحانی برله
برجوان کلوب مقام مذکورده ایکی رکعت نماز قیلدی ومسجددن چقدقده
اول محلده مقیم اولان مرد مستقیم اول جوانه همراه اولوب مسجددن طشره
چقدی سهل مدت نصکره مسجد کوفه یه ایرشدی وانده دخی ایکی رکعت نماز
قیلدقدنصکره کندولرین حجازده بولوب شرایط طواف بیت الحرامی
ادا ایتدی وحرم محترمدن طشره چیقوب اول جوان شخص مزبورك نظرندن
غایب ونهان اولدی واول شخص کندولی شام شریفده ساکن اولدیغی مسجد
قربنده بولدی چونکه ایکنجی سنه اولدی کیرو اول جوان لباس زاهدانه وعابدانه
ایله کلوب امور مذکوری عادت مزبوره اوزره ساحهٔ ظهوره کتوردی
چون مراد ایدندیکه اول مهرجهان اول شخصك کوزندن غایب ونهان اوله
بالضروری روی مسکنتی زمین نیاز وخدمته وضع ایدوب ایتدی ای
عیسی صفات وقدسی نغمات اول ذات مقدس جیقیجون اولسون بکا کیم اولدك
بیان ونام شریفك عیان ایله بیوردیلرکه بن محمد بن علی بن موسی ام پس
اول شخص بوکراماتی حکّام شام مجلسنده بالتمام نقل ایلدی لاجرم حاکم شام
اول شخصی زندانده محبوس وامیدحیاتدن مأیوس قیلدی بو حکایتی روایه
ایدن عزیز اهل پرهیز بیوررکه چون اول شخصك احوالنه واقف اولدم
روی ضراعت وشفاعتی حاکم شام نظرنده بسط ایلدم شخص مزبورك
خلاصن رجا ایتدم حاکم شام ایتدی برکیجه ده بو قدر کرامات ومقامات
اظهار ایدن عزیزانی زندان عباددن خلاص ایلسون چون ایکنجی کون بن
زندان اوکندن مرور وعبور ایلدم زندان بانی غایتده محزون ومغموم
کوردم چون سبب حزن وهمومن استفسار ایلدم دیدیکه بوکیجه فلان
کیمسه بوتنکنای محبسدن غایب اولمش باآنکه زندان قپوسی عادت اوزره
مسدود وجمله مخارج ومداخلی مشدوددر بلمزخریف چرخ برینه می
اوچدی یوخسه تحت زمینه می کچدی ونسل امام محمد تقی الجواد ایکی فرزند
ارجمنددن انتشار بولدی وانلر حضرت امام علی نقی وموسیٔ مبرقعدرکه
قم ده مدفوندر وبونك اولادینه رضوی دیرلر قم ده اولورلردی و

اولورلردی وبعضیسی قمدن مشهد امام رضایه رضی الله عنه انتقال وارتحال
ایلدی **ذکر امام علی الهادی الملقب بالزکی والنقی** رضی الله عنه والده سی
سمانه نام جاریه در ولادت باسعادتلری سنه اربع عشر ومأتین ده رجب
شریفك اون اوچنجی کونی مدینهٔ منوره ده واقع اولدی اول ذات ملك صفاتك
وفاتی سنه اربع وخمسین ومأتین جماذی الاخرنده روز دوشنبه ده وقوع
بولدی واول شهزاده خال الاسرمن رأی ده مدفوندر بعض اصحاب غوایت
کندولرینی متوکل خلیفه یه سعایت ایتدیلر اکا بناءً اول امام همامی مدینه دن
بغداده کتوردیلر ویکرمی طقوز آی اول هادی صراط مستقیم بلدهٔ
بغداد ده مقیم اولدی وعهد خلافت المعتز بالله ده وفات ایلدی منقولدرکه
متوکل عرض مرضه مبتلا اولدقده نذر ایلدیکه اکر کدورات مرض صوب
صفای شفایه مبدّل اولورایسه دنانیر کثیره صغیره وکبیره تصدق ایلیه
حکمت الهی حصول شفا میسر اولوب عهده وفا ونذری ایفا ایلمك لازم
کلدی لکن دینارلری شماراینارندن متحیر وبی قرار اولدی لاجرم بو مسئله نك
جنابِ امامدن استعلام ایتدی پس حضرت هادی دخی خلیفهٔ طریق
مستقیمه هادی اولوب ایتدی سکسان اوچ دینار فقرا ودرویشانه بذل
وایثار ایله زیرا آیت کریمه ده وارد اولان مواطن که لقد نصرکم الله فی
مواطن کثیرة ده صفت کثرت ایله اتّصاف بولمشدر سکسن اوچ موطندرکه
غزوات وسرایای حضرت رسالتدن کنایتدر لکن هرچند که امیر المؤمنین
خواص وعوام حقنده انعام عام واحسان تمام ایدر ایسه کندو حقنده
اولی وانسبدر منقولدرکه امام علی الهادی سامره ده ایکن بعض ارباب
غمز ونفاق خروج ایتمك ایچون آلات اسلحه جمع ایدر دیو متوکله سعایت
ایتدیلر پس متوکل نیچه بدشکل خدامنی اول حضرتك خانه سنه کوندروب
کندوسن خانه ده تنها بولدیلرکه قبله یه استقبال ایدوب تلاوت قران
ایدردی پس اول حضرتی حضور متوکله کتوروب تعظیم وتکریم تمام برله
کندو یاننه اوتورتدی واول حضرت فصاحت اختصاصدن التماس ایلدیکه
اشعار بلاغت شعار عربیه دن برقچ بیت انشاد وانشا ایلیه اول حضرت
دخی بو ابیات فصاحت آیاتی اوقودی نظم باتوا علی قلل الجبال تحرسهم
غلب الرجال فلم ینفعهم قلل واستنزلوا بعد عز عن معاقلهم فاودعوا حفرا یا بئس
ما نزلوا ناداهم صارخ بعد ما قبروا این الاسرة والتیجان والحلل این
الوجوه التی کانت منعمة من دونها تضرب الاستار والکلل فافصح القبر عنهم
عند سائلهم تلك الوجوه علیها الدار یقتبل نثر چون اول دردغرر ابیاتی

زیور کوش متوکل اولدی لاجرم اول عرایس معانی حسان تأثرنده دیده
لری ابر نیسان کبی کوهر افشان اولدی واو لعقد لآلی سرشك محاسنی
اوستنه نثار ایتدیکه ریش فرعون کبی لحیه سی قطرات اشك لؤلؤ دار ایله زیب
و زینت بولدی و حضرت امامك واجب الادا اولان درت بیك دینار دینی
قضا ایلدی و تمام اکرام و احترام ایله خانه سنه کوندردی کندی و امامده
اوچ فرزند ارجمند عقب قالدی ابی محمد الحسن وابی عبد الله الجعفر المشهور
بالکذاب زیراکه دعوی ایلدیکه کندو برادرینك اوغلو یوقدر و امام کندو
اولدی و یوز یکرمی عدد فرزندی وجوده کلمش ایدی واوه الی پسردن نسلی عالمده
منتشر اولدی دیرلر **ذکر ابو محمد حسن الملقب بالزکی والخالص والسراج والعسکری**
ولادت باسعادتی سنه ثلثین ومائتین ده واقع اولدی وفاتی سامره ده
سنه ستین ومائتین ربیع الاولنك یکرمیجی کونی روز جمعه ده وقوع بولدی
والده سی سمانه نام جاریه ایدی وامامیه امام موسی کاظمدن صکره اختلافه
دوشدیلر بعضیلر دیرکه امام احمد بن موسیدر علی رضا دکلدر دیرلر
وانلرکه امام علی رضایی بیلورلر اندن صکره محمد تقی جوادی مستحق امامت
بلمزلر اول سببدنکه والد قدسی صفاتك حین وفاتنده صغیر السن ایدی
وانلرکه امام علی رضانك امامتنه قائللردر کندودن صکره امامت موسی
بن محمده قائللردر علی هادییه قائل دکللردر وامام علی هادییه قائل
اولنلر کندی وفاتندن صکره خلاف ایلدیلر بعضیسی جعفر کذابی امام
بیلورلر و بعضیسی محمد بن علی امامته لایق کوررلر واتباع جعفرك برئیسی
وار ایدی اول کمسنه علی طاحن دیرلر ایدی ترویج امامت جعفرده غایتده
ساعی و فارس بن حاتم ابن ماهویه بو بابده انك معاون و مظاهری ایدی
و بونلر اتباع و اشیاع حسن حقنده سخنان غیر مستحسن سویلرلر ایدی
وانلره حماریه دیرلر انلرك مذ غالری بو ایدیکه نقد علم حسنی محك امتحان
ومیزان اعتبارده کم عیار بولمشوز وفوت حسندن صکره کار جعفر تمام
مرتبه رواج و فر بولدی و دیرلرکه حسنك عقبی یوقدر و امام اولان کیمسه
خلف و بی در صدف اولمز پس بو تقدیرجه انك امامتی درست کلمز و
جعفر حسنك میراثن آلوب امور غریبه و احوال عجیبه حسنه اسناد و نسبت
ایتدی واتباع و اشیاعی پراکنده و پریشان اولوب هربری برجانبه کتدی
و نیجه سی عرضه سیف حیف اولوب بعضیسی بالضروری جعفره متابعت
ورجوع ایلدی حسین بن علی فضال کبی که افقه واجل اتباع حسن ایدی
وجعفردن صکره بعضیلری امامت علی بن جعفره متفق اولدیلر و بعضیلری

و بعضیلری امامت فاطمه بنت علییه اعتقاد ایتدیلرکه حالا قمده مدفوندر
وستی فاطمه دیمکله مشهوردر واهل بنات امامت حسن عسکری اوزره انك
وفاتندن صکره اختلاف ایلدیلر و بو بابده اقوال کثیره لری واردر بعضیلر
دیدیلرکه حسن وفات ایتمشدر وامامتده قائمدر و کندو سنك ایکی
غیبتی واردر بو غیبت اولیدرکه بوندن صکره ظاهر اولور بردخی غایب
اولسه کرك دیرلر و بعضیلری دیرلرکه امام حسنك محمد نامنده براوغلی
وار ایدی خوف جعفردن و سائر اعدای بدکهردن قاچوب مختفی اولدی
وامام منتظر دیدکلری اولدر وامامیه دن بعضیسی امامت امام رضایه
قائللردر و سائر مواضعده اختلاف شیعه اول حضرتدن صکره واقع
اولوب دیرلرکه تا حجة الحق ظهور صورت ظهور ایلیه و دیرلرکه هرکیمسه که
آنی کورر بی منازعت راه متابعت مسلوك طوتر بو جمله اقوال امامیه اثنی عشریه
و جمهور اثنی عشریه بو قول اوزرینه متفقلردرکه محمد بن حسن امام قائم
و منتظردر ولادتی زمان عسکریده سنه خمس و خمسین و مائتین شعبانك
منتصفنده واقع اولمشدر و حالا احیاده و مقام بقا و ثباتده در اعدا
خوفندن پنهان اولدی و مبادی غیبتده کندو ایله خواص و اعیانی میانه سنده
سفیرلر وار ایدی و امر سفارت و کار رسالت محمد بن علی نام کیمسنه اوزرنده
انقطاع و انصرام بولدی و اول امامدن بر مکتوب ابراز ایلدیکه انده بو کلمات
یازلمشیدی یا علی بن محمد انك میت ما بینك و بین ستة ایام فاجمع امرك
ولا توص الی احد یقوم مقامك بعد وفاتك پس التی کوندن صکره فوت
اولدی و سنه ست و عشرین و ثلثمائه ده انك خبری منقطع اولدی یافعی
کندو تاریخنده ایراد ایلمشکه سنه خمس و ستین و مائتین ده شیخ ابو حفص
حداد فوت اولدی و محمد بن حسن عسکری که امامیه انی صاحب زمان
بیلورلر سنه مذکوره ده دار آخرته رحلت ایلدی و ارباب الباب قتنده
مخفی و پوشیده دکلدرکه حقیقت حال اول زمانده امامیه اوزرینه
ظاهر و مکشوف اولمیه و بویله حجاب شبهه و ارتیاب مستور قالمه یا بو قدر
سنین و شهور و ایام و دهور مرور ایتدوکدن صکره انك تحقیق و تصحیحی
نه وجهیله میسر و تدقیق و توضیحی نه کونه منصوردر و مرشد صمدانی
شیخ علاء الدوله سمنانی قدس سره محمد بن حسن عسکری کندو زماننك
قطبی عد ایلمشدر ظاهرا حضرت شیخك حکمی کشف اوزرینه مبنیدر والله اعلم بالصحة

در ذکر وقایع ایام تسلط حکام بنی امیه

ضمیر منیر علمای اخیار و محافظان روایت و اخبار قتنده ظاهر و آشکاردرکه

چون امام ثانی ابو محمد حسن بن علی رضی الله عنه ومعاویه بن ابی سفیان آراسنده قواعد صلح وصلاح تمهید اولندی وقرة العین ولایت امر خلافتی اکا تفویض قیلدی لاجرم معاویه دخی بلاد اسلامده لوای ریاست وحکومتی افراشته ایدوب تمام احتشام ایله ملك شامده سریر خلافت وسروری اوزره قرار قیلدی وطوایف ملوك بنی امیه اون درت نفر اولوب مدت حکومتلری ممالك اسلامیه طقسان بر سنه در واول طائفه نك اولی معاویه بن ابی سفیان وآخری مروان بن محمد بن مرواندر والله اعلم

در بیان احوال معاویه بن ابی سفیان

نسب معاویه درت واسطه ایله ناف عبد مناف بن قصی یه که جمله اجداد سید کائنات ندر علیه التحیه والسلام اکا منتهی اولور بو طریق اوزره که معاویه بن ابی سفیان صخر بن حرب ابن امیه بن عبد شمس بن عبد مناف در مادری هند در بنت عتبه بن ربیعه که دوزجنك احدده سید الشهدا حضرت حمزه نك رض جکرین اغزینه آلوب چیندی اکا بناء که معاویه یه ابن آکلة الاکباد دیرلر و کنیت معاویه ابو عبد الرحمن در ونقش خاتمی لا قوة الا بالله ایدی وسال فتح مکه ده اسلامه کلوب مؤلفة قلوبده انتظام بولدی وبعض اهل سیر وارباب خبر اعتقاد ایله برنیجه دفعه کتابت وحی ایله مشرف اولمشدر ومعاویه برادری یزید فوت نصکره هجرتدن اون سکزنجی سالده فرمان امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه ایله والی ولایت شام اولدی وچون خلیفه ثانی عالم جاودانی یه نقل ایلدی وعثمان بن عفان علیه التحیه والرضوان حاکم جهانیان اولدی دستور سابق اوزره اول منصبی کندویه مسلم طوتدی لاجرم معاویه شهادت ذی النورین دن نصکره دعوای خلافت ایدوب جناب علی مرتضا اوزره لوای مخالفتی افراشته قیلدی واول حرکتی برکات شنامیله نیجه بیك آدم سالك ملك عدم اولوب هلاك اولدی القصه معاویه سنه احدی واربعین ربیع الاولنده حکومتده مستقل اولوب اون طقوز سال علی الاتصال حکومتده قایم اولوب سنه ستین رجب المرجبنده فوت اولوب مغاك خاکده دفن اولندی وحکام اسلامده ابتدا باغی ودزدان ایچون ایجاد زندان ایدن معاویه در وخواجه سرالری حرم خاصه ده کندو خدمتنه اختصاص ایدوب وبرات دیوانی یه مهر ایله عنوان وضع ایلین ومساجد ده قنادیل ایجاد ایدوب زیت ایله ایقاد ایلین معاویه در وحبیب السیرده مسطوردر که زیاده لحیم وسمین اولدی وغندن خطبه منبرده اوتوروب اوقوردی وزمان حکومتنده ملبوسات ومأکولاتده طریقه سلاطین متقدمین شعار کاری اولمغله

اولمغله حضرت فاروق رضی الله عنه اکا کسری عرب دیرایدی وفوت معاویه شهر دمشقده واقع اولدی واکثر مورخین قول اوزره اول زمان یزید غایب ونابدید ایدی نمازین ضحاك بن قیس الفهری ادا ایلدی ومزبوری اول بلده ده دفن ایلدیلر مدت عمری یتمش اوج بیلده تا سکسان بر بیله دکین تعیین ایلمشلردر والله اعلم بحقیقة الحال تاریخ مصلح الدین لاریده مسطوردر که موت معاویه علت لقوه ایدی واول کون معاویه ایله تمام اهل شام مبایعت یزیدی تمهید وتجدید ایلدیلر ومعاویه یزیده وصیت ایلدیکه بندنصکره فقرا واغنا برله سیرت ابی بکر ایله عمل ایلیه جواب ویردیکه قادر دکلم لکن طاقت واستطاعتم اولدقجه کتاب وسنت ایله عمل ایلرم مرویدر که معاویه سید کائنات علیه افضل الصلوات حضرتلرینك ردا وپیراهنن وبر مقدار شعر واظفارن حفظ ایتمشیدی وصیت ایلدیکه وفات ایتدیکده اول پیرهن عنبر افشانی کندویه کفن وازار ورداسن ظرف وستر بدن ایده لر وموی وناخنی ایکی دیده وجبهه سنه وضع ایلیه لر اندنصکره بنی ارحم الراحمینه سپارش ایلك دیدی منقولدر که معاویه آخر خطبه سنده اهل شامه ایتدی بن سزین ادنی واعلاکزه والی وحاکم اولدم بندنصکره والی اولان کیمسنه بندن صد مرتبه بدتر اولور نته که بندن مقدم اولانلر هزار مرتبه بندن بهتر ایدیلر تاریخ مصلح الدین لاریده مسطوردر که حد ذاتنده معاویه کرم وسخاوت وجود سماحت ایله موصوف ایدی مصعب بن زبیردن منقولدر که معاویه حجدن معاودت ایدوب مدینه منوره یه کلدی امام حسینی برادری حسن مجتبی یه رضی الله عنهما ایتدی اظهار موالات ایدوب معاویه یه ملاقات ایلمك حاجت دکلدر مناسب واولی اولان اولدر که سکوت ووقاری اختیار ایده لم چون امام حسین خاطر سنه کلدی حضرت حسن ایتدی که دیون کثیره یه مبتلا اولدق آنی تدارك ایدوب ادا ایتمك لازمدر دیوب آته سوار اولدی واثنای راهده معاویه یه ملاقات ایدوب بربرله السلام یجر الکلام والکلام یجر المرام حسبیله دینی اظهار قیلدی اتفاقا اول اثناده بر شتر کراه بار قطاردن منقطع اولوب یولده قالمش ایدی که یوکنده سکسان بیك دینار تمام عیار وار ایدی امر ایلدی اول شتری اوارنده اولان سیم وزری برله حضرت امام حسنه کتوروب تسلیم ایتدیلر منقولدر که برمرد شتر سوار کوفه دن شام دار السلامه کلدی برکشی ایله حضور معاویه ده مرافعه اولوب بر جمل دعوی ایلدی اهالی دمشقده اللی نفر کیمسه بو ناقه مدعی نك ملکیدر دیو شهادت ایلدیلر معاویه دخی ناقه یی حکم ایدوب

صاحبنه تسلیم امر ایلدی مرد کوفی ایتدی ای امیر ستوده عمل بوناقه دکلدر
جملدر چون اهالی شام مسکن ومقامدین کتدیلر معاویه مرد کوفی یه اولـ
جمل بهاسن ویروب ایتدی حضرت علی یه سویله که یوز بیک مرد اهل جدلـ
که ناقه جمل وصحرای جملدن فرق ایتمزلر سنکله جنك وحربه حاضر وآماده
اولمشلردر وبوندن مرادی خیری شردن ونفعی ضردن تمییز ایتمیانلردر
زیرا اول قسم اشخاص محل معرکیه اقدام ومهلکه یه اقتحام ایدرلر نظم لمعهٔ دینشا کمال علی
هست چون نور آفتاب جلی وه چه بی نور بوده آن دیده کاینچنان نور را نمی دیده
کفتار در بیان بعض از وقایع اوان حکومت معاویه ابن ابی سفیان
سنه احدی واربعین ده که ایالت بلاد مسلمین معاویه اوزرنده قرار ایلدی
امارت کوفه مغیره بن شعبه یه وحکومت بصره بسر بن ارطاة نام کمسنه یه تفویض
ایلدی وبو سالده صفوان بن امیة الجمحی وفات ایلدی وصفوان جملهٔ اعیان قریشـ
دن ایدی غزوهٔ حنین دن صکره وحدانیت حضرت رب العزة ونبوت
جناب رسالته اعتراف ایدوب ایمان کتورمشیدی وبو سالده ولید بن ربیعة
العامری که مشاهیر شعراء عرب عربا ایدی فوت اولدی ولید شرف صحبت
حضرت رسالت ایله فائز اولمشیدی حضرت رسالت پناه انك شاننده بیوردیلر که
اصدق کلمة قالها العرب کلمة لبید نظم الا ان کل شیء ما خلا الله باطلـ
وکل نعیم لا محالة زائل نثر وحضرت خواجه محمد پارسا قدس الله سره العزیز
فصل الخطاب نام کتابنده ایراد بیورمشدرکه لبید اول قاید سعادت ابدیه
حضرتلرینك حضورنده شرف اسلام ایله مشرف اولدقدنصکره غیر شعر
سویلمدی ومدت عمر لبید یوز قرقییلدن مزیددر وبعض مورخین قولنجه
یوز الی یدی ییلدر وسنه اثنی واربعین ده عبد الرحمن بن سمره فرمانـ
معاویه ایله لشکر کشورستان برله متوجه دیار شبستان اولدی واولـ
دیارك اکثر قلاع وبقاع امر بسیر ایله فتح وتسخیر قیلدی وراشد بن عمرو
حدود سنده واروب اول ولایتی غارت وتاراج واهالیسنی ادای خراجه
راضی قیلدی وبو سالده عثمان بن طلحة العبدری الحجی که منصب حجابت خانهٔ
کعبه ابا عن جد اکا متعلق ایدی وفات ایلدی وسنه ثلث واربعین ده
عقبه بن نافع فتح بلاد سودانه قیام ایتدی وبو سالده روایت یافعی اوزره
عمرو بن العاص السهمی که قبل معاویه دن والی مصر ایدی وفات ایتدی اوغلی
عبد الله قایم مقامی اولدی وعمرو عاص میانهٔ ناسده عقل ودها ایله
ممتاز ومستثنا ایدی وفن مکر وتزویر واصابت رای وتدبیرده بی شبیه
ونظیر ایدی وکانت وفاته لیلة عید الفطر وبلغ عمره سبعین سنة وبو سالده

وبو سالده عبد الله ابن السلام الاسرائیلی که اوصاف علم وعمل ایله متصف اولوب
وسال اول هجرتده ملت موسویه دن دین محمدی یه کلوب شرف ایمان واسلام
ایله فائز ومشرف اولمشیدی مدینهٔ منوره ده وفات ایلدی وبو سالده روایت امام
یافعی اوزره محمد بن مسلمة الانصاری البدری رضی الله عنه مدینه ده وفات
ایتدی وروایت صاحب کزیده اوزره محمد بن مسلمه فارس رسول الله ایله ملقب
ایدی عمری یتمش یدی ییله منتهی اولدی وسنه اربع واربعین ده ابو موسی اشعری که
عبد الله بن قیس ایله موسوم ایدی مکه ده یاخود کوفه ده وفات ایلدی وابو
موسی فتح خیبردن صکره مرافقت جعفر بن ابی طالب ایله ملازمت حضرت
رسالت پناهك صلی الله تعالی علیه وسلم خدمتنه واصل اولدی وحد ذاتنده
حسن صورت وجودت قرائت ووقوف احکام شریعت ایله موصوف ایدی
وروایت حمد الله مستوفی ایله عمر عزیزی التمش اوچ ساله منتهی اولمش ایدی
لکن قبل امیر المؤمنین علی دن رضی الله عنه حاکم اولدقده میانهٔ خواص وعوامده
مکر عمرو بن عاص برله فریفته اولدی وبو سهو وخطا عظم ایله قیام قیامته دك
السنهٔ ناس ده مذکور اولسه کرکدر وبو سالده عبد الرحمن بن سمره مرداه
مقبل برله فتح دیار کابل ایدوب مهلب ابن ابی صفره هند جانبنده اولایت
کفره اوزرینه عزیمت ایلدی وسنه خمس واربعین ده معاویه حارث بن عبد الله
حکومت بصره دن معزول ایدوب اول منصبی زیاد ابن ابیه یه تفویض ایلدی
وایالت سجستان وخراسانی دخی اکا سپارش ایدوب تیغ سیاستی نیام انتقامدن
چکوب اهل فتنه وفساددن چوق اجسادی بی روح ایدوب خاك هلاکه
صالدی وتمام تنبیه وتأکید ایتدیکه یاتسو نمازندنصکره کمسنه بازار رهکذارده
دائر وسائر اولمیه وکیجه هر کمسنه که اخذ اولنور قانی هدر وجانی بدر اولمسی
مقرردردی ابتدا کیجه ده زمرهٔ عسسیه اطراف شهره متفرق وپریشان اولوب
اول کیجه ایکیوز مسلمان اول فرقهٔ بی امان الندن بیجان اولدی وایکنجی کیجه بش
آلتی نفر اخذ وقتل اولندی اوچنجی کیجه اصلا کمسنه بولنمایب انجق بر اعرابی بولدیلر
که برنج اغنام بیع ایچون شهره کتورمشیدی آنی اخذ ایدوب نظر امیره کتوردیلر
چون امیر اول اعرابی ساده نهاددن استفسار حال ایتدی جواب ویردیکه
بن بر مرد غریبم صورت حکم وفرمان امیردن خبر واکاهم یوقدر زیاد ایتدی
فی الحقیقه راست کفتار ومرد پسندیده کردارسن ولکن حراست مملکت مقتضی
سیاستدر صلاح کار مسلمین سنك قتلکده در دیوب اول دردمند بیچاره یه
سل سیف حیف ایدوب قتل ایلدی بوندنصکره برکسنك جرأتی یوغیدی که
کیجه خانه سندن طشره چیقوب طریقه نظاره قیله پس امر ایلدی هر کس دکانی

قپامايوب آچق قويرلر وهر كيمسه نك برنسنه سي ضايع اولورايسه اول متاعي كندو
ضامن اولور ادني واعلاء دكانلرين آچوق قويب خانه لرينه كيدرلر وهيچ آفريده
كلوب كالاي كزيده ومتاع پسنديده يه دست درازلق ايتمزدي لكن كلاب
دكانلره چيقوب زيان وخراب ايتمك ايچون چيغ چكوب منع ودفع ايدرلر
وزياد ايام حكومتنده اكابر صحابه واصحاب سعادت نصابه مناصب عليه
تعيين ايدوب همواره مقام رضالرنده اولوردي وبو سالده روايت امام يافعي
ايله ابو خارجه زيد بن ثابت الانصاري عالم اخرته عزيمت ايتدي واول ذات
ملك صفات اعاظم كتاب وحي وحفظه قراء وعلماء صحابه دن ايدي الي التي
ييل بو جهان پرملالده اقامت ايلدي وسنه ست واربعين ده عبد الرحمن
بن خالد بن الوليد بلده حمصده وفات ايلدي مصلح الدين لاري تاريخنده
مسطوردركه عبد الرحمن بن خالد بن وليد امر معاويه برله مصره كتدي
مصرده دخي طورميوب تكرار حمصه مراجعت ايتدي وحمصده اثال النصراني
عبد الرحمنك درخت زندكاني سين زمينه صالدي وبعضيلر ديمشلردركه
مزبوره اهالي حمصك وقورميل ومحبتي اولمغله معاويه رأيله اثال ابليس
خصال سم قاتل ايله تسميم ومقامني جنات نعيم ايلدي وبو عملده تقرب معاويه
تصور ايدركن آخر خالد بن عبد الرحمن اول پليده امان ويرميوب والدي
ايچون قصاص ايلدي وسنه سبع واربعين ده عبد الله بن عمرو بن العاص دخي
حكومت مصردن معزول اولوب معاويه بن خديج والي مصر اولدي وسنه ثمان
واربعين ده يزيد بن معاويه فرمان يدري برله اكابر صحابه دن عبد الله
بن عباس وابو ايوب انصاري وعبد الله بن زبير وعبد الله ابن عمرو بن
العاص رضي الله عنهم غزوه روم عزيمت وهجوم ايلدي وقلعه قسطنطنيه
محاصره ونصاراي بلده ايله محاربه ايدوب اكثر معارك ومهالكده منصور
ومظفر اولديلر وابو ايوب وخالد بن زيد الانصاري كه رضي الله عنهما سلك
اكابر اهل بدر واصحاب احدده منتظم ايدي وحرب جمل وحرب صفين ده
ملازم حضرت امير المؤمنين علي مرتضي ايدي ظاهر شهر استانبولده عازم عالم
بقا اولدي واول شهرك سورينه قريب برجاي دلكش ودلفريبده مدفون
اولدي ومرقد منور ومشهد معطري همواره محل دعاي نصرت باري وملجاء
مخلص اساري ايدي مصلح الدين لاري تاريخنده مسطوردركه اول زمانده
ابن عباس رضي الله عنه بصرده متمكن ايدي وابو ايوب انصاري رضي الله عنه
بصره يه واردي ابن عباس خانه ميمنت اساسن جمع ايدوب جميع اسباب
واثاث برله ابو ايوبه هبه ايدوب ايتدي جناب رسول اكرم صلي الله عليه وسلم مدينه

مدينه طيبه يه تشريف بيوردقده سن كندو منزلكي حضور پرنورلرنده تسليم و
ماملكي ايثار ايتمش ايدك بن دخي سنكله اول معامله رعايت واجرا ايلدم
ددي واول خانه ده جمله اموال واثقالدن قرق نفر غلام ويكرمي بيك
نقد اقچه موجود اولوب بالجمله اثواب واشيا ايله تسليم واعطا ايلدي
وسنه تسع واربعين ده مروان بن حكمي معاويه حكومت مدينه دن معزول
ايدوب اول منصبي سعيد بن العاصه ويروب ارسال ايلدي وسنه خمسين ده
مغيرة بن شعبة الثقفي متوجه عالم بقا اولدي واول كمسنه حد ذاتنده اصابت
رأي وتدبيرده متفطن وخبير ايدي اول زمانده كه حاكم كوفه ايدي
علم عدل وانصافي دفع ايدوب مراسم ظلم واعتسافي دفع ايتمشدي و
جنك يرموكده كوزنه بر تير اصابت ايدوب اول تيرك تأثيرندن بر كوزي
مفقود اولمشيدي وبعضيلر ديرلركه مغيره حاشا لمن يتمم سب امير المؤمنين
علي مرتضاده معاويه خاطري ايچون مبالغه ايلردي ديرلر العلم عند الله تعالي
وبو سالده عبد الرحمن بن سمره بن جندب العبشمي وفات ايلدي وكعب بن
مالك السلمي الانصاري احد الثلثة الذين خلفوا دخي بو سالده وفات
ايلدي مدت حياتي يتمش يدي سال ايدي وسنه احدي وخمسين ده حجر بن
عدي الكندي كه سلك اشراف اصحاب سيد المرسلين واعاظم احباب
امير المؤمنين ده منتظم ايدي كندو اتباع واشياعندن بر كروه ايله سعايت
زياد ابن ابيه وحكم معاويه ابن ابي سفيان ايله شهادت شربتن نوش ايدوب
رتبه سعادته فائز اولديلر وبو سالده سعيد بن زيد ابن عمرو بن نفيل القرشي
العدوي رضي الله عنه كه پسر عم وشوهر خواهر امير المؤمنين حضرت عمر
ايدي وسلك عشره مبشره ده منتظم ايدي عقيقده متوجه عالم تحقيق
اولدي حمد الله مستوفي قولنجه مدت عمر شريفي سكسان ييل ايدي وصاحب
سير السلف روايتنده يتمش ييلدن متجاوز ايدي وپدري زيد بن حضرت
ابرهيم عليه السلام اوزره ايدي اصلا قوم وقبيله قريش ايله الفت وا
ايتمز ايدي واصناملري ايچون ايتدكلري قربانلردن نسنه يمزدي ونوفي
قبل النبوة وسئل عن رسول الله صلي الله عليه وسلم عن زيد فقال يبعث
يوم القيمة امة واحدة وسنه اثني وخمسين ده جرير ابن عبد الله البجلي كه
كندو قوم وقبيله سي سيدي ايدي وامر حضرت رسالت ايله صلي الله عليه وسلم
بتخانه ذو الخلصه بر آن ايچنده هدم وويران ايلمشدي عالم عقبايه انتقال
وارتحال ايلدي وجريرك حسن صورتي وملاحت طلعتي اول مرتبه ده ايديكه
كندويه بو امتك يوسفي ديرلر ايدي وبو سالده تصحيح المصابيح صاحبي روايتي

اورده ابو محمد كعب بن عجرة الانصاري كه اهل بيعة الرضوان دن ايدي
وعمران بن حصين وفات ايتديلر وسنه ثلث وخمسين ده مرض طاعون
زياد بن ابيه نك برماغنده ظاهر اولوب مداوا ايچون اطبايه مراجعت
ايلدی بو مرض سهمناكك علاجی قطع يده منحصردر ديو جواب ويرديلر
مرض زياد كندجه از دياد بولوب قول اطبايي شريح قاضي يه نقل وبيان
ايتدی شريح اندن وهم ايدرمكه مقتضاي قضاي مبرم ايله قطع ايتدكدن
صكره بر فائده حاصل اولميوب عضو مقطوع ودست بريده حضور رب
العالمينه وارهسين وبوندن قطع نظر طوتالم كه قطع يد ايتمكله شفا بولسن
بو عضو مقطوع ودست غير مطبوع ايله ثمرهٔ زندكاني وميوهٔ دولت كامراني
دن نه قدر متمتع ومنتفع اولسك كرك چون شريح مجلس زياددن چيقوب
متوجه مسكن اولدی بعض كيمسه لر شريحه طعن وملامت ايتديلر نيچون بويد
بختك قطع يدينه مانع اولدك ديديلر جواب ويرديكه المستشار مؤتمن
بمنلچونكه بو امر عسيرده استشاره ايلدی اولی واسب اولدركه آني رأي
راسته دلالت ايليم ديدی مرويدركه چون شريح مجلسدن چيقوب خانه سنه
كتدی زياد موجب حكم اطبا ايله قطع يده عازم اولدی وچونكه جلاد
حاضر اولوب آلات قطع وآتش احضار اولندی طفل بي خرد كبي كريه و
فرياده بشليوب آخر الامر قطع ايتمدن فراغت ايليوب سنهٔ مذكوره رمضاننده
كوفه ده اول علتدن آخرته رحلت ايتدی چون خبر مركي سمع عبد الله ابن
عمره واصل اولدی بيورديكه زياده سست بنياد بو محنت آباددن كذار
ايلدی لكن نه سعادت آخرت ايله مستعد اولدی ونه متاع دنياي بي بقا
كندويه باقي قالدی وچون معاويه زيادك مرجعي زاويهٔ هاويه اولديغن
استماع ايلدی ولد شقاوت نژادي اولان عبيد الله ابن زيادي امارت
كوفه يه نصب ايتدی وبو سالده روايت امام يافعي برله فيروز الديلمي كه قاتل
اسود عنسي ايدي وفضاله بن عبيد الانصاري كه شهر دمشقده امر قضا
قيام واحقاق حقوق ناسده جد واهتمام ايلردي عرصهٔ جهاندن عازم
روضهٔ جنان اولديلر وبو سالده عبد الرحمن ابن ابي بكر الصديق رضي
عازم روضهٔ رضوان اولدی وهو صحابي بن صحابي والدهٔ مهربانی
ام رومان در عائشهٔ صديقه يه رضي الله عنها والدين ايله قرنداشدر
واكثر علماي آفاق بونك اوزرينه اتفاق ايلمشلردركه ذكور مسلميندن
درت بطن سلك مؤمنينه داخل اولوب شرف صحبت رسول الله ايله
مشرف اولمق كيمسه يه ميسر اولميوب انجق جناب ابو بكر صديقه بو عطيهٔ هر

بو عطيهٔ عليه نصيب اولمشدركه والدي ابو قحافه وكندوسي واوغلو عبد الرحمن
ومحمد بن عبد الرحمن كه درت بطندر جناب رسالت ايله مشرف اولديلر
وعبد الرحمن شجاعت ايله وحسن تدبير وفصاحت ورمي تير ايله موصوف ايدی
وخالد بن الوليد ايله ديار يمامه يه واروب كفاردن يدي نفر كافري قتل
ايلدی وتوفي رضي الله عنه بستة اميال من مكة وحمل على رقاب الرجال الى
مكة وكانت وفاته فجأة رضي الله عنه روضة الصفاده مسطوردركه
سنه اربع وخمسين ده معاويه سعيد بن العاصي حكومت مدينه دن معزول
ايدوب اول منصبي تكرار مروانه توجيه قيلدی بونك سببي اولدركه سابقا
سعيده مكتوب كوندرمش ايديكه بر موجب فرمان خانهٔ مرواني هدم
ويران ايدوب جميع اموالني بيت المال ضبط ايليه لكن سعيد رعايت حق
ذوي القربي اجرا ايدوب بو كار شنيعدن ابا ايلدی تكرار معاويه بو بابده
اقدام وابرام ايدوب سعيده كمال تهديد وتشديد ايله مكتوب كوندردی
بو دفعه دخي مكتوب معاويه يه التفات ايتميوب ومروان ايله كندو اراسنده
اولان علاقهٔ خويشاونديه رعايت ايدوب طرفا هماندن كلدی لاجرم
معاويه سعيدك بو وضع ناپسنديسندن رنجيده اولوب حكومت مدينه يي
ايچون مروانه منشور وفرمان كوندردي ومنشور فرمانده مروانه شويله
سپارش ايلديكه سعيدك خانه سني هدم ايدوب بالجمله مال ومنالن خزينهٔ
بيت المال اخذ وضبط ايليه چونكه بو مثال لازم الامتثال مروانه واصل
اولدی في الحال بر كروه بدخصال برله هدم خانهٔ سعيده عازم اولدی
سعيد بو قضيه دن مشوش الحال اولوب سبب هجوم وموجب قدوم
مرواندن استفسار ايتدی مروان دخي امر وفرمان معاويهٔ سعيده
كوستروب واقع اولان قصهٔ تمام تقرير وتعبير ايلدی سعيد ايتدی سنك
خبر واگاهك يوقدركه معاويه بوآنه كلنجه بكا ايكي كره سنك ايچون فرمان
كوندرديكه سنك بنيان خانه كي هدم ايدوب جميع مال ومنالك بيت
المال ضبط ايليم لكن بن حق خويشاونديه رعايت ايدوب جملهٔ اقرباده
اولمغله بو كاردن ابا ايلدم ديوب مكتوبات معاويهٔ مروانه كوستردی
پس سعيد ايله مروان بو بابده عهد وپيمان ايدوب متفق اللفظ والمعنى
اولديلر ومعاويه يه مكتوب يازوب ايچنه بو معنايي قدح ايتميوب درج
ايتديلركه سن كندو اقربا وتعلقاتك اراسنه مخالفت ونزاع ايلرسن
وعداوت القا وايقاع ايلرسن بو شرط ايمان واسلامي اولديغي هنوز
بزم معلوممز دكلدركه بلكه سنك بويله ايتمكدن معلوممز اولديكه حق جانب

امير المؤمنين علیده ایمش کنا سنی ظالم وطاغی وضال وباغی اوقوردی
وبو سالده اسامه بن زید بن الحارثه رضی الله عنه وفات ایلدی کنیت اسامه
ابو محمد ایدی وقیل ابو زید وقیل ابو خارجه ومادری ام ایمن در حاضنه
رسول الله صلی الله علیه وسلم در واول حضرت نبوت منزلت اسامه بن
زید حضرتنه غایتده محبت ایدردی طفل ایکن بر زانوسنا نی وبر زانوسنه
امام حسنی رضی الله عنهما الوب مبارک صدرنه ضم ایدردی ودعا ایدوب
بیوردی اللهم ارحمهما وتجاوز عنهما دیو وحضرت اسامه سیه چرده
وطویل القامه وابیض اللون ایدی رضی الله عنه وپدری زید قصیر القامه
وابیض اللون ایدی رضی الله عنهما وتوفی فی المدینة وقیل بوادی القری
وحمل الی المدینة وجمله فضایل اسامه دندرکه حضرت جناب نبوی
صلوات الله علیه وسلامه آنی بر لشکره امیر وسردار ایلدیکنده اکابر
مهاجرین وانصار موجود ایدی وهم بو سالده ثوبان غلام خواجه کائنات
علیه افضل التحیات بلده حمصده وفات ایلدی وبو سالده روایت امام یافعی
برله جبیر بن مطعم بن نوفل بن عبد مناف که قریشک اشرافندن معدود
ایدی عالم آخرته رحلت ایتدی وایضا حسان بن ثابت الانصاری رضی الله عنه
بو سالده جهان فانی دن سرای جاودانی یه متوجه اولدی واول مداح سید
ابرار وسند اخیار ایدی دائما هجو کفار فجاره اهتمام تام ایله قیام ایلردی
واشعار بلاغت شعاری جمله سندن بو ایکی بیت ثبت اولندی که مخاطبه
ابو سفیانه سلک نظم وبیانه چکمش ایدی بیت هجوت محمدا فاجبت عنه و
عند الله فی ذاک الجزاء فان ابی ووالده وعرضی لعرض محمد منکم وقاء
تمت وجمله فضایل حساندندرکه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
انک شان سعادت نشاننده بیوردیکه ان الله یؤید حسان ما نافح
مدت عمر نازنینی مایه وعشرین منتهی اولمشدی التمش ییل زمان جاهلیتده
والتمش ییل اسلام واهلنده عمرین کچوردی وتاریخ امام یافعیده مسطور
درکه پدر حسانک دخی بو قدر عمر مدید احسان اولنمش وبو سالده بعض
ارباب اخبار قولنجه حکیم بن حزام بن خویلد بن اسد بن عبد العزی بن قصی
که برادرزاده خدیجة الکبری ایدی رضی الله عنها عالم بقایه متوجه اولدی
انک دخی عمری یوز یکرمی یه منتهی اولدی التمش ییل جاهلیتده والتمش ییل
اسلام واهلنده عمر کچوردی واول پاکیزه اعتقاد یوز قول جاهلیتده و
یوز قول حالت اسلامده ازاد ایلدی وحکیم رضی الله عنه روز فتح مکه ده
اسلام وایمانه کلمشدی مرویدرکه خانه سن معاویه یه التمش بیک التونه بیع ایلد

ایلدی وتمام اول سیم وزری ارباب استحقاقه تصدق وتقسیم ایلدی وبرقوله
معتبر ارباب خبردن روایت اولنمشدر ولادت با سعادت جسیم درون کعبه ده
واقع اولدی والله تعالی اعلم بصحته وبو سالده ابو قتاده حارث بن ربعی الانصاری
ومخرمة بن نوفل الزهری دار آخرته انتقال وارتحال ایلدیلر وابو قتاده راکب
وپیاده اکثر مشاهدده ملازم رکاب فلک فرسای خاتم الانبیا ایدی وغزوه
غابه ده حضرت نبوت پایه انک حقنده بیوردیکه فی ذلک الیوم خیر فرساننا
ابو قتاده مدت عمر ابو قتاده معلوم اولنمدی لکن اوقات حیات مخرمه یوز
اون بش ییلدر والله اعلم واحکم وسنه خمس وخمسین ده ابو اسحق سعد بن
ابی وقاص الزهری رضی الله عنه که عشره مبشره دندر مدینه منوره ده
وفات ایدوب کورستان بقیعده دفن اولندی وسلسله نسبلری بو منوال
اوزره سعد بن ابی وقاص بن وهب بن عبد مناف بن حارث بن زهره
بن کلاب در رسول الله صلی الله علیه وسلم جهت انساب ده یدنجی بطن ایله
کلابه متصل اولور واول حضرت فرشته خصال سعددن یکرمی سال کبیر
ایدی وسعد اول حضرتک والده سی آمنه نک عمی زاده سی در وموتله
جمله عشره مبشره دن مؤخردر وسعد رضی الله عنه توفی بقصره بالعقیق علی
عشرة امیال من المدینة وحمل علی اعناق الرجال ودفن بالبقیع وابتدا
جانب مسلمانلردن طرف کافرانه اوق آتماغیله اختصاص بولان انلر ایدی
وسعد رضی الله عنه اوایل بعثت حضرت رسالتده سعادت ایمان ایله
مشرف اولمشیدی واسماء الرجالده مسطور درکه سعد بن وقاص طویل
القامة وکثیر الهامة اسمر اللون کیمسنه ایدی واول ذات خجسته صفات حین
وفاتنده کندو زوجه سندن جبه کهنه سن وبرده سن طلب ایلدی بونکله
یوم بدرده اول حضرت والا قدر اوکنده زمره مشرکین ایله دفعاتله
محاربه ومقاتله ایلدم ایمدی بونکله یعنی بو برده ایله قبرده دفن ایده سز
دیو وصیت وسپارش بیوردی بعض روایات قولنجه اوغلی عمر واول کیمسه
درکه روز کربلاده جانب امام حسینه رضی الله عنه اوق آتدی العهدة
علی الراوی وروایت علی مرتضی ایله فضیلت سعدده واقع اولان
احادیث شریفه دن بریسی بودرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم روز
احدده سعده خطاب ایدوب بیوردیکه یا سعد ارم فداک ابی وامی
وایکنجی اولدرکه صحیحینده عایشه صدیقه دن رضی الله عنهما مرویدر که
بر وقتده جناب رسالت پناه علیه الصلوة والسلام مدینه یه تشریف
بیورمشیدی بیوردیلرکه کاشکی بر مرد کارکذار اولسه که بو کیجه بزم حراست

وحفظره قيام ايلسه اتفاقا بو اثناده قولاغمزه خشخشهٔ سلاح ايرشدي جناب
رسول الله صلى الله عليه وسلم بو زمانده آلات سلاح ايله بنم يانمه كلن كيمدر
ديو سؤال بيورديلر سعد ايتدي بنم يا رسول الله سكا نسبت خاطريمه بر خوف
وخطر خطور ايلدي اكا بناءً كلدم كه اطراف خيامده بو كيجه خدمت حراسته
قيام ايليم پس جناب رسول الله صلى الله عليه وسلم سعده خير دعا ايليوب
وسادهٔ راحته استناد ايتدي وسير السلفده مسطوردر كه سعد رض
اون يدي ياشنده شرف اسلام ايله مشرف اولوب سكسان اوچ ياشنده
ايكن بو جهان فانيدن سراي جاوداني يه رحلت قيلدي وهو آخر المهاجرين
وفاتاً ومشهور السنهٔ عوام وخواصدر كه دعاي سعد وقاص دشمنان
واحباب حقنده مقبول ومستجاب الدعوة ايدي وبو سالده ابو اليسر كعب
بن عمرو الانصاري البدري فوت اولدي وهو آخر من مات بالمدينة ممن
شهد بدرا وبر قولده بو سالده ارقم بن ابي الارقم المخزومي دار فنادن
عالم بقايه انتقال ايدوب بقيعده دفن اولندي واول جملهٔ سباق اهل اسلام
دندر وقول حمد الله مستوفي اوزره سكسن بش ييل معمر اولدي وسنه ست
وخمسين ده معاويه بن عبيد الله بن زيادي حكومت خراساندن عزل ايدوب
زمام امر حكومت اناني اول ديار بنامده قبضهٔ سعيد بن عثمان بن عفانه
وضع وتعيين ايلدي وسعيد ظفر نويد خراسانه واروب اول حدودي ضبط
ايتدي بعده لشكر غارتكر برله عازم ماوراء النهر اولوب تسخير شهر بخارايه
مباشرت قيلدي بو اثناده خنك خاتونكه مملكت دلاراي بخاراده حاكم ايدي
سعيده قاصد كوندروب طالب صلح وصلاح اولدي سعيد دخي ملتمس خنك
خاتوني عز اجابته مقرون ايدوب بونك اوزرينه قول وقرار استقرار بولدي
كه اهالي بخارا بدل مصالحه ده مقدما اوتوز بيك درم ويره لر وملك
زاده كان بلند مقامدن بر قچ نفر سعيده كوندوره لر القصه سعيد فيصل
مهم بخارادنصكره لواي ظفر انتماي صوب سمرقنده افراشته ايتدي چون
اول ديارك واليسي كه اسمنه اخشيد سارك ديرلر ايدي عزيمت سعيدك كوش
ايتدكده مداخل ومخارج حصاري سد ايدوب اهالي سمرقند ايله اول
شهر ارجمندده متحصن اولدي پس سعيد دلاوران ظفر نويد ايله ظاهر
شهرده نزول ايدوب محاصره يه اغاز ايلدي ونيجه نوبت اهل اسلام ايله اصحاب
كفر وظلام ارالرنده محاربات شديده واقع اولدي وقثم بن عباس رضهما
اول معركه ده رتبهٔ عز شهادته واصل اولدي ومرويدر كه قثم رضي الله عنه
حسب صورت ايله مشابه حضرت رسالت ايدي صلى الله عليه وسلم تاريخ احمد

احمد بن اعثم كوفيده مذكوردر كه چون سعيد بيلديكه فتح سمرقند تيسير پذير
دكلدر بالضروري مائل جانب صلح اولدي وآمد شد سفير حاكم بخارادنصكره
جانبيندن افكار وآرا بونك اوزرينه مقرر اولديكه اخشيد سعيده رشوه
بش يوز بيك درم ويرمكي قبول ايليه وبر كون شهرك دروازه سني فتح ايليه
تاكه سعيد خدمتنده اولان عبيدي برله قپوسندن كيروب اول بر قپوسندن
چيقوب كيده پس اخشيد بو قول رشيده قائل اولوب مبلغ مذكوري سعيده
كوندردي و دروازهٔ شهري آچوب سعيد دلاوران شديد ايله بر قپوسندن
كيروب اول بر قپوسندن طشره چيقدي وچون نواحئ بخاراده نزول ايلدي
ملكهٔ بخارا بعض امراسن سفارت طريقيله سعيده كوندردي ورجاء
ايلديكه يانندهاولان ملك زاده كان شرف رخصت ارزاني بيوره اما
سعيد بو سوزك قبولندن ابا ايدوب جانب مروه عزيمت ايلدي وسنه ست
وخمسين ده معاويه ولد ناخلفي اولان يزيد پليدك ولي عهد ايدوب بو امرك
اهتمامندن اوتوري شامدن متوجه حجاز اولدي وسبع وخمسين ده
مروان بن حكم حكومت مدينه دن معزول اولوب اول منصب وليد بن عتبه
بن ابي سفيانك امرينه تفويض اولندي وبعض اصحاب اخبار روايتيله ابو هريره
عبد الرحمن بن صخر الدوسي سراي فردوسي يه ارتحال ايلدي ايام جاهليتده نامي
عبد الشمس ايدي بعد الاسلام اسم عبد الرحمن ايله موسوم اولدي وابو هريره
ايله مكنى اولماسنده نيچه وجوه ذكر اولنمشدر بر روايتده رعي اغنامه اشتغال
وقيام اوزره ايكن ناكاه بر قچ كربه بچهٔ وحشي بولوب آستيني ايچنه قويوب متوجه
خانه اولدي چونكه بعض كمسنه لر كوروب اكا مطلع اولديلر كندوني ابو هريره
مكنى قيلديلر وبر روايتده جناب رسول اكرم صلى الله عليه وسلم كندوسني
ابا هريره ايله مخاطب قيلديلر خلق دخي اول حضرته موافقت ايدوب كندوني
بو لقب ايله دعوت ايلديلر ميانهٔ جمهورده مشهوردر كه ابو هريره وقت محاربات
صفينده عقب امير المؤمنين علي مرتضاده رضي الله عنه نماز قيلوردي و
صبح وشامده لشكر معاويه يه واروب طعام مائده حاضر اولوردي وحين
جنك ومصافده كناره چيقوب بر كوشه ده اوتوروردي اتفاقا بري كندودن
بو احوالي استفسار ايتدوكده جواب ويرديكه الصلوة خلف علي اتم وسماط
معاويه ادسم وترك القتال اسلم ديدي وابو هريره بر قاچ كون فرمان معاويه
برله حكومت مدينه يه منصوب اولمش ايدي مدت حياتي بر روايتده يتمش سكز
ييلدر وسنه ثمان وخمسين ده معاويه ضحاك بن قيسي كه زياد بن ابيه
دنصكره امارت كوفه يه منصوب ايدي معزول ايدوب اول منصبي خواهر زاده

عبد الرحمن بن عبد الله ثقفی یه ارزانی طوتدی وعبد الرحمن میان کوفیانده
ظلم وتعدی یه آغاز ایتدی بالضروری برجمع کثیر وجم غفیر شکایت وتغیر
ایدوب معاویه یه احوالی عرض واعلام ایلدیلر پس معاویه بعد الاطلاع
رقم عزلی صحیفۀ حالنه چکوب نعمان بن بشیر انصاریی اول مهمه نصب ایتدی
وبو سالده عتبة بن عامر الجهنی که زمان معاویه برله مصرده حاکم ایدی
عالم فانیدن انتقال ایلدی واول سلك فقهای صحابه ده منخرط ایدی وایضا
عبید الله ابن عباس بو سالده رایت عزیمتی عالم آخرته افراشته ایتدی
ومرقوم عبید الله کندو عصرنده اولان اسخیانك اجودی واغنیانك
جوانمردی ایدی بر ییل ایله برادری عبد الله بن عباسدن اصغر ایدی
وزمان امیر المؤمنین علی مرتضا ایله نیجه زمان ولایت یمنده والی ایدی
وهم بو سالده شداد بن عباس قدس شریفده جوار مغفرت رب جلیله
انتقال ایلدی وسنه تسع وخمسینده سعید بن عثمان رضی الله عنه امارت
خراساندن معزول اولوب عبد الرحمن بن زیاد اول بلادده بسط بساط
عدل وداد ایلدی کتاب اسماء الرجالده مسطوردر که سعید اشراف قریش
دن ایدی فصاحت وسخاوت وکثرت لطف ومروت ایله ارباب فتوت بیننده
شهرت بولمش ایدی تا حتی برکیمسه اول منبع جود واحساندن برشئ رجا ایلسه
اکر یاننده موجود اولمسه اول ستوده خصال آنی ذمتنه دین یازوب مرد
سائل الله تذکره ویردی تاکه وقت سعتده کلوب آنی کندوسندن طلب
ایلیه وسعید حین وفات سید کائنات علیه السلام والتحیات طقوز یاشنده
ایدی ودائما عادت اول اهل سعادت بو ایدیکه جمعه کیجه لرنده مسجده
اولان جماعت وارباب فقر ومجاعت اوکنه فردا فردا صره لر ایله درهم
ودینار کوندررلردی واصحاب حاجات آنی آلوب صرف مصارف واخراجات
ایدرلردی وچون سعید بن عثمان بلاد خراساندن عربستانه مراجعت
ایتدی مدینۀ منوره ده رحل اقامتی صالوب ملك زاده کان بخارایی محنت
دهقنت ومحافظۀ خرماستانه مامور ایلدی انلره بوکار زیاده ثقیل کلوب
سعیدك استیصال نهال زندکانی سنه تصمیم ونیت ایلدیلر برکون سعید
سیر نخلستانه کلدکده جمله سی اتفاق ایله حمله ایدوب خرمن حیاتن بادفنایه
ویردیلر وسعیدی شهید ایدوب کوهستانه سرافراز جهازه فرار ایدوب کتدیلر
وسنۀ مذکوره ده قیس ابن سعد بن عبادة الانصاری رضی الله عنهما بو جهاندن
کذرانده روضۀ رضوانه متوجه وروانه اولدی وقیس اکثر معارکده واغلب
مهالکده ملازم رکاب هدایت وانتساب حضرت ولایت مآب ایدی وصفت جود

جود وسخاوت وعقل وسماحت ایله متصف ایدی وپیوسته تخم مهر ومحبت
عترت طاهرۀ نبویه علیهم تحف السلام والتحیة مزرعۀ لساننده اکردی
وزمان خلافت امیر المؤمنین علی مرتضاده حاکم ممالك مصر ایدی وسیر
السلفده انس بن مالکدن رضی الله عنه مرویدر که ایتدی منزلة قیس بن
سعد بن عبادة من النبی صلی الله علیه وسلم کمنزلة صاحب الشرط من
الامیر وتاریخ یافعیده مسطوردر که قیس سادات طلس عربدن بری
ایدی وسادات طلس عرب دورت نفردر قیس بن سعد وعبد الله بن
زبیر واحنف بن قیس وشریح القاضی واطلس عرق لساندن عربده اول
کمسه دیرلرکه عارضین روینده اصلا موی اولمیه وبو سالده سعید
بن العاص که نیجه مدت زمان امیر المؤمنین عثمان ایله والی حوالی کوفه
ایدی واوقات محاربات جمل وصفینده برکوشه ده انزوا واتخاذ
مأوی ایلمش ایدی وفات ایلدی وبو سالده ابو عبد الرحمن عبد الله بن عامر
بن کریز العبشمی که زمان خلافت ذی النورینده رضی الله عنه حاکم بصره
ایدی مکه ده وفات ایدوب عرفاتده دفن اولندی والله تعالی اعلم بالصواب

بیان انتقال معاویه از بادیۀ دنیا بزاویۀ عقبا بامر الله تعالی

اتفاق مورخین ایله هجرت سید المرسلیندن صکره سنه ستینده معاویه
مرض موته کرفتار اولدی ودست قضا روزنامۀ عمر ودولتنه امضا چکوب
طی قیلدی بستر ناتوانی یه افتاده اولدقده تکرار تجدید بیعت یزید بلیده
مقید اولدی واول اوانده تمشیت امور ریاست وتنفیذ احکام سیاست
ایچون وصیت ونصیحت ایلر ایدی وجملۀ نصایحندن بری بو ایدیکه ای
فرزند ارجمند معلوم ضمیرك اوله که سرکندنکشان عربی ورقبۀ رسم
وشاه زمین یثربی ربقۀ وثیقۀ اطاعتکه کوردم وبندن صکره سکا
هیچ کیمسه مخالفت ایلمز مکر حسین بن علی المرتضی وعبد الله بن عمر وعبد
الرحمن ابن ابی بکر وعبد الله بن زبیر رضوان الله تعالی عنهم اجمعین اما
حسین بن علی صاحب حیا وعفیف کیمسنه در واهل عراق تمام یات ویراق
ایله اکا خروج ایتمکه معاونت ایتسه لر کرکدر چونکه میانه کزده مجادله
ومحاربه واقع اولوب کندویه ظفر بوله سن کرکدر که جرایم جرایمنه قلم عفو
چکوب سهوات وزلاتندن تجاوز ایلیه سن که نبیرۀ پیغمبر وقرة العین
سید البشردر وبز بو مقامی اول حضرتك برکاتیله بولمشزدر وعبد الله
ابن عمر برمرد عابد وزاهد وصالح ومجاهددر اوقات صبح وشامده مراسم
عباداته قیام ایدوب اصلا امر خلافت مدعاسی دکلدر مکر اول وقت که

جميع عالم طالبي وفرقۂ بنی آدم راغبی اوله وبو معنی هرگز میسر ومتصور دکلدر
دیدی وعبد الرحمن بن ابی بکر امر خلافتی قطعا خاطرینه کتورمز بلکه اکثر
زمانده مجالست زنان وموانست نازنینان ایله مألوفدر اندن هیچ بر وجهله
فکر ودغدغه چکمه که انك خاطرینی ایثار دینار ودرم واظهار لطف و
کرم ایله اله کتورمك ممکندر اما عبد الله بن زبیر که بو عالم کون وفساده
اکا مانند بر روباه حیله پرداز ومرد مکرساز یوقدر اکر فرصت ورخصت
بولورایسه شیر شریر کبی اوزرینه حمله لر ایلر اکر سکا حسن اعتقاد ایله
مطیع ومنقاد دخی اولورایسه زنهار اکا اعتماد واعتقاد ایتیوب همان
وجودین صفحۂ عالمدن نابود ایتمکه سعی وهمت قیلسن وبعضیلر دیمشلر
درکه معاویه بو بیان اولنان سخنانی ضحاك بن قیس ومسلم بن عقبه یه
وصیت ایلدی وحین رحلت معاویه ده یزید انده موجود اولمیوب شکاره
کیتمش ایدی وتاریخ کزیده ده مذکوردر که معاویه حین ممانده خواص
ستوده سیمالرندن برینه ایدی که نوذمتمده بو اوچ کناهدن عظیم جرم
وجنایت بلمزم بری اولدر که امر خلافت که حق عترت رسالت ایدی
اکا طمع ایلدم وتغلب وتسلط برله زمام حکومت ممالکی الرندن آلدم
ایکنجی زوجۂ امام حسنی فریفته ایلدم تاکه اول سلالۂ طهر ولایت ولالۂ
باغ هدایتی تسمیم ایلدی واوچنجی اولدر که یزیدی ولی عهد ایلدم وبو امورك
جمله سندن مرادم ونظر فکر وفؤادم یزیدك امر حکومتی ایدی دیدی

ذکر اولاد وازواج وعمال معاویه تاریخ جعفریده مسطوردر که
معاویه نك اوچ اوغلی وار ایدی عبد الرحمن وعبد الله ویزید واوچ
دختری وجوده کلمش ایدی هند رمله حنیفه اما مادر عبد الرحمن ام ولد
ایدی ووالدۂ فرزندانی میسون بنت بجدل کلبی ایدی وعبد الله وعبد الرحمن
حین حیات پدرلرنده وفات ایلمشلر ایدی ووقت وفات معاویه ده نعمان
بن بشیر والی کوفه ایدی وعبد الله بن زیاد حاکم بصره ایدی وولید بن عتبه
فرمان فرمای مدینه ایدی وعمرو بن سعید بن العاص امیر مکه ایدی وعبد
الرحمن ابن زیاد سردار خراسان جنت نهاد ایدی وصاحب شرط معاویه
ضحاك بن قیس ایدی وسرجون رومی امر وزارته قایم ایدی وایام دولت
وهنکام سلطنتده عبد الملك ابن مروان کتابت امورلشکره ساعی ودیوان
ایدی وفوت فضاله ابن عبید الانصاریدنصکره عابد الله ابن عبید الله
الخولانی منصب قضای دمشق ایله مشغول ایدی وسعد وسلمان ایله یسار که
معاویه نك غلاملری رومی تبارلری ایدی امر حجابته منصوب واول خدمته

خدمته مأمور ومشغول اولوب بونك اوزرینه نیجه روزکار کچوردیلر

ذکر بیان حکومت ساکن زاویۂ هاویه یزید بن معاویه

متون الاخبارده مذکوردر که اول وقت که میسون بنت بجدل الکلبیه
یزیده حامله اولدی معاویه کندویه طلاق ویروب حبالۂ نکاحدن اطلاق
ایلدی واول مرد ومیشوم قدوم شوم ایله میسوندن سنه سبع وعشرینده
متولد اولدی کنیتی ابو خالددر ونقش خاتمی ربنا الله ایدی پس اول شقی فوت
پدرندنصکره مالك تخت وافسر اولوب همان اخذ بیعت امام حسین ابن علی
المرتضی وعبد الله ابن عمر وعبد الله بن زبیر اوزرینه صرف واقدام ایلدی
ومهم امام حسین رضی الله عنه ذکری سبق اولندیغی منوال اوزره محل فیصله
ایرشدی وبیعت عبد الله بن عمرده رضهما اختلاف واردر صاحب کشف
وبعض اصحاب خبر قولنده عبد الله بن عمر کردن مطاوعتی خلقۂ مبایعته
کچوردی ومورخینك اکثری دیمشلر که اول ذات وحید یزیده نه موافقت
ونه مخالفت ایتدی اما اتفاق مورخین اهل سیر قولنجه عبد الله بن زبیر
یزیده بیعت ایتمدی بلکه واقعۂ کربلادنصکره لوای مخالفتی قالدیروب
مکه دن خروج ایلدی وساکنان حرم اول امیر محترم برله یزیددن بیعت
ایتمدیلر وهمچنان اهالئ مدینه دخی زمان تسلط یزیدده عبد الله ابن
حنظله غسیل الملائکه یه اکا تابع اولوب وادئ خلافه وضع قدم ایتدیلر
اکا بناء سپاه شام اول سرخیل ظلام امریله مدینۂ خیر الانامه کلوب اوچ
کون قتل وغارت اهل اسلام ایلدیلر اندنصکره مکه یه متوجه اولوب
اهالئ بیت الله الحرامی اول حرامیلر محاصره ایتدکلری کبی خبر مرك یزید پلید
اول قوم شوم ارا سنده شایع وپدیدار اولدی واول مردودك فوتی سنه
اربع وستین ربیع الاولنده موضع حواریده واقع اولدی وجثۂ خبیثه سن
دمشقه کتوروب دفن ایلدیلر مدت عمری اوتوز سکز ییل مدید اولدی
وزمان حکومتی اتفاق مورخین ایله اوچ ییل سکز آی اولمشدر

بیان بعض وقایع در ایام حکومت یزید بن معاویه

ارباب الباب قتنده بو معنی ثابت وظاهردر که چون معاویه وفات ایلدی
یزید پلید اوچ کوندنصکره صیدکاهدن شهره کلوب دمشقی قدوم شومی
برله مشئوم قیلدی وطبقات خلایق قصر سلطنته وارب مراسم تعزیت ولوازم
تهنیتی برینه کتوردیلر ویزیدا ایتدی بشارت اولسون سیزه ای اهل شام که
بزانصار حق واعوان دین اسلامز واثار خیر وسلامت وعلایم یمن سعادت
میانکزده ظاهر اولوب عماقریب اعدا ایله برجنك غریب صورت پذیر اولسه کرك

زیرا که بر کیجه عالم رؤیاده کوردم که بنم ایله عراقیان اراسنده مانند جیحون
بر نهر خون جریان ایدردی و بکا میسر اولمادی که اول نهردن عبور ایلیم
عاقبت عبید الله ابن زیاد اول جوی خوندن اول بر جانبه عبور ایلدی پس
اعیان شام صاحب احتشام ایتدیلر بر جمله مزهر و جمیله امر و فرمانکه رام
و مقام خدمتده منتظر فرمان داور عالی مقام اولدیغز محل کلام دکلدر
یزید ایتدی بنم باشم ایچونکه انتظام مهام شاهانم و تمشیت امور خسروانم سزلک
متابعت و موافقتکزه منحصردر اندن صکره باب فضل معاویه ده بر فصل بلیغ
حضورناسده تعبیر و تقریر ایلدی بو اثناده حلقه ده اولان صفوف ناسدن
بر مرد حق شناس آواز بلند ایله ایتدی ای دشمن خدا و مضل اهل هدا بو بابده
کذب و دروغ سویلدک و بهتان و افترا ایلدک که معاویه هرکز بو اوصاف
ایله اتصاف بولمامشیدی بلکه بو اوصاف و نعوت صفات سید کائنات
و عترت طاهرات در و سن اهل بیتک بو سمات حسنه و صفات مستحسنه
دن عاری و عاطل بر شخص باطل سن دیدکده خاص و عام اول کیمسه نک
جرأت و اقدامنه تعجب ایدوب شرمنده اولدیلر و اول کیمسه مقتضای کلمهٔ
الفرار مما لا یطاق من سنن المرسلین ایله عامل اولوب فرار ایلدی
و هرچند که حکام و خدام یزید انی الده کتورمکه سعی شدید ایلدیلر
ممکن اولمادی و چون خلق مراسم تجدید مبایعت یزیدی تمهید ایتدیلر
امام حسین رضی الله عنه و عبد الله ابن عمر و عبد الله ابن زبیردن رضهم
اخذ بیعت ایچون حاکم مدینه اولان ولید بن عتبه یه نامه کوندردیلر و
اول سبب ایله امام حسین رضی الله عنه مدینه دن مکه یه و مکه دن کوفه یه
عزیمت ایدوب عاشر محرم الحرام سنه احدی و ستین ده کربلاده سعادت
شهادته واصل اولدی و چون اول واقعهٔ هایله مکه ده شایع اولدی
عبد الله ابن زبیر اشراف و اعیان محترم حرمی جمع ایدوب بر خطبهٔ فصیح
و بلیغ اوقودی که مضمونی مصیبت کاملهٔ اهل اسلام یزید پلید دوزخ
انجام اولوب خلقی مخالفت و مخاصمته تحریص قیلدی لاجرم ساکنان حریم
حرم اول سرخیل اشرارک مبایعتندن اکراه ایدوب عبد الله ابن زبیره
بیعت ایلدیلر چونکه یزید بو قصه‌یی استماع ایتدی بر غل سیمین ایله بر سرهنک
بی فرهنک کوندردی و ایتدی اکر عبد الله ابن زبیر اکر رقبهٔ سن ربقهٔ
مطاوعتدن چوررایسه فیها و نعمت و الا غل ذلی کردننه وضع ایدوب
انی شام دار السلامه کتوره سن پس سرهنک جانب حجازه آهنک ایدوب
پیغام یزیدی عبد الله ابن زبیره ایرشدردی و عبد الله ایتدی بوندن دونب

دیارکه مراجعت ایله که بن هرکز بیعت یزیدی قبول ایلمم و مذلت غل و
بندی دخی کردنه تسلیم و وضع ایتمزم که مسند خلافتک انک استحقاقی و اهلیتی
یوقدر پس سرهنک بی فرهنک عازم دیار شام اولدی و سنه اثنی و ستین ده
اهالی مدینه دخی یزید بی دینه اظهار مخالفت ایدوب عبد الله بن حنظلهٔ
غسیل الملائکه برله اتفاق ایدوب بیعت ایلدیلر و بو مجملک بر وجه مجمل مفصلی
اولدر که چون یزید پلید سریر خلافتی تلویث ایلدی اشراف مدینه دن اون
نفر کیمسنه جانب شامه روان اولوب عبد الله بن حنظله و منذر بن زبیر
و عبد الله بن ابی عمر المخزومی دیار شامه واصل اولدقده یزید حددن
حصردن زیاده بونلره رعایت و عنایت ایلدی چون تکرار اول طائفه
جانب یثرب وطائفه مراجعت ایتدیلر یزید بدنامه زیاده طعن و دشنام
ایدوب دیدیلر که بز اول سردفتر اهل ظلام و سرحلقهٔ ارباب ملامدن
کلورز که ارباب رباب و اصحاب نقل و شراب ایله دائما مست و خراب اولوب
و سکان و تازی ایله همواره آشکاره صید و شکاره کیدردی اهالی مدینه بو
سوزلرک استماعندن یزیدی خلع ایدوب عبد الله بن حنظله برله بیعت قیلدیلر
یزید عنید بو خبری کوش ایتدکده نعمان بن بشیر انصاریی اول بلدهٔ طیبه یه
کوندردی تا که انده اولان اقارب و اجانبه پند و نصیحت ایلیوب انلری
مقام مخالفتدن محل موافقته کتوره لکن اهل مدینه سخن نعمان بن بشیره
التفات ایتمیوب جادهٔ متابعت عبد الله ده ثابت قدم اولدیلر و نعمان
کوردیکه نصیحت و پند سودمند اولمدی بالضروری خایب و خاسر جانب
شامه آیب اولدی و بو سالده بریدة ابن الحصیب الاسلمی رضی الله عنه دوایت اصح
اوزره بلدهٔ مروده وفات ایلدی و اول وقت هجرت پیغمبرده صلی الله
علیه و سلم میان مکه و مدینه ده شرف ملازمت حضرت ایله مشرف اولوب
ایمان کتورمشیدی و پیوسته طریق محبت جناب ولایت منقبتده علیه الرحمة
و التحیة سلوک ایلردی مرقد منوری بلدهٔ مذکوره مشهوردر و مطاف
طوایف نزدیک و دوردر و هم بو سالده ابو مسلم عبد الله ابن ثوب
الخولانی الیمنی که جملهٔ عباد و افاضل تابعین و اجلهٔ احباب و اصحاب
امیر المؤمنین دن ایدی عالم فانیدن ریاض جاودانی یه انتقال ایلدی
و ابو مسلم دن چوق کرامات و خوارق عادات سیر السلفده و سائر کتب
اهل شرفده منقولدر و سنه ثلث و ستین ده واقعهٔ حره ظاهر اولدی و
مدینه ده قتل و غارت و زیان و خسارت بر مرتبه واقع اولدیکه زبان خامه
و بیان نامه برله تقریر و تعبیری قابل دکلدر و بو اجمالک تفصیلی اولدرکه

چون سال مذكورك هلال ماه محرمى ظهور ايلدى اهالئ مدينه عثمان بن محمد
ابن ابي سفيان كه وليد بن عتبه دن صكره حاكم يثرب اولمشيدى شهردن اخراج ايلديلر
وبنى اميه دن هر كيمسه كه اول بلدهٔ طيبه ده موجود ايدى جملهسنى سراي مروانده
محبوس زندان ايتديلر وچونكه بو خبر سمع نامباركى يزيده ايرشدى مسلم بن عقبهٔ
المزنى يى سپاه شام وخيل ظلم ظلامدن بر كروه مريخ انتقام ايله صوب مدينهيه
ارسال ايلدى واتيدى چون اول مدينهٔ طيبهنك حوالىسنه واصل اوله سن
كركدركه اوچ دفعه عبد الله ابن حنظله واتباع واشياعن بنم طاعتمه دعوت
ايليهسن اكر قبول ايدرسه فهو المطلوب والا مخالفت وعناد ايدرسه قتل رجال
وغارت مالده اصلا تهاون واهمال ايلميهسن وبنى هاشمك تبجيل وتكريمنده
دقيقه فوت ايتميهسن زيرا بنم قتمده صحتا ايرشمشدركه مدينه خلقى مبدأ مخالفتده
امر خلافتى على بن حسينه عرض ايلديلر اول منبع عز واجتبا اول مهمك قبولندن
ابا ايدوب بر كوشهده انزوا اختيار ايلمش الغصه چون مسلم اول وقتده
مريض وغير سالم ايدى لاجرم يزيد مزبوره تنبيه ايلديكه اكر سن بو مصلحتى اداء
قادر دكل ايسك كركدركه حصين بن نميري كندو طرفندن بو كارعسيره
تعيين ايليهسن تا كه اول بو شغل خطيرك اتمامنه جد واهتمام ايليه الغصه
چون آوازه قرب وصول سپاه شام سمع عبد الله بن حنظله واهل مدينهيه
واصل اولدى خانهٔ مروانده محبوس اولان توابع بنى اميه بابنده مشاوره ايلديلر
عاقبت مشورتلرى اكا منجر ومقرر اولديكه اول جماعته يمين ويرهلر تا كه
باب محاربهده طرف شاميانه امداد ورأي مشاورهده معاونت واسعاد
ايلميهلر چون اهل مدينه ايله توابع بنى اميه اراسنده بو كونه عهد وميثاق
اولندى جملهسى شهردن طشره چيقوب عسكر مسلمه واروب ملحق اولديلر
الا مروان ايله اوغلى عبد الملك كه شهرده قالمشيدى پس مسلم بن عقبه حرب
وقتال اهل مدينه ايچون اول جماعت امداد طلب ايلديلر انلر ديديلركه
بز اهالئ مدينه ايله احكام بنيان ايمان وعقد عهد وپيمان ايلمشوزكه سزه
معاونت وانلره اظهار عداوت ايتميهوز اما عبد الملك ابن مروان شهرده
در بزم كبي اول يمين ايتمامشدر مناسب اولدركه بر جاسوس اولبى ناموس
كوندوره سز انى بونده كتوروب بو شغل خطيرده اندن رأي وتدبير
طلب ايده سز اول بو كاره البته بر چاره بولور پس مسلم بو رأيى مقبول
ومسلم طوتوب عبد الملكى شهردن عسكر شامه كتوردى واول وجود صغر سن
وعدم تجربه برله باب محاربهده اول مرتبه دقايق رأى وتدبير تعليم ايلديكه
موجب تعجب عامهٔ خلايق اولدى اندن صكره مسلم ظاهر مدينهده نزول

نزول ايلدى وعبد الله ابن حنظلهٔ اتباع وتعلقاتنى برله متابعت يزيده دعوت
وترغيب ايلدى واصلا بو معنى اذعان ايله اصغا اولنموب مفيد اولمدى
لاجرم طرفيندن تسويهٔ صنوف صفوف واستعمال اسباب حرب وسيوف
معتد اولوب اشتغال آتش قتاله اشتغال ايتديلر واول كون مسلمك
زجاجهٔ مزاجى منكسر اولمغله خيمهده بر سرير نصب ايدوب اوزرنده اوتوردى
وعلى غلاملرندن برينك النه ويردى تا كه خيمه اوكنده رفع ايدوب طوته بو
حالتده فضل بن عباس بن ربيعة بن الحارث بن عبد المطلب كه سرخيل مقدمهٔ
سپاه مدينه ايدى كمال اقدام ايله جنود شام اوزره حمله قيلدى وبر جمع كثير
زمان يسيرده اول قوم شومدن خاك هلاكه صالدى وهزيمته عزيمت ايدنلر
خيمهٔ مسلم اوكنه ايرشديلر وفضل انلرى تعاقب ايدوب غلام علمدارى مسلم
بن عقبه صانوب تيغ آبدار وشمشير تابدار برله ايكى پاره قيلدى ومسلم بن
عقبهٔ قتل ايلدم ديو صوت بلند ايله ندا ايلدى چونكه مسلم فضلك صداسن
استماع ايتدى كمال ضعف ايله بر نعره اوروب ايتدى بن حالا زندهيم البته سنى
شمدى هلاك ونيزه ايله سينهكى چاك ايلسم كركدر ديوب اول بدعمل مسلح
ومكمل اولوب سوار اولدى ونيزهٔ جانستانن النه آلوب فضلك اوزرينه
حمله قيلدى اتفاقا قضا وقدر ايله اول بدكهر ناكاه نيزه ايله فضلك تهيكاهنه
اوردى ودفتر عمر فضلى طى ايدوب دوردى وعبد الرحمن بن عوفى
دخى سيف جفى برله شهيد ايتدى اهل مدينه هجوم شاميانه دن شكسته اولوب
ادبار ايتديلر وبو مقاتلهده عبد الله بن حنظلهنك اوچ پسرى وبرادرى
محمد بن ثابت قيس الانصاري رمى سهام خون آشام لشكر شامدن خاك
هلاكه دوشديلر وعبيد الله دخى بو معركهده ورطهٔ هلاكه دوشب
اهل مدينه منهزم اولديلر وشاميان قتل وغارت اسلاميان ايچون دامن
همتلرين درميان ايدوب شهره دوكلديلر وفرمان مسلم بى بصيرت برله
اوچ كون مدينهٔ رسول الله صلى الله عليه وسلم اهاليسنى قتل وغارت
ايتديلر دردنجى كون مسلم بدكيش اول سرور شاه ودرويش حضرتلرينك
مسجد شريفلرينه كلوب عسكر شاميانى قتل وغارتدن نهى ايتدى وامر ايتديكه
صغير وكبير وبير وناپير مسجده كلوب بزه بيعت ايليهلر وشول كيمسه كه بزه
متابعتده تخلف ايليه انك خونى ومالى هدر وعيشى مكدر اولور پس بقيهٔ
السيف اولنلر جمع اولوب بيعته آغاز واطاعته دمساز اولديلر وحالت
مبايعتده عبد الله بن ربيعه كه نبيرهٔ ام سلمه ايدى رضى الله عنها ايتدى يزيده
شول شرط ايله بيعت ايدرم كه حكم كتاب وسنت رسول برله عامل اوله ده

مسلم ایتدی مطاوعت وبیعت اول وجهله که کذرلکه هر تصرف که امیر المؤمنین
اولاد واموالکزه ایلیه سزیك اصلا مخالفته مجال وقیل وقالکز اولمیه و
امر ایلدی عبد الله بن ربیعه نك بوینن اوردیلر وهم چنان جمع کثیر اول ظالم
سفاك بر بهانه ایله قتل ایدوب هلاك ایلدی باخصوص کندوی شیعه
امیر المؤمنین عثمان بن عفانده عد ایدردی عمرو بن عثمانی طوتب سن
خبیث ابن طیب سن دیوب امر ایلدی جمله محاسننی چهره سندن تل تل یولدیلر
اول واقعه فاقعه ده آلتی بیك مسلمان مرد تیغ بی اماندن مقتول اولدی
بو اسرافه بناء مسلم مسرف برله ملقب اولدی وچون اول مسرف بد فعال
ارتکاب قبایح اعمالدن فارغ اولدی امام زین العابدین حضرتلرین طلب
ایدوب تعظیم واحترام تمام برله کندوی تلقی ایتدی ودیدیکه امیر المؤمنین
سکا سلام مخالصت انجام ابلاغ واعلام ایدوب دیرکه اول ذات عالیجناب
وضع معقول وصواب ایتدیکه اهل فتنه دن اجتناب ایدوب کوشه انزواده
اختیار مسکن ومأوی قیلدی امام همام ایتدی اول نسنه که اهل مدینه واصحاب
اسلام ودینه نسبت کبر وکینه صدور وظهوره کلدی بکا زیاده مکروه کورندی
وچون زین العابدین واول سید الجاهدین قیام ایتدی مسلم اول جناب هدایت
نصابك رکابن طوتب اشتر رهوارنه سوار ایتدی واوایل سنه اربع وستینده
مسلم فرمان یزید بد کمان ایله رزم عبد الله ابن زبیر ایچون جانب مکه یه روان
اولدی واثنای راهده اول باطل کمراهه بر مرض هایل عارض اولدی بالضروره
بستر ناتوانی اوزره افتاده اولدقده اول سردار پلید طبق وصیت یزید اوزره
حصین بن نمیری لشکره سردار ایتدی ومکه یه اوچ منزل مسافه قالدقده مسلم
سفاك ناپاك هزار محنت واندوهله هلاك اولوب قعر سقرده جای مقر ایلدی
اما حصین چون مکه یه ایرشدی کندو ایله عبد الله ابن زبیر آراسنده انجام
کار جنك وپیکاره منجر اولدی وبو حرب وقتال آراسنده منذر بن زبیر مقتول
اولوب زبیریان منهزم اولدیلر وشامیان حریم حرمی مرکز وار احاطه ایدوب
وجبل ابی قبیس اوزرینه منجنیق قوروب جانب مسجد الحرامه قاروره وسنك
آتماغه قصد واهنك ایلدیلر وبالضروره نفط وقاروره دن اول بلده
شریفه یه چوق ضرر وزیان مترتب اولدی وجمع کثیر نار اثرندن حریق وهلاك
اولدی وجمله دن بری مسور بن نوفل زهریکه سلك صحابه عظامده مندرج
ایدی التمش ایکی یاشنده شهید اولدی وانواب وابواب بیت الله الحرامی واسطه
اصابت قواریر نفط ایله اشتعال وانضرام بولوب استار کعبه سوخته اولدی
وروایت امام یافعی اوزره کبش اسمعیل علیه السلامك شاخلری که انده آویخته

آویخته ایدی اول آتش پرشراردن محترق وسوخته اولدی وبو حرکات شنیعه
سببیله اهالی مکه شهر ایچنده مرور وعبوردن قالوب دلتنك اولدیلر وزمانده
محاصره مبادی صفردن تا اواخر ربیع الاوله دکین امتداد بولدیلر ناکاه
خبر خیر اثر مرك یزید پلید میان فریقینده ظاهر وپدید اولدی حصین بن نمیر
طبل رحلی چالدی وبوندن صکره مهم عبد الله بن زبیر روزبروز ترقیده
اولدی متون الاخبارده مسطوردرکه سبب موت یزید اول ایدیکه نازنینان
عشوه پرداز ومطربان خوش آواز ایله شرب شراب نابه دمساز اولمشیدی
اتفاقا کیفیت باده دن مست وبی شعور رقص ودوره آغاز ایتدی بو اثناده
اول مردود انس وجان صحن زمینه بیجان دوشدی وسر پر نکبتی شکست اولوب
دار البوارده قرار قیلدی واوغلی معاویه بن یزید نمازن قیلوب زندان لحدده
دست زبانیه دوزخه تسلیم ایلدی ذکر اولاد یزید عنید متون الاخبارده
مسطوردرکه یزید پلیدك اون ایکی اوغلو وایکی دختری وار ایدی بو ترتیب اوزره
معاویه وخالد که مادرلری فاخته بنت ابی هاشم بن عتبه بن ربیعه ایدی
وعبد الله وعمرو ومروان وعاتکه ام کلثوم بنت عبد الله ابن عامر بن
کرزدن وجوده کلمشلر ایدی وابوبکر وعثمان وعبد الرحمن وعتبه ویزید
وزیاد وربیع ورمله امهات اولاددن تولد ایتمشلر ایدی واسامی عمال
اول مرجع اهل ضلال ضمن حکایات کذشته دن منفهم اولور تکراره
حاجت یوقدر وزیرا اهل درایتی بر روایتده سرجون رومی در وبر قولده
عبد الله ابن اوس الغانی در وغلامی صفوان اقامت حجابته دوران
ایدی وصاحب شرطی بجدل کلبی ایدی **ذکر خلافت معاویه بن یزید** ولادتی
معاویه بن یزید متون الاخبار قولنجه سنه ثلث واربعین ربیع الآخرینك
اون بشنده واقع اولدی ومعاویه فصاحت بیان وطلاقت لسان ایله
مشهور نوع انسان ایدی زمان حیات یزیدده اهالی شام وسائر خواص
وعوام معاویه ایله بیعت ایلدیلر پس معاویه اهالی شامی جمع ایدوب
منبره صعود ایلدی واداء حمد وثنای الهی ودعای حضرت رسالت
پناهیدن صکره ایتدی ایها الناس معلومکز اولسونکه مسند خلافت وصدر
عدل ورأفت اوزره مسند نشین حکومت اولمغه بنده لیاقت واستطاعت
یوقدر زیرا آل سفیان خلافته حلیه استحقاقدن عاطل اولوب بو شغل
خطیر وامر عسیرك بو عبد فقیر عهده سنده کلمکه قادر دکلدر بلکه
سنت ابوبکر صدیق ایله عامل اولوب برکمسه یی امر خلافته تعیین ایلیم لکن
امیر المؤمنین عمر فاروق کبی شخص بولمادم وطریق عمر فاروق اوزره عم

اراکردن آنی کمسه شوری تعیین ایلمك مراد ایلدم بو نیت دخی ابنای زمانده
قابلیت اولمدیغی جهتدن صورت پذیر اولمدی لاجرم کرو امر مزبور اوزره لایق
اولان اموری ینه سیز بندن یك بیلورسز هر کیمی دیلرسکوز مسند حکومت
وخلافته نصب ایلك دیدی هر چند که اکابر شام مبالغه تمام ایدوب ضبط
دار و دیار ایچون سن کیمی اختیار ایدرسك بز اکا صدق نیت برله اطاعت
ومتابعت ایلروز دیدیلر اصلا التفات ایتیوب جواب ویردیکه بن حلاوت
خلافتی امتحان ایتمه مشم نه وجهیله سیزه مناسب خلیفه تدارك ایلیم لکن قد
نظرت امورکم وفی امری فاذا انا لا اصلح لکم والخلافة لا یصلح لی اذ کان
غیری احق بها منی وساخبرکم به هذا علی بن حسین بن علی بن ابی طالب
زین العابدین لیس یقدر طاعن یطعن فیه فان اردتموه فاقیموه علی انی
اعلم انه لا یقبلها ومعاویه بو خطبه بلیغه اتمام ایتدکده صکره منبردن
ایندی وبر زاویه ده منزوی اولوب ابواب مناسبت واختلاطی سد ایلدی
تا اول زمانه دکین که اول ذات نیکو سمات کرفتار مرض ممات اولدی
وبعض مورخین قولنجه معاویه فوت اولدقده صکره قرق کون حیاتده
اولدی وبعضیلری اوچ آی دیمشلردر ومدت حیاتی یکرمی بر ییلدر و
بعضیلر یکرمی اوچ ییل دیمشلر حمد الله مستوفی قولنجه لعین المتواضع الی الله
ایدی وکنیتی ابو یزید وقیل ابو سفیان وترك خلافت ایتدکدنصکره
ابو لیلی ایله مکنی اولدی زیرا که عرب ضعیف ونحیفه ولنلر بو کنیت ایله
مکنی ایدرلر ایدی ونقش نکین خاتمی بو کلمه ایدی الدنیا غرور ومعاویه ده اصلا اولاد مالمدی

ذکر مجمل از احوال معاویه بن یزید وترك خلافت اوان تأیید

صحت مقرون اولمشدرکه چون معاویه بن یزید رخامت عاقبت وشئامت
خاتمتدن اندیشناك اولوب زاویه عافیت وکوشه عزلت وفراغتی اختیار
ایلدی اول اوانده شحنه دمشق اولان ضحاك بن قیس وامیر حمص نعمان
بن بشیر خلافت عبد الله ابن زبیره مائل ومشیر اولدیلر ومراد ایندیلرکه
اعیان شام ذوی الاحتشام طرفندن نام عبد الله بن زبیر ایچون اخذ
بیعت ایلیه لر وحاکم فلسطین حیان بن مالك اول داعیه یه متمسك اولدی
که خالد بن یزیدی مسند ایالت وتخت عزت ودولت اوزرینه اجلاس ایلیه
واول ایامده حصین بن نمیری مکه دن مراجعت ایدوب اردن نام محله
نزول ایلدی حیان انده موجود ایدی وانك رأیینه تابع اولوب متوجه شام
اولوب کندیلر ومروان وقت مرك یزیدده مدینه منوره ده ایدی چونکه
استیلای عبد الله ابن زبیری بلدان اباداندن حجاز اوزرینه مشاهده ایلدی

ایلدی هراسان وترسان جانب دمشقه متوجه ومروان اولدی اتفاقا بو اثناده
عبید الله ابن زیاد توابع بدنهادی برله بصره دن دمشقه کلدی مروان طالب
مسند خلافت وراغب منصب ایالت اولوب عبید الله زیاد ایله اتفاق واتحاد
ایتمکله اول دخی صرف قوت وبذل سعی وقدرت ایتمکله خواه وناخواه امر حکومت
وشغل ضبط مملکتی مروان اوزرینه مقرر ایلدی وبو احوالك تبیین وتوضیحی اولدر
چون خبر مرك یزید بصره ده سمع عبید الله زیاده ایرشدی اول بلده نك معارف
واهالی وادانی واعالی سنی جمع ایدوب خطبه اوقودی وایتدی ای اهل
بصره معلومکز اولسونکه یزید مدت مدیددرکه وفات ایلمش حالا سیز
کثرت اموال ورجال برله جمیع طوایفدن ممتاز ومستثنا سیز هر کیمی دیلرسکز
سریر خلافت وتخت ایالت اوزره متمکن قیلورسز بو بابده حسن واختیار
سیزك قبضه اقتدارکزده درکه بنم بو بابده سزه دخل وتعرض قیل وقالم یوقدر
اهالی بصره ایتدیلر بو کار بزرکواره سنده سزاوار بر امیر کار کذار یوقدر
عبید الله ابتدادن سمت امتناعه میل ایدوب صورت استغنا کوستردی آخر
دست بیعتی آستین مکر وحیله دن چیقاروب بصریان بی بصر ایله بیعت ایلدی
چون هر کس منزل وعزیمته قصد ایتدیلر یولده اللرین دیوار وجداره سوروب
دیدیلر که بو احمق بدکهر بویله قیاس ایلرکه بز آنی قائم مقام خلفاء راشدین
اتنك کرك وعبید الله اول ایامده کندو مخصوصان وملازمانندن اخذ
بیعت ایچون کوفه یه ارسال ایلدی آنك آدمیانی اول بلده یه واصل اولوب
اعیان واشراف قتنده که ادای رسم رسالت ایلدیلر جمله کوفیان واشراف
واعیان اول امرك قبولندن امتناع وابا ایدوب زخم سنك وتیر خدنك
برله اول کلن سرهنکلری نوازش قیلدیلر واول ایکی شخص کمال انفعال ایله
جانب بصره یه مراجعت ایلدیلر وچونکه جرئت وجسارت اهل کوفه بصره ده
شهرت بولدی بصریان دخی جنك عبید الله ایچون دامن درمیان ایدوب
حاضر وآماده اولدی اکا بناء عبید الله فرصتی نکاه ایدوب نصف اللیله
بصره دن چیقوب بر دلیل پیدا ایدوب راه غیر معهوددن جانب دمشقه
متوجه اولدی واول فرار ایتدکدنصکره اهالی بصره عبد الله ابن حارث
ابن نوفل بن حارث بن عبد المطلبی که خواهرزاده معاویه ایدی کندولره
امیر ایلدیلر وکوفیان عامر بن مسعود بن امیه بن خلف جمحی والی ولایت ایتدیلر
بو ایکی امیر درت آی مقداری بصره وکوفه ده عادت مألوفه اوزره شغل
امارته قیام ایلدیلر بو احوالك خلالنده کار عبد الله ابن زبیر مرتبه اعلایه
اعتلا ایدوب اکثر اعیان عراق وحجاز مطاوعت ومبایعتی برله مفتخر و

وسرافراز اولدیلر اما عبید الله ابن زیاد وقتاکه دمشقه وارشدی اختلاف
آرای شامیانی وافکار امرا واعیانی کوردی خانهٔ مروانه روان اولدی و
چون سبب واقعهٔ کربلا برله ابن زبیردن کمال وهم وخوف اوزره ایدی وهم
خالد بن یزید ایله چندان موالات ومصافاتی یوغیدی مروانه ایتدی امر خلافت
سندن غیری کمسه لایق وغیری شخص مناسب وموافق دکلدر زیراکه
سن شیخ وسید قریش وپسر عم وداماد امیر المؤمنین عثمان سین مروان ایتدی
لایق وسزا میدرکه بنی استهزا ایده سن بنم نه وجهیله امر ابالته لیاقتم وتحمل
اعباء خلافته طاقتم واردر عبید الله ایمان غلاظ وشداد ایدوب
ایتدی بن بو سوزی سکا صدق دل وجان برله سویلرم که دروغ وریبدن
مبرادر مروان دخی بو سوزدن طمع امر خلافته دوشوب عبید الله ایتدی
ایمدی لطف ایدوب بو بابده اهالی شام واعیان ذوی الاحتشام برله
مشاوره ومحاوره ایله باشدکه بو امر بزرکوار دبزم اوزریمزده قرار ایلیه پس
ابن زیاد بنی امیه اراسنده بو خصوصی باد ومافی الضمیری پیش نهاد ایلدی
لاجرم اکثر اعیان حکومت مروانه رضا ویردیلر شول شرط ایله که اندن صکره
خالد بن یزید حاکم شام اوله لکن ضحاک بن قیس ابن زبیرک هواداری
اولوب تیغ خلافی غلاف اختلافدن چیقاردی وموضع مرج ده مروان
وضحاک میانه سنده حرب سهمناک واقع اولدی امام یافعی قولنجه اوچ بیک
مرد اثنای نبردده مقتول اولوب ضحاک خاک هلاکه دوشدی واول مقاتله ده
نعمان بن بشیر دخی ابن زبیرک هواداراغی برله مانند شیر مروانیان اوزره
دلیرانه حمله لر ایتدی عاقبت اول دخی اعوان مروان النده کرفتار وناتوان
اولوب قتل اولندی بعده ولایت شام حوزهٔ دیوان مروانده قرار قیلدی
اندن صکره مروان جانب مصره روان اولوب عبد الله قریشی که قبل عبد الله
زبیردن حاکم مصر ایدی چون توجه مروانیدن خبردار اولدی بالاضطرار
راه فراری اختیار ایدوب حجازه عزیمت قیلدی ومروان عمرو بن سعید بن
العاصی ایالت مصره اختصاص ایدوب جانب شامه رفع اعلام ایلدی
واستصواب رأی ابن زیاد برله زن یزیدی عقد نکاحه کتوردی ورودی
استقلالدن ضبط ملک ومال اشتغال ایدوب مسند خلافته اوتوردی
وسنه اربع وستین ده ولید بن عتبه بن ابی سفیان بو جهانده عازم
عالم بقا اولدی دلاورده وفور حلم وجود وسخا وزخور عقل ودها ایله مشهور ایدی

در بیان ذکر ایالت مروان بن الحکم

مروان درت واسطه ایله عبد منافکه جد عبد المطلبدر واصل اولور بو

بو طریق اوزره مروان بن حکم بن ابی العاص بن امیه بن عبد الشمس بن عبد
مناف وحکم روز فتح مکه ده مسلمان اولدی صکره جناب رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم کند وسنی اولادیله مدینه دن اخراج قیلدی اول سببله اکا طرید
رسول الله دیرلر ایدی زیراکه افشای اسرار سید الابراره ایکی دفعه اضرار
ایلمشدی اول اجلدن اول شهسوار شب معراج آنی مدینه دن اخراج ایلمش
ایدی وعهد صدیقده معاودت ورجوع التماس ایلدیلر حیز قبولده مسموع
اولمادی وهمچنان زمان خلافت فاروقده رجوعه توقع وذرایع تشفعی
درکار ایتدیلر حضرت فاروق باتأیید انی زیاده مهجور وتبعید ایلدی
ومروان دخی کندو والدی حکم ایله بیله اولوردی وعهد ذی النورین ده
مأذون اولوب تکرار مدینه یه مراجعت ایتدیلر ومادر مروان دختر
علقمه بن صفوان بن امیه کنانی ایدی تولد مروان متون الاخبار قولنجه هجرتدن
ایکنجی سالده واقع اولدی کنیتی ابو عبد الملکدر حبیب السیرده مسطوردر
مادری مروانی حالت صغرنده سید عالم صلی الله علیه وسلم حضورینه
کتوروب واول حضرتدن انک حقنده دعاء خیر تمنی ایلدی اول حضرت
نبوت صفات اصلا اکا التفات ایتمیوب اعراض ایتدی حضرت عایشه رضی الله عنها
حضرتلک بو اعراض واغماضک کیفیتندن استفسار قیلدی بیوردیلرکه
کیف اصنع به شیئا وهو بلد الجبارین اما صاحب کزیده قولنجه اول حضرت
مبارک الیله مروانی صفا مشلردر القصه سنه اربع وستین ده رایت
دولت مروان محاذی ایوان کیوان اولوب مالک ممالک شام اولدی
وبر ییل ایله ایکی آی ولایت شامده فرمان فرمای اولوب اخر ماه رمضان
سنه خمس وستین ده دار آخرته انتقال ایلدی مدت حیاتی بر قولده التمش
ایکی ییل بر قولده التمش بر ییل وبعضیلری سکسان بر ییل دیمشلر روایت امام
یافعی برله سنه خمس وستین ده عبد الله ابن عمرو بن العاص السهمی عازم
درکاه کبریا ومتوجه عالم بقا اولدی واول پدرندن مقدم شرف ایمان
ایله مشرف اولمشیدی اکثر اوقاتی عبادات وطاعاتله کچوررایدی زمان
حیاتی قول حمد الله مستوفی اوزره یتمش ایکی ییلدر دفن بمصر فی داره
وقیل توفی بمکة وبو سالده حارث ابن عبد الله الهمدانی که سلک خواص
اصحاب جناب ولایت مآبده منتظم ایدی وفات ایلدی واول ذات صفت علم
وعمل ایله موصوف ومکمل ایدی اما چون زمام مهام طوایف انام قبضهٔ
اختیار مروانه کیردی مراد ایتدیکه اوغلی عبد الملکی ولی عهد تعیین
ایدوب خالد بن یزیدی اخراج ایلیه بو مهمک حصولی ایچون حیان بن

مالکی وسائر اعیان ممالکی که هوادار خالد بن یزید ایدیلر انعامات وافره و
اکرامات متکاثره برله جملهسنی فریفته ومتسلّی ایلدی تا که عبد الملك ایله بیعت ایلدیلر
اندن صکره مروان نظر خلوتده خالد بن یزیدی خوار وذلیل ولمجبور دائما زباندن
ایله تجخیل وتذلیل ایلردی حتی بر کون میان اشراف واعیان اثنامده والدهسنه
دشنام ویردی وخالد حددن افزون ملول ومحزون اولوب واقع اولان
دشنامی وقذف بدنامی نقیر وقطمیر والدهسنه تقریر ایتدی مادر خالد که
دختر هاشم بن عتبة بن ربیعه ایدی بو قهر وکین ایله پسرین تسکین ایلدی
واختشام شام قدوم وخیل نجوم هجوم ایتدکده مروان جام خوابی جانبنه
روان اولوب مغلوب عسکر خواب کران اولدی بو حالتده ام خالد بعض
کنیزکان متجلّد برله اوزرینه کلدی وبر بالین کران دهان مروان اوزره
ترتیب کندوبی جان ایتدی پس والدهٔ خالد فریاد وفغان ایتدیلر که مروان
فجاةً بی روح روان اولدی تاریخ بناکیتی ده مسطوردر که مروانده درد
بسر عقب قالدی عبد الملك عبد العزیز محمد بشیر اما عبد الملك فوت
پدردن صکره مالك تخت وافسر اولدی وسهل مدتده اکثر معمورهٔ عالمی
تسخیره کتوروب قبضهٔ تصرفنه آلدی نته که کلام آتیده تفصیلا بیان اولنور

ذکر خلافت عبد الملك بن مروان

مورخان سخندان دن جمع کثیر روایتیله عبد الملك بن مروان سنه ثلث وعشرینده
متولد اولدی کنیتی ابو الولید در ولقبی حمد الله مستوفی قولی اوزره الموفق
لامر الله در وعبد الملك کمال جست ودناتندن رشح الحجاره دیرلر ایدی
وتاریخ بناکیتی ده مسطوردر که عبد الملك رایحهٔ دهانی شول مرتبه
مکروه ایدیکه تعفن رایحهٔ نفسندن مکس متأثر اولوب زمینه دوشردی
وبو جهتدن اکا ابو الذباب دیرلر ایدی وعبد الملك سنه خمس وستین ده
ماه رمضانده مالك ممالك شام ومتصدی امور مهام انام اولدی
وسنه احدی وسبعین ده تمام یارات ویراق برله عزم جانب عراق ایدوب
مصعب بن زبیردن کوفه استخلاص ایلدی وجانب دمشقه معاودت
ایتدکده حجاج بن یوسف الثقفی حرب عبد الله بن زبیر ایچون حجازه کوندردی
لاجرم حجاج لشکر اهل عناد وحجاج برله مکهٔ مکرمهٔ محاصره ایدوب سنه ثلث
وسبعین جمادی الاخرنده جنکله فتح ایدوب وعبد الله بن زبیری شهید
ایتدکدن صکره تمامی ممالك حجاز ویمن وعراق وفارس وخراسان وشام
ومصر عبد الملك بن مروانه مسخر ومسلّم اولدی وبو مقابلهده عبد الملك عراق
عرب وخراسانی حجاجه لایق واوزانی طوتدی وشبیب خارجی وعبد الرحمن
وعبد الرحمن بن محمد بن اشعث حجاج اهل الحاج اوزرینه خروج ایتدوکی
وبو قدر محاربات ومضاربات وقوع بولدیغی زمان دولت عبد الملك بن
مروانده واقع اولدی وعبد الملك حکام اهل اسلامدن اول کمسهدر که
بارکاه سلطنت ودرکاه خلافتده خلقی تکلمدن منع ایلدی واندن مقدم
ایام حکومت سائر حکامده هر کیشی خلفا مجلسنه ومحفل ملوکده مراد ایتدوکی
سوزلری سویلردی واول کمسهدر که محاسبات دیوانی زبان فارسیدن
لسان عربی اوزره نقل ایتدی منصب وزارتی حفص بن ذویبهیه مخصوص ایلدی
وعبد الملك جودت طبع ووفور علم واصابت رأی وتدبیر ایله متصف
ایدی وابن ابی شیبهدن منقولدر که خلفادن ابتدا کندو نامنی درهم
ودینارده ضرب ایدن عبد الملك ایدی وبعض راویلر عبد الملك کلمهٔ
شهادتی نقش ایتدیردی کندو نامنی ابتدا ضرب ایدن رشید ایدی دیمشلر
وابو الاسود الدؤلی عهد عبد الملکده قرآن شریف آیتلرینه نقطه وضع
ایلدی وسنه ست وثمانین شوالنده رایت عزیمتی عالم بقایه رفع ایتدی
مدت عمری آلتمش ایکی ییل وزمان خلافتی یکرمی بر ییل ایدی والعلم عند الله

ذکر خروج طائفهٔ از خوارج که ایشانرا ازارقه کویند

روضة الصفاده مسطوردر که زمان حکومت یزیدده اهل بصرهدن جمع
کثیر که کمال شقاوتدن شاه ولایته عداوت ایدرلر ایدی خروج ایلدیلر
وطرف اهوازه عزیمت ایدوب نافع ابن الازرقی کندولره سردار وامیر ایتدیلر
وبو سبب ایله بو فرقهٔ صاحب تفرقه نام ازارقه ایله موسوم اولدیلر چونکه
یزید مرید امر فعال لما یرید برله فوت اولدی علم دولت نافع کندجه مرتفع
اولوب عبد الله بن اسلم که قبل عبید الله زیادک بصره عسکری ایله
نافع اوزره تعیین وارسال اولنمشیدی منهزم اولوب نافع غالب اولمشیدی
بصریان عبد الله بن زبیردن دفع شر خوارج ایچون امیر طلب ایلدیلر
عبد الله بن زبیر دخی دفع فتنهٔ خوارج ایچون حارث بن عبد الله بن
ابی ربیعهٔ مخزومی اول ولایتك امارتنه نصب ایدوب کوندردی چون حارث
بصرهیه ایرشدی تقدیم شرائط مشورتدن صکره مهلب بن ابی صفرهٔ ازدیی
حرب ازارقهیه کوندردی کرات ومرات ایله اول طائفهٔ ضلالت آیین ایله
محاربات ایلدی ونافع بن ازرقی اکثر کروه متفرق برله قتل ایدوب منصور اولدی

در بیان شمهٔ از احوال المختار علی سبیل الاختصار

ارباب اخبار شویله روایت واخبار ایدرلر که مختار ابو عبیدة بن مسعود
الثقفی اوغلیدر که زمان امیر المؤمنین عمر فاروقده رضی الله عنه سردار لشکر

اسلام اولدی ووقعهٔ جسرده زیر پای فیلده پامال وهلاك اولدی وفتح مداینده نصکره برادری سعد بن مسعود اول دیارك مسند امارتنه صعود ایلدی واول اوآن وزمانده مختار حضرت عم بزرکوارده اختیار ایلمشیدی اول وقتده که امام حسن رضی الله عنه نواحی مداینده دست جراحدن زخم بیوب مصرا بیضی تشریف ایتمش ایدی مختار سعد بن مسعوده دیدیکه مناسب اولدرکه امام حسنی طوتوب معاویه یه کوندوره سن سعد مختارك بو سوزندن رنجیده اولوب سب ودشنام ایلدی ومحب خانه داندن اولنلر بالجمله مختاردن بیزار اولوب روی کردان اولدیلر اول زمانکه مسلم بن عقیل امام حسینك جهت بیعتی ایچون کوفه یه کلدی مختار جریمهٔ سابقه‌دن استغفار ایچون مسلمی منزلنه قوندوروب لوازم مهمانداری کما ینبغی ادا ایلدی حتی غبار عداوت شیمه بالکلیه صحیفهٔ خاطرلرندن مرتفع اولدی ووافعهٔ کربلادن نصکره عبید الله ابن زیاد اغواء عماره بن ولید بن عقبه برله مختاری کرفتار ایدوب مدت مدید مبتلای حبس شدید اولوب زندانده قالدی ومختارك خواهرکه صفیه وزوجهٔ عبد الله بن عمر در حبس برادرندن خبردار اولدقده انك خلاصنی رجا ایدوب یزید بن معاویه یه برنامه یازوب کوندردی یزید دخی عبید الله بن زیاده مختاری حبسدن اطلاق ایده سن دیو فرمان کوندردی عبید الله دخی مثال یزیده امتثال ایدوب مختاری تنکنای محبسدن اطلاق ایلدی اول دخی جانب حجازه متوجه اولوب طلب خون امام حسینه قیام ایدوب قتل دشمنان خاندانده برمثابه‌ده سعی جمیل ایلدیکه روایت ابو المؤید خوارزمی اوزره عدد قتلانی قرق سکز بیك بشیوز آلتمش درت نفره ایرشدیردی وزمان خروج مختار سنه ست وستین ربیع الآخرنده شهر کوفه‌ده واقع اولدی وخروج ایتدوکی کیجه نیجه دفعه عبد الله ابن مطیع ایله که عبد الله ابن زبیر جانبندن حاکم کوفه ایدی حرب وقتال اولوب ابرهیم بن مالك اشتر معاونتیله فتح ظفر مختاره میسر اولدی چونکه صباح اولدی مختار شهردن طشره دیر هندی نام محله اعلامی نصب ایدوب لشکرکاه ایلدی وسهل مدت ایچنده وافر عسکر جمع ایدوب مقیم اولدی وحاکم کوفه عبد الله بن مطیع قیام مختاردن خبردار اولدی عظما واشراف کوفه‌نی جمع ایدوب دلیراندن صف شکن وشیراندن مرد افکن احضار ایدوب جنك مختاره کوندردی ومختار مرکز شجاعت وداوری اولان ابرهیم بن مالك اشتری لشکر عبد الله اوزرینه کوندردی محض تأیید رب المجید برله دشمن اوزرینه غالب اولوب مخالفانی تعقیب ایدوب شهره

شهره کلدی وشهر کوفه‌ده موضع کناسه‌ده ایکنجی دفعه جنك وحرب آغاز ایتدیلر عاقبت عبد الله بن مطیع مغلوب ومنهزم اولوب دار الاماره ایچنه کیروب توابع واشباعیله تحصن قیلدی پس مختار دخی قصر امارهٔ مرکز واراحاطه ایدوب محاصره‌یه آغاز ایلدی وروز بروز سپاه مختار مظفر وفیروز اولوب اجتماع وازدیاد بولوردی حتی اوچ کونده اون ایکی بیك سوار ظل رایت فتح آیتنده انتظام واستقرار بولدی دردنجی کیجه اهالی اعیان کوفه قلت آب وطعامدن اضطرابه دوشوب عبد الله بن مطیعی ریسماندن ایله بام قصردن پایانه ایندیردیلر وعبد الله راه مکه‌یه طوتوب بیابانده بی پایانده پویان اولدی بو جانبده اهل کوفه مختاردن امان استیوب ابواب دار الامارهٔ‌یی آچدیلر ومختار قصر اماره‌یه کیروب خزینه‌ده بیك یوك اقچه بولوب جملهٔ عسکره تقسیم ایلدی چونکه کوفه تحت تصرف مختاره داخل اولدی اول بلدهٔ قریب اولان اطراف ولایتی دخی سهولتله تسخیر ایدوب ضبط وتحصیل مال ایچون عمال تعیین وارسال ایلدی وکندو هرکون دیوانده اوتوروب نظامه عالمی عدل وانصاف ایله تفتیش وتفحص ایلردی بو اثناده خبر کلدیکه فرمانه عبد الملك بن مروان ایله عبید الله ابن زیاد سکسان بیك سوار مردکار زار برله تسخیر عراق وحجاز ایچون عزیمت ایدوب حوالیٔ نصیبینده رایت استیلای نصب قیلمش پس مختار لطف الهی‌یه واثق اولوب زید بن انسی سردار ایدوب اوچ بیك مرد بهادر مریخ انتقام ایله دفع سپاه شام ایچون قوشو کوندردی عبید الله ابن زیاد توجه زید بن انسدن آکاه اولدقده انکله اکتفا ایتمیوب اوچ بیك مرد دخی انلرك عقبنجه امداد ایچون ارسال ایلدی وموصلده بشنجی فرسخده تلاقیٔ فریقین واقع اولوب آتش حرب وقتال باد حملهٔ رجال ایله اشتعال بولوب وهزار سعی وکوشش ایله جنك وجدالدن نصکره نسیم فتح فیروزی علم عراقیان اوزره وزان اولوب نصرت الهی روزی اولمغله جنود شام خوف تیغ خونشامدن منهزم وپریشان اولوب چوق کیمسنه قتل اولندی واوچیوز نفر کشی اول لشکردن کرفتار واسیر اولوب وقت عصرده شحیمان عراق تمام یات ویراق ایله انلری پایهٔ سریر زید بن انسه کوردیلر اولدمده زید بن انس مریض اولمغله آخر نفسده ایدی صعوبت مرضدن تکلمه مجالی اولمیوب باشیله اشارت ایتدی تاکه جملهسنی عرضهٔ تیغ بی دریغ ایلدیلر اول کیجه زید بن انس وفات ایدوب ورقا بن عازب امر امارته نائب اولوب صلاح کاری مراجعتده کوردی پس منصور ومظفر اول معرکه‌دن حضرت مختاره واصل اولدی

وبو سالك اواخرنده كه سنه ست وستين در عبد الله ابن زبير محمد حنفيه‌يى
طوتب ايتدى اكر ديلرسك كه دست اجلدن خلاص وامان بوله‌سين كل
خلوص عقيده اوزره بنمله بيعت ايله والا سكا ضرر وزيانم ايريشور
محمد حنفيه ايتدى بكا ايكى آى مهلت وير تاكه بو كارده تفكر وتأمل ايليم ديدى
پس عبد الله ابن زبير دخى ملتمسن قبول ايدوب اول جنابى حبس ايلدى و
محمد حنيفه حاكم كوفه اولان مختاره نامه يازوب كندو احوالن مفصلا اعلام
ايلدى مختار دخى كيفيت احوالدن آكاه اولدقده علم استظهارى قالديروب
بيك سوار جرار مكه‌يه كوندردى واول فوج اهل كعبه غافل ايكن حريم
حرمه داخل اولديلر ومحمد حنفيه‌يى حبسدن خلاص ايدوب عبد الله بن
زبير ايله مصالحه ايتدكدنصكره مختاره مراجعت قيلديلر وبو سالده
جابر بن سمره وزيد بن ارقم الانصارى وفات ايلديلر وزيد اول
كمسه دركه جناب رسول الهى صلى الله عليه وسلم سخن عبد الله ابن سلول
اوزرينه كه لئن رجعنا الى المدينة ليخرجن الاعز منها الاذل مفهوميدر
مطلع ايلدى واول مقابله‌ده قد جاءك المنافقون زيدك تصديق قولى ايچون نازل اولدى

ذكر وقوع محاربهٔ ميان سپاه عراق ولشكر شام وكشته شدن عبيد الله بن زياد

روايت اكثر مورخين ايله اوائل سنه سبع وستين مختار ابرهيم بن مالك اشتريى
اون ايكى بيك مرد كزين برله دفع شر عبيد الله ابن زياد ايچون كوندردى
وچون ابرهيم ايكى اوچ منزل شهر موصل سمتنه عنان يكران سوق ايتدكده
رؤساى كوفه وقتلهٔ امام حسين رضى الله عنه شبث بن ربعى وشمر ذى
الجوشن ومحمد بن اشعث ابن قيس وعمرو بن سعد كبى بر كروه اتفاق قيلدكه
بر سبيل اكراه مختاره تابع وهمراه اولمشلر ايدى رايت مخالفتى قالديروب
روكردان اولديلر ومختاره خبر كوندروب اكر بزم رعايت واكراممزده
بوندن زياده قيام ايدرسك فهو المراد والا مستعد جنك وجدال
ومتهيىء حرب وقتال اولوب عاقبت حاله ناظر اولهسن اكا بناءً مختار
انلرك طرف رضالرنده اولمغى كار روزكار كوردى بر وجه استعجال
بر قاصد قوى المجال مختاره ديانته كوندروب پس ملائكهٔ آجال كبى جناح
استعجال برله مختار عقبندن بركمسنه ارسال ايتدى تاكه كندوكى كيفيت
واقعه‌دن آكاه ايليه لاجرم قاصد هامون نورد ابرهيمه ساباطده ايريشوب
تكرار كوفه‌يه عودت ايدوب چوردى واول كونكه شمر ذى الجوشن ومحمد بن
اشعث وعمرو بن سعد اشقيادن بر جمع كثير ايله خانهٔ شبث ربعيده اوتورمشلر
ايدى ومسلح ومكمل داعيهٔ خروج وجنك مختاره حاضر اولمشلر ايدى ناكاه ابرهيم

ابرهيم كوفه‌يه ايريشوب فى الحال اول فرقهٔ ضلال اوزرينه حمله قيلدى اول امرده
التى نفر اول زمرهٔ بدكهردن خاك هلاكه صالدى وسكز يوز كشى اسير ومقيد
ودر زنجير اولدى جمله‌دن ايكيوز نفرى كه داخل كروه مكروه كربلا ايدى جمله‌سن
شمشير خونريزدن كچوروب فنا ويردى خاطر مختار دغدغهٔ اشرارودن فراغت بولدى
تكرار ابرهيم عسكر جرار نامدار ايله عبيد الله ابن زياد بدتبار اوزرينه عازم
اولدى ونواحى موصلده ايكى جانبدن تلاقى سپاه واقع اولوب نيران حرب
وقتال بر مرتبه اشتعال بولديكه صداى ضرب تيغ وتير كرهٔ اثيره تأثير ايتدى
واثناى جنكده حصين بن نمير قلب لشكر شامده حاضر ايدى ميدانه آت
صالدى وهمان اول ساعت ضرب شمشير شريك تغلبى برله مقتول اولدى
واول مردودك قتل وتباهى سبب انكسار سپاه عبيد الله اولوب ابرهيم بن
مالك اشتر مياه ميدانده ماننده اژدر حمله‌لر ايتدى وندا ايلديكه اى شيعهٔ
حق وانصار دين واى اعوان شجاعت آيين بو قوم ظالمين اوزره حمله‌لر
ايلك بو اول كروه مكروه دركه صحراى كربلاده آب فراتى امام حسينده
وقرة العيندن ومخدرات طاهراتدن منع ايلديلر بو كلماتدن عرق غضب
عراقيان حركته كلوب اتفاقله شاميان شوميان اوزرينه حمله‌لر ايتديلر اكرچه
اتباع ابن زياد بدنهاد بر مقدار كوشش وجوشش ايتديلر لكن اول قوم
شوم افتان وخيزان كريزان اولديلر وابرهيم اول قوم لئيمى تعاقب ايدوب
جمع كثير قتل واسير ايلدى انجليين كه ابو المؤيد خوارزمى عدد قيلان معركه
رزمى اوتوز بيكدن زياده قيد ايتمشدر اثناى جنك وحربده غروب آفتابدن
دنصكره ابرهيم مالك كنار فراتده بر شخص كوردىكه دستار مطلا باشنده
وجوشن سيمين دوشنده وتيغ ابدار زرنكارى دستنده پس ابرهيم طمع
شمشير زرين غلاف برله عزم جنك ومصاف قيلدى واول شخصى بر ضرب ايله
خاك هلاكه صالدى اتفاق ابرهيمك بو حالنده آتى اوركوب بر جانبه كچدى
كتدى چون اول كيجه كچوب صباح اولدى ابرهيم خدامندن برينه ايتدى بن دونكى
كون كنار فراتده بر شخصك شعلهٔ حياتن تيغ ابدار ايله غرقهٔ بحر فنا ايتمشيدم
ايدم كندوسنده بوى مسك استشمام اولنوردى ظنم اولدركه عبيد الله
بن زياددر چونكه تفحص وتجسس ايتديلر عبيد الله بدبختى كشته وخاكه خوار
ايچنده اغشته بولديلر وابرهيم شرائط سجدهٔ شكرى تقديم ايدوب
سر عبيد الله وسر حصين بن نميرى وساير رؤساى سرداران شام ايله
كوفه‌يه ارسال ايلدى ومختار بو فتح بزركواردن فرح وسرور بسيار اظهار قيلدى
تاريخ امام يافعى‌ده مذكور دركه چون سر عبيد الله ابن زيادى وساير

رؤساي اهل فسادي صحن مسجد كوفه ده بربري اوزرينه وضع ايتديلر
عماره بن عمير روايت ايدركه بنداخي آنده حاضر ايدم ناكاه اشتدم كه خلق
اشته كلدي اشته كلدي ديرلر ايدي چون نكاه ايتدم كوردم كه برمار اژدكر
كردار كلدي وعبيد اللهك بورني سوراخندن ايچرو كردي برمقدار توقف
ايتدكدنصكره تكرار طشره چيقدي نظردن غايب اولدي سهل مدتدنصكره
كروخلق فرياد ايدوب ايتديلر قد جائت قد جائت اول مار كنه كلوب سوراخ
ابن زياددن ايچرو كردي وبو ماده اول كون بي حد وبي شمار واقع اولدي
قال العلماء وذلك مكافات لفعله برأس الحسين وهي من آيات العذاب الظاهره
القصه رؤس منحوسك وصولندنصكره ابرهيم دخي شهر كوفه يه كلدي ومختار
سرابن زيادي وسر حصين بن نميري وسر حيل بن ذي الكلاعي وربيع بن مخارق
اختيار ايدوب فتح نامه واوج بيك دينار ايله مكه ده محمد حنيفه يه كوندردي
ومحمد حنيفه شكرانه نصرت ايچون ايكي ركعت نماز قيلوب امر ايلدي تاكه اول
عبرة للناظرين اولمه اول رؤساي اشقياي منحوسلرين رؤسلرين جابجا آويخته
ايليه لر عبد الله بن زبير مانع اولوب امر ايلدي تا اول رؤس ناپاك منحوسي كتوروب
بر يرده دفن ايده لر عبد الله بن زبير فرمان اوزره كتوروب دفن ايتديلر

ذكر انجام كار خجسته آثار مختار بن عبيدة الثقفي

ارباب اخبار بيان واخبار ايلديلركه چون عنايت قادر مختار ايله مهمات
مختار احسن وجها وزره تمشيت بولدي وتمام ولايت كوفه وجزيره وديار ربيعه
ومضر تحت تصرفنه داخل اولدي نوعا قتل خوارج وقتله امام حسين دن
رضي الله عنه تغافل وتجاهل قيلدي ومحمد حنيفه وبعض شيعه بو خصوصده ايچون
مختاره طعن وتشنيع ايتديلر زيراكه اكثر قتله امام حسين كوفه ده فارغ و
بي شين اوتورمشلر ايدي وانلره اصلا دخل وتعرض ايتمزدي چون بو خبر
طعن وتشنيع سمع مختاره ايرشدي تقصيراتنه اعتراف ايدوب خبر كوندردي
تا عبد الله بن كامل اسامي حاضران دشت كربلائي بر صحيفه اوزره يازوب
مختاره كوندروره پس مختار بو تقريب ايله اول كروه مكروه خاكساردن چوق
كيمسه الله كتوروب زار وزار قتل ايلدي جمله دن شمر ذي الجوشن ابن ابي الكنود ر
فرمان مختاره ايله قتل ونابود اولوب جثه خبيثه سي سكان محلات القايلدي
وبري عمرو بن حجاج زبيدي وحفص بن عمرو بن سعد واصح روايتده خواهر
زاده مختاري وقيس بن اشعث بن قيس كه قيس قطيفه ديمكله مشهور ايدي
وابو عمره دخولي بن يزيدي وبجدل بن سليم كه خاتم امام حسيني كربلاده طمع ايدوب
آلمشدي وحكيم بن طفيلي ويزيد بن مالكي وعبد البجلي وعبد الله ابن قيس الخولاني

الخولاني واسحق بن حياتي وزرعه بن شريكي وذيد بن وقادي وحرمله
بن كاملي وسنان بن انسي بونلري بربر دار الله كتوروب انواع عقوبت ايله
قتل ايلدي وقتيلان مختار روايت ابو المؤيد خوارزمي ايله قرق سكز بيك بشيوز
آلتمش درت نفردر نته كه سابقا ذكر اولندي مرويدركه زمان مختارده امداد
ابرهيم بن مالك اشتر برله اهالي كوفه اوزرينه ظفر بولدي شيث بن ربعي
ومحمد بن اشعث بن قيس بصره جانبنه كريزان اولديلر ومصعب بن زبيره
كه اول وقتده قبل برادرندن اول ولايتك واليسي ايدي حرب كارزار مختاره
ترغيب وتحريص ايلديلر ومصعب مهلب بن ابي صفره يي اهوازدن دعوت
ايدوب سپاه موفور ايله كوفه يه كوندردي بو جانبدن مختار دخي شميط
اختيار ايدوب اوتوز بيك مرد كارزار برله جنك مهلب بن ابي صفره يه ارسال
ايتدي ولشكر مختار ايله عسكر مصعب اراسنده جنك وحرب اشتداد بولدي
آخر ابن شميط مغلوب اولوب لشكر كوفه دن چوق كيمسه تيغ خون فشاندن
كچوب بي نام وبي نشان اولدي عاقبت كنه مختار جمع سپاه سيل رفتار ايدوب
متوجه ميدان جنك وپيكار اولدي پس تلاقي فريقين اولوب جانبيندن
ارخاء عنان واستعمال تيغ وسنان مباشرت ايتديلر بو ميانده اعيان
مصعبدن محمد بن اشعث واقرباسندن چوق كيمسه غرقه خون لاله كون اولدي
بو دفعه دخي نسيم فتح وظفر پرچم علم مصعب اوزرينه وزان اولوب بيچاره
مختار آلتي بيك كشي ايله فرار ايدوب قصر كوفه ده متحصن اولدي تاريخ
امام يافعيده مسطوردركه اول مهلكه معركه ده عبيد الله ابن علي
المرتضى كه رضي الله عنه سلك متابعان مصعبده منتظم ايدي وعمر اكبر
بن علي المرتضى كه جانب مختارده موجود ايدي مقتول اولديلر القصه
چون مختار ميدان كارزاردن فرار قيلدي مصعب كندوسن تعاقب ايدوب
شهر كوفه يه كلدي وقصر اماره يي محاصره ايدوب ايچروده اولنلري تعجيز
قيلدي وچون بر قاچ كون بو حال اوزره كچدي مختار اون طقوز مرد
شجاعت كردار ايله كفن دربر ايدوب اول قصردن طشره چيقدي وشير
غراكبي اول لشكر بي كران اوزرينه حمله ايدوب اول دكلو جنك وجدال ايلدي
بالآخره اول دلاور مرد افكن شهيد خونين كفن اولدي ومصعب سر مختاري
فتح نامه ايله مكه يه برادري عبد الله ابن زبيره ارسال ايدوب كندوسي
دخي خرم وخاطر شاد برله ولايتده مباشر عدل وداد اولدي وبو اثناده
ابرهيم بن مالك اشتر كه قبل مختاردن ايالت ولايت جزيره ده حاكم وامير ايدي
مصعبه اظهار متابعت ايدوب امان طلب ايلدي مصعب دخي مسؤل ابرهيمي

عن قبوله معروض ایدوب کوفه‌یه دعوت ایلدی ابرهیم دخی دعوته اجابت ایدوب
خذمت مصعبه عزیمت ایتدی وسلك خواص مصعبده تمام انتظام واختصام
بولدی وبو سالده عدی بن حاتم بو عالم کثیر الالمدن متوجه عالم بقا اولدی
وضمایر صاحب بصیره‌ته ظاهردر حاتم که پدری عدیدر پسر عبد الله
طائیدر وحاتمك جود وکرم وایثار دینار ودرم برله برمرتبه شهرتی واردر که
تا قیام قیامته دك ضرب المثل دوزکار وصحیفه ذکر جمیلی منظور نا قداه
ذوی الابصاردر تحفة الملکیه‌ده مسطوردرکه برکون حاتم طائی ونابغه
دینانی واهالی مدینه‌دن برشخص کمال جمال ایله آراسته اولان ماریه جمیله
دیمکله کندیلر وهر بری اول زن غمزه زنی کند وسلکنه ازدواجنه داخل ایتمکه
ترغیب قیلدی ماریه ایتدی سیزه لازمدرکه بو کیجه بو مقامده آرام ایده‌سز
وهر بریکز حسب حاله مناسب بر شعر دلکشا انشاد وانشا قیله‌سز تا بن
صباح بعد التأمل والاذعان سزی امتحان ایدوب مصلحت مناکحته رضا
ویرم پس انلر دخی بو قوله قائل اولوب اول منزلده نزول ایلدیلر وهر بری
اول کیجه غایت تأمل برله بر غزل بی بدل سویلدیلر لکن ماریه اول شب بو
اضیافك مراسم ضیافتنه مجلسنه نازدن جوار مغفرت پادشاه بی نیازه متوجه
اولدی وقول امام یافعی اوزره بو سالده عبد الملك بن مروان ایله
عمرو بن سعید الاشدق میانه‌سنده کمال مخاصمت ومخالفت ظاهر اولوب
عمرو شمشیر غدر ومکر عبد الملك ایله مقتول اولدی والله اعلم بالصواب

ذکر مخالفتی که میان عمرو بن سعید وعبد الملك واقع کردید وبیان لشکرکشیدن عبد الملك بجانب عراق عرب وکشته شدن ابرهیم بن مالك اشتر ومصعب ابن زبیر

عمرو بن سعید که اشدق ایله معروف ومشهیر ایدی عظم شان وکثرت مال و
خویشان ایله سایر اعیان بنی امیه‌دن ممتاز وسرافراز ایدی ومروان اوایلدر
آثار عناد ومخالفتی بشره عمرو بن سعیدده ظاهر وپدید کوردی تسلای
خاطر ایچون کندویه ایتدی بن خود کوریورسن بر پیرم وسن ایله شیخ کبیرم یارین
برکون بو دار غروردن سرای سروره نقل ایلسم کرکدر وبنم فوتمدن صکره هیچ
کیمسه امر خلافت وخصوص سلطنتده سنك ایله منازعت ایتمسه کرك خاطرجمع
خوش طوت عمرو بو کلمات داهی برله مبتهج ومباهی اولوب مروان حقنده شرایط
هواداری ولوازم جان سپاری محل تقدیمه ایرشدیردی تا ممالك شام و
امور مهام انام مروان اوزرنده قرار ایتدی ومروان دخی هر آن طریق وفا
وفاقی مسلوك طوتوب عمرویی کندو طرفندن نیابت ایله حاکم دمشق ایلدی اما
چونکه مروان عمرونك خلاف تصوری اوزره اوغلی عبد الملکی ولی عهد ایتدی

عمرو بن سعید مروان فوتندن صکره عبد الملکه اظهار مخالفت ایدوب
مترصد فرصت اولدی وعبد الملك اواخر سنه ثمان وستین‌ده قصد محاربه
مصعب ایچون متوجه عراق عرب اولدی وعمرویی کندو طرفندن حاکم دمشق
ایتدی وعمرو عبد الملك کیتدکدن صکره تمام جاه وجلال برله دعوای
استقلال ایدوب مسند خلافته اوتوردی وعبد الملك اثنای طریقده
بو معنادن آگاه اولوب دفع دشمن خانکی اولی کوردی وطبل مراجعت
چالوب حصار دمشقی محاصره قیلدی وبر مدت آنی منقضی اولدقدن صکره
امر محاصره مهم مصالحه‌یه مبدل اولدی بو شرط ایله که عبد الملك
وعمرو امر حکومتده شریك وانباز اولهلر وعمرو ضبط اموال دیوانیه
مقید اولمغیله ابواب احسان وانفاقی روی خلقه مفتوح ایدوب بی تحنب
وتحاشی سرانجام مهام جهانبانی‌یه قیام واقدام کوستردی وعبد الملك
دخی بحسب الظاهر کندویه حرمت ورعایت ایلردی عاقبت سنه سبعین‌ده
عبد الملك اخذ وقتل عمروه تصمیم ونیت ایدوب کندولی خلوت خاصنه دعوت
ایلدی عمرو کیتمکه قصد ایتمش ایکن برادری یحیی بن سعید ایتدی بو کون عبد الملك
یاننه کیتمکدن فراغت ایله که خاطرمده بر دغدغه وتشویش وارد عمرو ایتدی سن
خاطرکی خوش طوت که اکر عبد الملك بنی عالم خوابده کورسه بیدار ایلمکه قدرتی
یوقدر یحیی ایتدی باری رعایة للحزم والاحتیاط جامه‌ك التنه جبه‌نی وطریقه
حزمی رعایت ایله پس عمرو قول برادر مهربان ایله عمل ایدوب خاصه‌دن یوز
نفر کیمسنه ایله دار الامارهیه عزیمت ایتدی چونکه در خانه عبد الملکه ایرشدی
کندولی تنها ایچرویه الوب کتوردیلر وعبد الملك امر ایتدی عمرونك بوینه زنجیر
طوروب ایاغنه بوقاغی اوردیلر اتفاقا بو اثناده اذان اوقونوب عبد الملك
مسجده متوجه اولدی وبرادری عبد العزیزه مزبور عمرونك بوینین اورمغی
سپارش ایلدی لکن عبد العزیز انك قتلندن اجتناب وپرهیز ایدوب اظهار
ترحم قیلدی وچون خدام عمرو عبد الملکی مسجدده تنها کوردیلر فریاد وفغان
آغاز ایدوب برادری یحیی بن سعیده خبر ویردیلر یحیی جمع کثیر برله مسجد
قپوسنه کلوب عبد الملکی احاطه ایلیوب برادری همسری عبد الملکدن
استفسار ایتدی عبد الملك ایتدی بر مصلحت ایچون عبد العزیز ایله قصر امارهده
قالدی یحیی ایتدی امیدی بیورکه طشره کلسون والا احوال غیر یوزدن اولور
پس عبد الملك قصر ایچنه کیروب عبد العزیزدن سؤال ایتدیکه عمرونك
ایشین بتوردکمی ووجودنی بو عالمدن عدمه کوندردکمی عبد العزیز
بو کاردن پرهیز ایتدوکن سویلدی عبد الملك زیاده طعن ولعن برادرینه

دلاور ایدوب الله بر حربه آلدی وعمرك شكمنه اول حربه ایله بر زخم اوردی
لكن ضربهٔ حربه چندان عمروه تأثیر ایتمیوب كارگر اولمدی عبد الملك بیلدیكه
جامهٔ التنجه یكمشدر اكا بناءً ایتدی سن ساز وسلب ایله مسلح ومكمل
اولوب كلمشسین دیو تیغ بی دریغ برله باشین بدننده‌ن جدا ایلدی وعبد
العزیزه ایتدی بام قصردن سر عمروی اون بیك درم ایله اول جمع انبوه میانه
القا ایله وعبد العزیز حسب المامول سر عمروی ایله اول نقد موفوری نوكران
عمرو میانه‌سنه آتدی وانلر یغمای دینار ودرمه مشغول اولوب هر بری
بر كناره چكلوب كتدی وخاطر عبد الملك جانب عمرو بن سعیددن فارغ
وآزاده اولوب لشكر فراوان وعسكر بی پایان برله سنه احدی وسبعینده
عراق عرب جانبنه روان اولدی چون مصعب كه جملهٔ شجعان عربدن
ایدی توجه عبد الملكدن آگاه اولدی لاجرم جمیع ارباب سیوفه مشغول
اولوب سپاه بصره وكوفه برله عبد الملكی استقبال ایتدی نواحی قلعهٔ قرقیاده
عراقیان وشامیان میدان هیجا ومضمار وغایات سوردیلر وبر برینك
افنای بنای وجودلرینه جانیله ساعی اولدیلر ومردان صف شكن ودلیران
مرد افكن آلات حرب وضرب ایله چوق سعی وكوشش ایلدیلر بالآخره
كوفیان عادت قدیمه وشیمه‌لری اوزره فراره آغاز قیلدیلر كه
بالضروری آثار عجز وانكسار وجنات احوال مصعبده ظاهر وپدیدار
اولدی عبد الملك ایتدی غایت محبتندن مصعب بن زبیره ایكی اوچ دفعه
آدم كوندروب كندویه استمالت ویردیكه سن بندن بو دشتكین ده
فارغ البال وامین اول اگر بو جانبه كلمكه رغبت ایدرسك امور ملك
ومالكده مقتضی الآمال اولورسن ایمدی صلاح كار اولدركه جنگ وجدال
وحرب وقتالدن ال چكه‌سن والا عاقبتنده ندامت وشناعت مقرر ومحققدر
مصعب سخن عبد الملكی اذن قبول ایله اصغا ایتمیوب ایتدی بنم كبی مرد
شجیع بی زحم وپاره میدان معركه‌دن نه وجهیله اعراض ایدوب كناره
چقسون با آنكه عبد الملك امانته اهل ایمان اولان كیمسنه نه وجهیله اعتماد
وقول نادرستنه اعتقاد ایلسون دیوب كاریكاره مشغول اولدی
واتفاق ابراهیم بن مالك ایله اول معاركده شامیان شومیان بدكمانه چوق
شجیعانه تیغلر صالدی عاقبت تقدیر رب العزت برله ابراهیم بن مالك طریق
شهدایه سالك اولدی ومصعب بو كار صعبدن زیاده مضطر اولوب كندینك
دخی نظری مطمح شهادت اولدی واوغلی عیسی‌یه ایتدی جانب مكه‌یه واروب
عمكی نقض عهد كوفیان وفرار عراقیاندن خبردار ایده سن عیسی ایتدی بن سنده

بن سنك بو وصیتكله عامل اولورسم خلق عالم عیسی‌یه عجب ولد ناخلف ایمش كه
پدرین میان دشمنان ومیدان تیغ وسنانده قویوب فرار ایتمش دیوب زبان
طعن ولعن دراز ایده‌لر بن بو ناموسی وبو گونه سب ودشنامی زبان عامه‌یه
انا ماده قبول ایلمم مصعب ایتدی اگر میان معركه ومقام مهلكه‌دن طشره
چیقماغه قادر اولمزسك باری جد وجهد ایله كه صفا اوكنه واره سن
تا كه سنك غم وقیدكدن آزاده اولام پس عیسی دلاوران رستم آسا
برله خیل دشمنان اوزرینه ارخاء عنان ایلدی واول ذكلو كوشش
وجوشش ایلدیكه بالآخره عز وشهادته واصل اولدی چون مصعب كندو
احوالك بویله مشكل وصعب كوردی بالضروری مانند نهنگ قاتل عیسی
اوزرینه آهنگ ایدوب بر ضرب تیغ ایله كندوسن خاك هلاكه صالدی
وهمچنان اول سر خیل میدان وسرور رزم میدان جنگ وحرب وطعن
وضرب ایدرك عبد الملكك خیمه‌سی اوكنه واردی وتیغ آتشتاب برله
خیمه‌نك جمله طنابلرین كسوب قیردی عاقبت اعدای بدكمان ودشمنان
بی امان اول شیر ژیان وفیل دمانی احاطه ایدوب پسر عم مختار اولان
زایده بن قدامه بر ضرب تیغ اول شهسواره ایرشدیروب آتدن آیردی
واول سرور پاكیزه گهرك سر سعادت اثرك بدننده‌ن جدا ایدوب نظر
عبد الملكه كوتوردی وعبد الملك سال مذكور جماذی الاولی سنده مظفر
ومنصور شهر كوفه‌یه داخل اولدی وخلق عراق اول بی مذاق برله بیعت
واتفاق ایلدیلر حبیب السیرده مسطوردركه اول گونكه عبد الملك عراقه
مالك اولوب قصر امارهٔ كوفه‌ده قرار قیلدی سر مبارك مصعبی كتوروب اوكنه
قومشلر ایدی شعبی عبد الملكه ایتدی عجب حالدركه بو قصر شومده
ابتدا سر امام حسینی رضی الله عنه ابن زیاد سست بنیاد اوكنده كوردم
وسر ابن زیاد بدنهادی مختار پاكیزه اعتقاد اوكنده كوردم بو محلده
مشاهده قیلدم وسر مختاری دخی نظر مصعبده معاینه ایلدم وحالا
سر مصعب ستوده آیینی نظر امیر المؤمنینده كوریورم چون عبد الملك
بو خبر شناعت اثری استماع ایلدی متغیر اولوب امر ایلدی تا اول قصری
خراب وبنیانن برابر تراب ایتدیلر مدت حیات مصعب روایت ابن جوزی
اوزره قرق بش یل ایدی وچون عراق عرب تصرف عبد الملك بن مروانه
داخل اولدی امارت بصره‌یی خالد بن عبد الله‌ه ویروب ایتدی كركدركه
مهلب بن ابی صفره برله كه قبل عبد الله ابن زبیردن مقاتلهٔ ازارقه‌یه
مشغول در نامه كوندروب بنم بیعتمه دعوت ایلیه سن اگر متابعت وخلوص

درون ایله مطاوعت ایدرسه بها والا انده غافل ومکر وحیله سندن متحاشی اولمیه سن پس خالد حسب المأمور مهلب ابن ابی صفرهٔ دعوت وبیعت عبد الملکه ترغیب ایتدی مهلب دخی صدق نیت برله متابعت ایدوب سلک معاوناه عبد الملکه داخل اولدی ودفع خوارجده دستور معهود اوزره لوازم اهتمام محل تقدیمه ایرشدیردی واول طائفه نک اکثر عظمای امراسین قتل ایدوب اهواز وفارسی وعراق عجمی حالت یسیر برله فتح وتسخیر ایلدی وعبد الملک قتل مصعب دن صکره قرق کون عراق عربده قرار قیلدی بعده ایالت کوفه یی کندو برادری بشر بن مروانه تفویض ایتدی اندن صکره روی توجهی جانب دمشقه دوندردی سنه اثنی وسبعین ده سنان بن مکحلی امارت خطهٔ خراسانه متوجه وروانه قیلدی لکن عبد الله ابن حازم که زمان یزید بن معاویه ده اول غایته دکین اول دیارده حاکم ایدی زمام ایالتی سنان بن مکحله ویرمدی وعبد الملک بو معنایه واقف اولدقده بکیر بن وشاحه که معارف خراسانده ایدی نامه یازوب کوندردیکه اکر سن فرط اقدام برله ابن حازم دفعنه عازم وجازم اوله سن امارت خراسان واول دیار جنت سان سنک کف کفایتکه تقلید وتسلیم اولنور پس بکیر مترصد فرصت اولوب بر کیجه کندو اتباع واشیاعی ایله خانه خازمه عازم اولدی واول بی حرمی اسان وجهیله قتل ایدوب سریر امارت اوزرینه چقوب قرار قیلدی وبو سالده براء بن عازب ابو عماره الانصاری که جملهٔ مشاهیر صحابه دن ایدی بو عالم فانی دن سرای جاودانی یه انتقال ایلدی وروایت امام یافعی برله احنف بن قیس التیمی که ابو البحر ایله مکنی ایدی وضحاک ایله موسوم ایدی بو جهانده عازم جنان اولدی واحنف صفت عقل وحلم وفضل وعلم برله متصف ایدی ومحاربات صفین ده ملازمت حضرت امیر المؤمنین ده رایت شجاعتی افراشته ایتمش ایدی واول زمان فرخنده نشان رسول اکرمی صلی الله علیه وسلم ادراک ایتمشیدی اما صحبت کیمیا اثر اول خیر البشر برله مشرف اولمدی وایام خلافت امیر المؤمنین عمرده رضی الله عنه مدینهٔ طیبه یه کلوب سعادت ملازمت عترت طاهره برله مستسعد اولدی منقولدرکه اول کون که معاویه یزیده ولایت عهد ایله موسوم قیلدی قبهٔ حراده اوتوروب اعیان شام وامرای ذوی الاحتشامده یزیدک مراسم تهنیتن قیام ایلدیلر اول انجمنده برشخص معاویه یه ایتدی یا امیر المؤمنین اکر یزیده مهام انام عالمی تفویض قلمسک مقرر ایدیکه امت حضرت رسالت ضایع ومختل اولوردی وسایر حضار مجلس دخی مزاج معاویه یه موافق بعض کلمات ایلدیلر واحنف که اول مجلسده حاضر واقوال حضاره ناظر ایدی اصلا

اصلا بر سوز سویلمدی عاقبت معاویه خطاب ایدوب ایتدی یا ابا البحر نیچوندرکه سن بو بابده بر سوز سویلیوب یاراه مجلسه موافقت ایلمزسک احنف ایتدی یا امیر المؤمنین اکر بو بابده شعار کفتارمی لوث دروغ ایله آلوده ایدرسم عذاب خدادن قورقرم واکر محله مناسب سوزی راست سویلرسم سندن حجاب چکرم اولی وانسب اولدر که بو بابده ساکن وساکت اولم معاویه ایتدی جزاک الله خیرا عن الطاعة وحقنده انعام وعنایتی غایت محل ظهوره ایرشدیردی وروایت سیر السلف برله احنف سنه سبع وستین ده شهر کوفه ده وفات ایلدی ومصعب بن زبیر اوزرینه نماز قیلوب مشایعت جنازه سنه اقدام قیلدی وسنه اثنی وسبعین ده عبیدة بن قیس المرادی السلمانی بو عالم فانی دن جهان جاودانی یه انتقال ایلدی واول جملهٔ تلامذهٔ امیر المؤمنین وفقهای تابعین دن ایدی وسبب کثرت مصاحبت سلمان برله اکا سلمانی دیو تسمیه ایدوب نام وضع ایتمشلر ایدی رحمة الله علیه

ذکر ارتفاع جنک ونزاع درمیان عبد الله ابن زبیر وحجاج بن یوسف

ثبوته وابسته اولمشدرکه چون عبد الملک بن مروان عراق عربده اجرای امر وفرمان ایلدی دمشقه وارد قده بر کون منبره صعود ایدوب نظرناسده بر خطبهٔ بلیغه اوقودی وخلقی محاربهٔ عبد الله ابن زبیره ترغیب ودعوت قیلدی امرا واکابر شام جهت حرمت کعبه ومسجد الحرامدن اوتوری بو امردن اعراض واحجام ایلدیلر واصلا جواب ویرمدیلر اول اثناده حجاج بن یوسف که اول ایامده غایتده بی اعتبار کیمسه ایدی ایاغ قالقوب ایتدی اکر جناب امیر المؤمنین بو خدمتی بکا تخصیص وتعیین ایلیه بن بو خدمتک عهده سندن کما ینبغی تقضی ایلرم عبد الملک اکا اصلا التفات ایتمیوب تکرار دعوت خلقه آغاز ایلدی حجاج صاحب لجاج تکرار بو کاره اقدام ایدوب ایتدی بو شغل خطیر وکار عسیری بو عبد فقیره حواله ایله زیراکه بن عالم خوابده مشاهده ایلدم عبد الله ابن زبیرک پوستنی طوتمیوب صویردم اکا بناء بو کاره سعی وهمت وجوده کلمسی ظاهر وآشکاردر پس عبد الملک اوچ بیک سوار جرار حجاج بدکرداره قوشوب سنه اثنی وسبعین ماه رمضاننده جانب مکه یه کوندردی وحجاج زمین حجازه واروب ولایت طائفده رحل اقامتی صالدی وعبد الله ابن زبیر هر بارکه حجاج اوزرینه عسکر کوندردی جمله حروبده نسر فتح ونصر بازوی حجاجده قرار ایلدی وعلامات عجز وانکسار احوال بن زبیرده پدیدار اولدی پس حجاج عساکر اهل لجاج برله ظاهر حرمه کلوب قوندی وعبد الله بن زبیر متعلقاتی برله شهرده متحصن ومتمکن اولدی لاجرم حجاج اسباب محاصره

احصا ايدوب منجنيق ترتيب ايلدي مشهوردركه نوبت اولده جانب حرم بيت الله
سنك آتمغه قصد واهنك ايلدي زميندن غبار متصاعد اولوب جو هوا تاريك
ونار ورعد وبرق وصواعق ظاهر وپديدار اولدي وپنجه كش مانند خس لشكر
حجاجدن آتش صاعقه قهر الهيدن سوخته اولدي اكابناء شاميان منجنيق آتمغه
دامن درميان ايتمش ايكن بو خوف وبيم ايله اللرين چكديلر و حجاج كندو توابعنه
ايتدي صاعقه وبرقدن سيز چندان وهمناك اولمك كه بن زمين تهامه ده نشو
ونما بولمشم بو فصلده بونك امثالي علايم وآثار بو ديارده بي حد وشمار اولور
بحسب الاتفاق ايكنجي كونده عبدالله بن زبير طرفندن دخي برقچ كمسه صاعقه
آتشبار شرارندن محترق اولدي لاجرم لشكر حجاج مانند بحر اجاج جوشش
وكوشش كلوب تضييق وتعجيز محصورانده بذل مقدور ايلديلر وبو سبب ايله
مكه ده بلاي قحط وغلا خلقه استيلا ايلدي وحسرت لحم ونماندن بنجه كمسه جان
ويردي لاجرم اتباع ابن زبير محنت جوعدن جانب حجاجه ميل ورجوع ايتمكه
باشلديلر واحوال سپاه عبدالله بن زبير برمرتبه مضطرب وتباه اولدي كه
ايكي پسري حمزه وحبيب پدرلرندن روي كردان اولوب شرط امان ايله
حجاجه كلوب ملحق اولديلر وحجاج عبدالله ابن زبيره خبر كوندردي كه بيهوده
كندوكي ورطه هلاكه القا ايلمه سكا اولي اولدركه عبد الملك ايله بيعت
واكا متابعت ايليه سن وبو بابده بن سكا وسعت وامان ويره يم وهر التماسكي
سمع ورضا ايله اصغا ايدوب قبول ايده يم عبدالله اول كلماته قطعا التفات
ايتميوب كيرو كندو كارينه مشغول اولدي لكن چونكه ايكي شخصدن غيري خدمتنده
كمسه قالمدي كندو مادري اسماء ذات النطاقين بنت ابي بكر الصديق رضي الله عنها
يانينه واروب كيفيت اضطراري وپيغام حجاج بدكرداري اعلام ايلدي وديدي كه
بو بابده رأي وصواب وفكر مستطاب ندركه انكله عامل اولوب مشغول اولم
اسما ايتدي اي فرزند سعادتمند بو محاربات ومضاربابده اكر حق سنك جانبكده
ايسه عنان اختياري قبضه اقتدار بني اميه يه ويرمه زيرا انلر قول وقرارلرينه
وفا ولوازم عهد وپيمانلرين استيفا ايلمزلر وبو دخي معلوم ارباب فهوم دركه
سنين عمر نازنيندن نه مقدار بقيه قالمشدر وانكله نه دكلو تمتع قابلدر بنا انكه
ضمير خردمندان پوشيده وپنهان دكلدر كه نام ونشان ايله بو عالمدن كتمك
يكدركه بو دنياي فانيده كام دشمنان اوزره زنده كاني ايتمكدن عبدالله
ايتدي اي مادر مشفقه جناب باري سكا جزاي خير ويرسون كه لوازم اشفاق
ونصيحتي محل تقديمه ايرشديردك وبنم دخي نيت خالصم بو معني اوزره ايدي
لكن اطمينان قلب ايچون ديلدم كه بو خصوصده سنك رأي صواب نما و مشكل

ومشكل كشالكدن استكشاف ايليوب مراسم ودايع رعايت ايدم اندن صكره
اول ذات ستوده فرهنك جوشن كيوب جنك آهنك ايلدي باوجود كه كبر سن
برله دشمنان پر كبر وكيندن هر حمله ده برمرد كزين خاك هلاكه صالدي
عاقبت لشكر شام غلبه وازدحام ايدوب كندوي مسجد الحرامه سورديلر
وبرمرد سنكين دل وزشت عبد الهالك مبارك باشنه بردانه خشت اوروب
آيغندن دوشوردي وبني مراددن برشخص بدنهاد سر سعادت اثرين جسد
بي حسدندن جدا قيلدي وچون حجاج عبدالله ابن زبيرك مبارك باشن
كوردي سجده شكري يرينه كتوروب يوزين زمين مذلته سوردي وسر
مبارك عبد الهي مردود دركاه الهي عبد الملكه كوندروب جسد شريفن بردار
ايلدي وعبدالله ابن زبير اول مولود سعادت ولوددركه اسلامده هجرت
خير الانامدن صكره مدينه ده متولد اولدي ورسول الله صلى الله عليه وسلم
كندوي تحنيك ايدوب كنيتن ابو حبيب قودي اوقات حياتي تمش برييلدر
منقولدركه چون قتل عبدالله مادرينك مسموعي اولدي باوجود كه سني
طقساندن تجاوز ايتمش ايدي حائض اولدي وايتدي رحمك الله يا عبدالله
لقد بكى عليك كل شئ من جسمي حتى رحمي بكت عليك وحجاج اول ضعيفه ايله
ملاقات ايدوب ايتدي كوردكمي قرة بصرك مشابه سنده اولان اوغلوكه نيلدم
دي جواب ويرديكه نيلدك نهايت انك دنياسن فساده ويروب رتبه شرف
شهادته يتوردك وكندو آخرتك خراب ايدوب الى يوم القيام مذموم خواص
وعوام اولدك تواريخ مصلح الدين لاريده مسطوردركه عبدالله بن
زبير چنداه صحابه كرام ايله طريق اعزاز واحترامي مرعي ومسلوك طوتمز ايدي
لكن اول حضرتك اوقات لياليسي اوج حالدن خالي دكل ايدي بر كيجه تمام
حالت قيام ايله وقت صبحه ايرشدوررردي وبر كيجه ركوع وتمام خضوع و
خشوع برله صباحه يتشدررردي وبر كيجه اول وجود پر جود حالت سجود ايله
يچوررردي وحين سجودده اول دكلو مراسم خشوع وسكوني رعايت ايدر
ديكه عصفور ظهر شريفنه قونوب نفور ايتمزدي كتاب اسماء الرجالده مسطور
دركه عبدالله ابن زبير بن العوام بين الخواص والعوام حسبا علا ونسبا والا
برله مشهوردر اول حضرتك والده سي اسما بنت ابي بكر الصديقدر رضي الله عنه
وپدري زبير احد عشره مبشره در وجده سي صفيه بنت عبد المطلب عمه رسول
عليه السلامدر وپدر بزركواري عمه سي خديجة الكبري بنت خويلد ام المؤمنين
وخاله سي عايشه صديقه ام المؤمنين در وكندوسي عبادله اربعه دن
بريدر وهم عبدالله ابن عمر وعبدالله بن العاص وعبدالله بن زبير

وعبد الله بن عمرو بن العاص هكذا قالهم احمد بن حنبل ولم يعد عبد الله بن
مسعود واما قول الجوهري والزمخشري والرافعي انهم عدوه من الاربعة
وهذا قول صحيح لانه اصحب رسول الله صلى الله عليه وسلم منهم واسما
دخی امر خالق الارض والسماء برله اول اثناده بو دار فنادن سرای عقبایه
انتقال ایلدی ووجه تسمیت ذات النطاقین اوراق کذشته ده بیان اولنمش
ایدی ومردمان مشهوردرکه وقت محاصرهٔ مکه ده اهتمام اهل شام برله قتل
اولنوب عز شهادته فائز اولنلردن برلیسی عبد الله بن صفوان بن امامه الجمحی در
که سلك اعیان حرم محترمده منتظم ایدی وبری عبد الله بن مطیع درکه وقت
خروج مختارده حاکم کوفه ایدی وایضا عبد الرحمن ابن عثمان ابن عبید الله التیمی
که اول ایامده مقتول اولدی برادرزادهٔ طلحه بن عبید الله در واثنای غزوهٔ
حدیبیه ده ایمان کتورمشدر وبو وقایع پرشنایع سنه ثلث وسبعین ده
واقع اولوب اواخر جماذی الاخره ده حجاج مکه یه داخل اولدی وفرمان عبد الملك
ابن مروان ایله اول دیارده حکومتن روان قیلدی وبو سالده حجاج خانهٔ
کعبهٔ ویران ایدوب تکرار آباد ان ایلدی وسنه اربع وسبعین اوایلنده که
عبد الله بن عمر رضی الله عنهما مکه ده وفات ایلدی وعبد الله صغر سنده پدر
بزرکواری برله مکه دن مدینه یه هجرت ایتمش ایدی وپیوسته اوقات بابرکاتن
ادای وظایف طاعات وعبادات مصروف قیلمش ایدی اسماء الرجال صاحبی
اعتقادنجه والده سی ووالدهٔ خواهری حفصه ام المؤمنین زینب بنت مضعون
در بلوغند نصکره اول خیر الانام اوکنده پدریله معاً ایمان کتورمشدی
وسنه هجرتده اول حضرت پدرندن مقدم مدینه یه مهاجرت ایتدی واول
ذات ملکی الصفاتك احادیث شریفه دن مرویاتی بیك التیوز اوتوز حدیثدر
وفات رسول الله قدسی صفاتدنصکره التمشییل حال حیاتده اوقات کچوردی
واحوال مصطفی وامور اصحاب باوفادن برنسنه اکا ستر وخفا اوزره دکل
ایدی جمله سنه واقف ومطلع ایدی وهو ازهد الصحابة وکان کثیر الصدقة
فربما یتصدق فی المجلس الواحد بثلثین الفا وهو احد الستة الذین هم اکثر
الصحابة روایة عن رسول الله صلى الله عليه وسلم وهم ستة احدهم ابو هريرة
ثم ابن عمر ثم انس ثم ابن عباس ثم جابر ثم عایشة الصدیقة رضوان الله تعالى
علیهم اجمعین وهو احد العبادلة الاربعة واول کان صدق ووفا ج دن
صکره مکهٔ مشرفه ده متوفی اولدی ودفن بالمحصب بعد قتل ابن زبیر بثلاثة
اشهر وعبد الله ابن عمر غزوهٔ بدرده اون درت یاشنده ایدی وسیر السلفده
مسطوردرکه وقت ازدحام فرق انام ده مبارك ایقلرینه سرنیزه ایرشدی

ایرشدی وبو زخم سبب موتی اولوب ایکی قدمی بیله شیشدی مدت عمر عبد الله ابن عمر
قول اکثر اهل خبر ایله تمش سکز ییل ایدی وروایت حمد الله مستوفی اوزره سکز
درت ییلدر وسنه اربع وستین ده عبد الملك بن مروان بکیر بن وشاح
امارت خراساندن معزول ایلدی واول منصبی امیه بن خالد بن عبد الله
تفویض وتقلید قیلدی وبو سالده بشر بن مروان عالم عقبایه روان اولدی
وهم بو سالده ابو سعید الخدری سعد بن مالك الانصاری که جملهٔ فقها
واعیان صحابه دن ایدی وغزوهٔ خندق ومجلس بیعة الرضوان ده شرف
ملازمت حضرت رسالت ایله صلى الله عليه وسلم مشرف اولمشیدی بو عالم
فانیدن علم عزیمتی جانب بقایه افراشته قیلدی طقسان درت سنه بو دار فناده
بقا وحیاتده اولدی وبو سالده سلمة بن اکوع السلمی که سلك شجعان صحابه ده
مندرج ایدی جهان فنادن سرای جاودانه متوجه اولدی وجملهٔ فضائل سلمه دن
اولدرکه غزوهٔ غابه ده جناب رسول الله صلى الله عليه وسلم انك شان
سعادت نشاننده بیوردیکه بوکون بهترین پیادکان عسکر اهل ایمان
ایجنده سلمة بن الاکوع در مدت عمری تمش ییل اولدی وسنه خمس وسبعین ده
ابو ثعلبة الخشنی جهان فانی یه وداع ایدوب عالم بقایه عزیمت ایتدی وهم بو
سالده عبد الملك بن مروان اقامت مناسك حج شریفه قیام ایدوب حجاج
بن یوسفی حکومت حجازه دن عزل ایلدی وزمام ایالت عراق عربی انك قبضهٔ
تصرفنه وضع وتسلیم ایلدی وحجاج اول کوفه یه وارب ظلم وستمه آغاز ودر
وتعدی یه دستن دراز ایلدی بعده بصره یه توجه ایدوب اول دیارده
ظلم بی حد وغایت اعیان ورعیت حقنده ساحهٔ ظهوره کتوردی و
بالضروری معارف بصره دن عبد الله ابن جارود برکروه عنود ایله مخالفت
حجاجه کمر بغلدی وابواب جنك وجدالی کشاده ایدوب سنه ستة وسبعین ده
فریقین اراسنده جنك وجدال وحرب وقتال واقع اولدی وچون قریب
اولدیکه حجاج منکوب منهزم ومغلوب اوله ناکاه امر تقدیر برله شصت
قضادن برتیر مقتل عبد الله ابن جاروده ورود بولدی وحجاج ظفر
بولوب سپاه ابن جارود منهزم ومطرود اولدی بعض مورخین دیرلرکه
جملهٔ رفیقان عبد الله ابن جارود دن بری انس بن مالك ایدی رضی الله عنه
وحجاج شفاعت قتیبه بن مسلم برله خون انس بن مالکدن تجاوز ایلدیم
اما بالمشافهة اول زشت کردار حضرت انسه سخنان درشت وجوق دشنام
وآزار ویردی وبو سفاهتك خبری سمع عبد الملکه ایرشدکده حجاجه برنامهٔ خشونت
آمیز وقهر انکیز ارسال ایلدی تا انس بن مالك اوکنده شرائط اعتذار

ومراسم استغفاري محلّ تقدیمه ایرشدیروب الش ایله مصالحه ایتدي

ذکر خروج صالح بن سرح وشبیب ومحاربات ایشان با حجاج علی الترتیب

صالح تمیمی که صفت زهد وصلاح ایله اول عصرده تمام اشتهاري وار ایدي
چونکه کرّات ایله اخبار ظلم وتعدّی حجاجی وسائر عمّال عبد الملك بن مروانی کوش
ایتدي لاجرم تلامذه ومریدان دن وافر مردان جمع ایدوب مقام خروجه
قیام ایلدي بو احوال خلالنده شبیب بن یزید بن نعیم الشیبانی که میدان شجاعت
وپهلوانی ده قصب السبق ابطال طوایف انسانیدن قاپمش ایدي صالحه بر قاصد
ایله پیغام کوندردیکه حالا مقتدای فرق برایا وپیشوای عامّهٔ رعایاسنسز
اکر دفع فساد ظالمانه معتقد اولورسك فهو المطلوب والّا بزه اذن واجازت
ویر تاکه بو کار بزرکوارك عهده سندن کلور بر سردار قدر اقتدار طلب ایلیه
صالح ایتدي بو مصالحده بنم خروجم سنك حضورکه موقوف ووجوده معطوف
درکه بو کار بزرکوار سنك معاونتکله حصوله کلور شبیب دخی اصحاب
واقربا وتوابع واحبّا ایله نواحیٔ موصلده صالح ایله ملاقات ایتدي وسنه
ستّ وسبعین ده محمد بن مروانك اسبلرینکه اول حوالیده اولان چراکاهده
اوتلر ایدي آلوب لوای مخالفتی قالدیردیلر ومحمد بن مروان بو معنایی استماع
واذعان ایتدکده عدي بن عدئ الکندي یاننده موجود اولان جندئ
برله محمد بن مروان دخی انلرك دفعنه کوندردي وعدئ دست عدودن منهزم
اولوب رمق جان ایله محمد بن مروانه ملاقی اولدي وایکنجی دفعه محمد لشکر بی حد
وعد جمع ایدوب اول طائفهٔ غیر خایفه نك اوزرینه ارسال ایتدي وجانبیندن
دن جنك عظیم اولوب غرّه صباحده طرّهٔ رواحه دکین ارباب جنك وسلاح
استعمال سیوف ورماح برله مرغان ارواحی اشیانهٔ ابداندن رمیده ایرشیوب
چون پردهٔ سیه فام شام حجاب ظلمانیٔ عیون نورانی اوکنه چکلدي صالح
وشبیب اول مقام مجیدن طشره کلوب تعجیل تمام وسرعت تام برله دسکره یه
کیتدیلر وحجاج بن یوسف حارث بن عمیري انلرك محاربه سنه ارسال قیلدي
ما بینلرنده آتش حرب وقتال باد حملهٔ رجال ایله اشتعال بولدقده صالح
اثنای قتالده زخم تیغ ابطالدن عالم اخرته انتقال ایلدي وشبیب اتباع واشیاعی
برله کناره جان آتوب بر خرابه حصار ایچنده کیسنه کیردي وکیجه اولدقده
حارث اوزرینه شبخون ایدوب دماء خصمانی ماننده جیحون آقتدي وحارث
لکدکوب حوادث اولوب جانب حجاجه فرار ایلدي وشبیب یاننده اولان دلاوران
مهیب ایله مداینه طوغرو کتدي وحجاج بو دفعه سفیان بن عالیجی بیجه بیك
مرد کزین ایله شبیب اوزرینه کوندردي وسفیان دخی اول شیر ژیانك سرپنجه

سرپنجهٔ شیرانه سی ضربنه طاقت کتورمیوب مغلوب ومنهزم مراجعت ایتدي عاقبت
سورة بن الحرّ تمیمی اول پهلوان عدیم المثالك اوزرینه ارسال قیلدي وشهروانده
اول پهلوان جهان عقبنده ایرشوب کارپیکاره آغاز ایتدي لکن نسنه قادر
اولمیوب مقرّ ایالتی اولان مداینه فرار ایدوب کتدي وشبیب دلیران مهیب برله
تکرار یینه واروب حجاجك اول نواحیده اولان آتلرك یغما ایلدي اندنصکره
سعید بن مخالد وعثمان بن سعید بن شرحبیل کند وفرمان حجاج ایله بری
بری آرد بجه جنك شبیبه عزیمت ایتدیلر وسعید اول جنك شدید میانه سنده
زخم تیغ شبیبدن نابود ناپدید اولدي وعثمان تیغ مرداندن امان بولوب سنان
هوادار ایله هزیمته عزیمت قیلدي لکن سوید بن عبد الرحمن ایکی بیك مرد بی
امان ایله شبیبك عقبنده روان اولدي واثنای راهده ملاقات ایدوب
طرفیندن محاربات عظیمه اولوب اولدخی منهزم اولدی شبیب طرف خیره یه
کیدوب اهل بادیه ایله عظیم جنکلر وغریب آهنکلر ایتدي وصحرانشین اولنلرك
اراسنه تیغ آتشی وتیب غارت وخسارت ایدرك کوفه یه واردي وحجاج بد
مزاج بصره ده عزم شبیبه واقف اولوب اولدخی عزم کوفه ایلدي واول ایکی
سردار دلاوران پندار برله برکونده کوفه یه ایرشدیلر لکن حجاج سبقت ایدوب
شبیبدن مقدّم دار الاماره یه داخل اولدي وشبیب میانهٔ شبده دروازهٔ
قصره واروب بر عمود اوردي واتباعندن یتمش نفر کیمسه ایله مسجد کوفه یه واروب
نمازه طوردي وسورة البقره وسورة آل عمران ایله ایکی رکعت نماز قیلوب
متوجه اهواز اولدي مرآت الجنانده مسطوردرکه حجاج سنه ستّ وسبعین ده
زائد بن قدام ثقفیٔ حرب شبیبه کوندردي وزائده اثنای مقاتلده مقتول
اولوب روزبروز کار شبیب ترقّی وتزاید بولدي وسنه سبع وسبعین ده عتاب
بن ورقا الریاحی وحارث بن معاویة الثقفی وابو الورد البصري وطهمان
غلام امیر المؤمنین عثمان خزمان حجاج بدکمان ایله قتال شبیبه متوجه و
روان اولدیلر وبو دفعه دخی تمامیٔ سرداران میدان مردانده خاك هلاکه
دوشدیلر وبالضروري حجاج جنود اهل عناد ولجاج برله متوجه جنك
شبیب لبیب اولدي ومنزل حمام اعین ده تلاقیٔ فئتین وتقابل طائفتین
واقع اولوب حرب وجداله اشتغال اولندي لکن حال شبیب میل اسفل شیب
ایدوب خواه وناخواه وادیٔ هزیمته عزیمت ایتدي ومنکوحه سي غزاله که مرغ
زار ملاحتده بر لاله وکلزار صباحتده بر کل پر ژاله ایدي تندباد اجلدن
اوراق حسنی پریشان اولدي القصه ایکی سال علی الاتصال جنك وحرب شبیب
امتداد بولدي واخر الامر حجاج سفیان بن ابرد کلبی لشکر فراوان برله شبیب

اوزرینه ارسال ایتدی وسفیان اول آوانده شبیبه ایرشدیکه شبیب جانب
کرماندن عراق عربه متوجه وروان اولمشیدی وکنار جویبار اهوازده دلاورانه
معرکهٔ قتالده هربری برابر بیاباه اولوب نیران جنك ومصاف باد حملهٔ دلیران
رستم اوصاف برله غروب افتابه دکین مشتعل وخروشان اولدی ومیانهٔ شبده
شبیب دیلدیکه جسر اهوازدن اوبر جانبه عبور ایلیه چونکه جسرك نصفنه
ایرشدی اتفاقا آلتنده اولان آتی اول اثناده برمادیان اوزره صچرادی
وشبیب غافل بولنوب آت آرقه سندن اول آبك کردابنه دوشدی وعلی الفور
میانهٔ موجده شعلهٔ حیاتی غرقاب فنا ایله منطفی اولدی واصحاب سفیان
شبیبك جسدین طشره چیقاروب سینه سن یاردیلر واول دلاورك یورکن
طاش کبی قتی بولدیلر تحفة الملکیه ده مسطور اولان روایتده ولادت شبیب
سنه خمس وعشرینده واقع اولوب وکرداب فنا وغرقاب عناده کشتی عمری
سنه سبع وسبعینده غرق اولدی والله اعلم وبو سالده مهلب بن ابی صفره
وسفیان ابن ابی وعبد ربه الکبیر وقطری بن فجاءه که فرقهٔ امراء ازارقه دن
ایدی اول طائفه نك اکثر رئیسلری برله قتل اولندی وبقیة السیف اولنلری بنات
النعش کبی متفرق اولوب بردخی سلك جمعیتلری انتظام بولمادی وسنه
ثمان وسبعینده عبد الملك بن مروان امیه بن عبد اللهی حکومت خراساندن
معزول ایدوب اول ولایتك ایالتن دخی حجاج بن یوسفه ویردی و
حجاج کندو طرفندن مهلب بن ابی صفره یی خراسانه وعبید الله ابن بکره یی
سجستانه روانه قیلدی وبو سالده حارث ابن عبد الله السلمی الانصاری رض
که جملهٔ کبار اصحاب سید الابراره واجلهٔ احباب حیدر کراردن ایدی عالم
ناپایداردن دار القراره انتقال ایلدی وحارث رضی الله عنه اهل عقبه دن
آخر کیمسه درکه وفات ایلدی مدت عمر عزیزی طقسان درت ییل ایدی رحمة الله علیه
وبو سالده زید بن خالد الجهنی که مشاهیر صحابه دن ایدی بو عالمدن انتقال
ایلدی مدت عمری قول صاحب کزیده اوزره سکسان بش ییلدر وبو سالده
ابو امیه شریح بن حارث الکندی که یتمش بش ییل قضاء ولایت کوفه یه مشغول
ایدی وبوزییك اوقات حیاتنده کذران ایتمش ایدی سجل حیاتی مطوی اولدی
واول صفت فقاهت وفصاحت وسمت عصمت وشریعت برله متصف ایدی
اجرای احکام شرعیه وامضای قضایای اصلیه وفرعیه ده اصلا میل ومحابا
ایلمزدی حضرت فاروق آنی حسن رضا برله ولایت کوفه ده استقضا ایلمش ایدی
تا زمان عبد الملکه وایام حجاجه کلنجه اجرای احکام شرعیه وامضای قضاء
فقهیه ایلدی والتمش سنه مقداری منصب قضایه متصرف اولدی عاقبت ایام حجا

ایام حجاجده استعفا ایدوب کوشهٔ انزوا وخفاده منزوی اولدی واسماء الرجالده
مسطوردرکه عالم صباوتده زمان حضرت نبوته ایرشمشلردر لکن شرف صحبت
حضرت رسالت ایله فائز اولمشلردر مدت عمر شریفی یوز یکرمی ییلدر تواریخ
مصلح الدین اللاری ده مسطوردرکه حضرت شاه اولیا وخاتم خلفا اعنی
علی المرتضی زمان خلافتده مرافعه ایچون قاضی شریح حضورینه واردیلر
وسبط اکبر امام حسن رضی الله عنه اول دعوی یه شهادت ایچون محل قضاده
اقامت ایتدیلر قاضی شریح ایتدی امام حسن یرینه برشاهد اخر واحسن احضار
ایله دیدی جناب مرتضی بیوردیکه سید عالم صلی الله علیه وسلم آنك شاننده
سید شباب اهل الجنة دیو بیورمادیمی شریح ایتدی نعم بو معنی بنم قتمده مسلم
در لکن اولی واسلم اولدرکه شاهد آخر بو محل و محضرده حاضر ایلیه سن
عاقبت جناب مرتضی سخن شریحی حسن رضا ایله اصغا ایدوب بو بابده کواه
آخر احضار ایلدی وسنه تسع وسبعینده عبید الله ابن ابی بکره لشکر
فراوان ملك رتبیل وکابل اوزرینه عزیمت ایلدی وملك رتبیل عسکر ایله
سد شوارع وسبیل ایدوب عبید الله ابن ابی بکرهٔ جمیع جوانبدن احاطه
ایلدی وعبید الله چون سد طریق وراه ایلدکلرندن آکاه اولدی ملك
رتبیله یدی یوز بیك درهم بروجه پیشکش ارسال ایدوب یانندن اولان
فریق ایله اول جای مضیقدن خلاص اولدی وسلامت ایله مراجعت ایدن
ایالتنه کلدی لکن کروه کرك مرکدن خلاص اولمیوب اول سالده عالم آخرته
انتقال قیلدی نظم چون از قضا کریز تواند کسی که هست دست قضا عنان
کش او هر کجا کریخت نثر مرآت الجنانده مسطور کلان بیان اولمشدرکه جود
وعطای عبید الله ابن ابی بکره برمرتبه ده ایدیکه هر روز عید سعیدده
یوز عبد مملوك ازاد ایلردی وبو سالده عبد الرحمن بن عبد الله ابن مسعود الهذلی
بو عالم فانیدن سرای جاودانی یه انتقال ایدوب عالم بقایه واصل اولدی

ذکر مخالفت عبد الرحمن بن محمد بن اشعث با حجاج ومحاربات درمیان ایشان

روضة الصفاده مسطوردرکه برکون حجاج عبد الرحمن بن محمد بن اشعثه
مخاطب ایدوب ایتدی سنك وجودك صفات حمیده ونعمات پسندیده ایله
ارآسته در زیرا حسن اطوار ولطف کردارك صفحات احوالکده پدیداردر
عبد الرحمن ایتدی بنم دخی درونم سمات سیاه برله پیراسته در وبرلحظه دن
صکره عبد الرحمن مجلسدن قالقوب کندکده حجاج ایتدی عبد الرحمنی هر کوردکده
بوینینی اوروب قتل ایتمکه کوکلمده رغبتم زیاده اولور وشعبی بو مقالاتی
عبد الرحمانه نقل وبیان ایلدی ونهال عداوت حجاجی زمین دلنده پرورش

قیلدی وسنه ثمانین ده حجاج عنان امارت ولایت سیستانی قبضهٔ عبدالرحمانه
وضع ایلدی وکندویه قرق بیك مرد شجاعت دثار وسوار نیزه کذار ویردی
تاکه محاربهٔ رتبیله واروب کابلی تسخیر ایلیه وعبدالرحمن ولایت سیستانك
دلیران کشورستانن جمع ایدوب رایت محاربهٔ رتبیلی افراخته قیلدی ورتبیل
مملکتی ترك ایدوب عبدالرحمن اوکندن مجوب کذردی تاکه عبیدالله ابن
ابی بکره ایتدوکی مکروکیدی بوکا دخی ایلیه لکن عبدالرحمن رتبیلك حیله
ومکرندن اکاه اولوب عقبات ودربندلرده حفظ طریق ایچون یرار آدملر
وضع ایلدی تا رتبیل سد شوارع وسبیل ایتمکه قادر اولمیه القصه چون اول
ولایتده بعض اقطاع واقطار تحت تصرف عبدالرحمانه داخل اولدی سالما
وغانما تکرار جانب سیستانه واول مملکت دلستانه روانه اولدی وکیفیت حال
جنك وقتالی حجاجه عرض ایلدی حجاج عبدالرحمانه نامه یازوب ایچنه سخنان
خشونت آمیز وکلمات قهرانکیز درج ایلدی وایتدی بو سال اکر رتبیلی استیصال
ایدوب مملکتنی ممالك اسلامیهیه الحاق ایتمیجك اولورسك البته ایالت ولایت
وسپاهی اسحاق بن محمده تسلیم ایدوب سن بو جانبه کلوب کیده سن عبدالرحمن
حجاجدن کلان مکتوبی اشراف واعیان خراسانه کوستروب حجاجك بویله
بی مروت اولدوغن حکایت ایلدی جملهٔ اهالی خراسان زبان طعنی آچوب
حجاجه لعن ودشنام قیلدیلر وعبدالرحمن ایله کمر موافقت میان همته بند ایدوب
حجاجك حبنه کینه سن مزرعهٔ دللرده اکدیلر پس عبدالرحمن دخی سنه احدی
وثمانین ده رتبیله بر قاصد کوندردی وبو شرطیله مصالحه ایلدیکه اکر
حجاج اوزرینه ظفر وفرصت بوله هرکز کندوسندن جزیه وخراج طلب قلمیه
واکر قضیه برعکس اولوب مغلوب اولورسه بقیهٔ سپاه برله کندوسنی ملجأ وپناه
ایدینه پس عبدالرحمن لشکر فراوان وعسکر بی پایان برله جانب عراقه متوجه
وروان اولدی وچون حجاج مخالفت عبدالرحمانه واقف اولدی بالضروره
عسکر جمع ایدوب استقباله ایتدی ایکی لشکر ولایت تسترده بر برینه ملاقی اولدیلر
وهزار جهد وکوششدن صکره نسیم نصرت وظفر پرچم علم عبدالرحمان
اوزرینه وزان اولوب حجاج بدکردار جانب بصرهیه فرار قیلدی واول بلدده
تکرار جمع عسکر جرار ایچون یوز الی بیك دینار تقسیم ونثار ایتدی وآندن
صکره رایت عزیمتی حرکته کتوروب موضع زاوهده نصب خیام ایتدی وبو حالده
مقارن عبدالرحمن بصرهیه کلوب اول بلدهنك خاص وعامی عبدالرحمانه
کمال صدق ایله متابعت ایتدیلر وسنه اثنی وثمانین محرمنك اوایلنده
عبدالرحمن جنود جلادت آیین برله متوجه حجاج خودبین اولوب جانبین

جانبیندن محاربات عظیمه وقوعه کلدی ماه مزبورك اواخرنده عبدالرحمن
تقدیر ملك المنان ایله منهزم اولوب کوفهیه کتدی واهالی بصره عبدالرحمن
ابن ربیعهبن ربیعه ابن حارث ابن عبدالمطلب ایله بیعت ایتدیلر اولدخی
جمع عسکر ایدوب مقابلهٔ حجاجه عزیمت ایتدی وبش کون علی الاتصال جنك
وجدال ایتدیلر عاقبت عبدالرحمن مغلوب اولوب وکوفهیه واروب عبدالرحمن
ابن اشعثه ملاقات اولدی وحجاج بدکردار بصرهیه کلوب اول بلدهنك اهالی
سندن اون بر بیك مرد نامدار قتل وبردار ایتدی ارباب اخبار بیان ایتمشلر
درکه چون عبدالرحمن ابن محمد بن اشعث کوفهیه ایرشدی اکثر پیران صحابهٔ کرام
وکبار تابعین متوجه دفع شر حجاج لعین اولوب عبدالرحمانه بیعت ایلدیلر
وعبدالرحمن یوز بیك سوار نیزه ذار جمع ایدوب دیر الجماجم صوبنه عزم ایتدی
وبو حالده مقارن جنود شام امداد حجاج خون آشام ایچون کلمشلردی اکا ملحق
اولمغله حجاج قوت تام بولوب ابواب جنك ونزاعی کشاده ایدوب هرکون
بین الجانبین عمان مقاتله تموج ایدوب دلیران رستم اسا میاننده مدارا
ومواسا برطرف اولدی بو اثناده عبدالملك ابن مروان اوغلی عبداللهی
وقرنداشی محمد بن مروانی جند فراوان ایله اول جانبه روان قیلدی واوغلنه
سپارش قیلدیکه چون اوردوی حجاجه واره سن عبدالرحمن وسائر یاراننه
آدم کوندروب سؤال ایلیه سن سبب مخالفتلری اکر امارت حجاج ایسه
حجاجی حکومت عراقدن معزول ایدوب محمد بن مروانی امارت عراقه نصب
ایدهسین وعبدالرحمن اول ایکی بلدهدن قنقیسنی اختیار ایدرسه آنی
کندویه تخصیص وتفویض قیله سن والا جنك وجداله باعث ونادی
اولور امر آخر ایسه دستور سابق اوزره حجاج حاکم اولوب اکا معاونت
ومظاهرت ایلیه سز وچون عبدالله ابن عبدالملك ومحمد بن مروان
کلوب حجاجه ملحق اولدیلر سخنان عبدالملکی عبدالرحمانه اعلام ایلدیلر
عبدالرحمن دخی تقدیم شرائط مشورتدن صکره یاننده اولان اشراف
واعیان سمت مخالفت مروانیانده قرار ایتدی وجانبیندن آتش حرب وقتال
ازدیاد واشتعال بولدی ومدت مقاتله ومقابلهٔ عبدالرحمن وحجاج
اوج آی اوج کون دکین ممتد اولدی وروایت امام یافعی اوزره اول
ایامده سکسن درت نوبت بین الجانبین محاربه واقع اولدی وسکسان اوج
نوبتده آثار غلبه ونصرت جانب عبدالرحمانده مشاهده اولنوب آخر
دفعهده ارادت قضا وقدر برله حجاج بدکهر منصور ومظفر اولوب عبد
الرحمن جانب کوفهیه فرار ایتدی وآندن دخی قرار ایتموب بیاباندن جانب بصرهیه

كذر قيلدی واوائل سنه ثلث وثمانين ده بر دفعه دخی حجاج ايله اون بش
كون محاربه ايدوب تكرار انهزام بولدی وبو دفعه عبد الرحمن صوب سيستانه
متوجه وروان اولدی وانده جمع عسكره مشغول اولوب بو جانبده ايسه
عماره بن تميم سپاه عظيم جمع ايدوب فرمان حجاج ايله متوجه سيستان اولدی
وعبد الرحمن بن محمد بست قلعه سنك كوتوالی عياض شيبانی يانينه واردی
اول خاين تصور حصول آمال واماني برله عبد الرحمانی قيد بنده چكدی
ملك كابل بو حاله مطلع اولدقده لشكر فراوان ايله كلوب عبد الرحمانی
بندكراندن خلاص ايليوب كندوی مملكتنه كتوردی وبو حاله مقارن
التمش بيك سوار سپاه جانب عراقدن سيستانه كلديلر وعبد الرحمانی
طلب ايدوب صدق ودل وجان ايله خدمتنه اطاعت وانقياد ايلديلر
اتفاقا بو اثناده عماره بن تميم دخی سپاه عظيم ايله انلره قريب كلوب نزول
ايتدی عبد الرحمان دخی بو حاله واقف اولدقده سجستاندن قالقوب
جانب خراسانه روانه اولدی واثنای راهده عبد الله بن عبد الرحمن القرشی
اون ايكی بيك سوار نيزه كذار ايله عبد الرحمن دن آيروب جدا اولدی
عبد الرحمن بو خصوصده متوهم اولوب تكرار شاه رتبيله واروب التجا
ولشكردن بعضيسی عبد الرحمن بن عباس هاشمی یه واروب بيعت ايتديلر
وبقيه سی متفرق اولدی وعبد الرحمن هاشمی خيل وحشمی ايله هراته واروب
يزيد بن مهلب ايله حرب عظيم ايلدی آخر الامر عراقيان مغلوب ومنهزم اولوب
جمع كثير اعيان عراقياندن اسير اولديلر واول اسارينك اساميسی بونلردر
كه ذكر اولنور محمد بن سعد بن وقاص كه اكا سبب طول قامت ايله ظل الشيطان
ديرلر ايدی وعمر بن موسی بن عبد الله وعباس بن اسود بن عوف و
عبد الله بن فضاله ويزيد بن مهلب وعبد الرحمن بن طلحه لی وعبد الله
بن فضاله يی ازاد ايدوب سائر اساراني حجاجه كوندرديلر اول سفاك
ناپاك اول مسلمانلرك قتلنه فرمان ايتدی منقولدركه اول حالده اسير
اولنلردن بريسی ايتدی معلوم اولسون كه بنم سنك اوزركده حقم واردر
حجاج ايتدی بنم اوزرمده نه وجهله حقك واردر جواب ويرديكه بر دفعه
عبد الرحمن بن محمد بن اشعث بين الانام سكا دشنام ايدردی آنی اول
وضعدن منع ودفع ايلدم حجاج ايتدی بو سوزينه احتجاج ايله سويلر
صدق دعواكه شاهد واری در حريف ايتدی بلی فلان اسير شكسته دل
بنم بو مدعامه شاهد عادلدر پس حجاج اول اسيری طلب ايدوب بو
احوالی سؤال ايتدی اول دخی واقعه مطابق شهادت ايدوب قصه ی

قصه ی تقرير ايلدی حجاج ايتدی ياسن اول زمانده نيچون عبد الرحمانه بو خصوصده
مانع اولمادك اول جهتدن مانع اولمديم كه سكا كمال برودت وعداوتم وار
ايدی ديو جواب ويردكده حجاج ايكسنی دخی بنددن اطلاق وازاد واعتاق
ايلدی برينك حقی ثابت اولديغيچون وبريسی راست سويلديكی ايچون وسنه
اربع وثمانين ده شاه رتبيل وعد وعيد حجاجه فريفته اولوب عبد الرحمانی
سائر ياران برله مقيد ايتدی واول بدبخت ولئيم نقض عهد ايدوب عماره
بن تميمه كوندردی وبيچاره عبد الرحمان اثنای راهده بر موضع رفيع
وبلنددن كندوسنی اشاغه آتدی وهلاك اولدقده نعشنده باشن بدنندن
جدا ايليوب سائر اعيانك رؤسی ايله حجاج منحوسه ارسال ايلديلر پس
اول سردفتر اهل شقاق وغرور بو خصوصده زياده خوش دل ومسرور اولدی

ذكر وفات بعض اعيان واشراف وامرا وحكام اطراف

ثقات مورخينك روايتيله سنه ثمانين ده عبد الله ابن جعفر طيار امر
حضرت واحد القهار ايله دار فنادن سرای بقايه انتقال وارتحال ايلدی
وتولد عبد الله حبشه ده واقع اولمش ايدی وصغير ايكن شرف ملاقات سيد
كائنات ايله عليه افضل الصلوات مشرف اولدی واول حضرت نبوت مآبدن
لطف ونوازش بولدی تاريخ امام يافعی ده مسطوردركه جود وسخا ولطف
وعطاده عبد الله ابن جعفرك عديل ونظيری يوغيدی انك ايچون اكا جواد
ديو نام وضع ايتمشلردی وعبد الله والده طرفندن برادر محمد بن ابی بكر
الصديق در وبرادر يحيی بن علی ابن ابی طالبدر ووالده لری اسما
حضرتلرين ابتدا جعفر طيار بعده ابو بكر الصديق وعلی المرتضی علی
الترتيب سلك ازدواجلرينه المشلر ايدی واتفاق علمای آفاق بونك
اوزرينه دركه اهل اسلام ايچنده جود وانعام ايله عبد الله دن بنام
كيمسه يوغيدی منقولدركه حضرت زبير بن العوام عبد الله ابن جعفردن
بشيوز بيك اقچه قرض آلدی قبل الادا آخرته انتقال ايتدی بعده عبد الله
ابن زبير اثنای راهده عبد الله ابن جعفره راست كلوب ايتدی بو كون دفتر
والدم ده مصارف اولانی كوردم كه سنك ذمتكده واجب الادا سكز يوز
بيك اقچه سی واردر عبد الله ابن جعفر مقر اولوب مبلغ مذكوری كندوسنه
تسليم ايلدی چون برنيجه زمان بو حال اوزره كذران ايتدی بر كون ينه عبد الله
ابن زبير عبد الله ابن جعفره راست كلوب ايتدی بو كون دفتر مقبوضات
پدرده مشاهده ايلدم كه سيزه بشيوز بيك اقچه واجب الادا دينی وار ايمش
بو نقودنا محصوری قصور جنابكزه نه وقتده ارسال ايدهلم عبد الله ابن

ابن جعفر ایدی بو خصوصده خاطر شریفه ذره قدر غبار وکدر کتورمکه
بز اول اقجه یی کمال کرمدن سیزه هبه ایتدوك دیدی وبو سالده ابو ادریس
الخولانی عابد الله که فقیه وقاضی دمشقیان ایدی عالم آخرته انتقال وارتحال
ایلدی وبو سالده اسلم که غلام امیر المؤمنین عمر رضی الله عنهدر سلك
فقهاده منتظم ایدی لواء عزیمتی عالم آخرته چکوب دار دنیادن سالم اولدی
وسنه احدی وثمانین ده ابو القاسم محمد بن علی المرتضی رضهما که محمد حنفیه
ایله مشهور ایدی قصور جنانه متوجه وروانه اولدی ومحمد حنفیه رضی الله عنه
وفور علم وطاعت وکمال فضل وشجاعت ایله معروف وموصوف ایدی
وحضرت سید المرسلین امیر المؤمنین علی مرتضایی انك تولدندن آگاه
ایلیوب دیمش ایدیکه عما قریب سنك بر ولدك ارشدك متولد اولسه کرکدر
که آنی بنم اسمیله وکنیتم ایله موسوم قیلسن اکا بناء شاه مردان اول گل بن
گلشن ولایتك اسمن محمد وکنیتن ابو القاسم قومش ایدی تاریخ امام یافعیده
مسطوردرکه محمد حنیفه غایت قوت شدیده مالك ایدی کامل التواریخده
بیان اولنمشدرکه بر دفعه امیر المؤمنین حضرت علی قتنه بر زره کتوردیلر
واول حضرت بیوردیکه بو زره موزوندن حد اعتدالدن اوزوندر بو مقدار
قطع ایلمك کرك دیدکده محمد حنیفه دستن دراز ایدوب زور سرپنجه سی
شیرانه سیله تعیین اولنان مقداری اول درع حصینی دامننددن منقطع
ایلدی منقولدرکه برکون محمددن سؤال ایلدیلرکه نیچون پدر بزرگوارسی
حرب وقتال رجال نامداره کوندروب محل مهلکه وخطره القا ایدر وحضرت
حسن وحسینی بوکونه خطرات وفترات دن مصون ومحفوظ طوتر جواب
ویردیکه اول ایکی پسر قرة بصر مثابه سنده در وبن والدمك ایکی دست
درستی مرتبه سنده یم ومحافظه قرة بصر ایکی دست ایله میسردر و
شیعه دن برکروه محمد حنیفه مهدی تصور ایلمشلردر واعتقاد بدنهادلری
بونك اوزرینه درکه اول وجود شریف جبل رضوی دهکه مدینه قربنده
برکوه برشکوه در کنج خفاده اختیار انزوا ایلمشدر ورزاق علی الاطلاق
آب وغدای شام وغدایی اکا اول جلده اعطا ایدر دیرلر مدت عمر محمد
حنیفه رضی الله عنه روایت امام یافعی اوزره التمش طقوز ییلدر والعلم عند الله
وسنه اثنی وثمانین ده مهلب بن ابی صفرة الازدی که قبل حجاجدن
ایالت خراسانه منصوب ایدی مرو الروده که نام مرغاب ایله مشهوردر
مرض موته مبتلا اولدی وقت سکرات موتده جمله اولادن که اون نفر ایدی
جمع ایدوب صله رحم وعدم مخالفت وقرائت قرآن وتعلیم سنن ایتمکه
وصیت ایلدی وبیوردیکه ایاکم وکثرة الکلام فی مجالسکم ثم مات وصلی علیه ابنه حبیب
وچون خبر موت مهلب سمع حجاجه ایرشدی اوغلی یزید بن مهلبی امارت خراسان
ایله مفتخر وسرفراز قیلدی وبو سالده ابو مریم رزین بن حبیش الاسدی القاری
وفات ایلدی سیر السلفده مسطوردرکه رزینك علم عربیتده بر مرتبه ده
مهارتی واهلیتی وار ایدیکه عبد الله بن مسعود بو قدر فضل نامحدود ایله
کندوسندن بعض اموری سؤال ایلردی مدت عمری یوز یکرمی ییل ایدی وهم بو
سالده کمیل بن زیاد النخعی حضرتلریکه جمله کمل اصحاب امیر المؤمنین علیدن ایدی
حجاج اهل شقاوت عز شهادته ایرشدیردی وهم بو سالده جمیل بن عبد الله
ابن معمرکه عقد مشاهیر شعرای عربدن معدود ایدی وثبینه محبوبه که
جمال باکمال ایله نازنینان قبایل عرب ایچنده بی عدیل ایدی انك کمند زلفنه کرفتار
اولمش ایدی فوت اولدی وجمیل وثبینه قبیله عذره دن ایدیلر وذکور واناث
قبیله مذکوره افراط عشق ومحبت ایله مشهورلردر برشخص برحریفدن سؤال
ایتدیکه قنغی قبیله دنسن جواب ویردیکه من قوم اذا احبوا ماتوا اول اثناده
بو سوزی برجاریه ایشتدی دیدیکه هذا عذری ورب الکعبة وچون بو احوالی
تفحص ایتدیلر واقعا اویله چیقدی وسنه وثمانین ده قاضی مصر عبد الرحمن
الخولانی بو عالم فانیدن جهان جاودانیه نقل ایتدی وتاریخ امام یافعیده
مسطوردرکه عبد العزیز بن مروان هر سال کندویه اون بیك دینار ارسال
ایدردی واول دیناری وجه معاشنه صرف ایدوب اصلا بر حبه صاقلمز ایدی
وسنه اربع وثمانین ده عبد الله ابن عبد الملك بن مروان ولایت کابلی فتح
وتسخیر ایدوب اهالیسنی اطاعت فرمانه کتوردی وبو سالده حجاج اهل صلاحدن
ایوب بن زید الهلالی که اکابر بنی هلالدن ایدی عبد الرحمن بن اشعث
جانبنه متابعت ایتدوکیچون قتل ایتدی وایوب بن زید کمال فضیلت وبلاغت
وعلم وفصاحت برله بلغا وفصحای عربدن ممتاز وشعرای اهل ادب میاننده
سرافراز ایدی بعض اسوله واجوبه که حجاج ایله مابینلرنده واقع اولمشدر
تاریخ امام یافعیده مفصلا مذکوردر کتاب مذکوره مراجعت اولنه وبو سالده
عبد الله ابن الحارث ابن نوفل الهاشمی بو دار محنتدن عالم آخرته عزیمت ایتدی
وینه بو سالده روح الجزامی که علم وعقل تامی وار ایدی ونیچه زمان قبل
عبد الملك ابن مرواندن ولایت فلسطین ده صاحب حکم وفرمان اولمش ایدی
وفات ایلدی وسنه خمس وثمانین ده حجاج یزید بن مهلبی خراساندن دعوت
ایدوب کلدکده محبوس وخلاصدن مأیوس وامارت خراسانی قتیبة بن مسلم
الباهلی یه تفویض وتخصیص قیلدی وبو سالده عبد العزیز ابن مروان که

يكرمي سنه حاكم مصر اولمشيدى عالم عقبايه روان اولدى وعبد العزيز موجب
وصيت مروان ايله ولى عهد عبد الملك ايدى وانك فوتندن صكره عبد الملك
كندو اوغلى عبد اللهى مصره والى نصب ايدوب ولايت عهدى اوغلو وليده بلبدى
ارزانى طوتدى ومقرر ايلديكه وليدعنيد دن صكره ولد اصغرى سليمان حاكم
مسلمانان اوله وبو سالده واثلة بن الاثقع الليثى كه اصحاب صفه دن ايدى
وصفت فضل وشجاعت وعقل وفقاهت ايله متصف ايدى رايت سفر اخرتى
افراشته ايتدى وهو اخر من مات بدمشق من الصحابة رضوان الله عليهم اجمعين
مدت حياتى روايت امام يافعى وابن جوزى اوزره طقسان سكز ييلدر وبو
سالده خالد بن يزيد بن معاويه وفات ايتدى علم طب وشعرده غايتده متبحر
ونهايتده متبصر ايدى وسنه ثمانين ده ابو امامة الباهلى مكه ده وفات ايلدى
وجنك صفين ده ملازمت امير المؤمنين على المرتضى ده ايدى وهو آخر
من مات من الصحابة بمكة مدت عمر ابو امامه قول امام يافعى اوزره يوز التمش
آلتى ييلدر وبو سالده عبد الله ابن حارث بن حر الزبيدى عالم ابدى و
سراى سرمديه نقل ايلدى وهو آخر من مات بمصر من الصحابة رضوان الله عنهم
وبو سالده عبد الله ابن ابى الاوفى الاسلمى بو عالم پرالمى ترك ايدوب
كوفه ده وفات ايلدى وهو اخر من مات بالكوفة من الصحابة رضوان الله عنهم

ذكر فوت عبد الملك ابن مروان وبيان تعداد او

طائفه مورخين مرقوم اقلام باغت آيين ايلمشلردركه ماه رمضان سنه
ست وثمانين ده عبد الملك خواصنه ايتدى بن بو ماه مباركده اصابت موتدن
زياده وهمناكم زيراكه رمضان كثير الفيضانده متولد اولمشم ومادرم بنى
رمضانده رضاعدن قطع ايتمشدر ورمضانده اعيان واركان بنمله بيعت
ايلمشلردر وچون هلال شوال صفحهٔ سماده مانند حرف دال ظاهر وپديدار
اولدقده عبد الملك خاطرندن اول دغدغه زائل اولوب فراغ بال تحصيل
قيلدى لكن چون ماه مزبورك نصفى عبور ايتدى عبد الملك مزاجى متغير اولوب
مرض موته كرفتار وايكى اوچ كونده دار اخرته ادتحال وانتقال ايتدى منقولدركه
وقت اشتداد مرض عبد الملك ده اطبا ايتديلر بو حرارت تب وتاب ايچنده
براييچم آب ايچرسن جويبار حياتك غبار خاك ممات ايله مكدر ومغبر اولمق
مقرردر وآتش عطش بروجهيله مستولى اولمشيديكه وليددن تبريد مزاج
ايتمك ايچون براييچم آب التماس ايلدى وليد بو بابده قول اطبا وتنبيه البتا
ايله عامل اولمق كركدركه شمدى آب حضرتكا مضردر ددى عبد الملك
روى نيازى دختر دلنوازنه دوندوروب اندن بر ايكى قطره آب تمام اضطر

اضطراب ايله تمنا ايلدى آخر وليد اكا دخى مانع اولدى عبد الملك ايتدى باخواهر
اجازت ويركه بنى براييچم آب ايله سيراب ايليه وياخود سنى ولايت عهددن معزول
معزول وبين الامثال والاقران مخذول ايلرم ددى پس وليد رضا ويروب
عبد الملكه بر كاسه ايله صو ويرديلر اول آب خوشكوارى نوش ايتدكده
رشتهٔ امالى منقطع اولوب آب زنده كانيسى خاك سياهده قالدى تاريخ
حافظ ابروده مسطوردركه عبد الملكك اون آلتى پسرى واوچ دخترى
وارايدى بو ترتيب اوزره وليد سليمان مروان اكبر عايشه بو نكر ولاده
نام خاتوندن متولد اولمشلرايدى يزيد مروان اصغر معاويه ام كلثوم
بودردى عاتكه بنت يزيد ابن معاويه دن وجوده كلمشلرايدى هشام عايشهٔ
مخزوميه دن وابو بكر عايشه بنت موسى بن طلحه بن عبيد الله دن متولد
اولمشلرايدى وحكم ام ايوب بنت عمرو بن عثمان ابن عفاندن ايدى
وعبد الله ومسلمه ومنذر وعُيَينَة ومحمد وابو الخير وحجاج بو يدى
نفر اولاد ام الولددن متولد وحاصل اولمشلر ايدى والله اعلم بالصواب

ذكر خلافت وليد بن عبد الملك

وليد قول مورخان صاحب تاييد ايله برجبار عنيد وزمان حكومتنده
جور وظلم فراوان وبدعت وشناعت بى پايانه مرتكب ايدى ومصلح الدين لارى
تاريخنده مرقوم كلك عنبر بارى اولمشدركه وليد بن عبد الملكك جمله
كلامى لحن وغلط ايله مشحون ايدى آلتى آى بعض بلغا ايله كنج خفاده متوارى
اولدى اصلا اول فصحانك حسن مجالسلرى كندويه تاثير ايتمدى بلكه بلدوكى
دخى اونودوب ومحفوظ لوح خاطرى اولانى بالكليه ضايع ايتمش ايدى مصرع
حفظتَ شيأً وغابت عنك اشياء نثر وحبيب ابن السيرده ايراد اولنمشدركه
سيد عالم صلى الله تعالى عليه وسلم بويورمشلركه بنم امتم ايچنده وليد نام بر شخص
پليد ظهور ايليه كه اكا فرعون ثانى ديه لر والعلم عند الله اما اعتقاد شاميان
اولدركه وليد افضل خلفاى بنى اميه دركه زيراكه بلدهٔ دمشق ده جامع كبير
بنى اميه يى اول بنا ايتمشدر ومدينه ده مسجد رسول الهى صلى الله عليه وسلم
اول تعمير وتوسيع ايلدى ومسجد الحرام ايچون شامدن ستون رخام كونددردى
ودرون كعبهٔ فرش رخام ايله دوشدى وبيت المقدس ده مسجد اقصى تجديد
واول جامع عطرسايى تمهيد ايتدى ونابينا اولنلره قايددانا تعيين ايدوب
ومجزوم وابرص اولنلرى ساير خلقدن آيروب كندولره وجه معاش تعيين
ايلدى وانك ايام خلافت وهنكام سلطنتنده بلاد ماوراء النهر نيجه بيك
اقطاع وشهر ومملكت كابل وملتان بونلرى ضرب وقهر ايله مفتوح ومسخر

ایلدی ومرآت الجنانده ذکروبیان اولنمشدرکه ولید وفور جود شدید ایله
کثیر التلاوه ایدی اوچ کونده بر ختم قران واتمام قرائت فرقان ایلردی وماه
رمضانده اون یدی کره ختم قران ایدردی وتاریخ کزیده ده مسطوردرکه
ولید زمان دولتنده راه بادیه وبیابانده کاربان سرایلر عمارت وآبادان
قیلدی وشهر دمشقده دار الشفا ودار الضیافه لر وضع وبنا ایلدی وبعض کتب
تواریخده تبیین وتصریح اولنمشدرکه مسجدلرده مناره بلند ودراز اول ایجاد
واتخاذ ایلمشدر وفات ولید سنه ست وتسعین جماذی الاولی سنده واقع اولدی
واوقات حیاتی برروایتده قرق طقوز بیلدر وزمان حکومتی اصح روایت اوزره
طقوز بیل سکز آیدر لعبی المنتقم لله ایدی امور وزارتنی قنعاع بن جلیل وحاجبی صور نام غلام

کفتار در ایراد بعض وقایع که در ایام ولید واقع کردید

چون ولید پدری عبد الملکی دفن ایتدکدنصکره مسجده وارب منبره صعود ایتدی
وادای حمد خالق خلایقدن صکره تجدید مبایعت وتمهید قواعد متابعت
عامهٔ انامی دعوت ایلدی جملهسی صدق درون ایله اطاعت وامرینه انقیاد و
مطاوعت کوستردیلر هشام بن اسمعیل المخزومی که مدینه ده حاکم ایدی معزول
ایلدی واول بلده یه عمر بن عبد العزیزی حاکم وامیر نصب ایدوب کوندردی
وعمر هشام بن اسمعیل خلافنجه عدل وداد وترفیه عباد ایله اول بلدهٔ
معمور وآباد ایلدی وبوسالده ولید اساس جامع دمشقی تمهید ایتدی واول
بناء سپهر سیما وبنیان بی نظیر وهمتا تزیین وتکلیفنده مساعی جمیله ولوازم
جلیله محل تقدیمه ایرشدیردی تاریخ کزیده ده مسطوردرکه التی کره بیک
بیک دینار اول جامعک عمارتنه صرف اولندی ومرآت الجنانده مرقوم کلک
بیان اولنمشدرکه هرکون اون ایکی بیک ارغاد ومعمار مشغول کار اولوب
اشلرلردی حتی که اول بنای بنام سرحد اتمام وانجامه ایرشدی وبوسالده
عتبه بن عبیده السلمی ودخی مقدام بن معدی کرب الکندی که سلک صحابهٔ
کرامده منتظم ایدی وفات ایتدیلر وعتبه نک مدت عمری طقسان درت بیل
ایدی ومقدامک طقسان بر سنه ایدی وسنه ثمان وثمانین ده قتیبه بن مسلم
ایله خاقان چینک قرنداشی وغلو حدود فرغانه ده جنک عظیم ایتدیلر
وکافر ایکی یوز بیک تاتار خونخوار ایدی اخر الامر کفار خاکسار مقارن انهزام
وخسار اولوب قتیبه سالم وغانم اول معرکه دن مراجعت ایلدی وبوسالده
عبد الله ابن ثعلبة العذری که عالم طفولیتده حضرت مقدس نبوی که
صلوات الله علیه وسلامه کندوی مسح ایدوب شاننده خیر دعا بیورمشیدی
عالم عقبایه عزم ایتدی وسنه تسعین ده قتیبه اهل طالقان اوزرینه لشکر

لشکر فراوان برله روان اولدی وسند وطالقان اهالیسی مصالحه یه طالب اولوب
ذمتلرینه جزیه وخراجی قبول ایلدیلر وبوسالده ولید قرنداشی عبد اللهی حکومت
مصردن معزول ایدوب ایالت مصری قرة بن شریکه که صفت ظلم وشرارت ایله
موصوف ایدی اکا تفویض ایلدی وبوسالده ابو الخیر مرثد بن عبد الله المزنی
که اول حینده قاضی مصر ایدی بو دار الحزنی ترک ایدوب باغ جنانه روانه
اولدی وسنه احدی وتسعین ده ولید کندو عمی محمد بن مروانی امارت جزیره دن
عزل ایدوب اول منصبی برادری مسلمه بن عبد الملکه تفویض وتوجیه ایتدی
وبوسالده ابو العباس سهل بن سعد الساعدی عالم ابدی وسرای سرمدی یه عازم
اولدی اوقات حیاتی یوز بیله قریب ایدی وبر روایتده سهل اخر من صحابه درکه
بو جهاندن روضهٔ جنانه انتقال ایلدی وسنه اثنی وتسعین ده ولایت اندلسی
همت وعزیمت طارق بن زیاد ایله فتح وتسخیر اولنوب اهالیسی اطاعت وانقیاد
ایلدی وبوسالده حجاج ابرهیم بن یزید التیمی الکوفی که زهد وعبادت وکثرت
طاعت ایله معروف ایدی قتل ایدوب شرف شهادته ایرشدیردی وبوسالده
طویس المغنی آهنک سفر آخرت ایلدی امام یافعی ابن قتیبه دن روایت ایدرکه
طویس مغنی که عبد الملک ایله موسوم ایدی غلام اروی بنت کریز ایدی واروی
مادر امیر المؤمنین عثمان بن عفاندر رضی الله عنه وکتاب اغانی ده ذکر
اولنمشدرکه طویس غنا ونغمات وتحریر وترنمانده بر مشابه ده ماهر ایدیکه
السنهٔ خواص وعوامده ضرب المثل ایدی وهمچنان شئامت قدم برله نوع
بنی آدمده مذکور ومشهور ایدی زیرا اول کونکه متولد اولدی حضرت سید
الاحرار وفات ایدوب عازم دار القرار اولدی واول کونکه کندوسن رضاعدن
قطع ابوبکر الصدیق رضی الله عنه بو دار المضیقدن عالم تحقیقه نقل ایتدی
واول کونکه کندوکی ختان ایتدیلر امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه دست
لؤلؤدن لاله رنکین کبی مملو اولدی وروز تزویجنده امیر المؤمنین عثمان
رضی الله عنه دست ارباب طغیاندن عز شهادته واصل اولدی واول کونکه
پسری متولد اولدی امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه شرف شهادته نائل اولدی
وهذا ان صح من عجایب الاتفاقات وطویس احول العین وغایتده طویل
القامة ایدیکی وابتداده مدینهٔ منوره ده ساکن ایدی صکره سویدایه که
مدینه دن ایکی مرحله در نقل ایلدی وسنه ثلث وتسعین ده بلدهٔ خوارزمده
بعض اقطاع واقطار جنک ورزم ایله حیز تسخیر قتیبه بن مسلمه داخل
اولدی بعده قتیبه لشکر دریا مانند ایله تسخیر سمرقند ایچون عزیمت ایلدی
اول دیارک حاکمی غورک قلعهٔ سمرقنده کیروب متحصن اولدی وقتیبه

محاصره یه آغاز ایدوب مرکز وار اطراف حصاری احاطه واحصار ایدی
وبو اثناده بر شخص برج حصاردن صوت بلند ایله ایتدی ای لشکر عرب زحمت ده
وتعب چکمک که بو بلده یی نظیری سیز فتح وتسخیر ایده مزسیز بزکتب متقدمین
مطالعه ایلمشوزکه سمرقندی شول مرد سعادتمند فتح ایلرکه انک اسمی پالان شتر
اوله قتیبه بو سوزی کوش ایتدکده تکبیر ایدوب ایتدی والله عالم صبا وبنده
بکا پالان شتر دیرلر ایدی اندنصکره تضییق اهالئ قلعه یه اقصی الغایه همت
وعزیمت ایتدی آخر الامر غورک طالب صلح وصلاح اولوب هرسال اون کره
بیک بیک درهم واوچ بیک اسیر قتیبه یه تسلیم ایلیه وقرار مصالحه دنصکره
قتیبه قلعهٔ سمرقنده داخل اولوب بر مسجد بنا ایلدی وبو سالده سعی حجاج ایله
عمر بن عبد العزیز امارت مدینه دن عزل اولندی وعثمان بن حیان اول ولایت
سعد انجامک حکومتنه منصوب قلندی وبو سالده ابو حمزه انس بن مالک
الانصاری رضی الله عنه بصره ده وفات ایتدی وقیل توفی سنة تسعین وقیل
سنة احدی وتسعین واول آخر صحابه درکه فوت اولدی وبعضیلری سهل
بن سعد الساعدی طوتمشلردر نتکه اوراق کذشته ده مرقوم اولمشیدی
وتصحیح المصابیحده مذکوردرکه آخر الصحابة موتا علی الاطلاق ابو الطفیل
عامر بن واثلة مات سنة مائة واما بالاضافة الی النواحی فآخرهم موتا بمکة
ابن عمر رضی الله وقیل جابر وآخرهم بالمدینة سهل بن سعد وقیل السائب
بن یزید وبالبصرة انس بن مالک وبالکوفة عبد الله ابن ابی اوفی وبالشام
عبد الله ابن بسر بحمص وقیل ابو امامة وبمصر عبد الله بن حارث بن جزء
وبدمشق واثلة بن الاسقع وبالیمامة الهرماس بن زیاد وبالجزیرة العرس
بن عمیر وبافریقیة رویفع بن ثابت وبالبادیة فی الاعراب سلمة ابن الاکوع
وجملهٔ فضائل عدیدهٔ انس بن مالک اولدرکه سیر السلف صاحبی روایت
ایلرکه انس بن مالک بیوردی جناب رسول الله صلی الله علیه وسلم بکا
خیر دعا ایلدیکه اللهم اکثر ماله وولده واطل حیاته پس خدای تعالی
بنم مالم بسیار واغنام وجمالم بی شمار ایتدی بالنکه بر باغ دلستانم واردرکه
یلده ایکی دفعه مثمر وبار آور اولور وبنم صلبمدن یوز الی نفر پسر ودختر
وجوده کلدی وبونلردن انجق ایکیسی دختر ایدی وتاریخ امام یافعیده
مسطوردرکه چون انس رضی الله عنه وفات ایلدی یوز یکرمی نفر کیمسه
اولاد واحفادندن حاضر وموجود ایدی وامام یافعی روایت ایلرکه انس
حضرتلرینک نخلهٔ موزونی وار ایدی سنه ده ایکی دفعه یمش ویردی و
اتفاق اکثر خبر برله انس رضی الله عنه اون سالده ایکن خدمت جناب

جناب رسالت ایله مشرف اولدی واون سال علی الاتصال اول حضرت نیکو
خصاله ملازمت وخدمت قیلدی اوقات حیاتی یوز سالدن متجاوز ایدی وبو سالده
بلال ابن ابی الدرداء دار آخرته نقل ایتدی سیر السلفده مسطوردرکه اول
کیمسه که دمشقده متصدی امر قضا اولدی ابو الدردا ایدی وبلالی عبد الملک بن
مروان امر قضادن معزول ایدوب آخری اول منصبه نصب ایلدی وبو سالده
ابو الشعثا جابر بن زید الازدیکه جملهٔ فقهاء بصره دن ایدی عالم بقایه
انتقال ایتدی وبو سالده ابو الخطاب عمر ابن عبد الله ابن ربیعة المخزومی که
عداد مشاهیر شعرای عربدن معدود ایدی وفات ایتدی وعمر عنفوان جوانیده
ده ثریا بنت علی بن عبد الله بن حارث بن امیة بن عبد الشمسدر اول نازنین
دلفریبه عاشق اولوب واشعار بلیغ وغریبه نظم ایدوب ایام فراق وهجرنده
چوق محنت وزحمت چکمش ایدی تاریخ امام یافعیده مذکوردرکه عمران بن
عبد الله اول کیجه ده تولد ایتدیکه عمر بن الخطاب زخم لؤلؤدن بی طاقت وتاب
اولدی بو تقدیرجه مدت حیاتی یتمشییل اولور روایت اولنورکه جملهٔ نوادرندن
عمر بن عبد الله دن صادر اولمشدر برکون بر عورت عمر بن عبد الله ایله خلوتده
ملاقات ایلدی وایتدی بنات مکرمات ومخدرات زلیخا سماتدن بریسی که
بر نازنین نازپرور وعشوه پرداز وشیوه کردر سنکله ملاقات ایدوب ریاض
مقالات وصحبت موالاتکدن بهره مند اولمق استر لکن پدری ارباب دولتدن
اولمغله استرکه سن اول نازنین جهانی بیله سین وحالا وصال یارا ایچون بو
مصلحتی اختیار ایدرسک سنک چشم جهان بینکی محکم بسته ایدم واول نازنین
لیلی حرامک مجلسنه الوب کیدم پس عمر بو معنایه رضا کوستروب بر مقدار
زعفران الوب وارروب النه آلدی واول زن مکاره چشم عمری بسته ایدوب
النه النه الوب نابینا ییدرکی کوی جانانه توجه قیلدی چون عمر محل مقصوده
واصل اولدی الندن اولان زعفرانی درسرای جانانه سوردی وایچرو
کیروب اول دختر قمر طلعت وپری صورت ایله نصف اللیله دکین صحبت
والفت ایلدیلر وجانبیندن هرکونه حکایات واشعار پرنکات مذاکره
ومشاعره اولندی اندنصکره اول عورت که دلالهٔ محتاله صورت ایدی دستور
سابق اوزره بنی المدن طوتدی ونابینا کبی کندو خانه سنه الوب کلدی چونکه آثار
صبح بدیدار اولدی عمر کندو غلامنه ایتدی یوری وار بو شهرک تمام ابواب سرای
لرینی تفحص ایله که هیچ برقپوده اثر حنا وار میدر غلام حسب المأمور جمیع
محلاتی طواف ایدوب اول سرای کردون مطافی نشانیله بولدی لاجرم عمری
اول درکاه علامتندن مطلع وآگاه قیلدی عمر دخی اول مکانک سکانی احوالنه

واقف اولوب ستر اسراري كما ينبغي رعايت ايدوب حفظ وصيانت ايتدي
وبو سالده ابو العاليه رفيع بن مروان الرماحي البصري كه اقرء قراء زمان واجود
حفاظ جهان ايدي بو عالمدن انتقال ايلدي اوقات حياتنده التمش بش حج ايلمش ايدي
وبو سالده زرارة ابن ابي اوفى العامري نماز صبحده آيت شريفه فاذا نقر في الناقور
قرائت ايدركن ناكاه امر حضرت الله برله زمينه دوشب جان حضرت عليمه تسليم ايلدي
وبو سالده عبد الرحمن بن يزيد الانصاري كه قاضي مدينه ايدي سراي سرمديه
نقل ايدوب كوچدي وسنه اربع وتسعين ده يزيد بن مهلب كه اولاد واخواني ايله
زندان حجاج ده محبوس ايدي فرصت بولوب فرار ايتدي وسليمان بن عبد الملك جانبنه
شتاب ايدوب اني كندويه ملجأ وپناه ايدندي ومنقولدر كه بو سالده ممالك شام
واطراف مسالك انام ده قرق كون على الاتصال زلزله هولناك وسهمناك واقع
اولدي وچوق عمارات منهدم وآثار امارات منعدم اولدي وبو سالده ابو محمد سعيد
بن المسيب المخزومي كه فقهاي سبعه مدينه دن بريسي ايدي علم عزيمتي عالم آخرته
افراشته ايتدي وسعيد بن المسيبك ولادتي هجرتدن اون بشنجي يلده واقع اولمش
ايدي سن رشد وتمييزدن صكره اول عزيز تحصيل علومه اشتغال ايدوب سهل
مدتده ميدان فضائلده مردان افاضلدن قصب السبق ربوده ايتدي وتاريخ
امام يافعي ده مسطور ومقيددر كه سعيد عمر فاروق وعثمان ذي النورين
وعلي مرتضا وصهيب رومي ومحمد بن مسلمة وابو هريرة دن رضهم سماع حديث
ايلدي وزيد بن ثابت وعبد الله بن عباس وسعد ابن ابي وقاص وعبد الله
ابن عمر رضي الله عنهم ايله شرائط صحبتي برينه كتورمشدي امهات مؤمنين دن
ام سلمه وحضرت صديقه رضي الله عنهما ايله مشرف اولمشيدي ومرتبه علم و
فضيلتي ودرجه فصاحت واهليتي بر رتبه يه ايرشديكه امام زين العابدين
اول سر خيل علماء دين حقنده بيورديكه سعيد بن المسيب اعلم الناس لما تقدمه
من الآثار وافضلهم في رأيه وزهد وعبادت سعيد بر مرتبه ده ايديكه
اوقات حياتنده قرق حج شريف شرائط تمام ادا ايتمشدي والي ييل مقداري
جماعت ايله نماز وطاعتده تكبير اولي وصف اول كندودن فوت اولمامش
ايدي واوتوز ييل مقداري بش وقت نمازده استماع اذاندن مقدم حاضر
اولمشيدي بعض كتب معتبره ده محرردر كه عبد الملك بن مروان صاحب ايالت
وفرمان ايكن دختر سعيد بن مسيبي تحت نكاحه كتورمكي مراد ايدب طلب ايتدي
وسعيد بو تزويج وزفافدن ابا واستنكاف ايلدي عبد الملك دخي بنجه وعد
ووعيددن صكره امر ايتديكه ايام برد ده سعيد اوزرينه آب سرد دوكوب
يوز تازيانه اورالر وبو جمله عذاب اليمه اول قلب سليم صبر ايدوب عقد نكاحه

نكاحه رضا ويرمدي وآخر الامر اول دخترينك اختري كثير بن مطلب ابن ابي
وداعه كه جمله طلبه علومدن اولوب غايت فقر وفاقه دن حالته شاقه ايله روزگار
يچورردي اوچ درهم ايله عقد نكاح ايلدي واول كيجه بي وقوف خلق كندوسي
اول عروسي خانه كثيره ايلدوب تسليم ايلدي وسير السلفده مسطوردركه
مدت عمر سعيد سكسان درت يلدر وبو سالده ابو محمد عروة بن الزبير رض
كه سلك فقهاي مدينه ده منتظم ايدي علم عزيمتي عالم آخرته رفع ايدوب كندي
ومادري عروة اسما ذات النطاقين بنت ابي بكر الصديقدر واول حضرت بالا
رتبه نك ميلادي سنه اثني وعشرين ده ايدي تاريخ امام يافعي ده مسطوردركه
عتبي روايت ايدركه فوت معاويه دن صكره بر كون عبد الله ابن زبير ومصعب
ابن زبير وعروة بن زبير وعبد الملك ابن مروان مسجد الحرامده عقد مجلس ايدوب
اوتورمشلر ايدي وهر بيننده مصاحبت ومكالمه ايدرلردي اول اثناده اتفاق
ايدوب ديدلركه كلك هر بريمز كوكلمزده اولان مرادي وفكرنهادي سويليه لم
عبد الله ابن زبير ايتدي بنم اقصاي نيتم وكمال همتم اولدركه حاكم حرمين شريفين
اولوب مسند خلافت ومقام عدل ورأفتده جالس اولم مصعب ايتدي بنم دخي
اقصاي مرادم وغايت مطلوبم اولدركه حاكم عراقين اولم وسكينه بنت امام حسين
وعايشه بنت طلحه عقد نكاحمده منتظم قلم وعبد الملك ايتدي بن استرم كه
فرمان جميع ممالك وحاكم اطراف مسالك اولم نته كه معاويه اولدي عروة ايتدي
بو اشيانك بريسي بنم مطلوبم ومقبول ومرغوبم دكلدر بنم مطلبا علي ومقصد
اقصام اولدركه تقوى وزهد وعبادت ايله موصوف اولوب سعادت
عقبا ودخول جنت اعلا برله فائز اولم بر حسب تقدير واهب العطيات
ومجيب الدعوات جماعت مذكوره مطالب مزبوده يه واصل اولوب بهره مند
اولمينجه وفات ايتمديلر ولهذا عبد الملك بن مروان مجلسده اولان اخوانه
دير ايديكه بر كيمسه كه اهل جنتدن بر آدم كورمك استرسه عروة زبيرك
مبارك يوزينه نظر ايلسون وزمان دولت وليد بن عبد الملك ده پاي
مبارك عروة ده مرض اكله پيدا اولدي هر چندكه فرقه اطبا علاج و
مداوا ايلديلر نافع اولوب دفع اولمدي آخر بو مرضك علاجي قطع عضوه
منحصر دردي ديلر حضور وليدده جلاد وجراح اول عضوك قطعنه مباشرت
ايتديلر عروة جناب حقه توكل واستناد ايدوب اظهار عجز وحركت ايتمدي
واول واقعه دن صكره اول زاهد رباني سكز سال زنده كاني ايلدي
وفوت عروة نواحي مدينه ده قريه فرع ده واقع اولديكه اندن مدينه يه
درت كونلك منزلدر وهم بو سالده ابو بكر ابن عبد الرحمن بن حارث بن

هشام بن المغيرة المخزومي كه جملهٔ فقهاي سبعه دن معدود اولوب راهب قريش
ايله ملقب ايدي عالم فانی دن سرای جاودانی یه نقل ایتدی واول نبيرهٔ برادر
ابوجهل بن هشامدر وهم بوسالده سلمة ابن عبد الرحمن ابن عوف الزهري كه
سلك علماي زمان وفضلاي جهانده منتظم ايدي وفات ايتدي وسنهٔ خمس
وتسعين ده فرمان حجاج لعين ايله سعيد بن جبير كه صفت علم وفضيلت
وسمت زهد وعبادت برله موصوف ايدي عز وشهادت ومرتبهٔ سعادته فائز
اولدي وسعيد عبد الله بن عباس دن علوم حديث وتفسير اقتباس ايلمشدي
وجميع علوم مذكوره ده وخصوصا قرائت قرآنده سرآمد امثال واقران
ايدي نته كه علماي سلفدن بري روايت ايدركه ماه رمضانده سعيد بن جبير
امامت ايدوب هر كيجه قراء صحابه دن برينك قرائت وقانوني اوزره تلاوت
قرآن ايدردي مثلا بر كيجه قرائت عبد الله بن مسعود وبر كيجه قرائت زيد بن
ثابت اوزره تلاوت ايدردي ومشهوردركه مسجد الحرامده صلواته قيام
ايدوب تمام قرآني بر ركعتده ختم ايلدي وروضة الصفاده رقم زدهٔ كلك
بيان اولمشدر اول اوآنده حجاج عبد الرحمن ابن محمد بن اشعث جانب كابل
وسيستانه روانه قيلدي سعيد دخي حاكم علوفات سپاه ايدوب عبد الرحمن
ايله معا كوندردي وچون عبد الرحمن حجاج بد مزاجه مخالفت واظهار عداوت
ايتدي سعيد كندودن جدا اولدي واول وقت كه عبد الرحمن شكست بولوب جانب
كابله فرار ايتدي سعيد اصفهانه روان اولوب انده بر كوشه ده منزوي وپنهان
اولدي وحجاج ظالم انك اصفهانده متمكن اولديغن استماع ايدوب حاكم اصفهانه
نامه كوندروب سعيدي ايستدي حاكم اصفهان دخي مخفي ونهان اول فاضل جهانه خبر
كوندروب طريق اخفا برله شهردن چيقوب روان اوله سعيد بو خبر وعيددن
بي جان اولوب جانب آذربيجانه روانه اولدي واول دياردده بنجه مدت غربت و
كربت ايله روزكار كچوردي بالاخره طول اقامت وذلت غربتدن ملول اولوب
كعبه يه واروب رحل اقامتي آنده صالدي چونكه خالد بن عبد الله حكم وليد
برله زمين حرمده حاكم محترم اولدي ساكنان مكه دن بعض كيمسه لر سعيده
ديديلركه خالد شراب غفلت ايله شرارت ومضرتدن خالي دكلدر سكا مناسب
اولان اولدر كه بو مكاندن قالقوب آخر مكانه نقل ايده سن سعيد ايتدي
بو بابده بيوردیغكز عين صوابدر لكن بو قوم اشراردن اول قدر اضطرار
وفرار ايلدم كه جناب پروردكاردن شرمنده وشرمسار اولدم لاجرم اول
شي كه لوح قضا وقدرده مقيد ومحرردر البته ظهوره كلسه كركدر واول
اثناده حجاج استماع ايلديكه سعيد بن جبير وعطا بن مجاهد وطلق بن حبيب

بن حبيب وعمرو بن دينار بيت الله الحرامده ارام ايتمشلردر وليد پليده
عرض ايليديكه ارباب طغياندن بر طائفه كه معاون عبد الرحمن وبو عبد
مملوكه نسبت دشمن جان ايديلر حالا حرم محترمه التجا وانده اتخاذ مكان
ايتمشلردر اول دركاه فلك اساسده التماس ولنور كه اول ارباب عدوان
حقنده فرمان قدرتوان حاكم حجازه روان اوله تا كه هر بريسي جزاي سزا
ايرشديرم وليد پليد دخي التماس حجاجه مطابق خالد بن عبد الله حكم
مبرم ارسال ايتدي تاكه اول درة عزيز وزاهد اهل پرهيزي طوپوب
حجاج ناپرهيزه كوندره محمد بن جرير الطبري روايت ايلركه خالد سعيدي
اخذ ايدوب ايكي نفر موكل تعيين ايدوب حجاجه كوندردي اتفاقا اثناي
راهده اول ايكي موكلك بريسي بر مهم ضروري ايچون غايب اولدي واول
بريسي آلودهٔ خواب غفلت اولدي واول شخص خوابدن بيدار اولدقده ايتدي
اي سعيد بكا عالم رؤياده ديديلركه سعيد بن جبيردن كندوكي بري ايله
والله عظيم محنت وشامت بكرسن امدي اي شيخ والاهمت وزاهد اهل
كرامت هر نه جانبه عزيمت ايدرسك خير وعافيته مقرون اوله سن سعيد ايتدي
بو كاردن اميدوارم كه مآل حال نتيجه پذير خير مآل اوله وانلردن مفارقت
ايتميوب نظر حجاجه واردي مرويدركه چون نظر حجاج صاحب كزند اول
مرد سعادتمنده متعلق اولدي ابتداي كلامده اول حضرتي شقي كبير ايله
تعبير ايلدي وفي الحال اول ظالم بي امان قتلنه فرمان ايتدي سعيد ايتدي
بكا براز مهلت ورخصت ويركه ايكي ركعت نماز قيلايم حجاج ايتدي يوزين
جانب قبلهٔ نصارايه تحريف ايله سعيد ايتدي فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ
حجاج ايتدي يوزين خاكه سوروب كندوني هلاك ايله سعيد بيوردیكه
مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ حجاج ايتدي كردنن تيغ بي دريغ ايله قطع ايدوب
سرمباركني خاك هلاكه صالك سعيد دخي حياتدن نا اميد اولوب كلمهٔ
توحيدي قرائت ايدركن جلاد بيداد اول سرور پاكيزه اعتقادك سرمباركن
بدنندن جدا ايتدكدنصكره اول سر بريده اوچ نوبت كلمهٔ طيبه ديوب
لا اله الا الله تكرار وتذكار ايتدي بر نوبت صداي اداي فصيح وايكي نوبت
صوت شكسته وخفي ايله سمع خلقه ايرشدي تاريخ كامله مسطوردركه چون
حجاج پليد جناب سعيدي شهيد ايتدي اول ملعونك ادراكنه اختلال ونقصان
عارض اولدي وآخر عمرنه دك اول حال اختلال اوزره قالدي وحجاج شهادت
سعيد دنصكره انجق قرق كون بو عالم بي ثباتده قالدي والله اعلم وحبيب
السير ده مذكوردركه اول ايامده حجاج هربار كه ميل آسايش وخواب ايدردي

عالم رؤیاده مشاهده ایلردیکه سعید اول پلیدک دامنن طوتوب دیر ایدی
ای دشمن خدا وقاتل اهل هدی بنی نه حجت وبرهان ایله قتل ایلدک دیردی
منقولدرکه برکیمسه حجاج زشت رویی وفاتندنصکره خوابده کوردی اول
کمراهک حال تباهندن استفسار ایتدی جواب ویردیکه قتل ایتدوکم هر شخصک
مقابلنده بنی بر نوبت قتل ایلدیلر لکن سعید بن جبیر قتلی ایچون یتمش
کره عذاب شدید ایله قتل ایتدیلر وهنوز خلاص ونجات بولمغه احتمالم یوقدر
نعوذ بالله من سخط الله مدت حیات سعید قرق طقوز ییل ایدی وقبر
معتبری شهر واسطده مشهوردر رحمة الله علیه وبو سالده کنه ابو اسحق
ابرهیم ابن عبد الرحمن بن عوف وفات ایلدی وبو سالده فقیه عراق ابو عمران
ابرهیم بن یزید النخعی وحمید بن عبد الرحمن بن عوف الزهری بو ایکی عزیز صاحب
رشد وتمیز وتقوی وپرهیز برله میان عالمیانده مشهور ومعلوم آفاق
ایدیلر بو دار فنادن عالم بقایه انتقال وارتحال ایتدیلر رحمة الله علیهما

ذکر فوت حجاج بن یوسف باهزار حسرت وتأسف وموت ولید بن عبد الملک

افاضل مورخین مؤلفات صحت قرینلرنده بو وجه ایله تعیین وتبیین بیورمشلرکه
برکون مجلس عمر ابن عبد العزیزده ذکر اولندیکه جهانی ظلمت ظلم بی داد ومرآت
فتنه وفساد احاطه ایتمشدر وانوار عدل وداد میاندن خلق جهاندن مفقود
اولوب کتمشدر زیراکه ولید پلید شامده وحجاج ظالم عراقینده وقره
بن شریک مصرده وعثمان زر مدینه ده وخالد مکه ده بونلر عباد الله
اوزرینه مسلط اولوب هر بری ظلم وتعدی یه مشغوللردر وبو حالده کی
عمر ابن عبد العزیز دست دعایی رفع ایدوب جناب حقدن رجا واستدعا ایلدی
اهل اسلامی ظلم اهل ظلامدن خلاص ایلیه اول حضرتک تیر دعاسی هدف
اجابته اصابت ایدوب حجاج بن یوسف وقره بن شریک برایکیده
سفر سقر وقعر جهنمده مقام ومقر اختیار ایتدیلر وبونلرک عقبنجه ولید
دخی ولید وش فوت اولوب وجود صفحه عالمدن نابدید اولدی وعثمان
وخالد حکومت مکه ومدینه دن معزول اولوب عامه ناس جور وستمدن
خلاص اولدی مرویدرکه حجاج ظالم حالت طفولیتده وعالم صباوتده دائما
خونریزلغه طالب وفتنه انکیزلکه راغب ایدی وکاهی دیر ایدیکه بنم یانمده قتل
انساندن لذیذ برنسنه یوقدر عبد الله ابن سهل کتاب اوایلنده تحریر وبیان
ایتمشدرکه اول کیمسه که محمل پیدا ایدوب اوزرینه سوار اولدی حجاج ایدی وابتدا
دریاده کزرکن سفاینی قیر اندود وزفت آلود ایدوب بو مادده اجرا ایتدی
واول حاکم درکه انک سماط شاهانه سنده سفره نعمت بر دفعه ده بسط و
ترتیب اولندی وحجاج اول کیمسه درکه ابتدا مردان زنانی بر یرده زنجیره
چکوب محبوس زندان ایلدی وزندانی سقف انک مخترعات خاطر شوم
وفکر میشومیدر واول فرعون صفات وفات ایتدکده اللی بیک آدم
زندانده محبوس بولندی اوتوز بیکی مرد ویکرمی بیکی عورت ایدی وحبیب
السیرده مسطوردرکه عدد قتیلان حجاج لعینکه تیغ ظلم وستمی برله قتل
اولندی یوز یکرمی بیک نفره ایرشمشدی وعدد مقتولان حروبی علام الغیوبدن
غیری کیمسه بلمز فوت حجاج ظالم سنه خمس وتسعینده واقع اولدی واول
منبع شنائتک مدت حیاتی اللی درت ییلدر وزمان امارتی یکرمی ییل ایدی

نظم
فاروق چو ناقه زین فضا راند اوازهٔ عدل او بجا ماند
حجاج چو رخت ازین دکان بست از ظلمت ظلم او جهان رست
ان کشت بعادلی نیکونام در روض رضا کرفت آرام
وین زیست ز ظالمی بد اندیش صد عیب عقوبت ایدش پیش
خوش وقت کسی که پند کیرد عبرت ز کسی دکر پذیرد

منقولدرکه وقتاکه حجاج سنه اربع وسبعینده والی حوالی عراق اولدی برکون دود آه
مظلومان کبی اول سر خلقه ظالمان بالای منبره صعود ایدوب ایتدی
ایها الناس سیز بندن عدل عمر فاروقی طلب ایدرسز بالکه سیز رعایای
عمر کبی رعیت دکلسیز امدی سزکله بنم مثلم بو آیتی بدلدرکه حق تعالی عز
وجل بیورمشدر لبئس المولی ولبئس العشیر وسنه ست وتسعینده ولید
پلید دخی حجاج اردنجه دار الجزایه روان اولدی تاریخ حافظ ابروده
مسطوردرکه ولید بن عبد الملکدن اون طقوز اوغلان قالدیکه اسامیسی
بونلردر عبد العزیز محمد عباس ابرهیم تمام خالد عبد الرحمن مبشر
مودود ابو عبیده صدقه منصور مروان عیینه عمر روح بشر یزید یحیی

ذکر خلافت سلیمان ابن عبد الملک

کنیتی ابو ایوب در ولقبی حمد الله مستوفی اوزره الداعی الی الله ایدی
وچون زمان حکومتنده بسط بساط دولت وقواعد تمهید نصفت و
عدالته قیام کوستردی ومنصب ولایت عهدی عمر بن عبد العزیزه تفویض
وتخصیص قیلدی لاجرم اکا مفتاح الخیر دیدیلر وسلیمان فصاحت وبلاغت
وفهم وفطانت ایله مشهوردر لکن اکول اولوب دیرلرکه اکل وشربه حرص
تمامی وار ایدی بر مرتبه که برکون اوتوز بریان اولمش قوزی اوتوز عدد اکمک
ایله خورده یکوردی وچون بسط سفره وسماط اولنوب خواص وعام او
طعام چکلدی حضار مجلس ایله دخی اطعمه لذیذه ونفیسه دن مراد اوزره
تناول ایتدی وهر کیجه باشی اوجنه طبق اوزره میوه لر ولطیف حلوا لر وضع

ایدرلردی ونصف اللیلده خوابدن بیدار اولدقده اول فواکه آبدار وحلوای
شیرین وخوشکواردن تناول قیلوردی وبعض تواریخده تحریر وتسطیر اولنمشدر
درکه سلیمان بر کونده یوز رطل عراقی طعام ییرایدی والعهدة علی الراوی ووجوه
اولوردیکه مرغ بریان اوکنه کتوررلردی صوتیجه صبر ایتمیوب آستینی ایله طوتوب
تمام اشتها ایله ییرایدی وبو ابیات بلاغت سماتک مضمونی نظر التفاته کتوردی

نظم هست چندان پس از شراب وطعام که بضاعت توان نمود قیام وزفرای
بران سرف باشد یکی سرف پایهٔ شرف باشد

نثر زمان وفات سلیمان سنه
تسع وتسعین صفرینک اونجی کونده واقع اولدی مدت امارتی ایکی ییل سکز
آی ایدی واوقات حیاتی قرق بش ییل ایدی تاریخ کزیده ده مستفاددرکه
جعفر پدر خالد برمکی که ملکیات ملکیه مالک ایدی امر وزارت سلیمانه
منصوب ومشغول ایدی زر جعفری که لسان تازی ودر دیده مذکور ومشهوردر
اکا منسوبدر وبعضیلری دیمشلردرکه لیث ابن ابی رقیه وزیر سلیمان ایدی

گفتار در بیان بعضی از وقایع زمان سلیمان ابن عبد الملک

ثبوت ووضوحه وابسته اولمشدرکه چون سلیمان ممالک عالمده نافذ الفرمان
اولدی کما ینبغی ضبط مهمات مملکت ولوازم ملک وملته ربطه قیام ایتدی
یزید بن مهلبی ولایت عراق عربده حاکم نصب ایلیوب اکثر عمال ظالم ولیدی معزول
وتبعید ایتدی وهر دیارده بر حاکم دریادل وعامل کامل عادل نصب و
تعیین قیلدی ومبادی حکومت سلیمانده حاکم خراسان قتیبه بن مسلم مراد
ایلدیکه اشرف واعیان مملکتی کندو ومه متفق ایدوب سلیمان اوزرینه لوای
مخالفت قالدیره بو داعیه یه سبب اولدرکه اول زمانکه ولید بلید کمال
همتنی اکا صرف ایتدیکه سلیمانی ولی عهد اولمادن خلع ایدوب اوغلو عبد
العزیزی ولی عهد ایلیه لاجرم امرای اکناف واشراف اطرافه بو بابده مکتوبات
کوندروب عبد العزیزک ولی عهد اولدیغنی اعلام قیلدی وقتیبه اکثر حکامه
خلافا اول معنایی قبول ایدوب عبد العزیزک ولایت عهدنه قائل اولدی
بناء علی هذا چون سلیمان مسند خلافته جالس اولوب صاحب حکم وفرمان
اولدی قتیبه خوفه دوشوب اول دیارک سردارلری قوی اقتدارلرندن التماس
ایتدیکه کندو ایله بو عصیان وخلافده اتفاق وایتلاف ایدهلر وسلیمان
اوزرینه خروج ایدوب لوای مخالفت افراشته قیلالر لکن اول جماعت بو بابده
اکا اطاعت ایتمیوب التماسنی سمع اجابت ایله استماع قیلمادیلر وبین الجانبین
نزاع واختلال ظهوره کلوب امرای عظمای خراسان بو احوال پر اهوالدن
هراسان اولدیلر وجود وعدلیله مشهور ومتعارف اولان وکیع بن اسود

ابن اسود تمیمی کندو اوزرلرینه حاکم نصب ایدوب قتیبه نک حکمندن خروج
ایتدیلر وقتیبه بو معنایه مطلع اولوب بر قاصد کوندروب وکیعی دعوت ایلدی
وکیع عاقبت کاردن احتراز ایدوب اظهار تمارض ایتدی وبو خصوصده لاجرم
قتیبه نک اضطرابی زیاده اولدی عاقبت نیچه تکلیف وتقاضادن صکره وکیع
کندو اتباع واشیاعی برله سوار اولوب سراپردهٔ قتیبه یه واروب اوزرلرینه
حمله لر قیلدی وآتش قتال اشتعال بولوب میانهٔ جنکده مبارزان رجالدن
چوق کیمسه تلف اولدی حتی قتیبه واولاد واخواننددن اون بر نفر کشی اول معرکه ده
خاک هلاکه دوشدی ووکیع معرکه ده هلاک اولان رئیس ومرئوسک رؤسنی
سلیمان بن عبد الملکه ارسال ایتدی وسنه سبع وتسعینده سلیمان امارت
خراسانی دخی یزید بن مهلبه ویردی ویزید حد وحصردن مزید عسکر ظفر
نوید ایله طرف جرجانه روانه اولدی واول خطهٔ ضرب شمشیر وحرب دلیران
شیر نظر ایله خالت تیسیر برله خیطهٔ تسخیره چکدی آندن صکره کشورستان
برله جانب طبرستانه متوجه وروان اولدی واسپهبد که اول ولایتک والیسی
ایدی لشکر باران عدد وجند دریا مدد ایله مقابله ایدوب مقدمهٔ سپاه
اسلامی منهزم قیلدی اتفاق بو اثناده یزیده خبر ایرشدیکه جرجانیان مخالفت
ومخاصمته آغاز ایدوب مسلمانلردن بعضیسنی قتل ایلدیلر لاجرم وساطت
الجیان بلیغ البیان ایله اسپهبد مقام جنک وجدالدن عدول ایدوب قبول
ایلدیکه هر سال یدی یوز بیک درهم ودرت یوز خروار زعفران ودرت یوز
غلام موزون اندام که هر غلامک باشنده بر طبق سیمین طیلسان وشقه لری
حریردن اوله یزیده ارسال ایلیه لر ویزید مبانی مصالحه ومسامحه یی استحکام
ویروب جانب جرجانه روانه اولدی ومرزبان بد زبان که والی ولایت جرجان
ایدی محاربهٔ غازیانه تاب وطاقت کتورمیوب بر قلعه یه کیروب متحصن اولدی
ویزید بهادران مزید برله محاصره یه مباشرت ایدوب بالآخره یدی آی دن صکره
قلعه ئی فتح ایدوب مرزبانی اتباع واعوانی ایله قتل ایلدی واهالی جرجاندن
دخی چوق کیمسه بی جان قیلدی حتی اون ایکی بیک مرد بلند اقتدار کردننه ریسمان
طاقوب بردار ایلدی وغنایم موفور واموال نامحصور بو سفرده عساکر منصوره
الینه کیردی وسنهٔ مذکوره ده طلحه ابن عبد الله ابن عوف الزهری که صفت
فقاهت وسمت سخاوت وفصاحت ایله موصوف ایدی وقاضی مدینه ایدی
بو دار الغروردن سرای سروره انتقال ایلدی وبو سالده قیس ابن ابی حازم
البجلی الکوفی که جملهٔ علمای عظام ده انتظام بولمشیدی واهل غزوهٔ بدردن بعض
صحابه یی ادراک ایتمشیدی فوت اولدی عمری یوز ییلدن زیاده ایدی

وبو سالده سليمان ابن عبد الملك حج اسلامي ادا ايدوب منزل وادي القرويده
ابو عبد الرحمن موسى بن نصير الاعرج اكابر امرادن اولوب سفر حجده ملازمت
سليمانده ايدي وفات ايلدي وجمال حال موسى زيور علم وشجاعت ايله محلي ايدي
ومملكت اندلس واكثر بلاد مغرب انك جد وجهد تمامي وتيغ شجاعت واهتمامي
برله فتح وتسخير اولندي وسنه ثمان وتسعين ده سليمان مرج دابقده عينتاب
ايله حلب اراسنده بر صحراي دلكشادر اول محلده برادري مسلمة بن عبد الملكي
سردار نصب وتعيين ايدوب عساكر نصرت انجام ايله غزوه رومه ارسال
ايتدي ومزبور مسلمه غايتده شجيع ودلير اولوب وصفرت ونحافتدن مياه
عربده جراد اصفر ايله ملقب اولمشدي ومسلمه شجاعت نهاد نيجه قلاع وبقاع
فتح ايتدكدنصكره شهر قسطنطينيه مدت كثيره محاصره وقلعه غلطه وعرب
جامعني بنيا دايدوب طول مدت كفار ايله مقاتله ومحاربه وشرايط جهادده
كمال اقدام واجتهادي ظاهر ومعاينه اولنوب تا اول زمانه دك غزات دين و
فرقه مجاهدين ايله تضييق كفار مشركين قيلدي كه جناب عمر بن عبد العزيز مسند
خلافته جلوس ايتدكده كندويي دعوت ايتدي اول قيصر بي بصر ايله عقد مصالحه
وپيشكش وهدايائ بي حساب ايله طرف شامه معاودت ايتدي وبو سالده
ابو عمرو الشيباني الكوفي كه امير المؤمنين علي المرتضى وعبد الله ابن مسعود
رضي الله عنهما ايله صحبت ايتمشدي واوقات حياتي يوز سكز سنه ايرمش ايدي
متوجه عالم بقا اولدي وبو سالده عبيد الله ابن عبد الله ابن عيينه بن مسعود
الهذلي كه سلك فقهاي سبعه مدينه ده منتظم ايدي فوت اولدي وبو سالده
ابو هاشم عبد الله ابن محمد حنيفه رضي الله عنهما منزل فنا وبو دار عنادن
سراي بقايه ارتحال وانتقال ايلدي وسنه تسع وتسعين ده قول صحيح برله ابو
الاسود ظالم ابن عمرو الدئلي البصري بو جهاندن كذران ورروضه رضوانه
روان اولدي وابو الاسود جمله اعيان اصحاب امير المؤمنين علي المرتضى
دندر رضي الله عنهما واول حضرتك تعليمي ايله علم نحوي وضع ايلدي تاريخ
امام يافعي ده خليفه بن خياطه دن مرويدر كه اواخر ايام خلافت شاه
ولايت ده عبد الله ابن عباس رضي الله عنهما بصره دن جانب حجازه كتدي
وابو الاسود اول زمانه دك حكومت بصره يه مشغول اولدي كه امير المؤمنين
علي المرتضى رضي الله عنه عز شهادته واصل اولدي منقولدركه اول وقتده
ابو الاسود بر كيجه ايشتديكه بر سائل صوت بلند ايله دير ايدي كه بر صاحب
خير وار ميدر بو فقير كرسنه به بر مقدار طعام ايله اطعام ايليه ابو الاسود
سائل مذكوري دعوت ايدوب مرادي اوزره اطعام ايلدي بعده اول مرد

مرد سائل ديلديكه خانه دن قالقوب طشره يه كيده ومسلمانلرك قپوسنده رسم
دريوزه يه اغاز ايده ابو الاسود اجارت ويرمدي وايتدي لا والله بن سني
انكچون مراد اوزره اطعام ايلدمكه تاكه عامه انام سنك تقاضاندن بو كيجه
اسايش وارام ايده لر اندنصكره حريفي بو قاغوبه اوروب اول كيجه صباحه
دكن اليقودي مدت عمر ابو الاسود سكسان بش ييل اولدي وبو سالده نافع
بن مطعم بن جبير النوفلي وبرادري محمد بن محمود بن جبير بن مطعم كه سلك
اعيان وعلماي قريشده منتظم ايدي بو مرحله فناده منزل بقايه ارتحال
ايلديلر وبو سالده عبد الله ابن محيريز الجمحي المكي كه جمله عباد زمان وزهاد
جهاندن ايدي وبيت المقدسده متمكن ايدي باغ جنانه روانه اولدي رحمه الله

ذكر وفات سليمان بن عبد الملك وبيعت عمر ابن عبد العزيز

اوائل سنه تسع وتسعين ده موضع مرج دابقده روايت سابق اوزره سليمانه
مرض ذات الجنب عارض اولدي وبيلديكه بو علت كندويه باعث رحلت اوليسر
كركدر لاجرم مراد ايدنديكه اولادندن برينې ايالت ولايته نصب ايليه لكن
كندو يانندە موجود اولان فرزنداني صغير السن اولمغله ندماي فصحادن
بعض ناصحان سليمانه ديديلركه اكرام سلطنت وشغل خطير مملكتي بر ولد
بي خرده تفويض وتعيين ايدرسك احتمالدركه بو امر عسيرك عهده سندن
كلميوب فرقه خلايقه تفريق دوشب سكا صغير وكبير بو بابده لعن ونفرين ايليه لر
اولى وانسب اولدركه بو كار عظيمي بر مرد عاقل وعادله وشخص كامل وفاضله
تقليد وتخصيص قيله سن سليمان ايتدي اوغلم داود بو خصوصه لايق ايدي
لكن برادرم مسلمه ايله ممالك رومده حيات ومماتي نامعلومدر استصواب
واستشاره اصحاب عقل وتجربت برله جناب عمر بن عبد العزيزي مهم سلطنته
نصب ايتدي ومقرر ايلديكه كندودنصكره يزيد بن عبد الملك والئ ولايت
وحاكم رعيت اوله ونام عمري بر كاغده يازوب رجا بن الحيوته ويردي وايتدي
بو مكتوبي بنم اقربا ومتعلقاتم نظرينه كتور وسپارش ايله كه هر كيمك اسمي بو
صحيفه لطيفه ده مرقوم ومقيد ايسه اكا بيعت ايدوب امرينه رام وخدمتنه
قيام كوستره لر ورجا بر موجب فرمان سليمان اول ورقه اعيان واركانه
قاتنه كتوروب فتح وقرائت اولندقده جمله سي خلافت عمر بن عبد العزيزه قائل
اولوب اندن بيعت وصدق درون ايله حكمنه متابعت ايلديلر لكن رجا روايت
ايدركه ابتدا مجلس اعيانه وارد قده عمر بن عبد العزيز بنم يانمه كلوب ديديكه
اكر سنك معلومك ايسه كه سليمان بني ولئ عهد ايلمشدر بيان بيورك تاكه كار
عسيردن استعفا واستغنا ايليم جواب ويردمكه بني بو سرّ افشا سندن عفو

ایله کیم بو رازک اظهارندن مجاز دکلم اندنصکره هشام بن عبد الملک بو
مهم دن استفسار ایلدی اکا دخی اول جوابی ویروب غیری کاره مشغول
اولدم هشام الوالنه اورب ایتدی اکر اولاد عبد الملک نعمت خلافتدن محروم
اولورلر ایسه چوق فتنه وفساد ظاهر اولوب نیجه اجسام واجساد بی روح
قالور پس چونکه سلیمان وفات ایدوب تجهیز وتکفیننه مقید اولدیلر
رجا ایدر که بن حیات سلیمانک اشتهار موتندن مقدم جامعه وارب
خلایق شامی دعوت وجمع ایلدم وددمکه زمان امیر المؤمنین شویله
دیرکه بو نامه‌ئ نامی ده مسطور الاسامی اولان کیمسه ایله ایکنجی دفعه بیعت
ایلیه سکز وجمله جماعت حسن ارادت ایله اطاعت ایدوب تکرار بیعت
ایتدیلر اندنصکره رجا وفات سلیمانی اظهار ایدوب صحیفه ده اولان
اسمی صوت بلند ایله اوقودی وچون نام همام عمر بن عبد العزیزه ایرشدی
هشام اهالی شام ارasında آواز بلند ایله ایتدی بن بو بیعتدن بیزار وبو
متابعتدن ادبار ایدرم رجا ایتدی اکر سن بو بیعتده خلافت ایلیه سن
باشکی بدنکدن جدا ایلرم هشام بالضروری ساکت اولوب جواب ویرمدی

ذکر خلافت عمر بن عبد العزیز ابن مروان علیه الرحمة والغفران

مورخان دانشور وناقلان سخن پرور اتفاقیله مادر عمر حفصه بنت عاصم
بن عمر بن الخطاب ایدی رضی الله عنه واول جناب عدالت نصابک کنیتی ابو حفص
ایدی وسر مبارکنه زخم پای ستور ایرشمکله کندویه اشج بنی امیه دیرلر ایدی
ونقش خاتمی عمر یومن بالله ایدی وچون عمر بن عبد العزیز جادهٔ محبت اهل بیتده
ثابت قدم ایدی لاجرم ایام حکومتنده مزرعهٔ فدکی فوقهٔ سادات اهل سعادته
تفویض ایدوب منتسبان دودمان شاه مردانه غایتده رعایت ایلردی وکندو
آباواقرباسی سلوکندن اِبا ایدوب منابرده خطبای ضلالت انتما اغزندن لعن
امیر المؤمنین علی المرتضی کرم الله وجهه اسقاط ایلدی وآنی که خلفای سابقه وامرای
بنی امیه ظلم وتعدی وتغلب وتصدی برله خلقدن آلمشلر ایدی کیرو صاحبلرینه
رد وتسلیم ایلدی واول صاحب عدل ورأفت ایام خلافتنده بیت المالدن ایکی
درهم کندویه وظیفه تعیین ایدوب وجه معاشنه صرف ایلردی ودیوان عدالتده
اوتوروب دفع مظالم ایتدوکده خاک پاک اوزره اوتوردی وعمامهٔ
صغیر وجامهٔ حقیر کیوب غنی وفقیره نظر مرحمت ایله بقردی روضة الصفاده
صاحب مناقب مفاخر امام محمد الباقردن رضی الله عنه مرویدرکه بیوردیلر
هر قوم عالی تبارمیانه سنده بر مرد صالح ونیکوکردار واردر وبهترین بنی امیه
عمر بن عبد العزیزدر وفات عمر سنه احدی ومایه رجبنده دیر سمعانده واقع

اولدی مدت خلافتی ایکی یل بش آیدر واوقات حیاتی قول جمهور مورخان
اوزره قرق یلدر وقول حمد الله مستوفی اوزره اوتوز اوچ یلدر امروزاده
سلیمان بن نعیم قیام ایلردی یوسف بن ماهکدن منقولدرکه حین تدفین عمر ابن
عبد العزیزده سوی سمادن بر رقعه اول قبر پاکیزه بقعه اوزرینه دوشدیکه
ایچنده بو کلمات مغفرت سمات درج اولنمشدی بسم الله الرحمن الرحیم امان من الله لعمر بن عبد العزیز من النار

کفتار در بعض از وقایع واحوال او علی سبیل الایجاز والاختصار

سیر السلفده وبعض کتب اهل شرفده مسطوردرکه چون اعیان شام وامرای
عظام سلیمان ابن عبد الملکی دفن ایلدیلر میراخور عمر بن عبد العزیز سوار اولمق
ایچون بر قاج اسب تازی کتوردی عمر ایتدی باکه اول استر که بونده مقدم اکا
سوار اولوردم اول کفایت ایدر غیره احتیاجم یوقدر دیوب استر رهواره سوار
اولوب جامع شریفه کلدی اول طالع مسعود منبره صعود ایدوب ایتدی ایها الناس
بن خلاف رضام اوزره بو امر خلافته مبتلا اولدم حالا جمله کزک رقبه‌سی
ربقهٔ متابعت وبیعتدن مبرا وآزاد ایلدم هر کیمی استرسکز مسند خلافت
وتخت سلطنته کچوروب اندن بیعت ایدک که بن بو شغل خطیردن بیزارم بو حالده
عامهٔ خلق واعیان واشراف جوانب واطرافدن فریاد ایدوب ایتدیلرکه بز
کندومزه خلیفه وشهریار سنی انتخاب واختیار ایتمشزدر وسندن غیری به
رضامز یوقدرکه مسند ایالت وولایته لایق وتخت خلافت ومعدلته موافق
سنسن پس عمر اول جماعتدن بو کلماتی استماع ایتدوکدنصکره زبان
بلیغ البیان ادای حمد وثنای الهی ودرود حضرت رسالت پناهی یه اچوب
فرق اناسی وکافهٔ خواص وعوامی طریق طاعت وپرهیزکاری وسمت احسان
وکم آزاری یه دعوت ودلالت ایتدی ومنبردن نزول ایدوب کندو منزلنه
متوجه اولوب کتدی وچون مسند خلافت وسریر ایالت اوزره متمکن اولدی
مسلمة بن عبد الملکی که اول اوانده عساکر اسلام ایله محاصرهٔ استنبوله مشغول
ایدی دعوت ایلدی ومسلمه عمرک امرینه اطاعت ایدوب لشکر اسلام ذوی الاحتشام
برله جانب شامه مراجعت قیلدی بعده یزید بن مهلبی امارت خراساندن
معزول ایدوب جراح بن عبد الله اول منصبه نصب ایتدی وچون یزید بن مهلب
جانب شامه وحلبه متوجه اولوب نهر معقله ایرشدی والی بصره امر واشارت
عمر بن عبد العزیز برله یزید بن مهلبی مقید ایدوب جمله ساز وسلب ایله دمشقه
کوندردی وعمر یزیددن مال جرجان وطبرستان جمله تفتیش ومطالبه
قیلدیکه یزید اول مال فراوانی واول زر وسیم بی حد وپایانی مرادی اوزره
شعرا وفقرایه بذل وایثار ایتمشیدی عمر ایتدی اول اضاعت ایلدیکک مال بیت المال

حق مسلمانلردن قادر دکلم که بیت المال مسلمینی سندن مطالبه وحق اوزره
محاسبه ایلیهیم ویزید اول زر وسیمک اداسنده عاجز وحیران وواله وسرکردان
ایدی عاقبت یزید زنجیر وقید بند شدید برله زندان حبسده مدت مدید محبوس
اولدی تا اول زمانه دک که مرض موت ذات ستوده صفات عمر ابن عبد العزیزه
استیلا اولدی ویزید یزید بن عبد الملکدن خائف اولمغله زنداندن فرار ایلدی
وسنۀ مائه ده عمر خطبانی طعن وسب امیر المؤمنین واهل بیت سید المرسلیندن
منع ودفع ایلدی وبیوردیکه اول کفتار ناهموار یرینه بو آیت شریفه اوقویه لر
ربنا اغفر لنا ولاخواننا الذین سبقونا بالایمان ولا تجعل فی قلوبنا غلا للذین امنوا
ربنا انک رؤف رحیم وبو سالده اغاز دعوت وافتتاح بیعت بنی عباس واقع
اولدی بو امر عظیمک سبب وموجبی اولدرکه ابو هاشم عبد الله بن محمد حنفیه
رضی الله عنه که کبار عالی تبار فضلای علویه دن ایدی سلیمان بن عبد الملک
سندایچنده زهر ویردی وابو هاشم بو مکری احساس ایدوب محمد ابن علی ابن عبد الله
ابن عباس ملاقات ایتدی ودیدیکه فضلای اهل بیت قتنده بو معنا صحته
پیوسته اولمشدرکه سلطنت علیه فرقۀ بنی امیه دن سنک اولاد امجادکه
انتقال ایلیه کرکدر امر دعوته مباشرت ورسم بیعته مبادرت کوستروب مهیای
اسباب سلطنت اولهسن ابو هاشم اول اثناده وفات ایلیوب اتباع واشیاعی
محمد بن علی ایله بیعت ایتدیلر ونهال بی همال محبت خلافت زمین طبیعت محمدده
راسی وراسخ اولدی وسنۀ مذکوره ده داعیان عذب البیان ولایت خراسان
واطراف جهانه روان ایلدی تا که عامۀ خلایقی بیعت آل عباسه دعوت ایدهلر
وبو سالده ابو امامه سعد بن حنیف الانصاری که زمان حیات سید کائناتده
علیه التحیة والصلات عالم وجوده قدم بصمش ایدی بو دار فنادن منزل بقایه
انتقال ایلدی وبو سالده ابو الطفیل عامر بن واثلة الکنانی اللیثی مکه ده
وفات ایلدی قال الشافعی وهو آخر من رأی النبی صلی الله علیه وسلم موتا
ویروی عنه هذا البیت نظم ومابعاب رأسی عن سنین تتابعت علی ولکن
شیبتنی الوقایع وبو سالده سالم بن ابی جعد الکوفی که مشاهیر محدثین
دن ایدی فوت اولدی وبو سالده خارجه بن زید بن ثابت الانصاری که فقهای
سبعۀ مدینه دن ایدی عالم بقایه انتقال ایلدی وبو سالده ابو عثمان
عبد الرحمن الهذلی البصری عالم آخرته رحلت ایتدی وابو عثمان زمان حیات
سید کائناتده ایمان کتورمشدی لکن شرف ملاقات سید موجودات ایله
مشرف اولمامش ایدی انجق اون ایکی ییل حضرت سلمان ایله رضی الله عنه صرف
اوقات قلمش ایدی آخر وقعۀ کربلادن صکره قتلۀ اهل بیت ارا سندن چیقوب

چیقوب بصره ده اتخاذ مسکن ومقام قیلدی تاریخ کزیده ده مسطوردرکه
ابو عثمان بنی قضاعه دن ایدی وکوفه ده متمکن اولوب قالمشدی وقعۀ کربلادن
صکره بصره یه کلوب انده قرار ایلدی واوقات حیاتی روایت ابن جوزی واما
یافعی اوزره یوز اوتوز ییلدر وبو سالده شهر بن حوشب الاشعری که عبد الله
بن عباس حضرتلرینک مشکات علومندن علم قرائت اقتباس ایتمشدی وفات ایلدی
وبو سالده سالم بن یسار که سلک عباد وفضلای عالی مقدارده منتظم
ایدی بصره ده علم عزیمتی عالم آخرته رفع ایتدی وبو سالده عیسی ابن طلحه ابن
عبید الله التیمی که جملۀ عقلا واشراف قریشدن ایدی فوت اولدی وسنۀ احدی
ومائه ده شوذب نام خارجی سکسان بیک نفر مرد صاحب کر وفر برله
نواحی کوفه ده خروج ایلدی وعمر بن عبد العزیز عبد الحمید بن عبد الرحمن
ابن زید بن الخطاب یاننه که اول وقتده حاکم کوفه ایدی نامه کوندردی
وبو مضمونی درج ایلدیکه کرکدرکه بر سردار هشیار وکارکذار تعیین ایدوب
لشکر انبوه بسیار برله دفع خوارج بدکرداره حواله ایده سن شول شرط ایله که
میانه ده مسلمانلر تلف وشیر شمشیره طعمه وعلف اولمیه بلکه وسیلۀ حیله
برله بو واقعۀ هایله دفع ورفع اوله وعبد الحمید محمد بن جریر بن عبد الله
البجلی ایکی بیک سوار رستم وار برله شوذب بدکردار اوزرینه کوندردی
محمد وشوذب بربریله مقابله ومقاتله یه آغاز ایتمزدن مقدم عمر بن عبد العزیز
شوذبه عبارات مهذبه برله بر نامۀ نامی ارسال ایتدی مضمون همایونی اولدرکه
مسموعمز اولدیکه سنک سبب خروجک تعصب دین وخلاف شرع مبین در واقعا
اکر بویله ایسه سزکله دین وملت ومذهب وشریعتده مناظره ومباحثه ایلیهلم
کوره لم حق کلام کیمک جانبنده قرار وحقیقت ایمان واسلام نره یوزدن استقرار
بولور چون شوذب بو آدای مهذبی کوش ایتدی دیدیکه عمر غایتده انصاف ایله
سوز سویلمشدر پس عاصم نام شخصی بر آخر کیمسه ایله دار الخلافه یه کوندردی وعمر
اول ایکی نفردن سؤال ایتدیکه سزیک خروجکزه باعث وبادی نه در جواب
ویردیلر که بزم سنک ایالتکدن شکایتمز یوقدر زیرا طریق عدل وانصافه مائل
وسمت جور وظلمدن راجع وآیل سن لکن سوزمز اولدرکه اکر سمع رضا ایله
اصغا ایدرسک شرایط مبایعت ولوازم متابعتی یرینه کتوره لم عمر ایتدی اوله
تقریر ایده جککز کلامی نه کونه پیغام دربیان ایلک تا که استماع واذعان ایدهلم
انلر ایتدیلر چون سن اعمال بنی امیه یه مخالفت وافعال آل معاویه یه منازعت
ایدرسن واطوار ناهموارهلرینه منکر وحق اهل بیته مقرسن کرکدرکه اول
سالکان راه ضلالته لعنت ایلیه سن عمر ایتدی بو سوزدن سیزیک مقصودیکز

مثوبات اخرت ومحض مغفرت در لكن بو بابده سهو وخطا اوزره سن زيراكه
حضرت پیغمبرکه فی الحقیقه قائد و رهبر در كيمسيه لعنت ايله امر ايتمدی ودهان معجز
بیانن برفردك طعن ولعننه دهی اجمادی واهل عصیا واصحاب بغیان اوزرینه
لعن ايلمك واجب دكلدر واكر سيزيك بونك خلافنجه اعتقادیکز وار ایسه
مطابق دعوی وموافق مدعا اقامت دلیل ايلك اول ايكی شخص سررشته
كلامی بو مقامده آخر مقصود ومرامه سوق ايدوب ايتديلر يا امير المؤمنين
نيچه كوررسن اول شخصی كه حاكم مسلمانان اوله واوصاف عدل وانصاف ايله
اتصاف بوله وكندودن صكره امر خلافتی ومهم امارتی بر كيمسه يه حواله ايده كه
ظالم وغشوم ومرد جوار وشوم اوله وعين اليقين بيله كه رعيتی مبتلای ظلم
وجفا وگرفتار اذیت وعنا ايدر عمر ايتدی بو شخص جمله خطاكاران وستمكاران
دندر پس دوبدیلر كه نیچون سرانجام مهام انامی قبضهٔ اقتدار يزيد بن عبد
الملكه تفويض ايدرسن بأنكه سكا كضوء الشمس فی وسط السماء ظاهر وباهردر
يزيد شرارت وشقاوت وعدم عفت وطهارت ايله موصوفدر ومسلمانلرك
ظلمنه جانلو طالب وغصب واخذ اموالنه افراط حرص ايله راغبدر عمر بو سوزك
استماعندن كريان ونالان اولدی وايتدی بكا اوچ كون مهلت ووسعت ويرك
تاكه بو بابده تأمل وتفكر وبو كار عسيرده تدبر قیلم پس رسولان بليغ البيان
ايتديلر شمدی بيزه معلوم اولديكه سن امام عادل وخليفهٔ كامل وفاضلسز
وچون اعيان بنی اميه بو مكالمه جليه دن خبردار اولديلر توهم ايتديلر كه
مباذا عمر بر آخر شخصی ولی عهد ايليه كه بو قومدن جدا وبو خانداندن زمانه اعد
قيلندن اوله لاجرم خدامندن برينی فريفته ايدوب اول زاهد دهره زهر
ايچورديلر وعمر پهلوی آمال وامانی سن بستر ناتوانی يه قويوب سنهٔ مذكوره
رجبنده وفات ايلدی رحمة الله عليه رحمة واسعه ونوّر الله تعالی مرقده

ذكر خلافت يزيد ابن عبد الملك بن مروان

جدّ يزيد مروان بن حكم در وجدّ مادری يزيد يزيد بن معاويه در لاجرم
شرارت نفس مقتضاسنجه عمر ابن عبد العزيزك تغيير اطوار پسنديده وتبديل
افعال حميده سنده اقصی الغايه جدّ وجهد ايتدی واطراف بلادده اولان
عمال عادلی وامرای عاقلی معزول ايدوب عاملان ظالمانی عامهٔ مسلمانان
اوزرينه حواله ومسلط قیلدی كنيت يزيد ابو خالد ولقبی القادر بصنع الله
ايدی مدت اياليتی درت سنه در وسنه خمس ومايه شعبانده خلعت بقاسن
دست دلال قضايه تسليم ايلدی اوقات حياتی قرق ييلدر اكثر قول مورخين اوزره

ذكر مآل حال شوذب وخروج اولاد مهلب

چون خبر فوت عمر ابن عبد العزيز سمع والی كوفه اولان عبد الحميده ايرشدی
محمد بن جريره نامه كوندروب امر ايتديكه محاربهٔ شوذبه متهيی اولوب مردانه
صاحب شجاعت ايله اوزرينه واروب استيصالنه اهتمام تام ايليه شوذب بو احواله
واقف اولدقده ايتدی ظاهرا بو حركت بی بركتدن معلوم اولديكه اول خليفهٔ
اهل پرهيز عمر بن عبد العزيز وفات ايلمشدر كه محمد بن جرير بزم الجيلر يمزه مراجعت
ايتمدين امر جداله استعجال ايلرديوب ترتيب سپاه وترتيب لشكر نصرت دستگاه
مقيد اولدی وارباب ارادت ايله تيغ جلادتی چكوب محمدی مغلوب ومنهزم
قيلدی ويزيد بن عبد الملك بو معنايه واقف اولوب نيچه دفعه جنود نامعدود
شوذب اوزرينه ارسال ايتدی وشوذب جميع حروبده عسكر يزيدی مغلوب
ايدوب منصور ومظفر اولدی اخر الامر سعيد ابن عمرو الحرشی اون بيك سوار
خنجر كذار ايله اول طائفه نك مقابله سنه ارسال ايتدی وشوذب اول جنگده
دخی آثار مردانكی وفرزانكی محل تقديمه ايرشديروب اكثر متابعانی ايله مقتول
اولدی وسنه اثنی ومائه ده يزيد بن مهلب كه زندان حلبدن فرار ايتمش ايدی
بعضده بعض هوادار واعوان كاروزار اوزرينه جمع اولوب خروج ايلدی
وعدی ابن ارطاتی كه اول ولايتك حاكمی ايدی محاربهٔ عظيمه دن صكره طوتوب حبس
ايتدی بعده سپاه رزمخواه وجند ظفر پناه برله جانب واسطه عزم راه ايتدی
چون يزيد بن عبد الملك كيفيت حادثه دن آگاه اولدی برادری مسلمه بن عبد الملكی
وعباس بن وليدی جند بسيار وجيش بی شمار ايله دفع يزيد بن مهلبه مأمور
ايدوب كوندردی عاقبت نواحی واسطه ده تلاقی فريقين وتقابل فئتين
واقع اولدی وجانبين ده غبار جنك وشين ارتفاع بولدی كوشش بسيار
وجوشش بی شماردن صكره پرچم علم مسلمه شانه زدهٔ مشاطهٔ فتح وظفر اولوب
بيچاره يزيد اكثر توابعی ايله اول معركه ده شهيد اولدی ومفضل بن مهلب
بعض دليران پرساز وسلب برله بصره جانبنه فرار ايتدی وبصره ده كريزان
اولان عسكردن بر فوج اوزرينه جمع اولوب منتظر وقت قتال اولدی بو جانبده
مسلمه دخی هلال بن احوز تميمی سپاه پرساز وسلب برله استيصال آل مهلب
ايچون بصره يه كوندردی وچون بصريان مقاومت شاميانه تاب وتوان كتورمديلر
بالضروره كشتيلره كيروب متوجه جانب هرموز اولديلر زيراكه اول حدودده
بر حصار استوار وار ايدی كه يزيد بن مهلب انك امارتنی وداع بن حميد الازدی يه
ويرمشدی شول شرط ايله كه اگر بكا وبنم اهل بيتمه ترادف ايام برله بر واقعه
ها يله ظهور ايدرسه كندولرين اول حصن حصينه ادخال ايدوب حفظ ايليه
پس چون اخوان واولاد يزيد اول قلعه نك نواحی سنه واصل اولديلر وداع بن

ابن الحمید عهده وفا ایتمیوب اول جماعت کرام قلعه ده محل وادام ویرمدی وانلر
کمال عجز وانکسار ایله ظاهر حصارده اوتورمشلر ایدی که سپاه شامیان رود دیاد
نمایان اولدیلر ومفضل وزیاد وعبد الملک ومروان ابناء مهلب ومعاویه
بن یزید بن مهلب ومنهال بن ابی عتبه بن مهلب وعمرو بن مغیره فرزندان قبیصه بن مهلب
اول موضعده کشته وخاک وخون ایله آغشته اولدیلر ونعمان بن ابرهیم بن مالک
اشتر ومحمد بن اسحاق بن محمد بن اشعث عورات مستورات ومخدرات هفت
سمات برله اسیر ایدوب رؤس مقتوللان ایله مسلمه بن عبد الملکه کوندردی
ارباب بصائر واصحاب ضمائره پوشیده دکلدر که ال مهلب میان اشراف واعیان
والاحسبده جودت جود وعطا وکثرت مروت وسخا ایله مشهور ومذکورلردر
وبلغا وشعرا انلرک مدایحنده قصاید غرا واشعار دلارا انشاد وانشا ایلمشلردر
تاریخ امام یافعیده مذکوردر که اجمع علماء التاریخ انه لم یکن فی دولت بنی امیه
اکرم من بنی مهلب کما لم یکن فی دولة بنی عباس اکرم من برامکه وجمله اولاده
مهلبدن یزید وزیاد ومدرک بربیلده متولد اولمشلر ایدی وجملهسی براوغوده
دست ظالماندن سیف حیله ایله کشته اولدیلر ومدت سنین عمرلری تمام
واربعین منتهی اولمشیدی وسنه اثنی ومائه ده یزید بن عبد الملک امارت عراق
وخراسانی عمرو بن هبیره یه ویردی واول دخی عمرو بن سعید بن عمرو الحرشی
کندو طرفندن ضبط خراسانه روانه ایتدی وسعید ضبط خراسان وربط مهمات
نوع انساندن صکره سنه ثلث ومائه ده جانب ماوراء النهره لشکر غارتگر
ارسال ایدوب اول ولایتک اهالیسی که رقبهلرین ربقه صلح وصلاحدن
چیقارمشلر ایدی ایکی دفعه ده ضرب شمشیر اتش تاثیر ایله مطیع ومنقاد
ایلدی وسنه اربع ومائه ده عمرو بن هبیره بعض اهل حسد وخباثتک غمز وسعایتی
ایله سعید بن عمروی معزول ایدوب مسلم بن سعید بن اسلم الکلابییی اول دیاره نصب ایتدی

ذکر بعض از اکابر انام که ایام حیات ایشان در زمان یزید نهایت انجامید

سنه احدی ومائه ده اکثر مورخان روایتیله حسن بن محمد حنیفه رضی الله عنه
فردوس برینه انتقال وارتحال ایلدی وجمال حال حسن محاسن علم وعقل وفضل
ایله مزین ایدی وعبد الرحمن بن کعب بن مالک الانصاری وابوبکر بن موسی
الاشعری رضی الله عنه وفات ایلدی وبو سالده عایشه بنت طلحه بن عبید الله
التیمیه که کمال جمال وقامت اعتدال ایله بی نظیر وبی مثال ایدی ومصعب بن
زبیر مدت متمادی اول نازنینک تمنای وصالنده جد واجتهادی کمال ایتمشیدی
بالاخره یوز بیک دینار راه وصالنده ایثار ایتمیجه اول شمع شبستانک
بوستان وصالنه داخل اولمدی وسنه اثنی ومائه ده یزید بن ابی مسلم الثقفی که

الثقفی که کاتب حجاج ومیدان فصاحت وکتابتده کوی مسابقتی امثال واقرانندن
قاپمشیدی وفات ایتدی منقولدر که سلیمان بن عبد الملک برکون یزید بن ابی
مسلمه سؤال ایتدی یا کندو صاحبک یعنی حجاجک قعر سقرده موضع مقرن
مشاهده ایدرسین یزید ایتدی یا امیر المؤمنین بویله بیورمکه حجاج سنک
دشمنکه دشمن ودوستکه دوست ایدی واول یوم قیامتده یمین عبد الملک
ویسار ذات ولیدده کرکدر وانی بر جایکاهه کتورلرکه تمام سنک دلخواهک
اوزره اوله سلیمان طلاقت وکلمات حسان یزیده تعجب ایدوب ایتدی قاتله الله
ما اوفی لصاحبه وهم بو سالده ولایت خراسانده ضحاک ابن مزاحم الهلالی که
علم فقه وتفسیرده غایت مهارت وکمالی وار ایدی فوت اولدی تاریخ امام یافعیده
مذکوردر که مکتب ضحاکده اوچ بیک کودک پاکیزه ادراک جمع اولوب تعلیم
علمه اشتغال ایدرلردی وسنه ثلث ومائه ده عطا بن یسار فقیه مدینه وغلام
ام المؤمنین میمونه ایدی وفات ایتدی وسنین عمری سکسان ساله اتصال ایتمشیدی
وهم بو سالده ابو الحجاج مجاهد بن جبر المکی که مناظم اعاظم علمای امتده
منتظم ایدی حالت سجودده ایکن اول خالق مسجوده روحی تسلیم ایلدی تاریخ امام
یافعیده ذکر اولنمشدر که مجاهد عبد الله ابن عباسدن اوتوز نوبت تعلم قرائت
قران ایلمشدی عمر مجاهد سکسان اوچ ییل ایدی وبو سالده مصعب بن سعید
بن ابی وقاص الزهری وموسی بن طلحه بن عبید الله التیمی که جمله محدثان زمان
وفصحای بلیغ البیانندن ایدیلر عالم فانیدن سرای جاودانییه انتقال ایتدیلر
تصحیح المصابیحده مسطوردر که موسی بن طلحه تابعین جلیل القدردن ایدی
کان یسمی المهدی فی زمانه ولد فی زمن النبی صلی الله علیه وسلم وهو سماه موسی
وبو سالده یزید بن اصم العامری که پسر خاله ابن عباس ایدی وکندو خالهسی
ام المؤمنین میمونهدن رضی الله عنها روایتی واردر وفات ایلدی وسنه اربع
ومائه ده روایت صحیح اوزره ابو عمرو عامر بن شراحیل الشعبی الکوفی که وفور علم
وفضل وحلم وبذل برله میان ارباب اخبارده اشتهاری واردر علت فجاءت
ایله عالم اخرته رحلت ایلدی وتاریخ امام یافعیده مسطوردر که جد شعبی
اعاظم اهالی یمندن ایدی وکندوسی جمله عظمای تابعیندن واکابر علمای
مسلمیندن ایدی شعبیدن مرویدر که ایام خلافت عبد الملک بن مروانده
بنی رسم رسالت برله قیصره کوندردی وچون ملک روم ایله ملاقات ایدوب
کلماته اغاز ایلدک هر نه احوالدن سؤال ایتدیسه وجه صواب واداء
مستطاب برله جواب ویردم وبو جمله ایله اداب ملوک روم وعادت حکام
اول مرزبوم دکلدر که رسولان سلاطینی اول دیارده مدت مدید توقیف

وترديد ايليلر قيصر بني ديار رومده اول مقدار اكليقو ديكه كثرت مكث وتوقفدن بكا تمام كلال كلدي آخر جونكه انصرافه اذن ورخصت اولدي بكا سؤال ايتديكه سن اهل بيت مملكت وامراي عظماي ولايت دنميسين بن ايتدم خير انجق قوم عرب وافاضل اهل ادبدن برمرد مؤدبم پس بكا مهرلي بر رقعه ويردي وايتدي چون عبد الملك قتنه واروب اداي رسالتدن فارغ اولدقده سن بو رقعه يي اول زمان نظر عبد الملكه ادب تام ايله وضع قيلسن وبن چونكه خدمت عبد الملكه كلوب سخنان ملك رومي واحوال مزبوري عرض ايلدم اول رقعه يي فراموش ايدوب مجلس عبد الملكدن طشره چيقدقده اول معني خاطره كلوب تكرار مجلسه كيروب اول رقعه يي حضور عبد الملكده وضع ايلدم چون عبد الملك آني سراپا نظر امعان ايله مطالعه ايتدي بعده بكا التفات ايدوب ايتدي قيصر بو رقعه يي سكا ويرمزدن مقدم هيچ سنده برنسنه استفسار ايلديمي بن ايتدم بلي سؤال ايتديكه سن اعيان ولايت واركان دولتدنميسن بن ايتدم يوق بلكه قوم عربدن برمرد غريبم اند نصكره عبد الملك حضورندن چيقوب طشره كتدم بواثناده بني دار الخلافه يه دوندوروب عبد الملك حضورينه كتورديلر عبد الملك ايتدي هيچ بيلورميسنكه بو رقعه ده نه يازلمشدر معلومم دكلدر ديدم پس رقعه يي باكه ويردي كوردم ايچنده يازلمشكه تعجب ايدرم اول قومه كيميدركه اراسنده بويله برمرد عاقل وكريم اوله وانلر بو مردي كاملدن غيريسني كندولره حاكم ديار ورئيس شهريار ايليه لر چون بو مضمونه واقف اولدم جناب امير المؤمنين وخليفه روي زمينه دكمكه زياده متحير ومتغير اولوب ايتدم اكر بن بو مكتوبك مفهومنه واقف اوليدم حضور خليفه روي زمينه بو نامه يي كتورمزدم عبد الملك ايتدي هيچ بيلورميسن نه سببله بو مضمون شناعت مقروني يازمشدر بن ايتدم لا والله بلمزم عبد الملك ايتدي اول كافر بكا رشك وحسد ايلمشدركه سنك كبي عاقل ودانا بركيمسه مالكم ومراد ايدنمشكه وسيله حيله برله سني بكا هلاك ايتدوره چون بو خبر واصل سمع قيصر اولدي تصديق ايدوب ديمشكه الحق بنم مقصودم ومرادم وفكر نهادم بو ايدي وشعبيدن منقولدركه بشيوز نفر صحابه دن زياده كيمسه ايله صحبت ايدوب ملازمت خدمتلرين ايلدم واول جمله دن بري امير المؤمنين علي ابن ابي طالبدر رضي الله عنه مدت حيات شعبي بر روايتده سكز بيلدر وبر قولده سكساندن متجاوزدر رضي الله عنه وسنه مذكورده خالد بن معدان الغفتي كه زهد وعبادت واطوار حسنه برله متصف ايدي وفات ايلدي منقولدركه اول هر كون قرق بيك كره تسبيح لسان فصيح برله ادا ايدردي وصحابه دن يتمش نفر كيمسه نك شرف صحبتن ادراك ايتمش ايدي وبو سالده عامر بن سعيد ابن ابي وقاص كه بذل وفضل ايله اختصاص بولمش ايدي وفات ايلدي وارباب اخباردن بعضيسنك اخبارينه بو سالده ابو برده عامر بن موسى الاشعري وفات ايتدي كه اندن نصكره شريح قاضي كه قضا ولايت كوفه يه منصوب ايدي قضاي عاجله كرفتار اولوب دست تقدير سجل حياتن امضاي ممات ايله ممضي ايلدي وسنه خمس ومائه ده عبد الرحمن الخزاعي كه كثير عزه ايله مشهور ايدي فوت اولدي وكثير جمله شعراي عرب وفصحاي اهل ادبدن ايدي وعزه بنت جميل بن حفص الغفاريه يه تعشق ايتمكله اول نكار شيوه كارك آرزوسنده نيجه اشعار بلاغت شعار سويليوب صفحه روزكارده يادكار قودي بو سببدن كثير عزه ايله بين الانام اشتهار تمام بولدي وكثير اتفاق مورخان عرب برله شيعي مذهب ايدي ومع ذلك ملوك بني اميه ايله همواره مصاحبت ومناسبت بلردي وانلر حسن طبيعتي سببيله رعايت ايدوب كندويه تعرض ايتمزلردي وتاريخ امام يافعيده ابن قتيبه دن منقولدركه بركون كثير عبد الملك بن مروان مجلسنه كلدي وعبد الملك كثيره ايتدي علي مرتضي حقيچون اولسون راست سويله كه هيچ كندودن عاشق مشرب بركيمسه كوردكمي كثير ايتدي يا امير المؤمنين كندو سر مباركنه دخي سوكند ويرسك طوغروسن ديردم ديو ايتدي بركون بيابانده كيدردم ناكاه كوردمكه بر صياد صيد آهو ايچون دامني قورمش وكندو كمينه كيروب جانب دامه كوزن دقولق اورمش اوتورر كندودن سؤال ايلدمكه سكا نه ضرورت عارض اولدي بو بيكستان پر تابده بويله اضطرار واضطراب چكرسن جواب ويرديكه برمرد غريبم كمال ضرورت ايله اولاد وعيالمك حالي اكا قريب اولمشدركه كثرت استيلاي جوعدن عالم اخرته رجوع ايليه لر حالا كلدمكه واسطه دام ايله برصيد كرفتار وقيد ايدوب اهل بيتمه الوب كيدم بن ايتدم استرمكه بو بيابانده سنكله بيله اولوب صيد وشكارده سكا شريك اولام جواب ويرديكه معقول ومناسبدركه قيد وصيد شكارده بلكه سنك طالعك هم مساعد ويار اوله ديو سويلشوركن آني كوردككه بر شكار جانب صحرادن اشكار اولدي وكلوب دامه كرفتار اولدقده بن ديلدمكه آهويي قيد دامدن خلاص ايليم آني كوردمكه اول شخص بندن مقدم صچرايوب آهويي دامدن آزاد وشركه شبكه دن اكا كشاد ويردي بن بو كار عجيبدن متعجب اولوب ايتدم نيچون بويله ايلدك جواب ويرديكه اول اجلدن آني ازاد ودامدن كشاد ويرمكله خاطرين شاد ايلدم كه ايكي چشم سياهي وديده آهو نكاهي مشابه چشم ليلي ايدي مدت عمر كثير سكسان ايكي بيلدر وهم بو سالده عكرمه غلام عبد الله ابن عباس

سلك علمای صایب قیاسده معدود ایدی علم عزیمتی عالم اخرته رفع ایتدی تاریخ
امام یافعی ده مسطوردرکه عکرمه بربری الاصل ایدی ومغربیلردن بریسی آنی ابن
عباس حضرتلرینه هبا ایتمشدی واول حضرت عکرمه یه تعلیم قرآن وسنن ایدوب
علم حدیث وفقهده نصاب کامل ایله سرافراز اولدی وجمیع حکام اطراف واشراف
اکناف وفضلنا اعتراف ایدوب تعظیم وتکریم ایدرلردی مع ذلك علی ابن عبد الله
ابن عباس فوت پدرندنصکره انی خالد بن یزید بن معاویه یه درت بیك دیناره
فروخت ایلدی واول زمان عکرمه اول بایع غیر مکرمه ایتدی کندو پدرکی درت
بیك دیناره فروختمی ایدرسك وعلی اول سوزدن خجل اولوب اول بیعی تکرار اقاله
ایلدی وعکرمه یی ازاد ایتدی واقدی روایت ایدرکه عکرمه وکثیر شاعر برکونده ایکیسی
وفات ایدوب مدینه ده بربرندن اوزرلرنده نماز قیلندی وخلق عالم دیدیلرکه
افقه فقها واشعر شعرا برکونده عالمدن نقل ایلدی وروایت امام یافعی اوزره
بوسالده ابورجا العطاردی بصره ده بوجهان ردیدن عالم سرمدیه انتقال
ایلدی وسنین عمر نازنینی مائه وعشریندن متجاوز ایدی وبوسالده عبید الله
وعبد الله پسران عبد الله ابن عمر وابان بن عثمان بن عثمان رضی الله عنه وفات
ایلدیلر رحمة الله علیهم اجمعین ذکر ولایت عهد هشام ومردن یزید بدانجام
روضة الصفاده بومعنی کمالیله استیفا اولنمشدرکه اول ایامده که یزید ابن
عبد الملك برادری مسلمه ابن الملکی وبرادرزاده سی عباس بن ولیدی تمام
ساز وسلب ایله استیصال ال مهلب ایچون کوندردی عباس صایب قیاس
ایتدی مردمان عراق مکر وشقاق ایله متصفلردر اکر اکثر اثنای مقابلده وکارزارده
زارده امیر المؤمنین وفات ایتدی دیو اوازه صالدلر وبز بلمزکه ولی عهد
کیمدر ممکن که بو قصه دن فتنه وفساد حادث ونیچه قتل نفوسه بادی وباعث
اوله صکره بونك تدبیر وتدارکنده اصحاب فکر صایب عاجز وقاصر اولهلر
وعباسك بو سوزی عرض ایتمدن غرضی ولایت عهدی کندو برادری عبد العزیز
بن ولیده تعلق ایتمك ایدی اما یزید سعی مسلمه ایله کندو برادری هشامی
مسند ولایت شامه کچوردی وکندوسی سنه خمس ومائه ده مرض سلدن عالم
اخرته واصل اولدی مصلح الدین لاری علیه رحمة الباری رقم زده کلك عنبر
باری ایلمشدرکه یزیدك اخر حالده ایکی کنیزك فتنه انکیزی وار ایدی که هر بری
زهره زهرا کبی حسن وبها ایله عالم آرا ایدی ونغمات وترنمات دلکش ایله بی
نظیر وبی همتا ایدیلر بو ایکی کنیز عشوه انکیزك بری حبابه وبری سلامه
اسمیله موسوم ایدی یزید بونلرك صحبت وعشرتلرینی مراسم ملك وحکومت اوزره
ترجیح ایتمشدی سماع تار واوتار واستماع حلاوت کفتارلرینی جمله دولت وسلطنت

وسلطنت اوزرینه تقدیم قیلمش ایدی اتفاقا حبابه که جان برابر جانانه ایدی صدمات
ماتدن نغمات حیاتی منقطع اولدی واول ماه جهان ارا سرای جهانده نغمه سرا
ایکن سرای اخرته نقل قیلدی بو سببدن محنت سوز یزید مزید اولدی عاقبت
برکون منزل جنانه ومجلس جانانه دن کذر ایدرکن اول جایکاهی اول سرو سهیدن
خالی کوردی وسلامه دخی بو حالتده کلامه اغاز ایدوب فراق یاری مشعر
واشتیاق دلداری مخبر اشعار پرسوز وسازه دمساز اولدی یزیده تمام
تأثیر ایدوب آتش فراق وسوز افتراق وجودنی سوخته واحتراق ایدوب
بوندن بویله عروس سلطنت جهانی اطلاق وعالم اخرته عزم والحاق ایتدی

ذکر خلافت هشام ابن عبد الملك ابن مروان

چون هشام ولایت شامه مادرندن متولد اولدی عبد الملك کندوسنی
منصور ایله موسوم ایلدی ووالده سی اول پسری کندو نام والدی برله اوقوردی
بالاخره عبد الملك دخی منکوحه سنه متابعت ایدوب بو اسمه راضی اولدی وکنیت
هشام ابو الولید ایدی وقول ضاحب کزیده برله هشام المنصور بالله ایله ملقب
اولوب قرق اوچ یاشنده ایکن مسند کامرانی وتخت امال وامانی اوزره قرار
ایلدی واون طقوز ییل وطقوز آی عالمه فرمان فرمای اولدی وفتح قیصریه
واسلام اهالی سمرقند وامارت نصر بن سیار وحاکم خزر آذربیجان جانبنه
استیلا ایلدوکی وشهادت زید بن علی ابن الحسین رضی الله عنه انك ایام حکومتنده
واقع اولدی وهشام غایتده بخیل وممسك ایدی واسب تازی نژاد جمعنه اول
قدر حرص نهادی وار ایدی که صحیح وشام طویله سنده درت بیك اسب
ملایم لکام وتیزکام موجود ایدی وهمچنان جمع لباس زیبا ودیبایه مائل ایدی
مروی درکه الیتوز اشترقوی انك اسباب ولباس خاصنی چکردی وقتاکه وفات
ایلدی ابواب بیوت اثواب مختوم بولنماغله ووارث ملك ومال غایب اولمغله اوزرنده
اولان لباسیله دفن اولندی سنه خمس وعشرین ده مرض خناقدن عازم درکاه
خلاق اولدی مدت حیاتی بو روایت اوزره التمش ایکی ییل اولور بعضیلر اللی درت واللی التی دیمشلر
ذکر بعض از وقایع زمان ولایت هشام وبیان فوت فرقه از کبراء انام زمان
علمای اعلام شویله اشعار واعلام ایلمشلردرکه فوت یزید بن عبد الملكدنصکره
اوچ کون هشام سریر حکومت شامده عزت واحتشام برله مقام طوتدی واواسط
سنه ست ومائه ده عمرو بن هبیره یی امارت عراق وخراساندن عزل ایدوب خالد
ابن عبد الله القشیری یی اول ولایته والی ایلدی وبوسالده خالد بن عبد الله
القشیری مسلم بن سعیدی امارت خراساندن رفع ایدوب اول مملکتك حکومتنی
کندو برادری اسد بن عبد الله ویردی وبوسالده عبد الملك ابن عمرکه

كبار تابعيندن ايدي ومدت مديد قضاء كوفه يه متصرف ايدي وفات ايلدي
وبو سالده فقهاي سبعه دن سالم ابن عبد الله ابن عمر بن الخطاب رضي الله عنهم
بو دار عنادن عالم بقايه رحلت ايلدي تاريخ امام يافعي ده مسطور دركه سليمان
بن عبد الملك خانهٔ كعبهٔ بلند عتبه ده مزبوري كوردي وايتدي اكر اماداتك نوبه
دن بر حاجتك وار ايسه عرض ايله تا كه بو بيت الحرامده سني محصل المرام ايليم
چونكه جواب ويرديكه والله خانهٔ خداي كارساز وآستانهٔ اولي بي نيازده اندن
غيري كيمسه دن نسنه طلب ايتمم ددي وبو سالده طاوس دوح ابو عبد الرحمن ابن كيسان
اليماني الحنفي الخولاني كه بحر زهد معاني وعالم رباني ايدي قفس قالبدن پران
وطيران ايدوب عالم جاودانيده آشيانه طوتدي تاريخ امام يافعي ده مذكور
دركه طاوس زاهد اهل نام وناموس ايدي وقتا حرام حج بيت الحرامده روز
ترويه دن بر كون مقدم ملك عدمه قدم قودي وهشام بن عبد الملك اول
سالده حجاجك سلكنده منتظم ايدي انك اوزرينه نماز قيلدي منقولدركه
چون هشام صاحب احتشام بوي نسيم عنبر شميم بطحا ايله معطر مشام اولدي
مكه ده اصحاب نيام حضرت سيد الانامدن بر كيسنك صحبتنه طالب اولدي
آخر كندويه ديديلركه اول طائفهٔ سعادت فرجام عهد وعصري انقضا وانجام
بولمشدر واول فرقهٔ عاليشاندن حالا اثر ونشان قالمامشدر پس ايتدي علماء
تابعين وفضلاي اهل يقيندن بر كيسنه كتورك تا كه وعظ دلپسند وپند سودمند
ايله مستفيد وبهره مند اولالم لاجرم مجاوران حرمدن طاوس يماني كه افضل
علماي زماني ايدي مجلسه حاضر ايلديلر كنار بساطده خلع نعلين ايدوب همان
السلام عليك ددي واول عصر خلقتنك عادتي اوزره دست بوس وتمنا
ايتميوب بي اذن واجازت اوتوردي دخي يا امير المؤمنين ديميوب وكنيتي
ياد ايتميوب همان بو ادا ايله كه اي هشام ايو ميسن خوش ميسن ديوب اقران
معامله سن ايتدي بو اوضاعدن آتش غضب هشام التهاب وانضرام بولوب
آثار خشم هشامك ظاهر وپديدار اولدي ديلديكه حقارت طاوسه جرأت
وجسارت ايليه هشامه ديديلركه سنك دم ماه محرم وحرم محترمده جائز
دكلدر اولى واولاه اولدركه جرايمندن تجاوز ايليه سن پس طاوسه خشم ايله
خطاب ايدوب ايتدي بو اوضاع ناهمواره جرأت واقدام ايتمكه باعث وبادي
ندر ددي طاوس ايتدي بن بر كونده بش دفعه بيت الله ده كه مسجد جاه نعلين در
خلع نعلين ايدرم وهيچ بو بابده بكا كيمسه عتاب ايلمز وحضرت مرتضادن
سماع حديث ايلمشم كه صنف رجالدن بر كيمسه بر شخصك الن اوپمك حلال
دكلدر اول تلثيم سبيله آثم اولمق مقرردر الا مكر سبب سلوت وشهوت برله

برله دست زوجهٔ ذي بهجه سن ويا كمال رأفت وشفقت ايله دست فرزند
دلبندين تقبيل ايليه وچون اكثر خلايق سنك امارتكه راضي دكللردر انكچون
سكا امير المؤمنين ديمديم واكر ديسم كذب ودروغ ايله متصف اولوردم
وكنيتكي ذكر ايتمدوكم سبب بودركه جناب باري عز شانه زمرهٔ دوستانن
قرآن عظيم واجب التعظيمده اسميله ذكر ايلمشدر نته كم بودر يا داود يا يحيى
ويا عيسى ديمشدر ودشمنن كنيتيله ذكر ايلمشدر بيورمشدركه تبت يدا ابي لهب
واولكه بي اذن واجازت مجلسكه كلوب اوتوردم اكا بناءً ايديكه واسطهٔ
جناب علي ايله حضرت پيغمبردن بر حديث معتبر وارد اولمشدركه اكر اصحاب
نار وارباب دوزخ بر شراردن بر كيمسه كورمك استرسك اول شخص نحسه
نظر ايليه كه تمام عجب واستكبار ايله صدر مجلسده قرار ايتمش وقرشوسنده خلق
وخدام مقام خدمتده قيام قلمش اوله پس هشام كندودن موعظه ودعا
استدعا ايلدي بيورديلركه شاه اوليا وسلطان اتقيادن استماع واصغا
ايلدم كه قعر جهنمده قلال كبي ماران بد فعال وبغال كبي عقارب قتال واردر
وبونلر اول مير شريره حواله وطعمه ونواله اولورمش كه زمان ايالتنده عدالت
ايتميوب رعيتن مبتلاي ظلم واذيت ايليه پس طاوس اول مجلسدن قالقوب
بر كوشه ده مختفي اولدي تا هشام عزم جانب شام ايلدي سير السلفده ابن شوذب
دن مرويدركه سنه ست ومائه ده جنازهٔ طاوسه حاضر اولدم خلق عالم ديرلر
ايديكه اول خالق انس وجان اولان الله المتعال سكا رحمت ايلسون اي عبد الرحمن
كه قرق نوبت مناسك حجه قيام ايلدك وطاوس نجه زمان قضاء ولايت
صنعا وجندده اجراي احكام شرعيه وناموس ايدي بعده اوغلو عبد الله
ابن طاوس دخي بو مهمه متصرف ومانوس اولدي منقولدركه هشام وقتي
حج اسلامده كثرت ازدحام خواص وعوامدن حجر الاسوده استلام ايدهمدي
اتفاقا بر كوشده متوقف وقت وسعت اولدي ناكاه كورديكه زين العابدين
علي ابن حسين رضي الله عنهما كلوب آغاز طواف كعبهٔ قدسي مطاف قيلدي
ووقت استلام ركن بيت الحرامده تمام خواص وعوام جنابنه يول اچرلردي
اهالي شامدن بري هشامدن سؤال ايلديكه بو كيمدركه ارباب احرام
واصحاب بيت الحرام بوكا بو رتبه اعزاز واكرام ايدرلر هشام تجاهل ايدوب
هيچ بر كونه كلام ايتمدي مكر فرزدق شاعر اول مقامده حاضر ايدي همان دم
على الفور بر قصيدهٔ غرا حضرت امام زين العابدين ايچون مدح واطراسنده
انشا ايلديكه اول قصيده نك بعض مضمون بلاغت نمونن حضرت مخدومي
عبد الرحمن جامي بو وجهيله سلك كلك ايله نظمه چكوب بيان وافاده ايتمشدر

نظم آنکس است این که مکه وبطحا زمزم وبوقبیس حیف ومنا هریک امدبقدرا ووا قف
برعلو مقام او عارف قرة العین سید الشهداست زهرشاخ دوحهٔ زهراست
میوهٔ باغ احمد مختار لالهٔ راغ حیدر کرار درعرب درعجم بود مشهود
کومدانش مقفل ومغرور همه عالم کرفت پرتو جود کرضریر ندیدازان چه ضرر
نثر هشام غایت حسدندن فرزدقی که اجرای حق ادا ایتمش ایدی حبس ایلدی
وامام زین العابدین بوقضیهٔ مضیه یه واقف اولدقدنصکره فرزدقه قصیدهٔ
مذکوره ایچون صلهٔ جزیله وجائزهٔ جلیله کوندردی قبول ایتمیوب ایتدی بوشعر
کفارت کناه وخطادرنه انکچون جهت اخذ جائزه وعطادر امام چون بوجوابی
تمام کوش ایتدی وبیوردیکه نظم ماچو از اهل بیت احسانیم آنچه دادیم باز نستانیم
نثر امام قرطبی بیورمش که اکر فرزدقه بوندن زیاده عمل وثواب اجمل اولمسه
بونکله داخل روضهٔ بهشت اولورکه اولیله پادشاه خودرا یاننده سخن حق
اجرا ایلمشدر ولادت امام زین العابدین حیات امیر المؤمنین علی المرتضیده
واقع اولوب لهذا اکا علی اصغر دیرلر وشهادت مرتضیده ایکی یللق وواقعهٔ
کربلاده یکرمی ایکی یاشنده ایدی رضی الله عنه وسنه سبع ومائه ده اسد
ابن عبد الله که حاکم خراسان ایدی غور وغرجستانی وجبال نیمروزی
مساعدهٔ فتح فیروزی برله تسخیر قیلدی وبوسالده ابوایوب سلیمان بن یسار
که فضائل بسیار ایله اراسته ایدی وهم فقهای سبعهٔ مدینه دن ایدی وفات
ایتدی وبوسالده قاسم بن محمد بن ابی بکر الصدیق رضی الله عنهم بو عالم ظلمانی
دن فردوس نورانی یه عزیمت ایتدی بودخی فقهای سبعهٔ مدینه دن وکبار
تابعین واعاظم علمای متبحرین دن ایدی وسنهٔ ثمان ومائه ده مسلمه بن
عبد الملک فرمان هشام ایله جند اسلامی ولایت رومده اهل اصنام اوزرینه
چکدی وبلدهٔ قیصریهٔ دشیاری سریه برله مفتوح ومسخر قیلدی وبوسالده
ابوعبد الله بکر بن عبد الله المزنی الفقیه وزید بن عبد الله الشخیر ومحمد
بن کعب القرظی وفات ایلدیلر عمر زید طفساندن مزید ایدی وسنه تسع و
مائه ده هشام خالد بن عبد الله وقرنداشی اسدی عراق وخراساندن معزول
ایدوب حکم کلیهٔ حکومت خراسانه روانه ایلدی وسهل مدتدنصکره رفع
عزلی آنک دخی صحیفهٔ حالنه چکوب اسرش ابن عبد الله اول ولایتک
حکومتن تفویض ایلدی وسنه عشرین ومائه ده اکثر اهل سمرقند اهتمام اسرش
وابو الصیداکه جملهٔ ملازماننده ایدی شرف اسلام ایله مشرف اولدیلر
وبوسالده ابو سعید حسن بن ابی الحسن البصری فوت اولدی وحسن بصرینک
یکانهٔ عصری ایدی شهادت عمر فاروقدن ایکی ییل مقدم متولد اولمش ایدی وپدر

وپدر حسن غلام زید بن ثابت الانصاری ایدی ومادری کنیزک ام المؤمنین ام
سلمه ایدی ووقت طفولیتده کاهی که مادر حسن برمصلحته مقید ومشغول اولوردی
وحسن کریه وفریاده آغاز ایدردی ام سلمه مبارک ممه سنی اغزینه قویوب تسلاو
تسکین ایدردی وشرف علم وفصاحت وفضل وفقاهت بو سبب ایله حاصل
اولوردی واول ذات پاکیزه طوتیت وادی القریده تربیت بولدی بعده بصره
واردی متمکن ومتوطن اولدی لکن امیر المؤمنین علی ایله ملاقات ایدوب شرف
صحبتیله مشرف اولدوغی محل نظردر تاریخ مصلح الدین لاریده مرقومدرکه
حضرت نجم الدین کبری قدس سره بعض درویشان وفقرا اجازت نامه لرنده
کندو سلسله سنی مشایخدن تا حضرت حسن بصری عصرینه وارنجه ذکر ایلمشدر
اندنصکره حسن بصری دن صحبت صحابه یه متصل قیلمشدر وحضرت علی یه رضی
مخصوص ایتمامشدر اما انلرکه صحبت علیٔ حسن بصری یه منسوب قیلمشلردر
دیرلرکه حسن بصری حضرت مرتضادن اخذ طریقت ایلمشدر درست دکلدر
وتاریخ امام یافعیده مذکوردرکه عمر بن عبد العزیز وقت خلافتنده اولی
زاهد اهل پرهیزه خبر کوندردیکه بن بو امر خطیر وکار عسیره مبتلا اولمشم
ودیلرمکه بو امر مهمک معاونتی ایچون برجمع کامل بوجانبه کوندره سن تا کیم
بو خطر عظیمک اعانت وصیانتنده مظاهرت ومعاونت ایلیلر حسن جواب
کوندردیکه اما ابناء الدنیا فلا تریدهم واما ابناء الاخرة فلا یریدونک
فاستعن بالله اوقات حسن بصری سکسان طقوز ییل ایدی وبوسالک
شوالنده معبرین ومقتدای متبحرین ابوبکر محمد ابن سیرین وفات ایلدی
تاریخ امام یافعیده مسطوردرکه پدر محمد کاتب انس بن مالکدن ایدی
ومادری موالات ابوبکر الصدیق رضی الله عنه وتولدی شهادت امیر
المؤمنین عثمان بن عفاندن ایکی سنه مقدم ایدی ومحمد بن سیرین اوتوز
سکز کمسنه اصحابدن که اهل بدر واون ایکی سائر نفر اصحاب والا قدر ایرشدی
وکندونک اوتوز نفر اولادی وجوده کلدی وجمله سی حال حیات محمدده وفات
ایلدیلر عبد اللهدن غیری ولدی قالمدی وباب تعبیر خوابده ارباب یقظه
وانتباه اندن حکایات غریبه نقل ایلمشلردرکه تحریری بو مختصرک سیاق
کلامنه موافق دکلدر لکن بر حکایت غریبه ایله اکتفا اولندی که کندونک موتنه
دلالت ایدر منقولدرکه برکون محمد بن سیرین اکل طعام لطیف وشیرین
ایدرکن برخورت کلوب ایتدی برخواب غریب ورؤیای عجیب کوردم دیلرمکه
نظر کده تقریر ایلیم ابن سیرین ایتدی همان سویلرمیسن یوخسه طعامدن فارغ
اولنجه صبر ایلرمیسن اول زن عفیفه صبر ایدرم دیدی چون ابن سیرین

تمام طعامدن سیر اولوب فراغت ایتدی اول زن صالحه کلامه کلوب ایتدی عالم
رؤیاده شویله کوردم که ماه ثریایه ملاقات ایدوب بنم آردمدن بر منادی
ندا ایتدی که ای زن ضعیفه و خاتون عفیفه ابن سیرینه واروب بو واقعه‌یی کندودن
استفسار ایله القصه چون ابن سیرین بو رؤیایی مصیبت قرینی استماع ایتدی
همان دم ایکی رخساری زرد اولوب درونده بر عظیم درد ظاهر اولدی
خواهری سؤال ایتدی که نه حادثه واقع و حادث اولدی که بویله ایکی رخسارک
ارغوانی ایکن زعفرانی اولمش جواب ویردی که بو عورتک سوزندن شویله
اکلنور که بن یدنجی کون وفات و وداع عالم حیات ایلسم کرک واقعا بیور
دقلری کبی یدنجی کون بو جهاندن روضهٔ جنانه انتقال و ارتحال ایتدیلر
و حسن بصری محمد سیریندن یوز کون مقدم وفات ایلدی و بو سالده فرزدق
و جریر که اجلهٔ مشاهیر شعرای عربده منتظم ایدیلر وفات ایلدیلر و
اشعار جریر و فرزدق سائر اشعاره نسبت الطف و ادق در دواوین فضلای
عرب و لوح خاطر اصحاب علم و ادبده محرر و مرتبدر و بو سالده عون بن
عبد الله بن عتبه بن مسعود که زهد و عبادت ایله موسوم ایدی عالم فانیدن
دار بقایه انتقال ایلدی و بو سالده عطیه بن سعد الکوفی العوفی جنت اعلا
و فردوس معلایه توجه ایتدی تاریخ امام یافعیده مذکوردر که حجاج ظالم
عطیه یه یوز تازیانه اوردی که امیر المؤمنین جناب علی المرتضایی حسن رضا
برله سب و قذف ایلیه و عطیهٔ بلند مرتبه بو عقوبته تحمل ایدوب شاه اولیایه
اصلا سخن ناسزا سویلمدی و سنه اثنی عشر و مائه‌ده ملک خزر معاونت
خاقان ترکستان ایله عسکر فراوان برله دربند شرواندن کچوب متوجه
آذربیجان اولدی و آذربیجان حاکمی جراح ابن عبد الله عسکر کفاری
استقبال ایدوب ارس متصل اولدیغی منزلده تلاقی فریقین
واقع اولوب امر حضرت ملک العلام برله نکبای نکبت اعلام اهل اسلام
اوزرینه وزان اولدی و جراح نیجه نفر مسلمانان اهل فوز و فلاح برله شهید
اولدی و بو خبر غیر معتبر هشام بن عبد الملکه ایرشدکده سعید بن عمرو الجرشی
سپاه بی شمار ایله قتال تاتار بدکرداره کوندردی و سعید دخی عسکر ظفر
نوید برله قطع منازل ایدوب بیلقانه ایرشدی و اول مرحلده بر شخص نورانی
جامه سفید برکه اسب خنک سوار اولوب سردار عسکر اسلامه کلوب ایتدی
ضمیر امیره پوشیده بیورلمیه که اکر طالب غزا و جهاد و راغب اموال کفار بد
نهاد ایسک حاضر جنک و جدال اول که فلان منزلده خزریاندن اون بیک
نفر کافر بش بیک مسلمان اسیر ایله نازل اولوب فراغ بال ایله دشمنده امین

امین اوتورمشلردر پس سعید امرای کبار و صغار ایله متهیٔ الغار اولوب
اول پیر روشن ضمیر نظر امیردن غایب اولدی و سعید دورت بیک سوار
غازی و دلیر سرافرازی یالنز الوب اول کفار خاکسار اوزرینه الغار ایتدی
و دستیاری غازیان برله لشکر خزریانی منهزم ایدوب غنیمت بی نهایته
واصل اولدی و هنوز اول جای فیروزده نزول ایتمشلر ایدی تکرار اول پیر
عزیز کلوب ایتدی فلان محلده دخی بر نیجه بیک کافر بدکردار غفلت اوزره قرار ایتمشلردر
کرکدر که انلرک دخی اوزرلرینه الغار ایدوب کندولرین تارمار ایده سیز
پس سعید عسکر ظفر تأیید برله اوزرلرینه واروب اکثرین نابود و نابدید قیلدی
اتفاقا بو اثناده خاقان ترکستان اوغلی کفار بی پایان برله عسکر مسلمانان اوزرینه
متوجه اولدی بو حالده اول پیر خضر مقدم سعیده کلوب هجوم کفاردن آکاه
ایتدی پس سعید مستعد کارزار اولوب تقابل جانبیندن نصکره نسیم ظفر شمیم
نصرت پرچم رایات اهل اسلام اوزرینه وزان اولدی و اصحاب ضلالت منهزم اولوب
افتان و خیزان کریزان اولدی و ایکنجی کون کرو اول پیر مسیحا دم و مرشد خضر قدم
کلوب سعیده ایتدی ای امیر صافی ضمیر آماده حرب تاتار بدتبار اول که ولد
خاقان تکرار پراکنده اولان عسکر جرارین جمع ایدوب اوزرینه کلیور لکن
بو بابده اصلا وهم و باک چکمه که حضرت باری سکا عنایت و یاری
ایدوب کفار تاتاری تارمار ایتسک کرکدر پس سپاه سعید نصرت تأیید برله
لشکر تاتاره مقابله قیلدی و آتش حرب و قتال اشتعال بولوب جانبیندن چوق
رجال کرفتار او تار آجال اولوب عاقبت هبوب نکبای نکبتدن علم کفار نکونسار
اعلام اهل اسلام نصرت حضرت ملک العلام برله مرتفع اولدی بو غزای جزیل
الغزاده غنیمت کثیره اهل اسلامه روزی و نصیب اولدی نقل اولنور که اول پیر
صاحب تدبیر که تدمیر ارباب ضلالت ایچون سعیده دلالت ایتمش ایدی هر
چند که سعید بن عمرو کندونک اصل و کیفیتین و نه شخص اولدیغن سؤال
ایتدی اصلا نام و نشانندن خبر ویرمدی و سیم و زر و در و کهردن بر نسنه قبول
ایتمدی چونکه هشام ابن عبد الملک فتوحات سعیدی استماع ایتدی حکومت
آذربیجان و شروانی کندو برادری مسلمه‌یه تفویض ایدوب سعیدی اول منصبدن
معزول ایلدی و بو سالده ابو المقدام رجا بن حیوة الکندی که جملهٔ فقها و اتقیا
شامدن ایدی و مهم ولایت عهد عمر بن عبد العزیز انک سعی و همتیله تمشیت
بولدی وفات ایلدی و سنه ثلث و مائه‌ده هشام عبد الله ابن حجابی والی
افریقیه ایدوب بلاد سوداندن اقطار کثیره فتح و تسخیره کتوردی و
بو سالده مفتی شام و زبدهٔ فضلای کرام ابو عبد الله مکحول هذلی

وفات ایتدی تاریخ امام یافعیده مذکوردرکه مکحول جوان وکهول اولانه قوتي
ویرمزدي تا اول زمانه دکین که دیرایدی لاحول ولاقوة الا بالله هذا رأیي
والراي یخطي ویصیب وسنه اربع عشر ومائه ده هشام حکومت ولایت جزیره‌یی
مروان بن محمد بن مروانه ویردي که مروان حمار ایله اشتهاردي وار ایدی وبوسالده
فقیه حجاز ابو محمد عطا بن ابي رباح سکسان سکز یاشنده ترک دیار ایدوب
سفر آخرتي اختیار قیلدی وبوسالده علي ابن عبد الله ابن عباس رضي الله عنهم
وفات ایلدی تاریخ امام یافعیده واقدي وحازمیدن مرویدرکه علي ابن
عبد الله سنه اربعین رمضانینک اون یدنجي جمعه کیجه‌سنده تولد ایتدی
واکثر مورخان مرحوم کلک صحت بیان ایلمشلردرکه اول کیجه امیر المؤمنین
علي مرتضی رضي الله عنه زخمدار اولوب وفات ایلدي وبعض روایتده ولادتي
اول حضرتک حالت صحتنده واقع اولوب عبد الله ابن عباس رضي الله عنه آني
نظر مرتضایه ایرشدیردي وعلي بن عبد الله ابتدا کنیتي ابو الحسن ایدی بعده
عبد الملک بن مروان ابرامیله کنیتین ابو محمد ایلدی وحد ذاتنده علي اصغر
اولاد عبد الله ابن عباس واجمل قوم قریش فرخنده اساس فرخنده بلند
وجسدی جسیم وارجمند ولحیه‌سی طویل وایکلري عریض ومستطیل ایدی وطول
قامتي اول مثابه‌ده ایدیکه هرگاه که بیت الله الحرام مطافنده قیام وخرام
ایلسه بعض ناس آني سوار قیاس ایدرلردي وعلي بو قدر طول قامت ایله
کندي پدري منکبنه ایرشوردي وپدري منکب علي‌باسه وعباس منکب عبد
المطلبه ایرشوردی وعلي ابن عبد الله نظر اعیان اسلام ومجلس اهالئ سعادت
فرجامده زیاده معزز ومحترم وموقر ومکرم ایدی لکن ولید ابن عبد الملک
بن مروان کمال بغض وعدواندن اول جنابه ایکي دفعه تازیانه اوروب عتاب
ایلدی ابتدا اول جهتدنکه علي لبابه بنت عبد الله بن جعفر طیاري سلک
ازدواجه چکدي باآنکه اندن مقدم لبابه منکوحه‌سي عبد الملک بن مروان
ایدی برکون عبد الملک بردانه الما لبابه‌یه ملک سیما اوکنه القا ایلدی ولبابه
اول سیبدن موضع آسیب دندان عبد الملک بن مروانه بچق ایله قطع ایتدی
اندنصکره آني یمکه آغاز ایتدی عبد الملک سؤال ایتدیکه نه سبب ایله اول
سیبدن قطع ایدوب اکل ایلدک لبابه ایتدی سنک عفونت بوي دهانک
دن متأذي اولمایم دیو انکچون قطع ایلدم پس عبد الملک اول شوخ چشمک
بو سوزندن برخشم اولوب کندویه طلاق ویردي وعلي ابن عبد الله لبابه‌یي
مطلقه ایکن فرصت بولوب سلک ازدواجه کتوردي پس ولید پلید بو جهتدن
علي ابن عبد الله مقارنه ضرب شدید ایتدی وایکنجي نوبتده اسناد دعوای

دعوای خلافت برله کندویه چوق اهانت وحقارت ایتدی تاریخ طبریده مسطور
درکه ولید بن عبد الملک علي بن عبد اللهی اولاد وازواجي ایله دمشقدن
اخراج ایدوب حمیمه‌ده ساکن اولمغه امر ایلدی تا اول زمانه دکین که دولت
بني امیه ممالک محمیه‌ده نهایت وانقراضه منتهي اولدي وعدد اولاد علي ابن
عبد الله یکرمي نفردن زیاده ایدی ومدت حیاتي سکسان سنه‌یه قریب
ایدی وهم بوسالده وهب بن منبه الیماني الصنعاني که وفور فضائل انساني
ایله متصف ایدی وعلم تاریخ واخبار ایله ابناي روزگاردن ممتاز ومستثنا
ایدی دار فنادن سراي بقایه رحلت ایلدي واول صحبت عبد الله ابن عباس
دن چوق معارف وکمال اقتباس ایتمش ایدي ونیجه صحابه کرامک استصحاب
صحبتي برله مشرف اولمش ایدی وباب وقایع وسیر وملوک بني حمیرده برکتاب
مفید تصنیف وتألیف ایلدی وتاریخ امام یافعیده وهبدن منقولدرکه
بن صحف الهیه‌دن یتمش ایکي کتاب مطالعه‌سیله فائز ومباهي اولمشم اکا بنا احوال
عالم واطوار امم اطلاعم واردر مدت عمر وهب بر روایتده سکسان بیلدر
وبر قولده طقسان در وبرادر بزرکتري همام بن منبه دخی سلک
فضلاي عظامده انتظام بولمشدر وسنه خمس وعشرین ومائه‌ده شامده
علت وبادن عازم دار السلام اولدی وبوسالده بلاي وبا وقحط وغلا
خراسانده میان بني انسانده ظاهر وپیدا اولدي وسنه سبع عشر ومائه‌ده
عبد الله ابن عبد الله ابن ابي ملیکه التیمي که مؤذن حرم مکه مکرمه ایدي
ونیجه زمان قبل ابن زبیردن مدینه‌ده امر قضایه اشتغال اولوره ایدی دست
اجل سجل حیاتن امضاي ممات ایله معنون قیلدی وبوسالده قاضي جزیره میمون
بن مهران وفقیه مدینه ابو عبد الله نافع که غلام عبد الله بن عمر که ثقات
اهل حدیثدن ایدي وفات ایتدی وبوسالده عبد الله بن عامر که قراء سبعه‌دن
بري در وعمرو بن شعیب بن محمد بن عبد الله بن عمرو بن العاص عالم آخرته عزیمت
ایتدیلر وبوسالده ذو الرمة ابو الحارث غیلان بن عقبه الشاعر که جمله مشاهیر
اعاظم شعرادن درخوت اولدي وذو الرمة جمله عشاق عرب وشاعرات
اهل طربدندر ومعشوقه‌سي میه بنت مقاتل بن ظلبه بن قیس بن عاصم ایدي
وایضاً ذو الرمة خرقا نام زنه مهلقایه که نسبتي عامر بن صعصعه‌یه منتهي اولور
اکا تعشق ایلمشدی تاریخ امام یافعیده منصل العبسيدن مرویدرکه ایتدی برزمان
راه دور ودراز حجازي طي ایدوب کیدردم اتفاقا احیاي عربدن برحي‌یه
نزول ایلدم صاحب خانه بکا ایتدیکه دیلرمي سنکه ذو الرمة‌نک معشوقه‌سي
خرقاء فرشته لقایي سکا کوسترم دیدمکه زیاده منتدر پس صاحب خانه

قیام ایدوب بنی واقف خیام یاننه کوردي ناکاه برخرکاه دن برماه سهی قامت
طشره کلدی وبزه اول سروخوش خرام اکرام تام برله سلام ویروب مصاحبته
آغاز قیلدي وبکا ایتدی بونده مقدم شرف زیارت حرم برله مشرف ومحرم
اولمش میسین بن ایتدم کرات ومرات شرف طواف وزیارت ایله مشرف اولمشم
پس اول نازنین زلیخا صفات بکا التفات ایدوب ایتدی ذوالرمه نک آنیا
بو قولنی کوش ایتمدکمی که بیورمشلر بیت تمام الحج ان تقف المطایا علی خرقاء
کاشفة اللثام نثر وبلزمي سنکبنم زیارتم جملهٔ مناسک حج اسلامدندر
واول نکار عذرا عذار اول مقدار سخنان موزون وسنجیده وکلمات
مقبول وپسندیده سویلدیکه فصاحت بیان وطلاقت لساننده متحیر
وحیران اولدم مدت حیات ذوالرمه قرقییل ایدی وسنه ثمان عشر ومائه ده
معاویه وسلیمان که فرزندان هشام ایدیلر غزوهٔ رومه متوجه اولوب
قتل واسیر نصاری ده قصارهمتلرین مبذول ومصروف طوتدیلر وسنه
تسع عشر ومائه ده خراسانده اسد بن عبد الله ایله خاقان ترکستان عظیم
جنک ومحاربه ایدوب کفار بدآیین حرب وضرب مجاهدینه تاب وطاقت
کتورمیوب فرار ایتدیلر وسنه عشرین ومائه ده اسد بن عبد الله بالآخره
بودار المدندن سالك شاه راه عدم اولوب امارت مملکت خراسان نصر بن
سیاره اوزرنده قرار قیلدی وسنه احدی وعشرین ومائه ده مسلمة بن عبد الملك
ابن مروان که صفت سخاوت وشجاعت فزون ایله موصوف ایدی عالم عقبایه
انتقال ایلدي وهم بو سالده حماد ابن سلیمان فقیه کوفه واستاد امام
اعظم ابو حنیفه رضی الله عنه وعبد الله ابن کثیر که قراء سبعه دن بریسیدر
وابو بکر بن محمد بن عمرو که قاضی مدینه ایدی عالم آخرته توجه ایدوب بودار
محنت والمدن سرای بقایه مایل وسرور ونعمه واصل اولدیلر رضوان الله علیهم

ذکر ظهور وشهادت زید بن زین العابدین رضی الله عنهما

مورخان شیرین بیان وایراد ایلمشلردرکه اول زمانکه خالد بن عبد الله
القشیري طرف هشام بن عبد الملکدن مالك ممالك عراق اولدی زید بن
زین العابدین اتفاق داود بن علی بن عبد الله بن عباس ومحمد بن عمر بن
علی ابن ابي طالب برله رضی الله تعالی عنهم خالدی زیارته واردیلر وخالد
صلات ارجمند وجوایز وهدایاي دلپسند اول اوچ نفر سعادتمنده
ارسال ایلدی وچون خالد منصب امارتدن معزول اولوب یوسف بن عمر
الثقفی که اوایل خالدده قبل هشامدن امیر یمن ایدی خالد یرینه حاکم عراق
اولدي هشامه یوسف نامه کوندروب اعلام ایتدیکه خالد زین العابدین

زین العابدین پسري زیده جنابنده برمزرعه دلارا اون بیك آلتونه اشترا
ایلیوب کیرو مزرعهٔ دخی زیده هبه ایلمشدی چون هشام بو احوالی استماع ایتدی
زیدی وداودي ومحمدي شامه دعوت وطلب ایدوب قضیهٔ مرقومه نك
حقیقت حالنی استفسار ایلدي وانلر ایمان غلاظ وشداد ایله یاد ایدوب
انکار ایتدیلر ویوسف خلاف واقع اسناد وافترا ایلمش دیدیلر هشام تصدیق
ایدوب ایتدی کرکدرکه سیز تکرار عراقه واروب وحضور یوسف وخالدده
بو معنایی اثبات ایدوب کندو کاریکزه کیده سکز پس انلر بالضروري کراهت
تام ایله سفر عراقی اختیار ایدوب کندیلر وبعد الوصول قضیهٔ مذکوره ده
زید بن زین العابدین اوزرینه نسنه ثابت وتعیین اولمیوب اول جنابه
اصحابیله انصرافه رخصت ویردیلر چون اول حضرت انفاس قدسیه برله
منزل قادسیه ده نزول واجلال بیوردي متواترا مکاتب اعیان کوفیان
کلدی عبارتنده بو مضمون مندرج ایدی کرکدرکه اول حضرت یاننده اولان
طائفه برله کوفه یه مراجعت ایلیه تا زمام امر خلافت ومهام انام ولایت
اول شاه عالیمقدار حضرتلرینك قبضهٔ اقتدارلرینه تسلیم اولنه وزید
حضرتی کوفیان بی وفایه اعتماد ایدوب مراجعت ایتمکه عزم وجزم ایلدی
ورفیقان زبان نصیحت درکار ایدوب اول کارده شوارلك ارتکابندن واول
امر خطرناکك انتسابندن چوق مانع اولدیلر اصلا ممنوع اولمدی عاقبت
کوفه یه تشریف ایدوب انده ساکن اولدي شهور سنه احدی وعشرین ومائه ده
اول حوالي نك اهالی موالیسندن نیجه کمسنه اول حضرتك خدمتنه ملازمت
ایتدیلر وقول اکثر اهل خبر برله قرق بیك نفر اول شاهه فرشته فر برله بیعت
ایلدی وزید رضی الله عنه روزبروز خروج ایلمکه عزیمت ایتدي آخر اول
احوالك خلالنده معارف کوفه دن بر طائفه که دست بیعتی اول حضرته
ویرمشلر ایدی برسبب ایله که تواریخ مشهوره ده مسطوردر انلر قبول امامتن
ایتمیوب رجوع ایدوب بیعتلرین شکسته ایلدیلر وایتدیلرکه بزم امامممز
جعفر صادقدر زید اول طائفه مخاطب ایدوب ایتدی یا قوم رفضتمونی
بعضیلر بو سبب ایله اسم رافضی شیعه اوزرینه اطلاق ایدرلر القصه زید
سنه اثنی وعشرین ومائه صفرینك غره سنده سراي معاویه بن اسحق
بن زید بن حارثه انصاریدن خروج ایلدی لکن کندویه معاون اولان
جماعت صاحب شجاعت بشیوزدن متجاوز اولمدی بو جهتدن غبار ملال
خاطر زید ملك خصالده بدیدار اولدی ویوسف حاکم کوفه اول صباح
برتل رفیع اوزرینه چیقوب کروه کروه سپاه انبوه متعاقبا زید اوزرینه جمله

کوندردي وجناب زید احباب واتباعي برله اول قومك مدافعه سنه شتاب
ایتدي واول فرق بي شماري تیغ ابدار ایله منهزم وتار ومار قیلوردي اما چون
مخالفانه نهایت کثرتده وموافقانه قلتده اولمغله یوسف غالب کلوب زید بن
خزیمه ومعاویه بن اسحاق وزیاد بن عبد الرحمن که اول جنابك رؤساي
اصحابنده ایدیلر آلتمش یدي نفر ایله عزّ شهادته واصل اولدیلر واول رئیسلرك
رؤسی قطع اولنوب یوسف بن عمر اوکنه کتوردیلر زید رضی الله عنه هیجانه
میدان مردانکی وعرصهٔ فرزانکی ده پاي ثباتی محکم ایدوب پلنك مثالي جنکلر
ایتدي ناکاه اول اثناده بر تیر قدر تأثیر اول حضرتك پیشانی سعادت نشانی
اصابت ایتمکله بي تاب وطاقت اولوب اول شهوارات اردقه سنده زمینه دوشدي
بو حالتده بر خدمتکار اول شاه کامکاري دوشنه آلوب شیعه دن برینك
خانه سنه کتوردي و بر طبیب لبیب کتوروب معالجهٔ جراحتنه قیام ایتدي لکن
اول حضرتك اوقات حیاتی منقضي اولوب دواي طبیب علاج پذیر اولمیوب
طایر روح پر فتوحي اشیانهٔ قدسه پرواز ایلدي لاجرم خادمان ومحرمانی
مخفي وپنهان ممر آبدن بر طرفده بر قبر حفر ایدوب جسد شریفن خاك پاکه
دفن ایتدیلر ویوسف هر چند که مدفنني بولمغه سعي وتجسس ایلدي اصلا
بر علامت ونشانه بولمدي بالآخرة غلامان وملازمانندن برینی ضرب
شدید وقتل وعذاب ایله تهدید ایدوب اول قبرنا پدیددن خبردار اولدي
اول جنابك جسدن قبردن چیقروب سر مبارکن جسدندن جدا ایتدي
وسائر رؤس شامده هشامه یاننه کوندروب جثهٔ مبارکن بردار ایلدي
مدت حیات زید بن زین العابدین اثني واربعینه منتهي ایدي تحفة الملکیه ده
مسطوردرکه زیدك رضی الله عنه جسم شریفن برهنه هزار حقارت واها
برله بردار ایلدیلر وهمان اول کون امر حق لایموت برله بر عنکبوت کلوب
زیدك عورتي اوزرنده بر پرده چکدي تا نظر خلقدن دور وپنهان ومستور
اوله ویوسف بد خصال اول حضرتك ایکي سال جسد مبارکن دار اوزرنده
توقیف ایتدیردي اندنصکره ولید بن یزید اشارتیله اول قالب مطهري عدم
دیانتله احراق بالنار ایتدیلر منقولدرکه چون خبر صلب زید رضی الله عنه
شامه ایرشدي حکم بن عباس کلبي اول حضرتك مضمون صلبني رشتهٔ نظمه چکدي
که اول نظم قبیحك بر بیتی بودر **شعر** صلبنا لکم زیدا علی جذع نخلة ولم ار مهدیا
علی الجذع یصلب **نثر** وچون امام جعفر صادق رضی الله عنه بو ابیات بي ادبانه
استماع ایتدي بیوردیلرکه اللهم ان کان عبدك کاذبا فسلط علیه کلبك
مرویدرکه اول اوانده حکم کلبي کوفه جانبنه روانه ایکن اثناي بیابانده برشیر

برشیر غرّان کلوب اني مرکبي اوزرنده قاپوب بي جان قیلدي وچون جعفر صادق
رضی الله عنه بو احواله واقف اولدي بیوردیلرکه الحمد لله الذي انجز لنا ما وعدنا
وواقعهٔ زیددن صکره ولد ارشدي یحیی بن زید وسائر اولاد واهل بیتي
ایله جانب خراسانه روانه اولدي واول ولایتده اول حضرت دخی شربت
شهادتی نوش ایدوب آخرته انتقال ایلدي وسنه اثني وعشرین ومائه ده **ایاس
بن معاویه** قرة المزني که اصناف فضائل انساني وانواع کمالات نفساني ایله
موصوف ایدي وفراست تمام وکیاست مالا کلام برله موصوف ایدي بو
عالمدن انتقال وارتحال ایلدي منقولدرکه برکون ایاس صاحب قیاس مجلسنده
اولان بعض خواصنه ایتدي دون کیجه عالم خوابده کوردم که بن وپدرم بر راسب
رهوار اوزرینه سوار اولوب دوان ایدك واصلا مسارعتده بري بریمزدن
مسابقت ایده مدك واکلرم که بو رؤیانك تعبیري اولدرکه بنم ایام
عمرم واوقات حیاتم پدرم ایله برابر اولسه کرك وپدري یتمش آلتي یاشنده
وفات ایتمش ایدي واول کیجه که مدت زندکانی ایاس یتمش آلتي ییل کامل اولدي
اتباع ومتعلقاتنه ایتدي بنم عالم آخرته وقت رحلتم بو کیجه مقرر ومحقق اولمشدر
واقعا بیوردقلري کبي اول کیجه وفات ایلدي وبو سالده **ثابت ابن اسلم**
البناني که جملهٔ کبار تابعین وعباد مسلمیندن ایدي **وسماك** بن حرب
که زهد وتقوي وفضل وفتوي برله متصف ایدي **ومحمد** بن اوسع الازدي
که اکا زین القراء دیرلردي بونلر وفات ایتدیلر وسنه اربع وعشرین و
مائه ده بعض مورخینك قولیله صاحب فطنت واهل قدر ومکنت ابو عبد الله
محمد بن علي ابن عبد الله ابن عباس رضی الله عنهم که عظم شان وجلالت
وفرط حشمت منزلت ایله مشهور ایدي آلتمش یاشنده ایکن داعي حقه اجابت
ایتدي واوغلي **ابرهیم** که شیعهٔ بني عباس آني خلعت امامت ایله البالس ایتمشلر
ایدي قایم مقامي اولدي وابرهیم اول اثناده آثار دولت واقبال وانوار
عزت واجلالي ناصیهٔ احوال ابو مسلمده مشاهده ایتمکله کندویه منسوب
اولان امارت شیعهٔ ابو مسلمه مسلم طوتدي وابو مسلم امر ابرهیم اوزره متوجه
دیار خراسان اولوب دعوته آغاز قیلدي وبو سالده **ابوبکر** محمد بن عبد الله
ابن عبد الله ابن شهاب الزهري که عظماي علماي تابعیندن وهم فقهاي
سبعهٔ مدینه دن تحصیل فقه ایدوب صحابه دن اون نفر کمسه نك صحبتنه ایرشمش
ایدي عالم عقبایه انتقال ایلدي وسنه خمس وعشرین ومائه ده **هشام** ابن
عبد الملك راه عدمه سالك اولوب برادرزاده سي ولید بن یزید
قایم مقامي اولدي ومسند خلافت ودولته جلوس ایلدي العلم عند الله

ذکر خلافت ولید بن یزید بن عبد الملک بن مروان

چون فوت هشام دنصکره مسند ولید عطر احتشام حکومت شامدن معطر مشام اولدی کنیت ولید ابو العباس ولقبی المکتفی بالله ایدی وسخاوت وکرم وایثار دینار ودرم ایله مشهور عالم ایدی ونظم اشعار وقصاید بلاغت شعار ایله ارباب نظم ونثر اراسنده تمام اشتهاری واراید وابو فراس چوق معانی بدیعه انک اشعارندن اقتباس ایلمشدر اما ارتکاب منهیات وانتساب محرمات ده خصوصا شرب شراب واستماع طنبور ورباب ده اختیاری یوغیدی ودائما تمهید بساط نشاط وبسط سماط عشرت وانبساط ده بر مرتبه مبالغه ایدردی که علمای امت کندوسن کفر وزندیقه یه نسبت ایدرلردی وبو مقالک جمله دلائل صدقندن بریسی اولدرکه تاریخ گزیده وسائر مؤلفات پسندیده ده مسطوردرکه برکون ولید رسم تفأل ایله مصحف مجیدده حسب حال برفال آچدی واول سطرده بو آیت برمعنی کلدیکه وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ پس اول بی ادب غایت خشم وغضبدن مصحف شریفی الندن برقدی وبر ابیاتی اوقودی شعر أَتُوعِدُ كُلَّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ فَهَا أَنَا ذَاكَ جَبَّارٌ عَنِيدُ • إِذَا مَا جِئْتَ رَبَّكَ يَوْمَ حَشْرٍ • فَقُلْ يَا رَبِّ مَزَّقَنِي الْوَلِيدُ نثر وبعض مورخین بو نسبتی کندویه عین افترا ومحض بهتان وامترا بیلورلر وبو معنانک مؤیدی اولدرکه مهدی خلیفه کندولی برکون ارباب تحقیق یاننده زندیق اوقودی بو اثناده علمای مجلسدن بریسی ایتدیکه بنم مسموعم اولمشدرکه ولید وقت صلواتده مجلس بزم والاتده قالقوب لباس رنگینی چیقاردی ووضوء آلوب جامه سفید کیوب ادای نمازه مشغول اولوردی وچون نماز ونیازدن فراغت ایدردی تکرار لباس بزمی کیوب استماع سوز وسازه مباشرت قیلوردی ومورخیندن بعض فرقه دیمشلردرکه ولید پلید حضرت نبوت تأییده نسبت بو ابیاتی دیمشدر شعر تَلَعَّبَ بِالْخِلَافَةِ هَاشِمِيٌّ • بِلَا وَحْيٍ أَتَاهُ وَلَا كِتَابِ فَقُلْ لِلّهِ يَمْنَعُنِي طَعَامِي • وَقُلْ لِلّهِ يَمْنَعُنِي شَرَابِي • وَالْعُهْدَةُ عَلَى الرَّاوِي نثر روضة الصفاده مسطوردرکه سنه ست عشر ومائه ده هشام ولیدی قافله شامه امیر حاج ایدوب حجاج اسلامه سردار ایدوب کوندردی ولید اول سفرده سکان سکاری صندوقلر ایله دوه لره تحمیل ایدوب کتوردی وبر خیمه وخرکاه ترتیب ایدوب دیلدیکه انی بام کعبه اوزرینه نصب ایلیه واندن اوتوروب کنیزکان گل اندام برله ادارۀ جام مدام ایلیه لکن بعض بوّاب انی بو کاردن منع ایتدیلر چون هشام بو نوع حرکات ناشایسته ولیدی استماع ایتدی صمیم دلدن نیت ایتدیکه ولیدی ولایت عهددن خلع ایلیوب اوغلی مسلمه یی ابو شاکر ایله مکنی ایدی ولی عهد ایلیه ولید بو امره قبولدن ابا ایدوب قضا ایله مسلمه دخی اول اوقاتده ادارۀ کاسات برله متهم اولدی وولید بو معنایی سلک نظمه چکوب بو بیتی انشاد ایلدی شعر يَا أَيُّهَا السَّائِلُ عَنْ دِينِنَا • نَحْنُ عَلَى دِينِ أَبِي شَاكِرٍ نثر لاجرم هشام فرزند شراب آشامنه غضب ایدوب هشام ایله ولید اراسنده غبار عداوت مرتفع اولدی وکار جنک وپیکاره منجر اولدیکه ولید دمشقدن چیقوب ناحیۀ اردنده مغنیان سیمین بدن برله قرار قیلدی تا اول زمانه دکین که هشام ترک تاج وتخت شام ایتدی القصه چون موت هشام دنصکره مسند ولید عطر احتشام حکومت شامدن معطر مشام اولدی اولاد ومتعلقات هشامی تعذیب ایدوب ما ملکلرین اللرندن چکوب اخذ ایتدی وولید ایام حکومتنده اسامی مردمان اعما وزنان معیوب سیمای دفتر ایدوب علی حده هر برینه وظیفۀ نظیفه تعیین ایلدی ومرسومات امرا ولشکریان ووضایف اعیان وارکانده ترقیلر ایدوب انواع رعایت وعنایتلر ایلدی ومبادئ زمان جهانبانیء ولیدده یحیی بن زید رضی الله عنه شهادت پدر بزرکوارندنصکره جانب خراسانه روانه اولمشیدی بدیوز نفر ایله خروج ایدوب نواحی جوزقانده اهتمام مسلم بن احوذ المازنی برله که زمان نصر بن سیار ایله اول جناب شجاعت شعار اوزرینه کتمشدی سعادت شهادته واصل اولدی وسنه ست وعشرین ومائه ده یزید بن ولید بن عبد الملک خلیفه وحاکم ولایت اولان ولید بن یزید اوزرینه خروج ایدوب بین الجانبین غبار جنک وشین مرتفع اولدی وسنۀ مذکوره جمادی الآخره سنده ولید مقتول اولوب یزید بن ولید مالک ملک وعید اولدی مدت جان ولید اوتوز سکز یاخود اوتوز التی یل ایدی وزمان حکومتی بر یل ایله اوچ آی اولدی

ذکر اسباب نکبت ولید وبیان خروج یزید

خلقک ولیددن سبب تنفر وتضرری اول ایدیکه غایتده شرب مدامه مداوم وانهدام مبادئ دین اسلامه جازم ایدی وهم کندو عم زاده سی سلیمان بن هشامه یوز تازیانه اوروب وصاچن صقالن تراش ایدوب دخی کندوسن عمانه کوندروب نیجه مدت مقید ومحبوس ایتدی وبر سبب دخی اولدرکه خالد بن عبد الله القشیری که صفات حمیده ونعات پسندیده برله موصوف ومنعوت ایدی ودائما ایثار درم ودینار برله صغار وکبار جملهسن کمند مهر ومحبت ایله بند ایتمشدی یوسف بن عمر الثقفی که حجاج ثانی ایدی تسلیم ایدوب کندوسن عذاب شدید برله هلاک ونابدید قیلدی وتاریخ امام یافعیده مسطوردرکه خالد وفور جود وسخاوت برله فصاحت لسان وملاحت بیان ایله میان ارباب بلاغت وتبیانده مشهور ایدی

وآنك نسل روايت ابو الفرج اصفهاني اوزره شق كاهنه كه كتب تواريخده
احوال كهانتي مسطوردر اكا منتهي اولور الغصه اسباب مذكوره مقتضاسنجه
بالجمله خاص وعام كمر عداوت وليدي ميان همته بند ايتديلر واشراف اعيان
شام يزيد بن وليد قاتنه جمع اولديلر كه زماننده كمال زهد وتقوى ايله
بين الانام اشتهارتمامي وار ايدي وشرايط بيعت وروابط متابعتي مربوط
ايدوب علم مخالفت وليدي مرتفع قيلديلر وسنه ست وعشرين ومائه ده
وليد خوف طاعوندن دمشقدن طشره كيتمشيدي يزيد بن وليد خروج ايدي
خزاين وجبه خانه سن يغما وتالان ايلدي وايكي كوه بين الجانبين غبار
جنك وشين تورانه كلوب وليد منهزم اولدي وقصر اماره يه كيروب تحصن
ايلدي عبد العزيز بن حجاج بن عبد الملك كه سردار مقدمه سپاه يزيد ايدي
آني محاصره قيلدي ولشكريان اطراف جوانبدن هجوم ايدوب قصر ايچنده
وليد پليدك باشني بدننه جدا ايتديلر ويزيد بو بابده لشكرمزيد ايدوب
امر ايلديكه سر وليدي نيزه اوزرينه وضع ايدوب شهر دمشقده كزديرديلر
وبو سالده عمر بن دينار اليمني الصنعاني كه جهان فاني يه وداع ايدوب
عالم جاوداني يه نقل ايلدي وحضرت عبد الله بن عباس وجابر بن
عبد الله الانصاري رضي الله عنهم صحبتلرينه ايرشمش ايدي وسماع حديث
وتحصيل علوم ايدوب عمري سكسان بيله ايرشمشيدي وبو سالده عبد الرحمن
بن قاسم ابن محمد بن ابي بكر الصديق رضي الله عنهم كه جمله فقهاي مدينه دن
مزيد علم وتقوى وفضل وفتوى ايله موصوف ايدي عالم آخرته عزيمت
ايتدي وبو سالده سعيد ابن مسروق كه پدر سفيان ثوريدر سراي بقايه كوچدي

ذكر خلافت يزيد بن وليد بن عبد الملك بن مروان

بعض فضلاي صاحب تأييد قوليله مادر يزيد بن وليد شاه آفريد بنت
فيروز بن يزدجرد بن شهريار ايدي ومادر فيروز دختر اردشير بن
شيرويه بن خسرو پرويز ايدي ووالده شيرويه دختر قيصر ايدي ومادر
هرمز بن انوشروان كه پدر پرويزدر دختر خاقان تركستاندر اكا بنا
يزيد بن وليد افتخار ايدوب ديمشدركه انا ابن كسرى وابي مروان وجدي
قيصر وجدي خاقان ديمشدر كنيت يزيد ابو الوليد ولقبي الشاكر لانعم الله
ايدي وكندوسي اعرج ايدي زمان ايالتن عدالت ايله كچوردي وبين
الجمهور مشهوردركه الاشج والاعرج اعدلا بني مروان ديمشدر وچون
يزيد مسند خلافته جلوس ايتدي مرسومات عسكر واعياني تنزل ونقصان
اوزره ايدوب زياده اولاني دفع ايتدي اول جهتدنكه اكا ناقص ديديلر تاريخ
امام يافعيده مسطوردركه يزيد اعتقادده قدري ايدي وچون يزيد صولت
واحتشام برله تختگاه شامده قرار ايتدي امرا وحكامك بعضيلري يزيده بيعت
ايتميوب اطراف ممالك واطراف مسالكده فتنه وفساده بادي اولديلر ونصر
سيار دخي يزيد كبي خراسانده علوفه عسكري جاري تنقيص وتقليل ايتمكله
خلق امارتندن متنفر اولديلر وخديع كرماني ايله بيعت ايدوب زمام امر
وفرماني انك قبضه قدرت وتواني نه تفويض قيلديلر وخديع كرماني ايله نصر سيار
اراسنده زمان خروج ابو مسلم مروزي يه دكين جنك بسيار وقتل بي شمار
ساحه ظهوره كلدي ويزيد كندو ايام ايالت وهنكام دولتنده يوسف بن
عمر الثقفي حكومت عراقدن عزل ايدوب اول منصبي منصور بن جمهوره ويردي
وچون يوسف قرب وصول منصوردن خبر آلدي مصادره يزيددن متوهم
اولوب راه سماوه دن طرف بلقايه فرار قيلدي چون اول اهل شناعت وشقا
ولايت بلقايه واردي لباس عورت ايله متلبس اولوب طائفه نسواندن
بر كروه ايله همخانه اولوب قالدي زيد بو قصه دن خبردار اولدقده كندوسن
كتورمكه قاصدلر كوندروب سپارش ايتديكه يوسف خباثت اساسي وشقاوت
اولان لباسي ايله شهر شامه كتوره لر پس قاصدلر دخي اول شخص بد زباني
واهل زناني صورت وكسوت زنان برله شامه كتوروب نظر خلقده تشهير
ايدوب محبوس قيلديلر ويزيد بر قاچ كوند نصكره منصور بن جمهوري دخي
حكومت عراقيندن عزل ايدوب عبد الله ابن عمر بن عبد العزيزي اول ولايته
والي قيلدي وسنه مذكوره ده بكير بن ماهان كه داعيان عباسدن بري ايدي
خراسانه متوجه وروانه اولوب خلايقدن چوق كيمسه كندودن بيعت ايتديلر
واول مبايعت ايدنلرك مال اعشارن آلوب نظر ابراهيمه كه امامت شعاره
كوندردي وسنه مذبوره ذي الحجه سنده يزيد علت طاعوندن دركاه خالقه
بيچونه متوجه اولدي مدت عمري او توز يدي ييل واوقات ايالتي آلتي آي اولدي واخر كلام كه
حالت سكرات موتده زبان يزيدده جريان ايتديكه بو ايدي واحسرتاه واأسفاه

ذكر خلافت ابرهيم بن وليد بن عبد الملك بن مروان

چون يزيد بن وليد مرض موتده كندو برادري ابرهيم بن وليدي ولي عهد ايتمشيدي
لاجرم وفاتندن صكره شاميان وساير اركان واعيان ابرهيم ايله بيعت ايتديلر
لكن امور تخت وتاجي چندان رونق ورواج بولمدي زيرا اوايل سنه سبع وعشرين
ومائه ده مروان بن محمد بن مروان كه قتل وليد بن يزيدك خلاف راي ورضاسي
اوزره واقع اولمشيدي سكسن بيك مرد شمشير زن جمع ايدوب متوجه شهر دمشق
اوزره واقع اولدي وابرهيم دخي يوز يكرمي بيك دلاور جوشن پوش ومبارزان

دریا جوش ایله مقابله ایدوب دریای معرکه جوشان وسیلاب فنا خروشان
اولدی عاقبت نسیم نصرت شقه علم مروان اوزرینه وزان اولوب عسکر ابراهیم
دمشق جانبنه کریزان اولدی وبو مصاف ومعرکه عظیم ده متابعان ابراهیم
دن اون سکز بیک دلیر خاک هلاکه جایکیر اولدی ویکرمی بیک دلاوره
قریب کرفتار بند کمند مروانیانده مقید واسیر اولدی ومروان اسیر اولدقلرندن
نام حکم وکیسانکه پسران ولید بن یزید ایدیلر وزندان دمشقده محبوس
اولوب حیاتدن مأیوس اولمشلر ایدی انلر ایچون بیعت آلدی وچون ابراهیم
ورفقاسی یعنی عبدالعزیز بن حجاج بن عبدالملک ویزید بن خالد بن عبدالله
القسری دمشقه ایرشدیلر بربرینه ایتدیلر اکر امور سلطنت اولاد ولیده
انتقال ایدرسه کندو پدری قاتللرندن برآفریده زنده قومسه کرکدر
پس یزید بن خالد کندو غلاملرندن برکروهه امر ایتدی تا زندانه واروب انده
حکم وکیسانی وادی خاموشانه ملحق قیلالر فی الواقع اویله ایتدیلر ویوسف
بن عمر الثقفی که قاتل زید ابن زین العابدین ایدی رضی الله عنه اول بلیده
دخی زندانده بولوب باشنی کسدیلر وبو حاله مقارن مروان دخی دمشقه
کلوب ابراهیمی قتل ایلدی وقول امام یافعی اوزره ابراهیم بن ولید برقاچ کون مختفی
اولوب صکره سبب استیمان برله مروان یانینه واردی واکا بیعت ایدوب
تابع امر وفرمان مروانی اولدی مدت حیات ابراهیم قول بناکیتی اوزره
اوتوز التی ییل ایدی وزمان حکومتی ویتمش ایدی وکنیتی ابو اسحق یعنی المعتز بالله

ذکر خلافت مروان بن محمد بن مروان

لقب مروان القائم بحق الله ایدی واکا مروان حمار دیمکه سبب اول ایدیکه
عرب هر یوز ییل باشنه سنة الحمار دیرلر اول اجلدنکه حمار حضرت عزیر نبی
علیه السلام امر خدا ایله رأس مائه ده ذی روح اولوب قیام ایلدی وزمان
استیلای معاویه بن ابی سفیاندن تا وقت حکومت مروانه کلنجه یوز ییل
اولمشیدی وجعدی دخی القاب مروانندر بو لقب ایله شهرتنه سبب اولدرکه
جعد بن درهمدن قتنده تلمذ ایتمش ایدی وجعد کرچه طالع سعد برله بر مرد فاضل
ایدی لکن معتزلی مذهب ایدی تاریخ مصلح الدین لاریده ابن عساکردن
مرویدرکه اول کیمسه که حضرت ملک العلام حمده نفی کلام ایلدی وقرآنی
مخلوق دیو خلقه سویلدی جعد بن درهم ایدی ودیرلرکه بو قولی ابان
ابن سمعاندن وابان طالوت یهودیدن خواهرزاده لبید شاعر ایدی
وهم حضرت سید عالم صلی الله علیه وسلم جنابنه سحر ایتمشدی انددن اخذ ایلدی
دیرلر وبیهقی اسماء صفاتنده ذکر ایلمشکه اهل سنت وجماعتی ارتکاب ایدوب

عهدوب عهد صحابه وتابعین ده برکیمسه قرآنه مخلوق دیمه مش ایدی واول
شخصکه مخالفت اهل سنت وجماعتی ارتکاب ایدوب بو قولی ظاهر ایلدی
جعد بن درهم ایدی آخر خالد بن عبدالله القسری مطلقا بو سببله آنی قتل
ایتدی وحالت قتلی بو یوزدن واقع اولدیکه بخاری کندو تاریخنده تحریر
بیورمشکه خالد بن عبدالله القسری واسط منبرینه چیقوب خطبه
عید اضحی اوقودی پس خلقه التفات ایدوب ایتدی ای اهالی واسط
منزل ومکانکزه واروب مراسم قربانی ادا ایلک بن قتل جعد بن درهم
ایله رسم قربانی یرینه کتوردم دیدی هکذا فی التاریخ لاری ومروان اوائل
سنه تسع وعشرین ومائه ده مسند ایالتده قرار ایدوب بش ییل ایکی ای فرمانکیر اولدی

ظهور عبدالله بن معاویه بن عبدالله بن جعفر الطیار رضی الله عنهم

وقتل خدیع کرمانی وخروج ضحاک وسلیمان وابو مسلم مروزی وانقراض دولت
بنی امیه ایام ایالت مرواندهده وقوع بولدی ومروان ذات السلاسلده که حدود
مصردندر سنه اثنی وثلثین ومائه ذی الحجه سنده دست صالح عباسیده که فرمان
سفاح خلیفه ایله انی اخذ ایتمشدی قتل اولندی وشعله غضب الهی اساس دولت
بنی مروانی محترق ونابود قیلدی مدت عمر مروان قول مورخان اوزره التمش طقوز
ییل ایدی وبعض فرقه قولی اوزره التمش طقوز ییل ایدی والعلم عند الله

گفتار در بیان ظهور عبدالله بن معاویه بن عبدالله بن جعفر طیار وذکر بعض از وقایع حکومت مروان بن محمد بن مروان آخر ملوک بنی امیه

روایت اهل خبر اوزره اواخر ماه صفرده سلک شهور سنه سبع وعشرین ومائه
منتظم ایدی مروان اهالی دمشقه صاحب فرمان اولدی وهم بو سالده هوای خلافت
سر عبدالله بن معاویه ایام حکومت یزید بن ولیدده کوفه یه تشریف بیوردی واول
ولایتک حاکمی عبدالله بن عمر بن عبدالعزیز اول جنابه تعظیم وتکریم ایدوب
هر کون جهت اخراجاتی ایچون اوچیوز درم تعیین ایلدی وچون یزید فوت اولدی
ابراهیم قائمقامی اولدی اسمعیل بن عبدالله القسری نشان مزور طرف ابراهیمدن
کندویه ایالت کوفه ایچون اهالی کوفه یه کوردی وعبدالله بن عمر بن عبدالعزیز
ایلرو کلوب اسمعیلک تفتیش وتفحصنه مقید اولدی لاجرم اسمعیل دخی مبادا
تزویر وتلبیسم ظاهر اوله دیو طلب امارتدن فارغ اولدی وایتدی بن سفک دما
وقتل عبید وامادن زیاده پرهیز وابا ایدرم دیوب برکوشه ده ساکن اولدی
وعبدالله ابن معاویه حضرتنه دوزشب ملازمته آغاز قیلدی اتفاق بو اثناده
خبر انهزام ابراهیم واستیلای مروان خبری کوفه یه ایرشدی وعبدالله بن عمر دخی
عبدالله بن معاویه ذاویه زندانه کوندروب محبوس قیلدی ورؤسای قبیلهدن

بعضیسنی انعامات وافره برله قید ومرغان قلوب عیانی دانهٔ احسانی برله صید ایلد
صید ایلدی لکن جوشم بن رویم وعثمان بن خیری وجعفر بن نافع که انلره شمهٔ
احسان ایرشمدی عبد الله ابن عمردن روی کردان اولدیلر وحیره‌دن کوفه‌یه
واروب اظهار مخالفت ایتمکله اوزرلرینه جمع کثیر مجتمع اولدیلر وعبد الله بن عمر
بو امر خصوصیچون برادری عاصمی استمالت مخالفانه کوندردی عاصم دخی کوفه‌یه
واروب اول اعراض ایدن طائفه‌نک هر برینه یوز بیک درم عطا وانعام
ایتدی وشیعه بو عطیهٔ جلیلهٔ ضعف عبد الله بن عمره حمل ایدوب عبد الله
بن معاویه‌یی زنداندن طشره چیقاردیلر واتفاق اسمعیل ابن عبد الله القسری
ومنصور بن جمهور ایله آنی مسند خلافته نصب ایدوب اندن بیعت ایلدیلر
وعبد الله وعاصمی کوفه‌دن اخراج ایدوب اسباب مقاتله‌یه مشغول اولدی
وسپاه جری ایله متوجه حیره اولوب بین الجانبین حرب وقتال شدید ظاهر
وبدید اولدی واخر الامر عبد الله بن معاویه منهزم اولوب کوفه‌یه معاودت
ایلدی وشیعهٔ زیدیه اول جنابه ملحق اولوب جانب مداینه شتاب ایتدی
ومداینده حلوان طرفنه روان اولوب جبال واصفهان وهمدانی دلاوران
کاردانی برله تسخیر ایلدی اما مروان اوایل ایام حکومتده دمشقدن عسکر
بی کران ایله جانب حرانه روانه اولدی واول مقامده سلیمان ابن هشام
شرط استیمان برله یاننه کلوب امان بولدی ومروان حراندن جند بی کرانله
رصافه‌یه متوجه وروان اولدی واندن دخی عازم قرقیسا اولوب سلیمانه
ایتدی مصلحت وقت اولدر که سن بونده توقف ایده سن تا که اطراف بلاددن
اوزرینه لشکر واجناد مجتمع اوله بعده سنک جانبنه عزیمت اقتضا ایدرسه انکله
عامل اولسن پس سلیمان دخی موجب فرمان برله عامل اولوب اون بیک
نفر مقداری عسکر اوزرینه جمع اولدی اتفاقا اهل فتنه وفساددن بعض
بدنهاددن سلیمانه ایتدیلر سن خود خلافته مرواندن سزاوارسن و
مسند خلافته لایق وحقکدارسن نیچون رایت استقلالی رفع ایلمزسن دیدی
سلیمان بو سوزی کوش ایتدکده جوش وخروش ایلدی واطراف وجوانبه
قاصدلر کوندروب خلقی کندو مبایعتنه دعوت ایتدی وهر طرفدن طوایف
مختلفه مجتمع اولوب عدد سپاهی یتمش بیک نفره ایرشدی چون مروان کیفیت
حادثه‌دن آکاه اولدقده لشکر فراوان برله اول جانبه متوجه وروان اولوب
بین الجانبین عظیم جنک وشین واقع اولدی وابرهیم بن سلیمان وخالد بن
هشام المخزومی لشکر سلیماندن اوتوز بیک ایله خاک هلاکه دوشدیلر
وسلیمان کیری لشکر فراوان پراکنده وپریشانی جمع ایدوب تکرار مروان ایله

ایله عظیم جنک وپیکار ایتدی بو دفعه دخی اتباع سلیماندن التی بیک نفر خاک هلاکه
دوشدیلر وسلیمان کوفه‌یه واروب ضحاک ایله اتفاق ایدوب علم مخالفت مروانی
قالدیروب بلدهٔ کوفه اوزرینه استیلا ایدوب ضحاک کندو قبلندن مثنی بن
عمرانی امارت کوفه‌یه نصب ایدوب کندوسی اتفاق سلیمان ایله جانب موصله
توجه ایتدی وسنه ثمان وعشرین ومائه‌ده مروان یزید بن عمرو بن هبیره‌یه
ایالت عراقینی تفویض ایدوب جنک ضحاک وسلیمانه کوندردی ویزید کوفه‌یه
واروب لشکر ضحاک ایله محاربات سهمناک ایدوب مثنی بعض مردان مستثنی
برله عرصهٔ تیغ فنا اولدی ویزید سرور ونشاط ومزید ایله مسند امارت کوفه‌ده
متمکن اولوب مطاوعت اهالی ولایته مقید اولدی اما بو جانبده مروان
کندوسی متوجه دفع ضحاک وسلیمان اولوب شهر نصیبین‌ده اول ایکی لشکر
پرخشم وکین ملاقات ایتدی ودریای جنک وپیکاره متوجه کلوب محاربات
عظیمه واقع اولدی طرفیندن التی بیک ادم اغشتهٔ خاک ودم اولوب لباس
حیات ضحاک تیغ دلاوران سفاکدن اخر روزده چاک اولدی واول کیجه
خوارج ابن جبیری ایله بیعت ایدوب ایکنجی کون کیرو جنک وجداله اغاز ایلدیلر
بو دفعه اثار غلبه ونصرت طرف لشکر ابن جبیرده ظاهر اولوب مروان منهزم
اولدی وابن جبیری خیمهٔ مروانه کلوب سریر سلطنتی اوزره جلوس ایلدی
لکن هنوز سپاه میمنهٔ مروان کنار میدانده پای استوار اوزره ایکن مروان
دخی اوج بیک دلیر صاحب شجاعت ایله مراجعت ایدوب میمنه‌یه ملحق اولدی
بو دفعه نسر فتح ونصر ساعد دولت مساعد مروانه قونب ابن جبیری اتباع
واشیاعندن چوق کیمسه خاک هلاکه صالدی وبقیة السیف اولان رؤسای
لشکر شیبان بن عبد العزیز یشکری کندولره سرعسکر ایدوب جوانب
اربعه‌لرینه خندق چکدیلر ومروان دخی اول لشکر فراوان مقابله‌سنده
نزول ایدوب اون آیه قریب اول ایکی لشکر خونپاش اراسنده جنک وصواش
اولدی عاقبت شیبان وسلیمان منهزم وناتوان اولوب شهرزوره کریزان اولدیلر
واندن کرمانه وکرماندن بحرینه روان اولوب شیبان اول دیارده مقتول
اولدی وسلیمان طرف سنده روان اولوب اول دیارده بنجه زمان انده
تمکن وقرار قیلدی وچون ابو العباس عبد الله سفاح مسند خلافته جلوس
ایدوب استقرار بولدی سلیمان ملازمت حذمتنه عزیمت ایدوب حین ملاقاتده
مظهر نوازش عطیات اولدی لکن نیجه مدت نصکره انک دخی طناب عمرین
سکین کین ایله قطع ایلدیلر وسنه سبع وعشرین ومائه‌ده قاضی مدینه
سعید بن ابرهیم بن عبد الرحمن بن عوف الزهری که همواره زاهد ستوده

کردار روزه دار ایدی وعمری یتمش برساله منتهی اولمشیدی وفات ایتدی سدی الکوفی که مشاهیر مفسران وعلمای اهل قرآندن ایدی مرغ روحی عالم ارواحه پران اولدی وبو سالده زاهد عالیمقدار ابو یحیی مالك بن دینار که بلده بصره ده متمکن ومقیم ایدی عازم دار النعیم اولدی تاریخ امام یافعی ده دخی منقولدر که برکون مالك بن دینار قرائت کلام پروردکارده مشغول ایکن برشخص کلوب ایتدی یا ابا یحیی بزه برخیر دعا ایله که برزن ضعیفه درت ییلدر که حامله در وحالا کرب طلقه مبتلادر امیددر که برکت خیر دعا برله انده بو بلا مندفع اوله پس مالك دینار الن قالدیروب بیوردیکه اللهم هذه المرأة ان کان فی بطنها جاریة فابدلها غلاماً فانك تمحو ما تشاء وتثبت وعندك ام الکتاب وچون برساعت کذران ایتدی کوردیلرکه اول شخص قوجاغنده درت ساله ایرمش براوغلان المش قوجاغنه نظر ثبت کتوردی که اغزنده دیشلری بتمش ایدی وسنه ثمان وعشرین ومائه ده عاصم بن ابی النجود الازدی که قراء سبعه دن بریسی ایدی عالم اخرته انتقال ایتدی وعاصم جمله تلامذه ابو عبد الله السلمی وزر بن جیشدن ایدی وبو سالده یحیی بن یعمر العدوانی النحوی البصری که عبد الله بن عباس رضی الله عنهما صحبتنه وسائر صحابه نك شرف مصاحبتنه ایرشمشدی عالم فانیدن سرای جاودانیه نقل ایلدی ویحیی جمله قراء بصره دن معدود ایدی لکن کسب کمالات وفضائل ایتدکده عراقدن خراسانه کیدوب نیچه زمان قضاء بلده مروه اشتغال ایتدی وسنه تسع وعشرین ومائه ده قاضی افریقیه خالد ابن ابی عمران التونسی که جمله علماء زهاد مغربدن ایدی افتاب عمری غروب ایتدی وبو سالده روایت صحیحه اوزره ابو نصر یحیی بن کثیر که علمای حدیثدن بریسی ایدی بو عالم فانیدن انتقال ایلدی وبو سالك رمضاننده ابو مسلم مروزی تمام فتح فیروزی برله خروج ایلدی اول وجوه ایلکه صدمت سیاست وصولت ریاست برله دولت مروانیانی شکست ایتدی

گفتار در مبادی احوال ابو مسلم وذکر کشته شدن مروانیان بتقدیر قادر مختار

حاوی فضائل نفسانی حمزه بن حسین اصفهانی ابو مسلم آل حمزه بن عماره دن عد ایلیوب حتی بیانه کتورمشدر که نسب حمزه بن عمار کودرز بن کشواده منتهی اولور وکودرزك شانی اول ایدیکه ماتم سیاوشده باشنه اباغر دکن سیاه پوش اولمغله لباس سیاهی اول اختراع ایلدی وابو مسلم دخی جدا علا سی کبی قامت بالاسین لباس سیاه ایله اراسته ایدردی وهرکز هزل وخنده ایلمزدی مکر اثنای جنك وجدالده تبسم ایدیدی وجدی کودرز دخی بو صفت ایله موصوف ایدی وکثرت فتوحاتدن اصلا مغرور وشادان اولمزدی و وهیجانه مکروهات ومصایبدن دخی ذره قدر کلال وملال چکمزدی قصه بویلو کندم کون پاکیزه پوست معره که دوست شیرین منظر فراخ پشت کوتاه ساق کیمسه ایدی زبان تازی ودری ایله تکلم ایلردی اوج عورتی وار ایدی ییلده انجق برنوبت طائفه نسا ایله صحبت ایلردی بیك نفردن زیاده ادم مطبخنده خدمت ایلردی وبیك ایکیوز بار کیر آلات مطبخ وظروف طعامن چکردی ومرغ وماهیدن غیری هرکون یوز اوتوز قیون انك سیلانته صرف اولنوردی اما عدد قیلانیکه معرکه ومیدانده غیری قتل ایتمشدی التیوز بیك نفردن زیاده ایدی وبعض مورخان نسب ابو مسلمی بزرجمهر حکیمه نسبت ایتمشلردر وبعضیلر ابو مسلم فرزندان سلیطدندر دیمشلر وسلیط برجاریه دن متولد اولمشیدیکه مملوکه عبد الله بن عباس ایدی وحضرت عبد الله رضی الله عنه انکله برنوبت صحبت ایتمشدی بعده برغلامنه عقد نکاح ایله ویرمشیدی وسلیط چون رشد وتمیزه ایرشدی اغواء ولید بن عبد الملك برله بن اولاد عبد الله بن عباسدنم دیو دعوی ایلدی واثبات دعوا شهود زور اقامت ایدوب قاضی دمشق دخی رعایت خاطر ولید ایچون طبق مدعای سلیط اوزرینه حکم ایلدی وتسلیط سلیطه برله علی بن عبد الله بن عباسه چوق ایذا وجفا ایرشدی وروضة الصفاده مسطوردر که ابو مسلم وقت ارتفاع رایات اقبال واجلالده بن اولاد سلیطه بن عبد الله دنم دیر ایدی وابو جعفر منصور الدوانیقی حین قتلده آنی بو دعوا ایله مؤاخذه ایدوب محل قتله ایرکوردی وبعض مورخان قولیله نام ابو مسلم اسم ابرهیم ایله موسوم وابو اسحق ایله مکنی ایدی ونام پدری عثمان ومسلم ایدی دیمشلر وقول حمزه اصفهانی اوزره سنه مائه هجریه ده اصفهانده متولد اولوب شهر کوفه ده نشو ونما بولدی واون طقوز یاشنده ابرهیم امامه ایریشوب ملازمتنه اغاز ایدوب سعی ایتدی وابرهیم چون آثار اقبال وانوار جمالی ناصیه حالنده مشاهده ایلدی تغییر نام وتغییر کنیت ایدوب ابو مسلم وعبد الرحمن ایله مکنی وموسوم ایتدی وابرهیم اوراق کذشته ده ذکر اولنددوغی اوزره سنه اربع وعشرین ومائه ده کندو امارت شیعه سن اکا تفویض ایدوب خراسانه کوندرمش ایدی وابو مسلم ممالك خراسانه دوان اولوب نیچه سال علی الاتصال اتفاق سائر اعیان دا عیان برله خلقی اشکاره ونهان خلافت عباسیانه دعوت ایلدی تاکه اهالی ولایتدن خلق بی نهایه دست بیعتی کندو یه ویردیلر وسنه ثمان وعشرین ده ابرهیم الامام کندو اصحابنك رؤساسنه که خراسان وجامده ایدیلر مکتوب کوندردیکه بن امارت خراسانی بر سبیل استقلال ابو مسلم ستوده خصاله مسلم طوتمشم

لركدركه بر فرد طوق اطاعت و ربقهٔ مطاوعتدن باش چكميه كه انك فرماني بنم
حكم وفرمانمدر واعيان داعيان بعضيلري رياست ابومسلمه سرفرو ايتميوب
متوجه مكه اولديلر بالمشافهه اول قضيه ده مشاوره ايليلر ابرهيم ايله ابومسلم
دخي انلره رفيق اولوب مكهٔ مشرفه يه داخل اولديلر ابرهيم امام مجددا زمام سرانجام
مهام دعوتي وعنان اختيار امارتي قبضهٔ اقتدار ابومسلمه تفويض قيلدي وابومسلم
اتفاق رفيقان ايله جانب خراسانه روان اولوب جد وجهد تام برله دعوته قيام
ايدوب تهيئهٔ اسباب خروج وظهوره اشتغال ايلدي واوائل سنه تسع وعشرين
ومائه ده ابرهيم امام ابومسلمي خراسانده طلب ايلدي واولدخي يتمش نفر نقيب
ايله قومسه كلدكده ابرهيم امامدن كندويه بر مكتوب واصل اولديكه مضموننده
هر نه محلده سكا بو مكتوب واصل اولور ايسه اول منزلدن تكرار جانب خراسانه
روان اولوب امر دعوته قيام ايده سن وقحطبه بن شبيبي على التعجيل بو طرفه
كوندوره سن پس ابومسلم مضمون مكتوب ايله عامل اولوب قحطبه بلند مرتبه
هدايايي وافره برله جانب مكه يه روان قيلدي وكندوسي مروه يه كلوب نامهٔ واجب
التعظيم ابرهيمي سليمان بن كثيره كوستروب اعيان داعيان اطراف بلاد خراسانه
متفرق وروان اولديلر وشويله اتفاق ايلديلركه داعيان كروه متابعان
برله اواخر ماه رمضان سنه تسع وعشرين ومائه ده خروج ايده لر روضة الصفاده
مسطوردركه اول اوانده كه ابومسلم كندو توابع ولواحقن جمع ايلدي امر ايتديكه
جمله اول سپاه لباس سياه ايله متلبس اولوب باشلرينه عباسي عمامه لر وضع ايده لر
پس اول كروه ابنوه قميصي جامه لر وعباسي عمامه لر باشلارينه بغليوب خدمت
ابومسلمه كلديلر وابومسلم لباس سياهي شعار سپاه ايدينوب سنهٔ مذكوره
شهر رمضانك يكرمي بشنجي كيجه سنده كه موعد خروج ايدي سليمان بن كثير
وسائر متابعان صغير وكبير برله حدود مروه ده جمعيت ايلديلر واول
ايامده كروه كثير فرق انامدن ظل رايت ظفر اعلام ابومسلم ده مجتمع اولدي
چون هلال شوال حالت يمن واقبال ايله طالع واشكار اولدي ابومسلم روز
عيد واول ايام مبارك وسعيد ده سليمان بن كثيره امر ايلديكه تا بني اميه يه
مخالف بي اذان واقامت نماز عيد وشرائط نمازه قيام واقدام ايليه پس سليمان
دخي منبره صعود ايدوب اياغ اوزره بر خطبهٔ بليغ اوقودي وذكر اولنديغي
اوزره اداي صلوة عيده مباشرت قلندي اندنصكره خوان كرم وانعامي
چكوب خلائقي اطعام ايلدي ونصر بن سيار كه مدافعهٔ خديع كرماني ده
عاجز وناتوان ايدي نامه يازدي واول مكتوبده ايات قراني ايله شواهد
برهاني اقامت ايدوب بيعت عباسيانه كندويي دعوت ايلدي وچون اول

اول مكتوب بلاغت اثار نظر نصر بن سياره ايرشدي متحير وسراسيمه اولوب سكز
آيدن صكره يزيد نام غلامني بيك سوار ايله محاربهٔ ابومسلمه ارسال ايتدي
وابومسلم مالك بن هيثم خزاعيي مقاتلهٔ يزيده كوندردي وبو ايكي سردار شجاعت
كردار ملاقي اولوب تند باد حمله ايله نايرهٔ حربي التهاب واشتعال ويرديلر
واثناي جنك وحربده سپاه مالكدن عبد الله طائي سردار نصر سيار
اولان يزيده بر زخم اوروب كندوسن اسير ايتدي ومقيد ايدوب زار
وزبون نظر ابومسلم وسليمان بن كثيره كتوردي وابومسلم يزيدك رعايتنده
شرائط اهتمام اوزره قيام ايدوب معالجهٔ جراحتنه جراحلر كتوروب يارهسي
التيام بولدي وكندويه خواجهسي يانينه كيتمكه اذن واجازت ويردي چون
يزيد نصر سيار يانينه واردي اعمال حميده وافعال پسنديدهٔ ابومسلمي بر بر
عرض وبيان ايدوب ديديكه عما قريب انك كاري ارتفاع بولوب سهام
مرامي نشانهٔ مقصوده واصل اولسه كرك واكر بن سنك عبد مملوكك اولمسم
ابومسلمدن اصلا مفارقت ايلمزدم ديدي نصر سيار بو مقوله كفتار استماعندن
پريشان اولوب آينهٔ ضميرينه غبار لائح اولدي وچون خديع كرماني كه دشمن
جاني ايدي عسكر فراوان ايله مقابله سنده اوتورمشيدي لاجرم عزي قدرتي
اولمديكه ابومسلم اوزرينه بر فرد دخي لشكر كونده ره وبو احوال خلالنده
شيعهٔ آل عباس اطراف وجوانب خراساندن ابومسلمه كلوب ملحق اولديلر
وابومسلم عسكر مقدم ومنبرم برله جانب نصر بن سيار وخديع كرماني اوزرينه
عزيمت ايلدي وايكي خندقك ميانندهكه كند ومعسكرلري اطرافنده حفر
ايتمشلر ايدي نزول ايدوب نصب خيامه قيام ايلدي وخديع كرماني ايله
نصر بن سيار بو جرأت وجسارت بسيارد نصكره زياده متوهم وترسان اولديلر
بو حالتده ابومسلم خديع كرمانيه پيغام كوندردي كه بن سنكله اتفاق و
اتحاد ايدوب صرف قدرت وهمتي مدافعهٔ نصر سياره مصروف قيلوردم اكر
طريق موافقتده ثابت قدم اولورسك بو معني سكا باعث نصرت وموجب
ازدياد دولت ورفعت اولديغي محققدر نصر سيار توهم ايدوب خديع كرمانيه
خبر كوندرديكه زنهار ابومسلمه مغرور وقوله وقرارينه مسرور اولمه بو بابده سكا
اولى وانفع اولدركه بلدهٔ مروه واره سن واندهسنكله ملاقات ايدوب
بنيان وعهد وپيماني تأكيد وتشييد ايليهلم وبعد المصالحه معيت ايله ابومسلمك
دفع ورفعنه عزيمت وهمت ايدهلم پس خديع كرماني مروه واروب ونصر سيار
ايله مصالحهيه آغاز ايتدي وتشييد مباني صلح وصلاح ايچون ايكيسي يوز سوار
ايله شهر مروهدن طشره چيقديلر وحين معاهدهده عسكر جرار نصر سياردن

بريسي فرصت بولوب خديع كرمانئ تيغ كرمانيله بوجهان فانيدن سراي
جاوداني يه كوندردي وعلي بن خديع كرماني خدام وغلماني برله سنه ثلثين
ومائه ده حضرت ابومسلمه كلدي وبرنيچه كون ملازمت خدمتنده دوان وپويا
اولدقدنصكره دوكردان اولوب نصرسياردياسنه فرار قيلدي وسليمان بن كثير كنديه
طفنلي پيغام كوندردي كه سنده ذره قدر حميت وغيرت يوغيمش برشخصه ملازمت
ايلرسنكه دوني كون پدركي قتل ايدوب آلودهٔ خون ايلدي وسنك دخي مقام فرصت
وانتقامكده ثابت قدمدز وعلي بن خديع كرماني بوسوزلري استماع ايتدكده
درونن تأثير ايدوب نصرسيار ايله مخالفته آغاز ايتدي وقبيلهٔ ربيعه كندو ايله
بوكارده همدستان اولوب قدم دوستان ايله ايلرويه كلديلر لكن قوم نضر دخي
نصرسياره متابعتي اختيار ايدوب بو ايكي سرداردن هربري ابومسلمه ايلچيلر كوندر
ديلر وكندوسندن استمداد واستنصار طلب قيلديلر ابومسلم كلان ايلچيلره
جواب ويرديكه بو بابده نقبا ايله استشاره ايليهلم هرنه كه صلاح كار ومصلحت
روزكار اولور ايسه آني تقديمه ايرشدوره لم ديوب خفيةً شيعهٔ عباسيه ايله
مواضعه ايلدي كه صباح جانب ابن كرماني ترجيح ايليهلر پس ايكنجي كون كه عوام
وخواصدن منعقد مجلس خاص اولدي سليمان بن كثير ايتدي نصرسيار خديع
كرمانئ مكر وحيله ايله قتل ايلدي بوخصوصده اوغلنه مظاهر ومعاون اولمق
واجب ولازم اولمشدر پس رسولان نصرسيار ملول وشرمسار وقاصدان
ابن كرماني ايله فرح وسرور بسيار برله مراجعت ايتديلر ومروده ابن كرماني ايله
نصرسيار اراسنده جنك بسيار واقع اولوب ابن كرماندن نصف شهري تحت تصرفنه
كتوروب بوجانبده ابومسلم دخي لشكر نجسته اثر برله مروه متوجه اولوب ابن كرماني
قبيلهٔ ربيعه وملازماني ايله جند ابومسلمه ملحق اولدي وبوسببدن وهم موفور
احوال نصرسياره ظهور ايدوب مراد ايلديكه حضرت ابومسلمه كلوب شرط متابعتي
يرينه كتوره لكن تكرار كثرت توهمدن بوعزيمتي نسخ ايدوب ولايت سرخسه كتدي
واندن طوسه وطوسدن ريه دياريني كلوب انده زجاج مزاجي منكسر اولدي
وخوف وخشيت ابومسلمدن مخفيةً سوار ريدن ساوه يه كتورديلر وساوه ده
امر خداي عز وجل برله متقاضئ اجل ايريشوب خلعت حياتي دوش شاهانه
سندن سلخ ايلدي وابومسلم فرار نصرسياردن صكره اول دياردة رايت
اقتداري رفع ايتدي واصحاب مروانيادن هركيمي بولدي ايسه طناب عمرين
تيغ فنا ايله قطع وقصر ايتدي وبرنيچه كون ابن كرماني يه سلك ملازمانده
موضع ومكان ويردي بعده انك دخي نقطهٔ وجودين صفحهٔ عالمدن
ازاله ايلدي وبوحالده تمام ملك خراسان ابومسلمه مسلم اولوب پايهٔ قدر

قدري روزبروز ترقي وارتفاع بولدي وابومسلم صفت فصاحت وبلاغت
وشجاعت ايله موصوف ايدي چندان لطايفه مائل دكل ايدي بلكه دائما حالت
پريشاني وكره پيشاني برله اوتوردي كونده بردفعه طعام ييردي حصول
كثرت اموالدن اظهار فرح وانبساط ايلمزدي وقضاياي صعب وبلاي
پرتعبدن اصلا ملول اولمزدي وغايت بي رحم وسنكدل اولوب هركز پيرامن
ضميرنده اثر رحمت وشفقت دائر اولمامشدي وسهل جرم وجزئي ذنبه ايچون
انساني خاكله يكسان ايدردي وابومسلمك لقبي صاحب الدعوة وصاحب
الدولة ايدي وخروجي نواحئ مروده واقع اولمغله اكا مروزي ديرلر ايدي
وقتل ابومسلم سنه سبع وثلثين ومائه شعبانك روزچهارشنبهنده فرمان
ابوجعفر منصور الدوانيقي برله ظهور بولدي مدت امارتي سكز ييل ايكي آي
وزمان حياتي اوتوز يدي سال ايدي اكثر مورخينك قولي بونك اوزرينه در

در ذكر مآل حال عبد الله بن معاويه بن عبد الله ابن جعفر طيار و بيان خروج ابي حمزه وطالب الحق بعزم تسخير بلاد وامصار

علماي اخبار رحمهم الله الغفار بيان بيورمشلردر كه شهور سنه تسع وعشرين
ومائه ده ولايت فارس وعراق عجم كه مملكت تختكاه جم در حدود اصفهانه دكين
سعي همت محارب بن موسى وعبد الله ابن معاويه برله مسخر اولدي وبني هاشم
دن وسائر اصاغر واعاظمدن چوق كمسه ظل رايت فتح آيتنده مجتمع ومنتظم
اولديلر وعبد الله اصطخر فارسده متمكن اولوب امارت جبالي كندو برادري
صاحب اقبالي حسنه تفويض قيلدي واطراف مملكته جمع مال ايچون عمال نصب
ايدوب ارسال ايلدي وچون يزيد بن عمرو بن هبيره كه جانب مروانده والئ
عراقين ايدي استقلال عبد اللهدن خبردار اولدي عامر بن صباره ومعن
بن زائده جنود بي انتها برله ايكي جانبدن عبد الله اوزرينه حواله ايلدي
واول ايكي سردار لشكر سيل رفتار ايله عبد اللهي اورتيه آلديلر جانبيندن نيران
جنك وقتال اشتعال بولوب هزار كوشش وجوششدن صكره عاقبت سپاه
عبد اللهه انهزام وانكسار واقع اولوب هربري برجانبه متفرق اولوب بالاضطرار
عبد الله دخي فراري اختيار ايتدي وامید نجات واستظهار برله ابومسلم كه
معاون آل محمد ايدي خراسانه كلوب اكا التجا ايتدي چونكه بلدهٔ هراته واصل
اولدي مالك بن هيثم خزاعي كه اول زمانده ابومسلمدن اول ولايته والي
ايدي عبد اللهي قرنداشلري حسن ويزيد ايله حبس ايلدي وابومسلمه قاصد
كوندرديكه بونلر ايله نه معامله ايليه ابومسلم خبر ارسال ايتديكه عبد الله
ابن معاويهٔ زاويهٔ هلاكه صالوب قرنداشلرين مطلق العنان ايليه منقولدر كه

قاصد هنوز جانب ابو مسلمدن کلمامش ایدي که برکون مالك عبد الله دن سؤال
ایتدی که عبد الله و جعفر اسامي اهل بیت پیغمبردندر معاویه دن غیري نه
باعث اولدیکه پدرکی بو نام ایله موسوم ایلدیلر عبد الله رضي الله عنه ایتدی برکون
بنم جد امجدم مجلس معاویه ابن ابي سفیان نده حاضر ایدي خبر کتوردیلر که اول
فیاض بي منت سکا بر فرزند ارجمند عنایت ایلدی پس معاویه بنم جدمدن
التماس ایلدیکه بو فرزند دلبندی بنم نامم ایله موسوم ایله و یوز بیك درم جائزه
وردي اکا بناءً پدرم معاویه ایله مسمی اولدي مالك بن هیثم ایتدی شی قلیل
مال رشوت الدیکز و بدنام ملغی نسبت نسب والاحسبکزده قبول قیلدیکز القصه
چون فرمان ابو مسلم مالکه ایرشدی امر ایلدي بر بالین کران و سنکین دهان
مبارك عبد الله اوزرینه وضع ایتدیلر اول حضرتك فرقد امتداد نفسی و رشته
حیاتی منقطع اولدي و اول حضرتك مرقد منور و مطهری هر انده اولوب
مزار سادات ایله اشتهاري وارد ر و ابو حمزه و عبد الله ابن یحیی که طالب
الحق ایله ملقب ایدیلر ابو مسلم دستوریجه دیار یمنده سیاه جامه و عمامه ایله ملبس
اولوب میانه جنودده لواء سود رفع ایلدیلر و مروان حماره مخالفت ایدوب
بلده صنعانی برصنعت ایله تحت تصرفه کتوردیلر و طالب الحق انده توقف ایدی
ابو حمزه متوجه مکه مکرمه اولدی و موسم حجده ناکاه جمعیت سپاه سیاه پوش
برله حرم محترمه کیروب خروش ایلدیلر و حاجیان و مقیمان بیت الله الحرام
اول سپاهدن متوهم و بي آرام اولوب دیدیلرکه سیز نه طائفه سزکه بو لباس سیاه
ایله بزه دهشت و وحشت وردیکز جواب وردیلرکه بز مخالفان بني امیه و دشمنان
فرقه مروانیه یوز و عبد الواحد بن سلیمان ابن عبد الملك که اول زمانده قبل مروان
دن مکه ده حاکم و صاحب فرمان ایدي ابو حمزه دن التماس ایلدیکه حجاج مسلمین
مناسك حج اسلام و اداي شرایط رکن و قیامدن فراغت ایدنجه کندویه هیچ
معارض و مزاحم اولمیه ابو حمزه بو ملتمسی قبول ایلیوب انقضاي ایام حج بیت الحرام
دنصکره عبد الواحد مدینه یه فرار قیلدي و اطراف جوانبدن بر کروه انبوه
جمع ایدوب متوجه حریم حرم اولدي و چون ابو حمزه انك جرأت و جسارتنه
واقف اولدي مکه دن طشره چیقوب منزل قدیدده جانبیندن حرب شدید
واقع اولدي و لشکر عبد الواحددن یدیوز نفر کیمسه تیغ بي دریغدن چکدی
عبد الواحد مدینه یه کریزان اولدی و انده دخی قرار ایدهمیوب جانب شامه
فرار قیلدي و ابو حمزه حرمین شریفین حیز تسخیره کتوروب اوچ آی مقداری
انده فرمان فرماي اولدی و تمهید بساط انصاف و احسان ایله عامه خلایقی
شادمان ایدوب فقراي رعایا جور و تعدیدن امان بولدي اما بو جانبده

بو جانبده عبد الواحد نظر مروانه کلوب کیفیت واقعه عرض ایلدی مروان دخی
عبد الملك بن محمد بن عطیه السعدی دورت بیك مرد صاحب نبرد ایله دفع
خوارج ایچون حجازه ارسال ایلدی و ابو حمزه جنك و جداله حاضر اولوب سپاه
فراوان ایله استقبال عبد الملکه روان اولدي وادی القریده اول ایکی کروه
معرکه آرا اولوب طرفیندن عمان قتال متلاطم اولدي و ابو حمزه تیغ و نیزه
برله چوق سعي ایدوب عاقبت زخم تیغ شامیاندن متابعانی برله میانه میداندن
قالدی و بقیة السیف مدینه یه فرار ایدوب انلري دخی اهل مدینه شمشیر کینه دن
کچوردیلر و ابن عطیه مهمات حجازدنصکره صوب یمنه متوجه اولدی و طالب
الحق ایله کندواراسنده محاربات عظیمه واقع اولوب انده دخی ابن عطیه عنایت
واهب العطیه برله مظفر اولوب طالب الحق قتل اولندی و باشین بدنندن جدا
ایدوب فتح نامه ایله دیار شامه کوندردي و ابن عطیه بر قاچ کون شهر صنعاده
لواي اقامت نصب ایدوب فراغ خال و رفاع بال برله اوتوردي چون موسم
حج قریب اولدی اون ایکی نفر سوار و قرق بیك دینار ایله که جهت مهمات حج
ایچون تعیین اولنمشدی متوجه جانب کعبه اولدی و اثناي راه حجازده ناکاه بنی
مرواندن بر طائفه شجاعت نهاد اوزرینه غلو ایدوب جمله سن اسیر و دستکیر
ایلدیلرکه یعنی سز جمله کز دزد و حرامزاده سز و هرچندکه ابن عطیه بن حکم
مروان ایله امیر حاجیانم و طرف مکه مبارکه یه کیدرم و اشته منشور امارتم
المده حاضردر دیدي مفید اولمیوب کندوسي ملازمانی برله بر آن امان ویرمیوب
قتل ایلدیلر بعض تواریخده مسطوردرکه مذهب ابو حمزه و طالب الحق اول ایدیکه
عیاددن مجرد بعض فرقه ارتکاب زنا و سرقه ایله کافر و اهل زندقه اولورلر و هر
کیمسه که زانی و سارقی کافر و منافق بلمیه اول دخی جمله کفاردن معدود و محسوبدر
در بیان لشکر کشیدن قحطبه بن شبیب بجانب عراق و عرب و کرفتار شدن مروانیان بانواع رنج و تعب
سنه ثلثین و مائه ده قحطبه بن شبیب که ابرهیم امام یانندن خراسانه کتمشدي ابو
مسلم کندوسن جیوش جوشن پوشه سردار ایدوب جنود بي انتها و امراي شجاعت
انتما برله تسخیر ممالك عربیه یه کوندردي و قحطبه رایت جهانکیري و لواي سروری
افراخته ایدوب ابتدا ضرب شمشیر نصرت مأنوس برله ولایت طوسي تصرف اتباع
نصر بن سیاردن استخلاص قیلدي اندنصکره صوب جرجانه روانه اولوب اول
دیارك حاکمی نباته بن حنظله جنود نامعدود ایله مقابله اقدام قیلدي و سنه
مزبوره ذي الحجه سنده شکست و انهزام نصیب جرجانیان اولوب نباته اون بیك
نفر ایله خاك حقیره برابر اولدي و قحطبه جرجانه داخل اولوب اوتوز بیك نفر
انساني توابع مروانیاندن قتل اولندی اندنصکره عراق عجمه توجه ایدوب شهر اصفهانه

متوجه ديوانه اولدي بو حالده داود بن يزيد بن عمرو بن هبيره وعامر بن صباره كه
اول زمانده قبل يزيد بن عمرودن كرمانده صاحب فرمان ايديلر سپاه فراوان ايله
قحطبه يه قرشو روان اولديلر وسنه احدى وثلثين ومائه ده نواحئ اصفهانده
شاميان ايله خراسانيان ملاقى اولديلر وامواج بحر اجاج كبي عمان حرب وقتال
مواج اولوب عامر بن صباره زخم تيغ خونخواره دن هلاك اولدى وداود بن
يزيد فرار ايدوب قحطبه غنيمت بى نهايت برله مغتنم اولوب يكرمى كون مقداري
اصفهانده تمكن وقرار ايتدى بعده عساكر ظفر نويد برله متوجه نهاوند اولوب
اول خطه دخي مفتوح وتسخير ايتدى واندن وجهه همتن عراق عربه دوندروب
قطع بيابان ايلدى لكن داود بن يزيد چونكه پدرينه ملاقى اولدي كيفيت استيلاء
قحطبه بلند مرتبه معروض عتبه پدري ايلدي يزيد دخي سپاه عراق جمع ايدوب
مرواندن معاونت طلب ايتدى اماچون قحطبه خافقينده رايت استيلا ولواي
استقلالي قالديردي وهم وهراس بى قياس ضمير ابن هبيره يه عارض اولوب
طرف كوفه يه ادبار ايتدى وقحطبه امراي بلند عتبه برله كندوسن تعاقب ايدوب
نمازشامده كنار فراته ايرشدى ولشكريانده بعضيسى اب مزبوردن عبور ايتمشلر
ايدي سپاه يزيد ايله اول جانبده كارزاره اغاز ايلديلر بواثناده قحطبه دخي
عجله وشتاب ايدوب وسمندين آب ايچنه سوردي وتقدير الهى برله اسب قحطبه
برحلاب ايچنه دوشوب اول سيلاب فناده شعله حياتى منطفى اولدى ولشكر
خراسان بو حال مصيبت مآله واقف اولمادين آبده باد پرشتاب كبي عبور
ايدوب لشكر ابن هبيره تارومار ايديلر اندنصكره امرا ولشكريان هرچند كه
قحطبه جست وجويان اولديلر اصلا اندن نام ونشان بولماديلر عاقبت بعض
اصلمش اسباب ودخي برله ظاهر اولدي خلق بيلديلر كه قحطبه نك كشتئ حياتى
كرداب فنايه كرفتار اولمش پس حسن بن قحطبه ايله بيعت ايدوب جانب كوفه يه
متوجه اولديلر وابن هبيره مقاومته تاب وطاقت كورميوب طرف واسطه
فرار قيلدى وحسن اوتوز بيك مرد تيغ زن وصف شكن برله سنه اثنى وثلثين و
مائه محرم الحرامنده كوفه يه داخل اولوب ابوسلمه جعفر بن سليمان الجلال كه اكا
وزير آل محمد ديرلر ملاقات ايلدي وحسن ابوسلمه يه تعظيم بسيار وتكريم بى شمار
ايدوب ابومسلمدن كندويه مكتوب ايصال ايلدى وابوسلمه جمله خلايقى جامعه جمع ايدوب
نامه ابومسلمى كندويه كوندرمشدى نظرلرنده اوقودي وكندوي وزير آل محمد ايله
تعبير ايلمشدى بعده عمال واهل عدل وكمال ضبط مال ايچون اطراف ولايته كوندردي

ذكر بعض از وقايع اعاظم ايام وخبر شهادت ابرهيم امام

روايت علماي امت والا همت برله سنه ثلثين ومائه ده محمد بن المنكدر وفات

وفات ايدوب عالم بقايه ارتحال ايلدى ومحمد جمله اكابر زهاد وافاضل تابعين
دن ايدي وبو سالده يزيد بن رومان المدني بو دنياى دنيدن فردوس
سنى يه متوجه اولدى ويزيد شيوخ نافعدن بريسيدر وعلم قرائتده مقبول
امت ايدي وبو سالده واصل بن عطا المعتزلى كه علم كلام واصولده تصانيف
وفصولي واردر وفات ايلدي واصل بن عطا الثغ ايدي اصلا اصل حروف
ايله تكلمه قادر دكل ايدي وتاريخ امام يافعيده كتاب انساب سمعانيدن
نقل اولنمش كه اول وقت كه واصل بن عطا صحبت حسن بصري يه كيدردي
ميان اعيان امتده چوق اختلاف واقع اولمشيدى خوارج ديديلر كه مرتكب
كبيره اولان كافردر وبعض جماعت ديديلر كه ارتكاب كبايره اولان مؤمن
كافر اولمز وابن عطا ايكي مذهبي انكار ايدوب ايتديكه بو امتك فاسقى نه مؤمن
ونه كافر حقيقيدر حسن بصري فاضل وامام عصري ايدى واصل بن عطايي بو خبط
وخطادن اوتوري مجلسندن طشره سوردي عطا دخي اتفاق عمرو بن عبيد
برله صحبت حسندن اعتزال ايتمكله كندويه واتباعنه معتزله ديديلر وبو سالده
حافظ ابو غياث منصور بن معتمر السلمي الكوفي كه صفت رشد وعبادت
وفضل وزهادت برله موصوف ايدي بو عالم پر علايقدن دار اخرته اول
انتقال ايلدي ديرلر كه حكام زماندن بريسي كندويه قضاء كوفه يي اكراه ايله
تكليف ايتدى ايكي آى دن زياده قبول ايتمدى وسنه اثنى وثلثين ومائه ده عبد الله
ابن طاوس اليماني النحوي علايق دنيويه دن منقطع اولوب اخرته نقل ايتدى وحال
عبد الله حليه علم واهليت وسرمايه عربيت ايله اراسته ايدي وبو سالده همام
بن منبه كه برادر وهب بن منبه در اخرته انتقال ايتدى وبو سالده اسحق بن عبد الله
ابن ابي طلحه الانصاري الفقيه وفات ايلدى وبو سالده يونس بن ميسره كه جمله
اكابر اصحاب فضلت واعيان زهاد ملكتدن ايدي وفات ايلدي ويونس
نابينا ايدي ويوز يكرمى ساله قريب بو جهان دلفريبده زنده كانى ايلدي وبو
سالك اوايلنده يا اواخرنده ابرهيم الامام وعبد الله بن عمر بن عبد العزيز
وعباس بن وليد بن عبد الملك بن مروان كه زندان حرانده امر مروان ايله
ايله محبوس ايديلر بو عالم ناپايداردن دار القراره انتقال ايلديلر وسبب حبس
وكيفيت شهادت ابرهيم امام اول ايديكه چون نصر بن سيار ضرب تيغ ابو مسلمدن
فرار ايلدي رى ولايتنه كلدكده مروان حماره مكتوب ايله قوت شدت
ابو مسلمى اعلام ايتدى وهنوز مروان مطالعه مكتوب نصر سيار ايدركن ابو مسلمك
قاصد راصدلرندن بريسى كه ابرهيم امامه نامه كوندردى طوتوب مروان
نظرينه كتورديلر ومروان نامه ابو مسلمى كه تسخير ممالك خراسان وفرار نصر

سبادي مشتمل ايدى اوقيوب قاصده ايتدى ابومسلم سكا نه مرتبه احسان ايلديكنى
بو نامه‌ى ابرهيم امامه ايصال ايدرسن قاصد ايتدى بو مقدار درهم ودينار ويردى
مروان ايتدى بن اون بو دكلو سكا درهم ودينار بذل وايثار ايده‌يم اكرسن بو
نامه‌ى ابرهيم امامه ايرشديروب وجوابنى بكا آلوب كتوررسن قاصد بو حذمتى
تقبل ايدوب نامه‌ى ابرهيم امامه ايرشديردي وجواب نامه‌ى الوب مروان حماره
كلدى بعده مروان اول شخصى محبوس زندان ايدوب وليد بن معاويه بن عبد الملكه
كه طرفندن حاكم شام ايدي بر مكتوب كوندردي مضموني اول ايديكه برز قعه
بلقا والى سنه يازه سنكه ابرهيم كه قريه حميمه ده ساكن در مقيد بند ايدوب
مؤكلان هوشمند برله حران كوندوره سن وليد فرمان مروان ايله عامل اولوب
ابرهيمى مجلس مروانه مؤكلان معتمد برله روانه قيلدي بعد الوصول مروان عتاب
عظيم وعقاب اليم برله ابرهيمى مؤاخذه ومصادره ايلدى ابرهيم دخى جواب درست
ايله مروانه جواب ويردي وايتدى بنم اصلا قضيه‌ء ابومسلمدن وقوفم يوقدر وبنمله
انك ارا سنده بر كون مراسلات ومكاتبات واقع اولمامشدر عاقبت مروان
رسول ابومسلم ايله نامه‌ى ابرهيمى اظهار وابراز ايدوب اول حضرتى الزام واسكات
ايتدى وعبد الله بن عمر بن عبد العزيز وعباس بن وليد بن عبد الملك مقيد
ومحبوس اولديغى خانه ده ابرهيم امامى محبوس ايلدي وبرقاج كوندنصكره
بركيجه ديو سيرت وزشت صورت جلادلر كوندروب جمله سنى هلاك قيلدى
ديرلركه ابرهيم امامك مبارك باشنى برنوره برانبان ايچنه قويب بو عذاب ايله
تسليم جان قيلدى وعبد الله ايله عباسك دهانلري اوزرينه برر بالش كرى
قويوب اوزرينه اوتورديلر تاكه نفسلري منقطع اولدي رحمة الله عليهم اجمعين

ذكر انجام روزكار بنى مروان وانتقال دولت واقبال بعباسيان

راويان اخبار متقدمين مرقوم كلك سحر آفرين ايلمشلردركه چون متابعان
مروان حميمه ده ابرهيم امامى مقيد بند كران ايلديلر ابرهيم كندو برادري عبد الله
ابن محمد بن على ابن عبد الله ابن عباس كه سفاح ايله ملقب ايدي ولى عهد قيلدى
وعبد الله دخى قرنداشى ابو جعفر منصور الدوانيقى اتفاقيله راه مخفى دن نهاندن
جانب كوفه يه روان اولديلر وابو سلمه خلال اول جماعت اهل اقبال واجلالى
كندو خانه سنده بر مخفى خانه ده اجلاس ايتدى امراى خراسانه كه قحطبه وغلى
حسن ايله كلمشلردي اعلام ايتمدى زيرا مرادي اولاد وامجاد امير المؤمنين امام
علي دن بريسين مسند خلافته كچورمك ايدي واول وقتده اوچ مكتوب يازوب
عترت سيد الابراردن اوچ مرد بزركواره كوندردي تاكه بونلردن بريسى قبول
امر خلافت ايليه بريسى امام جعفر بن محمد الصادق وايكنجيسى عبد الله بن حسن

بن حسين بن علي بن المرتضى واوچنجيسى عمر بن علي بن حسين رضي الله عنهم وابو سلمه
قاصده ايتدى اول حذمت امام جعفره مسارعت ايله اندنصكره عبد الله ابن حسنه
اندنصكره عمر بن علي يه ددي چون قاصد بو كاغد ايله امام جعفره واصل اولدى
اول حضرتك معلوم علم عالم شمولى ايديكه بر مقتضاى تقدير امر خلافت عبيد
نتيجه پذير اولمز لاجرم نامه‌ء ابو سلمه‌ى مطالعه ايتمدين آتشه يقدي واول ايكى
امام دخى بو كار پر خطرده بعد المشاوره امتناع ايلديلر لكن بو قاصد كيرو
قايدمقاصد ايدي هنوز عودت ايتمه دين امراي خراسان عباسيانك خاطرينه
بولوب عبد الله سفاح ايله بيعت ايتديلر وابو سلمه دخى ضرورت حسبيله
مبايعت ايتدى وسفاحى كوشه‌ء انزوايه كرمش ايدي چيقاروب دار الامارهٔ كوفه ده
سرير خلافته اجلاس ايلدي وسنه اثنى وثلثين ومائه ده ماه ربيع الاولك
روز جمعه سنده سفاح جامع كوفه يه كلوب منبره صعود ايلدي بنى اميه خلافتي
اباغ اوزره بر خطبه‌ء بليغه قرائت ايتدى بعده امامت ايدوب اداى صلوتدن
صكره تكرار منبره چيقوب بر اخر خطبه‌ء فصيحه الفاظ صحيحه برله اوقودقدن
صكره كندو احوال خلافتن وعدل ورافتن تقرير ايدوب بعده دار الاماره يه
كتدي وبرادري ابو جعفر منصور نماز عصره دكين مسجدده توقف ايدوب
اول خلق كثيردن برادري نامنه اخذ بيعت ايتدى وايكنجي كون كه خسرو خاور
سپهر حضرى مضرب اعلام ضيا كستر ايلدى خليفه سفاح ارباب سيف وكفاح برله
موضع حمام اعين ده جمعيت عسكر ايتدى وكندو عميسى عبد الله ابن علي‌ء مردانه
ميدان ايله حرب مروانه روانه قيلدى ومروان دخى بو معنايي استماع واذعان
ايتدكده ولايت حراندن حركت كلدي ومنزل زاب ده كنار آبده اول ايكى
عسكر بي حساب ملاقى اولديلر وباد حمله‌ء رجال برله آتش حرب وقتال التهاب
واشتعال بولوب غبار ادبار واثار هلاك وتبار مروان خاكسار اوزرينه متطاير
اولوب فراري اختيار ايلدي واعيان شاميان دن چوق مردان غريق بحر فنا
وحريق تيغ آتش رنك عنا اولدى وبعض مورخان دن منقولدركه دولت مجيدهٔ
بنى اميه ادراقت واد دار بول برله انقطاع بولدي زيرا حين تقابل فئتين ده
مروان حماره تقاضاى قضاى حاجت واقع اولدي بو اثناده خدام وغلامندن
كيمسه‌ى اعلام ايتمدن تك وتنها اول بي عقل ودها برواديده اسب دولتدن
نزول ايتدى چون بي خوف وخطر مشغول قضاء حاجت وطر اولدي بو حالده
سمند تندي سركشلك اغاز ايتدى والندن خلاص اولوب عسكره طوغرو كتدى
چون روس عسكر اسب مرواني ميان ارباب سيوفده روان ودوان كورديلر
نبرد وقراري كريز وفراره تبديل ايدوب راه انهزام وادباره متوجه اولوب كتديلر

مروان که اول حالی مشاهده ایتدی سراسیمه اولوب کند وکند ویه ایتدی اذا انتهت المدة
لم ینفع العدة وبو کلام بی بدل میان عربده ضرب مثل اولدیکی سویلیوز
وهبت الدولة بالبولة القصه مروان حمار عسکری تارمار اولد قدنصکره
کند وشکارتیر د وحتی وسك پای سوخته کبی اطراف بلاد شامده سرکردان
وخون اشام اولدی وبلاددن هر بلده یه که متوجه اولوب حاکمندن
استمداد ایتدی اصلا کیمسه کندویه امداد ایتمیوب تمام اهانت وزجر برله ولایتدن
ولایته هجر ایتدیلر عاقبت وداع ملك ومال وترك اهل وعیال ایدوب طرف
مصره روان اولدی وعبد الله بن علی عسکر مروانی منهزم ایتدوکد نصکره
تعاقب ایدوب دمشقه کلدی ولید بن معاویه بن عبد الملکی محاصره ایتدی
واول شهری فتح ایدوب ولیدی بنی امیه دن برجمع کثیر ایله اسیر ایلیوب قتل
ایلدی واندن فلسطینه وارب اول حدودده سفاحدن مکتوب ایرشدیکه تیز
قرنداشك صالحی طلب مروان ایچون مصره کوندروه سن وعبد الله حسب المأمول
عسکر موفور ایله صالحی ابوعون وعامر بن اسمعیل ایله عقب مروانده روان قیلدی
انلر دخی رفع الویه فتح ونصر ایدوب متوجه دیار مصر اولدیلر ومروانی دابر
السلاسلده بولوب جنك وجدال فراواند نصکره کند وسن جدی ایله آنده
جدا ایتدیلر وباشین لشندن قطع ایدوب صالح عباسی نظرینه کتوردیلر
صالح دخی مروان حمارك باشنی دلیران اهل کفاح ایله جناب سفاحه کوندردی
چون عبد الله سفاح سر مروانی کوردی باشین سجده یه وضع ایدوب مراسم
سپاس الهی محل تقدیمه ایرکوردی لکن مروانك ایکی اوغلو عبد الله وعبید الله
نجات بولوب نیچه اقلیمی کشت وکذار ایدوب طولندیلر مصلح الدین اللاری
تاریخنده مسطوردرکه مروان نیچه جنك فراواند نصکره یاننده اعوان
وانصاری قالمدی دیار افریقیه یه کتمك قصد ایدوب کشتی یه کیروب نهر نیلی
اوته جانبه کچدی بوحالده اعوان ابوعوندن بعضیلری ایریشوب لباس
وجودین نیل عدمه القا ونام نشانن صفحهٔ عالمدن نابود وناپیدا ایلدیلر
نظم الا انما الدنیا کاحلام نایم ولکن ایقاظ الانام نیام فاین ملوك
قد طغوا ببلادهم وکان لدیهم مایکادیرام واین بنی مروان این جنودهم
واین ولید واین هشام نثر دلادل درین تیره کلخن مبند که نبود اهل دل این
خوش انکس که کاردش نکویی بود بنیك وبدش نیك جویی بود نثر بوواقعه
دنصکره اعیان بنی عباس بلاد اسلامده تمهید اساس حکومته مقید اولوب
انهدام مبانی حیات بنی امیه یه پیش نهاد همت ایلدیلر اول جملهدن بری منقولدرکه
چون قبل سفاحدن عبد الله بن علی والی حوالی دمشق اولدی وتمام اهتمام

اهتمامنده صبح امال بنی امیه شام اختلاله مبدل اولدی برکون اعیان بنی امیه
دن یتمش نفر کیمسه سماط طعام عبد الله ده اوتورمشلر ایدی بوحالده موالی
بنی هاشمدن شبل عبد الله بر قصیده کتوردیکه بنی امیه دن خاندان نبوته
اولان ظلم وعدوانه مشتمل ایدی چون اول قصیده حضور عبد الله ده اوقوندی
وتمام مفهومی سمع اشرفنه دوقندی همان اول مقامده قصد انتقام ایدوب
امر ایتدی اول یتمش نفر اعیان بنی امیه نك اعضا واجزاسین چوب ومقرعه ایله
شکسته ومجروح ایدوب اول قوم زخم خورده ونیم مرده اوزرینه سماط بساط
بسط ایدوب وبقیهٔ طعامی اشتهای کامله برله اکل ایلدیلر انلر ایسه زیر بساطدن
ناله حزینی برله انین وحنین ایدرلردی بعده مقابر حکام بنی امیه یی
آچدیلر وقبر معاویه بن ابی سفیانده انجق بر مقدار خاك بولدیلر وحفرهٔ
یزیده آتش بستر ده بر مقدار خاکستر بولدیلر ومشاهده قیلدیلر وکاسهٔ
سر عبد الملك بن مروانی که مرغ کبر ونخوته مقام وآشیان ایدی بولدیلر
وهنوز اعضاء هشام بن عبد الملك ریخته ومضمحل اولمامشدی انی قبردن
چیقاروب یوز تازیانه اوردیلر وبالآخره جثه سین خس وخار کبی احراق
بالنار قیلدیلر وهمچنان بصرده سلیمان بن علی بن عبد الله بن عباس امر ایلدی
تا عظمای بنی امیه نك کردنلرین اوروب اجسادلرین رهکذارلره
القا ایلدیلر تا کلاب محلات لاشه لرینی اکل ایتدیلر وهمچنان یحیی بن علی
بن عبد الله بن عباس مروانیاندن بی حد وبی قیاس زندان موصلده
قتل واهلاك ایلدی وانلر که اعیان بنی امیه دن اولوب وبو واقعه دن
خلاص اولوب عرضهٔ تیغ فنا اولمدی مدت الحیات زاویهٔ خفا وکنج اختفاده
طشره چیقمادیلر مکر عبد الرحمن بن معاویه بن هشام بن عبد الملك که جانب
اندلسه فرار ایتمشیدی وسنه تسع وثلثین ومائه ده اول ولایتك بعض حدودینه
استیلا قیلمشیدی واوجیوز ییله قریب اول دیار غربیده سلطنت انك خاندانندن
ثابت قالدی ضمیر منیر عقلای جهانه پوشیده دکلدرکه باب محاربات مروانیا
وحالات استیلای عباسیانده وکیفیت فرار مروان حمارده روایات بی حد
وشمار واختلافات بسیار ارباب اخبار اراسنده واقع اولمشدر وچون ایراد مجموع
روایات عادت وشیوهٔ کتب مفصلاتدر اول اجلدن صحته اقرب وانسب اولان روایت
تحریر ایله اکتفا اولندی وعنان کلك بیان صوب وقایع زمان ایالت عباسیانه منعطف قیلندی

درمیان تمهید اساس وذکر وقایع زمان بنی عباس

هوشمندان سخن شناس وعارفان صایب قیاس که مورخان فضیلت اقتباسدر
لردر پوشیده بیورلمیه که خلفای آل عباس سعادت لباس اوتوزیدی نفردر

كه خلعت خلافت دوش شاهانه لرينه الباس اولنمشدر واول خاندانك ايام
جهانبانى ومدت سلطنت كامرانيلرى بشيوز يكرمي اوج ييلدر مع كسرها. واول خلفاى
عباسيه عبدالله سفاح واخرلري مستعصم در اسئال الله تعالى ان يعصمنى في ذكرهم

ذكر اول خلفاي بني عباس عبدالله سفاح

نام سفاح عبد الله وكنيتى ابو العباس در. وچون اسالهٔ دم بسياد وازالهٔ
مردمان بى شمار دن صكره تحت خلافته جلوس ايتدى اكا بناءً سفاح ايله ملقب
اولندى وعبدالله سفاح حسن صورت ولطيف طبيعت وسيرت ايله مشهور
وممدوح ايدي كندو ايام دولتنده اعيان كبارى برله انبارى دار الملك
ايلدي. حمدالله مستوفى روايتنده سنه اثنى وثلثين ومائه ربيع اخرينك
اون اوچنجى كونى روز جمعه ده خلقدن بيعت آلدي اما وفاتى سنه ست وثلثين
ومائه ده ذى الحجه نك اون اوچنجى كونده واقع اولدى اوقات حياتى بروايتده
قرق ايكي ييلدر وزمان سلطنتى درت سال وسكز آي واقع اولدى ودخى منصب
وزارتى اوايل حالده ابو سلمه خلال ه متعلق ايدي وچون ابو سلمه مقتول اولدى
خالد بن جعفر برمكى امر وزارته قائم اولدي چون زمام انام قبضهٔ اقتدار سفاحه
كلدي كما ينبغى ضبط بلاد وامصار وربط مهمات دار وديارده اهتمام تام
قيلدى وديار مصر وشامى عمّيسى عبدالله بن على يه تفويض ايدوب وعمّى داود
بن على يه حكومت حرمين شريفينى تقليد وتعيين ايلدى وبرادري ابو جعفر منصور
فتح واسط ايله مأمور ايدوب حرب يزيد بن عمرو بن هبيره يه ارسال ايتدى
واتفاق حسن بن قحطبه برله اول جانبه عزم ايتدى لكن يزيد احكام تشييد
برله بلدهٔ واسطى مضبوط طوتدى وابو جعفر دلاوران شجاعت فر برله
محاصره ايدوب اون بر آي مقداري زمان محاصره امتداد بولدي چون خبر
قتل مروان يزيد بن عمرو بن هبيره قتنده محقق اولدى ابو جعفردن امان طلب
ايدوب مضيق حصاردن فرحناي صحرايه چيقدى وبالاخره اشارت سفاح
برله ابن هبيره اولاد واشياعى برله قتل اولنوب بى نام ونشان اولدى ومدت
عمر يزيد قرق بش ييل ايدي تاريخ امام يافعى ده مسطوردر كه يزيد بن هبيره
صفت فصاحت وشجاعت وسخاوت وسماحت ايله موصوف ايدي ومأكولات
ومشروبات ده اطعمهٔ نفيسه ولطيفه يه مداوم ايدي وبعض اهل رشد ودين
ونجاح روايتيله سال اول خلافت سفاحده ابو جعفر يزيد بن القعقاع القارى
امر حضرت بارى برله فوت اولدى واول غلام عبد الله بن عباس بن ربيعة المخزومى
ايدي وعلم قرائتي عبد الله بن عباسدن رضى الله عنه وساير صحابه كرامدن
اخذ ايلمشدى وسنه ثلث وثلثين ومائه ده وزير آل محمد ابو سلمه خلال ضرب تيغ

تيغ آل عباس برله لباس حياتدن عارى اولوب عالم فنادن انتقال ايلدى وبو اجمالك
تفصيلى اولدر كه چون سفاح مسند خلافتده استقلال بولدى خاطر ابو سلمه
جانب عترت سيد العالمه مائل اولمغله وامر بيعتده تأخير قيلمغله همواره قتل
وازالهسنه ساعي ايدى اما بى مشورت ابو مسلم بو كاره مباشرت ايميوب ابو جعفر
منصوري اجازت قتل ابو سلمه واخذ بيعت ايچون ابو مسلمه كوندردي وابو جعفر
چون حدود مروه ده كه ابو مسلم ايله ملاقى اولدى ابو مسلم شرط استقبالى
يرينه كتوروب هداياى وافره محل عرضه ايرشدردي وابو جعفر بر قاچ كوندن
صكره خلوتده ازالهٔ ابو سلمه ايچون ابو مسلمدن مشورت طلب ايتدى وابو مسلم
جواب ويردى كه بن وابو سلمه امير المؤمنين جنابنك بنده سى يوز هركاه كه
بريمزده دائرهٔ ادبدن خارج بر وضع نامعقول مشاهده ايليه بلا تردد
ازاله ايليه ددي وابو جعفر اول سفردن كوفه يه مراجعت ايدوب كلدوكى
ساعت كلهٔ ابو سلمهٔ بيچارهٔ ازاله قيلدى واول آوانده كه ابو جعفر استشارهٔ
قتل ابو سلمه ايچون خراسانه كيتمشدي ابو مسلم سليمان بن كثيره بربهانهٔ يسيره
بولوب عرضهٔ تيغ تدمير قيلدي وبو سالده داود بن على ابن عبد الله بن عباس
كه والئ حجاز ايدي بو عالم مجازدن جوار رحمت بى نيازه نقل ايلدي وسفاح
حكومت حجازى كندو خالي اولان زياد بن عبد الله ه تفويض ايلدي وسنه
اربع وثلثين ومائه ده ابو العباس سفاح كوفه دن اتباع صغار وكبارى ايله
جانب انباره نقل ايدوب تعمير مدينهٔ هاشميه ده سعى بليغ ايلدى وبو سالده
عبد الله ابن ابي بكر بن محمد بن عمرو بن حزم الانصاري المدنى كه شيخ مالكدر
وانسدن روايتى واردر وفات ايلدي وبو سالده صاحب مقامات عليه و
كرامات جليه رابعه بنت اسمعيل العدويه بعض مورخين قوليله جهان فانيدن
سراي جاودانى يه انتقال ايلدي ورابعه عليها الرحمه وفور زهد وعبادت
وظهور كرامت وخوارق عادت ايله مشهور ومتعارف ايدي وسنه ست وثلثين
ومائه ده حصين ابن عبد الرحمن بن السلمى الكوفى كه جملهٔ اهالئ احاديثدن
معدوددر طقسان اوچ ياشنده فوت ايلدي وبو سالده ربيعة بن ابي عبد الرحمن
الفقيه كه انس بن مالكدن وسعيد بن المسيبدن سماع حديث ايلمشدى وفات ايلدي
وبو سالده زيد بن اسلم العدوي كه فقاهت ودانش وادراك برله بين الاقران
ممتاز ومسلم دوران ايدي وهم مدينه ده قرق نفر فقيه وفاضل نبيه انك
حلقه درسنه منتظم ايديلر وفات ايلدي محمد بن اسمعيل بخاري بيورر كه زيد
ابن اسلم صحبت شريف امام زين العابدين رضى الله عنا ايله همواره مشرف اولوردى
وانواع فوائد عمليه وفوائد عقليه وشرعيه استفاده قيلوردي وبو سالده

وعطا بن السائب الكوفي الثقفي كه عبد الله ابن ابي اوفي صحابيدن روايت وار
ايدي عالم اخرته انتقال ايتدي وتاريخ امام يافعيده مذكور دركه قال
احمد بن حنبل هو رجل صالح كان يختم كل ليلة رحمة الله تعالى عليهم اجمعين

ذكر رفتن ابو مسلم بطواف بيت الحرام ونقل كردن ابو العباس از جهان

شهور سنه ١٣٦ ابو مسلم زيارت حج اسلام وطواف ركن ومقام نيتيله تلبس
احرام بيت الله الحرام ايلدي وديار خراساندن متوجه ممالك عراق اولدى
دركاه خلافت پناه سفاحه واروب اصناف الطاف ايله شرف اختصاص
بولدي واول ايامده هرچندكه ابو جعفر منصور كندو برادري سفاحه قتل
ابو مسلمي تعليم وتحريض ايتدي سفاح اصلا سمع رضا واذن قبول ايله سخن ناشزا
ابو جعفري استماع ايتمدي لكن خلاف رأي ابو مسلم ابو جعفري حجاج ذوى
الابتهاجه امير حاج ايلدي وابو مسلم ايتدي برادرم سابقا التماس امارت
حجاج ايلمش ايدي والآن ابو منصبي بو سالده سكا تفويض قيلوردم وبو معنى
خاطر ابو مسلمه غايت كران كلدي وكندو ياراني قتنده مناسبمي ديديكه بونلر
دائما جوار كعبه ده ديرلر لايق ومناسب اول ايديكه بو سال فرخنده فالده
امارت قافله حجاج بيزه سپارش اوليدي خوش ايدي دي القصه چون موسم
حج قريب اولدي ابو جعفر وابو مسلم متوجه حريم حرم اولوب اول سفرده ايكيوز
قطار حوائج مطبخ وكيلار ابو مسلمي چكردي وابو جعفردن بر مرحله ايلرو بيابانه
قدم قويوب كيدردي وجميع همراه اولان حجاج وسپاهه تنبيه ايلديكه شام
وصبحگاهده سماط وطعامنه حاضر اولورلر ايدي وكيمسه كندو منزلنده
طبخ طعامه اشتغال ايتمزدى منقولدركه اول اوانده بر آدم منزلنده آتش
اشتعال وطبخ طعامه اشتغال ايلر ايدي ابو مسلم بو احواله واقف اولدقده
اول شخصك قتلنه فرمان ايتدي اول بيچاره اظهار تضرع وزاري ايدوب
بنم بيمارم وار درانك ايچون طعام پرهيز طبخ ايدرم ديو اعتذار ايتدكده
جرمندن تجاوز ايدوب امر ايلديكه هر كون مرضاي حجاج ايچون مطبخده آش
پرهيز پيشوره لر وچون ابو مسلم مكه مكرمهيه واصل اولدي مناسك حج سرانجامندن
صكره عامه مسافران وجمله مجاورانه اول مرتبه ايثار درهم ودينار واحسان
بي حد وكنار ايلديكه غني وفقير عطاياي احساننه سير ولطف وكرمنه اسير
اولوب آني امير حاج حقيقي وابو جعفري امير حاج مجازي اوقورلردي ووقت
مراجعتده ابو جعفر ابو مسلمدن مقدم بر منزل ايلرو كيدردي چون منزل
ذات عرقه واصل اولديلر استماع اولنديكه عبد الله سفاح ترك خلافت عالم
فاني ومتوجه سراي جاوداني اولوب دار فاخره آخرته رحلت ايلمش چون

چون ابو جعفر بو واقعه عظيمه يه اطلاع حاصل قيلدي همان اول منزلده نصب
خيام ايدوب ابو مسلم عقبنده كلنجه صبر ايتدي وصورت واقعه ابو مسلمه تقرير
ايلدي وايتدي صلاح كار اولدركه سن بندن مقدم بر سبيل تعجيل انباره واره سن
وضبط مملكت واستمالت سپاه ورعيتده سعي بليغ ايده سن ابو مسلم دخي بر موجب
امر جعفر جانب انباره عجله وشتاب ايله سفر ايتدي واون نفر سوار ايله شهر انباره ايروب
كورديكه عيسى بن موسى بن علي بن عبد الله بن عباس عامه ناسي كندو خلافته
دعوت ايدر وابو مسلم كلدوكي كبي خلايقي بيعت عيسادن منع ايدوب ابو
جعفر منصوره ترغيب قيلدي وابو جعفر دخي كلوب ايرشدي وشهره نزول ايلدي
وعيسى خدمت ابو جعفره واروب مراسم اعتذار ولوازم استغفار يرينه كتوردي ابو
جعفر منصور كناهندن تجاوز قيلدي بعده خلق عالم كلوب منصور دوانيقدن بيعت ايتديلر

ذكر خلافت ابو جعفر عبد الله المنصور الدوانيقي

اول دخي كندو برادري كبي اسم عبد الله ايله مسمى ايدي ولقبي منصور ايدي وبخل
وامساكده بر مرتبه ده ايديكه اول بخيل حقيقي لقب دوانيقي برله ملقب اولدي
وابو جعفر اول سنه ١٣٧ مسند خلافته جلوس ايتدي وخروج عبد الله ابن علي ابن
عبد الله ابن عباس وطائفه راونديه وسنباد آتش پرست وانهدام اساس حيات
ابو مسلم وظهور محمد وابرهيم ابناء عبد الله ابن حسن بن حسن بن علي المرتضى رضي الله عنه
وبنياد بغداد دار السلام ايام خلافت منصورده واقع اولدي ومنصور اول
شخص بيدولتدركه عباسياندن سادات ستوده عادات ايله مقام انتقام و
معادانده اولدى ومنصور بر قصوردن مقدم اولاد عباس عترت طاهره امير
المؤمنين علي المرتضى رضي الله عنه ايله طريق محبت واخلاصي مسلوك طوترلردي
واول خليفه دركه منجمان عرب وعجمي ياننه كتوروب قول ارباب تنجيم ايله عمل ايلردي
وانك ايام دولتنده مجسطي وكليله ودمنه وسائر كتب يوناني وسرياني زباندن
عربي وفارسي يه ترجمه اولندي ومحمد بن اسحق كه علم تاريخده بي نظير آفاق ايدي
كتب سير جناب خير البشري تأليف وتصنيف ايلدي واندن مقدم سير ومغازي
حضرت رسالت ايچون كيمسه آغاز ايتمدي ومنصور اول خليفه دركه كندو
خدم وموالي وخشم واعالي سنه مناصب جليله تفويض ايلدي وكوكب عظماي
عرب بو سببله حضيض خاكه دوشوب طالعلري تراجع ونقصانه يوز طوتدي
وفات ابو جعفر منزل بئر ميمونده سنه ١٥٨ ذى الحجه سنده واقع اولدي
اوقات حياتي التمش اوج ييل وزمان خلافتي يكرمي ايكي ييله قريب ايدي
خالد برمكي وابو ايوب سليمان بن مخلد نوبت ايله امر وزارته اهتمام برله
وامور مهام عظيمه وسلطنته قيام ونظام انتظام ايدرلردي وحاجبي ربيع ايدي

ذکر خروج عبد الله بن علی وبیان قتل ابو مسلم بتقدیر ازلی

مورخان شیرین بیان کتورمشلردرکه چون عبد الله بن علی بن عبد الله بن عباس
شهر دمشقده وفات سفاحی استماع ایتدی عامه خلایقی جمع ایدوب ایتدی اول
وقت که مروان منهزم اولوب فرار ایتدی سفاح بیوردیکه اولاد عباسدن هر
کیم مروان حماری اله کتوروب قتل ایدرسه بنم جد وجهدم برله اول ولی عهدم
اولسون وحالا صغیر وکبیره ظاهردرکه اول امر مهمک کفایت حصولی
بنم دست سعی واهتمام ایله اولمشدر بناء علی ذلک ایالت ممالک وضبط مسالک
بنم حقم اولمشدر اشراف واعیان شام وکبار خراسان که ساکن دمشق ایدیلر
چون بو کلماتی استماع ایتدیلر عبد الله ایله بیعت ایدوب سپاه فراوان ایله حران
روان اولدی واول دیارک حاکمی مقاتل بن علی ایله مصالحه ایدوب اعیان
خراسانیاندن اون یدی امیر کبیر قتل ایلدی اول توهم ایله که ابو مسلمه متابعت
ایدرلر اندنصکره جانب نصیبینه واروب رخت اقامتی اول بلده ده صالدی
وبر خندق عمیق اطراف معسکرده حفر ایدوب منتهی حرب وقتال اولدی جانب
منصوردن دخی ابو مسلم لشکر موفور برله متوجه دفع عبد الله اولوب مقابله
سنده نزول قیلدی وبش ای مقابله ومحاربه ممتد ومشتد اولدی بالاخره سنه ۱۳۷
اواخر جمادی الاخره سنده افتاب فتح وظفر افق نصرت قضاء وقدردن
طالع اولوب فتح فیروزی رایات ابو مسلم مروزی اوزرینه تابان اولدی وسپاه شام
انکسار وانهزام بولوب جمیع خیمه وخرکاهی وبار وبنکاهی برنده قویوب فرار ایتدیلر
وابو جعفر ابو مسلم منصور ومظفر اولدیغن استماع ایتدکده ابو الخصیب نام
کیمسنه ضبط غنایم سپاه عبد الله ایچون معسکر ابو مسلمه ارسال ایتدی وابو مسلم
ابو جعفرک بو وضع نامعقولندن نفرت ایدوب ایتدی بو قدر بیک مرد شجاعک
آبینک عرض وذمنه امین ایدنوب سعی ایتدم نه واقع اولدیکه ماللرنده خاین
اولدم دیوب انکله ابو جعفر اراسنده بو جهتدن برودت وکدورت ظاهر اولدی
روضة الصفاده مرقوم کلک بلاغت انتما اولمشدرکه چونکه عبد الله بن علی
اول معرکاه قیامت اثردن فرار ایتدی قرنداشی سلیمان بن علی که قبل ابو جعفردن
حاکم بصره ایدی انک یاننه واردی ونیچه زمان اول ولایتده ضمان امانده
مخفی ونهان اولدی اخر الامر منصور اول سر مستوردن خبردار اولدی همان
عبد الهی برادری سلیماندن کتوروب برخانه ده محبوس ایتدی که اساسی نمکدن
ایدی ونیچه کوندنصکره امر ایلدی اول خانه تمکین اساسی آب ایله نمناک ایتدیلر
تاکه سقف سنکینی بیچاره عبد الهک اوزرینه دوشوردیلر ومرغ روحی آشیانه
ارواحه اوچدی وسنه مذکوره شعبانک یکرمی بشنجی کونی روز چهارشنبه ده
صاحب

صاحب الدعوة ابو مسلم غدر ابو جعفر ایله عالم آخرته سفر ایلدکی وکیفیت حالک
بر سبیل اجمال اولدرکه اول وقت که ابو الخصیب ابو جعفر طرفندن ضبط غنایم سپاه
عبد الله ایچون کلدی نامه خلیفه ابو مسلمه تسلیم قیلدی صاحب الدعوة اولان
ابو مسلم منصورک بو دناءتندن زیاده بی حضور اولوب دست استخفاف ایله
نامه مالک بن هیثم اوکنه آتدی وحسن بن قحطبه تغیر مزاج ابو مسلمی کوروب
اول بابده وزیر ابو جعفر اولان ابو ایوبه رقعه یازدی وقرنداشی حمید بن
قحطبه دخی عتبه خلیفه بلند مرتبه یه نامه یازوب ایتدی اول دیو دیوانه که عمک
عبد الهک دماغنده آشیانه طوتمشیدی حالا دماغ ابو مسلمده قرار ایتمشدر
ولهذا رنجش خاطر ابو جعفر ابو مسلمه متضاعف اولدی پس ابو مسلمک ازاله
وقتلنه سعی واهتمام ایدوب تدارک دعوت ابو مسلمده بذل مقدور ایلدی
وابو مسلم اول غنایم نامحصوری کندویه مقصور ومنصوری ایراقدن منظور
ایتدکدنصکره بی اذن واجازت جانب خراسانه عزیمت ایتدی وابو جعفر
منصور انک بی اذن کتمه سنی مظنه قصور وافت قصر خلافت بلوب ابو مسلمه
بر نامه یازدیکه آثار سعی موفور وجهد مشکورک بو دولت بی فتورده ضوء
نهار کبی غایت ظهورده در بو معنی مخفی ومستور اولمیوب عالمده ظاهر واشکار
در ایمدی اکر میل خاطر خطیر امارت مصر وشامه متوجه بیورلور ایسه
اول جنابه بلا تأخیر تفویض اولنور واکر خراسانه روانه اولمغله میل اولنور
ایسه بی اذن واجازت کتمیه سز واکر بو اقوالده که عیبدن عاری در بر تردد
واقع اولورسه جنابکز تشریفدن مقدم بو جانبه بر معتمد آدم ارسال ایده سز
تاکه بو خصوص سوکند اکید ایله محقق وتاکید اولنه چون ابو مسلم رای
شهرینه نزول ایتدی کندو وزیر صاحب تدبیری مالک بن هیثم ایله بو بابده
مشاوره ایلدی وزیر بی نظیری دار الخلافه یه کتمکه اذن واجازت ویرمدی
ابو مسلم انک تدبیر دلپذیرینه التفات ایتمیوب متوجه بغداد اولدی وابو
جعفر ایله ملاقات ایتدوکی اوقاتده چندان مظهر نظر التفات اولمدیغی
جهتدن تکرار وزیردن استدعای تدبیر ایلدی وزیر مشتری نظیر ایتدی
ترکت الرای بالرای بو کلام بی بدل اول زماندن برو السنه خواص و
عوامده ضرب المثل اولدی القصه اوچ کون دک ابو جعفر ابو مسلم ایله
حسن اختلاط ولطف انبساط اوزره معاشرت ایتدی دوردنجی کون
اولدقده ملازماندن عثمان بن نهیک نام شخصی اوچ سرهنک قضای
آهنک ایله حجره ده پنهان ایلدی وسپارش ایتدیکه وقتاکه بن الم الیمه اودم
سز انی تیغ تیز ایله هلاک وخون آمیز ایده سز چونکه اول شیر غران لر

شمشیر براندن چیقاروب نظر ابو جعفره کلدیلر خلیفه ابو مسلمه سخنان طعن آمیز و
کلمات قهر انکیز سویلمکه باشلدی ابو مسلم ایتدی لایق اولدرکه بو خاندان بلند
مکانک احکام بنیاننده بنم مساعی مشکوره وهمم موفوره می فراموش ایلمیه سز
که حقوق سابقه عقوق لاحقه ایله تلقی ایلمک وضع دولتمندان دکلدر منصور
ایتدی بو دولتک بادی و باعثی سن دکل سن بلکه چون رقم تقدیر مالک مطلق
وصول حق مستحقنده جاری اولسه اکر بر جاریهٔ ضعیفه دخی سنک یرکده اولسه
بو کار بزرکوارانک همتیله ساحهٔ ظهوره کلوردی وسن قدمکی حدکدن زیاده
اوزاتدک وکندو نسبکی بزم اصل و حسبمزه قاتدک وبن سلیط اوغلیم دیو دعوا
ایدرسن ابو مسلم ایتدی یا امیر المؤمنین بنی دشمنان قوی ایچون صاقله تاکه انلر
مضرتن بو خاندانک اوزرندن دفع ایلیم خلیفه ایتدی بنم سندن غیری دشمن قوی
مخالفم یوقدر دیدکده اول دورت شخص بی امان ضربات سیف حیف ایله جسمی
پاره پاره ولباس حیاتنی پاره پاره ایلدیلر ومیتنی بر کلیم ایله صاروب کوشهٔ خانه
ده صاقلدیلر واعیان دولت وارکان سلطنتدن هر کیم که بارکاه خلافته
کلدی منصور جسد ابو مسلمی اکا کوستردی واکثر اقربا واحباء منصور قتل
ابو مسلمدن خرم ومسرور اولدیلر زیراکه مهابت سیاست ابو مسلم وصلابت
ریاستندن اعلی وادنی بستر راحت واستراحتده غنوده واسوده دکللر ایدی

ذکر مخالفت سنباد آتش پرست وبیان وقایع که در ایام دولت ابو جعفر بوقو پیوست

سنباد بد نهاد مجوسی اعتقاد نیشابوری الاصل ایدی وجملهٔ عداوت دینی
برله ابو مسلمه مهر ومحبت اوزره ایدی وابو مسلم دخی انک حالنه تقید والتفات ایدردی
چون خبر قتل ابو مسلم ولایت ریده اجبا ودوستان سمعنه واصل اولدی سنباد
بد اعتقاد جمع کثیر وجم غفیر مؤمن وملحد وکافر وموحددن مزخرفات مالایعنی
برله فریفته ایدوب کندو سیله متفق ایلدی وکبراء طبرستان وری برله خروج
ایدوب تسخیر ولایت قزوینه کتدی وحاکم قزوین دلاوران کزین ایله اوزرینه
شبخون ایدوب جمعیتن تار ومار وکندوسن اسیر وزار ایلدی وسنبادی والی
ری اولان ابو عبیدهٔ حنفیه کوندردی ابو عبیده دخی سنبادی سابقهٔ موقفه
اولمغله ازاد ایتدی وسنباد هر چه باد آباد دیوب تکرار جمع لشکر جرار ایتدی
وابو عبیده اوزرینه واروب لشکرین منهزم وکندوسن هلاک ایلدی وعیال
واطفال مسلمانانی اسیر ایدوب ریدن نیشابوره وارنجه فتح ایلدی ویوزبیک
نفره قریب اول مردم قوب اوزرینه جمع اولدی وخلقه دائما دیر ایدیکه منصور
ابو مسلمه قصد ایتدوکی حینده بر مرغ سفید اولدی واوج هوایه طیران ایدوب
حالا مصاحب وقرین مهدی اولوب بنی سیزه ارسال قیلدی تاکه جهانی اهل

اهل شقاق ونفاقدن پاک ایلیم پس جمع کثیر اول کافر پر نفاق ایله اتفاق ایلدی
وابو جعفر منصور جمهور بن مراد عجلی تمام عجله برله دفع سنباده ارسال قیلدی
چون سردار ظفر شعار ساوه یه قریب کلدی سنباد دخی بال استعجال ایله
استقبال سپاه اسلام ایچون جان آتدی وزنان مسلمانانی که اسیر ایتمشدی
دوه لره سوار ایدوب بیله کتوردیلر چون اول عوراتک نظرلری اعلام
لشکر اسلام اوزرینه دوشدی فریاد وفغانه باشلیوب وا محمداه واحمداه فتد
بره دستکیر ومعین وظهیر اولک دیدیلر پس دلیران مسلمین اسب صبا رفتار
لرین سپاه سنباد اوزرینه سوردیلر وسنباد لشکرینک اسب وخیولی رمیده
ومتنفر اولوب بو سببدن ارباب سیوف درهم اولوب سنباد مانند باد فراره آغاز
ایتدی وسبب فرار لشکری اصلا بیلمدی وچوق مرد بد کردار ضرب تیغ آبداردن
مقتول وخاکسار اولدی عاقبت سنباد مجوسی ملک طبرستانه التجا ایدوب
اصبهبد دخی اول کبر پر عجب وکبری جمهور مخصوصانی ایله هلاک وجود
لوث آلودندن عالمی پاک ایلدی منقولدر که منصور اسحق بن مسلم عقیلی
دنکه اعیان دولت بنی امیه دن ایدی سؤال ایلدیکه محبتک بکا می زیاده در
یوخسه مروانه می جواب ویردیکه بو امر سکا متعلقدر اکر جناب خلافت
مآب بونده لرین منظور نظر رأفت وعاطفت ایدرسه باعث ازدیاد محبت
اولدیغی بی ریب وشکدر والا فلا دیدی وبو سالده قسطنطین رومی
یوزبیک مرد جلادت آیین برله متوجه بلاد مسلمین اولدی وصالح بن علی
بن عبد الله بن عباس سپاه بی قیاس برله انک مقابله سنه قیام ایتدی چونکه
قسطنطین کهاشجع سلاطین زمان ایدی بعون الله تعالی منهزم اولوب دیارینه
عودت ایلدی وسنه ١٤٠ مدینهٔ هاشمیه ده روندیه ابو جعفر منصور اوزرینه
خروج ایلدیلر وبو طائفه عبد الله رونده یه منسوب ایدیلر ومذهب تناسخ
برله عمل ایدرلر ایدی وعبد الله خراسانده جملهٔ داعیان عباسیاندن ایدی
صکره ابو مسلمه مخالفت ایتمکله کندوسن جمع کثیر ایله تدمیر ایلدی وبقیهٔ
شیعه سی پنهان وبلداندە روزکار کچوردیلر تا اول وقته دکین که خاطرلری
قتل ابو مسلمدن صکره فارغ وامین اولدی مدینهٔ هاشمیه ده ظاهر اولدیلر
واول طبقه دن بر فرقه قصور منصوری طواف ایدوب کندوسنه الوهیت
نسبت ایتدیلر ومنصور اول قوم پر قصورک عقیدهٔ فاسده سنه واقف اولوب
رؤسالرندن یوز نفرین زندانده محبوس ایلدی اول جهال ایسه طورمیوب
دیرلر ایدیکه اکر منصور معبودمیز ایسه باش چکرسه بزی هلاک ایدوب معبود
آخر اتخاذ ایلرز اندن صکره اول قوم مبهوت بر خالی تابوت بولوب اوکنه

دوشوب زندانه کتوردیلر وتابوتی یره هوتیب زندانده محبوس اولان اعیان
ورؤسالرین خلاص ایلدیلر وتابوتی تکرار اوموزلرینه آلوب ابو جعفری قتل
ایتمك نیتیله دار الخلافه یه عزیمت ایتدیلر چونکه منصور کیفیت حادثه یه واقف
اولدی توابعیله قصردن چیقوب آت حاضر بولنمامغله براستره سوار اولدی
بو وقعه‌ده عسکره امر اولندیکه دائم براسب قوی وقائم لجام ایله درکاه دولت
قرجامده حاضر طوره واول اسبه اسب نوبت دیرلر ایدی القصه اول حالده ناکاه
معن بن زائده که جملهٔ ارکان دولت امویه‌دن سخاوت وشجاعت ایله قوی
شهرت کسب ایتمش وایام محاصرهٔ واسطده منصور ایله محاربات نا محصوره ایلمشدی
چیقه کلدی ولجام استر منصوری طوتوب کندویه یمین عظیم ویردیکه جناب
خلافت مآب فراغ بال ایله قصر اماره یه مراجعت ایلسونکه بو بندهٔ خالص البال
بو طائفهٔ اهل ضلال ایله جنك وقتال اشتغال ایله سعی ایدرم پس منصور بو ابرام
نا محصوردن صکره جانب دار الاماره یه مراجعت ایتدی ومعن زائده زاید الوصف
دلاوران ادا دلاور لکله ساحهٔ ظهوره کتوروب تمام اول فریق حریق شمشیر خونریز
برین ایلدی واول سبب ایله معن بن زائده حکومت یمن ایله مفتخر وسرافراز اولدی
مصلح الدین لاری تاریخنده منقولدرکه معن بن زائده روایت ایدرکه خوف
ابو جعفر منصوردن کوشهٔ انزوا وکنج اختفاده مستور وپنهان اولمغله
عاجز ودلتنك اولدم لاجرم زی بدویانه برله برشتر ناتوان اوزرینه سوار
اولوب شهردن طشره چیقمغه شتابان اولدم ناکاه زمرهٔ سپاهدن بر شخص
زمام شتری طوتوب ایتدی سن معن بن زائده دکلیسن که خلیفه طلبکدن
اوتوری اطراف ممالکه قاصدلر کوندرمشدر بن انکاری لایق کورمیوب بایمنده
درتمیندن سلك دری دندان یا رکبی برعقد شاهوار وار ایدیکه خراج
روی زمینه مساوی ایدی چیقاروب اول مرد سپاهی نظرینده وضع ایتدم و
بسط معاذیر دلپذیر ایدوب ایتدم حالا بو عقد نقدی بزدن قبول ایدوب
بکا مداخله ومعارضه‌دن فارغ اول تاکه منزل سلامته عازم اولام بکا دیدیکه
آوازهٔ جود وسخای فرق فرقدین وسمایه ابرشدیرمشسن وبذل درم ونشر کرم
برله بین الناس معروف ومشهور اولمشسن هیچ واقع اولمشمیدرکه جمیع اموالك دفعة
بر شخصه هبه وعطیه ایتمش اولهسن بن دیدم که یوق دیدیکه نصف مال ویا ثلث
نقد واثقال واقع اولمشمیدر بن ایتدم اولدخی محل تردد نظردر آخر خمس وسدس
وسبع وثمن دن استفسار ایتدکده نصکره عشره منتهی اولدقده کثرت نفی دن
خجل اولوب بالضروری دیدمکه بعض ارباب حاجات بولنه عشر مال اعطا ایلدیکم
اولمش اولسه جائزدر پس بکا دیدیکه خزینهٔ نا محصور ابو جعفر منصوردن آی باشنده

آی باشنده یکرمیشر درم وظیفه تعیین اولنمشدر وبو لآلی متلالی ودر ثمین
غالی که خزاین سلاطین عالیشانده نظیری یرده کیمسه نشان ویرمز حالا سکا
انعام واحسان ایلدم تا بیلهسنکه بن عطا وسخاده سندن اجود واسخی ایمشم و
انی اویله بلکه سندن اجود واسخی وار ایمش دیوب اول سلك لؤلوی عطا می
بکا ویروب یولنه روان اولدی هرچندکه انك قبولنده اکا ابرام واقدام ایتدم
ومبالغه برله یمین ویردم اصلا التفات ایتمدی عاقبت چون منظور نظر التفات
منصور اولدم اول شخصی چوق تفحص ایلدم تاکه اول احسانك مکافاتن ایلیم
قابل اولوب بولمیادم ددی وکذا تاریخ مصلح الدین لاریده منقولدرکه معن بن
زائده حاکم عراقین ایکن بر سائل محتاج شدت وعسرت وضرورتدن مراد ایدندی
معن بن زائده یه حالن عرض ایلیه لکن بر وجهیله ملاقات میسر اولمادی عاقبت
برکون معن یارانی ایله بر بوستان دلستانده کنار جویبارده اوتورر کن اول شخص
فقیر خبر الوب بوستانه کلدی وبو بیت بلاغت شعاری بر تخته پاره اوزره یازوب
مجرای جویبار برله نظر معنایه اجرا ایلدی چون نظر معن بن زائده اول تخته اوزره دوشدی
اولان بیت پر فائده یه متعلق اولدی الینه الوب نظر امعان ودقت وتمام اذعان
برله اوقودی یازلمشکه نظم ایا جود معن ناح معنی بحاجتی فمالی الی معن سواك شفیع
نثر پس معن شخص مذکوری طلب ایدوب اون بدره سیم اول مرد عالی قدره احسان
ایلدی وایکنجی کون تکرار اول تختهٔ الینه آلوب قرائت ایلدی اون بیك اقچه دخی
احسان ایلدی واوچنجی کون ینه اوقیوب حریفه اون بیك درم عطیه وجائزه
ارسال ایتدی دردنجی کون اولدقده حریف بو عطایای متواتره یه تاب وطاقت
کتورمیوب فرار ایتدی معن بو معنادن آکاه اولدقده ایتدی بنم مرادم اول ایدیکه
کندویه برمرتبه بذل دینار ودرم ایدم که خزینه‌ده جنس سیم وزردن اثر قالمیه
حیفا که حریفك حوصله‌سی بنم کمال کرمه تحمل ایتمدی ددی وبو سالده که سنه ١٤٠
ابو حازم سلمه بن دینار الفارسی الاعرج که جملهٔ علما وزهاد مدینه‌دن ایدی
شرایط موعظت ونصیحت خلقه قیام ایدردی بو جهان پر ملالدن دار السلامه
انتقال ایلدی وبو سالده عمرو بن قیس الکندی السکونی که روایت امام یافعی
اوزره یتمش نفر صحابه صحبتنه ایرشمش ایدی فوت اولدی وسنه ١٤٢ ده محمد بن اسمعیل
الکوفی که انس بن مالکدن روایتی وار ایدی فوت اولدی تاریخ امام یافعی‌ده
مسطوردرکه محمد بن اسمعیلك بر بطن‌دن درت اوغلی طوغدی دوردی
دخی طول عمر ایله معمر اولدیلر وسنه ١٤٣ ابو المعتمر سلیمان بن طرخان التیمی که جملهٔ
زهاد علماء پاکیزه نهاد بصره‌ده معدود ایدی وفات ایتدی اوغلی معتمردن
مرویدرکه پدرم قرق ییل مقداری صومه مداوم اولدی برکون روزه وبرکون

افطار ایدردی وهمچنان قرق ییل مقداری وضوء عشا ایله نماز بامدادی
ادا ایتدی مدت عمری طقسان یدی ییل ایدی وبو سالده یحیی بن سعید الانصاری
المدنی که علمای زمانه وفضلای دورانه دن بریسی ایدی وبچه
وقت امر منصور ایله متصرف قضا اولدی قریهٔ رصافه ده عالم عقبایه انتقال
ایلدی وسنه ١٤٤ ابو جعفر منصور ادای حج اسلام ایچون بیت الحرامه عزم ایتدی
ومحمد وابرهیم ابناء عبد الله بن حسن بن حسن بن علی المرتضی رضی الله عنهم
منصوردن متوهم ایدیلر ملاقات ایتمیوب مختفی اولدیلر ومنصور بو جهتدن
مضطرب وبحضور اولوب اول ایکی بزرکوارک طلبنده سعی بسیار ایلدی
وچون احضارلری ممکن اولمدی والد ماجدلری عبد الله بن حسنی رض
طوتوب حبس ایلدی واول سالده عبد الله نیکو خصال جوار مغفرت الهیه
اتصال بولدی وبو سالده عمرو بن عبید المعتزلی تقدیرا ذلی برله وفات
ایتدی وآنی بعض اهل تاریخ سلک علمای اعلامده تصریح ایلمشلردر وبعضیلر عمرودن
فساد اعتقاد وزندقه والحاد ایله اتصاف ایدی دیمشلردر والعلم عند الله

ذکر مخالفت محمد وابرهیم با ابو جعفر وشهید شدن بتیغ جفای چرخ ستمکر

مورخان دانشور قتنده محل ثبوته وابسته اولمشدرکه دائما منصور زمانی
حکومتنده اولاد امیر المؤمنین علی المرتضی یه حیف وتعدی وجور ایدردی
ومجرد ادنی توهم وسهل تجهم دن اوتوری اول سلک نظم کبی واجب التعظیم
اولانی وجودی حبس وقیده امر واشارت ایدر ایدی اکا بناءً محمد بن عبد الله
بن حسن بن حسن بن علی المرتضی رضی الله تعالی عنهم که سلک اکابر واعاظم
اهل بیتده منتظم ایدی سنه ١٤٥ جماذی الاخره سنده مدینه ده رایت مخالفت
منصوری افراشته ایتدی وعامل ابو جعفر منصوری قتل ایدوب دیار حجازی
تحت تصرفنه کوردی واکثر معارف واعیان سادات خلافت محمدی قبول
ایدوب جمله متوطنان مکه ومدینه غاشیهٔ متابعتن بر دوش ایتدیلر وچون
بو خبر مسموع اذن ابو جعفر اولدی عیسی بن موسی بن محمد بن علی بن عبد الله
بن عباسی لشکر بی قیاس ایله دفع محمده ارسال قیلدی وعیسی ظاهر مدینه ده
نزول ایدوب محمد ایله مقابله یه اغاز ایلدی وخلق کثیر جانبین دن اول
جنک وشین ده تلف اولدی بالاخره اصحاب واتباع محمد فرار ایدوب جناب
محمد سال مذکور رمضاننک اون دردنده شهادت باسعادته واصل اولدی
وماه مذکورک غره سنده برادر محمد ابرهیم بن عبد الله بعض شیعه نک امداد
واجابتک سعی واجتهادی برله بصره ده خروج ایلدی وسفیان بن معاویه که
قبل ابو جعفردن اول ولایتک حاکمی ایدی دار الاماره ده متحصن اولدی والحز

واخر الامر اماه ایله طشره کلوب ابرهیم روز بروز منصور وفیروز اولدی وظل رایت
فتح آیتنده یوز بیک دلیر اهل شجاعت منتظم اولدی وابو جعفر بو خبر غیر معتبرک
استماعندن زیاده مضطر اولدی زیرا اول زمانده ابو جعفر بعض اطرافه سفر ایتمشلر
ایدی ودار السلطنه ده موجود عسکری یوغیدی پس ابرهیم اول لشکر عظیم برله
جانب کوفه یه متوجه اولدی که اول اوانده منصور انده اتخاذ مکان ایتمشدی
وحال ابو جعفر اَیْنَ المفرّ دیوب اضطراب واضطراره دوشمش ایکن حکمت الهی بو
حالده عیسی بن موسی وحمید بن قحطبه دیار حجازدن کلدیلر ومنصور اول لشکر
نامحصوری مدافعهٔ ابرهیمه کوندردی چون تلاقی فریقین وتقابل فئتین واقع
اولدی اول شیران میدان شجاعت هجومندن سپاه منصور تاب وطاقت کتورمیوب
طریق هزیمته عزیمت ایتدیلر ولشکر ابرهیم اول غنایم جسیم وغایت زر وسیمه مقید
اولدیلر وبو حالده جعفر ومحمد فرزندان سلیمان بن علی بن عبد الله بن عباس
سپاه ابرهیمک اردنده کلوب قلیج قویدیلر وبو حرکت بی برکت سبب هزیمت جیش
ابرهیم اولدی واثنای کر وفر وحالت هول ومفرده بر تیر اجل تاثیر حلق شریفنه
ایریشوب بقضاء الله شهید اولدی وعیسی بن موسی اول حضرتک سر مبارکن جسدندن
جدا ایدوب ابو جعفره کوندردی مدت حیات ابرهیم قرق سکز ییلدر والله اعلم بحقیقة الحال

ذکر بناء دار السلام بغداد وایراد بعض وقایع که در آن اوان دست داد

بانیان مبانی سخن وراویان حکایات نو وکهن کتورمشلردرکه ابو العباس سفاح
کندو ایام جهانبانی وهنکام خلافت وکامرانی ده نواحی کوفه ده برشهر پر ابتهاج
وشکوفه زار بنا ایتدی وانی مدینهٔ هاشمیه ایله موسوم ومسمی قیلدی ومدینهٔ هاشمیه
دار الملک سفاح ایدی منصور دخی بچه زمان اول بلدهٔ جنت سمانده اقامت
ایتدی لکن چون طائفهٔ روندیه بلدهٔ مذکوره ده منصور اوزرینه خروج ایلدیلر
بعده تنفر ایدوب بردخی اول شهره کلوب اقامت ایتمدی اکا بناءً امر ایلدی تا مهندسان
دراک برموضع لطیف وپاک وجای نظیف وعطرناکده بربلدهٔ زیبا بنیاد دنیر
افتتاح واغاز ایده لرکه دار الخلافه اولمغه لایق اوله وجماعت فراوان جت وجوی
بی پایان دنصکره مقام دار السلام بغدادی اختیار ایلدیلر ومنصور دخی اول
شهر اولاجق فضای دلکشا وصحرای مسرت بخشایه واروب اول بلدهٔ منیعه
وضع اساسنه واول شهر وسیعک طرح بناسنه امر واشارت ایلدی علی بن یقطین
دن منقولدرکه بن اول زمان ابو جعفر منصورک خدمتنده اولوب تمام منظوری
ایدم اتفاقا اطرافده کشت صحراده ودشت فضاده سیر ایدرکن ناکاه اثنای سیرده
بر دیرا وزرینه عبور ایلدم کوردمکه بر راهب بنی دعوت ایدوب ایتدی جناب
خلیفه نک بو مقامه کلمه دن مرادی وفکر نهادی ندر بن ایتدم مرادی بو نده

برشهر ارم آباد وبلدهٔ ذات العماد بنیاد ایتمکدر بکا دیدیکه خلیفه‌نک اسمی ندر
بن ایتدم عبد الله در یالقبی ندر المنصور بالله در دیدم راهب ایتدی بوخلیفه
بونده دید وکلك شهری بنا ایده مز بن ایتدم سببی ندر جواب ویردیکه بزنصح
صحف قدیم ایلمشوزدر بوموضعده بودید وکلك بلدهٔ وضع وبنا ایده‌نك
اسمی مقلاص اوله پس بن سخن راهبی کلوب حضور منصورده تقریر وبیان ایتدم
غایتده مسرور وشادمان اولوب آتدن اشغی اینجی جناب ملك المنان شکر
وفراوان ثنا ایدوب تکرار آتنه بندی وهمان خلوص نیت برله طرح اساس
بغداده شروع ایلدی وبن بومعنایی کندودن استفسار ایلدم بیوردیلرکه
عالم صباوتده بنی مادرمهربانم نام مقلاص ایله اختصاص ویرمشدی ومقلاص
ایله وجه تسمیه‌یه باعث اولدرکه زمان حکومت بنی امیه‌ده غایت فقر وضرورتدن
ایله روزکار کچوردك اتفاقا برمکتب عظیم البنیانده وافر صبیان ایله تعلم
قران ایدردك هرکون اوغلنجقلردن بریسی ترتیب طعام ایدوب احضار
ایدردی چون نوبت بکا کلدی بنم برد رهمه قدرت وقوتم یوغیدی لاجرم والدهٔ
مهربانمك کدیمین وعرق جبینی ایله تحصیل ایتدوکی بر ارشون ایپلکنی سرقه
ایدوب بازارده بیع ایدوب اتك ثمنی ایله برمقدار میوه ونعمت آلوب صبیانی
ضیافت ایلدم بالآخره والدم سر رشتهٔ مقصودی آلدن کوروب قصهٔ سربسته
واقف اولدی بکا نام مقلاص ایله اتسام واختصاص ویردی واول عصرده
قطاع الطریقدن مقلاص نام برخیرسیز وارایدی که قطع طریق ایله اطراف
واکنافده اشتهار وانتشاری وارایدی وهرکیمسه که اول زمانده برنسنه سرقه
ایلسه اکا نام مقلاص ایله اتصاف ویریرلرایدی القصه چون اسباب بناء بغداد
مهیا وآماده اولدی نوبخت منجم اختیار ایتدوکی ساعتده ۱۴۵ سنه‌سنده استاد
مهندس ومعماران مؤسس بنای بغداده بنیاد اوردی لکن سنهٔ مذکورهده
جهت ظهور محمد وابرهیم برله کار عمارت عقدهٔ تعویقه دوشدی وچون ۱۴۶ سنه
ایرشدی واول سنه‌ده موانع برطرف اولدی منصور تکرار عمارت بغداده همت
ایدوب کمال مرتبه سعی واجتهادی تمام ایتدی وهنوز بنیاد بغداد ناتمام ایکن منصور
مدینهٔ هاشمیه‌دن نقل ایدوب انده متمکن ومقیم اولدی ومورخین متأخرین
دن بعضیلری اول بلدهٔ بهشت آیینك وجه تسمیه‌سنده نیچه اقوال دیمشلردر بعضی
لری دیرلرکه ازمنهٔ ماضیه‌ده اول حوالی‌ده برباغ عالی وارایدی که اکا باغ داد تسمیه
ایدرلرایدی وبعضیلری دیرلرکه بغ نام صنم در وداد بخشش‌دن عبارتدر بو
تقدیرجه لفظ بغداد عطیهٔ الصنم معناسنه کلور والله اعلم بالصواب وتواریخ مصلح
الدین لاریده مسطوردرکه نوبخت منجم اساس بنیاد بغدادی طالع قوسده وضع

وضع ایتدی وایتدی هرکز خلفای عباسیه‌دن بوبلدهٔ سنیه‌ده برکمسنه‌یه مرض موت
ظاهر اولمز بلکه آخر بلاد بهشت سماتده عرضهٔ ممات اولورلر واقعا دیدوکی کبی
اولدی منصور راه مکه‌ده فوت اولدی ومهدی خلیفه ماسندانده متوجه
عالم جاودان اولدی وهادی عیسی ابادده وهارون الرشید طوسده
وامین کشتی ایچنده جانب شرقیده قتل اولندی ومأمون طرسوسده و
معتصم وواثق ومتوکل ومنتصر سامره‌ده متوجه سرای آخرت اولدیلر
ابن جوزی کند ومنتظمنده کلك لؤلؤ نظام ایله بونادره‌یه بووجه ایله انتظام
ویرمشدرکه زمان ابوجعفر منصورده بغداد برمرتبه معمور وآباد ایدیکه
محلاتنده تمام التمش بیك حمام اشلردی وهربارکه خراب ویبانه متوجه
ومشرف اولدی یینه یکرمی التی بیك حمام اشلردی وبروقت اولمشدرکه اون
یدی بیك حمامه اینمشدر خطیب ابوبکر تاریخ بغداده مرقوم کلك واسطی
نژاد ایلمشدرکه منصور ابتدا اول سور فلك محصوری جانب غربیده وضع
ایدوب اول خشتی کندودست درشتی برله خاکه صالدی وکندوسراین وسط
شهرده بسط ایدوب قبهٔ فلك وزهرهٔ زهرا کبی برقبهٔ خضرا وضع وبنا قیلدی که
سکسان ذراع طول وارتفاعی وارایدی واول قبهٔ فلك کردار اوزرنده بر
سوار نیزه‌دار نصب اولنمشیدی که هرنه جانبدن دشمن اشکار اولسه اول سوار
اول جانبه متوجه اولوب نیزه سن چکردی وچون ۳۲۹ سنه تاریخی داخل اولدی
اول قبهٔ بلند وکنبدبی مانند روزکار زورکار ایله منهدم اولوب ییقلدی
و ۱۴۶ سنهٔ مذکورهده محمد بن السایب بن بشر الکلبی که علم تفسیر واخبار
وانسابده مرجع ومآب علمای افادت انتساب ایدیکه کوفه‌ده عالم آخرته
رحلت ایتدی وبوسالده هشام بن عروة بن الزبیر بن العوام که جملهٔ اعاظم
فقهاء رواتدن واکابر عقلا ودهاتدن ایدی وهم صحبت جابر بن عبد الله
الانصاری وکندو عمیسی عبد الله ابن الزبیر وسائر صحابهٔ اهل خیر مجلسنه ارشمش
ایدی بغدادده عازم جنت سندس مهاد اولدی وابوجعفر منصور جنازهٔ
اوزرینه نماز قیلوب جسدنی مقبرهٔ خیزرانده مدفون ایتدیلر و ۱۴۷ سنه‌سنده
ابوجعفر منصور رحمتی اکا مقصور ایتدی که کندو عم زاده سی عیسی بن موسی ولی
عهد ایتدی ولایت عهددن طوعا اوکرها فراغت ایلیه وولایت عهدی کندو
اوغلی محمد مهدی‌یه تفویض قیلدی شول شرط ایله که محمددن صکره عیسی
خلیفه اوله وبوسالده ابو عثمان عبید الله بن عمر بن حفص بن عاصم بن عمر بن
الخطاب رضی الله عنهم که علم وصلاح وزهد وفلاح ایله مشهور ایدی بوجهان
بی بقادن عالم عقبایه رحلت ایتدی و ۱۴۸ سنه‌سنده ابو محمد سلیمان بن مهران الاسدی

الكاهلی كه علمای جمهور اراسنده اعمش ایدی وبو اسم ایله مشهوردر واكابر محدثین
وعلمای عظام سلكنده اتساق وانتظام بولمشدر وفات ایلدی تاریخ امام یافعی
ابو معاویهٔ ضریردن شویله تحریر اولنمشدركه هشام بن عبد الملك قاصد ایله
اعمش قتنه بر مكتوب كوندردی كه مناقب عثمان بن عفان ومعایب حضرت
علی بن ابی طالبدن رضی الله عنهما هرنسنه كه یاد كده ولوح نهادكده مرقوم ایسه
جمله سن یازوب قاصد ایله بو جانبه كوندوره سن اعمش چون مضمون نامه یه واقف
اولدی اول نامه‌یی بر كوسفند اغزینه وضع ایدوب اول غنم دخی انی چینه یوب
یوتدی ورسول هشامه سنك كتوردوكك نامه جواب صواب بودر دیدی
رسول هشام ایتدی اكر بن بو نامه نك جوابن اكا كوترمزسم هشام بنی عرصهٔ تیغ خون
اشام ایدر اكا بناءً اعمش بو كلمات موعظت سماتی یازوب كوندردی بسم الله الرحمن الرحیم
اما بعد فلو كانت لعثمان مناقب اهل الارض ما نفعتك ولو كان لعلی مساوی
اهل الارض ما ضرتك مدت عمر اعمش سكسان سكز ییل اولدی وبو سالده **ابو عبد
الرحمن** محمد بن عبد الرحمن ابن ابی لیلی الانصاری كه كند وعصرینك فقیه وفصیحی
ایدی واوتوز اوچ سال علی الاتصال قضاء ولایت كوفه یه اشتغال ایتمشیدی وفات
ایتدی وسنه ١٤٩ **ابو عمر** وعیسی بن عمر الثقفی النحوی البصری كه استاد سیبویه وخلیل
ابن احمددر وفات ایلدی وسیبویه اول كتابی كه تحشیه ومضبوط ایدوب كندو
نامنه اضافه ایلدی اول كتابدر كه ابو عمر وعلم نحوده بر كتاب تالیف ایدوب اسم
جامع ایله موسوم ایتمشدی اول كتاب تالیف سیبویه ایله روزكارده اشتهار بولدی
وسنه ١٥٠ **مقاتل** بن سلیمان ازدیكه اجلهٔ مشاهیر مفسران وائمهٔ اهل حدیث
وقراندن ایدی عالم اخرته انتقال ایتدی وبو سالده امام عامهٔ انام ومقتدای
كافهٔ اهل اسلام **امام ابو حنیفه نعمان بن ثابت** رضی الله عنه بو عالم فانیدن
سرای جاودانی یه نقل ایلدی ابو اسحق صریفینی حضرت امامك سلسلهٔ نسبلرین
بو وجهیله ایراد بیورمشدر نعمان بن ثابت بن كاوس بن هرمز بن مرزبان
تا نوشروان وساسان بن بابكه دكین اجداد امجادلرین تعداد ایلمشدر وشیخ
ابو اسحق فیروزآبادی طبقات فقهاده امام فرشته نهادی بو وجه ایله ایراد
بیورمشلردر نعمان بن ثابت بن زوطی بن ماه مولی تیم الله بن ثعلبه واسمعیل
بن حماد ابن ابی حنیفه‌دن منقولدر بیوردیلركه بزم اصلیمزده اصلا رقت یوقدر
بلكه نسب والاحسبمز شاهان پیشین وشهریاران تخت نشین انسابنه منتهی اولور
وابو حنیفه رضی الله عنه روایت بعض علمای ثقات اوزره اصحاب خیر البشردن
علیه الصلوات والسلام درت نفر صحابهٔ فضائل نصابه ایرشدیلر بصره‌ده انس
بن مالك وكوفه‌ده عبد الله ابن ابی اوفی ومدینه‌ده سهل بن سعد الساعدی و

ومكه‌ده عامر بن واثله‌یه واصل اولدی وبونلردن غیری جمع كثیر علمای تابعین
وفقهای دیندن ملاقات ایدوب خرمن فضللرندن خوشه چین اولمشدر و
یزید بن عمرو بن هبیره قبل مروانده عراقینده صاحب فرمان ایكن مراد ایلدیكه امامی
قضاء كوفه‌یه نصب ایلیه اول حضرت قبول ایتمیوب امتناع ایتمكله اول یزید ثانی
جناب نعمانی كه فنون فضلك عمانی ایدی مجلسنه احضار ایلدی اون كون دكین
هر كون امام زمانه یر اون تازیانه اورردی تا كه فرماننه اطاعت وانقیاد
ایلیه اول حضرت تقلد قضادن تمام نفرت وامتناع وضجرت ایلدی اخر الامر
ابن هبیره واقعه سنده جناب رسول اكرمی كوروب صلی الله تعالی علیه وسلم
كندویه امامك ضرب وحبسندن اوتوری چوق توبیخ وتشنیع ایلدی اول جلاده
اول بدنهاد امام اعظمی حبسدن اطلاق وآزاد ایتدی وهمچنان ابو جعفر
منصور اول امام همامه جفای نا محصور ایتدی تا كه منصب قضایه رضا كوسترمه
عدم قبولی سببی ایله بنجه زمان حضرت نعمان محبوس زندان ومأنوس بیت
الاحزان اولدی عاقبت اصح روایت اوزره اول مقتدای امت زندانده واصل
رحمت اولدی وتاریخ امام یافعیده مسطوردركه بعض مورخان مرقوم كلك
بیان ایلمشلردركه امام ابو حنیفه ابرهیم بن عبد الله ابن حسن بن امام حسن
بن علی المرتضی ایله مخالفت ابو جعفرده اتفاق ایتمشیدی اكا بناءً ابو جعفر امامی
زهرویروب هلاك ایلدی وتوفی امام الاعظم رضی الله عنه فی رجب وشعبان
سنه ١٥٠ ودفن بمقبرة خیزران ولما دفن سمع الناس ثلث لیال عند قبره صوتاً
ولا یرون شخصا وهو یقول **نظم** ذهب الفقه فلا فقه لكم ، فاتقوا الله وكونوا
خلفا ، مات نعمان فمن هذا الذی ، یحیی اللیل اذا ما سدفا **نثر** وبو ابیات
بلاغت ایاتدن تاریخ وفات ومیلاد حضرت امام مستفاد اولور منظور اولنه
نظم سال هشتاد ابو حنیفه بزاد درجهان داد علم وفقه بداد سال عمرش
كشید تا هفتاد درصد وپنجهش وفات افتاد **نثر** حبیب السیر وسائر ارباب
خبردن منقولدركه بر كون امام اثنای راهده كیدركن بر شخص آخره
اول امام فرشته خصاله اشارت ایدوب ایتدی بو فاضل ستوده اطوار هر
شب تاریك وتارده بیك ركعت نماز قیلار اول ایكی مردینك فرجامدن
جناب امام بو كلامی كوش ایتدكده كندو كندویه ایتدی لایق دكلدركه بعض
مسلمانان بنم حقمده بو ایله ظن وكمان ایده لر وبن بو كاردن عاری وبری
اولام دیوب اند نصكره اول امام ستوده سمات مادام كه حال حیاتده ایدی
هر كیجه‌ده بیك ركعت نماز قیلوردی ومصلح الدین لاری‌ده مرقوم كلك
عنبر باری اوزره تاریخنده بیان ایتمشدركه امام عصمت سمت بلند قیامت و

واسمر اللون ايدي ودائما استعمال بخور وطيب ورايحۀ فايحۀ ايله لباس تبخير
وترتيب ايدردي حتى همسايه لري رايحۀ عنبر شميم استشمامندن امامي خانه
ومقامندن چيقدي يعني بيلورلردي واتفاق علماء اعلام ايله حضرت امام
اول كيمسه دركه علم فقه ومسائلده تصنيف رسائل ايلدي امام شافعي دن
رضي الله عنه منقولدركه بيورمشلردر الفقهاء في الفقه عيال ابي حنيفة ديمشدر
وبر محلده دخي بيورمشلردر ابو حنيفة في العلماء كالخليفة في الامراء ديمشدر
واول امام ذمت همتنه تقبل ايتمشيديكه اگر اثناى كلامده كندودن يمين
صادر اولور ايسه بر دينار فقرايه تصدق وايثار ايليه وچون بر جامۀ جديد
ايام عيدده تلبس ايدردي اول جامه بهاسنجه فقرا وضعفايه تصدق ايدردي
وچون بر كونه طعام اكل ايدردي اول طعام مقدارنجه فقرا وايتامه اطعام
ايدردي منقولدركه بر كون حسن بن قحطبه عتبۀ بلند مرتبۀ امامه اون
بيك دينار كوندردي چون رسول مبلغ مذكور ايله وصول بولدي
امامه بو معنى غايتده مكروه ونا مقبول دوشدي اخر نماز صبحدنصكره
مالي كتوروب تسليم ايلدي وهر چندكه رسول منتظر فتح كلام امام اولدي
اصلا زبان بلاغت بياندن نسنه صادر اولمدي عاقبت حضار مجلس رسوله
ديديلركه عادت امام اولدركه بو وقتده اصلا كلام ايلمز اولحال اولدركه
كندويه وداع ايدوب كيده سز پس امام امر ايتديكه اول ديناري خانه نك
بر كنارنده دفن ايتديلر واوغلنه سپارش ايتديكه وقتاكه بن اخرته رحلت
ايليم كركدركه سن بو ديناري حسن ابن قحطبه يه كتوروب تسليم ايدوب سن ديه
القصه چون امام همام عازم دار السلام اولدي حماد بن ابي حنيفه اول امانتي
بتمامه حسن بن قحطبه يه واصل ايتدي وايتدي بو اول مال امانتدركه بدرم
قتنده وديعت ايدي حالا اجنابكه كتوردم حسن بن قحطبه ايتدي الله تعالى اكا
رحمت ايلسون كه عجب كندو دينا وزرينه بخيل ايدي وحضرت امام زياده
اهل اعتزال برله مباحثه ايدوب جمله سن ملزم ولال وبي قيل وقال ايدردي
وامامدن چوق كيمسه روايت حديث ايلمشدر جملهدن بونلردركه ذكر
اولنور ابرهيم بن طهمان واسمعيل بن عباس وابو اسحق الفزاري واسد بن
عمرو البجلي وحفص بن غياث وداود الطائي وابن المبارك وزفر بن الهذيل
والاعمش وسفيان ابن عيينة وشريك بن عبد الله القاضي وسعيد بن
الحجاج وعبد الله بن ادريس والفضيل بن عياض والليث بن سعد و
ابو مطيع البلخي والحسن بن زياد وابو يوسف ومحمد شيباني ومن غيرهم
وامام بو كلامي اكثرا يامده بيورردي ماجاء عن الله وعن رسوله فعلى

الرأس والعين وماجاء عن الصحابة اخترنا اما اذا وصل الامر الى ابرهيم
والحسن البصري والشعبي وابن سيرين وامثالهم ونحن رجال وهم رجال
نجتهد كما اجتهدوا وقد شهد الامام بالفضل خلق كثير منهم مالك ابن انس
واحمد بن حنبل وغيرهم وقيل لمالك هل رايت اباحنيفة قال نعم رايت رجلا
لو كلمك في هذه السارية ان يجعلها ذهبا لقام بحجته نقل ان الاعمش سئل
عن مسئلة وابو حنيفة في المجلس حاضر فقال افتهم يا نعمان فافتاهم فقال له
الاعمش من اين لك هذا قال من الحديث انت حدثتناه فقال له الاعمش انتم
الاطبا ونحن الصيادله بعض تواريخده تصريح اولنمشدركه چون امام قتاده
كه علم حديث وتفسيرده مستحضر وامامده ايدي بلدۀ كوفه يه كلدي وتمام
اشراف كوفه امام ابو حنيفه برله زيارتنه عزيمت قيلدي اتفاقا قتاده اول
مجلس خاصده كرم اولوب ايتدي بو كون فرقۀ لئام وكرامدن بر شخص مسئلۀ
حلال وحرامي بندن سؤال ايليه جواب صوابي طبق مرادي اوزره ادا اولنور
بو اثناده امام ابو حنيفه قتاده يه ايتدي يا ابا الخطاب بو مسئلهده بكا جواب
صواب ويركه بر عورتك زوجي مدت مديد غايب ونابديد اولدي واول عورت
بر زوج اخره واردي اتفاق زوج غايب كلوب زوجه سنه ايتدي سن نيچون اخر
شوهره واردك باآنكه بن حياتده اولم وزوج ثاني دخي زوجۀ مذكوره يه
ديديكه بو زوجك موجود ايكن سن نيچون زوج اخري تزوج ايلدك اشته
زوجك بو دردیسه آيا جنابِ امام بو بابده نه جواب بيورر ابو قتاده بو
مسئلهده ملزم اولوب ايتدي بندن مسائل عسير تفسيري استفسار ايلكه تاكه
طبق مراد وفكر نهاد كرا اوزره جواب ويريليه امام اعظم ايتدي بو آيت كريمه تفسيرنده
نه بيوررسكزكه حق تعالى بيورر قال الذي عنده علم من الكتاب قتاده ايتدي
بوندن مراد آصف بن برخيادر امام اعظم ايتدي زمان سليمان نبيدهكه مظهر
علم الهام ووحي ايدي جائز ميدركه كندوسندن برغيري كيمسه اعلم وافضل و
اكرم واعقل اولوب اول امت سابقهده بر مرد صالح وناسك اولوب واسم اعظم
مالك اولهدي بو سوزدن قتاده ملزم اولوب ايتدي سن قنده سن امام ايتدي
اهالي كوفهدن پس قتاده ايتدي الذي فرقوا دينهم وكانوا شيعا امام اعظم
ايتدي لا ولكن افضل الشيخين واحب الختنين وامسح على الخفين ونصلي خلف كل بر
وفاجر ولا اكفر احدا من اهل القبلة بذنب ددي واسعد بن عيينهدن مرويدر
امام ابو حنيفه كيجۀ بر ركعت ايله احيا ايدردي واول بر ركعتده تمام قراني ختم
ايدوب كيدردي وهمچنان اسد بن عمرودن مرويدركه اول امام نيكو خصالك
قرق سال على الاتصال وضوء عشا ايله صلوة فجري ادا ايدردي واصلا كيجه نك

متكايه اتكا ايميوب صباحه دك كريه وبكا ايدردي حتى اطرافنده همسايه لري
كندويه مرحمت وشفقت ايدرلردي وامام ساكن اولديغي خانه ده يدي بيك كره
ختم قران ايلمشدر وشهر رمضانده هركون كيجه سيله بر ختم قران ايدردي وقال
علي بن عاصم لو وزن عقل ابي حنيفة بعقل نصف اهل الارض لرجحهم وقال يزيد
بن هارون ما رايت اورع ولا اعقل ولا افضل من ابي حنيفة وعبد الله بن
المبارك رضي الله عنه اول امام همام مدحنده بو ابيات لؤلؤ نظامي سلك اتساق
وانتظامه چكمشلردركه بودر شعر لقد زان البلاد ومن عليها امام المسلمين ابو حنيفة
باثار وفقه مع حديث كايات الزبور على الصحيفة فما في المشرقين له نظير
ولا في المغربين ولا بكوفة رايت العائبين له سفاها خلاف الحق مع حجج ضعيفة
يبيت مشمرا سهر الليالي وصام نهاره لله خيفة وصان لسانه عن كل افك
وما زالت جوارحه عفيفة فمن كابي حنيفة في نداه لاهل الفقر في السنة الجحيفة
فقد قال ابن ادريس مقالا صحيح النقل في حكم لطيفة بان الناس في فقه عيال
على فقه الامام ابي حنيفة نثر وامام شافعيدن رضي الله عنه مرويدركه دائما يودر
لرديكه هر قچن مسائل علم حديث وتفسيرده بر امر مهم وعسير بكا لاحق اولسه امام
ابو حنيفه نك مرقد معطرلرينه واروب ايكي ركعت نماز قيلوردم البته اول امر عسير
حل وفتح وتيسير اولوردي اما علمادن بعض فرقه متعصبين كه امام ابو حنيفه يه بغض
وعداوت وعقيده وفضلنده طعن بي غايت ايدرلر احمد بن ثابت الخطيب و
ابو الفرج ابن جوزي منتظم نام تاريخنده امام اعظم حقنده چوق نقايص ومعايب
ايراد واسناد ايلمشدركه حاشا علماي فضايل سمات اول كلمات لايق ومناسب دكلدر
وهمچنين جماعت متعصبيندن علي بن عمر الدارقطني وامام الحرمين ابو المعالي الجويني
وابو نعيم اصفهاني در وبو جهتدن امامي تذكرة حلية الاولياسنده ذكر ايتمشدر بالكه
امامدن ورع وتقوى وعلم وفتوى ايله ادني اولنلري ذكر ايلمشدر وجمال الدين
الدين بن الجوزي دخي بو فرقه بي انصاف وصافيله انصاف بولوب حضرت امامي
تذكرة صفوة الصفه سنده ذكر ايلمشدر وبونلردن ابو حامد محمد الغزالي دخي
اول امام همام صاحب الافضالي چندان سومز ايدي لكن بعض رواة ثقاتدن
مرويدركه بو اعتقاددن رجوع ايتدي وامام همامي اكثر تصنيف منيفنده علم وزهد
ورشاد ايله ذكر وياد ايلمشدر وهذا هو لايق بالعلماء الراشدين فان العصبية
تذهب بالدين منقولدركه امام ستوده خصال بر كيجه عالم مثالده كورديكه
روضه عطرناك ومرقد پاك صاحب سرير لولاك لما خلقت الافلاك صلى الله
عليه وسلم حضرتني حفر ايدردي وبعضيلري ديمشلردركه قبر ايچنده مبارك
عظامن جمع ايدوب انتظام ويرردي چون بو رؤيانك تعبيرن محمد بن سيرين

محمد بن سيريندن استفسار ايتدي بيوردبلركه بو رؤيا صاحبي سنت رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم احيا ايدوب علم واجتهاد ايله مقتداي امت نيكو نهادي
اوله في الواقع بيوردقلري كبي اولدي وبونك امثالندن منقولدركه ائمه حديثدن
محمد بن اسمعيل البخاري عليه رحمة الباري بر كيجه عالم خوابده مشاهده ايلديكه
اول سيد ولد بني آدم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك اثر قدم شريفنه قدمم
قويوب كيدر چون تاويل رؤياده مانند ابن سيرين اولان معبريندن بو خوابي
استفسار ايتدي بيوردبلركه جمع احاديث واخبار سيد الاخيارده جد وجهد
بسيار ايتمك كرك وتصحيح اسناد احاديث شريفه وتنقيح اثار واخبار لطيفه ايله
عالمده شهرت بولسك كرك واقعا ديدوكي كبي اولدي وبو سالده ابو الوليد
ابن عبد العزيز بن جريج القرشي كه مشاهير علماي زماندن ايدي فوت اولدي
وقول مورخان بعض اوزره عبد الملك اول كيمسه دركه ديار اسلامده تصنيف
كتابه افتتاح وقيام ايتدي وسنه 151 محمد بن اسحق بن يسار المطلبي المدني كه
انواع فضائل نفساني وشمائل انسانيده سيما علم وسير واخبار وفن اسماء و
اثارده يكانه روزكار ايدي وفات ايتدي واتفاق علماي افاق ايله محمد بن
اسحق اول كيمسه دركه تاليف كتب سير ومغازيده افتتاح وآغاز ايلدي توفي
رحمه الله ببغداد ودفن بمقبرة خيزران وبو سالده معن بن زائدة الشيباني كه
عدل وشجاعتده رستم كبي بي بدل وجود سخاوتده حاتم كبي ضرب المثل ايدي
تيغ جان ستان اهل سيستاندن عز شهادته اقبال وعازم دار الجنان اولدي
ومعن ايام خلافت بني مرواندن مدت مديد ولايت عراق وآذربيجانده
حاكم صاحب فرمان اولدي وقدر امكان اول ذات بلند مكان زمان امارتنده
اعلام انصاف واحساني ولواي عدالت وامتناني رفع ايدردي وظهور ابو مسلم
وفرار نصر بن سياردن صكره معنك اول دياره قراره مجالي اولميوب كلوب
يزيد بن هبيره يه ملحق اولدي وچون ابو جعفر يزيد اوزرينه واروب منصور
ومظفر اولدي واسطي فتح ايلدي معن بر كوشه ده منزوي ومختفي اولوب
مدت مديد بلاي شديد ايله روزكار كچوردي نتكه بو معني سابقا ذكر اولندي
تا اول زمانه دكين كه طائفه راونديه ابو جعفر اوزرينه خروج ايدوب كندوي
محصور ايلديلر ومعن اول زمان كنج كاشانه دن طشره كلوب اول طائفه نك
دفعنده لوازم مردانكي وفرزانكي كما ينبغي محل تقديمه ايرشديردي اكا بناء
منصوراني مقارن انعام نامحصور ايدوب مشمول عنايت والتفات قيلدي
وامارت ولايت يمن ايله مفتخر وسرافراز ايلدي ونيچه زماندنصكره معن اول
دياره تمهيد بساط معدلت ايتدي معزول اولوب اول ذات اسفنديار دستان

حکومت سیستانده برکون بهرمند ذوقیاب اولدي اتفاقا سیستانده برکون کندو
بستاننده اوتوروب حجامت ایدرکن ناکاه برجمع شریر الآت وشمشیر برله اوزرینه
خروج ایدوب اول حاکم عادل ومنصف دریادلی رتبهٔ شهادته یتوردیلر ویرامر
زادهٔ معن که روز وطعن وحربده بی نظیر عالم ایدي اول قوم ناپاکی تعاقب
ایدوب جملهسن تیغ شجاعت ایله مقارن خاك هلاك ایتدی ومعن بن زائدهدن
حکایات برفائده باب جود وکرم وسائر محاسن وشیمده بین المورخین مشهور در
جملهدن منقولدرکه برکون معن بن زائده ندما وامرا ایله مائدهٔ اوزره اوتورمشلر
ایدي ناکاه براعرابی قرشوسنه کلوب طوردي وایتدي شعر اتعرف اذ قمیصك
جلد کبش واذ نعلاك من جلد البعیر نثر معن ایتدی بلی بیلورم اعرابی ایتدی
فسبحان الله اعطاك ملکا وعلمك الجلوس علی السریر معن ایتدی الحمد لله علی النعم
اعرابی ایتدی فاقسم لا احییك اللیالی مدی عمری بتسلیم الامیر معن ایتدی
سکا بالك یوقدر اعرابی ایتدی ولا اتی بلادا انت فیها ولو خرت الشام مع الثغور
معن ایتدی بن سکا برمنزل ویرهیم که سن انده اولمغه قادر اولمیهسن اعرابی ایتدی
فرلی یا بن زایدة بمال وزاد ان عزمت علی المسیر پس معن غلاملردن برینه
بیوردیکه خزینهدن بو اعرابی یه بیك درهم اخراج ایدوب تسلیم ایلیهسین
اعرابی ایتدی قلیل ما امرت به وانی لاطمع عنك بالشیٔ الکثیر معن ایتدی
ای غلام بیك درهم دخی اخراج ایدوب اوزرینه ضم ایدوب ویرهسین اعرابی
ایتدی کانك اذ ملکت الملك رزقا بلا عقل ولا جاه خطیر معن ایتدی ای
غلام بیك درهم اوزرینه زیاده ایدوب بو اعرابی نامراده تسلیم ایله اعرابی
ایتدی ملکت الجود والافضال جمعا فبذل یدیك کالبحر الغزیز معن ایتدی ای
غلام بو اعرابی فصیح الکلام اخذ مالده زیاده الحاح وابرام ایلر اول اوچ
بیك درهمی مضاعف ایدوب کندویه تسلیم ایله پس اعرابی اضطرابی ترك
ایدوب آلتی بیك درهمی اخذ وقبض ایتدی ومرعی النظر ومقضی الوطر بی خوف
وخطر خانهسنه کتدي بوندن غیری تاریخ امام یافعیده صاحب عباددن
منقولدرکه بیوردی اخبار برفائده معن بن زائدهده کورمشم که برکون بر
فقیر پیاده ملازمت معن بن زایده کلوب ایتدی ای امیر حاتم بخش ودلیر
رستم رخش بنی براسب رهوارا اوزرینه سوار ایلهکه بیابان غربتده پیاده وافتاده
قالمشم معن برشتر وبراستر وبرحمار وبراسب صبا رفتار وبرجاریهٔ سهی قامت
وشیرین کفتا حریفه انعام وایثار ایدوب ایتدی اکربلسم حضرت واهب المواهب
بونلردن ماعدا مرکب خلق ایتمشدر انك اوزرینه دخی سنی راکب قیلوردم وانواع
البسهٔ فاخرهدن برقات لباس ایله الباس ایدوب کمال احسان ایله حرم و

وخندان کلبهٔ احزانه خرامان ایلدي خاطر ارباب بصائره ظاهردرکه بونك
امثالی حکایات واخبار وروایات که مرقوم کلك ارباب درایاتدن واقع
اولمشدر ابن زائدهدن قتی چوق منقولدر بو مختصرده جملهسنی ایراد ایلمك متعسر
دکلدر اکا بناءً خامهٔ واسطی نژاد قصهٔ اخره بنیاد اوردي وسنه ١٥٢ عباد
بن منصور که عکرمهدن روایتی وار ایدی ویونس بن یزید که صحبت زهری ومالك
بن محمده وسالم بن عبد الله ارشمش ایدي بو دار الملالدن عالم اخرته انتقال ایلدی
وسنه ١٥٣ده خوارج اباضیه که عبد الله ابن اباضه منسوبلردر مغربده افریقیة
قصد ایتدیلر وعبد الله بن اباض زمان حکومت مروان حماردن خروج ایلمشدی
وعبد الله بن محمد ابن عطیه الندهکشته اولمشیدی وانك اتباع واشیاعی اطراف
واکناف عالمده متفرق ومنتشر اولمشلر ایدي سنهٔ مذکورهده اول فرقهٔ صاحب
تفرقهدن یوز یکرمی بیك سوار الآت جنك وپیکار برله دیار مغربده جمع
اولوب عمرو بن حفص الازدی که حکومت افریقیه اکا متعلق ایدي اوزرینه خروج
ایدوب قتل ایتدیلر وفرقهٔ خوارج افریقیهده متصرف مداخل ومخارج اولوب
دائرهٔ انصافدن خارج ظلم وجوره اغاز ایلدیلر وبو سالده عمر بن معمر بن
راشد الازدی که بصریدر وجملهٔ محدثان زمانندن ایدي عازم رحمت رحمان
اولدي وحدیثده جامع نام کتابی تالیف ایلمش ایدي وهشام بن عبد الله الدستوائی
البصری که عظمای محدثاندن ایدي عازم روضهٔ رضوان اولدي وسنه ١٥٤
ابو جعفر منصور بذل مال نامحصور ایتمکله عسکر موفور جمع ایدوب ویزید بن
حاتمی سردار نصب وتعیین ایلیوب دفع خوارج اباضیه وتسخیر بلاد افریقیة
ایچون کوندردي ویزید دخی دفع خوارجده سعی مزید ایدوب رئیسلرین قتل
ایتدي وقوت ضرب شمشیر برله اول دیاری تسخیر ایدوب سریر حکومته اوتوردی
وبو سالده ابو عمرو بن العلاء بن عمار التیمی المازنی البصری که قراء سبعهدن
بریسیدر فوت اولدي وابو عمرو نور علم وصلاح وفوز وفلاح برله آراسته
ایدي وسکسان درت سال بو دار الملالده روزکار کچوردي وسنه ١٥٥
حماد ابی لیلی الدیلمی الکوفی که علم واخبار وانسابده وعروض واشعارده مشهور
روزکار ایدي وفات ایلدي وسنه ١٥٦ شیخ بصره ابو النظر سعید بن ابی عروبه
العدوی عالم اخرته رحلت ایلدي وسعید اول کیمسهدرکه بصرهده تدوین
علومه مشغول اولدي وبو سالده قاری کوفه ابو عماره حمزه ابن حبیب التیمی
که قراء سبعهدن بریسیدر حلوانده عالم جاودانی یه نقل ایتدي وسنه ١٥٧
ابو عمرو وعبد الرحمن بن عمرو الاوزاعی که صاحب علم وعمل وفنونده فضائلده
ضرب المثل ایدي یتمش یاشنده ایکن جهان فانیدن عالم جاودانی یه رحلت

ایلدی تاریخ امام یافعیده یعلی بن عبیددن منقولدر که بیوردی بر کون اول
حدیقهٔ حقیقتک نوری یعنی سفیان الثوری یاننده ایدم ناکاه بر شخص کلوب
ایتدی دون کیجه عالم رؤیاده کوردم که ناحیهٔ مغربده بر دسته ریحان جانب آسمانه
روانه اولدی حتی نظردن غایب و آفتاب کبی غارب اولدی سفیان ایتدی اکر
راست سویلرسک روح اوزاعی عالم بالایه عزیمت ایتمشدر بعده معلوم اولدیکه
اول کیجه اوزاعی وفات ایتمش ایمش و سنه ۱۵۸ زفر بن الهذیل که امام اعظم ابو
حنیفه رضی الله عنه اصحابندن ایدی وفات ایتدی و بو سالده ابو جعفر منصور
الدوانیقی عالم مجازیدن عالم حقیقی‌یه عازم اولدی و بو عالم فانیده الحکم

ذکر انتقال ابو جعفر بعالم دیکر

اکثر کتب علمای دانشور و تواریخ ارباب خبرده مسطوردر که ابو جعفر
سنهٔ مذکورهده عزیمت بیت الله الحرام و زیارت مدینهٔ منورهٔ خیر الانام
ایلدی اول منزلده که عدوی دیرلر ایدی صباح وقتنده جو سماده بر ستارهٔ
خورشید سیما بر مرتبهده درخشان و ضیا کستر و نور افشان اولدی که جمیع عالم
و آدم اول علامتدن هراسان اولدیلر و بو احوال پر اهوالک خلالنده
ابو جعفر بو ایکی بیت عربی‌یی بر دیوار اوزرنده محرر کوردی که بودر

بیت
ایا جعفر جاءت وفاتک وانقضت سنونک وامر الله لا بد واقع
ایا جعفر هل کاهن او منجم لک الیوم من ضرب المنیة مانع

نثر چون ابو جعفر بو ایکی بیتک مضمون عبرت نمونندن اطلاع حاصل ایتدی همان دم خوف
مرکدن کندویه مرض موت عارض اولدی و بنا اول ایامده بئر میمون
نام منزلده شب دوشنبه ذی الحجه‌ده سنه ۱۵۸ ده دار عقبایه نقل ایلدی
و اول کیجه موت منصوری خلقدن مخفی و مستور طوتدیلر چون صباح اولدی
اشراف اصناف دستور معهود اوزره سراپردهٔ خلیفه‌یه کلدیلر ربیع حاجب
طشره چیقوب تجدید بیعت و تمهید اساس متابعت مهدی‌یه دعوت قیلدی وجوه
مجموع حاضران امر بیعتده حسن انقیاد و مطاوعت کوستردیلر خبر فوت ابو جعفر شایع
ایدوب تجهیزینه مشغول و سر برهنه و روی کشاده مدفون قیلدیلر زیرا کعبه‌یه نیتله محرم ایدی

ذکر خلافت ابو عبید الله محمد المهدی

چون ابو جعفر منصور اثنای احرام حج بیت الحرامده دعوت حقه اجابت ایتدی
اوغلی محمد المهدی که ابو عبید الله ایله مکنی ایدی رایات اقبالی و لواء عز و دولتی
قالدیروب هدایت عقل دوراندیش ایله زمان خلافتنده غنی و درویش مشمول
انعام و احسانی فراوانی اولدی و وفور عدل و انصاف و دفع ظلم و اعتساف
ایله سرور و راحت بی غایت عامهٔ رعیته ایرشدیردی خصوصا استرضای خواطر

استرضای خواطر اصاغر و اکابرده لوازم اهتمامی محل تقدیمه کتوردی سفک
دما و اخذ اموال عبید و اماء ایدن اشخاصدن ماعدا زندانده اولان محبوسانی
قید حبسدن اطلاق و آزاد ایلدی و مهدی اول خلیفه‌در که اهل بحث و متکلمینه
امر ایلدی تا علم کلام و اصولده تألیف رسائل و فصول ایلدیلر و اقامت حجج
و براهین برله جاحدین و معاندین اوزرینه غلبه ایلدیلر و خروج حکیم بن عطا که
اسمی مقنع ایله ملقب ایدی زمان خلافت مهدیده وقوع بولدی و مهدی ماه
محرم الحرام سنه ۱۶۹ ده عالم آخرته عزیمت ایتدی ایام خلافتی اون ییل ایله برآی ایدی
و اوقات حیاتی قرق اوچ ییل ایدی منصب وزارتنه برنجه زمان یعقوب بن داود بن
طهمان متصرف ایدی و بنجه ییل معاویه بن عبد الله الاشعری مشیر و مدبر کشوری اولمشیدی

گفتار در بیان خروج حکیم بن عطا و ذکر وفات زمرهٔ از اشراف برایا

اکثر تواریخده بو قصهٔ غریبه تصریح اولنمشدر که عهد مهدیده جملهٔ انامدن
حکیم بن عطا نام کمسنه ظهور ایلدی که بر مرد ساحر ماهر و مشعبد فاجر ایدی
مقدما دیوان ابو مسلمده کاتب ایدی و چون بوندن اقدم میانهٔ جنکده کوزینه اوق اصابت
ایدوب کراهت منظر حاصل اولمغله کابنائه روی بدکرداری برقع ایله دائما مقنع
و مبرقع اولوب آخر بین الانام مقنع ایله مشهور و نام بولدی و اول سرحلقهٔ ارباب
فسادک مشرب و سوء اعتقادی اول ایدیکه اول خالق جلت و معلول قالب آدم
صفی‌یه حلول ایتدی انکچون مسجود ملاء اعلا و معبود زمرهٔ عالم بالا اولدیکه اکر
حقیقتا اول مسجود اولان معبود اولمسیدی ابلیس مخالفت ایتمکله مردود اولمزدی
و همچنین سائر صور انبیا و قوالب ملوک و حکما برله متمثل و متشکل اولمشدر تا
ابو مسلم مروزی‌یه ایرشنجه و حالا اول معبود غیر معلول بنم قالبمه حلول ایلمشدر
دیو اول سردار اهل ضلال خلقی بو یوزدن اضلال ایلردی تعالی شانه عما یقولون
و اول مردود پر نخوت شهر مروده آغاز دعوت ایلدی و چون علم کیمیا و سحر
و سیمیاده بی نظیر و بی همتا ایدی و بو علم غریب ایله عامهٔ ناسه فریب ویردی
و بو واسطه ایله جمع کثیر و جم غفیر اول کافر یاننده درلدی و شهر بشهر دعوت ایده رک
تا ماوراء النهر دیارینه واردی و چاه نخشبده ماه شب شکلنده بر صورت
مدور و منور پیدا ایلدی که شب تاریکده اطراف دور و نزدیک اول ماه شب
آرادن نور و ضیا بولوردی نته که باب تشبیهده شاعر ماهرک بری بونی ایراد ایتمشدر

نظم
چه دلبرست تعالی الله این بت نخشب بدیع صورت و سیمین عذار و نوشین لب
بتی که مهر فلک پیش مهر طلعت اوست چنانکه پیش مه آسمان مه نخشب

نثر و اول صورت ماه بنجه کیمسنهٔ بد اعتقاد و کمراه ایلدی کوندن کونه اول نابکار
کاری و اول مکارک افکاری مساعده ایتمکده ایدی حتی واسطهٔ رای رزین برله

بنجه حصن حصین الکوردي واصحاب واحبابي برله انا ولا غیري دیوب قلعه یه
کیروب سریر حکومته اوتوردي تا اول زمانه دک که مهدي مسیب بن زبیري
وبعض روایتده ابو سعید جرشي اول بدبختك درخت بختن قلع واستیصال ایچون
ارسال ایتدی وابو سعید دخی کندوبی حصار ایچنده جمله اعوان وانصاریله
محاصره واحصار قیلدی مقنع دخی چون عین الیقین ایله مشاهده ایتدیکه ابو سعیدك
الندن بروجه ایله خلاص ونجات وامید حیات یوقدر بو اجلدن غیری چاره
کورمیوب سنه ١٦٣ ده اتباع واشیاعنه شراب ایله زهراب ویردي وکندوسي دخی
بر خم تیزآب ایچنه کیروب وجودي محو ومضمحل اولدي وموي سرندن غیري بر
اثر بولنمدی شعر بی رنك بوالعجب که درین نیلکون خم است نثر عاقبت بو صورتك
وقوعندن صکره برجاریه که مقنع دن فرار ایتمشدی کنج اختفادن چقوب سور
حصار اوزرینه کلوب عسکر اسلامه احوال کذشته دن خبر ویروب قلعه قپوسن
آچدی پس عسکر اسلام قلعه نك ایچنه کیروب بر کیمسه بولمیادیلر چون کیفیت
واقعه یی کنیزکدن معلوم ایدندیلر کمال ضلالت مقنع دن متعجب اولدیلر و
ماوراء النهرده اولان سفید جامکانك ابتدادن اکا متابعت ایتمشلر ایدي مدت
مدید بو عقیده فاسده اوزرنده ایدیلرکه مقنع اتفاق یاران ایله آسمانه کتمشدر
وایکنجي نوبت عیسی واد زوایای آسماندن دوار دن مرکز ارض ذات القراره نزول
ایتسه کرك دیدیلر وبو سنه ١٦٢ ده مهدي عازم حج اسلام وطواف روضه مطهره
حضرت خیر الانام علیه افضل الصلاة والسلام اولدي وامر ایلدیکه تا بیوز جمل
راه مکه یه برف وجمد تحمیل ایدوب کوتوردیلر وهرکون بنجه بیك پیاده یه اول
راه مبارکده زاد وزواده ویررلردي وچون مکه مشرفه یه ایریشوب شرائط
مناسك حجدن فارغ اولدی مجاوران حرم ومسافران بقعه محترم اول منبع جود
وکرم سمعنه القا ایتدیلرکه کثرت جامه لباس دیوار کعبه خجسته اساس کرانبار
اولمشدر محتملدرکه بو جهتدن کعبه بلند مکانك بنیان وارکاننه برخلل ظاهر
اوله اولی وانسب اولدرکه بوکا دبزرکواره برچاره ایده سز اکا بناءً مهدي امر ایلدیکه
تا اول خانه بلند آستانه اوزرندن اسبابی رفع ایدوب ارباب احتیاجه ویردیلر
وکندوسي ایکی قات زربفت جامه اول خانه نك انجامنا الباس ایدوب مدینه منوره یه
مراجعت ایلدي واندهده دخی خیرات وحسنات بی پایان ایدوب مجاوران روضه
خیر الانامی صلاة علیه وصدقات جلیله ایله مسرور وشادان ایلدي وروایت
امام یافعی اوزره عطایای مهدینك پایان وحدی یوغیدی لکن دیمشلردرکه حرمین
شریفینده واقع اولان عطایاسی بیك کره بیك درم ایدي ویوز اللی بیك جامه
ایدي وبو سالده ابو بسطام شعبة بن الحجاج الورد الواسطي البصري که افضل محد

محدثان وزهاد پاکیزه نهاد ایدي عازم جنت استبرق مهاد اولدي وبو سالده
مسعودي عبد الرحمن ابن عبد الله ابن عتبة بن مسعود الکوفی که علم حدیثده
مهارتی کامل وبصارتی شاملی وار ایدي عالم جاودانه روانه اولدي وسنه ١٦١ ده
ابو دلامه زید بن الجون که جمله مشاهیر شعرا وجماهیر بلغا بلکه جمله ندماء
خلفادن ایدي فوت اولدي وبو سالده ابو عبد الله سفیان بن سعید بن مسروق
الثوري الکوفی که سلك اعاظم علما واکابر مشایخ وفقهاده منتظم ایدي جوار
مغفرت ایزدي ودار آخرت سرمدي یه انتقال ایلدي وولادت سفیان قول بعض
مورخان اوزره سنه خمس وتسعین ده وقوع بولمشدی واول حضرت فرشته نهاد
اجداد امجادندن ثور نام کمسنه یه منسوب اولمغله اول لقب ایله تلقیب اولنمشدی وسفیان
ثوري مجتهدان سته دندرکه مذاهبی متبوع اولمشدر منقولدرکه چون ابو جعفر
منصور مکه طرفنه سفر ایتدی نجارلردن برقاج نفر ایلرو کوندردیکه جناب سفیانی
صلب وسیاست ایچون بردار استوار وضع ایدهلر تاکه کندوسي مکه یه کیردوکی
ساعتده اول ذات ستوده کرداري بردار ایلیه وجناب سفیان استار کعبه
خجسته بنیانه یاپشوب نظر سفیان بن عیینه وفضیل بن عیاض ده ایدی
بو دار فرخنده ازاردن بیزار اولدیم اکر ابو جعفر راه کعبه ده آخرته سفر ایتمز
ایسه وافعا بیوردیغی کبي طریق حجده دار الجزایه عزیمت ورحلت ایدوب کندوسي
اداي حج میسر اولمدی وسفیان اکابر بی پایانه ایریشوب کسب فضائل وتحصیل
شمایل ایلمشدی جمله دن ابو اسحق سبیعی واعمشدن سماع حدیث ایتمشدر وابو جعفر
منصور امام ابي حنیفه دن صکره ابو سفیانه قصد ایلدي اول جهتدنکه خلافتنه
ابو حنیفه کبي اولدخی طعن ایدردی بو جهتدن سفیان بنجه زمان زوایای اختفاده
نهان اولدي چون ابو جعفر لحدده اتخاذ مسکن ومقر ایلیوب مهدي ولی عهد
اولدي برکون سفیان دار الخلافه یه روان اولوب مهدي یه سلام ویردي
لکن سلام وتحیت ورسم تهنیت عادت ارباب دولت وسعادت اوزره ادا
ایتمدی بلکه طریقه عامه انام اوزره تهنیت وسلام ویردي ومهدي بو وضعدن
متبسم اولوب ایتدی یا سفیان مدت بی پایان اولدیکه بزدن کریزان ومتحاشی
ونهان سن ظاهرا اول تصور ایله تباعد ایدرسنکه مبادا سکا برضرر وبرجفا
ایدهوز وحالا سکا مبتلای عذاب وبلا ایتمکه فرصت وقدرت بولمشوز نیچه سن
اکر کندو مقتضای رأیم اوزره سنك ازاله وجودك ایچون اجرای فرمان و
انفاذ حکم ایلیم ابو سفیان جواب ایتدیکه اکر سن بنم قتلمه حکم ایده سن اول پادشاه
قادر وعادل که انك حکمی فارق حق وباطلدر سنك اوزرینه حکمن اجرا وامرن
امضا ایلر ربیع حاجب که ازالهسي واجب برشخص ایدي اول زمان مهدینك

حضورنده طوروردي ايتدي يا امير المؤمنين بو مرد جاهل ايله نيچون بو مرتبه مجادله
ايدرسوز بكا امر ايله تاكه باشن بدننده برضرب ايله جدا ايليم مهدي ايتدي
ايسم اول كه بونك امثالي رجال ستوده خصالي قتل ايلمك موجب شقاوت
دارين وباعث شئامت منزلتين در اندنصكره ربيع حاجب فرمان مهدي ايله منشور
قضاء كوفه نام سفيانه اخراج ايدوب تسليم ايلدي وسفيان منشور مذكوري
آلوب دجله يه صالدي واول ديارده فرار اختيار ايدوب بيابانه متوجه
اولدي هرچندكه ملازمان مهدي تفحص وتجسسنده شرائط جد وجهدي محل
تقديمه ايرشديرديلر وسفياندن برخبر ونشان بولماديلر عاقبت فوتي اطراف
بصره ده واقع اولدي اول جناب هدايت مآبك اوقات حياتي قول صاحب
كزيده اوزره التمش درت ييلدر وبو تاريخ سنين كثيره خلافت هارون الرشيددن
مقدمدر وحجة الاسلام كتاب احياده نقل ايلمش كه هارون اول خلافتنده
سفيانه مكتوب كوندروب ايچنده بعض نسنه بيان ايلمشدي وسفيان اكا خشونت
اوزره جوابلر يازوب كندوني تصرف بيت المالدن منع ايتدي بو قول ايسه ذكر
اولنديغي تاريخ موتدن زياده مخالف الغدر والله اعلم وبو سالده ابو بشر عمرو بن
عثمان المعروف بسيبويه كه مقتداي نحويان وپيشواي علم بديع وبياندر بو
جهان كذراندن عالم جاودانه نقل وارتحال ايتدي تاريخ امام يافعي ده ابراهيم
حربي دن منقولدركه سيبويهك ايكي رخسار نورانيسي مانند سيب اصفهاني
رنكين وارغواني ايدي اكا بناءً اول عثمان معاني لقب سيبويه ايله ملقب ايدي
وبعضيلري ديمشلردركه هو لقب فارسي معناه بالعربي رايحة التفاح ديمكدر
مدت عمر سيبويه روايت ابن جوزي اوزره اوتوز ايكي ييلدر و سنه ١٦٢ ده شيخ
مقرب ومكرم ابو اسحق ابرهيم ادهم كه غايت اشتهاردن بين الانام تعريف قلم
مشكين رقمدن مستغني در جهان فاني يه وداع ايدوب سراي جاوداني يه
نقل وارتحال ايلدي حضرت مخدومي سامي مولانا عبد الرحمن جامي قدس سره
نفحاتنده مرقوم سلك كلك سريع الحركات ايلمشدركه ابرهيم ابن ادهم بن سليمان
بن منصور البلخي واول شهريار ميدان سلوك ابناء ملوكدن ايدي وزمان
جواني ده اثناء شكار وكشت دشت ولاله زار ايدركن جانب خدادن كوش
برندا ايرشديكه الهذا خلقت پس عنان يكران صيد وشكاردن بلكه هر كاردن
چكوب برشبانه راست كلدي كندو لباس شاهانه سن اكا ويروب انك لباس
فقيرانه سن تلبس قيلدي وقدم همتي راه بي نهايت حجازه وضع ايدوب مكه يه
متوجه اولدي وانده سفيان ثوري وفضيل بن عياض كه سرحلقه مشايخ
مرتاض ايدي صحبت قيلدي وامام اعظم ابو حنيفه رضي الله عنه درسنه حاضر

حاضر اولوب تلمذ ايتمشدي وبو سالده داود بن نصر الطائي الكوفي قدس سره كه
صفت زهد وعبادت وعلم وافادت ايله مشهور ايدي عالم باقي يه متوجه اولدي
وبعض مورخين قولنجه سنه ١٦٥ ده وفات ايتدي وداود طائي فقه وحديثده حلقه
شاكردان امام اعظمده منتظم ايدي واقران فضيل بن عياض وابرهيم ادهمدن
ايدي هكذا في النفحات وسنه مزبوره ده قاضي عراق ابو بكر عبد الله بن سبرة
القرشي العامري المدني متوجه منزل جاوداني اولدي وبوندنصكره قضاء
ولايت عراق امام افاق ابو يوسف حضرتلرينه ايرشدي و سنه ١٢٣ ده عيسى بن علي
كه عم سفاح وابو جعفر منصور فوت اولدي و سنه ١٦٤ يعقوب الماجشون كه
فضل وزهدي حددن بيرون ايدي وفات ايلدي و سنه ١٦٥ ده مهدي
خليفه برچند درياخروش وجيش سيلاب جوش ترتيب ايدوب اوغلو هرونه
ايله كه هنوز صغر سنده ايدي غزوه رومه كوندردي واول سپاه ظفر دستكاه
تا خليج قسطنطنيه يه دكين ولايتي غارت وتباه ايدرك وارديلر وقتل واسر
نصارايه همتلرين مصروف ايدوب اول مرتبه نعمت وغنيمت معسكر عسكر قضا
عزيمتده واقع اولديكه برآت بر درهمه صاتلدي عاقبت خليفه ايله قيصر اراسنده
مصالحه واقع اولوب عسكر اسلام دار السلام بغداده معاودت ايتديلر
ذكر شمه از حال يعقوب نقله اخبار متقدمين تحرير وتبيين ايتمشلردركه
داود ابن طهمان جمله دبيران نصر بن سياردن ايدي وعطاردكي سلك
كتابده انتظام تام ايله اشتهاري وار ايدي وضمناً كندوني يحيى بن زيد بن زين
العابدينه وساير منتسبان عترت طاهره خير الانام عليه الصلاة والسلام
نسبت ايدوب طريق اخلاص ومحبتي مسلوك ومرعي طوتردي وچون يحيى بن
زيد شهيد اولوب ابو مسلم خروج ايتدي واول جناب سيادت مآبك قاتللري
اوزرينه تيغ انتقام چكدي داود خدمت صاحب الدعوه يه عزيمت ايتدي اما
چندان اول ذات خجسته صفات اوزرينه پرتو التفاتي دوشمدي وفوت داود
دنصكره اولادي اطراف بلادده فقر وفاقه ايله سركردان اولديلر عاقبت
يعقوب بن داود كه يوسف كبي محبوب القلوب ايدي ملازمت احفاد فرخنده
نهاد امام حسن رضي الله عنه مبادرت ايتدي وشهادت ابرهيمدنصكره قيد
ابو جعفر منصوره كرفتار اولوب محبوس اولدي وعهد مهدي ده ايرشدي يعقوبي بيت
الاحزان زنداندن خلاص ايدوب سلك ملازمان عظامده انتظام ويردي
اول جهتدنكه يعقوب نديم شيرين كفتار ولطيفه كوي خوب ديدار ايدي واز
زماننده صاحب ديوان ومحسود اماثل واقران اولوب مشير مملكت ومدبر مهمات
ولايت اولدي اتفاقا اقتضاي قضا ايله اول اثناده ضرب سم ستوردن برگدا

ایمکله ساقی شکست اولدی برکون شرف ملازمت مهدیدن محروم اولدی
بو ایامده کی شهور سنه ۱۶۶ ده ایدی ارباب حسد وغرض فی قلوبهم مرض کیفیت
اخلاص ومحبت یعقوبی سادات نسبت نظر خلیفه ده تقریر ایلدیلر ومهدینك
خاطرین منحرف ومتغیر ایدیلر علی بن یعقوبدن منقولدرکه بیوردی چونکه
پدرم صحت بولدی برکون مهدی کندو بی دار الخلافه یه طلب ایتدی پدرم روایت
ایدرکه چون مهدی حضورینه واردم بر بزم دلکشا ومجلس فرح بخشا سیر وتماشا
ایلدم که کمال لطافت وزینت برله کلستان ارم کبی لطیف وخرم ایدی وبو مجلس
بهشت نماده بر جاریهٔ زیبا لباس دیبا برله اوتوررکه رخساری ماه انور برله لاف
همسری وخورشید خاوری ایله دعوای برابری ایدردی نظم کشاده لشکر شام
بر نیم روز بکین کشیده هندوی ترکش بر آفتاب کمان رخش زنسخهٔ باغ ارم نموده
دهانش از لب آب حیات داده نشان نثر پس خلیفه بکا دیدیکه ای یعقوب بو
مجلس دلاویز ومحفل حالت انکیز کبی بر جای عنبر آمیز کورمش میسن دیدم که حالا
یا امیر المؤمنین بویله مجلس عنبرین ومانند خلد برین روی زمینده کیمسه کوردی
ومشاهده ایتمش دکلدر نظم همایون مجلسی چون کلستانی که می بخشد صفا زنده کانی
نثر مهدی ایتدی بو مجلس دلکش وجاریهٔ مهوشی جمیع اسبابی وآوانی وآلات کامرانی ایله
سکا بغشلادم لکن بنم دخی سنك یانکده حاجتم وبر عظیم منتم واردر کرکدرکه محل
حصوله موصول قیله سن بن دخی حسن قبول ایله اظهار خدمت وعبودیت ایدوب
ایتدم بو بندهٔ احقر وچاکر کمترك نه حدی واركه جناب خلافت بکا بر خدمت ایچون
بومرتبه منت ایلیه طرف جناب خلافتدن هر نه فرمان بو عبد ناتوانه صادر اولورسه جان
ایله ادای خدمتنده صرف همت وبذل قدرت اولنور مهدی ایتدی اکر سن بو قول وقرارده
راسخ دم وطریق صداقتده ثابت قدم ایسك بنم سربلندمسی یمین ایله بن دخی اول
خلیفهٔ روی زمین باشنه الم قویب یمین ایلدم پس بکا یوز بیك درهم انعام ایدوب
ایتدی دیلرم که فلان علوی که دشمن قوی درانی قتل ایده سن وبنی آنك دغدغهٔ
مخالفتندن خلاص قیله سن دیدی العفو چون اول اثواب واوانی واول ماه شادمانی
برله خانه یه ایلدوب اول علوی طلب ایدوب کوردم که اول شاخ دوحهٔ سیادت
ونهال باغ سعادت برسید خردمند عالی وقادردر قتلنده متردد اولدم پس
اثنای مکالمه ده بکا ایتدی ای یعقوب بن اولاد سیدة النسا وجکر کوشهٔ حیدر و
زهرایم روا میدرکه روز قیامتده اول شافع امت سنکله عداوت ومخاصمت ایلیه
وسن خون پسر دختر پیغمبر ایله مأخوذ اوله سن بن ایتدم لا والله اما بو بابده رأی
صواب ندرکه انکله عامل اوله لم علوی ایتدی بو کارده اولی واسبا اولدرکه بنی بنم
شبده صاوره سن تاکه بر آخر دیاره کیدوب انده مختفی ونهان اولم سن دخی غضب
غضب خلیفه دن امین اوله سن وبنمله عهد ویمین وشرط ایلدیکه من بعد خلیفه
اوزرینه خروج ایتمیه پس علوی ازاد ایتدکدنصکره اول جاریهٔ مکاره صورت
واقعه دن خبردار اولوب جمله احوالی مهدی یه اعلام ایلدی خلیفه بو حاله مطلع
اولدقده اول کیجه اطراف اربعه یه قاصدلر کوندردی تاکه یوللری مسدود
ایدوب کمین کینده مترصد اولدیلر اخر الامر اول کیجه علوی رفیقلری ایله
طتوب نظر مهدی یه کتوردیلر لکن بیچاره یعقوب بو قضیه دن بی خبر
چون صباح ملازمت مهدی یه حاضر اولدی سؤال ایتدیکه اول علوی
نیلدك جواب ویردم که اندن جانب خاطر امیر المؤمنین فارغ وآسوده اولسون
که باشن بدننده جدا وشیر شمشیره آنی غدا ایلدم مهدی دیدیکه صحیح بویله میدر
بن ایتدم سر سعادت افسرك حقیچون بویله در پس دیدیکه اکر بو سوزده صادق
ایسك کل بنم باشمه الین قویب یمین ایله لاجرم بالضروری الم باشنه قویب یمین ایدوب
سوکند اکید ایله بو معنایی تأیید وتاکید ایلدم پس مهدی بر غلامنه چاغروب دیدی
فلان خانه ده محبوس اولان شخصی طشره چیقروب بونده کتور غلام دخی علوی
مذکوری رفیقلری برله حضور خلیفه یه کتوردی وبن غرق عرق خجالتده اولوب
بر مرتبه عجز وذلته دوشدم که ایاغ اوزره طورمغه مجالم وبسط مقدمات عذره
قطعا مقالم قلمدی پس مهدی بنی محبوس زندان ومأنوس بیت الاحزان ایلدی واوت
سال علی الاتصال اول زندانده یوسف مثال قرار ایلدم وقوت باصرم اولچاه
سیاه ایچنده تباه اولوب موی اندامم موی چهارپایان کبی دراز ونمایان اولدی
اخر برکون بر شخص کلوب محبسدن بنی چیقاروب بر مجلسه کتوردی وایتدی امیر
المؤمنین حضرتنه سلام ایله بن دخی سلام ایلدم دیدیلرکه قنی امیر المؤمنین
اولانه سلام ایلدك بن ایتدم مهدی خلیفه یه بکا دیدیلرکه اول رحمت رحمانه
واصل اولدی بن ایتدم هادی یه می دیدیلرکه اولدخی دار اخرته رحلت ایلدی
بن ایتدم هارون الرشیده می دیدیلر بلی هر نه مرادك وار ایسه جناب خلافتدن
رجا ایله که حیز قبولده واقع اولور بن ایتدم اصلا جنس خاجاتدن بر نسنه ایچون
رجام یوقدر زیرا تمتع نفسانی ولذت جسمانیدن اثر قالمامشدر انجق
جناب خلافت مآبدن استدعا اولنورکه بنی مکهٔ مشرفه یه ارسال ایلیه تاکه
بقیهٔ عمری اول بقعهٔ مبارکه ده کچوردم پس بنی بعض خدام ذوی الاحترام ایله
بیت الله الحرامه کوندردیلر لکن چون یعقوب مکهٔ مشرفه یه واصل اولدی
ازمدتدنصکره دار فاخره یه انتقال وارتحال قیلدی وسنه ۱۶۷ ده مهدی اطراف
مسجد الحرامده اولان بعض منازل ومقامی صاحبلرندن بیع ایدوب اول مقام لازم
الاحترامی زیاده وسیع ایلدی وبو سالده حماد بن سلمة البصری که علم حدیثده

تصنیف مینی وارد متوجه عالم اخرت اولدي وبو سالده بشار بن برد العقیلی
کی جملهٔ اجلهٔ شعرای مشهوردن ایدي ودائما مدایح مهدیده قصاید غرا
نظم ایدردی حکم مهدی سلك نظم خیاتن کسسته ایلدیلر منقولدرکه بعض اهل غرض
اول شاعر ماهري مهدی یه عرض ایلدیلرکه بشار ملحد وزندیقدر ومهدی امر
ایلدي تا اول فاضل زمانه یتمش تازیانه اوردیلر وبو معنی سبب فوتی اولدی
وبعضیلري دیمشلردرکه بشار اعیان روزکاردن برینی هجو ایلدي وبو جهتدن
مقتول اولدي مدت عمري طقسان سالدن متجاوز ایدي وجملهٔ اشعار بشاردن
بو بیت بلاغت شعار مرقوم کلك کوهربار اولدي ضرب المثل کبي شایعدر
شعر یا قوم اذنی لبعض الحي عاشقة والاذن تعشق قبل العین احیانا
وسنه ۱۶۸ افتخار العترة الطاهرة ابو محمد حسن بن زید بن حسن بن علی المرتضی
رضی الله عنه سکسان سالده ایکن روضهٔ رضوانه انتقال وارتحال ایلدی
وحسن رضی الله عنه ایام حکومت ابو جعفر منصورده بش زمان حکومت
مدینهٔ طیبه یه اشتغال ایتدی واخر الامر منصور اول جناب شریفدن خایف
ونفور اولوب کندوي حبس ایتدی وابو جعفر منصور عازم دار السرور اولدقده
مهدی جناب حسنی تنکنای محبسدن خلاص ایدوب کندو مقرب حضرتی ایتدی
وجملهٔ فرزندان حسندن ستی نفیسه دررکه فرادکثیر الانوار مصرده مطاف قدردر

ذکر فوت محمد مهدي بن منصور

روایت اکثر اهل خبر برله مهدي خلیفه سنه ۱۶۹ ماه محرم الحرامنده بعض اکابر
واعیان برله قریهٔ ماسندان صیدکاهنده دوان ایکن ناکاه بر آهوي مشکبو
اردنجه تك وبو ایدرك برنجه پشته اشدي عاقبت اول آهو برجای خرابه
ایچنه کیردي ومهدي دخی اردنجه اول خرابه نك قپوسنه ایردي وزور
اسب ایله اول خرابه قپوسنه کندوسنی اوردي همان اول ساعت اندن دوشوب
جان ویردي وبعضیلري دیمشلردرکه سبب موت مهدي اول ایدیکه حرمندن
برجاریه طشره برطبق امرود ارسال ایلدي وبرامرودکه ایچلرنده یکانه
ایدي اول امروده زهر قاتل تعبیه اولنمشدي اتفاقا امرودي برخادم
کتوردکن مهدینك اکا نظري تعلق ایتدی خادمی دعوت ایدب امرودا وکنه
کلدکده اول امرود مسمومي الوب اکل ایلدي وهمان ساعت جان ویروب
عالم اخرته کتدی رحمه الله اولاد مهدي هادي وهارون وابرهیمدر

ذکر خلافت هادي بن محمد المهدي

هادي که کنیتی ابو محمددر زمان فوت مهدیده ولایت جرجانده بولندی
چون خبر وفات پدرین استماع ایتدی جناح استعجال ایله بلدهٔ بغداده ایرشدی

ومسند خلافته جلوس ایلدی وهادي تند طبیعت وبد سیما وغایتده ظلیم
وسفك دمایه مائل ایدي هرقچن سوار اولسه ویره هزاردن کذار ایسته البته
اوکنجه پیاده لر برهنه شمشیر وکمان وتیر برله یوررلردي واندن اول اولان حکام
بو بدعت وقباحتی اختیار واقتحام ایتمامشلر ایدي وظهور حسین بن علی بن حسن
بن علی بن حسن بن امام حسن رضی الله عنهم انك ایام خلافتنده واقع اولدی وفوت
هادي سنه ۱۷۰ ربیع الاولینك مبادي سنده وقوع بولدي بر ییل ایکی ای
مسند حکومت وکر فرده فرمان فرمای زمان اولدي مدت حیاتی یکرمی
التی ییل اولدي ووزارتنه عمرو بن ربیع بن یونس قیام ایدوب مشغول اولدی

دربیان بعض از وقایع ایام حکومت هادي وذکر کیفیت وفات آن سالك مسالك

اوائل خلافت هادیده سید مؤتمن حسین بن علی بن حسن رضی الله عنهم ایله حاکم
مدینه عمر بن عبد العزیز بن عبد الله بن عمر بن الخطاب ارا سنده برمادده بسبیله
غبار نزاع ارتفاع بولدي وحسین مخالفت هادي یه باعث وبادي اولوب خلایقی
کندو خلافتنه دعوت قیلدی پس بنجه بیك ادم دائرهٔ متابعته قدم قویوب همان دم خروج
ایلدي واول جناب شجاعت مآب کرات ایله عمر بن عبد العزیز ایله محاربات ایدوب
نوبت اخرده حسین رضی الله عنه فتح وظفر برله اختصاص بولدي واون برکون مدینهٔ
منوره ده اقامت ایتدي وسنه ۱۶۹ ذی القعده سنك یکرمی وبشنجی کونی اول شاه محترم
عنان عزیمتی بیت الحرامه عطف ایدوب امر ایتدی تا منادي ندا ایده که هربنده که
ملازمت امیر المؤمنین حسین جانبنه شتاب ایلیه مال واولادي ایله ازاد اوله
بو سبب ایله ارباب شجاعتدن چوق جماعت حسن مطاوعت برله اول حضرت پاکیزه
بنیاده انقیاد کوستردي وچون بو احوال مسموع سمع هادي اولدی محمد بن سلیمان
عباسی سپاهدن برفوج دریا موج برله مدافعهٔ حسین ایچون حجازه کوندردي
وروز ترویه ده موضع ذی طوی ده غبار معرکهٔ هیجا ارتفاع بولدی وبین الجانبین
حرب وضرب ویرشین واقع اولوب اول اثناده حسین رضی الله عنه عز شهادته فایز
اولدی واصحاب شجاعت مآبی بالاضطرار فراري قرار اوزرینه اختیار قیلدیلر ونه
توابع آل عباسدن برشخص نحس اول جنابی صحن معرکه ده بولوب سرمبارکن بدندن
جدا ایتدی وهمان ساعت محمد بن سلیمان اوکنه الوب کتدي ومحمد دخی اول سر
مبارکی بغداده هادي نظرینه ارسال ایتدی منقولدرکه سنهٔ مذکوره ده کار
زنادقه قوت ورواج بولوب نماز وروزه وحج اوزرینه استهزا ایدرلردی واول طایفه
بی ایماندن بریسی عبد الله المقفع درکه فصاحت زبان وبلاغت بیان برله اعیان
اراسنده مشار بالبنان ایدی وکتاب کلیله ودمنه لغت پهلویدن لسان عربیه
نقل ایتمش مرویدرکه فرقهٔ زنادقه دن بعضیلري دیدیلرکه مدار کار متابعان ملت

مهدي قراندر وهرقچن بز قرآن مقابلەسندە برە برهان اولەجق بر كتاب فصل
الخطاب تأليف ايدە وزامت ايجدە فرقانك وملت اراسندە قرآنك قدر وقيمتي اولمز
وبو معني بزم ارتفاع قدر وشانمزە باعث اولوردي بوباتفاق ايلە ابن مقفع نام
مردودە ديديلر كە كركدر كە سن چوق زماندر انشاء لغات بليغە وانشاد كلمات
فصيحە ايلە مألوف ومشغول سن ايمدي ابتداء آيت كريمۀ قيل يا ارض ابلعي ماءك مقابلە
برقاچ كلمۀ تأليف وترتيب قيلەسن زيرا هرقچن كە بو آيت بلاغت سماتك نظيرەسنە
قادر اولەسن باقي آيات بيناتك عهدەسندە سهولت برلە كلورسن وابن مقفع
بوكار بزركوارك اتمامنە تعهد ايلدي وفرقۀ زنادقە انك اسباب فراغت ومهمات
معيشتن مهيا ايلديلر واول ابلە بي عقل ودها التي اي برخانەدە تنها اوتوروب
رنج بيهودە چكوب اصلا قادر اولمدي كە ايكي كلمە اول آيتە مناسب تأليف وتركيب
ايليە اخر عاجز وحيران قالدقدە جملە يارانی خانەسنە كلديلر واول بوزيقارەنك
مسودات زايداتن كورديلر واوراق دفتر ابترين مشاهدە قيلديلر بالضرورە
مقر ومعترف اولوب ايتديلر بوكار بزركواردن فراغت ايلەكە تقليد آيات قرآن
ونظير بينات فرقان فوق مرتبۀ عقل انساندر وبو احوالك خلالندە هادي
اول فرقۀ بدنهادي الەكتوروب جملەنك بنياد وجودين قلع ايدوب نابود ايلدي
وبو سالدە عبدالرحمن نافع ابن عبدالرحمن ابن ابي نعيم الليثي كە قراء سبعەدن
بريسيدر واصفهاني الاصل ايدي متوجه عالم بقا اولدي وسنە ١٧٠ ربيع الحاجتە
تندباد خزان مماتدن شكوفەزار حياتي تارمار اولدي وبومرد بدكو اكثر علماية
عدو ايدي خصوصا امام اعظم ايلە سفيان ثوريە رحمهما الله تعالى وبو سالدە مقتداء
اصحاب نحو ولغت خليل بن احمد الفرا الهندي الازدي رحمت ايزدي وعالم ابدە
انتقال ايتدي وخليل نحوي حاوي فضائل صوري ومعنوي ايدي وعلم عروض انك
مخترعات ذهن وقادندر لجۀ امواج طبعندن اون بش بحر استخراج ايدوب
ميان فصحادە رونق ورواج بولدي واخفش بحر مجتث استنباط ايدوب سائر
بحور ايلە اكا ارتباط ويردي وخليل ابن احمد اول كمسەدر كە جميع حروف تهجي
بر بيتدە درج ايدوب سلك نظمە انتظام ويردي منقولدر كە هادي مبادي
ايام خلافتندە قصد ايلديكە هارونی ولايت عهددن خلع بلكە وجودين قلع
ايليە وكندو اوغلو جعفري ولي عهد ايليە وهارون خيرت افزون واقف اولوب
يحيى بن خالد برمكي يە كە اصابت عقل وتدبير ايلە محتاج اليە برنا وپير ايدي
مشاورە ايتدي يحيى ايتدي زنهار بو امرە سر فرو ايدوب اقرار ايتميەسن وكندويي
واسطۀ خوف آفت برلە نعمت خلافتدن محروم قيلمايەسن كە صكرە بو بابدە
ندامت چكرسن چون بو كلمات موعظت سمات سمع هادي يە ايرشدي هماندم

هماندم يحيايي مقارن حسرت وندم ايدوب تكناي زنداندە محبوس قيلدي
محمد بن يحيى كندو پدرندن روايت ايدركە اول زمان زنداندە عاجز وناتوان
قالمش ايدم خاطر پرتفرقە برلە هادي يە بروقە يازدم كە بني خلوتكە دعوت
ايلە كە سكا بر نصيحت سودمندم واردر وبني هادي مجلسونا ديسنە دعوت
ايدوب سؤال ايلديكە نقولەپند سودمندك واردر بن ايتدم يا امير المؤمنين
اكر بو اوقاتدە سكا بر حادثۀ پرآفات ايرشە آيا طبقات خلايق اوغلك
جعفري خلافتە لايق كوررلرمي كە هنوز حد بلوغە ايرمەمشدر بيوردي كە بنم
دخي بو بابدە زيادە تردد وتحيرم واردر كە آيا موافقت ومتابعت ايدرلرمي
يوخسا ايتمزلرمي بن ديدمكە بو وجهلە قايلدر كە بر كروە انبوە اكابر بني هاشمدن
فلان وفلان كبي بو امر عسيردە معين ونصير اولورلر ايسە ممكن كە زمام خلافت
دست اولاد مهديدن طشرە كيدە وهادي چون بو سوزي استماع ايتدي
باشين آشغي ايدوب متحير اولدي عاقبت بن ايتدم يا امير المؤمنين مصلحت دركە
حالا رشيدە خلع خلعت ولايت عهد ايچون اصلا جد وجهد ايتميەسن شويلەكە
بن دمتمە قبول ايدرم كە چون جعفر بالغ اولوب صاحب عقل اولە خواه ناخواه
هارونی بن كتورەيم تاكە حسن ارادت وطيب خاطر برلە جعفرە متابعت ايليە
هادي بو رأيي معقول كوروب بكا انصراف ومراجعت اجازت ويردي نتەكم بو جملە
ايلە يە هادينك يحيى وهاروندن حددن بيرون عداوت بي زوالي وار ايدي
نتەكم سياق كلام آيندەدە وضوحە پيوستە اولسە كركدر منقولدر كە اوائل
ايام فرماني هادي دە مادري خيزران امور ملكي ومالي دە اجراي
فرمان ايدردي وامرا واعيان هر صباح ملازمتنە عزيمت وباب سعادت مآبنە
خدمت ايدرلردي وهادي دخي بر نيچە زمان سخن والدەسندن تجاوز ايتميوب
جانب رعايت خاطرندە ساعي ايدي اخر الامر بر مهم ضروري حسبيلە مادر
وپسر اراسندە كدورت معنوي وصوري ظاهر اولوب هادي امر ايلديكە
اركان دولت ملازمت خيزراندن فراغت ايليەلر وخيزران پسرندن رنجيدە
اولوب سوكند وايمان ايلديكە مدت العمر هادي ايلە مكالمە ايدوب اتفاق
واتحادي اولميە وسيلاب خيز عداوت بر غايتە ايرشديكە روايت طبري
اوزرە خيزران هادي يە زهر ويردي وبعضيلري ديرلركە دهانينە بالش
وضع ايدوب نفسي منقطع اولدي وروايت آخردە فوت هادي اولدركە
هرثمە بن اعين تميمي دن منقولدركە هادي بني بر كيجە خلوتنە دعوت ايلدي
وايتدي هيچ بيلورميسن كە يحيى بن خالد بكا نە جور وجفالر عامۀ رعيتي بندن
متنفر ايدوب جملە خلقي حلقۀ اطاعت رشيدە دعوت ايدر اميدي كر كدركە

بو آنده زندانه روان اولوب یحیی یه امان ویرمیوب سرین که لایق افسر دولت
وعافیت در خاك هلاکه صلاسن چون بو کلمات وحشت انکیز ودهشت
امیزی کوش ایتدم بر پنجه زمان مدهوش اولوب کندمدن کندم اخرزمان
تضرع ونیاز برله ایتدم بو بر امر عظیمدر بنم بوکا رخطرناکه اقدام ایتمکه قدرتم
یوقدر هادی ایتدی اکر بو مأمور اولدوغك اموردە ذرّه مقداری
تکاسل واهمال ایدرسك همان امر ایدرم بودم باشنی آلودهٔ خاك ودم
ومقارن مطمورهٔ عدم ایدرلر بس بالضروری انکشت قبولی دیدهٔ اوزرینه
وضع ایلدم بعده بکا امر ایتدیکه بوندن صکره وارب هارونك دخی باشن بدندن
قطع ایدوب بعده زندانه واره سن وآل ابو طالبدن زندانده موجود اولنلرك
جمله سنی تیغ بیدریغدن کچوره سن بعده عسکردن بر کروه صاحب شکوه ایله
کوفه یه واره سن وانده جمله اعیان آل عباسی اخراج ایدوب شهری سراپا هدم
واحراق ایده سن دیو تنبیه ایدوب جانب حرمنه خرام ایلدی بو اثناده بن متفکر
ومتحیر قالدم وکندو مرا ایتدم شمدی بو امر خطیر ایچون اخر کیمسه تعیین ایدوب
کوندرر وبنم حالمی عذاب شدید ایله اوزکه حاله دوندرر وشرط وعهد
ایتدم که اکر بو ورطهٔ هلاکدن خلاص میسر اولور ایسه باشم الوب بر جانبه کیدم
که کیمسه بندن اگاه وخبردار اولمیه بن بو خیرتده ایدم ناگاه بر خادم کلوب
سنی هادی طلب ایلردی لاجرم خوفمدن کلمهٔ شهادته مشغول اولوب جانب
حرمه روان اولدم ناگاه قولاغمه بر عورت صداسی ایرشدی که کریه وزاری برله
ایدی یا هرثمه والدهٔ هادی خیزران بنم عبرت کوزیله بر نظر ایله که بی سبب و
باعث بزه نه حالت حادث اولدی هادی که بونجه جور وستمه بادی ایدی وادی
عدمه سالك اولوب دست امیدی سررشتهٔ حیاتدن کسدی بن ایتدم ای
بانوی سرابستان دولت وشمع شبستان عز وسعادت بو واقعه نك وقوعی
نیجه واقع اولدی جواب ویردیکه چون هادی حرم محترمنه داخل اولدی
مغنیه باشمدن چوزوب سنبل چلارم پریشان ودیده لرم درافشان ایدوب
هارون الرشید کندودن شفاعت ورجا ایتدم اصلا سمع قبول ایله اصغا
ایتمدی وشفاعتم قبوله قرین اولمدی ناگاه بو حالتده کندویه بر سرفه حادثه
عارض اولدی یعنی اوکسورك که غلبه ایدوب دم نفسی کسلدی ودفع سرفه
ایچون صواپچه دی دفعنه چاره ایده مدی بلکه آب حنجرهٔ حلقومنده منعقد
اولوب تسلیم روح ایتدی امدی وقعهٔ یحیی بن خالده اعلام وهارون الرشیده
وارب تفصیل احوالی افاده وبیان ایله بندخی علی الفور منزل یحیی یه روان
ودوان اولدم وواقعهٔ کذشته رشتهٔ تقریره چکوب انها واعلام ایلدم

ایلدکم اندن صکره منزل هارون الرشیده واردم کوردم که تلاوت قرآنه مشغول
سلام ویروب اکا دخی قضیهٔ مضیه اعلام ایتدم هنوز کلامم تمام اولمامشدی
که خبر ولادت مأمون سمع اشرف هارونه ایرشدی وطایفهٔ عرب اول کیجه یه
لیلة الهاشمیه دیرلر اول سببدنکه بر هاشمی اخرته انتقال قیلدی وبر هاشمی خلیفهٔ
ملك ومال اولدی وبر هاشمی عالم غیبدن وجوده کلدی مصرع بری چون رود
دیکر آید بجای ۴ بو قصه سنه ١٧٠ ده قریهٔ عیسی ابادده واقع اولدی وهارون الرشید
نمازنی قیلوب دفن ایلدیلر تاریخ حافظ ابرو قولنجه هادینك یدی نفر پسری وایکی
دختری وارایدی جعفر عباس عبد الله اسحاق اسمعیل سلیمان موسی ام عباس

ذکر خلافت هارون الرشید بن محمد المهدی

کنیت هارون ابو جعفر ایدی ولادتی ولایت ریده شهور سنه ١٤٨ ده واقع
اولدی وچون یکرمی ایکی سنه یه بالغ اولدی سنه ١٧٠ ده متصدی امور خلافت
اولدی وعم هارون الرشید سلیمان بن منصوردر وابنی عم پدری عباس بن
محمد الامام وعم جدی عبد الصمد بن عبد الله بن عباس رشید ایله خلافته
جمله سی بیعت ایلدیلر وظهور یحیی بن عبد الله بن حسن بن امام حسن ابن علی
المرتضی رضی الله عنهم ایام خلافت هارون الرشیدده واقع اولدی وبرامکه نك
ارتفاع کوکب دولت واقبالی وخروج رافع بن نصر بن سیار ایام اقتدار
رشیدده وقوع بولدی وعادت هارون اول ایدیکه اوقات حکومتنده
بر سال حج ایدوب زیارت بیت الله ایدردی وبر سال غزا وجهاد مرعی طوتردی
وهارون اول خلیفه در که میدانده مردان ایله کوی بازلغه ولعب شطرنج
ایله مشغول ومقید ایدی وچون هارونك صحبت اهل فضل ودانش ومصاحبت
صاحب عقل وبینشه مائل ایدی اکا بنا سفر وحضرده جمع کثیر فضلا وشعرادن
ملازمت خدمتنده اولورلر ایدی واکثر اوقاتده جوایز وصلات ایله کندولرین
محفوظ وبهرمند قیلوردی وفات هارون الرشید سنه ١٩٣ جمادی الاولی سنده
بلدهٔ طوسده واقع اولدی واول کنبدده که حالا روضهٔ امام علی رضادر انده
دفن اولندی مدت خلافتی یکرمی اوچ ییلدر وحیاتی قرق بش ییلدر اوایل دولتنده
برمکیان وزارتنه قیام ایدوب اواخرنده فضل بن ربیع وزارت خدمتیله اولدی

گفتار در بیان بعض از وقایع در زمان خلافت هارون الرشید

اتفاق مورخان صاحب تأیید برله هارون الرشید فوت برادری هادیدن
صکره عیسی ابادن عزیمت بغداد قیلدی وسریر خلافت وتخت عدل ورأفت
اوزره جلوس ایدوب یحیی بن خالد برمکی جمله مهمات مالی وملکی اوزرینه مدبر
ومشیر نصب ایتدی وکندو خاتمن اول آصف منصفه ویروب منصب وزارت

جعفر بن یحیا اوزرنده قرار قیلدي وچون یدي آي ویکرمی کون زمان ایالت
هارونده مرور ایتدی محمد امینی که اعز اولادي ایدي متولد اولدی و ١٧١ سنه ابو عبد الرحمن
بن عبدالله بن عمر بن حفص بن عاصم العمري عالم فانی ده سراي جاودانی یه نقل ایتدی
ابو عبد الرحمن جمله اهل صلاح واصحاب حدیثدن ایدی و ١٧٢ سنه پسر عم ابو جعفر
دوانیقی فضل بن صالح بن علی بن عبدالله بن عباس که دمشق شامده رایت ایالت
احتشامی افراشته ایدردي عالم اخرته رحلت ایتدی و ١٧٣ سنه مادر هارون الرشید
وهادي خیزران بوجهان گذراندن عالم جاودانه روانه اولدي و ١٧٥ سنه شیخ
دیار مصر لیث بن سعد الفهمی حضرتلرینک سجل حیاتی بنان ممات ایله مطوی اولدی
ولیث اصفهانی الاصل ایدي وعطا ابن ابي ملیکه دن وسائر محدثاندن ثقه ده
سماع حدیث ایتمشدی تاریخ امام یافعی ده مسطوردر که هر سنه لیثک سکسان بیک
دینار خزینه سنه داخل اولور ایدي بر مرتبه عامه فقرا ودرویشان وغربایه سخاوتی
وار ایدی که کثرت اعطا وجود وسخادن کندویه اصلا زکوة واجب اولمامشدی و
هر کون اوچیوز آلتمش نفر فقیري اطعام ایتمینجه کندوسي طعام یمزدي وفاتی ماه
شعبانده سنه مذکوره ده واقع اولوب قرافه ده دفن اولندی عمری سکسان بر یله
منتهی اولمشیدی وبو سالده هارون محمد امینی که اول وقتده بش سالده ایدی ولی
عهد ایتدی وفضل بن یحیی برمکی یی بو کارک اتمامی ایچون خراسانه روانه ایتدی وفضل
دیار خراسانده طوایف انسانی انواع انعام واحسانه مقارن ایدوب جمله سنک
کردن مطاوعتن خلقه متابعت محمد امینه کتوردي و ١٧٦ سنه یحیی بن عبدالله بن
حسن بن امام حسن رضی الله عنهم میان قوم دیالمه ده خروج ایلدي وجمع کثیر
اول طائفه معرکه کیردن ظل رایت نصرت آیتنده مجتمع اولدي وچون هارون
الرشید ارتفاع خورشید دولت یحیایی کوش ایتدی فضل بن یحیایی اول معدن
حلم وحیایه مدافعه ایچون ارسال قیلدي وفضل اللی بیک سوار نیزه دار برله اول
سید بزرکوار اوزرینه عزیمت ایتدی وقبل المحاربه بر طریق مجاوبه بعض مکتوبات که
تحذیر مخالفت وترغیب موافقته مشتمل ایدي یحیایه کوندردي واول سید عالیجناب
فی الواقع مخالفتدن اجتناب ایدوب مصالحه یه مایل وصلح وصلاحه قایل اولدی
وخبر کوندردیکه اکرامن وامانه مقرون خط هارون ایله بر نامه همایون
ارسال ایدرسک مقرردر که سنک موافقت ومرافقتک برله بغداده بیله کیدرم
پس فضل ملتمس یحیایی هارونه عرض واعلام ایلدي هارون دخی بو معناده
زیاده مبتهج ومسرور اولوب مراد یحیا اوزره بر عهد نامه یازوب ارسال ایلدی
چون اول نامه امان نظر یحیایه واصل اولدي فضله ملاقات ایدوب ایمن اوقاتده
بغداده داخل اولدیلر وهارون حددن بیرون اول زبده خانداندان نبوت و

بنوت وعمده دودمان فتوت انعام واحسان ایلدي وبو ١٧٦ سنه ده حماد
بن ابي حنیفه رضی الله عنه که کمال فضل وفقاهت وعبادت وزهادت ایله
موصوف ایدی دار جنانه عزم وروانه اولدي و ١٧٧ سنه ده قاضی کوفه وثانی
ابو حنیفه شریک بن عبدالله النخعي که سلک علمای اعلامده انتظام بولمشیدی
بو مسکن ملامدن دار السلامه نقل ایتدی مدت عمری سکسان یل ایدي و ١٧٩ سنه
ابو عبدالله مالک ابن انس الاصبحي که ائمه اربعه دن بریدر وفات ایدوب
بقیعده مدفون اولدی وامام مالک حمیردن بر بطنه منسوبدر که ذو اصبح
ایله مشهوردر تولدی اربع وتسعین ده در اون درت یل امام ابو حنیفه ده
صکره واقع اولمشدر ومادري بطننده اوچ سال علی الاتصال قالدي
دیو روایت اولنور مدت حیاتی سکسان درت یلدر وقال الواقدي ولد
مائه سنه ومصنفات مالک خجسته صفاتندن موطادر که میان فرق علماده
بر کتاب بیهمتادر تاریخ مصلح الدین لاریده مسطوردر که امام مالک علمای
ممالک میاننده اول کیمسه در که علم تفسیرده تصنیف ایلدی وتعظیم علم دین
وتوقیر احادیث سید المرسلین ده علیه السلام زیاده مجد وساعی ایدي
وروایت حدیث ایتدکده اول ابدست آلوب وصدر فراش اوزره اوتوردی
ومحاسن ذی شاننی شانه الوب طرار دي مجلسی عطر ایله تعطیر ایدردي
بعده نقل احادیث شریفه یه شروع قیلاردي وزهدي بر مرتبه ده ایدی که
مدت عمری مدینه ده معین خانه وبنیا دي یوغیدی وسنه مذکوره
رمضاننده مقتدای اهل بصره ابو اسمعیل حماد بن زید بن درهم الازدي
جوار رحمت ایزدي یه انتقال ایتدی و ١٨٠ سنه ده هارون زمام ایالت خراسانی
قبضه اقتدار علی بن عیسی بن ماهانه وضع ایتدی وبو سالده حفص بن سلیمان
که کوفه ده حمله قرآن عظیم الشان وعلمای ظاهر البیاندن ایدي جوار رحمت
رحمانه ارتحال ایتدی وحفص شاکردان عاصمدن ایدي مدت عمری طقسان
سال ایرمشدي و ١٨١ سنه اسمعیل بن عباس العبسی عازم عالم قدسي اولدی
وبو سالده قاضی مصر ابو معاویه مفضل بن فضالة العبانی جهان فانیدن
سراي جاودانی یه انتقال ایتدی مدت عمری یتمش درت یل اولدي وسنه
مذکوره ده رمضاننده ابو عبد الرحمن عبدالله بن مبارک الحنظلی المروزي
که مشاهیر علمای کبار ومشایخ بزرکواردن وشاکرد امام ابو حنیفه ایدی
وفات ایلدي وبعض مورخان مرقوم کلک بیان ایلمشلردر که فوت عبدالله
بلده هیت ده امر حق لا یموت برله ممات واقع اولدي واول وقتده که اول
ستوده نهاد غزو جهاددن مراجعت ایتمشدی وبعضیلري دیمشلر که چون چاه

وجلال عبدالله درجهٔ کماله ایرشدکده بر وجرده طریق سیاحتی اختیار ایدوب
دار غربت ودیار کربتده بر بیاباندة رخت بقایی باد فنایه ویردی وبو سالده
ابو یوسف یعقوب بن ابرهیم بن حبیب بن سعد الکوفی الانصاری که جملهٔ
تلامذهٔ امام ابوحنیفه ایدی بو دار بی بقادن عالم عقبایه رحلت ایلدی و
ابو یوسف اول کمسه درکه اول جنابه قاضی القضاة دیدیلر وخلفای عباسیه دن
اوج خلیفه زماننده امر قضاده حکمی امضا وعامهٔ ناسی ارضا ایلدی مهدی
وهادی وهارون الرشیدده قول صاحب کزیده اوزره اوقات حیاتی
سکسانه طقوز ییلدر اما سائر روات ثقات اعتقادنجه یتمش ییلدر رحمه الله
مستوفی روایت ایدرکه جمله متروکات ابو یوسفدن درت بیك شلوار موجود
بولندی هر برینك بندنده بر راش فی بغلمشلر ایدی وبو سالده یونس بن حبیب
النحوی فوت اولدی مدت عمری یوز التمش ییل ایدی وبو سالده مروان بن ابی
حفصه که جملهٔ مشاهیر شعرادندر عالم بقایه رحلت ایتدی ومروان مولدی
یمامه دن اولوب زمان خلفاده بغداده روان اولدی ومدح مهدی ورشیدده
قصاید نشید سلك نظمه چکدی وسنه ١٨٣ ده محمد بن سماك که جملهٔ مشاهیر
واعظان وعظمای بنی عجل ایدی بو عالم خاکدن جهان پاکه انتقال قیلدی وبو
سالده ابو المنذر نعمان بن عبد السلام عالم آخرته عزم وخرام ایتدی وقاضی
ومحدث دمشق ابو عبد الرحمن یحیی بن حمزة الحضرمی نك سجل حیاتی خاتم ممات
ایله مختوم اولدی وسنه ١٨٥ عبد الصمد بن علی ابن عبد الله ابن عباس لباس
حیاتدن عاری اولوب اساس زنده کانیسی اندراس بولدی تاریخ امام یافعیده
ابن جوزیدن منقولدرکه عبد الصمد سنه ست عشر ومائه ده متولد اولدی
وبرادری محمد که پدر سفاحدر سنه ستینده وجوده کلدی بین الولادتین اللی
آلتی ییل واسطه اولور وبوندن ماعدا ساکن زاویهٔ هاویه یزید بن معاویه سنه
خمسینده حج ایتدی وعبد الصمد سنه ١٥٠ ده طواف رکن ومقام وشرایط حج اسلام
قیام ایتدی وعبد مناف عبد الصمد ایله یزیدك نسبتی سمت تساوی اوزره در و
بوندن ماعدا عبد الصمد زمان حکومت برادرزاده کانی عبد الله سفاح و
ابو جعفر منصوری کوردی اندنصکره اوان خلافت مهدی وهادی یه دخی
ایرشدی باخصوص که عبد الصمد عم پدر مهدی وعم جد هادی ایدی بعده
خلافت رشیده دخی ایریشوب انك زمان خلافتنده عالم آخرته رحلت قیلدی
وقال یوماً للرشید هذا مجلس فیه امیر المؤمنین وعمه وعم عمه وعم عم عمه وذلك
ان سلیمان بن منصور هو عم الرشید والعباس عم سلیمان وعبد الصمد عم العباس
وعبد الصمد عالم طفولیتده حادث اولان اسنان ایله عالم آخرته روان اولدی

وتاریخ حافظ ابروده مسطوردرکه سبب عدم سقوط اسنان عالم طفولیتده
وکبر سنده اول ایدیکه تمامیٔ سلك دندانی بر قطعه ایدی ودندان زیرین
دخی بیچاره ایدی وبو سالده ابو خالد یزید بن حاتم بن قبیصة بن المهلب بن ابی
صفره سفر آخرتی اختیار ایتدی ویزیدی ابو جعفر منصور سنه ١٤٣ ده والی مصر
ایدوب اول دیاره کوندردی وسنه ١٥٤ ده ایالت بیت المقدسی دخی حکومت
مصره اوزرینه اضافه والحاق ایلدی وبیت المقدسدن عسکر قدر توان ایله دفع
خوارج ایچون افریقیه یه متوجه وروانه اولدی واول دیارده دائرهٔ حد و
حسابدن خارج قتل خوارج ایدوب آخرکند ودخی اول دیارده وفات ایلدی
وبو سالده یزید بن مرید که برادرزادهٔ معن بن زائده ایدی عالم عقبایه انتقال
ایتدی وسنه ١٨٦ ده هارون الرشید امین ومأمون برله عازم حج سعادت
مقرون اولدی وچون مدینه یه ایرشدی اول بلدهٔ طیبه نك ساکنلرین ومجاورین
ومتمکنلرین اوج نوبت عطیات جلیه وصلات علیه یه مظهر ومقارن ایتدی
بر نوبت کندو جانبندن وایکی نوبت امین ایله مأمون طرفندن اندنصکره
مکهٔ مکرمه یه واروب متوطنان حرم محترمی بث نوال ونشر اموال ایله مغتنم
وخوشحال ایلدی واول راه مبارکده واقع اولان انعامات رشید بیك بیك
دخی اللی بیك دیناره ایرشدی وهارون مکه ده ولایت ربع مسکونی اولادی
امجادی اراسنده تقسیم ایلدی شرقی عقبهٔ حلوانی که کرمانشاهان ونهاوند
وقم وکاشان واصفهان وفارس وکرمان وری وطوس وطبرستان
وخراسان وزابل وکابل وهندستان وماوراء النهردن عبارتدر عبد الله
مأمونه ویردی وواسط وکوفه وبصره وشامات وسواد عراق وموصل
وجزیره وحجاز ویمن ومصر تا نهایت مغربه دکین محمد امینه ویردی وبو بابده
عهدنامه یازوب وصیت ایلدیکه امین بغدادده متمکن اوله ومأمون مروده
اتخاذ مسکن ومکان قیله وهارونك قاسم نام بر اوغلی دخی وار ایدی که عبد
الملك بن صالح عباسی انی تربیت ایدردی وعبد الملك هارون ممالك ربع
مسکونی اوغللری محمد امین ومأمونه تقسیم وتعیین ایتدوکن استماع ایتدکده
مکتوب یازوب کوندردیکه ای خلیفهٔ روی زمین قاسمی دخی مراسم لطف
واحسانك ایله حصه مند وبهره مند ایله اکا بناءً ولایت جزیره دن بعضیسنی قاسمه
تخصیص وتعیین ایتدی وکندوبی مؤتمن ایله ملقب ایلدی منقولدرکه هارون
الرشید مأمون ایله امینه یمین ویردی که بر بریله الفت ایدوب اظهار مخالفت
ایلمیهلر واکابر اشراف واطرافی بو معنی اوزرینه کواه طوتدی وبو بابده وثیقه
کتب اولنوب بر شخصا امر ایلدی تا که عتبهٔ بلند مرتبهٔ کعبه ده طوروب آواز بلند ایله

اوقویه اندنصکره اول عهد نامه‌یی درخانه ده آویخته ایده‌لر اتفاقا اول عهد نامه‌یی
قرائتدن نصکره اصادکن اول شخصك الندن زمینه دوشدی خلقه اول حال چندان مبارك
فال کلمدی بلکه جملسی عدم موافقت اخوینه وبعض وعداوت جانبینه حمل ایتدیلر اندنصکره
هارون مکه‌دن مراجعت ایدوب یاننده اولان فرقه ایله رقه‌ده نزول ایتدیلر

ذکر وصول نیر جاه وجلال برمکیان باوج کمال وبیان از رجعت اختر اقبال ایشان بحضیض غروب ووبال

ثقات روات بیان ایتمشلردرکه نسب جعفرکه پدری خالددر وبرمك اندن عبارتدر
ملوك فرسه منتهی اولور وجعفر اوایل حالده مجوسی ایدی ولیل ونهار بلخ ده اولان
نوبهار نام آتشکده ایچنده عبادت ناره قیام ایدردی ناگاه سابقه عنایت
ازلی شعله‌سی انوار من یهدی الله فلا مضل له مشکاة وجودندن مشتعل وتابان
اولدی وجمال حالی حلیه ایمان وزیور اسلام ایله زیب وزینت بولدی وجمله
عیال واطفال واموال برله جانب دمشقه که دار الملك حکام بنی امیه ایدی
توجه ایتدی جامع التواریخ جلالیده مسطوردرکه جعفر زمان ایالت عبدالملك
بن مروانده دمشقده واصل اولدی وبعضیلری دیمشلردرکه ایام خلافت
سلیمان بن عبدالملکده دار الملك شامه ایرشدی وچون روایت ثانی صحته اقربدر
اکا بناء رقم نسخ قول اول اوزره چکلوب روایت ثانی اختیار اولندی القصه
منقولدرکه چون جعفر بارگاه سلیمان بن عبدالملکه کلدی بو اثناده سلیمان بن
عبدالملکك صفحات حالنده تغیر ظاهر اولوب امر ایلدی جعفری حقارت ایله
طشره اخراج ایتدیلر ومتوجه حضار مجلس اولوب ایتدی بو شخصك یاننده زهر
واردر انکچون آنی خلوت خاصمدن دور ومهجور ایلدم حضار مجلس تعجب ایدوب
ایتدیلر جناب ملك ملك سیرتندن معلوم ایدندیکه اول مرد غریبده بو
قضیه عجب واردر جواب ویردیکه بنم بازومده ایکی شاه مهره واردر هر بارکه
مجلسده زهر موجود وحاضر اولسه اول شاه مهره‌لر ساعدمده حرکت واهتزاز
کلوب بنی ایقاظ ایدر اعتماد ایتمزسکز اول مرد صاحب تباردن بو قضیه استخبار
ایلك فی الواقع جعفر برمکی‌دن سؤال اولندقده جواب ویردیکه زیر نکینمده زهر
واردر تا درشداید هنکام برمکم دیو فارسی زبان ایله ادا ایتدی بوندنصکره
کندوسی اولاد واجدادی لقب برمکی ایله ملقب اولدیلر اندنصکره اول ایکی شاه
مهره‌یه بر مقدار زهر احضار ایدوب کوستردیلر اول مرتبه حرکت واهتزازه
کلدیلرکه آز قالدی بربرینه اوروب پاره پاره اوله‌لر بو حالده سلیمان بن عبدالملك
جعفر برمکیدن سؤال ایتدیکه هیچ بو مهره‌لردن تحفه دنیاده بر یادکار مشاهده
ایتدوکمی جعفر ایتدی برشب مهتابده والیٔ ولایت نخشب ایله کنار جویبار جیحونده اوتور

اوتورمش ایدوك ناکاه والیٔ نخشبك دستنده نکین رنکینی که بر یاقوت آبدار سنکین
ایدی نهر جیحون ایچره دوشدی بو جهتدن اهل مجلس مغبر وپریشان خاطر اولوب
هرکس اظهار ندامت ایلدی والیٔ نخشبك ایتدی غم دکلدر بن شمدی بونی قعر
دریادن اخراج ایدرم دیوب خزینه‌داره امر ایلدیکه فلان صندوقی خزینه‌دن
چیقاروب مجلسه کتور تا حضار مجلس وحاضران محفله بر تحفه غریب وطرفه
دلفریب سیر ایدهوم پس کنجور حسب المأمور خزینه‌دن صندوقه کتوروب ایچنده
ماهی شکلنده برشئ چیقاروب نهر جیحونه صالدی وبر لحظه‌دن صکره اول کوهر
آبداری آغزینه آلوب کنار جویباره کلدی سلیمان بو قصه غریبه استماعندن
متحیر اولوب حاکم نخشبه بر قاصد ارسال ایتدی واول ماهیٔ شاه نخشبدن
استدعا ایلیوب الوب کتوردی **ومن النظایر** نکارستان واقعی مؤلفی صاحب
قوام الملکدن نقل ایدرکه اقسام جواهردن بر جوهر واردرکه اکا شاه کوهر
دیرلر خاصیتی اولدرکه مقناطیس کبی جواهر نفیسه‌یی کندویه جذب ایلر اکر قعر
دریاده واکر نهر جویباره آتسه‌لر البته اول حوالیده اولان جواهر ولآلی کندویه
چکر منقولدرکه خسرو پرویز بر جوهر عزیز دجله بغداده دوشوردی بو
جوهر وسیله‌سیله قعر دریا ودجله‌دن آنی طشره چیقاردی **ومن النظایر**
نکارستان صاحبی فتوحات میران شاهیده روایت ایدرکه اول حینده که
امیر تیمور متوجه رزم خوارزم اولمشدی کنار آب آموده نزول اجلال ایتدی
میران شاه لباس شاهانه‌سن چیقاروب کلبرك تر کبی آب آمویه کیروب میانه
آبده حباب کبی هر جانبه شتاب ایدوب کزرکن حکمت الهی حلقه منکوشی ودربناکوشی
که بر جوهر پاکیزه کران بها وآویزه منتها ایدی آب آمویه دوشدی وبو معنادن
میرزا وخدم مقادن غصه وندم اولدیلرکه عزیمت سفر وتوقع فتح وظفر اولنور
بو قضیه نامرضیه بویله واقع اولدوغی مکروه وغیر میمون کوروندی سهل زماندن
صکره کوردیلرکه اول آویزه پاکیزه برقش پاره سنا وبخته اولوب سطح آب
اوزرینه حباب کبی چیقه کلدی ملازمان حاضران بو قصه‌دن غایتده مسرور
اولدیلر وبو قصه غایت اقبال دولتدن ناشی ایدی **القصه** جعفر برمکی واولادی
زمان دولت بنی امیه‌ده معزز ومحترم ایدیلر وچون بساط حکومت سینه مروانیان
دست درشت مینه برله مطوی اولدی وصدای طبل خلافت علیه عباسیه ایوان
کیواندن کذر قیلدی دستور معهود اوزره اول وجود پرجودی غایت مرتبه‌ده
رعایت ایلدیلر وقول صاحب کزیده اولدرکه اول کیمسه که برمکیاندن جای صدارت
ومسند وزارت اوزره اوتوردی جعفر برمکی ایدی که زمان دولت سفاحده
اول منصب جلیل ایله مفتخر وسرافراز اولدی وامام یافعی قولنده زمان دولت

سفاحده خالد بن جعفر وزیر اولدی سفاح وفات ایتدکدنصکره منصور دوانیقی
دخی خالدی منصب وزارته نصب ایتدی اما ایام دولت منصورده ابوایوب
موریانی امر وزارت جهانبانیده استقلال وجلال حاصل ایدوب خالد معزول
ومؤاخذه اولندی وتولد خالد سنه ۹۰ هجریده واقع اولمشیدی وفوتی سنه ۱۶۵ ده
وقوع بولدی وخالدک ابنجی یحیی نام اوغلو قالدی وجمال یحیی حلیهٔ فضل و
سخا ایله آراسته ایدی جامع الحکایات محمد عوفیدن منقولدرکه زمان خلافت
هارون الرشیدده یحیی بن خالد برمکی نک عبد الله ابن مالک خزاعی ایله زمانده
خلاف ونزاعی وار ایدی وهرچند که برمکیلر انهدام بناء عرض وناموس عبد الله
سعی واقدام ایدرلردی خلیفه حقیقت حاله مطلع اولوب دفع ایدردی اتفاقا
هارون الرشید عبد الله ایالت ولایت ارمنیه یی عطا ایدوب سرافراز ایلدی
اول اثناده ولایت ارمنیه ده عبد الله صفا وامنیت ایله رایت حکومتی افراشته
ایتمش ایدی اعیان بغداددن بریسی که عدم التفات یحیی برمکی ایله کمال فلاکتی
وار ایدی کندو باب تربیه سنده زبان یحییدن عبد الله خزاعی یه بر مکتوب
مزوّر پیدا قیلوب امید عطیه ایله جانب ارمنیه یه متوجه اولوب اول مکتوب
مودّت مصحوبی دست عبد الله ویردی چون اول کتابت که متضمن انواع مهر
ومحبت ایدی سراپا مطالعه ایتدکدنصکره عبد الله اول مکتوب مزوّر اولدیغنی
فهم ایدوب ایتدی معلوم ارباب بصیرتدرکه برکیمسه نک مهمی غدر وتزویر
وکذب وفریبدن تمشیت ورواج بولمز اول شخص کمال کرم یحیی یه اعتماد ایدوب
اول قوی وحسن اعتقاد ایله جواب ویردیکه ایها الامیر دروغ وتزویری
اموات اسناد ایلمک اولور لله الحمد هنوز یحیی سلک احیاده منتظمدر اگر برکیمسه
متوجه دار الخلافه اولور ایسه کیفیت واقعه یی اعلام ایدوب حقیقت حالی استعلام
ایلک انشاء الله تعالی بو امر مبهم سکا واضح وملهم اولور پس عبد الله بو سخنی حسن
اصغا وسمع رضا ایله استماع ایدوب اول بابده یحیی یه بر مکتوب مرغوب ارسال
ایتدی وکیفیت حالی اول کثیر النوالدن استفسار وسؤال قیلدی چون اول فرشته
خصال مضمون ورقه یه واقف اولدی تفصیل حاله منوال اوزره اولدیغی معلوم
اولدقده لاجرم اول ستوده شیم اهل مجلسه متوجه اولوب ایتدی اگر بر شخص
دیوان امیر المؤمنیندن دروغ وتزویر ایله بر امیر کبیره بنامه تحریر ایتسه
وانک واسطه سیله اول امیردن جوائز واحسان رجا قیلسه انک جزای سزاسی
نه در جواب ویردیلر که دستش بریده یا خود پردهٔ ناموس دریده ایتمک گرکدر
یحیی ایتدی بو شیوهٔ اهل کرم وشیمهٔ ارباب شیم دکلدر بر بیچاره که امید عطیه
سنیه ایله دیار ارمنیه یه متوجه اوله وبزم زعمزه احسان وکرممزه استناد واعتماد

واعتماد قیله باخصوص که بزم مکتوبمزی سبب حصول مقاصد وموجب وصول
مطالب دعوا ایده ظن وقیاس ایده آنی نه وجهیله نا امید ومحروم قیلهلم دیوب
عبد الله یه بو مضمون اوزره بر مکتوب مودت مقرون یازدیکه اول جناب امارت
مآبک حقنده اولان کدورت وشقاق صفا واتفاقه تبدیل اولنوب کینهٔ دیرینه
بالکلیه تبدیل ومرتفع اولوب اکا بناءً فتح ابواب مراسلات وارسال نامهٔ
موالات اولنوب اول شخصی اول حضرت خجسته سماته سپارش ایتدک تا عواطف
علیه وعوارف جلیه لرندن هر نه مرتبه شفقت واحسان حقنده ساحهٔ وضوحه
کله بو جانبه موجب منت اولدیغنه ریب وگمان بیورلمیه چون نامهٔ مصادقت
عبد الله یه واصل اولدی زیاده منبسط ومسرور اولوب اول شخصه کمال کرمدن
ایکیوز بیک درم وایکی قات جامه وایکی اسب تازی نژاد واون استر وبش شتر
وبش غلام دلارام احسان وانعام ایلدی وبو سبب ایله اکا یحیی اراسنده اساس
محبت واتحاد تأکید وبنیاد اولندی ویحیانک درت فرزند ارجمندی وار ایدی
که هر بری ارکان اربعهٔ قصر فضائلدن بر رکن شیرین شمائل ایدی فضل وجعفر
ومحمد وموسی در اما فضل جمیع اخوان عتابارندن ایثار درم ودینارده
سعی بسیار وجد وجهدی بی شمار ایدردی ولکن ابنای روزگارده نسبت
لوازم تواضع وبردباری طوتمزدی منقولدرکه فضل بن یحیانی برمکی فضیلت
سخاوت ایله رذالت کبر ونخوتی جمع ایتمشدی اتفاقا محرمان راز ومخصوصان
دمسازدن بریسی جرأت ایدوب بو رازی کندودن سؤال ایلدی جواب ویردی
بن بو ایکی صفتی عماره بن حمزه دن اخذ ایلدم وقصهٔ عماره شویله درکه بدرم
اوایلده خالده عهد خلافت مهدیده ولایت فارسک عاملی ایدی پس وزیر
دار الخلافه اولان کیمسه والدمدن رنجیدهٔ خاطر اولمغله حصول محصولدن
مقدم اول ولایتک اموالی اوزرینه تحمیل ایدوب ومحصلان غلاظ وشداد
که هر بری نمرود وشداد کبی بی رحم وبیداد اولدی اوزرینه حواله قیلدی بدرم
هر نه مالک ایسه ویردی هنوز اوزرنده اوچ بیک کره بیک درم باقی قالدی
تمام کندویه حیرت غلبه ایدوب بکا ایتدی بونک چاره سی عماره دن غیری ایله
اولمز بن ایتدم انک بزه عداوتی واردر نه وجهیله بو مهمی اکا عرض ایدهیم بدرم
ایتدی بهر حال وار ممکندر که مقلب القلوب ومحول الاحوال قلبنه مرحمت وشفقت
القا ایلیه مصرع باکریمان کارها دشوار نیست پس بدرمک امریله عماره نک
سراینه واردم رخصت بولوب ایچرو گردم کوردم که صدر جلالنده مسند اوزرنده
اوتورور عظمت ایله طیانمش صفه نک اشاغی سنده طوروب سلام ویردم یوزینی
دیواره دونوب سلامم رد ایلدی نظم هر که علیکم نکند با تمام بر که سلامش نکنی والسلام

بعده پدریمك سلامك ادا ایدوب حاجتن ذكر ایتدم. بر مقدار تأمل ایدوب
كوره‌ دیو جواب ایتدی بنده دخی ناامید اولوب پدرم یانینه واردم. بر زماندن
صكره خانه طرفنه توجه ایتدم. بر نیچه دوه‌لر كوردم یوكلو سؤال ایتدم جواب
ویردیلر كه عماره لازم اولان مالی ارسال ایلدی بعده مالی تحصیل ایدوب
ینه بمله اوچ بیك كره بیك درهم عماره ارسال ایتدی دستور سابق اوزره اجازت
طلب ایدوب ایچرو كردم ایتدم كه مساعده وامداد ایتدكز كلكزك اداسنده مالی
كوردم بیورك كیمه تسلیم ایده‌لم همان بكا غضب ایدوب ایتدی مكر بن سنك پدر
ینك صرافی میم كورمالنی یوخسه سن بیلورسن بنده دخی اول مال فراوانی كوتوروب
پدریمه تسلیم ایلدم مصرع كركسی منت كشد فی الجمله باری از كریم ایمدی اول
وقتده كرم وجود وعطا وكبر ونخوت وخطابی انده مشاهده ایلدم. بو خوی
وخصلت اول زماندن برو طبیعتمده متمكن وجایكیر اولدی. اما جعفر بن یحیی
كمال جود وسخا ووفور لطف وعطا برله غایتده متواضع واهل حیا ایدی. لطافت
كلام جان پرور وحسن عارض ضیاكستر ایله ممدوح السنه‌ء كهر ومهتری ایدی. تواریخ
مصلح الدین لاریده مسطوردر كه بر كون جعفر ندماسندن بر نیچه نفر ایله اصمعی‌نك
زیارتنه كیتدی وخادمانه ایتدی اكر بكا استماع كلام بلاغت انجام اصمعیدن انبساط
تمام ونشاط مالاكلام حاصل اولور ایسه بیك دینار كامل العیار انك دامننه
ایثار ایله. پس هرچند كه اصمعی طبع لطیف وصافی سندن سخنان زلال مثال اجرا
ایتدیكه هر كلامی رنك كدوراتی صفحات خاطردن كیدرردی وسبزه‌ء فرح
وسروری ساحه‌ء زمین ضمایرده بتورردی اصلا جعفره اثر ایتمدی. واخر الامر
غنچه‌ء دلی ناشكفته مجلسدن طشره كلدی خادم ایتدی بو زرسرخی تكرار خزانه‌یه
الوب كتمك چندان مناسب دكلدر بو بابده خداوند كثیر الاحسانك امر وفرمانی
ندر جعفر ایتدی اصمعی‌یه بزدن اموال كثیره ایرشمشدر وحالا انك خانه‌سنده
اثار نعمت وعلامت ثروت مشاهده ایتمدم پس بو تقدیرجه اصمعی‌یه انعام و
احسان بی معنی در اولی اولدر كه بو زروسیمی اهل ومستحقینه تقسیم ایده‌لم. القصه
منصب وزارت هارون جعفره متعلق ومقرون ایدی منقولدركه اسحق موصلی
حكایت ایدركه هارون الرشیدك اوج خلافتده بر خورشید ایدی. بر زمان
خدمت ملازمتنه واردم خبر الدم كه جای خلوتده مشغول خواب استراحت
اولمش لاجرم رجوع ایدركن جعفر بن یحیایی طلب ایدوب ایتدی بو كون بزه موافقت
ایده‌سن تاكه سنكله خلوتده كمال مهر ومحبت اوزره الفت وصحبت ایده‌لم بنده دخی
قبول ایدوب جعفر ایله خلوت خاصه داخل اولدق وبر مجلسكه غایت زیب وزینت
ایله اراسته وپیراسته بولدق نظم مجلس ارات بسان بهشت * خاك وی از غالیه عنبر سرشت پر

پس جعفر اول مجلس زیاده لباس حریر ودیبا كیدی وبكا دخی ثیاب طاهره كیدردی
وبر نیچه مغنیه كنیزك عشوه انكیز مجلسه كتوروب صدای دلاویز ایله نغمه وسروده
اغاز ایتدیلر بو اثناده جعفر حاجبی چاغروب تنبیه ایتدیكه عبد الملك دن غیری
كیمسه‌ء ایچرو قومیه‌سن وسپارش ایتدوكی عبد الملك ندیم خاص جعفر ایدی
اسحاق روایت ایلركه چون بر ایكی كون بو ذوق وسرور ایله مرور ایلدی ونشأه شراب
ناب ونغمات چنك وربابدن دماغلر خوشحال اولدی ناكاه عبد الملك ابن
صالح هاشمی كه جمله‌ء ابناء اعمام هارون الرشیددن ایدی وغایت جلالت
وكمال حشمت ومنزلتدن هركز مصاحبت خلیفه‌یه میل ایلمزدی قپودن ایچرو
كیردی زیرا كه حاجب عبد الملك هاشمی‌ء عبد الملك ندیم قیاس ایتمكله یول
ویرمشیدی. چونكه جعفر عبد الملك بن صالحی كوردی زیاده متغیر ومتحیر اولدی
وعبد الملك بشره‌ء جعفرده اثار تغییر مشاهده ایتدكده فی الحال انبساط
واختلاط دمساز اولوب طعامدن بر ایكی لقمه تناول ایتدی ودست ساقیدن
شراب مروق الوب اوچ درت قدح اول باده‌ء پر فرحدن نوش قیلدی چون
جعفر كوردیكه عبد الملك ترك نام وننك ایدوب كندولریله همرنك اولدی
زیاده مسرور وخندان اولوب دست عبد الملكی بوس ایتدی وایتدی ایا نه باعث
وبادی اولدیكه بو مجلس شادی وبزم مسرت ابادی قدوم دولت لزومكله
مشرف ایلدك اكر فی الواقع بر خدمت وار ایسه ایما واشارت بیورك تاكه
جان وباشله اداسنده بذل مقدور ایده‌لم عبد الملك ایتدی بو مجلس نفیس
اكا لایق دكلدر كه زبان بیانی ملتمسانه اچوب بو محفل سعادت انیسه كدورت
نظم مكن افسانه‌ء ماكوش كه این مایه‌ء غم حیف باشد كه بر ان خاطر خرم كذرد
اخر جعفر مبالغه ایله ابرام واقدام ایتدكده صكره عبد الملك ایتدی ظاهر اشو بلیه
اكلنوركه مزاج خلیفه بزدن متغیر ومتنفر اولمشدر دیلرم كه اول كدورتی
صفایه تبدیل واول برودتی مهر ووفایه تحویل ایلیه‌سن جعفر ایتدی بو امر عسیر كه
انشاء الله تعالی تیسیر پذیردر همان غیری مرادك نه ایسه انی ایراد بیورك ددی
عبد الملك ایتدی درت یوز بیك درهم قرض ودینم واردر وانك اداسنی خلیفه‌ء
صاحب كرمدن رجا ایدرم جعفر ایتدی بو مبلغ دخی حاضر ومهیادر انشاء الله
خازن امیر المؤمنین علی الصباح انی دائنلره بالتمام تسلیم ایلر همان اخر حاجتك
وار ایسه انی بیان ایلك عبد الملك ایتدی معلوم رأی انورك دركه فرزند
دلبندم مستحق همت وعاطفت در خاطر خلیفه‌ء بزدن جانبنه میل ایندوره‌سن
تاكه ولدمی منظور نظر عاطفت ورأفت ایلیه وظل حمایت وتحت عنایتنه
الوب بر ولایت ایالتی ایله بین الاقران سرافراز وممتاز ایلیه غایتده منتدار

جعفر ایتدی امیر المؤمنین محمد و مکی منظور نظر رأفت و شفقت ایدوب ایالت
مصری تخصیص و تفویض ایلدی و دختر ینک اختری اولان عالیهٔ سلت
ازدواجنه کتوردی اسحق روایت ایلرکه بن جعفرک بو کلمات عبرت سماتندن
متحیر اولوب کندومه ایتدم جائزکه جعفر کثرت نوشانوشدن سرخوش اوله
بو امور مهمات مشکله دن اصلا آکاهی یوقدرکه برحالت ایله قابل تمشیت دکلدر
چون ایکنجی کون بارکاه خلافت درکاه عدل و رأفته عزیمت ایتدم کوردمکه
مجلس هارون وجوه علما و ائمهٔ و اعیان ایله مشحون اولمش و اول محلده عبد
الملکی کوردم دعوت ایتدیلر دار الخلافه یه کلدکده خلیفه کندویه اظهار محبت
و ملاطفه ایدوب ایتدی سنک حقکده اولان کینهٔ دیرینه صفحهٔ سینه دن مرتفع
اولوب کدورت و شقاق صفای خاطر و انفاقه مبدل اولدی وکندو دخترینک
اخترم که سیرهٔ جاه و جلال و ستارهٔ اوج کمالدر حبالهٔ فرزند سعادتمندک
ادخال ایلیوب آنی حاکم ولایت مصر ایلدم و خزینهٔ داره سپارش ایتدم که
سنک دینکی بالتمام ادا و اصحاب حقوقه قضا ایلیه لر بن بو مقالاتک استماعندن
و بو حالاتک مشاهده سندن متعجب و حیران اولدم چونکه سلک جمعیت مجلس
پراکنده و پریشان اولدی و اعیان حضرت و ارکان دولت مسکن و مکانلرینه
عزیمت قیلدی بن دخی کیفیت سرانجام امور مهامی جعفردن استعلام ایتدم تماما
جواب ویردیکه چون صباح اولدی حضرت امیر المؤمنینه واردم دونکی صحبتده
واقع اولان مصاحبتی علی التفصیل مناسبتیله معروض جناب خلافت ایلدم
و بو امورک حصولنی ذمتمه قبول و عهدمه آلوب تکفل ایتدوکمی تقریر و بیان
ایتدم چون بو احوال مسموع سمع اشرف هارونه اولدی بیوردیلرکه جمیع
ملتمساتنی اجابته مقرون ایتدم اول ایدیکه عقد مجلس اولنوب بو مهماتک
جهت تمشیتی اساس و جهیله وقوعه کلوب صورت بولدی اما محمد بن یحیی صفت
علو همت و استیفای سرور و لذت ایله معروف و موصوف ایدی سخاوتده
صحایف عواطف حاتم طائی طی ایتمشدی و جواد تیز رو شهرت معن بن زائدهٔ
پی قیلمشدی و موسی بن یحیی میدان شجاعت و جلادتده رستم و حین بذل
و سخاوتده معن و حاتم ایدی و اول زمان خلافت رشیددن تا اوائل
شهور سنه ۱۸۷ تاریخنه کلنجه رتق و فتق امور بنی آدم و قبض و بسط مصالح
ممالک عالم یحیانک قبضهٔ اقتدار و اولادینک کف اختیارلرنده ایدی
و سبب تغیر مزاج خلیفه طائفهٔ برامکه اوزرینه چوقدر جملهدن بریسی
اولدرکه چون فضل بن یحیا بن عبد الله رضی الله عنه عهد و میثاق برله
هارون یانینه کتوردی اگرچه برقاچ کون هارون یحیایه رعایت و مقاره

و مقارن عاطفت ایتدی اما آخر الامر اول جناب سیادت نصابی طوتوب جعفره
اصمارلدی و محافظه سنده نهایت مرتبه مبالغه قیلدی آخر برکون یحیی رضه
جعفره ایتدی هارون بنم جانمه قاصد و قانمی دوکمکه مترصددر بادی عذاب
خدادن اجتناب ایدوب کندوکی روز محشرده خصم پیغمبر و دشمن خیر البشر
علیه الصلاة الی یوم المحشر ایلمه زیرا بن اول مرتبه جرم عظیم ایتمدم که موجب
قتل اوله چونکه جعفر بو کلمات سماتی کوش ایتدی کندویه زیاده تأثیر ایدوب
امر ایلدی تاکه خداوندن برجمع کثیر یحیایی صحرایه چیقاروب صالیوردیلر و لوازم
سفرین مهیا ایدوب اول کان لطف و حیاتی وداع قیلدیلر چون صورت واقعه
سمع هارونه وصول بولدی برکون جعفردن سؤال ایلدیکه حال یحیی ابن عبد الله
نه وجهیله در جواب ویردیکه تنکنای محبسده مقید سلاسل و اغلال ملالدر
رشید ایتدی بنم باشم یمین ایله که بویله در جعفر کمال فراست و غایت کیاست دن
بیلدیکه کیفیت حالی خلیفه کوش ایتمشدر لاجرم ایتدی سنک عزیز باشک ایچون
بویله دکلدر لکن چونکه بلدم که یحیی پیر و ضعیف اولوب اندن جناب خلافت
برضرر و زیان احتمالی اولمدیغی ظاهر در اکا بناء آنی بنددن آزاد و قیدغمدن
شاد ایلدم بو معنی خاطر هارونه حددن بیرون آغر کلدی لکن صورت ظاهرده
جعفری ساباش و تحسینه مقادرین قیلدی و چون جعفر نظر خلیفه دن طشره چیقدی
ارقرسندن آنده جانبنه دوندردی هارون بو کلماتی زبانینه مقرون ایتدیکه
خدای تعالی بنی هلاک التون اگر سنی اشد عذابله هلاک ایتمزسم و بوندن
غیری سبب سوء مزاج و موجب انحراف و اعوجاج خلیفه برمکیانه نسبت قصهٔ
غریبهٔ عباسیه در و بو اجمالک تفصیلی اولدرکه هارون الرشید بالطبع آرایش بزم
و طربه که دافع غموم و کربدر زیاده راغب ایدی و همواره اختلاط جعفر برمکی و
کندو همشیره سی خواهر عباسیه که صفات ملکیه مالک ایدی آکا مائل ایدی زیرا هر
بریسی لطف کفتار و حسن اخلاق ایله یکانهٔ روزکار ایدی آکا بناءً برکون
جعفره ایتدی بنم سکا مهر و محبتم بسیار و الفت و محبت عباسه ده دخی بی اختیار
و دیلرمکه ایکیکزی دخی مجلسمده جمع و صحبتمده شمع اوله سکز لکن بر بریکزه
برمقتضای شرع مکرم موافق و محرم دکلسز آکا بناءً دیلرمکه عباسه که
خورشید اوج ملاحتدر عقد نکاحکه کتوردم شول شرط ایله که بنم مجلسمدن
غیری یرده اول زهره جبین ایله هم قرین و همنشین اولمیه سن و جعفر ابتدا
اول نازنین زیبا ازدواجنده ابا ایتدی عاقبت رضا کوستروب امر رشید ایله
اول خورشیدی عقد نکاح جعفره چکدی اندنصکره جعفر و عباسه مجلس
هارونده دائما جمع اولورلردی و بر بریله نکته انکیز و کنایه آمیز لطایف و

ومجاوره قیلورلردي وچون جعفر لطافت رخسار وملاحت دیدار ایله برجوان
ستوده اطوار ایدي لاجرم عباسهٔ زلیخا کردار اول یوسف دیدارك شیفتهٔ
عارض کلناریی اولدی بوجهتدن بي صبر وقرار اولوب بر رقعهٔ ایله اشتیاق وآلام
عشقني جعفره اعلام قیلدي جعفر مضمون نامهٔ همایونه واقف اولدقده زیاده
محزون اولدی زیراکه هارون کرّات ایله تنبیه وتأکیده مقرون ایتمکله اجتماعندن
حذر ایدردي پس نامهٔ کتورن واسطه یه تنبیه ایلدیکه بر دخي اول عشوه پردازه
بو بابده محرم راز اولمیه اخر الامر اول نازنین زیبا غلبهٔ عشق دن ناشکیبا اولوب
تکرار سطور نامه ده مرّ المذاق فراق واشتیاقي درج وکوهر اشکی راه وصالنده
جعفره خروج ایدوب ما في الضمیریني اعلام ایتدي جعفر بو دفعه صحیفهٔ محبت
وصولنده غایت مرتبه اظهار نفرت ایدوب طعن امیز وقهر انکیز کلماتله باب وصالي
سدّ ایتدي چون عباسه بو بابده جعفردن چاره بولمادي بالضروري جعفرك
والده سي عتابه یه رجوع قیلدي واکا وافر وجوهر وسیم وزر کوندروب حصول
مطلوبده اندن استمداد قیلدی وعتابه حصول مرام ایله اول خوش خرامه بشارت
وپیام ویروب برکون جعفره ایتدي ایشتدم که بر جاریهٔ لالهعذار وملاحت کفتار
که فلان خانه ده اول سمن سیما نشو ونما بولمشدر حالا انی معرض بیع وشرایه
کتورمشلر وبنم بو معنی ملحوظ خاطرم اولمشدر که اول قمر طلعت وزهره جبیني
الوب سکا قرین ایلیم که اول فرشته پیکر ونخل شیوه کر سنك شمع شبستانك
اولمغه لایقدر جعفر ایتدیکه اي مادر همان لطف ایدوب اول رشك بت
چین جمالیله خلوت خاصم عبرت خلد برین ایله ام جعفر اکرچه بو مهمي بتوز مکه
قبول ایتدي لکن اول لالهعذار احضارنده طریق تغافل واهمالي مسلوك
طوتدي تاکه جعفرك اشتیاقي حد کماله ایرشدي چونکه جعفرك عنان صبري
دست اختیاردن کتدي وتضرع ونیازي حدّ اعتدالدن تجاوز ایتدي مادري
ایتدي فلان شب اول ماه نخشبي واول نوشین لب وسیب غبغبي سکا مقارن
ایدرم اندنصکره عباسه یه خبر کوندردي که فلان کیجه خانه یه تشریف ایدوب
قدم رنجیده بیوره لرکه مطلوب ایله شب وصال ولیلهٔ اجتماع واتصال در
اتفاقا اول کیجه جعفر مجلس هارونه واروب انده شراب انکوردن مست وبي شعور
ایکن خانه سنه کلدي والده سندن اول عروس زیبا حقنده وعد ایتدوکي
وفایي طلب ایتدي عتابه دخي عباسهٔ دلفریبي زیب وزینت غریب برله اراسته ایدوب
جملهٔ جعفره کوندردي پس جعفر مست شراب شهوت اولوب مجلهٔ خلوتده اول
نازنین قمر پیکر ایله شیر وشکر کبي التدي نظم فراز بستر اکون ودیبا هم اغوش اماده
نداه هر دو زیبا چو کشتان غنچهٔ رعنا شکفته بکام دل دو سیراب سفته نثر چون

چون مقتضاي طبیعت بشریه بین الجانبین وقوع بولدي عباسه ایتدي کیف وجدت
صحبت بنات الملوك چونکه جعفر بو احواله مطلع اولدي والده سنه کلوب ایتدي
اي مادر مهربان بني یوسف کنعان کبي قیمتي ارزان صاتدك ایمدي بو حال شئامت
مالك منتظر وخامت واختلالي اولکه عجب خطرناکه ومحل هلاکه مبادرت
ایلدك امانه فائده چونکه قضا نفوذ وامضا بولمشیدي حکمة الله ایله عباسه
اول کیجه جعفردن حامله اولوب انقضاء مدت حملدنصکره بر پسر قمر منظر اول
پري پیکردن وجوده کلدي بو اثناده اول فرزندي ریاش نام خادم وبره
نام قابله یه ویروب خوف هاروندن مکه یه کوندردیلر زبیده که زوجهٔ
هارون الرشیددر یحیی بن خالد ایله مابینلرینه نزاع دوشدي زیرا ضبط ابواب
حرم سراي خلافت یحیایه مخصوص ایدي ونماز عصردنصکره خدام حرم سرا
اوزرینه راه آمد شدي سدّ ایدردي بو جهتدن زبیده نظر هارونده عظیم
شکایت ایلدي ورشید جواب ویردیکه اول نسنه که باب سدّ ابوابده یحیادن
صدور بولور بزم موافق ناموسمزدر واندن امر نامعقول وجوده کلمز زبیده
ایتدي چون حال بو منوال اوزره در یا نیچون کندو اوغلن اوضاع ناشایسته
دن دفع ومنع ایلمز رشید ایتدي اول نه کونه افعالدر زبیده دخي جعفر وعباسه
اراسنده اولان صورت مواصلتي تعبیر وتقریر ایلدي همان هارون حددن
بیرون متغیر ومحزون اولوب ایتدي بو امر عظیمك صدق وقوعنه برهان ودلیلك
ندر زبیده ایتدي بو کار نهاني نك دلیل وبرهاني ولدي درکه حالا مکهٔ
مشرفه ده ساکندر رشید ایتدي سندن غیریك بو سرّ سربسته وراز نهفته یه
وقوفي وارمیدر زبیده ایتدي بالتمام پرستاران حرم بو سرّه مطلع ومحرمدر
چون بو سخنان نا فرجام بو محلده پایان وانجام بولدي رشید اصلا سوز
سویلمیوب عازم طرف بیت الله الحرام اولدي لاجرم عباسه بو احوالدن اکاه اولدي
دن ناشکیبا اولوب سرعتده مانند شمال وصبا بر قاصد بادیه پیما بیت الحرامه
کوندردي تا اول موضع متیمندن اول ولدي ولایت یمن جانبنه الوب کیدرلر
وچون رشید مکهٔ مشرفه یه ایرشدي شرایط تفحص وتجسسي یرینه کتوروب سخنان
زبیده مطابق واقع بولدي لاجرم رشید شهر مکه ده آل برامکه نك استیصالنه
دامني درمیان ایتدي چون اداي مناسك حجدن فارغ اولدي جانب بغداده
مراجعت ایدوب بر نیچه کون بغدادده ارام وسکون طوتدي بعده امرا و
توابع برله متوجه انبار اولوب جعفر بن یحیایي معا کتوروب وسندي بن شاهکي که
جملهٔ معتمدان استان خلافت اشیاندن ایدي بغدادده ضابط عباد وبلاد
الیقودي پس انبارده اعیان عالي بناد وامراي کبار برله غرهٔ صفر سنه ۱۸۷

برمجلس زیبا اراسته ایتدی که سپهر مینا هزار دیده بینا برله اویله بر بزم رعنا
کورمشدی واول صحبتده جعفره حددن زیاده اظهار محبت ایدوب
اصناف الطاف مقارن ایلدی ونماز عصر اولدقده کندویه اجازت ویردیکه
منزلنه کیده پس جعفر دخی ابو زکار سازنده وابن ابی شیخی کند وخانه سنه
کتوروب مجلس خاصده صحبت بادیه یه مشغول ایکن بو جانبده رشید مجلسنده
خلق متفرق اولدقده اسباب ملاهی والات مناهی صحبتدن رفع ایدوب
یاسر خادمی طلب قیلدی ایتدی سنی بر امر مهمه وخدمت عظیمه کوندرمک استرم
کرکدر که فی الحال بی اهمال وامهال اول خدمتک عهده سندن کله سن اکر
تغافل ایدرسک سکا شر وضررم اصابت ایلر یاسر ایتدی یا امیر المؤمنین
دار الخلافه دن صادر اولان فرمانک اهمالنه کیمک تاب وتوانی واردرکه
تهاون جرأت ایلیه رشید ایتدی ایمدی طورمه وار جعفر برمکی نک سرین که
افسر صحت وعافیتدر قطع ایدوب بنم نظرمه کتور یاسر بو سخنی کوش ایتدکده
حاضر اولوب لرزه یه دوشدی وباشین اوکنه صالوب برنیجه زمان مقام حیرتده
بی سر وسامان اولدی عاقبت ایکنجی نوبت جناب خلافت مبالغه ایدوب
ایتدی اکر بو امر ایله مأمور اولمزسک سنی مقارن قهر وغضب ایدوب هلاک
ایلرم اندنصکره یاسر برایکی نفر معین وناصر اولوب بی اذن واجازت
مجلس جعفره کیردی وجعفر یاسرک بو جرأتندن خایف اولوب سبب قدومندن
سؤال ایتدی یاسر دخی بالتمام فرمان خلیفه یی اول وجود پرجوده اعلام
قیلدی جعفر ایتدی شاید امیر المؤمنین مغلوب نشأ شراب ایکن بی وقوف
وشعور بو سخن زبانندن جاری اولمش اوله اولی وانسب اولدرکه تکرار مراجعت
ایدوب بو معنایی معروض جناب خلافت ایده سن که جعفری هلاک ایلدک
اکر صباح اولدقده بو خصوصدن پشیمان ونادم اولور ایسه فهو المراد
والا اقدام ایدرسن سن دخی مأمور اولدیغک امره قیام وحصولنه اقدام
ایله یاسر بو ملتمسک قبولندن امتناع ایتدی بالضروری جعفر ملجأ ومفر
بولمیوب یاسر ایله سرا پرده خلیفه دکین بیله کندی وایتدی وارتکرار خلیفه دن
بنم قتلمدن استیذان ایله شاید که حکم اولدن پشیمان اوله پس یاسر درون
سرا پرده خلیفه یه کیروب هارون سؤال ایلدیکه سر جعفری نیلدک یاسر
ایتدی اشته طشره ده حاضردر هارون ایتدی تیز باشنی کسوب کتور والا سنک
تنکی باشکدن جدا وسنی کلاغ غدا ایلرم پس یاسر قتل جعفره متجاسر اولوب اول
سر دفتر فضل وجودک سرین وجودندن جدا ایدوب هارون الرشیده
الوب کتوردی اندنصکره یاسره ایتدی اعیاندن فلان وفلان نام کمسنه لری

کمسنه لری دعوت ایله چونکه انلری دخی مجلس هارونه کلوب حاضر اولدیلر
بیوردیکه یاسری قتل ایلیک که هر کون قاتل جعفرک یوزینه نظر ایتمکه بنم تحملم یوقدر
انک ازاله سی اولی درددی اول جماعت دخی امر جناب خلافته مأمور اولوب
یاسری قتل ایلدیلر مدت عمر جعفر برمکی اوتوز سکز ییل ایدی وزمان حشمت
ودولتی اون سکز ییله قریب ایدی مرآت الجنانده سندی بن شاهکدن منقولدر
حکایت ایلر برکیجه بر قصرک غرفه سنده که جانب غربی بغداده ناظر ایدی یاتمش
ایدم عالم رؤیاده جعفر بن یحیایی کوردم که بر جامه زعفرانی کیمش ایدی وبو ایکی
بیت غرایی طورمیوب اوقوردی نظم کان لم یکن بین الحجون الی الصفا انیس
ولم یسمر بمکة سامر بلی نحن کنا اهلها فابادنا صروف اللیالی والجدود العواثر
نثر پس خوابدن بیدار ونشوه نومدن هشیار اولوب بو واقعه یی خواص دوستان
برینه تقریر ایتدم اول مرد خبیر بو خوابی خیره تعبیر ایتدی اکثری بو مقوله خواب
اضغاث احلام قبیلندندر بونک چندان اعتباری یوقدر وبن تکرار میل
خواب ایدوب هنوز پایمال عسکر خواب وخیال اولمامشیدم که صدای مردمدن
ودق باب قولاغمه ایرشدی لاجرم بعجله وشتاب ایله قالقوب فتح باب ایتدم
ناکاه انی کوردم که سلام ابرش که خدام رشیددن ایدی ودائما امور مهماتده
کلیته ایله مأمور ایدی ایچرو کردی وبن انی مجرد کورمکله اندامه لرزه دوشدی
وظن وکمان ایلدم که خلیفه زمان بنم قتل وازالمه فرمان ایتمشدر پس سلام
اوتوروب مختوم بر مکتوب چیقاردی که هارون الرشیدک حضرت خلافتنده
اولان خاتم ایله مهرلی ایدی ومضمون نامه بو که چون سکا سلام نامه سی
وپیغامی ایصال واعلام ایلیه کرکدر که انکله اتفاق ایدوب خانه یحیای برمکی یی
احاطه ایده سز وانی طتوب منصور زنادقه حبس ایتدوکی زندانده محبوس
قیله سز وبادام بن عبد الحمید دخی فضل بن یحیایی اخذ وقید ایتمکیچون مأمور
ایدوب کوندوره سز اندنصکره اشیاع واتباعک ایله وارب اولاد واقربای
برامکه یی بر بر اسیر ومقید سلاسل وزنجیر ایلیه سز القصه چون سندی بن شاهک
تراجع دولت ال برمکه مطلع اولدی حسب المأمور اول شب دیجورده خانه سن
ال برمکی احاطه ایدوب یحیا وفضل وسائر اولاد واقربای اهل جود وبذلی
مقید ومحبوس ایلدی ویحیا ایکی سال علی الاتصال بالغدو والاصال زنداننده
انواع وبلا وملال ایله روزکار کچوردی وسنه 190 ده امر حضرت واحد
برله متوجه محبس لحد اولدی وفضل که منبع جود وبذل ایدی پدرندنصکره
نیجه زمان تنکنای محبسده ناتوان اوقات کچوردی عاقبت سنه 192 ذی
دخی عمر نازنینی منقضی اولوب اخرته انتقال ایلدی وتولد فضل روایت امام یافعی

اوزره سنه ذی الحجه سنك یکرمی اوچنجی کوننده واقع اولمشدر بو روایت
اوزره مدت عمری قرق اوچ ییل اولور و علی هذا القیاس سائر متعلقات و
اعیان برمکیان دخی مبتلای بلای خذلان اولوب هر بری بر حالت ذلت
برله دار آخرته رحلت ایلدی ذلك تقدیر العزیز العلیم مرویدر که جثه مبارك
جعفر برمکی امر رشید برله انباردن بغداده کتوردیلر و یول اوزرنده جسر
باشنده اول وجود پر جودی بر نیچه زمان آویخته قیلدیلر و چون رشید
دبدبه طبل و کوس برله متوجه خراسان و طوس اولدی اول معدن وفا
و وفاق حضرتنك جسد بی حسدین عراق ده آتشه احراق ایلدیلر فرقه کتاب
دیوان آل عباسدن بریسندن منقولدر که بر کره جمع و خرج هارون الرشیدی
امعان نظر برله مطالعه ایدردم کوردم که تحریر ایلمشلر که بو سال خجسته مآلده
انعام ابو الفضل جعفر بن یحیی برمکی ادام الله برکاته نقود و اقمشه جهت عطیات
بو قدر و جهت قیمت عطریات بو قدر چون فکر اصابت نصاب برله جمله و حساب
ایتدم اوچ کره بیك بیك درم اولدی و چون بر محل اخری مطالعه ایلدم کندی
جسم لطیفنی ناره احراق ایتمك ایچون که نفط و بوریا یه ویرمشلر درت بچق درهم
یازمشلر **حکایت** محمد دمشقی نقل ایدر که فضلك دولت و اقبالی زماننده بر ولد
وجوده کلمش ایدی شعرانك تهنیت ولادتنه قصاید غرا نظم و انشا ایتدیلر اتفاقا
اول ایامده فضل بن یحیانك حضورنه واردم بکا دیدیکه سن دخی بر قچ بیت
انشاد ایلسك اولمزمی بن ایتدم بزم نه حدیمزدر مدح و ثنا کزه لایق و کفا
قدرکزه اوله بیوردی که هر نه خاطره کلور ایسه مقبولمزدر بن دخی بر ایکی ابیات
بدیهی نظم ایدوب حضورنده قرائت ایلدم قبوله قرین اولوب بکا اون بیك
آلتون جایزه احسان ایلدی انکله املاك و عقار الوب تماما بکا غنا کلدی
برامکه نك حالی منقلب اولدقدنصکره بر کون حمامه واردم بر صبیح الوجه جوان
بی همتا بکا کلوب دلاك اولمغه خدمت ایتدی اول حینده آل برامکه نك نان
و نمکی علی الخصوص فضلك جود و سخاوتی خاطریمه کلوب اول ابیات لسانمه جاری
اولدی اول جوان بر کره آه ایدوب یقلدی بیهوش اولدی بن انی مصروع اکلدم
طشره چیقوب حمامجی یه عتاب ایتدم که بکا بیچون مجنون دلاك ارسال ایلدك
یمین ایتدیکه اول جواندن بو آنه دك بویله حال ظاهر اولمدی نیچه مدتدر
حمامده ایشلر بویله عارضه سن کورمدك دیدی دیدم که فضلك اوغلی
وجوده کلدکده تهنیت ولادتی ایچون نظم ایتدم ایدی جوان کندویه کلدی
و بکا سؤال ایتدکده بو شعرك قائلی کیمدر دیدیکه بنم شعرمدر دیدم کیمدن
اوتوری نظم ایتدك دیوب سؤال ایتدکده مذکور احوالی دیدم ایتدی اول

اول ولد شمدی قنده در بلمزدم اول ولد بنم دیدی اول ابیات بنم حقمده در
دیوب زمان دولتلرینی تذکر ایدوب اغلدی بن بیچون اولوب طوردم قالدی
محمد دمشقی ایدر چون اول پسر بو جوان ایدوکن بلدم بن خود انك سببیله
بو قدر عقار و اموال واصل اولدم ایتدم ای اوغول بن پیر اولدم حالا اوادم
بو قدر تصرفمده اولان مال جمله پدرکك احسانیدر کل قاضی یه واره لم
جمله مالمی سکا حجت ایده یم بو کلامی استماع ایتدکده کوزلری یاشله طولدی
و ایتدی لا والله اول نسنه که پدرم سکا بغشلدی بن آنی کیرو آلمق محالدر هر
چند اول بابده نیاز و ابرام ایلدم قطعا تنزل ایتمدی و اصلا مفید اولمدی
حکایت اعیاندن بری روایت ایلرکه بر یوم عیدده والده مك خانه سنه
واردم کوردم که بر خاتون کهنه لباس ایله والدم قاتنده اوتورر بکا ایتدی
بو خاتونی بلورمیسن خیر دیدم ایتدیکه جعفرك مادریدر عتاب دراکا متوجه
اولوب دیدمکه مدت حیاتکده عجایبدن نه مشاهده ایتدك دیدیکه اوغول
بوندن عجیب اولورمی که بر کره عید اولدی درت یوز جاریه ایاغ اوزره
قارشومده انواع البسه فاخره ایله آراسته و میانلرنده کمر زرین ایله پیراسته
مقام خدمتده طورورلر ایدی ینه بن اول دولته راضی دکل ایدم **حکمت**
نعمت بر عروس دولتدر انك صداقی شکر و حمددر حالا عید اولدیکه ایکی
قیون پوستنه راضی یم که برین دوشنم و بری ایله اورتونم دیدی راوی ایدر
انك حالندن بکا رقت کلدی بیش یوز درهم اکا احسان و عطا ایتدم بر مرتبه
مسرور اولدیکه شادی مرك اولمغه قریب اولدی **حکایت** اولنور که رشید
برامکه نك خانه دانن خراب ایتدکدنصکره اصلا بر فرد انك مکارم اخلاقنی
ذکر ایتمسون دیو محکم یساغ و تنبیه و تأکید ایتمشدیکه اول اثناده بر پیر انلرك
خانه لرین که رشید خراب ایدوب بر پشته تراب اولمشدی اوزرینه بر کرسی قویوب
و اوستنه چیقوب برامکه نك فواضلن شرح و فضائلن مدح ایدوب اغلردی
نظم سر کوین تر ایتدم سیل چشم اشکبارمدن که تا کرد المیه باد صبا کوی نکارمدن
رشید چون بو خبری ایشتدی آتش غضب دماغنه ایریشوب عرق حمیتی
خروش ایدوب اول پیر فقیری اخذ و حضورینه احضار ایدوب موقف
سیاسته کتوردی و قتلنه فرمان ایلدی اول بیچاره ایتدی یا امیر المؤمنین
حسبة لله تعالی بکا اول قدر رخصت و امان ویرکه بر قاج کلمه حضورنده
نقل و بیان ایلیم بعده فرمان سنکدر رشید رخصت ویردی پیر ایتدی
بکا منذر بن مغیره دمشقی دیرلر آبا و اجدادم کرام اهل شامدن ایدی ناکاه
حوادث ایام بزم صبح اقبالمزی ادبار شامه تبدیل ایلدی فقر بر جانبدن هجوم

هجوم واعدا طعن وتشنيع ايله رجوم ايديجك كمال اختلال حالدن واضطراب
اهل وعيالدن بالضروري ترك دار وديار وعزم دار السلام بغداد كوكلمده
كوار كوستردي وشهر بغداده كلوب اهل واولادمي فلان محلده اولان
مسجده قويب شايدكه اهل كرمدن بركيمسه نك سايه حمايتنه ايرم ديو بو اميد
ايله شهرده حيرت ايله كزركن ناكاه بازارده اكابر ناسدن برجماعت كوردم
برجانبه كيدرلر بن خود زياده آجلقدن زبون وبي طاقت اولمشيدم بالضروره
اردلرينه دوشب كتدم ناكاه برعالي سرايه يتدم حاجب پرده سي رفع ايدوب
ايچرو كرديلر بن دخي انلرك عقبنجه كرديم ومجلسك بركوشه سنده اوتوردم
ياننده اولان كيمسنه يه سؤال ايتدم كه بو منزل كيمكدر وسبب جمعيت ندر
ايتدي بو سراي فضل بن يحيى برمكي نك سرايدر ومناكحه واقع اولسه
كركدر چونكه عقد نكاح تمام اولدي خادملر هركسك اوكنه بر طبق آلتون
قوديلر وبنم دخي اوكومه زر كامل العيار ايله مملو بر طبق قوديلر بعده
تمسكات عقار واملاك يغما ايتديرديلر اول كاغدلرك ايچنده عقار
واملاكدن نه يازلمش ايسه كيمك النه كيره اكا مالك اولور اتفاق بنم اليمه اكي
ورقه كيردي چونكه مجلس آخر اولدي وجمله خلق داغلدي بن دخي كيتمكه عزيمت
ايتدكده برغلام يكمدن چكوب اوتورتدي ظن ايلدم كه بندن اول آلتوني
وتمسكلري كيرو آلورلر برلحظه دنصكره بني فضلك ياننه كتوردي تماما
بكا تعظيم وتوقير ايدوب ايتدي سني بو آدملر ايچنده غريب كوردم ديلرم كه
احوالكدن برشمه خبردار اولم حالكي بكا بيان ايله ددي بن دخي ددمكه
نظم بنم افسانه مي كوش ايتمه شاها ماية غم در حيف در خاطر پاككه اندن برغبار ايرمك
نثر پس قصه پر غصه مي ابتداسندن انتهاسنه وارنجه بر وجهله تقرير ايتدم كه اكا
رقت كلدي حالا متعلقاتك قنده در ددي ددمكه فلان مسجدده در
خاطرك خوش طوت مرادك اوزره كار وبارك اولور انشاء الله تعالى پس
برغلامي دعوت ايدوب كوشنه برنسنه سويلدي اول غلام برخلعت كتوروب
بكا كيدردي واول كون اخشامه دك بنم ايله مصاحبت ايلدي هرچندكه
اولاد وعيالمه كتمك مراد ايلدم رخصت ويرمدي بن ايتدم بو عبد پرتقصيردن
غيري انلرك مهماتني كورر كيمسه يوقدر بيوردي كه چون انلري بيت الله ده
اليقودك بي كمان حق تعالى انلرك امورني كورر غم يمه ددي خلاصه كلام
اول كيجه انكله صحبت ايتدم صباح كوردكه يوزمده اثر ملال وار بكا برخادم
رفيق ايدوب اجازت ويردي چونكه طشره چيقدق ديلدمكه اول مسجد
جانبنه كيدم اول خادم بني غيري طريقه دلالت ايدوب برمنزل دلكشا ومقام

ومقام جنت اسا منازلي كثيره برسراي عاليه ايرشدردي اولادمي انده بولدم
انلردن سؤال ايتدم كه سزي نه وقتده بو محله كتورديلر ايتديلر دون برجماعت كلوب
بزي بو مقامه كتورديلر ودديلر كه بو سراي وايچنده موجود اولان فروش
واسباب وتجملات وخدام وسائر آلات بالجمله سزكدر لاجرم فضل الهي نك شكرين
ايدوب ومدت العمر آل برمكه دعاء خير ايتمكلكمز وذمتمه دين بلكه فرض عين
بيلدم مصرع خلق بي فائده دعا ايتمز حالا اي خليفه اكر انلرك حقوقني ادا وقضا
ايتمكده اهمال وتكاسل ايدرسم كفران النعمه اولوب دنيا وعقباده مخاطب
ومعاتب اولورم دسيد انك حالنه وصدق مقالنه ترحم ايدوب ياننده بر طبق
آلتون وار ايدي اول پيره احسان وعطا ايتدي پير فقير زمين بوس ايدوب
هذا ايضا من بركات البرامكه ددي بو كلام عبرت انجام ميان عربده ضرب
المثل اولدي قطعه اي طفل دهر كرتو زبستان حرص واز يك روز شير دولت واقبال
دد عهد عمر غره مشو از كمال خويش ياد آور از زمان كريمان برمكي نثر ودولت
امام يافعي اوزره سال مواخذه برامكه ده يعني سنه ۱۸۷ ده ابو علي فضيل بن عياض
كه سلك مشايخ ممتاز ومرتاضده منتظم ايدي بو جهان فانيدن عالم بقايه
انتقال ايلدي حضرت مولينا جامي قدس سره كتاب نفحاتده مرقوم كلك
بلاغت رشحات ايتمشلركه فضيل بن عياض كوفي الاصل ايدي وبعضيلر ديمشلر
مروي الاصلدر اكثر روات ستوده سمات ديمشلركه محل تولدي سمرقنددر
وابيورد ده اول سالك ره نورد نشو ونما بولدي وچون سن شبابته ايرشدي
قطاع الطريقدن برفرقه يه يار ورفيق اولدي ونيجه مدت راهزنلر ايله يغما
وغارت ارباب تجارته اشتغال قيلدي عاقبت بركيجه بو آيت كريمه يي بركيمسه دن
استماع وكوش هوش ايله منكوش ايتدي الم يأن للذين آمنوا ان تخشع قلوبهم
لذكر الله پس بو آيت باعث انتباه وهدايتي اولوب اطوار ناهمواردن انابت
واعمال ماضيه وافعال نامرضيه دن اظهار ندامت ايدوب رد حقوق ناسه
مشغول اولدي مصلح الدين لاري وسائر كتب تواريخده مسطور ومنقولدر
جمله ارباب حقوقدن بر يهودي وار ايديكه عيني ايله اخذ وغصب اولنان
امتعه سي ضايع اولمشيدي وبدل متاعي قبولدن امتناع ايدوب مطلق ضايع
اولان كند ومال وبضاعتين طلب ايلردي بركون كلوب ديديكه بن سوكند
وايمان ايله عهد وپيمان ايلمشم كه عيني ايله كند ومال مغصوبم تماما سندن
المايم صدد رضايه كليم وچون ادا وقضايه قادر دكلسك ايمدي بو بساط
آلتنده بر مقدار دينار كامل العيار واردر اني بساط آلتندن چيقاروب
بنم دستمه وضع ايله تاكه سوكند ويمين رقومده صادق اولوب كاذب اولميم

بس فصیل بساطی رفع ایدوب آلتندن واقالتون هربري مسکوك وموزون آید
جیقارب دست یهودي یه وضع ایلدی چون یهودي اول نقود موجودی مشاهده
ایلدی لاجرم حسن ارادت ایله کلمهٔ طیبهٔ شهادتی کتوروب شرف اسلام ایله مشرف
اولدي وایتدی نوراندی کرات ایله کلمهٔ طیبهٔ شهادتی کتوروب شرف اسلام مشرف
اولمق استردم الحمد لله که میسر اولدي و توریتده کرات ایله مطالعه ایلمشم که
امت محمدك علامت صدق توبه سي اولدرکه خاك پاك انلرك النده زرسرخ
وتابناك اولور وبن بو بساط التنه برمقدار خاك وضع ایتمشیدم یوخسه
زرسرخ درخشاندن انده اثر ونشان یوغیدی وسنه ۱۸۸ ده ابو اسحق ابرهیم
بن ماهان التمیمي که ندیم موصلي ایله معروف ایدی وفن موسیقیده نادره ادوار
وخلاصهٔ استادان روزکار ایدي وابو اسحق عهد مهدیده وزمان هارونده
حد واحصادن بیرون قیمت وحرمتی وار ایدی وکندودن حکایات غریبه
وکنایات عجیبه ظهوره کلمشدرکه بعض کتب تواریخده مسطوردر وسنه ۱۸۹ ده
علي بن حمزه الاسدي الکوفي الکسائي که قراء سبعه دن بریسیدر ومشاهیر علمای
نحاة وفضلای دهاتدن ایدي واول جهتدن اکا کسائي دیدیلر که کوفه یه کلوب
داخل اولدیغی کون النده برعصایي الوب اکننه برکسایي کیمشیدی وکسائي روایت
امام یافعي اوزره معلم ومؤدب محمد امین بن رشید ایدي رحمه الله مستوفی
روایتیله تعلیم مأمونه قیام ایلردي وکتاب معاني القرآن والآثار نتایج
کلك بلاغت دثار کسائي دندر وایضا دوزخوت کسائیده قاضي القضات
امام محمد بن حسن الشیباني الکوفي که شاکردان امام ابي حنیفه دن ایدي
رضي الله عنهما جهان فانیدن سرای جاوداني یه نقل ایلدي ومحمد دمشقی
الاصل ایدي پدري شامدن عراقه کلوب واسطده مقیم اولمشیدی ومحمد بلدهٔ
واسطده سنه ۱۳۲ ولادت امام شافعي دن اون سکزییل مقدم متولد اولوب
کوفه ده نشو ونما بولمشیدی وامام محمد فرانك خاله سي اوغلیدر مصلح الدین
لاري مرقوم کلك کوهرباري ایلمشدرکه دائما امام شافعي رض دیرایدیکه
علمای عرب وفضلای اهل ادبدن برکیمسه ده امام محمدده اولان بلاغت
وفصاحت لسان یوغیدی اکر دیسم که قرآن انك لغتی اوزرینه نازل اولمشدر
عجب دکلدر وحلیم وشهیم اولنلرده امام محمد کبي ذکي وفهیم کورمدم دیرایدی
وهارون الرشید ایله اول امام فرخندهٔ عازم ولایت ري اولوب انده کسائي
ایله برکونده وفات ایلدي وحین وفاتلرنده رشید ایتدی دفنت الفقه و
العربیة بالري وقول امام یافعي اوزره بو سالده شیخ ابو علي شقیق البلخي
ابن ابرهیمدر وفات ایلدي وحضرت مولینا جامي نفحاتنده مرقومدرکه شقیق

شقیق که بحر تحقیق ایدي حضرت امام اعظم شاکردلرندن امام زفرك تلمیذي
در وقدمای مشایخ بلخ دندر واستاد خاتم اصمدر وصحبت ابرهیم ادهمه یتشمشدر
وسنه ۱۹٤ ده ولایت ختلانده شهید اولوب غریق بحر غفران اولدیلر والآن قبر
شریفلري ظاهر وهویدا اولوب خواص وعوامك زیارتکاه عالم وعالمیاندر

ذکر خروج رافع بن لیث بن نصر بن سیار

علمای اخبار شویله بیان واخبار ایلمشلردرکه یحیی بن اشعث بن یحیی الطائي که
سلك اعیان ماوراء النهرده منتظم ایدي کندو عمیسي دخترین که اوج ملاحتده
براختر ایدی تحت نکاحه کتوردي وبالضروري اول مستورهٔ سمرقندده قویب کندوسي
عزیمت بغداد جنت اباد قیلدي زمان غیبت یحیی امتداد بولوب منکوحهٔ مذکورهٔ یحیی
که برزن جمیله ایدي مراد ایتدیکه یحیادن ایریلوب آخر شوهره واره اما بیرتدبیر
مرشد راه راست ایدي انده اجازت بولمدی ورافع بن لیث بن نصر سیار بو
معنادن خبردار اولدقده طمعه دوشب اول مستوره که ستیزهٔ مقصورهٔ
عصمت ایدي خبر کوندردیکه مصلحت وتدبیر اولدرکه مؤمنه ایکن مشرکه اولهسن
تحت نکاح یحیادن خلاص ونجات بولهسن وصکره ایمان کتوروب شوهر آخره
وارهسن پس اول مکاره دخی بوکاره جرأت ایدوب دین کناره کیردي و
تکرار مسلمان اولدقدنصکره رافع انی سلك ازدواجه چکدي چون بو خبر
سمع یحیایه ایرشدی کیفیت احوالي معروض رأي عالئ هارون ایتدی وهارون
بو حالتدن متغیر اولوب حاکم خراسان اولان علي بن عیسا بن ماهانه مکتوب
کوندردي که منکوحهٔ یحیایي رافعدن الوب کندویه بو خیانت مقابله سنده
جور واهانت ایلیه پس علي بو مهمي سلیمان بن حمید ازديیه که عامل سمرقند
ایدی سپارش ایدوب سلیمان دخی حسب فرمان ایله عامل اولوب زوجهٔ یحیایي
رافعدن آلدي وکندویه انواع حقارت واهانت قیلدي وبو معنی رافعك
باعث عصیاني وسبب طغیاني اولوب بر بنجه کروه ایله جمیع ساز وسلبن ساخته
وعلم مخالفت خلیفهٔ افراخته قیلدی وسنه ۱۹۰ ده سلیمانیکه سمرقندك صاحب
فرماني ایدی طتوب قتل ایتدی وعلي بن عیسی کندو اوغلنی عسکر بي حد واحصا
برله جنك رافع بن لیثه کوندردي اول دخی اول حرب سهمناکده قتل اولنوب
خاك هلاکه دوشدی وکار دولت رافع روز بروز مرتفع اولوب رایت طغیاني
اوج ایوان وکیواندن کچدي وبو سالده هارون الرشید یوز اوتوز بیك
مرد ظفر نوید برله غزوهٔ رومه متوجه اولدي ودار ودیار کفارده آتش نهب
وتاراجي ونائرهٔ غارت وازعاجي اشتعال ایدوب واسطهٔ رای مردان عاقل
ایله بلدهٔ هرقلي فتح وتسخیر ایلیوب چوق نسوان حوراسا وصبیان ودختر ترسا

دست مجاهدین دین ده اسیر اولدی وعدد اساراي نصارى اون التی بیك
نفره ایرشدی بالاخره رشید ایله قیصر اراسنده مصالحه واقع اولوب اللی بیك
دینار رسم جزیه وخراج برله خزینه سندن اخراج ایتدی ومبلغ مزبوری نقفور
كه نام قیصر ایدی خلیفه یه بالتمام كوندردی وهرسال اوچیوز بیك دینار
بغداده خزینه خلیفه یه ارسال ایتمكی ذمتنه قبول ایلدی وشرط ایلدیكه
بلده هرقلیكه اهل اسلام خراب ایتمشدی اصلا تعمیر ایلمیه لر اندن صكره رشید
سالماً وغانماً اول سفردن مراجعت ایدوب بغداده كلدی و ۱۹۱ سنه ده هارون
الرشید علی بن عیسی بن ماهانی سبب ارتكاب ظلم وطغیان برله حكومت خراسان
جنت آساده عزل ایلدی وهرثمه بن اعینی اول دیاره صاحب فرمان ایدوب
روان قیلدی وچونكه هرثمه مروه ایرشدی علی بن عیسی بن ماهانی اتباع واعیانی
برله مقید ایدوب اموال واثقالن ضبط ایدوب كندوسن بند كران ایله
جانب بغداده مقید ومحبوس ارسال ایلدی ووفات هارون یوز طقسان
اوچ سنه سی جمادی الاولى سنده بلده طوس ده واقع اولوب حالا مرقد امام
علی رضا اولان محل میمنده دفن اولندی مدت خلافتی یكرمی اوچ یل واوقات
حیاتی قرق بش یل اولدی اوایل دولتنده برمكیان واواخرنده فضل بن ربیع
خدمت وزارتنه قیام ایتمشلر ایدی وتفصیل ازواج واولاد هارون الرشید
بو ترتیب اوزره در زنان اهل حبا اراسنده مهد علیاسی زبیده بنت جعفر
بن منصور الدوانیقی ایدی ومحمد امین كه ولی عهد هاروندر زبیده خاتوندن
متولد اولدی وایكنجی منكوحه سی امة العزیز ایدی واندن علی نام پسری متولد
اولدی واوچنجی زوجه سی ام محمد بنت صالح وعباسه بنت سلیمان بن منصور
وعزیزه بنت عطریف عثمانیه كه نسبی حضرت عثمان بن عفانه متصل اولور و
هارون الرشیدك امهات اولادده اون پسری واون درت دختری
وار ایدی كه اسامیسی بونلردر عبدالله مامون قاسم مؤتمن محمد المعتصم
محمد امین صالح ابو یعقوب ابو الیاس ابو سلیمان ابو علی ابو محمد
ابو احمد واسامی دختران بودر سكینه ام حبیبه اروی ام الحسن ام محمد
فاطمه ام سلمه خدیجه ام القاسم رمله ام جعفر ام علی عالیه ریطه بونلردر

ذكر خلافت محمد امین ابن هارون الرشید

محمد بن هارون كه امین ایله ملقب وابو عبدالله ایله مكنی ایدی زبیده بنت
جعفر بن منصوردن ۱۷۰ سنه ده تولد ایتمش ایدی وچون مدت عمرنده بش ساله
اولدی اواخر ۱۷۵ سنه ده منصب ولایت عهد ایله سرافراز اولدی واواسط
جمادی الاولى ۱۹۳ سنه ده خبر فوت رشید بغداده ایرشدكده خاص وعام
بغداد دار السلام ده تجدید بیعت محمد امینه قیام ایلدیلر ومسند خلافتده
اوتوروب صحبت وعیش ونوشه مشغول اولدی واصلا اول خلیفه كثیر النوال مقید احوال
ملك ومال اولمدی اكا بناء سهل زمانده كندو ایله مامون اراسنده مخالفت واختلال
پیدا اولدی وزمان جهانبانی امین روی زمینده منقرض اولوب واخر محرم الحرامده
۱۹۸ سنه ده دست طاهر ذو الیمینین ایله طرف ماموندن كلوب بغدادی محاصره ایتمشیدی
گرفتار اولوب رخت بقایی باد فنایه ویردی زمان خلافتی درت یل وسكز آی اولدی واوقات
حیاتی یكرمی یدی سال ایدی امور وزارتنه وزیر بیدی فضل بن الربیع قیام ایلردی والله اعلم

گفتار در بیان مخالفت ومنازعت امین ومامون

وذكر كشته شدن علی بن عیسی بن ماهان اتفاق نقلة اخبار ایله زمان وفات
هارونده مامون بلده فاخره مروده ایدی چون خبر فوت پدرین استماع ایلدی
خطبه اوقیوب خلایق افاقی تجدید بیعت وفاقی برادری امینه ترغیب ایتدی لاجرم
اعیان خراسان مقدم مبایعتی راه اطاعته قویوب تكرار امینك خلافتنه متابعت
ورغبت ایتدیلر ونیجه زمان بین الاخوین غبار شین مرتفع اولوب موافقت والفت
اوزره اولدیلر بالاخره غبار غوغا ونزاع برمرتبه ارتفاع بولدیكه اصلا رشحات
سحاب نصایح نیك اندیشان ایله تسكین بولمدی وسبب اختلاف واختلالدن
بریسی اولدركه هارون وقت وفاتنده وصیت ایلدیكه بو سفرده بنم یانمده موجود
اولان اموال واثقال وجهات وجمال بالجمله الوب عبدالله مامونه كوندروب
تسلیم قیلدسن وفوت رشیددن صكره فضل بن الربیع بر مقتضای مضمون نامه محمد
امین تمامی متروكات هارونی الوب بغداده كوردی چون مامون بو خبر
ملالت معروفی كوش ایتدی استصواب فضل بن سهل ذو الریاستین كه وزیر بی نظیر
واصابت رای وتدبیر ایله مشهور بر تدبیر ایدی برقاصد فضل بن ربیعه كوندروب
برموجب وصیت هارون اموال پدری مطالبه ایلدی وقاصد مزبور فضله
نیشابورده یتشوب نامه همایونی ایصال ایتدی عاقبت رسول خایب وخاسر
دونوب احوالی مامونه عرض وبیان ایتدی لاجرم فضل بن سهل كه تدبیر امور
مملكت اهل ایدی مامونه دیدیكه بعد الیوم عهد وپیمان عراقیانه اعتماد واعتقاد
ایلمك اولمز زیراكه بو حالده وصیت رشیدی اجرا ایتمیوب سكا غدر ایتدیلر
شمدی مناسب حال اولدركه عامه عالمیانی وكافه آدمیانی عدل وداد
ورأفت وسداد برله ممنون ایده وز وسن كركدركه هركون نفس نفیسكله
دیوان مظالمده اوتوروب حقوق مظلومی ظالمدن الیویره سن تا محبت
ومودتك دل صغیر وكبیرده وغنی وفقیرده جایكیر اولوب ارباب سیوف
واصحاب فضایل سندن جانبنه مائل اولهلر پس مامون دخی اول وزیر هنرور

بتحصیله عامل اولوب زمام مهمات انامی کف کفایت فضل ذو الریاستینه وضع
ایتدی وابواب عدالتی کشاده ایدوب هرکسی حالنجه رعایت والتفاته مظهر
ایتدی اما فضل ابن الربیع چون متروکات هارون ایله بغداده ایرشدی کوردی که
محمد امین اکثر اوقاتده عیش وعشرت ایله تضییع اوقات ایدوب سرانجام امور
مملکت ورعایت احوال سپاه ورعیتدن اصلا خبر واکاهی اولیوب مست ولایعقل
احوال عالمدن غافل ولمغفله خاطرندن بومعنی کذران ایتدی که اکرمهم واحوال
بومنوال اوزرینه مرور ایدرسه سهل زمانده مامون خلیفهٔ ربع مسکون اولور
پس محمد امینه ایتدی مصلحت اولدر که مامون ایله مؤتمنی ولایت عهددن خلع
ایلیه سن وکندو اوغلک موسیٔ ولی عهد ایدوب انک نامنه خلقدن بیعت
قیلدسن وعلی بن عیسی وسائر اعیان بوبابده فضل ایله اتفاق ایدوب
امینی نقض عهد ومیثاق اوزرینه ترغیب وتحریص ایلدیلر پس محمد امین دخی
بومعنانی پیش نهاد همت ایدوب اوائل سنه ١٩٤ دن قاسم مؤتمنی ولایت جزیره
عزل ایدوب بغداده طلب قیلدی واول مملکتک حکومتن خزیمة بن حازمه تفویض
ایدوب وکندو اوغلی موسیٔ الناطق بالحق ایله ملقب قیلدی وامر ایلدیکه خطبا
رؤس منابرده دعاء دولتنه مشغول اولهلر ابو حنیفهٔ دینوری کندو
تاریخنده مرقوم کلک بلاغت کستری ایلمشدر که چونکه امین خلع مامونه
نیت ایتدی بوبابده کاتب السری اسمعیل ابن صبیح ایله مشورت ایتدی اسمعیل
انی اول کار خطرناک ارتکابندن منع ایلدی ولکن بیلدیکه امین بوسوداده
فراغت ایلمز بالضروری ایتدی اکر امیر المؤمنینک خاطری اوزرینه قرار ایتدی
ایسه دیکه مطلق مامونی امارتدن معزول ایده ایمدی صلاح کار اولدرکه
کندو ما فی الضمیرین کیمسه اظهار ایتمیوب بر استمالت نامه کوندوره سز وبو
مضمونی نامه ده درج ایده سز که جهت تمشیت مهام خلافت وتنفید امور مملکت
ایچون حالا جنابکز تشریفنه کمال احتیاج وانتظارمز وارد رکه دیر که نامه مسکین ختامه واصل اولدقده بی توقف بوجانبه توجه بیوره سز تا که استصواب
آرای صایبکز ایله مهمات ملکی ومالی فیصل پذیر اوله وچون مامون قطع
وادی وهامون ایدرک بغداده کله اول شیئ که مناسب درآنی محل تقدیمه
ایرشدوره سن ددی وامین بورای مقبولی قبول ایدوب برنامهٔ محبت مآل که
ذکر اولنان مقالی مشتمل ایدی یازوب عباس بن موسی بن عیسی وصالح بن عبد الملک
ومحمد بن عیسی بن نهیک ایله مامونه کوندردی وکندولره سفارش ایتدیکه
مامونی دار الخلافهیه کتورمکده صرف مقدور وسعی اقدام ایلیهلر پس رسولان
مروشاهجانده ملازمت مامونه ایریشوب مکتوب امینی تسلیم ایتدیلر وجانب

وجانب بغداده عزیمت ایتمکده کمال همت ایله شرایط مبالغه واقدامی تمام ایتدیلر
ومامون بوبابده وزیر رهنمون ایله طریق مشورتی مرعی ومسلوک طوتدی
فضل بن سهیل ایتدی اوضاع کواکب ودلائل علم نجومدن شویله معلوم ایدنمشم که سن امین اوزره غلبه ایدوب روی استقلالدن ضبط ملک وماله
شروع ایده سن شمدی کرکدرکه سکونی بوحرکت بی برکت اوزرینه ترجیح
ایده سن که رأی صحیح بودر پس مامون دخی رای صواب وزیر کامیاب ایله
عامل اولوب کلان ایلچیلره ایتدیکه پدرم اکا بناءً بنی ولایت خراسان اوزرینه
صاحب فرمان ایلدیکه تا که سکان سرزمین استیلای دشمندن امین
اولوب عباد بلاد ساحهٔ راحتده آسوده ودلشاد اولهلر وشویله که
بران تدبیر ملک خراسانده غافل اولوب طرف دار الخلافهیه متوجه ورواه
اولم جائز که بر فتنه وآشوب حادث اوله که مشربا امیر المؤمنین اندهمکدر
اولوب هیچ بر وجهیله تدارکی میسر اولمیه اندنصکره رسولانی مقاردن انعام
واحسان فراوانی ایدوب معاودتلرینه رخصت ارزانی بیوردی وچون
اول جماعت بغداده ایریشوب امتناع مامونی عرض امینه مقرون ایلدیلر
امین دخی تقدیم شرایط مشورتدنصکره اظهار مخالفت اوزرینه مبادرت
ایتدی ونام همایون مامونی خطبهدن اسقاط ایدوب متوطنان عراق
عربدن کندو اوغلونامنه اخذ بیعت ایلدی وسنه ١٩٥ ده آلتمش بیک سوار
عساکر جرار مهیا واحضار ایدوب علی بن عیسی ایله خراسانه کوندردی
وسپارش ایلدیکه چون خطهٔ خراسانه وارهسن کرکدرکه مامونه اوچ
کون مهلت ویره سن تاکه یراق سفر عراقی کوره بعده بر سبیل تعجیل کندوینی
بوجانبه الوب کتوره سن وزبیده که مادر امیندر علی بن عیسییه سپارش
ایتدیکه عبد الله مامون بنم یانمده فرزند حقیقی مثله سنده در زنهار
کندوینه بر مکروه وآزار ایرشدیرمیه سن اکر فرمان امینه انقیاد ایتمزسه
نقره دن ایاغنه بر قید اوروب بوجانبه کوندوره سن وعلی بن عیسی
بو وصایای سمع قبول ایله اصغا ایلیوب تمام عجب وغرور ایله مسالک
وممالکدن مرور ایلدی واول اوقاتده طاهر بن حسین بن مصعب خزاعی
که ذو الیمینین ایله مشهور وملقب ایدی فرمان مامون برله بش بیک سوار
مقرون ظفر برله ری دیارینه کلمش کلمشیدی وجاسوسان دانا اطراف
وجوانبه کوندرمشدی که لشکر امیندن بر خبر الوب کلهلر اما علی بن
عیسی کمال عجب وغفلت ایله طی مسافه ایدردی حتی که ریدن بشنجی
فرسخده تلاقی فریقین واقع اولدی وسنباد پایان شیران بیشه وغاده

غبار معرکه وهیجا اوج عالم بالایه ایردي زسهم دلیران دراه
داد وکیر چو ظلمان بر سید کردون پیر رسیده بلب جان جنك اوراه
ولي تیغ رالب رسیده بجان نثر وسهل زمانده اکثر زمین خون لشکر امین دن
لاله لعلین کبي اولدي وبواثناده بر تیر اجل تاثیر شست دست داود سپاه
دن کشاد بولوب مقتل علي بن عیسی یه ایرشدي واول سردار کزین پشت زیندن
روي زمینه سرنکون دوشدي وبغدادیان شکست فاحش بولوب شعشعهٔ نصرت
وجنان احوال طاهر اوزره ظاهر اولدي تاریخ حافظ ابروده مسطور درکه
طاهر اول کونکه وقت عصرنده مقارن فتح ونصرت اولدي جناب مأمونه بو
وجهیله نامه یازدیکه نامه اول زمان رقم زدهٔ خامه اولدیکه سر علي بن عیسی
اوزرینه ناظر وخاتمي پرماغمده حاضر ایدي ونامه کوندرن قاصدکه قاید مقاصد
ایدي اوچ کونده ریدن مروه واردي واول خبر بهجت اثري مأمون همایون
فرحضرتلرینه ایرشدیردي واول روز فیروزده اعیان خراسان خلافت ایله
کندویه تهنیت وسلام ویردیلر منقولدرکه اول کون که امین کوثر خادم ایله
کنار دجله ده صید ماهي یه مشغول ایدي منهزم اولان عسکردن بر سپاهي کلوب
احوال پر تباه سپاه علي بن عیسایي تقریر ایلدي امین ایتدي بو کلمات وحشت سماتدن
فارغ اول که کوثر ایکي دانه سمك بي زحمت وامك صید ایتمشدر ومن هنوز بو
زمانه دکین بر ماهي اندام مقید شبکه ودام ایلمدم وچون خلیفه اول صاحب
دولت وصایب تدبیر اول کار خطیردن فارغ اولدي عبد الرحمن ابن
جبلهٔ انباري لشکر اهل ادبار برله مقابلهٔ طاهر ذو الیمینین اوزرینه کوندردي

ذکر ابتلاي بغدادیان بانواع جنك وشین وکشته شدن امین بسعي طاهر بن حسین

ارباب اخبار نقل واخبار بیوردمشلرکه چون خبر قتل علي بن عیسی بغدادده
متحقق وشایع اولدي عبد الرحمن بن جبلهٔ اوتوز بیك جبلي دلاور ایله کرمحاربات
طاهري میانه بسته ایتدي ونواحي همداندن عزم میدان ایدوب قتاله مباشرت
قیلدي لکن بغدادیان الزین تیغ وسنان اوردمدین میداندن شهر همدانه کریزان
اولدیلر وطاهر اول بلدهٔ محاصره ایدوب برآیدن صکره عبد الرحمن وساطت
استیمان برله طنره چیقدي وطاهر ایله عهد وپیمان ایدوب کندو وانباع عیله عسکر
خراسانك برجانبنده قرار قیلده برنجه کون دنصکره رشتهٔ اختلاط مابینلرنده
ارتباط بولدي عبد الرحمن بن جبله وسیلهٔ حیله یه متمسك اولوب بر کیجه بي
خبر لشکر طاهر اوزرینه شبخون قیلدي ولواي جنك وجدال مرتفع اولوب
طاهر بو جمله ایله میدان نبردده علم کبي ثابت قدم اولدي وعبد الرحمن بي
عهد وپیمان جمع کثیر ایله عرضهٔ تیغ آتش تاثیر اولدي وبو خبر بغداده ایرشد کده

ایرشد کده امین تکرار بر لشکر جرار ترتیب ایدوب مدافعهٔ طاهره کوندردي
واول جماعت بي جلادت وشجاعت دخي طاهره ملاقات ایتمدین طالب طریق
سلامت اولوب دار السلام بغداده مراجعت ایلدیلر وبو احوالك خلالنده
هرثمه بن اعین امر مأمون ایله اوتوز بیك مرد دلیر شجاعت نهاد برله اعانت
وامداد ایچون حلوانده طاهره کلوب ملحق اولدي واول سپاه ظفر پناهك
وصولندنصکره طاهر زیاده قوي القلب اولوب طرف اهواز وبصره یه واردي
وعمال امیني اخراج ایدوب جمع مال ایچون عمال مأموني نصب قیلدي لاجرم
تزلزل تمام بناي دولت امینه متطرق اولوب سنه ۱۹۶ رجبنك اون برنجي کوني
روز یکشنبه ده حسین بن علي بن عیسی بن ماهان هوادار مأمون اولدي وجمع
کثیر کندو ایله متفق اولوب رقم خلع صحیفهٔ حال محمد امینه چکدي ایکنجي کون اعیان
لشکر حسین دن زاد وزواده طلب ایلدیلر واول ابو الفضول بو مهمك عهده سنده
کلمکه عاجز اولوب تکرار سعي محمد بن خالد ایله امین مسند خلافتده مکین اولدي
وجرم وجنایات حسین دن تجاوز ایلیوب اکا خلعت زیبا کیوردي اما حسینك
چون آب نام وناموسي ریزان اولمشیدي بالضروري راه سلامتي طتوب جانب
خراسانه کریزان اولدي وعساکر بغداددن برجمع جلادت نهاد کندو ولي تعقیب
ایدوب چوق مجادله دنصکره قتل ایدوب باشني محمد امینه کتوردیلر وبو سنه لرده
محمد امین پنجهٔ نوبت جود خونریز طاهر وبدید اولدي بالاخره سنه ۱۹۷ ده
امراي خراسان سپاه فراوان ایله اطراف دار السلامده نصب خیام قیام ایدوب
اول بلدهٔ مدت مدیده محاصره ایلدیلر بواثناده طوروب امرا واعیان بغداد
امیندن روکردان اولوب طاهره متابعت ایدرلردي تاکه امین بر حاله منجر اولدیکه
فضل بن الربیع دخي فرار ایدوب کوشهٔ احتفایي اختیار قیلدي وچون خزانهٔ امین
نقوددن وآستانه سي جنوددن خالي اولدي آلات وادوات زرین وسیمیندن
درهم ودینار کسدیردي وامتعه واقمشهٔ نفیسه نیم بهایه صاتوب لوندات وعیارانه
بذل ایتدیردي تا دفع اهل خراسانه قیام ایلیه لر اکا بناءً زمرهٔ مفسدان غارت
وتاراج مال غني ومحتاجه جرأت ایدوب اشقیاي شریر غني وفقیر اوزرینه بر مرتبه
غلبه ایتدیلرکه هیچ بر عصرده بر بلده ومصرده بویله اهل فتنه وفساد جرأت و
خسارتنده کیمسه خبر ونشان ویرممشدر بالاخره محمد امین کندویه امانده غیري
چاره ودرمان بولمیوب ارکان دولتي اني مصلحت کوردیلرکه محمد امین طاهر
ذو الیمینین یانه کیده اما کندوسي هرثمه جانبنه کتمکه میل ایلدي نظم
عنان کارنه در دست مصلحت بین است عنان بدست قضا ده که مصلحت اینست
نثر هر چند که وزرا وامراي دولتي محمد امیني یمین ایله اینانديروب طاهر ذو الیمینین

جانبنه کیتمکه سوق ایدرلردي اصلا اعتماد ایتمیوب دیر ایدیکه بن اندن هراسانم
زیرا بو کیجه بر غریب رؤیا کوردم که بر دیوار رفیع و استوار اوزره طورمشم و طاهر
طورمیوب اول دیواری همواری قازردي بو حالده اول دیوار صحن زمین
ایله هموار اولوب دستارم باشمدن دوشدي اول جهتدن طاهردن هراسانم و
واندیشناکم القصه بر کیجه ایجنده که عالم غایتده مظلم اولمشدي **نظم** چون بر زمین
طلیعهٔ شب کشت اشکار آفاق ساخت کسوت عباسیان شعار **نثر** محمد امین زورقه
سوار اولوب هرثمه یه کیتمکه مراد ایلدي مکر غلامان طاهر کین کین ده مکین اولوب
مترصد فرصت امین ایدیلر هماندم اوزرینه هجوم ایدوب کندولرین عجله و شتاب
ایله آب دجله یه آتدیلر بیچاره محمد امین چون بو احواله مطلع اولدي بالضروره
کندوي بط کبي آب شط ایچنه آتدي میان آبده بو اضطرابده ایکی غلامان
طاهردن قریش دندانی نام بر غلام انی قتل ایلدي اما تاریخ آل عباسده
احمد بن سلامدن منقولدر که آخر کار مردمان طاهر بني و محمد امیني اسیر ایدوب
بر خانه ده حبس ایلدیلر چون نصف اللیل اولدي آواز مراکب و مردمان قولاغنه
کلدي و اول مجلسك قاپوسن آچوب ایچرو کردیلر واشته زبیده اوغلو بود
دیو هزار محنت و زار ایله محمد امیني اورتایه کتوردیلر که غبار ادبار دیدارنده
بدیدار ایدي بو اثناده بر کروه مکروه عجمانه لباسلر ایله کلوب بیچاره محمد امینی که
خلیفهٔ روي زمین ایدي قلیجلر ایله اورمیه آکدیلر امین بردانه بالیني النه آلوب
اول قوم شریرك شمشیرلرینه قرشو وردي آخر جسم لطیفن پاره پاره ایتدیلر
و مبارك باشیني که شجرهٔ جوانی نك ثمرهٔ زندکانیسي ایدي قطع ایدوب کندیلر
بن الیسه بوکار عسیرده بر دانه حصیر ایچنه کیروب اللهم احفظنا دیو دعایه
مشغول ایدم وبو کلام دخی احمد بن سلامدن منقولدر که ابرهیم بن مهدي که
عم محمد امین ایدي بر کره دجله کنارنده شب مهتابده محمد امین ایله میل مجلس
شراب ایتدي چون ابرهیمك شراب نابدن دلي نرم و سري کرم اولدقده سوز
و سازه آغاز و ترنمات و نغماته دمساز اولدي مکر محمد امینك ضعف نام
بر کنیزك فتنه انکیزي وار ایدي نوازندهٔ ساز و منبع عشوه و ناز ایدي مجلسه
کلوب لطیف آواز ایله سرود و سازه آغاز ایتدي مکر قضا ایله بو جاریه نك
اوقودوغي ابیات و اشعار زوال ملك و دولته اشعار ایدردي اکا بناءً امین
آني فال نامبارك طتوب اول نازنیني مجلسدن سوردي چون اول کنیزك پرهیز
ایاغه طوردي مست اولمغله بر قدح بلوریني شکست ایتدي واول قدح عهد
مهدیدن ارثله محمد امینه ایرشمش ایدي که هر کیمسه که نظر ایتسه جام جمشید و طاس
زرافشان خورشید کبي طبیعتنه صفا ویرردي بو اثناده بر کیمسنه آواز دل آویز

آویز ایله بو آیت کریمه یي اوقودي ﴿قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ﴾ محمد امین بو حالات
عجیبه و تفألات غریبه دن غمکین اولوب ابرهیمه ایتدي بو جاریه نك ابیات شئامت
شمائلنه و بو آیت شریفه نك دلالتنه نه دیرسن بنم ظنم و غالبم بودر که بز بو معرکه
دشوارده نجات بولمزز پس دفع و رفع آلات مجلس ایدوب جانب حرمه خرام ایتدي
و ایتدي اذا لم یساعد المقادیر ضرت التدابیر **نظم** ز انقلاب عجب مدار که چرخ از این
فسانه هزاران هزار دارد یار **نثر** و محمد امینك ایکی اوغلو قالدي موسی و عبدالله

ذکر بعض از اصحاب رشد و رشاد که فوت ایشان در دوران محمد امین اتفاق افتاد

شهور سنه ١٩٢ ده روایت اهل خبر برله محمد بن محمد بن جعفر که اکا غندر دیرلردي
سلك اعاظم علما و محدثین ده منتظم ایدي وفات ایتدي والله سائل علی الاتصال
عمرین روزه کچوردي و سنه ١٩٦ ده ابو نواس حسن بن هانی جهان فانی دن سراي
جاوداني یه ارتحال ایتدي وابو نواس سلك شعراي بلاغت اساسده منتظم ایدي
امام یافعي مرآت الجنانده بیان ایلمشدرکه پدر ابو نواس جملهٔ متجندهٔ مروان بن محمد
بن مرواندن ایدي واو آیل حالده بلدهٔ دمشقده متمکن ایدي عاقبت اهوازه متوجه
اولوب انده بر زن مستوره عقد نکاحنه کتوردي وابو نواس ایله ابو معاد اول زندن
نیکو نهاددن متولد اولدي وابو نواسي مادري بر عطاره ویرمکله بر کون ابو اسامه
بن الحباب کندوسن دکان عطارده کوردي و نور فراست ایله جبیننده آثار کیاست
مشاهده ایلیوب ایتدي سنك صفحات وجنانکده قابلیتی مطالعه ایلدم حیفدرکه
بضایع استعدادي ضایع ایتمیه سن مناسب اولدرکه بنمله همدم اولوب کسب
وفضایل برله نظر افاضلده مستعد و کامل اوله سن ابو نواس ایتدي سن کیمسن
ابو اسامه بن الحباب دخی کندوي بلدیردي ابو نواس ایتدي والله بن دخی سنك
آوازهٔ بلاغتکي کوش ایتمشم و دائما تصمیم و نیت ایدردم که سنك صحبت عطرناکك
آرزوسیله کوفه یه عزیمت ایلیم دیردم لکن موانع روزکار بني بو سعادتدن
محروم ایلدي پس ابو نواس ابن الحباب ایله همراه اولوب بغداده کلدي وابو نواس
فصحاي بلاغت اقتباس مجالستیله بغدادده نشو و نما بولوب سرآمد شعرا اولدي
و دائما مجلس هارون الرشیده داخل اولوب مدایحنده قصیدهٔ غرا انشا ایدوب
جوایز و عطایایه مظهر و مقارن اولوردي منقولدرکه بر کیجه هارون قصري
اطرافنده دائر ایکن ناکاه جواریٔ جمیله دن بر نازنین مست و بي خبر عالم
خوابه وارمش بو آنکه بیچه دفعه هارون الرشید اول یوزي خورشید دن
التماس وصلت ایتمش ایدي واصلا اول کل رعنا یانند التماس و تمناسي حیز
قبولده واقع اولمامشدي لاجرم اول کیجه هارون اول ماه شب آرانك فرصت
وصلتن محض نعمت و عین غنیمت بلوب اوزرینه وشدي واول لاله عذارك

بندازادي چوزوب میوهٔ بستان وصالنی ال اوردي چون اول مخمور چشم
نرکس وارخوابدن بیدار اولدي پس سرکشلك ایتمکه آغاز ایدوب مهجور ومتمنع
باشنده دوشدکی عاقبت اظهار ملایمت ایدوب ایتدی یا امیر المؤمنین بکا بوکیجه
مهلت ویرکه یارین کیجه سکا رام وسنی محصل المرام ایلیم پس هارون دخی
اول قامتی موزونك معاهده سنه قایل اولوب آنی صالی ویردي وصباح
اولدقده اول سرو رعنایانه طلب وفا ایچون برکیمسه کوندردي واول بیوفا
صد دجور وجفایه کلوب قاصده ایتدی امیر المؤمنینه سویله که استفهام ایدر
مصرع کلام اللیل یمحوه النهار قاصد دخی کلوب جناب هارونه بو مصرعی
اوقودي هارون برزمان متفکر اولدقدنصکره خادمه ایتدی شعرادن طرفه
کیم وار دکورب بکا اعلام ایله خادم دخی بعد التفحص کلوب ایتدی رقاشی
وابو مصعب وابو نواس منتظر جناب خلافت اساس درلر لاجرم رشیدك
اوج شاعر ماهری که هربري بلاغت وفصاحتده بحر زاخر ایدی ایچرو دعوت
ایتدي وایتدی دیلرم که هربریکز برر قطعهٔ غرا نظم وانشا ایلیه سزکه مصرع
اول اوله وبو مصرع که کلام اللیل یمحوه النهار اول قطعه نك مصرع اخیری
اوله وشعرا بو مصرعی اول قطعهٔ غرا ایچنه تضمین ایتمکه قبول والتزام قلدیلر
وابتدا رقاشی که تصویر عرایس معانیده فصحانك نقاشی ایدی نظم متی تصبر وا
قلبك مستطار وقد منع القرار فلا قرار وقد ترکتك صامتها فتاة لا
شرور ولا ازار اذا وعدتك صدت ثم قالت کلام اللیل یمحوه النهار نثر
وابو مصعب ایتدی نظم اما والله لا تجدین وجدی لاذهب للکری عنك السرار
فکیف وقد ترکت العین غیری وفی الاحشاء من ذکراك نار فقالت انت مغرور
بوعدي کلام اللیل یمحوه النهار نثر وابو نواس ایتدی نظم ولیلة اقبلت فی القصر
سکری ولکن زین السکر الوقار وهز الریح اردافا ثقالا وغصنا فیه
رمان صغار فقد سقط الرداء عن منکبیها من التجمیش وانحل الازار مددت
یدي لها ابغی التماسا فقالت فی غد منك المزار فقلت الوعد سیدتی فقالت
کلام اللیل یمحوه النهار نثر هارون قطعهٔ ابو نواسی استماع ایتدکده متغیر
وغایتده متحیر اولوب اول ایکی شاعرك هربرینه عطیهٔ شاهانه سیله
دلشاد ایدوب ابو نواسی دست جلاده ویروب قتلنه فرمان ایلدي
ابو نواس ایتدی یا امیر المؤمنین انلری مظهر لطف واحسان وبنی مقارن قتل
وخسران ایتمکه سبب ندر هارون ایتدی شویله اذعان ایلدم که سن دون
کیجه بنم قصرمده حاضر ومعامله وماجرایه ناظر اولمشسین ابو نواس ایتدی
حاشا که بن سنك بستان سراکه قدم ویا جاري دلارا که همدم اولام بن

بن دون کیجه کلذ وخانمده کوشه نشین ایدم اما فراست ایله سنك ماجراکه عارف
وقصهٔ حرم سراکه واقف اولدم وبو قطعهٔ غرایی اول مضمون حقیقت نمون
اوزره نظم ایتدم پس هارون سخن ابو نواسی صدقه مقرون طوتوب اون بیك دینار
کندویه انعام وایثار ایلدي وسنه ١٩٧ ابو سفیان وکیع بن الجراح که جملهٔ علماء
وزهاد زماندن ایدی وامام ابو حنیفه رضی الله عنه وابو یوسفدن استفاده
علوم ایتمشدی عالم آخرته انتقال وارتحال ایلدي ویحیی بن اکثم که مصاحبات
وکیع دن ایدی روایت ایدرکه وکیع صائم الدهر ایدی وهر کیجه قرآنی بر دفعه
ختم ایدردي وبو سالده عبد الله بن وهب الفهري المالکی المصری که جملهٔ
فضلاء اهل حدیثدن ایدی وفات ایلدي تاریخ امام یافعیده مسطوردرکه
وله تصانیف معروفة وحدث بمائة الف حدیث وسنه ١٩٨ شهر رجبنده شیخ حجاز
ابو احمد سفیان بن عیینة الهلالی الکوفي که جملهٔ اهل حدیثدن ایدی فوت
اولدی ودیرلرکه اول یتمش حج ایلمشدی وطقسان برسال معمر اولمشدی وبو سال
خلالنده ابو سعید یحیی بن سعید القطان البصری که جمال حایرایهٔ علم وتقوی و
فضل وفتوی برله مزین ایدی فوت اولدی روایت اولنور که یحیی هر کیجه برختم قرآن ایدردی
ویکرمی ییل بو حال اوزره احیای لیالی ایلدی وقرق ییل زوالدن مقدم مسجده حاضر اولوردی

ذکر خلافت عبد الله المأمون ابن هارون الرشید

ولادت مأمون سنه ١٧٠ ده لیلهٔ هاشمیه ده واقع اولدی کنیتی ابو العباس ایدی
وچون مأمون اون ایکی سالنه قدم قودی آثار اقبال وآثار رجاه واجلال بشرهٔ
برکمالنده لایح وساطع اولدی وسنه ١٨٢ ده هارون مقرر ایلدیکه امین دنصکره
صاحب تاج وتکین مأمون اوله واعیان عراقیاندن بو وجهیله بیعت الدی وسنه ١٨٦
ایالتی ولایت عراق عجمی وکرمان وفارسی وطبرستان وخراسانی وکابلستان
وهندستانی وماوراء النهری مأمونه ویردي واوایل سنه ١٩٣ ده مأمون
قطع وادي وهامون ایدرك ضبط مملکت ایچون دیار مروه واردي وفات
هارونه دنصکره که کندو ایله امین ارасنده مخالفت وکین تاج وتخت وتکین
ایچون واقع اولدی سنه ١٩٨ محرمنده که خون امیندن صحن زمین رنکین اولدی
مأمون خلافتده استقلال بولدی وخروج محمد بن ابرهیم الطباطبا وبیعت امام
علی بن موسی الرضا رضی الله عنهما وقتل فضل ذو الریاستین وخروج ابرهیم
بن مهدي ونصر بن شبیب وبابك خرم دین ایام دولت وزمان خلافت مأمونده
واقع اولدي ومأمون سنه ده مروه بهشت نهاددن متوجه بغداد جنت آباد اولدی
واوائل سنه ده دار الملك بغداده ایرشوب وفور جود وسخاوت وکمال عدل
ورأفت ایله کافهٔ اناسی مقارن عاطفت ایلدی ومأمون سعادت لباس سائر

خلفاء بنی عباسدن وفور جود وفر آصل وکمال علم وفضائل ایله ممتاز ومستثنا
ایدي ودائما علما ودانشمندان ایله صحبت ایدوب مباحثهٔ علمیه ایلردي
وانک امر وفرمانیله کتاب اقلیدس رومدن عراقه کلوب لسان عربی‌یه ترجمه
اولندی ومأمون خلفاي عباسیه‌دن اول خلیفه‌در که معتزلي اولوب امر
ایلدیکه قرآن مخلوقدر دیه‌لر وسنه ٢١٤ ده عساکر مرز بوم ایله غزوهٔ رومه
عزم ایلدی ووقت مراجعتده اول سفردن سنهٔ مذکوره ماه رجبنده کنار
چشمهٔ زبدونده وفات ایلدي **منقولدرکه** برشب مهتابده مأمون بعض
احباب ایله کنار چشمه سار زبدونده اوتورمش ایدي اثنای مصاحبتده ایکن
حافظ سعید علافه خطاب ایدوب ایتدی بوزمانده نفایس طعامدن نه اوله
که اشتهاي کامله ایله آنی اکل ایلسک جواب ویردي جناب عالیلري اعلم در
مأمون ایتدی جمله اطعمهٔ پاکیزه‌دن بو مدده خرماي تازه اعلادر اتفاقا
بو حالتده برقافله‌دن صداي جرس استماع اولندی بعض خدام تفحصه قیام
ایلدیلر برقوصره تازه خرما بولوب اول مجلس بهشت سیمایه الوب کوردیلر بو
حسن اتفاقدن حضار مجلس زیاده متعجب اولدیلر چون مأمون برمقداراندن
تناول ایتدی هماندم کندوي اول رطب اکلندن برتب طوتدی وصاحب فراش
اولوب برزمان یاتدي پس بو احوالک خلالنده اسارای نصارادن براسیره
سؤال ایتدیکه معنی لفظ قشره که بوچشمه سارک اسمیدر لغات عربیده نه‌در
دیدیکه مدّ رجلیک یعنی ایکی یاغنی اوزات مأمون بوسوزدن بی صبر
وشکیب اولوب بریدن دخی صوردي که بوچشمه سارک اسم اصلیسی ندر
جواب ویردیکه رقه‌در مکرزایچهٔ طالع مأموندن یازمشلر ایدیکه مأمونک
حالت رحلتی رقه‌ده اوله‌سی کرک اول زمانده برو ولایت عربدن اولان رقه‌یه
کیمزدي وچون بومعنایه مطلع اولدي خوف اسم رقه‌دن رقت بشلیوب کوکلک هلاکه
دیوزین خاکه وضع ایتدی وشهر رجب سنه ٢١٤ ده دار فاخرهٔ آخرته ارتحال ایدوب کتدي
کفتار در بیان بعض از وقایع زمان ایالت مأمون وذکر حدوث انواع فتن بامر صانع بیچون
کوکب طالع همایون مأمون قتل امیندن نصکره درجهٔ کماله ایرشدی وجاه وجلالدن
کمال استقلال بولوب متوطنان عراقین وفارس وحجاز ویمن وخراسان حسن
مطاوعت ایله تکرار کندویه بیعت ایلدیلر وپرتو عدالت وشعشعهٔ انصاف ومعدلتی
مفارق عامهٔ خلایق اوزره تابان اولدي لکن شامده نصر بن شبیب عقیلی که
ناس اراسنده وقوع جلیلی وار ایدي برجمع کثیر ایله خروج ایلیوب مأمونه اظهار
مخالفت ایتدی ومأمون بوخبر ملالک مقرونی استماع ایتدکدنصکره امارت عراقین
وفارس ویمن وحجازي حسن بن سهله تفویض ایدوب بیوردی که طاهر ذوالیمینیز

ذوالیمینین رقه‌یه واروب ضبط ولایت جزیره وشام ودفع نصر بن شبیب بدفرجامه
قیام ایلیه وهرثمه بن اعین خراسانه کیمکه تعیین اولنوب سنه ١٩٩ ده طاهر دلیرانه
معاون ومظاهر ایله جانب رقه‌یه کتدي وحسن بن سهل بغداده کلوب طرفندن
هر ولایته برعامل کامل کوندردي وچون عزل طاهر اول مملکتده نکه ضرب
وشمشیر وحرب دار وکیر ایله فتح ایتمشدي واقع اولدی ویرینه حسن بن سهل
نصب اولندي خلق میاننده بو خبر شایع اولدیکه فضل بن سهل مأمون اوزرینه
مستولی اولوب کندوي برقصر ایچنده اوتورتمشدر وامرا واعیاندن کیمسه
اومزکه خلیفه ایله ملاقات ایلیه اکابناً اعیان بنی هاشم وسائر اکابر واعاظم
مخالفت مأمونه مباشرت ایتدیلر وبو سبب ایله هر کوشه‌دن بر فتنه آشکار
اولدی واول کیمسه که خروج ایدوب اطاعت مأموندن ابا ایتدی محمد بن ابرهیم
طباطبا ایدي وسلسلهٔ محمد بو وجه ایله‌در محمد بن ابرهیم طباطبا بن اسمعیل
بن ابرهیم بن حسن بن امام حسن بن امیر المؤمنین علی رضی الله عنهم واسطهٔ
عدم وصول علوفه ایله هرثمه‌دن کوفه‌یه کتمشیدی پس جملهٔ خواص محمد ابن طباطبادن
اولوب مزید تقرب ایله ملازمان اراسنده امتیاز بولمشیدی وحسن بن سهل
زهیر بن مسیبی اون بیک مرد دلیر ایله محاربهٔ محمده کوندردي واول جناب
شریف جانبندن ابو السرایا بهادران برایا ایله مقابله‌یه کلدي وپرتو خورشید
ظفر نوید نصرت احوال سپاه ابو السرایاده نمایان اولوب زهیرک وجنات
حالنده غبار ادبار بدیدار اولدي وابو السرایا محمد بن محمد بن زین العابدین
بن علی بن امام حسین بن امیر المؤمنین علی رضی الله عنهم صفره سنده ایدی
مسند خلافته اوتورتدي وواسط وبصرهٔ ضرب شمشیر ایله حیز تسخیره
کتوردي وچون حسن بن سهل مشاهده ایتدیکه کار ابو السرایا حکمت حالتي
البرایا ایله ارتفاع بولدي بالضروري هرثمه جانبنه خراسانه برقاصد کوندردي
والتماس ایلدیکه مدافعهٔ ابو السرایا ایچون دیار عراقه معاودت ایلیه وابتدا
هرثمه بو خدمتدن ابا واستغنا ایتدی آخر کثرت رسل ورسائل متعاقبا
وارد اولمغله حلوانده عنان مراجعتي جانب بغداده عطف ایدوب تهیهٔ
اسباب حرب وضرب ایتدکدنصکره ابر سیاه کبي سپاه ایله صرف نهر صرصره
روانه اولدي که معسکر ابو السرایا انده موجود ایدي جانبیندن عظیم
جنک وشین واقع اولوب چون منابعان ابو السرایا مانند دریا زمین هیجادن
اقدي ابو السرایا جاي معرکه وهیجادن روکردان اولوب قصر ابن هبیره
کیردي وهرثمه دخی عقبندن ایریشوب ایکنجي نوبت جنک ومحاربه‌یه آغاز
قیلدي آخرانده دخی شکست اولدي بلدهٔ کوفه‌یه روان اولدی وانده محمد

محمد العلوي باننه آلوب جانب سوسه عزيمت قيلدي وحسين بن على الباد عيني في
قبل هرثمه دن كندوسن تعاقب ايدوب هزار كوششدنصكره محمدي وابو السرايا ني
كرفتار ايلديلر وحسين كندولريني حسن بن سهل يانينه كوتروب ابو السرايانك
بوينن اوروب ومحمد علوي رضي الله عنه بعض اعيان رهنمون سوزي ايله
مأمونه كونديردي مدت فتنه ابو السرايا كه مابين برايا ورعايا ده قائم اولدي
اون التي اي ايدي وهرثمه ابو السرايا غائله سني دفع ايتدكدنصكره حسن بن
سهلك خلاف رضاسي اوزره سنه ٢٠٠ ده عنان عزيمتي طرف مروه معطوف
ايلدي ومراد ايدنيديكه بو مضموني مأمونه عرض ايليه كه اهالي عراق حسن بن
سهل ايله اتفاق ايتميوب اكا متابعته اغاز ايدرلر بو سبب ايله هر لحظه ده بر فتنه
حادث وغوغايه باعث اولور مناسب اولدركه اول مناصب حضرته توجيه اولنه
تاكه اتش فتنه واختلال انجماد وانطفا بوله وحسن بو معنايي فهم ايدوب
باب دفع شر هرثمه ده برادري فضله بر فصل مزيل يازدي واول نامه بر
قاصد پيامه ويروب مروه كونديردي چونكه فضل مضمون نامه برادرنه
واقف اولدي لاجرم مأمون يانينده هرثمه ايچون خباثت وسعايته اغاز ايدوب
مخالفت وخروج ابو السرايا اغوا واغراي هرثمه ايله واقع اولدي ديو اسناد
وافترا ايتمكله مزاج مأمون بيچاره هرثمه يه متغير ومغبر اولوب مروه كلدكده
ملاقات جانب خلافت ايله مستعد اولمادين قيد وحبس حكم ايلدي وفضل
بو مرتبه جور وجفا ايله اكتفا ايتميوب بالاخره هرثمه يي مأمونه قتل ايتديردي
مرويدركه چون هرثمه عراق عربدن جانب خراسانه روانه اولدي احوال ممالك
عرب موضع عيش وطرب ايكن انواع اختلاله مبتلا اولدي وابرهيم بن موسى
بن جعفر الصادق رضي الله عنهم يمنده ظهور ايلدي وحسين بن حسن افطس
علوي واسطه دليران قوي بركله مكه اوزرينه استيلا ايتدي ومحمد بن جعفر
الصادقي طوعا او كرها مسند خلافته اجلاس ايدوب اتباع وانجادي
ظلم وبيدادي حددن آشورديلر ومتوطنان ساحه حرم محترمه اول قوم
بي ادب چوق ظلم وتعديلر ايرشدرديلر پس جانب بغداددن انجاد شجاعت
نهاد برله اسحق بن موسى العباسي جنك سادات علويه عزم قوي
ايله متوجه اولدي ومحاربات بسياردنصكره اول لشكري تارومار ايلدي
محمد بن جعفر الصادقي الده كوردي واول امام زمان عباسياندن امان
طلب ايدوب ديار مهنيه يه توجه ايتدي وبرنج كوندنصكره كرو اول زبده
ارباب سعادت مكه يه معاودت ايدوب خطبا وقوف مأمونه بيعت ايلدي
اما حسن بن سهل هرثمه جانب مروه كتدكدنصكره بغداديلردن خائف اولدي

اولدي واول بلده يي ترك ايدوب مداينده رايت اقامتي افراشته قيلدي
وسنه مذكوره ده ابو محفوظ معروف الكرخي كه سلك خدام علي بن موسى الرضا
رضي الله عنه منتظم ايدي بو عالم فانيدن سراي بقايه رحلت ايلدي ومعروف كرخي
كبار اوليا وعظام اتقيادندر تاريخ امام يافعيده مسطوردركه پدر ومادر
معروف نصراني ايدي اسمي فيروز ويا فيروزان ايدي ومعروفي سن صباده معلمه
ويرديلر وچون سابقه عنايت صمداني آيينه دل معروف صورت معرفت الهي يي
عكس پذير ايدي معلم اكا تكليف ايلديكه ثالث ثلثه سويليه معروف اول كلمات حروفنه
تكلمدن ابا ايدوب ايتدي بل هو الله الواحد القهار ومؤدب اني ضربات متعاقبه
ايله عذاب وعقاب ايتدي عاقبت معروف استاددن فرار ايدوب سده سنيه
جناب امامه التجا قيلدي وامام علي بن موسى الرضا اوكنده مسلمان اولدي
وپدر ومادري اول يوسف صفتك ايام هجرانده دائما ديرلرايديكه معروف
هر نه ملت ودين ايله موصوف اولدي ايسه كاشكي كلسه بز دخي انك دينينه كروب
متابعت ايدهيدك معروف بو سخني كوش ايتمكله جانب خانه والدينه وارب دق
باب ايتدي كيمدر ديدكلرنده معروف دخي كندويي اعلام ايتدي ديديلركه قنقي
دين اوزره سن ديديكه دين اسلام اوزرنده يم پس پدر ومادر دخي طريق
اتفاقه سالك اولوب مسلمان اولديلر وبقيه عمرلرين حسن ديانت ايله طاعت
وعبادته صرف قيلديلر ومعروف مستجاب الدعوة ايدي وقبر شريفنه ترياق
مجرب ديرلرايدي تاريخ مصلح الدين لاريده امام يافعيدن منقولدركه عون الدين
هارونك احوالي احتياج افتقاردن كمال اضطراره دوشدي اتفاقا اشتديكه
سر تربه معروفده هر نه حاجت ايچون بركمسه همتن دعايه مصروف قلسه البته تير
دعاسي هدف اجابته اصابت ايلر ورقوم نداسي لوح قبول حقده مرقوم اولور
نظم زير كل انان كه پراكنده اند كرچه به تن مرده بجان زنده اند زنده شوي
از نظري پاكشان اب حيات سر خاكشان نثر پس اول شيخ بزركوارك مزار فائض
الانوارينه وارب فرط تضرع ونيازدنصكره شهره معاودت قيلدي بر مسجد اوكنه
ايريشوب نظري بر بيماره طوقندي كه حالت انتقالده ايدي پس عون الدين اوكا
واردقده ايما واشارت ايله بلديرديكه بوريايا التي حفر ايله تاكه ايچنده بر
مقدار زر كامل العيار واردر چيقاره سن پس ديدوكي محلي حفر ايدوب اول
زر مدفوني ودينار منور وموزوني اخراج ايتدي واول خسته زبان شكسته
برله بن صافدن ام وبنم انده بر برادرم واردر ديوب جان حقه تسليم ايلدي
پس عون الدين اول مال دفيني الوب كنار شطه كلدي كورديكه زورق ايچنده
اول فوت اولان شخصه شبيه بر مرد وجيه ونوردر كمال مرتبه تفحص ايلدي معلوم

اولدیکه اول مرد مرده نك برادریدر فلاجرم اول زر تمام عیاری ودینا
بسیاری اول شخصه تسلیم ایتدی واول شخص نیاز ایلدیکه اول زر سرخدن
برقاج دینار الوب درکنار ایلیه الوب قبول ایتمدی عاقبت اول کون بو قصه
مشهور اولوب دار الخلافه ده مذکور اولدی وخلیفه بیوردی کتوروب امیر
بیت المال ایدوب برمدتدنصکره منصب وزارته نائل اولدی وحضرت منلا
جامی قدس سره نفحاتده مرحوم کلك عنبرین رشحات ایلمشدرکه معروف
دربان امام علی بن موسی الرضا ایدی رضی الله عنه وبرکون ازدحام خواص
وعوامده زیر پای رجالده هلاك وپامال اولدی ومعروف قدس سره
استاد سری سقطی ایدی وداود طایی ایله قدس سره العزیز صحبت ایتمشیدی
وبو سالده ابو اسحق البختری القرشی المدنی بضم الباء والتاء وسکون الخاء
المعجمة بو عالم فانی دن سرای جاودانی یه رحلت ایتدی وبختری شرف ملازمت
ابو عبد الله جعفر الصادق رضی الله عنه ایله مشرف اولمشدی ومادری
سلك زوجات طاهرات امام عالی مقامده منتظم ایدی ومدت مدید
قضا بلدهٔ طیبهٔ مدینه یه وسائر بلدانه متصرف اولدی معزول اولدقدن
صکره اوقات وفاتنه دکین بلدهٔ بغدادده اقامت ایلدی وتاریخ امام یافعی ده
مسطوردرکه وکان فقیها نسابة جوادا وله تصانیف منها کتاب فضائل الانصار
ایراد بعضی دیکر از وقایع بغداد وتعداد حوادثی که دران ولادست داد
مورخان فضیلت نهاد اقلام بلاغت نظام ایله مرقوم ایلمشلردرکه حسن
ابن سهل بغداددن مداینه کتدکدنصکره بغدادیان جمع مال منصوب اولان
عمالی شهردن طشره سوردیلر وسنه ٢٠١ ده منصور بن مهدی یی کندولره امیر
نصب ایلدیلر وحسن بن سهل بو معنادن اندیشناك اولوب مداین دن
واسطه متوجه اولدی واول سالده بینه نوبت سپاه بغداد ایله محاربه ایلدی
وبو اخبار وحشت اثار مروه ایریشوب مسموع فضل وفضیلت دثار اولدیغی
وفضل برادرینه متعلق اولان قبایحی ستر ایدوب کوش مامونه بونی انها ایلدیکه
بلاد عربدن هر بلده ده بر علوی اعوان قومی برله داعیهٔ خلافت ایله خروج
ایلمشلردر اکر بو مهم عسیرده بر تدارك وتدبیر اولنمیه عما قریب احوال ممالك
اختلال وموطنان مسالك اعتلاله دوشر ومامون تقدیم شرایط مشورت
دنصکره استصواب رأی فضل بن سهل برله امام هشتم علی بن موسی الرضا بن
جعفر الصادقی مروه کتوروب هزار ابرام واقدام ایله ولی عهد ایلدی وبو معنی
موافق مزاج جمله طوایف انام اولدی الا غلات شیعهٔ عباسیه که اول
ولاده بغداد اوزرینه استیلا ایلمشلردی واول طائفه چون خبر ولایت عهد

عهد امام علی بن موسی رضا رضی الله عنهما کوش ایتدیلر اکر اول فرزند رشید
دولتمند سعید اولیدی کندو اولادین نعمت خلافتدن محروم ایلمزدی پس
ابرهیم بن مهدی که عم مامون ایدی انکله بیعت ایدوب دخی مسند خلافته
اجلاس ایلدیلر وابرهیم دخی سنه ٢٠٢ محرمنك دردنجی کونی روز جمعه ده خطبه
کندو نامنه اوقودوب ضبط دیار عربه مقید اولدی تاریخ مصلح الدین لاریده
مسطوردرکه امام علی بن موسی الرضا الحاح والتماس مامون ایله قبول ولایت
عهد ایلدی اما اول حضرت بیوردیکه روایت اباء کرام برله سید الانام
علیه التحیة والسلام بکا ایرشمشدرکه بن سندن مقدم دنیای دنیدن سرای
فردوسه نقل ایدرم وبر زمینده مدفون اولورم که ساکنان افلاك بلکه
متوطنان کرهٔ خاك بنم کربت غربتم اوزره اندوهناك اولورلر وچون امام
ولایت عهده رضا ویردی مامون کندویی رضا لقب ایله ملقب قیلدی
بلکه بروفق تنزل الاسماء من السماء جانب حقتعالیدن مسمی اولدی نظم
علی بن موسی الرضا کز خدایش رضا شد لقب چون رضا بودش آیین نثر ولباس
سیاه یرینه که شعار آل عباس ایدی عمامه وجامهٔ سبز اختصاص قیلدی
ومامون کندو دختری ام حبیبه‌یی سلك ازدواج امامه چکدی القصه چون
اهالی بغداد ابرهیم بن مهدی یی مسند خلافته اجلاس واقعاد ایتدیلر بیچه
مدت ابرهیم بن مهدی ایله حسن بن سهل میاننده محاربه واقع اولدی و
جمیع معارکه برمهالکده لشکر ابرهیم جند حسن بن سهل اوزرینه غالب کلدی
وخبر کار ابرهیم مامونه ایریشوب فضل بن سهلدن کیفیت ریاستن سؤال
ایتدی فضل ایتدی اهل بغداد ابرهیمی منصب امارته نصب ایتمشلردر نه خلافته
اما اول ایامده امام عالی مقام علی الرضا حقیقت احوال ممالك حجاز وعراقی
تفصیل ایله مامونه اعلام ایتدی وایتدی فضل صیانت برادری ایچون بوغایته دکین
احوال کشوری جناب خلیفه دانشوره کیفیت وقوعی اوزره عرض واعلام
ایتمدی پس بوندنصکره مامون عزم سفر بغداده جزم ایدوب عسکر قضا
نهضت ایله اول جانبه عزیمت ایلدی چون سرخسه ایرشدی برکون فضل
ذو الریاستین حمامه کلدی اول جهتدنکه علم نجومدن استخراج ایتمشدیکه
اول اوانده کندو قانی تقدیر اسمانی برله اب واتش میاننده دوکلسه
کرك دریس فصده قصد ایدوب قیاس ایتدیکه تقدیر یزدانی وقضای
صمدانی تدبیر انسانی برله مندفع اولور چون کار فصددن فارغ اولدی
غالب ابن اسود مسعودی ونوح دیلمی وموفق صقلابی تیغ بی دریغ
چکوب فضلك سر وقتنه ایرشدیلر وفضلی قتل ایدوب هر بری برجانبه

قاچوب کتدیلر ومأمون بو حالده اظهار اضطراب وملال ایدوب امر ایلدیکه
قاتلان فضلی دقت ایدوب الە کتوره لر وابو العباس دینوری اول جماعت کینه دوری
طوتوب نظر مأمونە کتوردي ومأمون کندولره سؤال ایتدیکه نیچون بو مقوله
فساده جرأت واقدام ایتدیکز جواب ویردیلرکه یا امیر المؤمنین خدادن خوف
ایلەکه بو امر نادر سنك فرمانکله صادر اولمشدر ومأمون بو سوزلرینی التفات
ایتمیوب جملەسنك بوینن اوردي وباشلرین حسن بن سهل قتنه اسباب فضل
ایلە معاً کوندردي اتفاق مورخان بلیغ البیان بونك اوزرینەدرکه فضل
بن سهل وفور فضل وحکمت وزخور عقل وفطنت ووقوف وقایع ودقایق
علم نجوم واطلاع حقایق سایر علوم ایلە ارباب فهوم میاننده معروف وموسوم
ایدي بلدهٔ مروده خدمت مأمونه ایریشوب طریقهٔ ملازمتی اختیار ایتمشدی
ومنصب وزارته شروع ایدوب باصابت رأی وحسن تدبیر برله واصل رتبهٔ
عز ودولت اولدي وپرتو عنایت مأمون وجنات احوال دولت مآلنده
تابان ونمایان اولدي تاکه منصب وزارت ایلە امارتی جمع ایدوب ذو الریاستین
ایلە مشهور اولدي وفضل خطوط دن برنوع ایجاد واختراع ایلدیکه ثلث
ومحقق وغیر ذلك اول خطك وعندندر منقولدرکه چون مأمون کذب
وتخلیط فضلە واقف اولدي ساحهٔ دولتی انك خبث وجودندن پاك ایتمك
مراد ایلدی محرمان رازدن بش نفر کیمسه ایلە ازالهٔ فضل ایچون مشاوره ایلدي حکمت
الهی ایلە اول کون بو خبر فضلە واصل اولدی ذکر سوالف خدمت قدیمه وحقوق
قدیمه یه مشتمل بر ورقه مأمونه کوندردي ومأمون مضمون ورقه یه واقف اولدقده
صکره مقدمات انکاري ترتیب ایدوب بو بهتان وافترادن خبر واکاهم یوقدر
دیو تأکید ایلدي بعده مأمون مراد ایدیندیکه اول یاران خمسه دن بو سرّی
افشا وابراز ایلینی کیمدر معلوم ایدینه کمال مرتبه تجسس وتفحص ایدوب کاشف
اسرار اولان شخصه واقف اولمیادي عاقبت بشنه دخی سیاست ایدوب رضیع
تیغ آبکون ایلدي وصکره معلوم ایدندیکه عبد العزیز طائي که مشاوران خمسه دن
بري ایدي کندو اقرباسندن ابرهیم بن عباسه دیمش وابرهیم وارب فضله ایرشدرمش
پس مأمون دیلدیکه ابرهیمي دخی تیغ سیاست ایلە ازاله ایلیه ابرهیم پای
عجز واضطرار برله بادیهٔ فراره توجه ایتدی آخر دست ضراعتی دامان شفاعتە
مقربان مأمونه اوردي وایتدی امیر المؤمنین بکا بر راز ابراز ایتمدیکه محافظه سنده
خیانت ایلیوب آنی خلقه شایع ایلیم اول سرّی عبد العزیز افشا ایلدي ومقابلهسنده
جزای سزاسی بولدی واکر بو بنده کندو ولی نعمتی حقوقن رعایت ایدوب انی بربلای
ناکهانیدن خبردار ایلیمسه ایدم طعن وملامت ایلمك لازم کلمز چون بو کلام مسامع

مسامع علیهٔ خلیفەیه ایرشدی کیاستنه تعجب ایدوب عقاب وسیاستندن تجاوز
ایتدی القصه مأمون فضل بن سهل قتلندن صکره سرخسدن طوسه عزم ایتدي
وبرقح کون اول دیار جنت نمونده مسکن ومقام طوتدي واول ایامده شهید
علیه سنه ۲۰۳ داخل اولدی امام واجب الاحترام ابو الحسن علی بن موسی الرضا رضی الله
دار الجنانه خرام ایتدی ومأمون اول حضرتی ارض مقدسهٔ طوسده مدفون
ایتدکدنصکره طبل رحیلی چالوب جانب بغداده متوجه وروانه اولدی وبو سالده
ابو احمد الزبیری محمد بن عبد الله الاسدي الکوفی که سلك علماء اهل حدیثده
منتظم ایدي علم عزیمتی صوب آخرته افراشته قیلدي وبو سالده ابو الحسن نضر بن
شمیل المازنی البصري که فن حدیث وفقه ده ولغت ونحوده سر آمد علمای بصره
ایدي فوت اولدي تاریخ امام یافعی ده مسطوردرکه اول وقت که نضر بن شمیل
قلت دخلدن خراسانه کیتمکه میل ایتدی اول دیارك علمای اخیارندن اوچ بیك
بزرکوارانی مشایعه طریقیله کوندوروکتدیلر چون نضر بر منزله نزول ایتدی
اول جماعته التفات ایدوب ایتدی ای اهل بصره والله العظیم سیزیلك مفارقتکز
بکا امر عظیم کورینور اکر بن کونده بقلا اوننده بولایده برکلجه تدارکه احضار
قادر اولسم اصلا ترك دیار وسزیلك مفارقتکزی اختیار ایلمزایدم واول جمع
کثیر وجم غفیردن بر شخص بولنمدیکه اول فاضل واجب التبجیلك بر مؤنت قلیلنده
متعهد ومتکفل اوله ونضر دیار خراسانه واروب مروده مقیم اولدی وآززمانده
مال بي شماره مالك اولوب علمای کبار اراسنده عظیم اعتبار بولدی وبو سالده
ازهر بن سعد الباهلی که جملهٔ اهل حدیثدن ایدی فوت اولدی جامع الحکایات
محمد عوفیدن منقولدرکه ازهر بن سعد الباهلی قبل الخلافه منصور الدوانیقی
ایلە دائما صحبت والفتلری وار ایدي چونکه منصور خضیض حقارتدن
اوج خلافت وامارته ایرشدی ازهر رسم مقرر اوزره دیلدیکه مجلس منصوره
دخول ایده هیچ بروجه ایلە ممکن ومیسر اولمدي آخر بر کون هزار حیله وآز ایله
برله مجلس منصوره دخوله ظفر بولدي چونکه منصور کندوني کوردي سبب
قدومندن استفسار ایتدی جواب ویردیکه تهنیت خلافته کلدم ابو جعفر
دخی ازهره هزار دینار انعام ایلدي ودیدیکه بو نقد ایلە لوازم ومعاشکی
تدارك ایلە ومن بعد بزي قدومکله رنجیده ایدوب ثقلت وزحمت ویرمه
چون مرور غدو والآصال ایلە ایکنجی سال ایردي ازهر تکرار فرصت بولوب
مجلس ابو جعفره کیردي ابو جعفر بو دفعه قدوم ازهردن سؤال ایتدکده
دیدیکه استماع ایتدمکه جناب خلافتك مزاج شریفی صدد استقامتدن
طرف سقامته میل ایتمش اول سببدن زیادت وعیادته کلدم ابو جعفر تکرار

لندوکه هزار دینار ویردی وَدیدی که زنهار بوندن صکره بزه قدوم شومکله
زحمت وثقلت ویرمه اوچنجی سال اولدی تکرار دستور سابق اوزره مخفی
ومستور حضور جعفره داخل اولدی بو دفعه چون جعفر کندوکی کوردی
اثار خشم چشمنده اشکار اولوب ایتدی یا ابو دفعه ثقلت وتصدیعه باعث
وحادث نه اولدی جواب ویردیکه بر دفعه سندن بر دعا استماع ایتمشیدم که
اول دعا ایله هر نه شیء استدعا اولنسه البتّه مصادف هدف اجابت اولور دیمشدی
سندن اول دعانک تعلیمنی استدعا ایدرم ابو جعفر ایتدی ای ازهر اول دعانک
اصلا دفع واثری وسرّ مؤثری یوقدر زیرا بو قدر مدتدرکه تقصیر ایتمیوب سنی
کورممک ایچون اکا مداومت ایدرم اصلا سرایت وتأثیر ایتمدی امام یافعی بیوردرکه
کمال حسّت وغایت بخل وضنّت دوانیقیدن بو دکلو انعام غایت غرابتدندر

ذکر وصول مأمون بدار السلام بغداد وبعض وقایع در شهور واعوام

افاضل انام اقلام اهتمام ایله بو کونه لوح بیانه ارتسام ویرمشلرکه چون خبر
قتل فضل بن سهل وقرب وصول مأمون متوطنان بغدادده معلوم اولدی
لاجرم نقش محبت ابرهیم بن مهدی صحایف خواطردن محو وازاله ایلیوب مائل
خدمت دولت مقرون مأمون اولدیلر وابرهیم بو معنایی فهم ایدوب عید اضحینک
ایکنجی کونی که داخل سنه ۲۰۳ ایدی محلات بغدادده مختفی اولدی ومدت حکومتی بر
ییل واون ایکی کون اولدی واوائل سنه ۲۰٤ مأمون قدوم همایونی ایله دار السلام
بغدادی مشرف قیلدی وسیلاب فتنه وفساد آرام وسکون بولدی اشعه عدل
واحسان مأمون وجنات احوال سکان بلاد وهامونده ظاهر ونمایان اولدی
واول ایامده طاهر ذو الیمینین که رقّه ده رایت اقامتی قالدیرمشیدی اولاد
وامجادندن برنی اجداد نا محصور ایله دفع نصر بن شبیب عقیلی یه کوندردی
وکندوسی ملازمت درکاه خلافته عزیمت ایدوب مأمون کندوسنی اصناف
الطاف مقارن ومظهر ایتدی وهر نه التماس ایلدیسه اجابته مقرون اولوب
جمله عظمای امرا ووزرادن تقدیم ایلدی وطاهرک التماسیله مأمون ثیاب
سبزی دستور سابق اوزره سیاهه تبدیل ایلدی وبو سالده امام محمد
بن ادریس الشافعی رضی الله عنه که ائمه اربعه اهل سنت وجماعتدن
بریسیدر بو عالم فانیدن سرای جاودانی یه انتقال وارتحال ایلدی وهو
ابو عبد الله محمد بن ادریس بن العباس بن عثمان بن شافع بن سایب بن عبید
بن عبد یزید ابن هاشم بن المطلب بن عبد مناف ومطلب بن عبد مناف عم
عبد المطلبدر وعبد المطلب جدّ شریف ودودمان لوی بن غالبدر اکا بنا
امام شافعی یه ابن عم النبی دیرلر وامام شافعی امهات آباسی ایله دخی هاشمی

هاشمیدر زیرا که جمع کثیر مورّخان خبیردن نقل ایتمشلرکه مادر سایب شفا ایدی
بنت ارقم بن هاشم بن مطلب بن عبد مناف ومادر شفا خلیده در بنت اسد
بن هاشم بن عبد مناف وایضا مادر عبد یزید که نامی شفا ایدی دختر
هاشم ابن عبد منافدر بو تقدیرجه شافعی ابن عمه حضرت نبی الرحمة وشفیع
الامة اولور صلی الله علیه الی یوم القیمة زیرا که شفا بنت هاشم خواهر عبد المطلب
در وعمه عبد الله که پدر حضرت رسالت پناهدر وامام شافعی رضی الله عنه
سنه ۱۵۰ ده متولد اولدی واکثر مورّخان مرقوم کلک بیان ایلمشلردرکه اول
کونکه امام اعظم ابو حنیفه کوفی رضی الله عنه فوت اولدی امام شافعی رض
کتم عدمدن وصحرای قدمدن ساهره عالمه قدم قودی ومولدی روایت
اصح اوزره غزّه درکه ولایت ارم اباد شامدندر وپدری آنی دو سالهایکن
مکّه یه ایلدوب نشو ونما وتأدیب علمایه مقارن اولدی وچون اطراف
بیت الحرامده علمای کرامدن قرائت قرآن مجید وکسب علوم ایتدی دار السلام
بغدادده کلوب ایکی سال اول امام نیکو خصال انده اقامت ایلدی وکندو
کتب قدیمه سنی انده سلک تحریره چکدی بعده ایکنجی نوبت جانب بیت الحرامه خرام
قیلدی وبرنیچه مدت انده مکث واقامت ایتدکدنصکره تکرار بغدادده کذر
قیلدی وبر آی اول بلدهده اقامت ایتدکدنصکره دیار مصره عزیمت ایلدی
وکتب جدیده سی اول خطه ده تصنیف ایدوب متمکن اولدی وسنه مذکوره
رجبنده روز جمعه ده فوت اولوب عصردنصکره قرافه ده دفن اولندی
افتخار المتبحرین امام فخر الدین الرازی بعض مؤلفاتنده ایراد بیورمشکه هو
انه اول صنف فی اصول الفقه والله تعالی اعلم بصحته منقول درکه اول مطلع
انوار امامت ومنبع انهار کرامت اول وقتکه همای قدسی انتمای قالبی کنکره
عرشده اشیانه طوتمغه عازم اولدی تلامذه سندن بر جماعت حضور مجلس
مکارم محصورلرینه کلدی ابو یعقوب یوسف قریظی یه که اجلّه اصحابندن ایدی
ایتدی عما قریب سن دخی غل وسلاسل ذل ایچنده ودیعت روحی تسلیم ایدرسن
واسمعیل مزنی یه که علم فقهک مجزنی ایدی ایتدی بو جهان دل آزارده سنک
متاع فضلکک بازاری اولسه کرک وابن عبد الحکمه که پدری مالکی مذهب
ایدی دیدیکه عما قریب سن دخی مذهب پدرکه رجوع ایلسک کرک وربیعه
ایتدی بنم کتب فقهم سنک مساعی جمیلک برله اطراف واکنافده اشتهار بولسه کرک
وفی الحقیقه جمله سی بیوردوغی کبی محل وقوعه کلدی وسنه خمس ومائتین ده مأمون
طاهر ذو الیمینی امارت ولایت خراسانه نصب ایدوب کوندردی وسنه ۲۰٦ سالنده
فضل بن الربیع که وزیر هارون الرشید وامین ایدی قتل محمد امین دنصکره

زاویهٔ اختفاده مكین ایدی مأمون جرمندن نجا وزاید وب قرین عفو واحسان
اولمشیدی عالم آخرته عزیمت ایلدی وسنه ٢٠٧ ده مشاهیر علمای كبار واعاظم اصحاب
اخباردن ابو عبدالله محمد بن عمر الواقدی كه علم اخبار واثارك ناقدیدر وفات
ایلدی وواقدی بر مدت قاضی بغداد اولوب حكومت ایتدی ویتمش سكز ییل
بو عالمده روزكار كچوردی وایام حیاتنده اول فاضل ستوده صفات علوم
متنوعه ده تصنیفات ایلدی جمله دن كتاب الرده ذكر ارتداد قبایل عربده انك
مصنفاتندندر وبو سالده ابو یعلی یحیی بن زیاد الفراء النحوی الكوفی كه جملهٔ
اصحاب كسائیدن ایدی عالم فنادن انتقال وارتحال ایلدی وبو فاضل فضایل
شعارك تصانیف بی شماری واردر جمله دن بری كتاب الحدود وكتاب المعانی
وكتاب اللغات وكتاب المصادر فی القرآن وكتاب الوقف فی الابتدا وكتاب
النوادر مدت عمری یتمش سكز ییلدر وعمر نازنینی سنه ثمان وثمانین ده ایكی بهار
حیات فضل بن الربیع خزان مماته مبدل اولدی وبو سالده ابو عبیده معمر بن المثنی
كه وقایع ایام جاهلیت وقبایل عربده واقع اولان قصص وحكایاتنده تمام وقوف
واهلیتی وتصنیفی وار ایدی عالم آخرته رحلت ایلدی وسنه ٢٠٩ روایت نفحات
اوزره شیخ ممشاد دینوری كه اكابر مشایخ عراقك سروری ایدی عالم بقایه
انتقال ایتدی وممشاد اقران جنید ورویم ونوری دن ایدی وكندودن
مرویدر بیورمشلردر كه قرق ییلدر كه بهشتی حور وغلمان عنبر سرشتی برله بكا عرض
ایدرلر هرگز گوشهٔ چشم ایله اول طرفه ناظر اولمامشم منقولدر كه بر كون شیخ ممشادك
حجرهٔ دلكشادن طشره چیقدی اتفاقا بر كلب حاضر ایدی اوزرینه بانك ایتدی
ممشاد لا اله الا الله كلمه سنی ذكر ایتدوكی كبی اول كلب جان ویردی وبو سالده
نصر بن شبیب عبدالله بن طاهردن امان طلب ایدوب یاننه واردی عبدالله
انی بغداده مأمون قاتنه گوندردی خلیفه دخی رقم عفوی جریدهٔ جریمه سنه
چكوب مقارن الطاف ایتدی وبو سالده پوران دخت بنت حسن بن سهلی
فم الصلح ده كه اول وقت مسكنی ایدی حبالهٔ نكاحه چكدی وسنه ٢١٠ بابك خرم
دین كه اكا بابك خرمی دیرلر ایدی خروج ایلدی وبو بابك دیدكلری سك
دین مزدك ده بر ملحد پیشه ومكر اندیشه شخص ایدی وانك زعمیله اكثر محرمات
ومنهیات حلال ایدی ولایت آذربیجان وبیلقان ده اول ملحد بی ایقان خروج
ایلدی وهر كیمسه كه اهل اسلام وامت رسول الهدی علیه السلام گورسه قتل ایدر
ایدی وبو خوفدن جمع كثیر اول كافر شریره متابعت ایلدیلر وهر چند كه جند
سیلاب رفتار قبل مأموندن اول كافر بدكرداره اوزرینه الغار ایلردی اصلا
قرین نصرت وظفر اولمیوب منهزم اولورلردی وسنه ٢١١ ده مأمون علمای غلط

غلط نموی ایله مذهب اعتزاله ذاهب اولدی وسنه ٢١٢ ده علماء دین وفضلای
اهل یقینی تشدید عنیف ایله تكلیف ایلدی كه خلق قرآنه اعتراف ایلیه لر وبو سالده
محمد منصور ومؤید اولوب برسال علی الاتصال بابك اردنجه دوان وپویان
اولدی ونیچه نوبت اول كافر بدكیش ایله محاربه قیلدی عاقبت سنه ٢١٤ ده محمد جنك
بابك ده شهید اولوب مهم بابك اولكی مرتبه ده قوی اولدی وسنه ٢١٦ ده
حیان بن هلال البصری المحدث وعبد الملك الاصمعی اللغوی مزخرفات دنیا
دن اعراض ایدوب عالم آخرته متوجه اولدی وسنه ٢١٧ ده مأمون برادری ابو اسحق
محمد المعتصمی ولی عهد ایلدی ومناشیر وتباشیر اثار اطراف ممالك ودیاره
بالذات گوندروب خلایقی بیعت معتصمه دعوت قیلدی وسنه ٢١٨ رجبنده نواحیٔ
چشمهٔ بزبذونده بهار عمرینك خزانی ایروب ترك گلستان جهان فانی ایلدی

ذكر خلافت المعتصم بالله ابو اسحاق محمد بن هارون

روایت مورخان اعاظم برله ولادت باسعادت معتصم سنه ١٨٠ ده واقع اولدی
واول خلیفهٔ خلافت لباس اولاد امجاد آل عباس دن سكزنجی ولددر وسكزنجی
خلیفه در پس فوت مأموندن صكره كه مسند خلافته جلوس ایتدی سكز ییل وسكز
آی وسكز كون خلیفهٔ ربع مسكون اولدی وقرق سكز ییل مدت عمری اولوب
سكز پسر ایله سكز دختر وسكز بیك غلام مهتری قالدی وسكز فتح اكبر و
عظیم اكا میسر اولدی سكز پادشاه عالیجنابی كسر وقهر ایتدی وسكز كره هزار هزار
دینار كندوسندن میراث قالدی وسكز قصر مصرا ترتیب وبنا ایلدی بو جهتدن
عرب اكا خلیفهٔ مثمن دیرلر واكر بو اتفاقات فی الواقع موافق وقوع ایسه غایت
غرابتده در ومعتصم معتزلی مذهب وتند مشرب وكمال شجاعت ومهابت ایله
غایت جلادت وصلابت ایله آراسته ایدی واول خلیفهٔ رستم سیما وزورآزمانك
اول دكلو قوتی وار ایدیكه ایكی دست زورمندی ایله ایكی دانه گوسفندی
ضبط ایدوب طوتردی تا قصاب بونلرین سلخ ایدنجه بو معنی قوت وطاقت
بشردن دوردر وبو قوتی بعض مورخین واثق خلیفه یه نسبت ایتمشلردر العهدة
علی الراوی وشهر سر من رأی كه سامرهٔ دلارا ایله مشتهردر انك آثار بدایع
وثارندندر ومعتصم اول خلیفه در كه غلامان ترك نژاد صاتون آلوب
استخدام ایتدی وبو جهت ایله اكابر عرب ومكاسب ارباب فضل وادب نقصانه
یوز طوتدی وانك ایام خلافتنده ممالك رومده ولایت عموریه فتح اولدی
تاریخ گزیده ده منقولدر كه زمان خلافت معتصمده دست كفار مختصم ده
بر زن مؤمنه اسیر اولدی واول زن عصمت پناه شام وسحرگاه وامعتصماه
دیو فریاد ایدردی ورومیان طریق استهزا وسخنان ناسزا سویلیوب دیرلردی

معتصمه خبر ایلدکه اشباه ابلق اوزرینه سوار اولوب گلسون سنی بزم الیمزدن خلاص
ایلسون ومنهیان بحر وبر واسطه سیله بو خبر سمع اشرف معتصمه ایرشدکده پس اول
خلیفهٔ غیور ومنتقم یمین ایلدیکه اول زن گرفتاری دست کفاردن خلاص ایتمیجه
بسط بساط نشاط وانبساط ایتمیه پس شدت زمستانده جیوش کشورستان
برله جانب رومه روان اولدقده واول گروفده قیصر اوزرینه مظفر اولوب اول
زن مؤمنهٔ میان رومیاندن خلاص ایلدی وتمام لشکر معتصم دوزجنک و
پیکارده اشباه ابلق اوزره سوار اولمشلر ایدی وعدد لشکر یوز اوتوز بیک
نفر ایدی ودفع شر بابک مزدک آیین دخی زمان معتصمده واقع اولدی و
معتصم ماه محرم سنه ٢٢٧ مریض اولوب شهر ربیع الاول سال مذکورده بو
جهان پرملالدن انتقال ایلدی ومنصب وزارته محمد بن عبد الملک الزیات
منصوب ایدی وفضل بن مروان دخی سلک وزراء صاحب فرمان ایدی

گفتار در بیان بعض از وقایع زمان معتصم وذکر گرفتار بابک بعقوبت جبار منتقم

ناظمان مناظم اخبار اعاظم جواهر سخنی رشتهٔ بیانه شویله منتظم ایلمشلردرکه
چون مأمون تقدیر قادر بیچون برله فوت اولدی امرا واعیان بلند مکان
ایکی فرقه اولدیلر برطبقه تجدید بیعت معتصمه مبادرت ایتدیلر وبر فرقه عباس
بن مأمون جانبن طوتدیلر پس معتصم عباسی مجلسنه کوروب کندودن بیعت
طلب ایلدکده اول دخی خواه ناخواه امره امتثال ایدوب معتصم ایله بیعت قیلدی
وخلیفه غرهٔ رمضان سنه ٢٢٨ ده بغدادده واروب کمال استقلال ایله ضبط امور
ملک ومال وربط مصالح رجال اوزره متعهد اولدقده واسحق بن ابرهیم بن مصعبی
بیجه بیک مرد میدان ایله کوشمال اهالی اصفهان وهمدانه کوندردی که بابک
مزدک آیین اولان کافر بی دینه فرط محبتدن معین وظهیر ایدیلر واسحق
اول دیاره واروب التمش بیک آدم بتیغ خاک ودم وسالک مسالک عدم قلدی
وسنه ٢١٩ عبد الملک بن هشام النحوی که علم اخبار ومغازیده اقراننک
مختار وممتازی ایدی عالم آخرته نقل ایتدی وسنه ٢٢٠ فتح بن علی الموصلی که سلک
مشایخ کبار واکابر عالی تبارده منتظم ایدی فوت اولدی وبو سالده معتصم
طرح بناء سُرَّ مَنْ رَأی یه که سامره ایله مشهوردر مباشرت ایلدی وسبب
بنا اولدرکه چون معتصم غلامان ترکدن بیجه بیک نفر خدمت آستانه سنه
تعیین ایلدکده لاجرم بغدادیان حرکات واوضاع ذمیمه لرندن مضطر اولوب
برکون عوامدن بری رهگذار معتصمده طوردی وایتدی یا ابا اسحق کل
یا احقاق حق ایله ویاخود شهرمزدن چیقوب آخر یرده اتخاذ مکان ایله
والا سکله جنک وجدال وحرب وقتال ایدهرز معتصم ایتدی نه قدرت

نه قدرت واستطاعت ایله بنم ایله محاربه ایدرسن جواب ویردیکه صمیم
شب تاریک وتارده زور مشت وانگشت درشت برله ایدرز که البته
خداوند بلند خرگاه حضرتلرینک درگاهنده دعامز اجابته مقرون اولور
پس معتصم اول شخص محتشمدن بو سخنی گوش ایتدکده زیاده متأثر اولدی
وموضع قاطولده طریقهٔ عرض وطول اوزره بر شهر دلآرا طرح وبنا ایلدی
وسُرَّ مَنْ رَأی ایله موسوم ایدوب آنی دار الملک قیلدی وبو لفظک معناسی
اولدرکه کیمکه اول شهرک کشتایی تماشا ایلسه مسرور اولور وکثرت استعمال
ایله کلمهٔ سُرَّ مَنْ رَأی سامره یه مبدل اولدی مصلح الدین لاری تاریخنده
مسطوردرکه بناء جامع سامره یه بشیوز بیک دینار صرف اولندی وامرای خی
عمارت رفیعه وقصور بدیعه طرح ایلدیلر وهمچنان معتصمدن صکره واثق
ومتوکل بهشت نما قصرلر وکاشانه لر وضع وبنا ایتدیلر ومتوکل نهر دجله
دن ایکی جدول شتوی وصیفی اجرا ایتدیکه اول ایکی سلسبیل اسا نهرک
مسیل وسبیلی شهرک میانه سندن آقوب جامعه کیدردی واول سرداب
زعم شیعه برله خروج مهدی انده اولسه گرک واول جامعه درانده بیچه
مدت عادت بو ایدیکه براسب تیزگام زین ولجام ایله خروج امام فرخنده
فرجام ایچون انده حاضر طوترلردی صکره سنجر ملکشاه اول اسب اوزرینه
سوار اولوب عازم راه اولدی واول قاعدهٔ مرسومه منسوخ وصکره که
معتضد که سامره دن بغداده انتقال ایتدی سامره خراب وقصور وابنیه سی
برابر تراب اولدی وابن معتز اول بو بابده بیورمشدرکه بو معنای جامعدر

نظم عَفَتْ سُرَّ مَنْ رَأی فی العفا فیالها قفا نبک من ذکری حبیب ومنزل تفرق
اهلوها ولم یبق رسمها لما نسجتها من جنوب وشمال نثر وهم بو سالده
معتصم حیدر بن کاوس که بزرکزادگان ماوراء النهردن ایدی وافشین
لقبی ایله ملقب ایدی سپاه سهمگین وجند پرکین برله دفع بابک خرمدین
ایچون گوندردی وافشین اوایل جمادی الاخرده جانب آذربیجانه روان اولدی
وایکی سال علی الاتصال افشین ایله بابک میانه سنده کرات ایله جنک وجدال
وحرب قتال واقع اولدی بالاخره سنه ٢٢٢ ده بابک بدکیش شکست فاحش
بولوب برگروه معدود ایله طرف ارمینیه یه فرار ایتدی واول نواحیده بر حصار
گردون استوار وار ایدی که رومیاندن سهل بن سنباط نام کیمسنانده حاکم
ایدی استماع ایتدیکه بابک اول اطرافده نزول ایلمش برگروه انبوه ایله یانینه
واروب دیدیکه ایها الملک بو جمله ممالک سنکدر خاطرک خوش طوت که کندو
خانه نه تشریف بیورمش سن مناسب اولدرکه قلعه یه تشریف بیورسز تاکه

شرايط ضيافت ومراسم رعايت حقكزده كما ينبغي تقديم وتكريم اولنه بابك
مغرور كلمات سهلدن مسرور اولوب قلعه يه داخل اولدي وسهل بابك
نا اهلي قصر اماره ده تخت اوزرينه اوتوردوب كند ومقام خدمتده اياغ
اوزره طوردي چون بسط بساط طعام ايلديلر سهل بن سنباط بيله اوتوروب
طعامي اكل ايتمكه اغاز ايلدي وبابك كمال عجب ونخوتدن ايتدي اي سهل
نا اهل سكا لايقميدر كه بنم كبي شهريار كامكار ايله برطبقدن طعام يه‌سن
سهل في الحال اياغه قالقوب ايتدي ايها الامير بو بندهٔ حقير بو بابده سهو
وتقصير ايلدم كه قطره نك بحره وذره نك شمسه نسبتي واردر لكن بندهٔ
حقيردن خطا وجناب امير كبيردن عطا اولمق كلمشدر پس سهل چارسودن
بر آهنكر كتوردوب بابك ستمكره ايتدي اي امير مكمل لطفا يدوب اياغكي اوزات
كه تا استاد حداد اياغكه مناسب بوقاغي پيدا ايليه وخواه ناخواه اول
بادئ فتنهٔ ملك ايران اياغنه آهنكران برند كران دوقوديلر چون افشين
صورت واقعه دن آكاه اولدي بر امير جلادت شعار درت بيك سوار
ايله ارمنيه يه كوندردي وسهل ايله بابكي نظر افشينه كتوردي وافشين سهل
قلعه نشين حقنده اصناف الطافي ساحهٔ ظهوره كتوردي وبابكي برادري
وسائر متعلقاتي برله دار الخلافه يه كتوردي ومعتصم اصاغر واعاظم مملكتي
استقباله كوندروب امر ايلديكه بابكي برفيله وبرادريني برجمل جميله سوار ايدوب
شهر سامره يه كتوره لر وچون بابك استان خلافت اشيانه ايرشدي موقف سياستده
فرمان صادر اولديكه الن واياغن مفصلندن جدا ايدوب بوينن اوره لر
منقولدركه چون بابكك برالن قطع ايلديلر اول برالیله براوج قان آلوب
چهرهٔ بي بهره سنه سوردي بعض كيمسه لر سؤال ايتديلر جواب ويرديكه قورقدم
كثرت جرياندمدن چهرهم زرد اوله واني كورنلر بنم خوف وجبانتمه حمل ايده لر
ومهم بابك فيصل بولدقدنصكره جثهٔ خبيثه سن بردار ايدوب باشن برادري
عبد الله ايله دار السلام بغداده كوندرديلر واول بلده نك حاكمي اسحق ابن
ابرهيم عبد اللهي دخي بابك كبي سياست ايله هلاك ايلديلر وبو مساعئ مشكوره
وخدمات موفوره مقابله سنده خليفهٔ تخت نشين ترتيب رعايت افشينده
فوق الغايه مبالغه ايلدي وسنه ٢٢٣ قيصر لشكر غارت كر برله ممالك اسلاميه
اوزره هجوم ايتدي ومسلمانان وزناندن چوق كيمسه اسير ايدوب ولايتنه
دونوب كتدي ومعتصم خبر طغيان قيصري استماع ايتدكده حشر پرشور
وشر لشكر قيامت اثر له جانب رومه عزيمت ايتدي وافشيني دلاوران كزين
بهادران جلادت آيين برله مقدمهٔ عسكر ايدوب ارسال ايلدي وافشين

وروميان ميانده محاربهٔ عظيمه واقع اولوب سپاه بغداد نصرت
وامداد رب العباد ايله ظفر بولديلر وجمع كثير كفاردن قتل واسير اولوب
عموريهٔ محاصره ايلديلر وبرپنجه كوندنصكره صورت فتح وظفر آيينهٔ مراد معتصمده
جلوه كر اولدي وحاكم عموريه كه نامي ساطس ايدي سرپنجهٔ تقديرده اسير اولوب
مجاهدين دين درت كون اول شهري غارت ويغما ايلديلر واول واقعه ده
توابع قيصريدن بصردن اوتوز بيك كافر خاك هلاكه دوشدي وچون معتصم
بو مهمدن فراغت ايتدي ذمت والاهمتنه قبول ايتديكه متوجه جانب استانبول
اوله بو احوالك خلالنده استماع ايلديكه اركان دولت واعيان سلطنتدن
بعض سرهنكان عجيف بن عنبسه وعمر فرخانه وحادثهٔ سمرقندي واحمد بن خليل
كبي كه سلك امراي عظامده انتظام طوتمشلر ايدي ومعتصمك افشينه بو دركلو
التفات ورعايتندن رنجيدهٔ خاطر اولديلر خلافت عباس بن مأمونه
اتفاق ايتمشلر ايدي اكا بناءً معتصم محاربهٔ خصمدن اعتراض ايدوب عنان
عزيمتن مقر خلافته منعطف قيلدي وسامره يه واردقدنصكره جماعت
مذكورهٔ محبوس ومقيد ايدوب بعد التفحص جمله سني قتل ايلدي وعباس
مأمونه واو طعام يديروب صو ايچمكدن منع ايلدي تا اول شهزاده كامكار
آتش عطش كار ايدوب عازم سبيل خلد كوثر وسلسبيل اولدي وسنه ٢٢٤ مازيار
بن قارن كه حاكم جبال طبرستان ايدي اغواء برله مخالفته آغاز ايتدي وبو
قضيه نك سببي اولدركه افشين دائما ديلرديكه امارت ولايت خراسان
كنديه مخصوص ومتعلق اوله وبيلورديكه تا عبد الله بن طاهر اول مملكتده
حاكم وآمردر بو مدعا حصوله موصول اولمز اكا بناءً ملك طبرستانه فريفته
ايدوب عبد اللهه عاصي ايلدي واول مال مقرري كه اول زمانده متعلق حكام
خراسان ايدي ارسال ايتمدي وعبد الله كندو عمي حسن بن حسيني لشكر بسيار
ايله جنك مازياره كوندردي وكوشش وجوشش بي شماردنصكره مازيار
مقيد قيد آسا اولوب لشكري انهزام وانكسار بولدي ومازياري عبد الله
در زنجير ايدوب سامره يه كوندردي چون مجلس معتصمه ايرشدي مازيار ايتدي
اي شهريار دادار وديار بنم عصيانمه باعث وبادي اغواء افشين اولدي والا
حاشا كه بن جناب خلافته مخالفت ايليم پس معتصم حاكم طبرستاني تازيانه ايله
حالت خسران وزيانه صالدي وافشيني محبوس ايدوب سنه ٢٢٧ ابو نصر بشر بن
الحارث ابن عبد الرحمن الحافي المروزي كه سلك مشايخ عظامده انتظام
بولمشيدي فردوس برينه هجرت ايلدي مدت عمري يتمش بش يل ايدي حضرت مولانا
جامي قدس سره نفحاتنده بيورمشلردركه اصل بشر حافي كه برصوفي صافي ايدي

قوئ مروه ده ولايت بغداده كلمشدی وامام احمد حنبلدن پنجه بيلر مقدم
فوت اولدي وآني امام احمد حنبلدن افضل طوتر لردي تا اول زمانه دك كه
قرانه مخلوق ديديلر اول فتنه ده بشر حافي كوشهٔ خانه ده مختفي اولدی وامام
احمد حنبل بو بابده خلق ايله چوق جنك وجدال ايلدی مصلح الدين لاري
تاريخنده وتذكرهٔ خواجه عطارده مسطوردر كه بشر حافي بركون اثناى راه ده
ناكاه بر رقعه بولدي كه اوزرنده بسم الله مرقوم ايدي پس دست اعزاز
واحترام ايله قالديروب لب ادب ايله تقبيل وتلثيم قيلدي وخاكدن پاك ايدوب
بعد التعطير والتبخير سقوطدن مصون بر مكان مرتفع اوزره وضع ايلدي
عالم رؤياده اول سردفتر اتقيايه ايتديلر سن بزم ناممزه بو نجه حرمت واكرام
ايتدك ايسه بز دخي دنيا واخرتده سنك نامكي بويله اعزاز واكرام ايلدك
ودائما بشر حافي لباس كهنه ويابرهنه كيوب كزردي وخوف حضرت باري
ايله اشك كهرباري رشتهٔ مژكانه ديزر ايدی نظم بهر كفش از چه كشي منت كس
كفش تو جلد كف پاي تو بس نثر وهمواره ديرلر ايديكه كفش ايله بساط ملوك
اوزره مشي ايتمك حد مملوك دكلدر وبسط زمين بساط شاهي وفرش كارخانهٔ
الهي ايدی ديرلر نظم پاي بي كفش نواز فقر وفنا كفش كوبي زده بر فرق غنا نثر
وخطيب ابو بكر بغدادي وبشر حافي جوار مزار فائض الانوار امام اعظمده مدفوندر

ذكر خلافت الواثق بالله هارون بن المعتصم

همان اولكون كه معتصم بو دار المأتمدن انتقال ايلدی واثق تنظيم امور مملكت
ومهمات ولايته مقيد اولوب ديار بغدادي عدل وداد ايله موصوف ووفور
وآباد ايلدی وواثق حد ذاتنده خلافته لايق عدل وداد ايله موصوف ووفور
جود ورشاد ايله معروف ايدي مهد عهد خلافتنده رعايا آسوده وساحت
راحت ايالتنده عامهٔ برايا غنوده ايدي وخصوصا باب عمارت وزراعت
وتعمير بلاد وولايتده مساعئ جميله وهمم جزيله سنى محل تقديمه ايرشديردي
وواثق تعظيم سادات وعلما وتكريم دهات حكماده زياده مبالغه ايلردی واكثر
اوقاتنده انلر ايله ملاقات ايدوب بخشش شاهانه ايله بهرمند ودلشاد ايلردی
وزمان دولتنده اول مقدار درهم ودينار مساكن اماكن حرمين شريفينه ايثار
ايلرديكه اكثر اهل احتياج وآز اول ايكي بلدهٔ طيبه ده سؤالدن بي نياز اولديلر
وواثق مذهب اعتزالده پدرندن دخي زياده مبالغه ايدردي اكا بناء احمد بن
نصر بن مالك بن هيثم خزاعي حددن زياده جنك ونزاع ايدوب اوزرينه خروج
ايلدی واحمد بن نصر اول عصرده سني مذهب وپاكيزه اعتقاد ومشرب كيمسه ايدي
حتى مقتول اولدی عاقبت واثق اواخر ذي الحجه سنهٔ ٢٣٢ ده اخرته رحلت ودار مغفرته

مغفرته هجرت ايلدی مدت خلافتي بش ييل ودرت آي ايدي وبر قولده بش ييل طقوز آي
واون اوچ كون ايدی واوقات حياتي حافظ ابرو روايتيله اوتوز آلتي ييلدر وروايت
مسعوديه اوزره اوتوز ايكي ييل ايدی وزيري پدري محمد بن عبد الملك الزيات وزيري ايدی

كفتار در بيان خروج احمد بن نصر بن مالك بن هيثم وذكر انتقال واثق خليفه از ين عالم

كتب علماي خجسته شيم مرقوم كلك عنبرين رقم ايلمشلردر كه چون واثق مذهب اعتزالده
ثابت قدم وراسخ دم ايدي وهر كس كه كلام الله مخلوق اولديغنه اعتراف ايلمزدی
اني مخاطب ومعاتب ايدردي واهل سنت وجماعتدن بر كروه صاحب شجاعت
بلدهٔ بغدادده احمد بن نصر بن مالك ايله كه جملهٔ اهل حديثدن ايدی وهم
زمان دولت مأمونده لوازم امر معروف ونهي منكره مقيد ايدی اكا متابعت
ايدوب انك خروجنه باعث اولديلر وخدام والئ بغداد اسحق بن ابرهيمدن
بعضيلري دخي دست بيعتي اكا ويرديلر واحمد بن نصر دخي كندو اتباع واعوانى
ايله مقرر ايلديكه فلان كيجه ده طبل خروجي اوره لر اتفاقا متابعت ومبايعت
ايدن طايفه اول كيجه شرب شراب انكوردن بي عقل وشعور اولمغله ميعاددن
مقدم طبل نا هنكامي اورديلر ويارانه هوشيار خانه دن طشره چقمايوب
كوشهٔ فراغده منتظر فرصت اولديلر بو حالده شحنهٔ بغداد اول طبل ناهنكامك
تفحص احوالنا آغاز ايتدی بعضي كيمسنه لر ديديلركه بو آواز طبل ناهنكامي عيسیٰ
حماميدن سؤال ايلك كه اول بو واقعه نك كيفيتنه واقفدر وشحنه عيساى
تشديد تازيانه وعصا ايله اقرار ايتديرديكه قتي طائفه نصر اوغلي احمد ايله
بيعت ايتمشلردر واول كيجه شحنه احمدي رؤساي اصحابي ووجوه احبابي
ايله طوتوب سامره يه كونديلر واثق بر مجلسده كه علماي معتزله وحكماي
خذله ايله اوتورمشيدي احمدي مذهب اهل سنتدن رجوع ايدوب خلق
قرانه وعدم رؤيت يزدانه دعوت ايتدی واحمد طالب سعادت سرمد اولوب
كندو مذهبي اوزرينه مصر اولدی واثق دخي بالذات كندو قالقوب اول
عالم ستوده صفاتي شمشير عمرو بن معدی كرب ايله كه نامي صمصام ايدی قتل ايدی
منقولدر كه واثق اتفاق خلايق ايله پدري معتصمدن صكره سنه ٢٢٧ ده
مسند خلافته جلوس ايتدی اكل وشربده غايت ايله عجول واكول ايدی وبرآن
دندان ودهاني آشكاره ونهاني يمكدن خالي دكل ايدي واكثرا وقاتنده
اشتها هر اكل طعام ايدردي بو جهتدن اخلاطي فاسد وبازار قواسي كاسد
اولوب كندويه مرض استسقا عارض اولدي آخر نيشابوردن بر طبيب لبيب كلدی
كه فن مداواي مرضده موسىٰ وار يد بيضاسي وار ايدی واثق بر قوش تنور
ايچنه اوتورتدي واوزرينه بر خفيف نسنه اورتدي وهر كون مزاجنه موافق

وعلاجنه لايق اغذيه واشربه ويرردي چون اول طبيب حاذق معالجه سيله
مزاج واثق اعتلالدن اعتداله دوندي طبيب ايتدي منت اول فياضه كه بو
دفعه بو مرض حسن مداوا و تدبير ايله علاج پذير اولدي اما كركدركه من بعد
افراط اكلدن پرهيز ايليه سين واثق پند دلپسند طبيب ايله عامل اولميوب
تكرار اول مرض وعلته عودت ورجعت ايلدي وذي الحجه نك يكرمي دردنجي
كوني سنه ٢٣٢ ده فوت اولدي وحالت رحلتده الى تختدن اينديروب قورد
طپراق اوزرينه قوديلر پس روي عجز ونيازي زمينه سوردي وايتدي يا من
لا يزول ملكه ارحم على من زال ملكه صناديد امراسندن بر امير صافي
ضميردن منقولدركه حين سكرات موتده واثق ياننه واردم كوردم كه
بكا كوشه چشم خشم ايله نظر ايتدي كه اول هيبتدن عقلم باشمدن كتدي
وبي اختيار اولوب طشره فرار ايتدم بن هنوز اول مخافت ايچنده ايدم كه
اولدخي وفات ايتدي بر خادم كلوب يوزينه بر چارشب اورتدي بو اثناده
كوردم بر موش اول چارشب آلتنه كردي واول كوزيكه بكا نظر خشم ايله
نظر ايتمشدي طرفة العين ايچنده اكل ايتدي فاعتبروا يا اولي الابصار لعلكم
تعقلون ٭ وخارجدن بو كا نظير نكارستان واقعيدن منقولدركه اجله
نقلهدن بري نقل ايدركه چون سنه ١٣٢ ده لشكر آل عباس عسكر نحوست شعار
مروان حماري تار ومار ايلديلر وكندوسن باشيك كسوب صالح عباسي اوكنه
كتورديلر پس صالح حضار مجلسدن برينه امر ايتديكه اول باشي تحريك قيله
تا كه نظر عبرت ايله نكران اوله لر چون اول شخص حسب المأمور سر مرواني تحريك
ايتدي همان دم دهانندن زباني طشره دوشدي وبر كربه الى قاپوب بر جانبه كتدي
او توران نظار وحضار مجلس بو عبرتدن متحير اولديلر صالح ايتدي اي ياران عجايب
دوراندن عبرت آلك ودولت دنيايه مغرور وسرير سرور ايله مسرور اولمك ديو
بيوردي **نظم** اي بدولت ده روزه كشته مستظهر مباش غره كه از تو بزركتر ديدم ٭٭

ذكر خلافت المتوكل على الله ابو الفضل جعفر بن المعتصم

چون واثق رحمت خدايه لاحق اولدي احمد بن ابي داود كه اكثر اركان دولتدن
فايق ايدي اتفاق محمد بن عبد الملك الزيات ايله قصد ايلديكه محمد بن واثقي
مسند خلافته چوره وصيف ترك ايتدي شرم ايتمزمي سزكه بر شخصي خليفه ايدرسزكه
هنوز اول مرتبه يه بالغ اولمامشدركه انك اردنده نماز قلمغه قابليت اوله دبو سويلدي
اكابر يانندن مؤثر دوشوب خلعت خلافتي قامت جعفر بن المعتصمه كيورديلر واني
متوكل على الله ايله ملقب قيلديلر ومتوكل غايت مرتبه ده سوء اخلاق وشرارت
نفس ايله موصوف وارتكاب اعمال دنيه واشتغال افعال رديه برله معروف

معروف ايدي سادات صاحب سعادات ايله دائما معادات اوزره ايدي
وزيارت مشاهد فائض الانوار ائمه بزركوار ايدنلري رضي الله عنهم غايت مرتبه ده
بغض وعداوت ايدردي وهمواره انك مجلسنده ارباب رذل كلمات هزل
سويلردي وهر كس كه تمسخر وهزليات ده مبالغه ايدردي حضورنده اندن
مقرب ومقبول كيمسه اولمزدي ايام متوكلده اطراف عالمده امور غريبه وحالات
عجيبه چوق واقع اولدي وقتل اشارت منتصر برله سنه ٢٤٧ شوالنده وقوع بولدي
مدت حكومتي قول مسعودي برله اون دورت ييل طقوز آي وطقوز كون اولدي
اوقات حياتي قرق دورت ييل ايدي وقول بناكتي اوزره منصب وزارتنه ابو الوزير ايدي
اما اتفاق اكابر علماي اخبار برله ايالت متوكلده فتح بن خاقانه علم امور ملك ومال منتظم ايدي

كفتار در ذكر بعض از وقايع زمان حكومت متوكل بن معتصم وبيان وفات طائفه از اكابر اوليا

ناظمان مناظم اخبار شويله رقم زده خامه عنبر بار ايلمشلردركه چون متوكل
سرير خلافت اوزره اوتوردي محمد بن عبد الملك الزيات كه كندوسندن
صفحه خاطرده غبار نقاري وار ايدي سنه ٢٣٣ ده سيف حيف ايله قتل ايلدي
ومحمد بن عبد الملك عقيده امام يافعي اوزره وزير عالم وكامل ومشير كافي
وكافل ايدي وپدري عبد الملك بغدادده روغن زيت كتوروب صاتمغله اكا
ابن الزيات ديرلر ايدي وبر روايتده سنه ٢٣٤ ده شيخ ابو يزيد طيفور بن عيسى
بسطامي كه غايت شانها ونهايت انتشاردن محتاج تعريف قلم سخن كذار دكلدر
بو دار ناپايداردن دار القراره انتقال ايلدي وقبر بنامي بلده بسطامده
حالا مطاف طوايف انامدر حضرت جامي قدس سره نفحات شريفنده مرقوم
كلك بلاغت سمات ايلمشلردركه ابو يزيد بسطامي قدس سره احمد حضرويه
وابو حفص حداد ويحيى بن معاذ رازي اقرانندندر وشقيق بلخي صحبتنه ايرشمشلر
در واول بزركوارك تواريخ وفاتي سنه ٢٦١ ده قيد بيورمشلردر وسنه ٢٣٥ ده
متوكل امر ايلديكه مردان يهود ونصارى زنار باغلايه لر وزنان نصارى
ازارلرنده بر نشان ايليه لر وديوان سلطانيده بر عمل وخدمت ايله مأمور
اولميه لر وركاب وزين پر تزيين ايله آتلرينه سوار اولميه لر وبو سالده متوكل
حكم ايلديكه اوچ اوغلي منتصر ومعتز ومؤيد ايله على الترتيب بيعت ايليه لر
واول ايكي اوغلانكه معتمد وموفق ايله مسمى ايديلر انلري اصلا حسابه كتورميديلر
اما اراده الهي اقتضا ايلديكه زمان حكومت منتصر ومعتز امتداد بولمادي
ومؤيد سبب عدم تاييد برله خلافته ايرشمدي ومعتمد سالهاي فراوان مسند
خلافتده صاحب فرمان اولدي ومنصب ايالت اندن اولاد موفقه انتقال
ايلدي ومساعده توفيق برله تا اخر ايام دولت عباسيه يه وارنجه امر خلافت

انلرك اراسنده قالدی و سنه ۲۳۶ فتح بن خاقان نظر متوكلده تمام اعتبار ومكان بولوب
تمشیت امور ملك ومالده نهایت استقلال حاصل قیلدی وبو سالده متوكل تندخو
غایت شقاوتندن حكم ایلدیكه فرق ناجی وخواص وعوام زیارات مزارات
ائمه دن رضی الله عنهم منع ایلیه لر وامر ایتدیكه روضهٔ عطرناك امام حسین
وسائر مراقد پاك خاك كربلای تراب ایله برابر ایلیه لر تاكه ایجنه صو صالیوروب
ارباب زراعت تخم صاچوب حراثت ایلیه لر تاریخ گزیده ده مسطوردركه
هرچندكه اول سرخیل عصات اجرای آب فرات ایدوب اول مزارات فائض
البركات اوزرینه اقتماغه سعی ایلدی اصلا قبر معطر امام عالی گهر وسائر
شهیدان عترت خیر البشر اوزرینه آب جریان وشتاب ایتمدی بلكه جوانب اربعه دن
محیط قبور شهدای مزبور اولدی وبو معنی سبب حیرت ارباب عبرت وغیرت
اولوب اول تربت جنت رتبت حایری نامیله موسوم اولدی وبو سالده مصعب
ابن عبد الله ابن مصعب الزبیری النسأ وفات ایلدی و سنه ۲۳۹ ده متوكل
حكم ایلدیكه یهود ونصاری آته سوار اولمیه لر وجنس مراكبدن خر واستر ده راكب
اولالر وبو سالده عثمان بن محمد بن ابی شیبه كه علم حدیث وتفسیرده علما
میاننده بی نظیر ایدی وبو بابده نیچه كتاب سلك تحریره چكدی عالم آخرته
انتقال ایلدی و سنه ۲۴۰ سید قاسم بن ابرهیم طباطبا بن اسمعیل الدیباج بن
ابرهیم ابن عبد الله ابن الحسن بن امام الحسن ابن امیر المؤمنین علی رضی الله عنهم
مصرده وفات ایلدی واول جناب منقبت مآب جملهٔ ائمهٔ زیدیه دن ایدی
وعلم فقه وكلامده علمای اعلامدن ایدی بو بابده نیچه كتاب مستطاب
تألیف ایتمشیدی زهد وعبادت ایله سرخیل اتقیا واشعار فصاحت شعار
ایله نائل درجهٔ علیا ایدی مدت حیاتی یتمش بش ییل اولدی وبو سالده شیخ
ابو حامد سلطان احمد حضرویه كه درجه سی زهد وعبادت واظهار كرامات
وخوارق عادات ایله كمال رفعتده ایدی قبة الاسلام بلخ ده ماه عمری سلخ
وكام عیشی تلخ اولدی واول جنابك قبر ملائكه مآبی ظاهر بلدهٔ مذكوره ده
مشهور ومطاف طوایف جمهور نزدیك ودوردر مدت عمری طقسان بش
ییل ایدی واول حضرت ابو تراب نخشبی وحاتم اصم ایله صحبت ایدوب ابرهیم
ادهم حضرتلرین كورمش ایدی منقولدركه آخر عمرنده كثرت دینه مبتلا اولمش
ایدی اتفاقا وقت وفاتنده اموال دینی احاطه ایتمدی وارباب دیون اول
حضرته عیون آچوب حقلرین طلب ایتمكه آغاز ایلدیلر احمد ایتدی الهی بن روحمی
بو جماعته رهن ایتدم اولا انلرك حقوق ادا ودیونن قضا ایله اندنصكره
بنم جانمی آل وحسن رضا ایله قبض ایله دردحال قپوده بر مرد خوب سیما ظاهر

اولوب جمله دیونی غرمایه ادا ایتدی اندنصكره شیخ ودیعت روحی جناب
رب العزته تسلیم ایدوب كتدی و سنه ۲۴۱ ده ربیع الاولنك اواسطنده
روز جمعه ده ابو عبد الله احمد بن محمد ابن حنبل الشیبانی المروزی كه ائمهٔ
اربعهٔ اهل سنت وجماعتدن بریسی در عالم آخرته انتقال وارتحال ایلدی
تصحیح المصابیحده تصریح اولنمشدركه ولادت احمد حنبل سواد بغداد ده
سنه ۱۶۴ ده واقع اولدی واول بلدهٔ بهشت سیماده نشو ونما بولوب شیوخ
دار السلامدن استماع حدیث وكلام ایلدی واندن كوفیه وبصره یه ومكیه
ومدینه ویمن وشامه واروب علمای اعلام وفقهای ذوی الاحترامدن
كسب وفضائل قیلدی وكرو بغداده مراجعت ایلدی تاریخ امام یافعی ده
مسطوردركه احمد خواص اصحاب امام شافعیدن ایدی وبعض مورخین
قولیله طقوز یوز بیك حدیثدن زیاده محفوظ لوح خاطری ایدی وكبار
محدثین وعلمای عظام اهل یقیندن محمد بن اسمعیل البخاری ومسلم بن
الحجاج النیشابوری كبی كندوسندن نقل حدیث ایتمشلردر وعظم شان ودولت
نشان احمد میان بغدادیانده اول مثابه ده ایدی كه قرینهٔ تخمین برله سكز
یوز بیك آدم رجالدن والتمش بیك نفر نسواندن جنازه سی آردنجه بیله
مشایعت طریقیله دوان اولدیلر مدت حیاتی یتمش سكز ییل ایدی ابرهیم
حربیدن منقولدركه دائما دیر ایدی ائمه دن بركیسه امام احمد قدر دینه
تأیید ونصرت وشریعت سید المرسلینه اعانت وتقویت ایتمامشدر ونصرت
مذهب اهل سنت وجماعتده جفا وایذا وكلمات ناسزایه تحمل قیلمشدر زیراكه
مأمون قول معتزلی یه مائل وحدوث قرآنه قائل ایدی وعلمایه قرآنی مخلوق
در دیدیرمكده مبالغه ایله اقدام وغایت مرتبه ده اهتمام ایدردی ودخی
طرسوسدن بغداده آدم كوندردی تاكه امام احمدی ومحمد بن نوحی آلوب
مأمونه كتوره لر وجوه برموجب فرمان ذی قدریه ترتیب كلدیلر خبر موت مأمونی
انده استماع قیلدیلر لكن معتصم دخی مسئلهٔ خلق قرآنده عاصی وآثم اولوب
تفتیش علمایه مشغول ومعتصمك قاضیسی ابو داود معتزلی مذهب ایدی
احمد حنبل كندوسیله مباحثه وجدل ایدوب حدوث قرآنه دلیل استدی
اول ایتدی ما یأتیهم من ذكر من ربهم محدث احمد ایتدی بونده اولان ذكر
قرآن معناسنه دكلدر زیراكه والقرآن ذی الذكر وارد اولمشدر وبونده
مطلقدر وسورهٔ صده مقید ومطلق مقید اوزرینه حمل ایلمك كرك
پس بو سوزدن قاضی ابو داود صامت وساكت اولدی اندنصكره معتصم
قاضی یه ایتدیكه شان احمده نه دیرسین جواب ویردیكه ضال ومضلدر

بوسوز ایله مأمون اول امام رهنمون جسدینه اول قدر تازیانه اوردیکه بیهوش
ومدهوش اولدی وهمچنان بشر مریسی خلق قرآن وحدوث فرقانده زیاده
مجد ومجتهد ایدی وانک دلیلی بو ایدیکه قرآن لاشئ اولمیه وانک شیئیتی
مستلزم مخلوقیتدر بنا بر نص قوله تعالی خالق کل شئ وبشر بن عتاب دخی
بو اعتقاده اوزره ایدی اتفاقا اتقیاء علمادن بریسی مأموندن رجا
واستدعا ایلدیکه بونلر حاضر اولسه چون ایکی بشر دخی مجلسه کلدیلر
واول فاضل یکانه برله مباحثه یه آغاز قلدیلر کندولره ایتدی سیز شیئیت
سببیله مخلوقیت قرآنه دلیل اقامت ایتمش سز ایمدی الوهیت دخی شئ
دکلمیدر کرکدرکه بلقیس الوهیت دخی ویرلمش اوله حیث قال جل وعلا
واوتیت من کل شئ بلکه خالق کل شئ آیتنده مراد هر شئ که قابل خلق
وایجاددر وبیان بلقیسده مراد هر شئ که محتاج الیه ملوکدر وبو مبحث
مأمون حیز استحسان وقبوله مقرون ایدوب دیرلرکه اول عقیده دن رجوع
ایلدی والله اعلم بحقیقة الحال اما بشر مریسی مصرده مریس نام قریه دندر
که اندن مصره سیم خام کبی لطیف رخام کلور ومریسی کسر میم وتشدید
را ایله در قاضی ابو یوسفدن تلمذ ایتمشدر لکن ابو یوسف کندو یی بکنمزدی
واکا سوزن رفادر ایدی یعنی رفا اولکه دکه سوراخی طار واوزجی
دقیق وسریع الانکسار اوله خطیب بغدادی ده منقولدرکه برکون
حمید الطوسی مجلس هارون الرشیده کلدی یاننده بشر مریسی اوتورر
کوردی ایتدی یا امیر المؤمنین بو سید الفقهاکه یاننده اوتورر عذاب
القبری ومسائل منکر ونکیری ومیزانی وصراطی رفع ایلدی پس رشید جانب
بشره متوجه اولوب ایتدی تولید اکرموتی دخی رفع اتسک امام شافعی دن
منقولدرکه بن برکون بشره ایتدم الله تعالی سنی فرعون وقارون وهامان
ایله ادخال اسفل السافلین نیران ایلسون اول بکا ایتدی خدای رب العالمین
سنی اعلای علیین ده ابرهیم ومحمد وعیسی رفیع المکان ایله اسکان بیورسون
یعنی بشرک بودعادن مرادی استهزا ایدی اول جهمیدر نکه جنت وجهنمک وجودی
انکار ایدرردی وبشر هر چن دعا ایلسه اللذین آشغی یه تقلیب ایدوب دعا
ایدرردی وداد ایدیکه نته که رب العزت فوق السما موجوددر تحت الثرا
دخی بویلدر منقول درکه چون سفیان بن عیینه قیامتده رؤیت باری ده
بشرک انکارینی اشتدی دیدیکه قاتله الله یا بو آیت کریمه استماع ایتمدیمیکه
جناب رب العزت عزت کلمته بیورمشدر کلا انهم عن ربهم یومئذ لمحجوبون
اکر جناب رب العزت قابل رؤیت اولمسه حجاب ایله اعداسین معذب ایلرزدی

ایلرزدی ومحال اولان احوالی ذکر قیلمزدی وبوندن ماعدا درجه اولیا
واعدا برابر اولمق لازم کلوردی وفضل ورجحان جانب اولیانک بلند مکاننده
بولنمزدی وفات بشر مریسی سنه ذی الحجه ۲۱۸ سنده واقع اولدی وسنه ۲۴۲
ابو الحسن محمد بن اسلم الطوسی که جمله زهاد اهل حدیثدن ایدی واول
بابده مسند مصحح واردر جوار مغفرت قدوسی یه انتقال ایلدی وبوسالده
ابو جعفر محمد بن عبد الله ابن عمار الموصلی که فن تاریخده مهارت کاملی
وار ایدی وبر کتاب مستطابی صحایف روزکارده کندودن یادکار قالدی
وفات ایلدی وبوسالده قاضی بغداد اولان یحیی بن اکثم که جمله مشاهیر
علما وجماهیر فضلادن ایدی کوفه وبصره وبغدادده وسامره یه قاضی
اولمشیدی وفات ایلدی وسنه ۲۴۳ ده صاحب مسند محمد بن ابی عمر العدنی ویحیی
بن جعفر بن اعین البیکندی که شیخ محمد بن اسمعیل البخاری در فوت اولدی
وسنه ۲۴۴ ده ابو جعفر احمد بن منیع البغوی که علم حدیثده ماهر وسایر علومه
قادر ایدی آخرته انتقال ایلدی وحسن بن شجاع البلخی که اول دخی محدث ومشهور
ایدی بو عالم پر غروردن سرای سروره نقل ایتدی وسنه ۲۴۵ ده شیخ ذو النون
مصری که اول زمانک مرشد عصری ایدی وفات ایلدی وهو ابو الفیض ثوبان
بن ابرهیم وابرهیم بلاد نوبه دن سلک موالی قریشده منتظم ایدی وحضرت
مخدومی نفحات شریفنده ایراد بیورمشکه چون جنازه ذی النونی رفع ایدب
جانب مدفنه کتوردیلر خیل مرغان دن برکروه انبوه اطرافن صفوف ایله
محفوف ایدوب جناح نجاح ایله تاب آفتابدن خلقه حجاب اولدیلر
وحضرت مخدومی سامی مرقوم قلم اهتمامی بیورمشلرکه حضرت ذو النون
اکتساب فضل وفنونده شاکرد مالک بن انس در ومالکی مذهب ایدیلر
لکن شویله کلنورکه مالک بن انس ایله ذو النون مصری آراسنده عهد بعید
واردر مکر واسطه ایله شاکردلری اوله واول کیمسه که علم تصوفی عبارته
کتوروب کتب ایتدی ذو النون مصری ایدی وبوسالده شیخ ابو تراب علی بن
حصین نخشبی رحمه الله بادیه بصره ده بیابان بی پایانده عدم قدمنه
روان اولدی وابو تراب اجله مشایخ خراساندندر وابو حاتم اصم بلخی ده
ابو حاتم عطار بصری صحبت ایلمشدر واستاد ابو عبد الله جلا ایدی
منقولدرکه ابو تراب نخشبی بر بادیه دریاده مشغول نماز ایدیکه سموم روح
کداز وزان اولوب اول ذات ستوده صفاتک وجود شریفی مضمحل اولدی
بر بیل مقداری شویله بی روح ایاغی اوزره قالدی وبوسالده احمد بن یحیی
بن اسحق الراوندی فوت اولدی تاریخ کزیده ده مسطوردرکه عدد مؤلفات

راوندي يوزيكرمي درت مؤلفات معدوده ايرشمشدر وسنه ٢٤٧ ابرهيم
بن سعيد الجوهري البغدادي صاحب مسند جهان مؤيد وعالم سرمده نقل ايتدي

ذکر بعض از غرایب روزکار وشمهٔ از عجایب عالم ناپایدار

ابن جوزيده منقولدرکه ايام خلافت متوكلده قراء قيرواندن اوه
اوج عظيم قريه يير التنه رواه اولدي صنف نسا ورجالدن انجق قرق اوج
کيمسه نجات بولدي ماعداسي اول خسف پراسفدن هلاك وتلف اولدي وهم
زمان معتصمده زمين قومس زلزلهدن حرکت بي برکته کلدیکه جمله ولايت
اهاليسي قاچوب کتديلر واول حالتده سوي سمادن بر اواز مهيب کوش
ايتديلرکه طورميوب الله اجل واعوذ بالرحمة لعباده دير ايدي وهمچنان
ديار يمن ده بر مرتبه شدت زلزله واقع اولديکه دشت وکوه اضطراب وشورشه
کلدي اول زلزلهدن بر کوه پرشکوه ما فوقندن بر مزرعه ايريلوب بر اخر
موضعه دوشديكه اراضي وصحاري سنده بركونه قصور وفتور واقع اولمدي
وتاريخ حبيب السيرده منقولدرکه ابن ابي الوضاح بو اعجوبه شويله ايراد وايضاح
ايلمشدرکه زمان متوكلده غرابدن بيوك بر مرغ عجيب الشكل صداي مهيب ايله
بر درختك سرشاخندن بو کلمهٔ قرق نوبت اوقودي ايها الناس اتقوا الله
الله الله اندن صكره عنقاي مغرب کبي غايب وغارب اولدي چون بر قاچ
کون کچدي کنه کلوب زبان فصيح برله بو نتيجي قرق کره ذکر ايتدي اندن صكره بر جانبه
اوچوب کتدي پس اول ديارك عاملي بو اعجوبه نك وقوعندن بش يوز مرد کاملي
شاهد طوتوب انلرك شهادتيله بر محضر ايدوب نظر متوكله ارسال ايلدي وبو اعجوبه
اعلا دخي ابن ابي الجلا حضرتلرندن منقولدرکه زمان متوكلده اهواز وجردستان
ده بر کيمسه وفات ايتدي چون خلق جنازه سن اوموزلرينه الوب جانب مقابره
متوجه اولديلر ناکاه طوطي خضر اسا کبي بر مرغ کويا اول جنازه اوزرينه نزول
ايتدي وزبان فصيح ولفظ صحيح برله ايتدي خداي جل وعلا بو ميته رحمت وبو جنازه
صاحبنه مغفرت ايتدي وبونك نماز وجنازه سنه هرکيم حاضر اولدي ايسه مغفور
ومغفور اولدي ونگارستان واقعهده منقولدرکه ايام خلافت متوكلده آب
دجلهٔ بغداد اوچ کون زعفران کبي زرد کون اولدي عاقبت بو ماء جاري
بو کونه متغير اولمغله جميع خلق کريه وزاري يه اغاز ايتديلر چون اوچ کون کچدي
بو کره رنکي خون کبي سرخ کون اولدي بو سرك حقيقتنه کيمسه واقف اولمدي
وهمچنان منقولدرکه سنه ٢٣٩ ايام خلافت متوكلده ولايت دامغانده علت
زلزلهده قرق بش بيك ادم ممالك عدم اولدي واکثر عمارات بسطام
انهدام وانعدام بولدي وکاشان وجرجان ونيشابورده انواع ويل وشهود ظهور

ظهور ايدوب طبرستان وقم واصفهان برکونده خاك ايله يکسان اولدي
وطاغلر کوفي کاف کبي انشقاق وشکاف بولوب لطيف وطاهر صولر ظاهر
اولدي منقولدرکه اول عصرده قراي مصردن بر قريهده انسان باشي قدر
طاشلر يغديكه وزنده هربري اون رطل کلوردي واول طاشلردن
بريسي بر اعرابي نك خيمه سنه دوشدي ايچندن آتش چيقوب خيمه سي طوتشدي
واعرابي جمله اشيا واسبابي برله ياندي واول عصرده ديار مصرده بر صاعقه
نازل اولدي وايکي شخص اول صاعقهدن قبقاده ياندي بريسي اول ساعتده
هلاك اولدي وبرينك بدني سياه زنك کبي تباه اولوب نجات بولدي
ونيچه سنين وشهور حال حيوتده قالدي والله اعلم بحقيقة الحال واليه المرجع والمآل

ذکر بعض از افعال ناهموار متوكل وكيفيت کشته شدن او بزخم تيغ جان گسل

افاضل خجسته شمايل مرقوم کلك انامل ايلمشلردرکه متوكل دائما ارباب مجلس
ايله ظرافت موحش ايلردي مثلا گاه شير شرزه کرده نندن قلاده سن
الوب مجلسه صالاردي وگاه بر بيچارهنك آستيني ايچنه مار کرزه قوردي
وگاه سبوره عقربلر طولدوروب صحن مجلسده شکست ايدردي واول
عقارب منتشر اولوب اهالي مجلسدن بريسين زخمناك ايدردي خزينهدن
ترياق چيقاروب اول شخصك محل زخمنه طلا قيلورلردي کمال سفاهت
وجهالتدن ناشي بونك امثالي قبايح وفضايحنه نهايت يوغيدي نظم
هرکه موقن بود بدانکه خداي حاظر وناظر است در همه جاي در وديوار
وحاجب وبواب نيست بر ديده خداي حجاب نثر وچون زمانه نجات
طوايف انام ظلم وحرکات قبيح متوكلدن قريب اولدي وصيف ترکك بعض
مزارع ومراعي سن که ولايت جبال واصفهانده سلك ملکنده ايدي
جبرا بي سبب الوب فتح خاقانه بغشلدي وبو واسطه ايله وصيف دائرهٔ
توصيفدن بيرون ورنجيدهٔ خاطر اولدي ومتوكلك قتلني صفحهٔ دلده
خاطرنشان قيلدي وبوندن ماعدا متوكل دائما ولي عهدي اولان
اوغلي منتصره اهانت وحقارت ايدوب سنك نامك منتظردر منتصر دکلدر
زيراکه بنم مرکيمه منتظر وحاضرسن ديوب وگاه شراب ايله مست وخراب
ايدوب مجلسده يوزونه حقارتله سلّه وطپانچهلر اوروب انواع اشکنجهلر
ايدردي بو جهتدن منتصر دخي کينهٔ پدري صميم سينه سنده مرکوز ايدوب علا
ترکاني وملازمان اعيان وارکاني انك ازالهٔ وجودنه تحريك ايلدي بغاي ترکي
سلك نديمان متوكلده منتظم ايدي روايت ايدرکه بر کون بر شخص بحرين ده
بر تيغ جوهردار وشمشير برق نمودار کورمکله مجلس متوكلده افراط ايله مدح

ایلدی پس متوکل دخی حاکم بصره یه آدم کوندروب اول تیغ برانی صاحبنده
قیمت کرانه آلوب کتوردیلر ومتوکل اول تیغ خورشید درخشانی النه آلوب
زیاده پسند واستحسان ایلیوب فتح خاقانه ایتدی برغلام بهادر که جنك
وقتاله قادر اوله بو شمشیری اکا ویرسم که اول غلام رستم شمایل بو تیغی
حمایل ایدوب بن مجلسمده قیام ایدنجه اول بنم محافظهٔ احوالمه اقدام قیله
اتفاقا بو اثناده باغر ترك بیوردغك خدمته هر وجهله قابلیتی واردر بو
تیغ خورشید فروغی اکا ویرسك اولمزمی پس متوکل اول ترك تندشکل النه
اول تیغی ویردی وعلوفه سن زیاده ایدوب مداومت خدمت مذکوره
ایله کندوبی مأمور قیلدی وباغر ترك اول تیغ ذوالفقار اوصافی غلافندن
چیقارمادی مکر اول کیجه که متوکل قتل ایلدی القصه چون اسباب قتل متوکل
حاضر ومهیا اولدی روایت اکثر مورخین اوزره ۲۴۷ سنه ده شوالك دردنجی
کونی شب چهارشنبه ده خلیفهٔ بی انتباه وحزم مجلس بزمده مست اولوب
اویورمشدی ناکاه بوقاء صغیر وموسی بن بوقاء کبیر وباغر ترك وبلغور
وغیری اتراك بی ادراك وغلامان عربده ناك سیوف تیز والات جنك
وستیز ایله دار الخلافه یه داخل اولدیلر ندمان بریسی بونی لطیفه ظن ایدوب
ایتدیکه ظرافت مار وعقرب وشیر چکدی شمدی لطیفهٔ شمشیر کلدی دیدکده
متوکل بو نه سخن بیهوده در دیدوکی کبی غلامان بی امان شمشیر براه
ایله اوزرینه بربردن دوان اولدیلر واول صاتون آلدیغی تیغ بجریله
ایله بدنینی پاره پاره ایدوب قتل ایلدیلر منقولدرکه بو اضطراب وقلقان
اراسنده فتح خاقان که وزیری ایدی کندوبی متوکل اوزرینه آتدی و
ایتدی ای خلیفهٔ ستوده سمات بکا سندن صکره حیات کرکمز اشعث نام
مسخره بیم شمشیردن بر حصیر ایچنه کیردی یا متوکل بن سنك مماتندن صکره
دخی چوق حیاتده اولمق استرم دیر ایدی نتایج الرؤیادن مشهوردرکه
متوکل دائما خاندان نبوته اهانت واظهار محبت ایدنلره عداوت ایدوب
مراقد ائمهٔ کرامی زیارتدن منع ایدر ایدی حتی ارض کربلایه صو صالدردی
تاکه اول آب مشهد امام حسین بن علی المرتضی یه ایرشدی رضی الله عنهما
جابر نام موضعه کلوب اول حضرتك مبارك باشلری قربنه واصل اولدی
انکچون اول مشهد معلایه جابریه دیرلر جامع الحکایات صاحبی روایت
ایدرکه اول اثناده اول بد اعتقاد واقعه سنده کوردی که حضرت
امیر المؤمنین امام علی المرتضی رضی الله عنه اکا خطاب ایدوب بیوردیکه
ای بی سعادت نیچه یه دك بنی واولادمی رنجیده ایدرسن دیوب الندن

اولان تازیانه ایله یدی کره ضرب ایتدی بیدار اولدقده واقعه‌سنی اصحابندن
برینه نقل ایتدی اول دخی یارانه ایتدی جائزکه اول قمچی ذوالفقار اوله شویله که کرم
بونادان بی پروا بعض العباد ایله عنقریب بربلایه مبتلا اوله قضای الهی اوچ کوندن
صکره اتراك آنی ضرب شمشیر ایله خاك اوزره هلاك ایدوب پاره لدیلر اوغلی
منتصر بو واقعه‌دن خبیر اولدقده ایتدی کورك قاچ پاره اولمشدر التی پاره‌یه
بولندی منتصر ایتدی اکا حضرت امیر یدی قامچی اورمشدی بر خوش تفحص ایلك
البته یدی پاره اولمق کرکدر دیدی چونکه آرادیلر بر پارهٔ مغین دخی بر کوشه‌ده
بولدیلر اثر خواب بالتمام ظاهر اولدی القصه روایت مسعودی اوزره ترکان
رای منتصر وسائر ارکان برله متوکلی اول موضعده قتل ایتدیلرکه خسرو پرویزی
اوغلو شیرویه خونریزی خنجر سرتیز ایله انده قتل ایتمشدی ومتوکل غرفهٔ فلك مشاکل
انده بر قصر دلارا وضع وبنا ایتمشیدی که اول قصره جعفریه دیرلر ایدی ومنتصر
قتل پدرندن صکره یدی کون اقامت ایتدی بعده موضع آخره نقل ایدوب
اول مکان عظیم الارکانی خراب ویباب قیلدی مصلح الدین لاری تاریخنده
ربیع الابرار زمخشریدن منقولدرکه متوکل استماع ایتدیکه دیار سیستانده
ناحیهٔ بستده کشم نام قریه‌ده بر سرو آزاد سدره نهاد واردرکه کشتاسب شاه
کندو الیله غرس ایتمش واول شهریار نامداردن چمن زار روزکارده یادکار
قالمش واول سرو طوبی خرام ودرخت سدره قیامك سایهٔ بلند پایه‌سی بر
فرسخ یری احاطه ایدردی متوکل بلدیکه واروب آنی کورمك جملهٔ محالاتدندر
پس امیر خراسان طاهر بن عبد الله فرمان کوندردیکه اول سرو سایه
داری قطع ایده وشاخ اغصانن شتراه کوه پیکره تحمیل ایدوب بغداده کوندره
عبد الله بن طاهر دخی اول سرو سربلندك قطعنه مباشر اولدقده اول نواحینك
اهالیسی دست تضرعی دامان تشفعه اوروب کریه وزاری ایلدیلر دفعی ممکن اولمدی عاقبت
رعایا وعمال ذمتلرینه تقبل مال ایلدیلرکه اول سروبی همالی قطع ایتمکده اهمال ایلیه‌لر
مقید اولمدی عاقبت تیغ وتبر برله اول درخت معتبری قطع ایدوب شتران اوزرینه
تحمیل ایلدیلر خراسان جنت ساندن بغداد دار السلامه ارسال قیلدی واول درخت
متبرکك قطعی متوکل اوزرینه مبارك دوشیوب قبل الوصول کندوسی مقتول اولدی

ذکر خلافت المنتصر بالله ابو جعفر محمد بن المتوکل

فضلای حمیده مآثر وعظمای ابو المفاخر بیان ایتمشلرکه منتصر وفور حلم
وحیا وزخور جود وسخا برله موصوف ایدی وپدری خلافتنده سادات استوده
عادات رعایت واکرام ایدردی وچون مسند خلافته متمکن اولدی منصب
وزارتی احمد بن الخصیبه مسلم ومفوض قیلدی واقدام ترکان وسایر اعیان و

وادكاه برله برادرلري معتز ومؤيّد دن خلعت ولايت عهدی خلع ايلدی منقول
دركه منتصر قتل پدرندنصكره بركيجه عالم خوابده كوردي متوكل كندوية عتاب
ايله خطاب ايدوب ديرايديكه ای فرزند سن بشجرهٔ خلافتدن برخوردار وبهره‌مند
اولمزسن زيرا بنم قانمی ناحق يره اساله ووجودمی عالمدن ازاله ايلدك ومنتصر
بوخوابدن زياده اضطراب چكدی حتی كه عالم پرملالدن انتقال ايلدي
وسبب موتندن وجوه عديده ذكر ايلمشلردركيمی علّت خناقدن فوت اولدی
وكيمی عارضهٔ سرسامدن عازم دار السّلام اولدي ديرلر وبعضيلر ديمشلركه
اتراك بی ادراك كندوسندن متغيّر المزاج اولوب برحجّام بدفرجامه سپارش
ايتديلر تا نيشتر زهرآلود ايله فصد ايدوب آنی واصل دار الخلود قيلدي
وفات منتصره سنه ٢٤٨ ربيع الاوّلنك بشنجی كونی واقع اولدي مدّت ايالتی
آلتی آي وحياتی يكرمی بش ييل ايدي والعلم عند الله تعالی نكارستان واقعجی
روضة الصّفاده منقولدركه سعيد بن محمّد الصّغير روايت ايدركه بردفعه
منتصر بنی بعض خدمت ديوانی ايچون مصره ارسال ايلدی اتفاقا اول عصرده
ديار مصرده بركنيز فتنه انكيزه عاشق اولدم كه حسن وملاحت ايله رشك
حور العين وصورت وصوت برله بی نظير وقرين ايدی نظم روی وعكس از
چراغ حرم قد او كلبنی زباغ ارم چو برارد بمطربی اواز جان رفته برده
آرد باز طاير روح را بنغمهٔ چنك برياض بقا دهد آهنك نثر بالضّروری
اول يوزی خورشيده مشتری اولوب آنی صاحبندن رجا وبو خصوص
ايچون جنابنه التجا ايلدم صاحبی دخی چون بنم سوز درونم واشك لال
كونم كوردي لاجرم كمال استغنايه بشليوب اول قامت موزونك قيمتن
حددن افزون بيوردي چون اول زليخای مصری واول مهلقای عصری
التون ايله المادن عاجز اولدم بالضّروری عاشقته يا صبر يا سفر ديوب
بغداده عزيمت قيلدم امّا اول صحی ليلانك سوداسی از قالديكه بنی بيابان
ايچره مجنون وصحرالرده مغبون ايليه القصه چون قاهرهٔ مصردن خدمت
منتصره كلوب واصل اولدم خدمتی حددن بيرون قبول واستحسان ايدوب
ايتدي نه مرادك وار دركه بن دخی انك حصولنده ساعی اولم بن دخی
غايت حرارتدن مصرده اولان احوالمی بيان واول پری پيكرك ونخل شيوه
كرك اجمال جمالن عيان ايلدم چون منتصر اول شكايت مختصر اولان حكايتی
كوش ايتدی هماندم اغماض واغراض ايدوب خموش اولدی لاجرم بونك
اوزرينه نيچه زمان مرور وكذران ايتدی اخر بركون مجلس منتصرده حاضر
وخدمته منتظر اوتوردم واول نازنين مصرينك لطف كفتارندن وحسن
رفتارين فكر ايدوب طوررردم ناكاه قولاغمه براواز دلاويز وصوت
حالت انكيز پرده اردندن استماع اولندي كه لذّت حلاوتندن مدهوش
وبيهوش اولدم پس بكا منتصر توجّه ايدوب ايتدی بو اواز خوب وصدای مرغوبك
صاحبن بلورمی سن بلي بيلورم ددم بيوردي كه حالا بو كل خرمنی نك شميمه
مجتبی وبو تنی ياسمنك بوی مودّتی درونكده يوقمی در بن ايتدم شمدنكرو
اول خوش خرام بزه حرام اولدی زيرا بو حرم محترمه محرم وبو مجلس مكرّمه همدم
اولدي منتصر ايتدی ای سعيد اول معبود مجيد حقيچون بن بو جاريهٔ مصردن
سنك خاطرك ايچون كتورمشم وبو آنه دك كوزم ايله بركره يوزوني كورممشم
ديوب امر ايتدی اول نازنين نازپروازي واول نكارين خوشخرام اوازه‌سی
جميع پيرايه وسازي ايله بكا تسليم ايتديلر وبن دخی انك زلال وصالندن
سيراب وميوهٔ شيوه سندن متمتّع وشاداب اولدم منقولدركه زمان
منتصرده مكّهٔ مباركه ده قريشيدن برشخص كندو عشرتخانه سنده بيكانه
وعشيرت ايله بسط بساط عشرت ايدردي واول بيت العشيرت طائفهٔ
نساء ورجال نيچه كيسنه بربرندن خوشحال اولدی حاكم وقت اولان كيسه بو جرم
وجنايت ايچون انی سياسته عزيمت ايلدي وچون تفتيش ومصادره يه مبادرت
اولندی وبعض جماعت شهادت ايلديلر شهادتلرين ردّ ايتدكده ديديلر
چون بزم سوزمز غرضه محمول اولدی اول صحبته كلان نامحرم اشخاصك
حمارلرين شويله صاليويره لم اكر راست انك عشرتخانه سنه كيدرلرايسه بزم
شهادتمزده صادق اولورز والّا فلا چون حمارلري اول حريفك عشرتخانه‌سی
جانبنه رها وزمام اختيارلرين ارخا ايتديلر هر برجانبنه صاليوب
حريفك خانه سنه طوغری كتديلر چون حاكم رأی العين بو احوالی كوروب
بيلدي حريفك جفا وآزارنه قصد قيلدي اول مرد ظريف ايتدی ای امير
عادل دريادل كرچه بكا جفا وايذا ايلمك سهل وآساندر امّا جناب
امير كبير بو بابده بين الانام رسوای بدنام واولی ايتديكه بن نه سبب ونام
ايله بدنام اولورم جواب ويرديكه شهر عربده شهرت بولسه كركدر كه تمدن عيلر
چونكه تنفيذ شهادت شهود انساندن عاجز اولديلر جناب امير شهادت
حماري شهود انساندن معتبر كوردی حاكم بو لطيفه دن شاد وحريفی ازاد ايلدی

ذكر المستعين بالله ابو العباس احمد بن معتصم بن رشيد وبيان مجملی از وقايع كه در ايام حكومت او بظهور رسيد

منتصر فوتندنصكره سعی اتراك وسائر امرا واعيان اهل ادراك ايله مستعينه
بيعت ايتديلر وآنی مسند جهانبانی وتخت كامرانی يه اجلاس قيلديلر

واول کون بعض اهل بازار استظها[ر] واولاد متوکل برله مباشر کارزار اولدیلر بوقاء کبیر دستیاری تیغ آبدار ایله تسکین غبار فتنه ونقار ایتدی لکن بوقا مبادی حکومت مستعین ده امر مستعار برله عازم عالم جاودان اولدی واوغلی موسی مقرب جناب خلافت اولوب مظهر انواع رعایت اولدی وبو سالده رفاعی قاضی ابو هاشم محمد بن یزید الکوفی که علمای معتبر وفضلای اهل خبردن بریسیدر عالم آخرته انتقال ایتدی وسنه ٢٤٩ ده ابو الحسن بن الصباح البزاز که سلك فضلای کبارده منتظم ایدی فوت اولدی وعبد بن حمید الکشی که علم تفسیر وحدیثده تصانیف نامداری صحایف روزکارده یادکار قالمشدر وفات ایلدی وسنه ٢٥٠ ده جاحظ که عمرو بن بحر ایله موسوم ورؤسای معتزله خذلهم اللهدن معدوددر وفات ایلدی وامام ابو حنیفه قربنده مدفوندر مدت عمری یوزییل ایدی وجاحظ عهد مأمون ومعتصمده ومتوکلده غایت اعتبارده ایدی جودت طبع وحدت ذهن ایله موصوف وکلام منثور ومنظوم ایله بین البلغا موسوم ایدی وجاحظ اباطیل معتزله واقاویل دزلهی اوزرینه چوق هزل وهذیان اضافه وبیان ایلدی اول جهتدنکه مطالعهٔ کتب فلاسفه واقوال حکمای سالفه ایدردی واول کلماتی عبارت بلاغت سمات ایله آراسته ایدوب خلق میاننده رواج ویردی وجملهٔ عقاید فاسده سندن بریسی بودرکه عذاب نار اشرار کفار ایچون پایدار دکلدر دیردی وکروه اشرار نار پرشرارده یانه یانه اعتیاد ایدوب حالاری طبیعت ناره دونردیو اعتقاد ایدردی وحضرت مرتضایی رضی الله عنه قتل حضرت عثمان ده رضی الله عنه صبر وسکون ایتدی وکیچون متهم طوتردی وبر عصرده ایکی امامك امامتی جائز طوتردی مثلا علی کبی کوفه ده ومعاویه شامده وبوندن ماعدا دیرایدیکه قرآن جسددر جائزدرکه کاه انسان کاه حیوان منقلب اوله مصلح الدین لاری تاریخنده امام رازینك کتاب ریاضندن نقل ایلرکه اکثر تألیفات جاحظ که اقسام علوم ومواعظده واقع اولمشدر مزخرفات وهذیانات در ودزلهٔ معتزله انك کثرت مؤلفاتی برله افتخار ایدرلرکه جمله مصنفاتی اوچیوز آلتمش عدددر هر اینه اهل سنت وجماعته دخی مناسبدرکه کثرت مؤلفات فاخرهٔ امام غزالی ایله مفتخر ومباهی اوله اولهلر وبو سالده فضل بن مروان دار آخرته روان اولدیکه نیچه زمان وزارت معتصمه قیام ایتمشدی وبو سالده ابو ابراهیم اسحق بن ابراهیم الفارابی که خال اسمعیل جوهریدر ودیوان الادب انك تصنیفیدر فوت اولدی وبو سالده یحیی بن عمر بن یحیی بن حسین بن زید العلوی رضم

رضهم وفات ایلدی وبو سالده حسن بن زید الباقری که الداعی الی الحق ایله ملقب ایدی طبرستانده خروج ایدوب اول خطهٔ خیطهٔ تصرفه کوردی واون طقوز ییل زمان دولتی ممتد اولوب سریر سعادتده اوتوردی فوت اولدقده برادری محمد قائمقامی اولوب اون سکز سال علی الاتصال اول دیارده حکومت قیلدی عاقبت محمد بن هارون که امرای عباسیاندن ایدی کندوبی قتل ایتدی وسنه ٢٥١ ده جهت قتل باغر ایچون بعض اتراك بی باك دقوم اطاعت مستعینی لوح دلدن پاك ایدوب اظهار مخالفت ایلدیلر ومستعین دخی بالاضطرار سامرهدن بغداده فرار ایدوب ترکان وسائر بزرکان معتزی مسند خلافته کچوردی واتفاق موفق ایله بغداده عزیمت ایدوب مستعینی محاصره قیلدیلر وسنه ٢٥٢ ده قدوهٔ المحدثین ابو هاشم زیاد بن ایوب الطوسی که شیعهٔ صغیر ایله ملقب ایدی وابو بکر محمد بن بشار البصری که اکا بندار دیرلر ایدی بو عالم ناپایداردن عازم دار القرار اولدیلر وبو سالده مستعین تکلیف بوقاء صغیر ووصیف برله کندوبی خلافتدن خلع ایلدی وحکم معتز برله مقتول اولدی اوقات حیاتی اوتوز بش ییل وزمان ایالتی اوچ ییل وطقوز آی اولدی وانك زمان جهانبانی وعهد کامرانی سنده احمد بن صالح بن شیرزاد منصب وزارته قیام وامور مهمات خواص وعوامه اقدام واهتمام ایلردی والله اعلم

ذکر بیان طغیان ومخالفت اتراك وسبب قتل مستعین بسوء طائفهٔ بی باك

سنه ٢٥١ ده اصفهانده اولان مزارع ومراعی ایچون وصیف ایله باغر ترك آراسنده منازعه پیدا وچون مستعین باغردن جهت قتل متوکلدن رنجیدهٔ خاطر ایدی لاجرم جانب وصیفی طوتوب اکا معاونت ایلدی وباغر بو قصهدن زیاده مضطر اولوب زمرهٔ دوستاننه ایتدی بکا بو امر خطرده معین وظهیر اولمق کرکسیز تاکه مستعینی ووصیفی قتل ایدوب مسند خلافت وسریر ایالته براخر خلیفه اجلاس ایدهلم پس اول جماعت صاحب جلادت بو بابده باغره متابعت ایتدیلر چون کیفیت احوال مسموع مستعین اولدی باغری طلب ایدوب دار الخلافهده حبس قیلدی وهوادارلری باغر بو حرکتك ملاحظهسندن زیاده منضجر اولوب اولوب اصطبل خلیفهیه واردیلر موجود اولان آت والاتی یغما قیلدیلر وباغر تیغ ابدار ایله بو جهان ناپایداردن ازاله اولنور ایسه غبار فتنه البته تمکین بولوردیو رأی وصیف ایله مزبورك قتلنه واماننه جرأت ایدوب کاردیغ تمام ایتدیلر وبو سبب موجب اشتعال غضب ترکان اولوب کار مستعین برحالته منجر اولدیکه اتفاق وصیف وبوقا وشاهك برله سامرهدن بغداده فرار قیلدی وخانهٔ محمد بن عبد الله ابن طاهرده نزول ایدوب مختفی اولدی بواثناده

ترکان وسائر ارکان وبزرکان بعض کیمسنه‌لر ایله برد وقضیب حضرت حبیبی
صلی الله علیه وسلم که خلفای عباسیه‌یه مخصوص ایدی بغداده کوندردیلر
وایتدکلری جرات وقباحته نادم اولوب مراجعت مستعینی التماس قیلدیلر
ومحمد بن طاهر کلنلره اهانت وقهر وحقارت ایدوب تکرار دوندردی
واول جماعت چون بغداده کلوب کیفیت حالی یارانه اعلام ایتدیلر جمله‌سی
همان متفق اولوب معتزی ومؤیدی زنداندن چیقاردیلر ومعتزه بیعت
ایدوب انی سریر سروری وتخت داوری اوزرینه چقوردیلر وبغدادیلر چون
بو خبری کوش ایتدیلر مداخل ومخارج قلعه‌یی تعمیر ایدوب جوانب اربعه‌سن
مضبوط طوتدیلر وابو احمد موفق موافقت اتراک واوباش بی پاک برله
اطراف قلعه‌یی محاصره ایلدیلر وبین الجانبین سنک وخدنک برله چوق محاربه
وجنک اولدی عاقبت کوشش بسیاردن صکره آثار عجز وانکسار صفحات
روزکار مستعیندن پدیدار اولدی ووصیف وبوقاء صغیر ومحمد بن
عبد الله دخی دفتر عهد وپیمان مستعینی طاقچه نسیانه وضع ایتدیلر ومحمد
بن طاهر معتزه قاصدلر کوندروب اعلام ایلدی که بن سعی ایدرم مستعین ترک
خلافت ایدوب سنکله بیعت ایلیه سؤال شرط ایله که امارت بغداد دستور
سابق اوزره بکا متعلق اوله ومستعین زیارت بیت الله الحرامه احرام بغلدقدن
صکره واروب واسطده مقیم اوله ومعتز بو ملتمساتی قبول ایدوب موافق
مدعای محمد بن عبد الله دبو قلعه‌ی کتب ایدوب بغداده ارسال ایلدی اندن صکره
محمد بن عبد الله وبوقا ووصیف مستعینه تکلیف ایتدیلر تا کندوسی خلافتدن
خلع ایلدی وکندوی سرای حسن بن سهلده حبس ایلدیلر واحمد بن طولونی
اوزرینه موکل قودیلر وبرنیچه زماندن صکره معتز مستعینی سامره‌یه طلب
ایدوب اعیان ولایت کندوی یوله روان ایلدیلر شاهک خادمدن
منقولدر که بن اول سفرده عماری مستعین یاننده بعض خدمته معین ایدم
چون موضع قاطوله ایرشدوک کوردک که قارشودن وافر سوادان اول
بادیه بی کراندن ظاهر ونمایان اولدی مستعین ایتدی ای شاهک امعان
نظر برله اجاله بصر ایله کور بو جماعتک سرداری سعید حاجب میدر اکر
سعید ایسه مقرردر که بنم قتل وازالمم ایچون کلور شاهک دیرکه چونکه
احتیاط تمام برله اول کروه انبوه ایچنه نظر صالدم سعید حاجبی آنلرده
کوردم که اول قضای بی پایانی قضای ناکهانی کبی طی ایدوب کلور ایدی
پس مستعینه خاطر حزین برله ایتدم مسافه بعیده‌دن کوردم که کلن سعیددر
هماندم مستعین ایتدی انا لله وانا الیه راجعون وسعید تمام استعجال ایله

استعجال ایله اول محله ایرشدی ومستعینی عماریدن چیقاروب باشنه بر تازیانه
اوردی وبیچاره‌یه بر آن امان وزمان ویرمیوب باشین جسدندن جدا
قیلدی الحکم لله تعالی اول دردمند بیچاره دخی سرای بقایه ارتحال ایتدی

ذکر خلافت المعتز بالله ابو عبد الله ابن المتوکل

اکثر مورخان رقم زده خامه بیان ایلمشلردر که معتز زبیر ایله موسوم ایدی
وبعضیلری اسمن محمد دردیمشلر وچون معتز متکفل منصب خلافت وتعهد
رعایت رعیت برله عزیز اولدی محمد بن اسرائیلی بغداددن سامره‌یه طلب
ایدوب وزیر ایلدی وامارت بغدادی بحسب الوعد محمد بن عبد الله بن طاهره
تفویض قیلدی واوایل ایام ایالتده ازاله وصیف وبوقایه که جمله ارکان
اهل شقا ورؤسای ترکاندر بدلقادن ایدیلر قصد ایتدی عاقبت شفاعت
محمد بن عبد الله طاهر ایله دفاتر جرایملرینه قلم عفو چکدی اندن صکره
طائفه اتراک بی پاک معتزه عرض ایلدیلر که وصیفی وبوقایی که مدت مدید
بزم منصب وریاستمزه متصرف ایدیلر تکرار کندولرین بغداددن سامره‌یه
دعوت ایدوب اسلوب سابق اوزره هر بریسن منصب لایق برله بین الخلایق
فایق ایلیه وترکان ناسپاسک بو التماسلرین معتز قبول ایتمکده اهمال وتغافل
سلوک ایتدی ولکن الحاح اتراک حد اعتدالدن تجاوز ایتمکله اول ایکی
ترک مانندکرکی بغداددن سامره‌یه کتوروب اسکی منصبلریله کندولرین جمله
سپاهی ایچنده مفتخر ومباهی ایلدی بو احوالک خلالنده عیسی بن فرمانشاه که
جمله نواب معتزدن ایدی محل انهایه یتشدردیکه عامه ناسده چوق اشخاص
کمال محبت ایله مؤیده اختصاص ایتمشلردر وجمله‌سی کندویه خفیه پیشکشلر
کوندررلر بو جهتدن معتز برادری مؤیده متغیر اولوب حاکم ارمینه‌دن
کلان هدیه‌یی مؤیدی الوب قبض ایلدی ومؤید موفق قتنه واروب همان
عیسی‌دن شکایت واحوالنی حکایت ایلدی وموفق دخی ترکان ستمکارانی
قتل عیسی اوزرینه تحریض قیلدی وچون عیسی احواله واقف اولدی همان
خلیفه‌یه عرض انها واعلام ایلدی که ترکان وسائر اعیان ارکان بنم قتلم
ایچون حاضر اولمشلردر بو جهتدن معتز دخی ایکی برادرین طوتوب حبس
ایتدی ومؤیدک الن وایاغن بغلیوب برف ایچنه القا ایلدی واوزرینه
آب سرد دوکوب میان برفده هزار محنت ودرد برله جان تسلیم ایتدی
واوزرینه آب سرد دوکوب میان برفده هلاک اولدقدن صکره اوزرینه
پوستین سمور کیدیروب برادرم اجل طبیعی ایله فوت اولدی دیو علمای جمهوره
کوستردی وایام معتزده وصیف کرین زخم تبرزین اتراک برله هلاک

اولدی وبوقانک صغیرکه اکا شرابی دیرلردی حکم معتز برله شربت فنا ایچوب
روزکاردن نابود وناپیدا اولدی وبو معنی موجب خلاف امراء اتراک
سفاک اولوب متابعت معتزدن اعراض ایلدیلر و سنه ٢٥٥ ده حکومتدن
خلع ایدوب محمد بن واثقی خلافته نصب ایتدیلر مدت حیات معتز یکرمی
درت یلدر وزمان ایالتی اوچ ییل التی آی اولدی ومعتز اول خلیفه‌در
درکه زرین مذهب وسیم مرتب قلوب ابتداء اول استعمال ایلدی

ذکر کشته شدن وصیف وبوقا وبیان کیفیت انتقال معتز از عالم فنا بجهان بقا

مورخین مرقوم کلک بلاغت آیین ایلمشلردرکه ایام ایالت معتزده برکون بر
کروه عظیم اهل فرغانه‌دن باب خلیفه‌ده علوفه ایچون غوغا وفغانه باشلدیلر
بو اثناده وصیف انلره حددن زیاده اظهار خشونت ایدوب اطاله لسان
ایلدی وبوقا اول کروه اهل شقایه ایتدی سیزیک مدعاکزی جناب خلیفه‌یه
عرض ایده‌لم هرنه که دار الخلافه‌دن صادر اولسه انکله عمل ایده‌رز دیوب
سیما ترک ایله دار الخلافه‌یه کتدیلر وبونلر کتدوکی کبی ترکان بی عار کرکان
خونخوار کبی وصیف اوزرینه حمله ایتدیلر وایکی زخم تبر زرین اول مرد کزینه
ایرشدیروب خدامی کندوکی خانه‌سنه الوب کتدیلر بو حالتده بوقا ایله
سیما دار الخلافه‌دن چیقاجق اتراک بی ادراک قیاس ایلدیلرکه خلیفه
تهیهٔ اسباب قتاله مشغولدر انکچون بر خبر ظاهر اولمدی دیو فی الحال
خانهٔ وصیفه واردیلر مالنی یغما ایدوب وجودین دخی روزکاردن
ازاله قیلدیلر وبوقا چون مزاج خلیفه‌نک کندویه نسبت متغیر بولدی
وجرات اهل فرغانه وغلوی ترکان بیکانه بویله مشاهده قیلدی بالضروره
متوهم اولوب سنه ٢٥٤ ده عنان عزیمتی موصل جانبنه مترسل ایتدی وغلامان
معتز سرایین غارت واملاکی خسارت ایتدیلر وبو خبر انتشارندنصکره
یانینده اولان اشخاص متفرق اولوب برقایرزورق ایچنه کیروب مراد ایلدی
تکرار سامره‌یه عودت ایلیه ناکاه ولید مغربی کندوی طوتوب احوالک
معتزه اعلام ایتدی معتز غایت غضبدن مهتز اولوب سپارش ایتدیکده
کندویه امان ویرمیوب باشین کسدیلر وعبرة للناظرین رهکذار خلقده
اصدیلر چون رجب فرماه ویرمیوب بوقاء اهل شقانک دفتر بقاسی
دورلدی بو معنی ترکان ستمکاره اجره زیاده کران کلوب صالح بن وصیفی
کندولره سردار ایدوب ارباب قلمدن برکروهی طوتوب دنج وشکنجه برله
مطالبهٔ مال قیلدیلر وچون انلردن برشی حاصل اولمدی دار الخلافه‌یه واروب
معتزدن علوفه‌لرین طلب قیلدیلر ومعتز اول قومک انجاح مطلوبلرندن عاجز

عاجز اولوب متحیر قالدی عاقبت صالح بن وصیف ومحمد بن بوقا امرادن بر
فوج اهل شقا برله خلیفه‌نک ایاغندن طوتوب دار الخلافه‌دن طشره
چکدیلر وتاب افتابده اولقدر طورغوزدیلرکه کندوسی خلافتدن دورکه
محض اقتدار خلع ایلدی بعده کندوی تنکنای زندانده محبوس ایدوب بغداده
ادم کوندردیلر ومحمد بن واثقی سامره‌یه کتوردیلر وامرای ترکان وسائر بزرکان
محمدک یاننه واروب دیلدیلرکه کندو ایله بیعت ایلیه‌لر محمد ایتدی تا بن معتزی
بالمواجهه کورمدکجه بو امر خطیری قبول ایلمم دیدی وترکان برکین دستار
وپیراهن چرکین ایله معتزی نظر محمده کتوردیلر ومحمد بن واثق معتزه
تعظیم لایق ایدوب کندو ایله شرط معانقه‌یی رعایت ایلدی وکیفیت واقعه‌دن
استعلام واستفسار ایتدی معتز ایتدی بن عهدهٔ تمشیت مهم خلافتکه محل آفت
ومتضمن انواع مخافتدر تفصی ایده‌مم محمد ایتدی اکر دیلرسک سنکله اتراکدن
سفاک اراسنه صلح وصلاح که متضمن فوز وفلاحدر طرح ایلیم تا که جانبیندن
حسن رضا حاصل اوله معتز جواب ویردیکه مصالحه‌یه حاجت یوقدر زیرا
رأی العین مشاهد ومعلومم اولدیکه اتراک بی ادراک بنمله مصالحه‌یه رضا
کوسترمزلر وانلرک فرط همت وغایت عزیمتلری بنم قتلمه مصروفدر محمد ایتدی
بو تقدیرجه بن سنک بیعتکدن معذور ومعارف اولورم وبالضروری امانت
خلافتی ذمت والا همته قبول والتزام قیلورم معتز ایتدی بلی بیوردیغک
کبیدر اندنصکره موکلان معتزی تکرار زندانه الوب کتدیلر وترکان
ایله سائر ارکان محمد ایله بیعت ایدوب کندوی المهتدی بالله ایله ملقب
قیلدیلر ومعتزه اول اثناده وافر حاضر وامادهٔ طعام ایتدیلر ومراد
اوزره یدیروب کیمسه کندویه صو ویرمسون دیو تنبیه قیلدیلر آخر الامر غم
ذلت ایله جان تسلیم ایدوب اخرته رحلت ایلدی وبو سالده زبدهٔ ارباب
حدیث حافظ ابی محمد بن عبد الله بن عبد الرحمن بن الفضل بن بهرام السمرقندی
الدارمی عالم عقبایه رحلت ایلدی تصحیح المصابیحده مسطوردرکه ولادت دارمی
سنه ١٨١ ده واقع اولدی وعلم حدیثده اول مرتبه‌ده ایدیکه اون بش حدیث
شریفده حضرت سید الانام اراسنده علیه السلام اوچ واسطه‌دن زیاده
یوقدر وصحیح دارمی داخل صحاح عشره‌در ومدفن ارجمندی بلدهٔ فاخره
سمرقنددر ومن مصنفاته المسند والجامع والتفسیر وغیرهم رحمه الله

ذکر خلافت المهتدی بالله ابو عبد الله محمد بن واثق

چون مهتدی مسند خلافته قرار قیلدی سبزه زار سلطنت رشحات سحاب
معدلتدن ریان وبهار عز ودولت نیسان احسان عدالتنده شکفته وشاداب

اولوب ابواب ظلم وفساد مسدود وارباب طغیان وعناد مردود اولدی
وتمشیت امور رعیت وترتیب جمهور برینده طریقهٔ عمر بن عبد العزیزی مسلوك
طوتدی وامر معروف ونهی مناهی ده سعی ودقت نامتناهی ایدوب طبلا
ونقره دن اولان اوانی وآلات اغانی‌یی شکست ایدوب خلقی استماع غنا
ورباب وشرب شرابدن منع ایلدی واول ابو المعالی خلیفه بر کنبد عالی
وضع وبنا ایتدی وانی قبة المظالم ایله تسمیه ایدوب هر کون کندو نفس نفیسیله
انده اوتوروردی ومهمات انام ومهمات خواص وعوامی استماع وفصل
ایدردی وانك ایام عدالت وهنکام ایالتنده امیر الامرالق منصبی موسی
بن بوقاء کبیر اوزرنده قرار قیلوب صالح بن وصیف حالت عنیف برله قتل
اولندی وخروج زنکیان بصره وعلی بن محمد بن احمد العلوی خلافته جمله
اثنا قلری که اکا صاحب الزنج دیرلر ایدی ایام حکومت مهتدیده واقع
اولدی وخلع وقلع درخت بخت مهتدی سبب مخالفت اتراك ایله ماه رجب
٢٥٦ سنه ده وقوع بولدی مدت حیات مهتدی بر قولده اوتوز طقوز سال
ایدی وزمان خلافتی اون بر آی ایله اون یدی کون اولدی والله اعلم

کفتار در بیان وصول موسی بن بوقا الکبیر بسامره وذکر کیفیت صالح بن وصیف وانتقال او ومهتدیه بسرای عقبی

جمع کثیر مورخان بویله تحریر وبیان بیورمشلردر که موسی بن بوقا الکبیرك
زمان معتزده لشکر کران ایله متوجه ایران اولوب طبرستانده حسن بن زید
العلوی ایله جنك قراوان ایدردی چون کیفیت خلع وفوت معتزی استماع
ایتدی عنان مراجعتی یانده اولان کروه صاحب شجاعت ایله جانب سامره‌یه
منعطف قیلدی وچون سامره‌یه وصولی قریب اولدی صالح بن وصیف که بزرك
زاده عنیف ایدی انتقامدن اندیشه ایدوب بر کوشه ده مختفی اولدی وموسی
تمام عظمت وغایت حشمت برله دار الخلافه‌یه کلوب خلیفه ایله بیعت ایلدی
وصالح بن وصیفی بولمغیچون مخصوص جاسوسلر تعیین ایدوب کندوسن زاویهٔ
اختفادن طشره چیقاردیلر ونظر موسی‌یه واصل ولمادین باشن بدنندن
جدا ایدوب حضور خلیفه‌یه کتوردیلر وایام دولت مهتدیده اواخر ٢٥٥ سنه
ده زنکیان بصره که اکثری ممالیك اعیان بصره ایدی بربریله متفق اولوب
رقبهٔ مطاوعتی ربقهٔ رقیت خواجکاننده طشره چیقاردیلر وعلی بن محمد
بن احمد العلوی مسند خلافته چیقوب اکا حسن انقیاد ایله متابعت قیلدیلر
واول طائفهٔ زنجدن چوق کیمسه بلاد زنجه اریشوب بصره وبعض قصبات
عراق اوزرینه مستولی اولدیلر اول قوم برفسادك محاربه وعنادی اون

اون درت سنه متمادی اولوب عاقبت زمان دولت معتمدده سعی موفق ایله
علی بن محمد علوی‌نك ایام دولت وخلافتی انجام بولدی منقولدر که مهتدی
کمال صلاح وسداد وغایت عدل ودادندن مراد ایدندیکه آب سحاب تدبیر
ایله آتش اعتساف ترکانی انطفا ایلیه واتراکی پاك بو معنایی
ادراك ایدوب ماه رجب ٢٥٦ سنه ده اغواء اهل هوا اولاد متوکل برله
اول قوم ظلوم وردی مهتدی‌یی اورتالقدن کتورمکه تصمیم ونیت ایلدی
وچون مهتدی بو قول وقراره واقف اولدی بالذات اول قوم بد جبلت ایله جنك
ومقاتله‌یه اغاز ایتدی وانلردن بر نیچه نفر ضرب تیغ مهتدیدن جانب دوزخه
سفر ایلدی اخر الامر مهتدی انلرده اسیر اولوب زخم شمشیرلرندن خاك
هلاکه دوشدی وبو سالده شب عید فطرده ابو عبد الله محمد بن اسمعیل
البخاری رحمت حضرت باری‌یه ملحق اولدی تصحیح المصابیحده مسطوردر که
ولادت بخاری ١٩٤ سنه شوالنك اون اوچنجی کونی روز جمعه‌ده واقع اولدی
وجد اعلاسی مغیره مجوسی ایدی ویمان الجعفی الکنده ایمانه کلمش ایدی
که جعفی اول شهر بخاراده صاحب فرمان ایدی واول سبب ایله کندویه منسوب
اولدی ومحمد بن اسمعیل اون یاشنده ایکن طلب علم وکمالله اشتغال ایلدی
وسهل زماننده مزید علم ودانش وفرط عقل وبینش برله علمای دانشور و
فضلای کشوردن مستثنا اولدی وسماع حدیث نبوی ایچون همت قوی
ایدوب عازم خراسان وعراقین ومصر وشام وحجاز اولدی وکندوسندن
منقولدر که بیوردیکه یوز بیك حدیث صحیح وایکی یوز بیك حدیث غیر صحیح
لوح خاطرمده نقش وتلویح ایلدم دیر ایدی وکندو صحیح اون آلتی ییلده تمامنه
تصنیف ایلدم وهر حدیث شریفی که صحیفهٔ کتاب اوزرینه ثبت ایدردم ابتدا
غسل ایدردم وایکی رکعت نماز قیلوردم تاکه اول خیر البشر بکا روز محشرده
شافع اوله ومنقولدر که امام بخاری ایکی دستی برله کتابتی درست اجرا
ایدردی شویله که اصلا بر برندن تفاوتی یوغیدی وسنهٔ مزبوره ده روز
عید فطرده قریهٔ خرتنکده که سمرقنددن ایکی فرسخ مقداری یولدر انده
دفن اولندی وبخاری‌نك یکرمی ایکی حدیث ثلاثیسی واردر واعداد احادیث
صحیحی یدی بیك ایکیوز بشدر مدت سنین عمر نازنینی یتمش ایکی ییل ایدی
عبد الواحد بن ادم الطواویسیدن منقولدر که روایت ایلر که بر کیجه حضرت
سید الانامی علیه الصلوات والسلام عالم رؤیاده کوردم که بر مقامده
اصحاب کرامی برله توقف ایدوب طوررلر بن ایتدم یا رسول الله بو مقامده
اصحاب کرام ایله نیه منتظرسز بیوردیلر که محمد بن اسمعیل البخاری‌یه انتظار

چکرم مکرا اول لیلهٔ مبارکهده اول ذات ستوده خصلت عالم بقایه رحلت ایتدی
منقولدرکه چون بخاری شهر نیشابوره داخل اولدی علمای نیشابور مجالس
ومدارسده کندودن استماع حدیث قیلدیلر محمد بن یحیی الذهلی که اعلام
وعاظدن بریسی ایدی برکیمسه دیدیکه شویله مسموعم اولمشدرکه بخاری
دعوی ایدرکه بنم تکلمم ولفظم قرآنه مخلوقدر وار بو معنایی کندودن سؤال
ایله پس مرد مزبور بخاری اوکنه کلوب ایتدیکه یا اباعبد الله ما تقول فی اللفظ بالقرآن
مخلوق اوغیر مخلوق بخاری ایتدیکه کلام الله غیر مخلوق وافعال العباد مخلوق
حیث قال الله تعالی والله خلقکم وما تعملون پس عبادک حرکات واصواتی
وکتابتی مخلوقدر وچون مرد مزبور علمای نیشابوره بو معنایی اعلام ایتدی
جملهسی استماع حدیث بخاریدن فراغت ایدوب محمد بن یحیا ایتدیکه کیمکه دیه لفظی
بالقرآن مخلوق سنت وجماعت آراسنده اهل بدعتدر اصلا انکله مجالست
وموانست جائز دکلدر وبخاری علمای نیشابوریاننده جواب مزبور ایله
متهم اولوب بالضروری اول شهردن ماوراء النهره عزیمت ایتدی وبخارینک
جملهٔ مصنفاتندن جامع الصحیح والتفسیر والتاریخ در وسنه ۲۵۹ ده شیخ
ابو الحسن سری السقطی دار فاخرهیه انتقال ایلدی مصلح الدین لاری
تاریخنده مسطوردرکه سری السقطی قدس سره خال واستاد جنید بغدادی
ایدی قدس سرهما برکون معروف کرخی که سری سقطینک استادی وشیخی
ایدی سری یه ایتدی فلان یتیم که صاحب قلب سلیمدر برلباس ایله انی الباس
ایله که بو ثواب مقابلنده ثواب بی قیاس حاصل قیلورسک واول سری
سقطی بیع وشرایه وکسب تجارته مشغول ایدی شیخک رجاسنی قبول ایدوب
اول یتیمه پاکیزه لباس کیوردی بو جهتدن معروف انک حقنده خیر دعا
ایلدی تاکه حق تعالی انک کوکلن دنیا شغلندن منقطع ایتدی ولشکر محبت نامتناهی
الهی ساحهٔ دلنده رخت اقامتی صالوب اول کشوری احاطه وتسخیر ایتدی وحضرت
مخدومی قدس سره نفحاتنده تاریخ وفات سری سقطی سنه ۲۵۳ ده ثبت بیورلمشدر

ذکر خلافت المعتمد علی الله ابو العباس احمد بن المتوکل

اتراک بی باک مهتدیٔ دینی مطمورهٔ خاکه ایلدکدنصکره دست بیعتی
احمد بن متوکله ویروب کندوسن المعتمد علی الله ایله ملقب قیلدیلر وچون
معتمد مسند ایالت وتخت دولت اوزرینه چقوب متمکن اولدی ایکنجی دفعهده
بغداد ارم آبادی دار الخلافه ایدوب سامرهدن هجرت ایلدی وجمیع
مهمات ملک ومالی ومصالح ارباب جاه وجلالی برادری موفقه تفویض
ایدوب ایام حکومت معتمدده ولایت رونق ورواج ورعیت استراحت

استراحت وابتهاج بولدی وترکان دستور سابق اوزره دست تطاولی دراز
ایتمیوب هربری صدد احترازده اولدیلر ومعتمد دائما عیش وعشرتده و
اوقاتن اهل ساز وخوش آواز صحبتنه موقوف ومعطوف ایتمشدی وعلم موسیقی
وادواره مهارتی وفنون بربط وقانونده بصارتی وار ایدی وهمواره ساقیان
مه رویان ونازنینان سمن بویان ایله ادارهٔ کاسات راح پر افراحه مشغول
ایدی ومنصب خلافتدن اوزرنده انجق نامی وار ایدی والا مهمات کلیات
وجزئیات مملکت برادری موفقه موقوف ومتعلق ایدی وخروج یعقوب
بن لیث صفاری دیار خراسان وسجستانده زمان دولت معتمدده واقع
اولدی وبصرهده صاحب الزنج که مالک ملک وکنج ایدی انک عهد خلافتنده
قلع وقمع اولدی وماه رجب سنه ۲۷۹ ده اول خلیفهٔ آفاق اوزرینه علت خناق مستولی
اولوب عالم آخرته رحلت ایدوب دنیادن الیودی اکثر مورخین اعتقادنجه
مدت حیاتی اللی ییل ایله آلتی آی اولوب مدت خلافتی یکرمی اوچ ییل اولدی

گفتار در ذکر مجملی از وقایع زمان خلافت المعتمد علی الله وبیان مجملی وفات زمرهٔ از علماء فضیلت پناه

چون خبر استعلای لوای صاحب الزنج تکرار سواد بغداده ایرشدی سنه ۲۵۸
معتمد انلرک ازالهٔ وجودنه مستمد اولوب برادری موفق ایله مفلح ترکی اول
فتنهنک دفعنه ارسال ایتدی وانلر دخی اعوان وانصار قدرتوان برله
اول جانبه روان اولوب بصرهده بین الجانبین عظیم جنک وستیز واقع
اولوب مفلح اول معرکهده کشته اولوب موفق واسطه مراجعت ایتدی
واول شهرده وبا استیلا ایدوب چوق کمسه کرک اجل پنجهسنه کرفتار اولوب
عازم عالم بقا اولدی وبو جمله ایله موفق ایکنجی دفعه تهیهٔ اسباب حرب
وقتال ایدوب قصد زنکیانه روانه اولدی وکر ومنهزم اولوب باد آورده
کرد کده قضا ایله معسکر خیل ومرد اراسنه آتش دوشوب چوق اسباب
وجهات باد فنا ایله نابود اولدی پس بالضروری موفق راه واسطدن
دار الخلافه مراجعت قیلدی وبو سنهلرده احمد بن سنان القطان الواسطی
صاحب المسند وابو مسعود احمد بن فرات الرازی که اول دخی علم حدیث
علمانک ممتازی ایدی وفات ایلدیلر وابو مسعود اطراف بلادی سماع
حدیث ایچون کشت وکذار وروایت شیخ جزری اوزره بیک کره بیک و
بشیوز بیک حدیث قید کتابته کتوردی وبونلرک ایچندن اوچیوز بیک
حدیث اختیار ایدوب تصانیفنه درج ایلدی عاقبت بر رافضیکه مثالب
ومعایب شیخینده رضی الله عنهما برکتاب تصنیف ایتمشدی کندوسن اصفهاندن

قتل ایلدي وبو سالده يحيى بن معاذ الرازى كه مشاهیر مشایخ اسلامدن ایدي
بو عالم محنت فرجام وجهان بي انجامدن عازم ریاض دار السلام اولدي
واول جناب فضائل مآب وعظ ونصیحت وپند وموعظه‌ده غایتله ماهر
ایدي اول مرتبه که یوسف بن حسین رازی دیمشدرکه یوز بیکي بلده‌ده فخر
خدمت علما وصحبت مشایخ وحکمایه ایرشدم یحیى بن معاذ رازي کبي بر واعظ
سخن پردازی کورمدم یحیى بن معاذ رازی حضرتلرینک اصلي ري دندر
لکن نیشابورده متمکن اولوب عالم اخرته عبور ایتدي لهذا الاستاذ اصحاب
صفه صفا واهل البیت مصطفا حقنده نزبیورر سن جواب ویردیلر که
بر طین که ما الوحی ایله تخمیر اولنمش وشجرة النبوتده غرس اولنوب اسالت ماء
رسالت ایله صوارلمش اوله اندن مسك هدى وعنبر تقیدن غیري نسنه
ظهوره کلورمي علوي بي اختیار اولوب یحیای رازینک مبارك آغزین دن
ایله پر ایلدي وسنه ٢٥٩ ابرهیم بن یعقوب الجرجاني ومحمد بن ابرهیم بن سمیع
الدمشقي که هر بري سنك علوم مختلفه وفنون متنوعه‌ده تصنیفي واردر فوت
اولدیلر جمله مصنفات محمد بن ابرهیم دمشقي دن کتاب طبقاتي در وکندوسي
شام شریفده مدفوندر اما ابرهیم جرجاني علم حدیث وتفسیرده بین القراه
بي نظیر ایدي لکن حضرت مرتضایه بر مقدار انحراف وعدم رضاسي وار ایدي
وسنه ٢٦١ ده مسلم بن الحجاج القشیري النیسابوري عالم جاودانه روانه اولدي
وهو ابو الحسین مسلم بن الحجاج بن مسلم بن وزد بن کوشاد القشیري تصحیح المصابیحده
مسطوردرکه ولادت مسلم سنه ٢٠٤ ده وقوع بولدي واول خراسانده محمد
بن یحیى الذهلي واسحق بن راهویه دن استماع حدیث ایلدي وریده محمد
بن مهران الجمالدن وعراقده احمد بن حنبلدن وحجازده سعید بن منصوردن
ومصرده عمر بن سواردن استماع حدیث ایلدي وکتابنده سکسان بش حدیث
واردرکه کندو ایله حضرت جناب نبوي اراسنده دورت راوي واردر
توفي عشیة الاحد ودفن یوم الاثنین الخامس والعشرین من شهر رجب في
السنة المذکورة بظاهر مدینة نیشابور تاریخ امام یافعي‌ده مذکوردر که
مسلم کندو صحیحني اوچیوز بیك حدیث مسموعدن تصنیف ایلدي وصحیح بخاري
ایله مسلم تفضیلنده علماي سنت وجماعت اختلاف ایلمشلردرکه ومشهوردر
کتاب البخاری افقه وکتاب مسلم احسن درسیاقا للروایات والله اعلم
ومسلم اللي بش یاشنده ایکن وفات ایلدي وموي محاسني وراشي سفید اولمش
ایدي وبو سالده معتمد اوغلي جعفري ولي عهد ایدوب المفوض ایله ملقب
ایلدي وامر ایتدیکه جعفردن صکره برادري ابو احمد والي ولایت اوله وانی

وآني الناصر لدین الله ایله ملقب قیلدي وسنه ٢٦٢ ده یعقوب بن لیث قطرات غیث
عددنجه لشکر جمع ایدوب خلیفه اوزرینه کلدي وبرادري موفق کروه ابطال
ایله یعقوبي استقبال ایدوب قریه عاقولده سل سیوف مصقول قیلدیلر
وبین الجانبین عظیم جنك وشین واقع اولوب شکست وانهزام جانب یعقوب
بن لیثه دوشدی وبو سالده یعقوب بن ابي شیبة البصري که سلك علماي
فن حدیثده منتظم ایدي وهم مصنفاتنده بر مسند عظیمي واردر لکن ناتمام
قالدي ویعقوب مذهب مالك اوزره فتوی ویردي وسنه ٢٦٤ ده ابو العباس
الموفق اون بیك سوار جرار ایله کارزار صاحب الزنجه فرمان معتمد ایله مامور
ومستعد اولدي ونواحي واسطده اوچ نوبت عظیم محاربت واقع اولوب
چوق زنکي جنکي عالمدن نام ونشاني ترك ایتدي وبوکره وفرده نسیم فتح وظفر
رایات نصرت ایات ابو العباس موفقي حرکت واهتزازه کتوردي اندن
صکره صاحب الزنج بر موضع حصین ومحل متینده اوتوروب اطراف وجوانبه
قاصدلر کوندردي تا متفرق اولان سپاهي بر تباهي جمع ایده‌لر بو خبري سمع
موفقه ایرشوب دلیران قضا نهفت ایله جانب واسطه عزیمت ایتدي وواسط
دن طشره منیعه نام قلعه‌ده صاحب الزنجي محاصره ایدوب قهرا وقسرا منیعه‌یي
تسخیر ایتدي وسپاه بغداد اکر غني وکر محتاج مشغول غارت وتاراج اولوب
مخالفاني طشره‌یه اخراج ایلدیلر واکثر زنکیان بو میانده کندولرین غرقاب
ابه صالدیلر وکیمي مانند کرازان بیشه ایچنه کیروب کوشه کوشه مختفي
اولدیلر واول اثناده موفق دست زنکیانده اسیر اولان نسوان مسلماناندن
بش بیکه قریب قلعه منیعه‌ده بولوب صاحبلرینه تسلیم ایلدي القصه
مدت مدید محاربات شدید موفق ایله صاحب الزنج اراسنده ثابت وقائم
اولدی وبالاخره حدود اهوازده سنه ٢٧٠ صفرنده صاحب الزنج عربده
سنج موفقده شکست عظیم بولوب اکثر مرداني کندوسندن روکردان اولدیلر
وهمچنان مرکز معرکه‌ده علم کبي ثابت قدم اولوب لوازم شجاعت ومردانکي ومراسم
جلادت وفرزانکي محل تقدیمه ایرشدیردي وهر چند که اعوان موفق
کندویه امان عرض ایتدیلر سمع قبول ایله اصلا اصغاء ایتمدي تا اول زمانه
دکین که وفور زخم وسنان سرتیز واصابت ضرب شمشیر خونریزدن معرکه
کاه خون امیزده ایقدن دوشدي وجمله بغدادیان بر مرد میدان باشني
تننده جدا ایدوب نظر موفقه کتوردي وموفق دخي سرعان خجسته اثر ایله
انك باشني دار السلام بغداده کوندردي تاریخ کزیده‌ده مسطوردرکه
صاحب الزنج دوستاني بچه ایدي وصغیر ایکن پدري فوت اولوب مادرینه

ساداتدن بری تحت نکاحنه کتورمیشدی اکا بناء کندوسی سیادته نسبت
وخلق اکا رغبت ومحبت ایدرلردی والعلم عند الله وبو سالده ابو ابرهیم
اسمعیل بن یحیی بن اسمعیل المزنی مصرده عالم جاودانی یه انتقال ایتدی واکابر
اصحاب امام شافعیدن ایدی اول امام عالیمقام برکون بیوردیکه ابو ابرهیم
بنم مذهبمك ناصر ومعینی در و ۲۶۵ سنه ده علی بن حرب الطائی الموصلی
صاحب المسند که علم اخبارده مهارت بسیاری وار ایدی بو عالم ناپایداردن
دار القراره ارتحال ایلدی و ۲۶۶ سنه ده شیخ ابو حفص عمر بن مسلم حداد النشابوری
عالم اخرته انتقال بیوردی اصلی قریهٔ نیسابورددندر پیر صاحب کرامت وشیخ
اهل ملامت ایدی استاد ابو عثمان حیری در وشاه شجاع کرمانی کندو
نسبتن اکا وابسته ایتمشدر قال المؤمل الجصاص الشیرازی رحمه الله اعطی
الجنید الحکمة واعطی شاه الکرمانی الوجد واعطی ابو حفص الاخلاق واعطی
ابو یزید البسطامی البهمات هکذا فی النفحات و ۲۶۹ سنه ده اسد بن عاصم الاصفهانی
سرای جاودانی یه عزیمت ایتدی وسنه مذکوره ده داود بن علی خلف الاصفهانی
که علم حدیث وفقه امام شافعیده غایتده ماهر ایدی عالم اخرته ارتحال ایلدی
ولادتی ۲۰۲ سنه ده کوفه ده وقوع بولدی وفقهی اسحق بن راهویه وابی ثوردن
اخذ ایلدی وزهدده درجهٔ کمالده ایدی فضائل امام شافعیده ایکی رساله
یادکار تصنیف ایلدی و داود علمادن اول کیمسه در که قیاسی انکار ایدوب
طرح ایلدی وظواهر نصوص ایله مسائل فقهیهٔ متقن ومرصوص ایتدی
و ۲۷۳ سنه ده ابن ماجه که صحاح ستده برینك مؤلفی در وتاریخ وتفسیری
دخی وار در عالم عقبایه انتقال ایتدی وهو ابو عبد الله محمد بن یزید القزوینی
تصحیح المصابیحده سمت تصریح بولمشدر که ماجه لقب یزیددر ابن ماجه ۲۵۵ سنه
ده متولد اولمشدر وچون سن رشد وتمییزه ایرشدی تحصیل علوم حدیث
ایچون متوجهٔ اقطار افاق ودیار مصر وشام وعراق اولوب اول بابده
سعی جمیل ایلدی واکا بعض حدیث استماع میسر اولدیکه کندو وسیله حضرت
رسالت پناه علیه السلام اراسنده اوچ واسطه وار در وعرف محدثینده
اول احادیثه احادیث ثلاثیه دیرلر توفی رحمه الله من رمضان بقزوین
وهو ابن اربع وستین وبو سالده احمد بن مؤید بن رستم صاحب مسند
فوت اولدی وبو سالده شیخ ابو محمد سهل بن عبد الله التستری قدس سره
عالم قدسه انتقال وارتحال ایلدی وشیخ سهل حضرتلری کندو خالی محمد
بن سواردن که سهسواران مضمار دیندن ایدی اندن تربیت بولمشدی
درت سالده ایکن خال اهل حالی کندوکه بو معانی تعلیم ایلدی که هر کیجه

هر کیجه جامهٔ خوابنده اوچ دفعه لسان قلب ایله ذکر ایلیه الله معی الله ناظری
الله عالم بی وچون برنیچه زمان بونك اوزرینه کذران ایتدی بیوردیلر که
بو کلماتی یدی کره میانهٔ شب تاریکده تکرار ایلیه وچون برنیچه شهور بونك
اوزرینه مرور ایلدی امر ایتدیکه اول تسبیح ملیحی بو دفعه اون بر کره لسان فصیح
ایله تکرار ایلیه لاجرم بو ذکره مداومتدن اکا بر مرتبه حلاوت وحالت پیدا
اولدیکه بالکلیات منهیات وخرافاتدن مجانبت وطاعات وعباداته مواظبت
کوستروب کمرتنده وحدت وحضور مع الله برله صفت جمعیت حاصل قیلدی
نظم هر که حق داد نور معرفتش کاین وبااین بود صفتش جان بحق تن بغیر حق کایز
تن ز حق جان غیر حق بااین ظاهر او بخلق پیوسته باطن او ز خلق بکسسته از
درون اشنا وهم خانه وز برون در لباس بیگانه راه اهل الملامت این راه
وز غرایب سلامت این راه نثر وسهل حضرتلرندن منقولدر که بیوردیکه
برکون ناحیهٔ دیار عاده که برجای وحشت اباد ومنزل دهشت نهاد در وارد
کوردم که برکوه صاحب هلکوهك ایچنده حجرات غریبه ومغارات عجیبه حفر
ایدوب ترتیب ایلمشلر لاجرم اول بیوت منحوتنك بریسنه کیردم کوردم که بر
شیخ روحانی وپیر نورانی که قامتی غایت ایله بلند ودراز ایدی کعبه جانبنه
طوروب نماز قیلوردی وبو شیخ روحانی صفت اوزرنده بر قبای پر طراوت
وار ایدی که نظرندن دیدهٔ نوع بشر خیره وبی فر اولوردی پس ایلرو واروب
کندو یه اعزاز تام ایله سلام ویردم بکا ایتدی یا سهل شویله ادراك واذعان
ایله که ابدان انسان لباس وثیاب جسمانی که کهنه وفرسوده ایتمز بلکه اثواب
اثوابی واسبابی فرسوده ایدن روایح ذنوب ناستوده در اول جسد بنم کائنا
یدی یوز سیلدر بن بو جبهٔ حضرا ایله جناب حضرت عیسایه وحضرت سید
علیهما الصلوات والتحیات ایرشدم وانلره ایمان کتوردم هنوز بو جبه اوزرمده
تازه وطری وبرك کلدن عزیز در بن ایتدم ای شیخ عظیم الخلقت وپیر صاحب
طریقت سن کیمسن جواب بیوردیلر که بن اول کیمسه یمکه بنم حقمده بو ایت شریفه
نازل اولدی قل اوحی الی انه استمع نفر من الجن الایة وینه حضرت مخدومی
سامی مولانا جامی نفحات شریفنده بیورمشلر که برکون مریدان شیخدن
برجوان ساده رو وصفحهٔ عارضی بی موایدی جناب شیخدن رجا ایلدیکه
اطراف عذاوتده لحیه که مردانه زینت وحلیه در ظاهر وپیدا اوله شیخ ایتدی
رجا ایلدوکك محاسنك طولی نه مقدار کرك الله طوتوب اعلام ایله جوان
دخی الن اوزادوب بو مقدار کرك دیدکده ناکاه نکاه ایتدی بر محاسن معطر
وسیاه النه کلدیکه هر تار مشکباری مشام دل وجانی معطر ایدردی

وسنه ٢٧٥ ده ابو داود كه صحاح ستّه دن برينك مؤلفي در وفات ايلدي
وهو سليمان ابن شعب ابن اسحق بن بشير اردى السجستاني سنه ٢٠٢ ده ولادتلر
واقع اولوب ابو داود تحصيل علوم دينيّه ده ضعف وصحّت احاديث بنويّه ايچون
اطراف بلاد واكناف عباد ده سائر اولوب علماى عراقين وجزيره وشام و
مصر وحجازدن استماع حديث ايلدى تصحيح المصابيحده ابوبكر بن محمّددن مرويدر
حكايت وبيان ايدركه ابو داوددن اشتدم كه بيوردیلر بشيوز بيك حديث
علماى تحريردن سلك تحريره چكدم وبوقدر احاديث شريفهدن دورت بيك
سكز يوز حديث مستطاب انتخاب ايدوب كندو سننمه درج ايلدم توفّى رحمه
بالبصرة في شوّال ليلة الجمعة ودفن الى جانب سفيان الثوري وسنه ٢٠١
ابو عبد الرحمن تقى بن مخلد الاندلسي كه علماى فن حديث وتفسيردن بر سيّدر
وبو علومده تأليفات فائقه صاحبى در وفات ايلدي ولد في سنه ٢٠١
روات ثقاتدن منقولدركه ابو عبد الرحمن اظهار كرامات ايله اولياى
اهل مقامات اراسنده مشهور در جملهدن بر كون بر پيره زن غايت غصّه
وحزن ايله شيخه كلدى وايتدى اى شيخ كبير ومرشد صاحب تدبير بيلورميسن
بيلديركه بنم اوغلم راز وكيسه برلر دست كفّارده اسير اولمشدر وبروجهله
ايله خلاصنه درمانم واستخلاصنه تاب وتوانم يوقدر بوني فقيره يه بر در
وچاره ايله كه قوّه بصرم اولان پسرم مفارقتندن ساعات ليل ونهارده
صبر وقرارم قالمادي شيخ ايتدى صبر ايله كه انشاالله تعالى بوكا دخى بر كوا
ر چاره بولنور پس جناب شيخ مبارك طوداقلرين حركته كتوردیلر وبر
زمان رقبهٔ شريفهلرين جيب مراقبه يه چكوب اوتوردیلر اني كوردیلركه
اول پيره زن شاد وخندان نظر شيخه كلدي وايتدى اى شيخ صاحب كرامات
ومرشد بلند همّت اشته اوغلم خير دعاك بركاتيله بوساعت خانمه كلدى
چون اوغلاندن احوال كذشته سؤال ايلديلر اولدخى كندوني بر شخص
زنداندن قايوب اندن كتوردوكن بيان ايلدي وبو كرامتى اكثر ارباب خبر
شيخ اكبر حضرتلرينه اسناد ايدرلر ظاهرا منشأ غلط ايكيسى دخى اولد عبيدر
والله تعالى اعلم وسنه ٢٧٦ ده ابو عبد الله مختاري محمد بن احمد الهروي كه جامع
علوم صورى ومعنوى ايدى منازل دنيويهدن درجات اخرويه يه نقل ايلدى
مزار فيض آثاري خيابان هرات اوجنده در وهر سه شنبه كوننده خلق كثير
هرات اول مزارات زيارتنه كيدرلر وسنه ٢٧٨ ده ابو احمد موفق بن متوكل
قرق بديى ياشنده ايكن عالمدن رحلت ايلدي واهالئ دار السلام بغداد
اشارت معتمد برله ابو العباس بن موفق ايله بيعت ايلديلر كه مفوض بن معتمد

معتمد دن صكره امر خلافت اكا مخصوص اوله والمعتضد بالله ايله ملقب اولدى
وسنه ٢٧٩ ده ابوبكر احمد بن ابي خيثمه زهير بن حرب صاحب التاريخ عالم اخر
انتقال ايلدى وبو سال رجبنك اون اوچنجى كيجه سنده ترمذده ابو عيسى محمد
بن عيسى بن سورة بن موسى بن الضحاك الترمذي الضرير كه سلك جماهير اهل
حديث ده منتظم در وجامعى داخل صحاح ستّه در وفات ايلدي تصحيح المصابيحده
مسطوردركه اعلى ما وقع له اسنادا حديث واحد وقع بينه وبين النبي عليه السلام
ثلث رجال وبو سالده معتمد بر جيش عظيم ترتيب ايتدى وعلما وقضاة و
امرا وولاتى احضار ايدوب كندو اوغلو مفوضه خلافتى تكليف ايلدى
تاكه ولايت عهددن كندوسنى خلع قيلدى اندن صكره المعتضد بالله نى واثق
ولى عهد ايتدى وبو سالك رجبنده معتمد دخى اخرت كتمكه مستعد اولوب عالم عقباى
انتقال ايتدى روضة الصفاده مسطوردركه سبب وفاتى بر كون كمال نشاط ده تمام
نشاط برله اكل طعام وشرب شرابده افراط ايلدى ومرض خناقه مبتلا اولوب وفات
ايتدى وقول ابن جوزى اوزره فجأة كندويه موت اصابت ايتدى والله اعلم

ذكر خلافت المعتضد بالله ابو العباس احمد بن الموفق بن المتوكل

روايت مورّخان معتمد ومصرّحان مستعدّ برله معتضد ايام خلافت معتمدده
بر كيجه عالم خوابده كورديكه بر شخص كنار دجلهده طورمش هر كاه كه ال شطه
اوزادوب كفينه صو آلسه جميع دجله قبضهٔ مشتنه كلوردى وچون دستن كنارده
ايدردي تكرار آب دجله رسم سابق اوزره روان اولوب كيدردى اول اثناده اول
شخص معتضددن سؤال ايتديكه بنى بيلورميسن جواب ويرديلركه بلمزم بيورديكه
بن على ابن ابي طالبم چون نوبت خلافت سكا ايريشه كركدركه بنم اولاد واحفادم
حقنده حرمت ورعايتى اقصى الغايه ايرشدورهسن وچون معتضد عنايت
حضرت ايزد برله سرير حكومته اوتوردى سادات بسوده عادات جنابلرينى مقارن
انواع احسان وانعامات ايدوب حقلرنده الطاف وافى تقديمه ايرشديردى
روضة الصفاده مسطوردركه والئ طبرستان محمد بن زيد العلوى هر سال بغداده
بر تاجر اوتوز بيك دينار ارسال ايدردى تاكه دار السلام بغداده اولان
علويانه اول زر وسيمى تقسيم ايليه وبر نوبت شحنهٔ بغداد بو معنايه واقف اولوب
اول دينار بى حدّ وكنارى قاصددن الوب قبض ايلمش وكيفيت حال دركاه عاليه
عرض ايتمش معتضد بو خصوصدن رنجيدهٔ خاطر اولوب شحنه يه امر ايلديكه اول
مالى صاحبنه ردّ وتسليم ايليه وديديكه بن بر كيجه عالم خوابده كوردم كه بر
جانبه عزيمت ايدوب كيدردم ناكاه بر جسر ممدوده ايرشدم كوردم كه بر
شخص سرافراز اول جسر دراز اوزره مشغول نمازى ونيازى اولمش اتفاقا صيم

دلدن بو معنی کذران ایتدیکه شخص مزبوری بو جسرا وزرندن عبور ایتمکه قومز
وچون نمازدن فارغ اولدی ایلرویه واروب تمام تعظیم واحترام برله اکا سلام
ویردم پس اول هادی السبیل بکا بر دانه آهنین بیل ویردی وایتدی تمام کدیمز
برله بو اوکلکده اولان زمینی حفر ایله چونکه بر قج بیل اوروب اول خاکی پاکدن
بر مقداری چاك ایلدم بکا ایتدی هیچ بیلوری سن که بن کیم بن ایتدم معلوم دکلدر
بیوردیلر که بن علی بن ابی طالبم وقج عددکه بو بیل ایله زمینه اوردك ایسه
اول مقدار اولاد پاکیزه نژادکدن مسند خلافته چوب عالمه عدل وداد
التسلر کرکدر امیدی بنم اولاد امجادمه ضرر وکزند ایرشدیرمیه سن و
همچنان فرزندانکه وصیت ایده سنکه انلر دخی دائما رعایت اوزره اولوب کندولره
بر وجهیله مضرت واذیت ایتمیه لر بعده بکا اذن واجازت ویردی تا جسر
مزبوردن عبور ایلدم حد ذاتنده معتضد صفت شجاعت وجلادت ایله
متصف ایدی وقان دوکمکده بی باك وخونی وسفاك ایدی هرکز بر مجرمه
چشم مرحمت ایله باقدیغی یوغیدی وهمچنان بخل وامساکی دخی چوغیدی اکثر
اوقاتده کنهکارانی عقوبات عظیمه برله هلاك ایدردی وطائفه نسابه
محبتی وعمارات ارم اساسه رغبتی زیاده ایدی انك ایام دولتنده ابو سعید
جنابی وقرمطیان بدکردار ظاهر واشکار اولدیلر ومعتضدك فوتی
اواخر ربیع الاخر سنه ٢٨٩ ده واقع اولدی اوقات حیاتی قرق طقوز ییل
ایدی وزمان دولت وخلافتی طقوز ییل وطقوز ای اولدی امور وزارتی
عبد الله بن سلیمان مشغول واول وزیر بی نظیر امور مملکتده مشیر
ایکن نقش رعیت پروری وعدالت اثار کستری لوح ضمیر منیرینه ثبت ایدردی

ذکر شمه از احوال زمان المعتضد بالله بیان خروج ابو سعید جنابی با قرمطیان

روضة الصفاده مروج الذهبدن منقولدرکه سنه ٢٨٣ ده هر وقتکه دار
الخلافه مسدود ومشدود اولوردی بر شخص صورت مختلفه ایله خلیفه
اوزرینه ظهور قیلوردی کاه لباس رهبانده ریش سفید ایله پدیدار اولوردی
وکاه شکل جوانانده روی خورشید برله کلوردی وقت اولوردی کسوت
کدا وصورت تجارده نمودار ایدی وکاه شکل مردان جنك وپیکارده
ظاهر واشکار اولوردی وبو معنای ضد موجب تحیر معتضد اولدی چون
بو قصه غریبه سمع جمیع بعید وقریبه ایرشدی هرکشی بر ظن وکمانه دوشدی کیمی
دیدیکه شیطان ماردرکه قاصد آزار معتضددر کیمی ددیکه جن مؤمندر
بو پیکر منکر ایله اورتلغده جلوه کردر تا خلیفه قورقوب معاصیدن تائب اوله
وکیمی ددیکه جواری حرم سراده بر نازنین دلارایه برکمسنك تعلقی وار ایدی لاجرم

لاجرم علم طلسمات ونیرنجات ایله دار الخلافه یه ایکیده بر کلور اکا بنا معتضد
بعض جواری حور آسا طائفه نسادن ازاله سنه مجد ومستعد اولدی کیمی حریق
تیغ تابدار وغریق آب جویبار قیلدی وبو سالده احمد بن عمرو بن الضحاك البصری
اصفهانده قاضی ایدی واصناف علومده تصنیفات منیفاتی واردر وفات
ایلدی وسنه ٢٧٤ ده معتضد قصد ایلدیکه خطباء بلیغ البیانی لعن معاویه
بن ابی سفیان ایله مأمور ایلیه عبید الله بن سلیمان که اول زمان وزیر صاحب
اذعان ایدی وعرض واعلام ایلدیکه اکر علمای اکابر رؤس منابر اوزره لعن
معاویه یه مبادر اولسه لر مقرردرکه غبار فتنه واشوبدن مشرب خلق مکدر
اولوب قلوب خواص وعوام تزلزل واضطرابه کلور معتضد تدبیر وزیری
نظیره التفات ایتمیوب امر ایتدیکه زمان مأمونده معایب معاویه یی بر
صحیفه یه درج ایتمشلر ایدی انی احضار ایدوب نظر خواص وعوامده
قرائت ایلیه لر بو معنایی وزیر یوسف بن یعقوب قاضی یه تقریر ایتدکده اول
دخی واروب معتضده ایتدی اکر عوام ناس بو صحیفه ده اولان مضمونه مطلع
اولسه لر وخاطر خطیر امیر المؤمنینی معاویه یه نسبت عداوتی فهم قیلسه لر تاکه
محققدرکه حرکت بی برکتلرنده دولت آل عباسه بر نکبت وفلاکت اصابت
ایلیه معتضد ایتدی بن انلرك غبار فتنه سن تیغ ابدار ایله تسکین ایدرم
قاضی ایتدی یا آل ابی طالب نیلسك کرکدرکه بو صحیفه ده انلرك مناقب شریفه
ومفاخر لطیفه لری محرر ومسطوردر وچون اول کلمات منقبت سمات مسامع
طوایف طبقات ومتعلقاته ایریشه اکثری حذمت طائفه سادات که فی
الحقیقه ارباب سعادتدر میل ایده لر وانلر دخی بو بابده دلیر وطلب منصب
خلافتده بر پادشاه کشور کیر اولسه لر بو جهتدن احوال مملکت اختلال وفقرای
ورعیت پایمال اولور قاضی نك معتضد بو سوزینه راضی اولوب بو داعیه دن
فارغ اولدی وبر روایتده سنه ٢٨٥ ده شیخ ابو سعید خرازکه سراپرده
دار الجلالده محرم راز ایدی مرغ روحی آشیاندن عرش برینه پرواز ایلدی
حضرت مخدومی نفحات شریفه سنده مرقوم کلك لؤلؤ نظامی ایلمشدرکه حضرت
شیخك قدس سره اسم شریفلری ابو سعید احمد بن عیسی در ولقبی خرازدر
یعنی موره دوز وحضرت شیخ رضی الله عنه بغدادی الاصل واجله مشایخ
اهل فضلدندر وذو النون مصری وابو عبید بسری وسری سقطی و
بشر حافی ایله قدس الله سرهم وافاض علینا انوارهم انلر ایله صحبت ایتمشدر
واول شیخ قدوسی شاکرد محمد بن منصور طوسی در ودائما کندوسن ابو القاسم
جنید شاکردلغنه نسبت ایدردی لکن جنید انك یاران واقراننده در د

وفاتلری سنه ۲۸۶ ده در والعلم عند الله منقول دركه بر كيجه عالم منامده
حضرت سيد الانامي عليه الصلوات والسلام كوردي واول حضرتك حضورندن
معاذ دلپذيری بسط ايدوب ايتدی يا رسول الله بنی معذور طوتكه قبل دبت
العرّتدن حبّ وولا قلبمه شويله استيلا ايلمشدركه بالكليه سنك محبتكدن
بنی ذاهل وغافل ايلمشدر حضرت حبيب اكرم عليه السلام ايتدی يا مبارك
اما علمت من احبّ الله فقد احبّنی وهمچنان ابو القاسم نهاونديدن منقولدركه
بن ابو بكر الورّاق وابو سعيد الخرّاز ايله همقدم وهمراز اولوب ساحل دريادن
كيدردك ناكاه مسافهٔ بعيده دن ابو سعيد برشخصی كورديكه شتابان اولوب
كيدردي چون اول مرد غريب بزه قريب كلدي كوردك اول راهده شتابان
ايدن برشاب لطيف الثياب دركه الندهٔ ركوه ومحبره سی واكنده برمرقعه سی
واردی وبراشيا اول جوان اهل حيا يانندهٔ حاضر ومهيّا اولدی وغندن ابو سعيد
خزّاز خوش كلدی وطريق اكراه وانكار ايله اول جوان نيكو كرداره ايتدی ای
ياركيف الطريق الی الله اول فتای بی همتا ايتدی بو فريق صاحب توفيق ايچون
ايكی طريق وار در بری عام وبری خاص در فالعام ماعليه انت واصحابك اما
طريق خاص بودر ديوب اول بحر مواج وماء اجاج اوزرينه قدم قودي وباد
زان كبی اول دريا اوزرنده روان اولدی وسنه ۲۸۶ ده ابو سعيد جبابی
متاع ديانت وحيايی ترك ايدوب قوم قرامطه يه سرخيل اولوب خروج ايلدی
وسنت وجماعتدن هركيمسه كه النه كيردي امان ويرميوب قتل ايلدي وتفصيل
احوالی كلك شيرين مقال ايله بومنوال اوزره تقرير ايدركه قرامطه برجماعت
برمغلطه دركه حب ظاهر ايله كندولرين اسمعيليه دن عد ايدرلر وامامت
محمد بن اسمعيل بن جعفر الصادق رضی الله عنه اعتراف ايدوب كيدرلر ديو
واعتقاد باطنلری محض ابطال شريعت خير العباد وعين اباحت والحاد در
زيراكه ملحدان اهل ضلال كبی اكثر محرماتی حلال بيلوردي ونماز وطاعت
يانلرنده اطاعت امام معصومدن عبارت ايدي وهمچنان زكوة امامه ويردكلری خمسدن كنايت ايدي وحفظ اسراري صوم وكشف رازی زنا بيلورلردی
وبوجمله ايله دعوی ايدرلردیكه ملائكه بيزه پيشوا وجنيان مخالفان واعدامدر
ديرلر ايدي وچون اول قوم اهل غوايتدن بری بدايت حالنده خط مقرمط
يازردی ايچون لفظ قرامطه اول طائفه يه اطلاق اولندی وتحفة الملكيه ده
مسطور دركه اول قوم عاطلك مذهب باطلك ايجاد ايلين كيمسه عبد الله
ابن ميمون القدّاح ايديكه اهل اهوازدن برمرد شعبده پرداز ايدي ودعوی
ايدرديكه بن وصی محمد بن اسمعيلم ورعيت وسپاهدن چوق كيمسه يی اضلال

اضلال ايدوب كمراه ايلدي وقرمطيان زمان دولت هارونده ويا خود
مامونده علی اختلاف الروايتين بر سبيل خفيه دعوته آغاز ايلديلر وتدريج
ايله خلق بسيار اول مذهبی اختيار ايدوب لوازم متابعتی محل تقديمه ايرشديرديلر وسنه ۲۸۱ ده اول طبقه نك اعيانندنكه يحيی بن ذكرويه بن مهرويه ديرلردی
قطيفه كتدی وعلی بن يعلی منزلنده كه اول ديارك كبارندن ايدي نزول ايلدی
وايتدی بنی امام محمد مهدي طريق رسالت ايله سزه كوندرديكه اول حضرتك
زمان ظهوری قريب اولمشدر وبو واسطه برله جمع كثير خلق قطيف وبحريندن
انك بو كلماتنه اسير اولوب باشلرين چنبر مطاوعت يحيی يه كچورديلر واول
طائفه نك جمله سندن بری ابو سعيد جبابی ايدي وجبابه برقريه دركه ساحل
بحر فارسده احداث اولنمش ايدي القصه چون يحيی برمدت كوز سخنان ملايم
ايله اضلال خلق بحرين وقطيفه مشغول اولدي بعده مدت مديد بركوشه ده
پنهان اولوب نابديد وايكنجی دفعه اول مرد ساحر كوشه اختفادن ظاهر
اولوب متابعت ايدن جماعته برمكتوب كوستردي وايتدی بو مكتوب مرغوب
خط ميمنت مصحوب صاحب الزماندركه سيزه ارسال ايلدي واول خط
فرقورك مضمونی بو ايديكه دست مبايعتی دامان يحيادن چكميه سز وهر بريكز
آلتی دينار ايله دورت دانك صيانت نام وننك ايچون بكا كوندره سز
ويحيی اول دينار ايله بی حد وكنادی جمع ايدوب كير ومتواری اولدي وچون
بر نيچه سنين وشهور بونك اوزرينه مرور ايتدی كيرو ظاهر اولوب بر رقعه
اخری دخی كتوردیكه خلق خمس اموالی اول مرد محتاله ويره لر پس اول اثناده
ابو سعيد جبابی يحيای كندو خانه سنه ايلتدی ولوازم ضيافته مقيد اولوب
كندو منكوحه سيكه حسن ايله برعروس زيبا ونازنين دلارا ايدي خلوتخانه سنه
يحيايه ارسال ايتدی وحاكم بحرين بو كاردن پرشيندن آگاه اولوب يحيای بی حيای
طوتدي وتأديب وتعذيب بليغ ايدوب خلق عالمه كندو سنی تشهير ايتدی
اندنصكره ابو سعيد ايله يحيی اول ولايتدن اخر دياره عزيمت ايدوب يحيی
بن كلاب قبيله سنه كتدي وابو سعيد قرامطه دن برجمع كثير ايله سنه مذكوره ده
ايجره خروج ايدوب قطيف اوزرينه لشكر چكدي واول دياری قهرا تسخير
ايدوب اهل اسلامدن چوق كيمسه عرضه تيغ خون آشام ايلدي واوائل ربيع
الاول سنه ۲۸۷ ده نواحی هجره الغار ايدوب مراسم قتل وغارتدن دقيقه فوت
ايتمدي اندنصكره رايت عزيمتی طرف بصره يه چويروب قصد ايتدی چون بو خبر
سمع معتضده ايرشدی عباس بن عمرو الغنوی جيش دريا جوش ايله مدافعه يه
كوندردي بين الفئتين عظيم جنك وجدال وحرب وقتال واقع اولدي واعلام

ابوسعید اوزرینه نسیم ظفر بویدوزان اولوب لشکر بغداد گریزان اولدی وعباس یدیبوز دلاورایله اسیر اولوب جمله سین تیغ فنا ایله معارندن خاك هلاك قیلدی الا همان عباسه امان ویردی عبد الواحد هاشمیدن منقول دركه عباسدن روایت ایدر كه چون اسیر اولدم بقیه زندهگانیدن قطع علاقه ایتدم و بنی محبوس زندان و مؤنس بیت احزان ایدوب مدت مدید حبسده قالدم پس برگون بنی طلب ایدوب ایتدی اگر طریق وفاداری اوزره بنمله قول وقراری محكم ایدوب وسكا سپارش ایتدیكمی بر بر نظر خلیفه ده دیر ایسك سنی بند غمدن ازاد ایدرم والا مخالفت ایدرسك سنی عذاب ایله عرضه تیغ بی دریغ ایلرم پس عباس دیر كه یمین ایدوب بو معنایی تأیید وتأكید ایلدم كه جناب امارت مآب بو بابده هر نه بیوردرایسه بی زیاده ونقصان حضور خلیفه ده تقریر وبیان ایدرم ابوسعید ایتدی معتضده سویله كه بن ذاتمده بر مرد آتشین وصحرانشینم وزاد وزوادهدن ما حضر ومختصر ایله قانع اولورم وبیابان پرسراب بی آب ده تاب افتابه صبر وتحمل قیلورم باخصوص كه سندن بر شهر و بر قلعه بلكه بر ضیعه وبقعه المثم ایمدی خدای متعال حقیچون اگر جمیع سپاه كینهخواهك بنم قصدیمه جنك آهنك ایدرلرایسه جملهسنه غالب گلورم زیرا بنم لشكرم محنت قلت طعام وشرابه و مشقت بیابان پرسرابه معتاد اولمشلردر وسنك سپاهك نعمت وحضوره معتاد اولمغله قلت وذلته تحمل ایدهمزلر چونكه امرك موجبنجه عسكرك غایت عجله وشتاب ایله قطع بیابان پرتاب ایدوب بنم اوزریمه گلدلر بكا گلوب ایرشنجه انلری زبون وكندولری ضعیف ومغبون اولدلر لاجرم عسكرمه مقاومت ایدهمیوب بالضروری هزیمته عزیمت ایدهلر واگر بیوردرایسك كه بنم عسكرم كالرمل والحصی بی حد واحصادر اول كاره دخی چارم بوردركه چون لشكر بی انتها اوزریمه گلدلر اوكلرندن چپ وراسته گریزان وسمند تندمه آهسته عنان دیزان اولورم تا اول زمانه دك كه سنك لشكرك عاجز وحیران وبی سروسامان اولهلر اندنصكره فرصت بولدقجه اوزرلرینه شبخون ایدوب حاللرین دیگرگون ایلرم القصه غرض اولدر كه هرچند كه بنم دفعم ایچون عسكر گوندرهسك اصلا سكا منفعت حاصل اولمیوب بلكه ضرر كلی لاحق وواصل اولور امیدیم كه كدركه بو كوشش بی فائدهدن فراغت وجام سعادت انجام ناموسی شكست ایلمكدن احتراز واستراحت ایلیهسز كه بو كارك خاتمتی شئامت وبو جنك وپیكارك عاقبتی ندامت وملامتدر عباس دیر كه چون ابوسعید سوزین تمام ایتدی بكا اجازت

اجازت ویروب متوجه بغداد اولدم واول سخنان سنان سانی عبارات حسنه ایله بی زیاده ونقصان نظر خلیفه ده تقریر وبیان قیلدم معتضد اندنصكره نام قرامطیانی زبانه كتورمدی مگر سنه ۲۸۹ ده كه استماع ایلدی قرامطهدن بر فوج سواد كوفه ده اضلال خلایقه مشغول اولمشلر پس بر سرهنك صاحب فرهنك اول طائفه بی نام وننك ایله جنك ایتمكه گوندردی اول سرهنك قضاء آهنك اول جماعت بدكیشانی قوت تیغ خون فشانی ایله پراكنده و پریشان ایدوب رؤساسندن برینی اسیر ایتدی ومعتضد خلیفهیه گتوروب اصول مذهب قرامطهیی استفسار قیلدی پس اول حریف ایتدی سن كندوكه متعلق اولان احوالی سؤال ایله تا كه هر سؤالكه موافق جواب صواب ویرهیم خلیفه ایتدی بزه متعلق اولان احوالندر بیان ایله جواب ویردیكه چون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دار بقایه ارتحال ایلدی سنك جدك عباس كه صحابه حق شناس ایدی دعوای خلافت ناس ایلمدی وخلق عالم اول بحر تحقیق ابوبكر الصدیق ایله رضی الله عنه بیعت ایتدیلر واندنصكره امیر المؤمنین عمر الفاروق خلیفه اولوب اظهار حقوق عامه مخلوق قیلدی واول منبع خیرات حین سكراتده مهم خلافتی اصحاب شورییه حواله ایتدیكم وعباسه بو بابده اصلا دخل ویرمدی اكا بناء بزم اعتقادمز انكدر اوزرینهدر منصب خلافتده سنك بر وجهله نصیبك یوقدر پس معتضد اول قرمطیدن بو كلمات عبرت سماتی گوش ایتدكده بر مرتبه غضبناك اولدیكه غیرتندن هلاك اوله یازدی امر ایلدی تا اشد عذابله قتل وهلاك ایتدیلر وسنه مذكوره ده ابو علی الحسین بن محمد القبانی بو جهان فانیدن سرای جاودانییه نقل ایتدی فاضل مزبور صاحب تاریخ نیشابوردر وعلم حدیثده سند عالیسی واردر وبو سالك اواخر ربیع الاخرنده معتضد اوغلی علی ولیعهد ایدوب مكتفی لقب قودی وكندوسی عالم اخرته ارتحال ایلدی

ذكر خلافت المكتفی بالله ابو محمد علی بن المعتضد

اول زمانده معتضد امر رب المجید ایله عالم عقبایه انتقال ایتدی مكتفی اعیاندن بعض فرقه ایله ولایت رقه ده بولندی چون خبر وفات پدرین گوش قیلدی تمام سرعت ایله پایتخته اولان جماعت ایله بغداده گلوب خلایق كندوایله بیعت ایلدی ومكتفی عامه نوع انسانی انعام واحسانی ایله مغتنم ایدوب تخم محبت زمین قلوب عامه انامده قرار وآرام قیلدی وایام دولت مكتفیده حسین بن ذكرویه قرمطی كه صاحب الشامه ایله ملقب ایدی دستیاری اجناد ذوی الاحتشام ایله بعض بلاد جنت اباد شام اوزرینه استیلای تمام بولدی ولوازم قتل وغارت ونهب وخسارته علی الدوام قیام گوستردی اما عاقبت امرای مكتفیدن

بولدي محمد بن سليماني بنجه بيك مرد شجاعت دستكاه برله مقدمهٔ سپاه ظفر
پناه ايدوب كوندردي ومحمد شجاعت انتما دخي شهر حما قربنده اول صاحب
الشامه ديدكلري دجال سيمايه راست كلدي واول بدبخت محمد ايله جنك
وجدال سخت ايتدي لكن غبار ادبار اول بدبختك صفحات حالنده بديدار اولوب
منهزم اولدي ومحمد دخي سپاه مؤيد برله كندوسن تعاقب ايدوب نهر فرات
قربنده ايرشدي وصاحب الشامه اوجيوز التمش نفر دلاورايله كه اول
جمله دن مدثر ومطوق بدكهر ايدي اسير قيلدي ومكتفي خليفه ٢٩١ سنه ده
جملهسن اشد عذاب واكد عقاب ايله قتل ايدوب بغداده مراجعت ايلدي
وبقية السيف اولان قرامطه صاحب الشامه نك پدري زكرويه يانينه واروب
اول بدكرداري كندولره سردار ايتديلر وايكنجي دفعه آتش ظلم وعذابي
شهر وبقعه يه صالوب غارت وخسارته مشغول اولديلر وبو سالده شيخ
ابو اسحق ابرهيم بن احمد الخواص جوار مغفرت الهي ايله اختصاص بولدي ودير ركه
حضرت شيخك پدري ديار آملدن ايدي وكندوسي اقران جنيد ونوريدندر واول حضرت اكثرا وقاتده حضرت خضر ايله ملاقات ايدردي
نفحات شريفده منقولدر كه بر كون كندودن سؤال ايلديلر كه اثناي اسفارده
وحالات كشتده وكذارده عجايب روزكاردن نه كوردك بيوردي كه بر كون
حضر عليه السلام بكا كلدي ديدي كه يا ابرهيم استرمي سنكه اثناي مسافرتده
سكا رفيق اولم بن ايتدم يوق بيوردي ديلركه نيچون بن ايتدم اول اجلدن كه مبادا
سنك حسن مجالستكله مأنوس اولم وسمت تجريد وتوكلمه نقصان وفتور
عارض اوله منقولدر كه اول شيخ فرشته سيمايه اصلا برف وسرما تأثير ايتمزدي
اكثر اوقاتده برف ايچنده غرق عرق اولوب ياتوردي و٢٩٢ سنه ده شيخ
ابو عبد الله عمرو بن عثمان مكي فوت اولدي استاد حسين منصور حلاجدر
وابو سعيد خراز ايله صحبت ايتمشدر وانك اقرانندندر وبو سالده ابو بكر احمد
بن عمرو بن عبد الخالق البزاز صاحب مسند كبير كه جملهٔ مشاهير علمادن ايدي
عالم بقايه انتقال ايتدي و٢٩٣ سنه ده زكرويه اهالئ حدود شام اوزرينه سل سيف
خون آشام ايدوب قتل وغارته مبادرت ايلدي ومكتفي بو احواله واقف
اولدقده مدافعه ايچون لشكر مريخ خصال اول جانبه ارسال ايتدي زكرويه
دخي عنان عزيمتي طرف عراق عربه منعطف قيلدي ولشكر بغداد كه حد
بغداددن بيرون ايدي اعمال قادسيهدن بر موضعده كندويه ايرشديلر
وانهزام وشكست بولديلر و٢٤٩ سنه ده ماه محرمده زكرويه باديهيه داخل اولوب
قطع طريق فريق حجاج ايدي وقوافل راه حجازي يغما وغارت ايدوب بكرمى

اولان محمد بن سليمان سعي جميل فراوان ايدوب اول فضول مقتول ومخذول
اولدي وانك قتلندن صكره قرامطه پدري يانينه واروب راه مكهٔ مباركهده
فتنه وفساده آغاز ايتديلر وتوجه وهمت مكتفي برله ٢٩٤ سنه ده زكرويه
دخي قتل اولنوب جزاي سزاسين بولدي ٢٩٥ سنه ذي القعده سنده مكتفي
دخي عالم آخرت ودار مغفرته رحلت قيلدي اوقات حياتي اوتوز اوچ ييل
وزمان ايالتي آلتي ييل ايله التي آي اولدي وقاسم بن عبد الله وزيري ايدي

ذكر بيان استيلاي قرمطيان بر بلاد اسلام وقتل وغارت در ديار شام

چون يحيى بن زكرويه قطيف وبحريندن جذب قلوب اعراب بني كلب ايچون كتدي
واول قبيلهٔ قرامطه مذهبنه دعوت ايتدي لاجرم اول جماعتدن بعض فرقهٔ اهل
زندقه اول زنديقه متابعت ايدوب متوجه ولايت شام اولديلر ومكتفي دخي
انلرك اجتماعني استماع ايتمكله كفايت مهملرين پيش نهاد همت قيلدي پس ٢٩٠ سنه ده
سپاه جنك جو جانب شامه كوندردي وطرفيندن چوق مرد بخت بركشته اول
ميانده كشته اولدي ويحيى بن زكرويه دخي اول معركهده لباس حياتدن عاري
اولوب خاك هلاكه دوشدي واعيان قرمطيان برادري حسيني كندولره سردار
ايتديلر اول دخي برادري كبي كندوسن اولاد عبد الله بن محمد بن اسمعيل بن جعفر
صادقدن عد ايلدي وعم زادهسي عيسي يه مدثر ديو نام وضع ايتدي كه قرآن
عظيمده اولان مدثر كندو وابن عمندن كنايه اوله وكندو غلامندن بريني مطوق
ايله ملقب ايلدي وقتل اسيران مسلماني اكا تفويض ايتدي واكثر ولايت شامي
ضرب تيغ خون آشامي برله زنجير تسخيره چكدي وامر ايلديكه كندوسن امير
المؤمنين ايله اوقويه لر وكلام لؤلؤ نظام مورخين عظامده صاحب الشامهدن
مراد حسين بن زكرويه در واول سر خلقهٔ اهل ضلال امر آسندن بريني صاحب
الخال ديو نام وضع ايتدي ولشكر بيزنك برله كندوسن بعلبك جانبنه كوندردي
واول مفسد شرير دخي بي توقف وتأخير اول دياري تسخير ايدوب قتل
عام وغارت اموال خاص وعام قيلدي وبالجمله اول سردار بدكردار
هر بر دياره كه ايلغار ايتدي مراسم قتل وغارت ولوازم اسر وخسارتدن
دقيقه فوت ايتمدي حتي طبريهده اولان رعيت وبريه حقنده بر درجه
مبالغه واهتمام ايلديكه زنان واطفالي شير خواره تيغ تابدار ايله پاره
پاره ايلدي بو جهتدن طرق ممالك وقمر ومسالك مسدود اولوب نفير غما
اوج فلك فيروزه فامه ايرشدي چونكه مكتفي كيفيت حاله واقف اولدي سال
مزبور رمضاننك ايكنجي كوننده يوز بيك مرد دلير ودلاور معركه كير برله
متوجه شام دار السلام اولدي وچون رقهده نزول اجلال وقوع بولدي

بيك نغزه قريب آدم سالك راه عدم قيلدي ومكتفي بو خبر غم معتبرك استماعندن
مدهوش وبي طاقت اولوب وصيف نام سردار دليري لشكردن برفوج دريا
موج برله اول حشرا اهل شور وشرّي دفع ايتمك ايچون كوندردي ووصيف
اواخر ربيع الاوّل سنهٔ مذكوره ده ذكرويه يه ايريشوب بين الجانبين غايت صعوبتله
جنك وشين واقع اولوب ذكرويه اول معركه ده كرفتار مهلكه اولوب سالك
مقرّ سقر اولدي وبعض متابعاني بي اذعاني اسير اولوب بقيّة السيف اولنلر راه
ادباره فرار ايتديلر وبو سالده سنه ۲۹۴ ده قاضي نسف ابرهيم بن معقل النسفي
كه صاحب مسند وتفسيردر وابرهيم ابن ابي طالب النيسابوري وصاحب تاريخ
عبد الله بن محمّد بن علي البلخي وفات ايلديلر وهم بو سالده شيخ ابو الحسين
احمد بن محمّد النوري البغوي عالم اخروي يه نقل ايتدي وجناب شيخ ابن البغوي
ايله معروف ايدي پدري بغشوردندركه مرو ايله هرات اراسنده بر بلده بهشت
سيمادر ومولدي بغداددر سري سقطي ومحمّد علي قصّاب واحمد ابو الحواري
ايله صحبت ايتمشدر واوايلده ذو النون مصري ايله كورشمش ايدي وكندوسي
اقران جنيد بغداديدر وجنيددن حضور وقت ايله برتر ايدي امّا جنيد علم
ايله اندن مهتر وبهتر ايدي هكذا قال صاحب النفحات عمر النجاردن منقولدركه
بركون ابو الحسين نوري غسل ايچون نهره كيردي وجمله اسبابن كنار آبده وضع
ايتدي بو اثناده بر دزد حرامزاده كلوب شيخك دستار وخرقه سن سرقه ايتدي
بادوزان كبي بر جانبه كريزان اولوب كتدي چون شيخ صودن طشره چيقدي
اسبابن بوليوب بالضروري تكرار جويبارا ايچنه كيروب ديده سن رهكذار
انتظاره طوتدي آني كوردي كه اول سارق خاطر شكسته ومتفرّق برله كلوب
اسباب شيخي يرينه قودي مكر بو وضع بي بركتدن برالي بي حس وحركت اولور
لاجرم شيخدن استدعاء دعا ايتدي تاكه تكرار دستي درست اوله شيخ دخي
ايتدي خدايا بو سارق بي حيا بنم اسبابمي كتوروب بكا ردّ ايتدي سن دخي بونك
دستن درست ايدوب قوّت بازوسن ردّ ايله پس دعا شيخ اجابت اولنوب
دزد دست درست برله معاودت ايتدي ابو عمر الانماطيدن منقولدركه بركون
ابو الحسين نوري حضرتلرينك زجاج مزاجلري منكسر اولدي جنيد بغدادي
كندويه بر مقدار انجار ارسال قيلدي تاكه لوازمنه خرج ايليه ابو الحسين نوري
مبلغ مزبوري قبول ايتميوب تكرار جنيده ايصال ايتدي اتفاقا بر قاچ كوندن
صكره جنيد بغدادينك دخي مزاج شريفي متغيّر اولدي وابو الحسين نوري اول
منبع زهد وعبادتي عيادت ايدوب باشي اوجنه اوتوردي ودست پاكن
جنيد بغدادينك جبههٔ عطرناكي اوزرينه وضع ايدوب طوردي همان ساعت

ساعت جنيد بغدادي صحّت بولوب اوتوردي وابو الحسين نوري كندوكي قيدن
مشايعه طريقيله طشره يه دكين كوندردكده پس حين وداعده ابو الحسين نوري جنيده
ايتدي بجي اخواني عياده ويارانى زيارت ايده سن كندولرين بو يليه عياد برله ياد
وكوكللرين بو قسم تحفه ايله شاد ايله وسنهٔ مذكوره ذي القعده سنده مكتفي فوت
اولوب زير خاكده مختفي اولدي وبرادري جعفر مسند خلافته چيقوب مالك تحت وافر اولدي

ذكر خلافت المقتدر بالله ابو الفضل جعفر بن المعتضد

چون مكتفي زاويهٔ قبرده مختفي اولدي سنه ۲۹۵ ذي القعده سنك اون اوچنجي
كوننده اهتمام عبّاس بن حسين برله كه سلك اعاظم وزراده منتظم ايدي
امر خلافت مقتدرا اوزرنده قرار قيلدي ومقتدر صغير السن اولمغله بالجمله
امور مملكت وحل وعقد مهام سلطنتده عاجز قادر ايدي لاجرم امور جلايل و
قلايل طائفهٔ وزرا ونسايه متعلق اولدي كنيزكاندن مادر مقتدردن بريسي دائما
ديوان مظالمده اوتوردي وفقها وعلما هر وقت كه فيصل قضاياي شرعيه
ايچون ديوانه كلورلردي اول كنيزك ايله بر بساط اوزرنده اوتوروب بربريله
مخاطبه ومجاوبه قيلورلردي ومقتدر حدّ ذاتنده نيكو نفس وكثير الصدقات
كيمسه ايدي امّا بسط بساط عيش وعشرت وادارهٔ اقداح ذوق وصحبته زياده
مشغول ايدي بو جهتدن انك زماننده دولت عبّاس جليله اضمحلال ونعمت
ونوالدري قرين زوال اولدي وقتل حسين منصور حلاج كه اكثر علماي عالي
تبار اني جملهٔ مشايخ كباردن عدّ ايلمشلردر انك ايام ناقرجامنده واقع اولدي
واستعلاي لواي اقبال ابو طاهر ولد ابو سعيد جبائي قرمطي ووقوع بولدي
وحجر الاسودي موضعندن انلر قلع ايدوب الديلر ومقتدر كندو اوقات
خلافتنده اون ايكي نوبت عزل ونصب وزراى سوده سيرت جرأت ايتدي
نته كم خامهٔ مشكين عمامه عماقريب بو معناي بيان ايلر وقتل مقتدر سبب
مخالفت مونس خادم برله سنه ۳۲۰ ده واقع اولدي مدّت دولت و
خلافتي يكرمي سنه وبش اي اولمشدر ديو كتب تواريخ ايچره مذكور ومحرّردر

گفتار در ذكر بعضي از وقايع در ايام مقتدر وبيان سبب قتل حسين منصور حلاج

ارباب اخبار شويله اخبار ايلمشلردركه مقتدر اون اوچ ياشنده ايكن خلعت
خلافتي دوش شاهانه سنه كچوردي لاجرم اهل عالم مقاله مجال بولوب
انواع قيل وقاله بادي اولديلر وعبّاس بن حسين بو امر خطيرده اهتمام
وسعي كثير ايتدكدنصكره زياده پشيمان اولدي قصد ايلديكه ابو عبد الله
محمّد بن المعتمدي مسند خلافته اجلاس قيله لكن بحسب الاتفاق محمّد اول اياملرده
عالم آخرته خرام قيلدي وعبّاس مراد ايتديكه اولاد متوكلدن ابو الحسن لباس

خلافتی الباس ایلیه اقتضای قضا ایله اول دخی محمد دن صکره اخرته انتقال
ایتدی وامر حکومت ارادت مالک الملک قادر برله مقتدر اوزرنده قرار قلدی
وسنه ٢٩٦ ده حسین بن حمدان عباس بن حسینی قتل ایدوب اتفاق بعض امرا ایله
عبد الله ابن المعتزی تخت خلافته نصب ایتدی واکا المرتضی بالله لقب ویروب
ازالهٔ وجود مقتدر ایچون صرف همت ایلدی ومقتدر اتفاق مونس خادم وبعض
مخصوصان مقدم برله حسین ایله محاربه ایلدی وعنایت جناب العزت برله جملی
اوزرینه ظفر ونصرت بولدی وحسینی اکثر اتباع واشیاعی وعبد الله ابن المعتز
برله اسیر ایدوب هلاک قیلدی اندنصکره مقتدر منصب وزارتی ابو الحسن
علی بن محمد بن الفرات ارزانی طوتدی وبو سالده حافظ ابو الحسین محمد بن
الحسن بن حبیب القاضی الوداعی که علم حدیثده سندی وار در عالم عقبایه رحلت
ایلدی وبو سالده محمد بن داود بن الجراح الاخباری وفات ایلدیکه عم علی
بن عیسی الوزیر ایدی وهم اخبار خلفا ووزرا وکبارده وقوف تمامی وار ایدی
وبو بابده بنجه کتاب مستطاب تألیف ایتمشدی عاقبت عبد الله ابن المعتز ایله اتفاق
ایدوب مقتدر اوزرینه خروج ایلدی ومقتدر غالب اولوب محمد بن داود
بوسب ایله قتل وتابود اولدی وسنه ٢٩٧ تاریخنده یوسف ابن اسحاق القاضی
مصنف سنن جوار مغفرت ذو المنن ده قرار قیلدی وبو سالده ابو محمد داود
بن علی ابن حلف الاصفهانی عالم جاودانیه انتقال ایتدی کتاب الوصول فی معرفة
الاصول وکتاب ازار واعذار وکتاب الزهره انک جملهٔ تصنیفاتندندر
شعر وانشاده واداء دلکشاده نظیری یوغیدی لعنی عصفور الشوک ایدی
صورتلوننده ونحافت بدننده اوتوری وسنهٔ مذکوره ده سید الطائفه
شیخ ابو القاسم جنید بن محمد بغدادی بو جهان محنت ابادده فردوس قدسی نهاده
نقل ایتدی حضرت مخدومی عبد الرحمان جامی قدس سره نفحات شریفنده ایراد
ایدرکه شیخ بزرکوارک صحایف مشایخ کبارده لقب شریفی سید الطایفه ولسان
القوم وطاوس العلما وسلطان المحققین در وجهان قواریری وزجاج
وخراز ایله ملقب ایدی واول جناب کرامت مآب اول جهتدن قواریری وزجاجی
دیرلر ایدیکه پدرلری دائما اکینه صاتاردی وشیخک مولد ومنشاءی سواد
بغداددر سفیان ثوری مذهبنده ائمه وساداتدندر اکثر مشایخ بلند
رتبت رشتهٔ نسبلرین انک سلسلهٔ طریقتنه پیوند ایدرلر وشیخ نیکو خصال
کاهی وعظ ونصیحته اشتغال ایدرلر ایدی وصیقل نصایح ایله زنک ضلال
مرآت خاطر اکابر واصاغردن ازاله قیلوردی ودوات ثقاتدن منقولدرکه
اول شیخ فرشته خصال یکرمی سال علی الاتصال هفتده هفته بر بر کره

بر دکره افطار ایدرلردی منقولدرکه برکون جنید جامع ده بر جماعته وعظ
ونصیحت ایدرکن بر شخص کلوب ایتدی ایها الشیخ بو آدمیان میاننده بزه بیان
بیورکه اتقوا فراسة المؤمن فانه ینظر بنور الله معناسی نه دیمکدر شیخ بیوردیلر
بو حدیث شریفک معناسی بودرکه سن کندوکی زمرهٔ کفار اهل ناردن
اخراج ایدوب صدق دل وجان برله اسلام وایمانه کلسن پس اول مرد
ترسا بو کرامتی کوردکده دین عیسی دن تبری ایدوب مسلمان وپارسا اولدی
وسنه ٢٩٨ ده سید یحیی ولد سید حسین بن قاسم بن ابرهیم طباطبا که نسل
آل عباددن ایدی عالم فنادن منزل بقایه ارتحال ایتدی واول جناب هادی
لقبیله ملقب ایدی وعلم وزهد وفضل ورشدده درجهٔ کمالی وار ایدی
وامام ومقتدای طائفهٔ زیدیه ایدی تحفة الملکیه ده مسطوردرکه قوت
وشجاعت سید یحیی برمرتبه ده ایدیکه نقش ونکار درهم ودیناری مجرد
مس انامل ایله اول ستوده شمایل محو ایدردی واثنای محاربه ده واقع
اولمشدرکه بر ضرب ایله بر شخصی دو نیم ایتمشدی وبر شخص کزینی سرنیزه ایله
خانهٔ زیندن قالدیروب صحن زمینه اورمشدر واول جناب سیادت نصاب
علم فقهده احکام نام کتابی واردرکه اکثر مسائل واحکامی موافق مذهب امام
ابو حنیفه در رضی الله عنهما وایضا تحفة الملکیه ده مسطوردرکه سنه ٢٨٠ ده
سید یحیی ولایت یمنده بنجه بیک مرد تیغ زن ایله خروج ایلدی واول مملکت
ابادان وبقاع بلدان اوزرینه استیلا قیلدی واول دیارده اول سکز سال
حکومت ایلدی وبدی بیل مکهٔ مکرمه ده انک نام همایوننه خطبه اوقودیلر
بعد وفاته اوغلی ابو القاسم محمد المرتضی قایمقامی اولدی وقاسمدنصکره برادری
احمد الناصر حاکم اولوب مدت مدید امامت زیدیه انلرک نسلنده قالدی
وبو سالده شیخ ابو عثمان سعید بن اسمعیل الحیری بلدهٔ نیشابورده ملجئ اصحاب
قبور اولدی ومزار فائض الانواری اول ولایتده زیارتکاه مردان ستوده
اطواردر وحیره بکسر الحا وسکون الیا المنقوطة بالمثنیین شهر نیشابورده
بر محلهٔ مشهوره در وابو عثمان حیری حضرتلرینک اصلی ری در وکندوسی
شاکرد شاه شجاع در وابو حفص حداد ایله یحیی بن معاذ رازی حضرتلرینک
همصحبت وهمرازی ایدی استاد علما ومشایخ نیشابوردر وکندوسی امام
ومقتدای ربانی دیرلر ایدی منقولدرکه برکون بر شخص حضرت شیخی خانه سنه
دعوت قیلدی درخانه یه کلدکده شیخه ایتدی معذور بیورک که بوکون
صحبتدن فراغت ایتدک برنوبتده دخی کلسز پس شیخ مراجعت ایدوب کندو
منزلنه قریب کلمش ایکن تکرار اول شخص کلوب شیخی دعوت ایتدی شیخ دخی بی اضطراب

متابعت ایدوب شخص مزبورك قرب خانه سنه وصول بولدقده كرو اول
شخص مقدمات عذر سابقی بسط ایدوب شیخی دوندردی والحاصل اول
شخص باطل كرات ومرات ایله جناب شیخی تشویش وتردیده صالدی عاقبت
چون اول شیخ صافی سینه ده بو حلم وسكینه كوردی مقدمات معاذیر
دلپذیری بسط ایدوب ایتدی مرادم سنی بو دعوتدن امتحان وتجربه ایتمك
ایدی بحمد الله كه رأیمله بو بابده اصابت ایتمشم دیوب شیخه مدح وثنا
باشلدی شیخ ایتدی اكا برملت اراسنده بنی بو خصلت ایله مدح ایلمكه بو
صفات كلاب محلات ده دخی بولنور زیرا هرچند كه كلبی دعوت ایتسك
اجابت ایدوب سكا متابعت ایدر وهمچنان قهر وزجر ایلسك بی تردد
منزجر اولور كیدر وسنه ٢٩٩ ده شیخ ابو عبد الله محمد بن اسمعیل المغربی عالم
بقایه ارتحال ایلدی مدت عمری یوز یكرمی آلتی ییل ایدی استادی علی بن
رزین دخی بو مقدار عمر ایله متمتع اولدی ومحمد بن اسمعیل استاد ابرهیم خواص
وابرهیم بن شیبان ایدی منقولدركه طقسان یدی دفعه بی زاد وزواده
پیاده حج ایلدی ونوع بنی آدمك الی ایرشدوكی اشیادن برنسنه اكل
ایتمز ایدی بلكه بعض اعشاب وحشیشه رجوع ایتمكله تسكین سورت آتش
جوع ایدردی وقتا اولوردی اثنای سفرده قطع بیابان ایدركن بر آیدن
زیاده اصلا افطار ایتمزلردی جناب شیخدن منقولدركه بیوردیلر بركون
نیت زیارت بیت الله الحرام ایله بیابان حجازه وضع قدم اقدام قیلدم
ناكاه كندومی بر تیه بتوكده بولدم كوردم كه برزن نابینا وبی دست وپا
اول بادیهٔ هاویه آسا ومانند تیه حضرت موساده طورر پس ایلرو وارب
سلام وردم وایتدم یا امة الله نره دن كلورسن بیوردیلر كه من الله
تعالی بن ایتدم این تریدین ایدیكه الی الله بن ایتدم سبحان الله بو بادیه
بر سمومده سنك بر معین ورفیقك یوق وسن بو حالتده اولسن بیوردیلر
كه ایكی دیده كی قپا تاكه قدرت جناب رب العزته واقف اولسن چونكه
كوزلرمی یومدم بكا دیدیكه ای مرد صاحب بصر بكا بركره نظر ایله چون كوزم
آچوب نظر ایتدم كوردم كه استار كعبه یه یاپشوب طورر پس بنم تعجبی كوروب
ایتدی نیچون بو مرتبه تعجب ایدرسن اگر اول قادر ومنان بو ضعیفه یی بخفه
بو جثهٔ خفیفه برله هواده پرواز ایتدیرسه عجبمیدر وبو سالده ابن فرات
منصب وزارتدن معزول اولوب ابو علی بن عبد الله ابن یحیی ابن خاقان
وزیر اولدی لكن كما ینبغی وزارت عهده سندن كلیوب ولهذا مقتدر خلیفه
رأی مونس خادم برله رقم عزلی ورق حالی اوزره چكدی واول شغل خطیر

خطیری علی بن عیسایه تفویض ایدوب وزیر قیلدی وسنه ٣٠٠ ده علی بن سعید العسكری
واسطهٔ وفور علم وهنروری برله اهل حدیثدن چوق كیمسه اوزرینه رتبهٔ
سروریسی وار ایدی فوت اولدی وبو سالده شیخ یوسف اسباط كه عالم
ملكوت ایله كمال ارتباطی وار ایدی وفات ایتدی وسنه ٣٠١ ده ابو سعید
جبابی كه قرامطه اكا سید دیرلر ایدی بر غلام صقلابی اول سرخیل كلاب
حمام ایچنده قتل ایدوب ایشین تمام ایتدی وهمچنان اكابر واعیان قرامطه
حمامدن طشره كلوب سنی سید طلب ایلر دیو دعوت ایدردی چون درونه
حمامه داخل اولورلر ایدی اول غلام جام حمام بی انجامی ایچوردی عاقبت
چاكران ابو سعید بو قضیه یه واقف اولوب اول غلامی دخی اعدام ایتدیلر
وابو سعیدك اوغلی ابو طاهری كه یدی یاشنده ایدی مسند امارته نصب
ایدوب اول قوم بد اعتقاد اكا مطیع ومنقاد اولدیلر وسنه ٣٠٣ ابو عبد الرحمن
احمد بن شعیب النسائی كه صحاح سته مصنفلرندن برسیدر عالم آخرته رحلت
ایلدی تصحیح المصابیحده مسطوردر كه اول حالده امام نسائی علم حدیثده
بر كتاب مبسوط تألیف ایلدی وسنن كبری دیو تسمیه ایتدی بركون علمای كباردن
بعض كیمسه لر صوردیلر كه بو كتابده تحریر اولنان جمیع احادیث صحیح میدر بیوردیلر
خیر جمله سی صحیح دكلدر علما وامرا ایتدیلر ایمدی بزم ایچون بر كتاب مستطاب
تحریر ایله كه جمله احادیثی صحیح اوله پس اول صحاحی كه حالا بین الجمهور مشهوردر
تألیف ایدوب اسم مجتبی ایله انی موسوم ایتدی وهركاه كه علما رواه النسائی
او اخرجه النسائی دیو روایت ایدرلر مرادلری اول حدیثدركه مجتبی ده مكتوبدر
منقولدركه نسائی دمشق شامه وارد قده اول بلدهٔ جنت اساس متعصبلری
كندودن التماس ایتدیلر كه فضائل معاویه ده بزه بر حكایه ویا بر حدیث روایت
ایله نسائی ایتدی ایا معاویه بزمله فضیلتده باش باشه چقسه یعنی راضی دكلمیدر
قانده قالدیكه مزیت فضیلتی اوله بو سوزدن اهل شام غضبناك اولوب
نسائی یه چوق ایلام ایلدیلر وامام نسائی فضائل اهل البیت مصطفی وشمائل
حضرت مرتضی ده بر كتاب لطیف تألیف ایلدیكه مقبول عامهٔ علما ومنظور
كافهٔ فضلا اولدی لكن فحول فقهادن بعضیلری نیچون بو كتابده فضائل
سائر اصحابی ذكر ایتمدك دیو سؤال ایتدیلر جواب ویردیكه اهل شامی واكثر
خواص وعامی كوردم كه حب معاویه ده غلو واغراق وبغض حضرت مرتضی ده
اتفاق ایدرلر مراد ایتدم كه بو قومك عقاید فاسده لرین كندولره بیان
وبضایع بی فائده لرین عیان ایلیم لاجرم بو كتابی فصول وابوابی ایله سلك
تحریره چكدم ونسائی مصردن شامه كیدركن بلدهٔ رمله ده وفات ایتدی وبو سالده

اسحق بن ابرهیم ابن النصر البستی النیشابوری صاحب المسند وابو العباس الحسن
بن سفیان الشیبانی النسوی که جملهٔ علماء حدیثدن ایدی وخراسانده مرجع
ومآب علمای فضائل انتساب ایدی وفقاوای مذهب ثوری اوزره ویردی
وفات ایتدی وبو سالده شیخ ابو احمد رویم بغدادی که مذهب داود
ظاهری اوزره ایدی وتفسیر قرآن ومعانیٔ فرقانه عارف ایدی وفات
ایتدی جناب شیخ یکرمی سال علی الاتصال وضوء عشا ایله نماز فجری ادا ایلدی
منقول در که حضرت شیخ حکایت ایلر ایدی که بعض سفرلرده قطع بیابانات
ایدرکن بکا غایتده آتش عطش استیلا ایتدی که تاب افتابدن بی طاقت
وتاب اولدم آخر بر قریه یه کلوب بر قپودن صو استدم آنی کوردم که بر دختر
دوشیزه النده بر دانه کوزه ایله چیقا کلدی وانا سنه چاغروب ایتدی یا اما
هذا صوفی یشرب بالنهار جناب شیخ قدس سره بیوررکه اندن صکره مدت
العمر وقت نهارده افطار ایتمدم وبو سالده علی بن عیسی الوزیر فرمانی مقتدر
برله معزول ومحبوس اولوب ایکنجی دفعه ابن فرات مسند وزارتده قرار قیلدی
و ٣٠٦ سنه ده ابن فرات معزول اولوب حامد بن عباس لباس وزارت ایله اختصاص
بولدی وبو سالده ابو محمد عبد الله بن احمد بن موسی الاهوازی بو سرای
مجازیدن عالم بی نیازی یه انتقال ایتدی ولیتی عبدان ایدی وعبدان
اوان زندکانیده علوم دینده بنجه کتاب مستطاب تألیف ایلدی
وبو سالده قاضی ابو العباس احمد بن عمر بن شریح نفس بغداد ده بو جهاندن
عازم عالم بقا اولدی واول اکابر علماء شافعیه دندر در بیوز قطعه کتاب
منیف ترتیب وتصنیف ایلدی وبو سالده قاضی ابو بکر محمد بن خلف بن
وکیع الاخباری صاحب المؤلفات وفات ایلدی که علم آثار واخبارده
نیجه کتاب بلاغت شعار مرقوم کلک عنبر بار ایلمشلردر و ٣٠٧ سنه ده ابو یعلی
احمد بن علی المثنی الموصلی صاحب المسند وابو بکر محمد بن هارون الرویانی
صاحب المسند عالم سرمد طرفنه متوجه اولدیلر و ٣٠٩ سنه ده محمد بن المرزبان
الاخباری صاحب المصنفات وفات ایتدی وبو سالده حسین بن منصور الحلاج
سی وزیر حامد بد مزاج برله مؤاخذه اولنوب عالم عقبایه انتقال ایلدی وبو
اجمالک تفصیلی اولدر که حسین بن منصور بر نیجه زمان همتن ریاضت وعبادته
مقصور ایتدکدن صکره صحبت سهل بن عبد الله تستری وجنید بغدادی وابو الحسن
نوری ایله مشرف اولدی ودعوای بلندکه علمای ظاهر قتنده غیر پسندیده
کندوسندن صادر وظاهر اولدی وبو مقالاتک کیفیتی حامد وزیر بعض ارباب
تزویر واسطه سیله استماع ایتدی وامر ایلدیکه مریدان منصوردن بر قاچی مقید

مقید ومأسور ایده لر واول جماعت ضرب شدید ایله تخویف وتهدیددن
صکره دیدیلرکه بزدعیان حسین منصوری وبزم قتمزده ظاهردر که حسین
منصور خدادر زیرا احیای موتی وابراء مرضیده صاحب ید بیضادر وچون
حسین منصوری حضور وزیره حاضر ایدوب بو دعوای باطله ومقالات
عاطلهٔ کندوسندن سؤال ایتدیلر جواب ویردیکه اعوذ بالله من هذه المقالات
المحالات حاشا که بن دعوای الوهیت ایلیم بلکه بن دائما صیام نهار وقیام
شب تاره ملازمت ومداومت ایدرم واقصی الغایه ارتکاب اعمال مناهی
وملاهیدن اجتناب قیلورم بو کلمات تهمت سمات بکا عین افترادر پس حامد که
بر شخص جامد ایدی قتل حسین حلاج ایچون علمادن فتوی واحتجاج طلب
ایتدی علماء اعلام دار السلام مادام که حسین منصور اوزرینه بر جریمهٔ عظیمه
ثابت اولمیه بز اول فتی حقنده فتوی ویرمزز دیدیلر وچون مقتدر بو قیل وقاله
کوش ایتدی علی بن عیسی یه امر ایتدی تا حسین منصور ایله حضور علمای جمهورده
مناظره ایلیه پس علی بن عیسی دخی اول شیخ مقبولی کلمات نا معقول ایله مخاطب
ایدوب هذیانه بشلدی جناب شیخ ایتدی مجلس اولیاده ادب وحیانی رعایت
ایله والا شمدی زمینه امر ایدرم بامر الله تعالی سنی قاردون کبی التقام ایلر علی بن
عیسی حدّ ذاتنده بر مرد متوهم ایدی بو معنادن متفهم اولوب مباحثه دن
فراغت ایتدی وحامد حسینی حبس ایدوب تفتیش معابدده تمام اهتمام ایلدی
بالاخره کندو خطیله بر ورقه بولدی که بو مضمون سطورنده مرقوم ایدی
هر کیمسه که انک حج شریفه آرزوسی اوله زاد وراحله یه بر وجهیله قدرتی اولمیه
کندو اونده کعبه شکلنده بر خانهٔ مربع وضع ورسم ایده وانی نجاستدن غایت
نزاهت اوزره طوتوب حفظ ایلیه وکمسنیه انکا دخوله رخصت ویرمیه پس ایام
حجده اول خانه‌نک طواف ایدوب شرایط مناسک بیت الهی عادت معهوده
اوزره مرعی ومحمی طوته واندن صکره اوتوز نفر یتیم انده ایلدوب انفس طعام
برله اطعام ایلیه واداي لوازم ضیافتدن صکره کندو نفس نفیسی ایله اول
جماعتک اللرین یویه وهر برینه بر پیراهن پاکیزه کیدوره ویدی درهم
تصدق قیله بو عمل قائم مقام حج اولمسی محتملدر بو ورقه‌یی چونکه حامد کوردی
امر ایلدی تاکه علما وفضلا وقضات حاضر اولدیلر اول صحیفه‌یی نظر علمایه
اوقودیلر پس ابو عمرو قاضی حسین منصوره ایتدی که بو کلماتی علمای ثقات
دنمی نقل ایدرسین جواب ویردی بلی حسن بصری حضرتلرینک کتاب
اخلاصدن نقل ایلرم وبر روایتده بیوردیلرکه ابو عمرو عثمان مکی حضرتلری
نک مؤلفاتندن اخذ ایتمشم وعلی ای التقدیرین ابو عمرو قاضی ایتدی

ای کشتنی بز اول دید وکلك کتابی کورمشوز بو مسئلەدە اصلا نظر مطالعه
متعلق اولمامشدر وچون حامد ابو عمرودن بو مقالی استماع ایتدی قاضیه
خطاب ایدوب ایتدی سویلدیکك سوزی سجل ایله ابو عمرو اول امر ایله
مؤتمر اولمیوب اهمال ایلدی پس حامد ایتدی اکر حد ذاتندە کشتنی دکل
ایسه نیچون اکا بو کلام ناصواب ایله خطاب ایلدك وقاضی سخن وزیردن
عاجز اولوب بالضروری اباحت خون حسین منصوره فتوی ویردی وسائر
علمای اهل سنت وجماعت دخی قاضی یه متابعت ایدوب فتوی ویردیلر القصه
چون قتل حسین منصور ایچون فتوا الدیلر مقتدر خلیفه امر ایلدی مقتضای
شرع اوزره انی قتل ایلیەلر حامد وزیر شحنەیه تحذیر ایلدیکه صباح اولدقده
حلاجی سرجسر دجلەیه کتوروب بیك تازیانە اورە اکر ضرب تازیانەدن وفات
ایتمز ایسه اول شیخ صاحب ولایتك دست وپاینی قطع ایدوب بردار ایدەلر
وجسد مبارکنی احراق ایدوب خاکستر رمادین دجلە اوزندە برباد ایلیەلر
پس عامهٔ انام اول کون جسر باشندە حاضر اولوب عقوبت حلاجه ناظر اولدیلر
منقولدرکه چون جلاد بی داد آلتوز تازیانە اول عین اعیانە اوردی
حلاج شحنەیه ایتدی امیر المؤمنینه بر نصیحت دلپسندم وپند سودمندم وار
درکه فتح قسطنطنیەیه مساوی در حامد وزیرك تنبیه وتأکیدندن احتراز
ایتمکله شحنه بو سخنه التفات ایتمدی وکامل بیك تازیانە اول شیخ زمانەیه اوردی
اصلا حلاج بو عقابدە اضطراب چکمدی بلکه آه دخی ایتمدی بعدە جلاد اول
منبع زهد ورشادك دست وپای مبارك جسدندن جدا ایتدی وجثهٔ
شریفن احراق بالنار ایدوب خاکسترین نهر شط اوزره صاوردی وهمانکه
اول خاکستر سطح اب اوزره پریشان اولدی اول ساعتده نهر شط طغیانه
وجوشان ایدوب اطراف برادی یه طاغلدی مصلح الدین لاری تاریخندە
مرقومدرکه ارباب زهد وتقیدن سید احمد رفاعی قدس سره اول زمان
بطایحدە کنارابدە بولندی کوردیکه اول خاکستر سطح آب اوزره ماننده بستر
دوشنمشدی رقم لفظة الله نقش اولمش ایدی پس اندەکی بر مقدار الیله الوب تناول
ایتدی بو وضع حرکتك برکتندە مرتبهٔ کرامتە قدم بصدی وضمیر ازکیا اوزره
پوشیده دکلدرکه بعض علما واتقیا باب رد وقبول حسین منصورده اختلاف
ایلمشلردر واکثر مشاهیر علما ومشایخ اول حضرتك علو مرتبه وسمو درجه‌سنه
قایل وذاهب اولمشلردر جملەدن شیخ ابو سعید ابو الخیر قدس سره بیورمشلردرکه
حسین منصور کندو عهدندە شرق وغربدە بی نظیر ایدی وشیخ کبیر ابو عبد الله
خفیف شیرازی اکثر کندو مشایخ سرافرازی اوزرینه تقدیم ایدردی منقولدر

منقولدرکه برکون حسین منصورك خاطرینه بو معنی خطور ایتدیکه سید عالمك
نیچون شب معراجدە شفاعتی مؤمنانه مخصوص ایدوب عامهٔ ارباب محشر
واصحاب خیر وشرك شفاعتنه صرف همت ایتمدی اتفاقا اکا بو حالتدە
روح شریف حضرت رسالت متمثل اولوب نظر شیخدە ظاهر اولدی و
بیوردیکه ای منصور بو خصوص ایچون بزدە قصور یوقدر لکن بزم آینهٔ دلمز
جلوکاه فرمان سبحانی ومحل نزول وحی ربانی در مطلق اقتضای مطلوبده
بزم ارادتمز مسلوبدر اکر اول جمله‌سن استسه بز دخی استردك حسین منصور
بیلدیکه بو بابدە خطا وقصور ایتمشدر لاجرم اظهار ندامت ایدوب باشندن
دستارین قالدیردی جناب رسالت بیوردیلرکه باشك دخی دستار ایله
قالدیرمق کرکسن وروز واقعەدە دائما دیر ایدی بن بیلورم که بو بلا بکا
نەیردن ظاهر وپیدا اولدی ومولینا عبد الرحمن جامی نفحات شریفەدە بیوردلر
که کنیت حسین منصور ابو المغیث در ودیار فارسدە بیضا نام قصبەدندر
وجه تسمیه‌سی حلاجدە اختلاف اولنمشدر بعضیلر دیمشلرکه هتك استار
اسرار ایتدی ونیچون بعض اخیار اکا حلاج الاسرار دیدیلر وبعضیلرکه
پدرینك نامی حلاج ایدی دیدیلر اما اصح روایتدە منقولدرکه برکون
بر حلاجك دکاننه کلدیکه کندونك یار قدیمی ایدی اتفاقا اول حلاجی
بر مصلحته کوندردی وحلاج اول مهمك اتمامندە خیلی زمان اکلندی
عاقبت شیخ کندویه ایتدی اول بیچاره بو خصوصك حصولندە تضییع وقت
ایلدی دیو اول شیخ نیکو سیرت انکشت ایله پنبەدن یکا اشارت ایلدی
امر خدا ایله اول ساعت پنبه ایله پنبه دانه بر برندن جدا اولدی بو جهتدن
نامی حلاج قالدی وحسین منصور جنید بغدادی ونوری ایله صحبت
ایتمشدر وشاکرد عمرو بن عثمان مکی در منقولدرکه حسین منصوری
بردار ایتدیلر شیخ شبلی دار آلتنه کلوب ایتدی اولم ننهك عن العالمین فالو
ابو عمرو بو سوزی اشتدوب ایتدی بز منصوری دعوای نبوت ایتدو ایچون
قتل ایلدك بو دعوای الوهیت ایدر شبلی ایتدی همان اول کلماتی سویلرم
که حسین منصور انی سویلدی لکن بنی جنون اول بلادن محفوظ ومصون
ایلدی وعقل وادراك انی مقارن خاك هلاك قیلدی بو بلا
نا محصور حسین منصور حضرتلرینه استادی عمرو بن عثمان مکی قدس سره
بد دعاسندن ایرشدی زیرا استادی علم توحید وتصوفدە بر رفیع جزء
لطیف تصنیف ایتمشدی وحسین منصور انی خفیة الوب اول اسراری بعض
اشرار وابرارە اشکارە ایتدی وسوز زیادە دقیق وتاریك اولمغله اول کتا

میاه تاریکده آب حیات کبی کورندی لاجرم بو سبب ایله بعض کبار روزکار
بو بابده شیخه انکار ایلدیلر شیخ دخی حسین منصوره تعزین ایدوب ایدی
الهی اکا بر کیمسه حواله ایله که انک ایاغن قطع ایلیوب بر دار ایلسون و شیخ اهل
نجات دعاسی حسین منصور حقنده اجابت اولندی و جمله‌سی بیوردیغی کبی
واقع اولدی والله اعلم بحقیقة الحال و من جملة کراماتی شیخ عبد الله خفیف دن
منقولدر که بر کون هزار وسیله حیله ایله زندانه حسین بن منصوره کیردم
کوردم که زندانبان غایتده شتابان اولوب حضور حلاجه کلدی و
ایتدی ای شیخ اهل ولایت بنی سنده اوتوری خلیفه‌یه غمز و سعایت ایلمشلردر
حالا بنی خلیفه‌یه کتوررلر اکر بکا بر علاج و امدادک وار ایسه زمانیدر
منصور حلاج ایتدی یوری وار کیت که سکا بو بابده هیچ فلاکت ایرشمز بلکه
صاغ و سلامت مراجعت ایدرسن چون زندانبانی خلیفه‌یه کتوردیلر حسین
منصور ایکی زانوی مبارکی اوزرینه کلوب اللرین یوقارو قالدیردی و بارمق
اوکنه صالوب انکشت سبابه‌سی بر لحظه طورمیوب اشارت ایدردی بو اثناده امر
جناب باری ایله کندویه کریه و زاری لایح اولدی آنی کوردم که زندانبان دوان
و شتابان ایریشوب ایتدی بحمد الله تعالی سنک خیر دعا و اخلاصک برکاتیله
بو کون قتلدن خلاص اولدم خلیفه بنی کوردکده دفتر جرم و جنایتمه رقم عفو
و عنایت چکدی پس شیخ دیلدیکه مبارک یوزینی اسنک و خاکده مقرمه ایله
پاک ایلیه مقرمه بر دیمه مرتفع اوزرنده واقع اولمشیدی که شیخدن اون
ذراع بعد و ارتفاع وار ایدی پس مبارک الن اوزادوب مقرمه اول دیمه
اوزرندن حالت آساه ایله آلدی و بن بلمدم که شیخک مبارک الی اوزاندی
یوخسه مقرمه کندوسی می کلوب قوندی و ینه شیخ عبد الله خفیفدن قدس سره
منقولدر که حسین منصور بر کره بیت المقدسه کلوب و معبد نصاری اولان
قمامه نام کنیسه‌یه نزول قیلدی اطراف معبدده اولان قندیللره نظر صالدی رهبانه
ایتدی بو قندیللری بی عدیلی نجی فوزان و نه زمانده سوزان ایدرسز رهبان ایتدی
وقت سحرده شیخ ایتدی اول وقته دکین چوق زمان واردر بزی نور و ضیا بو کیجه
احیا ایده مزز دیوب مبارک سبابه‌سیله اشارت ایدوب الله نوری دیدی
و سر بنانندن بر نور نمایان اولوب درت یوز قندیل اول معبد بی عدیلده
مشتعل و سوزان اولدی و اول نور که سر بنانندن انبعاث و ظهور بولمشیدی
تکرار سبابه‌سنه مراجعت ایدوب مستور اولدی رهبانلر و نکهبانلر دیدیلر که
سن قنقی ملتدنسن بیوردیلر که امت محمدم صلی الله تعالی علیه وسلم پس معبددن
طشره چیقوب کوردیکه بر شخص الندە بر طوطی کویا طوترر اتفاقا شیخک نظری

نظری طوطی‌یه متعلق اولدیغی کبی طوطی اول شخصک الندن دوشب جان ویردی
و طوطی‌نک بو ویله بی جان اولدیغندن صاحبی کریان و نالان اولدی
شیخ ایتدی استرمیسن که بو طوطیی کویا بی احیا ایلیم اول شخص شیخک ایاغنه
دوشب بو معنی استدعا ایتدی جناب شیخ دخی دست کرامت پیوستی ایله اول
طوطی مرده‌یه اشارت قیلدی امر حضرت باری ایله جانی بدننده جاری
و ساری اولدی و حیات نو بولدی و حسین منصورک بو قسم خوارق عاداتی
نامحصوردر انجق بو مقدار ایله اکتفا اولندی و سنه ۳۱۰ ده ابو جعفر محمد بن
جریر الطبری که علم حدیث و تفسیر و فن فقه و تاریخده ماهر ایدی و تاریخ
و تفسیری حالا روزکارده کمال اشتهارده در وفات ایلدی تحفة الملکیه‌ده
مسطوردر که قوت کتابت محمد بن جریر بر مرتبه‌ده ایدیکه هر کون قرق ورق کتابت
ایدردی و اول فاضل فرشته صفات وفات ایتدکده تصنیفاتی
حساب اولندی عمرنده هر کوننه اون دردر ورق حصه دوشدی و عمری سکسان
درت ییل اولدی ولادت باسعادتی آملده سنه ۲۰۵ ده واقع اولمشیدی
و مصلح الدین لاری تاریخنده خطیب بغدادیدن نقل ایدرکه طبری متمکن
بغداد اولدی بعض شیوخ بخارادن محمد بن یسار و مسلم کبی سماع حدیث
ایتدی و مولینا لاری محمد طبریی طبقات شافعیه‌دن عد ایلمشدر باآنکه محمد
طبری مذهب محمد بن داود طاهری‌ده ایدی حتی ظاهر آیت ایله عامل
اولدیغی اجلدن چیلاق ایاغنه مسح ایدردی دیرلر بعض علمای والا رتبت
کندوبی رفضه نسبت ایتمکله اول مسئله‌دن رجوع ایلدی و تفسیر ایله تاریخی
ابتدا اوتوز بیک ورق ایدی دیرلر بعض یاران ظریف القاسیله هر برینی
اوچر بیک ورقه تخفیف ایلدی و بو سالده صاحب التصانیف ابو بشر محمد الدولابی
المروزی و شیخ ابو الحسین واسطی و مؤلف تفسیر و مسند ابو العباس الولید
اباه بو جهان کذراندن عالم آخرته روان اولدیلر و سنه ۳۱۱ ده صاحب
صحیح و تفسیر عمر بن محمد البخاری و مؤلف صحیح و مرتب تصانیف محمد بن اسحق
بن جریر النیشابوری وفات ایتدیلر و بو سالده حامد وزیر مؤاخذه و معاف
اولوب ایکنجی دفعه ابن الفرات مسند وزارته جالس اولدی و سنه ۳۱۲ ده ابو بکر محمد بن سلیمان
الباغندی که مشاهیر علمای حدیثدندر بر بیدر عالم آخرته انتقال و ارتحال ایتدی

ذکر طغیان سرداد قرمطیان ابو طاهر و بیان بعض وقایع در زمان ابو الفضل جعفر المقتدر

سابقا ذکر اولندیغی اوزره ابو طاهر فوت پدرندن صکره یدی یاشنده ایکن
مقتدای قرامطه اولدی و روز بروز نجم دولت و رفعتی ترقیده ایدی تا که سلطنتی
بر غایته ایرشدیکه سنه ۳۱۱ ده بیک یدی یوز سوار نامدار ایله بر کیجه بحریندن الفاه

ایدوب کنار خندق بصره یه کلدی و بی وقوف نکهبان و پاسبان بادوی قلعیه
نردبان وضع ایدوب ایچرویه کیردی واول بلده حاکمنک بناء حیاتی و سائر
اهل اسلامک منهدم ایدوب اون یدی کون اول دیارده لوازم قتل و غارت
و مراسم تخریب عمارتی محل تقدیمه ایرشدیردی بعده عنان مراجعتی صوب بحرینه
منعطف ایتدی و سنه ٣١٢ ده قوافل راه حجاجی که سالک راه فجاج ایدیلر یولترینی
آلدی و امیر حاجیان ابو الهیجا ابن حمدانی بیك ایکیوز مرد میدانی برله اسیر
ایتدی و بیك ایکیوز نفر رجال اهل سفر و نسوان بی تاب و توانده قتل ایلیوب
بالتمام اموال و جهات حجاجی نهب و تاراج قیلدی وچون خلیفه بو خبر غم معتبری
کوش ایتدی اضطراب عظیم اهالی دار السلامه ظاهر اولوب مقتدر خلیفه ترتیب
و تهیئه عسکره مقید اولمغله ابو طاهر بو معنی دن زیاده ترسان و متأثر
اولوب ابن حمدانی سائر مردانیله قید و بنددن اطلاق و ازاد قیلدی و الحیان
بلیغ البیان دار الخلافه روان ایدوب تمام تضرع و نیاز ایله التماس ایالت بصره
و اهواز ایلدی اما بو ملتمسی عتبه خلیفه ده حیز قبولده واقع اولمدی بالضروری
عنان عزیمتی جانب بحرینه منعطف قیلدی و بو سالده تکرار ابن الفرات معزول
و مقید اولوب مسند وزارت ابو القاسم عبد الله بن محمد الخاقانی یه تفویض
اولندی و مونس خادم اول وزیر بی نظیری که ملکات نفسانی و کمالات انسانیه
مالک ایدی طمع مزخرفات دنیوی ایله اشکنجه قوی یه چکدی و اون بیك دینار
تحصیل ایتدکدنصکره کندوسن اوغلی ایله قتل ایلدی مدت حیات ابن الفرات
یتمش بر ییل ایدی و اوچ نوبت اول ذات ستوده منقبت منصب وزارت مقتدرده قیام
ایتدی و سنه ٣١٣ ده مقتدر ابن خاقانی دخی امر دیوانی دن معزول ایدوب منصب
وزارتی ابو العباس احمد بن عبد الله الخصیبی یه ارزانی کوردی و بو سالده صاحب
مسند ابو قریش محمد بن جعفر بن خلف القهستانی و ابو العباس محمد بن اسحاق
السراج که جمله زهاد علما و عباد فضلادن ایدی وفات ایتدیلر تصحیح المصابیحده
ابو العباسدن منقولدرکه ایتدی جهت ترویح روح شریف حضرت رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه و سلم ایچون اون ایکی بیك ختم قران و اون ایکی بیك قربان
ایتمشم ولادتلری سنه ٢١٨ ده مدت حیاتلری طقسان طقوز ییل ایدی و دائما
ملازم الخلوة و مجاب الدعوة ایدی و سنه ٣١٤ ده صاحب التصانیف ابو بکر احمد
بن علی بن الحسن بن شهریار الرازی و شیخ نیشابور محمد بن مسیب الارغیانی
جهان فانیدن سرای جاودانی یه نقل ایتدیلر تصحیح المصابیحده محمد بن مسیبدن
منقولدرکه بیور ردیکه ایام مساجد فرق انام و منابر اسلامدن بر منبر قالمشمیدرکه
بن سماع حدیث شریف ایچون اکا صعود ایتمامش اولم و سنه ٣١٥ ده ابو بکر

ابو بکر عبد الله بن ابو داود السجستانی عالم جاودانی یه عزیمت ایتدی شیخ جوزیدن
منقولدرکه اوچیوز بیك ادمدن زیاده انك اوزرینه نماز قیلدیلر و دخی
ولادتلری سجستانده سنه ٢٣٠ ده وقوع بولدی و اطراف بلادی شرقا و غربا
سیاحت ایتدکدنصکره بغدادده کلوب متوطن اولدی و انده مسندی
و سننی و سیری و تفسیری و قرائت ایله ناسخ و منسوخی تصنیف ایتدی
و بو سالده محمد بن عقیل الازهر البلخی صاحب تاریخ و مسند و مؤلف صحیح
یعقوب بن اسحاق بن ابو عوانه الاسفراینی وفات ایلدیلر و بو سالده مقتدر
خلیفه وزیر احمد حصیبی مؤاخذه ایدوب ایکنجی نوبت علی بن عیسی مسند
وزارته کتوردی و بو سالده ایکنجی دفعه ابو طاهر قرمطی قتل و تاراج قافله
حجاجه جرأت ایدوب تا کوفه دکین عنان یکران چکمدی و بغدادیان و سائر
اعیان و ارکان بو خبر ملالت اثری اذعان ایتدکدنصکره واله و حیران
اولدیلر و مقتدر یوسف بن ابی الساجی عساکر دریا امواج ایله اول
غارتکر قافله حجاج اوزرینه کوندردی پس یوسف دخی اوتوز بیك مرد
اهل نبرد ایله متوجه کوفه اولدی و بر قاصد فصیح اللسان ابو طاهر قتنه
روان ایدوب اطاعت خلیفه یه کندوسن دعوت ایتدی و بو اجمالک تفصیلی
اولدرکه چون فرمان مقتدر برله ابی ساج مرد خودبین و لجاج اولمغله
خصم خونخواری خور کوردی و مقتدر خلیفه یه خبر ارسال ایتدیکه ابو
طاهری طوتوب جنابکه دربی کوندوره یم یوخسه باشنی کسوب دار الخلافه
سرینه ارسال ایده یم خلیفه جواب یازدیکه نیلرسك ایله نه ملکك جسترین
کسر ایله تاکه اول فرقه صاحب غرورك مروری بو جانبه متعسر اوله ابی ساج
خلیفه نك بو کلماته التفات ایتمیوب ابو طاهر ذکر اولندیغی کبی ایلچی کوندردی
دیکه بزم ارامزده حق صحبت قدیم و حقوق عظیم واردر و بوندن ماعداسنك
بنم عسکریمك مخاصمته مقاومتك یوقدر امدی باکردن مطاوعتی ربقه
اطاعته کتور و یاخود صاغ و سلامت طبانی و لایتده کورر ابو طاهر چون
بو وعد و وعیدی استماع ایلدی ابی ساجك نه مقدار عسکری واردر
دیو سؤال ایتدی قاصد ایتدی حالا کندو سیله حاضر و موجود اولان
جنود اوتوز بیك مرد معدوددر ابو طاهر ایتدی والله بو اوچ مرد قدر
دکلاردر پس کندو عسکرندن اوچ نفر قرمطی دعوت ایدوب ایتدی بو
اعیان عربان اراسنده بنم ایچون نفسکزی قربان ایلکز پس اول اوچ
نفر قرمطی نك بری کندو باشنی کسدی و بری کندوسنی بوغازندن اصدی
و بری دخی کندوسنی صویه آتوب غرق ایتدی بعده قاصده ایتدی هر کیمك

بو يله جان باشه قالمز لشكري اوله اول هچ دشمندن غم ويرواچكمز وخليفه
جهانه بيلوارب بيون الكز ابتداى قاصد سكا يمين ايله امان ويردم لكن
اول قدر صبر ايله كه ابي ساجي اسير ايدوب كوپكلر ايله درزنجير ايتدكمو
كوره سن والى اول حالت پرملالنده مشاهده ايتدكدنصكره خليفه يه
خبر ويره سن پس همان اول كيجه يانده اولان سوار ايله الغار ايتدكه وابي ساج
غافلك عسكرين تارمار ايدوب كندوبي طوندي و نظر قاصدده درزنجير
ايدوب كوپكلرين يانينه قاتدي چون خبر احوال ابي ساج مسموع صاحب
تخت وتاج اولدي يليق حاجب ايله ابو الهيجان بن حمدان قرق بيك مرد
ميدان ايله ابوطاهر اوزرينه عزيمت ايتدكه اما ابوطاهر اوچيوز مرد قاهر
ايله فراتدن عبور ايدوب بلده انباري ضرب تيغ خونباري ايله حيطه
تصرفه كتوردي ولشكر خليفه ساحل نهر عقرقوفده نزول ووقوف ايدوب
امر ابو الهيجا ايله جسري تخريب وكسر ايتديلر وسنه مذكوره ذي القعده سنك
اون برنده ابوطاهر جند جلادت مآثر ايله ايرشوب بين الجانبين جنك
وشين واقع اولوب اثناء محاربه‌ده نكباء نكبت بو دفعه دخي اعلام جند
دار السلام اوزرينه وزان اولدي واكثرينه انهزام راهنه خرام ويروب هر
بري برجانبه كريزان اولدي وابوطاهر غالب كلدي وچون نهر اوزرنده
اولان جسر منكسر اولمشيدي ابوطاهرك تعاقبه تمكن مجالي اولمدي اتفاقا
بو حالده يليق دخي آلتي بيك مرد نيزه دار ايله ابوطاهره دوچار اولدي
تكرار نيران وغا وعمان غوغا جوش وخروشه كلوب سيوف خورشيد درخشان
نبرد ايچنده برق خاطف كبي آتش فشان اولمغه باشلدي عاقبت بو محاربه‌ده
دخي كوكب طالع ابوطاهر اختر ظفر ايله سمت مقارنته مجمع وظاهر اولدي
واول كون غايت شرارت نفس وحرارت غضبندن نقش وجود يوسف بن
ابو الساجي وسائر اسيران محتاجي لوح هستي وصفحه سند دستيدن حك و
ازاله ايلدي واول محرم سنه ٣١٦ ده دير رحبه يه وارب بنجه كيمسه نك جبه حيات
چاك ايدوب مقارن خاك هلاك ايلدي واهل قرقيسايه امان ويروب
بر كروه كوه شكوه صوب جزيره يه روان قيلدي تا اكثر مردان بلداني قتل وكسر
وطائفه اطفال ونسواني غارت واسير ايدوب معاودت ايتديلر ومقرر
ايلديلر كه اهل هر خانداندن صنف نسا ومرداندن بيلده بر دينار خزانه ابوطاهره
تسليم ايدهلر وبو سالده علي بن عيسى امر وزارتدن استعفا ايدوب ابوعلي محمد بن
علي بن حسن مقله كه تدبير صائب وپاكيزه عقله مالك ايدي وزير مقتدر اولدي
وسنه ٣١٧ ده اعاظم امرا واكابر ملك اراداندن ابو الهيجا بن حمدان وبارزوك كبي اعيان

اعيان جواري ونسا امور مملكته دخل ايتدكلري ايچون مقتدره اظهار مخالفت
ايدوب متوجه دار الخلافه اولديلر ومونس كه حسب ظاهر ايله انلره موافقت
ومظاهرت ايلرويه وارب جناب خلافتي بو مخالفتدن آكاه ايتدكه وخليفه
خواهر ومادري ايله كندو سراينه كوندروكندي وبو جانبده امراء عاصي
وخليفه نك سائر خدام صاحب اختصاصي محمد بن معتضدي مسند خلافته
نصب ايدوب القاهر بالله ايله ملقب ايتديلر اتفاقا بو حالده مقارن بعض
مقيمان آستان خلافت امرا ايله اتفاق ايدوب مكمل ومسلح صحن سراي قاهره
عزيمت ايتديلر وخشونت تمام ايله قاهردن علوفه مألوفه‌لرين استيوب
بارزوك ايله ابن حمداني قتل ايتديلر وسراى مونسه وارب مقتدري درشت
الوب دار الخلافه يه كتورديلر وتكرار بيعت ايدوب مسند خلافته چقورديلر
وقاهري محبوس ايتديلر وسنه مذكوره ذي الحجه سنك سكزنجي كوني كه روز
ترويه دن عبارتدر ابوطاهر قرمطي عسكريله ناكاه مكه يه الغار ايتدي
وسل سيف حيف ايدوب اوتوز بيك نفره قريب مقيم وغريبدن مطاف حرم
محترمده قتل ايتدكه وحجر الاسودي موضعندن قلع ايدوب كندو ديارينه الوب
كتدي وبر روايتده تا والي ولايت افريقيه ابو محمد عبد الله ابن اسمعيلدن
كندويه مكتوب شفاعت كلمينجه اول حجر مباركي محلنه كوندرمدي وبعض روايتده
كتورمشلردركه سنه ٣٣٩ ده زمان مطيع خليفه‌ده طائفه قرامطه حجر الاسودي
يكرمي بيلدن متجاوز ايدي كه مكه مباركه‌دن الوب كندو ديارلرينه كتورمشلر
ايدي تاريخ مزبورده كتوروب مسجد كوفه‌ده يدنجي ستونه بغلديلر وايتديلر
بز بوني امر وفرمان ايله الوب كتمش ايدوك كرو امر وفرمان ايله كتوردك
وبو بابده حضرت مظهر العجايب اسد الله الغالب علي بن ابي طالبدن رض
منقولدركه بيورمشلردر كاني انظر الى الساري وقد حمل الحجر الاسود من مكه
وعلقه من هذه الاسطوانه ويدنجي ستونه اشارت ايلدي ينصبه رجل
اسمه رحمه چون قرامطه ستون مسجد كوفه‌يه بغلق استديلر هر قنقي استطوانه‌يه
استوار ايتديلر ايسه طورمدي اخر يدنجي ستونده قرار وسكون بولدي وتاريخ
كزيده ده مسطوردركه اول زمانده كه قرامطه حجر الاسودي كعبه‌دن
الوب كيدرلردي آلتنده قرق رأس جمل وناقه بي تاب وطاقت اولديلر
وبنجه جمل قوي عمل بيابانده جان ويروب يولده قالديلر وبو دفعه كه
مسلمانلر اني كعبه‌يه الوب كتورديلر بر جمل لاغر كه غايتده بي قوا ايدي اسان
وجهيله حرم محترمه ايرشديردي وسنه ٣١٨ ده ابن مقله طالعنده شكل عقله
واقع اولمغله وزارت مقتدردن معزول اولدي وسليمان بن حسن كه

خلق مستحسن ايله موصوف ايدي امر وزارته قيام ايتدي و سنه ٣١٩ ده سليمان دخي
وزارتدن دفع اولنوب ابو القاسم كلوذاني مسند وزارت ديوانيه نصب
اولندي وبرقاچ كوندن نصكره اولدخي وزراي سابق كبي اوج دولتدن حضيض
مذلته لاحق اولدي وحسين بن قاسم منصب وزارتله متصف ومتبسم اولدي
ويدي آيدن نصكره اولدخي قيد بلا وبند عنايه مبتلا اولدي ومورخاندن بعض
لرك قوليله ابو الفتح فضل بن جعفر بن محمد بن الفرات منصب وزارته منصوب
اولدي وبو سالده شيخ ابو علي احمد بن محمد رودباري امرباري برله راه مصرده
عالم آخرته رحلت ايتدي شيخ ابو علي ابناي رؤساي وزرادندر ونسب شريف
لري سلاطين كسري يه منتهي اولور شيخ حد ذاتنده فقيه واديب وحافظ
حديث حضرت حبيب ايدي صلى الله عليه وسلم وبغدادده جنيد ونوري
وابو حمزه وساير مشايخ بلند رتبت ايله مناسبت وصحبت ايتمشدي هكذا قال صاحب
النفحات وبو سالده شيخ ابو عبد الله محمد بن فضل بلخي سمرقندده سالك
شهرستان عدم اولدي وشيخ محمد بلخي الاصلدر لكن متعصبان بدمزاج
كندويي شهر بلخدن بي كناه اخراج ايتديلر وجناب شيخ مبارك يوزين شهر بلخه
دوندوروب اهاليسنه بددعا ونفرين ايلدي اول اجلدن بلخده ارباب
صدق وهدى دن ارتق بر صوفي صافي نهاد پيدا اولمدي وفي رواية اخرى
توفي سنه ٣٢٩ وبو سالده اهل فتنه وفساددن برجمع بدنهاد مونس خادمه
ديديلركه مقتدر خليفه سنك قتلكه ساعيدر بناء على هذا بي اذن خليفه
صوب موصله متوجه اولدي وحكام موصلكه اولاد حمدان ايديلر اوتوز
بيك مرد ميدان ايله مونس خادمه قرشو روان اولديلر بو انكه اول زمانده
مونس خادمك يانندە سكزيوز نفردن غيري لشكري يوغيدي لكن بر مقتضاي
مصداق كه كم من فئة قليلة غلبت فئة كثيرة باذن الله مونس غالب كلوب
داود بن حمدان معركه ميداننده بيجان دوشدي وساير اخوان واعواني منهزم
اولوب هر بري بر جانبه روان اولدي ومونس خادم يدي آي مقداري
موصلده توقف وارام ايتدكدن نصكره كيننه سينه دن آلات حربيه زهرآب
واسلحه ضربيه صيقل وتاب ويروب سپاه باران اعداد ايله متوجه بغداد اولدي
مقتدر دخي لشكر دار السلام ايله مقابليه رفع اعلام ايدوب جانبيندن
كارخانه كارزار كرم اولوب شعله نيران دار وكير كره اثيره تأثير ايتدي
آخر مقتدر امر جناب رب قدير برله منهزم اولوب اثناي فرارده اعوان مونس
دن بر فوج ايريشوب باشين كسوب نظر مونسه كتورديلر مونس سر مقتدري
كوردكده غايت متأثر اولوب مقتدر خليفه بو حاليله كشته اولمق مناسب دكل

دكل ايدي ديوب قاتللرينه سرزنش ايتدي و سنه ٣٢١ ده ابو جعفر احمد بن محمد بن
سلامه الطحاوي مزخرفات دنيويه دن رشته اميدي قطع ايدوب حبل
المتين درجات اخرويه يه متمسك اولدي ولادتي سنه ٢٣٨ ده واقع اولمشيدي
وطحاويكه حاوي انواع فضايل صوري ومعنوي ايدي اوايل حالده تتبع
مذهب امام شافعي رضي الله عنه ايدردي وابو ابراهيم المزني ياننده فقه
اوقوردي اول اثناده بركون ابو ابراهيم طحاوي يه ايتدي والله كه سندن
خير ظاهر اولمسه كرك وابو جعفر بو سوزدن رنجيده ومضطرب اولوب
درس ابو جعفر بن ابي عمران الحنفي يه حاضر اولدي ومذهب امام اعظمه مشتغل
اولوب فقاهتده درجه كماله ايرشدي وكتاب طحاويكه دقايق مسائل فقهيه
جامع وحاويدر تأليف وتصنيف ايلدي وبو كتابي تمام ايتدكدن نصكره امام
ايتدي خداي تعالى ابو ابراهيمه اوزرينه رحمت ايدوب داخل جنات نعيم ايليه كه
اكر حال حياتنده اولسه ونيم بو كتاب مستطابي مطالعه قلسه مقرر دركه كندويه
كفارت يمين ويردي وجمله تصانيف فايقه سندن كتاب مختصر فقه وشرح الاثار
واختلاف العلما واحكام القرآن والشروط والعقيده وبونلردن غيري نيجه
كتاب مستطابي واردركه هر بري علمايه حجت وسنددر توفي في شهر ذي القعدة للسنة المذكوره

ذكر خلافة القاهر بالله ابو منصور محمد بن المعتضد

چون مونس خادم مقتدري قتل ايدوب بغداده كلدي مراد ايتديكه مقتدرك
اوغلي ابو العباسه لباس خلافتي الباس ايليه ابو يعقوب اسحق بن اسمعيل كه اعيان
واجب التبجيلدن بريسي ايدي ايتدي شمدي كه جناب رب العباد بزي واهالي
بغدادي اول خليفه بي عدل ودادن خلاص ايتدي كه قليل وجليل امور
مملكتي دست مادر وجواريه وضع ايتمشيدي تكرار بز واهل بلد انك ولدي
ايله بيعت ايتمزز زيرا البته بر مله اولدخي والدي ايتدوكي معامله اتسه كركدر
حيث قيل لا تلد الحية الا الحية وبو بابده سوكند ويمين ايدرزكه تخت
خلافته اجلاس ايتمزز الا شول شخص كاملي كه وفور عدل وداد وعقل وسداد
ايله آراسته اوله وبزه دخي سرانجام امور ومهمات انامده دخل تام ويره پس
خاطر ارباب اختيار خلافت قاهر اوزرينه قرار ايدوب مونس كندو وسيله
عهد وميثاق ايتديكه كندو وبليق حاجب واوغلي علي حقنده بدكمان اوليه
وبر ضرر وزيان ايرشديرميه وبو بابده عهدنامه يازوب عامه اناسه بيلديره
بعده لوازم متابعت ومراسم مبايعتي ادا ايتديلر وچون قاهر جلوس مسند
خلافت فاخر برله سرافراز اولدي ابن مقله يي فارسدن طلب ايدوب وزير ومملكته
مشير نصب وتعيين ايلدي ومنصب حجابتي علي بن بليقه لايق وارزاني كوردي

واولاد مقتدري مقيد ايدوب تعذيب وشكنجه يه صالدی ومادر مقتدري
علت استسقايه مبتلا ايكن محصلان غلاظ وشداده تسليم ايدوب كندوسندن
زر وسيم دن مبلغ عظيم تحصيل قيلديلر بو جهتدن مونس خادم ايله يلبق و
ابن مقله وسائر امرا قاهردن متنفر اولديلر ومخالفته اغاز قيلديلر وبو معنی
قاهره اوزرينه ظاهر اولوب مونس خادمی ويلبق حاجبی واوغلی علیی قتل ايلدی
تاريخ كزيده ده مسطوردر كه چون مونس استادك باشنی اوريه كتوردیلر
اول قدر بيوك ايديكه چون مغز نغزين امتحان ايچون ميزانده وزن ايتديلر
وقيه بغدادی ايله التی رطل عراقی كلدی وابن مقله واقعهٔ مونس دن
صكره زوايای اختفاده مستأنس اولوب بعض اوقاتده وزرا وامرا ايله
ملاقات ايدردی وانلری همچنان سخنان پر تأثير ايله خلع قاهره دلير ايدوب
كيدردی وبوندن غيری ايكيوز دينار منجمله اهدا ايلدی تاكه سيمايه كه مقدم
اتراك بی ادراك ايدی ديه لركه بو سال احكام فلك داير واوضاع كواكب
سياردن شويله استدلال اولنور كه بر نكبت عظيم شامل حال قاهر اولور وسيما
اوضاع نجوم سمادن خوفناك اولوب قاهره متغير اولدی وموافقت سائر
امرا ايله كندوی مسند خلافتدن ايندیروب چشم جهان بيننه ميل اهنينی
چكدی منقولدر كه زمان خلافت المطيع لله ده دكين حال حياتده قالدی
وترادف ايام برله كندويه بر مرتبه فقر وفاقه مستولی اولديكه ايام جمعاتده
سائر كوران بی نواكبی محلاتی دوران ايدوب دريوزه ايدردی ودائما
دير ايديكه ای بزركان ناس وای مسلمانان حق شناس صدقه كزی شول
كيمسه دن دريغ ايتمك كه دونكی كون صاحب تخت وتاج ايدی وبوكون سزه
عرض احتياج ايلر وامر جناب حضرت قادر برله خلع قاهر سنه ۳۲۲ ده وقوع بولدی
مدت دولتی بر ييل التی ای عمری اللی ايكی ييل ايدی ابن مقله ومحمد بن قاسم وزيرلری اولديلر

ذكر خلافت الراضی بالله ابو العباس محمد بن المقتدر

مورخان ستوده مآثر مرقوم كلك دريا مقاطر ايلمشلردر كه چون عظمای
بغداد خلع قاهره قادر اولديلر محمد بن المقتدری تنكنای محبسدن چيقاروب
فرحنای مسند جهانبانی يه چيقرديلر وكندوسن الراضی بالله ايله ملقب قيلديلر
وعامهٔ سكان اراضی عدل وداد راضی دن خوشنود وراضی اولديلر ومنصب
وزارتی ابن مقله يه تفويض ايدوب باب استمالت خواطر ارباب دولتده مراسم
سعی واهتمامی محل تقديمه ايرشديردی وحد ذاتنده جمال حال راضی زيور
عدل وفضل وپيرايهٔ جود وبذل برله مزين ايدی ودائما علما وندمايی
منظور نظر التفات ايدوب معتادن انواع انعام والتفات قيلوردی علم

علم اخبار وانسابده ماهر ونظم قصايد واشعارده شاعر ساحر ايدی
وراضی اخرين خليفه در كه كلمات منظوماتی سلك تحريره چكوب مدون
ايتديلر وآندن صكره خلفادن بر كيمسه جمعاتده واعيادده منبره صعود
ايدوب خطبه يه بنياد اورمدی وقطع يد ابن مقله كه جمله افاضل وزرادن
ايدی انك ايام دولتنده واقع اولدی وهم اول اوانده بحكم ماكانی بغداد
اوزرينه استيلا ايدوب مسند امير الامرايی ده اوتوردی وفات راضی ربيع الاول
سنه ۳۲۹ وقوع بولدی واول وقت راضی اوتوز ايكی ساله ايرمشيدی مدت خلافتی التی ييل
ايلی ايكی آيدر وابن مقله وعبد الرحمن بن عيسی ومحمد بن قاسم الكرخی وسليمان وزارتنده ايكيلر

كفتار در بيان بعضی از وقايع وفوت اشراف وذكر كرفتاری ابن مقله بسبب مراسله بحكم

خلافت راضی دن سال اولده سنه ۳۲۲ ده كسوت حيات شيخ خير نساج بی تار
وپود وساحهٔ ظهوردن نابود اولدی وهو ابو الحسن محمد بن اسمعيل جناب
شيخك اصل وانساب طاهره لری سامره دندر اما بغدادده نشو ونما بولوب
مقيم اولدی واكثر اوقات ابو حمزهٔ بغدادی ايله صحبت ايدردی جعفر خلديدن
منقولدر كه نساجدن بر كون صوردم بغداد خلقی سكا نيچون نساج ديرلر
بيوردیكه جناب مولی ايله عهد ايتمشيدم كه اصلا حياتده اولدقجه رطب يميم
بر كون آرزوی نفسانی واشتهای حيوانی بكا غلبه ايدوب بردانه رطب يدم
وهمان لحظه بكا بر شخص نظر ايدوب ايتدی سن بنم بندهٔ سابقم وعبد آبقم
دكلميسن ای خير مكر اول شخصك خير نام بر غلام بنامی قاچمشيدی كه بكا سيرت
وصورت ايله مشابه ايدی پس جواب اربعه دن خلق جمع اولوب ايتديلر والله
بوسنك آبق اولان غلام سابقكدر وبن حيران اولوب ديدهٔ عبرت ايله
بونلره نكران ايدم وبيلدم كه بو بليه كرفتار ومقيد اولمقلغمه سبب ندر
لاجرم قضايه رضا ويروب اول خواجهٔ محترم بنی كارخانه سنه كوتردی
كه غلاملری انده نساجلق ايدردی وبكا ددیكه نه طوردسون كندو اسكی
كاركاهكه كيروب صنعتكه مقيد اول دبن چون ايا غمی كاركاهه چكوب طوقومغه
اغاز ايلدم بكا اول صنعت بر وجهله آسان كورندیكه كويا مدت مديد انك
تحصيلنده تعب شديد چكوب استاد اولمشم وچون درت آی مقداری بو نهج
اوزرينه صنعت نسجه مشغول اولدم بر كيجه پاك وضوء آلوب جناب معبوده
سجود ايدوب ايتدم خدايا كثير العطايا وغافر الخطايا جرم وجنايت بی نهايتمه
اعتراف ايتدم من بعد جد وجهد ايده يم كه خلاف عهد برنسنه بو عبد ضعيف
وبيچاره دن صدور ايتميه چون صباح اولدی عنايت ملك العلام برله اول كجه دن
غلام مشابهتی بندن زائل اولوب تكرار صورت اصليمه معاودت ايدوب بكا

بولدم وبعض رواة ثقاتدن منقولدر كه مدت عمر خير نساج يوز يكرمي سال
ايدي هر زمان اول منبع فوز وفلاح ومعدن رشد وصلاح رقص وسماعه آغاز
وافتتاح ايتسه اول مرشد دانا وبيناننك ظهرمبارككنده اولان انجذاب وانحنا
زائل اولوب قد جوان كبي استقامت وتوان حاصل قلوردي وبو سالده ابو جعفر
محمد بن عمرو بن موسى العقيلي صاحب الجرح والتعديل وفات ايدوب جناب روضه
رضوانه روان اولدي احمد بن عبد الله النيسابوريدن منقولدر كه بيوردي بن
ابو جعفر مجلسنده كندو سندندن كتاب الجرح والتعديلي استماع ايدردك ناگاه يوسف بن
حسين الرازي مجلسه داخل اولوب ايتدي يا ابا محمد بونه كتابدر كه قرائت ايدرسز
بيوردیلر كه كتاب الجرح والتعديلدر يوسف رازي ايتدي بونك معناسي ندر
بيورديلر كه علماي حديث بلديرركه في الحقيقه فلاني ثقه وغير ثقه در يوسف رازي
ايتدي ايا جناب رب العزتدن استحيا ايتمدوكمي كه غرقه بحر رحمت رحمان اولان
علماي اهل ايماني غيبت ايتمكه رغبت ايدرسن بالكه انلر علماي سلف وسن
انلره نسبت خلف اولورسن پس ابو جعفر محمد ايتدي يا ابا يعقوب والله اگر بو كلام
حكمت انجام بوندن مقدم مسموع اذن اذعانم اولسيدي بو كتابي بن تصنيف ايتمزدم
ديوب بو كلام تامك تاثيرندن وجودي رعشه دار اولوب الندن كتاب زمينه
دوشدي وسنه ٣٢٣ ده ابو طاهر قرمطي بردفعه دخي حجاجك طريقن قجاجك طولته
لكن شفاعت يعني سادات كوفه برله قتل وتاراج حجاجدن ال چكدي اما اول
طائفه سلوك بيت الحرامدن منع ايتدي وبو سالده اساس بقاي مؤلف مسند
احمد بن موسى بن العباس انهدام وانطماس بولدي ولد في ربيع الاخر سنه ٢٤٥ ده
كان امام القراء في زمانه وانفرد بالقراءة في عصره وسنه ٣٢٤ ده صاحب المصنفات
ابو الحسن علي بن اسمعيل الاشعري لباس حياتدن عاري وبري اولدي وهو
امام اهل السنة في الاصول ولد سنه ٢٦٥ تلمذ للجبائي مدة ثم اعرض عنه وهو
حنفي المذهب وغلط السبكي في عده اياه من طبقات الشافعية كذا نقله بعض
المتأخرين وقيل انه اشتغل مالكيا وشافعيا واستقر حنفيا والله اعلم بالصواب
مصلح الدين لاري تاريخنده مرقوم كلك گوهرباري بيورمشدر كه شيخ ابو الحسن
اشعري سكز واسطه ايله ابو موسى اشعري رضي الله عنه واصل اولور اوايل
حالده ابو علي جبائي دن كه رؤس معتزلهدن ايدي تلمذ ايتدي ودير لركه جبائي
نك تصنيف وتأليفده قدرت مقتدرسي وار ايدي لكن حين مناظره ومباحثهده
عدم مساعدهٔ قوت ناطقه برله نقصان وقصوري چوق ايدي وچون علماء
فضيلت انتما اراسنده اثناي درسده بر بحث اولسه اشعري يه اشارت واشعار
ايدردي تا كندو طرفندن انلر ايله بحث ايليه عاقبت ابو الحسن اشعري يه توفيق ربوبيت

رفيق اولوب طريقهٔ جبائيدن اعراض ايتدي وجامع بصرهده كرسي اوزرينه
چيقوب خلقه ايتدي ايها الناس بن بو آنه دك خلق قرآنه قايل ايدم ونفي
رؤيت جناب رب العزت ايدردم وافعال عبادي عبادهٔ منسوب و
مستند بلوردم وعذاب قبر ايله مخلوقيت جنت وجهنمه انكار قيلوردم حالا
بو عقايددن تائب وبو اعتقاد فاسددن آيب اولدم شيخ كبير ابو عبد الله
حفيف روايت ايدر كه هزار شدت وعسرت برله بركون بصره شهرنه واردم
كوردم كه ابو الحسن اشعري علماي معتزلهدن بر جماعت ورزله ايچنده اوتورر
واول قوم اصول كلامده بعض مسائل كندويه عرض واعلام ايدرلردي
چونكه جملهسي ساكت اولوب سوزلرين تمام ايتدي اشعري شايشته دن
بري هر برينه جواب صواب ويردي چون اول مجلس فاخر تمام وآخر اولدي
يانينه واروب ايتدم سنك فاتح زبانك ونه مقدار سميع اذعانك واردر كه
بو قدر نفر سائلك مسائلن فهم ايدوب جوابلرين بي تردد واضطراب ويردك
بنم بو سوزمدن متبسم اولوب درونندن نسيم نشاطي متنسم اولدي قاضي ابو بكر
باقلانيدن كه اعلام علوم علماي اصول كلامدندر منقولدر كه دائما
بيوررلر ديكه بنم سائر علمه نسبت افضل حالتم كلام تام اشعريي فهم ايتمكدر
وشيخ علي دقاقدن منقولدر كه بيوررلردي زاهر بن احمددن استماع
ايلدمكه ديدلر حين وفاتده ابو الحسن اشعرينك مبارك باشي بنم كنارمده
ايدي انثا قادردن حلقومنده طورميوب بر سوز سويلردي چون باشيم مبارك
دهانينه قريب ايتدم اشتدم كه طورميوب ديرايدي لعن الله المعتزلة هو
وبو سالده مشاهير فقهاي حنفيهدن علي بن محمد ابن حسن بن كاس نخعي كوفه
ابو القاسم مطرزينك استاديدر وفات ايتدي وبو سالده راضي ابن مقله دن
رنجيدهٔ خاطر اولوب صحيفهٔ احوالنه رقم عزل چكدي وعبد الرحمن ابن عيسي
مسند وزارته يكوردي لكن برقچ كوندنصكره اني دخي معزول ومخذول ايدوب
منصب وزارت ابو جعفر محمد بن قاسم الكرخي يه تعيين اولندي ومحمد دخي
سهل مدت ايچنده ياران سابقنه لاحق اولدي وسليمان بن حسينك حضر
دولتي خاتم وزارت ايله مزين اولدي وسنه ٣٢٥ ده ابن رائق كه رائق و
فاتق امور دولت وفائق ايدي ابو طاهر قرمطيدن قبول ايلديكه هر سال
اللي بيك التون مال بغداددن كندويه ارسال ايليه شول شرط ايله كه
متعرض قوافل مكهٔ مباركه اولميه وبو واسطه ايله فتنه وفساد قرمطيان
ميان آدميانندن مرتفع اولدي وبو سالده ابو حامد محمد بن الحسن الشرقي
المورخ عالم آخرته نقل ايتدي وسنه ٣٢٦ ده ابن مقله تكرار مرتبهٔ بلند وزارت

ايله بهره مند اولوب ابن رائق ايله غوغا ونزاعه اغاز ايتدي و بجكم ماكانی يه كه
غلام پادشاه ديالمه مرداويج بن زيار ايدي وقتل خواجه سندن صكره بلاد
عربدن بعض ولايت وحوالي اوزرينه مستولي اولدي برنامه يازوب آني
بغداده طلب ايتدي وبو خبر لاينبغي وغير لايق مسموع ابن رائق اولوب كيفيت
حالي خليفه يه عرض ايتدي وچونكه بجكم ماكانی نك كلمسنه رضاء راضي يوغيدي
لاجرم ابن مقلهٔ مخاطب ايدوب ايتدي نچون بي اذن وبي اجازت بجكمه نامه
يازدك ابن مقله بو كاره انكار ايدوب اخر سمتا ايله جواب ويردي حكمت
الهي اول اثناده مكتوب عيني ايله ظهوره كلوب دار الخلافه دن فرمان نافذ
اولديكه ابن مقله نك الن قطع ايده لر وبيچاره ابن مقله بو بابده اصطرابه
ايدوب ايتدي اول يد مؤيده كه بو قدر مصحف شريف يازوب واضع خط
لطيف اوله اني قطع ايلمك لايق ومروت ميدر ددكده اصلا بو كلام جامع
مسموع ونافع اولمدي خواه ناخواه دست راستن قطع ايلديلر وصكره راضي
بو وضع نامرضي دن نادم اولوب اطبايه نادرهٔ مداوا ايچون امر ايلدي
چون جراحت التيام بولدي قلمي ساعد ناساعدنه بغليوب كتابت ايدردي
وواسطهٔ كتابت ايله راضي دن ينه منصب وزارتي طلب ايدوب كيدردي
چونكه ابن رائق ابن مقله نك بو داعيه سنه واقف اولدي امر ايلدي تا زبانن
قطع ايدوب كندوي زندانه الوب كتديلر وسنه ٣٢٧ ده بو عالم پر محنتدن
روضهٔ جنته رحلت ايتدي حبيب السيرده منقولدركه ابن مقله مشاهد
وزراي عظام واعاظم فضلاي كرامده منتظم ايدي ايام دولت واقبال
واوان وزارت واستقلالده رايت جود وسخاوتي افراشته ايتمشدي وحسن
كتابتي اول مثابه ده ايديكه مشاهدهٔ صورت خطندن بصيرت حظ كامله
ونصيب شامل بولوردي وقلم كوهربار وسحر اثاري برله رقم نسخ خطوط جور
نويسان اقطار آفاق اوزرينه چكدي بعض نقله روايتي ايله ابن مقله اوچ
خليفه يه وزير اولدي قاهره ومقتدره وراضي يه واوچ مصحف شريف
يازديكه بو سپهر مينا هزار چشم بينا برله صفحات روزكارده اوبله يادكار
مشاهده ايتمه مشدر وسنهٔ مذكوره ده بجكم بي حكم راضي لشكر اراضي برله
متوجه بغداد اولوب ابن رائق فرار ايتدي وبجكم مهمات كليات وجزئيات دولتي
قبول ايدوب منصب امير الامرايي ده اوتوردي وبو سالده عبد الرحمن
ابن ابي حاتم محمد ابن ادريس صاحب تفسير بو دار محنت ابادن جنت قدسه
نهاده عزم ايتدي وسنه ٣٢٨ ده راضي معاهده اولنديغي اوزره الكي بيك
ديناري ابو طاهر قرمطئ بدكرداره ياننه كوندردي تا فرقهٔ حجاجه بد رقه

بد رقه اولوب مكهٔ مباركه يه ارسال ايليه وابو طاهر دخي خليفه نك
بو احساننه مظهر اولوب بو شغل خطيرك عهده سندن كلمكه تعهد ايلدي
وبو سالده صاحب المصنفات ابو بكر محمد بن بشار الانباري رحمت بارييه
انتقال ايتدي ميلاد باسعادي سنه ٣٧١ علم حديث وقرائتده وقواعد نحو وعربيت
ده كمال اهليتده ايدي منقولدركه يوز بكرمي تفسير قران اسانيد صحيحه سيله
خاطرنشان ايدنمشدي بر كون تعبير رؤياده كندودن بر مسئله سؤال
ايتديلر بيوردي لركه صباح كلك كه جواب شافي وتعبير وافي تدارك اولنه واو
بانئ مباني معاني اول كيجه تعبير رؤياده كتاب كرماني سراپا خاطرنشانی
ايتدي وجملهٔ مصنفاتندن كتاب كافي وكتاب الاضداد والمذكر والمؤنثدر
وبو سالده ابو مرتعش نيشابوري وادئ مهجورييه انتقال ايتدي نيسابوري
الاصلدر لكن بغدادده محلهٔ حيره ده ساكن ايدي ائمهٔ مشايخ عراقدندر
وكندوسي اهل سداد ابو حفص حداددندر ابو القاسم جنيدي كورمشدي
وبغدادده مسجد شونيزيه ده وفات ايتدي وبو سالده شيخ ابو علي محمد بن
عبد الوهاب الثقفي بلدهٔ نيسابورده وفات ايلدي نفحاتده مرقوم كلك
عنبرين رشحات اولمشدركه جناب شيخ نيشابورده اكثر علوم شرعيده
امام ايدي وابو حفص حدادي وحمدون قصاري كورمشيدي وسنه ٣٢٥
راضي خليفه علت استسقا برله عازم دار البقا اولدي رحمة الله تعالى عليه

ذكر خلافت المتقي لله ابو اسحق ابرهيم بن المقتدر بالله

مورخان فضائل پناه روايت ايتمشلردركه وقت وفات راضي ده بجكم بلدهٔ
واسطده حكومت ايدردي چونكه فوت خليفه كوش ايتدي استعجال ايله
بغداده بر قاصد ايله پيغام كوندردي كه علما وقضات واشراف بني هاشم
اولاد ال عباسدن هر قنغيسي كه لايق مسند خلافت اوله اكا مبايعت ايليه لر
پس خواص وعوام بغداد دار السلام مشاوره دن صكره ابرهيم بن المقتدري
متضمن انواع آفت اولان سرير خلافت اوزره اجلاس ايتديلر واسمني المتقي لله
قوديلر وبجكم حكم حاكم البرايا برله عرضهٔ تيغ منايا اولمق وعبد الله بريدي
بغداد اوزره استيلا قلمق ايام خلافت متقي ده واقع اولدي وسنه ٣٣٢ ده
توزون كه جملهٔ امراء بجكم ده ايدي متقي نك چشم جهان بيننه ميل آهنين
چكدي وبيچاره متقي بو ابتلادن صكره مدت مديد فنا وعناي شديد
ايله بقيهٔ روزكارين چكوردي اوقات حياتي التمش ييل ايدي وزمان
خلافتي اوچ ييل ايله اون براي اولدي ومنصب وزارتنه متصرف اولانلر
سليمان بن حسن مخلد واحمد بن ميمون ومحمد بن احمد القواريطي واحمد بن عبد الله الاصفهاني

ذکر بیان کشته شدن بجکم ماکانی وذکر بعض دیکر از حوادث عالم فانی

حاویان فضائل نفسانی وراویان شمایل انسانی کورمشلر درکه چون متقی مسند جهانبانی وتخت خسروانی اوزره جلوس ایتدی اول ایامده حکم بجکم ماکانی ایله بعض خدام وملازمانی بغدادده کلوب خلفایه منسوب اولان اسباب تیز رفتار وستران باربردار وبعض امتعۀ کرانبها وسائر اسباب واشیادن وافر نسنا اخذ ایدوب بجکم ماکانی ایچون ضبط ایتدیلر وبو حرکت بی برکت کندویه نامبارک اولوب باعث هلاک وموجب فلاکت اولدی زیرا اول اوآنده شرذمۀ قلیله ایله امید شکار ایچون جانب صحرایه روان اولدی بو اثناده استماع ایتدیکه طائفۀ اکراددن برکروه اول وادی وکوهده وافر مواشی واغنام ایله اتخاذ منزل ومقام ایلمشلر پس بجکم ماکانی حرص جمع اموال فانی ایله اول طائفۀ شجاعت انتمایی غارت ویغمایه مباشرت ایلدی اکراد دیو نژاد واقف اولوب بالاضطرار آخر منزله فرار ایلدیلر بجکم ماکان انلری تعاقب ایتدی اول طائفه‌دن برمرد دلیرک هلاک وتدمیری قصدنه ایکی دانه تیر اتدی حکمت الهی سهم مرادی هدف مقصوده مصادف اولمیوب غایت غضبدن اول مردک عقبنده دوان وروان ایکن ناکاه فرقۀ اکراددن برمرد نیزه زن ماننده ذوالیزن ایریشوب ناکاه بجکمه برنیزه اوردی واول مرد کزینی پشت زیندن صحن زمینه ایندیردی وکارین تمام ایتدی وبجکم ترک غایتده مرد درشت وسترک ایدی ولسان عربی فهم ایدردی لکن تکلم ایتمزدی بلکه دائما واسطۀ ترجمان ایله سویلشوردی ودیرایدیکه انکچون لسان عربی ایله تکلم ایتمم مبادا که خبط وخطا ایلیم رئیس فصیحدن سهو وخطا زیاده قبیح دردیرایدی قاضی ابو الحسن تنوخی‌دن منقولدرکه برکون زمرۀ مشایخ فصحادن برشخص مجلس بجکمه کلوب لغات فارسیه وعربیه برله جواهر پند ونصیحت سودمندی ایثار ایلدی وبجکم اول مواعظ مفیده‌دن زیاده متأثر وکریان اولدی چون اول ناصح فصیح مجلسدن قالقوب طشره کتدی بجکم برغلامنه ایتدی وار اول واعظه شونده بیک درهم خزینه‌دن الوب تسلیم ایله پس غلام دخی حسب المأمور اول مال موفوری واعظ مذکوره کتوروب تسلیم ایلدی ودونوب نظر بجکمه کلدی بجکم ایتدی زاهد اول درهمی قبول ایتدیمی غلام ایتدی بلی قبول ایتدی پس بجکم اطرافنده اولان اشرافه التفات ایدوب ایتدی بنم مأمولم دکل ایدیکه اول واعظ اهل فضول درهم مذکوری قبول ایلیه که زیاده زهدنه اعتمادم وار ایدی لکن معلوم اولدیکه عامۀ ناس صیاد وقناصدر نهایت شبکه‌لری ودام‌لری مختلف ومغایردردی وبو واقعه‌دن صکره حاکم بصره ابو عبدالله بریدی

بریدی امیر الامرا اولمق آرزوسیله متوجه جانب بغداد اولدی وارکان سلطنت واولاد ترکان ایله مابینلرنده محاربه واقع اولوب بالضروری عبد الله بریدی بصره‌یه فرار ایتدی وسنه ٣٣٠ ده ایکنجی نوبت عساکر دریا هیبت ایله علم طغیانی قالدیروب بغدادی اوزرینه مستولی اولدی ومراسم قتل وغارت ویغما وخسارتدن دقیقه فوت ایتمدی ومتقی اول شقی شرندن پنهان ومختفی اولدی وبعض مخصوصان ایله شهر موصله واصل اولوب ناصر الدوله ایله سیف الدوله‌دن که ولدان عبد الله حمدان وهم والیان موصل وشام ایدیلر استمداد واستنصار ایتدی انلر دخی انکشت قبولی چشم اجابته وضع ایدوب سپاه موفور ایله متوجه بغداد اولدیلر وعبد الله بریدی اول لشکره مقاومت ایده میوب طرف واسطه مراجعت ایتدی ومتقی دار الخلافۀ بغداده کلوب تخت سلطنتده قرار ایتدی بعده ناصر الدوله دلاوران صاحب الصوله برله عبد الله بریدی‌یی تعاقب ایدوب حدود مداینده کندویه ایرشدیلر ضرب تیغ وسنان ایله عسکرینی منهزم وپریشان ایتدیلر وبو سالک ربیع الاولنده ابو عبد الله الحسن ابن اسماعیل المحاملی القاضی قضا اجله کرفتار اولوب سجل حیاتی امضا مماتی ایله مختوم وممضی اولدی واول فاضل خجسته خصال التمش سال کوفه‌ده منصب قضایه اشتغال کوستردی واواخر اوقات حیاتنده اول ذات نیکوصفات اول شغل خطیردن استعفا ایدوب کنج انزوا واختفا اختیار ایتدی وتیسیر المصابیحده مسطوردرکه مجلس درس ابو عبد اللهده اون بیک طالب علم حاضر اولوردی وبو سالده محمد بن عبد الملک بن فرج القرطبی که مشاهیر محدثین واکابر علماء اهل یقیندن ایدی وسنن ابی داود اوزرینه برکتاب بلاغت نصاب تألیف ایتمشدی وفات ایتدی وسنه ٣٣١ ده بغدادی بکلربکلیکی بوزون اوزرنده که اعاظم امرای بجکمدن ایدی قرار قیلدی وسنه ٣٣٢ ده متقی وبوزون اراسنده غبار کدورت ونزاع ارتفاع بولدی وجنک وجدالدن صکره متقی خلیفه منهزم اولوب یاننده اولان فرقۀ صاحب تفرقه برله عازم جانب رقه اولدی وشاه اخشیددن که اول عصرده مصرده حاکم ایدی امداد طلب ایلدی واخشید که سپهر شجاعتده برخورشید ایدی وافر عسکر ظفر نوید برله رقه‌یه کلوب متقی‌یه ملاقی اولدی وایدیکه جناب خلیفه حضرتلرینه اولی وانسب اولدرکه حالا دیار مصری قدوم شریفکز ایله مشرف ایده سکز تاکه اول دیارده لشکر بسیار وجیوش بیشمار احضار ایدوب کمال اقتدار ایله دفع شر بوزون بدکردار ایچون متوجه اولالم متقی بو پند سودمندی اصغا ایتمیوب مصالحه ایچون بوزون یاننه رسول کوندردی وبوزون دخی علما واکابر بغدادی جمع ایدوب انلرک حضورنده اساس بنیان عهد وپیمانی

سوكند وايماني ايله تاكيد ايتدي كه خليفه‌يه صدد انتقام وعداوتده اولميوب
مقام انقياد واطاعتده اوله وبو بابده عهد نامه تحرير اولنوب متقي‌يه
ارسال اولندي بناء على ذلك متقي دخي جانب بغداده عزيمت ايتمكه تصميم و
نيت ايتدي وهرچند كه ابناء حمدان واخشيد كندوني بو عزيمتدن منع و
تهديد ايتديلر سمع رضا ايله اصغا ايتميوب ممنوع اولمدي وبو سالده حافظ
احمد ابن محمد بن سعيد بن عقدة الكوفي كه شيعي مذهب وامامي مشرب
ايدي وهم مناظم اعاظم اهل حديثده منتظم ايدي رايت عزيمتي عالم اخرته رفع
ايتدي وبو سالك ماه رمضاننده ابو طاهر قرمطي علت جدري ايله كسوت
حياتدن عاري اولوب دار الجزايه انتقال ايتدي واعيان قرمطيان اوغلي
شابوري قتل ايدوب برادري سعيده متابعت ايتديلر وسنه ٣٣٣ ده متقي
خليفه كه رقه‌دن متوجه بغداد اولمشيدي نهر عيسي‌يه ايرشوب بوزون شرط
استقبالي يرينه كتوردي وبرنجه قدم سائر خشم وخدم كبي ركاب خليفه
يانينجه پياده يوروردي لكن اول كون بر مسرع باد پا وباديه پيما بغداده كوندروب
عبد الله ابن المكتفي‌يي طلب ايلدي وچون عبد الله لشكركاهه ايرشدي بوزون متقي‌يي
طتوب كوزينه ميل چكدي وعبد الله مستكفي‌يي سرير خلافته چيقاروب خليفه
ايتدي متقي بو ابتلادن صكره يكرمي بش ييل اعمي روزكار كچوردي مدت عمري التمش ييل اولدي

ذكر خلافت المستكفي بالله ابو القاسم عبد الله بن علي المكتفي

ولادت مستكفي سنه ٢٩٢ ده واقع اولمشيدي وچون قرق ياشنه كردي سنه ٣٣٣ ده
سعي بوزون ايله مسند خلافت وسرير سلطنته جلوس ايتدي وامام الحق ايله
ملقب اولدي وسنه ٣٣٤ ده احمد بن بويه مساعدت دولت ايله بغداده دخي
استيلا ايتدي واول سالده مستكفي‌يي طتوب ميل آهنين ايله چشم جهان بيننه
بي نور قيلدي بعده مستكفي بو حادثه‌دن صكره بنجه شهور عزلت كزين اولوب
روزكار كچوردي وسنه ٣٣٨ ده بو دار الملالدن آخرته انتقال ايتدي اوقات خلافتي
بر ييل دورت آي اولدي وشغل وزارتنه ابو الفرج محمد بن علي قيام ايدردي

كفتار در ذكر وقايع تاريخ در ايام دولت مستكفي اتفاق افتاده وبيان استيلاء احمد بن بويه بر دار الخلافه بغداد

ماه محرم الحرام سنه اربع وثلثين وثلثمائه ده چون مستكفي سرير خلافتده متمكن
اولدي شامت نقض عهد ايله بوزون انواع ذلت وايذا ايله دار الجزايه
انتقال ايتدي وامارت بغداد ابن شيرزاد اوزرينده انتقال قرار طوتدي
وشيرزاد بدنهاد ظلم وتعدي‌يه بنياد اوروب احوال بغداديان زياده
مضطرب وپريشان اولدي بو خبر منهيان بحر وبر واسطه‌سيله مسموع سمع بويه
بن بويه ايرشدي كه اول زمانده بلاد اهواز بلكه بعض اقطار شيراز اوزرينه
اوزرينه استيلا ايتمشدي پس انعقاد اجناده مشغول اولوب عزم تسخير بغداد ايله
حدود واسطي مضرب خيام نصرت انجام قيلدي وابن شيرزاد وسائر اتراك
بغداد مهابت احمددن انديشناك اولوب هر بري بر كوشه‌ده مختفي اولدي
ومستكفي دخي شهر بغداددن طشره چيقوب كمون خفاده متمكن اولدي پس احمد
بي مانع ومزاحم دار السلام بغداده داخل اولوب بر محل مناسبده نزول قيلدي
بو اثناده مستكفي دخي بر كوشه‌ده مختفي اولمش ايكن تكرار دار الخلافه‌يه معاودت
ايتدي وجوه ناسه خطاب ايدوب ايتدي بو تركاندن دائما متوهم
ايدم لله الحمد يمن مقدم احمد ايله اول وهم هائل بالكليه زائل اولدي واحمد
مستكفي‌يه ملاقات ايدوب شرائط متابعتي يرينه كتوردي ودار الخلافه‌دن
معز الدوله ايله ملقب اولوب حكم مستكفي ايله اسم ولقبني سكه درهم ودينار
اوزره نقش ونكار ايتديلر ومعز الدوله هر كون اخراجات ومصارف خليفه
ايچون بش بيك دينار تعيين ايتدي وباقي اموال دار السلام بغدادي وسائر
ولايات وبلادي كندوسي اخذ وقبض ايلدي وبر قاچ كون مستكفي ايله معز الدوله
اراسنده طريقه مودت مرعي ورسم مهر ومحبت محمي اولدي بالآخره مشرب
عذب مخالصت غبار عداوت ايله مغبر اولوب جانبيندن نقصان وشين
وضوحه كلدي واسباب مخالفته بريسي بو ايديكه قهرمانه كه حرم سراي خليفه‌ده
عايتده مكرم ومحترم ايدي بر كون بسط بساط صحبت ايدوب معز الدوله
ايله سائر رؤساي وامرايي اول مجلس دلارايه دعوت ايتدي ومعز الدوله‌يه
ايتديلركه اثناي صحبتده ارباب فكر كندويه بر غدر ومكر ايتمش اولهلر لاجرم كندو
مردان ومعتمداني ايله جامه التنده سلاح كيوب دار الخلافه‌يه كلديلر ومجلس
خليفه‌ده اوتوروب اتباع معز الدوله‌دن بعض طائفه جرئت ايدوب مستكفي‌يه
قريب كلديلر وخليفه قياس ايتديكه اول جماعت تقبيل انامل شريفه قيلودلر
اكا بناءً دست دلنوازين انلردن جانبنه دراز ايتدي واول قوم بدجلت آني
سرير سلطنتدن خاك مذلته ايندرديلر ودستارين كردننه چكوب تمام
اهانت وحقارت ايله حبسه كوندرديلر بو حالتده معز الدوله مجلسندن
قالقوب ارباب صحبت بو معنادن درهم اولوب سراي خليفه‌ده موجود اولان
اسباب واواني نفيسه‌دن هر نه كه وار ايسه يغما وغارت ايتديلر عاقبت
مستكفي‌نك كوزينه ميل چكوب دولت باصره‌دن مهجور ايدوب قهرمانك دخي
زبانن قطع ايتديلر وسنه ٣٣٤ ده علي بن عيسي بن داود الجراح البغدادي كه
بنجه دفعه زمان مقتدر وقاهرده مسند وزارتده اوتوروب تمهيد بساط عدل
وداده مشغول ايدي وفات ايلدي ولادتلري سنه ٢٤٥ ده واقع اولمشيدي حد

حدّ ذاتنده وزیر کافل وکافی ومشیر عاقل وکامل ایدی منقولدرکه برکون علی بن عیسی
لباس عطرسا برله ملبّس اولوب وبراسب رهوار اوزرینه سوار اولمشیدی وتمام
دولت وحشمت برله برجانبه عزیمت ایدوب کیدردی ناکاه بعض کوشهٔ دکّان
وموضع بعض مکانده نظر ایدوب ایتدیلر مَنْ هٰذا اتفاقا ارباب هُدیٰ
واولیای خدادن بریسی اول میاندن ایتدی عبدٌ سَقَطَ مِنْ عینِ اللهِ تعالی
فابتلاه بما ترون یعنی بر عبددرکه نظر عین عنایت حقدن ساقط ومهجور
اولوب مغرور دنیای دنی ومسرور عیش ومنصب سنی اولدی چون علی بن عیسی
بو کلماتی تمامی اصغا ایلدی فسخ عزیمت ایدوب منصب وزارتدن استعفا
ایتدی ومکهٔ مبارکه ده مجاور اولوب بقیهٔ اوقات حیاتن عبادات وطاعات
ایله کچوردی وبو سالده شیخ ابوبکر الشبلی قدّس سرّه که جملهٔ مشایخ عظام
واولیای کرامدندر وفات ایلدی نفحاتده حضرت عارف جام مرحوم کلک
بلاغت انجام بیورمشلردرکه نام شریفلری جعفر بن یونسدر وقیل دلف بن
جعفر وقال البعض دلف بن جحدر وبغدادده قبر شریفی اوزرنده جعفر
بن یونس یازلمشدر وعبد الرحمن سلمی طبقاتنده بیورمشلرکه شیخ شبلی خراسانی
الاصلدر لکن مولد ومنشالری بغدادیدر ودیمشلرکه ماوراء النهرده اسروشنه
قراسندن شبلیه نام قریه دندر اوایل حالده تحصیل فقه وکماله ساعی اولوب
حدیثده موطأ مالکی حفظ ایتمشیدی وانک مذهبنه مرعی طوتردی عاقبت
مجلس خیر نساجده انابت ایدوب شرف صحبت جنید بغدادی ایله مشرف اولدی
وریاضات بی نهایت ومجاهدات بی غایتدن صکره مرتبهٔ ولایت وکرامته
قدم بصدی نفحات الانسده منقولدرکه برکون شیخ شبلی استماع ایتدیکه
بر شخص طورمیوب للخیار عشرة بدانق دیرایدی پس شیخ اهل حال بو مقالدن
اوزکه مآل فهم ایدوب ایتدی اذا کان للخیار عشرة بدانق فکیف حال الشرار
وینه کتاب مذکورده منقولدرکه جناب شیخ بیوردیکه بردفعه عهد ایتدم که
مدت العمر لقمهٔ حرام واولور اولمز طعام اکل ایتمیم اتفاقا برکون اطراف وادی
وتلال واکناف دشت وجبالده دائر وسائر ایکن بر درخت انار کوردم که
هر رمانی یاقوت بهرمانی کبی رنکین وهر اناری لعل لب دلدار کبی ابدار وشیرین
ایدی پس مراد ایدیندم که اول درخت میوه داردن بر انار خوشکوار الوب
اکل ایدم چون اول جانب اناره دراز ایتدم ناکاه بر آواز اشتدم که ای سالک
مسالک هدایت عهد وقولکه رعایت ایله وبنم انارمدن زنهار اکل ایتمه که بن
بر یهودی نک ملکنده داخلم دیدی وحضرت شیخک مدت عمری سکسان یدی سیل
ایدی وبو سالده ابو علی محمد بن سعید القشیری المورخ متوجه دار مغفرت اولدی

ذکر خلافت المطیع لله ابو القاسم فضل بن جعفر المقتدر
روضة الصفاده بویوزدن استیفا اولنمشدرکه مستکفی ایله مطیع اراسنده
هنوز درجهٔ خلافته صعود ایتمدین کبوتربازلق سببیله غبار نزاع ارتفاع
بولمشیدی اکا بناءً اواخر دولت مستکفیده مطیع کوشهٔ اختفاده مختفی ایدی
وچون معز الدوله تمام صولت برله بغداده ایرشدی مطیع اکا ملتجی اولوب اظهار
مطاوعت قیلدی چون مستکفی نک چشم جهان بیننه کحال قضا میل اهیننی چکدی
معز الدوله آنی مسند خلافته کچوروب مستکفیه کندو ایله بیعت ایتدیردی وعلی
رؤس الاشهاد کندوبی خلافتدن خلع ایلدوکنه خلقی اشهاد ایلدی اندن صکره
معز الدوله بر کاتب محاسب ووکیل مناسب تعیین ایلدی تا مفصل ومجمل دخل
وخرج خلیفهٔ دفتر وحساب ایلیه الحاصل ایام دولت معز الدوله وسائر
ملوک دیالمه ده خلفای عباسیه غایتده بی اعتبار ونهایتده خوار وزار ایدیلر
زیراکه معز الدوله مذهب امامیه وزیدیه ده ایدی وبیلوردیکه خلافت حق
سادات صاحب سعادتدر وسنه ۳۵۶ ربیع الاخرینک اون اوچنجی کونی معز الدوله
که مالک ازمّهٔ ملک وملت ایدی عالم اخرته انتقال ایتدی واوغلی عز الدوله
بختیار دین ودولتده صاحب اختیار اولدی وسنه ۳۶۳ ذی القعده سنک
اون اوچنده مطیع دخی مرض فالج برله کندوسن خلافتدن معاف ایدوب
اول مهمی کندو اوغلی عبد الکریمه که لقبی طایع ایله ملقب ایدی اکا تفویض
ایتدی مدت خلافتی یکرمی طقوز ییل بش آی اولدی واحمد بن فضل
بن عبد الرحمن الشامری امر وزارته قیام ومهمات ممالک امره اهتمام ایدردی
ذکر بعض از اصحاب علم وسداد که فوت ایشان در زمان مطیع لله اتفاق افتاد
تصحیح المصابیحده تصریح اولنمشدرکه سنه ۳۲۵ ده صاحب مسند ابو سعید الهیثم
بن کلیب عالم اخرته رحلت ایتدی وسنه ۳۳۹ ده ابو القاسم حفص بن عمر الاردبیلی
که ولایت آذربیجانده جملهٔ اعیان محدثاندن ایدی وعلوم متداوله ده نیجه
تصانیف لطیفی واردر فوت اولدی وهم بو سالده سید ابو الحسین محمد الا
فطسی نیشابورده بو دار غروردن سرای سروره نقل ایلدی واول جناب
صفت زهد ودانش ایله موصوف ایدی اخر شهر نیشابورده خلق کندو خلافته
دعوت ایلدی جمع کثیر وجم غفیر اول امیر صافی ضمیره متابعت ایتدکده برادری
ابو علی کیفیت حالنه واقف اولوب اول جنابی طوتوب حمویه بن علی یه که جملهٔ امرا
نصر بن احمد سامانیدن ایدی اکا تسلیم ایتدی وحمویه سید ابو الحسینی نجار
کوندروب محبوس قیلدی وچون تمام بر سال تنکنای زندانده قالدی عنایت
قاضی الحاجات برله اول سید نیکو صفات حبسدن خلاص ونجات بولدی

وایکنجی دفعه آهنک شهر نیشابور ایدوب اخر ایام حیاتنده دکین متعلقاتی برله
اوقات فراغت ایله کچوردی ٣٤٠ سنه ده شیخ ابو العباس دینوری که اجلهٔ
مشایخ کرام وجملهٔ اولیای عظامدن ایدی وفات ایلدی نام شریفی احمد
بن محمددر ابو یوسف بن الحسین وعبد الله خرّاز وجریری وابن عطا وردیم
حضرتلرینک حضورینه ایریشوب انلر ایله صحبت ایتمشدر هکذا قال صاحب النفحات
وبو سنه ده ابو الحسن الکرخی الامام رئیس اصحاب ابی حنیفه رضی الله عنه
وفات ایلدی ولادت باسعادتلری ٢٦٠ سنه ده واقع اولمش ایدی حدّ ذاتنده
امام متعبّد ومتورّع ومتزهّد ومتشرّع ایدی واکثر اوقاتنده اول فاضل
خجسته نهاد ساکن بلدهٔ بغداد ارم آباد ایدی هرکون علمای عظام حلقهٔ
درسنده انتظام بولوب افاده واستفاده یه مشغول اولدیلر الّا بو قدر
وارکه اول فاضل ستوده شمایل جانب اعتزاله مائل ایدی واواخر عمرنده
مرض فالجه مبتلا اولوب قابل دوا وعلاج دکل ایدی وبرقچ بیت انلرک
جملهٔ اشعار بلاغت شعارلرندندر نظم کم لوعة فی حشا ابقیت یا سقمی خوفا لهجرک
او خوفا من النأء لا تهجرنی فانی لست ذا جلد ولا اصطبار علی هجر الاحبّاء ولو
انّ اعضاء خاطبت بشرا یخاطبک بوجدی کل اعضاء ولا هممت بشرب الماء
من عطش الا رأیت خیالا منک بالماء و ٣٤٢ سنه ده احمد بن محمد بن ابرهیم
الخطّابی که معالم السنن شرح صحیح ترمذی واعلام السنن شرح صحیح بخاری و
غریب الحدیث انک جملهٔ مؤلفاتندندر وفات ایتدی و ٣٤٣ سنه ده معلم ثانی و
مترجم کتب حکمای یونانی ابو نصر فارابی که مشاهیر حکمای اسلامیدندر
وشیخ ابو علی سینا که حکیم ودانا وبینادر انک مصنفاتی شاکردیدر عالم
بقایه انتقال ایلدی وفاراب بعض ارباب الباب زعمیله بر ولایت اسمیدر
دیار ترکستانده وصاحب لباب قولیله شاش قرینده بر شهر اسمیدر وابو
نصرک نامی محمد بن ترخان ایدی ولقبی معلّم ثانیدر وفنون حکمت وکمالات
نفسی وصفت عفّت وفضائل انسانی ایله قرینهٔ حکمای یونانی ایدی وعقل
ودها وفضائل ذکا برله اول مثابه ده ایدیکه فضلای دانشور یاننده اول
درجه نک مافوقی متصوّر دکل ایدی و ٣٤٥ سنه ده ابو الفرج محمد بن علی
که نیجه مدّت امر وزارت مسکنی یه مشغول ایدی وهم وفور جود وسخاوت
وکمال شفقت ومرحمت ایله موصوف ایدی علم عزیمتی صوب عالم جاودانه رفع
ایلدی وتاریخ امام یافعی ده مسطوردرکه محمد بن علی اوقات حیاتنده یوز
بیک عبد مشتری اعتاق وازاد ایتدی والعلم عند الله تعالی و ٣٤٧ سنه ده ابو سعید
عبد الرحمن بن احمد بن یونس المصری که تاریخ مصر انک جملهٔ مصنفاتندن

ابو نصر فارابی مصلح الدین لاری تاریخنده مسطوردرکه
اسمی محمد بن طرخاندر حکمت ومنطق وکلامده کمال
اعلامدن ایدی وعلم نحو وادبی بغدادده تحصیل ایتدی
واندن ابن یونسدن جمله فلاسفه اسلامدن ایدی
استفاده حکمت وکلام وکسب کمالات نفسانیه
جیلانه نصر ایندن تا فیلسوفی مصلح الدین عقیده
فلسفیات یونانی قیلدی تا اشتر وفاتنده تحت اثر
قانونی انک تحت اخذ اولمشدی ورد امیر اضلالی
مسکن ونظام اتحاد اردی واکثر اوقاتنده مشغول اولوردی
ناسدن دور طوریاردی تصنیف وتألیفه مشغول اولوردی
مکانده طوتوب مسعود انه چندان مقید اولمزدی
لکن شیخ مسعوددن سؤال اشدیلر حکمی اعلم
منقولدرکه کندودن ارسطو می بیوکدر یوخسه سن
افضل سن بوف ادراک ایتمش اولسیدم انک
تبر فلسفیمیز اولوردم
الکمال بلامنده سنه
قریب زمانه عمری ممتد اولدی

مصنفاتندندر فوت اولدی و ٣٤٨ سنه ده شیخ ابو الحسن علی بن سهل قوشنجی
عالم آخرته رحلت ایتدی جناب شیخ قدّس سرّه اعاظم مشایخ خراساندندر
وابو عثمان حیری یی کورمشیدی وعراقده ابو العبّاس عطا ومحمد جریری ایله
صحبت ایتمش ایدی وشامده طاهر مقدسی وابو عمرو دمشقی ایله ملاقات
قلمش ایدی وهو کان من اعلم مشایخ وقته فی بعلوم التوحید و ٣٥٢ سنه
ابو القاسم خالد بن سعید که اندلسده جملهٔ اعاظم محدّثین وعلمای متورّعین
دن ایدی وفات ایتدی وهم بو سالده صاحب المصنّفات احمد بن ابی بکر
بن محمد بن ابی عثمان سعید الحیری صاحب تفسیر الکبیر وصحیح وفات ایتدی
و ٣٥٣ سنه صاحب المصنّفات سعید بن عثمان بن ابو علی سعید المصری
عالم جاودانه عازم ورواننه اولدی و ٣٥٤ سنه ده ابو حاتم محمد بن خان البستی
صاحب صحیح وسائر مؤلفات ملیح بو دار محنتدن عازم روضهٔ جنّت اولدی و ٣٥٥ سنه
خواجه ابو احمد ابدال چشتی حسنی رضی الله عنه ریاض رضوانه روانه اولدی وحضرت
عارف جام نفحات شریفنده رقم زدهٔ خامهٔ فرخنده فرجام بیورمشلرکه اول
سیّد حمیده صفات پسر سلطان فرسناقر ایدی وسلطانک بر خواهر پاکیزه
کوهری وار ایدیکه غایتده صالحه وزاهده ایدی برکون شیخ ابو اسحق شامی
که مشایخ عظام اراسنده بلند نامی وار ایدی خواهر سلطانه ایتدی عن قریب
سنک برادرک بر پسر عظیم الشّانی اولسه کرک که صفحات پیشانی سنده
علامت کرامتدن نشانی اولسه کرک ایمدی سکا لازمدرکه حرم محترم برادر
مدّت ایام حملده محافظت ایلیه سن تاکه اول زن عفیفه شبهه لو لقمه وطعامدن
تناول ایتمیه لاجرم خواهر سلطان چقرقده اکردوکی ریسمانی بازاره کوندروب
صاتردی وانک اقچه سندن ما یحتاج زن برادرین مهیّا واحضار قیلوردی
تاکه ٢٦٠ سنه ده خواجه احمد که جامع سعادات سرمد ایدی متولّد اولدی
وچون اول ذات خجسته صفاتک مدّت عمرندن یکرمی سال مرور ایتدی برکون
پدریله که حاکم چشت ایدی صید وشکار دشت واطراف مرغزارده کشت
ایچون متوجه اولدی واثنای سیر وصحراده پدرندن جدا اولوب بر محلده کتما
وغم آزرده کوردی که قرق نفر رجال الله قدّس الله اسرارهم وافاض علینا
انوارهم بر صحره اوزرنده طورمشلر وشیخ ابو اسحق شامی دخی رجال الله
اراسنده طورور لاجرم خواجه سیّد احمد اول رجال اهل حال وابدال
فرخنده مآلی کورمکله متغیّر الحال ومتحوّل البال اولدی واندن پیاده
اولوب شیخ ابو اسحق شامی نک مبارک ایاغنه یوزین سوردی وخرقه وشمله
کیوب فرقهٔ اهل خرقه یه ملحق اولدی وهرچند که پدری اول قرّهٔ بصرینه

نصیحت ایدوب اول کروه مرافقتندن منع ایتدی اصلا ممنوع اولمادی عاقبت
پدری دخی دست خواجه احمدده انابت ایدوب خلوص نیت ایله اول طائفه
علیه یه رغبت ومحبت ایلدی وخواجه احمدک اوغلی خواجه محمد چشتی دخی
اهل کرامت وصاحب ولایت عزیز اولدی یکرمی درت سالده اول خواجه خوش
خصال تحصیل علوم دینی وتکمیل معارف یقینی ایدوب ورع وزهادت ایله
عمده اصحاب عبادت ایدی منقول در که سلطان محمود سبکتکین لشکر
پر کبر وکین برله غزاء سومنانه عزم ایتدی خواجه اهل بشارته عالم رؤیاده اشارت
اولندیکه سلطان محموده بو غزو جهادده کرکدرکه امداد ایلیه سن پس
خواجه یتمش یاشنده ایکن بر قاچ درویش صلاح اندیش ایله جانب هندوستانه
روانه اولدی واول خواجه نیکونهاد نفس مبارکی برله اثنای غزو جهادده
غایت مرتبه ده اقدام واجتهاد ایتدی اتفاقا بر کوه عبده اصنام عسکر اسلام
اوزرینه علو وغلبه ایلدیلر ویقین اولدیکه کفار خاکساردن مجاهدین دین
انکسار بوله مکر خواجه نک ولایت چشتده کاکو نام بر مریدی سعادت نوید
وار ایدی که اسیابان ایدی پس خواجه اثنای غلبه کفارده ناچار اولوب
بلند آواز ایله چاغردیکه ای کاکو قنده سن کل مدد عسکر اسلامه ایرش
درحال کوردیلر که کاکو کمال صلابت ومهابت ایله پیدا اولوب اشرار کفاری
لشکر اسلام نصرت شعاردن دفع ایتدی وارباب شرک واصحاب نوث وچرک
هزیمته عزیمت ایدوب هر بری بر جانبه فرار ایدوب کتدیلر واول کون محمد
کاکوی چشتده کوردیلر که کلکله آسیابی آلوب طورمادین در دیواره
اوردی وچون کندوسندن بو احوالی سؤال ایتدیلر قصه کذشته حاضر
اولنلره تقریر وبیان ایلدی وسنه ۳۵۵ ده ابا بکر محمد بن عمر بن محمد البغدادی
جهان سست بنیادی ترک ایدوب آخرته رحلت ایتدی تصحیح المصابیحده بیان
ومسطوردر که محمد درت یوز بیک حدیث محفوظ لوح خاطری ایدی
وسنه ۳۶۰ ده قرامطه شریر شهر دمشقی تسخیر ایدوب اول بلده نک حاکمی
جعفر بن فلاحه جام بی انجامدن راح مرکی ایچوردیلر واول زمانده سرداری
مردارلری حسن بن احمد برادرزاده ابو سعید جنابی ایدی وسنه ۳۶۱ ده
سعید بن ابو طاهر قرامطه قاهر برله دار الجزایره نقل ایدوب برادری
ابو یعقوب اول قوم اهل انتقامه قایمقام اولدی وبو سالده حافظ محمد بن الحارث
بن اسد القیروانی که مصنف تاریخ اندلسدر قرطبه ده ساکن ایدی آخرته ارتحال ایتدی

ذکر خلافت الطایع لله عبد الکریم بن المطیع وبیان در ایام دولت او واقع شده

همان اول کونکه مطیع امر خلافتدن استعفا ایتدی امرا وارکان دولت اوغلی

اوغلی طایعه اطاعت ایدوب شرایط مبایعتی یرینه کتوردیلر واول ایامده
معز الدوله بختیار ایله ترکان ارasında غبار نزاع ارتفاع بولوب بالآخره
عز الدوله قواری صلاح کاری وشعار روزکاری بلوب طرف واسطه کیتدی
وکندو عم زاده سی عضد الدوله دنکه فرمان فرمای ممالک فارس ایدی
استمداد واتراک بغداد اوزرینه استنجاد ایتدی اما بو جانبده اتراک سفاک
واول کروه بی باک طایعی دار السلام بغداددن چیقروب عز الدوله بختیار
اردینجه الغار ایلدیلر وبیجه دفعه حدود واسطده مردان نایرهنر بولیه
آتش تیغ تیزدن ایقاد نائره جنک وستیز واقع اولدی وهربارکه کاوزار
فرقه اتراکه ظفر یار اولدی وسنه ۳۶۴ ده عضد الدوله معاونت عز الدوله
ایچون تمام ساز وسلب ایله متوجه جانب عراق عرب اولدی وچون عضد الدوله
واسطه قریب کلدی کروه ترکان وسایر اعیان وارکان جانب بغداده کریزان
اولدیلر وعضد الدوله معیت عز الدوله برله عسکر بغدادی تعاقب
ایدوب دار السلامه داخل اولدیلر وطایعه غایت مرتبه ده طریق تعظیم
واحترامی مسلوک ومرعی طوتدی وعز الدوله مسند امارت اوزرینه اجلاس
واقامت ایدوب کندوسی تکرار جانب فارسه مراجعت ایتدی وسنه ۳۶۶ ده ابو
یعقوب قرمطی فوت اولوب اعیان قرمطیاندن آلتی نفر کیمسه زمام مهام
سلطنتی الده کتوروب بربرینک مشارکیله حکومت ایدرلر ایدی وبو سالده
عضد الدوله ایله عز الدوله ارasında بغض وعداوت ظاهر اولوب
عضد الدوله لشکر نابرهیزی بغداد اوزرینه چکدی وعز الدوله بختیار
ایله محاربات بسیار قیلدی عاقبت سنه ۳۶۷ عز الدوله طرف شامه فرار
ایدوب لشکر فراوان جمع ایتدکدنصکره تکرار جانب بغداده دوان اولدی
وعضد الدوله ارباب جنک وجدال ایله عز الدوله یی استقبال ایدوب
نواحی تکریتده ایکی سپاه مقاتل بربرینه مقابل اولدیلر وچوق کوششدن
صکره عز الدوله بختیار کرفتار اولوب تار اولوب کشته اولدی وماه رجب
سنه ۳۶۸ ده ابو سعید الحسن بن عبد الله السیرافی که علم نحو ولغت وفقهده
عربیتده غایت اهلیتی وار ایدی وشرح کتاب سیبویهی تصنیف ایتمشدی
عالم آخرته انتقال وارتحال ایتدی وابو سعید مدت مدید بعض توابع بغدادده
قاضی اولوب اجرای احکام شرعیه یه مشغول اولدی تحفة الملکیه ده مسطوردر
که ابو سعید هر کون فیصل قضایا وفصل دعاوی یه شروع ایتمدین اون ورق
کتابت ایدردی واوندن اجرت الوب اول وجه حلالدن لباس وطعامنی
تدارک ایدوب کیدردی واول حینده فوت اولدی کتاب اقناع تألیفندندر

هنوز فارغ اولمامشکن اخراوغلی یوسف اول نسخهٔ بلاغت انجامی تمام ایتدی
وسنه ۳۷۲ ده عضد الدوله امر خدای عزوجل برله کرفتار سر پنجهٔ اجل اولوب
وفات ایتدی واوغلی صمصام الدوله سریر سروری وتخت پدری یه حسب
وراثت واستحقاق برله جلوس ایتدی وسنه ۳۷۳ ده فرقهٔ صاحب تعزقهٔ وامطه
دن برکروه مکروه کوفه یه لشکر چکدی وبر مقدار مال واسباب کوفیاندن اخذ
ایدوب طریق مصالحه یه رجوع ایدوب کتدیلر وسنه ۳۷۶ ده شرف الدوله بن عضد
الدوله برادرینه اظهار مخالفت ایدوب بغداده تمام استعداد برله لشکر چکدی
وصمصام الدوله امیدم رحمت اخوی برله اول خصم قوی یه قرشو چیقدی وکرفتار
قید اسار اولوب شرف الدوله فرط حشمت وصولت برله بغداده داخل اولدی
وتعظیم وتکریم طایع ده مبالغه ایتدی برمرتبه که تقبیل بساط خلافته سرفرو ایدوب
مبادرت ایلدی وسنه ۳۷۵ ده قرمطیان بدکمان واول طاغیان بی ایمان کوفهٔ
ضبط وتسخیر ایدوب خطبهٔ شرف الدوله بن بویه نامنه اوقودیلر وخلیفه بغداده
لشکر پر استعداد اول فرقهٔ بی بنیاد اوزرینه کوندروب انلری کوفه دن قاچوردیلر
آردلرندن تعاقب ایدوب اکثرین تیغ بی دریغ دن کچوردیلر وبو وقعه دن
صکره اول جماعت بدنیت بربریله متفق اولوب جمعیت ایتمکه قدرت
واستطاعتلری اولمدی بلکه بناء دولت وسلطنتلرینه خلل کلی وتزلزل جلی
کلوب منهدم ومندرس اولدی وسنه ۳۷۷ ده ابو علی الحسن بن احمد بن عبد الغفار
الفارسی که اکابر نحات وافاضل دهات دن ایدی وفات ایتدی ابو علی فارسی
اوایل حالده ملازمت سیف الدوله بن حمدانه اشتغال ایدردی واواخر
عمرنده عضد الدوله دیلمی یه ایریشوب عضد الدوله علم نحوی کندودن
اوقودی وانک مجلس درسنده ادب ووقار برله سکونی اختیار ایدردی
تاریخ مصلح الدین لاریده مسطوردرکه عضد الدوله دائما دیر ایدیکه
بن غلام ابو علی فارسی ام وغلام غلام ابو الحسین رازی ونجوم اولان
تذکره خط عضد الدوله برله بولدیلرکه یازمشلر ایدی چون قرائت کتاب
ابو علی نحوی دن فراغت ایلدم الّلی بیک اقچه مستحقینه تصدق ایلدم وچون
حل اقلیدس دن فارغ اولدم یکرمی بیک درهم ارباب احتیاجه تصدق
وایثار قیلدم واکر بر خلف ودر صدفم متولد اولسه اون بیک درهم ارباب
استحقاقه انفاق ایدردم علی بن عیسی بن ربعی وابن جنی ابو علی فارسی نک
اصحابندندر لکن اول اهل دانش وافضال نوعا تهمت اعتزال ایله متهم ایدی
وانواع علومده تصانیف مشهور ومعلومی واردر وسنه ۳۷۹ ده شرف الدوله
وفات ایدوب برادری ابو نصر فیروز خسرو قایمقام اولوب بهاء الدوله ایله

ایله ملقب اولدی وسنه ۳۸۱ ده بهاء الدوله اموال طایعه طامع اولوب بعد
الاستجازه قصر خلافته کلدی ودستور معهود اوزره کرسی یه صعود ایدوب
مقابلهٔ طایع ده اوتوردی اندنصکره امراء دیلم دنکه جمله سنده اظلم ایدیلر
ایلرو کلوب خلیفهٔ تحت دولتدن خاک مذلته صالدیلر وجمیع اموال
وجهات واسباب والآن ضبط ایدوب احمد بن اسحاق بن المقتدری طلب ایچون
بطیحه یه آدم کوندردیلر مدت خلافت طایع اون یدی ییل ایله طقوز آی ایدی
وصاحب تاریخ کزیده قولنجه طایع خلع خلافتدنصکره بیچه مدت حال حیاتده
اولدی واکثر اوقاتده قادر خلیفه ایله صحبت ایدوب حالت دفاهیت ایله روزکارین
کچوردی وچون سنین عمری نازنینی التمش طقوز سالة ایرشدی عالم عقبایه کوچدی

ذکر خلافت القادر بالله ابو العباس احمد بن اسحق بن المقتدر

روضة الصفاده مسطوردرکه احمد بن اسحق اواخر ایام خلافت طایع ده
کندودن متوهم اولوب طریق فرار برله بغداددن بطیحه یه کتدی واول ولایتک
حاکمی اولان مهذب الدوله یه التجا ایتدی پس چون بهاء الدوله طایعی
مؤاخذه ومحبوس ایلدی استصواب امرا واعیان ایله احمده قاصد کوندردیلر
تاکه کلوب متصرف امور خلافت ومتصدی مهمات ولایت اوله مهذب
الدوله دیلمی نک کاتبی هبة الله ابن یحیادن منقولدرکه ایتدی اول ایامده
احمد بن اسحق بطیحه ده ایدی برکون خدمت شریفلرینه واردم کوردم که
غایتده منقسم الحال ومتوزع البال اولوب مستغرق دریای فکرت و
سرکردان تیه حیرت اولمشلر پس جرأت ایدوب ایتدم ای درّ صدف
خلافت وخیر الخلف ظهر دولت بو تفکره باعث ندر جواب ویردیلرکه
بو کیجه عالم رؤیاده کوردم که بو بطیحه اطرافنده اولان آب نهر ماننده بحر
اولمش وبو ابده رود اوزرنده بر جسر ممدود وضع اولنمش وبن اول
حیرتده ایدم که بو جسردن نه وجهیله عبور ایدم ناکاه بو اشاده جسرک
اول جانبنده برشخص ندا ایدوب ایتدی استرمی سن که سنی بو دریای
مردم رباده کچوردم بن ایتدم زیاده منت وغایت خدمت در پس بکا
دست درازایدوب بنم الیمی طوتدی وبنی اول جسر ممدودک باشندن
اول جانبه آلوب کتدی پس بن بو حالتده زیاده تعجب ایدوب سیز کیم سیز که
بزه بو امر عسیرده دستکیر وظهیر اولدکز دیدم جواب ویردیکه بن علی بن ابی
طالبم عن قریب نوبت خلافت سکا ایریشور کرکدرکه بنم اولاد وامجادمه
رعایت وحمایت ایدوب طرف خلافلرنده اولمیه سن هبة الله روایت ایدرکه
چون سخن احمد بو محله ایرشدی کوردم که بغداددن قاصدلر کلوب طلب ایتدیلر

بالاخره مهذب الدوله تمام بات ویراق ایله دار السلطنه عراقه کندوسن
کوندردی وچون احمد بن اسحاق کمال استعداد واستحقاق ایله دار السلام
بغداده ایرشدی بهاء الدوله اکابر واعیان وامرا وارکان برله استقباله
چیقوب شرط بیعتی یرینه کتوردیلر وکندوسن القادر بالله ایله ملقب ایدیلر
٣٨١ سنه ده رمضانک اون اوچنده مسند خلافته اوتوردی وبونلر نصکره
مهام خلافت وامور دولته نظام وانتظام پیدا اولوب ملوک دیالمه دستور
سابق اوزره تغلب وتسلطه مجال بولمادیلر وقادر بالله صفات حمیده
وسمات پسندیده ایله روزکارده نادر ایدی ایام اقتدار واختیار زماننده
همواره تمهید مبانی نصفت وتایید معانی معدلته قیام ایدردی
وسریر خلافتده تمام عدل ورأفت برله فرق برسال دولت واقبال ایله
روزکار کچوردی عاقبت ٤٢٢ سنه ذی الحجه سنده متوجه عالم عقبی اولدی
اوقات حیاتی اصح روایاتده سکسن ایکی ییل ایدی وبعضیلری طقسان اوچ
ییل دیدیلر امور دولتی ابو الفضل صاحب النعمان کمال انصاف واهتمام ایله قیام ایتدی
کفتار در بیان مجملی از وقایع زمان القادر بالله وبیان انتقال علما وامرای کبار
تیسیر المصابیحده مسطوردرکه ٣٨٤ سنه ده کسوه زندکانی ابو الحسن علی
بن عمر الدار قطنی مندرس ومفرسوده اولدی ودار قطنی عظمای علمای
محدثیندن ایدی و٣٩١ سنه ده شیخ ابو عبد الله محمد بن خفیف شیرازی
بو عالم مجازیدن ارتحال وانتقال ایلدی مدت حیاتی اصح روایات
اوزره یوز اون درت ییل ایدی روایت اخریده یوز یکرمی درت ییلدر
حضرت مولانا جامی نفحات شریفنده مرقوم کلک اهتمامی بیورمشلردرکه
حضرت شیخ کندو عصرنده شیخ المشایخ وشیخ الاسلام ایدی شاکرد
ابو طالب خزرج بغدادی ایدی ورویمی کورمشیدی وشیخ کتانی ویوسف
بن حسین الرازی وابو الحسین المالکی وابو الحسین مزین وابو الحسن
ابو راح ایله صحبت ایتمشیدی صدر شریفی حاوی علوم صوری ومعنوی
خصوصا علم تصوف وسلوکده غایتده قوی ایدی بو علمده اول
حضرتک تصنیفی مقداری هیچ برکسنه نک اثری یوقدر ولایتنه وکرامتنه
نهایت یوقدر کندوسی شافعی المذهب ایدی مصلح الدین لارینک
تاریخنده مسطوردرکه جناب شیخ اولاد امراده ایکن ترک دنیا وزهدده
رمرتبه جد وجهد ایلدیکه اول مرد مقبل جامه سنه یاما اولمغه قابل پاره لری
مزبلدن جمع ایدردی وانی آب ایله پاک ومستطاب ایدوب بربرینه
دیکوب جامه مرقع قیلور ایدی کثرت صوم وریاضتده اول معدن افاده

افاده وافاضت بر درجه یه وارمشیدیکه فصاد مبارک دستین فصد ایتمکه
قصد ایندکده طمرندن قان یرینه بر ایکی قطره خونابه کلدی حبیب السیر صاحبی
تاریخ کزیده دن نقل ایدرکه جناب شیخ تمامی عمرنده بر بیت دیمشدر اول بودر
نظم هرکسی ویار خویش وهرکسی در کار خویش صیرفی بهتر شناسد قیمت دینار خویش
نثر ونفحاتده مرقومدرکه اول جناب کرامت نصابک وفاتی ٣٣١ سنه واقع اولمشدر
العلم عند الله و٣٩٣ سنه ده ابو نصر اسمعیل بن حماد الجوهری صاحب صحاح
اللغه وفات ایلدی حبیب السیرده روایت اولنمشدرکه جوهری نیسابوری
الاصل ایدی وفن کتابت وخطده خط کامل ونصیب وافی وار ایدی
خصوصا علم اصول وکلامده علمای اعلام وفضلای کرامدن ایدی
تاریخ مصلح الدین لاریده مرقومدرکه جوهری نیشابورده فوت اولدی
اما اصلی ترکستانده فاراب دندر حفظ لغاتده بی مثل وحسن خطده
بی بدل ایدی تتبع لغات عرب ایچون سفری حضر او زرینه اختیار ایدوب
دیار ربیعه ومضر سمتنه کذر ایتدی وچون اول علمده سرامد علمای امصار
اولدی شهر نیشابورده متمکن اولوب تصنیف صحاحه مباشرت ایتدی
بعض فضلادن منقولدرکه جوهری فوت اولدقده بر مقدار صحاح اللغه
مسوده ده باقی قالمش ایدی اتفاقا تلمیذی ابرهیم بن صالح الوراق اول
اوراقی تبییض ایلدی واول خطده چوق غلط ایدوب اول کتاب مستطاب
شوایب ارتیاب ایله مشوب اولوب جمله دن بری دیمشکه جر اصل جیم
وضاد معجمه برله کوزن مساجد ده درجبل معناسنه درحالا صحیح اولدر
جر جیم وراء مشدده ایله اصل جبلدر واول جر ایله اصلی برکلمه قید ایلمز
اما تعجب آندهدرکه صاحب قاموس لفظ جر اضلی جبل ایله تفسیر ایلمش
وشایدکه اول دخی بتبعیت صحاح ایتمش اوله منقولدرکه جوهری اخر حالده
قوت فکر وخیالنه اختلال واقع اولوب مراد ایدندیکه عادتی شهپر وبال
ایله اوج هواده خیل مرغان کبی طیران وسیران ایلیه پس قولتقلری آلتنه
ایکی بال بی مثال پیوسته واتصال ایدوب کندوسن برجای بلنددن
القا ایتدی وبو معنای بی مآل موجب فنا وزوالی اولوب مرغ روحی
قفس بدندن اشیانه اصلیسنه پران اولدی وجوهری ابو علی فارسی
وابو سعید سیرافی وکندو خالی ابو اسحق فارابی دنکه صاحب دیوان
الادبدر مستفید اولدی وبو ایکی بیت جمله اشعارندندرکه نظم
رایت فتی اشعر ازرقا قلیل الدماغ کثیر الفضول یفضل من حمقه دائما
یزید بن هند علی ابن البتول و٣٨٢ سنه ده بدیع همدانی که جامع بدایع و

ومعانی ایدي بو عالم فانی دن سراي جاودانی یه انتقال ایلدی اسمی ابو
الفضل احمد بن الحسین اللغوی در تحفة الملکیه ده مسطوردرکه بدیع
همدانی قدرت همدانی ده بر مرد عجیب ایدیکه قوت حافظه سي اول مثابه
ده ایدیکه بر قصیدهٔ بلاغت ایاتی که قرق اللی عدد ابیاتی اوله بر دفعه دن
حفظ ایتمکه قادر ایدي وبسط انشا وعبارات دلکشا ده خود عبرت
وتماشا ایدي دیوان اشعاري ومقامات بلاغت شعاری صفحات لیل
ونهارده غایت اشتهارده در مقامات حریری تحریرندن مقدم بدیع
همدانی کندو مقامات بلاغت سماتن تصنیف ایلمشدر صاحب ابن عبادک
کندویه غایت اعتقادي وفصاحتده حسن اعتمادی وار ایدي همواره
نتایج خاطر زخار بدیع همدانی ایله افتخار ایلردي و سنه ٤٠٣ ده قاضی ابوبکر
باقلانی که علم کلام ومعانی وسائر کمالات انسانی ده ممتاز اقرانی ایدي
روضهٔ زندکانی دن جنان جاودانی یه انتقال ایتدی قاضی ابوبکرک تصنیفات
فائقه سي فراوان واصول کلامده هر کلامی حجت وبرهاندر وبو سالده
بهاء الدولة بغدادده وفات ایدوب اوغلی سلطان الدولة امیر الامرا اولدی
و سنه ٤٠٥ ده شیخ ابو علی دقاق که مشایخ عظام ایچنده اهل فضل واحقاق
ایدي نیشابورده وفات ایتدي حضرت عارف جام نفحاتنده مرقوم خامهٔ
فرخنده فرجام بیورمشلرکه نامی حسن بن محمد الدقاق در بلدهٔ نیشابورده
وعظ ونصیحت خلقه مشغول ایدي چوق مشایخ وزهاد صحبتیله استعداد
بولوب منظور نظر کیمیا اثرلری اولمشیدی اصلنده مریدی شیخ نصرابادي و
ابو القاسم قشیري حضرتلرینک دامادي ایدي حضرت جامی قدس سره
نفحاتنده صاحب کتاب کشف المحجوبدن نقل بیورمشلرکه بر پیر روشن ضمیردن
استماع ایتدم که بر کون شیخ ابو علی نک مجلس وعظنه واردم اول نیت ایلهکه
سر توکلدن سؤال ایلیم وجناب شیخک سر سعادت اثري اوزره بر فاخر
دستار طبري وار ایدي پس کوکلم اول دستاره میل ایدوب ایتدم ایها الشیخ
مرتبهٔ توکل ندر بیوردیلرکه دست طمعی دستار خلقدن کوتاه قیلمه سیدر
پس بو سوزي دیوب دستهٔ نسرین کبی دستاري بندن جانبه اتدی وسر
برهنه اولوب ینه وعظ ونصیحت خلقه اغاز ایتدی الحاصل جناب شیخک
قدس سره کمالات علیه وکرامات ولیه سنه غایات ونهایات یوغیدی بو مقدار
ایله اختصار اولندی و سنه ٤٠٦ ده نقیب الاشراف السید الشریف الرضی ریاض
رضوانه متوجه وروانه اولدي وهو ابو الحسن محمد بن الحسین بن موسی بن
محمد بن موسی بن ابرهیم ابن الامام موسی کاظم رضی الله تعالی عنهم واول جنابک

اول جنابک نظم اشعار وعلم نحو ولغتده غایت مهارت ونهایت بصارتی
وار ایدي حتی که ثعالبی دن منقولدرکه بیورورلر ایدي اکر سید راضی
ایچون اشعر قریش در دیسم ان شاء الله کاذب وحانث اولمم دیر ایدي
وسید رضی نک بیان معانئ فرقانی وتفسیر ایات قرانی ده بر کتاب شریفی
واردرکه غایتده دلپذیر وعدیم النظیردر وکلامن طائفهٔ شیعه ورفض
سلوک ایتدکلری مذهب ومحجتلرنده برهان قوي وحجت بلورلر واول
دخی طائفهٔ شیعه یه مائل ومذهبلرینه قائل ایدي و سنه ٤١٢ ده صاحب تاریخ
بخارا غنجار محمد بن احمد البخاری وصاحب المؤلفات ابو الفتح محمد بن احمد
ابن فارس البغدادي فوت اولدیلر و سنه ٤١١ ده شرف الدولة بن بهاء الدولة
عراق عرب اوزرینه استیلا ایدوب منصب امارت بغدادکند ویه تخصیص اولندی
و سنه ٤١٣ ده دانشمند سعید شیخ مفید که جملهٔ اعاظم علماء مذهب امامیه دن
ایدي وعضد الدولة دیلمی دائما ملازمت خدمتن ایدردي وفات ایتدی
تاریخ امام یافعی ده مسطوردرکه وکان الشیخ کثیر الصدقات عظیم الخشوع
کثیر الصلوة والصوم عاش ستاً وسبعین سنة وله اکثر من مائتی مصنف
وبو سالده ابو الحسن علی بن هلال بو دار الملالدن اخرته انتقال ایلدی
وعلی بن هلال فرقهٔ کتاب اراسنده ابن بواب دیمکله مشهوردر حسن خطده
ضرب المثل ونظم وانشاده بی بدل ایدي وفات ایتدکده قرب قبر امام احمد
حنبلده مدفون اولدي و سنه ٤١٤ ده صاحب التصانیف ابو سعید محمد بن
علی ابن عمر النقاش بو جهان بد معاشدن نقش وجودي محو نابود اولدی
وغرهٔ صفر سنه ٤١٦ شیخ ابو عبد الله طاقی بو سراي سست رواقی ترک ایدوب
عالم باقی یه نقل ایلدي واول جناب جنت ماب محمد بن فضل بن محمد ایله
موسوم ایدي وعلوم ظاهري وباطنی ده مرتبهٔ سنیه سي وار ایدی حتی که
محبوب باري خواجه عبد الله انصاري قدس سره انک صحبتندن ذوقیاب
تلمذی صحیفهٔ خاطري اوزره نقش ایدردي وبو سالده قادر بالله کندو
اوغلو عبد الحی ولی عهد ایدوب القائم بامر الله ایله ملقب ایلدي وبو
سالده مشرف الدولة عالم اخرته تشریف ایدوب جلال الدولة بن بهاء
الدولة بغدادده امیر الامرا اولدي و سنه ٤١٧ ده ابوبکر القفال المروزی
مجتهدان امام مذهب امام شافعیدن بریسیدر رضی الله عنه اخرته ارتحال
قیلدی و سنه ٤١٨ ده ابو اسحاق الثعلبی که اعاظم مفسران قران وافاضل علماء
جهاندن ایدي وهم کتاب عرایس که حاویٔ انواع فوائد ونفایسدر انک
مؤلفاتندندر متوجه جلهٔ اخرت وحجرهٔ دار مغفرت اولدی و سنه ٤٢٠

شیخ ابو علی مسکویه وفات ایتدی . اول سلک اعاظم حکما واکابر علماده
منتظم ایدی علم تاریخده تجارب الامم انک نتایج قلم خجسته رقملرندندر
وهم چنان کتاب فوز الاکبر وفوز الاصغرکه فن حکمتده در
وکتاب الطهاره تهذیب اخلاق ده اول حکیم افاق حضرتلرینک تألیفیدندر

ذکر خلافت القائم بامر الله ابو جعفر عبد الله بن القادر بالله

همان اول کونکه اوقات حیات قادر بالله منقضی اولدی اعاظم اعیان دولت
واکابر ارکان ملت تجدید بیعت قایمه قیام ایتدیلر . وقایم جملۀ صلحاء خلفا
وسلاطین اهل وفادن معدود ایدی . وجمال حالی حلیۀ فضل وفصاحت
وپیرایۀ بذل وسخاوت ایله مزین ایدی انشاد شعر وانشایه حریص وتمهید بساط معدلته غایتده مستعد ایدی . انک ایام خلافت وهنگام
دولتنده قدیدۀ دولت ملوک دیالمه منطمس وبنیان قصر رفعتلری منهدم
ومندرس اولدی . وطغرل بیک سلجوقی نک اعلام ظفر منجوقی اکثر معمورۀ
افاق اوزرینه مستولی اولدی . ومتوجه صوب بغداد اولوب فتنۀ فساد
باسیری عراق عربده زمان دولت قائمده ثوران کلدی . وقائم سنه ٤٦٧ ده
محنت سرای دنیادن متوجه عالم عقبا اولدی . اوقات حیاتی یتمش الی ییل الی
اوج ای ایدی . ومدت خلافتی قرق درت ییل اولدی . ابو الفتح منصور شیرازی
وابو نصر محمد الموصلی زمان قائمده مرتبۀ وزارته ایرشوب لوازم کفایت وکاردانی ومراسم حمایت رضاء رحمانی یه مشغول اولوب کمال اهتمام ایله قیام ایتدیلر

کفتار در ذکر بعضی از وقایع ایام دولت قایم وبیان وفات زمرۀ از اکابر واعاظم

اواخر ذی الحجه سنه ٤٢٢ ده القایم بامر الله مسند خلافت وتخت عدل ورأفت
اوزرینه چقوب اوتوردی وظلمات جور وظلم پرتو التفات عدل وحلم ایله معادی
خلایق افاقدن کوتردی . وسنه ٤٢٥ ده شیخ ابو الحسن خرقانی . واول مرشد حقانی
بو جهان فانیدن سرای جاودانی یه رحلت ایلدی . حضرت مخدومی قدس سره
نفحات شریفنده بیورمشلردرکه جناب شیخک نام شریفی علی بن جعفردر
کندو زماننده یگانۀ دوران وغوث روزکار وقطب مشایخ کبار ایدی
وتصوفده شیخک انتسابی سلطان العارفین ابو یزید بسطامی یه در . وقدس سره
طریق روحانیت ایله اخذ تربیت ایلمشلردر . والا ایکیسنک اراسنده
یوز الی ییلدن زیاده مدت مدید واردر . مصلح الدین اللاری تاریخنده
منقولدرکه بعض مشایخ کبار زیارت شیخه عازم اولوب خانه سنه کلدیلر
منکوحه سی طشره کلوب ایتدی اول زراق خرقه پوش وسالوس زهد فروشی
نیلرسز چقت سورمکده کت زاره کتمشدر . اول جماعت بو سلیطه یه تعجب و
تفکر ایدوب صحرایه عزیمت ایتدیلر کوردیلرکه شیخ قدس سره نمازه طورمش
وبر کرک اسد هیبت اوکوزی سوروب حراثت ایلریش نماز دن صکره سلام ویروب
وشیخه اطالۀ زوجه بدلهجه سن اعلام ایلدیلر شیخ ایتدی انک خلق
وخوی ناخوشی برله بکا خدای تعالی بو بهایم ووحوشی انکچون مسخر
ورام ایلمشدر . مرتبی فخرا سلطان حسین بیقرا مجالس العشاقنده ایراد حل
وبیان محل ایدوب بیورمشدرکه سلطان محمود بن سبکتکین غزه دن کلوب
وشرف صحبت ابو الحسن خرقانی ایله قدس سره مشرف وفائز اولدقده
واول مرشد صمدانی اصلا جناب سلطانی یه نظر صالمیوب چندان تعظیم
ورعایت برله متقید اولمدی . بو جهتدن اثناء رخشم سلطان بلند رتبت دیدارنده ظاهر
وپدیدار اولدی . روی قهردن ایتدی شیخه معلوم اولدیکه سنز قرآن که اقوای حجت
وبرهاندر عمل ایتمزسز . شیخ ایتدی نه دن بویله بیوردیکز . سلطان ایتدی جناب سبحان عظمت
وشان برله قرآنده بیورمشدرکه اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم
وبن اولی الامردن دکلمیم . شیخ والا جناب بو وجه ایله جواب ویروب ایتدیکه
وحالا بن دریای اطیعوا الله ده بو مرتبه مستغرق اولمشم که اطیعوا الرسوله دخی ایرمشم
وآرب ایرشمم فکیف که اولوا الامره ایرشم دیوب اندن صکره ایاغه قالقوب
وسلطان جهانه تعظیم بی بهانه ایلدی . سلطان بو کونه ادا ایله تعظیم وتکریم
وتوقیرک اصلنی شیخدن استفسار ایتدی . شیخ بیوردیلرکه چون مجلسک اوسطنده
واسطه کز ایله عالم فقر وفنادن برنچ کلمۀ طیبه به برمعنی مذاکره اولندی
ولاجرم بن اول کلمات تامه نک حرمتی ورکتنه ایاغه قالقوب قیام ایلدم
والا رعایت وحرمت واعتبار منت سلطان والا همت ایچون دکلدرر دیدی
وسنه ٤٢٨ ده ابو الحسین بن ابی بکر القدوری که اعاظم فقهای حنفیه ده منتظم ایدی
وفات ایتدی . ابن خلکان تاریخنده بیورمشکه قدوری قدر ردر آخره احتمالی یوقدر
وافاضل محققین قتنده عین الیقین ایله معلومدرکه یاء نسبی جمعه داخل اولمز
وکسبی دخی اولمز بلکه جهت تعریف کسب صنایع ایچوندر فعال شایع وذایع در جلاد
وخفاف کبی . وابن قفاعی کندو پدرینه منسوبدرکه نامی قفاع ایمش
ومیلادی باسعادتلری سنه ٣٦٢ ده وقوع بولدی . وعلم فقه وتفسیر قرآنی وحدیث
وغیریده ابو عبد الله محمد بن یحیی الجرجانی دن رضی الله عنه اخذ قیلدی
وکندو زماننده ریاست حنفیه آکا منتهی اولمشدی . جملۀ مصنفاتندن مختصر قدوری
وشرح مختصر کرخی وکتاب التجرید فی سبعة اسفار یشتمل علی الخلاف بین الشافعی
وابی حنیفه واصحابه رحمهم الله تعالی علیهم اجمعین . وسنه ٤٣٢ ده اول فاصل انام
ومحدث مشهور ما وراء النهر حافظ ابو العباس جعفر بن محمد المستغفری که

تصنيفات وافري واردر وفات ايتدكي سنه ٤٣٤ ده شيخ ابو اسحق ابرهيم بن
شهريار كازروني بو عالم دوندن فردوس سنيه نقل ايتدي حضرت
مخدومي قدس سره نفحات شريفنده بيورمشلردر كه جناب شيخ فارسي الاصلدر
مولد ومنشاسي كازروندر وشهرياركه پدر شيخ بزركواردر مسلمان اولوب
ولادت ناسعادت شيخ وسائر اخواني زمان اسلامنده واقع اولمشدر تصوفده
شيخنك انتسابي شيخ ابو علي حسين بن محمد الفيروزابادي الاكاره در و
بوندن ماعدا اصحاب حديث وهديدن چوق مشايخ ومقتدايه ايرشمش ايدي
شيراز ومكه وبصره ومدينه منوره ده اولان روات ثقاتدن حديث
واثاري وار ايدي نفحات الانسدن منقولدر كه جناب شيخ رضي الله عنه
حضرت سيد العالمي صلى الله عليه وسلم عالم رؤياده كوردي سؤال ايتدي كه
يا رسول الله ما التصوف رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردي كه
التصوف ترك الدعاوي وكتمان المعاني پس سؤال ايتدي كه ما التوحيد
حضرت رسول عليه السلام بيوردي كه كل ما يحس ببالك او خطر في خيالك
فالله تعالى بخلاف ذلك وان تنزه عن الشك والشرك والتعطيل ديدي
وسؤال ايتدي كه ما العقل حضرت حبيب اكرم صلى الله عليه وسلم بيوردي كه
ادناه ترك الدنيا واعلاه ترك التفكر في ذات الله تعالى ٤٣٥ وماه شعبانده
امير الامرا بغداد جلال الدوله فوت اولدي برادري ابو كاليجار بن سلطان
الدوله فارسدن متوجه دار السلام اولدي و ٤٣٦ سنه ده بغداد دلاوراي
ايرثيوب امير الامرا اولدي وبو سالده برادر سيد رضي موسوي كه
اوصاف بالاده رقم زده خامه مشكين عمامه اولدي عالم اخرته انتقال
قيلدي وهو ابو القاسم علي بن حسين الملقب بمرتضى واول جناب سيادت
نصاب سائر علماء وادباء فضيلت مآبدن مزيد علم ودانش ومزيت فضل
وبينش برله ممتاز ايدي همواره نتايج طبع شريفندن اشعار بليغ تبايني
لوح بيانه نقش ايدردي تاريخ امام يافعي ده مسطوردر كه سيد مرتضى
نك مذهب شيعه ده تصانيفي واصول دينده تاليف منيفي واردر و
ديوان اشعارندن قطع نظر غرر ودرر ايله موسوم بر كتاب معتبري واردر
وهو كتاب يشتمل على فنون من المعاني والادب تكلم فيها على النحو واللغة و
غير ذلك وهو كتاب يدل على فضل كثير وميان مورخانده اختلاف
واقع اولمشدر حقيقتده جامع كتاب بلاغت انتساب نهج البلاغه سيد
مرتضادر وخلاف عقيده اهل سنت والجماعت اول خطب بليغه يه
الفاظ ومعاني اضافت ايتمشدر كه عياذا بالله تعالى استماعندن خلفاء

خلفاء راشدينه بغض وكينه ايلمك لازم كلور و ٤٤٠ سنه ده شيخ ابو سعيد
فضل الله بن ابي الخير مهنه قدس سره جوار رحمت الهيه نقل ايدوب مغفرت
نامتناهي اولدي واول مرشد قدسي شيخ ابو الفضل حسن سرخسيدن
ارادت كتورمشدي كنديو زماننده جمال اهل طريقت وقبله ارباب حقيقت
ايدي جمله مشايخ اطراف كندو باب ولايت نصابنه التجا ايتمشلر ايدي حضرت
افضل الانامي مولانا عبد الرحمن جامي نفحات شريفنده ايراد بيورمشلر كه
بر كون جناب شيخه ديديلر كه فلان كمسنه سطح آب اوزره بي اضطراب يورر
بيورديلر كه بو معني سهلدر زيرا غوك وخس دخي اب اوزرنده يورر
صكره ديديلر كه فلان كمسنه اوج هواده وجو سماده طيران ايلر بيورديلر
زغن ومكس دخي روي هواده طيران ايدر بعده ديديلر كه فلان شخص
طرفة العين ايچنده مابين مغربيني سير ايدوب كزر بيورديلر كه شيطان
دخي بر آن ايچنده مغرب ايله مشرق اراسين سيران ايلر وبو اولياء الله
قتنده مرتبه بلند ودرجه ارجمند دكلدر بلكه عظيم دولت كثرت ايچنده
وحدت تحصيل ايدوب عوايق خلايق برله برلحظه معامله خالقدن غافل
اولمامقدر كرك مصلح الدين لاري ما ريخنده منقولدر كه جناب شيخ اشراف
خبيات ضماير واطلاع خفيات سرائر برله ممتاز مشايخ ذوي المفاخر ايدي
ابو القاسم هاشمي كه پدري رئيس طوس ايدي روايت ايدر كه عالم جواني و
زمان كامرانيده بر شاهد دلپذير ونازنين بي نظيرك دام زلفنه مرغ دلم
اسير اولمشيدي وبكا اول ليلي خرام وسيمين اندام بر كيجه وعده ويردي كه
فلان شخصك دوكوننده خانه عودت ايتسم كركدر اكر اثناي رهكذارده
سكاراست كلم مقرردر كه زلال وصالم ايله سني سيراب ايدرم پس بن دخي
وعده نكاره اوزره راه انتظارده كوزلرم دوچار ايدوب بو رباعي تكرار
وتذكار ايدردم رباعي دردیده بجاي خواب ابست مرا زيراكه بديدنت
شنابست مرا كويند بخواب تا بخوابش بيني اي بيخبران چه جاي خوابست مرا
نثر اتفاقا كثرت انتظار وتوقف بسيار برله مغلوب عسكر خواب خيال
اولوب تمتع وصال اول نكار ستوده خصالدن محروم اولدم وصباح او
لدقده پدرم ايله مجلس وعظ ونصيحت جناب شيخه واردم پس حضرت
شيخ اثناي وعظده بيورديلر كه سبحان الله وصال معشوق مجازي بي
محنت ورنج وبي ايثار كنج متصور دكلدر با وصول محبوب حقيقي وحصول
مطلوب تحقيقي بي زحمت وبي مجاهده نه وجهيله مشاهده اولنمق قابلدر
دون كيجه اول جوان وعده وصال جانان برله نصف الليله دكين چشم

انجم کرد از بیدار اولوب بو بیتی تکرار ایدردی ع درد یده نه جای خوابست مرا
فی الحقیقه اگر دیده سنده خواب برینه آب اولیدی و هجوم خیل لیله طاقت و تاب
کوردی دیدار دلداردن محروم اولمزدی حسن مؤدبدن منقولدر که ایتدی
بر نیجه کون خانقاهده اولان فقرا اهل خرقه لحم تازه و طریدن محروم و بری اولوب
بر لقمه یمیدیلر و لحم کوسفندده کمال مرتبه آرزومند اولدیلر بر کون شیخ اثنای مجلسده
بکا ایتدی وار فلان جوانه سویله که اول سربند ازارینه عقد ایتدوکی دیناری
سکا ویرسون و فلان سوقاقده بر قصاب وار در که بر بره صویوب دکاننده
اویخته ایتمشدر دینار مذکوری اول قصابه تسلیم ایله و اول بره یی پاره پاره
ایتدیروب قصاب نظرنده کلابه تقسیم ایله چون حسب المأمور کار مذکوری
نظر قصابده برینه کتوردم اما خاطریمه بو معنی خطور ایتدی که اصحاب اهل
احتیاج بودکلو کوسفنده مشتاق و محتاج ایکن عجبدر که شیخ سکان محلاته
بویله لحم تازه و طری ایثار ایلدی. بن بو افکار ایله حیران و نکران ایکن انی
کوردم که قصاب نالان و کریان اولوب ایتدی مدت متمادی ایدی که بن بو
بره یی شیر سعی و اجتهادم ایله بسلردم اتفاقا بو کیجه فجاءة اولدی حیف ایلدم که
بویله بره سمین ضایع اوله لاجرم وسوسه شیطانی و طمع نفسانی ایله صویوب
انی معرض بیع و شرایه کتوردم هله لله الحمد شیخ ولایت پناه بنی اول مظلمه
و کناهدن خلاص ایتدی چون جناب شیخه ایرشدم بکا دیناری ویرن اول
جوان دیدی که بنده وجه حلالدن بر کوسفند دلپسند واردر اگر جناب
شیخدن اذن اولور ایسه انی مطبخ عامره یه تسلیم ایلیه لم شیخ قبول ایدوب جمله
درویشان اهل دل مرادلرینه واصل اولدیلر طبع فیاض شیخ مرتاضدن
صادر اولمش رباعیات بلاغت آیات چوقدر جمله دن بریسی تحریر اولندی

رباعی
چشمی دارم همه پر از صورت دوست   با چشم مرا خوشست تا دوست در وست
از دیده و دوست فرق کردن نه نکوست   یا اوست بجای دیده یا دیده هموست

و حضرت غوث الانامی مولینا عبد الرحمن الجامی بو رباعی یی دیشید وطراطه نت
ایتمشلردر و بو سالده ابو کالیجار بو عالم ناپایداردن عازم دار القرار اولدی
و اوغلی ملک رحیم برینه اوتوروب دار الاماره بغداده مقیم اولدی و سنه ٤٤٧
رئیس الرؤسا که وزیر قائم خلیفه ایدی و بساسیری که عظمای امرای دیلمدن
ایدی ما بینلرنده عداوت ظاهر اولوب بساسیری توابع کثیری ایله بغداددن
طشره کلوب دست ظلمی یغما و تاراج اهل حرمه و خراجه دراز ایتدی و بو بابده
حاکم مصر اولان مستنصر علویدن استمداد و استنجاد قیلدی مستنصر دخی همان
ملتمسین قبول ایدوب حد و احصا و تعداددن بیرون اختلال احوال سکان

بغداده ظاهر اولدی و چون بو خبر سمع طغرل بک سلجوقی یه که اول
آوانده ممالک عراق و خراسانده صاحب فرمان ایدی ایرشدی عازم دار
الخلافه اولدی و سال مذکور رمضانینک بشنجی کونی عظمت موفور ایله
باب شماسیه ده نزول قیلدی و اول ماه مبارکده لشکریان طغرل بک
ایله بازاریان بغداد آراسنده معامله و اشترا ایله نزاع و غوغا واقع
اولدی و احوال آکا منجر اولدی که طائفه سوقیه سپاه سلجوقیه یی سنکسار ایتدیلر
و فتنه و فساد ازدیاد بولوب جانبیندن چوق مردم بخت برکشته مقتول
و کشته اولدی و بو ما بینده اموال فراوان دست اعیان سلجوقیانه کیردی
و طغرل بک ملک رحیمی بو غوغا و حادثه یه باعث و بادی بیلوب خلیفه یه
پیغام کوندردی که اگر بو قضیه نامرضیه اغوای ملک رحیم ایله دکل ایسه
کرکدر که بیزه کلوب بو بابده بری الساحه اولدیغنی اعلام ایلیه ملک رحیم
بعلم ترس و بیم ایله طغرل بک یانینه واروب مقید قید اسار اولدی و سنه ٤٤٨
بساسیری اقدامده تهاون و تقصیری جایز کورمیوب شهر موصلی تسخیر
ایتدی و طغرل بک عسکر سیلاب تک ایله اوزرینه واروب جمعیتین تیغ
خونفشان ایله پراکنده و پریشان ایلدی و سنه ٤٤٩ ده شارح صحیح بخاری
ابو الحسن علی بن خلف بن بطال القرطبی علم عزیمتی صوب آخرته مرتفع ایتدی
و سنه ٤٥٠ ده ابو ابرهیم اسحاق بن ابرهیم الفارابی که خال اسمعیل جوهری
ایدی و هم کتاب دیوان الادب انک جمله مصنفاتندندر فوت اولدی
و بو سالده برادر مادری سلطان طغرل ابرهیم ینال مقام عصیانده
اظهار طغیان ایدوب همدانی تحت تصرفنه کتوردی و چون طغرل بک
بو احواله واقف اولدی انک دفع و رفعنه قصد ایدوب یاننده اولان
مردان ایله عزم جانب همدان قیلدی بو جانبده بساسیری بو خبر مسرت
تأثیری کوش ایتدکده یاننده اولان رجال ایله بر سبیل استعجال جانب
بغداده عزم ایتدی و سال مزبور ذی القعده سنده اول بلده یه ایرشوب
قائم خلیفه یی طوتوب حبس ایلدی و رئیس الرؤسای مخصوصان بارکاه خلافت
دن بر جمع کثیر ایله دوه لره بندیروب اطراف بازارده تشهیر ایتدی اندن
صکره جمله سن سر بازارده تمام عذاب و آزار ایله قتل ایلدی بعده
خطبه منابرده حاکم مصر اولان مستنصر علوی نامنه اوقوندی و قائم
زندانده بر رقعه یازوب همدانده طغرل بکه کوندردی یازدیکه شمار
قرامطه ظاهر اولوب بناء اسلام دار السلامده انهدامه قریب اولدی اگر
سپاه ملک عدد ایله بزه اعانت و مدد ایتمکه قادر ایسک کلوب یتشه سن

الحاصل چون نامه طغرل بکه واصل اولدی صفی الدین ابو العلاء منشی یه امر ایلدیکه ظهر مکتوبده برقاج سطرکه قبول ملتمس خلیفه یی متضمن ومشتمل اولدی یازه پس منشی مذکور بو آیت شریفی یازدیکه ارجع الیهم فلنأتینهم بجنود لا قبل لهم بها ولنخرجنهم منها اذلة وهم صاغرون وچون سلطان منشی نك بو تضمین واقتباسنه وعبارت بلاغت اساسنه واقف اولدی منشی یه چوق تحسین وآفرین قیلدی وایتدی امید درکه مضمون آیت همایون ظاهر اولوب عما قریب ساحه ظهوره کلور پس چون خاطر طغرل جانب ابراهیم ینالدن فارغ اولدی عنان عزیمتی صوب بغداد جنت اباده معطوف قیلدی وبساسیری یانده اولان جمع کثیری برله فرار ایتدی ومهارش عجلی که خلیفه انك حبسنده ایدی قائم خلیفه یی استقبال طریقیله طغرل بکه ایلتدی وسلطان طغرل کمال لطف واحساننددن شرط زمین بوسی نظر خلیفه ده برینه کتوردی وبر فرسخدن زیاده پیاده رکابی یانجه یوردی آخر قائم خلیفه ایتدی ارکب یا رکن الدین پس منشیان بلیغ البیان بوندن صکره بو لفظی القاب طغرل بکه الحاق واضافه ایلدیلر واواخر ذی القعده ٤٥١ سنه ده خلیفه ایله طغرل بك شهر بغداده داخل اولدیلر وسلطان تراخی وتقصیری رواکورمیوب همان اول سالده بساسیری اوزرینه متوجه اولوب مقدمه لشکری شهر کوفه ده بساسیری یه ایریب وطوتوب اشد سیاستله قتل ایتدیلر روضة الصفاده مسطوردرکه بساسیری غلام بهاء الدولة الدیلمی ایدی وارسلان ایله موسوم ایدی وکنیت ابو الحارث ایله ملقب ومکنی ایدی و ٤٥٢ سنه ده قائم کندو فرزند سعادتمندی اولان عبد اللهی ولی عهد ایدوب المقتدی بالله ایله ملقب ایلدی و ٤٥٥ سنه ده طغرل بك وفات ایدوب سلطان الب ارسلان قائم مقام اولوب ابتکین سلیمانی شحنکی یه بغداده کوندردی وسال مذکوردن مقدم ٤٥٣ سنه ده حاکم دیاربکر نصیر الدولة احمد بن مروان الکردی عالم سرمدی یه انتقال ایلدی ونصیر الدولة برادری منصور بن مروان قتلندن صکره اول ولایته حاکم اولدی ایدی تاریخ امام یافعی ده مسطوردرکه نصیر الدولة علو همت وحسن سیاست ووفور حزم وکیاست ایله متصف ایدی مدت دولتنده بر شخصدن غیری کیمسه تفتیش ومصادره ایتمامش ایدی باانکه همواره تمهید بساط عیش وعشرت واستیفای شهوات ولذاته مشغول ایکن هرکز کندوسندن نماز صبح فوت اولمامشدر و ٤٥٧ سنه ده صاحب المؤلفات حافظ ابو بکر احمد بن حسین

البیهقی ومؤلف محکم ابو الحسن علی بن اسمعیل اللغوی مزخرفات دنیویه دن متنزهات اخرویه یه نقل ایتدیلر و ٤٥٨ سنه ده بغدادده فلك بلند اختر اقضاسیله بر دختر متولد اولدیکه ایکی باشی وایکی کردنی وایکی یوزی وار ایدی و ٤٥٩ سنه ده خواجه یوسف بن محمد السمعانی عالم فانیدن جهان جاودانی یه انتقال ایتدی واول خواهرزاده خواجه محمد بن خواجه ابو احمد ابدال چشتی در مدت عمری سکسان درت ییل ایدی و ٤٦٤ سنه ده ابتکین امارت بغداددن معزول اولوب سعد الدولة کوهرآیین یرینه اوتوردی و ٤٦٥ سنه ده سلطان الب ارسلان درجه شهادته واصل اولوب اوغلی سلطان ملکشاه یرینه پادشاه اولدی و ٤٦٧ سنه ده زمان حیات قائم خلیفه نهایته ایریشوب ابو القاسم عبد الله المقتدی بالله خلیفه اولدی

ذکر خلافت المقتدی بالله ابو القاسم عبد الله

بعض مورخین مقتدی یی صلبی قائم عد ایتمشلردر وبعضیلری نبیره قائم دیو اشارت بیورمشلردر وپدری ذخیرة الدین محمد نام کیمسه ایدی دیمشلر وعلی ای التقدیرین اول کونکه القائم بامر الله فوت اولدی المقتدی بالله مسند خلافته اوتوروب اکابر واعیان بغدادیان دست بیعت وانقیادی کندویه ویردیلر ومقتدی ایام دولت وهنکام خلافتنده غایت عدالت وراحت اوزره سلوك ایلردی وظاهر احکام شرعی مرعی طوتوب لوازم امر معروف ونهی منکره اقدام واهتمام ایلردی وجواری مغنیه یی آمد شد مجلسدن منع ایدوب رسم کبوتربازلغی که موقوف اکثر خلفا ایدی رفع ایتدی ورجال ونسانك برکمی یه قویب آب اوزره دوان ایتمدن منع ایلدی وسلاطین حشمت آییندن سلطان ملکشاه خلیفه یه کندو دخترین نکاح ایدوب سواد بغدادده عظیم سور وسرور اولدی و ٤٨٧ سنه ده مقتدی امر باری برله عالم سرمدی یه ارتحال قیلدی مدت عمری اوتوز سکز ییل ایله سکز آی اولدی وزمان خلافتی اون طقوز ییل ایدی وابو نصر محمد الموصلی وابو شجاع محمد بن الحسین امر وزارتده قائم اولدیلر

گفتار در بیان بعضی از وقایع ایام خلافت مقتدی وذکر انتقال او بعالم سرمدی

چون مقتدی خلافت مسندی اوزرینه جلوس ایلدی اکابر واعیان دار السلام وعلما ومشایخ اهل اسلام کندویه اقتدا ایدوب هر بری مقام خدمتده قیام ایتدیلر وسلطان ملکشاه سلجوقی که اول زمان فرمان فرمای جهانبان ایدی متعاقب ومتواتر رسل ورسائل بعض وسائل برله دار الخلافه یه ارسال قیلدی وخلیفه ایله سلطان آرالرنده قواعد محبت واتحاد استحکام وازدیاد بولدی و ٤٧٨ سنه ده شیخ شافعیه ابو المعالی عبد الملك بن ابی محمد عبد الله بن یوسف الجوینی که آکا امام الحرمین دیرلر وفات ایلدی علومده استاد ابی حامد محمد بن محمد الغزالی در قدس سره تصانیف ابو المعالی

فقهده نهايه سي وعلم كلامده شاملي مشهوردر وسنه ٤٧٩ ده سلطان ملكشاه
سپاه ظفرپناه ايله بغداده واروب خليفه يه غايت مرتبه ده رعايت واكرام ايلدى
وسنه ٤٨٠ صفرنده كيرو دار الملكه سفر ايدوب مروده اتخاذ مقر قيلدي وهم
بو سال ميمنت اتصالده كندو دختر سعد اخترين كه سابقا سلك ازدواج
مقتدي خليفه ده ايدي تمام تجمل وحشمت وتمول وزينت برله دار الخلافه يه
روان ايتدى روضة الصفاده منقولدر كه اول دخترنيك اختر ايله يوز
اوتوز قطار ايله شتر كوه پيكر وار ايدي كه جمله سنك يوكى نقره وزر وكالاى
اعلا ومعتبر ايدي وسراپا يوكلرين ديبا وسراسر ايله اورتمشلر دي وبوندن
ماعدا يتمش درت اشتر كزيده وكزين جرس وقلايد زرين برله روان ودوان
ايدي واول بغال زرين نعالدن التي اشتركه صندوقلري سيم خامدن ايدي
جمله سي جواهر كرانمايه وزيور وپيرايه ايله مملو ايدي وبوندن غيري اوتوز
اوچ رأس اسب تيزكام مجوهر ستام ولكام برله عمارى دختر اوكنجه يدرلر ايدى
وچون اول دختر بو زينت وحشمت وبو ترتيب وعظمت برله ظاهر دار السلام
بغداده ايرشدى صغير وكبير شهردن طشره چيقوب جواب اربعه دن سير و
تماشايه حاضر اولديلر ومقتدي امرا ووزراسن تمام زيب وزينت ايله حرم
سلطان ملكشاه اولان تركان خاتون كه كندو دختري ايله بيله كلمش ايدي
استقباله كوندردي وخبر ارسال ايتديكه ان الله يأمركم ان تؤدوا الامانات
الى اهلها تركان خاتون ايتدى بالسمع والطاعة واشارت ايتدى دختري كه
حسن وملاحتده طائفهٔ نسانك بهتري ايدي دار الخلافه يه ايلتديلر واول
كيجه كه عروس صاحب ناموسي شهره كتورديلر نظام الملك وزير وسائر اركان
دولت ملكشاهى خدمت وملازمت مهد عاليه ده بيله ايديلر واول جمع ومشعله
ايجنده اول دكلو شمع ومشعله ياندرمشلر ايدى شموع نجومدن صحن غبرا
مانند قبهٔ خضرا اولمشيدى واول عروس شيوه كر اطرافنده اوچيوز كنيزك
پري پيكر روان وجلوه كر ايدي ومحفهٔ عروس اوكنجه روان اولان خواجه
سرايان وسائر بزركان واعيان تقرير وبياندن بيرون ايدي وايكنجي كون
مقتدي خليفه بسط بساط نعمت ايدوب امرا والا رتبت وحكام فروندن
منقبت اول مجلسه حاضر اولدي وسائر اهالئ بغداد حد احصاء وتعداددن
بيرون جهت ضيافت ايله دار الخلافه يه طولدي وبو وليمهٔ عظيمه نك حلوياتنه
قرق بيك بطمان سكر صرف اولندى باقى لوازم واشيا بوكا قياس اولنه واكل
نعمت وعقد صحبتدن نصكره اركان دولت ملكشاه وبزركان جناب پادشاهيدن
هر برينى بر خلعت ذي قيمت وانعام وحرمت ايله مفتخر وسرافراز قيلدي وجا

وجانبين دن بودكلو اظهار ميل ومحبت ووفور مهر ومودت وار ايكن هر
زمان ايچنده خليفه ودختر اراسنده برودت وكدورت واقع اولوب
مباينت ومباعدت ظهوره كلدي ودختر جانب اصفهانه كه دار الملك
پدريدر روانه اولدي وانده وفات ايلدي نظم درين صندل سراى آبنوسى
كهى ماتم بود كاهى عروسى نثر وبو سالده ذو الشرفين السيد المرتضى الحافظ
ابو المعالى محمد بن محمد بن زيد العلوى الحسنى دستان خاقان تركستانه
برله شربت شهادته واصل اولدي تاريخ امام يافعي ده مسطوردر كه
سيد ابو المعالى ابو علي بن شاذاندن روايت حديث ايدردي دائما
اوقات كثير البركاتن تصانيف عليه يه صرف ايدردي واول جناب سيادت
مآبك اموال واستعدادي حد وتعداددن بيرون ايدي حتى هر سنه قصد
ثواب وحسنه ايله اون بيك دينار فقرا ومستحقانه بذل وايثار ايلردى وسنه ٤٨١
شيخ الاسلام ومرجع الانام نديم حضرت باري ابو اسمعيل خواجه عبد الله
الانصاري قدس سره جوار رحمت باري يه انتقال ايتدى واول جنابك
والد بزركوارى ابو منصور محمد الانصاري در وابو منصور اولادندن
مت انصاريدندر ومت انصاري پسر ابو ايوب انصاريدر وابو ايوب
رضى الله عنه صاحب رحل رسول الله در صلى الله تعالى عليه وسلم نته كم
بالاده بيان هجرت حضرتده مذكور اولدي ومت زمان خلافت عثمان
بن عفانده رضى الله عنه مرافقت احنف بن قيس ايله خراسانه كلدي وبلدهٔ
فاخرهٔ هراتده رخت سكون واقامت صالدي وميلاد با اسعاد شيخ قدس سره
نهاد سنه ٣٩٦ شعبانك ايكنجي كوني آخر روز جمعه ده قلعهٔ مهندزده واقع
اولدي واول كون كه آفتاب برج ثورك اون ايدنجي درجه سنده ايدي
وبيورررلر ايديكه هر كاه كه دور آفتاب اول درجه يه ايريشه بنم سنين عمرمدن
بر سنه كامل اولور وهم خواجه دن مرويدر كه بيورردي بكا حق سبحانه وتعالى
بر مرتبه قوت حافظه احسان وعطا ايتمش ايديكه هر نه معنى والفاظ بنم مرقوم
قلم دريا مقاطرم اولوردي جمله سي محفوظ لوح خاطرم ونقش نكين طبع فاترم
اولوردي واوچيوز بيك حديث صحيح الاسناد صحيفهٔ خاطر زكى البنياده
مرقوم كلك ياد اولمشيدى وهمچنان اشعار عرب وقصايد ارباب علم وادب
خاطرمده يتمش بيك بيت غزا موجوددر ديو بيورردي ومزار فايض الانوارى
كاركاه هراتده در وسنين عمرنا زنين لري سكسان درت ييل ايدي هكذا
قال صاحب النفحات وسنه ٤٨٤ ده محرم الحرامده صاحب كتاب الفرج بعد الشدة
قاضى ابو علي محسن ابن علي التنوخي شدت محن دنيوي دن فرج بولوب نعيم

اخروي يه ارتحال ايلدي وسنه ٤٨٥ ده ملكشاه اثناي شكارگاه ده بيخبر
كرك مرگه گرفتار اولدي وبو سالده حافظ ابو الفضل يحيي بن عبد الله
الحكاك وشارح بخاري محمد بن خلف المرابط الاندلسي وصاحب المصنفات
حافظ ابو نصر علي بن هبة الله ابن ماكولا عالم بالادن جنت اعلايه ارتحال
ايلديلر منقولدركه بعض تواريخده محرردركه سنه ٤٨٧ ده مقتدي خليفه
اعيان وخواصدن بر فوج صاحب اختصاص ايله اوتوروب طعام يردي چونكه
طعام تمام اولدي وجمله اعيان واركان عزيمت مسكن ومكان قيلدي خليفه
شمس النهار ايله قهرمانه ايتدي بونر طائفه دركه بي اذن واجازت بنم حضوريمه
داخل اولديلر چون شمس النهار جواب اربعه يه نظر صالدي اصلا كمسه
كورمدي بو حالتده مقتدي يه سوروب ومرض بر تعب عارض اولوب
فوت اولدي ومن النظاير بعض تواريخده تصريح اولنمشدركه ابقاخان بن
هلاكوخان وزيري نظيري خواجه شمس الدين محمد صاحب ديوان همدانده
بر عالي ضيافت ايدي وابقاخان نصف الليلده قضاي حاجت ايچون طشره
چيقدي اتفاقا ابقاخان اطرافه نظر ونگاه ايدركن كوزينه بر مرغ سياه
كورندي كه بر درخت شاخنده اوتورر ملازمان دركاهدن برينه ايتدي
بونر مرغ بي وقت دركه بو شاخ اوزرنده اوتورمشدر بوني تيز چادره سپر
ايدوب خاك هلاكه برابر ايلك ددي هرچند كه خدام نظر اقدام ايتديلر
اصلا جنس مرغ وجانوردن نسنه مشاهده ايتمديلر عاقبت ابقاخان اول
ساعتده جان ويردي نظم برهيچ آدمي اجل ابقا نمي كند سلطان مرگ هيچ محابا نمي كند

ذكر خلافت المستظهر بالله ابو العباس احمد بن المقتدي بالله

وفات مقتديدنصكره اوغلي ابو العباس احمد استصواب سلطان بركيارق
سلجوقي ايله كه اول زمانده بغدادده موجود ايدي مسند خلافته صعود
ايلدي المستظهر بالله ايله ملقب اولدي وحد ذاتنده مستظهر مكارم اخلاق
وانصاف واشفاق ايله مشهور آفاق ايدي ونظم وانشا وخط دلكشا
ايله يگانه آشنا وبيگانه ايدي منقولدركه ايام عصر مستظهرده كواكب سته
زحلدن غيري برج حوتده كه خانهٔ مشتريدر قران ايلدي ومنجمان عرب
وعجم حكم ايلديلركه حضرت نوح طوفاني كبي بو عالم فانيده بر طوفان طغيان
ايليسه كرك مستظهر بو بابده اولان احوالي ابن عيسى منجمدن كه علم احكام
نجومده يگانهٔ روزگار ايدي استفسار قيلدي ابن عيسى ايتدي زمان حضرت
نوحده عليه السلام سبعهٔ سياره برج سرطانده كه برج آبيدر قران ايتمشدي
وشمدي كواكب سته خانهٔ حوتده جمع اولمشدر ظن وگمان ستوريله اذعان

اذعان اولنوركه بو دفعه اولان طوفان شدت وطغياندە اولميوب
بلكه اقطاع واقطار ارضده بر قطرده بر جميع كثير كذران سيلابده مجتمع
اولوب سيلان آب فراوان ايله غرقهٔ آب عنا وگرفتار گرداب فنا اولسه
كرك وفي الواقع اقتضاي قضا بر له اول سالده حجاج ذوي الابتهاج كه
سالك راه حجاج ايديلر ايكيوز بيك نفر مقداري كمسه بر وادي يه نزول
ايتديلر ناگاه بر عظيم سيلاب گلوب جميع مال ودواب ايله كندولرين غرق
ايتدي اول غرقه دن ايچي بر قوم كوهه التجا ايتمكله نجات بولدي وبوندنصكره
مستظهر ابن عيسايه نظر التفات ايدوب مقادره انعام واحسان ايلدي
وسنه ٥٢٢ ده مستظهر مريض اولوب دار آخرته انتقال ايلدي مدت عمري
قرق بر ييل آلتي آي ايدي وزمان خلافتي يگرمي بش ييل اولدي وزارت
مستظهر اوايل حالده عميد الدولة بن محمد ابن فخر الدولة يه متعلق ايدي
اواسطده برادر عميد الدولة مجير الدولة يه تفويض اولندي واخرنده
هبة الله محمد بن علي المعروف بابن المطلب امر وزارته قيام واهتمام ايلدي

كمتارد ذكر شمه از وقايع ايام خلافت مستظهر وانتقال علما بجوار مغفرت قادر

اوايل ايام دولت مستظهرده سنه ٤٨٨ ده صاحب المصنفات ابو عبد الله
محمد بن ابي نصر الحميدي الاندلسي وعبد السلام بن محمد القزويني عالم جاوداني
نقل ايلديلر وعبد السلام اعاظم علماي معتزلهدن ايدي تفسير كبيري
اوچيوز مجلدده تأليف وترتيب ايتدي وبو سالده ظهير الدين ابو شجاع
محمد بن الحسين كه زمان دولت مقتديده سرانجام مهام وزارته قيام
ايدردي ومؤيد الدولة ايله ملقب اولمشيدي فوت اولدي جامع التواريخ
جلاليده مسطوردركه گرچه ابو شجاع وفور فضل وفراست ووفور فهم
وكياست وعلو نسب وحسب ايله سرآمد وزرای مملكت آرا ايدي لكن صفت
بخل وامساك ايله بر مرتبه ده ايديكه ايام سنه وشهورده صائم الدهر اولدي
اولدي وهر گيجه خانهٔ تنگ وتارايچنده يالكز روزه سني افطار ايلردي
وچون شغل وزارتدن معاف اولدي مدينهٔ طيبهده مقيم اولوب اكثر اوقاتي
طاعت وعبادات ايله گچوررردي وفات ايتدكده مشهد منور ابراهيم ابن
النبي ده صلى الله عليه وسلم مدفون اولدي وسنه ٤٩٨ ده سلطان بركيارق
سلجوقي فوت اولوب بغدادده رؤس منابرده اكابر خطبهٔ اوغلي ملكشاه
نامنه اوقوديلر وسنه ٥٠٠ ده شيخ ابو نصر ابن ابي جعفر بن ابي اسحاق الهروي
منازل دنيويدن منزهات اخرويه يه انتقال ايتدي حضرت مخدومي نفحاتده
تحرير بيورمشلركه شيخ ابو نصر هروي جامع علوم صوري ومعنوي ايدي

سبب نومیدلري اول اولدیکه برکون برشخص کلوب ایتدی ایا بومسئلده ائمهٔ
دین وفرقهٔ مجتهدین نه بیورورلرکه برشخص اوآن جوانیده کمال خشم وغضبنده
برمرکب برایکی محکم دکنك اوردي اما اول درازکوش که برحیوان بی عقل
وهوشدر داردنه دونب صاحبنه ایتدی ای خواجه نیچون بنی بی تمکین بویله
فرط غضب وکین برله بن مظلومی دوکرسین طوتالم که شمدي بنم حقمده
امضاي حکم غضب ایمتش سین یاروز محشرده که سندن استفسار خیر وشر
ایده لر نه جواب ویررسین شمدي یکرمي سالدرکه اول شخص اشك دیده سن
سلسال ایلمشدر وحالا قطرات دمعاتی منقطع اولوب اشك چشمي برینه
خون وآب لاله کون کلور ایمدی اول فتي بوبابده جنابکدن استفسا ایدر
انك حکم طهارت ونمازي نیجه اولور چون ابونصرك مفتي عصر ایدي
بو فتوایی که استماع ایتدی لایعقل اولوب حصر اولدي وعقلی باشنه
کلدکده نصکره اول شخص ایله معاً استفتا ایلین کشی نك منزلنه واردی
کوردیکه اول نیکو صفات وفات ایلمش ودیده سندن متقاطر اولان
خون روانی روي نورانیسي اوزرنده خشك اولمش اما مبارك دهانی
ظاهر ونهانی طورمیوب تبسم دهایدي ابونصر آنك اولخنده سندن
زیاده متعجب اولدي عاقبت اول عزیز تکفین وتجهیز اولنوب مقابر
اکابرده دفن ایلدیلر وابونصر بوندن نصکره نائل واینی واشك خونین
برله سیاحت روي زمینه مشغول اولوب اوجیوز پیر اهل ارشاد
وشیخ صاحب زهد ورشاده ایرشدی وحرم محترم مدینه وبیت المقدسده
چوق عبادات ومجاهدات ایدوب نیجه دفعه شرف صحبت حضر علیه السلام
ایله مشرف اولدي عاقبت آخر عمرنده هراته مراجعت ایدوب انده متوفی
اولدي وقبر شریفی خابجه باد جنت اباده در مدت عمری یوزیکرمي درت
ییل اولدي وسنه ٥٠٥ ده **حجة الاسلام ابوحامد** زین الدین محمد بن محمد
بن محمد الغزالي الطوسي جوار رحمت قدوسیه انتقال ایتدی حضرت افضل
الانامي مولینا عبد الرحمن الجامي نفحات شریفنده مرقوم کلك اهتمام
بیورمشلرکه امام غزالی اوایل حالده طوس ونیسابورده تحصیل فضل
وکمال ایدردي اندن نصکره سلطان ملکشاه سلجوقی وزیري خواجه نظام
الملك ایله ملاقات ایدوب منظور نظر عاطفتی اولدي اول وزیر
کامل وفاضل مجلسنده بعض علما وافاضل ایله مناظره ومحاضره ایدوب
جمله سنه غالب کلدي وبوسبب ایله تدریس نظامیهٔ بغداد اول معدن
افضل وسداد حضرتلرینه تفویض اولندی وسنه ٤٨٤ ده متوجه حرمین الشریفین

الشریفین اولوب اقامت شرایط حج اسلام وزیارت روضهٔ مقدسهٔ خیر
الانام علیه الصلوة والسلام دن نصکره متوجه دیار شام اولدی واندن
مصره ومصردن اسکندریه واسکندریه دن تکرار شامه خرام ایتدی
واون ییل منارهٔ جامع کبیر بنی امیه ده متمکن اولوب کتاب احیاء العلومی
انده تالیف ایلدی ودمشق شامدن تکرار وطن اصلیه سنه مراجعت ایدوب
طوسده نظام الملك کندویه تدریس نظامیهٔ نیشابوري تکلیف ایتدی
وچون برنیجه مدت بلدهٔ نیشابورده متصرف مدرسهٔ مزبوره اولدی تکرار
طوسه عودت ایدوب برخانقاه وبرمدرسه عمارت قیلدي بقیهٔ عمر عزیزی
تلاوت قرآن ومطالعهٔ صحیح بخاری واسترضاي رضاي جناب باریده
صرف ایتدی وامام فرشته صفاتك مشهور اولان مصنفاتی احیاء العلوم
وکیمیاي سعادة وبسیط ووسیط ووجیز ونصیحة الملوك وجواهر القرآن
وتفسیر یاقوت التاویل قرق مجلدده ومشکوة الانوار وقواعد العقاید
وعقیدهٔ صاحب کزیده اولدرکه امام غزالی حضرتلری طقوز یوز طقسان
طقوز کتاب مستطاب سلك تألیفه چکدی قاضی میرحسین فواتحنده که
شرح دیوان جناب مرتضادر رضی الله عنه ابن خلکاندن نقل ایدرکه
لفظ غزالی تشدید حرف زا ایله در عادت اهل خوارزم وجرجان اوزره که
عصاره عصاری دیرلر وسمعانی که بانئ مبانئ معانیدر کتاب انسابنده
تخفیف حرف زا ایله قید بیورمشدر وغزاله ولایت طوسدن بر قریه اسمیدر
وامام غزالی رسالهٔ المنقذ من الضلالده ابونصر فارابي ایله ابوعلی
سینایی که اکابر حکماي مشائیین واعاظم علماي حکمت آییندندر
تکفیر ایتمشدر اول سبب ایله که نفی حشر اجساد وقدم عالمه قایل اولوب
علم باریٔ تعلق جزئیاتدن سلب ایتمشلردر وبعض علماي کبار ابوعلی سینا
کندو حال حیاتنده اکفار ایلمشلردر واول حکیم دانا بو ابیات جوابنده بیورمشدر

نظم

کفر چو منی کزاف وآسان نبود — محکم تر از ایمان من ایمان نبود
در دهر چو من یکی وآن هم کافر — پس در همه دهر یك مسلمان نبود

وامام غزالی جملهٔ تلامذهٔ امام ابوالمعالی دندر وارادتی شیخ ابوبکر نساج
حضرتلرینه ایدي واول مرشد صمدانی کندو آب دهانی ایله امامی عالم
صغولیتده مغتنم ایتمکله عالم ربانی اولدي ودولتشاه تذکره سندن
منقولدرکه استاد اسعد میهنه که فحول فضلا واعلم علمادن ایدي مجلس
سلطان محمد بن ملکشاه ده امام حجة الاسلام محمد غزالی ایله مناظره و
مباحثه ایلدي وعلماي خراسانك اعلم نوع انسان ایدیلر جاب استاد

اسعدي تقويت ايدوب تاييد ايدر ومجلس سلطان دريانوالده اول
سؤالكه استاد اسعد امام غزالي يه ايدي ديديكه سن حنفي المذهب ميسز
يوخسه شافعي المذهب ميسن امام ايتدي عقلياتده بنم مذهبم برهان در
وشرعياتده عقيدم قراندر نه ابو حنيفه نك بنم اوزريمه خطي ونه شافعي نك
براتي واردر استاد اسعد ايتدي بو سوز خطاي فاحشدر كه انلر افضل ائمه
دين واكمل مجتهدين در امام ايتدي اي بيچاره اگرسن علم اليقين دن وذوق
محققين دن برشمه بهرمند اولمش اولسك بنم بو سوزومي خطايه نسبت ايتمز
ايدك اما برمرد ظاهربين وقشركرين سن علم حقيقت واحوال طريقتدن
خبرك يوق اگرحرمت قدمت وجهة شيخوختك اولمسه سنكله مناظره ايدب
سكاراه تحقيقي كوستررديم وامام سنه مذكوره جماذي الاخرنك درديجي
كوني طوسده متوجه جناب حضرت قدوس اولدي و سنه ٥٠٧ ده ابو الفضل
محمد بن طاهر المقدسي المصنف وابو المعالي النحاس الاصفهاني جهان فانيه
وداع ايتديلر وجمال حال ابو المعالي انواع فضل ومعاني ايله محلي ايدي
وفن انشا وسياقده سرامد منشيان افاق ايدي اوايل حالده ملازمت
سلاطين سلجوقي ايدردي صكره دركاه صاحب حله صدمه سيف
الدينه انتساب ايتدي اوايل حالده انك تربيت وامدادي برله مستظهر
خليفه يه وزير اولدي لكن برايد نصكره شآمت كمال امساك وخست ايله
اركان دولت جناب خلافت ابو المعالي يه عداوت ايلديلر وآني فرمان
مستظهر برله محبوس ايدوب مصادره ومؤاخذه قيلديلر وابو المعالي
زنداندن فرار ايدوب متوجه همدان اولدي واول دياده كمال فقر
واعسار ايله روزكار كچوردي تا سنه مذكوره ده وفات ايلدي و سنه ٥٠٨ ده
مجير الدولة ابو القاسم علي بن فخر الدولة عالم اخرته انتقال ايلدي ومجير
الدولة سنه ٤٩٩ ده منظور نظر التفات مستظهر خليفه اولوب خلعت
وزارت ايله مشرف اولدي وطقوز ييله قريب اول شغل خطيره حسن تدارك
وتدبيري برله تمشيت ويردي تا سنه مذكوره ده عالم بقايه انتقال ايدنجه
وفوت مجير الدولة دنصكره هبة الله محمد بن علي المعروف بابن المطلب متصدي منصب
وزارت اولوب ولي الدولة ايله ملقب اولدي و سنه ٥٠٩ ده صاحب كتاب الفردوس
حافظ ابو شجاع شيرويه الديلمي بودار الاملي قوب عالم بقايه انتقال ايتدي و سنه ٥١١ ده
سلطان محمد بن ملكشاه منزل اخرته ارتحال وانتقال ايلدي واوغلي سلطان
محمود طالع مسعود برله تخت پدري اوزره صعود ايلدي و سنه ٥١٢ ده
مستظهر خليفه دخي عالم اخرته انتقال ايدب اوغلي فضل الله جالس سرير خلافت اولدي

ذكر خلافت المسترشد بالله ابو منصور فضل بن المستظهر بالله

اول كونكه مستظهرك عمري آخر اولدي اكابر واصاغر اوغلي فضل الله ايله بيعت
ايدوب ومسند خلافته اجلاس ايليوب المسترشد بالله ايله ملقب ايلديلر
ومسترشد صفت فصاحت وبلاغتا ايله ارباب بيان وبلاغت اراسنده
موصوف وتمام تكبر وسياست وتجبر ومهابت ايله معروف ايدي ودبيس
بن صدقه دنكه صاحب حله وسائر سلاطين سلجوقيه دن اصلا پروا سي
يوغيدي اول جهتدن خليفه ايله سلجوقيلر اراسنده مخالفت محاربت واقع
اولوب سنه ٥٢٩ ده مسترشد خليفه سلطان مسعود سلجوقي النده كرفتار
اولدي وسلطان مسترشدي برخيمه ايچنده محبوس ايدوب اوزرينه
غلامان ملازمانندن برنچ موكل قودي اتفاقا اول اوانده بعض فدايان
ملاحده فرصت بولوب زخم خنجر ايله خليفه يي شهيد ايليوب قانن هدر
ايتديلر سلطان مسعود لايق وسزا اولديغي اوزره مراسم عزايه قيام ايدب
امر ايتدي تاجسدن مراغه تبريزدن اتابكان آذربيجاندن برييسك مدده سنده
دفن ايتديلر مدت خلافت مسترشد اون يدي ييل ايله التي آي ايدي اوقات حياتي
قرق اوچ ييل ايدي منصب وزارتي ابتداده جلال الدين ابو علي حسن بن صدقه يه
متعلق ايدي واواخرنده ابو القاسم علي بن طراد زيني اول خدمتك تدبيرينه قيام ايتدي

ذكر وقايع ايام خلافت المسترشد بالله وبيان انتقال بعضي از علما وفضائل در سنوات

اوايل ايام خلافت مسترشدده برادري ابو الحسن بغداددن حله يه فرار ايتدي
وبرنيچه كون پناه دولت دبيس بن صدقه ده روزكار كچوردي بالاخره غرض
مسترشد نقيب النقبا شرف الدين علي زيني طلب برادري ايچون دبيسه
كوندردي صاحب حله جواب ويرديكه بن منقاد خليفه يم اما ارسال
خلف خليفه عتبه شريفه يه اكراه واجبار ايله عار ايدرم وهم چون ابو
الحسن بنم ظل حمايتمه التجا ايتمشدر حالا اني سيزه تسليم ايلمك خلاف مذهب
اهل مروتدر لاجرم نقيب النقبا مايوس اولوب بغداده مراجعت ايتدي
وابو الحسن اقامتدن فراري احسن كوروب حله دن واسطه وارب خلقي
كندو خلافتنه دعوت ايتدي مسترشد التماس ايمكله دبيس بن صدقه
دليران صف شكن برله متوجه دفع ابو الحسن اولدي وابو الحسن توجه
دبيس دن اكاه وخبردار اولدقده وادي فراره دوشب افتان وخيزان
كريزان اولدي عاقبت لشكر دبيس دن بر كروه انبوه تعاقب ايدوب
ابو الحسني كرفتار ايلديلر ودبيس كندوسي برجمع ايله جانب بغداده ارسال
ايلدي چون ابو الحسنك نظري طلعت غراي خليفه يه دوشدي سر عجز و

واعتذاري قدم میمنت دثار برادرینه وضع ایدوب لب اخلاص وادب
برله بوس ایلدي وایکیسنك دخی قطرات عبرات وصفحات جنانلری
اوزره جاري اولدي ومسترشد جرايد جرايمنه قلم عفوي چكوب خطایانی
عطایا برله تلقی قیلدی وسنه ٥١٣ ده قبور پرنور حضرت خلیل الرحمن وحضرت
اسحق وحضرت یعقوب علیهم الصلوة والسلام ظاهر ونمایان اولدی
واول سلالهٔ نوع انسان حضرتلرینك ابداننده اصلا تغیر کلمیوب تازه
وطري اولدیغنی اکابر ودرویشان وفضلای عالیشان اول حضراتك
ابدان میمنت نشانلري مشاهده سیله فائز اولدیلر واول مغاره ده قنادیل
طلا وظروف اعلا بولندی ومشهد مبارکلري مشاهده ومعاینه اولندی
وسنه ٥١٦ ده محیی السنه ابو محمد حسین بن مسعود البغوي زخارف دنیویه‌دن
اعراض ایدوب عالم اخرویه نقل ایلدي ومحیی السنه سلك علما وزهاد
واعاظم فضلای فرشته نهاددن ایدي واول معدن افادت وافاضت
کمال زهد وریاضت ایله اوقات حیاتن کچوردي ودائما همتن تألیف و
تصنیفه صرف ایدردي تصحیح المصابیحده مذکوردر که بغوی ابو الحسن عبد
الرحمن بن محمد الداودیدن وسائر اقراننده استماع حدیث ایتمشدی وعلم
فقهی قاضی حسیندن اکتساب قیلدی وچون بغوی تألیف شرح السنه
ایله موفق اولدي حضرت سید الانبیا وسند الاصفیایی علیه الصلوات
والتحایا عالم رؤیاده کوردي که بیوردیلر احیاك الله کما احییت سنتی
اکا بناء محیی السنه وبو اسم حسنا ایله موسوم اولدی واول ذات خجسته
صفاتك جملهٔ مصنفاتندن کتاب تهذیب في المذاهب وتفسیر معالم التنزیل
ومصابیح وکفایه وجمع الجامعین فتاواده در واول فاضل کثیر المؤلفاتك
وفاتی سنهٔ مذکوره شوالنده قصبهٔ مروالروددده واقع اولدي وکندو شیخی
قاضی حسین حضرتلرینك قبري قربنده دفن اولندی اوقات حیاتی سکسان
ییلدن متجاوز ایدي وبو سالده ابو محمد قاسم بن علی بن محمد البصري الحریري
صاحب المقامات وفات ایلدي تحفة الملکیه ده مسطوردر که حریری
اللی ییل مقاماتك تحریري قیدیله مقید اولدي وچون اول کتاب نافرجام
وشامت انجامي اتمام ایتدي سواد بغداده اولان علمای بلاغت انتمایه
کوستروب چوق پسند واستحسانه مقارن دوشدی وقبل خلیفه دن امر انشا
وکتابت کندویه تفویض اولندی ودار الخلافه دن حکم نافذ اولدي که بر
مکتوب بلاغت اسلوب تمهید وتسوید ایلیه حریري الن صقالنه اوروب بحر
اضطراب وحیرته دوشدی واصلا ارتباط کلام وسیاق مرامه قادر اولمیوب

اولمیوب دنك وملال وبی قیل وقال اولدي اخر ابن حشاب که ارباب البابدن
ایدي ایتدي بو مرد بو مقامات اري ومنصب انشانك سروري دکلدر
انجق بو کندو کوشهٔ خانه سنده ترتیب اوراق افسانه یه قادردر وبعضیلر
دیمشلردر که مقامات حریری تحریر ایلمشدر بلکه بر آخر فاضلك زادهٔ طبع
دلپذیري در عاقبت حریري منصب انشایی ترك ایدوب بصره یه کتدی
واون مقامه دخی اول کتاب نافرجامه اضافه ایدوب علمای بغداده
ارسال ایتدی مدت عمری یتمش ییل اولور وسنه ٥١٧ ده بلدهٔ قزوین ده شیخ
کزین احمد بن محمد الغزالی که برادر حجة الاسلام وفات ایلدي مرید
ابوبکر نساج ایدي تصانیف فائقه وتألیف رایقه لري واردر سوانح
کبی وبو قطعهٔ غرا مدح فقر فقراده انلرك خاطر دریا مقاطرلرندن صادر
اولمشدر قطعه چون چتر سنجری رخ بختم سیاه باد با فقر اکر بود هوس ملك سنجرم
تا یافت جان من خبر از ذوق نیم شب صد ملك نیم روز بیك جو نمیخرم
نثر مصلح الدین اللاري تاریخنده نقل ایدرکه ابن جوزی اول معدن عرفان
ومعدن ایقان حضرتلرینك حقنده زبان عارفان جهان ثنا واطراسنده
کویادر چوق طعن وتشنیع وکلام شنیع ایراد ایلمشدر وجملهٔ طعن ودخلندن
بریسي بودر که اثنای وعظ ونصیحتده وابستهٔ صحت اولمین احادیث روایت
ایدر وبوندن ماعدا نورسیدکان بوستان خوبي وغنچه دهان کلستان
محبوبي مشاهده سنه زیاده حریص ایدي خصوصاکه فضایل اعمال وعبادات
حقنده احادیث ضعیفه نقل ایلمك روادر وارباب هدی اثار وضع
خدایه نظر ایلمك سزادر حیث قیل نظم نقش سرا پردهٔ شاهیست حسن
لمعهٔ خورشید الهیست حسن انکه شد این سلسله بنیاد ازو لایحهٔ حسن
دهد یاد ازو نثر واول شیخ بزرکوارك مزار فایض الانواري قزوین ده در
وبو سالده مسترشد خلیفه ایله دبیس بن صدقه نك مشرب عذب مخالصتلري
غبار کدورت ومخالفت ایله مکدر اولوب بر برینك قلع وقصدنه حرکت کلدیلر
دار الرنده مساعدهٔ دلیران ابطال برله عظیم حرب وقتال وجوده کلوب
عاقبت برجم نوع نصرت فروغ خلیفه دست مشاطهٔ ظفردن مطرا اولوب
بغداده مراجعت ایلدی ودبیس بن صدقه یاننده اولان فرقهٔ صاحب تفرقه
ایله سلطان طغرل بن محمد ابن ملکشاه سلجوقی یه واردي وانی فتح بغداده
تحریك وتحریص ایلدي اولدخی سنه ٥١٩ ده پنجه بیك مرد صاحب نبرد و
عسکر صحرانورد ایله متوجه بغداد اولدي وخلیفه دخی عساکر نصرت ماثره
جمع ایدوب سواد بغداددن متوجه اعدای عداوت بنیاد اولدی وچون

طغرل ایله دبیس نهضت مسترشدده اکاه اولدي طغرل کندو یاننده
اولان عسکر کواکب اعداد ایله متوجه بغداد اولدي ودبیس مراد ایدنکه
لشکر خلیفه یه مقابله ایدوب جنك ومقاتله ایلیه اتفاقا تقدیر جناب خالق
برله تب محرق ذات طغرل اوزرینه عارض ومستولي اولدي وهم اول
آن بر عظیم باران یغماغه باشلدیکه اول صحراي بي پایان آب سیلاننده
دریاي عمان اولدي واصلا سلجوقیلرك حرکته مجالی ویورومکه یروجه
ایله خالی قالمدی ودبیس اول شب تاریکده قصد ایلدیکه خلیفه اوزرینه
الغار ایلیه حکمت الهی یولی آزوب یاننده اولان فریق ایله براخر طریقدن
بیابان بي پایانه دوشدی وصباحه دکین اول بادیهٔ بي امانده بي سر و
سامان کزدی عاقبت عسکري یورغون واتلري طورغون اولمغله بالضروره
برمنزله نزول ایتدیلر اما بو جانبده چون سپاه بغداد عزیمت طغرل بشجاعت
نهاددن خبردار اولدیلر هر بري طریق فراري مسلوك طوتوب پراکنده وپریشان
وبي نام ونشان اولدیلر ومسترشد دخي شبدیز کریزه عنان ریز اولوب قاید
قضا جنوددن بر کروه معدود ایله کندوسي اول صحرایه سوق ایتدیکه دبیس
بن صدقه انده نزول ایتمشدی ابن صدقه دخي خوابدن تمام اضطراب ایله قالقوب
قیاس ایلدیکه مسترشد کندو احوالنه واقف اولوب اوزرینه الغار ایلمشدر لاجرم
روي نیازي ومسکنتي زمین خدمته وضع ایدوب خلیفه‌دن امان واستمالت
طلب ایتدی مسترشد دخي جمله جرایمین عفو وصفح ایدوب معیت ایله جانب
بغداده مراجعت ایلدیلر ودبیس طغرل سلجوقی‌یه ملحق اولوب همدانه روانه
اولدي و ٥٢٢ سنه‌ده جلال الدین ابو علی حسن بن صدقه که فضائل نفسانی
وکمالات انسانی ایله متصف ایدي وهم مضمار انشا واستیفاده قصب السبق
امثال واقرانندن ربوده ایتمشدی وفات ایلدي واول ٥٢٤ سنه‌ده حکم مسترشد
ایله مسند وزارته چوب زمام مهام انامی کف کفایتنه وقبضهٔ قدرتنه کوردی
بستان احوال زیردستان انك زماننده ازهار اسایش وبهار رامش ایله رونق
وارایش طوتدي وماه شوال ٥٢٥ سنه‌ده سلطان محمود بن محمد بن ملکشاه
وفات ایدوب ٥٢٦ سنه‌ده بغداد دار السلامده خطبهٔ برادري سلطان مسعود
نامنه اوقودیلر و ٥٢٧ سنه‌ده خواجه مودود چشتي قدس سره فوت اولدی
خواجه مودود ولد خواجه یوسف بن محمد سمعانی ایدي یدي یاشنده ایکن
تمام کلام قدیمي حفظ ایدوب تحصیل علم وتکمیل فنونه مشغول اولدي وچون
خواجه یکرمي التي یاشنه قدم بصدی پدر بزرکواري خواجه یوسف بو دار ناپایداردن
اخرته نقل ایتدی وقایمقام پدري اولدی وخواجه مودود اطراف بلادده اولان

عباده غایت اعتقاد ونهایت انقیادده ایدیلر وچون توفیق شرف صحبت
ودولت تربیت حضرت شیخ الاسلام زنده پیل جام ایله مستعد اولدي اجتهادات
وعبادات کثیره‌دن صکره ایات غریبه وکرامات عجیبه کندو وسندن ساحهٔ ظهوره
کلدي و ٥٢٩ سنه‌ده ابو الاغر دبیس بن صدقه بن منصور بو جهان پرغروردن
دار سروره انتقال ایلدی واول صفت شجاعت وجلادت ایله موصوف ومعروف
ایدي امام یافعي تاریخنده مسطوردر که امارت حله ودیار مضر وربیعه وانجه
موجب فرمان خلفا ایله الیمش یدي امیر منصور اسدي‌یه متعلق ایدي وچون
منصور اسدی رایت عزیمتي صوب عالم سرمدیه رفع ایتدی اوغلی سیف الدوله صدقه
دیدهٔ دولته حدقه اولوب مسند پدري وتخت سروري‌یه قعود ایتدی ویکرمی
ایکی ییل اول سنوده شمایل متصدیٔ امور ولایت وراعیٔ رعیت وبرتیت اولدی
بالاخره ٥٠١ سنه‌ده سلطان محمد بن ملکشاه سلجوقي ایله محاربه ایدوب مقتول
اولدي ودبیس پدري مقامنه قایم اولوب یکرمي سکز ییل قاید ازمهٔ امور اعالي
واسافل اولدي تا سنهٔ مذکوره‌ده وفات ایدنجه وبو سالده امراء سلطان
مسعود سلجوقي‌دن بر طائفه متوهم وخائف اولوب بغداده فرار ایتدیلر و
مسترشد اول امرانك اغوا واغراسیله نام سلطانی خطبه‌دن چیقاروب جنك
ومحاربهٔ سلطانه عزیمت وهمت ایلدي وسلطان مسعود دخي جنود نامعدود
ایله خلیفه‌نك استقباله ایدوب جانبیندن شیران بیشهٔ وغا جولانه کلدیلر ونسیم
فتح ونصرتدن لایات ظفر ایات مسعودي اهتزازه کلوب اعلام لشکر دار السلام
نکباء نکبتده سرنکون اولدي ومسترشد برالنده مصحف شریف وبرالنده شمشیر
الوب کندو ووزیري ابو القاسم علي زینبي ایله میدانده علم کبي ثابت قدم اولوب
طوردي وسلطان مسعود کمال ثبات ووقار خلیفه‌دن متعجب اولوب عسکردن
بر کروه امر ایلدي تا خلیفه ووزیر ایله اقضی القضاة بغدادي اسیر ایدوب
بر خیمه‌ده حبس ایلدیلر واول اثناده سلطان مسعود استماع خبر مخالفت داود
ابن محمد بن ملکشاه برله جانب اذربیجانه روانه اولدي وچون مراغه‌یه ایرشدی
مسترشد خلیفه ایله مصالحه ایلدي شول شرط ایله که هر سال اموال دار
السلامدن خزانهٔ سلطانه دوییوز بیك دینار ارسال ایلیه ومن بعد اغواء
ارباب طغیان ایله سلطانه مخالفت وعصیان ایلمیه لکن نه فائده اول کیجه طائفه
موکلان محافظت خلیفه‌دن غافل اولوب ناکاه فدائیان ملاحده دست
برحیم مکروه مسترشدی خیمه‌ده شهید ایتدیلر وفرقهٔ مورخیندن بعضی
سننك اعتقادي اولدر که بو صورت رای سلطان برله وقوع بولدي و
علی ای التقدیرین بو معنی وقوعندن صکره سلطان حددن زیاده کریان

اولدي وچوق اظهار تأسف ايلدي واول ساعت سوار اولوب قاتل
اولان جماعت بي انصافي اخذ ايدوب قصاص ايلدي وبوندن صكره
خواص وعوام وعشاير واقوام مفارقت خليفه دن اوتوري ماتم وزاري
ايليوب وعلما وقضاة تابوتن قالديروب مدرسه مراغه ده دفن ايلديلر

ذكر خلافت الراشد بالله ابو جعفر منصور بن المسترشد بالله

مسترشد انقضاء اوقات حياتندن بر ييل مقدم راشدي ولي عهد ايلمشيدي
وچون خبر اسر وقتل مسترشد بغداده ايرشدي سنه ٥٢٩ ذي القعده سنك
يكرمي يدنجي كوني روز دوشنبه ده اكابر واشراف اطراف راشد ايله بيعت
ايدوب سرير خلافته چقوردیلر وشحنه بغداد كه نوكر مسعود سلجوقي ايدي
بو امرده بغداديان ايله موافقت ايدوب دامن درميان ايتدي وسنه ٥٣٠ ده
سلطان مسعود چون راشدك سرير خلافته صعودين كوش ايتدي ايلچي كوندردي
مسترشد ذمتنه قبول ايتدوكي مالي طلب قلدي پس راشد اداء مال بسيار
واخراج خراجدن عار ايدوب اهل بغداد وامراء سلطان مسعود ايله
اتفاق واتحاد ايتدي وجمع لشكر غار تكر ايدوب سلطان ايله مقام قتال
وانتقامده ثابت قدم اولدي اتفاقا بو اثناده داود بن محمود بن ملكشاه
آذربيجاندن وعماد الدين زنكي بنجه بيك مرد جنكي برله موصلدن بغداده
واصل اولدي وراشد بونلرك قدومندن زياده مسرور اولوب نام
داودي اسم مسعوده عوض خطبه ده مندرج قيلدي پس سلطان
مسعود جوذ مانند آسود برله متوجه دار السلام بغداد اولدي وچون
راشد خبر توجه سلطاني اذن اذعان ايله استماع قيلدي رأى داود
واتابك زنكي برله سلطان مسعود ايله حرب وجنكي اختيار ايلدي وچون
جانبين ده اولان مسافه بعيده مراكب قوي برله طي ايدوب وصنوف صنوف
سل خنجر وسيوف ايدوب بربرينه مقاتله ايله مقابله قيلدي سپاه بغداد چون
مقاومت سلجوقيانه كندولرنده استطاعت واستعداد كورميوب هزيمته
عزيمت ايلديلر وسلطان مسعود جنود عنود ايله حصار بغدادي احصار
ايدوب مدت محاصره اللي كونه دكين امتداد بولدي اندن صكره سلطان
رستم توان نواحي بغداددن عسكر فراوان ايله نهروانه روانه اولدي و
راشد مترصد فرصت ايكن بو خلالده رخصت بولوب اتابك زنكي ايله
صوب موصله فرار قيلدي وداود سلجوقي رايت منجوقي جانب آذربيجانه رفع
ايدوب روانه اولدي وچون راشد موصله واصل اولدي اتابك زنكيدن
مفارقت ايدوب ولايت مراغه يه چيقوب كتدي وداود ايله بعض امراء

امراء سلجوقي دخي تكرار مراغه ده خليفه يه ملاقي اولديلر وسلطان مسعود
چون جمعيت اعداي عنوددن خبردار اولدي بالضروري عروس استراحت
وفراغه وداع ايدوب متوجه مراغه اولدي وراشد تيغ كينه يه زهر آب
ويروب مقابله سلطانه كلدي وموضع پنج انكشت ده جنك سهمناك وحرب شديد
واقع اولوب نسر فتح ونصر رايات سلطاني زير جناح نجاحنه آلدي وبو انهزام
وكسر وقتل واسرسايه سنك مايه سي عسكر راشد اوزرينه صالدي وهر
بري خرام انهزامي شبديز كزينه محكم چاكوب وادي فراره توجه قيلدي خليفه
داود سلجوقي ايله راه خوزستاني اوكنه طوتوب روان اولدي وخوزستاندن
دخي قرار ايميوب سمت مخفي ونهاندن جانب اصفهانه فرار قيلدي آخر حكمت
بالغه جناب قادر وقاهر برله جمله ملاحده دن لعنهم الله على جميعهم بر شخص
بدبخت اول خليفه صاحب تاج سكين كين ايله شهيد ايلدي وملازمان راشد
اول فدائي مفسدي طوتوب اشد عذاب ايله هلاك ايلديلر وجسد راشدي ظاهر
اصفهانده كنج نهان كبي زير زمين ده دفن ايتديلر مدت خلافتي بر ييل
واوقات حياتي قرق اوچ ييل اولدي وامر وزارتنه شهاب الدين اسفرايني
كه عدل وداد ايله مملكتك زيب وزيني ايدي كمال اهتمام ايله قيام ايدردي

ذكر خلافت المقتفي لامر الله ابو عبد الله محمد بن المستظهر

اول ايامده كه راشد مستقر مسند خلافتدن فرار ايليوب طرف موصل و
آذربيجان اوزرينه روان اولدي وسلطان مسعود يانندە اولان جنود ايله
قالقوب بغداده كلدي واتفاق اكابر واعيان ايله محمد بن احمد المستظهري
مسند خلافت اوزرينه چقوروب المقتفي لامر الله ايله ملقب ايلدي مرويدركه تمكن
مسند خلافتدن بر قاچ كون مقدم رؤياده سيد عالمي صلى الله عليه وسلم
كوردي كه بيوردیلر ان هذا الامر يصير اليك فاقتف بي بو سبب ايله
لقبي مقتفي ايله ملقب اولدي چون بر ايكي كون بونك اوزرينه مرور ايلدي
سلطان مسعود خليفه يه خبر كوندردي كه كندونك واتباعنك يوميه
ما يحتاجلرينه نه مقدار مبلغ كفايت ايدر اعلام واشارت ايليه تا كه اكا كوره
بر محلدن تعيين اولنه خليفه جواب كوندردي كه هر كون قرق استر سقا
كركدر كه دار الخلافه يه صو چكه باقي ضروريات واخراجاتي بوكا كوره قياس
بيوره لر سلطان ايتدي بر عجب شخص عاليشان ومرد بلند مكان مسند
خلافته چقورمشز خداي تعالى انك شرين وشامت ضررين بزدن كفايت
ايليه اندن صكره سرانجام ملكي ومالي يه كندوسي متصرف اولوب مقتفي خليفه
اصلا كليات وجزئيات اموردن آني برنسنه يه دخل ايتديرمدي وسلطان

مسعود سنه ٥٤٧ ده وفات ایلدی تکرار سرکار خلافت ده استقلال پیدا ایلدی
وبوندن صکره مقتفی سلاطین سلجوقیه بغداده کلمکدن منع ایدوب برنجه مدت
امور مملکتده استقلال پیدا قیلدی ومقتفی حد ذاتنده بر مرد سلیم ونیکو
سیرت وکریم ایدی ایام استقلال واختیارنده اموال بسیار ونوال بی شمار
بذل اخیار وصرف فقرای ابرار ایدوب همیشه تفتیح ابواب معدلت وترسیخ مبانی
ملک وملته قیام واقدام ایدردی ومقتفی سنه ٥٥٥ ده وفات ایلدی مدت عمری التمش
التی سیل وزمان خلافتی یکرمی درت سیل اولدی وزیری عون الدین بن هبیره ایدی

کفتار در ذکر بعضی از حوادث که در ایام خلافت مقتفی دست داد وبیان لشکرکشیدن محمد بن محمود سلجوقی بجانب دار السلام بغداد باغ ارم نهاد

روضة الصفاده مسطوردرکه ایام دولت مقتفی ده بلاد شامده بر عظیم
زلزله پیدا اولدی که اهل بلده حما وسائر اقطاع بهشت سیمادن یکرمی بیک
نفر ادم اول زلازل هایله دن سالک راه عدم اولدی واب شط بغداد
بر مرتبه ازدیاد بولدیکه اول حالانده کوچه ومحلاتده چوق عمارت وبنا
غریق اب فنا اولدی واول عماراتک اثار وامارتی بالکلیه انهدام وابتدار
بولدی وسنه ٥٣٥ ده شیخ عالم ربانی ابو یعقوب خواجه یوسف همدانی جهان جاودانه
نقل وارتحال ایتدی اول جناب هدایت مآب اوایل حالده طالب فضل وکمال
اولمغله بغدادده مجلس ابو اسحق شیرازیه که علم ظاهر وباطن ایله اول
عصرک سرافرازی ایدی واصل اولدی وتحصیل علوم وفنونه مشغول اولوب
سهل زمانده اقران وامثال میانده بی نظیر ومثال اولدی وبوندن ماعدا
بغداد واصفهان وسمرقندده چوق افاضل ارجمنددن سماع حدیث قیلدی
اندن صکره جملهسنی ترک ایدوب طریق عبادت وریاضتی اختیار ایلدی وصحبت
قدسی رتبت شیخ ابو علی فارمدی قدس سره جنابنه ایرشدی وانک حسن
تربیهسی مقارندن دوشب مرتبهٔ کرامت وارشاده یتشدی ومرودن هراته و
هراتدن مروه کرات ایله نقل ایدوب ساکن اولدی عاقبت اول شیخ قدسی منقبت
هراتدن عزیمت مرو ایدرکن اثنای راه ده وفات ایلدی وانده دفن اولندی
صکره مروه نقل اولنوب ظاهر بلدهٔ مروه ده کندوبی دفن ایتدیلر منقولدرکه
شیخ محی الدین عربی قدس سره بعض مصنفاتنده ایراد بیورمشدرکه سنه ٦٠٢ ده
شیخ اوحد الدین حامد کرمانی شهر قونیه ده بکا حکایت ایلدیکه بزم دیارمزده
خواجه یوسف همدانی وارکه بر مرشد صمدانی در والتمش سالدن متجاوزدرکه
سجادهٔ ارشادده ارباب فضل وزشادی ارشاد ایلر برکون زاویهسنده
اوتوررکن اول عالم ربانی نک ضمیر منیرینه که ایینهٔ حقایق ومعانی بدر

ومعانی در قبل جناب ملک العلام دن بو معنی الهام اولندیکه زاویهٔ خلوتدن
چیقوب جانب صحرایه عزیمت ایلیه با انکه اول صاحب سعادتک جمعه کوننه غیری
طشره چقمق عادتی دکل ایدی وبو خصوص کندویه غایت مرتبه مشکل کلدی
بالاخره بر دراز اشتره سوار اولوب عنان اختیاری مرکبک ملکینه صالدی
وبلمزدیکه نه جانبه کیدر پس اشتر زاویهدن بادیه وبیابان جانبنه شتابان
اولدی واول صحرای بی کرانده بر مسجد ویران اوکنه واروب طوردی شیخ
اشتردن نزول ایدوب اول مسجد ایچنه کردی کوردیکه بر شخص باشنی
جیب مراقبهیه چکوب طورر چون مبارک باشنی یوقارو رفع ایدوب
شیخ کوردیکه بر جوان ریاضتدن بی تاب وتوان اولوب رخ ارغوانیسی
زعفران دونمش پس ایتدیکه ای یوسف بنم بر مسئلهده مشکلم وار انی بکا حل
ایله واول مسئلهٔ نظر شیخده تقریر ایتدکدنصکره شیخ یوسف همدانی که
مضمار فضلک فرد میدانی در مسئلهسنه جواب صواب ویردی اندنصکره
ایتدی ای فرزند سعادتمند هر قچن بویله بر مشکلک اولسه لطف ایدوب
شهره کل وانده بندن استفسار ایله وبنی من بعد کنج زاویهدن رنج هامون
بادیه یه صالمه جوان شیخک بو سوزندن مضطر اولوب ایتدی شیخا معذورو
طوت هر قچن که بنم بویله بر مشکلم اولسه بو کوردوکک هر بر سنک بکا همان
سنجلین یوسف صاحب فرهنک اولور پس شیخ محی الدین عربی قدس سره
بیوررکه بنم بوندنصکره معلومم اولدیکه مرید صادق ومعتقد محق برکت
صدق واخلاص برله شیخی کندو جانبنه جذب وتحریک ایتمکه قادر اولور
ایمش وخلفای باوفای خواجه یوسف همدانی قدس سره درت نفردر
خواجه عبد الله برقی وخواجه حسن انداقی وخواجه احمد یسوی وخواجه
عبد الخالق غجدوانی قدس الله اسرارهم وبونلرک مفصلا احوال کرامات
جلیه ومقامات علیهلری کتاب رشحات فخر الدین صفیده مذکوردر
فمن اراد ان یطلع احوالهم فعلیه مطالعة ذلک الکتاب وبو سالده
صاحب التصانیف حافظ ابو القاسم اسمعیل بن التیمی الاصفهانی ومؤلف
تجرید الصحاح ابو الحسن بن زین معاویه وفات ایتدیلر وسنه ٥٣٦ ده شیخ معز
الدین ابو نصر احمد بن ابی الحسن النامقی الجامی قدس الله سره السامی اول
جناب ولایت مآب حضرتلرینک انسابی جریر بن عبد الله البجلی حضرتلرینه
رضی الله عنه منتهی اولور وجریر حضرتلری سال وفات حضرت رسالتده
صلی الله علیه وسلم شرف اسلام وایمان ایله مشرف اولدی قال رضی الله عنه
ما حجبنی رسول الله صلی الله علیه وسلم منذ اسلمت ولا رأنی الا تبسم فی وجهی

وجر بر حضرتلرینك قامتی غایت اعتدالده وجمالی نهایت کمالده ایدي حتی
امیر المؤمنین عمر رضي الله عنه حسن ایله بوامتك یوسفیدر دیر ایدي حضرت
افضل الاناجي مولینا عبد الرحمن الجامی قدس سره نفحات شریفنده بیورمشلر
جناب شیخك میلادی باسعادی سنه ده وقوع بولدي ویکرمی ایکی سالده
ایکن توفیق توبه بولوب مغارات جبالده وظایف طاعاته مشغول اولدي
واون سکز سال علی الاتصال مجاهده وریاضت چکدکدنصکره اول حضرت
علم الدنی افاضت اولندي وقرق سالده ایکن اول ذات نیکو خصال میان
خلقه کلوب علم توحید ومعرفتده ورموز طریقت واسرار حقیقتده تصنیفات فائقه
وتألیفات رایقه ترتیب ایتدي بالکه جناب شیخ الاسلام امی ایدي وجمله مؤلفا
تندن کتاب سراج السائرین درکه سراجه زجاجهٔ قلوب ارباب سیر وسلوکدر
اندن روشن ومستضیئدر وشیخ ظهیر الدین عیسی دنکه شیخك فرزند سعادتمندی
وهم اول منبع عرفانك قدوهٔ عارفاننده ایدي کتاب رموز الحقایقده کتورمشدر
درکه پدرم شیخ الاسلام احمد بن ابي الحسن جام حضرتلرینك دست شریفلرندن
آلتی بیك کیمسه صدق نیت برله انابت ایلمشدر وراه معصیت وضلالتدن
کندولرین طریق هدایته دلالت قیلمشدر حبیب السیرده مسطوردرکه جملهٔ
غرایب اتفاقدن بریسی اولدرکه احمد جامی قدس سره حساب جمل برله اولـ
مرشد اکمل حضرتلرینك سال وفاتندن خبر ویرر وایزد تبارك وتعالی شیخ
الاسلام حضرتلرینه قرق ایکی فرزند دولتمند کرامت عطا ایلمشدی اوتوز طقوزی
پسر واوچی دختر ایدي واول جناب فرشته صفاتك وفاتندنصکره اون درت
پسر واوچ دخترینك اختر قالدي که جملهسي صفت عفت وعلم وسمت همت وحلم
برله متصف ایدي وحضرت شیخ الاسلامك اول مرتبه کرامات ظاهرهسي
واردرکه تحریرنده قلم مکسور اللسان عاجز وسرکرداندر جملهدن بري حضرت
مخدومی قدس سره نفحاتنده منقولدرکه خواجه ابو القاسم کردکه بر مرد متموّل
وشخص متجمّل ایدي روایت ایدرکه صروف حوادث ایام برله جمله مالم تلف اولدي
ودست چنار کبي الم درهم ودینار دن تهی قالدي بالکه تقاضای اهل
وعیال بنده عقل وخیال قومامش ایدي لکن دائما خدمت مشایخ وعلمادن استمداد
وهمت طلب ایدردم برکون ابدست آلوب کوشهٔ مسجدده متوزع البال
ومنقسم الاحوال اوتورمشیدم ناکاه بر پیر نوراني وشیخ روحاني کلوب ایکی
رکعت نماز قیلدي وسلامدنصکره بکا التفات ایدوب قصهٔ غم وغصهمدن
سؤال ایتدی چون احوال فقر وفاقهمي وحالت معیشت شاقهمي اکا تقریر ایلدم
بکا دیدیکه سن احمد بن ابي الحسنی که حالا بو کوهك مغاراتنده طاعت وعباد

وعبادته مشغولدر بیلورمیسن بن ایتدم اول شیخ صافی سینه بنم دوست
دیرینمدر بیوردیلرکه ایمدی سن انك یانینه عزیمت ایله وبو بابده اول شیخ
کرامتدن اعانت وهمت طلب ایله که البته بو کاره سکا بر چاره ایدر پس ایکنجی
کون حال دکرکون برله اول کوهه وارب شیخه ملاقی اولدم اول شیخ عالی
منش بکا چوق تلطف ونوازش ایدوب حال وخاطرم صوردي بن دخی حالت
فقر وقلتمی نظر حضرت شیخده بیان ایلدم حضرت شیخ ایتدي بنجه کون ایدیکه
بنم خاطرم سندن جانبنه میلان اوزره ایدي بیلدم که سنك بر عظیم مهمات
وارد امدي خاطرك خوش طوتکه بو کیجه وقت مناجات جناب قاضی الحاجات
سنك احوالکی عرض ایدهیم صباح بونده کل وکل وقت قبل حضرت کافیدن
سکا جواب شافی ویریلور پس بن دخی ایکنجی کون صباح وقتنده حضرت شیخه عزیمت
ایتدم چون نظر مبارکی بعد مسافهدن بکا مصادف ایلدي بیوردیکه جناب
پروردکار سنك کارکی آسان ایلدي امدي هرکون سنك وجه معاشکه
نه مقدار نسنه کفایت ایدر بن ایتدم هرکون درت دانك آلتون بنی دیوانه ومغموم
ایدر شیخ ایتدی امدي هرکون شو اوککده طولان سنك اوزرندن درت دانك
آلتون آلوب وجه معاشکه صرف ایدرایدم برکون شیخه کلوب ایتدم معلوم ضمیر
منیر شیخ کبیردرکه بن فقیر پیر اولمشمدر واهل وعیال ایله اولاد واطفالمدن
چوقدر وفاتمدنصکره ایا انلرك حالی نیجه اولور شیخ بیوردیکه مادام که اولاد
لرندن بوروزق امانت حقنده غدر وخیانت واقع اولمیه اول احسان الهي
ووظیفهٔ نامتناهي عادت سابق اوزره جاري اولوب منقطع اولمز لاجرم
مدت مدید فرزندان ابو القاسم اول قیمت غنیمتی موضع مذکوردن کلوب
آلورلردي وچون اول امانته خیانت ایلدیلر لابد اول رزق روزي کرم
باعث فتح وفیروزي ایدي منقطع وبرطرف اولدي وینه نفحاتدن منقولدر
برکون اکابر هرات وعلمای ثقاتدن برکروه انبوه مجلس شیخه کلدیلر وتوحید
ومعرفتدن سوز اجوبه بربریله مجادلیه مشغول اولدیلر شیخ ایتدي جملکز بو
سوزی تقلید ایله سویلرسزکه انجق سیز ظاهربین سز وحقایق اشیادن
نابینا سز اول جمع کثیره بو سوز تاثیر ایدوب دیدیلرکه نه عجب جناب شیخ
بزه بو سوزی سویلر علی الخصوص که بز اثبات وجود صانع ایچون بیکر برهان
قاطع ودلیل ساطع کتورمشیزدر وبو جمله ایله بزه مقلد دیرسز شیخ ایتدي
اکر هر بریکز اون بیك دلیل وبرهان هادی السبیل حفظ ایدهسز مقلددن
غیري دکلسز پس علما ایتدي بز بو دعوایه برهان قوي کرکدر تاکه افتاب
یقینمز سحاب ریبدن نمایان اولوب ماه رمضان کبي ظاهر ومضا اوله

شیخ امر ایلدیکه بر طشت ایله اوچ دانه مروارید حاضر ایدهلر پس بر مرید
بر طشت ایله اوچ مروارید حاضر ایدوب اوردیلر کوردی شیخ حضار
مجلسه ایتدی بو مروارید ابدار و بو لآلی تابدار ندن متکون اولمشدر واصلی
ندر جملهسی ایتدیلر قطرات باران نیساندن اول خالق کثیر الاحسان حوصلهء
صدفده قدرت کاملهسی برله تربیت ایلمشدر پس جناب شیخ اول مریده کوز
دوکی مرواریدی طشت ایچنه صالوب ایتدی چون دعوی یقین و تحقیق
ایدرسز کرکدرکه هر بریکز صدق واخلاص ایله آیت بسملهء اوقویه سز
تاکه بو اوچ دانه لولوی سیراب اصلنه رجوع ایدوب تکرار آب اوله جمله
ائمه بو معنای بعید و بدیع کوروب ایتدیلر اولی وانسب اولدرکه شیخ والا
حسب ابتدا بو کاره مباشرت ایده شیخ ایتدی اول سز بو امر خطیره مباشر
اولك نهایت بیزه نوبت ایرشدکده بزدخی نوبتمزادا ایدهرز پس جمله
ائمه اول مرواریدی آب اتمهده صرف همت ایتدیلر اصلا تأثیر ایتمیوب ذوقه
معید اولمدی آخر نوبت شیخ والامنقبت حضرتلرینه منتهی اولدقده مبارك
چهرهلرندن آثار تغیر ظاهر اولوب حالت جذبه برله بسم الله الرحمن الرحیم
دیدوکی کبی اول اوچ دانه مروارید سیراب فی الحال آب اولدی واوچی
دخی بریره جمع اولوب طشت ایچنده کشت ایتمکه باشلدی پس شیخ ایتدی
ساکن باذن الله تبارك وتعالی لاجرم اول مرشد معتقد حضرتلرینك یمن
انفاسی برله اول اوچ دانه بردانه در ناسفته منعقد اولدی و جمله ائمه
متحیر و والِه اولوب شیخه اقرار و اعتراف ایلدیلر و بالجمله اول شیخ کثیر
العبادات حضرتلرینك اول دکلو خوارق عاداتی وار ایدیکه تحریرنده
خامهء دوزبان عاجز و سرکرداندر لکن بو مقدار ایله اکتفا اولندی و بو سالده
ابو حفص نجم الدین عمر بن محمد بن احمد بن اسمعیل بن محمد بن علی النعمان النسفی
الحنفی عالم آخرته انتقال ایتدی ولادت باسعادتی سنه ٤٦١ ده سمت وقوع بولدی
حذاقتنده جامع فنون صوری ومعنوی ایدی وشاکرد ابو الیسر بزدوی
ایدی منقولدرکه مولانای مذکور مکهء مبارکهده علامهء زمخشری خانهسنه
کلوب دق باب ایتدی زمخشری ایچرودن چاغروب سؤال ایتدیکه کیمسین
امام نسفی ایتدی عُمَرُ زمخشری ایتدی انصَرِف امام ایتدی عُمَرُ لاینصرف زمخشری
ایتدی اِذا نُکِّرَ ینصَرِفُ وعمر نسفی شیوخ صاحب هدایهدندر جامع کبیری
نظم ایلمشدر وکتاب منظومه وفتاوی وتفسیر وکتاب اللغه انك جمله
مصنفاتندندر و سنه ٥٣٨ ده صاحب الکشاف ابو القاسم محمود بن عمر بن
محمد بن عمر الزمخشری کسوهء حیاتندن عاری و زخارف دنیای دنیدن بری

اولدی میلادی با سعادتی قراء خوارزمدن قریهء زمخشرده سنه ٤٦٧ ده
رجبنده واقع اولمشیدی واول علامهء بی مثال فروعده حنفی واصولده اعتقاده
معتزلی ایدی علم نحوده کتاب مفصل ولغتده اساس البلاغه وفن اخبارده
ربیع الابرار انك مرقوم کلك بلاغت آثاریدر و تمامیء مؤلفات جار الله علامه
سیما کشاف تعریف بلغاء وصافدن مستغنیدر وبوندن غیری اول عالم
خجسته صفاتك تصنیفاتی چوقدر علم حدیثده فایق ومتشابه واسامیء
رُوات ونصایح الکبار ونصایح الصغار وکتاب الناشر والرائض فی علم
الفرائض والانموذج فی النحو والمفرد والمؤلف فی علم النحو وشرح ابیات سیبویه
والمستقصی فی امثال العرب ودیوان التمثیل وشقایق النعمان فی حقایق
النعمان والقسطاس فی العروض والمنهاج فی الاصول ومقدمة الاداب
ودیوان الرسائل ودیوان الشعر والامالی وغیر ذلك واول عالم محترم
مدت مدید مجاور حرم اولدیغندن جار الله ایله ملقب اولدی و سنه ٥٤٤
الحافظ القاضی ابو الفضل عیاض بن موسی السبتی که علماء اعلام اهل اسلامدن
دن برسیدر عالم فانیدن سرای جاودانی یه انتقال ایتدی ومصنفات فایقه
سندن کتاب الشفا فی خصایص المصطفی میان علماء جمهورده مشهوردر
و سنه ٥٤٦ ده آفتاب حیات صاحب المصنفات حافظ ابو بکر محمد بن عبد الله
المغربی الاندلسی مغرب فناده غروب ایتدی و سنه ٥٥١ سلطان محمد بن محمود
بن محمد بن ملکشاه دار الخلافهیه ایلچی کوندروب مقتفی خلیفهدن التماس ایتدی
که کندو نامی خطبه ایچنه درج ایلیه ومقتفی خلیفه بو التماسی مردود و منتفی
طوتوب قبول ایتمه مکله سلطان محمد لشکر باران عدد برله متوجه بغداد
اولدی ومقتفی مداخل و مخارج بغدادی مسدود ومحفوظ ایدوب ملکشاه دخی
مدت محاصره امتداد بولدی وانجاد بغداد مقابلهء اعدادده مردانه
جنکلر ودلیرانه آهنکلر ایلدیلر لاجرم سلطان محمد عاجز اولوب اول اثناده
جانب اذربیجاندن اخبار پریشان استماع ایتمکله محاصرهء بغداددن فارغ
اولوب ورایت مراجعت حرکته کتوروب متوجه مقر دولت اولدی و
سلطان محمد کتدکدنصکره بغداد اوزرینه بلای وبا استیلا ایدوب
ادنا واعلادن چوق خلق فوت اولدی و سنه ٥٥٥ ده وبو خلالده
المقتفی لامر الله خلیفه مرض موته کرفتار اولوب عازم دار القرار اولدی

ذکر خلافت المستنجد بالله ابو المظفر یوسف بن محمد المقتفی

مستحفظان اخبار وآثار سالفه کتورمشلردرکه ولادت یوسف بن مقتفی
غرهء ربیع الاخر سنه ٥١٠ ده واقع اولدی وچون سن رشد وتمییزه ایرشدی

متقی منصب ولایت عهدی اکا ویروب المستنجد بالله لقبیله ملقب قیلدی اما
اول وقت که متقی سکرات موته کرفتار اولدی ایکنجی اوغلو ابو علی که مسند خلافته
طالب ایدی والده سی امرا وارکان دولته عظیم رشوتلر عرض ایتدی تاکه وفات
متقی دنصکره ابو علی یی مسند خلافته چوره لر بالاخره اول جماعت ایدیلر
بز دست بیعتی مستنجده ویرمشوز حالا نه تاویل ایله نقض عهد وخلف وعده
ایده لم مادر ابو علی ایتدی چون مستنجد یه دین کورمکه حرمه کلدیکن اکا شربت
فنا ایچوروب اول طرفدن خاطریکزی فارغ ایده دم پس بر نیچه کنیزکلری انکیز
خنجر سرتیز ویروب کمین کیهده مکین ایلدیکه چون مستنجد ایاغن خانه
ایچنه وضع ایده اول کنیزکان مکارکان خنجر اوشوروب جسمن پاره پاره ایلیه لر
اتفاقا خواجه سرایاندن بریسی بو مکره مطلع اولوب صورت قضیه یی عضد
الدینه که اکا استاد الدار دیرلر ایدی تقریر ایتدی وعضد الدین مستنجده
بو مکر وکیده اکاه ایدوب غایت احتراز واحتیاط ایله یدی یانیه واردی
وچون متقی رخت وجهاز سفر آخرتی مرکب جنازه یه بند ایتدی مستنجد اعانت
رب مجید برله مسند خلافتده جلوس ایدوب خلیفه جدید اولدی وابو علی
مادری برله محبوس ایدوب جمیع کنیزه کانی دجله ده کرداب فنایه صالدی
ومستنجد حد ذاتنده وفور فراست وکیاست ایله موصوف وعدالت کستری
ورعیت پروری برله معروف ایدی ارباب صنایع وپیشه یه همیشه رغبت
ویرردی وهرکز اصحاب سعایت ونمیمه که اخلاق ذمیمه ایله متصفلردر
یوز ویرمزدی منقولدرکه مستنجد ارباب غمز وسعایتدن برینی مدت مدید
حبس ایتدی اتفاقا اول محبوسانک دوستانندن بر شخص جناب مستنجده عرض
ایتدیکه اکر موقف خلافتدن اول دوستک اطلاقی ایچون حکم صادر اولورسه
اون بیک دینار کامل العیار خزینه عامره یه تسلیم ایلیم خلیفه جواب ویردیکه
اکرس اول غماز وشریرک بر عدیل ونظیرین پیدا ایده سن تاکه حبس ایلیم
بن اون بیک دینار انک شکرانه سنه سکا انعام وایثار ایدردم منصب وزارت
مستنجد وزیریدی اولا عون الدین بن محمد بن هبیره یه متعلق ایدی
وعون الدین معاونت رأی صایب ومظاهرت تدبیر ثاقب ایله تمشیت امور
مملکت وتربیت عامه رعیته فرط خلوص وطوعیت برله قیام ایدردی وتشیید
مبانی احکام شرع شریف وتمهید قواعد ملت منیفده مهما امکن سعی واهتمام
قیلوردی عاقبت سنه ٥٦٠ ده خلعت خلافتی دست دلال قضایه ویردی
بعده شرف الدین ابو جعفر بن احمد مسند وزارتده اوتوروب امضای احکام
ملک وملت ایدردی وسنه ٥٦١ ده شیخ محی الدین عبد القادر جیلانی قدس

قدس سره جوار مغفرت سبحانی یه انتقال ایلدی وهو محی الدین عبد
القادر بن ابی صالح بن موسی بن عبد الله بن یحیی بن محمد بن داود بن
موسی بن عبد الله بن الامام حسن بن علی المرتضی رضوان الله تعالی
علیهم اجمعین ومادر شیخ قدس سره ام الخیر فاطمه دختر ابو عبد الله
الصومعی الزاهد ایدی و ابو عبد الله صومعی جمله مشایخ جیلاندندر
اکابنا شیخ عبد القادر قدس سره جیلانی دیرلر وزمان ولادت باسعادتلری
سنه ٤٧٠ ده واقع اولدی واول جسم لطیفک چون سن شریفی اون سکز
ساله ایرشدی سنه ٤٨٨ ده متوجه بلاد بغداد اولدی واول دیارده اهل
فضل واختیار اولان فضلای فضیلت شعاردن مرتبه علم ودانشه قدم بصدق
واول جناب کرامت نصابک اول دکلو خوارق عاداتی وکمالات وکراماتی
حیز ظهوره کلمشدرکه خامه عنبرین شمامه شمه سن تحریردن عاجز وقاصردر
نفحاتده شیخ شهاب الدین سهروردیدن منقولدرکه بیوردیلر شیخ
محی الدین عبد القادردن استماع ایلدم که همواره دیر ایدی کل ولی علی
قدم نبی وانا علی قدم جدی صلی الله علیه وسلم وما رفع المصطفی صلی
علیه وسلم قدما الا وضعت قدمی فی الموضع الذی رفع منه قدمه
الا ان یکون قدما من اقدام النبوة فانه لا سبیل الی ان یناله غیر نبی
وسنه ٥٦٢ ده صاحب التصانیف تاج الاسلام حافظ ابو سعید عبد
الکریم بن محمد بن منصور السمعانی که محدث مشرقایدی جهان فانیدن
سرای جاودانی یه نقل وارتحال ایلدی وسنه ٥٦٥ ده شیخ ضیاء الدین
ابو النجیب عبد القاهر السهروردی که نسب شریفلری اون ایکی ظهر ایله
ابو بکر الصدیق حضرتلرینه منتهی اولور رضی الله عنه وفات ایلدی
وحضرت شیخک اکثر فنونده تصانیف همایونی وتألیف بلاغت مقرونی
واردر وطریقتده نسبتی شیخ احمد غزالی یه قدس سره ایریشور نفحاتده
حضرت مخدومی قدس سره بیورمشدرکه امام یافعیدن منقولدرکه اصحاب
شیخ ابو النجیب سهروردیدن بریسی ایتدی برکون شیخ بزرکوار ایله بازاره
کیدردم کوردمکه جناب شیخ بر قصاب دکاننه کلوب بر کوسفندی مسلوخ
اصلمش کوردی شیخ قصابه خطاب ایدوب ایتدی بو کوسفند دردمنکه
بکا زبان حال ایله بویوزدن تقریر ماآل ایدرکه بن اکرچه سایر کوسفندلر
کبی مسلوخم لکن مرده ام نه مذبوحم چون قصاب شیخ کرامت مآبدن
بو کلامی کوش ایتدی عقلی باشندن کیدوب مبهوت ومدهوش اولوب
قول شیخی تصدیق ایتدی وایلدوکی جرات وجریمه دن تائب اولوب

صراط مستقیمی مرعی و مسلوک طوتدی و سنه ٥٦٦ ده مستنجد مریض اولوب
کلستان حیاتی خارستان مماته مبدل اولدی مدت خلافتی اون بر ییل
ایله بر آی ایدی و اوقات حیاتی التمش التی سال اولوب عالم بقایه ارتحال ایلدی

ذکر خلافت المستضیء بنور الله ابو محمد حسن بن یوسف المستنجد

انوار طلعت مستضی سنه ٥٣٦ ده مطلع ولادتندن طالع اولدی و اسم و کنیت
ده قرة العین شاه ولایت امام حسن مجتبی ایله رضی الله عنه سعادت
موافقته موفق اولدی و روز فوت مستنجد ده مجدد اولوب مسند خلافتی
وفور نور وجودندن مستضی قیلدی و روز جلوسده فرط خلوص ایله
امراء مخصوصه بر خلعت زیبا و ذی قیمت و بی بها احسان و عطا ایلدی
و بساط عدل و احسان و بناء بر و امتنانی عامه انسان حقنده همان
مبسوط و ممهد طوتدی و قطب الدین قیماز طغیانی و صکره ازالدی
و اعدامی انک ایام بیک فرجامنده واقع اولدی و مستضی سنه ٥٧٥ ده طپانچه
مرک ایله تختدن تحته تابوته دوشدی و اوقات خلافتی طقوز ییل ایله سکز
آی و زمان حیاتی اوتوز طقوز ییل اولدی و منصب وزارتی ابتدا عضد الدین
ابن رئیس الرؤسایه متعلق ایدی و آخرده ظهیر الدین ابی بکر العطار اختیار اولندی

کفتار در بیان عصیان و طغیان قطب الدین قیماز و ذکر انتقال بعضی از اعزه کبار و اشراف عالیمقدار از عالم ناپایدار نقل کردن بدار القرار

ارباب اخبار شویله اخبار ایدرلر که اوایل ایام المستضی بنور الله ده
قطب الدین قیماز غایت اعتبار و نهایت استقلال و اختیارده ایدی و
بغداد بکلربکلکی انک قبضه اقتدارنده قرار قلمش ایدی و کمال استقلال
ایله امور کلیات و جزئیات و تصرفات ملک و مال کندویه مخصوص اولوب
اصلا خلیفه ایله مشورت ایتمز ایدی و موقف خلافتدن مزاجنه بر حکم مخالف
صادر اولسه سمع قبول ایله اصغا ایلمزدی و کندو رای غلط نماسی و
اقتضای نفس و هواسی ایله عمل ایدردی بالاخره کار بر مرتبه یه ایرشدی که
سنه ٥٧٠ ده قیماز وزیر ظهیر الدین عطاری طوتمغه اقدام و اخطار ایلدی
و ظهیر الدین دار الخلافه یه چیقوب قیماز خدام بی شمار ایله نهب و تاراجه مشغول
اولدی و بعض اعیان و امرا و اصحاب غوغا و تماشا ایله دار الخلافه یه توجه ایدوب
ظهیر الدینی خلیفه دن جبرا المغه قصد ایتدی چون اوآز ازدحام طوائف انام
کوش خلیفه یه ایرشدی بیلدی که بو فتنه و آشوبه باعث و بادی قیماز در لاجرم بام
قصره اوزرینه چیقوب کندویی عامه خلایقه کوستردی و صوت بلند ایله
ندا ایدوب ایتدی ایها الناس قیماز ستمکار جاده اطاعت و انقیاددن چیقوب

چیقوب بکا عاصی اولمشدر امدی اموال و اثوابی سیزه حلال اولسون تک
انک باشی بدنندن جدا و جسدی کلبلره غدا ایلک چون اوباش و عوام بو سوزی
خلیفه دن کوش ایتدیلر جمله سی قیمازک خانه سنه متوجه اولوب یغما و تالانه
مباشرت ایتدیلر و قیماز کندویی اول مور و مار کبی خلق بیشمار ایچنه صالوب
هر چند که خلقی غارتدن منع ایلدی منع و دفع اولمدیلر عاقبت کثرت ازدحام
عوام ایله خانه دن طشره یول بولمیوب بالضروری بر دیواری دلوب اندن
چیقوب موصله متوجه اولدی و اثنای راه ده بیابان بی آب و کیاه ایچنده
استیلای آتش عطش و حرارت آفتابدن خاک هلاکه دوشدی عجیب اشیادن
منقولدر که تجمل و حشمت قطب الدین قیماز اول مرتبه و مقدارده ایدی که
کندو آبخانه سنده التوندن بر زنجیر آصمش ایدی چون قضاء حاجتدن
فراغت ایدردی الن اول زنجیر زرینه اوروب ایاغه قالقردی و التوندن
مشبک بر بیوک عنبرینه وضع ایلمش ایدی که ایچی مشک و عنبر خشک ایله
مملو ایدی انی اثنای قضای حاجتده استشمام ایدردی روضة الصفاده
محرر و مسطوردر که اول کونکه ارباب جلادت و جسارت غلو ایدوب مال
قیمازی یغما و غارت ایدرلردی بر فقیر و مفلس بر خانه بر نفایسده بش
کیسه التون بولدی لکن طشره چیقمغه خوف ایدردی که چکوب النده
الورلر و بو بابده بر حیله فکر ایدرکن ناکاه مطبخ ده بر چولمک یتمش آشنه
راست کلدی اول چولمک ایچنه کیسه لری صالوب چولمکی باشنه الدی و اول
نعمت و غنیمت ایله جانب خانه سنه عزیمت قیلدی چونکه خلق اطرافدن انی
چولمک ایله دوان و روان کوردیلر جمله سی خنده ایدوب حریفی استهزایه
الدیلر اما اول طورمیوب عجله ایله کیدردی و بو کلامی دیر ایدیکه بن
بو یغمادن حاضر نعما ایله قناعت ایدرم که اهل و عیالم و اقربا و اطفالم
اندن بهره دار اولورلر و سنه ٥٧١ ده محدث شام ابو القاسم علی بن الحسن
بن هبة الله ابن عساکر عالم آخرته نقل ایلدی تصحیح المصابیحده مذکوردر که ابن
عساکرک تاریخی واردر که یتمش ایکی جلدده سکسان مجلددر غایت مفصلاتدندر

ذکر خلافت الناصر لدین الله ابو العباس احمد بن المستضیء بنور الله

چون چراغ عمر مستضی هبوب صرصر اجل ایله بی نور اولدی ناصر حسب وراثت
و وصیت پدری ایله مسند خلافت و سروری یه اوتوردی و ناصر حدت ذهن
و جودت طبع و وفور فطنت و کثرت فضیلت و کیاست ایله متصف ایدی
و دقیقه دقیقه دقایق امور مملکت و احوال سپاهی و رعیت ده مجهول و نا
معلوم قومزدی ایام دولت و هنکام حکومتنده رواج شریعت غرا و رونق

ملت زهرا یہ جد وجهد ایدردي اکثر نامشروعات ومحرماتی دفع ایدوب
تعمیر بقاع وترویج اطراف واصقاعه سعی قیلوردي وتوالی لیالیده بالذات
اطراف دور ومحلات ده سیر ایدردي ومجالس ده اولان جمع دن استراق
سمع ایدوب استفسار احوال قیلوردي دائما جاسوسلر ورصد مخصوصلر
اطراف امصارده کشت وکذار ایدرلردي وکلیات وجزئیات حالات سلاطین
وحکامدن لوازم استعلامی یرینه کتوررلر ایدي وبو جمله ایله ناصر مصادره
وتفتیش برله اغنیا وعمالدن جمع مال ایتمکه حریص ایدي انجلین که انك ایام
دولتنده هر تاجر وبازرکان که بغداد ده وفات ایلدي جمله سنك مال
ومتروکاتن قبض ایدوب ورثه لرینه برفلس احمر ویرمزدي وبو کار شنیع انده
غایتده بعید وبدیع ایدي وبغداد دار السلامه سلطان محمد خوارزمشاهك
عزیمتی اول نیت ایله که سید علاء الملك ترمذی یی مسند خلافته چقوره عهد
خلافت ناصره ده واقع اولدي وسنه ٦٢٢ ده ناصر خلیفه مریض اولوب بو
دار الملالدن اخرته انتقال قیلدي مدت حیاتی قول حافظ ابرو برله التمش
طقوز ییل ایله اوچ آی ایدي وزمان خلافتی قرق آلتی ییل واون ای اولدی
وخلفای عباسیه دن بریسنك ایام دولتی بوبلیه ممتد اولما مشدر مدتکه ناصر
خلیفه نك اولدی ومؤید الدین ابو عبد الله محمد بن علی که ابن قصاب ایله معروفدر
وجلال الدین ابو المظفر علی بن هبة الله النجاری منصب وزارت ناصره متصرف ایدی
در بیان شمه از وقایع ایام خلافت الناصر لدین الله وذکر وفات زمره علما صاحب انتباه
هوشمندان اکاه ومورخان فضیلت پناه کتورمشلردر که چون ناصر خلیفه
امر حکومت وخلافه ده استقلال بولدي پرتو شعله مهابت وسیاستی وزبانه
آتش قهر وریاستی وجنات احوال ساکنان ولایت اوزرنده ظاهر ونمایان
اولدي وسنه ٥٩٠ ده مؤید الدین محمد بن قصابی که مسند وزارتده جالس
ایدي لشکر فراوان برله ولایت خوزستانه دوانه قیلدي وابن قصاب شرایط
اهتمام واجتهادي رعایت ایدوب اول مملکتی حوزه دیوان خلیفه یه کتوردی
وسنه ٦٠٣ ده سنجر که مملوك ناصر ومالك خوزستان ایدي ولایت لرستانده
بعضی سن زنجیر تسخیره چکدی وسنه ٦٠٤ ده ناصر حکم ایلدی که بیع وشراء
اجناس مواشی ده هچ کمسه دن حق تمغا آلمیه وسنه ٦١٤ ده سلطان محمد خوارزم
شاه که ناصر خلیفه دن رنجیده خاطر اولدی واوچیوز بیك سوار نخجیر کذار
ودلاور کار وزار برله متوجه صوب دار السلام بغداد اولدی شول نیت ایله که
اساس دولت آل عباسی منهدم ومندرس ایلیه وسید علاء الملك ترمذ که
اجله سادات اهل سعاداتدن ایدي انی مسند خلافته چقوروب کیده چون بو خبر

بو خبر غیر نافع دار السلام بغداد ده شایع اولدي ناصر خلیفه شیخ شهاب الدین
سهروردی یی که مسالك حقیقتك سالك ره انوری ایدي متضمن فوز وفلاح
اولان صلح وصلاح ایچون رسالت ایله کوندردي وشیخ شهاب الدین حدود
همدانده اوردوی سلطانه ایریشوب برمرتبه ده کثرت وغلبه سپاه مشاهده
ایتدیکه احاطه خرکاه افلاکدن بیرون وکنجایش بسیط خاکدن افزون ایدی
وجناب شیخ چوق تردد وانتظاردن صکره دخوله رخصت بولوب خوارزمشاه
ایله ملاقات ایلدی کوردیکه سلطان محمد لباس بی تکلفانه کیوب برفراش اوزرنده
اوتورمش جناب شیخ سنت ایله عمل ایدوب سلطانه سلام ویردي اما سلطان
کمال عجب وتکبرندن رد سلام ایله مباشرت واقدام ایتمدي بلکه شیخك
جلوسنه وقعودنه اشارت بیورمدي واول شیخ واجب الاحترام مبارك
ایاغی اوزره قیام ایدوب لغت عربي ایله برخطبه بلیغه یه اغاز ایلدي
وحاشیه کلام لؤلؤ نظامین پیرایه ذکر اولاد عباس ایله مزین قیلدي واول
جماعتك فضائل عدیده وشمائل پسندیده سن ذکر ایلدي تا ناصر خلیفه یه
منتهی اولنجه وبر حدیث شریف روایت ایلدي که ترك ایذاء آل عباسی متضمن ایدی
پس ترجمان سخندان شیخ بلیغ البیانی سلطان محمده اعلام ایتدي خوارزمشاه ایتدی
آنی که بو شیخ اوصاف ناصردن بیان ایلدي غیر واقع در وچون بن بغداده ایریشم
بو صفات حمیده ایله موصوف اولان سعادتمندی سریر خلافته اجلاس
ایلسم کرکدر وجناب رسول الله صلی الله علیه وسلم ایذا وجفای اولاد عباسدن
نهی ایلدوکی حدیث شریفی که بو روایت ایلر انلری اول کمسه رنجیده وجفا ایلر
یینه کند وقوم وقبیله لرندندر واکثر ذریت عباس زندانده متولد اولمشدر
واول زمانده فرمان ناصر ایله عباسیاندن جمع کثیر زندانده محبوس واسیر
ایدیلر وشیخ چون مراسم رسالتی ادا ایدوب جواب سلطان والاجنابی استماع
ایتدي بارکاه خوارزمشاهدن چیقوب متوجه بغداد اولدی وکیفیت کفت
شنودی وکثرت جنود عنودی ناصر خلیفه یه عرض ایلدي وبو امر عسیردن
ناصر متوهم وقاصر اولوب بالضروری ترتیب اسباب قلعه وسوره مساعیه
جمیله سن مقصور ایتدی وچون سلطان محمد عقبه حلوانه ایرشدی اوائل
فصل خریف اولمغله لشکر کرما ادبار وجند سرما اقبال ایتمشدی لاجرم اول محلده
بر برف ژرف واقع اولدیکه دریای ثلوح مافوق سروجه عروج ایدوب
دست برد برددن پنجه بیك مردك دست وپاسی کار حرکت ورفتاردن
قالدی واول برف شکرفدن وقلت علفدن اکثر چهارپایان تلف اولدی
اکا بناء سلطان عنان یکرانن طریق هزیمت ایله صوب خوارزمه معطوف ایتدي

وبعض مورخان شیرین بیان بو معنئ کرامت حضرت شیخه حمل ایتمشلردر زیرا
اول ولایتده اویله برف شکرف نزول ایتدوکی اصلا بر وقد کورلممشدی والعلم عندالله
وسلطان محمد اول نیت اوزره ایدیکه سنهٔ آتیه‌ده سفر ملک عراق ایچون
محکم تدارک ویراق کوروب ناصر خلیفه‌دن کینه وانتقام آلمق مخالفت جنکیز خان
وهجوم غولان مغولان فرصت ویرمیوب آنلرک مدافعه‌سنه مشغول
اولدی واوایل خلافت ناصرده سنه ٥٧٧ ده خواجه احمد بن خواجه مودود
چشتی قدس سره وفات ایلدی واول حضرت سنه ٥٠٧ ده متولد اولمشیدی چون
درجهٔ سن رشد وتمییزه ایرشدی قصبهٔ چشت‌ده پدر بزرکواری سجاده‌سنه
جلوس قیلدی ومدت متمادی تربیت مریدان وتمشیت امور مستفیدانه مشغول
اولدی عاقبت بر کیجه حضرت رسالتی صلی الله تعالی علیه وسلم عالم رؤیاده
کوردی بیوردیلرکه ای احمد اکرسن بزی کورمکه مشتاق دکل ایسک بز سکا
غایت مرتبه‌ده مشتاق ایز همان زیاده همت ایلیه‌سن فلهذا خواجه احمد اوج
رفیق با توفیق ایله عازم طریق اولدی ومدینهٔ طیبه‌یه کلوب زیارت روضهٔ
مقدسهٔ خیر الانام علیه الصلوة والسلام واداء شرائط حج اسلامدن
صکره بغداد جنت آباده مراجعت ایتدکی وخانقاه ولایت پناه شیخ شهاب الدین
سهروردیده نزول قیلدی وشیخ قدوم خواجه‌یی انواع اعزاز واکرام ایله
تلقی ایدوب ناصر خلیفه بر خواب کورمکله کندوسن دار الخلافه‌یه دعوت
دعوت ایلدی ووظایف اکرام واحترامی محل تقدیمه ایرشدیردکدنصکره
رسم تحفه برله مبالغه مبلغ نظر خواجه‌ده وضع ایتدکی اول جناب دخی دعای
خاطر خلیفه ایچون برمقدار اول درهم ودیناردن الوب طشره‌ده اولان فقرا
ومساکینه تقسیم ایلدی وکندوسی رفقاسی ایله جانب خراسانه متوجه وروانه
اولدی منقولدرکه چون خواجه احمد مدینهٔ سلطان کونینه واصل اولدی
عصای مسافرتی باب مجاورت آردنه وضع ایدوب آلتی آی مقداری روضهٔ
مقدسهٔ ملائک مداری بکلدی برکون خدام حرم خواجه احمدک ایذا وایلامنه
آغاز ایتدیلر ناکاه روضهٔ مقدسه‌دن برآواز کلدیکه ای خدام کستاخلغه اقدام
ایتمکزکه اول بنم مشتاقم بلکه جملهٔ عشاقمدندر وسنه ٥٧٨ ده محدث ومورخ
اندلس ابو القاسم خلف بن عبد الملک القرطبی وسید عابد وزاهد وسردفتر
مشایخ مجاهد سیدی احمد بن ابی الحسن الرفاعی قدس سره وفات ایلدیلر
وسیدی احمد اولاد امجاد امام عالیمقام موسی کاظم دن ایدی واول
حضرتک جمال حالی انواع کمالات ومعالی ایله مزین وحالی ایدی کراماتی
بی غایت وخوارق عاداتی بی غایه رتبه‌ده که کتب سلف وخلفده مسطور

مسطور ومذکوردر وسنه ٥٨٠ ده شیخ شهاب الدین السهروردی المقتول
قدس سره مدینهٔ حلبده قرین انواع تعب اولوب عالم آخرته انتقال ایلدی
کتاب نفحاتده مرقومدرکه نام شیخ شهاب الدین یحیی بن حبش ایدی واول
حضرت علم حکمت مشائیان واشراقیانده طبع شریفی بحر بی پایان ایدی و
بو بابده بش جلد کتاب مستطابی واردرکه هر بری منظور علمای نحریردر
وبعضیلری جناب شیخی علم سیمیا وصنعت کیمیایه نسبت ایتمشلردر منقولدرکه
برکون شیخ دمشق شامدن چیقوب کاروان ایله جانب حلبه روان اولدی
اتفاقا اثنای راهده بر رمه کوسفنده راست کلدیلر رفیقلری بربرینه ایتدیلر
بیزه بو کیجه بر کوسفند انجق کفایت ایدر اوجوز بها ایله برینی اشترا ایده‌لم
پس مالک کوسفند اولان ترکمانه اون اقچه ویروب بر کوسفند کبیری طوتوب
بند ایتدیلر ولکن ترکمان راضی اولمیوب ایتدی بوندن صغیرون بر کوسفند طوتک
که بو کوسفند زیاده سمیندر شیخ اهل کاروانه سیز یوکلکزه روانه اولوب
کوسفندی کوتورک بن بو ترکمانی ارضا ایدرم دیدی پس شیخ چوبان ایله همزبان
اولوب مکالمه‌یه آغاز ایلدی وتسلیهٔ خاطر ایچون نصیحت آمیز کلمات سویلدی
تاکه مصاحبان خیلی مسافه طی بیابان ایتدیلر پس شیخ عقب کاروانده روان
اولوب سکرتمکه باشلدی ترکمان دخی شیخک اردنجه دوشب فریاد وفغان
ایدرک عقبنه ایرشدی والندن یاپشوب ایتدی قنده کیدرسن دینم حقی
نیچون ویرمزسن بو حالده شیخک الی شانه‌دن جدا اولوب دست ترکمانده
قالدی ومحل جراحتدن خون مانند جیحون روان ترکمان ظن وکمان ایلدیکه
شیخک دست درستی منقطع وشکست اولدی پس کندویه خوف وخشیت
مستولی اولوب دست شیخی الندن زمینه صالدی وجانب بیابانه بادو
زان وکریزان اولدی شیخ دخی اکلوب مندیلن زمیندن رفع ایدوب
کتدی واهل کاروانه لاحق اولوب جانب حلبه عزیمت ایتدی واهالی کاروان
اول ترکمان مشاهده سندن بی خبر اولوب اصلا اثر ونشان کورمدیلر
تاریخ امام یافعی‌ده مسطوردرکه شیخ شهاب الدین آخر عمرنده اسناد
ارباب وهم برله متهم اولدیکه اعتقاد ودینده موافق مذهب حکمای
متقدمیندر داکا بنا علمای عرب وفضلای حلب قتلی واجبدر دیو فتوی
ویردیلر پس حاکم حلب کندوکی حبس ایدوب اول حضرتی تنکنای محبسده
منقطع النفس قیلدی وبعضیلری دیرلرکه شیخی بر روایتده بر دار ایتدیلر
وبر روایتده کندوسندن طعام وشرابی قطع ایدوب جوعله هلاک
ایتدیلر والعلم عندالله مدت عمری اوتوز التی یا اوتوز سکز ییل ایدی دیمشلر

وسنه ٥٩٧ ده ابو الفرج عبد الرحمن علي بن محمد بن علي المعروف بابن الجوزي
وفات ایلدی ابن جوزی امیر المؤمنین ابو بکر الصدیق رضی الله عنه حضرتلرینه
ایرلیشور واول انواع فنون واصناف علوم ایله مشحون ایدي ماننده تفسیر
وفقه وطب وسیر وتواریخ واخبارده وحید ادوار وفرید روزکار ایدی
وجمله مصنفاتندن تلقیح ومنتظم واعمار الاعیان میان طوایف انامده
مشهور واول کتبك نکاتی مؤلفات علمای دهات وفضلای ثقات دخی
منقول ومذکوردر تاریخ امام یافعی ده مذکوردرکه ابن جوزی صغرسنندن
آخر عمره وارنجه بغدادده نصیحت وموعظت ایله خلقه انتباه ویقظه ویردی
وبالای منبرده سؤالات علمای باخیره جواب معتبر ویررایدی نتکم جملهدن
منقولدرکه برنوبت باب تفضیل امیر المؤمنین ابو بکر الصدیق وامیر المؤمنین
علي المرتضی رضی الله عنهما حقنده شیعیان ایله سنیان اراسنده نزاع کلی واقع
اولدی پس ابن جوزي حضرتلرینك مجلس وعظنه کلوب سؤال ایلدیلرکه
بو ایکی حضرتدن قنغیسی اکمل وافضلدر وچون اول زمانده رعایت جانب
فریقین لازم ایدي لاجرم ابن جوزی جواب ویردیکه افضلهما من بنته في بيته
وفي الحال منبردن نزول ایدوب خانه سنه کتدي تاکه سبب اعادهٔ سؤال
ایله بو عبارت مبهمدن استکشاف معنی ومآل ایلمیهلر پس سنیان اینتدیلر
مآل مقال ابن جوزی بودرکه ابو بکر الصدیق رضی الله عنه افضلدر زیرا
دخترینك اختري حضرت عایشه رضی الله عنها خانهٔ رسول اکرمده ایدی
صلی الله تعالی علیه وسلم وشیعیان ایتدیلرکه مقصود ابن جوزی اولدرکه
امیر المؤمنین علي رضی الله عنه افضلدر زیراکه دختر سعادت اختری
پیغمبر صلوات الله عنه وآله الاطهر خانهٔ جناب مرتضی ده ایدي وسنه ٦٠٥
ابو المکارم فضل الله التوقاتی که حدیثده شیخ ابن بخاریدر قرب جوار مغفرت
باری یه نقل ایتدی واول ستوده عادتك زمان ولادتی سنه ٥١٣ ده واقع
اولمشیدی تحصیل عموم علومده مساعی جمیله تقدیمه ایرشد وربب فاضل
کامل اولدی وسنه ٦٠٢ ده ناصر خلیفه منصب وزارتی سید ابو الحسن
ناصر بن مهدي بن حمزة الحسیني یه تفویض قیلدی واول جناب اوایل
حالده ساکن خطهٔ دیار ری ایدي واول وقت که خوارزمشاه اول
ولایت اوزره ظفر ودستکاه بولدی دار السلام بغداده متوجه اولوب
سنه ٦٠٢ ده احبا واقربا میاننده منصب نقیب النقبا ایله مشرف اولدی
وسنه ٦٠٢ ده وزیر اولوب وآخر جمادی الاخره سنه ٦٠٤ ده ناصر خلیفه
رقم عزلی ورق حالاوزرینه چکدی ومنتصف محرم الحرام سنه ٦٠٦ ده شیخ

شیخ روزبهان شیرازی بو عالم مجازی دن انتقال ایلدی وهو ابو عبد الله
ابن ابي نصر البقلي وشیخ روزبهانك علوم عقلي ونقلیده مهارت کامل
وبصارت شاملی وار ایدي واول شیخ نیکو خصال الی سال علی الاتصال
جامع عتیق شیرازده وعظ ونصیحت خلایقه مشغول اولدی تفسیر عرایس
وشرح سطحیات عربي وفارسي وکتاب الانوار في کشف الاسرار جملهٔ معتبرهٔ
مؤلفات بلاغت دثارلرندندر وبو سالده افتخار العلماء المتبحرین فخر
الملة والدین الرازی که اصحاب منطق وکلام وحکمت میاننده امام ایله
ملقبدر وفات ایلدی وهو ابو عبد الله محمد بن عمر بن حسین القرشي التیمي
البکری واول جناب طبرستانی الاصلدر وماه رمضان سنه ٥٤٣ ده ولایت
ریده وجوده کلدی اکابر ابناء اول فاضل سرافرازی امام رازی ایله اوقورلر
ایدي وامام مبادی احوالده اول ولایتده پدرندن تحصیل علم وفضیلت
ایدردي تا اول زمانه دکین که والد ماجدلری فوت اولدی اندن صکره
دیار سمنانه واروب کمال سمنانی دن کسب علم ومعانی وکمالات نفسانی ایلدی
ونیجه مدت دن صکره تکرار ری ولایتنه واروب سلك تلامذهٔ مجد جیلی یه
که جملهٔ شاکرداندن امام غزالی دن ایدي انتظام بولدی بعده خوارزمه
واروب علمای دیار خوارزم ایله باب اختلاف مذاهبده مناظرات ایلدی
وخوارزمدن ماوراء النهره واروب اول بلادده اولان علمای ثقات
ایله عظیم مباحثه ایتدی بعده ماوراء النهردن ینه کند ودیار وشهرینه میل
ایلدی وچون ری دیارینه کلدی مدت قلیله دن صکره غزنین دیارینه
سفر ایتدی واول دیارك حاکمی سلطان شهاب الدین غوري اول زبدهٔ
علمای انام حضرتلرینك اعزاز واکرامنده مبالغهٔ تام کوستردي لکن انده
دخی چوق زمان قرار ایتمیوب جانب خراسانه روانه اولدی وبلدهٔ فاخرهٔ
هراتده اقامت ایدوب درس ووعظه اشتغال کوستردي واول بلدهنك
اشراف واعیانی امامك باب تعظیم وتکریمنده اول مرتبه مبالغه ایدرلردی
که مافوقی متصور دکل ایدي تاریخ امام یافعیده مسطوردرکه امام
فخر الدین رازی غایتده اهل وقار ومحتشم ایدي سوار اولسه ارباب
علوم واصحاب فهومدن اوچیوز نفره قریب رکابلرنده پیاده کیدرلردی
وامامك اصناف فنون وانواع علومده تصانیف علیه وتالیف جلیله سی
واردر تفسیر کبیر ومطالب عالیه ونهایة المعقول وکتاب الاربعین
ومحصل وکتاب البیان والبرهان وتحصیل الحق وکتاب الزبده ومباحث
مشرقیه ومباحث عمادیه ومهذب الدلائل وعیون المسائل. وارشاد النظار

واجوبة المسائل البخارية ومعالم وملخص وشرح عيون الحكمة وشرح اسماء
وشرح مفصل وشرح وجيز وشرح كليات قانون وشرح اشارات
وله مختصر فى الاعجاز ومؤاخذات جيده على النحاة ورساله فى علم الفراسة
وغير ذلك من الكتب والرسائل وفات امام فخر الدين الرازى سنه
مذكوره ده روز دوشنبه ده عيد فطر ايدي بلدهٔ هراتده واقع اولدی
وحالا اول بلدهٔ فاخره نك خيابانده قبر شريفی مشهوردر وزيارتگاه
جمهور مردم نزديك ودوردر وبو سالده ابو البقاء عبد الله بن الحسين
العسكرى النحوى عالم اخروي يه نقل ايلدي واول علم نحوده تلميذ ابو الفتح
محمد بن عبد الباقى المعروف بابن البنطى تاريخ امام يافعى ده مسطوردر كه
ولم يكن فى اخر عمره فى عصره مثله فى فنونه وكان الغالب عليه علم النحو و
تصانيفه مفيدة منها شرح كتاب الايضاح لابى على الفارسي وشرح ديوان
المتنبى واعراب القران الكريم وكتاب اعراب الحديث وكتاب شرح اللمع
لابن جنى وكتاب الالباب فى علل النحو وشرح المفصل للزمخشرى وشرح
المقامات للحريرى وغير ذلك وسنه ٦١٧ ده جماذى الاولى ده سيد ابو الحسن
الحسينى كه وزارت ناصردن معزول اولمشيدی نته كه مذكور كلك بيان اولنمشدی
عالم فانی دن انتقال وروضهٔ طيبهٔ امام موسیٔ كاظم ده رضی الله عنه دفن
اولندی وسنه ٦١٨ ده شيخ قطب الدين حيدر زاده كه جماعت حيدريان
اكا منسوبدر فوت اولدي وقصبهٔ تربيت ده ولايت زاوه ده مدفوندر
وديرلركه شاه سنجان انك حقنده بو رباعیٔ سلك نظمه چكمشدر رباعی
رندي ديدم نشسته بر خشك زمين • نى كفر ونه اسلام نه دنيا ونه دين •
نى حق نه طريقت نه حقيقت نه يقين • اندر دو جهان كرا بود زهرهٔ اين •
وسنه ٦٢٠ ده مؤلف مغنى عبد الله بن احمد بن محمد بن قدامة المقدسى جوار مغفرت
قدوسي يه انتقال ايلدي وسنه ٦٢٢ ده ناصر خليفه بو عالم فنادن سراي بقايه ارتحال ايتدی

ذكر خلافت الظاهر بالله ابو النصر محمد بن الناصر لدين الله

علماء بلاغت شعار شويله اخبار واشعار ايلمشلردركه ناصر ابتداي حالده
اوغلی محمدي ولی عهد ايتمشدی وكندوسی الظاهر بالله ايله ملقب ايلدی ويچه
زماندن صكره كندوسندن رنجيده اولوب ايكنجی اوغلو علی ولی عهد قيلدی
لكن على زمان حيات ناصرده عالم آخرته نقل ايتدي وتكرار محمدي ولی عهد قيلدی
اما اكثر اوقاتی تنكنای محبس ده كچوردي وچون ناصر وفات ايلدی اكابر
واصاغر روي باطن وظاهردن خلافت ظاهره متفق اولوب كندو ايله بيعت
ايتديلر وظاهر اول آوانده اللی ايكی ساله قدم بصمش ايدي انكچون دائما

دائما بو سوزی سويلر ديبر بقال كه عصردن صكره دكان اچوب عرض
متاع ايليه معلوم ارباب علوم دركه نه مقدار فائده ايله بهرمند اولسه گركدر
وجمله مورخين بو قول اوزرينه دركه ظاهر خليفهٔ عدالت كستر ودينداروعيت
ورعيت پرور ايدي لا يزال ايام اقتدار واجلالنده قابل وامكان اولديجه
رد مظالم وقلع حاكم ظالمه جد وجهد ايلردي وجهت اموال ديوانی ومال
سلطانی ايچون محبوس اولان جميع عمالی زنداندن ازاد ايلدي وبالجمله
خلفاي عباسيه دن سيرت سنيه ايله معروف ظاهر كبي كيمسه مسند خلافته
اوتورمدي وعلماي افاضلدن امام الدين ابو القاسم عبد الكريم بن الرافعی
ظاهر ايله معاصر ايدي واول امام همام معارج علم وكماله عارج ايكن بو
جمله ايله بيله نظم اشعار بلاغت شعاره اشتغال ايلردي بو رباعی انك جملهٔ
منظوماتندندر رباعی در جامهٔ صوف بستهٔ زنار چه سود درصومعه
رفته دل ببازار چه سود زازار كسان راحت خود ميطلبی يك راحت
وصد هزار ازار چه سود نثر كتاب محرر وتدوين وشرح صغير وجيز جملهٔ
مؤلفات رافعی دندر وسنه ٦٢٣ ده بلدهٔ قزوين ده وفات ايلدي وسنهٔ
مذكوره ده ظاهر خليفه دخی بو عالم فانی دن دار البقايه انتقال ايلدی
زمان خلافتی تماما طقوز آی اون كوندر ومؤيد الدين قمی وزارته قيام ايدردی

ذكر خلافت المستنصر بالله ابو جعفر منصور بن الظاهر بالله

همان اول كونكه ظاهر ارادت ملك قادر برله وفات ايلدی اشراف واعيان
بغداد مستنصر ايله بيعت ايدوب مسند خلافته جلوس ايلدی واول دخی پدری
كبي صفات حميده وپسنديده ايله متصف ايدي همواره ايام دولتنده رايت عدالت
ورعيت پروري ولواي سخاوت ومرحمت كستري افراشته ايدردی ترويج بقاع
خيرات وتفتيح ابواب مبراتده مساعیٔ جميلهٔ محل تقديمه ايرشديردی و
محلات بغداددن هر محله ده ضيافتخانه ومهمان سرايلر معمور ايدوب اوقات
صبح وشامده الوان طعام خواص وعوامه حاضر ومهيا اولوردی وليالئ ماه
رمضانده هميشه غنی ودرويشه وفقراي صلاح انديشه اطعمهٔ متنوعه
چكلوردی ومدرسهٔ مستنصريه يي بغداد ده بنا وآباد ايلدي واول بقعه ده
درت مدرس فاضل تعيين ايلدي وهر درس ده التمش بر شخص معيد و
مستفيدن وظيفهٔ نظيفه ويريليه دوام ايلدي ومشروب ومأكول و
سائر مايحتاجلرين كه لايق مزاجلريدر معين اولنه وينه بردار القرا ايله
بر بيمارستان دلا طرح وبنا ايتدی وبچه قرا واقطاع اول بقاعه وقف ايدوب
توليتن رأى صواب نماي مؤيد الدين ابو طالب محمد العلقمی يه تعيين وتفويض

ايلدي تاريخ وصّاف ده مسطوردركه بركون مستنصر بعض اعيان مخصوصان
ايله بيوت خزاينى سير ايدردي ناكاه برحوضه ايرشديلركه زروسيم ومال ايله
مالامال ايدي پس مستنصر يانندە حاضر اولنلره ايتدى خداي عزّ وجلّ بكا
اجلدن اول دكلو امان وزمان ويرديكه بو اموال مراد بال وصفاي حال
اوزره بذل وصرف ايليم اتفاقا مقرّبان دن بريسي بو سوزي كوش ايدوب
بي اختيار تبسم ايلدي خليفه سبب خندەسندن سؤال ايتدكده جواب
ويرديكه بر دفعه سنك جدّك الناصر لدين الله ايله بو مقامه كلدم ايكي شبر
مقداري بو حوض زر ايله طولمغه يقين قالمشيدى ناصر بيورديكه ايا جناب
ربّ العزتدن اول دكلو مدّت مهلت بولورميم كه بو حوضدن خالي اولانى
مقداري سيم وزر ايله مالامال ايليم شمدي بو ايكي راي مختلف وكلام متناقض
استماعندن متبسم اولدم روضة الصّفاده مسطوردركه بركون مستنصر
عيد شريفه قريب ايامده بام دار الخلافه اوزرينه صعود ايلدي وشهر بغدادك
اباعد واقارب واطراف وجوانبنه نظر صالدي كورديكه اكثر جدار وبام
اوزرينه عوام جامه لرين يايقيوب سرمشلر مستنصر متحيّر اولوب وزيردن
سؤال ايلدي وزير روشن ضمير جواب ويرديكه فقراي بغداد اثوابلرين
يومشلر وخشك اولمغيچون آفتاب عالمتاب اوكنه قومشلردر تاكه روز عيدده
شقي وسعيد پاك وطاهر كيه لر مستنصر ايتدى بن بيلمزدم كه اهالئ بغداد
بو مرتبه فقير الحال اوله لر وروز عيد ايچون لباس جديده قدرتلري اولميه
پس مستنصر امر ايتديكه طلاي اعلادن زركران بنادق بي كران دوزديلر
وملازمان استان سعادت اشيان انى كمان كروهه برله خانهٔ بغداديانه
آتديلر تاكه خلق آنى بولوب يوم عيد ايچون لباس جديد اشترا ايدوب ملبس
اوله لر وسنه ٦٤٥ ده مستنصر خليفه بو عالم فانيدن سراي بقايه انتقال ايلدي
اوقات حياتى اللي بر يل ايله درت آي اولوب وزمان خلافتى اون التي يل
ايله اون آي اولدي ايام دولتنده منصب وزارته مؤيد الدين محمد قمي و
نصير الدين محمد بن الناقد نصب وتعيين اولنوب اول خدمته نوبت ايله قيام ايتديلر

ذكر بعضى از علما واكابر كه معاصر بودند با مستنصر بن محمد ظاهر

جملهٔ اهل فضل وكمال ومشايخ اهل حال كه زمان خلافت مستنصرده
مرجع افاضل خجسته مآل ايدى ونسايم علم ايدى شيخ فريد الدين عطار نيشابوري
قدس سره شمايم آثار معارف ونسايم اطوار لطايفى اول شيخ عالم وعارفك
اول مثابەدە مشام طوايف انسان ودماغ اهل عراق وخراسانه ايرشمشدركه
قابل شرح وبيان دكلدر حضرت مخدومى نفحاتده مرقوم كلمات بلاغت سمات

سمات بيورمشلردركه حضرت عطار مريد شيخ مجد الدين بغداديدر وبعضيلر
اويسى ديمشلردر سخنان مرشد قيومي مولينا جلال الدين رومي قدس سره ده
مذكوردركه نور منصور يوز اللي يلدن صكره روح فريد الدين عطاره اوزرينه
تجلي ايلدي وكندونك مربيسى اولدي منقولدركه مولينا جلال الدين رومي
بلخدن هجرت ايتدكده نيشابورده صحبت شيخ عطاره ايرشدكده كبر سنه مترقّي
اولمشلر ايدي واول زمان كتاب اسرار نامه‌ئى مولانايه ويرمشلر ايدي وهر وقت
جناب مولوي اول كتاب معنوئ يانندە حفظ ايدوب حقايق ومعارفندن
مستفيد اولورلردي نتكه بيورر نظم كرد عطار وكشت مولانا شربت ازدست
شمس بودش نوش نثر وموضع اخرده نظم عطار روح بود سنايي دو چشم او
ما از پى سنايي وعطار آمديم نثر اول جنابك مصنّفات عليّه ومنظومات
جليله سى چوقدر جملەدن جوهر الذات هيلاج نامه ديوان غزليات الهي نامه
منطق الطير مصيبت نامه كنز الحقايق مفتاح الفتوح مختار نامه جوهر
محاسبه نامه مظهر العجايب لسان الغيب تذكرة الاوليا وصلت نامه
زمزم نامه كوثر نامه فردوس نامه وصيت نامه معراج نامه شرح القلب
حيدريه نامه جزو وكل نامه دركه جمله تصانيفي يكرمي سكز عدددر نهايه
مشهور اولنلر بونلردر وجناب شيخ روايت نفحات اوزره سنه ٦٢٧ دە دست
كفّار تاتاردە شهيد اولدي مدّت سنين عمرلري يوز اون درت يل
ايدي نفحات مولانا جامي دە مناقب وآثاري مقيّد ومسطوردر وبر
دخي افاضل زمان مستنصردن ابو الحسن عزّ الدين على بن محمّد الجزري
دركه ميان ارباب اخبارده ابن اثير ايله اشتهاري واردر همواره همتي
تأليف وتصنيفه مايل ايمشدر وجملهٔ مصنّفاتندن تاريخ كامل كه اخبار
امم سالفه يه مشتملدر وبوندن ماعدا انساب ابن سمعانئ انتخاب ايلمشدر
واول منتخبده اغلاط كثير مصنّف ايله مقيّد اولوب شرط تنبيه واحيا
يرينه كتورمشدر واول الفاظ ومعاني كه ابن سمعانيدن فوت اولمشيدي
اول كتاب بلاغت اتصافه الحاق واضافه ايلدي واول منتخب اوچ مجلددر
واصلي سكز جلددە در وبر دخي مؤلفات ابن اثيردن كتاب معرفة الصحابه
كه آلتي جلددە در وفاتى سنه ٦٣٠ دە واقع اولدي ومستنصر ايله معاصر
اولان علماي مشايخدن بريسي عمر بن الفارض وهو الشيخ العارف شرف
الدين عمر بن على الحموي نسب والاحسبلري قبيلهٔ بنى سعده ايريشوركه قبيلهٔ
حليمهٔ مرضعهٔ حضرت رسالتدر صلى الله عليه وسلم حموي الاصل در لكن
مولدي بلدهٔ فاخرهٔ مصردر واول شيخ فرشته سماتك وفاتى دخي اول ديار

جلی الاثارده واقع اولدي وديوان اشعار بلاغت شعاري السنهٔ جمهورده
مشهوردر وقصايد كثير الفوايدي الواح خاطر افاضل واكابرده محرر
ومسطوردر وعلماي فضيلت انتما ومشايخ رهنمادن چوق فاضل دانا اول
قصايد غرايبي شرح يازمشلردر ونكات ابيات فصاحت آياتن صحيفهٔ بلاغت
وبيان اوزره ترقيم ايتمشلردر وجناب شيخدن منقولدركه بيورديلر چون
قصيدهٔ تائيه‌يي كه حاوئ علوم دينيه وجامع معارف يقينيه در تمام اولدی
حضرت سيد الانبيائی عليه الصلوات والسلام عالم رؤياده كوردم بيوردیكه
يا عمر ما سميت قصيدتك بن ديدم كه يا رسول الله آنی لوايح الجنان وروايح
الجنان ايله مسمى ايلدم دديم فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم لا بل سمّها
بنظم السلوك فسميتها بذلك واول حضرتك اصحاب اولو الالبابندن زهو
منقولدركه ابن فارض بو قصيدهٔ قاعدهٔ شعرا وعادت فصحا اوزره
سلك نظمه چكدي بلكه كاه كاهي كندويه جذبهٔ الهی ايريشوردي ونيجه كون
حواسندن غايب اولوردي چون عالم سكر وغيبتدن بو عالم مشاهدته كلوردي
قصيدهٔ مرقومه‌دن قرق اللی بيت دفعهٔ املا قيلوردي وفاتلری سنه ٦٣٢
جمادى الاولى سنده واقع اولدی وجبال ولايت مصردن برجبل بلندك
زير دامننده دفن اولندي هكذا قال صاحب النفحات وسنهٔ مذكوره‌ده
شيخ الشيوخ بغداد ابو حفص شهاب الدين عمر بن محمد السهروردي
كه كلستان حقيقتك پروردی وراه طريقتك سالك ره نوردي ايدی
قرب مغفرت ايزدي وعالم سرمدي يه نقل ايلدي واول حضرت اولاد
امير المؤمنين ابو بكر الصديقدندر وميلاد با اسعادلري سنه ٥٣٩ رجبنده
وقوع بولدي چون اول عزيز اهل پرهيزستن تشخيص وتميزه ايرشدی
تحصيل كمالاته مشغول اولوب اكثر اوقاتن عبادت ورياضت ونصيحت
وموعظته صرف ايتدي واول قرهٔ احباب هر بابده تصانيف فوائد
نصاب سلك ترتيب وتاليفه چكمشدر جملهدن كتاب عوارف المعارف
ورشف النصايح واعلام التقى در حمد الله مستوفى‌دن منقولدركه خلفای
بغداددن برينك مسموع سميع اشرفی اولديكه شيخ شهاب الدين ايكی ركعت
نمازده برنوبت ختم كلام حضرت رب العزت ايدر وهركون دورت دفعه
ختم كلام ملك العلامی عهده سنه تقبل ايتمشدر پس امتحان ايچون شيخ بلند
مكانی دار الخلافه‌يه دعوت ايلدي وحافظان جاري وعلمای قاريد برنيچه
مرد ملك كرداري احضار قيلدي پس جناب شيخ تلاوته اغاز وقرائته دمساز
اولوب اوچ ساعتده اكثك زمانده ختم فرقانی تمام ايتدی وچون تلاوت

تلاوت قرائنده جودتی اول مرتبه‌ده ايديكه مقبول ومستحسن حفاظ و
ساير علمای اهل انتباه وايقاظ اولدی وبو رباعي نتايج طبع دربار شيخ
بزرگوارندندر رباعی بخشای برانكه بخت يارش بنود جز خوردن اندوه
تو كارش بنود درعشق تو حاليش باشد كه دران هم با تو وهم بی تو
قرارش بنود نثر جناب شيخك تصوفده انسابی كندو عميسی ابو النجيب سهروردی
حضرتلرينه در وصحبت شيخ عبد القادر كيلانی يه قدس سره ايرشمشلردر
وشيخ عبد القادر شيخ شهاب الدين حضرتلرينك حقنده بيورديلركه انت
آخر المشهورين بالعراق وجناب شيخ بغدادده شيخ الشيوخ اهل رشاد ايدی
ارباب طريقت واصحاب حقيقت بلاد دور وسواد بعيد ومهجوردن
كلوب اول سدهٔ خصايلدن استفتای مسايل ايدرلردی رسالهٔ
اقباليه‌ده مسطوردركه شيخ ركن الدين علاء الدوله بيورمشلردركه
شيخ شهاب الدين وشيخ محي الدين عربي حقلرنده حضرت شيخ سعد الدين
حمويه‌دن سؤال ايتديلر شيخ محي الدين عربئ نيجه كوردك بيورديلركه بحر
مواج لا نهاية له بعده ديديلركه شيخ شهاب الدين سهروردیٔ نيجه بولدك
بيورديلركه نور متابعة النبی صلى الله عليه وسلم فی جبين السهروردي
شیٔ آخر وسنه ٦٣٨ ده سلطان الطريقة وبرهان الحقيقة شيخ محي الدين
العربي قدس سره وفات ايلدي وهو ابو بكر محمد بن علي بن محمد الطائی
الحاتمی الاندلسی ولادت با سعادتی بلاد اندلسده مرسيه نام بلده‌ده
سنه ٥٦٠ رمضاننك اون يدیسنده شب دوشنبه‌ده واقع اولدی وچون
اول ذات ملك صفات مرتبهٔ عقل وبلوغه ايرشدی بلاد مرز بوم رومی قدوم
كرامت لزومی ايله مشرف ايدوب خيلی مدت انده اقامت ايتدی اندنصكره
دمشقه واروب بقيهٔ ايام حياتن اول بلدهٔ جنت سماده كچوردي وسنهٔ
مذكوره ربيع الاخرينك يكرمی سنده فوت اولدی دامن جبل قاسيونده
مدفون اولديكه حالا اول بقعهٔ جليله صالحيه اسميله موسومدر وحضرت
شيخك عظم شان وعلو مكاننه اكثر طائفهٔ صوفيه مقر ومعترف اولمشلردر
ومقامات وكراماتن دفعات وكرات ايله معاينه ومشاهده ايدوب
اعتبار قيلمشلردر وكندوسن اكابر اوليا واعاظم اصحاب علم وتقويدن
عد ايتمشلردر وعلما وفقهادن بعض طائفه اول حضرته منكر اولوب
چوق نقايص ومعايب اسناد واضافه ايلمشلردر ومؤلفات رايقه و
مصنفات فايقه‌سنه منع وانتقاض ودخل واعتراض ايلمشلردر والله
اعلم بحقيقة الحال وليس لنا بحث فی هذا المقام والمقال حضرت مخدوم

مولانا عبد الرحمن الجامي نفحات شريفنده بيورمشلر كه كبار مشايخ بغداددن
بريسي مناقب وسير حضرت شيخ اكبرده بر كتاب بلاغت نصاب جمع ايتمشدر
وانده ايراد ايلمش كه مصنفات حضرت شيخ خجسته صفات بشيوز عدددن
زياده در وهمان خاب شيخ بعض اجلهٔ اصحاب واعزهٔ احباب التماسيله
باب فهرست مؤلفاتنده بر رساله يازمشلر وانده ايكيوز اللي كتاب
مسطابدن زياده قيد بيورمشلر كه اكثري علم حكمت وتصوف ده در
واول جملهدن فتوحات مكيه وفصوص الحكم غايتده مشهوردر والسنهٔ صوفيهده
مذكور اولوب خوارق عاداتي ومقامات وكمالاتي نفحاتده مقيد ومسطوردر

ذكر خلافت المستعصم بالله ابو احمد عبد الله بن المستنصر

مورخان اعاظم سلك تحريرده منتظم ايلمشلردر كه مستعصم يكرمي دردنجي
ولددر اولاد عباسدن رضي الله عنه واجداد امجادندن اون سكز نفر على
التوالي مسند خلافتده حاكم ووالي اولمشلر ايدي لكن كندوسي قلت عقل و
ضعف رأي وتدبير ايله متصف ايدي اكثر مكروهات ومناهي دفع ايله متعين و
مباهي ايدي اما استماع نغمات اوتار واعمال ادوات موسيقي واد وارده
بي صبر وقرار ايدي ومولينا صفي الدين عبد المؤمن كه صداي ساز دلنوازي
شفاي قلب مجروح وطيب نغماتي دواي فؤاد مقروح ايدي انك ندماء مجلس
خاصندن ايدي القصه اتفاق جمهور ارباب اخبار ايله مستعصم يكرمي
يدنجي خليفه در وفوت پدرندن صكره سنه ٦٤٠ ده مسند خلافت اوزره
جلوس ايتدي وخبر جلوسي اطراف بلاد جنت آثار واكناف اقطار وامصارده
انتشار بولدقده ممالك شرقي وغربي ده خطبه وضربي نام سعادت فرجامي ايله
موسوم قيلديلر وشاهان جهان وسلاطين نافذ فرمان مقام انقياد
واطاعت وموقف اتباع ومطاوعتده چشم وكوش ايتديلر ومستعصم
اكثر خلفاي عباسيهدن عجب وتجبر ونخوت وتكبر وكثرت در وجوهر
ووفور زر وزيور ايله ممتاز ومستثنا ايدي جملهدن بري درتيوز خادم
وخواجه سراي مقدم خدمت دركاه خلافت پناهه مشغول اولوب بريسنك
حريم مجلس خاصنه كيرمكه رتبهٔ دخولي يوغيدي ويوزيكرمي درت بيك سوار
في اثناء الليل والنهار ديوان خليفهدن علوفه آلورلر ايدي ملوك ايام
وحكام انام واشراف اطراف واصناف اكابر اكنافدن برآفريده يه وسعت
ورخصت يوغيدي كه انك مجلس خاص ومحفل دولت اختصاصنه داخل اوله انجق
حوالي بارگاه وپيشگاه دركاهده حجر الاسود هيئتنده بر حجر نصب ايتمشلر ايدي
دخي اطلس سياهدن آستين آسا برنسنه صارقتمشلر ايديكه حكام ايام انى طواف

طواف ايدوب التثام ايدرلردي ومراد ايدنوب حريم حرمدن طشره خرام
ايلسه يوزين برقع ونقاب ايله حرارت آفتابدن احتجاب ايدردي وعامهٔ
خواص وعوام در وبام اوزرينه چيقوب انك سير وتماشاسنده بر مرتبه
ازدحام اولوردي كه قابل تعبير دكلدر رهگذارنده خلق غرفه ودريچهلري
كرا ايله طوتوب سير وتماشاسنه ونظارهٔ دلكشاسنه مشغول اولمغله بر دفعه
دريچه ومنظره كراسنه ويريلن ديناري حساب وشمار ايتديلر اوچ بيك
دينار عدد وشماره كلدي مصلح الدين لاري تاريخندن منقولدر كه
عهد اتابكدهكه مظفر الدين ابو بكرده مولانا فاضل مجد الدين اسمعيل
مالي شيرازدن طريق رسالت ايله بغداده كلدي كند وسني استلام حجر
مزبوره ابرام واقدام ايتديلر مصحف شريفي اول سنك اوزرينه وضع ايدوب
لب ادب برله بوس ايلدي واوايل دولت مستعصمده عراق عربده خلق اوزره
بلاي وبا استيلا ايدوب مستعصم احاطه حصر واحصادن زياده فقرايه
تصدق وانعام ايلدي وسنه ٦٤٢ ده نصير الدين محمد الناقد كه وزير مستنصر
ايدي وهم مستعصمك دخي منصب وزارتنه قيام ايدردي عالم عقبايه
انتقال وارتحال ايلدي وابو طالب مؤيد الدين محمد بن احمد بن علي بن محمد
العلقمي القمي وزير مستعصم اولدي وسنه ٦٤٧ ده آب دجله بر وجهله طغيان
ايلديكه اكثر عمارات ومساجد ومدارس منهدم ومندرس اولدي ودار السلام
بغدادده انجق اوچ مسجد معمور قالدي وسائر ابنيه واساس بوكا قياس اولنه
وسنه ٦٥٠ ده طائفه سنيان ايله فرقهٔ شيعيان ميانندهٔ نزاع وجدال كمال
اشتعال بولمغله پسر معتصم ابو بكر حمايت اهل سنت برله محلهٔ كرخده
ساكن اولان شيعي مذهبي غارت ايلدي وطائفهٔ ساداتدن جمع كثيري
اسير ايدوب زندانده محبوس ايلدي اكا بناءً ابن علقمي كه شيعا ايله هم
مذهب ايدي اول فرقهٔ صاحب تفرقهنك طرفداري اولمغله دقم كينهٔ
خليفهٔ لوح سينه سنه نقش ايتدي ومقام انتقامده منتظر وقت وفرصت اولوب
بو قصهنك غصهسندن بر كيجه بستر استراحتده راحت اولمدي آخر الامر
اول بدبخت وكفران النعمه باعث قتل واسر اهل اسلام وبادئ خرابي بغداد
دار السلام اولدي وسنه ٦١٥ ده هلاكو خان ممالك شرقيهدن ولايت غربيه
ايچون رايات ضرب وحربي افراخته ايتدي واواخر سنه خمس وخمسين وستمائه
ده ظاهر دار السلام بغدادي قوشادوب اهل حصار وسوري محصور
ايلدي ومستعصم ايكي آي مقداري بغدادك سور استواري ايچنده متحصن
اولدي ولشكر مغول مانند غول غارت وخسارت ولايته مشغول اولوب

محاصره ده کمال جلادنی ساحهٔ ظهوره کتوردیلر بالاخره خلیفه رأی ابن
علقمی ایله شهردن طشره چیقوب پادکاه هلاکوخانه روانه اولدی وارد وغی
ساعت اشدّ عذاب ایله اول جماعت الذه قتل اولندی اوقات حیاتی قوق
کزیده اوزره قرق التی بیل ایله اوچ آی ایدی ومدّت خلافتی اون التی
بیل اولدی ویاقوت خطاط کنه خطی قوت جان وقوت روان ایدی ورقم
نسخی تمام خوش نویسان جهان اوزره چکمشیدی سلك خدّام مستعصمه منتظم
اولوب ایام خلافتنده خذمت کتابتده قائم ایدی وکتابتی انك کوزندن دوالج بر لکا

ذکر بعضی از علما واعاظم که معاصر بودند با مستعصم

جملهٔ مشایخ وعلماء زمان مستعصمدن بریسی شیخ رضی الدین علی لالا غزنویدر
وجناب شیخ قدس سره شیخ سعید اوغلی ایدی وشیخ سعید پسر عم حکیم سنائی
در ومشایخ کرام واولیای عظامدن چوق کمسه ایله مشرف اولوب صحبت
شریفلرینه واصل اولمشلر ایدی منقولدر که یوز یکرمی درت شیخ کامل
ومرشد مکمّل دن خرقه المشیدی وفاتندن صکره یوز اون اوچ خرقه باقی قالدی
وسفر هندستانده صحبت ابو الرّضا بابا رتن حضرتلرینه رضی الله عنه واصل
اولمشیدی وامانت رسول الهی صلی الله علیه وسلم کندویه ندن المشیدی انجلیز
کنه شیخ رکن الدین علاء الدوله سمنانی قدّس سرّه تصحیح ایدوب بیورمشلر که
صحب یعنی الشیخ رضی الدّین رضی الله عنه صاحب رسول الله صلی الله علیه وسلّم
ابا الرّضا بابا رتن بن نصر رضی الله عنه فاعطاه مشطا من امشاط رسول الله
صلّی الله علیه وسلّم وشیخ رکن علاء الدّولة اول شانهٔ عظیم الشّانی بر خرقهیه
صاروب اول خرقهٔ برکاغده وضع ایدوب اوزرینه خطّ مبارکی ایله هو
یازمشلر درکه هذا المشط من امشاط رسول الله صلّی الله علیه وسلّم
وهذه الخرقة وصلت من ابی الرّضا رتن الی هذا الضّعیف توفّی شیخ
رضی الدّین علی لالا فی الثّالث من ربیع الاوّل سنة ٦٤٢ وجناب شیخك طریقنده
انتسابی شیخ نجم الدّین کبری ایله شیخ مجد الدّین بغدادی یه ایریشور قدّس الله
اسرارهم وجملهٔ منظوماتندن بو رباعی غرّا املا اولندی رباعی هم جان
بهزار دل کرفتار تو است هم دل بهزار جان خریدار تو است اندر طلبت نه
خواب ماند نه قرار هرکس که در آرزوی دیدار تو است نثر وسنة ٦٤٥ ده صاحب
کافیه وشافیه وعروض ووافیه ابو عمرو عثمان بن عمر بن الحاجب عالم آخرته
رحلت ایلدی واول فاضل نیکو صفاتك بوندن غیری مصنّفاتی چوقدر
مختصر اصول کبی وغیره وسنة ٦٥٠ جامع مشارق الانوار ومحرّر مجمع البحرین وسائر
مؤلّفات افادت دثار ابو الفضائل حسن بن محمّد بن حسن الصّغانی متوجّه عالم

عالم جاودانی اولدی وبو سالده شیخ سعد الدین الحموی زخارف دینویهدن
اعراض ایدوب سرای اخرویه نقل ایتدی نام شریفی محمّد بن المؤیّد بن ابی بکر
بن ابی الحسن بن محمّد بن حمویه در وشیخ سعد الدّین سلك مریدانه وعقد مستفیدانه
شیخ نجم الدّین کبری یه منتظم ایدی علوم ظاهری وباطنی ده مصنّفات
یادکاری صحایف روزکارده باقی وپایداردر اول جملهدن کتاب محبوب
وسجنجل الارواح در کتاب نفحاتده مذکوردر که مؤلّفات بلاغت سمات
شیخ نیکو صفاتده سخنان ملغوز واشارات مرموز واشکال ودوایر
غایت ایله چوقدر که نظر عقل وفکر کشف حلّندن عاجز ومتحیّر در ومادام که
دیدهٔ بصیرت نور کشف وکحل بصارت ایله مکحّل ومفتّح اولمیه انك کنوز
رموزنه واصل وواقف اولمق متعذّر در جملهٔ منظومات شیخدن بو رباعی ثبت اولندی
رباعی کافرشوی از زلف نکارم بینی مؤمن شوی از عارض یارم بینی
در کفر میاویز ودر ایمان منکر با عزّت یار وافتقارم بینی نثر
قبر شریفلری بحرآباد ده در وسنة ٦٥٤ ده سبط ابن جوزی العلّامة المورّخ
ابو المظفّر یوسف بن علی البغدادی که تاریخ مرآت الزمان انك جملهٔ مصنّفا
تندندر متوجّه عالم عقبی اولدی وسنة ٦٥٦ ده قدوة العارفین صاحب
المجد والمعالی شیخ ابو الحسن علی بن عبد الله الشّاذلی قدّس سرّه ریاض جنان
ورقوب مغفرت رحمانه انتقال ایتدی واول جناب سیادت مآبك نسب شریفی
امام ثانی حسن ابن علی مرتضی یه رضی الله عنهما یه منتهی اولور واول قدوة اولاد
خیر البریّه بلدهٔ اسکندریه ده مقیم ایدی وعلم وفضلت وزهد وعبادتده
بر درجهیه واصل اولدیکه مافوقی متصوّر دکلدر واول معدن فضل ورشاد
ایّام سلوك وارشادده فرق عبادده کرامات وخوارق عادات چوق اظهار
ایدردی احرام حجّ بیت الحرامی بغلمش ایکن راه مکّهٔ مبارکهده وفات ایلدی
وصحرای پر سرابده دفن اولندیکه جمله میاهی شورناك وکیاهی خار
وخاشاك ایدی اول صحرای شورهزارده مرقدی واقع اولدقده بامر الله
جمله صولری حوض کوثر کبی شیرین وخوشکوار اولدی بقیهٔ اوصافی
نفحاتده مذکوردر مراد ایلین اول کتاب فیض نصابدن مطالعه ایدوب
کراماتندن مستفید اولور ونصایح ووعظ پذیر اولوب دعاکر اولور

گفتار در ذکر نهضت هلاکوخان از جانب مغولستان با سپاس ظفر
اقتباس وبیان انهدام اساس خلافت خلفای بنی العبّاس

واقفان عجایب حالات وعارفان غرایب مقالات تواریخ وآثارده
تحریر وبیان ایتمشلردرکه چون منکوقاآن بن تولی خان بن جنکیزخان

حدود قراقرم دکلوارانده اهنرشاهی کیوب تخت پادشاهی یه جلوس ایلدی
تابجو نویانی سپاه بی کران ایله ضبط ممالک ایران ایچون کوندردی وتابجو
دخی عسکر جنک جو ایله جوی جیحوندن عبور ایدوب متوجه ایران اولدی
وبر نیچه مدت نصکره پایهٔ سریر قاآنه بر عرض داشت ارسال ایتدی وایچنده
مستعصم خلیفه دن شکایت وتسلط ملاحدهٔ اسماعیلیه حکایت ایلدی اکا بناءً
منکوقاآن کندو برادری هلاکو خانی لشکر جنکیز قاتنه اکثر ایله مملکت ایرانه
کوندردی وهلاکو دخی سنه ٦٥١ ربیع الاولینک ایکنجی کوننده علم عزیمتی ولایت
ایرانه رفع ایتدی اما سیر وسلوکده یانده اولان امرا وملوک ایله تأنی اوزره
حرکت ایدردی وسنه ٦٥١ ده مرغزارکان کلده اتخاذ منزل قیلدی وسنهٔ مذکوره
ذی الحجه سنده نهر جیحوندن کچوب سنه ٦٥٤ ده ذی القعده ده بساط حکومت
ملاحده یی طی ایتدی واول اثناده خواجه نصیر الدین محمد طوسی که غایت اشتهاردن
محتاج تحریر وبیان دکلدر قلعهٔ میمون دزدن ویا محبس ناصر الدین محتشمدن که
حاکم قهستان ایدی طشره کلدی وخدمت ایلخانی ایله مشرف اولوب منظور نظر
عنایت بی غایت اولدی وهلاکو خان تدبیر رأی خواجه نصیر برله فکر تسخیر
بغدادی پیش نهاد همت ایلدی زیرا که خواجه نصیر احکام نجومدن بغدادک
فتح وتسخیری حالت تیسیر ایله سکا میسر اولمغه دلالت کثیر وارددر دیو ترغیب
وتبشیر ایتمشدی تاریخ مصلح الدین لاریدن منقولدر که فتح قلاع ملاحده
دن نصکره هلاکو خان عدم امداد ومعاونت ایچون خلیفه دن دلکیر اولوب
سخنان زهر آمیز وکلمات قهر انکیز بعض اعیان لشکر جنکیز ایله کوندردی
وایتدی اکر قلعهٔ بغدادی خراب وسودین برابر تراب ایدوب متوجه درکاه
ایلخانی اولمه ویاخود وزیر ایله سلیمان شاهی تحف وهدایا ایله ارسال قیله
بزم آتش غضبمزدن امین اولور والا بو رأی صواب اتصافک خلافی اولورسه
مقرر درکه عسکر بی شمار ایله اول دیار رجعت آثاری پایمال وخاکسار ایدرم
وچون ایلچیلر هلاکو دار الخلافه یه کلوب پیغام هلاکو خانی تقریر وبیان
ایلدیلر جواب صوابلری ادا اولنوب بغداددن طشره کلدیلر واول کون
صحن صحرا عوامدن هوام کبی مملو اولوب جملهٔ ایلچیلر هلاکویه دشنام وبیهوده
کلام ویردیلر ویوزلرینه قرشو یرردن استهزای ناسزا ایدوب توکوردیلر
آخر وزیر کندولرین اهانت خلقدن صیانت ایچون بر جمع کثیر قوشدی تا که
ایلچیلری حمایت ایله یوله روانه ایتدیلر چونکه ایلچیلر هلاکو خانه ایریشوب
واقع اولان اهانت وکلامی وحقارت تمامیله اعلام ایلدیلر علامات غضب
وخشم دیدار وچشمنده ظاهر اولوب همان دم عسکر تاتاری یأجوج خروج برله

برله جانب بغداده کوچ ایلدی عنان یکرانی اول جانبه منعطف ایدوب
آهسته آهسته طی مسافت ایدردی چون بو اخبار پر تباه دار السلام
بغدادده مسموع صغار وکبار اولدی وهلاکو خانک اعلام ناوجامی
قصد اسلامه حرکته کلدوکن خلیفه استماع قیلدی ابن علقمی ناسپاس
تعصب مذهب سببیله استیصال دولت آل عباسده سعی وکوششنی قیا
ایلدی وخلوتده مستعصمه بو معنایی بیان ایلدیکه حالا بعنایة الله تعالی
سلاطین جهان ونافذ فرمان وداغ اخلاص وعبودیت امیر المؤمنینی
صفحهٔ جبین اوزره طوتارلر وجمیع ملوک ایام وتمامیٔ حکام انام کندویه
جملهٔ خدام دار الخلافه دن عد ایدرلر اکا بناءً رأی کزین اولدر که هر سال
بو قدر مال ووظایف ورسوم امرا واجناده تلف واسراف اولنمیه وامیر
المؤمنین بو عبد کمترینه اذن واجازت ویره که بونلرک هر برینی بر شغله
مشغول وبر کاره برکواره مخصوص ایلیم تا خزانهٔ عامره اموال کثیر ایله مالامال
اوله بیچاره مستعصم کمال محبت زر وسیمدن اول مهمک صلاح وفسادینی
وبو بازارک حالت کسادین فهم ایتمیوب بو شغل خطیری رأی وزیر پرمکر
وتزویره تفویض وحواله ایلدی وکندوسی نهایت غفلت وغایت جهالتده
شمع بویانه نسرین برله وسلسله مویان شیوه کر ایله رایت عیش وعشرتی رفع
ایتدی وابن علقمی اول رافضی فی سهل زمانده اکثر اجناد بغدادی اطراف
ولایت واکناف مملکته پریشان ایتدی وهلاکویه خفیه بر قاصد کوندردیکه
کندولی صدق واخلاص ایله اول درکاه فلک اساسک دولتخواهی ودوستی
اولدیغنی ولشکر واجنادی بغدادی اطراف مملکت وبلاده پریشان ایتدوکنی
اعلام ایلدی وهلاکو خان ابتدای امرده اول سوزلره اعتماد ایتمدی
وابن علقمی ایکنجی دفعه عرض واعلام ایلدیکه بعد الیوم وصول مواجب
سپاهیان بغدادیه عباسیانه اولان سررشتهٔ عهد واخلاص کبی منقطع اولمشدر
همان رایات ظفر آیات ایلخانی عسکر بی پایانی برله بو جانبه حرکت
واهتزازه کلسونلر که فتح ونصرت مقرر ومحققدر پس هلاکو خان سنه ٦٥٥
رمضاننده النک همدانده آهنک صوب بغداد ایلدی وصونغجاق ایله
تابجو نویانی سپاه جنک جو وتاتار تند خو برله رسم منغلاده ایلرویه کوندردی
وکندو وسائر عساکر نصرت مآثر ایله تعاقب ایدوب منتهی جنک وجدال
اولدی مقربان درکاه خلافت بو خبر موحشی تحققندن نصکره هرچند که
خلیفهٔ شراب غرور ونشوهٔ نشاط سروردن هشیار وبیدار ایتمکه سعی ایتدیلر
میسر اولمدی زیرا هر بار که خلیفه بو قضیه ابن علقمی ایله مشاوره ایدردی

وزیر خاین پر مکر و تزویر جواب ویردیکه لشکر تاتارك نه زهره و مقداری
وار درکه سواد بغدادك سپاه بجمیع و نسیبنه قوشوطوره اکر عورات و اطفال
و سائر طوایف و رجال درود دارده وبالای جداردن تاتار بد کرداره
سنکسار ایدرلر ایسه جملسی محلات و بازارده عاجز و زار اولوب مقهور و ناچیز
اولورلر وباجمله بوقیاس اوزره ابن علقمی ناسپاس ترتیب معدمات ذاهبه
ایله مستعصمی چاه غفلته صالدي ناكاه اطرافدن قاصدلر خبر کتوردیلر که
سوعونجاق و تاجو سپاه مقدمهٔ هلاکو برله راه بادیه‌دن متوجه بغداد
اولدیلر پس خلیفه فتح الدین و مجاهد الدین نام بکلري اون بیك سوار
ایله مقابلهٔ تاتاره کوندردي واول ایکی عسکر بربرینه ملاقی اولوب بی محابا
و میل مانند سیل بربرینه قارشدیلر و تند باد حملهٔ رجال ایله آتش جنك
وجدال التهاب و اشتعال بولدي واول کون غالب و مغلوب متمیز و معلوم
اولمدي لاجرم هنکام شام ایرشمکله اول ایکی عسکر خون آشام بربرینك قرشو
نزول ایلدیلر و بغدادیان بي دولت مغلوب لشکر خواب غفلت اولدیغی کبی
لشکر تاتار سیل رفتار اول شب پر تارده آب فراتی سپاه خلیفه اوزرینه
صالدیلر واول غافلانی احمال و اثقال لری ایله سیل فنا و کرداب عنایه
ویردیلر انجق مجاهد الدین اوچ نفر ایله اول غرقاب هلاکدن ساحل نجاته
قدم بصدی و متوجها بغداد اولوب نیم جان ایله دار الخلافه‌یه ایرشدي وچون
مستعصم اول مصیبتی استماع ایتدی اوچ نوبت الحمد لله علی سلامة مجاهد الدین
دیو شکر و ثنا ایلدي روایت اکثر اهل درایت برله اواخر سنه ٦٦٥ هلاکو
خان لشکر فراوان ایله راه یعقوبه‌دن ظاهر بغداده ایرشدی وچونکه
خلیفه‌نك مقابله‌یه طاقتی یوغیدی چار دیوار قلعهٔ بغداده متحصن اولدی
وایکی ایی دکین هر کون صباحدن رواحه دك بین الجانبین اشتعال آتش
قتاله اقدام ایلردي و مغولان غولان بغدادیانه دست تعدی و بیداد
دراز ایدوب ساعت بساعت تضییق اهل سنت و جماعت ده قوت و استطاعت
بذل ایتدیلر و هر کون طرفیندن خلق کثیر طعمهٔ شمشیر اولوب معرکه‌ده جنکده
صیانت تام و تنك ایچون چوق مرد فرهنك جاندن و باشدن چیقدی بالآخره
آثار عجز و انکسار و تجات اهالی بغدادده ظاهر و پدیدار اولوب پس خلیفه
ابن علقمی‌دن دشمن پنهان و دوست آشکار ایدي اول واقعهٔ نازل و مشکل
کره کشالغنده رای صواب طلب ایلدي وزیر صاحب مکر و تزویر تقریر دل
پذیر ایله جواب ویردیکه لشکر قیامت اثر معقول جانب خراسانه دوندرمك
مشکل و متعذر در و شهرده دخی اول مرتبه سپاه موجود دکلدر که جنود

جنود عنود تاتاری دفع و نابود ایتمکه قادر اوله لر همان مصلحت بو بابده
هلاکو خان ایله مصالحت ایدوب اورتالقدن آلات جنك و جدالی دفع
ایده‌سز و ابواب دار السلامی آچوب بی تردد و تشویش حضور هلاکو خانه کیده‌سز
امیدم درکه ان شاء الله تعالی وسیلهٔ هدایای اجناس و نقودبی حد و قیاس
ایله شرف اختصاص حاصل قیله‌سز و تأکید قواعد موانست و مجالست نصکره
حسن تدبیر و لطف تقریر ایله بناء مصاهرتی که عین مظاهرتدر مستحکم ایلکدر
و بر دختر ناهید اختر حرم سرای خاندن حرم سرای خاندن جهت خلف
صدق امیر المؤمنین ایچون حبالهٔ نکاحه کتوروب وآیات مباهاتی اوج
علویاته رفع ایلمك ممکندر و شك یوقدرکه بو سبب ایله عرصهٔ ولایت نظارت
و زینت بولوب سلك سلطنت و خلافت مجددا انتظام ایله التیام بولور
و سیلاب خوف و هراس اساس افکار خلیفه‌یه اویله اندراس ویرمشدیکه حق
و باطلی تمییز و صدق و کذبی بربرندن تشخیص ایتمکه قدرت یوغیدی وجوه
بو کلماتك ظاهري صلاح حالده کورینوردي لاجرم مستعصم اول جماعت
اهل کفر و شناعت ایله ترك جنك و منازعت ایتدی و زمام مرامی قبضهٔ
اقتضای ایامه تفویض ایدوب سنه ٦٥٦ صفرینك دوردنجی کونی روز
یکشنبه‌ده ایکی اوغلی ابو بکر و عبد الرحمن و بعض علویان و دانشمندان
ایله عزیمت ملاقات هلاکو خان ایلدي و اول کروه بی عقل و حجا بین
للخوف و الرجا دروازهٔ دار السلام بغداددن چیقوب اول کافر بیداد
بارکاهنه متوجه اولدیلر مصرع آه من عزمة بغیر ایاب چون اوتاغ فلك
مماس هلاکوي ناسپاسه ایرشدی خلیفه ایله اوغللرینه اوچ خادم برله
دخوله رخصت ویردیلر و باقی علمای عظام و سادات کرام و امرای عالیمقام
بارکاه او کنده ایاغ اوزره قیام ایتدیردیلر و هلاکو خلیفه‌یه حسن اقبال
ایله پرسیش حال و استقبال ایدوب ایتدی شهر بغدادده آدم کوندرك تا که
ارباب سلاح بزمله صلح و صلاح ایدوب میانمزده جنك و جدال مرتفع اوله
و اوردوي همایونمزه بی خوف و خشیت کلوب کیده‌لر و تاتار ایله بیع و شرا
و معامله ایده‌لر پس فرمان خلیفه ایله شهرده ندا اولندیکه هر کیمسه‌که
امید حیات و آرزوی خلاص و نجات ایلرکرکدرکه سلاحی براغوب
اوردوي ایلخانی‌یه کله‌لر و امتزاج و اختلاط ایدوب حسن معامله قیله‌لر
لاجرم عسکریان و اعیان عباسیان فوج فوج شهردن چیقوب اوردوي
هلاکو‌یه متوجه و روان اولورلر ایدي و بربرینی بی دریغ‌دن پکروب
شربت شهادتی نوش قیلورلر ایدی و اول کونده مخصوصان خلیفه‌دن اکثر

اعیان وکبار غریق تیغ خونبار تاتار خونخوار اولدیلر ولشکر فارتکر مغول
بحر عمان کبی جوشان ورعد اسمان مثالی خروشان اولوب نهب وغارت
قصد ایله صوب بغداده عزیمت ایلدیلر وصورت قتل وکسر وحالت غارت
واسر اول نهایته ایرشدیکه خون کشتکاندن اب دجله بغدادحکم طهارتدن
چیقدی وحقیقت زلزلة الساعة یوم القیام اول ساعتده دار السلامه
ساحه‌سنه ظهوره کلدی وجواهر متکاثر ونقود نامعدود واوانئ زرین
وسیمین واقمشهٔ روم ومصر وچین ونفایس امتعه واجناس لشکر مغولات
نسناس النه کیردیکی حساب حسابدن بیرون ایدی مظهر رحمت باری مولینا
مصلح الدین لاری تاریخنده منقولدرکه هلاکو روز جمعه‌ده شهر بغداده
داخل اولوب مستعصمی حاضر ایتدی وکندویه ایتدی بز سکا مهمان ومسافرز بانا
بزه لایق ومزاجمزه موافق هدایادن نه وار ایسه حضورمزه کتوردکده
پس مستعصم خزانهٔ عامره‌دن اجوب انواع زر وزیور ودر وکوهری نظر هلاکویه
کتوردی هلاکو ایتدی اموال ظاهره که ساحه‌ٔ ظهورده نمایاندر انلر بزمدر
تعیین وتسلیمه حاجت یوقدر زوایاده اولان دفینه وکنجینه‌ٔ حضورمزه کتور
که خزینهٔ مخفیه بزه لازمدر دیدی پس مستعصم امر ایلدی تا صحن دار الخلافه‌یی
حفر ایدوب قازدیلر مال ایله مالامال بر حوض بی مثال پیدا اولدیکه شمار
دیناری عدد حصاکبی حصر واحصادن بیرون ایدی وهلاکوخان بدکمان
افنای وجود خلیفه‌ٔ دورانده ملازمان بی امانی برله مشاوره ایتدی ناکاه
حسام الدین منجم که فرمان قاآن برله مصاحب هلاکوخان اولمشدی قتل خلیفه‌یه
رضا ویرمیوب ایتدی انی قتل ایتمکله چشمهٔ افتاب تیره ودیدهٔ روزکار خیره
اولور وخواجه نصیر خلیفه‌ٔ اسیرک قتلنه سائر امرای مغول ایله متفق الکلمه
ومتحد الهمه اولدیلر ومستعصمی مانند جمد بر دانه نمد ایچنه صاروب
شدت صدمت ایله اول قوم بدجبلت اولدکلو یرلره سوردیلرکه مفاصل
واعضا وبند اجزاسی بر برندن متفرق وجدا اولدی نظم ستم تنهانه خون
اوکسی رفت درین پرده ازین بازی بسی رفت نثر تاریخ کزیده‌ده مسطور
درکه اول واقعهٔ فاجعه‌ده مترطنان بغداددن سکسان بیك کیمسه دست
مغولده مقتول اولدی وتایجو نام ترك سترك که خونخوارلقده مثال
کرك ایدی برخانه ایچنده قرق عدددن زیاده اولاد شریف ورضیعده
طفل رضیع بولدی جمله‌سن اول کافر شریر طعمهٔ شیر شمشیر قیلدی القصه
شمع دولت عباسیان تندباد اقبال هلاکوخان ایله بی نور وضیا قالدی
وزبان حال حسن مقال ایله آیت انتقال سلطنت واقبالکرینی مسامع جها

جهانیانه ایرشدیردی وبو واقعه وقوعندن صکره برکیمسه انلردن لوآء
خلافتی ودرفش ایالتی رفع ایتمدی بلکه هلاکوخان حل وعقد امور
مملکت وقبض وبسط مهمات سلطنتده مشتغل اولدی نته‌که انشاء الله تعالی
مرقوم کلك بیان اولسه کرکدر وابن علقمی که زوال دولت ولی النعمتنده
کمال مرتبه جد وجهد ایتمشدی بو مقابله‌ده مزید اعتبار خاطرنه امید وار ایدی
لکن هلاکوخان اول بدبخت واهل شقاوه مطلقا التفات واعتبار
ایتمدی بلکه انواع حقارت ایله درکاهندن طرد وباب آمدشدی یوزینه
سد ایلدی وحضرت شیخ سعدی شیرازی که بوستان بلاغتك اول
عندلیب خوش آوازی در مرثیهٔ مستعصمده بر قصیدهٔ غرا املا وانشا
بیورمشلردرکه مطلعی بودر نظم شاید از کردون بریزد اشك خونین بر زمین
بر زوال ملك مستعصم امیر المؤمنین

